

Minutenboek van Huis Bergh

(1723-1735)

Archief Huis Bergh (inv. nr. 1182)

*

1046 documenten – met uitvoerig register

Algemeen Historisch Archief

Transcriptie, register en opmaak: J.H.G. te Boekhorst, Bennekom

Deel 3 uit de reeks **Bronnen van het Algemeen Historisch Archief**

© 20-1-2005 – J.H.G. te Boekhorst, Bennekom – Alle rechten voorbehouden.

Het Algemeen Historisch Archief is een alfabetisch geordend systeem waarin de letterlijke tekst van allerlei Gelderse documenten en andere gegevens op elke relevante ingang wordt opgeslagen (akten van de burgerlijke stand, kerkregisters, notariële stukken, bevolkingsregisters enz.), verdeeld over duizenden digitale dossiers. Voor nadere informatie kunt u zich in verbinding stellen met de auteur: J.H.G. te Boekhorst, Laarweg 41, 6721 DB Bennekom, e-mail: ahadata@zonnet.nl

In deze serie zijn inmiddels verschenen:

1. Het Gildeboek van Netterden (1719-1853)
2. Notulen van de Gendringse kerkeraad (1752-1769)
3. Minutenboek van Huis Bergh (1723-1735)
4. Inventaris van het archief van Huis Bergh (supplement 1957)
5. Paspoorten Doetinchem (1811)
6. Doesburgse kwartierlijst (circa 1810)
7. Het Registre Civique van de gemeente Netterden (1813)
8. Het Registre Civique van de gemeente Gendringen (1811)
9. Oorlogsschade in de heerlijkheden Gendringen en Etten in het rampjaar 1672
10. Het Lexicon Vahalicum – Taalkrumsels (het dialect van de Wals)

Inleiding en verantwoording

In het archief van Huis Bergh zijn verscheidene oude minutenboeken (ambtelijke kopieboeken) bewaard gebleven. Het onderhavige exemplaar is in de inventaris van mr. A.P. van Schilfgaarde (uitgave 1932) als volgt omschreven:

Archief Huis Bergh, afd. 2. Stukken van zakelijken aard. A. In het algemeen. I. Bestuur: Inv.nr. 1168-1186. Minutenboeken van de graven van den Bergh, 1626-1823. 19 deelen: Inv.nr. 1182. Over 1723-1735. N.B. Betreft alle Berghsche goederen. Achterin is een klapper. Gemerkt N.

Op de perkamenten band is nog juist leesbaar: *Minuten Boek van 1 February 1723 tot 16 Mei 1735. / C. II. N° 23. / N.*

De beschreven bladen waren aan de voorzijde rechtsboven genummerd van 1 t/m 314 (het laatste nummer tweemaal). Deze folionummering is in het afschrift boven elk tekst aangegeven. Het lijvige boekwerk bevat dus in totaal 629 pagina's tekst (behalve folio 121 recto, dat niet beschreven bleek te zijn). Het paginaformaat is 24 x 37,5 cm. De band is iets ruimer (25 x 38 cm).

De documenten zelf waren niet afzonderlijk genummerd. De nieuwe volgnummers (1 t/m 1046) zijn aangebracht ten behoeve van het omvangrijke trefwoordenregister. Alle teksten staan in de oorspronkelijke volgorde, ongeacht de datering, die soms niet chronologisch is en die hier en daar zelfs ontbreekt. Achterin het boek bevond zich een primitief opgezet, zeer onvolledig en daardoor nagenoeg onbruikbaar register, dat in deze transcriptie dan ook is weggelaten.

Het maken van dit afschrift heeft mij veel tijd gekost (van 7 januari 2003 tot 14 september 2004). Er kon slechts één dag per week aan gewerkt worden in de Munt te 's-Heerenberg, waar het origineel wordt bewaard. Hierbij heb ik gebruik gemaakt van een laptop met een antiek, maar voor mijn doen zeer handig tekstverwerkingsprogramma (WordStar for DOS, versie 3.3, jaargang 1983). Bepaalde bijzondere tekens als ligaturen en woordverkortingen waren uiteraard niet geheel overeenkomstig het handschrift weer te geven. Met behulp van een tilde (~) heb ik deze plaatsen gemarkeerd. Verder zijn de in het handschrift veelvuldig gebezigde letters ú en Û zonder het diacritische teken afgedrukt (in de digitale versie heb ik ze volledigheidshalve wél overgetypt). De vele hoofdletters heb ik zo goed mogelijk conform het origineel overgenomen, zelfs als ze midden in een woord of samenstelling voorkomen. Onderstreepte tekstgedeelten heb ik gemarkeerd met «...».

De teksten heb ik na de transcriptie zo uitvoerig mogelijk digitaal geïndexeerd, met gebruikmaking van een oude versie van WP-5.1 for DOS (mijn favoriete besturingssysteem), onder herschrijving van de lemma's en onder verwijzing naar de nieuwe volgnummers. Al spoedig bleek dat mijn huiscomputer het grote aantal trefwoorden met onderverdelingen niet in één actie kon verwerken, zodat de digitale indexering verder gefaseerd moest gebeuren. Dit was een langdurige, maar leerzame bezigheid, waarbij ik al doende steeds handiger werd in het gebruik van zelfbedachte macro's.

***

L'histoire se répète, heet het wel. Voor het uitgeven van een oud manuscript geldt dat in de meest letterlijke zin des woords: de geschiedenis wordt nog eens herhaald. Op papier, virtueel of hoe dan ook. In het onderhavige geval gaat het dus om een minutenboek. Niemand had mij gevraagd dit monnikenwerk te doen, dus stelde ik mij toen ik klaar was vol goede moed in verbinding met een bekende uitgever van historische werken in het stadje Z., ergens in het oosten des lands.

'Wat is dat, een minutenboek?', wilde ze weten, de medewerkster die ik aan de lijn kreeg. 'Een brievenboek?' – 'Ja, dat ook,' was mijn reactie. 'Maar het is meer. Alles wat volgens de Berghse kanselarij in zeventienhonderd zoveel van belang was voor later.'

Veel meer kon ik er ook niet over zeggen. Ik had er voor mijzelf de dikke Van Dale al eens op nageslagen, maar was daar ook niet veel wijzer van geworden: '*minuut* = eerste schriftelijk ontwerp van een stuk, brief of opstel, klad, inzonderheid de oorspronkelijke akte van notarissen enz.'

'Maar waarom dan uitgerekend de periode 1723–1735?' – Tja, ook dat was een goede vraag, waarop ik naar eer en geweten heb geantwoord: 'omdat dat deel toevallig niet in een gewone archiefdoos paste en daardoor opviel. De andere minutenboeken van Huis Bergh zijn wat kleiner van formaat en die passen wél in de zuurvrije dozen.'

Een dergelijke amateuristische benadering van de geschiedenis bleek te veel gevraagd voor deze serieuze uitgeverij, waar men na inzage van een deel van de transcriptie enige tijd later bij navraag oordeelde: 'Niet wetenschappelijk genoeg. Als u ons nu de héle serie had aangeboden...' Eigenlijk had ik een wat positievere reactie verwacht. Ik heb mijn contactpersoon dan ook voorgegerekend dat ik me over een jaar of zesentertig nog wel eens in Z. zal melden, als alles meezit (in 2041 word ik honderd). In Bergh liggen immers nog een stuk of achttien van dergelijke boeken, en voor het maken van dit ene afschrift met bijbehorend trefwoordenregister ben ik zoals gezegd alleen al twee jaar bezig geweest.

***

Zoekend naar de historische context van de jaren 1723–1735 kwam ik terecht in het allang vergeten Tweede Stadhouderloze Tijdperk van onze vaderlandse geschiedenis, volgens de schoolboekjes de periode van 1702 tot 1747. In het gewest Gelderland duurde deze periode veel korter, want al op 2 november 1722 werd de toen nog maar elf jaar oude prins Willem IV tot stadhouder van Gelderland benoemd. Hij was een zoontje van de op 14 juli 1711 bij Moerdijk in het Hollands Diep verdrinken Johan Willem Friso en diens weduwe Maria Louise van Hessen-Kassel, de bij het gewone volk zo geliefde Marijke Meu. Prins Willem IV werd pas op 12 oktober 1729 daadwerkelijk stadhouder van Gelderland. In de tussentijd had zijn populaire moeder deze functie als voogdes voor hem waargenomen.

Een enigszins vergelijkbare situatie deed zich in diezelfde dagen voor in het Graafschap Bergh, waar graaf Oswald III in 1712 was overleden. Een directe meerderjarige erfopvolger was er niet. Bij testament had Oswald bepaald dat zijn achterneef Frans Wilhelm van Hohenzollern hem als graaf van den Bergh zou opvolgen. Mr. A.P. van Schilfgaarde schrijft hierover in de *Inleiding* op zijn inventaris van het archief van Huis Bergh (1932, biz. 73) het volgende:

'Franz Wilhelm Nikolaus Josephus Mainhard van Hohenzollern werd geboren te Sigmaringen op 6 December 1704, en aldaar op 7 December d.a.v. gedoopt. Hij was de tweede zoon van Mainhard II (Anton Karl), vorst van Hohenzollern (geboren te Sigmaringen 1 November 1673, gestorven aldaar 20 October 1715, oudsten zoon van Maximiliaan en Maria Clara van den Bergh) en Johanna Catharina Victoria, gravin van Montfort. Hij was eerst 7 jaar oud, toen zijn oudoom Oswald stierf, en volgde dezen, behoudens het vruchtgebruik voor gravin Leopoldina, in 1712 onder voogdij van zijn moeder op.

Franz Wilhelm bezocht van 1720–1722 de academie van Lunéville, en trad sedert 1724 als regeerend graaf op. Hij had, ingevolge het testament van graaf Oswald, diens naam en wapen aangenomen, en voerde den titel van: graaf van den Bergh en Hohenzollern. Op 14 Mei 1724 huwde hij te 's-Heerenberg met Maria Catharina, gravin Truchsess von Waldburg-Zeil, geboren 29 September 1702, gestorven te Boxmeer 24 Februari 1739, begraven aldaar op 27 Februari d.a.v.,

dochter van Johann Christoph en Maria Franziska Isabella, gravin van Montfort, de laatste een eigen nicht van Franz Wilhelm's moeder.

Graaf Franz Wilhelm heeft van zijn kortstondige regeering weinig genoeg beleefd. Sedert 1725 was de hofraad Frans Anton van Eppeln van den Raayhof de regeerder te 's-Heerenberg en Boxmeer. Zoowel de Graaf als de Gravin stonden geheel onder zijn invloed, en moesten, naar de getuigenissen van het daarover ontstemde personeel, veel meer van hem verdragen dan met de wederzijdsche positie in overeenstemming geweest zou zijn. Ook de aanwezigheid van 's Graven jongste tante, Frederica Christiana van Hohenzollern (1688–1745), de weduwe van zijn oom Sebastian, graaf van Montfort (gestorven 1724), bracht geen verandering in dezen vernederenden toestand.

In 1735 ontstond door de schuld van den hofraad Eppeln op het kasteel te 's-Heerenberg een geweldige brand, welke het grootste gedeelte van het groote slot verwoestte. Ten gevolge van dezen brand bracht de grafelijke familie haar hoofdverblijf naar Boxmeer over, doch liet niet na een aanvang te maken met den herbouw van het huis Bergh.

De Graaf overleed op Boxmeer 23 Februari 1737, en werd aldaar op 25 Februari d.a.v. begraven. Uit zijn huwelijk waren drie kinderen geboren:

1°. Joanna Josephina Antonia van den Bergh en Hohenzollern, geboren te 's-Heerenberg 14 April 1727, gedoopt aldaar op denzelfden dag, gestorven te Sigmaringen 22 Februari 1787.

2°. Johan Baptist van den Bergh en Hohenzollern, geboren 24 Juni 1728, overleden 1781.

3°. Maria Theresia Leopoldina van den Bergh en Hohenzollern, geboren te 's-Heerenberg 6 Maart 1730, gedoopt te Zeddarn 8 Maart d.a.v., werd stiftsdame te Remiremont (Reimersberg) in de Vogesen, en overleed te Sigmaringen 28 October 1800, alwaar zij ook begraven werd. Zij was de laatste van den tak der graven van den Bergh en Hohenzollern.'

Tegen deze achtergrondinformatie is het minutenboek uit te periode 1723-1735 wat beter te begrijpen. Inmiddels heb ik ook een begin gemaakt met de transcriptie van het vervolgdeel, dat de periode 1735-1747 omvat (inventarisnummer 1183). Ook dat moge dan geen wetenschappelijk werk zijn, het is er niet minder wetenswaardig om.

In de hoop dat menigeen in het thans verschenen deel iets van zijn gading zal vinden zou ik dit werk willen opdragen aan de nagedachtenis van de onlangs overleden kasteelheer J.H.A. van Heek (22 september 1920 – 6 september 2004), die zich in het voetspoor van zijn vader zeer heeft ingezet voor het behoud van ons Oostgelders cultureel erfgoed en in het bijzonder voor de instandhouding van kasteel Bergh, zijn kunstverzameling en het grafelijk archief. Ik dank de directie en de medewerkers van Huis Bergh hartelijk voor de geboden gastvrijheid.

Bennekom, 20 januari 2005
J.H.G. te Boekhorst

1-2-1723 **1** [*folio 1 recto*]:

Annus 1723

Mensis februarius.

Volmagt op Hermannus Bosboom om de kerckereekeningen van Gendringen bijte woonen: etc~

Wij Johanna: etc etc

Doen Kondt en tuygen dat wy hebben gecommiteert en bevolmagticht gelyck wy Committeeren en bevolmaghtigen Craght deses den Eerentfesten onsen seer Lieven getrouwen Hermannus Bosboom onsen Righter en Statholder ter Borgh, om van onsent wegen de Kercke Reekeningen der Heerlickheeden Gendringen en Etten byte woonen, afftehooren, en te sluyten, ende des Hooghgraeff~ Huyses Bergh, en der KerckenIntresse opt mogelyxte waerte Nemen, en voorders alles doen wat wij praesent Zijnde souden mogen off Connen doen niettegenstaende dat daertoe Speciaeldere volmagt moght vereyscht worden; beloovende voorgoet en van waerde te houwden alle t geene by onsen voorñ: Committeerden in desen sal worden gedaan, en dat wy hem in alles sullen Cost en Schaadeloos Houwden

In teecken der waerheyth hebben wij deze eygenhandigh geteekent en met ons furstlyck Segell bevestight op het Slott S'Heerenberg den 1^e Febr~: 1723.

«onderstont» Johanna: / L:S:

13-2-1723 **2** [*folio 1 recto en verso*]:

Schrijvens aen den H^r Drost Verheull de kercken Reekeninge tot Gendringen toucherende

Eerentfesten Lieven getrouwen

Alsoo ons onderdanigh is voorgedragen gelyck uyt neffensgaende Reces te vernemen, dat U E sigh tot ons groot ongenoegen heeft geabsenteert en buijten het ampt t soeck gemaect op den dagh als wanneer de Kercken Reekeningen van Gendringen en andere Nootwendigheden etc stonden affgedaan en vereffent te worden, niet tegenstaende U E Selffs deese Verschrijvinge had gedaan, streckende het selve niet alleen tot praejuditie van ons en van de Kerck, nemaer oock van U E Selffs, dat wij van U.E: niet hadden Vertrouwt; om t welcke voorte koomen, soo ist dat wy U E by desen beveelen en ordonneren, dat U E sigh in ijgener persoone op maendagh den Eersten Marty naestcomende sal vervoegen ter plaetse, alwaer de Kercken Reekeningen en andere Nootwendigheden sullen affgehoort en vereffent worden, om aldaer soodane Elucidatie te geven, als U E in dese saacken bewoest is

Wij verlaeten ons hiertoe, opdat wy Bij Manquement van dien niet genootsaecht worden andere Middelen int werck te stellen, Recommanderende U E ons Interesse, als mede der Kercke, en U E in de protectie van den Almogende bevolen hebbende, Zyn wij

Eerentfesten Lieven getrouwen / U E vriendt Willige / «onderstont» / Johanna.

Op het Slott S Heerenbergh den 13 February 1723.

«Inscriptie» / Aen den Eerentfesten onsen Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard der Heerlickheeden Gendringen en Etten / tot Gendringen

---

5-3-1723 **3** [*folio 2 recto*]:

Mensis Martius

[vochtschade:] [...] voor [...]rt Ruerinck als [...]km^r tot Borgh

Wij Johanna &c: &c:

Alsoo ons onderdanigst is voorgedragen, dat Jacob Hellebrant eenige Jaeren Herwarts sonder onse genadige Commissie den ontfanck van onse Kercke tot Borgh heeft geadministreert, streckende sulx tot merklycke praejuditie vant Hooghgraeff~: Huijs Bergh, en wij daer inne willende voorsien, hebben gecommiteert en gelast gelyck wy Committeren en Lasten Hiermede onsen Schepen Geraert Ruerinck, om van nu aff aen den ontfanck van onse voorñ: Kercke tot Borgh t'aenveerden en te administreren soodanigh als eenen goeden en getrouwen Kerckmeester verplicht is; mits doende bewijs en Reliqua, en stellende sufficiente Borgen: de Revocatie ons, en onsen seer Lieven Heer Soon den Hooghgebooren Heer Grave van den Bergh ten allen tijden voorbehouden:

Signatum op het Slott S'Heerenberg den 5^{en} meert 1723.

«onderstont» / Johanna &c: &c:

8-3-1723 **4** [*folio 2 recto*]:

Op het Req^{te} van de weduwe Willem Sybelinck

Johanna etc~

De Suppliante sal in minderinge van haeren verschuldeten paght op prima may naestcomende betalen de somme van tweehondert gulden, en het Restoir van den selven paght op naervolgende 8^{li} Martini, en in val de suppliante dit niet soude achtervolgen, en daermede in gebreecke blyven sal haer gepaghte goet den Benthemsen Hoff, wederom op Nieuws verpaght worden, en van mistrecht melioratie ofte andersints versteecken weesen, waer naer sigh onsen seer Lieven getrouwen Lantrentmeester Zumkley sal Reguleren

gedaan op het Slott S Heerenbergh den 8 meert 1723.

«onderstont» / Johanna &c

10-3-1723 **5** [*folio 2 verso*]:

Op het Req^{te} van Arent te Laack op~ Hove toe Wisch

Wy Johanna &c

In Consideratie van de groote schaade soo den suppliant wegens de sterffte van paerden en beesten geleeden heeft, Remitteren aen denselven Gent: eens twintigh guldens Hollants, onder Conditie, dat het Restant van den verschulden paght sonder fout op Comstige Sⁱⁱ Jacobi sal by betaelen op poene van parate Executie en van deze Remissie; waer naer sigh onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Ant: Spekeslager onder~: te gedragen heeft:

gedaan opt Slott S'Heerenbergh den 10^e meert 1723

geteekent: / Johanna &c

19-3-1723 **6** [*folio 2 verso*]:**Ordre aen den amptman Brienen**

Johanna etc~

Wy ordonneren onsen lieven getrouwen Johan van Brienen amptman in de Bijlant dat sigh met de saacke van Hermannus Arentze contra onsen Scholtus en Wartgreeff derck Hoet niet sal bemoeien en daermede stille staen tot onse geñ: ordre, en dat wy wyders van deze saacke sullen wesen geïnformeert

gedaan op het Slott S Heerenbergh den 19 meert 1723

was geteekent / Johanna &c

20-3-1723 **7** [*folio 2 verso*]:**Ordre tot de Reparatie vant Huys van Jan Derckse**

Wy Johanna

Ordonneren aen onsen seer Lieven [*tussengevoegd*: getrouwen] Ferdinand Philip van der Veecken Rentmeester in den Bylant, dat aen het Huijs van Jan derckse op den Pannersen Wardt de Noodige Reparatie Sal Laten doen ten meesten profyte vant Hooghgraeffl- Huys Bergh: die hem met quittantie sal gevalideert worden:

S Heerenbergh den 20 meert 1723.

Geteekent / Johanna &c

20-3-1723 **8** [*folio 3 recto en verso*]:**Verkoopinge ende Overlaetinge vant Huys van Jan derckse aent Hooghgraeff~: Huys Bergh**

Ick ondergeschreven Jan Dercksen weduman verclare bij desen, dat ick mijn Huys staende op syn Hooghgraeff: Excellenties van den Berghs grondt het pannerse wartse goet genaemt, naer dat het selve door weedyts onpartydige timmerlieden en metzelaers den 19 februarij 1723 was getaxeert, als namentlyck aen Zyde vant Hooghgraeff: Huys Bergh, door den meester timmerman en meester metzelaar Reynder ijsendam en Rutt Lijvent ter waerdije van Ses hondert een en dertigh gulden, en van mijnen kant door den meester timmerman en meester metzelaar Derck Berentz en Lyve Jansen ter somme van Aght hondert en seventien guldens; Soo is tusschen de Heer Rentmeester vander Veecken als Volmagtiger van haer Hooghfurst: Doorleuchtigheyt van Hohenzollern, als Regente en administratrice vant Hoogh Graeffl: Huijs Bergh en mijn benoemt omtrent het Verschill deser benoemde taxatie overkomen, en het selve gestelt op eene Somme van Ses hondert en Vyfftygh guldens, voorbehoudens doch haere Hooghfurst: doorleuchtigheyt genedigste approbatie; soo dat Ick Johan Derckse benefeffs myne Erven in eenen steeden vasten en onwederoepelycken Erffkoop verkoght ende getransporteert hebbe, gelyck syn doende Craght deses aen Syn Excellentie den Here Grave tot den Bergh benoemde Huys, en wat daeraen muer en nagelvast is, gelyck het door benoemde onpartydige timmerlieden en metzelaers is bevonden en gespecificeert, en tegenwoordigh op den Gront van Syn Hooghgraeff: Excellentie is staende als namentlyk voor eene Somme van Seshondert en Vyfftygh gulden op Conditie, dat die alsnogh

Resterende paghtpenningen tot den jaere 1722: Inclusive bestaende in eene Somme van tweehondert sevenen negentigh gulden 17 stuyvers, als mede die gedaane kosten van peindinge ende Citatien te Hove wegens benoemden achterstedigen paght benefeffs de kosten van deese wedersijtze taxatie, en wat verders tot Voltreckinghe deser KoopZedulle off transport alnogh soude moeten betaelt worden, als mede de feijt en Rantsoen gelderen wegens de nieuwe verpaghtinge, voor eerst van de Veraccordeerde Coopspenningen sullen getrocken Worden, sullende den Overrest tot onderpant van die nu op nieuw veraccordeerde paght bestaende Jaerlyx in eene Somme van tachtentigh guldens verblyven in handen van den Hooghgraeffl: Berghsen Rentmeester, om by misbetaling van die belooffde paght, waer van het Eerste Jaer op Sⁱⁱ Martini 1723. sall verschenen wesen, daer aen sigh te kunnen verhaelen: met dien verstande Nogtans, dat verkooper tegens aenstaende mey 1723: het geseyde Huys in dien staet, gelyck t selve sigh tegenwoordigh bevindt, levere, om het selve door Hoogh benoemden Heer Grave van den Bergh als kooper te mogen aenveerden, en als Syn Excellenties eygen proper Huijs gebruycken ofte Laeten gebruycken

tot alsulcken Eynde verkooper is verbindende syn Respective persoon en goederen soo gereede als ongereede hebbende en Verkrijgende, om in Cas van niet naercominge aen dese, allen hinder, kost en geleedene schaade daeraen te Verhaelen onder die Renuntiatie ende Submissie als naer reghten: alles sonder argh oft List:

In oircondt der waerheyt dese by den Rentmeester van der Veecken namens haere Hooghfurstl: Doorleuchtigheyt van Hohenzollern als kooper, en Johan Dercksen als verkooper onderschreven

Pannerden [*datum niet ingevuld*] Januarij 1723.was onderteekent / F:P: van der Veecken qq^a / Jan Dercksen als verkooper

Deesen koop wort geaprobeert

S Heerenbergh den 20 Martij / was onderteekent / Johanna &c

20-3-1723 **9** [*folio 4 recto en verso*]:**Verkoop van het Huys van Berent Speet ten profyte vant Hoogh Graeff: Huijs Bergh**

Wij ondergeschreve Eghte luyden Berent Speet en Geesken Copray verclaren by desen, dat wy ons Huijs staende op Syn Hooghgraeffl: Excellenties van den Berghs grondt Bolcks Hoff genaemt, naer dat hetselve door wedersyts onpartydige timmerlieden en metzelaers den 19 febr: 1723. was getaxeert: als namentlyck aen Zyde vant Hoogh Graeff: Huijs Bergh door den meester timmerman en meester metzelaar Reynder ijsendam, en Rutt Leyven ter waerdije van 771 gls~ 15 stuyvers, en van onsen kant door den meester timmerman en meester metzelaar Goossen Henningh, en Reynder van Loon ter somme van 945-10- waeronder den Bergh en schop begrepen Zyn: Soo is tusschen de Heer Rentmeester van der Veecken als Volmagtiger van haere Hooghfurst: Doorleuchtigheyt van Hohenzollern, als Regente vant Hoogh Graeffl: Huys Bergh &c en ons benoemde Eghte luyden omtrent het Verschill deser benoemde taxatie geconvenieert, en het selve gestelt op negen hondert guldens, voorbehoudens dogh haere Hooghfurst: Doorleuchtigheyt genadige approbatie; soo dat Ick Berent Speet benefeffs mijne Vrouwe Geesken Copraij ende myne Erven in eenen Steden vasten en onwederoepelycken Erffcoop Verkoght en overgelaeten hebben gelyck wij sijn doende Craght deses aen Syn Excellentie den Heere Grave tot den Bergh & & benoemde Huys, Bergh, en Schop, gelyck het door benoemde onpartydige timmerlieden en metzelaers is bevonden en gespecificeert, en tegenwoordigh staende is op den grondt van Hooghgemelte Syne

Hooghgraeff: Excellentie van den Bergh &c als naementlyk voor eene somme van Negenhondert gulden op Conditie, dat die alsnoch Restierende paght penningen bestaende in eene somme van f 547-17-: als mede die restierende verpondinge tot den jaere 1721 Inclusive benefens de kosten van deser wedersijtze taxatie, en wat verders tot Voltreckkinghe deser CoopZedulle off transport, off tot feyt en Rantsoen van den nieuwen paght, als noch soude moeten betaelt worden: voor eerst van de veraccordeerde Coopspenningen sullen affgetrocken, ende den Overrest aenhanden van Verkooper tegens aenstaende Juny 1723. betaalt worden uytgenomen eene somme van eenhondert en vyfftygh guldens, dewelke in plaets van Borghe tot onderpant van die nu op nieuw Veraccordeerde paght bestaende Jaerlyx in hondert Vijfftygh gulden sullen ingehouwen worden:

Met dien Verstande Noghtans, dat verkooper het benoemde huys Bergh en Schop tegens aenstaende Maij 1723: in dien staet, gelyck tselve sigh tegen woordigh bevindt Levere, om de selve naer wel gevallen door Hoogh benoemden Excellentie den Heer Grave van den Bergh als kooper te mogen aen Veerden, en als Syn eygen proper huijs, Bergh en Schop te gebruycken oft Laten gebruycken; tot alsulcken Eynde verkooper syn verbiendende [*:sic*] haere respectieve personen en goederen soo gereede als ongereede, hebbende en verkrijgende, om in Cas van niet naerkominge aen dese, allen hinder kost en geleedene schade daeraen te verhaelen, onder die Renuntiatie ende Submissie als naer Reghten: alles sonder argh oft List:

In oircondt der waarheyt dese by den Rentmeester namens haere Hoogh furstl: doorleugtigheyt &c van Hohenzollern als Kooper, en Berent Speet benefens Syne Vrouw Geesken Copraij als verkoopers &c onderschreven:

Millingen den 19 Febr~: 1723

was onderteekent / F:P: van der Veecken qq^a / Berndt Speet.

Deesen koop wort geaprobeert

S Heerenbergh den 20 Mart 1723 / was geteekent / Johanna &c

30-3-1723 **10** [*folio 5 recto*]:

Commissie op Jacobus de Jonghe om de Magistraet tot Dixmude te veranderen

Wij Johanna &c

Doen kondt en tuygen dat wij volcoomentlyck verseekert Zijnde, dat onsen seer Lieven Rentmeester Jacobus de Jonghe onser ondersaatsen [*tussengevoegd*: van dixmuiden] beste sal soecken, den selven gene~: gecommiteert en bevolmagtigt hebben, gelyck wy Committeren en bevolmaghtigen Craght deses, om in onsen Name de Magistraet aldaer voor desen Loopenden jaere aenvangende met maij 1723. en expirerende op Maij 1724: te Nomineren en aente stellen, en daer omtrent te doen, En te Laten, als eenen getrouwen Commissaris toestaet te doen; Recommanderende aen hem wel expresselyck de bequaemste voor d'onbequaemste te praefereeren:

In waarheijts oirconde hebben Wy dese eijgen handigh geteekent en besegelt op het Slott S Heerenbergh den 30 maart 1723:

was geteekent. / L:S: / Johanna &c

8-4-1723 **11** [*folio 5 recto*]:

Mensis Aprilis.

Ordre aen den Scholtus Thomas Gijsberts om den 40^e penninck van het aengekoghte halve wartjen van Henrick van Leersum etc: te voldoen:

Wy Johanna

Ordonneren aen onsen Lieven getrouwen Rentmeester van Oghten Thomas Gysberts, dat den 40^e penninck van het wartjen van Henrick van Leersum voor de Halffscheijt voor 150 gulden Hollants ten dienste vant Hooghgraeff~: Huijs Berg aengekoght, sal betaelen en verders ten meesten voordeel van Hooghgemelte Huys Laten bepaeten, sullende hem d' uytgave met Quittantien valideren:

Seg: ~ S'Heerenbergh den 8^{en} Aprilis 1723:

geteekent / Johanna &c

15-4-1723 **12** [*folio 5 verso*]:

Op het Req^{te} van Johan van der Veecken en Johan Vermeer versoeckende Quijtslagh

Wij Johanna &c

Uijt besondere Redenen ons daertoe moveerende Remitteren gene~: aen de Supplianten over den jaere 1719. de Somma van twee hondert Vijfftygh gulden Hollants, waeronder sullen begrepen Zijn de gedane onkosten, die door den Rentmeester om Synen paght te becoomen Syn aengewendt; sullende het geheele different voor gemelden paght de A^o 1719 aen gaende hiermede Cessereren en opgeheven zijn, sonder dat de Supplianten eenige verdere praetensie uijt dien hoofde sullen mogen off Connen formeren; mits dat binnen een maent à dato deses haeren Res-teerende paght aenbetaelen, sonder welckers voldoeninge deese Remissie geen plaets sal hebben:

gedaan opt Slott S Heerenbergh den 15^{en} April 1723:

«onderstont» / Johanna &c

15-4-1723 **13** [*folio 5 verso*]:

Opt Req^{te} van de wed: Derck Arentze versoeckende Remissie

Johanna &c

Uijt besondere ons daertoe moveerende Redenen Remitteren gene~: aen de Supplianten op haeren Verschuldeten paght de Annis 1721 en 1722: eens de somme van hondert guldens, mits Conditie, dat binnen een maent à dato deses haeren verneren Restant tot den Jaere 1722 Inclusive aenbetaelt, sonder welckers Voldoeninge dese Remissie geene plaets sal hebben, en sal aen haer voor dat voldaan heeft, Copie deses niet worden gegeven

Signat~ opt Slott S Heerenbergh den 15 april 1723. / «geteekent» / Johanna.

15-4-1723 **14** [*folio 5 verso*]:

Opt Req^{te} van de wed: Gerrit de Laer versoeckende als boven Remissie

Is genedigh geremitteert op conditie als [boven, *veranderd in:*] vooren op den paght de Annis 1720 en 1721. de somme van f 73 gulden 2½ stuyvers:

dato als boven

15-4-1723 **15** [*folio 6 recto*]:

Opt Requeste van Derck en Steven Hoet

Wij Johanna &c

Mits geen houdt tot het noodigh gevreght vant Capellen Goet voorhanden is, soo ordonneren onsen Seer Lieven Getrouwen Ferd: Phil: van der Veecken Rentmeester In den Bylant, dat het noodige holt tot het gevreght sal fourneeren, onder Conditie Noghtans, dat bij expiratie van de paghtjaeren Den paghter het voorñ: goet verlatende, wederom het noodigh holt tot het gevreght sal bijbrengen, waerop voorseijden onsen Rentmeester te Reflecteren heeft:

S'Heerenbergh den 15 April 1723. / «geteectent» / Johanna &c

17-4-1723 **16** [*folio 6 recto*]:

Commissie als schepen van ter Borgh op den persoon van Henrick Roeringh

Wij Johanna &c

Alsoo door het affsterven van Geraert Roeringh in onse Stadt ter Borgh eenen schepen stoell tot onse Dispositie staende, is Komen te Vaceeren, soo ist, dat op het Rapport aen ons gedaan van de bequaemheyte van Henrick Roeringh, den selven tot Schepen onser voorñ: Stadt genedigh hebben gecommitteert en aengesteld, Gelyck wy den selven Committeren en aenstellen mits desen, met Last en maght, om soo well d'ordinaire als extraordinaire Gerichtsdaagen te Respiteren, oock over gerichtelycke soo wel als extra judiciaire acten te sitten, en sonsten In alles sigh te gedragen, als eenen Vroomen en Getrouwen Schepen toestaet en behoort; tot alsulcken eijnde hy aen ons ofte onse gecommitteerde sal hebben te praesenteren den behoorlycken Eedt van Getrouwigheyte: ordonnerende onsen Drossard, Righter, Rentmeester, en voorts andere onse bediende, en gemeijne onderdanen aldaer denselven als Schepen onser Stat TerBorgh te Respecteren en te Erkennen:

In Waerheyt oirconde hebben wij dese onderteekent en met ons Furstelyck Segel becraghticht:

gedaan op het Slott S'Heerenbergh den 17^{en} Aprill 1723:

«onderstont.» / L:S: / Johanna. &c

27-4-1723 **17** [*folio 6 verso*]:

1723. / Den 27 april aen Jacobus van Lier geremitteert acht gulden, mits dat voor Pinxteren naest comende den Restant by betaele; sonder welckers voldoeninge dese Remissie geen plaets sal hebben.

10-5-1723 **18** [*folio 6 verso*]:

Mensis Majus

Volmagt op Mr Herman Jansen d'geerffdens van Aeswyn toucheerende

Mr Herman Jansen gesubstitueerde Rentmeester van Gendringen en Etten volmaghtigh gemaect om met d'Geerffdens van Aeswyn te Confereren en te Concluderen soodanigh, als in Causa van d'geerffdens Contra Jan Willem Hagen uxoris nomine voor den WelEdelen Hove van Gelderlant Litis pendent tot dienst en best van t Hooghgraeffl- Huys Bergh en samentlycke Geerffdens sal bevinden te behooren

S Heerenbergh den 10 maj 1723.

13-5-1723 **19** [*folio 6 verso*]:

Opt req^{te} van Peter van Kempen om syn Leengoet den Bryler met 250 gls~ te mogen beswaren

Wy Johanna

Consenteren geñ: aen den Suppliant, dat hy dit Leenparceel den Brijler genaemt met 250 gls~ sal mogen beswaren tot Versettinge van Zyn Huijs; ons en een yder Syn goet Regt altoos voorbehouden

S Heerenbergh den 13 maj 1723.

22-5-1723 **20** [*folio 6 verso*]:

Missive aen de H^r Dr Steenler

Wel Edelen Hooghgeleerden Heer

Wij hebben uwelEd: missive seer wel ontfangen, en dient alleen in Rescriptie op den selven, dat wij aen uwelEd: Wijse Consideratien [*tussengevoegd*: stellen], om den Heer Raetsheer van Loon in dese seer Importante Saacke te Suspecteren, oft wel niet; soo dat UwelEd daerinne kan handelen als u welEd: het beste ten dienste van t H:G: Huys Bergh sal ordeelen te behooren; U welEd: heeft de Volmaght al voor Lange in handen gehadt: onsen Soone den H^r Grave tot den Bergh sal syne Saacken by de Heeren van den Hove tot Arnhem Zynde opt Cragtigste voor de Justitie hebben gerecommandeert, en Verhopen eenen gewensten uijtslag; en alle onse Saacken aen U welEd: gerecommandeert hebbende Syn Wy UwelEd met genade gewogen

U Wel Ed^{es} geaffectioneerde / Signè: / Johanna.

Wel Edelen Hooghgeleerden Heer

S Heerenb^r den 22 maj 1723.

10/24-5-1723 **21** [*folio 7 recto en verso*]:**Aenkoop van het Huys en Schure Cum appertinentiis Orsouws Stede genaemt in Pannerden gelegen**

Wy ondergeschreven als Erffgenamen van Zaliger Aeltjen Verheijen en desselfs broeder Ryck Verheyen als namentlyck Wilhelm de Beijer als weduwenaer van gemelte Aeltje Verheijen Hermanus Verheijen en Elisabeth Verheijen Wed: Henrick Raab, Teunis de Beijer als Volm^r van Derck van Bijnstrop en Herman Verheijen als mede Erffgenamen van genoemde Aeltjen en Ryck Verheyen Zaliger, Verclaren by desen dat Wy het Huijs en Schuyr aen het Noorteynde van het Huijs op syn Hooghgraeff~: Excellenties van den Berghs Grondt tot Pannerden Staende, Orsouws Steede genaemt, beneffens Backhuijs en putt, gelyck het selve door wedersyts onpartydige timmerLuyden en Metzelaers op den 10^e may 1723: was getaxeert en Gespecificceert; als Namentlyck aen Zijde vant Hoogh Graeff~: Huijs Bergh door den Meester Timmerman en meester metzelaer Reijnder IJsendam en Rut Leijvert ter waerdye van 541 gulden en van onsen kant door den meester Timmerman en metzelaer Gossen Henninck en Reynder van Loon ter waerdye van 634 gls~: 15 st~, by wedersyts Reeden Wisseling tusschen ons onderbenoemt en den Heer Rentmeester van der Veecken als Volm^r van Haer Hooghfurst~: door Leugtigheyt van Hohenzollern als Regente en Administratrice des Hooghgraeff~: Huyses Bergh &. &. omtrent het verschill deser benoemde taxatie syn overkomen, en het selve op Vyffhondert sestigh gulden gestelt segge 560 gulden &c Voorbehoudens dogh haer Hoogh furstl~: Doorleugtigheys genedigste Approbatie; soo dat Wij gesamentlycke Erffgenamen soo wel voor ons, als onse Erven in eenen Steeden Vasten en onwederroepelycken Erffkoop verkoght en getransporteert hebben, gelyck syn doende Craght deeses, aen Syn Excellentie den Heere Grave tot den Bergh & & genoemde Huijs, en wat daeraen Muer en Nagell vast is, gelyck het door benoemde onpartydige timmerluijden en metzelaers is bevonden gespecificceert en tegenwoordigh op den Grond van Hooghgemelte Syne Hooghgraeffl~: Excellentie van den Bergh is staende; als Namentlyck voor eene somme van 560 gls~ onder Conditie Nogtans, dat de koopspenningen bij Verloop van een Jaer naer dato aenhanden van de Respective Verkooperen sullen betaelt worden, Sullende Immidiaet naer het Sluijten deses Syn Ex~tie den Heer Graeff tot den Bergh & & het geseyde Huijs in dien staet als vermelt, overgelevert worden, om het selve naer Welgevallen als Syn eygen proper huijs aenstonts te Gebruijcken off Laten gebruycken; tot alsulcken Eijnde de Respective Verkoopers verbinden haere persoonen en Goederen Soo gereede, als ongereede, hebbende en Verkrijgende, om in Cas van niet naerkominge aen deese, allen hinder Kost en geleedenen Schaade daer aen te verhaelen, onder die Renuntiatie, en Submissie, als nae Reghten, voornamentlijck den WelEdelen Hove van Gelderland, alles sonder argelist:

In oirconde der waerheijt dese bij ons als Verkoopers, en by den Rentmeester van der Veecken naemens haer Hooghfurstl~: Doorleugtigheyt van Hohen Zollern & & als Kooper onderschreven:

«was geteeckent» / Willem de Beijer, Teunis de Beijer als volmagtiger F: P: van der Veecken qq^a

Pannerden den 10 may 1723:

approbatie.

Wy Johanna By de gratie Gods & &

Approberen en Confirmeren voorstaenden Koop door onsen seer Lieven getrouwen Rentmeester van der Veecken gedaan:

S'Heerenbergh den 24^e maj 1723: / was geteeckent. / Johanna

1-6-1723 **22** [*folio 8 recto*]:

Mensis Junius

Opt Req^{te} van Peter van Kempen Versoeckende genedige Remissie

Wij Johanna &c &c

Uijt besondere Redenen ons daertoe moveerende Remitteren genadiglijck aen den Suppliant de Somme van Vijffthigh guldens op Conditie, dat op Sti Jacobi naest komende syn Restant tot 1722: Inclusive bij betaele, sonder welckers voldoeninge dese Remissie geen plaets sal hebben:

gedaan op het Slott S Heerenbergh den 1^{en} Junij 1723

Signe. / Johanna. &c

1-6-1723 **23** [*folio 8 recto*]:**Opt Req^{te} van Jan Harterinck versoeckende Remissie**

Wij Johanna &c &c

Uyt besondere redenen ons daertoe moverende Remitteren genadigh aen den Suppliant eens de Somme van twalff gulden, waernaer onsen seer Lieven getrouwen Antoni Spekeslager Rentm^r der Hoogheyt Wisch sigh sal te gedragen hebben.

Signat~: opt Slott S'Heerenberg den 1^{en} Junij 1723.

7-6-1723 **24** [*folio 8 recto*]:**Orde en volmaght op den H^r Dr Osw Pet: Hoevel in saacke Contra de H^r Johan Willem Hagen wegens de Schaepsdrift.**

Wy Johanna &c &c

Alsoo Wy vernomen hebben dat de Heer Johan Wil: Hagen Nomine Uxoris ter oorsake van eene gepraetendeerde Schaepsdrifte op de Aeswynse Straete den Scheuter Johan Dryver in Cas van gesustineerde attentaten voor den Hove provinciaal wederom heeft doen Citeren, waer van in Cas van geen Compositie der voorgaende procedure den dagh regtens sal wesen op aenstaende Vrijdagh; en het Dienstigh is tot maintenuue van ons Reght als voornamste geerffde aldaer, en voordeeligh omtrent de Voorgaende procedure, van ons Ratione Interesse wederom te voegen met den geciteerden Scheuter Johan Drijver

Soo ist dat wij hier mede Committeren en Authoriseren onsen Volm^r: Osw: P: Hoevel, om sigh, in Cas de voorgaende procedure in der minnen voor Heeren Commissarien van den Hove, niet en moghte worden geassocieert uyt onsen Name te voegen, en met en beneffens den voorsz~: Scheuter die Saacke te bepleijten, en denselven daerinne t'assisteren, voorts daerinne onsen als gevoegdens meeste voordeell te soecken, en wyders te doen en te Laeten, als daerinne naer Raade sal bevinden te behooren sullende voorgoet en van waerde houwden alle t'geene in desen door onsen gecommiteerden sal worden gedaan.

Sig~: opt Slott S'Heerenbergh den 7 Junij 1723: / Johanna. &c

17-6-1723 **25** [*folio 8 verso*]:**Commissie van de Kerckmeesters Plaetse tot Borgh op den persoon van Joannes Ruijs**

Wij Johanna &c &c &c

Alsoo door het Overlyden van Geraert Roerinck de Kerckmeesters plaetse tot Borgh is kommen te Vaceeren, en Noodigh Zynde, dat deselve wederomme met een bequame persoon worde Versien; Soo ist, dat wij op de Recommandatie aen ons gedaan van de bequaemheijt van Joannes Ruijs, denselven tot Kerck meester van onse kercke tot Borgh hebben aengesteld, gelyck Wij hem aenstellen Hiermede, om van nu aff aen den ontfanck van voorñ: Kercke te aenvaerden en administreren soodaenigh, als eenen goeden en getrouwen Kerckmeester verplight is, mits doende ter behoorlycker tijt bewijs en Reliqua, en stellende aen handen van onse Officiereen genoegsame Cautie: Doch alleen tot Revocatie en bij provisie van twee Jaer tot twee Jaeren, en niet anders, die wy ons wel expresselyck Reserveren:

Signatum op het Slott S'Heerenbergh den 17 Junij 1723

was geteekent / Johanna &c

neffens het opgedruckten Furstelycken Segel in Root Lack.

Eodem. in eadem forma Commissie gedepescheert van de Kerckmeesters plaetse van Silvolden op den persoon van Adriaen W: toe Boeckhorst:

± 17-6-1723 (?) **26** [*folio 8 verso*]:**Op het Req^{te} van Gerardus Uijten Weerde**

Johanna

Wij accorderen hiermede des Suppliants Versoeck in soo verre het Jaer 1722 is betreffende, en heffen op het Verboth aen die pagters der Vicarie goederen gedaen, belastende deselve, om die Resterende paghten soo tot den jare 1722 Incluys Syn verschenen, en verders niet, aen den Suppliant oft die van Sijnent wegen gemaghticht moghte Zyn te betalen

Sig~: op het Slot S Heerenbergh den [*datum niet ingevuld*] Junij 1723

«was geteekent.» / Johanna &c

20-6-1723 **27** [*folio 9 recto*]:**Ordre voor Doctor Os Pet Hoevell om Informatie en Condschappen te Lighten wegens het gedragh van Jan van Brienen Amptman**

Wij Johanna &c

Alsoo wij dagelijx verscheidene Claghten tegens Johan van Brienen amptman onser Heerlickheeden Pannerden en Millingen vernemen, waarbij ons desselffs Quaet Comportement en onstigh Leven beneffens desselffs besondere Excessen worden verthoont en daer Door niet alleen ons, en onsen Hooghgraeff~: Huyse Berghs schaade wort toegevoeght, die goede Ingesetenen benaedeelt, maer oock d'administratie van een onpartydige Justitie gestremt; Soo ist, dat wij dusdanige onbetamelycke exorbitantien niet konnende tollereren ons vinden genootsaackt tegens hem naer ordre en Rigueur van Reghten te Vervaeren, hebbende derhalven geñ: goet gevonden vooraff te

Committeren en autoriseren gelyck wij autoriseren en Committeren Craght en mits desen onsen Seer Lieven getrouwen Os: Pet: Hoevell der Beyden Reghten Doctor, om sigh dien aengaende soo raeckende het onbetamelyck gedragh en onstigh Leven van den amptman van Brienen, als mede die gedefereerde abuijsen ende Excessen, ende vorders alle het geene tot Laste en beswaar wesen moghte, tot Pannerden, Millingen, als Elders nauwkeurigh t Informeren naer genomen Informatie die bewysen van het een en andere te Lighten, Condschappen ten dien eynde in forma~ te doen beleggen, en verders daeromtrent te doen, t geene nae Raade dienstigh oft Noodigh sal worden bevonden, geloovende van waerden te Sullen houwden alle het geene door hem sal wesen verricht, oock mede den selven te sullen guaranderen en Indemniseren:

In waerheyts oirconcd hebben Wij dese met onse eygenhandige Subscriptie bevesticht, en daer beneffens met ons Furstlyck aengebooren Segel [*becraghticht, veranderd in:*] becraghtighen Laaten:

Actum op ons Slott S Heerenbergh den 20 Junij 1723:

was geteekent / Johanna &c / L:S:

25-6-1723 **28** [*folio 9 verso*]:**Op het Req^{te} van Willem Visser Paghter van t goet den Bosch**

Wy Johanna &c &c

Gesien den Inhoud deser Req^{te} ende den Suppliant met genade gewogen, ordonneren aen onsen seer Lieven getrouwen Lantrentmeester Zumkleij, dat hij het Huysje tot onsen behoef in koop sal aennemen voor 200 gulden, den 50^e penninck daer van Voldoen en in onsen Name behoorlycke opdraght en Cessie te Laten geschieden, twelck gedaen Zynde, sal hij aen den Suppliant voorñ: 200 gulden betaelen, oft aen Sijne Verschuldeten paght Laten defalqueren, die hem /: mits ter Cancellarije d'opdraght bij brengende :/ in uytgave sullen valideren:

Sig~: op het Slott S Heerenbergh den 25 Junij 1723.

was geteekent / Johanna &c

17-7-1723 **29** [*folio 9 verso*]:

Mensis Julius

Ordre aen den Heer de Raet om de Chartres en papieren van d'Erffgenamen van wylen de Heer Drost Diederick Ripperbant Overte Nemen, als mede Bevell aen de officieren en andere onderdanen, [*tussengevoegd: om*] voorñ: Heer de Raet voor Drossard Stadhouder en Scholtus van Boxmeer t'Eeren en Respecteren.

Wy Johanna &c. &c.

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Raet, W: de Raet Drost Stathouwer en Scholtus der vry Heerlickheyd Boxmeer Sti Anthonis Sambeeck, dat sal hebben Overte Nemen alle Leenboecken Chartres en papieren het Hooghgraeff~: Huys Bergh aengaende onder d'Erffgenamen van wijlen onsen oock Seer Lieven Drossard D: Ripperbant Saliger berustende, daer van eenen Inventaris maecken en den Selven aen ons oversenden:

Oock beveelen Wy aen onse Officiere gerichten Ingesetenen van voorñ: Heerlickeeden, voorgemelten Wilhelm de Raet voor Drost Stathouder en Scholtus der voorñ: Heerlickeeden te Erkennen Eeren en Respecteren alle gagie en Emolumenten te laten genieten die voorñ: Drost Ripperbant met Reght genooten heeft: alles in gevolge van de Commissie by wijlen onsen Hooghgeeerden Heer Ohm, den Hooghgebooren Heer Oswaldt Graeve tot den Bergh Hooghloff~: memorie op hem den 17 Novemb~: 1711. verleent:

Sig~: op het Slott S'Heerenbergh den 17 Julij 1723.

«Was geteekent» / Johanna. &c

19-7-1723 **30** [folio 10 recto]:

Volmaght voor den Heer de Raet om wegens Gendringen en Etten ten fine van accoort voor Commissarien van den welEdele Hove van Gelderlant t'Erschijnen: &c

Wy Johanna &c &c &c

Doen kond en tuygen bevolmaghticht en geconstitueert te hebben gelyck doen by desen onsen seer Lieven getrouwen Raet Wilh: de Raet Drossard der vry Heerlickheyt Boxmeer, om voor d Edele moogende Heeren Raaden en Commissarien van den WelEdelen Hove van Gelderlant geadsisteert met onse ordinaire advocaten tot Arnhem te Compareren ten fine van accoort over de Saacke tusschen ons in Qualiteijt als verweerdersche ter eenre, en den doorLeughtigsten Heere Churfurst van Ceulen als aenlegger over de Heerlickeeden Gendringen en Etten voor den welEdelen Hove ongedecideert hangende, t'aenhooren soodanige propositien, als tot dien eijnde sullen voorgelagen worden, daerop t'antwoorden en accorderen, soo en gelyck ten meesten Voordeell van onsen Wel beminden Heer Soon den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm grave tot den Bergh sullen bevinden te behooren: tot Naerkominge van voorñ: Accoort onses Hooghgemelten Heerens Soons persoon en goederen ter parate Executie van den WelEdelen Hove te verbinden, beloovende voorgoet en van waerde te houwden alle tgeene onsen geconstitueerden in desen sal hebben gedaan, soo en als off wy selfs praesent waeren, niet tegenstaende dat daertoe Speciale Volmaght soude mogen Vereijscht worden, en hem van alles indemniseren onder verbant van onse persoon en goederen, gelyck mede die van onsen Hooghgemelten Heer Soon, ter parater Executie van Hooghgemelten Hove:

In teekken der waarheyt hebben wy dese eygenhandigh geteekent,

en met ons Furstl~: Segel bedrucken Laeten:

Sig~: op het Slott S Heerenbergh den 19^{en} July 1723:

was geteekent / Johanna / L:S:

19-7-1723 **31** [folio 10 verso]:

Collatie van de Bergsche Vicarie tot Driell op Jacob Gerard Starinck

Wy Johanna &c: &c:

Alsoo wij bericht Zijn, dat Gerardus Uytten weerde Syn Studien verlaeten heeft en daerdoor die Bergse Vicarie tot Driell tot onse Collatie Staande Comt te Vaceeren, ende ons daertoe Gecommandeert Zynde den Persoon van Jacob Gerard Starinck Soon van Antoni Starinck Praedicant tot

Gendringen. Soo ist dat Wij als wettige Collatrice der voornoemde Vicarie, den selven daermede benadigen Willende tot Subsidie Syner Studien hem deselve geñ: hebben geconfereert, gelyck Wij doen hiermede, hem gevende Vollen Last en Maght die selve onse Vicarie t' aenveerden, de Vrugthen Renthen en Incombsten daer van met alle Reghten, eñ Emolumenten daertoe Staande te profiteren en Genieten, gelyck Syne praedeceessors deselve met reght geprofeert hebben, en Sulx voor den tyt van Agtien Jaeren, ten waere hij eerder Syne Studien Souwde Comen te Verlaeten, Sullende in den Eenen ofte anderen Vall dese Vicarie tot onse geñ: Collatie en dispositie wederom Comen te Vervallen:

In waerheys oircond hebben wij dese onderteeckent en met onsen Furstelycken Segel bevestigen Laeten.

Sig~: op het Slott S Heerenbergh den 19^{en} Julij 1723.

«Onderstont» / Furstin Zu Zollern, Gebohrne Gräffin Zu Montfort / L:S:

19/23-7-1723 **32** [folio 11 recto]:

Schryven aen die Edelmogende Heeren Gedeputeerde Staaten der Graeffschap Zutphen

Edele mogende Heeren, Besondere goede Vrienden

Wij sullen soo haest mogelyck de geerffdens der graeffschap Bergh doen Convoceren, om de Borgtaal (:die Jacob Gerard van Bauwstetter voor den ontfanck van de verpondinge der gemelte Graeffschap gestelt heeft :) t'examineren, die geaprobeert Synde aen UEdele mogende over te brengen en volcomen Contentement te geven;

Oock sullen wy besorgen, dat den ouden tax ad 100 gulden waerop U Edele mog~: ons ter oorsake van onse Residentie alhier, hebben believen te stellen, sal voldaan worden; en alvoorens aen U Edele Mogende alle prosperiteyt toegewenschte te hebben syn wij

Edele mogende Heeren besondere Goede Vrienden

U Edele mogende Vriendt Willige / Johanna

«Superscriptie»

Edele mogende Heeren die Heeren Gedeputeerde Staaten der Graeffschap Zutphen tot Zutphen.

23-7-1723 **33** [folio 11 recto]:

Opt Req^{te} van Jacobus anckersmith wegens een gepaght block tiendt

Gesien den Inhoudt deser Req^{te} remitteren aen den Suppliant uyt besondere redenen eens vijff dalers onder Conditie nogtans, dat aenstonts by onsen seer Lieven getrouwen Rentmeester Antoni Spekeslager Sufficiente Borgen sal comen stellen en de feytgelden betalen, sullende by foute vandien onse actie tegens den Selven blyven in haer geheel waer naer voorñ: onse Rentm^f: sigh te gedragen heeft:

Sigl~: opt Slott S Heerenbergh den 23 July 1723.

«onderstont» / Johanna &c

24-7-1723 enz. **34** [*folio 11 verso*]:

Op het Req^{te} van Margareta van der Horst wed: Wanner Imminck en Catarina Bosboom versoekende Octroij om het Leengoet 1/3 van Ossemans Slagen te mogen verkoopen ofte beswaeren

Wy Johanna &c: &c:

Consenteren en octroijeren aen Supplianten dat het aengetoogene Leengoet sullen mogen beswaeren ofte oock verkoopen, onsens seer Lieven onmundigen Soons den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm grave tot den Bergh, ende een yders syn goet Recht voorbehouwden:

gedaan opt Slott S'Heerenbergh den 24^{en} Julij 1723.

«was geteekent»

Johanna &c

1723: den 27 Julij Vrouwe Maria Gijsberta van Bronckhorst Dovariere de Heerdt, en Vrouwe Helwigh van Bronckhorst Dovariere de Thienen Octroij Erholden om het derde deel van den Wesenthorst te mogen verkoopen

eodem Johan Nyenhuijs octroij Erholden, om Zuijlens maetje en Ermels Loe te mogen veralieneren en verkoopen:

28-7-1723 **35** [*folio 11 verso*]:

Ordre aen de Heer Drost Verheull om eenige diensten te Baeden tot het Haelen van eenen Moelen Steen.

Wy Johanna &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard der Heerlickeeden Gendringen en Etten, dat hij soo veel paerden sal Laeten opbaeden, als tot het Halen van eenen moelensteen in de Gendringse molen nodigh Zijn; Reserverende wel expresselijck onse actie, die wij tegens d'onwillige sullen hebben:

Sig~: opt Slott S Heerenberg den 28 Julij 1723.

«was geteekent» / Johanna &c

7-8-1723 **36** [*folio 12 recto*]:

Schryvens aen den Wel Edelen Hove van Gelderlant wegens de wegen tot Westervoort

Edele Mogende Heeren

Wy Bekennen seer geerne, dat de Heer Paepst aen ons versoght heeft dat de wegen tot Westervoort moghten gerepareert worden, hebbende daerop tot Antwoordt gegeven, dat hetselve sal besorgt worden soo ongelucky ordinarijs gebruyckelyck was maer dat, om de Selve soo Hoogh en Sufficant te maacken Dat by Winterdagen passabel souwden Zijn, daertoe excessive onkosten souwden Vereijtscht worden, waertoe de aangelegen geërffdens, en alle Ingesetenen niet souden Verstaan, ofte willen Contribueren; Dat in onse maght niet en was hun daer toe te Verobligeren sonder eene Resolutie van d'Edele Mog~: Heeren Staaten des Furstendombs Gelre, en

Graeffschaps Zutphen, Welcke Resolutie noch niet uytgewerckt Zynde hebben Wij niet verners Connen ordonneren, als dat die Wegen volgens Oudt gebruyck souden gerepareert Worden, waerover wy oock nogmaels hebben doen schrijven aen onsen Seer Lieven getrouw[en] E: van Dam Righter tot Westervoort die hopen d'Eere sal hebben van U Edele Mog~: daer over onder danighlyck vernere Informatie en genoegten te Geven; en U Edele Mog~: in die protectie van den Almogenden en albestierenden Godt bevolen hebbende Syn Wij

Edele Mogende Heeren

U Edele mogende VrientWillige

Signe / Johanna

Op het Slott S Heerenbergh den 7 Aug~ 1723:

Aen die Edele Mogende Heeren, die Heeren Raaden des Furstendombs Gelre, en Graeffschaps Zutphen / tot Arnhem.

18-9-1723 **37** [*folio 12 recto en verso*]:

Ordre aen de Magistraet der Stat S'Heerenbergh wegens eene Brantspuijt

Wy Johanna &c &c

Alsoo de Dagelyxe experientie van de Droevige toevallen van den Brant en besonderlyck van het Dorp Varssevelt ons in groote ongerustheyt stellen, dat dit schaedlyck ongeval de Stat S'Heerenbergh oock moghte Overkomen /: waer van Edogh den goedertieren godt deselve gelieve te bewaeren:/ en om soo veel als in ons is de noodige middelen tegens dusdanige beklagelycke toevallen uijt te vienden; Soo ist dat wij ordonneren en beveelen aen onse Seer Lieve getrouwe Magistraet der voorñ: Stadt, dat uyt de Nogh Resterende penningen van de verpondinge onder onsen Lieven getrouwen Herman Janszen Gesubstitueerden Rentmeester tot Gendringen en Etten berustende met den eersten sullen Laeten maacken eene goede Spuijte, en hondert gulden Capitaal &c Beleggen, waer van d'Interessen aen den bewaerder van de Spuijte Jaerlyx sal worden betaalt; en oft misschien eenige onwillige borgers hier tegens sich souden willen Opponeren, sullen twee gedeputeerde uyt de Magistraet van Huys tot Huys omgaan, en vernemen wie dat sich hier tegen soude Willen opponeren en aen die verweygeraers hun Contingent Uyt te tellen, mits en onder Conditie, dat Zy yder reyse, als hun dit ongeluck soude Overkomen, ende die Spuijte moeste gebruyckt Worden, daer voor Sullen betalen 25 gulden; vertrouwende Edogh, dat dusdanige in voorsz~: Stadt niet sullen worden gevonden

gedaan opt Slott S Heerenbergh den 18 7^{bris} 1723.

was geteekent / Johanna &c

8-2-1720 **38** [*folio 12 verso en 13 recto*]:

Conventie over den overjagermeesters Dienst gesloten tusschen Haer Hoogh Furstl~: doorleughtigheijt &c &c &c en den Heere Pet: Christiaen van Marle

Conventie over den Overjagermeesters dienst vant Hooghgraeffl~: Huys Bergh tusschen haer Hooghfurst~ Doorleughtigheijt de Regeerende Furstinne tot Hohenzollern Regente en Administratrice vant Hoogh Graeff~: Huys Bergh en den Wel Ed: P: C: van Marle

Dat voornoemde van Marle voor gagie alleen sal hebben

1.

de Vrye wooninge vant Huys De Munte, Schuijre Hoff, &c: mits dat sal betaelen d'ordinaire en extraordinaire verpondinge, onderhouwden de deuren Glasen en Vensters:

2.

vrijen torff soo veel Noodigh sal hebben, die aen hem door de diensten sullen toegevuirt worden vrij van Steeckgelt en Dienstbieren

3^{tie}

dat sal hebben de vrijwillige Giften die ordinaris aen den Jagermeester gegeven worden, als in de Bosschen wordt gedeelt.

4to

dat haer Hooghfurst- Doorleughtigheyt, nogh den Heer Grave tot den Bergh de Commissie van Overjagermeester niet sullen Revoceren, soo Lange als voorñ: van Marle Het Lantdrost ampt van den Bergh niet sal aenvaert hebben, sullende die Commissie Cessereren, soo rasch als voornoemden van Marle sal syn in de possessie vant Lantdrost ampt

5to

Dat int Bosch wel sal mogen Jagen sonder hont, maer geen Groff wilt Schieten oft Laten Schieten sonder speciale ordre.

Aldus overkomen en gesloten Boxmeer den 8 febr~: 1720.

was geteeckent / Pet: Christ: Van Marle.

± 8-2-1720 (?) **39** [*folio 13 recto en verso*]:

Commissie op de Heer Christiaen Van Marle als drossard der Hoogheijt Wisch

Johanna Bij de gratie Godts &c &c &c

Alsoo door de Doot van Diederick Tiellemans bij sijn Leven gewesenen Drost der Hoogheijt Wisch, sulck ampt onserijs is komen te Vaceren, en dan Noodigh, dat daerinne tot onsen en der Ingese-tenen dienst genedigh versien wordt; Soo ist dat wy verseekert Zynde van de bequaemheyt van den Edelen Eerentfesten Petrus Christiaen van Marle, den Selven tot onsen Drost van voorsz- Hoogheijt Wisch genedig~ aengesteld en gecommiteert hebben, gelyck aenstellen en Committe- ren mits desen, alsoo dat hij het Selve ampt Well neerstig~ oprechtig~ en getrouwelijck naer be- hooren sal bedienen, ons beste bevorderen en Quaet affkeeren, helpen, in onsen name de Bancke Spannen, een ijder goede en spoedige Justitie wedervaeren te Laaten; onse Hoogheijt, Reght en Gerechtigheden waernemen, ende deselve met t'uytterste Vermogen en ijver voortestaen, daerinne ofte sonsten in t'een en ander ons Competerende Reght oft alt Herkommen geen Infractie gedoogen, die Breuckhafftige Straffen, alle Capitale en Crimineele delinquanten appre- henderen Laaten, en ons van haere geperpetreerde misdaeden, ende daer over genomene Informatien Condschappen, ofte bewijs Stucken sonder uijtstell onderver: berigten om daerop naedre Genedige ordres bij ons te Geven; Voorts in allen voorseijde Ampt aengaende sigh comportereren en dragen, als een Neerstigh Getrouw oprichtigh en vroom Drost Schuldigh is, en behoort te doen, voor welcke diensten en devojren hy sal genieten S Jaers twee hondert gls voor

gagie, die mits desen uyt den Ontfanck van de Rentmeesterye der Hoogheijt Wisch geordonneert wordt; ende soodane Ehere, Respect, en Emolumenten en gerechtigheeden van Jagt en ander- sints, als den voorigen Drost Diederik Tiellemans Reghtelyck heeft genooten; met Reserve nogh- tans, dat hy in Saacken ons eijgen aangaende tot onsen Laste geene Jurae, ofte Vacatien sal Eys- schen mogen, maer van alles gedefroijeert: en over alle het voorseijde tot onse handen sal heb- ben te praesteren den behoorlijcken Eedt van Holt en Getrouwigheijt; Ordonnerende diën volgens aen onse bedienden onderbedienden, en gemeene onderdaanen, oock andere des aengaende Requirerende voorseijden Van Marle voor onsen drost der Hoogheijt Wisch te Erkennen, en te Res- pecteren, hem in allen syne bedieninghe aengaende te gehoorsamen en Respective t'adsisteren;

In oirconde hebben Wij dese met onsen Furstelycken Segel, en eygenhandigen Signature bevesti- gen Willen:

Op het Slott

[ruimte vrijgehouden voor de ontbrekende rest van de tekst]

± 8-2-1720 (?) **40** [*folio 14 recto t/m 15 verso*]:

Commissie van Lantdrost en Statholder van Leenen der Graeffschap Bergh op de H' Pet: Christ: van Marle

Wij Johanna Bij de Gratie Godts

Alsoo den Edelen Eerentfesten onsen Lieven getrouwen Johan Mauritz van Plaespiel Lantdrost en Statholder der Leenen onser Graeffschap Berghe is komen te overlijden waerdoor alsulcke beijde ampten sijn komen te Vaceren; En alsoo van Noode is, daertoe Wederom een anderen getrouw en gequalificeerde Persoon aen te stellen en te Committeren

Soo ist Dat ons Zijnde gebleken de genoegsame Kennisse, Capaciteijt en goede Qualiteijten van den Edelen Eerentfesten onsen Lieven getrouwen Petrus Christiaen Van Marle, en Wij volcomen verseeckert Zynde van des Selffs Sincere Affectie, ende Grooten ijver tot onsen Dienst, als oock mede van Syne bequaemheyt en Neerstigheijt, den Selven gecommiteert en aengesteld hebben tot Lantdrost onser voorsejde Graeffschap Berghe en Statholder van Leenen daer van depende- rende, gelyck wij doen Craegt deses, Hem gevende Volcoomen Last, Maght, ende Authoriteyt om alsulcke Respective Staaten van Lantdrost en Statholder t'exerceren ende te Vertreden; Volgens in Qualiteyt van Lantdrost onse Hoogh en Heerlickheijt Reght en gerechtigheijt, Voorts Bepaelinge ende Limiten naer vermogen te bewaren, en Verdedigen, onser Graeffschaps aengehoorige onder- danen in alle voorvallende Occasien voorteStaan, en helpen beschudden, eenen [ijtwederen, *veranderd in:*] ijtwesderen des gesinnende, Reght en Justitie te Laten WederVaeren Sonder ymant daer en boven te beswaeren, alle abuijsen en quade Usurpatien te Helpen affstellen en Weg- nemen, alle delinquanten te doen Vervolgen, Aentasten, en Incarcereren, deselve voor Reght te Stellen, en nae gebeur daertegens te Procederen Laaten; Dan geene by Justitie te doen Execu- teren, Sonder ons derselver Feijten ende Bekentenisse eerst te Communiceren, ende onse Ordon- nantien daer op te Verwaghten, alle Breuckhafftige in Aghtunge te hebben, en geene Breucken te beslighten Sonder Interventie van onsen Advocaet Fiscaall; Dan Sigh dienaengaende volgens des- selffs Commissie en Instructie te Reguleren, en voorts alles te doen, wat eenen goeden en Getrou- wen Lantdrost eijds en Ampts Halven toestaet en gebeurt te doen: Ende in Qualiteyt van Stat- holder van onse Berghse Leen Zale alle Verstorvene en Vervallene Leenen naer Haer Nature te Laten Verleijden Verheergewaeden ende Vermannen Volgens door den Griffier derselven doen Inregistreren Nieuwe Mannen ofte Leendragers t'ontfangen t'admitteren en aente Stellen Soo Duck

maels Des Noot gebeurt, deselve van onsent Wegen te Vereijden, Hulde, Manschap, en Eejdt van Trouwe te Laten Praesteren, om hun alsoo Hoffhoorigh te maacken; onse Hoogh= en Heerlickheit, Voorts Praerogativen Leenrecht, en Gerechtigheeden Wel en Neerstigh waerte Nemen, en bewaeren; alle Verstorvene, Verdonckerde, ofte Vermiste Leenen, ofte Leen Parceelen met alle Vlydt te doen en Helpen NaeSoecken, ontdecken, en weder int Light brengen, gelyck Wij hem expresse belasten en betrouwen; een ijder Sulx gesinnende, daer over Reght en Justitie te Laten wedervaeren, en tot dien eynde onse LeenSaele met genoegsame en Bequame Leenmannen te Bekleeden, om Leenrecht des Noodigh Zijnde te Pleegen:

alle onse Leenen en Leenparceelen in hunne Grootheijt Bepaelinge ende Limiten te maintaineren, geene te Laten versplyten, verkoopen, veralieneren, nogh belasten, Sonder dat Parthyen ons Schriffteelick Consent en Octroye daer toe VerKregen hebbende, Sulx hem Sal Blycken; Insgelyx geene Leenen ons ter tafel vervallen Zynde Sonder onsen Voorweten en Interventie van onsen Advocat Fiscaal oock op onse Aggreatie te Componeren; ende Sal onsen Leengriffier onse Heerlycke Leenrecht~ ontfangen ende altyt van de Penningen daer aff gekomen, Reeckenen nae Behooren, oock geene uytreycken, Sonder onse Expresse ordonnantie; en sal wyders den Selven van Marle als Statholder Voorsz~: alles doen, wat daer toe Staet, en hij ampts en Eeydts Halven Schuldigh is, en behoort te doen; daertegens hij als Lantdrost Jaerlijx tot Gagien en Gehalt Sal hebben en ontfangen vyff hondert guldens Hollants, gelyck Syne VoorSaten hebben genoten, die hem door onsen tydlycken Lant Rentmeester alle Jaer uyt Sijnen Ontfanck Sullen Verricht Worden; Voorts alsulcke Ehere, Authoriteyt Praeëminentien, Privilegien, Reghten, Profijten, en Emolumenten, als tot beyde Lantdrost en Statholders Officien Staen en gehooren, ende Sijne Voorsaeten Rightigh hebben genoten Neffens die Kleijne Jaght; ende van Sigh wel en getrouwlyck te dragen int bedienen van beyde Respective Officien, wort gehalten den behoorlycken Eedt van trouwe in onse Handen te Praesteren, t'Welck geschiet Zynde, belooven wij Hem in Soodane Beijde Bedieningen Soo Lange te Continueren, als Hy Sigh wel daerinne Sal Komen te gedragen; oock Willen Wy voor hem wegens alle t geene Hy Ratione Officie ingevolge van dese Syne Commissie Conform Lantreghten, Style, en Gewoonheijden Reghtelyck doen Sal ten allen tyden en Overall vertreden en Schaadeloos Houwden: Wy Zyn oock te Vreedden en Consenteren, dat hij bij Syne absentie, Soo lange die Voorsz~: Respective Officien nogh Selffs Effective niet aengetreden heeft, ymant die Bequaem is, ende ons wel aenstaet Sal mogen Substitueren: Voorts ordonneren en beveelen Wij aen alle onse Officieren, Vasallen, en onderdanen, en Requireren aen alle andere Sulx aengaande, den voorsz~: Van Marle Voor Lantdrost derselver, en Statholder van onse Berghsche Leenen te Respecteren, Erkennen, en halden, en hem int bedienen van Syne Respective Officien alle Hulpe te Praesteren, want Sulx onsen Wille en Meijnonghe is;

In Oirconde hebben Wy dese onderteekent, en met onsen Furstlijcken Segel doen becraghtigen:

Gedaan op het Slott S'Heerenbergh den

[de rest van de tekst ontbreekt]

14-10-1723 **41** [folio 16 recto]:

Ordre wegens het Bungelen der Honden tot Boxmeer en Ste Anthonis etc

Wij Johanna &c

Alsoo wij gesien hebben dat binnen de Vrij Heerlickheit Boxmeer en Ste Anthonis veele honden Gehouwen worden, die in de velden Herom Loopen ongebungelt, waerdoor de Jaght verdorven en het Wilt verjaagt wordt: soo ist dat wij ingevolge d'oude placaten Noghmaels beveelen, dat alle de

Inwoonders der voornoemde Heerlickheeden hunne honden sullen aen doen behoorlycke Knuppels Lanck anderhalven voet, ofte deselve vast Leggen op boete daertoe staende, ten waere dat by ons daer van Specialyck geeximeert wierden; Beveelende aen onse Jaegers alle die Honden die Zij ongebungelt sullen vienden, doot te schieten, en daerenboven die eiggenaeren aen onsen seer lieven getrouwen Drost aen te brengen, om daer en boven de boete te doen betalen, dat oock geene Schaepherders met pistolen int velt sullen mogen komen op eene boete van eenen goltgulden sullende de Jagers hun daer over int Velt komende visiteren, die pistolen affnemen en aenbrengen als vooren:

Beveelen daerenboven dat niemant naer Ste Martini in eens anders mans weijde sal mogen Laeten weyden op poene, als daer op voor desen gestatueert is, en op dat Niemant hier van Ignorantie praetenderen kan, sal dese ter behoorlycker en gewoonlycker plaetse worden gepubliceert en geaffigeert:

gedaan op het Slott Boxmeer den 14: Octob: 1723.

was geteekent / Johanna &c

4-11-1723 **42** [folio 16 recto]:

Opt Req^{te} van Mevrouw van Munster wed: van den H^r Raetsheer van Afferden

Johanna By der gratie godts &c

Wij Permitteren en Consenteren dat de Vrouwe Suppliantin Over den Koornpaght by desen Vermelt Leenroerigh aent H: Graeffl~: Huijs Boxmeer magh testeren en fidei=Committeeren en bij uijtterste Wille disponeren, onses onmundigen Heeren Soons den Hooghgebooren Heere Grave tot den Bergh en een yder Syn goet recht voorbehouden

gedaan op het Slott S Heerenbergh den 4: novemb~: 1723:

was geteekent / Johanna &c

18-11-1723 **43** [folio 16 verso]:

Op de Req^{te} van Jan van Bree Curator van den Boedel van Henr: Worms, om te Verkoopen Syn Hoffgoederen.

Wij Johanna &c: &c:

Permitteren aen den Suppl^l de Hoffgoederen bij desen Vermelt in Sijne Qualiteit ten behoeve van de Crediteuren, en onmundige Kinderen van Henrick Worm in Cas datter wat overschiet te Verkoopen, Vesten, en opdragen, onses onmundigen Heeren Soons, den Hooghgebooren Heer Grave tot den Bergh, en een ijder Syn goet Reght Voorbehouden:

gedaan op het Slott S Heerenbergh den 18^{en} novemb: 1723.

was geteekent / Johanna &c

18-11-1723 **44** [*folio 16 verso*]:

Op de Req^{te} van Claes Lob versoeckende Octroij bij arrest op de Hoffgoederen van Henrick Worms te mogen procederen.

Wy Johanna &c

Permitteren aen den Supp^l op de Hoffgoederen bij desen Vermelt by Commer en Arrest te mogen procederen, deselve Subhasteren, opdragen tot Verhaal van syne Regtmaetige Schulden onses onmundigen Heeren Soons &c:

dato als boven / was geteekent / Johanna &c

18-11-1723 **45** [*folio 16 verso*]:

Op het Req^{te} van Gieb Brienen om permissie te mogen hebben dat Syn Hoffgoet sal worden verdeelt in drie deelen het eerste een Kempken van 260 roeden beswaert met een mald Rogh, en een mald^r: Haver, het tweede het Lant aen den Derpsen wegh groot 107 roeden met het Lant op den Valendries groot 205 roeden beswaert met een halff mald^r Rogh een Stuck aen den Sambeecks Wegh groot 334 roeden beswaert met een Mald^r: Vyffde half Vetgen Rogh, een malder aght Vetgens Ses Kannen haver alle Boxmeersche maete, en mede om die te mogen in drie deelen Verkoopen:

Wij Johanna &c &c

Consenteren en permitteren, dat dese drie naer volgende Hoffgoederen Sullen mogen verkoght en opgedragen worden, dat het Hoffgoet bij desen vermeld sal verdeelt en gespleten worden in drie Hoffgoederen beswaert in voegen en maniere als bij desen Req^{te} vermeld: onsen onmundigen Heeren Soons etc &c

gedaan opt Slott S Heerenbergh den 18 novemb: 1723.

was geteekent / Johanna &c

29-11-1719 **46** [*folio 17 recto en verso*]:

Commissie op den Rentm^r Ant: SpekeSlager om het Lantdrost ampt [tussengevoegd: en] Stathouderschap van Leenen der Graeffschap Bergh en Drost ampt der Hoogheyt Wisch aen den Heer van Marle te veralieneren ofte verkoopen etc: &c: &c

Wij Johanna &c: &c: &c:

Doen Kondt en tuygen bevolmagtigt te hebben, gelyck doen by desen onsen Seer Lieven getrouwen Anthon Spekeslager Rentmeester der Hoogheyt Wisch, dat aen den Wel Edelen Van Marle woonende tot Wesel Sal Verkoopen en Veralieneren de Survivantien vant LantdrostAmpt en Statholder der Leenen van de Graeffschap Bergh, en Drost ampt van de Hoogheijt Wisch, om de Selve naer doode van de Heer Van Blaespiel, en Drost Tiellemans t'aenVeerden met Soodanige Eere, Gagie, Reght van Jaght Emolumenten, en Profyten als die Heeren van Blaespiel als Lantdrost en StatHouder, en Voorñ: Tiellemans als Drost der Hoogheyt Wisch Rightigh genooten hebben, en Sulx voor eene Somme van Sestien Duysent ofte ten Minsten Vijfftiend duysent gulden Hollants te betalen in drie termijnen, te weten drie Duijsent gulden aenstonts, en aght Duysent gulden toecoomende Kersmisse, de Resterende Vier a VyffDuysent guldens den eersten Junius Seventien

Hondert en twintigh, als wanneer eerst van voorsejde Sestien Duysent, oft Vyfftiend Duysent guldens aen Voornoemde Van Marle tegens Vierde halff ofte ten Hooghsten Vier vant Hondert uyt de Rentmeesterye der Hoogheyt Wisch Sonder verdere ordonnantien S Jaerlyx Sullen betaelt worden d'Interessen Soo Lange, tot dat voornoemden Van Marle Sal Syn in Possessie Vant Drost Ampt Wisch, als wanneer VierDuijsent gulden met d'Intressen Sullen doot en te niet Zyn, gelyck mede de Resterende Elff ofte twalff Duysent gulden met d'Interessen Sullen Cesseren, en Quyt Syn, Soo rasch als hij Van Marle Sal Zyn in Possessie van t Lantdrost Ampt en StatHouders Plaetse vant Graeffschap Bergh, Sonder dat Oyt Van Marle ofte Syne Erffgenamen Restitutie Van eenige Penningen Sullen mogen Praetenderen, ten Waere dat Van Marle den Heer Blaespiel ofte Tiellemans niet en OverLeeffde; Oock Sal voorñ: Van Marle Soo rasch als eene van Voorñ: Officien Open Vallen, in Mëij daerop Volgende Hebben de Vrije Wooninge van t Huys, Hoff en Schuijre genoemt De Munt Binnen de Stat S'Heerenbergh Gelegen Geduirende Syne Bedieninghe Sonder Huijre te geven, mits betalende d'ordinaire en extraordinaire Verpondinghe, en alle Soo Kleyne als groote Reparationen, Sonder dat daer voor, ofte eenige te doene Meliorationen oijt ijts Sal mogen Praetenderen; Het Stathouders Plaetse der Graeffschap Bergh door de Doot Van Tiellemans, ofte andersints Comende te Vaceeren, Sal mede aen Van Marle geconfereert Worden, mits dat Hy alvorens den Heere van Plaespiel daertoe Sal beWilligen, en Geven behoorlycke Vergenoeginghe; Sullende bij betaelinghe van den Lesten Termijn, ofte als wanneer Sulx begeert Sal Worden, behoorlycke Commissien uijtgegeven Worden; onsen voornoemden Volmaghtiger Sal [d, *veranderd in:*] mede dese Penningen ontfangen en Quitteren mits doende bewijs en Reliqua, Beloovende voor goet en Van waerde te houwen alle t'geene onsen Voorseyden Volmaghtiger Cragt deses Sal hebben gedaan, Soo en als oft Wij Selffs Praesent Waeren geweest.

In teecken der Waerheyt hebben Wy dese onderteekent, en met ons Hooghfurstlyck Segel becraghtigt Op het Slott Boxmeer den 29 Novemb~: 1719.

«Was geteekent»

Furstin Zu Zollern Geborne Graffin Zu Montfort.

Loc: Sigilli.

Ick ondergeschreven Bekenne in Cragt voostaende Genedige Volmaght van de Heer Rentmeester Speke Slager op voor Staende Conditien, uytgesondert eenige Puncten, de Welcke voorgenoemden Rentmeester te Refereren, om in de Commissie gestelt te worden, Overgenomen, Gekoght Hebbe dese Hierboven genoemde Charges voor de Somme van Vyfftiend Duysent gulden Hollants, de Welcke op in de Volmaght gestipuleerde tijt tegens Vier ProCento d'Interesse GeWinnen, neffens dat de tweede termijn uijt genedige Ordres op aenstaende 2de Februarij 1720. betaelt worden Sullen.

Wesel den 5 Decembris 1719.

«Was geteekent» / Pet: Christ: Van Marle.

9-12-1719 **47** [*folio 18 recto*]:**Ratificatie en Approbatie vant accoort door Antoni Spekeslager met de H^r P:C: van Marle gemaakt.**

Wij Johanna

Alsoo onsen Seer Lieven getrouwen Antoni Spekeslager ons onder danigh heeft voorgedrage, dat bij het accoort, het welck met den WelEdelen Van Marle heeft gemaakt Over de Survivancien vant Lantdrost Ampt der Graeffschap Bergh, buijten Syne Volmaght heeft moeten behooven, dat vermelt~ van Marle toecomende Passcha Souwde mogen Woonen Gratis int Huys De Munte met ap en dependentien, mits betalende d'ordinaire en extraordinare Verpondinghe en onderhouden de Glasen Deuren en Vensters, dat oock geduerende Syne diensten geene andere Reparatie als van Glasen Deuren en Vensters Sal gehouwen Zijn te Doen, maer alle andere Reparatie als voornoemt Sullen blijven tot Last vant Hooghgraeff~ Huys Bergh, t Welck oock Verplight Sal Zijn de Penningen [*doorgestreep*: aen] [*bovengeschreven*: die] de Heere Van Blaespiel op het Officie vant Lantdrost Ampt Verschoten heeft, aff te Leggen, dat oock den 2^{en} termyn in Plaetse van op Kersmiss, betaelt Sal worden op den 2^{en} Februarij 1720 - Versoekende, dat Wy dese Souwden believen te Approberen, Soo ist, dat Wij alle het Selve Ratificeren en voor goet Houwden, mits dat den Domine de Huyre Souwde Willen Quitteren; Beloovende oock dat Wy alles Sullen doen, wat dat Wij met Reght Connen doen, omte beLetten, dat den Drost Tiellemans Stervende, geenene andere Stathouwer der Graeffschap als van Marle Sal geadmitteert worden, mits gevende aen d'Heere van Blaespiel het geene den Drost Tiellemans geeft, ofte van den Righter, ofte onpartijdige geoordeelt Sal worden te behooren:

gedaan op het Slott Boxmeer den 9 Decembr~ 1719.

«Was geteeckent.» / Johanna

10-2-1720 **48** [*folio 18 recto en verso*]:**Den Affgelegden Eedt door de Heer Petr: Christ: van Marle &c**

Ick Petrus Christianus van Marle Sweere by godt almaghtigh Holt en trouw aen haere Hooghfurst~: Doorleughtigheijt, de Regeerende Furstinne tot Hohen Zollern Regente en Administratrice vant Hoogh Graeff~: Huijs Bergh, en aen Syn Excellentie den Heere Grave tot den Bergh Hohenzollern, dat hun Profyt Sal Soecken, Schaade Keeren, en in alle deelen achtervolgen en Naerkomen de Commissie van Lantdrost en Statholder der Leenen des Graeffschaps Bergh, vant Drost ampt van de Hoogheijt Wisch, en van Overjagermeester vant Hooghgraefflyck Huys Bergh; als mede dat alles sal doen, wat dat eenen getrouwen Lantdrost Statholder der Leenen van de Graeffschap Bergh Drost der Hoogheijt Wisch en Overjagermeester Schuldigh en gehouwen is te doen; Soo waeraghtigh helpe mij Godt Almaghtigh, en weijgere mij d'Eeuwige Glorie:

In teecken der waerheijt heb ick dese onderteekent:

Boxmeer den 10^e Febr~: 1720:

«onderstont.» / P:C: van Marle.

19-11-1723 **49** [*folio 19 recto*]:**Provisioneerende autorisatie op den Lantschryver Hoppenbrouwer ad hunc Actum alleen.**

Wy Johanna &c &c

Doen Kont en getuygen dat wij in absentie van onsen seer Lieven Getrouwen Lantdrost van Marle op het versoek van Aerent Stell alleenlyck ad hunc Actum hebben geauthoriseert Jan Hoppenbrouwer Lantschryver om als Statholder met twee Coernoten sich te Vervoegen ten Huysse van Stelt, en aldaer ter Instantie als vooren versegelen de kisten en Cassen soo aldaer sich bevindende en verders doen t geene de Nootsaekelyckheijt in desen sal Comen te vereyssen:

Sig~: opt Slott S Heerenbergh den 19 Novemb: 1723.

was geteeckent / Johanna &c

21-11-1723 **50** [*folio 19 recto*]:**Op het Req^{te} van Jan van Remmen versoekende permissie om een stuckje gepagt Lant Broeken Stuck genaemt een Huijsken te mogen timmeren.**

Wij Johanna &c: &c &c:

Permitteren aen den Suppl^l dat een Huijsken op het Stuck Lants geñt Broekenstuck onder Grooten Aeswijn gelegen sal mogen timmeren, mits en onder Conditie, dat Jaerlyx sal geven een halven daler meer als gepaght heeft verschynende het eerst Jaer Martini 1724: betalen het Roockhoen en doen de behoorycke Diensten, en dat Syne paght Jaeren geexpireert Zynde, het Getimmer Sal affbreecken en weghnemen, ofte Laten aen Syn Hooghgraeff~: Ex^{lie} tegens betalinge van onpartijdige taxatie tot Keur alleen van Hooghgem~lte Excellentie, tot welcken eynde Supp~t: minute deses sal onderteekenen.

gedaan op het Slott S Heerenbergh den 21 novemb: 1723

was geteeckent / Johanna &c

Jan van Remmen / [*kruisje*] dit is het merck van Aerent van Remmen:

[S?]ta testor: W: de Raet.

[vgl. AHB inv.nr. 3052]

26-11-1723 **51** [*folio 19 recto en verso*]:**Ordre aen den Rentmr. Thomas Gysberts tot Oghten om den doorslagh aff te houwen die den Heere van Vygh tegens Waterrecht heeft doen maacken.**

Wy Johanna &c &c &c

Alsoo wy door onsen Seer Lieven getrouwen Thomas Gysberts onder~: beright Zyn, dat den Edelen Heer Van Vijgh onder staen heeft door eene groote Kille onder Oghten van Syn middel-Sant eenen doorslagh te maecken aen het aengewonne Lant, dat Wy van Henrick van Leersum onder Oghten voor de Halffscheyt gekoght hebben, en met desselfs Erffgenamen tegenwoordigh in gemeenschap besitten en aen Henrick van Leersum bij den Wel Edelen Hove van Gelderlant is toe erkent, dat oock aen dese Zyde van de Kille opt voorsejde Lant heeft doen Paeten; alle t

welcke Zynde tegens t'water Reght en eene Infractie in onse Possessie en Reght; omt welcke voortekomen en te Keeren Soo ist, dat Wij ordonneren aen onsen voorñ: Rentmeester van Oghten, dat hy met den Eersten Sigh sal vervoegen naer Oghten en aldaer met oft Sonder d'Erffgenamen van Henrick van Leersum in praesentie van den Schoudt en getuijgen den boven geseijden Doorslagh Sal afhouden en Ruijmen, en het gepaete op onsen Grondt uyttrecken volgens de Caerte daer van door den Lantmeter Tasch gemaackt; beloovende onsen Voorñ: Rentmeester in alles Cost en Schaedeloos te houwden:

Gedaan opt Slott S Heerenbergh den 26 novemb: 1723:

was geteeckent / Johanna &c

30-11-1723 **52** [*folio 19 verso*]:

Geñ ordre op den Righter Bosboom en Lantschryver Huetinck om de verpaghtinge van de Goederen der Kercke en armen van Etten byte wonen en de Reeckening[en] aff te hooren.

Wy Johanna &c: &c &c:

Doen Kondt en tuygen dat wij Gecommitteert hebben gelyck Committeren Craght deses onsen Seer Lieven getrouwen Hermannus Bosboom Righter der Stat Borgh en Stathouwer der Hoogheyd Wisch en oock onsen Seer Lieven getrouwen Gosuinus Huetinck Lantschryver der Heerlickheeden Gendringen en Etten, om Samentlyck, ofte een van hun beijden Separatelyck byte wonen de Verpaghtinge van de goederen der Kercke en armen van Etten, als mede de Reeckeningen der Selver aff te hooren; beloovende Voor Goed en Van Waerde te houwde alle tgeene by onse Gecommitteerden Samentlyck off Separatelyck sal worden gedaan; en hun in alles t'Indemniseren:

Sig~: opt Slott S Heerenbergh den 30 Novemb: 1723

was geteeckent / Johanna &c

[*hieronder (de datum in de marge):*]

1730 4 janñ / Diergelycke Commissie gegeven tot het affhooren van de kercke en armen Reeckeningen van [*doorgestreept*: Gendringen] [*bovengeschreven*:] Etten als mede om de Verpagting, van des selfs goederen te doen op den Heer Lantschryver Huetinck

4-12-1723 **53** [*folio 20 recto*]:

Ordre aen den Heer Drossard Verheull wegens den onderscholtus tot Gendringen

Wy Johanna &c &c &c

Alsoo aen ons onderdaniglijk is voorgedragen, dat onsen seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard der Heerlickheeden Gendringen en Etten omtrent het exploicteren van actens van Sommatien Insinuatien, en Citatien en affroepingen van verpagtingen en verkooping directelyck tegen onse gegevene Commissien niet en gebruyckt de onderscholten een yder in Syn district gelyck oock als Lestmaal gebeuert is, als wanneer de Goederen van den Armen van Gendringen verpaght Syn waertoe altyt den onderscholt van Gendringen geimploijeert is, geweest; en

Syn welEd: heeft Connen goet Vinden den Scholtus Wanner Cramp van Ulfft tot het aff slaan van de Verpaghtinge t'adhieren tot naedeel van den onderscholtus van Gendringen;

Soo ist dat wy aen voorñ: onsen drossard Ernstelyck beveelen op poene van onse Ongenade, dat hy int toecomende d'onderscholten een yder van syn district, en niet daer buyten, als in Cas van Noot, alle Acten Staende tot des onderscholts dienst sal doen exploicteren, en den Dienst doen Exerceren, ten waere dat binnen aght dagen Sufficante redenen aen ons onder~: dede voordragen:

gedaan op het Slott S Heerenbergh den 4 Decemb: 1723

«onderstont» / Johanna &c

[*Zie ook het antwoord van drost Everh: VerHeull (AHB inv.nr. 1034 d.d. 8-12-1723)*]

6-12-1723 **54** [*folio 20 recto*]:

Ordre aen den Holt Righter de Both

Wy Johanna &c &c &c

Doen kont en tuygen dat alsoo aen ons onder~ bericht is dat Peter Vinck vorster van Corter Bosch onbehoorlyck op eenen Sondagh sonder alvorens daer toe speciale ordre van onsen Seer Lieven getrouwen Holtrigter Ab: de Both geobtineert te hebben heeft geciteert de marckgenooten van voorseiden Bosch en wel besonderlyck sonder de minste Kennisse van onsen Seer Lieven getrouwen Lantdrost der Graeffschap Bergh, ter welckers overstaan /: Asste Prothocollo :/ de Holt Spraecke altoos gedaan is; soo ist dat wy tot Conservatie vant Reght ende possessie van onsen Lantdrost en Holtrigter Committeren onsen Voorseyden Holtrighte, om tegens soodane Holt-Spraecke als op Heeden feytelycker Wyse onder nomen moghte Worden, op het Cierlyxste te protesteren, verbiedende aen onsen Vorster die selve HoltSpraecke niet te Respecteren, noch daer aen t'obedieren:

gedaan opt Slott S Heerenbergh den 6 Decembr~ 1723.

was geteeckent / Johanna &c

7-12-1723 **55** [*folio 20 verso*]:

Req^{te} van de Marckgenoten van CorterBosch

Johanna Victoria By der gratie Gods Regeerende Furstinne Zu Hohen Zollern Sigmaringen Regente vant Hoogh Graeff~: Huijs Bergh, geboorne Gravinne Zu Montfort

Genedigste vrouwe

De marck genooten van CorterBosch Samentlyck Vergadert Zynde hebben geresolveert om haer Hoogh Furs~: door Leught~ te Versoecken om geñ: toetestaan een maetige deylinge volgens beloffte Soo haer Furst~ doorleught~ aen de marck genooten op dit Jaer te Sullen deylen heeft toegestaan, niet twyffelende off haer [*doorgestreept*: Hoogh] Doorleught~ Sal hierop een genedigh Consent verleenen

t welck doende

was geteeckent / quod attestor Jan Hoppenbrouwer Marckenschrijver

Appostille op voorr̃: Requeste

Wy Johanna &c &c &c

Permitteren en Consenteren aen de Supplianten eene Kleyne en maetige Deylonge, mits dat de Slagen ofte Scharen niet Grooter gemaectt worden, als in de Laetste deijlonge Syn geweest en den Bosch opt mogelijkxste worde geconserveert:

Sig~: opt Slott S Heerenbergh den 7 decemb~ 1723.

was geteeckent / Johanna &c

9-12-1723 **56** [*folio 20 verso*]:

Ordre aen den Heere Stathouder en Griffier van Leenen wegens de Jura Curiae en Heerengewaeden.

Wy Johanna &c &c &c

Alsoo dicwils gebeurt en alreede geschiet is, dat men om alle Processen voortekomen over de Heerengewaeden en Leengerechtigheeden moet accorderen, en aen het out gebruyck Remitteren; en alsoo die Remissie niet alleen aen de Heerengewaeden aen het Hooghgraeff~: Huijs Competeende, moet gekort worden, waer door de Sil[v?]eten eenemaal souwden worden geabsorbeert; Soo ist dat wij ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Stathouder en Griffier van Leenen, dat soowel voor het gepasseerde als toecomende die gedaane, en te doene Remissie pro Rata aen de Heerengewaeden en Jura Curiae Sullen affgetrocken worden, Sullende onsen Griffier hiernaer in het doen van Syne Reeckeningen Sigh hebben te Reguleren:

Sig~: opt Slott S Heerenbergh den 9 Decemb: 1723

«geteeckent» / Johanna &c

9-12-1723 **57** [*folio 21 recto*]:

Ordre aen den H' Lantrentmeester Zumkleij om het maecken en Rouwaerden aen de Babberschen dyck aen den minst aennemenden publicq te bestaanen.

Wij Johanna &c. &c. &c.

Alsoo wij bevinden dat het Repareren en Rouwaerden van den Babberschen dyck voorsoo veel als het Hoogh Graeff~: Huys Bergh aengaet seer excessive Costen Veroorsaectt, soo ist dat wij om de Selve voortte komen eens voor al tot nadre ordre beveelen en ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Lantrentmeester Zumkleij, dat hij volgens Cieronge publicquelyck in de naeste Herberge aen den Babbersen dyck oft out Zevenaer naer voorgaende Kercke Proclamatie tot Diedam en Zevenaer de Reparatie en Rouwaerde van voorseyden dyck aen den minst aennemenden sal bestaanen Soodanigh, dat de aennemers de schouwe tot hunnen Last sullen Laeten Voeren de Breucken betalen, in val dat Vuijll moghten geschouwt worden, en soo voor het eene als ander Sigh Sufficiente borge Laten stellen, welcke bestaedinge hy oock sonder vernere ordonnantie sal betalen, die hem tegens Quittantie in Rekeninge sullen valideren:

gedaan opt Slott S Heerenberg den 9 Decembris 1723.

«was geteeckent» / Johanna &c

14-12-1723 **58** [*folio 21 recto*]:

Op het Req^{te} van de Marckgenoten en geërfden van Zedamer Bosch versoeckende, dat hare beesten desen Winter daerinne moghten weijden:

Wy Johanna &c &c &c

Gesien neffens gaande [*tussengevoegd*: onder~:] Versoeck, en geconsidereert dat de Koebeesten alle het Jonck holt souwden verderven, dat daer over d'Geinteresseerdens en Geërffden hun souwden beklagen en daerinne Geensints bewilligen; Soo ist dat Wy, alhoewel Compassie met de Supplianten hebbende: hun versoeck niet Connen toestaen:

gedaan opt Slott S Heerenbergh den 14 Decemb: 1723

«geteeckent.» Johanna &c

15-12-1723 **59** [*folio 21 recto en verso*]:

Ordre op de Heer Doctor Wilhelm van Steenler

Wij Johanna &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen den welEdelen Hooghgeleerden Wilhelm van Steenler der beyde Reghten Doctor, en Fiscaal der Heerlickheeden Bylant, Millingen Pannerden Homoet en des Selffs gesubstitueerden, dat hij tegens alle Delinquanten, en Namentlyck Jan Tijssen den Jongen tot behoorylcke Straffe sal procederen, dat oock opt Versoeck van den Hooghgebooren Heer Grave van Bylant Willem Stell Sal in Arrest versoecken te Nemen, den Selven volgens Concordaten Uijt Leveren, en protesteren van Geweijgert recht tegens die genige, die het Arrest niet Souwden Willen accorderen, oft daer tegens eenige verhinderinge doch; alles onaengesien, dat de Delinquanten Moghten voorwerpen eenige accoorden ofte Remissien buyten onse expresse ordre gedaan, Welcke Wij alle voor null, en van on Waerde Houwden; daer van van twee Schepenen behoorylcke Acte aen ons Overte Senden: Beloovende van Waerde te houwden alle t'geene hy ofte des selffs gesubstitueerden in desen sal hebben gedaan, als off Wij Selffs praesent waeren, en hun in alles t'Indemniseren:

Signatum opt Slott S'Heerenbergh den 15 Decembris 1723.

«was geteeckent» / Johanna &c

30-12-1723 **60** [*folio 21 verso*]:

Schriftelycke ordre voor de Jagers en Vorsters van de Respective Bosschen

Johanna &c

Alsoo wij niet sonder Langh en veel verdriet gesien hebben, de groote disordres, die wegens Koijen Schapen, Steelen en Schieten op den Bosch dagelijx voorvallen, oock geremarqueert hebben, dat onse Jaagers meer op haer eijgen baet, als op den Nutte en voordeel van onsen onmundigen soon Grave tot den Bergh Luijsteren, en den Bosch niet soo als hoorde te wesen, frequenteren, en waernemen; Soo ist, dat Wij mits desen aen een yder van onse Jagers Schriftelycke ordre en bevell geven, om alle weecken drie Keeren op het Casteel tot S Heerenbergh te Compareren, en onse ordre en dispositie aff te waghten bij verlies van onsen Gratie en tractament:

Actum S Heerenbergh den 30: x-bris 1723.

«onderstont.» / Johanna &c

30-12-1723 / 7-2-1724 **61** [*folio 22 recto*]:

Ordre aen den H^r Fiscaal Oswalt Hoevel wegens het verkiesen van een oordeel drager in Causa Fisci Contra de Rhoode van Heeckeren

Wy Johanna &c &c &c

Alsoo in de Fiscalische procedure tegens de Rhoode van Heeckeren tot Diedam de Stucken met den Eersten staen aff gesonden te worden, en daerinne omtrent het verkiesen van een oordeel drager dispuijt te vreesen is; soo ist dat wij hiermede hebben geordonneert onsen Seer Lieven getrouwen O:P: Hoevel Fiscaal aldaar, ordonnerende denselven hiermede om sigh over dit Stellen van een ordeeldrager aen den Gerichte ofte Officier der Heerlickheit Diedam te Submitteren; Belastende mede onsen Seer Lieven getrouwen G:J: Olmius Stathouwer der voorñ: Heerlickheit Diedam, om ingevolge die te doene Submissie een onpartijdigh ordeeldrager, onaengesien Sulx van Parthye niet en moghte worden Geconsenteert, te Verkiesen, beloovende den selven indien onvermoedelyck hieruyt van Parthye een beswaer mogte worden gesustineert van alle hinder en schaade daer uijt onvermoedelyck t'veroorsaecken, te Sullen indemniseren, oock allerdings te Sullen guaranderen

In Oirconde der waerheit hebben wij dese geteekent en besegelt op [*doorgestreept*: ons] het Slott s Heerenbergh den [*hier eindigt de tekst*]

7-2-1724 **62** [*folio 22 recto*]:

Volmaght op den H^r Lants^r Hoppenbrouwer als Statholder ad hunc Actum

Doen Kondt en tuygen dat wy in absentie van onsen seer Lieven getrouwen Lantdrost van Marle op het versoeck van Aerent Stell, en tot administratie van Justitie alleenlyck ad hunc actum hebben geauthoriseert Jan Hoppenbrouwer, om voor hem als Stathouder Syne acte te doen passeren, edogh niet verders toe te staan, als het recht van Parthije, en de Justitie in desen sal komen te vereijsschen:

Signatum opt Slott S Heerenbergh den 7 Febr~: 1724: / «onderstont.» / Johanna &c

25-1-1724 **63** [*folio 22 verso*]:

Authorisatie op de Magistraet tot Borgh

Wy Johanna &c &c

Wij autoriseren en Committeren onse Seer Lieve Getrouwe Magistraet der Stat Borgh, voor soo veell het Hoogh Graeff~: Huys Bergh aengaet om tegens den delinquant Crimineelyck voor hun door hunnen Fiscaall tot Corporeele Straffe; Gevangnisse, off Banissement, ofte gelyck andersints Sullen ordeelen te procederen Edogh op hunne Kosten, onder expresse protestatie van geene Vernere praejuditie oft Consequentie

Gedaan op het Slott 'S Heerenbergh den 25 Janñ: 1724: / «onderstont.» / Johanna &c

25-1-1724 **64** [*folio 22 verso en 23 recto*]:

Commissie als onderscholtus van Etten op assuerus Jansen van Grevenbroeck

Wy Johanna &c: &c: &c:

Doen Kondt en Certificeren mits desen alsoo door het affsterven van Tonis Gijsen Laetstgewesene onderscholtus tot Etten, deselve plaetse is komen Ledigh te worden en Noodigh Zynde die wederom met een ander bequame persoon te Versien, dat Wij bericht Zynde van de bequaemheynt van Assuerus Janszen van Grevenbroeck, denselven daertoe wederom hebben aengesteld, gelyck wy sulx doen mits desen, hem gevende Last en Maght dit onderscholts Ampt aenstonts t'aenvaerden alle Citatien Insinuatien, peindingen, en executien, en voorts allerley gerichtelycke exploitien te doen, en voorts onse genedige ordres, en die hem van onse tydlycke Officieren van onsent wegen sullen gegeven worden, te gehoorsamen ende te pareeren, Oock alle Breuckhaftige t Syner Kennisse Komende aen voorñ: onse Officieren en onsen advocaat fiscaal aldaer getrouwlyck aenbrengen; voorts alle delinquanten vervolgen, appraehenderen, en op ons Slott Ulfft gevanckelyck Leveren; Waertegens hij Sal genieten Soodane Emolumenten Profijten, en gerechtigheeden, als daertoe behooren, en andere Sijne voorsaeten onderscholten tot Etten met recht genoten hebben:

Ordonnerende onsen tytlycken drossard, bediendens, ende onderdaanen Gemelten Assuerus Jansen van Grevenbroeck alsulcke Emolumenten, Profyten, en gerechtigheeden te Laeten Volgen en genieten: Gevende hem vorders by desen Speciale Last om op onse Jaghtgerechtigheynt en Visscherijen in onse Heerlickheit Etten en dependerende Boerschappen bij dagh en Naght getrouwelyck te passen, opdat wy daerinne niet beschaedicht worden, oock alle onberegthigde Jaegers en Visschers aen onsen Jagermeester, Soo wel als aen onsen Officier aenbrengen en bekent maacken:

Om alle het welcke voorsz~: getrouwelyck naerte kommen, hy aen ons, ofte onser gecommitteerden Handen Sal hebben te Praesteren den behoorycken Eedt van Getrouwigheynt: alles Noghtans tot ons believigh wederseggen sonder gehouwen te Zyn daer van Redenen te Geven:

In waerheyt oircond hebben wy dese eygenhandigh onderteekent, en met onsen Furstl~: Segel becraghtigen Laaten op het Slott S Heerenbergh den 25 Januarij 1724.

«onderstont» / Johanna &c / L:S:

9-2-1724 **65** [*folio 23 recto*]:

Volmaght op den Lantschryver Hoppenbrouwer als Statholder ad hunc actum Alleen.

Wy Johanna &c

Doen Kondt en verklaren, dat Wy hebben gecommitteert ende geauthoriseert, Committerende en autoriserende Specialtyck ad hunc Actum by desen onsen Lantschryver Hoppenbrouwer, om in absentie van onsen Seer Lieven getrouwen Pet C: van marle Lantdrost der graeffschap Berge voor hem als Stathouder te doen passeren Seeckere acte soo van wegen, de Heer H:H: van Lamzweerde als volm^r van d'Erffgenamen Swaans aen den Lantgerigte der Graeffschap Bergh Sal worden gepraesenteert; Edogh daerinne niet verders toete Staan, als het Reght van Parthye moghte Comen te verijsschen en in soo verre accorderen, als Sulx niet tot verkortinge en praejuditie der Voorrechten vant Graeff~ Huijs Bergh Strecken moghte:

Sig~: opt Slott S Heerenbergh den 9 Februarij 1724. / «onderstont.» / Johanna &c

13-3-1724 **66** [*folio 23 verso*]:

Octroij voor [ruimte] om bij Commer en Arrest op de Hoffgoederen van [ruimte] te mogen procederen oock met de debiteuren t accorderen en deselve goederen in betaeling aen te Nemen

Johanna By der Gratie Godts &c

Wy Consenteren aen den Suppliant, dat bij Commer offte Arrest op de Hoffgoederen by desen vermeldt sal mogen procederen tot Verhael van Syne Schult oock met de Debiteuren t'accorderen, en die Hoffgoederen in betaelinghe aente Nemen; Consenterende, dat de Selve by d'Eijgenaeren mogen verkoght en getransporteert Worden, mits observerende, t geene naer Hoffreghten vereijst Wordt; onser Heerens Soon des Gravens van den Bergh, en een ijdere Syn goet recht Voorbehouwen:

gedaan op het Slott S Heerenbergh den 13: maert 1724:

«onderstont» / Johanna &c

25-3-1724 **67** [*folio 23 verso*]:

Commissie tot het vernieuwen van de Magistraet der Stede Dixmuden.

Wij Johanna &c

Alsoo wij jegenwoordigh niet dienstigh geoordeelt hebben van Hier ymant tot de Steede en Heerlickheit van Dixmuden te Committeren om de Magistraet aldaer aenstaende Majj te Veranderen; Soo ist dat Wij volcomentlyck verseekert Zijnde, dat den Eerweerdigen Henricus van Kessel pastor tot IJsenbergh der borgeren van voorn: Steede haer voordeel sal soecken, hem autoriseren en bevolmagtigen Cragt deses, om in onsen Name de Magistraet voor dit Loopende Jaer aen Vangende met majj, en expirerende met majj 1700 en vyffentwintigh te Nomineren en aente Stellen en daeromtrent te doen en te Laten, als eenen getrouwen Commissaris toestaet te doen, hem voorall Recommenderende de bequaemste voor d'onbequaemste te praefereeren:

In teecken der waerheit hebben wij dese onderteekent, en met ons Furstelyck Segel bevestight: op het Slott S Heerenbergh den 25^{en} maert 1724.

«onderstont» / L:S: / Johanna &c

28-3-1724 **68** [*folio 24 recto*]:

Schryvens aen de Magistraet van Dixmuyden over den vacerende Kusters dienst

WelEdele Aghtbaere besondere Lieve Getrouwe

Wij hebben Ontfangen de Missive waer bij door U Aghtbaerheeden aen ons bekent gemaect wordt de doot van den Overledenen Custer van de Parochiale en Collegiale Kercke der Steede Dixmuyde, en Sullen besorgen, dat die plaetse met een bequaam persoon wederom worde voorsien; ende u agtbaerheeden in de Bescherminge van den Almogenden beveelende, Zyn wij

WelEdele Aghtbaere besondere Lieve getrouwe

U E Seer geaffectioneerde / was geteeckent / Johanna &c

Op het Slott S Heerenbergh den 28^{en} maert 1724:

Inscriptio

Wel Edele Aghtbaere Heeren de Heeren Borgemeesteren en Schepenen der Steede Dixmuden.

27-4-1724 **69** [*folio 24 recto en verso*]:

Commissie van de Custerije van Dixmude op den persoon van Albert Ludovicus Peelaert

Wij Johanna &c

Alsoo doort affsterven van Peter andries van duiffhuys de Custerye van de Cathedrale en parochiale Kercke der Steede van dixmuden de Collatie Competeert; en Noodigh is, dat die plaetse met een ander bequaem persoon versien Worde; Soo ist dat wij in voorn: Qualiteyt Verseekert Zijnde van de bequaemheit van Albertus Ludovicus Peelaert, die Custerye aen hem genadigst geconfereert hebben, gelijck doen bij desen met alsulcke Ehere, en Emolumenten, als daertoe van outs gestaan hebben, mits dat sal doen alle het geene waertoe eenen goeden en getrouwen Custos verplicht is; versoeckende aen alle geestelycke Overigheijt hem daertoe behulpsaam te Zyn, Belastende aen onse Officieren en ingesetenen van Dixmuyden hem voor Custos t'Eeren, en Respecteren, en in Syn functie oft genoth der Emolumenten in geene deelen te beletten:

In waarheijts oirconde hebben Wy deese eygenhandigh geteeckent, en met ons Furstelycken Segel bevestigen Laaten op het Slott S'Heerenbergh den 27 April 1724:

«onderstont.» / Johanna &c

10-5-1724 **70** [*folio 24 verso*]:

Anno 1724. den 10 Majj omtrent 7 uren des Avonts, is Syn Hooghgraeffl~: Excellentie den Heere Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohenzollern Sigmaringen alhier op het Slott S Heerenbergh met Syne Waerde Bruyt de Hoogh geboorne Maria Catarina des Heyligen Romschen Rycks Gravinne van Erff Truchsess tot Zeijll &c &c &c geluckigh van Francfurt aengekomen, Synde door de Borgerye der Stat S Heerenbergh aen den weterings Brugge gerangeert Staende met alle teekenen van Eere vliegende vaendels Slaende trommels, en met musicale Instrumenten plegtelyck ingehaelt en ontfangen en Syn Hooghemelte haere Hooghgraeffl~: Excellentien des Sondags daernae, Synde den 14^{en} Majj in den Heyligen Ehestant met alle Solemniteyten t Samen gevoeght.

Deus ter maximus in omnibus Benedicat et Augeat:

10-5-1724 **71** [*folio 25 recto*]:

Gena~ Remissie voor Derck Speet

Wij Johanna &c &c &c

Ordonneren aen onsen seer Lieven getrouwen P: vander Veecken Rentmeester Inden Bylant, dat aen den Suppliant Sal Laten genieten de Remissien die wij aen hem gegeven hebben, mits dat syn Resterende paght over den jare 1723 ten Langsten binnen twee maenden sal bij betalen, en volgens de Costen van Citatien: by manquement deses sal geen Remissie plaets hebben

S Heerenbergh den 10 maj 1724

Geteeckent / Johanna

± 10-5-1724 **72** [*folio 25 recto*]:

Ordre voor voornoemden rentmeester vander Veecken

Alsoo onsen seer Lieven getrouwen Ferdinand Philip vander Veecken Rentmeester inden Bylant ons onder~: heeft te kennen gegeven, hoe dat den Heer van Rhoe onder Millingen ons te naer heeft gepaet, en eenen tuyn gestelt; soo ist, dat wy ordonneren aen onsen voornoemden Rentmeester, dat in praesentie van het gerecht tot Millingen alle het geene wat te nae gepaet oft gestelt is, sal uytwerpen beloovende voor goet en van waerde te houwden alle t geene door voorn: onsen Rentmeester sal worden gedaan en hem in alles t'Indemnisieren:

gedaan op het Slott S Heerenbergh den [*datum niet ingevuld*] Maj 1724:

«onderstont» / Johanna &c

16-5-1724 **73** [*folio 25 recto en verso*]:

Schryvens aen de Magistraet der Stede Dixmuyden wegens het aff leggen van den Grooten Eedt

Aghtbaere Seer Lieve Getrouwe

Wij sien met groot Leetwesens uyt U E: brief, hoe dat den Ruwart nieuwigheeden wil Inbrengen met U E Aghtbaere te doen sweeren den Grooten Eedt, t welck in onerdenckelycke tyden niet meer gepractiseert Zijnde, is het placaet van Syn Keijserlycke Majesteyt geboleert; Edogh om dat de Reghten van Vlaenderen aen ons onbekent Zijn, soo hebben wij aen onsen seer Lieven getrouwen Rentmeester de Jonghe bevoolen, Hier over te Consulteren met twee fameuse advocaten, en Ingevolge van hun advijs handelen; Beveelende omtrent de praestatie van den Grooten Eedt niet anders als ingevolge het voorsejde Advijs, waer van hy aen U E: Kennisse Sal geven te handelen; hoopende, dat U E: Aghtbaerheeden sullen traghten voortekomen, dat aen onsen Hooghbeminden Heer Soon, den Hooghgebooren Heer Grave tot den Bergh geene praejuditie magh aengedaan worden

en naer U E Aghtbaerheeden in de Protectie van den Almogenden bevoolen te hebben,

Sijn Aghtbaere Seer Lieve Getrouwe

U E: geaffectioneerde / Furstinne Zu Hohenzollern: &c

Op het Slott S Heerenbergh den 16 may 1724

16-5-1724 **74** [*folio 25 verso*]:

Missive aen d~ H^r Rentmeester de Jonghe over het Selve Subject.

Seer Lieven Getrouwen

Alsoo wij ordeelen dat men sigh omtrent het praesteren van den Grooten Eedt niet moet inlaeten, sonder dat Sulx op het Nieuws by syn Keyserlycke en Koninglycke Majesteyt is bevoolen; Edogh om daeromtrent geen misslagh te begaan, ordonneren Wy, dat U E: daerover met fameuse Advovaten sult Consulteren, wat daeromtrent te doen sal Zijn; en ingevolge derselver advijsen te handelen; immers te differeren het praesteren van den Eedt, voor en alteer, dat gij vant advijs ons onder~: sult hebben beright; want bij aldien datter meer hope is van in Cas van process te triumpheren, sullen wy Liever eens een process waagen, als daer mede altyt gevexeerd t worden;

Hierop ons verlaetende, Syn Wij

Seer Lieven getrouwen

U E: Geaffectioneerde

ut Supra

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern

Op het Slott S Heerenbergh den 16 maj 1724.

23-5-1724 **75** [*folio 26 recto en verso*]:

Commissie voor Petrus Hengst als adjunct Bailliu van Dixmude

Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohen Zollern Sigmaringen Haygerlogh, des H: Romsche Rycks Erffcamerheer, Marck Grave tot Bergen op Zoom Grave tot Walhain, Boxmeer, en Champlite, Vrij Heer tot den Bylant Wisch en Peruez, Heer tot dixmuyden Haeps Sambeeck, Barssel, Braine Laleut, Homoet, Millingen, Gendringen en Etten, Erff Banner Heer des Furstendombs Gelre, ende Graeffsschap Zutphen &c: &c: &c:

Doen Kondt ende te weten, dat alsoo onsen Seer Lieven getrouwen Philip Hengst aen onse Hooghgeerde Vrouwe Moeder de doorlughtige Furstinne tot Hohen Zollern Sigmaringen en aen ons seer goede Diensten heeft gedaan, ende des selfs soon onsen oock Lieven getrouwen Peter Hengst ons eenige Jaeren getrouwelyck heeft gedient; Soo ist dat wy deselve willende vergelden en van syn getrouwigheyt verseekert Zijnde, den selven Petrus Hengst hebben aengesteld en aenstellen by desen tot Adjunct Bailliu en Schoudt onser Stat en Heerlickheit Dixmuyden, om alleen naer doode van onsen oock Lieven getrouwen Cornelis Willemse voorsejde diensten van Bailliu en Schout der voorñ: Stadt en Heerlickheit te bedienen; onse Hoogheeden Privilegien [*doorgestreept*: en] Gerechtigheeden, en wat daer aen depenteert naer Syn vermogen te bewaeren voorte staan, en te defenderen, gelijk Wy hem Sulx toevertrouwen, expresselyck belastende, ons van alle daerinne geschiedende Infractien dadelyck t'adverteren; onse onderdanen ende een ijegelyck Sulx versoekende goet recht en Justitie t'administreren en wedervaeren te Laeten, onder deselve goede ordre en discipline te houwden; alle misdadigers te vervolgen, en in apprehensie te Nemen, deselve te Laten wedervaeren, wat de Justitie naer gelegentheyte van haere delicten Sal Erkennen. Voorts ons beste en meeste Profijt, en dienste te bevorderen, en onse Schaade voortekoomen, voor soo veel in Syne Magt is, den armen Weduwen en Weesen voorte staan; onse Commissaris-

sen soo wy indertyt derwaerts Committeren t'assisteren, en voorts generalijk te doen wat dat eenen getrouwen, opreghten, en Goeden Bailliu, en Schout, van voorsz~: onse Stadt van Dixmuyden Schuldigh is, en behoort te doen; Waertegens hij sal hebben en genieten alle d'Eere reghten Profyten en Emolumenten, als tot voorsejde Officien staan, en Syne voorsaeten in gelycke Qualiteyt Rightigh gehadt ende genoten hebbe; en van hem wel en getrouwelyck te comporter en in de bedieninge van desen Staet, heeft den behoorlijcken Eedt van getrouwigheyt voor als nu en alsdan aen onse handen alreede gepraesteert; Ordonnerende en beveelende daeromme aen onse magistraet en Gemeente van onse voornoemde Stadt Dixmuden, versoekende van alle andere, dat Zij naer doode van onsen Lieven getrouwen Cornelis Willems voornoemden Petrus Hengst voor Bailliu en Schout der Stadt Dixmuyden Sullen Respecteren en Erkennen, hem dienvolgens doen alle behoorlijke Ehre en adsistentie daer toe Versoght Zijnde; Hem gevende vollen Last en maght, om naa doode van voorn: Cornelis Willemsen geduerende Syn Leven eene Schout en Colffdrager te Sullen mogen denomineren en aenstellen, mits nogtans dat den selven tot sulcken Dienst bequaem is; Sullende dese dienen voor eene Volle Commissie naer doode van voorn: Cornelis Willemse, sonder dat Nieuwe Commissie Noodigh sal hebben, welck Wy Edogh belooven ten allen tijden des versoght Zynde, te sullen geven onder verbant onser persoon en Goederen:

In teecken der Waerheyt hebben Wy dese onderteekent, en met ons Hooghgraeff~: Segel besegeelt op ons Slott S Heerenbergh den 23^{en} Majj 1724.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh~ / L:S:

23-5-1724 **76** [*folio 26 verso en 27 recto*]:

Hier volgt den Affgelegden Eedt

Ick Petrus Hengst Sweere bij Godt Almagtigh op myn Hooghste Ziel en Zaligheyt aen Syn Hooghgraeff~ Excellentie den Heer Grave van den Bergh, VrijHeer der Stadt Dixmuden, Holt en trouw, dat ick naer de Doot van de Heer Cornelis Willemse Het Bailliu en Schoutschap der Stadt Dixmuden wel en getrouwelyck sal bedienen, Syne Excellenties Hoogheyt, Privilegien, gereghtheeden, en wat daer van dependeert naer mijn vermogen bewaeren en Voorstaan; alle Infractien, het zij dat die door den Ruewaert off andere daerinne gedaan worden datelyck adverteren, en Repareren, d'Inwoonders der voornoemde Stat en andere die Sulx versoecken, goet reght en Institut t'administreren en wedervaren te Laeten, de armen en weduwen voorte staan, Syn Excellenties Commissarien tot Vernieuwinge der Magistraat t'adsisteren; Syn Excellenties Profijt Soecken en Schaade Keeren; alles naercomen, wat aen mij by Commissie belast is, en doen, wat dat eenen Eerlycken Getrouwen Bailliu ende Schout der voorn: Stadt moet doen; Soo waeraghtigh helpe my Godt, en Weygere mij andersints d'Eeuwige Glorie:

In teecken der waerheyt heb ick dese eygenhandigh onderteekent op het Slott S'Heerenbergh den 23^{en} Majj 1724:

«was onderteekent» / Petrus Hengst.

9-5-1724 **77** [*folio 27 recto*]:

Den 9 Majj 1724 een obligatie gedepescheert in faveur van monsr Philippus Hengst coopman In Nymegen ter summe van duysent gulden soo geemployeert syn tot de Costen van het Houwelyck van Syn Hooghgraeff~ Excellentie den Heere Grave van den Bergh, waer voor verbonden in gene-

rale termen Hooghgemelte Syne Hooghgraeff~: Excellenties goederen, den aenvanck van d'obligatie is den 26 april 1724: ad 4½ pro Cento door de Both Ses weecken naer den vervall dagh praecise te voldoen – in Caeteris videatur d'obligatie in het ander minuten boeck fol: 331. geregistreert.

26-5-1724 **78** [*folio 27 recto en verso*]:

Commissie op de Heer doctor Willem van Steenler als Advocaet en ord: Raet vant H:G: Huijs Bergh

Wij Frans Wilhelm &~

Doen te weten en Certificeren Hier mede, dat wij in de Beste en bestendigste forme Regtens gecommiteert, geconstitueert, en bevolmagtigt hebben, gelyck Wij Committeren, Constitueren, en bevolmagtigen Cragt deses den Eerentfesten en Hooghgeleerden D' Wilhelm van Steenler Advocaet voor den Wel Edelen Hove van Gelderlant tot onsen ordinairen Raeth en Advocaet, om alle onse Saacken tam active quam passive soo voor gemelten Hove als Elders en Overal te Vertreden en Waerte Nemen; In alle voorvallende gelegentheeden onse Reghten en Gereghtheeden voortestaen, mainteneren, en Conserveren, daerinne Contra quoscumque te doen en te Laeten, hetgeene de tegenwoordige en toecomende Saacken eeniger maete sullen Comen te vereijsschen soo binnen als buijten reghten, ende wij selffs praesent Zijnde, souden Connen mogen, willen oft moeten doen, alschoon daer toe Speciaeldere Last, ordre, oft volmaght moghte vereijsscht worden, die wij almede Cragt deses geven en verleenen Cum potestate substituendi Rati et Indemnitis Promissione Caeterisque Clausulis de Jure Solitis, Consuetis, ac Necessariis:

In Waerheyt's oirconde hebben Wij dese eijgenhandigh onderteekent, en met ons aengebooren H:G: Segel bevestigen Laaten:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 26^{en} majj 1724:

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh / L:S:

Edom eenselve volmagt gedepescheert op de Heer Everhart Johan van Dam, om alle Saecken mede voor t Hoff Provinciael alleen: en niet verders waerte nemen en te vertreden etc~:

?-6-1724 **79** [*folio 27 verso*]:

Aen de Magistraet der Stat Dixmuiden

Wel Edele Aghtbaere Seer Lieve Getrouwe

Aengesien dat wy voor eenige dagen getrouwt zyn met de Hooghgeboorne Rycks Gravinne Erff Truchsess Zeijll en door dit Huwelyck mundigh, en buyten de Tutele, de Regeeringe onser Graeffschappen en Heerlickeeden aengetreden hebben; soo Comen Wij U WelE: en Aghtbaere hier van Kennisse geven, op dat alles op onsen Nahme, het geene daer toe de Heeren van Dixmuyden Bereghtigt Zyn, in het toecomende magh gedaan worden; vastelyck Hopende, dat alle Heeren Officieren, en Borgers der Steede Dixmuyden altyt hunne Trouwe en Liefde t'onswaerts, gelyck aen onse voorsaeten gedaan hebben, sullen betoonen, en daer entegens Wy aen hun onse reciproquelycke genegentheijt; Zijnde,

Wel Edele Aghtbaere Seer Lieve Getrouwe

U E: Seer geaffectioneerde

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh.

Op het Slott S'Heerenbergh den [*datum niet ingevuld*] Junij 1724.

(?)-6-1724 (?) **80** [*folio 28 recto*]:

Commissie op den Heer Wilhelm de Raet als Raet van Syn Ex^{tie} den Heer Grave van den Bergh

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen & &

Doen Kondt en tuygen dat alsoo aen ons bekend is, hoe dat onsen seer Lieven getrouwen Doctor Wilhelm de Raet Drossard onser vrij Heerlickheijt Boxmeer in Qualiteyt als Raath onsen Hooghgeeerden Heer Ohm den Hooghgebooren Heer Oswald Grave tot den Bergh, en onse oock Hooghbeminde tante de Hooghgeboorne Vrouwe Leopoldina Gravinne tot den Bergh Beyde Hoogh Loff~: memorie~, als mede aen onse Hooghgeeerde en Beminde de Doorleugtige Vrouwe Moeder Johanna Furstinne tot HohenZollern als Regente en Administratrice vant Hooghgraeff~: Huijs Bergh~, twalff jaeren getrouwelyck gedient heeft; Soo ist, dat wij op den Eedt van Holt en trouwe voor dato aen ons gedaan den selven aenstellen en Commiteren gelyck doen mits desen tot onsen, en onses Huijses Raeth om ons in alle Saacken die Wij hem sullen voordragen met Raet en daet naer desselvs Conscientie en beste gevoelen te adsisteren alle onse Saacken tam active quam passive voor alle Heeren Hoven Righteren en gerichten te vertreden en waerte Nemen; onse Domainen tot onsen Profyte te verpaghten, die Reeckeningen van onse Rentmeesters aff te hooren, op die Ervendagen in onsen Nahme te verschijnen, en aldaer onser, en onser onderdaenen voordeel voorte Staan; Vorders allenthalven onse Authoriteyt en Gesagh Domeijnen Jurisdiction Hooch en Gerechtigheeden naer Syn vermogen helpen Conserveren en vergrooten, ende in alle Saacken, die Wij hem sullen voorstellen ons voordeel soecken, en onsen Schaade soo veel Doenlijck tragten voorte Komen, en aff te wehren, en vordert int generael alles te doen, ende te Laeten t genee eenen getrouwen Raeth toestaet te doen; Waertegen hy sal genieten alle Eehre en Emolumenten tot alsulcke bedieninge staande; ende daer en boven Jaerlyx eene Somme van Vyffhondert gulden Hollants uyt onse Lantrentmeesterye off andere onse domainen sonder naedere ordonⁿ te betalen, mitsgaders daer en boven uijt onse Rentmeesterije der vrij Heerlickheyt Boxmeer profiteren jaerlyx veertigh malder Haver Graeffsche maet, en twalff karren hooij, yder karre omtrent 900 ad 1000 £ Swaer: alles tot onse genedige Revocatie die wij ons wel Expresselyck Reserveren:

In waarheys oirconde hebben wij dese eygenhandigh ondersz~: en met ons aengebooren Graefflyck Segel bedrucken Laaten:

gedaan op ons Slott Boxmeer den [*datum opengelaten*]

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh, HohenZollern / L:S:

26-5-1724 **81** [*folio 28 verso*]:

Commissie voor de H' Osw: Pet: Hoevel als advocaet Fiscael der Graeffschap Bergh

Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c

Doen kondt en tuygen dat alsoo onsen Seer Lieven [*doorgestreept*: getrouwen (?)] en Hooghgeëerden Heer Ohm den Hooghgebooren Heer Oswald Grave tot den Bergh en Ritbergh Hooghloff~: Memorie by Commissie van den 2 novemb: 1707 had aengesteld den Eerentfesten en Hooghgeleerden Oswald Petrus Hoevel der beyden reghten doctor tot advocaet Fiscaall onser Graaffschap Bergh, om het selve bequaem Zynde te bedienen, ende vermits alnu daertoe bequaem is, en wij ons van des selfs trouwe en Neerstigheyt Volcomentlyck verseecken; Soo ist dat wy voorseyden Osw: Petrus Hoevell Committeren en aenstellen Cragt deses, om alle quaestieuse Saacken raeckende onse Jurisdiction Hoogheijt Respect en Domainen onser Graeffschap Bergh getrouwelyck waerte Nemen, daerinne tam active quam Passive ter plaetse daer Sulx behoort t'ageren, oock die Breuckhafftige aenteklagen, ende daertegens Sententie te Vervolgen, Edogh met deselve geensints sonder ofte met overstaen van onse Officieren buyten onse expresse kennisse, ofte Agreatie Componeren; waertegens hy sal profiteren en genieten in Cas van Compositie ofte Sententie een derde part van het genee, waerinne sulcke Breuckhafftige Sullen gecondemneert worden; boven Syne terminalien, vacatien, en besoignes, welcke tot Laste van die gesuccumbeerde Partyen Souden mogen Vallen, Sonder ons dienaengaende eenige Kosten ofte Reeckeningen intebrengen voorbehouden, dat sulcke uijtgate als tot het Nemen van Informatien, Ligten van Condschappen ofte eenige andere Noodige deboursementen souden mogen vallen, uijt ons gedeelte van de Breucken sullen worden genomen; Welcke Breucken te Samen door onsen Lantdrost, oft des selfs Statholder, en andere Respective Officieren sullen worden ontfangen ende bereeckent: Ordonnerende aen voorⁿ: onsen Lantdrost, des selfs Statholder, als mede alle onse Officieren en onderdanen de voorsz~: Osw: Petrus Hoevel voor Advocaet Fiscaal onser Graeffschap Bergh te kennen, aen te nemen en Respecteren, Want Sulx is onsen genedigen Wille, en Ernstige meijnonghe: alles Edogh by provisie, en tot onse yg~: Revocatie:

In waarheys oircond hebben wy dese eijgenhandigh onderteekent en met ons aengebooren H:G: Segel bevestigt: op ons Slott S Heerenbergh den 26^{en} May 1724.

«onderstont:» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern. / Loc Sigilli.

26-5-1724 **82** [*folio 29 recto*]:

Commissie voor Doctor Reynier Creuil als advocaet fiscaal der Heerlickheeden Gendringen en Etten.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c~

Eodem dato 26 majj 1724.

Doen kondt en te weten &c in Caeteris videatur het voorige minuten boeck en de Commissie op d' Reyn: Creuil in dato den 10 Octob: 1718: fol: 261 gegeven

---

20-6-1724 **83** [*folio 29 recto*]:**Commissie voor Abraham de Both als Cancelist, thijns, en vrij Righter**

Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c–

Doen kondt en tuygen, dat alsoo aen ons bekent is hoe dat onsen Seer Lieven getrouwen Abraham de Both als vry thyns righter en Cancelist onsen Hooghgeeerden Heer Ohm den Hooghgebooren Heer Oswald Grave tot den Bergh en Ritbergh, en onse oock Hoogh beminde tante, de Hooghgeboorne Vrouwe Leopoldina Gravinne van den Bergh en Ritbergh Toghterse en Erffuyttese der Graeffschap Bergh Beyde Hoogh loff–: memorie, als mede onse Hooghgeeerde en Beminde de Doorleuchtige Vrouwe Moeder Johanna By der Gratie Godts Regeerende Furstinne toe HohenZollern als Regente en Administratrice vant Hooghgraeff–: Huijs Bergh den tyt van Vijftien Jaeren wel en getrouwelyck gedient heeft;

Soo ist, dat Wij op den Eedt voor dato aen ons gedaan den selven aen stellen en Committeren tot Vrij en thyns Righter, en Cancelist van onse H G: Berghse Cancellarie, om onse Chynsen te ontvangen, goede Sorge te dragen dat die niet verdonckert worden, de Cancellarie wel waerte Nemen, alles getrouwelyck te Registreren, [*tussengevoegd*: en] alle affajren doen waertoe wy hem sullen gebruycken, onse gerechtigheeden voorte Staan en schaade te Keeren, waer voor tot gage Jaerlyx sal hebben twee hondert en vyfftygh gulden met Vrye wooninge en Brant, ende de tafel in onse Bottelerye als wy hier Resideren; vorders sal hebben de gewoonlijke Emolumenten en Profyten van Cancelis Thyns en Vrij Righter; Alles Edogh tot onse genedige Revocatie, die wy ons wel expresselyck Reserveren:

In Waarheijts oircond hebben wij dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraefflyck Segel bedrucken Laeten op ons Slott S Heerenbergh den 20 Junij 1724.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh [*tussengevoegd*: &] HohenZollern. / Loc: Sigilli.28-6-1724 **84** [*folio 29 recto en verso*]:**Ordre aen den Borghgreff Arnold Scheers wegens t'grootte Hooijbroeck**

Frans Wilhelm &c

Alsoo het grootte Hooijbroeck tegens pagts Conditien met geheel gras is gebleven en gehooyt wordt, soo beveelen wy onsen Seer Lieven getrouw[er] Borghgreff, dat het Hooij met wagens sal weghaelen, en het nogh ongehooyt gras Laten affmaijen en het Hooij tot onsen dienst op ons Casteel S Heerenbergh Brengen; ordonnerende aen Thomas ten Bergh onderscholtus tot Aeswyn, dat [*tussengevoegd*: met] twee mannen het Hooij en gras dagh en nagt sal bewaeren, tot dat alle het Hooij door onsen borghgreff sal zijn weghgehaalt, en beletten, dat niemant anders het Hooij sonder onse expresse ordre weghaele:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 28 Junij 1724.

«onderstont:» / Frans Wilhelm

1-7-1724 **85** [*folio 29 verso*]:

Alsoo het grootte Hooybroeck gepaght bij Jacob Geraert van Bauwstetter ontfangen van de verpondinge der Graeffschap Bergh, en voor Consorten aengenomen onsen Seer Lieven getrouwen Lantrentmeester Zumkley en Jacobus Reetsen Wyn handelaer in Embrick tegens pagts Conditien Gehooijt, en daeromme het Hooy en Gras aen ons vervallen was; Soo ist dat Wy uyt Consideratie voor voorseiden Jacob Reetsen, alleen hebben toegestaan, dat voorr: Reetsen sal behouwen Syn derdepart vant Hooij en Gras van Voorsz–: Weijde, en dat de Huyslieden die het gehooyt hebben, en nogh sullen hooyen, behouwen den 4^{den} opper, mits dat zy onse twee derdeparten op ons Hoff sullen brengen; ende dat in alle deelen de pagts Conditien sullen naergekomen worden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh prima July 1724.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

1-7-1724 **86** [*folio 29 verso*]:**Indemnissatie voor den Drost Everhard Verheull en Scholtus Spaen**

Wy Frans Wilhelm &c

Doen te weten dat vermits uijt onse ordre onsen seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drost van Gendingen en Reynier Spaen Scholtus van voorr: Heerlickeyt in Cas van Spolie voor den WelEdelen Hove van Gelderland, waerbij Wij ons voegen process sullen sustineren tegens de Weijgeraers van diensten Haver, en Gerven; Soo ist dat Wy belooven Cragt deses, dat wy de Costen van voorr: Process int geheel sullen dragen en betaelen; en hun van voornoemde Process Kost en Schaadeloos houwen onder Verbant van onse persoonen en goederen:

Op ons Slott S Heerenbergh den eersten July 1724.

«was geteekent» / Frans Wilhelm.

± 1-7-1724 (?) **87** [*folio 30 recto*]:**Commissie van Hoffraeth en Hoff Director op den persoon van Antoni Eplen.**

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen

Doen Kondt en tuygen dat wij verseekert Zijnde van de Geleertheyt en bequaemheyte van onsen Seer Lieven getrouwen Frans Anton: Eplen, denselven aangesteld hebben, gelyck aenstellen Cragt deses tot onsen Hoffraeth en Hoffdirector, om ons Hoffhouwdinge in allen deelen te besorgen [*doorgestreept*: en] dirigeren, en waerte nemen, oock de penningen tot onderhouwdinge van deselve by onse tydlycke Rentmeesters t'ontfangen, daer van Quitteren, en jaerlijx doen bewys en Reliqua, in alles ons meeste Voordeel soecken ende Schaade Keeren, sullende alle onse domesticquen soo wel binnens Huys als in den Stall onder derselver ordre en Directie Staan; waer voor hij Jaerlijx beginnende den 15 Junij 1724: boven de hem toecomende Emolumenten tot gage sal hebben en genieten eene somme van aghthondert gulden Hollants sonder vernere ordonnantie by onse Respective Rentmeesters t'ontfangen, en heeft den Eedt van Holt en trouw alreede aen onsen handen gepraesteert; Ordonnerende en beveelende aen alle onse Officiieren en bedienden, dat Sy voornoemden Eplen voor onsen Hoffraet en Hoffdirector sullen kennen Eeren en Respecteren: alles tot onse genedige Revocatie, die wij ons wel expresselyck Reserveren:

In waarheyt oircondt hebben Wy dese eijgenhandig geteijckent, en met ons Hooghgraeff-: Segel becraghtight

Signatum [*niet ingevuld*] den [*niet ingevuld*] 1724:

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohen Zollern Sigmaringen. / Loc: Sigilli.

?-7-1724 (?) **88** [*folio 30 recto en verso*]:

Commissie van Jagermeester en Holtrighte opden H^r Hoffraeth Antoni Eplen

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c: &c: &c.

Alsoo noodigh is tot Conversatie [*:lees: Conservatie*] van onse Jaghtsgeroghtigheijt en Bosschen een Jagermeester en Holtrighte Aente Stellen; en wij Verseekert Zynde van de Getrouw= en Bequaemheyt van onsen Seer Lieven getrouwen Hoffraeth en HoffDirector Eplen denSelven Cragt deses Committeren en Aenstellen tot Jagermeester en Holtrighte onser Graeffschap Bergh in alle onse Baronnie~ Heerlickeeden, en Jurisdictionen, geene uytgesondert, Alsoo dat hij dese Officien nu aenstonts Sal mogen aen Vangen, Betreden, en Bedienen, gevende hem magt en autoriteyt, om op onse Jagers en Bosschen goede opsicht te hebben, onse Jaghtgeroghtigheijt te doen Conserveren, de Violateurs te doen Straffen, Goede Ordres onder onse Jaegers en Vorsters te houwen, en Hunne Plichten en devoujren te doen naerkomen; Sorge te dragen, dat de Deylingen Worden gemaect met goede Ordre, en in Behoorlycke Maete en Quantiteijt Sonder eenige abuisen en excessen, de misdadigers geStrafft; en Voorts te doen; wat dat eenen Getrouwen Jagermeester en Holtrighte te doen Schuldigh is; waer voor hy sal hebben het onderhouwt van een Peert, en daer en boven te Genieten alle Profijten en Emolumenten als daertoe Staan, ende Syn Voorsaeten genoten hebben Belastende aen alle Onse Jaegers en Vorsters Hem te gehoorsamen, en alle Onse Officieren, Bedienden, en onderdanen Hem voor Jagermeester en Holtrighte t'Erkennen en Respecteren, en doen alle behoorlycke Adstantie; Want Alsoo onsen Genedigen Wille en Bevell is; Reserverende aen ons Edogh ten allen tijden Onse Revocatie:

In teecken der Waerheijt hebben Wy dese onderteeckent, en besegelt: [*tussengevoegd: gedaan*] op ons Slott S Heerenbergh den [*ruimte voor de datum opengelaten*] Julij 1724.

«Onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh, HohenZollern, Sigmaringen &c &c / Loc: Sigilli

11-7-1724 **89** [*folio 30 verso en 31 recto*]:

Provisioneele Commissie van Stathouder en Schepen tot Pannerden op den persoon van den H^r Rentmeester van der Veecken.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo Cornelis De Beijer Stathouder en Schepen onser Vrij Heerlickeijt Pannerden is overleeden, en Noodigh is, datter eenen Stathouder en Schepen aengesteld Wordt, om in absentie des Amptmans die Plaetse te bedienen; en aengesien, datter in Pannerden geen Persoonen Van de Gereformeerde Religie Zyn om die Plaetse te Bedienen, hebben Wij, Verseekert Zynde van de bequaemheijt van onsen Seer Lieven Getrouwen Ferdinand Philip van der Veecken, hem bij Provisie Ad Interim aengesteld tot Stathouder en Schepen der voor: Vrij Heerlickeijt, om in Absentie Van den Amptman het gerigte als Stathouder Byte Woonen, alle Judiciele Actens mede als Schepen Bij te Woonen; Onse Jurisdictionen en gerechtigheeden te Mainteneren, de delinquanten t'Apprae-

henderen; en doen alles, wat dat eenen Getrouwen Stathouder en Schepen toestaet te Doen; Waer van hij aen onsen Seer Lieven getrouwen Raet Sal doen den behoorlycken Eedt, en genieten Alle Eere, Profyten, en Emolumenten, daertoe Staande; Bevelen aen Onse Officieren en Onderdanen hem voor Stathouder en Schepen t'Erkennen en Respecteren; Alles Edogh by Provisie, en tot onse genadige Revocatie:

Gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 11^e July 1724.

«Onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen / L:S:

1-8-1724 **90** [*folio 31 recto*]:

Ordre aen de Rentmeester Antoni Spekeslager om twee stucken Lant De S'Greven Maet en Berger Lantje voor eenige Jaren om ten halven te Bouwen uyt te doen

Wij Frans Wilhelm &c

Alsoo aen ons onderdanigh is voorgedragen, dat het tot onsen dienste beter en Profitabelder soude Zijn, dat de S'Grevenmaete en Bergerlantje, soo voor eenige Jaeren tot Bouwiant syn gemaect, en nu tot weyde wederom souwden blyven Liggen, als nogh voor den tijt van Ses jaeren wierden gebouwt en besaayt, Soo ist dat Wy geauthoriseert en bevolmagtigt hebben, gelyck authoriseren en bevolmagtigen Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen Antoni Spekeslager Rentmeester onser Hoogheijt Wisch, dat voornoemde twee Stucken Lants in plaets van Geltpaght voor de halffscheydt te Bouwen voor den tyt van Ses jaeren met drie aen onse Zyde alleen te mogen wederseggen, sal uijtdoen; ende daerinne Wyders soodanigh Handelen als tot onsen meesten Oirbaer sal bevienden te hooren; Sullende voorgoet en van waerde houwen alle t'geene door voor: onsen Volm^r In desen sal worden gedaan:

Signatum op ons Slott S'Heerenbergh den eersten Augusti 1724:

«onderstont» Frans Wilhelm.

3-8-1724 **91** [*folio 31 recto en verso*]:

Verkoopinge van Coppden Huijs aenden Contrerolleur Jurriaen van Hes voor 1000 gulden

Wy Frans Wilhelm &c

Doen kondt en tuijgen dat wij verkogt hebben, gelyck verkopen Cragt deses in eenen vasten en stedigen Erffkoop aen Jurrien van Hes Contrerolleur van de Convoyen en Licenten alhier des selffs Huys Vrouwe Helena Bosboom en haeren Erven onse behuysinge in dese Stat S Heerenbergh naest het Stats huijs Köppen Huijs genaemt kennelyck gelegen met des selffs Schuyre Voorts alle ap= en dependentien, gelyck het selve alnu den kooper nogh in huire gebruyckt voor vrij allodiael Erve alleen beswaert met eenen Jaerlyxten wasch thijns van een halff £ Wasch, soo op dagh St^{ae} Catarinae Jaerlyx aen onsen thyns Righter betaelt wort met acht stuyver Cleeffs, als mede met eenen Jaerlyxten uytganck aen S^{le} Anthonis Gilde van achtien stuyvers Cleeffs, ende met des Heeren Verpondinghe voor eene Somme van Duysent Caroli guldens yder gulden ad xx stuyver Hollants gerekent, by overtellinge derselve /: naer dat den 50^{en} penninck daer van sal voldaan Zyn /: by Koopereren aenstonts t'aenvaerden ende daer mede te doen als eygen Erve; wij belooven voor alle naemaeninge en vermoedelijcke Evictie behoorlyck te sullen Caveren en Verbienden tot

Achterevolginge deses onse persoon en goederen voor alle Heeren Hoven Righteren en gerichtten en wel in Specie voor den welEdelen Hove van Gelderlant:

In waarheyts oirconde Syn hier van twee eens Luydende gemaectt, en door ons als Verkoopere en Koopere eygenhandigh onderteckent:

S Heerenbergh desen 3^{en} Augusti 1700. vier en twintigh

«onderstont» / Frans Wilhelm. / J: Van Hes

[vgl. *AHB inv.nr. 2960*]

3-8-1724 **92** [*folio 31 verso*]:

Opdraght eñ transport van voorñ behuijsinge Köppen huijs aen Jurriaen van Hes.

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt en tuygen, dat wij voor eene Somme van Penningen die wij bekennen tot onsen Profyte wel ontfangen te hebben bester gestalt Regtens gecedeert, getransporteert en opgedragen hebben, gelyck Cederen, Transporteren en Opdragen Cragt deses aen Jurriaen van Hes ContreRolleur van Convoyen en Licenten alhier ende des Selffs Huysvrouw Helena Bosboom eñ haere Erven onse Behuijsinge in dese Stat S Heerenbergh naest het Stathuys gelegen Cöppen Huys Genaamt, met des Selffs Schuyre voorts alle ap: en Dependention van dien, gelyck het Selve alnu door Voorn: Eheluyden bewoont wordt voor vrij allodiael Erve alleen beswaert met eenen Jaerlyxen Waschthynsch van een halff £ Wasch, Soo op dagh St^{ae} Catarinae aen onsen thijnsRighter met acht Stuyver Cleeffs betaelt wordt; als mede met eenen Jaerlyxen uytganck aen S^{le} Antonis Gilde van achtien Stuyver Cleeffs, ende met des Heeren Verpondinge: Dien volgens hebben Wij voor onse ende onsen Erven en NaKomelingen op het voornoemde Huijs bester gestalt Regtens gerenuntieert en Verteegen, tot Erfvelycken behoeff en besith vande Koopere, Alsoo dat wij ons daer van geheel ontErven; en voornoemde Koopere daeraen Geerfft Zijn; en blijven Sullen; beloovende dit altyt te Sullen en Willen Waeren en waghten, als vrij eygen ErffkooopsReght is; onder Verbant van onse Persoonen eñ goederen eñ ter Submissie van alle Heeren Hoven Righteren en Gerichtten, en Specialijck den welEdelen Hove van Gelderlant:

In waarheyts oircond hebben wy dese eijgenhandigh geteeckent, en met ons aengeboren Graefflijck Segel becragticht: Op ons Slott S Heerenbergh den derden augusti 1724.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c / Lo: Sigilli

9-8-1724 **93** [*folio 32 recto*]:

Commissie voor Mr Christiaen Muller als gardenier tot S Heerenbergh.

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt en tuygen dat wij voor onsen Gardenier hebben aengenomen Mr Christiaen Muller, om onsen Gaerden tot S Heerenbergh t'accommoderen ende te bewercken Voorts met alle fruyt-boomen Hagen en Bloemen te beplanten, de Hagen, Houbetten, Priëlen, en alle andere gerequireerde Fraijgheden in eenen Schoonen Gaerden Soo Curieus als eenigsints Mogelyck is te maecken, dies Sullen Hem de Vremde en Raare Saaden, mits gaeders d'ontbreeckende Hoffsaaden, als oock de Fruijt boomen Soo hier te Lande niet getrocken Konnen Worden, tot onsen

Laste geleverd en Versorghd worden: Waer voor hy Jaerlyx beginnende den 6 Marty 1700: en Vier entwintigh aen gage Sal hebben Eñ genieten tweehondert en vijftigh gulden Hollants met tien Malder Garste, dies moet Houwden twee Kneghten, en Sal tot Kostgelt oft onderhoudt van den tweeden Kneght genieten tien Malder Rogge die hem Jaerlyx neffens Syn gage Sonder vernere onse genedige Ordonnantie uyt onse Lantrentmeesterije Sullen betaelt Worden; alnogh Sal vrij Zijn van Consumptie en Impost, en hebben Vrije Wooninge met twee Coeijen Weydens, als mede Sal den Boomgaert Achter den gaerden mogen Hooijen, in val Wij Sulx Connen Missen, en niet Noodigh hebben; Daer tegens Sal hy t'minste niet uyt den gaerden mogen Veralieneren, Verëeren, VerKoopere, oft vertuijsschen Sonder onse Speciale genadige Ordre; oock Sal geene Arbeyders buyten onse Kennisse mogen gebruijcken, maer met de Gewoonlycke Diensten te Vreedden Zijn; dit alles Edogh by Provisie, en tot onsen genedigen Wederseggen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9 Augusti, 1700. en Vier eñ twintigh

«onderstont» Frans Wilhelm Grave tot den Bergh, en HohenZollern. / Loc: Sigilli

11-8-1724 **94** [*folio 32 verso*]:

Commissie voor Ryck wyn Looman als vorster van Clevische Holt Rysbergh Rymsdael Montferlant &c

Doen Kondt en tuygen dat Wij verseekert Zynde van de bequaem= en Neerstigheyt van Ryckwijk Looman, den Selven genedigst hebben gecommiteert en aengesteld tot Vorster van ons Clevische Holt, en onse Ackermaelen Den Rijsbergh Rijmsdaall en Rontom Montferlant, alsoo dat hyt Selve Vorsterampt sal mogen aenstonts aenvangen en bedienen; ons Reght en Gerechtigheyt daerinne naer uijtterste vermogen waernemen, deselve bij dage, by nagte, en ontyden gaede Slaen, dat Wij niet worden beschadight; oock sal niet toelaten, dat ymant Wie het oock Zij in Voorsz~: onse Bossch en Ackermalen eenigh Holt houwe, Nemaer deselve Alle Verheugen Breucken en Gebreecken, aen onsen Lantdrost Jagermeester en Fiscaall aenstonts bekent maacken Sonder eenige Conni Ventie oft Respect van Persoonen, bovendien Sal gehouwden Wesen onse Wiltbaene te Verdedigen tegens alle Infracteurs en onbereghtigde tot de Jaght, en gehoorsamen alle tgeene, onsen Jagermeester Hem desen aengaende Sal beVeelen; oock niet Deylen in Voorñ: onse Ackermalen, ten Zij alvoorens het houwt bequaem en out genoegh Zij, daer van Kennisse aen onsen Jagermeester heeft gegeven, en daertoe d'ordre ontfangen; en voorts Sigh in alles te dragen, als eenen goeden, Vroomen, en getrouwen Vorster Schuldigh is te doen; waer voor hy Jaerlyx Sal genieten eenen Hoet en Groenen Rock en als gedeylt wort Syn Laack Holt en uyt-Wysens gelt, daerop met Reght van outs Staande, en Soo Syn Predecesseurs met Reght genoten hebben, en dan noch een giffte in Circa van Vyff Vimmen Schansen uijt ons Clevische Holt alleen yder deijlinge te profiteren; Sonder eenige Gifften meer wat Name die hebben, te Connen Praetenderen: Soo nogtans dat hy alvoorens aen ons, ofte onsen Jagermeester Sal hebbente praesteren den Eedt van Holt en trouwe, om dese als Voorsz~: is wel naete Komen: Wien volgens Ordonneren aen alle Onse Officieren, en Voorts onse gemeene onderdaenen Voorñ: Ryckwijk Looman Voor Vorster van ons Clevische Holt en ackermalen te Erkennen, en hem dien aengaende in alles t'adsisteren alles Edogh by Provisie en tot onsen genedigen Wederseggen.

In waarheyts oircond hebben wij dese onderteckent, en met ons Hooghgraeff~: aengeboreen Segel beVestight:

Op ons Slott S'Heerenbergh den 11: Augusti 1724:

«Onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c &c

---

1-9-1724 **95** [*folio 33 recto*]:

Ordre aenden Scholtus van Zeddam Stephan van Alst Raeckende De dienst Harer &c &c

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c

Overmits Stephanus van Aelst Scholtus tot Zeddam aen ons onder-: Klaeglyck heeft te kennen gegeven, hoe dat herman Winters aen hem in Qualiteyt als Scholtus van Zeddam verweygert te Geven de gerve uyt syn volle Steede Zynde een vimme Garst Jaerlyx, waer van voor ondenckelycke Jaeren geweest is, en alnogh is in eene Rust en Vreedige possessie; Soo ist dat Wij tot Conservatie van ons Reght en gerechtigheijt aan voorñ: Scholtus ordonneren [*renvooi*: en beveelen], inval gemelten Herman Winters, oft eenige andere HuysLieden op heele ofte halve Steeden, oft Caet Steden woonende en onder t Kerspell Zeddam gehoorrende, die gerven inder minne niet Souwden Willen geven ofte Laten Volgen in soo verre Syne possessie is gaende; dat de selve alsdan Via~ facti sal weghaelen; Sullende in Cas van Process voor hem Intervenieren, en van alles Kost en Schaadeloos houwden

Sig~: op ons Slott S Heerenbergh den eersten 7bris~ 1724.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

23-9-1724 **96** [*folio 33 recto en verso*]:

Schrijvens aen d'Edele Mogende Heeren Raaden des Furstendombs Gelre en Graeffschap Zutphen

Edele Mogende Heeren

Soo aenstonts als wy ontfangen hebben U Edele Mog~: missive de dato den 3 Augusti, hebben Wy geordonneert aen onsen Seer Lieven getrouwen Everh: Johan Van Dam Righter onser Heerlickheijt Westervoort dat de Geerffdens Soude Convoceren en Voordragen, het Beright, het Welck den H^r Overwart en Overwegh grave van den Lande Van Cleve aen Syne Koninglycke Majesteyt van Pruysen hadde gedaan, omt Vernemen, oft dat de Geerffdens Wilden Resolveren om die wegen onder Westervoort naer het versoeck van den Voornoemden Heer opte maacken waer op den 30 Aug~: deselve verKlaert hebben Sulx aen hun on mogelyck te Zyn, dat oock niet anders Verpligt Waeren als den wegh te maacken als van outs gebruyckelyck is geweest; en dat te vreedden waeren de boomen die het opdroogen van de wegen beLetten aff te houwen, ende de graven te verdiepen op dat het water te beter Souwde aff Loopen: Gelyck U Edele Mogende Connen sien uyt de Neffensgaende Copie van de Resolutie der Geerffdens, Welcke te doen achtervolgen Wy aen onsen voorñ: Righter aenbevoolen hebben Synde het eenigste, dat wij in dese Saacke hebben Connen Doen:

U Edele Mogende in de Protectie vanden Almogenden bevelende, Syn Wij

Edele Mogende Heeren / U Edele Mogende / Vrint Willige

Frans Wilhelm Graeff tot den Bergh en Hohen Zollern

Op het Slott S Heerenbergh den 23 7bris 1724.

Aen die Edele Mogende Heeren die Heeren Raaden des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen &c &c tot Arnhem.

22-8-1724 **97** [*folio 33 verso*]:

Attestatum voor den Edelen Otto Vogel

Wy Frans Wilhelm &c &c

Thun Kundt und Zeugen das den Edelen Otto Vogel von ons onterthenigst Versuchet hat eine attestation uber den Adelthumb von Seyne Familie, als haben Wir ahn onsen sehr Lieben Getreuwe Wilhelm de Raet Raet und Drost unser vry Herr: Lickheyt Boxmeer bevohlen, das in onse Archiven Solte nachsehen, Was das davan Solte Kunnen gefunden werden, denselben ahn uns Erkleret habe das [*doorgestreept*: den Edelen Wilhelm Vogel bey onse Vohrsaten in die alte Schriften] hij aus die alte Schriften befunden haben, das den Edelen Wilhelm Vogel bey unse Vorsaten genossen hat den titul von Edlen, Wie auch beLehnet ist gewesen met ein Lehn SluysenKempe, alias die Wilt genent, das in die Qualiteyt als Edele auff uns Klarongs Gerigt Zu Compareren ist gecitiret Worden; und benebens andere Jonckeren gecompariert ist, das auch vor die Magistrat van Emmerich Cundschaft der Waerheyt Leijstende, den titull von Joncker genossen hatt, das des Requirants Munne Mechtildis Vogel genant beij onser Hochgeliebte Hooghgeborhne Ober Gros mutter de Gravinne Dovariere van Bergh voor Staat Junffer eenige Jaeren gedienet hatt:

Im Zeijcken der waerheyt haben wir diese unterZeijchnet, undt mit ons Hochgraff~: Ziegel gesiegelt

S Heerenberg den 22^{en} Aug~: a^o 1724.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / Lo: Sig:

«Lager Stonde» / Ter ordonnantie van Syn Hooghgraeff~: Excellentie Wilh: de Raet, des Selffs Raet en Drost der vrij Heerlickheijt Boxmeer

---

2-10-1724 **98** [*folio 34 recto*]:

Op het Requeste van Arnoldus Matthaei een Leengoet het Engstel aengaende

Wij Frans Wilhelm &c

Geconsidereert de Redenen by desen aengetogen Remitteren gena~: aen den Suppliant de Caduciteijt vant Leen by desen Vermelt, mits en onder Conditie, dat sal betalen twee Heeren-gewaaden yder ad 32 gl~ 17 st~: en dat int toecomende alle Heergewaaden Sal betalen met 32 gl~ 17 st~: ordonnerende aen onsen Seer Lieven getrouwen Stathouder van Leenen den Suppliant tegens betaelinge Van die penning~ en astrictie als Vooren te beLeenen:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 2 octob: 1724:

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

3-10-1724 **99** [*folio 34 recta*]:

Op het Req^{te} van Jan Jacob Troost Schoolmeester te S'Heerenbergh

Wij Frans Wilhelm &c

Gesien de Req^{te} van Jan Jacob Troost gesubstitueerden Schoolm^r: onser Stat S Heerenbergh, ende onderrigt Zynde, dat den schoolmeester verplicht is de Kinderen onser Stat Gratis te Leeren, en Vervolgentlyck oock d'arme Kinderen, dat wel sonder Consequentie tot betere Subsistentie van Jacob troost Ingewilligt is, dat Soo Lange Wyn: van Lint principalen Schoolmeester Leefft, de vermogende Schoolgelt Sullen betalen, maer niet de armen Kinderen; Edogh voorsoo Veel d'arme Kinderen van Stockum en Lengel aengaet, Jan Jacob Troost alle Jaeren sal opgeven eenen Staat van die Arme Kinderen Welckers ouders om godts Wille begeren; Wy sonder consequentie, en tot Nader ordre hun Schoolgelt uyt d'Armen oortjens Sullen betalen:

aldus gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 3^{en} octob: 1724:

was geteeckent / Frans Wilhelm &c

10-11-1724 **100** [*folio 34 verso*]:

Magistraats Veranderinge tot S Heerenbergh

Wij Frans Wilhelm &c

Gesien, en geconsidereert dat de tegenwoordige Magistraat deser Stadt S Heerenbergh bij het aentreden van ons Houwelyk en Regeeringe Hunne devoljren wel hebben gequeten, Soo hebben op de Praesentatie door onse Lieve Borgers tot Magistraet onser voorⁿ: Stadt bij onder~: Requeste aen ons Versoght, dat daer uyt eenige tot Magistraets persoonen beginnende met Martini 1724. en eyndigende met Martini 1725. Souden Eligeren; Voor Voorgemelten Jaere aengesteld, gelyck aenstellen Cragt deses tot Rigter Henrick Van Westhaven, tot Borgermeester Johan van Huet, en tot Schepenen Wijnolt van Lint, Rutt Rutgers, en Johan Herm: Damen:

In waarheits oirconde hebben dese onderteeckent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 10^e novemb~: 1724.:

was neffens het Segel van Syn Hooghgraeff~ Excellentie onderteeckent / Frans Wilhelm.

14-11-1724 **101** [*folio 34 verso*]:

Permissie voor den Heer Jacques de Jonghe om de Magistraet tot dixmuden door den Heer Pastor van Kessel voor 2 Jaeren 1725. en 1726 te Konn[en] Laten Vernieuwen oft veranderen

Wy Frans Wilhelm &c:

Doen Kondt en tuygen dat wij geacordeert hebben aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Jacobus de Jonghe de Magistraet van dixmuden door den Eerweerden Pastor van Kessel voort jaer 1725. en 1726. te Veranderen, Waertoe de Noodige Commissien Sullen affgesonden worden; waer voor onsen voorⁿ: Rentmeester met den eersten op syn Kosten binnen Antwerpen aen pater prior van de Lieve Vrouwe Broeders tot onsen behoefte sal opleggen en

betalen sestigh pistolen van dertigh Schellingen permissiegelt; Sonder dat wegens eenige moyelyckheeden oft andersints yts sal Korten:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 14 Novembris 1724.

«onderstont» / Frans Wilhelm &c

± 14-11-1724 (?) **102** [*folio 35 recta*]:

Accoord met den Scheeps timmerman Baggon wegens het maacken van eene Nieuwe pont

Ick ondergeschreven Raet en Volmagtiger van Syn Hoogh Graeff~: Extie den Heer Grave van den Bergh &c Bekenne, en belyde met Wilhelm Baggon Geacordeert en Overkomen te hebben, dat op het Boxmeersche Veer sal maacken eene pont als hiernaer beschreven

Landck Sestigh voet, ofte Landck als de Beeckerstayse pont, drie duym breeder als vorseide Pont, goet Suffisiant Houdt dat eerst Sal worden geViseert, Knijen als Sal behooren niet verder van een ander als de Knijen van de Catwijckse pont, de peelen gelyck de Catwyckse, de Hoogte een Duym Hooger als de Beecker Staeijse pont met Bruggen en alles Suffisiant ijser deselve wel getardt, gelyck als behoort tot Boxmeer aen het Veer vry te Leveren;

Waervoor sal hebben d'oude pont met het ijser en vyffhondert vijff en twintigh guldens te betalen de halffscheyt toecomende Vasten ende de andere Halffscheyt by de Leverantie.

2-12-1724 **103** [*folio 35 recta*]:

Ordre aen d[en] Lantrentmeester Max: ZumKleij, om eenige onwillige [tienpagters, veranderd in:] tiendpagters door middelen Regtens tot voldoeninge te Constringeren:

Wy Frans Wilhelm &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen max: ZumKley Lantrentmeester der Graeffschap Bergh, dat Albert Hartjens Evert van Rossum Gerrit van Arnhem en derck Crousen Derck Doys Junior Wilh: Boerboom tot Cleyn Velthuijsen met ordinair Process op des selfs Name Sal Constringeren tot betalinge van den Paght, die Zij Respectivelyck van de thiendens over de Jaeren 1709 en 1710; nogh Verschult Zyn, affgetrocken hetgeene den WelEdelen Hove van Gelderland, oft by onse Voorsaaten toegeleght is, ofte nogh met recht onverhoopentlyck moghte Konnen toegeleght Worden, Kosten [:of: Korten?] wegens het tiend Koorn, dat door Berent Rasch en Thomas Walraven van ijpelaer, oft door andere bewyslyck ontvoert is, tot d'executie en voldoeninge Incluys te vervolgen; daertoe onsen Seer Lieven getrouw[en] Fiscaal Hoevel te gebruycken; beLoovende hem van alles Kost en schaadeloos te Houwden:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 2 Decembris 1724:

«was geteeckent» Frans Wilhelm &c

2-12-1724 **104** [*folio 35 verso*]:**Op het Request van Arn: Peelen Wegens vercoopinge van Hoffhoorige Goederen**

Wy Frans Wilhelm &c

Gehoort het Advys van die van onsen Raade, Verstaan, dat de getimmerde Huysen met den gront waerop Staan ende den Hoff publicquelyck ten overstaan van onsen gericht sullen worden verkoght en getransporteert, onder dese expresse Conditie, dat uyt de Koopspenningen eerstelyck den Kooper sal betalen soodane Capitale Summen met een Loopende en Staende Jaer Interessen, en niet verners, als door den Suppliant met Consent der voorige Heeren en Regenten van Boxmeer daer op genegotieert Syn; ende als dan sal den Gront van Huys en Hoff gerightelyck getaxeert worden; welck taxaet, als mede den Geproflueerden penninck vande veralieneerde Goederen vant fidei=Commis uyt d'Resterende Coopspenningen sullen genomen, ende ten behoefte vant fidei Commis met Kennisse van onsen Seer Lieven getrouwen Drost der vrij Heerlickheit Boxmeer op Interessen uytgeseth worden; den koper sal die penningen niet andersints mogen uyttellen, alsoo de selve geaffecteert blyven, en Sullen Zyn een gedeelte vant fidei Commis; In welcken Vall wij Confirmeren de Verkoopinge en Splitsinghe vande Hoffgoederen vant fidei=Commis; mits dat Cooperen die Selve Sullen hebben te boeck te brengen, en doen nae behooren:

Alwat dat /:t'voorsejde affgetrocken:/ de Coopspenningen meer Sullen uytbrengen, blyfft ten profyte van den Suppliant om daermede Synen vrijen Wille te doen; ons ende een ijder Syn goet hebbende Reght voorbehouden:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 2 decemb: 1724.

«onderstont» Frans Wilhelm &c

7-12-1724 **105** [*folio 35 verso t/m 36 verso*]:**Volmaght op de Heer Doctor W: van Steenler om de aght Gelderse Leenen met Lediger Hant te Verheffen, als mede om approbatie en Confirmatie te versoeken van het Houwelyx: Contract Van Syn Extie ons[en] genedigen Heere ~**

Wij Frans Wilhelm &c

Doen Kondt en tuygen, dat wy als Erffgenaam ex testamento van onsen Hoogh beminden Heer ohm den Hooghgebooren Heer Oswalt Grave tot den Bergh en Ritbergh Hooghloff~ Memorie op het Versoek van onsen oock Hooghbeminden Doorleugtigen Heer vader en onsen Momboir Majjnard By der Gratie Godts Furst van HohenZollern Sigmaringen Hoogh Loff~ gedaghtenisse by den Heere Stathouder en Leenmannen des Furstendombs Gelre en Graeffschap Zutphen beLeent Zyn met aght geldersche Leenen, voor eerst met het Huys en Slott ten Bergh den gaerden Hoff, die gerigten Hoge en Lege van de Stat Ten Bergh van Zedamer Kerspell en Boerschap van Wynbergen en Visscheryen Daerbinnen, de thienden van Ysenvoorde alle beLeende mannen opt Goij, dat gericht Van Netterden Hoge en Lege, die Schaeps Waeren ende die Visscherijen daerbinnen, die Gerigten van Else, Wielheese, Goosen Heese geheyen den Speelbergh Broeckheese en Hassent, voort alle Gerigten Hoge en Lege tusschen Embrick en ten Bergh, Vrij=Goederen Vrij Luyden en alle die Leenmannen die gegoet Zyn in den Voorsz~: Kerspell etc: in Caeteris videatur den Leenbrieff etc

Ende vermits dat wy onse mundige Jaeren bereijckt hebben, en van voorseyde Leenen gehouwen Zyn den Eedt en Hulde te doen; Soo ist dat Wij Constitueren en bevolmaghtigen onsen Seer Lieven getrouwen den Hoogh geleerden Wilhelm van Steenler der beyden Reghten Doct' en onsen ordinairen Advocaet voor den WelEdelen Hove van Gelderlant om in onse Ziele van voornoemde Leenen den Eedt van Hulde en trouwe uijt te Sweeren, en nieuwe beLeeninge met Lediger hant t'ontfangen;

Oock hebben Wij voornoemden Doctor Steenler bevolmaghticht om de Nieuwe BeLeeninge ontfangen hebbende, van den Heere Stathouder van de Leenkamer des Furstendombs Gelre en Graeffschap Zutphen te versoeken approbatie en Confirmatie van de Houwelyx voorwaerden, die Wy met onse Hoogh beminde Ehegemaalinne de Hooghgeboorne Vrouwe Maria Catarina des Heyligen Romschen Rycks Erff Truchsesse, Gravinne tot Zeijll, Vry Vrouwe tot Waltburg Wursag, Marstatten Altmanshoffen Wolfeg und Waltzee in praesentie van onse naeste Hooge Bloets VerWanten en mannen van Leen voort voltrecken van ons Houwelyck den 10 april 1724. op ons Slot S Heerenbergh hebben gemaect, geteekent, en besegelt; beloovende voor goet en van Waerde te houwen alle t geene bij onsen geconstitueerden Sal worden gedaan, Soo ende gelyck als oft Wij Selfs praesent Waeren, en hem in en Over alles Cost en Schaadeloos te houwen:

In teecken der waarheyt hebben Wy dese benefens twee mannen van Leen onser Graeff~ Bergse Leen Kamer by manquement van Leenmannen des Furstendombs Gelre en Graeffschap Zutphen onderteeckent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 7 decemb~ 1724.

«onder Stont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

[Wilhem, *veranderd in:*] Wilhelm de Raet als Leenman / L:S:

Ab: de Both als Leenman / L:S:

7-12-1724 **106** [*folio 36 verso*]:**Commissie op den Rentmeester Antoni Spekeslager als Inspector over de timmeragien en Reparationen onder het Hooghgraeff~ Huys Bergh gehoorende**

[*N.B.: De tekst van de akte is gedeeltelijk doorgestreept.*]

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern &c:

By ons wel overwogen en in Consideratie genomen Zijnde die overgrootte Kosten, de welcke aengaende de Reparationen van onse Molens, Huijsen, Bruggen etc dagelyx voorvallen; hebben daerom hoogst noodigh te Zyn geaght, van te besorgen, dat betere Inspectie daer omtrent in t toecomende genomen magh worden; ende Volcomentlyck Verseeckert Synde van de bequaem: en Neerstigheyt van onsen Seer Lieven getrouwen Antoni Spekeslager Rentmeester onser Hoogheijt Wisch; etc

Soo hebben Wy den Selven hiermede gecommiteert en aangesteld, gelyck Committeren en aenstellen Cragt deses tot Inspector en opsiender van alle onse Molens, Huijsen, Bruggen als andersints, soo in onse Graeffschap Bergh Heerlickheit Diedam Gendringen en Etten, Hoogheijt Wisch gelegen; deselve te visiteren, de Noodige Reparationen daeraen tot onsen meesten profijt en oirbaer te Besorgen, de Besteckken daer van te doen maacken, ende die met onse Kennisse aen den minst aennemenden te Bestaden etc: ende int Overige alles doen, wat tot onsen meesten Voordeel Sal bevinden te behooren; Waer voor Jaerlyx a dato deses aenvangende sal profiteren, en in Syne te doene Reeckeninge in uytgave brengen eene somme van hondert gulden Hollants,

mits dat alle Verteeringen en ReijsKosten, hoedanigh die oock moghten Wesen, tot Synen Laste Komen, ende ons deswegen niets ingebracht sal worden:

Wel verstaende, dat de Noodige besteckken ende den Timmerman die hy daertoe Nemen Sal [*tot hier is de tekst kruiselings doorgestreep*] als mede het affsenden van de Besteckken aen differente Werckbaasen alle tot onse Lasten Sullen komen; als mede ongepraediceert den affvall vant Holt aen onsen seer Lieven Getrouwen Lantrentmeester Maximilian ZumKley bij Commissie genadigst toegeleght:

ordonnerende aen alle onse Officieren, ende diegeene Sulx mogte aengaan, hem voor Inspector en opsiender te Kennen en Respecteren; ende van dit alles wel en getrouwelyck tot onsen meesten Voordeel naerte Komen, heeft gemelten Antoni Spekeslager aen onse handen den behoorlycken Eedt affgeleght:

In waarheyts oirconde hebben wy dese onderteekent en besegelt op ons Slott S Heerenberg den 7^{en} Decembris 1724:

de Revocatie aen ons ten allen tyden voor behouwden:

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

12-12-1724 **107** [*folio 37 recto*]:

Op het Req^{te} van d[en] volmagtiger vand[en] H^r Willem Johan van Dedem wegens een Leengoet & tiend tot Loe in Spanckeren gelegen t[en] 5 marck~ Reghten Leenroerigh:

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c

Uyt besondere Consideratien, die wy ten Respecte van des Suppliants Heere Principaal Syn hebende, Remitteren Het vervall van dit aengetogene Leen; en ordonneren aen onsen seer Lieven getrouwen Pet: Christian van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen onser Graeffschap Bergh Wilhelm Johan van Dedem ex novâ Gratiâ daermede Wederom te Beleenen tegens Voldoeningen van de Jura Curiae:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 12^{en} Decemb~ 1724.

«onderstont» Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

12-12-1724 **108** [*folio 37 recto*]:

Op het Req^{te} van J^r Johan Wilhelm Piel versoeckende t Leengoet vndermans acker met 500 daler Cleeffs te mogen beswaren.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

Consenteren en Permitteren dat den Suppliant dit aengetogene Leenparceel met Vyff hondert dalers Cleeffs sal mogen beswaren, Lastende onsen Leengriffier dese behoorlyck ten Leenprothocolle te Registreren; ons ende een yders syn goet Reght Voorbehouwden:

gedaan op ons Slott S'Heerenbergh den 12^{en} Decembr~ 1724.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

27-12-1724 **109** [*folio 37 verso*]:

1724: 27 Decembri[s] aen Geurt van Embden Geremitteert 67 gl~ 10 st~: mits dat binnen 14 [sc.: dagen] de Costen van Executie aend[en] Heer Dr Steenler voldoet buyten welcke voldoeninge dese Remissie geen plaets sal hebben.

2-1-1725 **110** [*folio 37 verso*]:

Annus 1725.

Mensis Januarius

Op het Req^{te} van den Hoogh Welgeb~: H^r Franc: Xaverius Bernard H^r van S Hertogen Thorn versoeckende Remissie om met een Heerengewaet te betalen, te Connen Volstaan

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c

Uijt besondere ons daertoe moverende Redenen hebben aen den Suppliant geñ geremitteert van yder Leen een halff Heerengewaedt met den aencleven van dien, Soo dat in plaets van twee volle Heergewaeden sal Connen Volstaan met 1½ Heerengewaet na Usantie van onse Hooghgraeff~: Boxmeersche LeenKamer te betalen, waernaes onsen seer Lieven getrouwen Raeth Wilhelm de Raet Drossard en Stathouder van Leenen onser vrij Heerlickheyt Boxmeer Sigh onder~ te gedragen heeft:

Sig~: op ons Slott S Heerenbergh den 2^{en} January 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c

---

9-1-1725 **111** [*folio 37 verso*]:

Den 9 Januarij aen de Respective Heeren Rentmeester~ generaliter geordineert van haere Reeckeningen respective de Annis 1722. en 1723. binnen 14 dagen a dato deses ter Cancellarije Overte brengen, om te Connen affgehoort worden nae behooren &c: &c:

6-11-1724 **112** [*folio 37 verso*]:

1724: den 6 novemb~ aen den Joode David Abrahams vrijgeleyde gegeven om tot Gendringen te mogen wonen mits betalende den ordinairen Jaerlijxen Tribut ad aght Daaler Hollants

---

10-1-1725 **113** [*folio 38 recto en verso*]:

Ordre aen de Scholtuss~ en onderscholte~ van Diedam &c

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo ons bij Rapport van onsen Seer Lieven getrouw~ Osw: Pet: Hoevel advocaet Fiscaal der Graeffschap Bergh, en Heerlickheyt Diedam is voorgekomen, dat de Scholtussen, [*doorgestreep*: en] onderscholten en Dienaren van den Gerichte onser Heerlickheyt Diedam besonderlyck Suijmachigh Zyn, op alle Voorvallende Delicten Soo Crimineele als Civiele t'Invigileren, Sigh

daerna t'Informeren en deselve Verders Conform de Plight Hunner Respective Charges te Deferen; en gemerckt dat door dusdane Naerlaetigheyt Veelvoudige delicten verswegen, en dien volgens oock verblyven ongestrafft, ende t selve is van seer pernitiouse gevolgen, en besonderlyck Streckende tot eene AenLeydinge van andere onheyleyn Ergernisse, en Schaade voort gemeen; Soo ist dat Wy hebben geordonneert gelast en beVolen, Lastende en ordonnerende by desen aen alle onse Scholtiss~ Ondersholtissen en vernere gerigts Dienaren onser geseyde HeerLickheyd Diedam, van op alle Voorvallende delicten Zij Civiel, ofte Crimineel op het allergenauste t'Invigileren, deselve Soo Rasch tot hunner Kennisse oock maer van Hooren Seggen Sullen gekomen Wesen, aen beyde onse Officiere van Justitie te weten aen onsen drossard oft des Selffs Stat-houwer, mits gaders aen onsen Advocaet Fiscaal geseyder Heerlickheyd Diedam te Defereren, daeraen van alle omstandigheeden, Complicen, en getuygen Conform Hunne wetenschap Ope-ninge te geven, en Sulx daedelijck in Crimineele, en [*tussengevoegd*: in] Civiele Delicten ten allerlangsten binnen acht dagen, nae dat dusdane Delicten tot hunner Kennisse Moghten gekomen Wesen; Lastende de Selve Particulierlyck mede, om de Crimineele Delinquanten Soo mogelijk met VoorKennisse van onse Officiere van Justitie, ofte Sonsten de Noot Vereysschende, datelyck in Verseekeringe te Nemen, daer van Kennisse te geven; en desen aengaende te doen, en te ondernemen, het geene Eenigsints tot Stuij van Justitie, ontdeckinge en Straffe van het Quaet Sal noodigh Geordeelt Worden; ende op dat desen onsen Geñ: Wille Stiptelyck magh naergeLeefft worden; Soo Beveelen wy de Voorsz~: Geregtsdienaren, dat Sij in Handen van onsen Seer Lieven getrouwen G:J: Olmius der Regten Doctor, en Stathouder onser voorñ: Heerlickheyd den gewoonlycken Eedt in aenvanck Hunner bedieninge Gedaan Sullen hebben te Renoveren, ende daer by onder andere Specialyck te belooven dese onse gem~lte ordonnantie Soo veel in Haer Vermogen Sal wesen, te Sullen naerkomen en Achter Volgen by poene in ContrarienVall Van Mein-Eedt, oft Soo Sunsten nae Reghten mogte bevonden worden; Verpligtende oock deselve Sigh ten allen tyden met Eede te Suyveren, in Vall daer toe uyt Specie van Naelaetenheyd van onse officieren van Justitie mogen worden gerequireert:

Wy autoriseren mede onsen voorñ: advocaet Fiscaal Dr Os: Pet: Hoevel desen onsen genedige Wille aen het Gerigte der Heerlickheyd Diedam verslagh te doen, deselve te executeren, ende vervolgens daer van ter gewoonlycker [*tussengevoegd*: ge] Right Signate Registrature te Laten doen: dan Sulx is ons~ geñ: Wille:

gegeven op ons Slott S Heerenbergh d~ 10 Januarij 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern. &c.

10-1-1725 **114** [*folio 38 verso*]:

Ordre op den Stathouder van Diedam doctor Olmius, om Lodewyck, Arnold, en Wessel Bloeminck over geperpetreerd~ dootslagh in Verseekeringe te Nemen.

Wij Frans Wilhelm &c

Authoriseren en Lasten onsen Seer Lieven getrouwen G:J: Olmius der Regten doctor en Stathouder onser Heerlickheyd Diedam, om Sigh nae de beschuldigde delinquanten Lodewyck, Arnold, en Wessel Bloeminck terplaetse daer Sigh vermoedentlyck op houwen moghten te Informeren, deselve op eenige plaetse ontdeckt Zynde, de territoriale Overigheeden by Requisitoriale brieven te GeSinnen, om de selve in Verseekeringe te Nemen; en van Syn wedervaeren ons te Rapporteren, ten eynde wij naer bevindinge Verders sullen mogen ondernemen, t geene wij geñ: Sullen Comen goet te Vienden

Sig~: ut Supra [= gegeven op ons Slott S Heerenbergh den 10 Januarij 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern]

24-1-1725 **115** [*folio 39 recto*]:

Op het Req^{te} van het Freuling Maria Daniela Van Aerde om de HaveZaet ten Hage en het Huys ten Dyck Cum attinent~: met 5000 gls~ te mogen beswaren als mede om den aencoop daer van te approberen en Aggreëren.

Wij Frans Wilhelm

Approberen en Aggreëren den aencoop in desen Req^{te} Vermelt, als mede Octroijeren aende Suppliante, dat tot Voldoeninge van den Koospenninck dese gemelte twee Leengoederen met Vyff duysent guld[en] Hollants Sal mogen beswaren; onder Conditie, dat deselve binnen Ses Jaeren worden affgeleght, oft wel daertoe Wederom nieuw Consent Versoght; ende dat ten Spoedigsten worde gepraesteert alle tgeene naer Usantie van onse Hooghgraeff~: Berghsche Leenkamer wordt gerequireert: ons ende een ijder Syn goet Reght voorbehouden:

Sig~: op ons Slott S Heerenbergh den 24 Januarij 1725:

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

29-1-1725 **116** [*folio 39 recto*]:

Ordre aen den H^r Willem Van Steenler Raeckende Het Wegghaelen van Paull Smits door de Brandenburgse Militie.

Wij Frans Wilhelm &c

Alsoo ons is VoorgeKomen, dat tusschen den 27 en 28 deses Maents Januarij des middernagts eene uytgesondene Commando Soo men wort berigt van Pruijssische Soldaten, bestaen hebbende tot 25 a 30 int getall, heeft Connen goet Vienden seeckeren Paulus Smits Borger onser Stat geweldadiger Wyse opte Lighten, oock dadelyck met Sigh te Vervoeren; en Wij Sulx niet anders als voor eene Notoire Hostiliteyt, Violatie van onse Juris dictie en Territoir Connen aenmercken; Soo ist dat Wij hebben gecommiteert gelyck Committeren Cragt deses den Eerentfesten en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm van Steenler der beyde Regten doctor en onsen advocaet voor den welEdelen Hove Provinciaal van Gelderland, om dit geweldadigh Rencontre aen welgemlt~ Hove Provinciael met alle~ naedruck te Remonstreren; Bij haer Edele Mogende Soo doenlyck Redres des Wegen, oft Immers brieven van VoorSchrijvinge aen Haer Hooghmogende de Heeren Staaten Generaal der Geunieerde Provinciën te Versoecken en dien aengaende Verders te doen en te Laten, tgeene naer beviendinge Sal Raetsaam oordeelen:

In waerheys oirconde hebben Wij dese geteekent en gesegelt op ons Slott S Heerenberg den 29 Janñ: 1725:

«onderstont» / Frans Wilhelm Graeve tot den Bergh en HohenZollern / L: S:

30-1-1725 **117** [*folio 39 verso*]:

Op het Req^{te} van Wighman Van Brinck aengaende het molengaan

Wij Frans Wilhelm &c

Gesien den Inhoudt deser Req^{te} permitteren aen den Suppliant dat de toecoomende twee maenden Februarius en Martius om de onbruickbaerheyt der Wegen op onsen molen tot Etten Sal mogen Laaten maalen, mits aen den molenaer van Zeddum pro Rata voor het Molffster nae Redelyckheyt genoegen geve, en ongepraediceert onse dwanck gerechtigheyt

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 30 Januarij 1725.

«was geteeckent» / Frans Wilhelm &c

3-2-1725 **118** [*folio 39 verso*]:

Op het Requeste van de Luyttersche Diaconye tot Emmerick een Leen de Kleyne Coelaecke aengaende

Wij Frans Wilhelm &c

De Leenregisters onser Graeffschap Bergh ons voorgebragt Zynde, hebben daer uyt gesien dat de Koelaecke aen onsen Graeff~: Huyse Bergh Leenroerigh is; Evenwel de Supplianten uyt besondere Redenen met genade Gewogen Zynde, Remitteren aen de Selve alle de Versuijmen; en ordonneren aen onsen Seer Lieven Getrouwen Stathouder van Leenen, dat hij voor dese Reyse de Supplianten Gratis Sal beLeenen; onder Conditie, dat int toecomende Soo dickwils het Selve Leen Ledigh Wordt, yder Reijse nae Usantie van onse Hoogh Graeff~: Bergsche Leenkamer Sal Verhefft worden ons ende een yder syn goet Reght Voorbehouden, ende dat dese ten Leenprothocolle Sal worden geregistreert nae behooren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 3 februarij 1725.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern. &c

28-3-1725 **119** [*folio 40 recto*]:

Op het Req^t van de H^r Rentmeester Van der Veecken om Syn Huys tot 3300 gulden te mogen verbeteren

Wij Frans Wilhelm &c &c

Permitteren aen den Suppliant, dat Syn Huys Sal mogen Verbeteren tot eene somme van drie duysent drie hondert gls~ daeronder de 2500 gls~ Inbegrepen

S Heerenbergh 28 meert 1725

«was geteeckent» / Frans Wilhelm &c

4-4-1725 **120** [*folio 40 recto*]:

Op het Req^{te} van Lambert Everts Jan Vos en Jan Weijman

Wy Frans Wilhelm grave &c &c

Permitteren aen de Supplianten den wegh hierbij vermeld tot onse genedige ReVocatie, mits dat ijder der Supplianten aen onsen tydlycken Rentmeester In den Bylant S Jaerlyx Sullen geven een hoen, en dat den eenen voor den anderen daer voor int geheel aenspreekelyck Sullen Zyn; en dat Supplianten aen beyde Zyden en voor den Wegh Stellen en onderhouden een goet geVreght, dat geene schade aen den Wardt geschiede, Sullende de Supplianten tot teecken van hunne Verbintnisse dese onderteecken

Sig~: op ons Slott S Heerenbergh den 4 april 1725.

«geteeckent» / Frans Wilhelm.

± 4-4-1725 (?) **121** [*folio 40 recto*]:

Acte gegeven van Armen jager van Panderen aen [*de rest van de tekst ontbreekt (er is geen ruimte voor vrijgehouden)*]

4-4-1725 **122** [*folio 40 recto en verso*]:

Ordre aen de Heer Lantrentmeester ZumKleij wegens t betalen van eenige verschulde Renthen

Wy Frans Wilhelm grave &c &c

Alsoo Wij met groote verwonderinge gesien hebben, dat onsen Seer Lieven getrouwen Maximilian ZumKleij Lantrentmeester onser Graeffschap Bergh Veele Renten onbetaalt heeft gelaaten; niet tegen Staande merkelycke penningen aen ons Schuldigh is, waardoor ons Credit ten hoogsten wort vermindert en geledeert; Soo Beveelen en beLasten Wy aen voorñ: onsen Lantrentmeester, dat sonder t minste dilaj binnen den tyt van drie Weecken a dato deses sal opleggen en betalen naer volgende Renten als

aen de Patres Societatis Jesu en Jufferen Wynolts f 192-0-0

aen Nicolaes Peucken f 100-0-0

aen Andries [*doorgestreept*: Tho] en Geraert Thoor f 160-0-0

aen den Heer Ritmeester Lamzweerde f 500-0-0

aen de wed: van Heer Godtfrid Raab f 135-0-0

aen den Heer Raet Johan Raab f 225-0-0

aen de Wed: Vrouw Witten f 240-0-0

[*totaal*:] f 1552-0-0

en daer van binnen die tyt de Quittantien thoonen ofte Sullen genootsaackt Zijn hem daertoe met middelen Regtens te Constringeren, oock dat de Restanten van den Schepel tiend Sal by betalen, en Syn Reeckeninge over den jaere 1724. praecise op allerheyiligen naestcomende Synde den

eersten Novemb~: deses jaars ter Cancellarie hebben overte Leveren, om door onse Auditeurs te Connen affgehoort Worden nae behooren.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 4 April 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm

[*na een witregel:*]

Den 4 april Soodane ordre van en wegens het overLeveren en affhooren van Reeckeninge de Anno 1724. mede geexpedieert en overgesonden aen de Respective H^{ren} Rentmeesteren Ferdinand Philip van der Veecken Rentm^r In den Bylant Johan Henrick Verheyen Rentmeester der Vry Heerlickeyt Boxmeer en Antoni SpekeSlager Rentmeester der Hoogheyd Wisch

28-3-1725 **123** [*folio 40 verso*]:

Ordre aen de Heer Rentmeester Verheyen

Wij Frans Wilhelm Grave &c

Alsoo ons onderdanigh is Voorgedragen, dat binnen Boxmeer en den Lande van Cuijck Weynigh Rogh gewasschen is, en daeromme Remissie versoght van de vaste Roghpaghten, ende die van gepaghte Landen onder Beugen beloofft Zyn; Soo ist dat Wij alhoewel ongehouden genadiglyck Remitteren van de Vaste Jaerlyxe Roghpaghten een Vierendeel van een malder voor pinxteren in Naturâ en Inlantse Rogh [*in de marge toegevoegd: de meer Rest*] te weten vant malder drie Schepell, en die daer voor pinxteren den Rogh niet en Leveren Sullen nae proportie van drie Schepel Graeffsche maete betalen Vyff gulden Hollants gelt; Edogh den Rogh gaende uyt Huysen oft Weylanden sullen sonder Remissie betalen

Pagters van de Gepagte goederen onder Beugen Sullen voor yder malder Rogge voor Pinxteren geven eenmalder Boeckweyt ofte Vier gulden Hollants; en sal onsen seer Lieven getrouwen Rentmeester Johan Henrick Verheijen Sigh hiernae hebben te Reguleren

Signatum op ons Slott S Heerenbergh 28 maart 1725.

[*na een witregel:*]

aen Jan Nelisse, den paghter op het Ryckevoort, en Bart Bloemerts oock Remissie gegeven

6-4-1725 **124** [*folio 41 recto*]:

Commissie van de magistraats Veranderinge der Steede Dixmude op de H^r Henricus van Kessel Pastor tot IJsenbergh

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh, Hohenzollern &c &c &c

Alsoo wy jegenwoordigh niet dienstig oordeelen vanhier ymant tot onse steede en Heerlickeyt van Dixmuden te Committeeren, om de Magistraet aldaer aenstaende majj te veranderen; soo ist dat wy volcoomentlyck verseekert Zynde, dat den Eerweerdigen Henricus van Kessel pastor tot IJsenbergh der borgeren van voorñ: onse Steede haer voordeel sal soecken hem autoriseren, en bevoelmagtigen Cragt deses, om in onsen Name de Magistraet voor dit Loopende Jaer aenvangende met majj, en expirerende met majj 1700 en ses entwintigh te Nomineren en aente stellen, en daer

omtrent te doen en te Laeten, als eenen getrouwen Commissaris toe staet te doen, hem vooral Recommenderende de bequaamste voor d'onbequaamste te praefereren:

In teecken der Waerheyd hebben Wy dese onderteekent en met ons Graefflyck Segel becragtigt Op ons Slott S Heerenbergh den 6 April 1725.

«onderstont» / L: S / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohenzollern

12-4-1725 **125** [*folio 41 recto*]:

Op het Request van de Hooghwelgeb: Vrouwe Johanna Wilhelmina van Gent vrouwe tot Winsum versoekende te mogen disponeren overt Leengoet Den Ham onder Homoet gelegen

Wij Frans Wilhelm

Permitteren en Consenteren aen de Vrouwe Suppliante, dat over het Leengoet hierinne Vermelt Sal mogen testeren en disponeren, ons ende een yder Syn goet hebbende regt daer aen on Vermindert.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 12 april 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohenzollern

27-4-1725 **126** [*folio 41 recto en verso*]:

Obligatie van 9000 gulden in faueur van de Heer Petrus Seegers Ritmeester

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohenzollern &c &c &c

Doen kondt en tuijgen bevoelmagtigt en geconstitueert te hebben gelyck doen Cragt deses den WelEdelen Hooghgeleerden Wilhelm van Steenler onsen ordinairen Advocaet voor den welEdelen Hove van Gelderlant, omte Compareren voor de welEdele Leenkamer des Furstendombs Gelre en graeffschap Zutphen, ende te bekennen, dat Wy wel en Deugdelyck ontfangen hebben van de Heer Petrus Segers Ritmeester ten dienste van de Verëenigde Nederlanden tot afflegginghe van oude Schulden tot Laste vant Hooghgraeff~ Huys Bergh tot Hoogeren Interesse Loopende, eene somme van Negen duijsent gulden Hollants, derhalve Renuntieren op d'Exception van geene aangestelde penningen, et de non in Rem verso, te beLooven van voorñ: 9000 gulden jaerlyx voor Interessen te betalen 5 per Cento, Edogh deselve betaelt wordende binnen den drie maanden naer den Verschyns dagh die wesen Sal den 30^{en} April 1700: en sesentwintigh, dat men alsdan Sal Connen Volstaan te Continueren tot dat de Capitale Summe Sal syn affgeLoscht, t Welck aen beijde Zyden Vrij Sal staan, mits dat d'opcondiginghe drie maanden voor den vervalldagh respectie gedaan worde; Ende tot een Speciaal Hijpothecque te stellen Alle onse Bouwlanden, die aen ons Competeren in Waeverloe en Loëler Bosschen; bestaende in Vier Bouwhoven en boven dien in Veele parceelen Lant die Separate gebouwt worden onder onse Heerlickeyt Diedam kennelijck gelegen Leenroerigh aen den Furstendomb Gelre en Graeffschap Zutphen, andersints vry en onbeswaart, en voorts te verbinden onse persoon en goederen; om daeraen in Cas van Misbetaelinge voorñ: Capitale Summa met alle d'onbetaalde Interessen Kost en Schaadeloos te verhaalen vry en sonder eenige Cortinge van wat Lasten het oock Soude mogen Zyn, alreede Ingevoert, offte Naermaels by d'Edele Mogende Heeren Staaten des Furstendombs Gelre en Graeffschap Zutphen te Statueren:

Ordonnerende aen onsen tydelycken Rentmeester Inden Bijlant dat hy de voorñ: Interessen aen voorgemelte Crediteur, Hunne Erffgenamen, oft Wettigen thoonder der obligatie promptelyck Sal hebben te betalen, die gequitteert Zynde hem in Reeckeninge sonder vernere ordonnantie Sullen Valideren

In teecken der waerheyth hebben Wij neffens twee Leenmannen van ons Huys Bergh by mancquement van Gelderse Leenmannen dese onderteekent en met ons aengeboren Graefflyck Segel becragticht op ons Slott S Heerenbergh den 27 april 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot Den Bergh en HohenZollern / L: S:

Wilh: de Raet / LS

Leenman Ab: de Both Leenman / L: S:

[*in de marge:*]

Dese 9000 gls~ Syn in de Reeckeninge van den Secret~: De Both gesloten den 15^e Decemb~: 1725. in ontfanck gebraght.

28-4-1725 **127** [*folio 41 verso*]:

Op het Request vande marckgenoten van Lengeler Bosch

Wy Frans Wilhelm &c

Permitteren aen de Supplianten marckgenoten van Lengeler Bosch, dat het Lant Soo aen den Bosch behoort, en om te Bouwen en Sayen bequaem Can gemaackt worden aen den Vorster Oswald Bergel Sullen uytdoen, om tot Lande te maacken, die het als dan Soolange sal genieten tot de Laetste deylinge toe, mits hij het op Syne Costen tot Bouwlant bequaem maacke; en ons, en een yder Syn goet Reght daer aen altoos onverkort

Sig~: op ons Slott S Heerenbergh den 28 april 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm. &c

28-4-1725 **128** [*folio 42 recto*]:

Op het Req^{te} van Joannes Tichelavont paghter van den toll en Weghgelt aen de Bonte Brugge &c: &c:

Wij Frans Wilhelm

Permitteren aen den Suppliant, dat omtrent de Bonte Brugge sal mogen timmeren een huysken niet meer als ses hondert gulden waerdigh mits dat geduerende Syn pagtjaren daer van sal geven Ses stuyvers S jaers, en dat de pagtjaren geeyndicht Zijnde het huys sal moeten affbreecken ofte tot onsen Keur aen ons overlaten voor soodanige Penningen als onpartydige Taxateurs Sullen aestimeren, welcke aestimatie niet boven de Ses hondert gulden sal mogen gaan: ordonnerende aen onsen seer Lieven getrouwen Ant: Spekeslager Rentmeester onser Hoogheijt Wisch daertoe eene bequaeme en noodige Plaatse aente Wijsen; Sullende de Pagters gehouwden Zyn Copie deses by hun onderteekent tot onser Cancellarie Overte brengen:

Sig~: op ons Slott S Heerenbergh den 28 April 1725.

«was onderteekent»

Frans Wilhelm &c

1-5-1725 **129** [*folio 42 recto*]:

Volmagt voor Doct^r Steenler Contra Henrick Besselinck

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen dat alsoo onsen Seer Lieven getrouwen Dr Reyn: Creuel als onsen Volm^t geprocedeert had tegens Henr: Besselinck voor den Ed: Gerigte van Doetinchem, omte hebben betaelinghe van eenige bloet tiendens dat oock in die Saack had getriumpheert cum expensis; welcke Costen door onpartydige Regtsgeleerde getaxeert Zynde, den voorñ: Besselinck van dat taxaet had geappelleert aen den WelEd: Hove van Gelderland; dat het appel Desert gelooopen Zynde, den WelEdelen Hooghgeleerden Wilhelm van Steenler in Q^e als Volm^t: van voorn Dr Creuel vanden wel Edelen Hove van Gelderlandt had versoght brieven van Citatie, waerbij meergemelten Besselinck geciteert was, om te sien en hooren verclaren het vorseyde appel desert met Condemnatie inde Costen; Soo ist dat wij by desen Ratificeren ten Overvloedt, aengesien voorñ: Doctor van Steenler tot alle onse Saacken, die wij voor welgemelt[en] Hove van Gelderland Selffs in Cas d'appel becomen Souden, genoegsaem gequalificeert is geweest:

alle t geene vorseyden Doctor Van Steenler in dese Saacke Contra Besselinck heeft gehandelt, en nogh handelen Sall, hem gevende Volle Last en maght van daerinne alles te doen Selfs tot d'executie Inclijs, tgeene eenigsints soude behooren ofte vereyscht worden, en wy Selffs praesent Zynde, souden Connen en mogen doen; beloovende van Waerde te houwden alle t'geene by onsen geconstitueerden Zal worden gedaan en hem in alles Indemniseren:

d[e?]s t'oirconde hebben wy dese eijgenhandigh geteekent en geseegelt op ons Slott S Heerenbergh den 1^{en} maj 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern. / L: S:

4-5-1725 **130** [*folio 42 verso*]:

Ordre aen d'Heer Lantdrost Pet Ch: van Marle

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren aen den WelEdelen onsen seer Lieven getrouwen Pet: Christ: van Marle Lantdrost onser Graeffschap Bergh en Drossard onser Hoogheijt Wisch, dat de Sententie tegens Henrick Lamerts met advys van onpartydige Regtsgeleerden gewesen en den 3 deser gepubliceert, ter executie sal laten Stellen:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh d'4^e maj 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

± 4-5-1725 (?) **131** [*folio 42 verso*]:

Missive aen d'Edele Mogende Heeren Gedeputeerde Staaten van de Graeffschap Zutphen

Edele Mogende Heeren Besondere goede Vrienden

De Doorlugtige Furstinne van HohenZollern onse Hooghgeeerde en Beminde Moeder, die aen ons d'Administratie vant Hooghgraeff~: Huys Bergh, Vermits onse Mundigheyt heeft overgegeven, hebbende ons gecommuniceert den brieff, die U~ Edele Mogende haer d'Eere hadden gedaan ten opsichte vant aenstellen van eenen ontfanger van Verpondinge onser Heerlickheyt Westervoort; hebben wij den Inhouwt bekent gemaect aen onsen seer Lieven getrouwen den WelEdelen Hooghgeleerden Doctor van Dam Righter tot Westervoort, ten Eynde dat nae Convocatie van d' Geerffdens, eenen nieuwen ontfanger moghte Worden aengesteld, t welck Wy Hopen dat tot genoegen van U Edele Mogende int Kort Sal gedaan Syn:

Waermede U Edele, Mogende in de Protectie van den Almogende Beveelende, Syn voor Altoos

Edele Mogende Heeren Besondere goede Vrienden

U Edele Mogende Vrient Willige

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

[*in de marge*.:] «Inscriptio»

Edele Mogende Heeren die Heeren Gedeputeerde Staaten der Graeffschap Zutphen, tot Zutphen.

8-5-1725 **132** [*folio 42 verso*]:

Ordre aen de H' Lantrentm' ZumKleij

Alsoo wij tot ons voordeel bedongen hebben bij de Verpagtinge onser Domainen, dat de paghters aen onsen Lantrentmeester Souwden betalen een quart van de Verpondinge, en dat de Selve post dato met eenige Stuyvers is Vermindert ofte Vermeerdert; Soo ist dat wij aen onsen Seer Lieven getrouwen Lantrentmeester der Graeffschap Bergh ordonneren, dat bij dat quart van Verpondinge Sigh Sal Laten betalen, Soo en gelyck het was ten tyde en aen Vanck van de Verpagtinge, on aengesien deselve daarnaer is Vermindert ofte Vermeerdert:

Aldus gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 8 majj 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

8-5-1725 **133** [*folio 43 recto*]:

Ordre voor de Heer Lantdrost en Statholder Olmius

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Onderrigt wordende dat omtrent Beeck en Diedam als mede in onse graeffschap Sigh ophouwden verscheydene Heydens en Heydinnen tegens de Placaten deser Landen; t welck nae alle apparentie Sal Strecken tot naerdeel van onse onderdanen en Reysigers; Soo ordonneren en beveelen Wij aen onsen Seer Lieven getrouwen Lantdrost der Graeffschap Bergh; en onsen Seer Lieven getrouwen Drost en Stathouder onser Heerlickheyt Diedam, dat Sy onder malckanderen

Sullen beraemen seeckeren tijt en ure, om daer op Samentlyck met onse onderdanen Jaght te maacken, en die geappraehendeert worden nae behooren te doen Straffen:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 8^{en} majj 1725:

«onderstont» / Frans Wilhelm &c &c &c

8-5-1725 **134** [*folio 43 recto*]:

**Approbatie van Contract in faveur van Joseph Anton: Reijgers wegens de twee rentamp-
ten Gendringen en Etten en Hoogheyt Wisch.**

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen Hiermede, dat wij geexamineert hebbende, het onderdanigh versoek van onsen Seer Lieven getrouwen den Hooghgeleerden Anton Joseph Reygers der beyden Reghten Doctor en Advocaet voor den WelEdelen Hove van Gelderlant, ten eynde, dat niet tegenstaende had geaprobeert het accoort, het welck onsen Seer Lieven getrouwen Antoni Spekeslager Rentmeester onser Hoogheyt Wisch en Heerlickheeden Gendringen en Etten met des Selffs vader onsen oock Seer Lieven getrouwen den Hooghgeleerden Johan Reijgers medicinae Doctor heeft Ingegaan over beyde de Rentampten van Gendringen en Etten, en de Hoogheyt Wisch, moghte Verblyven /:in Cas dat [*tussengevoegd*: hij] Syn voorñ: Vader en den Rentmeester Spekeslager moghte OverLeven:/ bij het Reght van Syne Acten van Survivantien van voornoemde twee Rentampten:

Verklaren by desen dat Voorñ: Joseph Anton Reijgers; onaengesien voorñ: approbatie sal verblyven bij Syn Reght van Survivantien, in Cas dat hij Syn[en] voornoemden Vader en Rentm' Spekeslager overLeeft; en dat het hem vrij sal staan die voorñ: twee Rentampten Selffs in persoon ofte door een bequaem persoon die ons aengenaem Sal Zijn te Laten bedienen:

In teecken der waarheyt hebben wij dese onderteekent en gesegelt op ons Slott S Heerenbergh den 8^{en} majj 1725. / «onderstont» / Frans Wilhelm

---

8-5-1725 **135** [*folio 43 recto*]:

Ordre wegens het paerden Beesten Calveren etc Snyderen

Alsoo tot Gerieff van de Ingesetenen onser graeffschap Bergh Heerlickheeden diedam Gendringen Etten en Westervoort om te beLetten dat geene Vremdelingen onder desen deckmantel van dese functie te doen, onse Landen doorloopen; Soo ist dat Wij geauthoriseert hebben Albert meulendyck, die op verscheyde tyden door onse Graeffschap en Heerlickheeden sal omgaan, om in voorñ: onse Graeffschap Bergh Heerlickheeden Gendringen en Etten Diedam en Westervoort Paerden Calveren en Verckens te Snyderen, en Verbieden, dat Niemandt als hij daerinne dese functie Sal mogen doen op verbeurdte van 5 goutguld: yder reyse te Verbeuren: Bevelende onsen Lantdrost, Drost en Officiere Hierop wel te doen passen, ende d'overtreders Sonder Conniventie de Breucken te doen betalen; en opdat Niemandt hier van Ignorantie Kan praetenderen Sal dese ter behoorycker plaetse worden gepubliceert en geaffigeert:

Sig~: op ons Slott S Heerenbergh den 8^e: majj 1725. / «onderstont» / Frans Wilhelm.

8-5-1725 **136** [*folio 43 verso*]:

Accoord tusschen d[en] Heer Camerraeth Guykinck en d[en] Heer Raeth de Raet wegens d'Ergaene Costen in Causa Spolii Contra Derck Jansen Engelbert Hiddinck en Derck Saleminck wegens het affhouden en Weghvoeren van eenigh Holt uyt en op d'omdrift vant goet Vonderhorst.

Alsoo Derck Janssen Engelbert Hiddinck en Derck Saleminck in Cas van Spolie voor den WelEdelen Hove van Gelderlandt door den Heer D^r van Steenler Volm^r van Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Hoogh Gebooren Heer Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen & waeren geciteert om te Repareren het Spolie begaan met Houdt te houwen op den Inslagh, en omdrift van Vonderhorst; Soo is tusschen den Heer Adriaen Gunther Goijkinck, Camerraeth en Rentmeester van Syn Hoogheydt den Doorleughtigen Heere Albregt Prince van Brandenborgh &[c] ter Eenre, ende de Heer Wilhelm de Raet, Raeth en volmagtiger van Hoogh gemelte Syn Hooghgraeff~: Extie, en Drost der Vrije Heerlickheydt Boxmer ter andere Zyde tot voorkominge van Vernere Costen, en onderhouwdinge van goede Harmonie OverKommen en Veraccordeert als Volght

Dat het voornoemde Process in Cas van Spolie sal opgeheven Zyn, en wort opgeheven bij desen.

Dat Syn Hooghgraeff~: Excellentie in Consideratie van Sijn Hoogheijt Remitteert en Quijtgeeft het affgehouden en weghgevoerde Houdt;

Dat de Heer Göykinck voor syn privé en als eygene propre Schult over Ses weecken à dato deses aen de Heer Spekeslager Sal betalen voor de Costen Hondert Vijffthigh gulden

Dat hierdoor aen het petitoir geene de minste praejuditie gedaan wordt, maer ijder een in Syn geheel blijft,

dat binnen drie maenden het petitoir in Loco Contentioso met Stelling van LimitScheydingen in der Minne Sal affgedaan worden

In teecken der waarheydt Syn hier van twee gelyck Luydende Instrumenten onderteekent: op het Slott S Heerenbergh den 8 majj 1725.

«was geteekent» / A:G: Goijkinck / L:R: Spoor ut testis / W: de Raet / Ant: Spekeslager ut testis

9-5-1725 **137** [*folio 44 recto*]:

Volmagt op den Cancelist De Both om de Buerense Leenen met Lediger hant te verheffen en den nieuwen Leen Eedt te praesteren

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Doen kondt en tuijgen, dat wij als Erffgenaam ex testamento van onsen Hooghbeminden Heer Ohm den Hooghgebooren Heer Oswald Grave tot den Bergh en Ritbergh Hoogh Loff~: memorie op het Versoek van onsen Hoogh beminden Doorlughtigen Heer Vader en Momboir Majnard By der Gratie Godts Furst tot Hohen Zollern Sigmaringen by den Heer Stathouder en Leenmannen van de Graeffschap Bueren beLeent Syn met alsulcke Leenen, als Hooghgedaghten onsen Seer Lieven Heer oom van voorh: graeffschap te Leen heeft gehouwden; ende vermits dat wy onse mundige Jaaren bereyckt hebben, en van voorseyde Leenen gehouwden Zyn, den Eedt van hulde en trouwe te doen; soo ist, dat wij constitueren en bevolmaghtigen onsen Seer Lieven getrouwen Abraham de Both, om in onse Ziele van die Leenen hulde en Eedt van trouwe uyt te sweeren, en de Nieuwe beLeeninge met Lediger hant t'ontfangen, en voorts alles te doen en te Laeten, geene naer

usantie van de Leenkamer der graeffschap Bueren wordt gerequireert onder beLofften van Ratihabitie en Indemnitasie als nae Reghten:

In waerheys oirconde hebben wy dese neffens twee van onse Graeff~: Berghsche Leenmannen bij gebreck van Leenmannen der graeffschap Bueren eygenhandigh geteekent en met [*tussengevoegd*: ons] aengebooren Graefflyck Segel becraghtight

Op ons Slott S Heerenbergh den 9^{en} majj 1725.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

L:S: / W: de Raet Leenman

L:S: / Abrah: de Both Leenman

[*witregel*]

Eodem Mutatis mutandis Soodane Volmagt op de Both geexpedieert, om de Leenen aen Den Dom t'Utrecht Leenroerigh met Lediger Hant te Verheffen etc~:

[*witregel*]

eodem op de Heer Rentmeester Johan Henr: Verheyen Volmagt gepasseert om den Haepsen Maastoll, ende andere Leenen aende Cuycksche Leenkamer te Verheffen.

9-5-1725 **138** [*folio 44 recto*]:

Volmagt voor de Heer de Raet om Consent en Octroijen over Leengoederen gedurende de absentie van Sijn Hooghgraeff~: Excellentie onsen genedig[en] Heer te Connen geven.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c

Alsoo wij voor den tyt van ses weecken nae DuytsLant Vertrecken, en dat inmiddels mogte gebeuren dat eenige Vasallen noodigh hadden Octroijen en permissie om over de Leengoederen te testeren, disponeren, beswaren ofte Verhandelen; Soo geven Wij daertoe Volkomen Last en maght aen onsen Seer Lieven getrouwen den WelEdelen Hooghgeleerden Wilhelm de Raet onsen Raeth en Drost der Vrij Heerlickheydt Boxmeer, om voornoemde Octroijen alleen voor den tijt van Ses weecken a dato deses te verleenen; beloovende die Octroijen voorgoet en van waerde te houwden; die onder voorsz~: tusschen tyt by onsen voornoemden Raeth in onsen Name Sullen gegeven Worden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9^{en} Majj 1725.

«was geteekent» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

9-5-1725 **139** [*folio 44 verso*]:

Commissie voor Albert Meulendyck als paerden en Beesten Snyder in onse Graeffschap Bergh

Wy Frans Wilhelm &c

Alsoo vermits het Afsterven van Adriaen Spoor tot onsen dienste en beste van onse onderdanen en Ingesetenen onser Graeffschap Bergh Heerlickheeden Diedam Gendringen en Etten nodigh

waer eenen anderen Ervaeren beeste Snijder aente Stellen; Soo hebben op de goede Recommantatie aen ons gedaan van de bequaemheijt van Albert Meulendyck, den Selven daertoe wederom geauthoriseert en aengesteld, met Volcomen Last en maght van in onse voornoemde Graeffschap met die annexe Heerlickheeden diedam Gendringen en Etten altoos ter rechter en bequamer tyt onse Voornoemde onderdanen in het Snyden van haere Henxten Volens, Calveren Bocken Verckens en andere bestialen bedient te Zyn voor het ordinaris Snyloon daer toe Staande, op Syn eygen ofte der onderdanen peryckel; ofte op Soodane Conditien, als die Selve bevoorens Sullen Komen affte Spreecken; onder reserve, van alle onse Henxten volens, en andere bestialen tot onse Hoffhouwdinge Soo dickwils Sulx noodig voor niet te Snyden, en daerenboven aen onsen tytlycken Lantrentmeester te betalen Achtien gulden Hollants beginnende à dato deses; Beveelende dien volgens aen onse Respective Officiere en Bedienden, den selven Voor ordinaris Beest-Snijder van voorñ: onse Graeffschap en andere Heerlickheeden te houwen, en in het ex ercitie van Snijden Voorsoo Lange Sulx behoorlyck en Sonder Clagten geschiet, te mainteneren, ende niet te gedoogen, dat eenige andere Vremde Snyders van voorseijde onse onderdanen worden geëmployeert op de Verbeurte van Vyff golt gulden voor een ijder desen Contrarie doende; te verbeuren een derdendeel tot profyte van onsen Fiscaal, het tweede van onsen Officier, en het derde derdendeel tot Profijte van voorñ: Albert Meulendijck; alle twelcke voorsz: tot onsen believigen Wederseggen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9^{en} Majj 1725.

«onderstont:» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

19-6-1725 **140** [*folio 45 recto t/m 46 recto*]:

Verbant voor mevrouwe van Doetinghem van de helfft van den Heeren Weerth, in plaetse van d[en] Havesaet den Padevoort.

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Doen te weten alsoo op ons versoek de vrouwe dovarië van Doetinghem gebooren van Oldenneell heeft ontslagen ons goet den Padevoort in de graeffschap Bergh Kennelijck gelegen vant Verbant van Hijpotheecq Sonder Innovatie van actie ten opsigte van een Capitaal van vier duijnsent gulden; voor welck Capitaal den Padevoort met de daeronder gehoorende Landerijen was verbonden, hebben Wij bevoelmagtigt en geconstitueert den welEdelen Hooghgeleerden onsen seer Lieven getrouwen Raeth en Drost der vry Heerlickheyt Boxmeer [*tussengevoegd*: Wilhelm de Raet] om in onsen Name ende van onsent wegen voor voorseyde Capitaal en Interessen en Kosten van Reght gerichtelyck in de Plaetse van onse Havesaet den Padevoort te verbinden de halfscheyt van onsen Heeren Weerd t aenvangende van de West Zijde groot omtrent Veertien Hollantse mergen weylant vry, onbeswaert en allodiaal Erve in onse vry Heerlickheyt Boxmeer aen de Revier de Maase gelegen, ten eynde dat voorn: Vrouwe dovarië Van Doetinghem daeraen in Cas van Misbetalinge voorseyde Capitale Summa van 4000 gulden met den Interesse Kost en Schaedeloos met parate Executie Sonder de minste Exceptie van Excussie oft andersints souwde Connen Verhaelen, beloovende voorgoet en van waerde te houwen alle t geene by onsen geconstitueerden Sal worden gedaan en hem in alles t'Indemniseren:

In teecken der Waerheyt hebben Wy dese onderteekent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 19 Junij 1725

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

[*in de marge*:]

Dat voorstaende obligatie aen my als bevoelmagten van den Heer Johann Theodor Hoffstadt in Dusseldorff door de H^r Abram de Both scret~: van Syn Hooghgraeffl~: Excellentie met 4000. gls: Segge Vier Duysent guldens Wel betaelt is; Sulx betuijge Hiermede: versoekende aen den WelEd: en Aghtbaere Gerichte tot Boxmeer dat deese Obligatie aldaer ten Prothocolle van beswaer geregistreert Zynde, oock moge worden geroljeert:

Signat~: Emmerick den 17^{en} augusti 1740.

was geteekent: / G:H: van Dulmen qq~

[*verderop in de marge*:]

Obligatie van 14000 gulden[en] in faveur van de Heer van Dedem in de Havesaet den Padevoort geventicht.

[*:hiernaast*:]

Dese obligatie is Op het prothocolle van Bezwaer L16. 2do fol: 181. geroeyeert en affgeschreven tot Boxmeer den 29^e Augusti 1740.

[*na een witregel*:]

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohen Zollern Sigmaringen &c: en Wij Maria Catarina gravinne tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen Geboorne Gravinne des H: Rom: Rycks Erff Truchsesse, Gravinne tot Zeyll &c~ in desen voorsoo veel noodigh off dienstigh geadsisteert mijn Heer Ehegemaall en voor soo veel mij dit naervolgende in eenigerleij manieren nu oft jnt toecomende Souwde Connen ofte mogen aangaan

Doen kondt en tuygen, dat Wy wel en deugdelyck ontfangen hebben vanden Hooghwelgebooren Heer Wilhelm Jan van Dedem en Vrouwe Gerbrigh van Delen Heere en Vrouwe van den Bergh en haer Hooghwelgeb: Erffgenamen tot aflegginge van d'oude Schulden, Soo tot Last van ons Hooghgraeff~: Huijs Bergh tot Hoogere Interesse Sijn Loopende eene Capitale Summe van Veertien Duysent guld~ Hollants ad 20 Stuyvers gereekent, en belooven van Voorñ: 14000 gulden Jaerlyx voor Interessen te betalen Vyff proCento, Edogh deselve Praeciselyck wordende Voldaan drie maenden nae den Verschynsdagh /: die wesen Sal den 25^{en} Junij 1700. en Ses entwintigh :/ dat men als dan Sal Connen volstaan mits betalende Vier pro Cento; ende Soo Vervolgens tot de Respective affLoese toe, die Respectivelyck wedersyts geeijscht en gedaan kan worden, mits een vieren deel jaers voor den Verschynsdagh daer van denuntiatio geschiede, als wanneer den Interesse Jaerlyx te Verschijnen en het Capitaal affgeloscht Wordende binnen Arnhem in Harden Gelde Sal moeten worden betaelt en gerestitueert; Voor Welcke Capitale Summe van 14/M guldens, ende die daer op te Verloopene Renthen Wy verbienden onse persoon en goederen ende wel Specialyck onse Alinge Havesaete den Padevoort met en neffens alle die daeronder van Outs gehoort hebbende en alnogh gehoorende Saaij eñ weylanden met allen vorderen Aencleven van dien niets daer van uytgesondert in onse Graeffschap Bergh Kerspel Zeddam Kennelyck gelegen aen den LeenHove der graeffschap Bueren Leenroerigh, waer van Octroij en Consent om te mogen beswaren In dato 12 Januarij 1714. by voorñ: Leenhove is geobtaineert, mitsgaders de Slagen in de Respective Bosschen daerbij en onder gehoorende; en Sulx vrij en onbeswaert; ten Eynde dat welgemelte Renthefferen ofte de Houwders van dese in Cas van onvermoedelycke misbetaelinge het voorsz~: Capitaal en Renten van dien aen het voorgemelte Leenparceel cum Annexis Kost en Schaedeloos Konnen en mogen Verhaalen Vrij en Sonder eenige Kortinge van Lasten, van wat Nature deselve oock Souwden Wesen mogen alreede Ingevoert, ofte Naemaels by d'Edele

Mogende Heeren Staaten des Furstendombs Gelre en Graeffschap Zutphen te Statueren, en ordonneren aen onsen tydlycken Rentmeester Inden Bylant Ferd: Phil: vander Veecken aen welgemelte Heer en vrouwe Renthefferen desselfs Erffgenamen ofte Wettigen thoonder deses obligatie de voorñ: Interessen Promptelyck binnen drie maenden nae den Vervalldagh te betalen, die gequitteert Zynde, hem in Reeckeninge Sonder verdere ordonnantie Sullen valideren: alles onder Submissie van alle Heeren Hoven en gerigten en in Specie den Provintialen Hove van Gelderlant met wydere Renuntiatie van d'exceptie van ongetelden gelde, et de non in Rem Verso; ende allen anderen den Inhouwt deses eenigsints Contrarierende:

in teecken der waerheyt hebben Wy dese neffens twee Leenmannen van ons Graefflyck Huys Bergh by gebreck van Leenmannen van den Graefflycken Huyse Bueren onderteekent, en met ons aengeboorne Graefflijcke Segels becraghticht Op ons Slott S Heerenbergh den 22^{en} Junij 1725

«was geteekent»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

Maria Catharina Gravinne van Zeijll Trouxsesse / L:S:

W: de Raet als Leenman / L:S:

O: Janszen als Leenman / L:S:

[*in de marge aan het begin van de akte:*]

Dese 14000 gls~ Syn in de Reeckening van den Secret~ de Both gesloten den 15 December 1725. in ontfanck gebraght

17-7-1725 **141** [*folio 46 recto en verso*]:

Verbant voor Mevrouw Witten van eenige tienden in plaets van de Havesaet den Padevoort voor 4000 gls~

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen, dat alsoo onsen Hooghgeeerden Heer Ohm Syn Excellentie den Hooghgebooren Heer Oswald Grave tot den Bergh volgens obligatie onder des Selfs Hant en Segell de dato den 7 Januarij 1710. had opgenomen en ontfangen van den Wel Edelen Hooghgeleerden Henrick Witten der Beyden Regten doctor en Rigter der Stat Emmerik twee duysent gulden Hollants; en onse oock Hooghgeeerde Tante de Hooghgeboorne Vrouwe Leopoldina Gravinne tot den Bergh en Ritbergh gewesen Ehegemaninne van onsen Hooghgemelten Heer Ohm in Qualiteijt als Volmagtigersse van onsen Doorleugtigen en HooghGeminden Heer Vader Maynard Carl Anton Furst van HohenZollern Sigmaringen onsen Momber Hooghloff~ Memorie &c onder obligatie de dato 21 Martij 1715. van de welEd: Vrouwe van Muntz wed: van voorseyden Righter Witten had genegotieert twee duysent guldens geemployeert tot betalinge van de Collaterale Successie aen het Quartier van Nijmegen; voor welcke twee Capitalen verbonden waeren eenige Vrye allodiale goederen; ende dat op ons Versoek voornoemde Weduwe Witten die goederen vant Verbunt had ontslagen, mits dat wij tot haeren behoeven, en des voorñ: Righters Erffgenamen, eene andere Sufficiente Hijpotheeq voor die twee voorñ: Capitale Summen van Vierduysent gulden en Interessen Souwden Stellen; Soo ist dat wij bevolmagtigt hebben, gelyck doen by desen den Wel Edelen Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm van Steenler der beyden Reghten Doctor en onsen ordinairen Advocaet voor den Wel Edelen Hove van Gelderlant; om voor de Heer

Stathouwer en Leenmannen van de Leenkamer des Furstendombs Gelre en graeffschaps Zutphen te Compareren, en Sonder Innovatie van Actie te maacken tot een Speciaal onderpant voor bovengemelte twee Capitale Summen van Vierduysent gulden en te Verloopenen Interessen ten behoeve van voorsz~: Rigter witten en desselfs Erffgenamen en weduwe Specialyck te Verbienden en Verhijpotheseren eerstelyck onsen ouden en Nieuwen tiend op Aeswynn dam, ten tweeden onsen Halven Reventiend aen dese en geene Zyde der weteringe, ten derden onsen Goorttiend alle in onse Graeffschap Bergh Boerschap Aeswynn Kennelyck gelegen Leenroerigh aent Hertogdomb Gelre en Graeffschap Zutphen Vry en onbeswaert; op dat in Cas van Mis Betaelinge Voorñ: Erffgenamen en Weduwe voorseyde twee Capitale Summen met de te Verloopene Interessen Kost en Schaadeloos Sullen Connen Verhaelen, ten eynde onse Persoonen voorgemelte Thienden en andere Goederen te verbienden en Submitteren aen de Parate Executie van alle Heeren Hoven en Gerigten, besonderlyck die van den WelEdelen Hove van Gelderlant beLoovende voogoet en van Waerde te Houwden alletgeene by onsen geconstitueerden Sal worden gedaan, Soo en al ofte Wy Selfs Praesent Waeren, en hem in alles te Indemniseren:

In teecken der waerheyt hebben wij dese beneffens twee Leenmannen van onse Bergse Leenkamer by manquement van Geldersche Leenmannen onderteekent en besegelt Op ons Slott S Heerenbergh den 17^{en} Julij 1725:

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

W: de Raet als Leenman / L:S:

Abrah: de Both als Leenman / L:S:

[*in de marge aan het begin van deze akte:*]

Dese 4000 gls~ is onder meerder Summe in d~ Jare 1730. door de Both gerestitueert als te sien yut des Selfs Reeckeninge gesloten d~ 2 Januarij 1731.

30-6-1725 **142** [*folio 46 verso*]:

30 Junij aen jan janssen geremitteert 50 gulden onder Conditie, dat binnen tien dagen Syn Restant Sal voldoen, ofte dat dese Remissie geen plaets Sal hebben

[*daaronder:*] aende wed: van Hans Horssels mede om godtsWill geremitteert 50 gls~

[*daaronder:*] 11 Julij aen Wolter van Dillen om Godts Wille de helffte van Syn verschuldeten paght geremitteert.

17-7-1725 **143** [*folio 46 verso*]:

Ordre aen d[en] Heer Lantrentmeester Zum Kleij om eenige Renten praeciselyck byte betalen

Wij Frans Wilhelm &c

Alsoo verscheyde van onse Crediteuren Klagtigh Vallen, dat onsen seer Lieven getrouwen Maximilian Zumkleij Lantrentm' onser graeffschap Bergh d'Interessen en Jaerlyxe Renten niet betaelt tot groote verminderinge van ons Credit en Respect; Soo ist dat wij hem by desen beveelen, dat

aen onsen seer lieven getrouwen Cancelist de Both in voldoeninge van een jaer Rente aen Rodenburgh 1724. verschenen Sal betalen hondert gulden off daer van Quittantie toonen binnen aghst dagen, Dat oock binnen den tyt van drie Weecken aen ons sal Overgeven eenen pertinenten Staat van Synen ontfanck wat denselven over den jare 1724. bedraegt, en van de betaelinge die Effectivelyck daerop gedaan heeft en daer van de Quittantien toonen, om alsoo te praevenieren, dat de Schuldenaers ons niet meer Lastigh vallen, met Waerschouwinge, dat in Val hy daeraen manqueert wij andere Regts middelen tegens hem Sullen gebruycken alles ingevolge d'ordonnantie van den jare 1651. over d'ontfancken van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh gegeven:

Gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 17de Julij 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm. &c

21-7-1725 **144** [*folio 47 recto*]:

Attest voor den Lantschryver Hoppenbrouwer

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Alsoo wij aen de Eerw: Patres Societ: Jesu in Emmerick ende de Erffgenamen Wynolts hebben Laten Denuntieren eene Capitale Summa van 4800 guldens Hollants, Herkomende van d'Erffgenamen Reessen en gevestight in onse Havesaet den Padevoort, om de selve Summe praecise op den Verval dagh den 5 martij 1726. Cum Interesse te Restitueren; ende ons alsnu noodigh is een attest, dat voorñ: Havesaet den Padevoort is onbeswaart tgeene onsen Lantschryver ons oock gegeven heeft; Verklarende derhalven, dat ten insighte van dit gegeven attest Wy voorñ: Lantschrijver in onvermoedelijcken Vall Sullen schaadeloos houwden en Indemniseren:

S Heerenbergh den 21 Julij 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm. &c

13-8-1725 **145** [*folio 47 recto*]:

Ordre op de Heer [tussengevoegd: Lant:] Rentmeester Zumkley d'I Interessen aengaande

Alsoo ons uyt den overgeleverden Staet van onsen Seer Lieven getrouwen Max: Zumkley Lantrentmeester onser Graeffschap Bergh met veele bevremdinge gebleecken is, dat niet tegenstaende onse genedige gegeven ordres de dato den 4 april deses jaers Egter noch veele renten onbetaalt staan streckende sulx tot ons discredit en merckelijcke praepjuditie; om het welck voort komen Soo beveelen en beLasten noghmaels iterativelyck aen voorñ: onsen Lantrentmeester ZumKleij dat binnen den tyt van veertien dagen à dato deses sonder eenigh versuijm sal opLeggen en betalen naervolgende Renthen als

Aen [den] Koninglycke geheyme Raet Johan Raab de Rente in aprili 1724. verschenen met f 225-0-0

aen geraert Thoor in aprili 1724 verschenen af f 80-0-0

aen de Patr: Societ: Jesu in Novemb: 1724 verschenen f 184-0-0

aen Nicol: Peucken in April 1724 verschenen f 100-0-0

aen juff van Zelst op Martini 1724 verschenen f 27-0-0

aen [den] Huys Armen tot Emmerick 1724 verschenen f 23-12-8

aent [Capittal, *veranderd in:*] Capittel tot Emmerick 1724 verschenen f 26-7-0

aen Cap^l: Caeck in 9bris~ 1723. en 1724. verschenen f 47-5-0

aen H: de Beyer 1723 en 1724 verschenen f 33-17-8

en sal voorñ: onsen Lantrentmeester binnen dien tyt de Quittantien toonen, en aen ande [*sic*] onse Rentheffers haere Renten betalen op die termijnen als inde Respective Obligatien is geexprimeert, opdat Wij van de Voldoeninge derselver Renthen Connen Verseeckert Zijn; oft by Foute vandien sullen wij genootsaeckt Wesen hem daertoe met middelen Reghtens te Constringeren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 13 Augusti 1725

«onderstont» / Frans Wilhelm. &c

17-8-1725 **146** [*folio 47 verso*]:

Ordre aen[den] H^r Rentmeester Van der Veecken de jaght tot Pannerden aengaande.

Wy Frans Wilhelm &c

Alsoo ons onderdanigh voorgedragen wordt, dat veele sigh verstouten in onse Vry Heerlickheyden Bylant Pannerden en Millingen te jaagen Selfs in den besloten tijt ende Sonder daertoe bereghigt te Zijn, waerdoor niet alleen onse Wiltbaene geruineert, maer oock onse paghteren door het verderven van het Coorn veel schaade wort toegebracht; om het welck te voorkomen; soo beveelen aen onsen Seer Lieven getrouwen Ferdinand Philip vander Veecken Rentmeester in den Bylant &c dat aen Niemand sal permitteren voor prima 7bris~ eenige jaght t' exerceren, ende dat alle diegeene Soo moghten Comen jaagen, Sal aenhouwden, en affvragen uyt wat hoofde tot de jaght bereghigt Zyn, ende Sigh daer toe niet Konnende Qualificeren, deselve ons sal aenbrengen nae behooren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 17^{en} Augusti 1725.

«onderstont.» / Frans Wilhelm &c

± 17-8-1725 (?) en 12-9-1725 **147** [*folio 47 verso*]:

Aen den Heer Drost van Gendringen geordonneert alle Jooden met geen vrij geleyde voorsien Zynde uyt de HeerLickheeden Gendringen en Etten binnen veertien dagen te doen vertrecken

12 7bris~ 1725. diergelycke ordre aen den Stathouwer der HeerLickheyden Diedam affgesonden om alle jooden geen vrij geleyde hebbende binnen twee dagen uyt de Heerlickheyden diedam te doen vertrecken.

15-9-1725 en 21-3-1726 **148** [*folio 47 verso en 48 recto*]:**Vrijgeleyde voor den joode Kerst Börgel tot Gendringen.**

Wij Frans Wilhelm grave &c

Alsoo wij door genoegsame Attestation Verseeckert Zijn van het goet Comportement van den joode Kerst Börgel geboortigh van Schermbееck en onlangs getrouwt met de dogter van den joode Jacob Heijmans tot Gendringen, die ons pr [:sic] Requite onderdanigh gebeden heeft, om in onse Heerlickheit Gendringen bij syn Schoonvader tot Maintenu van den selven in synen Hoogen ouderdom te mogen Woonen; Welck onderdanigh Versoek bij ons genedigh geconsidereert Zijnde geven aen hem, ende aen syn vrouwe vrij geleyde, en Nemen hun in onse protectie, om in onse Heerlickheit Gendringen te Doen allen Eerlycken Handel en Koopmanschap, waer voor jaerlyx voor tribuijt aen onsen tydlycken Rentmeester onser Heerlickheeden Gendringen en Etten sal betaelen aght daler oft twalf gulden Hollants Sullende het eerste jaer verschenen Wesen op den 15^e September 17^c en ses entwintigh, met expres bevehll, dat Sij hun Sullen Waghten en Wahren van geen gestolen goederen aente Koopen ofte te verdonckeren, ende die goederen door onbekende personen wordende gebraght sullen die goederen en personen aen onsen Officier bekent moeten maacken ofte gehouwen worden voor Plichtigh aen het feyt, ordonnerende onse Officieren en onderdanen onser Heerlickheeden voornoemt voorseyden Jode Kerst Börgell geen hinder oft beleth te doen, maernae Vermogen t Selve Keeren en Wehren.

gedaan op ons Slott S Heerenbergh 15 7bris~ 1725

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohen Zollern

[*in de marge*:]

1726: 21 maart

Mutatis mutandis vry geleyde gegeven aen Salomon Aarons om binnen diedam te mogen woonen en daer sijn Koopmanschap dryven.

9-1-1725 **149** [*folio 48 recto*]:**Op het Req^{te} van den Heeren Erffgenamen van den Heer van Essen ontfangen generaal der Graeffschap Zutphen.**

Wy Frans Wilhelm grave etc~

Approberen en Confirmeren het magescheyt de dato den 15 maart 1723. gesloten, voor soo veell ons Leengoet Liefsterinck aengaet en ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Petrus C: van Marle Lantdrost en Statholder van Leenen onser graeffschap Bergh en Drossard onser Hoogheyd Wisch [*renvooi*: dat den Supplianten] met het vooraengetogene Leengoet ten Reghten voorsz~: Sal believeen en beLeenen, t Welck voorgegaen Zynde, Permitteren en Consenteren aen de Selve by permutatie oft andersints te mogen veralieneren, mits dat praesteren alle t geene naer usantie van onse Hooghgraeff~: Berghse Leenkamer wordt vereijst: ons ende een yder Syn goet Reght voorbehouden

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9 Januarij 1725.

«onder Stont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

19-8-1725 **150** [*folio 48 recto en verso*]:**Ordre aen den Rentmeester vander Veecken Wegens den Hoff Vliegers Wardt.**

Wij Frans Wilhelm Grave &c

Overmits wij uyt besondere ons daertoe moverende Redenen aen en ten behoeve van onsen seer Lieven getrouwen Hoffraeth en Hoffdirector Frans Anton: [*ligatuur*: VE]plen Vrijwilligh hebben overgegeven en Getransporteert Den Bouwhoff genaemt Vliegers Wardt in onse vrij Heerlickheit Pannerden Kennelyck gelegen altans door Henrick Fierkens bewoont en in paght beseten Wordende Soo ordonneren aen onsen oock seer Lieven getrouwen Ferdin: Philip van der Veecken Rentmeester inden Bylant dat hij Sulx aen voorgemelten onsen gewesenen Paghter sal hebben Bekent te maacken, en dat voorñ: onsen Rentmeester in het toecomende met het ontfangen van den Paght als andersints van desen Hoff Sigh niet meer Sal hebben te bemoeijen, maer dat den Paght daer van over desen jaere 1725. en in het toecomende Sal genooten en ontfangen Worden bij voorñ: onsen Hoffraeth Eplen, Waernae gemelten onsen Rentmeester en Paghter Sigh onder~: te gedragen hebben, Alsoo Sulx onsen genedigen Wille en Meijnonghe is.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 19^e Augusti 1725

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

1-10-1725 **151** [*folio 48 verso en 49 recto*]:**Obligatie in faueur vande Heer Rentmeester van der Veecken en des selfs EheLiefste Anna Catharina Grondt. ad 2500 gls~.**

Wij Frans Wilhelm &c

Doen Kondt en tuygen dat onsen seer Lieven getrouwen Ferdinand Philip van der Veecken Rentmeester inden Bijlant en Vrouwe Anna Catharina Grondt Eheluyden den 18 julij 17^c en Vijffentwintigh aen ons getelt hebben eene summa van Duysent Ryxdaelers Hollants den Ryxdaler ad 50 St~: gereeckent, welke wij sullen gebruijcken tot aflegginge van een Capitale Summe van vierduysent aght hondert guldens genegotieert bij d[e] Erffgenaam[en] Wemmers toebehoorende de Erffgenamen Wijnholtz, Sulx dat Wij Renuntieren op de exceptie van geene aengtelde penningen; ende dat die niet tot ons voordeel souwden geemployeert Zijn; Beloovende van voorseijde Duysent Ryksdalers Voor Rente op te Leggen en betalen Vier vant hondert, Welcke hij uyt Synen ontfanck sonder vernere ordonnantie sal nemen en hem in Reeckeninge sullen valideren Sullende het eerste jaer vervallen den 18 Julij 17^e en ses en twintigh; ende in de betaeling van die Jaerlyxe Rente te continueren, tot dat dese Capitale Summe sal affgeLoscht Zyn, Sullende die Lossinge beydersyts Vrij staan, mits dat een Vierdendeel jaers voor den verschynsdagh de opkondiging gedaen worde; ende op dat voornoemde Crediteuren ende hunne Erffgenamen Soo voor Capitael als te Ver Loopene Renten Souwden Verseeckert Zijn; Verbienden Wy daer voor onse twee Weijdens, d'eene groot drie mergen gelegen in de Lobberden, ende d'andere groot twee mergen gelegen in Spaldropsen aengekocht en Wardt, met het aenschietende Sant, die Vermeer tot Sevenaer Woonende in paght heeft, en Wij ontLast hebben van een Capitael van duysent Ryxdalers Die d'Erffgenamen Peter Gijsberts daerop te praetenderen hebben gehad, als mede Synen geheelen ontfanck van den Bylant Pannerden en Millingen, en voorts onse persoon en goederen geene uytgenomen, om daer aen in Cas van Misbetaeling Voorñ: Capitale Summe met alle verschenene Interesses kost en schaedeloo te Verhaelen; tot dien eynde Renuntierende op alle Exceptien en privilegien, die ons hiertegens eenigsints te Staade Souwden mogen Komen met

Submissie aen alle Hoven Heeren en Gerichten, en wel Specialyck aen den WelEdelen Hove van Gelderland:

In teecken der Waerheyt hebben wij dese onderteeKent, en met ons aengeboren Hooghgraeff-Cachet besegelt op ons Slott S Heerenbergh den eersten Octobris 17^e en Vijffentwintigh

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S: / in Root Lack.

[*linksboven in de marge:*]

Sijn in Reekeninge van Seer etc~ de Both gesloten den 15 Decemb: 1725. in ontfanck gebracht - en is in Syn Reeckeninge gesloten den 21^{en} January 1737. sub n° 6. met den Interesse gerestitueert.

2-10-1725 **152** [*folio 49 recto*]:

Den 2 octob: Paull Croesen heeft geobtineert 25. gl~ geñ: Remissie, mits dat op Christmisse naestcomende betale, Sullende in Contrarien Vall dese Remissie geen plaets hebben

8-10-1724 (!) **153** [*folio 49 recto t/m 50 recto*]:

Commissie als Borghgreeff tot Ulfft op den persoon van Joh: Fredrick Haeffkenscheijdt

Wij Frans Wilhelm &c~

Alsoo door het affsterven van Joannes Haeffkenscheyt Laetst gewesenen Borghgreeff van onsen Huyse Ulfft die plaetse is Komen te Vaceren, ende tot onsen Dienste Noodigh Zynde, dat deSelve Wederomme met een bequame persoon worde versien; Soo ist dat Wy in Consideratie van die goede en Neerstige Diensten, die ons des Selfs Soone Fredrick Haeffkenscheydt eenige jaeren heeft gepraesteert denselven daertoe genadigh hebben aengesteld, gelyck oock aenstellen mits desen, hem gevende Last ende Maght sulcken Dienst getrouwelyck te betreden, onse meubilen, en alle andere hem aenbevoolene Saacken, oft geene hem bij Inventaris Sal over gegeven worden Wel en Vlytigh waerte Nemen, die selve voor Vuijr en andere ongelucken /:Soo veel hem doenlyck en mogelyck is:/ te beschermen; op die voorvallende Noodige Reparatiën goede aghtunghe Nemen, en by tyts bekent maacken om daerinne Versien te Worden, indien daer eenige Reparatiën op onse ordre geschieden, op die arbeyders goede opsichte te Nemen, opdat wij in de Dag-huyren niet en Worden VerKordt; die poorten, Bruggen, Deuren, Glasen Vensters Mueren, Daeken soo veel mogelyck Conserveren, ende in goeden Staet houwden die Kamers Solders Vloeren en diergelycke Reyn en Nett te houwden, en wel toe te sien, dat de poorten des daags op haeren tyt geopent, ende des Naghts Well gesloten worden, om alle ongelucken voortte komen; voorts sal hy soo dickwils wy brant t'onser provisie daer omtrent houwen en torff steecken Laeten, tSelve altoos well en getrouwelyck waer nemen, dat die Vaedemen op haere behoorycke maete gesteecken, gemeten, ende ter Regter tijt door onse Diensten bygevoert, ende daer van niets ontvreemt worde: Wyders indien daer eenige Wagens ofte Hantdiensten geemploijeert moeten Worden, Sal altoos goede sorge dragen, dat die Waegens nae behooren geladen ende die Hant diensten met volle dagen gedaan en verricht worden; oock mede wel toesien, dat nae advenant van gedaane Diensten die Dienst bieren, ofte het geene van olts daertoe Staet Rigtigh uytgedeelt worde; Sal oock die gevangens, indien daer eenige aen hem moghten OvergeLevert worden trouwelyck bewaeren, aen de Selve geen andere faveur Laeten genieten, als tgeene hem van ons, onse officieren, ende vanden gerichtte Specialyck Sal worden beLast; ende wanneer by syn Negligentie ofte

Versuijm gevangens Quamen uyt te breecken ofte t'ontKommen, Sal daer voor Responsabell Zijn, in haer plaets gesett, ofte andersints Arbitralyck gestrafft worden, voorts sal alles hebben te doen t'geene eenen getrouwen en Neerstigen Borghgreve gehouwden en Schuldigh is te doen, ende Sonsten promptelyck volbrengen t'geene hem van ons, ofte onse officieren uijt onsen Name, ende t'onzen Dienste Sal worden beLast; voorts Sal voornoemden onsen Borghgreeff mede als opsighter van onse Jaghte en Visscheryen aldaer onder Ulfft Gendringen en Etten Hoogheyte Wisch, ende Dependende Boerschappen, by dage, Naghte, en Ontijden wel toesien en Letten, dat wij daerinne niet worden geinfringeert en beschadight; die Wiltbane en Conynen Waeranden wel Conserveert, die Visscheryen van OnKruydt en Haghten gesuyvert, die Schepen, Netten, ende Soo wel tot de Visscherye als jaghte dienende Gereetschappen Well en Vlytigh onderhouden, ende Sorge dragen, dat op onse, ofte onses Hoffdirectors ordre de Keucken alle Weecken met noodige Provisie van Visch Versien Worde; Item sal alle van binnen oft buyten komende tot die jaght ofte Visscherye onberegthigde jagers en Vissers vervolgen, met haere Honden jaght ofte Visscherye gereetschappen apprehenderen, op ons Slott Ulft ofte S Heerenbergh alhier gevanckelyck brengen, en voorts altoos onse, ofte onses jagermeesters die jaght en Visscheryen toucheerende, ende sonst onser officieren uyt onsen Name gegevene Ordres onse jurisdictie, Gerechtgheden Domainen en Interessen Concernerende promptlyck t'achtervolgen; oock Sal Sijne oude moeder Levens Langh in Kost Kleederen behooryck onderhouwden; ende om dese als voorsz~ gehoor-saemst naete Komen, sal hy hebben te praesteren den Eedt van getrouwigheijt, ende daer en tegens genieten aen jaerlyxe Gage de somme van twee en dartigh Ryxdalers Hollants neffens drie Malder Rogge, oock eenen groenen Rock alles by den tydlycken Rentmeester onser Heerlickheeden Gendringen en Etten Jaerlyx te betalen, en tegens OverLeveringe van Copie autenticq deser voor het eerste jaer, en daer nae met Quittantie alleen te bereekenen: ordonnerende aen onse Officiieren bedienden en gemeene onderdanen voornoemden Fredrick Haeffkenscheyt voor onsen Borghgreve tot Ulfft, en opsighter van de jaght en Visscheryen aldaer te houwden en Respective te Kennen, ende in allen noodigen vall, des Versoght Zynde hem alle Hulpe, en adsistentie te doen, want Sulx is onsen Ernstigen Will en genedigh bevel, alles Edogh tot onsen beLievigen wederseggen:

In waerheys oirconde is dese met onse Signature, en opgedruckten Hoogh graefflycken aengebooren Segel becraghtight

Actum op ons Slott S Heerenbergh den 8^{en} Octobris 17^e en Vieren twintigh:

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S: / in Root Lack

25-10-1725 **154** [*folio 50 recto*]:

Survivance vanhet Secretariaet van Westervoort opden Persoon van Seger Verbeeck.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt en tuygen dat in Consideratie van den ijver en goede Diensten, die onsen secretaris van Westervoort Johan Verbeeck aen onse in diversche gevallen gedaan heeft, en altoos aen ons nogh verseeckert te Sullen doen, Wy op Syn onderdanigh versoeck aen Synen Soone Seger Verbeeck hebben geconfereert, gelyck wij Confereren in Cragt deses de Survivance van het Secretariaet van onse Heerlickheyte Westervoort met soodane Emolumenten en profyten, gelyck Syn vader als nu met Reght is possiderende; mits dat sigh daertoe qualificere, en by aentredinge vant Selve by ons Commissie in formã versoecke, en den Eedt van Hulde en trouwe uijtswere.

des t'oirconde hebben Wij dese geteekent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 25 Octob: 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S: in Root Lack.

25-10-1725 **155** [*folio 50 verso*]:

Consent voor de Heer Lambertus van Eck Raet voor den Wel Edelen Hove Provinciaall om in de HeerLickheden Homoet Pannerden etc~ te mogen jaagen.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Doen kondt en tuygen, dat wij uyt besondere Consideratien en genegenthey, Soo wij voor de Heer Lambert van Eck Raeth ordinair voor den Wel Edelen Hove Provinciael van Gelderlant hebben, aen denselven gepermitteert hebben gelyck permitteren Cragt deses, om met een goet vrient, ende des Selffs jager alleen in onse Heerlickheeden Homoet en Pannerden tot Syn plaisier te mogen jagen; Oock authoriseren Wij des Selffs jager, om in onse Heerlickhey Homoet op de Jaght te passen, alle Infracteurs van de Jaght t'arresteren, en aente houwden, deselve aen onsen Righter en Fiscaall van Homoet aen te brengen, ten Eynde, dat daer over mogen gestrafft Worden, Waer voor voorseijden jager Sal profiteren $\frac{1}{3}$ deel van de boeten ons Competerende mits dat voornoemden Heere Raetsheer van Eck hem /: is het Noodigh:/ in Eedt neme; alles Edogh by provisie, ende tot onse Revocatie:

In teecken der waerhey hebben Wy dese eygenhandigh geteekent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 25 octob~: 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern. / L:S:

8-11-1725 **156** [*folio 50 verso*]:

Op het Req^t van Jan Ansems en Reynier de Vos versoeckende Consent, om op de Leen en Hoffgoederen van de Baron de AmeZaga bij Commer en arrest te mogen Procederen

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Consenteren en octroijeren aen de Supplianten dat tot verhaal van hunne Regtmatige Praetensien op de Leen en Hoffgoederen van de Heer Baron de AmeZaga bij Commer en Arrest nae Stijle Locaall sullen mogen procederen, ons ende een yder Sijn goet Reght voorbehouwden en dat achtervolgen alletgeene nae Leen en Hoffreghten Wordt gerequireert

Signatum op den 8^{en} novemb: 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

8-11-1725 **157** [*folio 51 recto*]:

Ordre voor de Heer Lantrentmeester Zumkley om Synen ontfanck in vier Quartalen ad Cassam te brengen.

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo wy dienstigh Vienden, dat de Renten op onse Lantrentmeesterije Staande, uyt onse Cassa Sullen worden betaelt; Soo ist, dat Wy ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Lantrentmeester Maximilian Zumkleij, dat de penningen van Synen ontfanck op Martini 1725. vervallen Sonder naedere ordonnantie te Verwaghten praeciselyck in Vier Quartalen tot onse Cassa aen ons, oft wel aen dengeenen daer toe van ons bemaghtight Sal Overbrengen te weten een gereghte vierde part op prima Februarij 1726. het tweede Vierdepart oft Quartaal op prima Maij, het derde op prima Augusti, en het Vierde en Laetste op prima Novembris des toecomende jaars 1726. Niet twijffelende, ofte voornoemden onsen Lantrentmeester Sal dese onse genedige Ordre in alle deelen punctuelyck en Stiptelyck naeKomen, andersints en by Mancquement van betalinge Sullen Wy genootsaackt wesen verdere Convenabele middelen te gebruycken:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 8^{en} Novembr~ 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

15-11-1725 **158** [*folio 51 recto*]:

Accoort met de Heer Lantdrost van Marle wegens den Vrijen Brant.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo bij Conventie de dato den 8 Februarij 1720. tot Boxmeer gesloten aen onsen Seer Lieven getrouwen Pet: Ch: van Marle Lantdrost en Statholder van Leenen onser graeffschap Bergh, en drossard onser Hooghey Wisch Was toegeleght vryen brant; ende bij ditt natte Saijsoen over den jare 1725. den torff niet heeft Connen droogh worden, waer door wy Selffs met geenene genoeg-samen brant Sullen connen worden versien; Soo is tusschen ons ter Eenre, en onsen voorñ: Lantdrost der andre Zyde geaccordeert en OverKommen, dat aen onsen voorseijden Lantdrost in plaets van jaerlyxen Vryen brant Sal aengewesen worden eene bequame plaetse op ons Veen, om Synen torff Selffs [*tussengevoegd*: aldaer] te Laten Connen Steecken; voor welck Steeck Loon en transport van den torff wy hem jaerlyx hebben toegeleght eene Somme van tachtentigh guld[en] Hollants; ordonnerende aen onsen Lieven getrouwen Cancelist De Both voorñ: tachtentigh guld[en] voort eerste jaar op prima 8bris~ 1725. Verschenen, en soo vervolglyck te voldoen; die hem met Quittantie in uijtgabe Sullen geleden Worden; waarmede voornoemd[en] onsen Lantdrost Volcomen Content te Zijn, Sigh hiermede Verklaert; en syn hier van twee eens Luydende Contracten gemaakt en door ons, en onsen Lantdrost onderteekent.

Op ons Slott S Heerenbergh den 15^e Novembris 1725.

21-11-1725 **159** [*folio 51 verso*]:

1725 Den 21 Novemb: aende Heer Rentmeester Verheijen geordonneert dat alle timmeragien en Reparation van Bruggen Molens als andersints ingevolge bestekken daarvan te maacken aen den minst aennemenden tot meeste profyt vant Hooghgraeff~ Huys Bergh te bestaden &c

---

22-11-1725 **160** [*folio 51 verso*]:

Den 22 novemb: 1725 aende Heer Rentmeester vander Veecken geordonneert volgens genomene Inspectie van onsen seer Lieven getrouwen Hoffraeth Eplen by de Pannersche Grifte oft doorsnydinge een nieuwe Kribbe te Leggen tot Conservatie en aenwasch van onse wercken en Sanden &c &c

---

10-11-1725 **161** [*folio 51 verso*]:

Veranderinge der Magistraet van S Heerenbergh

Wij Frans Wilhelm &c &c

By ons genadigh gesien Zynde, d'onderdanige Req^{le} en praesentatie van onse Borgeren onser Stat S Heerenbergh tot Magistraets persoonen over voorñ: onse Stadt; soo ist dat Wy voor desen jaere Aenvanck Nemende op Martini 17^c en Vyff en twintigh, en expirerende op Martini 17^c Ses entwintigh aenstellen en Nomineren tot Magistraets persoonen namentlyck tot Righter Arnout d'Beij Ontfanger van de Convoijen en Licenten alhier, tot Borgermeester Johan van Huet, tot Schepenen Wynolt van Lint Rut Rutgers en Henr: Weeninck.

In waerheys oirconde hebben wy dese onderteekent, en met ons aengebooren Graefflycke Segel doen bevestigen Op ons Slott S Heerenbergh den 10 Novemb~: 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

25-6-1725 **162** [*folio 52 recto*]:

Genadige Approbatie en agreatie van de Cessie en opdracht door de Heer Doctor Reijgers van de Survivance van de Rentampten der Heerlickheid[en] Gendringen en Etten, en Hoogheyts Wisch in faveur van Carolus Casparus Spekeslager gedaan

Wij Frans Wilhelm tot &c:

Doen kondt ende te weten alsoo den Eerentfesten Ant: Joseph Reygers jur: utr d^r en advocaat voor den Hove van Provintiaal van Gelderlant van onsen Hooghgeerden Heere Vader den Doorleugtigen Heere Carel Maynard [*:boven deze beide namen respectievelijk een 2 en een 1*] Vorst van Hohen Zollern Sigmaringen Hooghloffelycker gedaghtenisse als onsen doenmaligen Momboir by Commissie de dato den 29 Januarij 1712. was begnadigt met de Survivance van de Rentampten onser Heerlickeeden gendringen en Etten en Hoogheyts Wisch, ende denselven ons heeft voorgedragen, Wat maete hij bij Contract met onsen Seer Lieven getrouwen Antoni Spekeslager Rentmeester der Hoogheyts Wisch, de Voorsz~: Survivance hadde gecedeert, en overgedragen op des Rendants Soone Carolus Casparus Spekeslager, ons onderdanigst Versoekende Sulx te willen agreeren; Soo ist, dat Wy met de Voorschreve Survivance wederom begnadigen voorgemelten Carolus Casparus Spekeslager Stellende hem int selvige Reght, als voornoemden Anton Joseph Reijgers Cragt voorgeroerde genadigste Commissie is Competerende; permitterende en Committerende denselven, om de beyde Rentampten /: den vall exterende :/ en sigh daertoe behoorlyck bequaem gemaect hebbende geduerende Syn Leven te bedienen op alle soodane Gagien, Profyten, en Emolumenten, als daer van voor= en tot dato deses toe genooten, ende geprofiteert Syn geworden; mits nogtans Sigh beneerstigende, het paeten en planten op onse domainen te Continueren, in sulcker voegen als tegenwoordigh wordt gedaan, gevende hem

vorder Last om dien aengaende alles te doen, ende te Laeten, t geene tot onsen meesten Nutte sal geoordeelt Worden;

In Waerheys oirconde is dese door ons geteekent, en met ons Hooghgraefflyck aengebooren Cachet bevestight.

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 25^{en} Juny 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern. / L:S:

26-11-1725 **163** [*folio 52 verso*]:

Ordre aend[en] Rentmeester tot Boxmeer Johan Henrick Verheijen

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Niet tegenstaende den Eerentfesten en Hoogh geleerden Wilhelm de Raet der beyden Reghten Doctor en Drossard onser vrij Heerlickheyt Boxmeer &c Sigh voor den Raetsheers Dienst heeft bedanckt; Soo ordonneren en beveelen Wij Egter aen onsen vrij Heerlickheyt Boxmeer, [*doorge-streep*: dat] die 40 malder haver en 12 Carren Hooij jaerlyx aen den Selven tot onse naedere Revocatie te Laten genieten.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 26 novemb~ 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

12-11-1725 **164** [*folio 52 verso*]:

Ordre aen den Rentmeester tot Oghten thomas Gysberts, om den Doorslagh door de Heer Vygh op onsen gront gepaet aff te houwen en uytte trecken

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo wij door onsen seer Lieven getrouwen Thomas Gysberts onsen Rentmeester tot Oghten en Scholtus tot Pannerden onderdanigh beright Sijn, dat den Edelen Heere van Vijgh Noghmaels en op Nieuws onderstaen heeft, door eene groote Kille onder Oghten van Syn Middelsant eenen Doorslagh te maacken aen het aengewonnen Lant dat wij van Henrick van Leersum onder Ogten voor de halffscheyt gekoght hebben, en met des selfs Erffgenamen in gemeenschap besitten, en aen Henrick van Leersum bij Sententie van den Wel Edelen Hove van Gelderlant is toe Erkent; dat oock aen dese Zyde van de Kille opt voorseyde Lant wederom heeft doen paeten, en onsen paetstock uyt trecken; alle t welcke Zynde tegens t'waterreght, ende eene Notoire Infractie in onse possessie en Reght; om het welck voor te Komen ende te Keeren; Soo ist dat Wij ordonneren aen onsen voornoemden Rentmeester van Oghten thomas, Gysberts, dat hij met den Eersten Sigh Sal vervoegen naer Oghten, ende aldaer met ofte wel Sonder d'Erffgenamen van Henrick van Leersum in praesentie van den Schout en Getuijgen den bovengemelten Doorslagh sal affhouwen en Ruijmen; en het gepaete op onsen Gront uijttrecken volgens de Caerte daer van door den Lantmeter Tasch gemaect; Beloovende voorseyden onsen Rentmeester in alles Kost en Schaade-loos te houwen en van waerde te houwen alle t geene in desen Sall hebben gedaan:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 12 Novembris 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-11-1725 **165** [*folio 53 recto*]:

Commissie op den vaegt Planten Wegens t torffveen tot Varssevelt.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen seer Lieven getrouwen Nicolaes Planten onsen vaegt tot Varssevelt, dat aen onsen Seer Lieven getrouwen Petrus Ch: van Marle Lantdrost onser Graeffschap Berghe, en Drossard onser Hoogheyd Wisch Sal aen wysen eene bequame torffKuijll Liggende boven aende Lincke hant Soo voor omtrent 4 a 5 jaeren is gemaect, om Synen Noodigen torff aldaer te Connen Laeten Steecken:

Dat oock eene bequame torffKuyll daerbeneffens aen onsen seer Lieven getrouwen Antoni Spekeslager en Righter Hermannus Bosboom Sal aenwijzen, om insgelijx haeren torff daer uyt te Connen Laeten Steecken

Dat onsen vaegt Sal hebben te besorgen, dat altoos onse Schuijre, ten minsten met Vierhondert Vadem torff Versien zij; om by nat Saysoen ons daer van te Connen bedienen

dat oock pertinente annotitie Sal houwden van den torff, Soo alle jaer op ons Veen gesteecken, en naer ons Slott S Heerenbergh gevaeren wordt, Wie dat den selven gevaeren heeft, en hoe veel vadem een yder gelaeden heeft, waer van hy alle jaeren een Lijste Sal oversenden

Oock Sullen onsen Vaegt en Scholt de Greve praeciselyck aght geven dat geen geladene wagens onderwegens Sullen overnachten, en soodanige Voorsorge dragen, dat de wagens Soo vroegh geladen worden, dat nogh dien avont opt Slott S Heerenbergh Connen Sijn; ende die Soo vroegh niet Connen geladen Worden, Sullen de Selve van het Veen dien avont niet Laeten vaeren, maer eerst des anderen daegs Smorgens, Synde dit onsen expressen Will en bevell, waernae Sigh onsen vaegt Planten en onderscholt de Greve onderdanigh te gedragen hebben

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 24 novemb~: 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

6-12-1725 **166** [*folio 53 verso*]:

Op het Requeste vand[en] Hooghwelgeb~: Heer Bernaerds, omte mogen procederen op de Leengoederen van Dirck van Loon.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Octrojeren en permitteren aen den Suppliant, dat hy op de Leengoederen in desen Vermelt tot verhaall van Syne Regtmaetige praetensien by Commer en Arrest Sal mogen procederen; mits dat achtervolge alle tgeene nae Leenreghten Wordt Vereijscht: Ons, ende een ijder Syn goet Reght voorbehoudwen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 6 Decemb~: 1725.

«Onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

6-12-1725 **167** [*folio 53 verso en 54 recto*]:

Commissie op den persoon van Abraham de Both als Secretaris van de Hoogh graeff~: Berghsche Cancellarie

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen, dat alsoo ons bekent is, hoe dat onsen Seer Lieven getrouwen Abraham de Both als Vrij en thyns Reghter en Cancelist van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh den tijt van Vijfftien jaeren Wel en getrouwelyck gedient heeft; Soo ist dat Wy den Selven aenstellen en Committeren, gelyck doen mits desen tot vrij: Thyns Righter en Secretaris van onse Hooghgraeff~: Berghsche Cancellarie, om onse thijnsen en vrygoederen t'ontfangen, deselve niet te Laten Verdonckeren, onse Cancellarie wel en ordentlyck t'onderhouwden en waer te Nemen alle brieven Documenten en papieren voor Schaade en ongemack te bewaeren, deselve van Stuck tot Stuck in goede ordre te Stellen en te Registreren; die papieren uyt de Cancellarie met des Selves Kennisse genomen, wederom in te haalen, ofte ten Minsten geSpecificeerde Attestatien Waer deselve gebleven Zijn, te besorgen; geene brieven oft documenten, Wat name die moghten hebben, Sonder ons, ofte onser Raets Kennisse te Laten uytvolgen alle affayren Sonder onderSchey te doen, waertoe Wy hem Sullen gebruijcken; alle Saacken ten Respecte en welvaeren van ons en ons Hooghgraefflyck Huys Bergh, Sonder eenige Insight van Vrindt: oft [vr, *veranderd in:*] vintdschap [:sic] altoos te volbrengen en te behandelen ende Vorders int generaall alles te doen en de te Laeten tgeene eenen goeden en getrouwen Vrij Thyns Righter en Secretaris toestaet te doen; Waer voor tot gage Jaerlijx Sal hebben drie hondert gulden Hollants uyt onse Lantrentmeesterye ofte andere onse Domainen Sonder naedere onse ordonnante te betalen, ende de Tafel in onse Bottelerije als Wij hier Resideren, mitsgaeders Vijff Wagens torff jaerlyx, en soodane Profyten en Emolumenten, als Syn voorsaeten met Reght genooten hebben; en heeft den Eedt van hulde en trouwe alreede aen onse Handen gepraesteert: Ordonnerende en beveelende aen alle onse Officier en bediendens, dat Sij Voornoemden Abraham de Both voor onsen vrij en thijns Righer en Secretaris Sullen Kennen, eeren, en Respecteren alles Edogh tot onse genedige Revocatie, die wij ons wel expresselyck Voorbehoudwen:

In waerheijts oirconde hebben Wy dese eygenhandig geteekent, en met ons Hooghgraefflyck Segel bedrucken Laaten Op ons Slott S Heerenbergh den 6^{en} Decembris 17^e en Vijffentwintigh

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S: in Root Lack.

6-12-1725 **168** [*folio 54 recto*]:

Commissie als Leenschrijver opden persoon van Abrah: de Both.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen, dat alsoo aen ons bekent is, hoe dat onsen Seer Lieven getrouwen Abraham de Both als vrij en thijns Righter en Cancelist onsen Graefflycken Huijse Bergh den tijt van Vijfftien jaeren wel en getrouwelyck gedient heeft, en bij affstant van den Eerentfesten en Hooghgeleerden Wilhelm de Raet der beyden Reghten doctor, en drossard onser vrij Heerlickheyd Boxmeer Laetst gewesenen Leenschryver onser Graeffschap Bergh, het Selve Officie is Kommen te Vaceren, en Noodigh Zynde Sulx van een ander bequame persoon Wederom worde bedient; Soo ist, dat wij Voorseyden Abraham de Both tot Leenschrijver van voorn: onse Graeffschap Bergh genadigh hebben gecommiteert en aengesteld, gelyck wy doen hiermede en in Cragt deses, hem gevende Volcomene Last en Maght dit Officie aenstonts t'aenvaerden en te bedienen tot soodane

Ehere profyten en Emolumenten, als Syne praedeceessours met Reght genoten hebben; Waertegens hij sal gehouwden Zijn alle Leenprothocollen wel te bewaeren, en alles Vlijtigh te prothocolleren; onse Leenen tsamen Wel nae te soecken In het Light te brengen, en te houwden, onse Heerengewaeden t'ontfangen, en aen ons te bereeckenen, en voort alle te doen, wat eenen goeden en getrouwen Leenschrijver Schuldigh is te doen; en heeft aen ons gepraesteert den behoorlycken Eedt van getrouwigheyt; Ordonnerende dien Volgens aen onsen Lantdrost en Stat-houwer van Leenen, andere onse Officieren, en gemeene onderdanen; ende versoeckende alle andere dese eenigsints aengaende Voornoemden Abraham de Both voor onsen Leengriffier Respective t'Erkennen; Want Sulx onsen genedighe Wille en Ernstige Meijnonge is; alles Edogh tot onse Genadige Revocatie, die wy ons wel expresselijck voorbehoudten:

In waarheits oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent; en met ons Hooghgraefflyck Segel bedrucken Laeten: op ons Slott S'Heerenbergh den Sesden Decembris 17^e en Vyff en twintigh:

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S: in Root Lack.

17-12-1725 **169** [*folio 54 verso*]:

Op het Requeste van Juffrouw Maria W: Verheyden

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Wij hebben verscheyde Reysen door onsen gecommiteerden en Raeth aen de Suppliantinne gepraesenteert de differentiale poincten van de Respective Reeckeningen te Compromitteren aen d'uytspraeck van onpartydige Reghts geleerden; waertoe deSelve noijt heeft willen verstaan; en omte thoonen, dat Wij niet anders Soecken, als dat de Saacke inder Minne worde affgedaan, Syn Wy noch te Vreedden, indien de Suppliantinne daertoe genegen moghte Zijn, dat die poincten in Quaestie Sonder eenige adstrictie door onpartydige Reghtsgeleerden beyderSyts te Kiesen worden geexamineert; en een accoort getenteert, onder expres protest, dat geene posten die in Reeckeningen Sonder behoorlyck bewijs by provisie mogten gepasseert Zijn, by ons aengenomen Zijn oft Worden Verners, als nae Reghten Verplight Zyn:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 17^{en} Decemb~: 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

17-12-1725 **170** [*folio 54 verso*]:

Den 17 Decemb~: 1725 aenden jode Abraham Assbagh gepermitteert vrygeleyde, en dat tot onderhouwdinge van Synen ouden vader en moeder by deselve in de Heerlickheit diedam Sal mogen Woonen en aldaer [g, *veranderd in:*] Eerlijcken Koophandel drijven mits dat geene gestolen goederen Sal mogen aenkoopen ofte deselve verdonckeren, maer de Selve aen onsen officier aenbrengen oft Sal gehouwden worden voor plightigh aent feyt, en dat jaerlyx Synen gebeurlycken tribuyt aen handen van den tytlijcken Lantrentmeester Sal hebben te betalen

18-12-1725 **171** [*folio 54 verso en 55 recto*]:

Commissie op de Heer Doctor Höevell om den Ervendagh op de Hoogheyts Wisch en Schependoms Borgh te Respitiëren

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Doen Kondt en tuygen dat Wy gecommiteert en bevolmagtigt hebben, gelyck doen Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen Os: Pet: Höevel der beyden Reghten doctor en advocaet Fiscaal onser graeffschap Bergh, om in onsen Name, ende van onsent wegen den geërffendagh van de Hoogheyts Wisch, Schependomb en Stadt ter Borgh by te Woonen, de Reeckeningen van Verpondingen t'adsisteren en Sluijten, onse Stemme tot den ontfanck van Verpondinge, om daer [*tussen-gevoegd*: mede] te favoriseren ende begunstigen de Weduwe en onnoosele Kinderen van den Voorigen Beurder de Brusse, aen Johan Philip Schickhardt te geven, mits dat denselven stelle Sufficiente Cautie tot genoegen van de Heeren geërffdens; ende int overige onses Hooghgraeff~: Huyses Bergh, ende des Geërffdens Interesse Waerte Nemen: Beloovende van Waerde te houwden alle t geene onsen gecommiteerden in desen sal komen te doen, en hem in alles t Indemniseren:

In waarheits oirconde hebben Wy dese geteekent, ende met ons Hooghgraeff~: Segell bevestigen Laeten:

Op ons Slott S Heerenbergh den 18ⁿ Decemb~ 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S: in Root Lack.

19-12-1725 **172** [*folio 55 recto*]:

Instructie.

Om op den geërffden dagh in onsen Name aen de Samentlycke Heeren geërffdens Voorte Stellen, dat wij aengaende het bewoeste aengegravene Lant inden Nottel, waer op woont Philips Morren en [*ruimte voor nog één naam opengelaten*] door de Heeren geërffdens verpaght, ons goet hebbende Reght vante paeten en planten ons soodanigh Reserveren, dat in val de Paghters oock niet tot eenen Convenablen pagtpennink aen ons jaerlyx te geven Willen Verstaan, dat wij in Sulcken Vall geresolveert Syn, om de aengegravene Landen te Laten om verre Werpen, en Removeren, gelyck als van outs geweest Zijn, Willende dat dese ten prothocolle worde geregistreert.

S Heerenbergh den 19 Decemb~: 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

20-12-1725 **173** [*folio 55 recto*]:

Ordre voor den Secretaris de Both om de Renten en gagien voortaan praecise te betalen

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo wij tot Conservatie van ons Credit dienstigh en Hoogst noodigh Vienden, dat de Renten, gagien &c op onse Lantrentmeesterye Staande, promptelyck op haere Respective Vervaldagen Worden Voldaen en bijbetaelt; Soo ordonneren en beveelen aen onsen seer Lieven getrouwen Secretaris Ab: de Both, dat hij de gedetermineerde Vier quartalen van onsen oock Seer Lieven

getrouwen Lantrentmeester ZumKleij Sal ontfangen, en daer uyt de vervallene Renten en Gagien op haeren tyt Stiptelyck Sonder onse genedige ordonnantie perse voldoen, Sullende wij over den Overschott, om daer uyt de Leveranciers, arbeyders en andersints te betalen nae ons welgevallen genadigh ordonneren en disponeren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 20^{en} Decembris 1725.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

27-12-1725 **174** [*folio 55 verso*]:

Den 27 Decemb~: 1725 op de Heer de Raet Drossard der Vry Heerlickheyd Boxmeer &c volmaght gedepescheert, om by d Edele Mogende Heeren Gedeputeerde Staaten der drie Provintien Gelderland, Utrecht, en Overijssel Vergoedinge te Versoecken van de Schaade by het aff breecken van een Kribbe, doorgraven van een Griffte oft doorvaert uyt de waal inden Rijn door de Heerlickheyd Pannerden, als andersints etc geleden: met Ratihabitie en indemnatie als nae Reghten

---

31-12-1725 **175** [*folio 55 verso*]:

Genad~: ordre voor de Heer Drossard de Raet de Sollicitatie vand[en] doorgriffte tot Pannerden concernende;

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Permitteren aen onsen seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet uyt onse ordre gaande Solliciteren by de Edele Mogende Heeren Staaten vant Quartier van Nymegen om te hebben betalinge van de Schaade die wij geleden hebben door de doorSnydinge van de waal in den Rijn Sal mogen beloven aend[en] Heer Cock Borgermeester van Thiell, dat vrij Sonder jura Sal beLeent worden met het Leen aen onse Graeff~: Berghse Leenkamer Leenroerigh als mede aen andere ter Somme van Duysent guld[en] te betal[en] Soo rasch die Schaade Penningen Int geheel oft deelen, ofte gelyck geconvenieert Sal worden, aen ons ofte op onse ordre Sullen getelt Worden, beloovende [hem, *veranderd in:*] hett geene hieromtrent by onsen gecommiteerden sal beloofd worden punctuelyk t' achtervolgen:

Gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 31^{en} Decemb~: 1725.

«was geteekent» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern.

2-1-1726 **176** [*folio 55 verso*]:

Ordre op de H^r Rentm^r Verheyen om d[en] ½ van d[en] Heeren Weert en maerbroeck voor drie Jaeren te verpaghten.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Authoriseren en Committeren onsen Seer Lieven getrouwen Johan Henr: Verheyen Rentmr: onser vry Heerlickheyd Boxmeer, dat de helffte van onsen Heeren Weerth, als mede onse Maerbroecken publicquelyck, ofte wel uyt de Hant aen de meestbiedende ingevolge d'oude Conditien voor den tyt van 3 jaeren Sal verpaghten, ende daerinne ons meeste Profijt nae vermogen Soecken, dogh voorall d'oude pagters, in val wederom gedencken te paghten, voor andere praeferen; Sullende

van waarde houwden alle tgeene onsen Gecommitteerden hier omtrent Sal Comen te doen ende te handelen, en hem in alles Indemniseren

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 2 January 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm &c

1-1-1726 **177** [*folio 56 recto en verso*]:

Annus 1726.

Mensis Januarius

Commissie als eersten Raet op den persoon van d[en] H^r Frans Antoni Eplen.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen, dat alsoo onsen Seer Lieven getrouwen Hoffraeth en Hoffdirector Frans Antoni Eplen van Seven jaeren Herwaerts Het Interesse en Welvaeren van ons, en ons Hooghgraefflyck Huys Bergh met besonderen ijver, vlydt en trouwigheijt tot onsen merckelycken Profijt Seer Loffelijck heeft waergenomen; Soo ist dat wij van des Selffs bequaem= en getrouwigheijt ten vollen Verseeckert Zynde, denselven gecommiteert en aengesteld hebben, gelyck wij Committeren en[de] aenstellen Cragt deses tot onsen en onser Huijses eersten Raet en Hoffdirector; om ons in alle saacken die Wy hem Sullen voordragen met Raeth en Daet nae desSelffs Conscientie en beste gevoelen t'adsisteren, onse Domainen tot onsen meesten profijt op behoorlycke tyt Verpaghten, die ReeKeningen van onse Rentmeesters Jaerlyx aff te hooren, onse Domainen Jurisdiction en geregtigheeden naer Syn vermogen helpen Conserveren ende Vergrooten, onse Hoffhouwdinge in alle deelen te besorgen dirigeren en Waerte Nemen, oock de penningen tot onderhouwdinge van ons, en van deselve by onse tydlycke Rentmeesters t'ontfangen, daer van Quitarren, en jaerlyx doen bewys en Reliqua, ende in alle Saacken ons Voordeel Soecken, en Schaade Soo veel Doenlyck traghten voort te komen en aff te Wehren; Sullende alle onse Domesticquen geene uijtgesondert onder der Selver ordre en Directie Staen: Waertegens hy Sal genieten alle Eere Profyten en Emolumenten tot Sulcke bedieninge Staande, en Soo als onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser vrij Heerlickheyd Boxmeer Eertyts geprofitteert en genooten heeft; en daerenboven jaerlyx eene Somme van [ruimte opengelaten] gulden Hollants uyt onse Lantrentmeesterye oft andere onse Domainen Sonder nadere [*doorgestreept*: ordre] ordonnantie te betalen, en heeft den Eedt van Holt en trouwe alreede aen onse Handen gepraesenteert; ordonnerende en bevelende aen alle onse Officieren en bediendens, dat Sij voornoemden Frantz Anton Eplen voor onsen en onses Huyses eersten Raeth [*doorgestreept*: Sull] en Hoffdirector Sullen Kennen Eeren, en Respecteren alles tot onse genad~: Revocatie, die Wij ons wel expresselyk Reserveren:

In waerheijts oirconde hebb[en] Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraeff~: aangeboren Segel becraghtight:

Signat~: op ons Slott S'Heerenbergh den eersten Januarij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern. / L:S:

[folio 56 verso:]

Hier volgt den Eedt op de voornoemde Commissie affgeleght

Ick ondergeschreve Sweere bij Godt Alnaghtigh aen Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Heere Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen mynen genadigen Heere & c & c Holt en trouw; dat myne Commissie van Raeth in alle Deelen Sal achtervolgen, des selffs schaade Keeren en profyt Soecken, en voorts alles doen wat eenen goeden en getrouwen Raet verpligt is te doen: Soo waeragtigh Helpe mij godt Almaghtigh:

In teecken der Waerheyth heb Ick dese onderteekent S Heerenbergh den eersten Januarij 1726.

was geteekent / Frantz Antoni Eplen.

1-1-1726 **178** [folio 56 verso en 57 recto]:

Commissie voor [tussengevoegd: de Heer] Doctor Antoni Joseph Reygers als ordinaer Raet advocaet vant Hooghgraeff~: Huys Bergh.

Wij Frans Wilhelm grave & c & c & c

Doen Kondt en tuygen dat alsoo tot onsen Dienste noodigh is, dat wederom een bequaem persoon tot ordinaer Raet advocaet van ons Hooghgraefflyck Huys Bergh worde aengestelt; Soo ist dat Wij verseekert Zynde vande getrouwheyt en Capaciteyt van den Eerentfesten en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Antoni Joseph Reygers der beyden Reghten doctor, en advocaet voor den welEdelen Hove van Gelderlant tot Arnhem, denselven tot ordinair Raet advocaet van ons, en onsen Hooghgraeff~: Huyse Bergh genadigh hebben gecommitteert en aengestelt, gelyck wy doen mits desen, om ons in alle Saacken, die wij hem sullen voordragen, met Raet en daet nae des Selffs Conferentie en beste gevoelen t'adsisteren, alle onse Saacken tam active quam passive voor allen Heeren Hoven Righteren en Gerigten te vertreden en waerte Nemen; op die Ervendagen in onsen Naeme te verschijnen; en aldaer onser en onser onderdanen voordeel voort staan, verders onse autoriteyt, gesagh, Domainen, Jurisdiction, Praeëminentien, Hoogh en Gerechtigheden naer Syn uytterste Vermogen helpen Conserveren en Vergrooten, ende in alle Saacken, die Wij hem Sullen voorstellen ons voordeel Soecken, ende onsen Schaade Soo veell Doenlyck tragten voorte Komen en aff te Weiren; Vorders int generaal alles te doen ende te Laeten, tgeene eenen getrouwen Raeth advocaet toe staet te doen, en heeft onsen ordinair Raeth Advocat Voor-noemt in die Qualiteyt aen onse Handen den gewoonlycke Eedt van trouwe affgeleght, Ordonnende dien volgens aen alle onse Officieren, bedienden, ende Onderdanen, ende andere Sulx aengaende Versoekende voogemelten Antoni Joseph Reijgers voor onsen ordinair Raeth advocaet t'Erkennen, Eeren, en Respecteren alles Edogh tot onse genadige Revocatie, die wy ons wel expresselyck Reserveren

In waerheys oircond hebben wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraeff~: aengeboren Segel doen bevestigen op ons Slott S'Heerenbergh den eersten Januarij 1726

was geteekent / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen. / L: S:

[na een witregel:]

Instructie voor onsen ordinair Raeth Advocat Antoni Joseph Reygers, om in het vertreden Syner Charges tot Syn Verantwoordinghe Sigh daernaer te Connen en Mogen Reguleren

1.

Dat Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen aen onsen ordinaris Raet advocaet ingevolge die aen hem gegevene en VerLeende genadige Commissie tot dese Instructie Relatieff hebben beLooft te geven, gelyck wij geven Cragt deses jaerlyx ende alle jaer waer van het eerste sal verschenen Wesen Prima Januarij 17^c en seven entwintigh voor een ordinaris tractement ofte gage eene Somme van Ses hondert Caroli guldens yder ad XX stuyvers Hollants gereeckent Sonder yts meer te Connen praetenderen wegens t opsetten van Schrifften Schryven van Brieven etc.

2.

Permitteren aen den Selven mede, dat hij Syn domicilium tot Arnhem Sal Connen en Mogen behouwden, ende aldaer Syne Reets hebbende, ende vorders te Verkrygene Practicque als advocaet voor den Provincialen Hove van Gelderlandt waernemen en Exerceren, Edogh met desen expressen Bedingh, dat hy ten allen tyden op onse genedige Ordres Sal verplight en gehouwden Zijn ons met Synen Raeth en Advys t'adsisteren en behulpsaam te Zijn, het Zij Schriffteylyck, ofte Soo Noodigh en dienstigh, en onsen genedigen Wille is, in Persoon voor Soodanen tyt Ofte tijden te Sullen en moeten Overkomen.

3.

Alsmede Sal ons Reght en gerechtigheden Processen, ende verdere Regtssaacken aen alle Heeren Hoven Righteren ende gerigten /: geene uytgesondert :/ naer vermogen Waernemen, daer van met de Soo Schriffteylycke als mondelinge noodige Instructien en bewysen aen onse Respective Advocaten ter Hant gaan, en Soo noodigh Selffs aen en voor alle gerigten de Penne voeren, Soo noghtans, dat onsen voorgemelten Ordinaris Raeth advocaet in Syne Qualiteyt alle de gedane Costen met Reijzen, Soo ten opsigte van de Paarden, Wagens Chaisen, ofte Karren neffens de Verteeringe tot onsen Laste Sal Connen en Mogen Inbrengen, die hem alle boven En behalven het tractement hiervooren gespecificeert Sullen worden gevalideert Sonder diëet ofte Vacatie gelder te Connen Praetenderen.

4.

Onsen ordinaris Raeth Advocat Sal met geenerhande Huijs oft domesticque Particuliere Saacken als verpaghtingen onser Domainen oock van tienden en gerveZaaden het Zij in oft buyten onse Graeffschap gelegen, als mede met t'affhooren der Reeckeningen van onse Rentmeesters te doen hebben ofte Sigh bemoeijen, ten waere wy hem hiertoe expresselyck Souwden Willen Committeren en gebruycken, Voorbehoudens ons in desen en allen Sijnen Raeth en advijs Soo dickwils Sulx Souwden Ordeelen dienstig te Zyn het Zy Schriffteylyck, oft dien aengaende naer onsen genedigen Wille in persoon te Sisteren.

5

Oock geven maght en permitteren genadigh aen onsen ordinair Raeth advocaet, om met onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet onsen gewesen Raeth en Drossard onser Vry Heerlickheyth Boxmeer Raekende alle voorgaende affayres en Processen van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh tot onsen meesten Nutte en Welwesen Soo veel Noodigh en Dienstigh Communicative te mogen gaan, het Zij Schriffteylyck ofte Selffs in Persoon naer vereijsch en bevindt van Saacken.

6

Oock Sal alle acten en Stucken d'oude Processen voor de Hant Nemen, deselve grondigh ondersoecken en doorsien, om in Cas Noodigh Syn advijs daer overte Connen Geven, oock Sal van

alle Chartres, Papieren, en Documenten een pertinente Specificatie, ende van die Papieren Sooten eenigertijde uyt onse Cancellarie Moghte Noodigh hebben, eene Recepisse geven.

7

Alle Saacken Raackende ons Hooghgraefflyck Huys Bergh, Sal Onsen ordinair Raeth advocaet tot het eynde van Syn Leven Secreteren en geheym houwden, ende bij onverhoopte Veranderinghe deser bedieninghe alle Chartres en Documenten onder hem berustende op des Selffs Eedt en pligh extraderen.

Dit alles onsen genedigen Wille Zynde, hebben daer van twee eens Luydende Acten doen vervaerdigen, die wij, neffens voornoemden onsen ordinair Raeth Advocaet, eygenhandigh hebben onderteekent, ende met onse Segelen bevestigt:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den eersten Januarij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen / L:S:

14-1-1727 (!) **179** [folio 58 recto]:

Ordre op de Heer Drost de Raet den molenaer tot Boxmeer aengaande.

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Doen Kondt en tuygen geauthoriseert te hebben den Eerentfesten en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet der beyde Reghten D', en Drossard onser vrij Heerlickheit Boxmeer, om in hoc Speciali Casu en Sonder Consequentie Selffs in persoon, ofte door eenen provisioneelen Gesubstiteerden Scholtus binnen voorseijde onse vrij Heerlickheit Boxmeer met Schepenen van Ste Anthonis de Banck te Spannen, hun daertoe Qualificerende op den Eedt in aenvanck van hunne Officien gedaan; ter oorsake dat Schepenen van Boxmeer wel ligt als Suspect en partydigh mogten gehouwd worden, om in de Saacke, die onsen Lieven Getrouwen Procureur [*tussengevoegd*: fiscaell] Bloem [*nogmaals (nu onderstreept)*:] Bloem tegens Jan van den Heuvel tegenwoordigen Pagter van onsen Dwanckmolen [*doorgestreept*: van] [*bovengeschreven*: tot] Boxmeer Sal Entameren, ter oorsake van het gesustineerde met het ondergestelde gecorrumpeerde Schepvatt eenigen tyt te Veel geschepte Molffster Coorn de Banck te Spannen, en onpartydige Justitie te doen; Constituerende en bevolmagtigende onsen voorñ: procureur Fiscaal, om daer over process tegens voorñ: pagter voorsoo verre ons is aengaende t Institueren, naer ordre Regtens en beviendt van Saacken te procederen, ende ten uyt Eynde te vervolgen; voorts daer inne te doen alle tgeene naer Reghten en Costume Locaall Sal oordeelen en bevienden te behooren; Beloovende voorñ: onsen Drossard en Fiscaal van alles Kost en Schaadeloos te houwden, en t'approberen tgeene in voorsz~: Saacke Sullen doen, Soo als oft wij Selffs praesent Zijnde Selve Souden hebben Willen en Kunnen doen als naer Reghten, ofte Schoon daertoe Speciaelder Volmaght oft autorisatie van nooden Was, die mits desen wort gegeven:

In waarheys oirconde hebben Wy dese geteekent, en met ons Hooghgraeff~: Segel doen bevestigen op ons Schlott S Heerenbergh den 14^e Januarij 17^c en Seven en twintigh:

«Was geteekent» / Frans Wilhelm Grave tot d[en] Bergh en HohenZollern / L:S:

± 14-1-1727 (?) **180** [folio 58 verso]:

Autorisatie op de Heer Drossard de Raet wegens t onrecht Scheppen van d[en] Molenaer tot Boxmeer

Wy Frans Wilhelm grave tot d[en] Bergh HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en te weten geauthoriseert te hebben [*tussengevoegd*: gelyck doen by desen] onsen seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser vrij Heerlickheit Boxmeer, om binnen Boxmeer met Schepenen van Ste Anthonis de Banck te Spannen hun daertoe Qualificerende op hunnen eedt in aen vanck van hunne Officien gedaan ter oorsake dat Schepenen van Boxmeer als Suspect ende partydigh mogten gehouwd worden, om in de Saacke, die onsen Lieven getrouwen Procureur Fiscaall Bloem tegens den tegenwoordigen Pagter van onsen Molen tot Boxmeer Sal Entameren, ter oorsake dat te veel Molffter Koorn, ende met een gecorrumpeert Schepvatt eenigen tyt heeft geschept, ofte Laten Scheppen, de Bancke te Spannen, en onpartydige Justitie te doen; Constituerende en bevolmagtigende onsen voorñ: Fiscaal, [*doorgestreept*: dat] [*bovengeschreven*: om] daer over proces tegen voorñ: pagter t'Institueren, ende ten uytēynde te vervolgen; het Zij bij dagement apprehensie van persoon oft andersints als Sal oordeelen te behooren, om te doen Restitutie van t'onregt geschepte Molffster, en gestrafft te worden, als nae Justitie Sal bevonden worden te behooren; Beloovende voornoemden onsen Drost en Fiscaal van alles Kost en Schaadeloos te Houwden, en alles te approberen tgeene in voornoemde Sullen doen, Soo als ofte wij hetSelve Selffs praesent Zijnde, hadden gedaan:

In teecken der waarheyt hebben wij dese onderteekent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den [*datum niet ingevuld*]

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot d[en] Bergh en HohenZollern / L:S:

4-1-1726 **181** [folio 58 verso]:

Missive aen d[en] H' Drossard de Raet.

Eerentfesten Seer Lieven getrouwen

Wy Bedancken voor de Hertgrondige Felicitatien ten Respecte van het Nieuwe jaer aen ons gedaan, en overmits wij tot onsen ordinair Raeth advocaet genadigh hebben aengestelt onsen Seer Lieven getrouwen Antoni Joseph Reijgers Advocaet voor den Hove Provinciael van Gelderland, Soo hebben Wy t'Selve aen UEd: Hiermede willen bekend maacken, vastelyck vertrouwende, dat UEd in alle Saacken het Interesse en Wel Wesen van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh aengaende met voorñ: onsen Raet advocaet soo [*doorgestreept*: mondelingh als] Schrifttelyck, als in vall noodigh en dienstigh mondelingh Communicative Sal willen gaan en hem met Raet en daet ad Susteren; oock eenige papieren tot onsen dienste versoeckende, aen den Selven extraderen, en in die Hope nae UEd: in de protectie van den Almogenden Bevolgen hebbende, Syn wy UEd: met genade gewogen

UEd wel geaffectioneerde

«onderstont» / Frans Wilhelm

Eerentfesten Seer Lieven getrouwen

Op ons Slott S Heerenbergh den 4 Januarij 1726.

5-1-1726 **182** [*folio 59 recto*]:

Den 5 Januarij 1726: aen de H^r doctor Hoevel geordonneert om met den volmagtiger van Syn Koninglycke Hoogheyd den Heere Marckgrave Albreght Fredrick Prince in Pruyssen te Convenieren en Resolveren wegens den ontfanck van verpondinge van de Stat en Schependomb terBorgh, en daerover te Lotten, wie het eerste van beydersyts Regeerende Heeren dien Ontfanck Sal vergeven etc etc.

Volght het accoord daer over gemaect

De Heer Alexander Gunther Göckinck in Qualiteyt als Raet Rendant en tot desen particulierlyck gecommiteert van Syne Koninglycke Hoogheyd den Heere Marck grave Albregt Fredrick Prince in Pruijssen en Marckgrave tot Brandenborgh &c &c &c vermogens Commissie de dato 23 9^{bris} 1725. ter eenre, ende de Heer Oswald Pet: Hoevel jur utr dr: en Hooghgraeff~: Bergschen Advocaet Fiscaall tot desen mede Specialyck by genadigste Commissie de dato den 5^{en} Januarij 1726. van Hooghgemelte Syn Hoogh Graeff~: Excellentie den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c gecommiteert ter andere Zyde; onderlinghe geconferereert ende gedelibereert hebbende over de plaetse van Beurder der verpondinge des Stadts en Schependoms Borgh, door de doot van wylen Johan Henrick Brussen gewesen ontfan- ger aldaer vacant geworden Zynde, hebben vervolglyck in Conformiteyt van beydersyts Hooge Heeren Principalen genadigste Commissie geconvenieert en gereSolveert in Voegen als Volght; dat dese Beurders plaetse in het Vervolgh door beydersyts genadigste Heeren Principalen als Heeren der Hoogheyd Wisch Stadt en Schependomb Borgh alternative ende bij Touren Sal worden ver- geven, in voegen Hooghgemelte Heeren aenbelooven Sigh daerbij Reciproquelyck te Sullen maintaineren soo Veel nae Reghten Doenlyck is; dat om daarvan een beginne te Maacken, en om te Weten, wie d'Eerste Collatie Sal Competeren Het Lott Sal geworpen worden; in voeg[en] dat op heden het Lott door beydersyts Heeren gecommiteerdens geworpen Zynde, is toegevallen den Heere Gecommitteerden van Syn Koninglycke Hoogheyd; Sullende derhalven d'Eerste Collatie Competeren Hooghgemelte Synen Heere Principaall, ende nae dese wederom Hooghem~Ite Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Heere Grave tot den Bergh etc en Soo vervolglyck; mits Sal nogtans in allen gevallen behoorlycke Cautie van de Respective Beurders gestelt worden;

in oirconde van dien is hier van een dobbelt opgemaect, en bij beydersyts Heeren gecommiteer- dens geteekent binnen Doetekom den 19^{en} Januarij 1726.

«onderstont» / O:P: Hoevel. / Alexander Gunther Göckinck

7-1-1726 **183** [*folio 59 verso*]:

Nadere Resolutie en approbatie vant geene op den geerffden dagh der Hoogheyd Wisch door Dr Osw: Pet: Hoevel qq~^a gedaan is

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo onsen Seer Lieven getrouwen O:P: Hoevel ons heeft ter handen gestelt extract prothocollair van het geene op den Laetstledenen geerffden dagh der Hoogheyd Wisch den 20 en 21 Decemb~: 1725. gehouwden is verhandelt; en wij bevonden hebben dat op sommige Posten uyt onsen Name niet positive is geresolveert; Soo is het, dat wij hebben goetgevonden daer op te Resolveren als volgt; voor eerst dat de Kercke van Varsevelt aen ons Sal overgeven Specificatie van den Jaer- lijxen Canon Soo op de Respective aengegravene Gronden tot de Kerckenplaetse gehoorende Syn geleght, als wanneer wy nae bevindt deselve onse genade Sullen Laeten wedervaeren Konnende

vervolglyck Lyden /:voor Soo verre ons is betreffende:/ dat aen de Respective Drosten, Lant- schryvers, en gerigts dienaers tot een Recompens voor hunne Moeyten Costen en verteeringen over en omtrent het opnemen, Verkoopen, en BeLeggen van de Respective aengegravene gemeene Gronden genomen en gedaan, eens voorall, ende Sonder eenige vernere Consequentie, en Sonder ons oock aen eenige Reeckeningen van vacatien als andersints te willen vienden worde betaelt als volgt, te weten

aen die Geauthoriseerde Drosten yder vyfftygh gulden f 100-0-0

aen de Lantschryvers yder 25 gulden f 50-0-0

aend[e] vaegden yder 10 gulden

aend[e] scholtussen en ondervaegden yder tien gulden

Connende Lyden, dat de Selve uyt die penningen, Soo de weduwe Brusse wegens verKogte gemeens Gronden in handen heeft, worden betaalt: approberende en Ratificerende voor het overige het geene onsen gecommiteerden uyt onsen Name heeft goetgevonden te Resolveren, willende dat dese ten Prothocolle der Heeren geerffdens worde geregistreert [*:naast deze tekst staat in de marge: NB - is niet gepraesenteert noch ten Prothocolle der Heeren Geerffdens bragt.*]

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 7 Januarij 1726

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

7-1-1726 **184** [*folio 60 recto*]:

Ordre aen den Heer Lantdrost van Marle wegens het process Contra Joh: Wilh: Hagen etc:

Wy Frans Wilhelm grave

Alsoo wij met bevremdinge vernemen, dat onsen Seer Lieven getrouwen Petrus Christian van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen onser Graeffschap Bergh en drossard onser Hoogheyd Wisch verweygart t'ontfangen d'oncosten en Gerigtsjura in saecke van de geerffdens der Boerschap Aeswyn Contra Johan Wilh: Hagen ergaan; onder praetext dat hem in plaets van 6 gulden 6 st~: des daags voor vacatie souwde Competeren dobbelde jura ad 12 gulden 12 stuyvers; alhoewel ons die saecke als den meesten geerffden in aeswyn wel in Circa voor de helffte privative sal aengaan; ende alsoo wij Willen en begeeren dat die Saecke worde affgedaan en niet Langer getraeneert; soo beveelen en ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Lantdrost, dat die gerigts jura, waerinne voor hem is uytgetrocken voor vacatie des daags 6 gls~ 6 st~: Sal aennemen en Quitteren, ofte met behoorlycke en genoegsame Attestatien aentoonen, dat Syne Praedecessours Lantdrosten onser graeffschap Bergh in soodanen vall dobbeld Vacatien hebben genoten, en met Reght geprofitteert; oock sal binnen den tyt van aghd dagen aen ons alle de breucken geduerende den tyt Syner bedieninghe gevallen bereeckenen; waer naer Sigh onsen Lantdrost onderdanigh te gedragen heeft

Signat~ op ons Slott S: Heerenbergh den 7 January 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

7-1-1726 **185** [*folio 60 recto*]:

Ordre aen den Stathouder Jan Roelant om eenige Delinquanten tot Diedam te doen appraehenderen

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo wij met groot Misnoegen Vernemen, en ons onder~: bericht is, dat Sigh in onse Heerlickheit Diedam ophouwden Lodewijck, Arnold, en Wessel Bloeminck Beschuldigt van dootSlagh aen den persoon van Hans Horssels geperpetreert, ende dat de Selve dagelyx noch Veele Moetwilligheeden bedryven, tgeene in een Lant alwaer justitie vigeert niet magh oft kan getollereert Worden, Soo is dat wij ordonneren en Beveelen aen onsen Seer Lieven getrouwen gesubstitueerden Stathouder Jan Roelant, dat d'onderscholten van onse Heerlickheit met nogh eenige Manschap in aller Stilte sal opbaeden, en met de Selve, geadsisteert met onse Jagers Soo hierbij Comen voorn: delinquanten in appraehensie en verseeckeringe Sal Nemen, en alhier op ons Hooghgraefflyck Slott S Heerenbergh gevanckelyck Inleveren; en in vall voorn: delinquanten Sigh met gewelt tegens de Justitie Souwden Willen opponeren, sal onsen Stathouder gewelt met gewelt Keeren;

In waarheijts oirconde hebben Wy dese geteekent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 7 Januarij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern. / L: S:

12-1-1726 **186** [*folio 60 verso*]:

Op het Req^{te} van J^r Jurriaen van Medevoort

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Gesien en geexamineert den Inhoudt deser Req^{te} en daer over gehoort onsen seer Lieven getrouwen Doct^r Reynier Creuel advocaet fiscaal onser Heerlickheeden Gendringen en Etten, Verklaert denselven, dat niet over de Breucken Sportel oft advys gelderen, maer alleen privative voor Syn Salaris heeft geaccordeert, en dat Sulx met genoegsame getuygen Sal daer doen; en kan dien Volgens den Remonstrant binnen Veertien dagen de door ons Verschotene advys en Sportelgelder [ter, *veranderd in:*] te Somme van Ses en tachtigh gulden Hollants dico f 86-0-0

en voor het exploit van Citatie f 5-10-0

tSamen f 91-10-0

aen onsen Secretaris de Both Restitueren; Sullende bij foute vandien genootsaackt Wesen daer toe andersints Convenable Middelen Regtens te gebruycken; twelck voorgegaan Zynde, Sullen wy over ons gedeelte van de Breucken in de 20 goltgulden genadigh disponeren

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 12 Januarij 1726:

«onderstont» / Frans Wilhelm

9-1-1726 **187** [*folio 60 verso*]:

Ordre aen d[en] H^r Fiscaal Hoevell om int toecomende geen breucken meert ontfangen buyten voorweten vand[en] Heer Lantdrost van Marle

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Overmits onsen Seer Lieven getrouwen Petrus Christiaen van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen onser Graeffschap Bergh en Drossard onser Hoogheyt Wisch aen ons op onse genadige ordre de breucken geduerende den tyt Syner bedieninge gevallen heeft bereeckent en voldaan, uytgenomen eenige Weynige Soo onsen oock Seer Lieven getrouwen Osw: Pet: Hoevel der beyden Reghten Doctor en advocaet Fiscaall onser graeffschap Bergh heeft ontfangen; Soo ordonneren en Lasten aen onsen voornoemden advocaet Fiscaall Hoevel, dat die ontfangen breucken Soo in de graeffschap Bergh, als in de Hoogheyt Wisch met behoorycke Specificatien aen voorgemelten onsen Lantdrost ten eersten Sal uytKeeren, ende int toecomende geene breucken buyten des Selffs voorweten en Kennisse ontfangen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9 Januarij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm &c

13-2-1726 **188** [*folio 61 recto en verso*]:

Survivance van het Rentampt der vrij Heerlickheit Bylant Pannerden op den persoon van Leopold Franciscus Adriaen van der Veecken.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern etc: etc:

Alsoo onsen Seer Lieven getrouwen Ferdinand Philip van der Veecken geduerende den tyt van dertien jaeren des selffs bedieninge als Rentmeester onser vrij Heerlickheit den Bylant Millingen Pannerden etc~: met bysonderen yver tot voordeel en Welvaeren van ons HooghGraeff~: Huys Bergh heeft waergenomen; ende vastelyck vertrouwende, dat hy met desen Vlydt en Vigilantie, om onse domainen nae uytterste vermogen te vergrooten [*tussengevoegd:* en] vermeerderen Sal Continueren; Soo ist, dat Wy op Syn onderdanigh versoeck uyt Speciale gunst en Gratie aen des Selffs outsten Soon Leopoldus Franciscus Adrianus vander Veecken genadigst hebben gegeven en geconfereert, gelyck geven en Confereren Cragt deses de Survivance van het Rentampt onser vrij Heerlickheit den Bylant Millingen Pannerden etc~: op die Commissie en Instructie, als door onse Seer Lieve en HooghgeEerde Tante de Hooghgeboorne Vrouwe Leopoldine Regeerende Gravinne tot den Bergh en Ritbergh Hooghloff~: memorie &c &c &c in dato den eersten Octobris 1713. aen voornoemden onsen Rentmeester gegeven is; onder Conditie, dat voorn: onsen Rentmeester geduerende Syn Leven des Selffs Soon en opvolger naer Sijn beste Kennisse en Vermogen in alle Saacken het Interesse van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh Raackende, Sal hebben te Qualificeren en bequaem te maacken; Sullende bij onverhoopt overlyden van voorgemelten onsen Rentmeester, ofte wel by aentredinge van des Selffs Soone Sigh daertoe [*renvooi:* met Sijn acta] gequalificeert hebbende, aen den Selven Commissie en Instructie in formâ worden Verleent, om daerop den Eedt van getrouwigheyt aen onse Handen te praesteren:

In waarheijts oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraefflyck Segell doen bevestigen op ons Slott S'Heerenbergh den 13en Februarij 1726.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern. &c.

Hier Volgt het accoort over voorsejde Survivance gemaackt

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen kondt en tuygen, dat tusschen ons ter Eenre, en onsen Seer Lieven getrouwen Ferdinand Philip van der Veecken Rentmeester onser vrij Heerlickheyd den Bijlant, Millingen Pannerden &c. ter andere Zyden, over en wegens de Survivance van het voorñ: Rentampt op dato deses aen Synen Outsten Soon Leopoldus Franciscus Adrianus Vander Veecken op Syn onderdanigst Ver-soeck genadigst geconferereert; is geconvenieert en overkomen, dat voorñ: Synen outsten Soon binnen den tyt van Vijff jaren à dato deses geresolveert Zynde om den geestelycken Staet t'aen-vaerden, ofte wel Sigh niet nae behooren, en naer den Sin van Syn vader daertoe moghte qualificeren en bequaam maacken; in Soodanen Vall Synen tweeden Soon het Reght van onse genadige gevevene Survivance Volcomentlyck sal genieten; Edogh in Cas, dat den outsten Soone binnen de Vyff jaren onverhoopentlijk moghte Comen t'Overlijden, in Soodanen Vall Sal de Survivance op den tweeden Soon geen plaets hebben, maer ipso facto aen ons wederom vervallen Zijn:

tot naerKominge deses Syn hier van twee eens Luydende Acten gemaackt, en door ons, en voorñ: onsen Rentmeester onderteckent en gesegelt: S Heerenbergh den 13^{en} Februarij 1726.

«onderstont»

L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern:

L:S: / Ferdinand Phil: vander Veecken

19-2-1726 **189** [folio 61 verso en 62 recto]:**Missive aen den Lantschryver Lengell waerbij hem geordonneert wordt Sigh op den 19 martij tot het vertreden van Syn Lantschrijvers dienst tot Boxmeer te susteren**

Eerentfesten Lieven getrouwen

Alhoewel UE: al voor Lange Immers ende ten Langsten, op die door ons genadigh gestelden en gestipuleerden tyt van onse L: Vrouwe Ligtmisse in onse vrij Heerlickheyd van Boxmeer Sigh had moeten Laten In vienden; dogh dat onaengesien onse genadige gevevene ordres Sulx tot dato deses noch niet en is geschiet; Soo hebben Wij Egter om Redenen uyt een pure en Enckele genade buijten eenige verpligtinge alnogh op UE onderdanigste Beede vanden 29 januarij LaetstLeden genadigh goetgevonden en geresolveert den voorgemelten en Laetsten [*tussenge-voegd*: gestelden] termijn nogh eens voor het alderlaetste en Langer niet peremptoire te prorogeren tot op den 19^e des naestcomenden Maents Martij; Ordonnerende mits desen dat UE op den gepraefigeerden tyt tot Boxmeer Sigh Sal hebben In te Vienden; op poene, dat bij foute van dien, en geene Comparitie, maer verdere uytblyvinge, Wy als dan sonder verner het Minste uytstell ofte dilaj, over onse Lantschryvers plaetse onser vrij Heerlickheyd Boxmeer genadigst Sullen dispone- ren, en een ander bequaeme persoon daermede Versien en begunstigen, waernaer Sigh UE: praecise Sal hebben te Righten.

Eerentfesten Lieven getrouwen. / UE geaffectioneerden

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

op ons Slott S Heerenbergh den 19 February 1726.

26-2-1726 **190** [folio 62 recto]:**Ordre aen den Amptman van Millingen Johan van Brienen Wegens de Breucken aldaer**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo wij vernomen hebben, ende ons menighmael Seer Klaeglyck is voorgekomen, dat Johan van Brienen onsen Amptman en Dyck greeff onser vry Heerlickheyd Bylant Pannerden Millingen en Righter onser Heerlickheyd Homoet nu eenigen tyt Herwaerts omtrent de Delinquanten en breuck pligtige in Syn aenbevoolen Ampt niet exact genoegh is geweest, om nae Reghtsbehooren daertegens te ijveren, ende nae Reghts ordre te procederen Condemneren en doen Straffen volgens aen hem gevevene Commissie in dato den 1^{en} Junij 1711. en vordere Speciale ordres waertoe wij ons Refereren; Neen maer ter Contrarie de Breuckhafftige niet Comt t'acteren oft executeren, maer voor geringe Somme Laet transigeren en Componeren, jae Selffs Sonder de Minste Kennisse daer van aen ons te geven ofte verantwoordinghe te doen, Synde Saacken, die wij niet Langer Connen Dulden, ende daerinne Willende versien; Soo ist dat wij mits desen onsen voornoemden Amptman en Righter gesinnen en ordonneren, dat hy int toecomende in Conformite van Syne Commissie alle Misdadigers en geweldenaers sal hebben t'appreherenderen, vervolgens ende naer hunnen delicten en gelegentheyd van hunnen Misdaat te doen Straffen Soo als naer Reghten Sal bevonden worden te behooren; alle Breuckhafftige via et ordine juris te doen actioneren Straffen en executeren naer behooren, sonder buyten onse Speciale Kennisse over eenige boeten t'accorderen Componeren, ofte transigeren, als mede dat hij alle gevallene breucken, die reets ontfangen Zyn ofte ontfangen hadden Connen worden ten Langsten binnen den tyt van een Maent aen ons Sal hebben te verreeckenen, en In het toecomende Jaerlyx en alle jaer, ofte Soo dickwils wy sulx genadigst Souwden goet vienden en ordonneren van de vervallende breucken aen ons Kennisse sal geven, en daer van verantwoordinge Sal doen; ende dat hy Tellekens van alle extraordinaire voorvallen Kennisse Sal hebben te geven, behoorycke Informatie Sonder ontsagh van ymant Amptshalven te Nemen, ende deselve in onser, ofte onses fiscaals handen te Stellen:

In waerheyt oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteckent, en met ons aengebooren Graefflyck Segel doen becragtigen op ons Slott S Heerenbergh den 26 Febr~: 1726.

«onderstont» / Loc: Sigill: in Root Lack / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

[hieronder (op de volgende bladzijde, folio 62 verso):]

Welcke voorstaende genadige ordres Ick ondergeschreven Amptman Johan van Brienen ingevolge Myne Commissie aenneme, om deselve op Eede by het aenveerden mijner voorgemilt~ Commissie gedaan Stiptelyck Sonder eenige de Minste Conniventie ofte dissimalatie [:sic] te Sullen achtervolgen en nae te Leven, als eenen goeden en getrouwen Amptman behoort en schuldigh is te doen.

[N.B.: deze verklaring is niet ondertekend]

26-2-1726 **191** [*folio 62 verso en 63 recto*]:**Verbaal voor de Eerweerde Patr: Societ Jesu in Emmerick en Jufferen Wynoltz van Rycken Hoff en het Berghse Sandt gent~: in plaetse van de Havesaet den Padevoort.**

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo by obligatie door onse Seer Lieve en Hooghgeëerde Tante de Hooghgeboorne Vrouwe Leopoldine Gravinne tot den Bergh en Ritbergh Hoogzalr~: aendencken &c. de dato den 4 martij 1717. gepasseert is gebleken, dat de Seer Eerw~: patres Jesuiten Missionarii inde Residentie tot Anholt op den tydlicken wel Eerweerdigen Pater Provintiaall van de Nederrynsche Provintie der Societeyt Jesu, en Jufferen Maria en Adelheydis Wijnoltz aen d'Erffgenamen Wilhelmi Wemmers tot Dienst van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh betaelt hebben eene Capitale Summa van Vierduysent agh hondert guldens Hollants, in voldoeninge van een assignatie van J' Schaep van diergelycke Summe by onsen oock Seer Lieven en Hooghgeëerden Heer Ohm den Hooghgebooren Heer Oswald grave tot den Bergh en Ritbergh Hooghloff~: memorie in dato den 5 marty 1668. aengenomen, voor welcke Capitale Summe vermogens d'oude Obligatie ofte assignatie tot een Speciaal onderpant was gestelt en verbonden onse Havesaet den Padevoort in onse graeffschap Bergh Kennelyck gelegen, dat dat voorgemelte Crediteuren op ons Versoock geseide Havesaet van het verbant van Hypotheecq hebben ontslagen, en Wy genegen Zynde, om ten behoeve van meergemelte Crediteuren een andere Sufficiente Hijpotheecq voor die Capitale Summe van 4800 guldens Hollants Sampt Interessen te Stellen; Soo ist dat wy bevolmagtigt hebben, gelyck doen Cragt deses onsen Seer Lieven Getrouwen Ferdinand Philip vander Veecken onsen Rentmeester in den Bylant, om in onsen Name, ende van onsent Wegen Sonder Innovatie van actie te maken voor bovengemelte Capitale summe van 4800 gulden met de te verloopene Interessen tegens vier pro Cento gerichtelyck tot een Speciaal onderpant te verbienden en verhiypotheseren onsen Bouwhoff Rycken Hoff en het Berghse Sandt genaemt in onse vrij Heerlickheit Pannerden gelegen waer van tegenwoordigh paghter is Arent Brants Synde vrij allodiael onbeswaert Erve en goet, ten eynde dat meergemelte~ Crediteuren in Cas van onvermoedelycke Misbetalinge Voorsz~ Capitale Summe van 4800 guldens Cum Interesse van dien Cost en Schaadeloos Sonder de Minste Exceptie van Excussie oft andersints Souwde Connen Verhaelen; Belovende mits desen om voorsz~ Capitale Summe jaerlyx en alle jaer te verrenten met 4 proCento tot de werckelycke affLoese toe, die wedersijts geeijscht, en respectivelyck gedaan Kan worden mits dat daer van een vierendeel jaers voor den Verschyns dagh denuntiatio geschiede, sullende dese Capitale Summe haeren Loop beginnen den 5 martij 1726: en verschynen den 5^{en} martij 1727. Welcke gestipuleerde Renten jaerlyx en alle jaer op den Verschynsdagh ofte ten Langsten drie maende daer naer praeciselyck en promptelyck perse uyt onse Lantrentmeesterije Sonder onse vernere ordonnantie Sullen worden voldaan; en sal voorrñ: onsen volmaghtiger dese ten Prothocolle van beswaer onser vrij Heerlickheit Pannerden Laten Registreren, ende daer van den 40^{en} penninck ingevolge de Resolutie des Quartiers van Nymegen voldoen, die hem met Quittantie in uytgave Sullen valideren nae Behooren; Belovende voor goet en van waerde te houwen alle t geene by onsen geconstitueerden in desen sal worden gedaan, en hem in alles Indemniseren

Des t'oirconde hebben Wy dese geteekent en gesegelt op ons Slott S Heerenbergh den 26 February 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

[in de marge:]

In de 15^e Reekeninge van den Secret~ de Both gesloten den 27^e 7^{bris} 1732. is dese obligatie Sub N° 11. aen de Houwders derselve obligatie voldaan [*tussengevoegd*: en] door den Eerweerdigen pater procurator Brucks qq^a in dato d[en] 8 Martij 1731. gequitteert

28-2-1726 **192** [*folio 63 recto en verso*]:**Ordre tot het Maacken der Wegen onder Gendringen en Etten.**

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Doen kondt ende te weten, dat alsoo aen ons klaeglyck is voorgedragen, dat in onse Heerlickheeden Gendringen en Etten en daer onder gehoorende Kerspelen, die wegen en Straeten ofte int geheel, ofte Immers niet nae behooren gemaackt en gerepareert worden, waardoor het gemeene beste veel is Lydende; om waerinne te versien, soo ist dat Wy statueren en beveelen, dat een yder Syne wegen en Straeten ter eersterbequamer tyt, Immers ende ten Langsten in den beginne van de aenstaende [*tussengevoegd*: maent] Maij Soodanigh Sal hebben te maacken en Repareren, dat de Selve by onsen Officier en Keurgenoten voor goetgekeurt Sullen worden op poene van Vyff goltgulden; tot welcken eynde wy ordonneren aen onsen Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickheeden voornoemt, dat hij den voorsz~: gestelden tijt verlopen Zynde, de wegen en Straeten sal schouwen, eñ de gebreckhafftige voor voorseide breucken Executereren, ende bij aldien als dan noch uytterlyck voor den eersten Juny de Straeten en wegen door de Breuckhafftige niet worden gemaackt Sullen de breucken worden verdubbelt, ende de Selve binnen veertien dagen daer naer noch niet gemaackt Zynde, Sullen by onsen voorgemelten Drossard de Straeten en Wegen nae behooren te maacken gerigtelyck bestaedet worden op eenen Weerpenninck, en sal den in gebreecke blyvenden en Breuckhafftigen alle t geene wat Sulx Costen Sall, dubbelt aen hem moeten opleggen en betalen; beLastende aen onsen drost op poene van onse ongenade, dat hij alle Jaeren tweemaell de Wegen en Straeten ende alle jaer eens de weterongen eñ toghtgraven, als die het beste gemaackt Connen Worden Sal schouwen, ende tegens de gebreckhafftige ingevolge dese onse ordonnantie Sal hebben te Procederen; ende op dat niemant hier van Ignorantie Souwde mogen praetenderen, soo beveelen Wij aen onsen Drost, dese terplaetse daer en Soo Sulx behoort te doen publiceren en affigeren; t welck onsen genedigen Wille is:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 28^e Februarij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

28-2-1726 **193** [*folio 63 verso en 64 recto*]:**Missive aen d[en] H^r Drost van Gendringen Everhard Verheull**

Eerentfesten Lieven getrouwen

Alsoo wij met veel misnoegen hebben vernomen, dat de wegen en Straeten binnen onse Heerlickheeden Gendringen en Etten, eñ die daeronder gehoorende Boerschappen by naer onbruickbaer Zyn, Soodanigh, dat bij veele daerover wort geklaagt; onaengesien Wij tot het Repareren en doen opmaacken der wegen en Straeten aldaer UE meermaelen hebben gelast en vermaent gehad; Soo hebben Wy tot dienste vant gemeene beste mits desen goetgevonden om

dese onse ordonnantie aen UE toetesenden, met Speciale ordre, dat deselve ten aller eersten alwaer men gewoon is publicatie te doen, sullen affgecondicht en geaffigeert worden Beveelende aen UE op poene van onse Ongenade daerop goede Aght te Nemen, en dese onze ordonnantie soo in het maacken der Weegen en Straeten, als Suyveren van Weteringen en tochtgraven Stiptelyck te doen NaerKomen, en achtervolgen, ordonnerende vorders, dat UE ten eersten op de Laetste Gendringse Molen Conditien den MolenKnegt van onsen Gendringse Dwanckmolen naer de Letter deser bijgaende Formulier Sal hebben in Eede te Nemen, waertoe Wy ons Verlaeten en Syn: Eerentfesten Lieven getrouwen

UE geaffectioneerde / Frans Wilhelm grave tot d[en] Bergh en HohenZollern

Op ons Slott S Heerenbergh den 28^e Feb~: 1726.

12-3-1726 **194** [*folio 64 recto*]:

Schrijven aen d'Edele Mogende Heeren gedeputeerde Staaten van het Quartier van Zutphen

Edele Mogende Heeren Besondere Goede Vrinden

Naer ontfanck van UEdele Mogende Seer geeerde Missive vanden 8 Decemb~: 1725. hebben Wij aenstonts aen onsen Seer Lieven getrouwen Johan Everhard van Dam Drossard onser Heerlickheyd Diedam en Righter onser Heerlickheyd WesterVoort geordonneert, dat de Subalterne ontfancker der verpondinge van die twee plaetsen Souwde doen aenseggen, dat haere Acten van aenstellingen als mede de gedaane verburgingen voor die ontfancken aen U Edele Mogende by des Selffs eerste vergaderinge Souwden hebben overtegeven, en nae behooren Registrature te versoecken t welck wy vertrouwen oock alreede [*tussengevoegd*: sal] sijn geschiet, en daer mede aen de ordres van UEdele Mogende Voltaan; Waarmede Wij UEdele Mogende in de Protectie van den almaghtigen godt bevolen hebbende, Syn Wy

Edele Mogende Heeren besondere goede Vrienden.

UEdele Mogende / VriendtWillige / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

Op ons Slott S Heerenbergh den 12 Maert 1726.

«Inscriptio Erat»

Aen die Edele Mogende Heeren die Heeren Gedeputeerde Staeten van de Graeffschap Zutphen / tot Zutphen

15-3-1726 **195** [*folio 64 recto en verso*]:

Approbatie van de Commissie van Gerrit Borckus Holtvorster int Breedenbroeck

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Approberen en Corfirmeren de Commissie van onderscholtus en Holtvorster int Breedenbroeck door onsen Seer Lieven en Hooghgeeerden Heer ohm den Hooghgebooren Heer Oswald grave tot den Bergh en Ritbergh HooghZal' aendenckens in dato den 18 Januarij [17, *veranderd in:*] 1690. aen Gerrit Borckus genadigh gegeven en geconfereert, mits dat deselve in allen deelen en Clausulen Stiptelyck achtervolge, en int toecomende wel Specialyck Sal hebben te Letten, dat

geen timmerholt oft ander affgaende Holt Sonder onse expresse Schrifftelycke genadige ordre van niemant Wie het oock wesen moghte Sal Laten houwen, dat oock exactelyck Sal in aght nemen den affval van het Holt, en in val den Selven affvall boven de Waerdije van 12 guldens Hollants Sigh moghte bedragen, Sal den Selven tot ons profijt bewaeren, en wat daarmede te doen onse Schrifftelycke genadige Ordre In haalen, Sullende voor Synne moeyte van soodanen affvall boven de 12 gulden in waerdije Renderende een gerechte Vierendeel profiteren en genieten; als mede sal oock by alle Holt verkoopingeng die in Syn district geschieden moeten praesent Syn; ende int Overige Sigh in alles gedragen, als eenen goeden vroomen en getrouwen Onderscholt en Holtvorster van Breedenbroeck Schuldigh is en behoort te doen; en om het geene voorsz~: is wel en getrouwelyck t'achtervolgen, Sal aen onsen gecomm~: Heer den [*sic*] praesteren den gewoonlycken Eedt van trouwe;

In teecken der Waerheyd hebben Wy dese geteeckent en met ons Hooghgraeff~: aengebooren Segel becraghticht op ons Slott S Heerenbergh den 15^e maart 1726.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

«Juramentum.»

Ick Gerrit Borckus Sweere by Godt Almagtigh aen Syn Excellentie den Heere Grave tot den Bergh en HohenZollern mynen genedigen Heer Holt en trouw, dat Ick in allen deelen myne Commissie als onderscholtus en Holtvorster Int Breedenbroeck Stiptelyck Sal achtervolgen, ende het Profyt vant Hooghgraeff~: Huijs Bergh in alles Soecken en Schaade Wehren, Soo waerlyck helpe mij Godt Almagtigh

Op het Slott S Heerenbergh den 15^{en} maart 1726.

«onderstont» / Gardt Borckens.

19-3-1726 **196** [*folio 64 verso en 65 recto*]:

Denuntiatie aend[en] Heer Rentmeester Spekeslager van Syn diensten als opsigter van torffveen en van de Respective Reparation

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohenzollern &c &c &c

Overmits onsen seer Lieven Rentmeester Antoni Spekeslager door Syn Indispositie en menighvuldige eygene Affajres het ampt van Inspector en opsiender van de Timmeragien en Reparation van onse Molens Huysen Bruggen als andersints, als mede d'opsight van ons torff veen tot Varsevelt niet naer behooren kan waernemen; Soo hebben Wy hem van dese diensten ontslagen, gelyck Wij ontslaen Hiermede; Revocerende en Intreckende onse Commissien hem daer van gegeven, mits dat hy Evenwel Syn gage dit ingetredene Jaer geheel Sal profiteren, en In Reeckeningh In brengen; oock ordonneren aen voornoemden onsen Rentmeester, dat in Syne twee Rentampten geen holt Sal Laten houwen, als met onse Schrifftelycke genadige ordre;

Dat oock geen Holtverkoopingeng onder de hant Sal doen, maer dat de Selve ten overstaen van onse gecommiteerden publicquelyck sullen moete geschieden;

Dat sigh met den affvall boven de twalff gulden bedragende ingevolge gemaackten accoort, niet Sal bemoeyen, maer dat den Selven door onse Holtvorsters Ider in haer district Sal waergenomen, en met onse genadige ordre tot onsen meesten dienste geëmployeert ofte verkoght worden;

Dat d'omgewaeyde boomen, en in Sonderheyten den Eycken boom Soo in Berger Slagh al over d'een en een halff jaer gelegen heeft, bequaem Synde tot plancken Sullen gesaaght, en aen de Brugge tot Uilff gebruyckt worden

Dat in onse twee Rentampten jaerlyx niet meerder en Hooger Sal Laten paeten als in Circa voor 200 oft 250 gulden aen daghuyren

Dit alsoo onsen genadigen Wille Zynde Sal onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Antoni Spekeslager Sigh daerna hebben te gedragen, alles Edogh tot ons Revocatie ofte Veranderinge:

Signat -: op ons Slott S Heerenbergh den 19 maert 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

20-3-1726 **197** [*folio 65 recto en verso*]:

Commissie op Philippus Hengst als Lantschryver der vrij Heerlickheyten Boxmeer &c

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kondt en tuygen, dat alsoo bij absentie van den gewesenen Lantschrijver onser vrij Heerlickheyten Boxmeer Reyn: Nicol: Lengell, die tegens gestelde Conditie, en Schrifftelycke gedaane beLofften over jaer en dagh Syn dienst niet heeft waergenomen en op gereitereerde Citatie niet is gecompareert, Seer noodigh is, dat dit ampt door een bequaem persoon wederom behooryck bedient worde; soo ist dat Wy verseeckert Zynde van de bequaem: en getrouwigheyten van onsen Seer Lieven getrouwen Philippus Hengst, aen hem uyt Consideratie van des Selffs goede diensten aen ons, en onsen graeff -: Huyse Bergh alreets gepraesteert, voorseyden dienst genadigh geconferereert en gegeven hebben gelyck doen by desen, Sulx, dat hy het voorseyde Lantschrijvers ampt van nu aff aen getrouwelyck en Neerstelyck Sal bedienen, alle vonnissen, decreten, brieven voorwaerden en Contracten, die voor onse Schepenen, oft diegeene die wy daertoe autoriseren Sullen, gemaect en gepasseert Sullen Worden, wel en exactelijck sal expedieren, en teeckenen, deselve naer vereijch, Claer en oprecht ter Prothocolle Registreren de Copien deugdelyck authentiseren, alle tgeene by onsen Drost en Schepenen geresolveert, gesententieert, en voorts alle tgeene Secretesse vereijch, Secret te houwen, en aen Niemand t'openbaeren; oock Sal gehouwen Zyn onse Hoogheyten, Jurisdiction, Reght, en praeEminentien in alles te helpen bewaren en voorstaan, alle gegevene placaten en ordonnantien en die noch gegeven Souwden mogen worden, Soo Well int Civiell als Crimineell onderhouwen en achtervolgen, die Contraventeurs en Delinquenten Sonder Conniventie ofte Dissimulatie ten fine van behoorycke Straffe te denuntieren, onsen Drossard en Schepenen in alle Saacken, die ons, ofte onse Heerlickheeden eenig-sints Raacken moghten t'adsisteren, niet toe te Laten, dat onse Vrye en independente Jurisdiction en Hoogheyten int minste worde benaedeelt, ofte vermindert, ende voorts onsen Schaade Keeren en profyt Soecken, en alles te doen, wat eenen goeden Vlytigen en Getrouwen behoort en Schuldigh is te doen; waer voor hy sal genieten alle praeEminentien Reghten en Emolumenten als daertoe Staan, en Syne voorsaeten Rightigh genoten hebben; mits doende den Eedt van getrouwigheyten, ende dat alle het voorseyde behooryck Sal naerkomen en achtervolgen; Bevelende onsen Drossard, Rentmeester Schepenen en onderdanen onser voorseyde vry Heerlickheyten voorri: Philippus Hengst voor Lantschrijver t'Erkennen en Respecteren; want alsoo onsen genadigen Wille is;

In waerheytens oirconde hebben Wy dese geteeckent, ende met onsen aengeboren Graefflycken Segel doen becraghtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 20 Martij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern / L: S: in Root Lack.

23-3-1726 **198** [*folio 65 verso en 66 recto*]:

Ick ondergeschreven Bekenne en belyde, dat het Officie van Lantschryver der vry Heerlickheyten Boxmeer van Syn Hooghgraeff -: Excellentie den Heere Grave tot den Bergh Hohen Zollern Sigmaringen &c &c &c niet anders ontfangen en aengenomen hebbe als onder Conditie en belofften, dat Ick van alle devoijren en Diensten, die Ick voor Hooghemelte Syn Excellentie Sal doen Selffs buyten de Jurisdiction geen Salaris oft Jura Sal praetenderen, uytgenomen dat van ijder gerichtelycke Verpaghtinge oft verKoopinge die Syn Excellentie Sal komen te doen Sal genieten drie gulden, en van het afhooren der Rentmeesterye Reeckeningen /: in val daertoe gecommiteert mogte worden: / Ses gulden; Dat Ick altyt vaerdigh en bereijlt Sal Syn, met Schrijven Reijssen etc -: waertoe my Syn Excellentie Sullen gelieven te gebruycken oock buyten voorszeyde Heerlickheeden, mits dat is Compatibel met mynen dienst, en Ick in alles behooryck gedefroijeert worde; mitsgaders dat Ick Selffs in persoon, Sonder ijmant te mogen Substitueren, als met Consent van Hooghemelte Sijne Excellentie; alleenlyck, dat in Cas van Noot met Consent van den Heer Drossard eenen Substituit Sal mogen aenstellen, beLoovende noghmaals het voorsejde op poene van Cassatie en andere middelen Reghtens te Sullen naerkomen;

In teecken der Waerheyten heb Ick dese onderteckent en gesegelt op het Slott S Heerenbergh den 23 maert 1726

«onderstont» / Philip Hengst

«Juramentum»

Ick ondergeschreven Sweere by godt almaghtigh op myn Hoogste Zielen Zaligheyten aen Syn Hooghgraeff -: Excellentie den Heere Grave tot den Bergh Hohen Zollern Sigmaringen &c &c &c mynen genadigen Heere Holt en trouw, dat het Lantschrijvers ampt der vrij Heerlickheyten Boxmeer wel en getrouwelyck sal bedienen, alle Resolutien, Vonnissen, Decreten, Contracten, en andere acten wel sal Conciipieren, en ten prothocolle Brengen, alle authentisatie getrouwelyck doen, Secret houwen tgeene int gericht verhandelt wordt en behoort gesecreteert te blyven; voorts alles doen wat eenen goeden Lantschrijver Schuldigh is te doen; Soo waeraghtigh Helpe my Godt Almaghtigh:

des t'oirconde heb Ick dese eygenhandigh geteeckent op het Slott S Heerenbergh den 23 marty 17^c en Ses entwintigh:

«onderstont» / Philip Hengst

11-4-1726 **199** [*folio 66 recto*]:

Op het Req^e van Philippus Hengst Lantschryver tot Boxmeer

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohen Zollern Sigmaringen &c &c &c

Op het onderdanigh versoek van onsen Seer Lieven getrouwen Philip Hengst Lantschryver onser vrij Heerlickheyten Boxmeer, permitteren gena -: aen denselven dat voor eenigen tyt Syn Soon petrus Hengst oock onder Eede van ons Staande, Sal mogen Substitueren om het Lantschrijvers ampt tot Boxmeer te mogen bedienen.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 11 april 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern

[na een witregel:]

1726 Den [datum niet ingevuld] April: Petrus Hengst heeft in vooraengetogene qualiteijt den Eedt van Holt en trouwe in voegen als boven uijtgeswooren en eygenhandig onderteekent.

20-3-1726 **200** [folio 66 recto t/m 67 recto]:

Commissie als Holtvorster en onderscholt der Hoogheyd Wisch en Silvolden voor Berent Elskamp.

Wij Frans Wilhelm graven &c &c &c

Alsoo door het affsterven van Aerent terStegen Laetst gewesenen Holt drost en Scholtus tot Silvolden, Soodanigen dienst is komen te vaceren, en noodigh Zynde dat denselven wederom met een bequaem persoon wordt versien; Soo ist dat wij ons geïnformeert houdende, en verseeckert Zynde vande bequaamheyd van des Selffs Schoonsoon Berent Elskamp, die ons daeromme op het onderdanigste gebeden heeft, denselven daertoe genadigh aengesteld en gecommitteert hebben, gelyck Wy doen bij desen met Last en maght, om den Scholtus dienst van Silvolden, en vorster van onse Bosschen aldaer aenstonts te Vertreden en Waerte Nemen, onse Domainen en goederen Jaght en Visscherijen op het vlytigste op te passen en naerte Sien, als Scholtus onsen Drossard aldaer uyt onsen Name promptelyck te gehoorsamen, op die gereghen en Comparitien neerstigh verschynen, die Citatien Insinuatien, Relatien, peyndongen, executien, Appraehensien van delinquanten, en vremde ofte onberegthighde Jagers en visschers, ende alle andere gerichtelycke Acten en devoyren [boven de eerstvolgende letter g het cijfer 2] getrouwelyck en [boven de eerstvolgende letter b het cijfer 1] behoorlyck t exploicteren, ensonsten onser, oft onser tydlijcken Drostens uyt onsen Name gegevene ordres promptelyck obedieren, en alles doen, tgeene eenen goeden, vroomen, en nerstigen Scholtus behoort te doen; voorts als vorster op onse Bosschen Holt gewasch Plantages, Huysen, goederen, Hey, weg: Saeij: en bouwLanden Limiten en bepaelingen van die Selve, en voorts onse Andere Domainen Thienden, Thynsen, thollen, Accijsen en andere Reghten, gereghtheeden, Jaght Visscherijen onder Silvolden, en in onse Hoogheyd Wisch, Soo wel als onder Gendringen en Etten Vlijtigh en getrouwelyck waernemen, ensonsten dien aengaende onse, ofte onser tydlycken Rentmeesters onser Hoogheyd Wisch uyt onsen Name gegevene ordres Soo in het maanen en executeren van Schuldige en gebreekhafftige Paghters en debiteurs van ons Rentamt aldaer promptelyck naerkomen en Achtervolgen, om in het Overige naer vermogen ons meeste Profyt Soecken, en Schaade Keeren, en sulx geschiedende daer van aenstonts aen onse oft onsen Raade Kennisse geven nae behooren oock Sal exactelyck in aght nemen den affvall van het Holt, ende in vall den Selven affvall boven de waerdye van twalff gulden Hollants sigh moghte bedragen, als dan sal den Selven tot ons profyt bewaeren, en wat daermede te doen onse Schriftelycke ordre Inhaalen; Sullende van Soodanen affvall voor Syne Moeyte een gereghte Vierde part profiteren en genieten; ende om t geene voorsz~: is wel en getrouwelyck t achtervolgen, Sal aen onse gecommitteerdens praesteren den behoorlycken Eedt van getrouwigheijt, en dien volgens uyt den ontfanck onser Hoogheyd Wisch jaerlyx als Scholtus van Silvolden aen gage genieten achtien guld[en] Hollants, en als Vorster jaerlyx tien gulden neffens een paer Stevels van drie Ryxdalers alle drie jaren door onsen tydlycken Rentmeester onser Hoogheyd Wisch perse sonder onse Vernere genadige ordonnantie jaerlyx te betalen, die hem met Quittantie in uijtgabe Sullen gevalideert Worden naer behooren met de Emolumenten daertoe met Reght Staande, dit alles nogtans bij provisie, en tot onse Revocatie, die wij ons wel expresselyck hebben voorbehouden;

des t'oirconde hebben Wij dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Graefflijck aengeboren Segel [tussengevoegd: doen] becragtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 20^{en} Maert 1726

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh [tussengevoegd: en] HohenZollern / L: S:

«Juramentum.»

Ick Berent Elskamp Sweere by Godt Almaghtigh aen Sijn Hooghgraeff~: Excellentie den Heere Grave tot den Bergh en HohenZollern mynen genadigen Heere Holt en trouw, dat Ick in allen deelen myne Commissie als onderscholt en Holt Vorster tot Silvolden Strictelyck Sal achtervolgen em het profyt van het Hooghgraeff~: Huys Bergh in alles Soecken, en Schaade Wehren: Soo waeragtigh helpe mij godt Almaghtigh, op het Slott S Heerenbergh den 20^{en} meert 1726

was geteeckent / Bernd. Elskamp.

23-3-1726 **201** [folio 67 recto]:

Op het onderdanigh Req^{te} van Arnold Scheers

Wy Frans Wilhelm grave tot d[en] Bergh &c &c &c

Uyt Redenen daertoe bewogen, staen toe het Versoek van den Suppliant, dat den Selven tot nadre ordre hier op ons Hoff sal hebben te Woonen ende de tafell genieten:

gegeven op ons Slott S Heerenbergh Den 23^e Maert 1726

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

23-3-1726 **202** [folio 67 recto]:

Missive aen de Heer Drossard de Raet

Eerentfesten Seer Lieven Getrouwen

Wy geven mits desen aen UE te kennen, dat wij hebben gecommitteert en aengesteld tot LantSchrijver onser vrij Heerlickheyd Boxmeer onsen oock Seer Lieven getrouwen Philippus Hengst, die op heeden dato den 23^{en} Martij in dese functie gequalificeert Zijnde, den Eedt van Holt en trouw aen onse Handen heeft uyt geswooren: UE belastende den Selven in dese Qualiteyt in voor~: onse vrij Heerlickheyd Boxmeer en daeronder Sorterende plaetsen voorte Stellen en possessie te Laeten Nemen; aen gaende de gemaackte Swarigheyd wegens den gewesenen Lant-schrijver Lengell; Wiens absentie en gedragh met Redenen van Niemand kan worden Verdedight:

Sullen wij daerom trent Sorge moeten dragen, gelyck alreede is geschiet in het geene de Noodige voorsightigheyd heeft vereijst, waer mede Wij nae onse Groetenisse met veel genegentheyd Zijn

Eerentfesten Seer Lieven Getrouwen / UE: Geaffectioneerden

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

Op ons Slott S Heerenbergh den 23^e Maert 1726.

30-3-1726 **203** [folio 67 verso]:**Volmagt op de Heer Raet advocaet Reijgers, om bij de Landschap de Saacke van de diensten diensthaver en gervezaaden etc te besolliciteren.**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen hiermede, dat wij hebben gecommitteert en Volmagtigh gemaackt, gelijk wy doen Cragt deses den Eerentfesten en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Antoni Joseph Reygers, onsen ordinairen Raet advocaet, om de Saacken van de Diensten, dienst haver en gerve Zaaden den drossard van Gendringen en Etten Everhard Verheull, ende den Scholtus derselver Heerlickheeden Derck Spaen is Competerende, waerover Inden jaere 1724. voor den Hove Provintiaall van Gelderland in Cas van Spolie turbell en Indraght tusschen voorñ: Drost en Scholtus, waermede ons doenmaels gevoegt hebben, en twee Paghters van de Reeckenkamer genaemt Tichelavent en Nijenhuis en andere opgesetenen der voornoemde Heerlickheeden process is gewesen by d'aenstaende Lantschap te besolliciteren, daerover in onsen Name Request te praesenteren, en voorts alles deswegen te doen en te Laeten t geene wij Selffs Synde Souwden Connen en mogen doen; beloovende voorgoet en van Waerde te houwden, alle t geene door onsen gecommiteerden Hierinne Sal worden gedaan, en hem in alles t' Indemniseren,

des t'oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent en gesegelt op ons Slott S Heerenbergh den 30^e Maert 1726

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern. / L: S:

30-3-1726 **204** [folio 67 verso en 68 recto]:**Ordre op de Heer D^r: Wilhelm van Steenler eenige onberegte jagers tot Millingen aengaende**

Wij Frans Wilhelm &c

Alsoo ons onderdanigh is voorgedragen, dat eenige van onse onderdanen en Ingezetenen onser vrij Heerlickheit Millingen Sigh Stoutmoediglyck onderstaan hebben in het openbaer met Snaphaenen en Honden in onse voorñ: Vry Heerlickheit te jagen, ende daer door onse jagtgerechtigheit /: dewelcke wy alleen en privative Syn hebbende: / te violeren; het welcke Wij tot Conservatie en Maintenuue van onse Reght en gerechtigheden niet Connen ofte gedencken te Lyden; Soo ist dat Wij gelast en gecommiteert hebben, gelyck Lasten en Committeren Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen den Eerentfesten en Hooghgeleerden Wilhelm van Steenler der Beyden Regten doctor en onsen advocaet Fiscaall, om tegens den naesten gerigts dagh tot Millingen oft wel Eerder tegens die Violateurs van de Jaght als Namentlyck de wed: Huysmans Soon en Knegt, Item den Klompemaackers Soon Aenspraeck over te geven en Soodane Conclusie te Nemen, als nae gelegentheit en vereijch van Soodane Indraght en excessen in onse Jaght nae Reghten Sal behooren, ende dese Saacke tot Sententie Incluys vervolgen met maght van Substitutie; beloovende van waarde te houwden alle tgeene onsen advocaet Fiscaal, off des Selffs gesubstitueerden hierna Sal Comen te doen, en hun in alles t Indemniseren;

des t'Oirconde hebben wij dese geteekent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 30^{en} maert 1726.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

1-4-1726 **205** [folio 68 recto en verso]:**Obligatie van 10000 guldens Holl~ in faveur van de Heer Secretaris Antoni Gaijmans**

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen, dat Wy geconstitueert en bevolmagtigt hebben gelijk doen Cragt deses den wel Edelen Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm van Steenler onsen ordinairen advocaet voor den Hove Provinciael van Gelderland, om te Compareren voor de Provinciale Leenkamer des Furstendombs Gelre en Graeffschap Zutphen, en aldaer te bekennen, dat wij wel en deugdelyck ontfangen hebben van de Heer Antoni Gaijmans Secretaris der Stat Arnhem eene onverdeylde Summe van Tien Duysent guldens Hollants den gulden ad XX Stuijvers gereeckent, dewelcke Sullen worden geëmploijeert tot afflegginge van d'oude Schulden van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh; Daeromme te Renuntieren op d'exceptien de non in numerata et in Rem Versa pecuniae, ende te belooven van voorñ: tien duysent guldens jaerlyx ende alle Jaer voor Interessen te betalen Vier en een Halff pro Cento, Edogh de Selve betaelt Wordende binnen drie maenden nae den Verschijnsdagh die wesen Sal den 19^e Aprill 1727; dat men als dan Sal konnen en mogen volstaan, mits betalende vier pro Cento, ende in die betaeling der Interessen te Continueren, tot dat dese Capitale Summe Sal Syn affgeloscht, twelck aen beyde Zyden vrij Sal Staan, mits dat de Denuntiatio een halff jaer voor den vervalldagh Respective gedaen worde, en Sullen de Jaerlyxe Interessen, als mede het Capitaal by afflegginghe binnen Arnhem aen handen van den Crediteur Synen Erven oft wettigen thoonder der Obligatie Commer vrij moeten betaelt en gerestitueert Worden; ende tot eene Speciale Hypotheecq te Stellen en te verbienden onsen windt en Rosmeulen tot S Heerenbergh, als mede den Heeckers ten tiend benefens den Loelschen Raeytiendt, en dan nogh ons goet Wilhees genaemt op den Spielbergh gelegen Leenroerigh aen Hooghgemelte Leenkamer andersints vrij en onbeswaert, en voorts onse persoon en goederen geene uytgesondert, om daeraen in Cas van misbetaeling voorñ: Capitale Summe van 10000 guldens met Alle de onbetaalde Interessen Kost en SchaadeLoos te verhaalen vrij en Sonder eenige Kortinge van wat Lasten het oock Souwde mogen Wesen, alreede Ingevoert, of naemaels by d'Edele Mogende Heeren Staaten des Voorsz Furstendombs en Graeffschap te Statueren met Submissie aen allen Heeren Hoven Righteren en Gerichten, ende in Specie den Provintialen Hove van Gelderland: ordonnerende aen onsen tydlycken Lantrentmeester onser Graeffschap Bergh, dat hij voorñ: Interessen aen welgemit~ Crediteur des Selffs Erffgenamen ofte Wettigen thoonder deser obligatie promptelyck en perse Sonder vernere ordonnantie sal hebben te betalen, die gequitteert Zynde hem in Reeckeninge Sullen valideren;

In teecken der waerheyt hebben wy dese neffens twee Leenmannen van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh by gebreck van Leenmannen des Furstendombs Gelre en graeffschap Zutphen, en met ons aengeboren Graefflyck Segel becraghticht op ons Slott S Heerenbergh den eersten April 1726

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

L: S: / Maximilian Zumkley Leenman

L: S: / Ab: de Both Leenman.

[in de marge:]

Dese 10000 guld~ Syn in de Reeckeninge van den Secret~: de Both gesloten den 8 Januarij 1727. in ontfanck gebracht

1-4-1726 **206** [*folio 68 verso t/m 69 verso*]:**Commissie als Borghgreve des Hooghgraeff~: Huyses Bergh op den persoon van Derck Scheers.**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo door de Vrywillige Resignatie van Arnold Scheers gewesenen Borghgreff van ons Hooghgraeff~: Huijs Bergh desen dienst is komen te vaceren, en dan noodigh Zynde, dat in des Selffs plaetse een ander bequame persoon aangesteld worde; soo ist, dat wij ten Insien van de Neerstigheyt ijver en getrouwigheyt waermede ons des Selffs Soon Derck Scheers eenige Jaaren gedient heeft, gemelten Derck tot alsulcken Borghgreven dienst genadigh gecommiteert en aangesteld hebben, gelyck wij Committeren en aenstellen Cragt deses, hem gevende volcomene Last en maght, denSelven dienst t'aenverden, onzers Huyses Meubilen, en wat hem Sonsten aenvertrouwt, oft bij Inventaris Overgelevert Worden Sall wel waerte neemen, Vuyr en Light wel te waghten; ende andere onse domestiquen Sonderlinge in Stall en Schuyren Sulx te doen Waerschouwen; op die Voorvallende Noodige Reparatie van onsen Graefflycken Huijse en aengehoorige gebouwen, als mede van Bruggen, Heckens, Hameijen Slagboomen en sonst andere Timmeragien van ons Verordent ofte nogh te Verordenen goede agh te hebben, van de dagelyxe Arbeyts Luyden en daghuijrders Pertinente en opreghte aenteekeninge te houwen, met deselve aff te Reecken, daer van behoorlycke Attestatie te geven, om aen onsen Lantrentmeester oft aen die geene, waer van die betalinge geordonneert Werden Sall, tot verificatie van derselver Reeckeningen te dienen; Niemandt eenige dienst Lootjens te geven als aen die Selve Soo Hunnen Dienst in Effect en nae behooren gedaan Sullen hebben; Niemandt t Zij met wagens Karren oft paarden, oft Sonst tot eenigen anderen, als onsen dienst baaden te Laaten; den tour van Diensten volgens opgegevene Lijsten exactelyk t'observeren Sonder ymant tot Laste van andere te Verschoonen, nogh oock onse onderdaanen met onnoodige Diensten, Sonderlingh t'ongelegener tyt te beswaren; onse Gaerdens, Haven Cingelwall, en andere plaetsen daertoe van ons gestedineert of nogh te destineren, in plantage en sonsten wel t'onderhouden, alle gemelte onzers Huyses Quartieren Cameren en Solders Reyn te houwen; oock wel toesien, dat die poorten bij dage ter behoorlijcker tyt geopent bewaert, en bij naght tot voorkominge van disordres en ongelegentheynt wel gesloten worden; de Knollen en Wortelen op het Velt Staande te besorgen dat op haeren tyt wel gereynigt worden en bequaem Zynde wel bewaert worden; onsen Modder wel in agh te Nemen, de Wallen op Weerkanten van de Stads poorten wel te bevryden, dat daer van geen op off affganck gemaect worde; de binnenplaetse van ons Casteel [*renvooi*: Schoon en] Suyver te houwen, onse Vyvers met de Noodige Paetvisschen te Versien; ende vorders alle t geene te doen, dat eenen goeden en getrouwen Borghgreve van ons Hooghgraeff~: Huys S Heerenbergh te doen Schuldigh en gehouwen is; en hem daer en boven van ons ende onse Officiere daertoe geauthoriseert Zynde, in onsen Name aenbevoelen moghte Worden; voor welcken onsen Dienst gemelten onsen Borghgreve sal hebben en genieten voor Jaerlyxe gage a dato deses aenvangende hondert dalers Hollants, en daer en boven voor twee Koeyen Weydens te hebben en gebruycken ons weijdeken Simons maetjen genaemt en twee voeder torff, sonder ijts verners van Emolumenten, affvall, oft andersints te Konnen praetenderen; Vermits dat meergemelten onsen Borghgreve aen onse Handen sal hebben te praesteren den gewoonlycken Eedt van trouwe, van dese in alle poincten Wel, exactelyck, en getrouwelyck naerte Komen, ende Sonsten in alle andere voorvallen naer Syn Vermogen onsen Schaade Schutten, en beste bevorderen te helpen: ordonnerende dien volgens aen onsen Lant drost, Lantrentmeester Righter, Scepenen en alle onse Officiere, bediendens, en onderdanen, en andere dien aengaende Versoekende, voorz~: Derck Scheers voor Borghgrave van onsen Graefflycken Huyse Bergh t'Erkennen en halden, alsoo Sulx is

onsen genedigen Wille en Ernstlijcke Meijnonge, alles bij provisie, en tot onsen Wederseggen, die wij ons wel expresselijck Voorbehouden

In waerheyt oirconde hebben wij dese eygenhandigh ondergeschreven, ende met ons aengeboren Hooghgraeff~: Segell doen becraghtigen op ons Slott S Heerenbergh den eersten April 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

1-4-1726 **207** [*folio 69 verso en 70 recto*]:**Commissie voor Derck Scheers als Opsiender van alle de Lantgoederen Timmeragien Reparatie etc~:**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo Wij Seer noodigh en Dienstigh Vienden, dat op onse Lantgoederen timmeragien Reparatie van onse Huysen Molens Bruggen &c: als andersints onder onse Respective Rentampten gehoorde, met besonderen Vlijdt Sal worden opgepast; ende wij van de bequaam: en getrouwigheyt van onsen Lieven getrouwen Derck Scheers Borghgreve van onsen Graefflycken Huyse S Heerenbergh genoegsaam Verseeckert Zijnde; Soo ist, dat wij denselven Committeren en aenstellen, gelyck Committeren en aenstellen Cragt deses tot opsichter van alle onse voornoemde Landerijen Bouw: en Weijlanden, geene uyt gesondert, Timmeragien, Reparatie van Huisen, Molens, Bruggen, etc: om deselve Overal neerstigh en vlijtigh naerte Sien, en Wel te Letten op alle het geene ons Proffyt oft voordeel eenighsints Kan vermeerderen offte Verbeteren; Sonder inSicht van ijmant Wie het oock magh Wesen; aen ons, ofte wel aen onsen Raeth getrouwelyck Rapport te doen van alle t geene hem Sal voorKomen; van alle timmeragien en Reparatie Inspectie te Nemen van differente Werck baasen daer van de Bestecken te Laten maacken, ende met onse ofte onsen Raets Kennisse aen den minst aennemenden te bestaaden, de Noodige Materialien tot onsen meeste Profyte te besorgen, ende in het overige alles te doen wat aen hem Sal worden geordonneert, en hy tot onsen meesten Voordeel Sal bevienden te behooren; Waer voor Jaerlyx a dato deses aenvangende Sal profiteren en genieten onse vrye tafel, en eene Somme van Sestigh gulden Hollants uijt onse Lantrentmeesterye PerSe Sonder onse Vernere ordonnantie te betalen, die met Quittantie Sullen Valideren, mits dat alle Verteeringen en Reyskosten /: behalven die nae Boxmeer Soo het den noot van daer te Komen, moghte vereysshchen /: tot Synen Lasten Sullen Komen, Sonder daer voor oyt ijts te Connen Praetenderen ofte Eijsschen, Ordonnerende aen onse Officiere, ende die geene Soo Sulx mogte aangaan hem voor opsiender van Onse Landerijen en Timmeragien te Kennen en Respecteren; ende van dit alles wel en getrouwelyck tot onsen meesten Voordeel nae te Komen, heeft gemelten derck Scheers aen onse Handen den Behoorlycken Eedt affgeleght; alles Edogh by provisie ende tot onse Genadige Revocatie, Sonder gehouwen te Zyn daer van Redenen te geven:

In Waerheyt oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, ende met onsen aengeboren Graefflycken Segel becraghtigt: Op [nogmaals:] Op ons Slott S Heerenbergh den eersten April 1726

«Onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern. / L:S:

«Juramentum»

Ick Derck Scheers Sweere tot Godt Almaghtigh, dat Ick den Inhoudt van myne Commissien als Borghgreve vant Hoogh Graeff~: Huys S Heerenbergh, en Opsiender van de Timmeragien en Reparation Van Huysen Molens Bruggen als andersints het Hooghgraeff~: Huys Bergh int generaal aengaende aen mij in dato van den eersten deser genadigh Verleent, in alle Haere deelen en Poincten Opregtelyck en getrouwelyck Sal NaerLeven en achtervolgen, alle Schaade nae myn vermogen Schutten, ende het Interesse van Syn Hooghgraeff~: Excellentie Mynen genadigsten Heere &c &c &c Waernemen, en bevorderen, ende mij generalijk gedragen, als eenen goeden en getrouwen Borghgreff en opsiender Verschult is te doen: Soo Waeraghtigh Helpe my Godt Almaghtigh

S Heerenbergh den 26^e april 1726.

«onderstont» / Derck Scheers.

2-4-1726 **208** [*folio 70 recto en verso*]:

Collatie van de Cappelle Castraal tot dixmuyden op den persoon van Antonius van Afferden.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo door de Resignatie van den Eerwaardigen Franciscus van Afferden Priester de Capelle Castraal vant Choor in de Parochiale Kercke onser Steede dixmuyden is komen te vaceren, waer van het Regt van Collatie aen ons is Compaterende, Soo ist dat wij door genoegsame Attestation verseeckert Zynde van de bequaemheijt van Antonius van Afferden theologant inde Godt heyt, [:sic] aen hem genadiglyck Confereren de voorseyde Capelle Castraal in de parochiale Kercke onser Stede dixmuden voorn: met alle d' annexe Beneficien en Emolumenten, Soo en gelyk Syn voorsaten tselve geprofiteert en genooten hebben Versoeckende de geestelycke Overigheyt hem daertoe te verleenen behoorlijcke Acte van In Stitutie:

In Waerheijts oirconde hebben wy dese onderteekent en met aengeboren Hooghgraeff~: Segell becragtigen Laaten Op ons Slott S Heerenbergh den 2 april 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern. / L:S:

5-4-1726 **209** [*folio 70 verso*]:

den 5^e april 1726: Acte van Magistraets veranderinge der Stede Dixmuden op de Heer van Kessel gedepescheert, om de Magistraet op maj 1726: beginnende en maj 1727. expirerende: te veranderen, ende die eodem dato aen de Heer de Jonghe in Syn welEdele faveur affgesonden.

11-4-1726 **210** [*folio 70 verso*]:

Ordre aend[en] Drost tot gendringen om wegens het gedragh van een[en] Reyn: Henrick van Munster aen des Selffs officier in de grave te klagen op dat den Selven in Syn guarnisoen magh worden gereclameert

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Alsoo onse Ingesetenen tot Ulff over het gedragh van eenen Seeckeren Soldaat Reyn: Henr: van Munster Liggende ten dienste van den Staet in guarnisoen tot grave aen ons niet Sonder Redenen hebben doen klagen, onder~: versoeckende, dat voorn: Reyn: Henrick van Munster tot voorkominge van ongelucken ende besorglycke quade gevolgen uyt dese onse Heerlickheyt tot Syn guarnisoen moghte worden Ingeroepen; Soo ist dat wy den Welstant en Ruste van onse onderdanen ter Herten nemende, ordonneren aen onsen Lieven getrouwen Everhard Verheull drossard onser Heerlickheeden gendringen en Etten, dat ten eersten nae het guarnisoen van de Grave Sal hebben te Schryven, en aldaer versoecken, dat desen van Munster tot Syn guarnisoen moge worden gereclameert, en nimmer oorloff gegeven, om tot onse Heerlickheeden wederom over te Komen, om alsoo verdere ongenugten van onse onderdanen en Selffs dien Munsters ongelucken voortekomen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 11^{en} april 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

15-4-1726 **211** [*folio 71 recto*]:

Op het Request van Egbert de Wilt om Syn Leen Synde een Weydekamp Reyn: Michiels Camp genaemt onder Sambeek te mogen veralieneren en vercoopen

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Octrojeren en permitteren aenden Suppliant, dat hij het Leen goet Hierinne Vermelt Sal mogen vercoopen en veralieneren; mits dat praestere alle tgeene nae usantie van onse Hooghgraeff~: Boxmeersche Leenkamer wordt vereijcht; ons, ende een ijder Sijn goet Reght voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 15^{en} April 1726.

«onderstont» Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

15-4-1726 **212** [*folio 71 recto*]:

Permutatie van een Stuckje HoffLant met Steven van Hass

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo Steven van Hass Inwoonder onser Stat S Heerenbergh ons onderdanigh heeft versoght, dat wy hem souwden Overlaten en Cederen een halff Haeffken In het ganxken aend'oost Zijde van de Stat S Heerenbergh ten Noorden en Oosten van het Erve en Hoff van den Commissaris Johan van Hass, ten Zuyden ons Erve met eene Hegge gesepareert, ende ten Westen van het voornoemde Ganxken gelegen, welck halve Haeffken Wilhelm van Schriek t Laetst in paght heeft gehadt ende dat wy daertegens Erflyck Souwden overnemen ende voor ons behouwen een stuckje Hoff Lant ten oosten tegen den Hoff van Arnold Scheers ten Zuyden en Noorden op den wegh aen ons Erff

en ten Westen het Erve vande Wed: van Jan Janszen [renvooi: achter de Schoole gelegen] [nogmaals:] gelegen; Soo hebben wij Sulck versoek genadigh toegestaan, en aen hem t voors~: Halve Haeffken int ganxken als vooren Overgegeven en getransporteert, om voortaan bij hem en Syne Erven Erfvelyck behouden en [gebruyckt, *veranderd in:*] gebruyckt te worden, mits dat hy ons daertegens gerichtelyck Sal Cederen en transportereren het voorn: Stuckje Hofflant als boven achter de Schoole gelegen; en alsoo dese twee parceeltjes Lant yder omtrent Sestigh gulden waardigh Zijn, Sal voorseiden Steven van Hass daer van den 50^{en} penninck betalen, die hem voor onse Halffscheyt Sullen gerestitueert worden, waernaer onsen Lantrentmeester Sigh Sal hebben te gedragen, en in Syn Reeckeninge daer van Annotitie Maacken;

des t'oirconde Syn hier van twee eens Luydende acten vervaerdigt, en door ons onderteeckent en gesegelt.

S Heerenbergh den 15^{en} april 1726

«onderstont» Frans wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern / L: S: / Steven van Hasz:

18-4-1726 **213** [*folio 71 verso*]:

Op het Requeste van Arent Arentze en Hendersken Vos, om een Huijsken op Sneecken mergen te mogen timmeren.

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Hier over gehoord het onder~: bericht van onsen Seer Lieven getrouwen Ferd: Phil: van der Veecken Rentmeester Inden Bylant, permitteren gena~: aen de Supplianten dat een Huijsken op Sneecken mergen Sullen mogen Setten, mits Conditie, dat het aen ons ten allen tyden Sal vrijstaan dit Huysken te doen affbreecken, off wel nae ons believen nae Voorgaende onpartydige taxatie tselve aen ons te Nemen; oock Sullen de Supplianten bij d'aenstaende generale verpagtinge, den gront waer op het Huijsje Sal gesett worden, de novo van ons pagten, waer van bij onsen Rentmeester Annotitie te maacken is;

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 18 april 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

25-4-1726 **214** [*folio 71 verso*]:

Placaet wegens den Continuelen Brant inde Bergsche Bosschen

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo tsedert eenige Jaaren Herwaerdt verscheyde Keeren, en nu al nogh voor Weynige dagen brant in onse Bergse Bosschen is geweest niet sonder groote Suspitie, dat Sulx door boose en Quaetaerdige Menschen wordt aen gestooken; Om Waerinne nae uytterste Vermogen te versien; Soo ist dat Wij Hiermede aen een ijder bekent Laten maacken, dat Soo wie den dader oft daders van dit boose feijt Kan aenbrengen, en haer Overtuygen Sulx gedaan te hebben, Sal genieten eene praemie van Hondert guldens Hollants, ende Synen Naem des Versoght Zynde, worden gesecreteert; verbiedende mede aen alle onse onderdaenen inde Bosschen arbeydende, dat aldaer geen tabacq Sullen mogen Rookken op poene van 10 golt gulden yder Reyse te verbeuren; Waer-

op onse onderscholten Vorsters en Jagers goede aghtinge hebben te geven, ende d'overtreders ter plaetse daert behoort aente brengen

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 25^{en} april 1726.

«onderstont» Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

29-4-1726 **215** [*folio 71 verso*]:

Op het Req^{te} van Daniel Hagedoorn, om op de Hoffgoederen van Arnold Peelen bij Commer en Arrest te mogen Procederen.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Consenteren en octroijeren aen den Suppliant, dat tot Voldoeninge van Syn Regtmatische praetensie op de goederen van Arnold Peelen Secretaris tot Welh [*:sic*] aen ons Hoffhoorigh Zynde met Commer en Arrest Sal mogen procederen, mits praesterende alle tgeene nae Hoffregten wort gerequireert, ons, en een yder Syn goet Regt voorbehouden;

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 29 april 1726

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c

29-4-1726 **216** [*folio 72 recto en verso*]:

Volmagt voor de Heer doctor en advocaet Reygers om den geErffendagh tot Borgh te Respiteren

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Alsoo uyt het extract prothocollair van den Laetsten geerffden dagh der Hoogheyd Wisch op den 20 en 21 Decemb~: 1725. binnen ter Borgh gehouwden, ons is gebleecken, dat verscheyde Posten door den Doenmaligen gecommitteerden onsen Seer Lieven getrouwen O:P: Hoevel ad Referendum Syn overgenomen ten Fine van naerdere Instructie, hoe en in wat voegen wy daerop ten naesten Ervendage Souwden willen goet Vienden te Resolveren; Soo ist dat Wy hebben gecommitteerd gelyck Committeren Cragt en mits desen onsen Seer Lieven getrouwen Ordinaris Raeth Advocaet A:J: Reygers, om uyt onsen Name de Respective Heeren Geerffdens voortedragen, dat Wij /: voorSoo veel ons is betreffende :/ hebben geresolveert en goetgevonden het naevolgende;

Voor eerst, dat door den nieuwen aangestelden beurder van verpondinge Dr Philip Schickhardt voor den ontfanck behoortlycke en Sufficiente Borgen gerigtelyck gestelt Zynde met volabel bewijs en extracten uyt de Respective prothocollen behoorde te worden aengetoont en daergedaan, dat de gestelde onderpanden voor den ontfanck van een dubbelt jaer uytmaackende 8000 guldens Syn vrye en onbeswaarde Goederen, ende dat soodanigh gerigtelyck Verbant ten prothocolle van beswaar Soude Moeten worden geregistreert

Ten tweeden dat de Kercke van Varssevelt aen ons Sal overgeven Specificatie van den Jaerlyxen Canon, Soo op de Respective aengegravene Gronden tot de Kercken Plaetse gehoorende, Syn geleght, als Wanneer Wij nae bevindt, deselve /: VoorSoo Verre ons aengaet :/ onse genade Sullen Laten Wedervaeren.

Konnende oock ten derden voor dese Enckelde Keer in dit extraordinair geval mede Lyden, dat aen de Respective Officieren, Lantschryvers, Vaegden en ondervaegden voor hunne extraordinaire Moeijten mitsgaders Costen en Verteeringen Over ende Van Wegens het opSoecken, naersien, taxeren, veraccorderen der vercogte aengegravene Landen uyt de gemeente, ende het beswaren met de Jaerlyxe Canons etc~: op den 25: 26: 27: 28 en 29^{en} Septemb~ 1724. gedaan uyt de Penningen van de Vercogte gemeens Gronden, de overgegevene Reeckeninge te Samen 321 guld~ 8 Stuyvers Sigh bedragende Worden voldaan, Sonder dat het Selve int toecomende tot eenige Consequentie ofte Praejuditie Soo van Vacatien als andersints Sal Konnen getrocken Worden:

ende ter wyle wij met bevremdinge Hebben Vernomen, dat de wed: Brusse reets niet alleen eenige Penningen van d'aengegravene Landeryen Souwden hebben ontvangen, die oock al te Soeck Souwden Zijn, neen maer oock dat eene Capitale Summe van een duysent gulden Staende op den Naeme ende ten profyte van de Heeren geerffdens, ende tot Laste van den Heere en Vrouwe van Lighenbergh Stille Souwde hebben gelight, ende de Selve tot Haeren eigenen Profijte geemploijeert, Soo gelasten Wy onsen gecommiteerden Voorñ: wel Specialijck, om de Respective Heeren Geerffdens In bedencken te geven, en met de Selve te Resolveren, oft niet tot Besten en Hooghsten Nutte vant gemeen het Raetsaemste Soude Zyn om voorsz~: Weduwe Brusse te arresteren, en op een Secure Plaetse te doen brengen en bewaeren, op dat men Soo Veell te beter agter desen Gantsen Quaden toeleg van Saacken en Soo doende Voorsoo mogelyck, nogh tot Syne penningen Souwde Connen geraacken; en aen den Nieuwen beurder D': Schickhardt wel Specialyk t'Interdicieren, om bij Provisie nogh aen haer, veel min aen ijmant anders die jaerlyxe geaccordeerde Hondert guldens uijt te tellen, als met voorKennisse der Respective Heeren Officieren, op poene dat daer voor Responsabel en aenSpreekelyck Sal Sijn; Beloovende Voor het overige alle tgeene onsen gecommiteerden Vorders uyt onsen name Sal komen te doen en goetVienden te Resolveren, van volkomen Waerde te Houwden, ende hem in alles t'Indemnisieren:

In waarheyt's Oirconde hebben Wij dese geteekent, en met ons Hooghgraeff~: Segell Bevestigen Laaten op ons Slott S Heerenbergh den 29 April 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern. / L: S:

10-5-1726 **217** [*folio 72 verso en 73 recto*]:

Placaet op en wegens het Houwden van Duyven. &c~:

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Alsoo verscheyde Klagten Syn voorgekomen, dat door d'ongeregeltheit in het Houwden van Duyven in onse Heerlickeeden Gendringen Etten en ulfft, d'eene doord'andere wordt verkordt; ende daeromtrent Willende Voorsien; Soo ist, Dat wij Conform de placaten deser Landen daertegens geëmaneert mits desen verbieden, alle onse Ingesetenen onser voorñ: Heerlickeeden, dat niemant eenige duyven Sal mogen hebben ofte houwden, tenZij dat Sy Selffs tien mergen Lants ofte Mudden Gesaeijs omtrent Syn woonsteede gegoedet ende geerfft Zijn, ofte dat met volabel bewijs Souwden Connen aenthoonen, daertoe van olts beregtight Zyn, op eene boete van vier dalers te verbeuren, dat insgelyx niemant eenig treckSlagen oft Slagnetten in Bergen ofte andersints tot het vangen van duyven sal mogen gebruikken bij poene als voorsz~: Soo dickwils Sij bevonden worden hiertegens te doen: Beveelende onse Scholten [*doorgestreep*: en] onderscholten, en Jaegers Hierop particuliere goede aghtinge te geven, ende d'overtreeders ter plaetsen daert

behoort aen te brengen: Ende op dat Niemant Hier van eenige Ignorantie Souwde Connen praetenderen, soo Lasten aen onsen Drossard dese ter gewoonlycker plaetsen te doen publiceren en Affigeren

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 10^{en} Majij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

10-5-1726 **218** [*folio 73 recto*]:

Placaet dat Niemant tot Boxmeer oft Ste Anthonis eenige Huyskens ofte Hutten op haeren grondt Sullen mogen timmeren, tenZij voor 500 gl~ Holl: vast vrij en onbeswaert Erve en goet hebben, en Sulx gerigtelyk Verbienden.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen kondt ende te weten, dat alsoo aen ons door Schepenen en geswoorens onser Heerlickeheit Ste Anthonis by onderdanigste Requeste is voorgedragen, dat eenige Jaeren Herwaerts Soo ingeboorne, als buytenLantse, die in Ste Anthonis eenige Weijnige Landeryen van geringe Importantie Syn hebbende, daerop Hutten en Huyskens komen te timmeren, waerdoord'arme menschen toenemen, niet tragtende Hunnen Kost Elders te Soecken ofte te [*tussengevoegd*: ge:]Winnen, ende te beduchten is, dat deSelve meer en meer dagelyx Sullen vermeerderen, tot Last van de welhebbende en Vermogende Ingesetenen; ende wij mede onderrigt Zynde, dat het Selve in onse vry Heerlickeheit Boxmeer wordt ondernomen; Waerinne nootsaekelyk moetende voorsien worden; Soo ist dat wy mits desen genadigst ordonneren en beveelen, dat niemant van nu voortaan het Zij in onse vry Heerlickeheit Boxmeer ofte Ste Anthonis, [2] Sal mogen timmeren, [1] eenige Huyskens ofte Hutten, ende Sigh aldaer metter woon nederSetten, alvorens Sy Luyden Sigh aen ons, ofte onsen Officier Sullen hebben aengegeven, ende goet bewijs, van haer voorige woonplaetse, handel en Wandel verthoont, gelyck mede, dat voor aff aen ons, ofte aen onsen Officier Sal moeten worden aengetoont, dat Soodanig[e] Luyden aen Vast, vrij, en onbeswaert Erve en grondt Syn hebbende de Waerdije van Vijffhondert guldens, die gerigtelyck sullen verbonden Worden, om daer uijt, In Cas dat d'Eijgenaeren oft haeren Erven tot Last van den Armen mogten Comen te Vervallen, haere Subsistentie in Soo verre te vienden; ende opdat Niemant Hiervan eenige Ignorantie Souwde Mogen praetenderen, Soo beveelen wij aen onsen Seer Lieven getrouwen Drossard Wilhelm de Raet dese ter plaetse daert behoort te doen publiceren en affigeren:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 10^e majij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

11-5-1726 **219** [*folio 73 verso*]:

Schrijvens aen de Heere Praesident van Hell over de Saacke van Nieuwstat en Roosengarde.

Hooghwelgebooren Heer

Beright Zynde, dat twee Saacken in Cas d'appel van een en deselve Nature over het Wederrechtelyck Holthouwen in de Bosschen onser Graeffschap Berghe tusschen Wilhelm Nijstat en Wilhelm Rosengarde appellante Contra Dr Reijn: Creuwel gesubstiteerden Advocaet Fiscaall

geappelleerde d'Eerste al op den 6 Decemb: 1715. ende d'tweede op den 19 January 1720. voldongen, en in Staet van Wysen geweest; ende dat ons aende decisie derselve merckelyck is gelegen, Vermits de groote excessive Vernielinge van Holt nu t Sedert eenige Jaaren Herwaerts; Soo Recommandere dese twee voorgemelte Saacken aen die bij U Hooghwelgeb: Loffelycke en gewoonlycke Justitie; en versoecke Seer In Standigh, dat deselve mogen worden voorgenomen en affgedaen:

U Hoogh Welgebooren doet ons Hierdoor een particulier plaisier, en ben voor altoos met veel veneratie

Hoogh welgebooren Heer, / U Hooghwelgebooren Dienstwilligen Dienaer

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

S'Heerenbergh d[en] 11e Majj 1726.

«Inscriptio»

Monsieur,

Monsieur Le Baron de Hell Seigneur de Wiltbaen et Clarenbeek, praesident au Conseil de La Province de Gueldre &c &c / à Arnheim.

1-6-1726 **220** [*folio 73 verso*]:

Op het Req^{te} van Derck Hoet Scholtus tot Millingen

Wij Frans Wilhelm Grave &c

Geleth op den Inhoudt deser Req^{te} permitteren bij provisie aen d[en] Suppliant, dat als den tour van de Millingse gemeente, om deSelve vier jaaren te gebruycken, wederom aen ons Sal gekomen Syn, hij als dan Jaerlyx twee Schaeren Weydens voor gage als Scholtus Sal genieten, en anders niet, waernaer onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Sigh onder~: te gedragen heeft; en Invall uyt d'oude Reeckeningen mogten bevonden worden dat Syn voorsaten als Scholtussen van Millingen, dese twee Scharen Weijdens niet hadden geprofiteert, Soo Sullen deselve alhier mede Cesseren; t welck wel expresselyck wort gereserveert:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 1^{en} Junij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

13-5-1723 **221** [*folio 74 recto en verso*]:

Commissie op den Heer Antoni Spekeslager als Rentmeester der Hoogheyd Wisch, dogh had moeten worden geregistreert Fol. 8. maer ter oorsake my de Selve niet eerder als nu is ter handen gestelt, Soo heb ik de Selve oock niet eerder alhier Connen insereren en te boeck Bringen.

Wy Johanna Catarina Victoria By der gratie Godts Furstinne Dovariere tot HohenZollern Sigmaringen, Gravinne tot Vehringen Haygerlogh en Wehrstein vry vrouwe tot Tetnang Bregentz en Argen geboorne Gravinne tot Montfort Regente en administratrice vant Hooghgraeff~: Huys Bergh &c &c

Also wij van de getrouwe Diensten en goeden ijver Soo onsen Seer Lieven getrouwen Antoni Spekeslager Rentmeester der Hoogheyd Wisch geduirende den tyt van Syn bedieninge voort Intree~ en welwesen vant Hooghgraeff~: Huys Berghe heeft doen blycken ten vollen verseeckert Zijn, en wij ons daerenboven int toecomende Verseecken van Sijn Neerstigh= ende getrouwigheyd soo omtrent het administreren van onse domainen, als om in alle voorvallen het Intree~ van het Huys Bergh te Beneerstigen; Soo ist dat Wij in Overweginge van die getrouwigheyd en het voordeel Soo hy reets aent Hooghgraeff~ Huys Bergh gedaan heeft, daerom genadigst hebben goetgevonden gemelten Antoni Spekslager [:sic] in het voorsz~: Rentampt der Hoogheyd Wisch voor Syn Leven Lanck te Continueren, gelyck wij dan denselven Soodanigh gena~: Continueren by desen, Committerende en Authoriserende den Selven, dat hij van nu voortaan geduerende Syn Leven het voorsz~: Rentampt Sal bedienen, onse domainen administreren, de paghten van dien ontfangen, ende voorts dien aengaende alles te doen op Soodanige wijze, als hij geduerende Syn administratie altoos gewoon is geweest te doen; waertegens hy mede Sal profiteren en genieten alle Soodanige Emolumenten gagien en profyten, als hy geduerende Syne voorige administratie ende bedieninge tot dato deses altoos heeft geprofiteert; ende oft wel onse overige Rentmeesters voor haeren maenpenninck niet meer dan vier per Cento Syn profiterende, Soo willen Wij noghtans uyt Consideratie van des Rendants Neerstigheyd, omtrent die Plantagien en andere pateryen op onse domainen Soo in de Hoogheyd Wisch als Elders, mits hij oock soo veel noodigh en dienlyck daerbij Continuerende, dat hij als voorheen altoos vant geene Sijnen ontfanck sal Emporteren booven die van outs heenen annexe Emolumenten en accordentalien Vyff perCento; ende alsoo die Survivancie van dat voorsz~ Rentampt op den Edelen Eerentfesten Johan Reygers der Medicinae doctor voor Syn Leven Cragt genad~: Commissie van onsen Seer Lieven Ehegemaall den doorlugtigen Heer Meijnard Carl Furst van HohenZollern Hooghloff~ gedaghtenisse, als vader en momboir van onsen seer Lieven Heer Soon den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm Grave tot den Bergh de dato den 29 Januarij 1712. en naedere dispositie daerop gevolgt, genad~: is geconfereert, en ons is gebleken, dat tusschen gemelten Reijgers, en anton Spekeslager omtrent de Survivance een accoort is overkomen, Soo ist, dat wy Soodanigh accoort by desen genad~: aggreeren en Confirmeren, Willende en ordonnerende oversulx, dat indien het door de Schickinge Godts Almagtigh mogte Comen te gebeuren, dat geml~te Johan Reijgers onsen Rentmeester Antoni Spekeslager moghte Komen t'overLeven, dat alsdan het Rent ampt der gemelte Hoogheyd Wisch Sal devolveren en vervallen op onser Rent ampts Spekeslager naer te latene Erffgenaemen, by de welcke als dan oock geduerende het Leven van d~ gem~lte Johan Reygers Sullen worden geprofiteert alle voorgaende Emolumenten en andere Accidentalien desen Rentampte van outs heenen annex, Soo noghtans, dat die administratie sal geschieden door soodanen, die met onsen ofte onsens Soons genad~: agreatie daertoe sal worden benoemt.

In teecken der waarheyd hebben wij dese eygenhandigh geteeckent, ende met onsen aengeboren vorstelycken Segell bevestigen Laaten: op het Slott S Heerenbergh den 13 Majj 1723.

«onderstont» / Loc: Sigilli / Furstin Zu Zollern Geborne Graffin Zu Montfort.

26-2-1724 **222** [*folio 74 verso en 75 recto*]:**Genadige agreatie en approbatie vant Contract Soo tusschen d[en] H^r Johan Reygers Medicinae doctor ter eenre, en Antoni Spekeslager ter andre Zyde wegens het Rentamt der Heerlickheeden Gendringen en Etten is ingegaan.**

Wy Johanna Catarina Victoria By der gratie godts vorstinne dovariere van HohenZollern Sigmaringen Geboorne Gravinne van Montfort Regente en administratrice vant Hoogh graeff~ Huys Bergh &c &c &c

Doen kondt en verklaren, dat wy genadigst hebben geaprobeert en geagreëert, doende Sulx Cragt ende mits desen Soodane Contract als tusschen Johan Reijgers Medicinae Doctor ter eenre en Antoni Spekeslager onsen Rendant der Hoogheyd Wisch ter andre Zyden, in dato den 14^e May 1723. over die Rendye der Heerlickheeden Gendringen en Etten is ingegaan, Ingevolge van het welcke wy genad~: Consenteren en agereen, dat dese voorgenoemde Rendye by, en door gemelte Antoni Spekeslager, geduerende Syn Leven, als mede geduerende het Leven van gemelte Dr Reygers Sal worden bedient en geadministreert, op alle en yedere van outs daer aen annexe gagie profyten en Emolumenten: en by aldien gemelten Antoni Spekeslager eerst voor doctor Reygers deser Werelt moghte affLyvigh worden, soo Consenteren wij mede, dat als dan dese Rendye geduerende het Leven van voorñ: Reygers worde bedient door eene der Erffgenamen by Spekeslager nae te Laaten: Sullende Nogtans het gementioneerde Contract door den Soon van gemelten Doctor Reijgers /: in soo verre die daerby omtrent syn persooene mogte wesen gepraejudiceert :/ mede ten eenigen tyde moeten worden geaprobeert ende geratificeert; wiens Schriftelycke Ratificatie door doctor Reygers versoght, en aen onsen Rendant Spekeslager Overgelevert Zynde, daermede ten allen tijden sal kunnen volstaan:

In oirconde der waarheyd is dese door ons, en mede door onsen Hooghgeeerden Heer Soon den Heere Grave van den Bergh geteekent, en met ons [F, *veranderd in:*] Vorstelyck aengebooren Segel bevestigt op het Slott tot S Heerenberghe den 26 February 1724

«onderstont» / Loc: Sigilli / Furstin Zu Zollern, geborne Graffin Zu Montfort.

1-6-1726 **223** [*folio 75 recto*]:**Volmagt op d[en] Rentm^r vander Veecken en Secret: de Both om d'affgeloopene en gedevaliseerde dycken tot Oghten te bestaaden.**

Frans Wilhelm graeff van den Bergh und HohenZollern

Alsoo onse Dycken tot Oghten in den gepasseerden Winter door de Hooge Wateren en ijskarringen seer sijn gedevaliseert en affgeloopen, en ten hoogsten Noodigh Zynde, dat deselve wederom worden opgemaackt en in goeden Staet gebraght, soo ist dat wy gecommitteert en bevolmagtigt hebben, gelyck Committeren en bevolmagtigen Cragt deses onse Seer Lieve getrouwe Ferdinand Philip van der Veecken Rentmeester onser vrij Heerlickheyd den Bylant, en onsen Secretaris Abrah: de Both, om met onsen Rentmeester van Oghten Thomas Gijsberts onse dijcken aldaer tot onsen Meesten profyt aen den minst aennemenden te bestaaden, ende daerinne Vorders te doen ende te Laten, tgeene Zy sullen ordeelen tot onsen meesten Voordeele te behooren, ende Wij Selffs praesent Synde Souwden Connen en mogen doen; Sullende voor goet en van waerde houwden alle t geene door de Selve in desen sal worden gedaan; en hun in alles Indemniseren:

des t'oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent op ons Slott S Heerenbergh den eersten Junij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

1-6-1726 **224** [*folio 75 verso*]:**Ordre tot het Repareren vand~ kribben tot Randwijck voor d~ H^r Rentmeester van der Veecken**

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouw[en] Rentmeester in den Bylant Ferd: Phil: van der Veecken, dat het hout paelen en wiepe banden etc tot Reparatie van de nootsaackelyxste Kribben tot Randwyck noodigh tot onsen meesten Profyte Sal besorgen; als mede d'Inlaage van den Panner Wartsen Dam t Sy bij bestadinge aen den minst aennemenden ofte andersints doen, ende daerinne nae mogelyckheyd ons meeste profyt bevorderen; en alles doe tgeene Wij Selffs praesent Zynde Souwden Connen en mogen doen, Sullende die bestadinge, en t geene hierinne verders Sal Comen te doen van waerde houwden, en hem in alles Indemniseren.

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den eersten Junij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

12-6-1726 **225** [*folio 75 verso*]:**Op het Req^{te} van Claes Claessen Ingesetenen tot S^{le} Anthonis.**

Gesien d'onderdanigste Req^{te} en geleth op de Redenen daerbij vermeld permitteren Wy gena~: voor desen Enckelen Keer alleen, Sonder eenige de minste Consequentie oft praejuditie, dat hy Suppliant Syn wooninge oft Huysken voor ons geemaneert plaacet vanden 10 majj 1726, by naer vervaerdigt hebbende, vorders op Syn eygen Erff en goet Sal mogen optimmeren en voltrecken,

op ons Slott S Heerenbergh den 12 Junij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

14-6-1726 **226** [*folio 75 verso en 76 recto*]:**Schryvens aen d~ H^r drost de Raet over den ontLyffden tot S^{le} Anthonis**

Eerentfesten Seer Lieven getrouwen

Wy hebben uyt U L: missive van den 12 deses aen ons p^r expressen toegesonden, vernomen, hoe dat op d~ tweeden pinxterdagh omtrent 10 uren des avonts tot S^{le} Anthonis den Soon van Egbert Jordens Synen Knecht Soude hebben dootgestoocken, dogh dat den Dader is ontvlugt; UL: weet ons nogh met geen Seeckerheyd te Berigten, op wat Maniere, en uyt wat oorsaacke het Selve is geschiet, waeromme mits desen UE gesinnen om daer over ten aller eersten Vlytige en pertinente Informatie te nemen, en de Selve aen ons toete Senden, op dat daerinne vorders magh worden gedaan wat Reghtens is:

waermede UL: inde bescherminge des alderhooghsten beveelende, Verblyven wij UL: met genade gewogen

Eerentfesten Seer Lieven getrouwen / UL welgeaffectioneerde

«onderstont» / Frans wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern

Op ons Slott S Heerenbergh den 14 Junij 1726.

26-6-1726 **227** [*folio 76 recto en verso*]:

Ordre op de H^r Raet A J: Reygers om Contra Ant: Spekeslager Informatien en behoorycke Condschappen te Lighten etc~:

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Alsoo Antoni Spekeslager Rentm^r onser Heerlickeeden gendringen en Etten en Hoogheyd Wisch tegens Reghten heeft Connen goetvienden Ons voor den Provintialen Hove van gelderlant overpraetens Spolie turbel en Indragt te Citeren, en noodigh Zynde, dat tot onse defensie en vernietinge van des Spekeslagers ongefundeerde actie met aenwysinge van der Selver quade Minees en groote ongeregeltheeden veele Informatien Soo inde Hoogheyd Wisch gendringen en Etten als andersints Sullen genoomen en verscheyde Condschappen moeten getrocken worden; Soo hebben wij bevolmagtigt en geconstitueert gelyck bevolmagtigen en Constitueren Cragt deses in de beste en bestendigste Forme Regtens onsen Seer Lieven getrouwen Ordinairen Raeth advocaet A:J: Reijgers, om in die Saacke Soodane Informatien en Condschappen voor de Respective Lant en Stats gerigten waer het oock Syn mogte op Synen naem in Qualiteyt als onsen Raeth en volmagtiger te beLeggen, Ligten, en voorts alle t^r geene besorgen, Dat tot onsen dienste en maintainue van ons goet Reght Sal ordeelen te behooren, dese onse Saacke Soo in exceptivis als ten principalen tam active quam passive Waer te Nemen en te vervolgen tot den uijt eynde toe, alle Saacken te defenderen en verweeren, die voorn: Ant: Spekeslager tegens ons Sal aenvangen, ofte wij Sullen goet vienden tegens hem te Sustineren; en wyders Soo voor den Hove Provintiael van gelderlant, als andere Stadt en Lantgerigten te doen en Laeten, wat dat wij in voorseyde Saacke Selffs Souwden Connen ofte mogen doen en Laeten niet tegenstaande, dat daer toe Specialdere Volmagt mogt vereyscht worden, die mits desen wort gegeven; met Speciale magt om in dese Saacke eene ofte meer t^r assumeren en Substitueren, beloovende voor goet vast en van waerde te houwden alle het geene by onsen geconstitueerden oft desselffs gesubstitueerden, in desen Sal worden gedaan, en hun in alles guaranderen en Indemniseren als nae Reghten:

des t^r oirconde hebben wy dese eygenhandigh onderteckent op ons Slott S Heerenbergh den 26 Junij 1726

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohen Zollern Sigmaringen / Loc: Sigilli

21-6-1726 **228** [*folio 76 verso*]:

Ordre aen d~ H^r Lantschryver Huetinck den H^r Drost tot Gendringen Concernerende

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Van ter Zijden vernomen hebbende, als dat Onsen Lieven getrouwen Everhard Verheull drossard onser Heerlickeeden Gendringen en Etten Sigh tragt t^r onderstaan van eigener Auctoriteit de

Heeren Geerffdens te Convoceren en beschryven over t^r affhooren der Kercken Reeckeninge, aldaer, sonder daer van aen ons voor aff plightschuldigste Kennisse gegeven te hebben, Soo ordonneren Wij aen onsen oock Seer Lieven getrouwen Lantschryver Huetinck om geene brieven dien aengaende t^r vervaardigen ofte expedieren, sonder onse nadre genadige ordres:

gegeven op ons Slott Ulfft den 21 Junij 1726.

«onderstont.» / Frans Wilhelm.

6-7-1726 **229** [*folio 76 verso en 77 recto*]:

Obligatie van 2000 gls~ in faveur van Bernardus Berentze en Syne Huysvrouw Catarina Vinck.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen, dat wy wel en deugdelyck tot d^r afflegginge van oude Schulden van ons Hoogh Graeff~: Huijs Bergh van Bernardus Berentze, en desselffs Huysvrouw Catarina Vinck ontfangen hebben eene Capitale Summe van twee duysent gls~: Hollants den gulden ad 20 Stuyver gereekent; en belooven van voorn 2000 gulden Jaerlyx voor Interessen te betalen vijff proCento, Edogh die Selve praeciselijck wordende voldaan drie maenden naer den verschynsdagh die wesen sal den Sesden Julij 1700 en Seven en twintigh, dat men als dan Sal Connen Volstaan mits betaelende Vier proCento; ende Soo vervolgens tot de Respective affloese toe, die Respectivelijck wedersyts geeijscht en gedaan Sal Connen worden, mits een vierendeel jaers voor den Verschynsdagh daer van behoorycke Denuntiatie geschiede: voor welcke Somme van twee duysent guldens, ende die daerop te verloopene Renten Wij verbienden onse persoonen en goederen egeene uytgesondert, om daer aen in Cas van onvermoedelijcke Misbetalinge voorn: Capitaal en Interessen Kost en schaadeloos te kunnen en mogen Verhaalen onder Submissie van allen Heeren Hoven Rigteren en gerigten, ende in Specie den Provintialen Hove van Gelderlant met Wydere Renuntiatie van d^r exceptie van ongetelden gelde, et de non in Rem verso, ende alle andere, den Inhouwde deses eenighsints Contrarierende; ordonnerende aen onsen Seer Lieven getrouwen Secretaris Ab: de Both, dat hy aen de wettige Thoonderen deser Obligatie d^r Interessen promptelyck binnen drie maenden naer den vervalldagh perse Sal betalen, die met quittantie in uytgave Sonder vernere ordonnantie Sullen valideren.

In waerheys oirconde hebben wij dese eygenhandigh onderteckent, en met ons Hooghgraeff~: aangeboren Segel doen becragtigen op ons Slott Ulfft den Sesden Julij 1700 en Ses en twintigh:

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

[*in de marge*:]

dese 2000 gls Syn door den Secret~: de Both in Syn Reeckeninge gesloten d~ 8^e Janⁿ 1727 in ontfanck gebracht en is wederom gerestitueert als num: 20 In des Selffs Reeckeninge gesloten den 28 Julij 1728. te Sien is

10-8-1726 **230** [*folio 77 recto*]:**Ordre [tussengevoegd: en volmagt] voor de Heer Lantdrost van Marle wegens den Geerffden dagh der Hoogheyd Wisch**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kont en tuygen, dat wij hebben geauthoriseert en volmagtig gemaackt gelyck authoriseren en volmagtig maacken Cragt deses in de beste en bestendigste forme Regtens onsen Seer Lieven getrouwen Petrus Christian van Marle Lantdrost en Statholder van Leenen onser Graeffschap Bergh en drost onser Hoogheyd Wisch, om den Geerffden dagh van gemelte Hoogheyd Wisch, Stadt en Schependomb ter Borgh in onsen name en van onsent wegen te Respiteren, over den gedanen vercoop van het Huijs Schuyre en Hoff van de wed: Brusse onder Varssevelt gelegen met de Heeren Geerffdens ten Zij oft den toeslag te doen, oft aen Sigh te behouwden, als mede omtrent de twee bewuste Obligatien wegens de Vrouwe van Ligenbergh Finalyck te Resolveren; en dat door d' Schickhart als ontfanger van de Verpondinge, Sal moeten worden opgegeven, wat die Parceelen, Soo tot Securiteyt van den ontfanck Syn gestelt, jaerlyx inde Verpondinghe uytbrengen; en verders te doen en te Laten alle t geene tot dienst van ons, en der Heeren Geerffdens Sal goet vienden te behooren en wij praesent Synde, Selffs Souwden Connen en mogen doen; beLovende voorgoet en van Waerde te houwden alle tgeene onsen geauthoriseerden in desen Sal Komen te doen En hem in alles t'Indemniseren als naer Regten;

des t'oirconde hebben wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons aengeboren Graefflyck Segel doen bevestigen; op ons Slott S Heerenbergh den 10 Aug~: 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

9-7-1726 **231** [*folio 77 verso*]:**Op het Req^{te} van Jacob Peterse Custer tot Netterden**

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Inhaereren mits desen d'appostille doorde Hooghgeboorne onse Seer Lieve Hooghgeeerde Vrouwe Moeder de doorlugtige Furstinne tot Hohen Zollern Sigmaringen in onse Minderjarigheyd op den 20 April 1721. op Req^{te} van den Suppl~t omtrent de Custerije en Schoolmeesters dienst tot Netterden gegeven; waernaer den Selven Jacob Peterse Sigh alnogh Sal hebben te gedragen.

Gedaan op ons Slott Ulfft den 9^{en} Julij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

9-7-1726 **232** [*folio 77 verso*]:**Op het Req^{te} van d~ H' Lantrentmeester ZumKleij versoeckende Consent, om over Syn Leengoederen by testament tugtmaeckinge en donatie onder d'Levende te mogen disponeren.**

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Accorderen genadigst het onderdanigst Versoeck door onsen Seer Lieven getrouwen Lantrentmeester Max: ZumKleij by desen Requeste gedaan, hem Suppliant permitterende, om over d'aen-

getogene parceelen het Hoppenbroekhujs, Braemberger Steetje en het Haverlant genaemt aen onse Leenkamer ten Zutphensen Reghten Leenroerigh by testament, Tugtmaeckinge, en donatie onder de Levende te mogen disponeren, mits alle in all'geobserveert worde, tgeene nae Usantie van onse Hooghgraeff~: Berghsche Leenkamer wordt vereijcht: ons, ende een ijder Syn goet Reght Voorbehouwden:

Gedaan op ons Slott Ulfft den 9 Julij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

26-7-1726 **233** [*folio 77 verso*]:**Op het Req^{te} van doctor Odenhoven en Corn: Braber als aengestelde Momboirs, vand~ onmundige Kinderen van Huijbert Lemmens om eenige Hoffgoederen met 300 gl~ te mogen beswaeren tot vereffeninge van den Boedell**

Wy Frans Wilhelm Grave tot &c &c &c

Octroijeren en permitteren aende Supp^{ten} dat in hunne Qualiteyt tot Vereffeninge van den Boedell van de Naergelatene onmundige Kinderen van Hubert Lemmens op des Selffs goederen aen ons Hoffroerigh Zijnde Sullen mogen opnemen en Negotieren de Somme van drie hondert gls~, oft soo noodigh meerder, mits dat achtervolge t geene naer Hoffreghten wort vereijcht, ons ende een ijder Syn goet Reght voorbehouwden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 26 Julij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohenzollern. [*doorgestreept*: Sigmaringen]27-7-1726 **234** [*folio 78 recto*]:**Prolongatie van de Jaghte tot den 18 Septem~: 1726.**

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Hebben tot Conservatie van de Wiltbane goetgevonden en geordonneert gelyck Sulx doen Cragt deses de Jaght in onse Graeffschap Bergh Heerlickheeden Diedam Gendringen en Etten te prorogeren en uyt te Stellen, dat niemant al is hij tot het jagen oock bereghticht niet Eerder Sal mogen Jaagen als van den 18 Septemb~: naest comende tot prima Januarij 1727. op poene en boete daertoe van outs Staande, en Sullen alle vorsters Scholtussen onderscholtussen en jagers hierop particuliere goede aghtinge hebben te geven, ende d'overtreders ter plaetse daert behoort aen te brengen, ende op dat Niemant hier van Ignorantie Souwde Connen Voorbrengen, Sal dese ter gewoonlijcker Plaetse, worden gepubliceert en geaiffeert:

Signatum op Ons Slott S Heerenbergh den 27 Julij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

30-7-1726 **235** [*folio 78 recto*]:**Op het Req^{te} vand~ wed: Hans Horsfels**

Wij Frans Wilhelm Grave

Uyt besondere genade permitteren aen de Suppliantinne, dat op onsen gront alwaer het Schuyrken Staet een Huysje Sal mogen Setten, mits dat jaerlijx aen onsen Lantrentmeester voor paght Sal betalen drie pagt dalers, en dat het aen ons ten allen tijden Vrij Sal Staen dit Huysje te doen affbreecken, ofte wel door onpartijdige te Laten taxeren, en ingevolge het taxaet aen ons te Nemen, t geene wij ons wel expresselijck voorbehouden:

Sig~: op ons Slott Ulfft den 30 Julij 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

1-8-1726 **236** [*folio 78 recto*]:**Op het Req^{te} van Peter van Kempen versoekende Remissie**

1 aug~ 1726. aen Peter van Kempen genad~: geremitteert 150 gls~, mits dat binnen 10 dagen a dato deses Syn verschuldeten Paght tot Martini 1725. Inclusive by betaale Sonder Welckers Voldoeninge dese Remissie geen plaets Sal hebben.

19-8-1727 **237** [*folio 78 recto*]:

In dato den 19 aug~ 1727 hebben Syne Hooghgraeff~ Excellentie d~ Heere grave van den Bergh &c &c aen d~ Heere Rentmeester Van der Veecken genad~: geordonneert, dat in val Peter van Kempen binñ 8 dagen a dato deses Comt affreeckenen, en Synen verschuldet~ pagt voldoen, dat hem als dan de geremitteerde 150 guld~ Sal Laten valideren en met quittantie in uytgave bereeckenen op poene dat binnen die 8 dagen niet affreeckenende, end~ Rentmeester niet voldoende, geen Remissie meer plaets Sal hebben

Sig~: ut Supra / [*de bedoelde akte van remissie d.d. 1-8-1726 is echter niet gesigneerd*]1-8-1726 **238** [*folio 78 verso*]:**Ordre tot het oprichten van een waage tot Diedam**

Wy Frans Wilhelm grave

Alsoo ons bericht is dat d'Ingeseten onser Heerlickheit Diedam Verlegen Zyn, om haeren taback, boter, etc~: als andersints gewogen te hebben; Soo ist dat Wij hun voordeel Soo veel doenlyck Soeckende, ende op dat alles met goede ordre Sal gedaan Worden bij desen ordonneren en Statueren, dat binnen voor Seijde Heerlickheit opgericht Sal worden eene waage, waerop alle goederen gewogen sullen Worden mits betalende gelyck op alle andere plaetsen van de Waage gedaan wordt; dat die wage by provisie Sal worden gehouwden door Johan [*onduidelijk: otty?, ottes?*] Zom, mits dat de Profyten daer van Komende tot onsen behoeve Sal bereeckenen, gevende voorñ: Som daertoe volle magt en autoriteyt alles tot onse genad~: Revocatie, en

Lasten aen onsen Statholder, dat dese tot advertentie ter gewoonlycker plaetsen sal Laten publiceren en affigeren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 1^{en} Augusti 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

5-8-1726 **239** [*folio 78 verso en 79 recto*]:**Volmagt op den Rentmeester Jacobus de Jonge tot de Verheffinghe met Lediger hant van de dixmudensche Leenen.**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt en tuygen, dat Wij [*tussengevoegd: als*] Erffgenaem extestamento van onsen Hooghbeminden Heer ohm den Hooghgebooren Heer Oswald Grave tot den Bergh en Ritbergh Heer tot Dixmuden Hooghloff~: memorie op het versoek van onsen oock beminden doorleuchtigen Heer vader en Momboir Maynard By der gratie godts Furst tot HohenZollern Sigmaringen Hooghloff~gedagtenisse by den Heere Statholder en Leenmannen vand~ graeffschap Vlaenderen tot Brugge inden jare 1712: beLeent Zijn met de Heerlickheit van Dixmuden en ap en dependentien van dien in maniere als d'oude Leenbrieven vermelden; Ende vermits dat wij onse Mundige Jaren bereyckt hebben, en van de voorseyde Leenen gehouwden Zijn, den Eedt van Hulde entrouwe te doen; Soo ist dat wij Constitueren en bevolmaghtigen onsen Seer Lieven getrouwen Jacobus de Jonghe Rentmeester van de domainen onser Heerlickheit dixmuden, om in onsen Name en Ziele van voorñ: Leenen die Eedt van Hulde entrouwe uyt te Sweeren en nieuwe beLeeninge met Lediger Hant t ontfangen ende alles dien aengaende te doen en te Laten, tgeene nae Usantie van den Leenhove van Vlaenderen wort Vereijscht, en wij praesent Zynde Selffs Souwden Connen en mogen doen beloovende voor goet en van waerde te houwden alle t geene by onsen geconstitueerden Hierinne Sal worden gedaan en hem in alles t Indemniseren:

in Waerheys oirconde hebben wy dese neffens twee Leenmannen van onsen Graeff~: Huijse Bergh bij gebreck van Leenmannen van de Graeffschap Vlaenderen onderteekent en gesegelt Op ons Slott S Heerenbergh den 5 Aug~ 1726

«onderstont»

L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

L: S: / Maximilian ZumKleij als Leenman

Abrah: de Both als Leenman / L: S:

9-8-1726 **240** [*folio 79 recto*]:**Op het Req^{te} van Jan Dierkinck om een Komme tot Ulfft te mogen Setten**

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Geinformeert en onderdanigst berigt Zynde, dat de Komme op de Plaetse hierinne Vermelt geseth Zynde, Sulx aen Niemant Sal Schaedelyck Zyn, Soo hebben t Selve aen den Suppliant uyt besondere genade geconsenteert, mits dat hij de pagterse geduerende haer paghtjaeren volcomentlyck Sal te vreden Stellen, en dat die pagt jaeren geexpireert Zynde, het aen ons Sal vrij Staen die

Komme ten allen tyden te doen Removeren en weghnemen, ten waere dat voorñ: Dierkinck den Koolhoff den Santhoff genaemt, Selffs quam te Paghten:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 9 aug~: 1726

«onderstont» / Frans Wilhelm

10-8-1726 **241** [*folio 79 recto*]:

Op het Req^{te} van gerrit Hackfort Pagter van een Steede tot Warm.

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Uyt besondere ons daertoe [beg, *veranderd in:*] bewegende Redenen hebben aen den Suppliant geduerende Syne vier naer volgende Pagtjaaren waervan het eerste op Martini 1726. sal aenvangen jaerlyx genadigst geremitteert Vyfftiē dalers [*tussengevoegd*: Holl~:], Soo dat in plaets van 85 voor de vier naervolgende Jaaren Sal betalen 70 daalers; waernae onsen Rentmeester van Gendringen en Etten Sigh onderdanigh te gedragen heeft

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 10 aug~ 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

16-8-1726 **242** [*folio 79 verso*]:

Commissie voor peter Jansen als Rigterboode aen den Sambeecksē Hoeck

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo Jan Martens by Syn Leven onder Rigterboode van den Sambeecksē Hoeck is Komen t'overlyden, en noodigh Zynde, dat daer toe wederom een andere bequame persoon aengesteld worde; Soo ist dat wij verseeckert Zynde van de bequaemheijt van des Selffs Soon Peter Janszen, denSelven daertoe genad~: geauthoriseert en aengesteld hebben, met Last en maght aldaer onse Jurisdiction en gerechtigheyt waerte Nemen, gedaelingen, Arresten Peindingen en andere Executien en Regtsvorderingen te doen; die Breuckhafftige aen onse Officiēren getrouwelyck bekent te maacken, om nae behooren gestrafft te worden; voorts alles anders te doen, tgeene hem door onse Officiēren van onsent Wegen Sal worden aenbevolen, en wat Sonsten eenen getrouwen onder Righterboode Schuldigh is te doen; ordonnerende onse bedienden en onderdanen, en andere Requirerende voorñ: Peter Janszen in voorsz~: Qualiteyt t'Erkennen: alles bij provisie ende tot onse Revocatie:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 16: aug~: 1726.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen

L:S:

17-8-1726 **243** [*folio 79 verso*]:

Verclaringe van Maintenuē voor Philip Hengst Lantschryver tot Boxmeer in Saacke Contra Reynerus Lengel gewesenen LantSchryver aldaer

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Verclaren mits desen dat bij aldien R:Nic: Lengel gewesenen Lantschryver onser vrij Heerlickheyt Boxmeer en S^e Anthonis met de vrijwillige Vereeringe door onsen Seer Lieven getrouwen Lantschrijver Philip Hengst aen hem gepraesenteert, Sigh niet Souwde Willen Laten Vergenoegen, Wy in dit geval voorñ: Philip Hengst, volgens die van ons Gratis aen hem verleende Commissie in Qualiteyt als Lantschryver onser vry Heerlickheyt Boxmeer, ten allen tijden nae behooren te Mainteneren, Seer willigh en gereet Zijn:

Actum op ons Slott S Heerenbergh den 17^{en} Augusti 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

17-6-1726 **244** [*folio 80 recto en verso*]:

Commissie op den persoon van Henrick Borckus als onder Scholtus en HoltVorster int Bredenbroeck

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo doort affsterven van gerrit Borckus Laetst gewesenen onderscholtus en Holtvorster int Bredenbroeck die Selve plaetse is Komen te Vaceren, ende dat onse Seer Lieve en Hooghgeēerde Vrouwe Moeder de Doorlugtige en Hooghgeboorne Vrouwe Johanna Victoria By der gratie godts Regeerende Furstinne tot Hohen Zollern Sigmaringen geboorne gravinne tot Montfort in Qualiteyt als Regente en Administratrice vant Hooghgraeff~: Huys Bergh met de Survivance van voorñ: plaetse desSelffs Soone Henrick Borckus in dato 24 novemb~ 1722. op Syn onderd~: versoek had begnadight, welke gegevene Survivance wij in dato den 15 november 1724. genadigst hebben geconfirmeert en nu van nooden Zynde, dat die plaetse wederom worden [aen, *veranderd in:*] versien, Soo hebben gemelten Henrick Borckes daertoe wederom genadigh aengesteld, gelyck wij anstellen Hiermede en in Cragt deses, hem gevende Last en Maght alsulcke diensten voortaan Vlijtigh en getrouwelyck te vertreden en waerte nemen, welcken volgens hy onse Hoogheyt en gerechtigheyt naer Sijn uijtterse Vermogen Sal helpen voorstaan, de beveelen van onsen tydLycken drossard onser Heerlickeeden Gendringen en Etten betreffende onser en onser onderdanen gemeenen dienst onvertoglyck naercomen en pareren, int gebaeden onser onderdanen in onsen dienst gelyckheyt Houwden, en niemant om gonsten ofte Sonsten verschoonen, de Breuckhafftige aen onsen voorsz~: drost en Fiscaal aenbrengen, alle pandingen en Executien nae Rechten en gewooneeden doen, oock op onse Bosschen en Wiltbane goedt opsigt hebben opdat wy daerinne niet beschadigt worden, en soo der eenige affgaande boomen Zyn, Sal ons Sulx bekent maacken, om daerinne ordre te Stellen nae behooren, en soo eenige der voorsz~: oude boomen oft andere door onsen Last affgehouden Worden, Sal Sorge dragen dat andere Jonge wederom in der Selver plaetsen gepaet worden dan sal geen houdt houwen, ofte van ijmant Laten Houwen sonder onse expresse Schriffteycke ordre en Bevell, en soo hy ymant vindt, die buyten onsen Last daerinne houdt, sal deselve aen ons ofte onse Officiēren aldaer aenstonts aenbrengen, om nae bevienden gestrafft te worden, voorts sal in alles ons beste bevorderen en quaet affweeren, ensonsten alles doen, wat eenen getrouwen en vroomen onderscholtus Holtvorster en opsigter van onse Jaght Schuldigh is, en behoort te doen, oock sal alle van binnen oft

buyten komende Jagers tot die Jaght onbereghticht affweeren deselve vervolgen hun Jaght gereetschap affneemen en appraehenderen; tot Sulcken Eynde, om alles wel en opregt te doen en naerkomen hy aen ons, ofte van onse gecommiteerden sal hebben te praesteren den behoorycken Eedt van getrouwigheyt ende dien volgens Genieten Soodane gage van vyffen dartigh dalers Holl- en profyten, als Syn voorsaet gehadt en met Reght genooten heeft; ordonnerende oversulx onsen tytlycken Drossard voort Rentmeesters en overige bediendens en gemeene onderdanen onser voorñ: Heerlickeeden Gendringen en Etten voorsz-: Henrick Borckus int bedienen van alsulcke diensten alle hulpe en adsistentie te doen, beveelende Specialyck alle onse onderdanen hem int vervolgen en appraehenderen van alle vremde en onbereghtigde Jagers des versogt Zynde t adsisteren, Staende die gene wel arbitraire Correctie, die van hem versogt [*doorge-streept*: worden] Zynde Sullen bevonden worden Soodane hulpe geweygert te hebben, twelck onsen genedigen wille en meyninge is alles nogtans by provisie en tot onsen geneedigen wederseggen,

In oirconde der waerheyt hebben wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons aengeboren Graeff-: Segel becragtigen Laten:

op ons Slott S Heerenbergh den 17 Junij 1726.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

27-8-1726 **245** [*folio 80 verso*]:

Op het Req^{te} van de Heer Raet en Doctor Reygers, versoekende namens de Heere en vrouwe van Aert approbatie van Huwelyx voorwaerden

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Approberen en Confirmeren de Huwelyxe voorwaerden by den Heere en vrouwe van Aert in praesentie en ten overstaen van wederzijts naeste vrienden in dato den 1^e Februarij 1725. gemaectt en gesegelt, voorsoo verre daer over soo bij tocht als andersints over eenige goederen aen ons Hooghgraeff-: Huys Bergh Leenroerigh, is gedisponeert; ons ende een ijder Syn goet Reght in alles voorbehouden.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 27^{en} augusti 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

18-8-1726 **246** [*folio 81 recto*]:

Collatie van d'Pastorije van Zeddum op d- Heer Adolphus Henr: Wernerri priester

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo den Eerweerd: Godefridus Wanners gewesenen pastor tot Zeddum is komen te overlyden, en den Eerweerdigen Adolphus Henricus Wernerri Priester, die aen ons Competerende Collatie onderd- heeft Komen versoecken, en wy oock van derselver bequaemheyt genoegsaam verseeckert Zynde, hebben aen den Selven uyt Cragt van Reght vant Patroonaetschap die pastorye tot Zedam [*sic*] in onse graeffschap Bergh gelegen Hiermede genad-: verleent en geconferereert; praesenterende oversulx den Selven mits desen aen den Hooghweerdigen Heer van Bylevelt Vicarius Apostolicus etc met vrindelyck versoeck en gesinnen voorñ Heer Wernerri in voorsz-:

qualiteyt t'accepteren en Instituieren, Vastelyk vertrouwende, dat hy als een goet Herder dese pastorie nae behooren sal bedienen Beveelende aen onsen Lantdrost Officieren en onderdanen voorseyden Heer Wernerri voor pastor tot Zeddum t'Erkennen, maintaineren en Laeten genieten alle eere Profijten en Emolumenten, als daer toe van outs gestaan hebben:

In teecken der waerheijt hebben wy dese eygenhandigh onderteekent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 18^{en} aug-: 1726.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

22-8-1726 **247** [*folio 81 recto*]:

Op het Req^{te} van d'Erffgenamen van Nellis Peterse, versoekende om op de Hoffgoederen van Meeusken Ebben met Commer en Arrest te mogen procederen.

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Consenteren en Octroyeren aen de Supplianten, dat tot voldoeninge van hunne Regtmatige Praetensie op de Goederen van Meusken Ebben, aen ons Hoffroerigh Zynde met Commer en arrest tot de distractie toe sall mogen procederen, mits dat achtervolgen alle t geene nae Hoffregten wordt vereijst; ons, ende een yder Syn goet Reght voorbehouden

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 22^{en} augusti 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

28-8-1726 **248** [*folio 81 recto*]:

Ordre aen d- vaegt Planten om 6 voeder torff alleen voor desen jaere sonder vernere Consequentie aen Herman Bosboom te Laten uytvolgen.

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren aen onsen Lieven getrouwen Vaegt Planten als opsiender van ons Veen tot Varssevelt, dat aen onsen oock Seer Lieven getrouwen Statholder Herman Bosboom by provisie alleenlyck voor dese reyse en Sonder vernere Consequentie Sal laten uytvolgen Ses voeder torff, mits dat de 30 vadem [*tussengevoegd*: torff] alsdan niet Sullen Connen geeyscht worden waernae gemelten onsen Vaegt Sigh onderdanigh te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 28^{en} augusti 1726

«onderstont» / Frans Wilhelm

[*hieronder*:]

den 9 Aug-: 1727: wederom aend- vaegt Planten geord-: in forma als boven aen d- Heer Hermann: Bosboom te Laten uytvolgen Ses voeder torff

28-8-1726 **249** [*folio 81 verso*]:**Ordre aen den gesubstitueerden Statholder Johan Roelant om den Joode Abrah: Isaac Franck~ binñ 2 mael 24 uren uijt onse Heerlickheyd Diedam te doen vertrecken**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo bij Sententie van den provintialen Hove van Gelderlant in dato den 12 Julij 1723. is ontseyt en aen hem geordonneert Sigh aenstonts daer buijten te begeven by poene van naadere dispositie en ons onderdanigh berigt is, dat voorseijden Joode Sigh in onse Heerlickheyd Diedam Souwde ophouwden; Soo ordonneren Hiermede aen onsen Seer Lieven getrouwen Joannes Roelant gesubstitueerden Statholder onser voorñ: Heerlickheyd, dat in Vall sigh voorñ: Jode Sigh aldaer noch mogte ophouwden, hem aenstonts sal doen aenseggen van binnen tweemaell 24 uren uyt onse Heerlickheyd te Vertrecken ende deselve te verlaaten, Sonder oyt daerinne wederom te mogen Komen op poene van Swaardere Straffen, en Sal voorñ: onsen Statholder van Syn weder-vaeren aen ons onderd~: berichten, om daer op verder te Conñ ordonneren nae behooren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 28 augusti 1726:

«onderst~» Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

9-9-1726 **250** [*folio 81 verso*]:**Aen den Drost en Schepenen onser vrij Heerlickheyd Boxmeer en Ste Anthonis**

Seer Lieve Getrouwe

Het geene Elbert Jans woonende tot Ste Anthonis ons onderd~: heeft geremonstreert ende versogt, sullen HL: met meerderen uyt de Inliggende Requeste, en by gevoegde Copielycke acte van Cessie op den 5 Febr~: deses jaers 1726. voor drossard en twee Schepenen tot Ste Anthonis gepasseert, Connen Vernemen

Wy hebben daerop nae deliberatie genadigh goetgevonden U:L: mits desen te ordonneren en gesinnen, om de reghte en waere geschapentheyd deser saacke aen ons onderd~: te berigten, ende der Selver Schriffteycke Consideratien dien aengaende ten eersten Inne te Senden, twelck voorgegaen Zynde daerinne vorders te doen, Soo en als wij nae Reghten en bevindt van Saacken genadigst Sullen goetvienden en ordeelen te behooren; waertoe ons Verlatende, beveelen wij U:L: in de Bescherminge Godes;

geschreven op ons Slott S Heerenbergh den 9 Septemb~: 1726.

Seer Lieve Getrouwe / U:L: Wel geaffectioneerde / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-9-1726 **251** [*folio 82 recto*]:**Op het Request van Elbert Jans tot Ste Anthonis**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Gesien neffens gaende Req^{te} het versoeck daerbij gedaan, en gehoort het advijs van die van onsen Raade, Releveren en Restitueren in Integrum den Suppliant tegens d'acte van Cessie van Syne goederen en allen aencleven van dien by desen Req^{te} aengetogen, mits Edogh, en onder dese

Expresse Conditie, dat den Suppliant al voorens voor onsen gerichte van Ste Anthonis nae voorgaende Citatie van d'Geinteresseerdens Sal hebben by ordinaire Maniere van procederen te deduceren en proberen de Redenen, die hij vermeeynt te hebben, om tegens voorñ: acte van Cessie met alle het gevolg vanden Relevabel te Zyn, om daer over t'Erkennen en Regt te doen nae behooren Committeren en Authoriseren wij voorñ: gerigte van Ste Anthonis:

gedaan op ons Slott Boxmeer den 24 Septemb~: 1726.

«onderstont» / Frans wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen.

26-9-1726 **252** [*folio 82 recto*]:**Volmaght op d~ Heere Drossard de Raet en Petrus Hengst gesubst^e Lantschryver tot Boxmeer, om de Reeckeningen van onsen Haepschen tholl aff te hooren.**

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kondt en tuygen, dat wij Bevolmaghticht hebben gelyck doen by desen onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drost onser vrij Heerlickheyd Boxmeer als oock onsen Seer Lieven getrouwen Petr: Hengst gesubstitueerden Lant Schryver, om tot Grave aff te hooren Soodanige Reeckeningen als onsen oock Seer Lieven getrouwen Ludolph de Quaij Scholtus der Stat Grave en van den Lande van Cuijck sal doen van Sijnen ontfanck van onsen Haepschen Maestholl, de Quittantien overte nemen, ende de Reeckeningen te teekenen; beloovende voor goet en van waarde te houwden alle t geene by onse voorñ: volmagtigters Sal worden gedaan

In teecken der Waerheyd hebben wij dese onderteekent op ons Slott Boxmeer den 26^{bris} 1726:«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh, [*tussengevoegd*: en] HohenZollern.27-9-1726 **253** [*folio 82 verso*]:**Op het Req^{te} van de Schepenen en gesworens van Ste Anthonis Contra de vrouwe van Heumen.**

Wij Frans Wilhelm

Gesien bij gaende Req^{te} ende t versoeck van onse getrouwe Schepenen en gesworens van Ste Anthonis, en geconsidereert de Redenen daer bij aengetrocken autoriseren en Committeren onse Seer Lieve getrouwe Wilhelm de Raet Drost en Scholtus onser vrij Heerlickheyd Boxmeer en Ste Anthonis, om in persoon, oft door Synen Substituit met Schepenen van Boxmeer de bancke te Spannen in dusdanige Saacke en Actie, als den Supplianten Sullen Institueren tegens den Hooghwelgebooren Heere van Stuart in Qualiteyt als man en Momboir van de Hooghwelgeboorne Mevrouw van Heumen, Soo voor haer privé, als in Qualiteyt als boedelhouwersse van den Hooghwelgebooren Heer van Heumen, ofte des Selffs Erffgenamen, om te hebben Reeckeninge wegens de Schattunge van den grooten Thiendt onder Ste Anthonis gelegen, ende d'Interessen van eene Capitale Summe van 1200 gulden, en voldoeninge vant geene de Schattinge hooger, als d'Interessen Sullen bedragen met de Costen van Reght, ende daerinne te doen Reght en Justitie nae behooren:

gedaan op ons Slott Boxmeer den 27^{en} Septemb~: 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

27-9-1726 **254** [*folio 82 verso*]:

Ordre aen de Heer Rentm^r: Verheyen wegens den affvall

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren mits desen aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Verheyen, dat hij by dese tegen woordige timmeragie te doen aen onse Molen tot S^{le} Anthonis, gelyck oock by alle andere voorvallende timmeragien en Reparation van Huysen Molens Bruggen sal hebben waerte nemen, de Schaeren en Schaalstukken etc~: en alsulck houdt, t geene tot Timmeragie eenigsins goet en bequaem Soude wesen, om het Selve nae ons Casteel van Boxmeer te Laten brengen, en aldaer bewaeren Soo lange, tot dat Sulx in Cas van noot hier en daer tot onsen dienst gevoeglyck kan worden geemploijeert en gebruikct:

Signatum op ons Slott Boxmeer den 27 7bris~ 1726

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

27-9-1726 **255** [*folio 83 recto*]:

Ordre aen den Rentmeester Johan Henrick Verheyen wegens den affvall van timmeragie aend~ Molen van S^{le} Anthonis als Andersints

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Ordonneren mits desen aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentm^r: Verheijen, dat by dese tegen woordige Timmeragie te doen aen onse Molen tot S^{le} Anthonis, gelyck oock by alle andere voorvallende Timmeragien, en Reparation van Huysen, Molens, Bruggen, &c~: Sal hebben waerte Nemen de Schaeren Schaelstukken, etc~, en alsulck houdt tgeene tot timmeragie eenigsints goet en bequaem Souwde wesen, omt Selve naer ons Casteel van Boxmeer te Laten brengen, en aldaer bewaeren Soo Lange, tot dat Sulx in Cas van Noodt hier en daer tot onsen dienst gevoeglyck Kan worden geemploijeert en gebruikct

Signat~ op ons Slott Boxmeer den 27 7bris~ 1726:

«onderstont» / Concordat Cum originali

Ita testor / P Hengst gesubst^e Lants^r:

«Lagerstonde»

dese bovenstaende Ordre Sal get: Stiptelyk achtervolgen, als dat Ick Sal houwden de Borsten uyt de Molens, en oude Assen, dat mij is toegestaan

was geteekent / Johan Henr: Verheijen

29-9-1726 **256** [*folio 83 recto*]:

Ordre aen Drost Verheull om de Gebreckhafftige van het maacken en Repareren der wegen ter executie te Stellen

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo wy met bevremdinge van onsen Seer Lieven getrouwen R: Creuel Fiscaal onser Heerlickheeden Gendringen en Etten hebben vernomen, dat eenige onser ingesetenen tot vilipendie van onse Genad~: ordonnantie op den 28 febr~ deses Jaers 1726. geemaneert, hebben verweygart, en oock in gebreecke Syn gebleven haere wegen en straaten te Maacken

Soo ist, dat wij mits desen ordonneren en beveelen onsen Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard der voorⁿ: Heerlickheden onse voorsz~: ordonnantie punctuelyck Naer te Komen, Synen Effect te doen hebben, ende de Selve Sonder eenige tyts Versuijm oft Conniventie tegens de gebreckhafftige ter Executie te doen Leggen, Soo als Sulx nae Reghten behoordt; op poene van onse ongenade

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 29 7bris 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

5-10-1726 **257** [*folio 83 verso*]:

Ordre aen den Drossard Verheull om het Gerigte te Verleggen en Houwden aen het Huijs van de Weduwe Coopmans

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Aldewyll de weduwe Engelbronns tot Gendringen in Soo verre ons gesagh heeft derven Vilipenderen dat haeren geschutten Boll tusschen den 25 en 26^{en} 7bris~ Laetstleden heeft Wegh genomen; en onsen advocaat Fiscaal ongemackelyck Wesen Sall die weduwe Engelbronns ten haeren huysse fiscaliter ingevolge onse affgegevene ordre t'acteren, en om andre Redenen meer, Soo ist, dat wij mits desen genad~: aen onsen Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard der Heerlickheeden Gendringen en Etten ordonneren en beveelen, dat int toecomende die bancke Spannen en die ordinaire Gerichten houwden Sall ten Huysse van de Weduwe Coopmans en nergent anders, ende wel, Sulx in een Separat Gemack, waerinne geduerende Gerichte en Spannen der Bancke niet getapt, gedroncken, noch geroockt Sal mogen worden /: als Strydigh met het Respect van Justitie: En gesagh van den Gerichte :/ bij poene, Soo als onsen Drossard voornoemt daerop Setten Sall.

in Oircondt der waarheyt hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons Graefflyck Segel gecorroboereert.

op ons Slott S Heerenbergh den 5^e Octob~: 1726

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern. / L:S:

12-10-1726 **258** [*folio 83 verso*]:**Ordre voor de H^r Lantrentm^r ZumKley, om op Allerheyligen 3000 gls~ in voldoeninge van d'Albemarlse Rente te tell~ oft [*nogmaals:*] oft Syn Credit te Negotieren**

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Alhoewel wij voor Lange aen onsen Seer Lieven getrouwen Lantrentm^r: Zum Kley hebben geordonneert gehadt, dat Synen ontfanck in 4 Quartaelen aen onsen Secretario de Both Soude overtellen; Soo ist dat Wij ten allen Overvloet [*renvooitekentje:* "] hebben willen ordonneren gelyck [*nogmaals:* "] Hiermede ordonneren Cragt deses aen onsen Seer Lieven Getrouwen Lantrentmeester ZumKley, dat tot Conservatie en maintainue van ons Credit uyt het vierde Quartaall op den eersten Novemb~: naestcomende Verschenen, praeciselyck binnen twee dagen daernaer in voldoeninge van Rente van Milord AlbeMarle Sonder het minste dilaj aen onsen Secretario de Both Sal betalen de Somme van 3000 guld, die met Quittantie in minderinge vant vierde Quartaall Sullen geleden worden nae behooren en in val dese 3000 guld~ niet in Cassa moghten Zyn Sal voorñ: ons~ Lantrentm^r: die op Syn Credit Connen en mogen Negotieren:

[*hiernaast in de marge:*] f 3000

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 12 Octob~: 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm

19-10-1726 **259** [*folio 84 recto*]:**Op het Req^{te} van d~ Heer Raeth Johan van Moetzvelt versoeckende Consensum alienandi vel disponendi**

Wy Frans Wilhelm Grave tot d~ Bergh &c &c &c

Octroyeren en permitteren genad~: aen den Remonstrant, dat over de Heerlickheit Zeelant, en Bronckhorster Hoff aen onsen Graeff~: Huyse Bergh Leenroerigh Zynde, by testament oft andersints Sal mogen Disponeren, oock deselve Veralieneren; mits dat praestere alle tgeene nae Usantie van onse H: Graeff~: Berghse Leenkamer wordt vereijtscht, ons, ende een yder Syn goet Regt voorbehouden:

Sig~: op ons Slott S Heerenbergh den 19 Octob~: 1726

«onderstont» / Frans Wilhelm.

± 19-10-1726 (?) **260** [*folio 84 recto en verso*]:**Schryvens aen d~ Magistraet der Steede Dixmuyden**

Seer Lieve getrouwe Borgermeester en Schepenen

Hebbende doen Examineren UL: brief van den 11 deses, dient tot Antwoort, dat gij lieden eer en alvorens [*doorgestreept:* ons] Copien oft extracten te geven van de Commissien tot de veranderinge van de Magistraet, en derselver aenstellinge Sult aen den Bailliu aenseggen, dat hy Sal hebben op te geven en Bewijsen Syn Interessen en Redenen, die hy heeft, om voorseyde Copien en Extracten te hebben, om die geexamineert Zynde, te doen Wat Reght is:

Sijn opte geven Redenen Sult gij lieden ons overstuijren, als wanneer Wy verners Sullen ordonneren wat te doen Sal Zijn

Overmits Wy niet Volcomentlyck geïnformeert Syn, waerinne het officie van Schoudt en Coff ffdrager [*:sic (lees: Colffdrager)*] bestaat, Sult gij lieden ons eenen pertinenten Staet met de daer toe Staende Emolumenten daer van oversenden, ende Soo mogelyck eene Copie van de Commissien, die aende Schouten en Colff dragers tentyde van de Bailliuwen Ansems en van Afferden gegeven Zyn, en oock opgeven den Naam van den persoon die gij lieden bequaam ordeelt tot voorñ: dienst, naer ontfanck deses Sullen Wij verner ordonneren naer behooren:

Gy lieden hadt beter gedaan, dat alvorens aen den Bailliu proprio motu had Laten aenseggen, dat eenen Schout en Colffdrager Souwde aenstellen, en ons daer Kennisse geven, gelyck behoort had; want hem daer toe t'obligeren, Staet bij ons, en weygerende, Souwden Wy hem voor U Liedden doen Dagvaerden hebben, om daertoe bij Sententie gecondemneert te worden, waeromtrent hij U Liedden nu Suspecteren Sall, als U Liedden voor oordeel gegeven hebbende; ons op U Liedden Getrouwheyt [ende] en genegentheyt tot onsen dienst, ende der Steede Welvaeren Verlaetende, ende Ulieden in de protectie van den Almogende beveelende, Syn Wij Ulieden met genade gewogen

Seer Lieve getrouwe Borgermeesteren en Schepenen Ulieden Seer geaffectioneerden

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

«Inscriptio»

Aen d~ Aghtbaere en voorsienige Heeren de Heeren van de Magistraet der Steede Dixmuyden tot Dixmuyden.

27-10-1726 **261** [*folio 84 verso*]:**Ordre voor d~ Heer Drossard de Raet d~ molenaer tot Boxmeer wegens t onrecht Schepp~ aengaende**

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo wij in Ervaeringe gekomen Zijn, en bewyslyk is, dat den pagter van onsen Molen tot Boxmeer in het aenvaerden en aentreeden van des Selffs paght tot Schaade en naedeel van ons, en onse goede Ingesetenen te veel Molffster heeft geschept, ende hier op eene geordonneerde boete van 50 ducaton ingevolge Pagts Conditiën gesteld is; Soo ist dat Wij om grootere Costen moeijlikheeden en Schaade voorte koomen, mits desen ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser Souveraine Heerlickheit Boxmeer, dat hij bovengem~: Pagter van onsen Boxmeers Molen over dese gereguleerde Amende naer behooren sal hebben aen te Spreecken, daer over met den Selven nae raade accorderen, en hem te Constringeren, dat het te Veel geschepte molffster, aen d'eygenaaers pro rata, en soo als onsen voorgemelten Drossard, en onsen Gerigte Sullen goet Vienden; Sal hebben te Restitueren Sullende van waerde houwden alle t geene onsen voorñ: drost engerigte hierinne Sullen Comen te doen, en [hem, *veranderd in:*] hun Indemniseren:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 27 Octobris 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

5-11-1726 **262** [*folio 85 recto t/m 86 recto*]:**Accoord met den Molenaer van Ste Anthonis Molen**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo wij Geresolveert hebben het Molffster Koorn vanden Ste Anthonis Molen tot onsen behoeve te houwen, ende van Noode Zynde daertoe eenen bequamen en Regtveerdigen Molenaer aen te stellen; ende door gelooff waerdige Rapporten Verseeckert Zynde van d'Ervaerentheyte en getrouwigheyte van Cornelis Jans Molenstein, die tot genoegen van onse onderdanen van Ste Anthonis Veel jaeren op den Molen gemaalen heeft; Soo ist dat Wij tot onse genadige Revocatie den voorñ: Cornelis Jansz~ aenstellen en Committeren, om op voorsz~: Molen te malen onder dese expresse Conditien,

1

Dat voor Molffster Coorn niet meer oft min als het Sestiende deel van het Koorn, dat onse onderdanen van Ste Anthonis, ende vant Coorn, twelck die van Sambeeck, oft andere buyten Ste Anthonis woonende, en haer Coorn op onsen Molen te malen brengende, niet meer als het vier en twintigste deel Sal Scheppen.

2

Dat niemant Vrij van Molffster Sal Laten van wat Staet ofte Conditie oock soude mogen Wesen.

3.

dat den Buyten man goet gerieff Sal doen, en aen hun geven, t geene voorgaende Pagters Syn gewoon geweest te geven alles tot ons meeste profyt, waer van pertinent annotitie sal houwen, twelck aen hem bij onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester van maent tot maent Sal worden Vergoedet.

4.

Dat die eerst ter molen Komt, oock des Selffs Coorn eerst Sal maalen.

5.

Dat den Molen en alle daertoe behoorende Gereetschap wel Sal bewaeren, dat wy daer door geen Schaade Lyden, en in Cas van onweer, Blixem oft donnerslagen altyt op onse Kosten nemen drie ad vier man om den Molen te bewaren en alle Schaade voorte Koomen.

6

Dat als wanneer eenige Reparatie noodigh Sal Sijn, daer van tydelyck aen onsen voorñ: Rentmeester Sal verwittigen, en geene Reparatie Laten doen Sonder des Selffs VoorWeten.

7

Dat wel toe sal sien, dat niemant van Ste Anthonis Elders hun Koorn ter Molen brengen, dat oock niemant van Buyten Ste Anthonis Elders gemalen Coorn binnen Ste Anthonis Brengende; ofte Sal alvorens het meel aff te Laaden, daer van den Molffster betale, en dat niemant Quern oft hantmolens binne~ Ste Anthonis Sal mogen gebruycken: de Violateurs aenstont aen onsen Drost aenbrengen om nae behooren gestrafft te worden, Soo en gelyck voor dato bij pagts Conditien bedongen is.

8

Dat van Niemant Bier, brandewyn, tabacq ofte Vereeringen Sal mogen ontfangen, om voor oft naer Sijn Coorn gemaalen te hebben; dat van Molffster Koorn in qualiteyt als onsen Boeckhouwer Sal houwen eenen pertinenten Lyst en annotatie, het selve ten prijse als binnen de Stat Grave Gelt, op Sijn gevaer Verkoopen, en hebben het selve regt, dat aen ons ten opsigte van de debiteuren Competeert, ten waere dat wij hem Sulx op deden Seggen; dat vant vercogte Coorn alle drie maenden aen onsen voorñ: Rentmeester Sal betalinge doen, daer van Quittantie Nemen, en altyt op ons gesinne vant geschepte Molffster Koorn Sal doen bewijs en Reliqua

9.

Dat het Coorn het welck niet verkogt Sal worden op eenen Solder by onsen voorñ: Rentmeester binnen Ste Anthonis te Huuren op onse Kosten Sal oplaeten Vaeren, het Selve wel waernemen met omKeeren Schoon houwen en andersints, en moedende VerKoght worden uijtmeten, en daer van attestatie aen onsen voorñ: Rentmeester geven, die daer van de Coops penning~ Sal ontfangen, quitteren, en aen ons Verreekenen:

10.

Dat op Syne Costen de Steenen Sal houwen en alle het gaande Werck Smeeren, waer van het Vett en Runssel aen hem Sullen betalen

11.

Dat den voorñ: molenaer voor alle voorñ: devoyren Moeyten en Risico Sal hebben nae proportie van den tijt dat voor ons Malen Sall, vrij wooninge vant Huys en Hoff en gebruyck vant Lant, gelyck bij de Laetst affgegaene Pagters gebruyckt heeft; ende daer en boven alle Maenden Elff guldens

voort Scherpen van de Steenen yder Reyse Seven stuyvers voort Boeckhouwen, Wenden Keeren uytmeten vant Coorn, den Solder waerte nemen tsamen dartig gulden

12.

Dat den Molenaer aen Handen van onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser Vrije Heerlickheyte Boxmeer, en twee Schepenen van Ste Anthonis met Solemneelen Eede Sal belooven dese onse Commissie en Conditien naerte Komen, daer voor Syn persoon en goederen gerigtelyck te verbieden:

In teecken der waarheyte hebben wij dese onderteekent en beseegelt, op ons Slott S Heerenbergh den 5^e Novembris 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

9-11-1726 **263** [*folio 86 recto*]:**Ordre aen den Rentmeester Antoni Spekeslager wegens het aenslaen van eenigh affgaendt Holt int Breedenbroeck.**

Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo wy noodigh en dienstigh ordeelen, dat int Breedenbroeck eenigh affgaent Holt tot onsen meesten oirbaer Sal worden aen geslagen en Verkogt; Soo ordonneren Hiermede aen onsen Rentm^r Ant: Spekeslager, dat aenstaende Dynsdagh met den HoltVorster Borckus en eenen

timmerman Sigh met de Bille op yder goet Sal vervoegen, en ingevolge de bygaende Lysten d'affgaande boomen met Kleyne parceelen aenslaan, twelck geschiet Zynde, Sal eenen bequamen dagh oft dagen tot de Verkoopinge bij Biljetten gespecificceert worden; ende die Verkoopinge ten Overstaan van onse Gecommitteerde geschieden; en sal voorñ: onsen Rentm^r die daer van te Komene Penningen nae den ontfanck aenstonts aen onsen Seer Lieven getrouwen Raeth en Hoffdirector Eplen overtellen, die met Quittantie aen hem in uytgave Sullen geleden worden nae behooren:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 9 novemb~: 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm

10-11-1726 **264** [*folio 86 recto*]:

Op het Req^{te} van den Molenaer van Gendringen Willem Bruyns Versoeckende Uytstell.

Gesien de Neffens Staende Requeste hebben Wij genadigst alnogh om besondere Redenen aen den Suppliant Willem Bruyns tot het betalen van d'achterstedige pagtpenningen tot Martini 1726 Inluys Vytstell verLeent tot aenstaande Nieuwejaer, waernaer onse Rentm^r Spekeslager Sigh Sal hebben te Reguleren:

Actum op ons Slott S Heerenbergh den 10 Novemb~: 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm

10-11-1726 **265** [*folio 86 verso*]:

Remissie voor den Molenaer tot Gendringen Willem Bruyns ad 200 guld~ jaerlijx

Op dato ondergesz~: heeft Sijn Hooghgraeff~: Excellentie den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c uyt eene bysondere gratie en goetgunstigheyt aen Willem Bruyns Quytgescholden en Geremitteert /: over de twee Resterende Pagtjaeren wegens den Dwanck molen tot Gendringen, welckers pagt Syn aenvanck genomen heeft op Martini 1722. voor eene Somme van Negen hondert en Vier guldens :/ eene Somme van twee hondert guldens eens gelt jaerlyx, en yder jaer beginnende alnu met martini 1726. en eyndigende 1728. Blyvende vervolgens de Jaerlyxe paght nogh Seven hondert en Vier gulden Vrij gelt, die hij aenneemt om op den Verschijnsdagh aen handen van onsen Rentmeester ofte Gecommitteerden promptelyck te betalen: tot Achtervolginge deses, als mede tot betalinge van de Nogh voorige achterstandige Paght penningen Verbiendende den pagter Syne ondergeschreve Borgen Sonder eenige Innovatie haer, en haerer Erven Respectieve Persoonen en goederen;

en hebben onder Renuntiatie van alle Bedenckelycke Exceptien excussionis, ordinis, et divisionis, en Submissie aen alle Heeren Hoven Rigteren en Gerighten, en in Specie den Provintialen Hove van Gelderland eygenhandigh onderteckent op het Slott S Heerenbergh den 10 Novemb~: 1726

«onderstont» / Wielleem Bruyns / Willem van Huet als burghe, / Herman Veltcamp als burge.

10-11-1726 **266** [*folio 86 verso en 87 recto*]:

Veranderinge van de Magistraet der Stat S Heerenbergh op Martini 1726.

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

By ons genad~: gesien d'onderdanige Req^{ten} en praesentatie van onse Borgeren onser Stat S Heerenbergh tot Magistraets persoonen over voorñ: onse Stadt; ende met Bevremdinge beviendende, dat voorsz~: Borgeren tegens ordre hebben Connen goetvienden daerbij voortte Stellen en Nomineren eenige persoonen, die niet aennemelyck, nogh Eligibel Zyn, Soo en als wij berigt worden voor desen oock geschiet te Zyn; Welcke onordentlycke Maniere van doen is streckende tot Vilipendie van ons gesagh en notoire tot Stremminge van ons Indisputabel Recht tot eene vrije, ende ongebondene Electie, waer uijt al meerdere andere inconvenientien Souwden Konnen proflueren, ende wy dien volgens wel Redenen hadden om soodane Nominatie te verwerpen, en uyt ons eygen Authoriteyt voor dit jaar de Magistraet onser voorseyde Stadt buyten de genomineerde Persoonen met andere te beKleeden; Soo hebben wij Egter uyt eene bysondere goetgunstigheijt tot onse Borgeren nogh voor desen Keer genadigst Sonder Consequentie Egter goetgevonden by d'overgegevene Nominatie voor dit jaer te verblijven; en hebben dien Volgens, dogh onder expresse Protestatie, van hier door aen ons goet hebbende Recht in geenem deelen te praejudiceren, en onder Serieuse waerschouwinge van ons met Soodane Nulle Nominatie int toecomende noijt meer t'abuseren, Over desen jare Aenvanck Nemende op Martini 1726. en expirerende op Martini 1727. aengesteld tot Rigter Johan Herman Damen, tot BorgerMeester den Ontfanger Arn: de Beij, ende tot Schepenen Winolt van Lint, Rutt Rutgers, en Oswald Arentzen.

In Waerheyt's oircondt hebben wy dese eygenhandigh onderschreven, en met ons Graefflyck Segel doen becragtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 10^{en} Novemb~: 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern. / L: S:

11-11-1726 **267** [*folio 87 recto*]:

Approbatie van accoort door De Heer de Jonghe Rentm^r tot Dixmuden met Nicolaes van Severen gemaakt.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt ende te weten, dat Wy hebben geapprobeert en geconfermeert, gelyck approberen en Confirmeren Cragt ende mits desen den Contractum Emphite useos, door onsen Lieven getrouwen ontfanger Jacob de Jonghe van onsent wegen Edogh op onse genadige approbatie op den 16 Septemb~: deses Jaers met Nicolaes van Severen, en M:C: van Woumen Eheluyden Wedersyts ingegaan en geteekent, om het daerbij gementioneerde Lant ter Culture te Brengen tot Bruyckbaar Lant aen te Maecken en voor hun en hunnen Erven in eenen Eeuwigen Erffpagt te gebruycken, mits dat daer uyt jaerlyx en alle jaer eeuwiglyck en Erfflyk nae Erffpagts Regten aen ons, ofte onse gecomitteerde Sullen hebben te betalen de Somme van Ses en Vyfftygh ponden paraesis vrij gelt; en Sullen voorñ: Contrahenten Eheluyden haeren naem Laten Inschryven ten publicquen Registre, ofte prothocolle daer van Zynde, tenfine van affectatie daer bij Vermelt; gelyck oock geschieden Sal Soo dicwils, als het voorsz~: Lant by versterff oft andersints Erledight Sal worden:

des t oirconde hebben Wij dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Graefflyck Segel becraghtight.

op ons Slott S Heerenbergh den 11^{en} Novemb~: 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern. / L:S:

14-11-1726 **268** [*folio 87 verso*]:

Op het Requeste van Hendrina Bosboom wed: Imminck Versoekende Voldoeninge van eenige Reeckening~ van verteerungen by den gerigte van Gendringen int Breucken Slegten als andersints gedaan

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Hebben uyt eene besondere genade op de veelvoudige Sollicitation van Hendrina Bosboom wed: van Wylen Bernard Imminck dogh ongehouden, ende Sonder hierdoor ons ter eeniger tyt te praejudiceren op d'overgegevene Reeckeningen van verteerungen door onsen drost en Fiscaal van Gendringen en Etten in fiscalibus van 1708. tot 1715. Inluijs gedaan geaccordeert de Somme van dartigh guldens, die den Erf: Herman Janszen aen haer op de Verschuldete Weydepagt Sal Laten valideren, ende door ons by affreeckeninge vant holt sal worden goed gedaan:

Sign: op ons Slott S Heerenbergh den 14 Novemb~: 1726.

«onderstont» / Ter ordonnantie van Syn Excellentie / A:J: Reijgers

14-11-1726 **269** [*folio 87 verso*]:

Nogh maelige ordre aen den Rentmeester Ant: Spekeslager Wegens het aenslaen vant Holt int Breedenbroeck

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Overmits onsen Rentm^r Ant: Spekeslager op eenige voorgewende praetexten Sigh quasi heeft tragten t excuseren om in plaets van LaetstLeden Dynsdagh niet Wel Eerder als op heeden Donnerdagh Synde naer t Breedenbroeck te Connen Vertrecken; ende wij Evenwel geïnformeert Zynde, dat den Selven ongeaght onse genedige ordre van den 9 deses Sigh alnogh alhier is beviendende; Soo wordt den voorñ: Ant: Spekeslager alnogh mits desen Serieuselijck op onse dedignatie geordonneert en aenbevoolen, van Sigh tegens Morgen vroegh sonder tyts versuijm ter plaetse voorñ: te begeven, en volgens die met de voorsz: ordre toegesondene Lijsten, gespecificeerde boomen met onsen Holtvorster Borckus neffens eenen timmerman t'Besigtigen, d'affgaande boomen die sonder onsen Minsten Schaade en meesten Nutte Kond~ gehouwen worden, aente slaen, en daarvan aen ons ten eersten behoorlyck Rapport te doen; wordende voorñ: onsen Rentm^r A: Spekeslager oock mits desen en voor het toecomende eens voor all geordonneert van onse aen hem te gevene genad~: ordres Sonder eenige verdraijngen, Interpreatien oft examinaten promptelijck t' achtervolgen, en nae den Inhouwt van de Selve Sigh Stiptelyck en pligt Schuldijgst te gedragen op poene van onse Hooghste Ongenade;

aldus gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 14^{en} Novemb~ 1726

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot d~ Bergh &c.

19-11-1726 **270** [*folio 88 recto*]:

Op het Req^{te} van Petr: Hengst als Volm^r van d~ medicinae doctor La Jeunesse Versoekende Verdeelinge en verkoopinge van eenige Hoff goederen.

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Octroyeren en permitteren aen den Suppliant, dat hij de hierinne gemelte Hoffgoederen in drien Sal mogen Verdeelen, en op yder van de Selve het beswaer geleght Zijnde, tot affLossinge van de gementioneerde 400 guldens Sal mogen Verkoopen, mits dat binnen Ses Weecken naer de vercoopinge hier van pertinente Annotie op ons Hoffboeck gemaackt, en alles gepraesteert worde, tgeene nae Usantie van onse Boxmeersche Hoffkamer wordt vereijscht; ons, ende een ijder Syn goet Recht voorbehouden:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 19 November 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Graeff tot den Bergh en HohenZollern.

± 19-11-1726 (?) **271** [*folio 88 recto*]:

Volmagt op Derck Scheers om by den Gerigte een protest tegens den vercoop van d~ goederen van d~ Heer van Erp tot Holt te doen

Wij Frans wilhelm Grave &c &c &c

Hebben Specialyck bevolmagtigt onsen Borghgreff derck Scheers om voordien Gerigte van Diedam te Compareren, en aldaer opt Cierlyxste te protesteren over de verKoopinge van Soodane goederen van den Hooghwelgeb: Heer Balthasar Assuer: van Erp tot het Holt als op heden is, oft wort ondernomen ter Instantie van de Heer Borgerm^r Geraedt allard Hellendoorn te weten vanden Mommen en Coevoetsen tiend van het Huijs in den dijck en andere Effecten meer op heeden gepubliceert ten eynde en Effecte Syn Hooghgraeff~: Excellentie Voorn [*renvooitentje*: "] [*bovengeschreven (en weer gewijzigd, en daardoor slecht leesbaar)*: Wy en ons] [*nogmaals*: "] ongepraediceert blyven moge alle regt van affectatie praeferentie als andersints Soo Wij door geentameert Verwin op dese goederen door doctor Reynier Creuel als onsen Volm^r gemaackt, verkregen en geobtineert hebben

10-12-1726 **272** [*folio 88 recto*]:

1726. den 10 Decemb: geordonneert aenden H^r doctor en Fiscaal Hoevell, om aen de Heer Doctor Steenler uyt te tellen [*tussengevoegd*: 50 gls~] voor het Specie en Rapport gelt in punct van declaratie in Saacke van d'Heeren Geerffdens der Boerschap Aeswyn declarant, Contra Mevrouw Hagen gedeclareerde Welcke 50 gulden door ons in Conformiteyt van onse genad~: ordonnantie de dato 27 8b~ 1725 Sullen gerestitueert worden

datum als boven, / «onderstont» / Frans Wilhelm.

14-12-1726 **273** [*folio 88 verso*]:

Op het Req^{te} van F:A: van Schlaun versoekende Consensum om eenige Leenparceelen te veralieneren ofte beswaeren

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Octrojeren aend'Suppliant dat het Cruijs ofte Buevinck tientje, als mede de Caetstede Elverdonck[en] Poll aen ons[en] Graefflycken Huyse van den Bergh Leenroerigh Zynde, Sal mogen verkoopen ofte beswaren, mits dat praestere alle tgeene naer Leenregten wort Vereyscht, ons ende een yder Syn goet Reght voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 14 decemb~: 1726.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohenzollern.

29-12-1726 **274** [*folio 88 verso*]:

Schryvens aend'Magistraet der Steede Dixmude

Eerentfeste Agtbaere Hooghgeleerde Voorsienige onse besondere Lieve getrouwe Magistraet onser Steede Dixmude

Wy hebben uijt u Liedens ootmoedigst bericht wel Vernomen, dat men aen den Bailliu de Copie van de Commissie bij ons tot het aenstellen van de magistraet verLeent, als mede van d'aenstellinge niet kan Weijgeren, derhalven kondt gy Liedem hem de Selve geven; wij syn geensints bevreesd voort geene dat Sal ondernemen; oock bevienden Wy, dat den Schoutet [sic] dienst onser Steede Dixmude in voorgaende tyden is geweest eenen Separaten dienst, Welcken naderhand op dat den Bailliu beter souwde Connen Subsisteren, met des Bailliuis dienst geconjungeert is, gelyck oock den selven op den tegenwoordigen Bailliu is geconferereert, sonder dat Verobligeert is eenen Schoutet aente Stellen, maert selve alleenlyck gelaeten aen Syn believen, Sulx dat wij hem daertoe niet Konnen verpligten; Veel weyniger eenen anderen aenstellen:

Inmiddels ulieden in d- bescherminge van den almogene beveelende, blyven u lieden met genade gewogen.

op ons Slott S Heerenbergh 29 xb~ 1726

Titulus ut Supra

U Liedem geaffectioneerden / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohenzollern

«Superscriptie»

Eerentfeste agtbaere Hooghgeleerde Heeren / de Heeren van de Magistraet der Stede Dixmuyden tot Dixmuden

---

11-1-1727 **275** [*folio 89 recto*]:

Annus 1727

Mensis Januarius

Obligatie ten profijte van de H^r Urbanus Ross Lieutenant ten dienste der Vereenigde NederLanden, en dessen EheLiefste Petronella ten Hagen ad 4000 gulden Hollants.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohenzollern &c &c &c

Doen Kondt en tuygen wel en deugdelyck ontfangen te hebben van den Heer Urbanus Ross Lieutenant ten dienste van de Vereenighde NederLanden, ende desselffs Eheliefste Petronella ten Hagen eene Somma van vierduysent gulden Hollants yder gulden ad XX Stuyvers gereeckent, dewelcke Wy Sullen gebruycken tot affLegginge van een Legaet ter Summa van diergelycke 4/m guld[en] Holl~: aen onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet, Drossard onser Heerlickheit Boxmeer door onse Seer Lieve en Hooghgeeerde Tante de Hooghgeboorne Vrouwe Leopoldina Regeerende Gravinne tot den Bergh en Ritbergh in aprili 1718 by testament gemaect, Sulx dat wij Renuntieren van d'Exceptie van geene aengetelde Penningen, en dat die niet tot onsen voordeel Souwden Zyn geemployeert; beloovende van voorseyde vier duysent gls~ aend~ Heer Crediteur Synen Erffgenamen, oft wettigen thoonder deses voor Rente op te Leggen en te betalen praecise drie maenden nae den Verschynsdagh die wesen sal den 11^{en} January 1700 en agt en twintigh voor het eerste jaer, en soo vervolgens Vier van het hondert, die onsen tydlycken Rentmeester van Gendringen en Etten praecise perse sonder onse Verdere ordonnantie betalen sall, en in die betaeling der jaerlyxe Interessen ad 160 guld[en] promptlyck te Continueren, tot dat dese Capitale Summe sal worden affgeloscht Sullende d' Lossinge beydersyts vry Staan, mits dat een vierendeel Jaers voor den Verschynsdagh behoorlyck gedaen Worde; ende opdat voorsz~ H^r Crediteur Syne Erven en Wettigen thoonder deses soo voor Capitaal als te Verloopene Renthen Souden verseeckert Sijn; verbindend Wij onse persoon en goederen ter wat plaetsen gelegen egeene uytgesondert, ende wel Specialyck onse weyden Het Hemelrijk, de Cools maete, en het Tichelwerck alle drie in onse Heerlickheit Gendringen Kennelyk gelegen, Synde vry allodiaal en onbeswaert Erve, om daer aen in Cas van misbetalinge voor~: Capitale Summe met alle Verschenene Interessen Kost en Schaadeloos te Verhaalen; tot dien eynde Renuntierende op alle exceptien en privilegien, die ons hiertegens eenigsints te Staade souden Comen Konnen met Submissie aen alle Heeren Hoven en gerigten, ende wel Specialyck aen den Provintialen Hove van Gelderland:

In teecken der waarheyt hebben Wy dese onderteekent, en met ons aengeboren Hooghgraeff~: Cachet besegelt op ons Slott S Heerenbergh den Elffden Januarij 1727:

«onderstont» Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohenzollern / L:S:

[*in de marge*:]

Dese 4000 gulden Syn in de Reeckeninge van den Secretaris de Both in Syn Reeckeninge gesloten den 4^{en} Aug~: 1727 in ontfanck gebracht.

27-1-1727 **276** [*folio 89 verso*]:**Op het Requeste van Jacob Remmen versoekende Consent om tot betalinge van syn Schulden eenige Stucken Lant onder Sambeek Leenpligtigh aen de Boxmeerse Leenkamer te mogen verkoopen en veralieneren**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Octroyeren en Permitteren aen den Suppliant, dat hij tot betaelinghe van Syne Schulden sal mogen verkoopen en veralieneren eenige Stucken Lant onder Sambeek gelegen aen onse vrye Hooghgraeff~ Boxmeersche Leenkamer Leenpligtigh, mits dat praestere alle tgeene naer usantie van gemelte onse Leenkamer wort vereijst, en dat daer van ten Leenprothocolle Registrature gedaan worde; ons ende een yder Syn goet Reght daer aen voorbehouden

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 27 January 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

5-2-1727 **277** [*folio 89 verso*]:**Ordre aen d[en] Holtvorster Borckus en Berent Elskamp om eenige boomen in Hamaeker Bosken met de Bille aente Slaan.**

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren mits desen aen ons[en] gesubstitueerden Holtvorster int Bredenbroek H Borckus en aen onsen onderscholtus tot Silvolden Berent Elskamp, dat met onse Bille in het Hamaeker Bosken sullen teecken en aenslaan Soodane eycke boomen, als tot onsen meesten profijte tot het Slaan van Palissaden sullen ordeelen bequaem te Zyn; en Sal voorñ: Elskamp d' aengeslagene boomen aen Reijnier IJsendam en Derck Scheers aenwijzen, om door de Selve te Connen gehouwen Worden:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 5 Februarij 1727:

«onderstont» / Frans Wilhelm.

[*in de marge*:]

1727: 14: feb; Soodane ordre wederom aen Borckes en de greve gegeven om in d~ Hoogheyt Wisch en Bredenbroeck wederom eenige boomen t'teecken en aente Slaan

5-2-1727 **278** [*folio 89 verso en 90 recto*]:**Ordre aen d~ Rentmeester Spekeslager wegens eene ordonnantie van 4000 gis~ tot d~ Schuylenborgse Renthe.**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren en beveelen aen onsen Rentmeester Spekeslager, dat in opsigt deses sal hebben te Resolveren, oft die aen hem door ons voor twee maenden Herwaerts gegebene ordonnantie ad 4000 gulden, volgens acceptatie en gedaane beLofften tot die Schuylenborgse Renthe ter bestemder tyt die reets is komen te Verschijnen gedenckt te betalen ofte niet; en dat den Rentm': daeromtrent Sigh bij eijgene Hantschrift van jae, oft neen Cathegorice hier onder sal hebben te

declareren, als mede die ontfangene Quittantie provisioneelyk te Restituieren, om ons in alles te Connen Reguleren en te gedragen, soo en als wy tot affsnydinghe van abuysen sullen ordeelen te behooren.

In teecken der waarheyt onser geñ: ordres hebben dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraeff~ Segel becragtight.

actum op ons Slott S Heerenbergh den 5 Febr~ 1727:

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

10-2-1727 **279** [*folio 90 recto*]:**Ordre aen d~ Heer Doctor Steenler in qualiteyt als fiscus van den Bylant en procurator Keminck om Contra Jan Tyssen den jong[en] en Ryck de Bruyn over gepleegt Slaen Messe trecken en andere Insolentien fiscaliter te procederen.**

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Alsoo bij onderdanigste Klagten Soo mondt: als Schriffteleyk gedaan ons is voorgekomen hoe dat seeckeren Jan Thyssen de Jongen en Ryck d'Bruyn beyde Ingesetenen onser Vry Heerlickheyt Millingen sigh hebben derven verstouten, van op den tweeden Kersdagh des affgeloopenen Jaers 1726. het Huijs van Willem Brants een mede ingeseten en onderdaan onser voorn: vry Heerlickheyt t'Invaderen, aldaer den voorñ: Willem Brants Syn Huysvrouw Soon Knegt en Meydt; Soo met Slaan messe trecken, en andere swaere ongehoorde dreijgementen te mishandelen, en meer andere verscheyde ongehoorde Insolentien en moetwilligheeden gepleegt, t welck in een Land van Justitie niet te dulden maer ten hooghsten Straffbaer Zijnde, ende daer inne naer Rigueur van Reghten ende tot Veyligheyt onser onderdanen en Ingesetenen Willende voorsien; Soo ist dat wij gelast en gecommiteert hebben gelyck doen Cragt deses en Eerentfesten en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm van Steenler Jur: utr: doctor en onsen advocaet Fiscaall als mede onsen Lieven getrouwen Jan Keminck Procureur, om Sampt, en Elck int besonder tegens den naesten ordinairen oft wel extraordinairen gerigts dagh tot Millingen, tegens voorsz~: Jan Thyssen den Jongen en Ryck de Bruijn in Reghten t'yveren, aenspraek overtegeven, en soodanen Eysch en Conclusie te Nemen als naer vereijst, en Swarigheyt van de gepleegde Excessen en Baldadigheeden, soomede ten opsigte van de Cautie de non offendendo als andersints nae Reghten sal behooren en dese saacke tot Sententie Incluyt vervolgen; Beloovende van Waerde te houwden alle tgeene onsen advocaet Fiscaall en den procureur Keminck hierinne Sullen Koomen te doen en hun in alles t'Indemniseren,

des t oirconde hebben Wij dese geteeckent, en met ons Hooghgraeff~ Segel doen becragtigen op ons Slott S Heerenbergh den 10 February 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

22-2-1727 **280** [folio 90 verso]:**Approbatie van testament oft dispositie door de Heer Amptman Welderen ende dessels [sic] Ehe gemalinne den 29 Janñ 1727 gemaackt; en opgericht.**

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Tuygen en Certificeren mits desen dat voor ons ende ondergeschrevene Leenmannen onser graeffschap Bergh by gebreck van Mann[en] van Leen onser vrij Heerlickheit Boxmeer in Eygener persoon Erschenen is Johan Floris van Aldenburgh procureur tot Nijmegen in Qualiteyt als Volm^r van den Hooghwelgeborenen Heere Bernard van Welderen Vry Heer van Ubbergen Valburgh en Opploo &c Amptman, Rigter, en Dijckgraeff des Ampts Nederbetuwe, mitsgaders die Hooghwelgeboorne Vrouwe Geneveva Maria van Steenhuijs Eheluijdens Cragt volmaght op den 30 Januarij 1727. voor L: van Lienden, en Adriaen Cock Leenmannen des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen gepasseert; en versogte approbatie en Confirmatie van soodane testamentaire dispositie off uijtsterste Wille en Reciproque Lijfftocht, als syn Hooghgemelte Heere en Vrouwe Principalen op den 29 Januarij deses jaers voor Heeren gesubstitueerden Amptman en gerigts Luijden des ampts Nederbetuwe hadden gemaect en opgericht, en aen ons in een besloten papier aen d'eene Zyde met vier Cachetten in Rooden Lacq gecachetteert; tot welck versoek genegen Zijnde, Soo ist dat wij voorgem~lte testamentaire dispositie, ofte uijtsterste wille, en Reciproque Lijfftocht voor soo verre de Leenen aengaet aen onse vrij Heerlickheit Boxmeer Leenroerigh hebben geäpprobeert, geconfirmieert, en bestedigt, gelyck de selve Approberen, Confirmeren, en bestedigen Cragt en mits desen, voorbehoudens nogtans ons, ende een ijder Syn goet Regt:

des ter oirconde hebben wij dese neffens boven en ondergesz~: Leenmannen Hiertoe Specialijk versoght eijgenhandigh geteeckent, met ons Hooghgraeff~ Segel becragticht en door d'origineele dispositie transfigeren Laeten:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 22^{en} February 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern. / L:S: / Maximilian ZumKleij Leenman: / Abraham de Both als Leenman. / L:S:

14-3-1727 **281** [folio 91 recto]:**Noghmilige ordre aend[en] Drossard der Heerlickeeden Gendringen en Etten Everhard Verheull wegens het Maacken en Repareren der Wegen.**

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Overmits ons van veele en verscheyde goede welmeenende in en opgesetenen onser Heerlickeeden Gendringen en Etten onderd~: is voorgedragen, oock meer en meer, Jae dagelijx Clagten syn voorgekomen dat de weegen en Straeten in voorgemelte onse Heerlickeeden ende daer onder gehoorende Kerspelen maer ijts soo het schijndt dogh niet naer behooren ingevolge onse genadigst gegevene ordonnantie in dato den 28 Febr~: 1726. syn gemaect en Gerepareert; waer omtrent Soo veel mogelyk ten dienste van ons, en het gemeene best Willende voorsien; hebben goetgevonden mits desen te vernieuwen, en wederom te doen publiceren en affigeren onse voorgem~lte genadigste ordonnantie daeromtrent op den 28 Febr~: 1726 gearresteert en gepubliceert:

Ordonneren en beveelen onsen Lieven getrouwen Everhard Verheull drossard onser meergem~lte Heerlickeeden, om duckgem~lte ordonnantie in alle syne Leeden en deelen Stiptelyck te doen achtervolgen en naerkomen Sonder eenige de Minste Conniventie, oft dat bij naedere Clagte en ContraVentie wy sulx op onsen Drossard voornoemd Sullen weten te verhaalen, alles met onse Hooghste dedignatie t welck onsen genadig~ Wille is:

Luydende Meergemelte ordonnantie van woort tot woort als geregistreert en te sien Hier vooren fol: 63 - ende gerenoveert den 14^e maert 1727

oircond onse eijgenhandige onderteeckeninge.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

6-3-1727 **282** [folio 91 recto]:**Appostille opt Request vand~ Schepenen en Ingesetenen der Vry Heerlickheit Boxmeer**

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Ordonneren genadigst aende Schepenen en ingesetenen onser vrij Heerlickheit Boxmeer Segge Ste Antonis, en wie sulx vorders mogte aengaan. om ten spoedigsten aen ons onderdanigst t'praesenteren en overtegeven die in dese gelibelleerde origineele requesten ende daer op gevolgde door onsen Heere Ohme Oswald Grave tot den Bergh Hooghloff~: Ahndenckens geteijckende Appostillen, om deselve voor aff gesien en geexamineert hebbende, in desen naeder te disponeren Soo als genadigst sullen bevienden te behooren

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 6^e maert 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

?-3-1727 **283** [folio 91 verso en 92 recto]:**Ordonnantie tegens het Mesch ofte ander geweer trecken in onse Heerlickheit Boxmeer en Ste Anthonis.**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo door het Veghten en sonderlingh door het Mesch trecken dagelyx veele Ongelucken van gevaerlycke verwondingen en somwijlen dootslagen gebeuren, Synde Sulx tot noch toe bij veele te Ligter gewaeght, om dat de gelt boeten Soo Kleyn en Geringh waeren twelck misschien aen eenige twistige en boose menschen haere Ligtvaerdigheit heeft Verhardt en Vermeerdert om soo buyten als binnen Herbergen te Krackeelen op andere personen messen oft ander diergelyck Scherp geweer te trecken, en die daer mede te Quetsen, alle het Welcke Synde tegens de goede politie, die in Landen van Justitie behoort geobserveert te worden, ende dan tegens alle bedenckelycke Middelen tot Voorkominge en Weeronge Van dit Soo verderfflyck Quaet tragtende t'Emploijeren, en soo veel doenlyck daerinne te voorsien; Soo ist, dat Wij voor ooggen hebbende de gemeene Ruste van onse onderdaenen tot wehronge van de voorsz~: onheijlen en Straffe der overtreders in onse Vry Heerlickheit Boxmeer en Ste Anthonis met voorbedaghten Rijpen Raet geordonneert en gestatueert hebben, ordonneren en statuieren by desen

Eerstelyck dat die geene Soo by dage een mesch oft ander geweer op ijmant treckt Sonder hem nogtans te quetsen, daerover sal geapprehendeert, en in eene boete van Vijffthigh gulden Hollants gecondemneert Worden.

Ende die sulx doet by naghte ofte des avonts, dat den Selven insgelijx in apprehensie genomen, ende daer over in eene boete van hondert gulden sal geslagen Worden;

Item daer eenen by dage oft by naghte met een mesch Roer ofte ander geweer ijmant quame te Quetsen, ofte te verwonden, Sulx dat hy bloet Liete, dat soodan[en] daeder daerover mede gevangen genomen, en in eene boete van hondert en Vijffthigh guld[en] geleght Sal worden;

Welcke voorsz-: Respective boeten de Contraventeurs gehouwden Sullen Zijn binnen Vier dagen naer derselver apprehensie te voldoen, oft Suffisante borge te Stellen van de Selve binnen een maent ten Langsten te betalen:

Ende by aldien den Contraventeur geene van beyde binnen voorsz-: vier dagen dede soo sal denselven uyt dese onse vry Heerlickheyte van Boxmeer en Ste Anthonis gebannen worden over het Mesch en ander geweer by dage te trecken Sonder ymant te Quetsen, den tyt van een jaer;

Ter oorsaacke van sulx gedaan te hebben bij naght oft des avonts den tyt van twee jaaren

Ende over het verwonden van ymant dat hij bloet gelaeten hadde het zy dan dat sulx by dage oft by nagte oft des avonts geschiet waere, ten tyt van drie jaaren

Beveelende alle onse Rigterboodens en Schutters Ernstelijck om alle Insolentien; geveghten en Moetwilligheden by haere Kennisse geschiet aen onse Officieren daetelyck te sullen aenbrengen, by poene, dat deselve by verswijginge en nae [Latenschap, *veranderd in:*] Latinge van bekentmakinge voor d'eerste Keer in eene boete van vijff Rijxdalers Sullen Syn Vervallen, en voor de tweede Keer Soodane gepleegde Feyten niet aenbrengende, dat boven voorsz-: boete van haeren dienst Sullen worden ontsett.

Ordonneren insgelijck aen alle Herbergiers, en tappers, dat Soodane Insolentien, Slageryen, Mesch, trecken, als anders in haere huysen oft by haere Kennisse gepleegt, daetlyck aen onsen Officier Sullen hebben aentebrengen op eene boete van vyffentwintigh guldens, endat tsedert den tyt vant geveght een halff jaer geen herberge Sullen mogen houwden [*in de marge toegevoegd:* voorts] beloovende aen alle andere, bij wiens Kennisse Soodane Slageryen Krackeelen oft veghterijen mogten geschieden en het selve aen onsen Officier bekent maacken, dat daer voor Sullen genieten eene praemie van drie Silvere Ducatons, en des begeerende, Syn naem Sal worden gesecreteert;

Ende op dat Niemand hier van eenige Ignorantie kan praetenderen, Soo ordonneren en beLasten wij onsen Seer Lieven getrouwen W: de Raet Drossard onser Vry Heerlickheyte Boxmeer en Ste Anthonis dese onse ordonnantie op de gewoonlycke plaetsen te doen publiceren en affigeren, ende de Selve ten allen tyden naer alle Rigeur Stiptelijck t'achtervolgen, Want [*tussengevoegd:* Wij] Sulx tot bevorderinge van de Justitie noodigh bevonden hebben;

In oirconde hebben Wy dese met ons Hoogh graefflyck Segell bevestight en geteekent,

aldus gedaan op ons Slott S Heerenbergh den [datum niet ingevuld] Marty 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

8-3-1727 **284** [*folio 92 verso*]:

Op het Request van de weduwe Henrick Huberts

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Remitteren om Gods Wille aen d'weduwe van Henrick Huberts de Huys huire tot Passcha 1727 verschenen mits dat daer naer alle jaren de huijre promptelyck sal aenbetalen, oft sal het Huysken aen een ander Verhuert Worden, waer naer onsen Rentmeester Johan Henrick Verheijen Sigh onderdanigh te gedragen heeft.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 8 maert 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

28-3-1727 **285** [*folio 92 verso*]:

Acceptatie van den afstand van den Tresoriers en Rentmeesters dienst der Heerlickheyte Dixmuyden

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Accepteren de désisteringe, die onsen Lieven getrouwen Jacobus de Jonghe tot Bruggen den 20° maert ten Seven uren Smorgens heeft gedaan van den dienst van Tresorier oft Rentmeester onser Stede Dixmuden van onse praedecessuren ontfangen en bij hem tot dato bedient:

Gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 28^{en} maert 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

?-3-1727 **286** [*folio 92 verso*]:

Op het Req^{te} van d[en] Heer Herman Gysbert van Ripperbant pro Se [en, *veranderd in:*] et Nomine principalium versoeckende Consent om het Leen goet den Nigtenhorst te mogen verkoopen

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Octroijeren en permitteren aen de Supplianten dat Sij het Leengoet bestaende in twee bouwhoven in desen Req^{te} vermeldt Sullen mogen Verkoopen ofte Veralieneren mits dat praesteren alle t geene naer Usantie van onse Hooghgraeff-: Berghsche Leen Kamer wordt vereijst; ons, ende een ijder Syn goet Reght daeraen onVermindert:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den [*datum niet ingevuld*] Marty 1727:

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

31-3-1727 **287** [*folio 93 recto*]:

Verklaeringe dat aen den Lantschryver Hengst binnen 6 maenden Sullen voldaan worden Soodane Ses hondert Segge twalf hondert gulden, als den Selven aen d[en] Heer Hoff-raeth Eplen heeft voorgestreckt

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Bekennen en verclaren mits desen van onsen Seer Lieven getrouwen Philip Hengst Lantschryver van onse vry Heerlickheyt Boxmeer en Ste Anthonis tot onsen Nutte ontfangen te hebben de Somme van twalf hondert guld[en] Hollants, welcke Summe in tyt van Ses maenden a dato deses met den Interesse ad vier proCento door onsen oock [*tussengevoegd*: seer] Lieven getrouwen Raet en Hoffdirector Eplen uyt de penningen van onse Hoff Cassa Stiptelyk Sal worden gerefundeert:

In waerheys oirconde hebben wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons aengeboren Hooghgraeff~ Segel becragtigen Laaten.

Actum op ons Slott S Heerenbergh den 31 Martij 1727

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

± 23-11-1726 (?) **288** [*folio 93 recto*]:

Request

Aen d'Edele Mogende Heeren Gedeputeerde Staten der Graeffschap Zutphen

Edele Mogende Heeren

Uijt neffens gaende origineele Convintie [:*of*: Conventie?] op den 23 novemb~: 1726 ingegaan, en alreede door verscheydene deels Luijden, Marckgenoten, en geerffdens van Lengeler Bosch geteekent, Sullen U Edele Mog~: met meerderen gelieven te vernemen d'affdeylinge van het Soo genaemde Princesse Bosjen tegens twee Slaagen uyt voorñ: Lengeler Bosch Syn Hooghgraeff~: Excell~ den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c Competerende

Soo versoeckt den ondergesz~: Raet en Volmagtiger van Hooghgemelte Heere Grave van den Bergh Seer Reverentlyck dat U Ed: Mog~: oft wel op haere ordre des Selffs Volmagtiger als mede geerffde voorñ: accoort tot meerdere bevestenisse gelieven t'approberen, en doen onderteekenen.

T'Welck Doende

«onderstont» / A: J: Reijgers

5-4-1727 **289** [*folio 93 verso en 94 recto*]:

Obligatie van 1100 gulden in faveur van Juffr Henrica Robben wed: van D^r IJsbrandus Simonis Zaliger

Wij Frans Wilhelm &c &c &c [:*sic*] grave tot den Bergh

Doen Kondt en tuijgen wel en deugdelyk opgenomen en ontfangen te hebben van de Eersame Henrica Robben Wed: van D^r IJsbrandus Simonis Zal^r eene Somme van Elff hondert Guldens

Hollants ijder ad XX Stuyvers gereeckent, Renuntierende derhalven op d'Exceptie van geene aengetelde Penningen et de non in Rem Versa Paecunia, belooven aen voorñ: Henrica Robben wed: Simonis Zal^r., Haeren Erven en Wettigen Thoonder deses brieffs van voorsz: Elff Hondert guldens Jaerlyx en alle jaer voor Interessen te betalen Vier ProCento, Mits dat deSelve Promptelijck voorde drie maenden naer den Verschijnsdagh, die wesen Sal den 5^{en} April 1700. en Agtentwintigh, en Soo vervolgljck altoos voldaan worden, en in die Voldoeninge te Continueren, tot dat die Capitale Summa van 1100 guldens Sal Syn affgeloscht, Sullende de affLoese aen beyde Zyden Vrijstaan, mits d'opcondiginge drie maenden voor den VerSchyns dagh Respectivelyck Worde gedaan; ende opdat de Creditrice en haere Erven volcomentlijck Soo van Capitaal als te Verloopene Interessen Souden Verseeckert Sijn, Soo Verbienden daer voor onse Persoon en Goederen geene uijtgesondert ter wat plaetsen oock gelegen, om daer aen in Cas van misbetalinge voorseyde Capitale Summe met alle Verloopenen Interesse Kost en Schaadeloos te verhaalen Vrij en Sonder eenige Kortinge van wat Lasten het Souwde mogen Zijn, met ordre aen onsen Secretaris De Both, ofte onsen tydlycken Lantrentmeester Onser graeffschap Bergh aen voorñ: Creditrice, haren Erffgenamen ofte Wettigen thoonder deses, voorseyde Interessen Promptelijck te voldoen, die gequitteert Zynde Sonder verdere ordonnantie in Reeckeninge Sullen Valideren, Renuntierende van alle Exceptien en Privilegien die ons hertegens eenigsints te Staade Souwden Mogen Komen voor alle Heeren Hoven Rigteren en Gerichten, en wel Specialyk voor den Provintialen Hove van Gelderland:

In waerheys Oirconde hebben Wij dese eijgenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraeff~: Segel doen beVestigen: op ons Slott S Heerenbergh den 5^{en} April 1727.

«onderstont» / L: S / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

[*in de marge aan het begin van het afschrift:*]

Dese obligatie is vermindert tot Duijsent guld, en Sal eerst haren Aenvanck hebben d~ 21^e 7br~ 1828: en is met dese overige 100 gls~, en Interesse vand~ 5 april tot d~ 21: 7br~ tegen 4 Pro Cento Synde 20 guld~ teSamen 120 gulden p^r avance betaelt een Jaer Kostgelt van gemelte Juffrouwe, Soo eerst Komt te Vervall~ op den eerst~ April 1728.

Pro memoria~

NB: Dese obligatie blyfft haeren aenvanck Nemen op den 5 april [1727?, *veranderd in:*] 1728.

8-4-1727 **290** [*folio 94 recto*]:

Ordre aen den Fiscaall Hoevel tot het overgeven van de Breucken Soo mogte ontfangen hebben.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo wij onsen Seer Lieven getrouwen Pet: Christian van Marle Lantdrost en Statholder van Leenen onser graeffschap Bergh en Drossard onser Hoogheyte Wisch hebben Laaten aen manen dat de Reeckeninge van Syn ontfangene breucken Soo in onse Graeffschap Bergh als Hoogheyte Wisch aen ons Soude Comen praesenteren en affLeggen, en denselven ons onderdanigst heeft verclaart geene breucken van voorñ: Hoogheyte Wisch te hebben ontfangen, Soo ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen advocaet Fiscaall Hoevel, dat de door hem ontfangene breucken Soo uyt onse Graeffschap Bergh als Hoogheyte Wisch aen onsen Lantdrost van Marle ten Spoedigsten Sal

overgeven en Uyt Keeren, op dat de Selve aen ons behoorlyk mogen worden bereeckent, waer naer Sigh onderd-: te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 8 april 1717

«onderstont» / Frans Wilhelm.

9-4-1727 **291** [*folio 94 recto*]:

Op het Req^{te} vand[en] Heer Bruno Ignat: van Hoen om t Leen goet de Hooge en Laage Maete onder Diedam te mog[en] verkoopen.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octroijeren en permitteren genad- aen den Suppliant dat het Leengoet in desen vermeld Sal mogen veralieneren en Verkoopen, ons ende een yder Syn goet Reght daer aen onverkort, en dat praestere alle t geene naer usantie van onse Hooghgraeff-: Berghsche LeenKamer wort gerequireert:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9 April 1727.

was geteekent / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

14-4-1727 **292** [*folio 94 verso*]:

Anno 1727. den 14^{en} April des Nagts tusschen een en twee uren is haer Hoogh Graefflycke Excellentie onse genadighste Regeerende Vrouwe &c &c &c Geluckigh van eene Jonghe Gravinne Verloscht, die omtrent ten half ure tien des morgens door den Eerweerdigen Heer Simon Arentze Pastor Jubilaris der Stat S-Heerenbergh den Heyligen Doop heeft ontfangen met de Naemen van Johanna Josepha Antonia, de Peter en Meter Syn geweest Syne Hoogh Furstl-: Doorleughtigheyt den Heer Furst van HohenZollern &c &c &c en Haere HooghFurst-: Doorleughtigheyt Mevrouw Johanna Catarina Victoria Furstinne Dovariere tot HohenZollern Sigmaringen &c &c &c Grootmoeder van Gemelte onse Jonge geboorne Gravinne.

De Heer Raet en Hoff director Eplen heeft in Name van Syn Hooghfurst-: Doorleughtigheyt den Heere Furst van Zollern Sigmaringen &c &c &c als Peter by den Heyligen Doop geadsisteert

Godt geve de Selve tot plaisier van de Doorleughtige ouders, Hoogen Welstant, en Benedictie vant Hooghgraeff-: Huys Bergh en tot desselfs Ziele Zaligheyt Magh opwasschen – Amen.

16-4-1727 **293** [*folio 95 recto*]:

Op het Request van vrouwe Geertruyt Schievelbergh Weduwe van wijlen d[en] Koning-: Pruyssische Geheyne Regeerongs Raet Bachman om op de Leenparceelen vande Heer Grave van Bylant onder t Zeelant gelegen in subsidium te mogen procederen

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Octroijeren en Consenteren aen de Suppliantinne dat Sij op de Leenparceelen aen onsen Graeff- Huyse Bergh Leenpligtigh onder de Heerlickheyt Zeelant gelegen, en in desen vermeld in subsi-

dium Sal mogen procederen ende deselve affecteren ons nogtans en een yder Syn goet hebbende Reght daeraen onvermindert:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 16 april 1727

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

16-4-1727 **294** [*folio 95 recto*]:

Commissie voor den gesubstitueerden Lantschryver Pet: Henghst om de Magistraet der Stede Dixmuden voor desen jare 1727. te veranderen.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen kondt en tuygen mits desen, dat Wy bij voorgevallene nootsaekelyck heeden en beletselen geene van onse Raaden tot het aenstellen van onse Magistraet onser Heerlickheyt en Stat dixmuyden voor desen jaere hebbende Connen affsenden, en verseeckert Zijnde, dat onsen Lieven getrouwen Petrus Henghst onsen gesubstitueerden Lantschryver onser vrij Heerlickheyt Boxmeer en Ste Anthonis het beste en Welwesen van onse onderdanen en Inwoonderen onser Steede Dixmuden Sal soecken, hem genadigh gecommiteert en bevolmagtigt hebben, gelyck Wy doen in Cragt deses, om in onsen name onse Magistraet aldaer voor desen Loopende Jaere aenvangende met Majj en expirerende met Majj 1700. en aght en twintigh te Nomineren en aentstellen, met magt en autoriteyt, dat in vall ijmant Sigh nae de proclamatie mogte Excuseren en bedancken dien dienst te bedienen waertoe aengesteld was, in des selfs plaetse als dan eenen anderen aen te stellen, en daeromtrent Verders te doen en te Laaten tgeene eenen Getrouwen Commissaris toestaet te doen Recommanderende en bevelende Wel expresselyck aen voor: onsen Commissaris de bequaamste voor d'onbequaamste te praefereren: des t'oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraefflyck aengeboren Segel doen becragtigen

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 16^{en} april 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern. / Loc: Sigilli

---

16-4-1727 **295** [*folio 95 verso*]:

Ordre voor den Lantschryver Pet: Henghst wegens de verteeringe en defroyementen in dixmuyden en vice versa

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Overmits Wy onsen Lieven getrouwen Petrus Hengst gesubstitueerden Lantschryver onser Heerlickheyt Boxmeer en Ste Anthonis genad-: hebben gecommiteert, om onse Magistraet onser Stede Dixmuden voor desen jare In onsen Name te Nomineren en aente Stellen, Soo ist dat Wy denselven hiermede beveelen en ordonneren dat geene Gifften oft defroyementen Soo van Verteeringen Vice Versa als in onse [*tussengevoegd*: Steede] Dixmuden sal aennemen nogte ontfangen, maer alle gedane oncosten tot onsen Laste Inbrengen, die hem Sullen worden gerembourseert, waernaer Sigh onderd-: te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 16^{en} april 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm

16-4-1727 **296** [*folio 95 verso*]:

eodem / aend~ Heer Rentmeester vander veecken geordonneert het Huijs opt Capelle goet tot Millingen Staande in oogenschyn te gaen nemen, besteck van de Noodige Reparatie te maacken, tselve aen den minst aennemenden ten meesten profyte te bestaden en gemaectt en gelaudeert Zynde, daer van den bedongen en Loon aen den aennemer te voldoen die met Quittantie in uytgave sal valideren

Signatum ut Supra

17-4-1727 **297** [*folio 95 verso*]:

Appostille opt Request vand~ Schepenen en naebuere van Ste Anthonis aengaende den jaerlyxen thyns wegens de nieuwe aengegravene Landen

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Gesien den Inhouwde deser Req^{te} en daerover gehoort het advijs van die van onsen Raade, permittieren aen een yder van voorñ: onse Ingesetenen onser vry= Heerlickheit Ste Anthonis, dat Eick privative, en int particulier aen ons onderdanige Requeste Sal mogen praesenteren, om daeromtrent onse nadere genadige Resolutie aff te waghten; bevelende onsen Seer Lieven getrouwen Johan Henrick Verheyen Rentmeester onser vrij Heerlickheit Boxmeer, dat hij met den ontfanck van een geheel thijns hoen van ijder Kleijnen Mergen nieuw aengegraven Lant ondertuschen sal hebben te Continueren

Actum op ons Slott S Heerenbergh den 17^{en} april 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

18-4-1727 **298** [*folio 96 recto*]:

Genad~: ordre voor den Rentmeester Johan Henrick Verheyen over de Verpactinge van eenige Goederen

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Ordonneren en belasten aen onsen Seer Lieven getrouwen Johan Henrick Verheyen Rentmeester onser Vry Heerlickheit Boxmeer, dat hy ten overstaan van den Gerigte onser voorñ: vrij Heerlickheit gelyck als van outz gebruijckelyk Sal verpacten onse Smaal tienden, Kleyne Loye, Hackepesken en KleverKampken om te Weijen, ende de Meerminne om te grafen, oock de Haepse Donck ende t Kleyne weydtje onder beugen gelegen, ende sal ons telkens van alle verkooping en Verpactingen van Goederen tienden als andersints etc Copie authentique toesenden, ende d'arme goederen aen den Eerweerigen [:sic] Pastor tot Boxmeer, om aen den armen verders te distribueren Overtellen, welckers Quittantie hem in Uijtgabe Sal passeren; Alles Edogh by provisie, ende tot onsen genadigen wederseggen

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 18 April 1727:

«onderstont» / Frans Wilhelm

18-4-1727 **299** [*folio 96 recto*]:

Op het Req^{te} van Henrick Sweeren Inwoonder tot Boxmeer

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Mits den Suppliant onsen Hoffmeesters Camp alreede een jaer heeft gebouwt, soo sal hy denselven noch twee Jaeren behouwd, en sal inplaets van 52 guld~ 10 st~ jaerlyx maer voor Paght betalen Vijff en Veertigh gulden, waer naer onsen Seer Lieven getrouwen Rentm^r: Johan Henrick Verheijen sigh onderd~: te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 18^{en} april 1727:

«onderstont» / Frans Wilhelm.

25-4-1727 **300** [*folio 96 recto*]:

Aenstellinge van 2 Scheepenen tot Pannerden met Last dat de Heer Rentm^r vander Veecken die in Eedt sal nemen

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Hebben tot Schepenen onser vrij Heerlickheit Pannerden aen gestelt, gelyck aen Stellen Cragt deses Steven Hoet, eñ Aeret Spaen Belastende aen onsen Seer Lieven getrouwen Ferdinand van der Veecken Rentmeester In den Bijlant &c dat van de Selve in onsen Name den gewoonlycken Schepens Eedt Sal affnemen

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 25 april 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

17-4-1727 **301** [*folio 96 verso*]:

Commissie als Hoffmedicus voor den Persoon van Daniel van Odenhoven.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt en tuygen dat wij bij experientie bevonden hebbende de Ervaertheit, Vlyt, en getrouwicheyt van den Eerentfesten Daniel van Odenhoven Doctor inde medicinen, den Selven hebben aengenomen voor onsen Hoffmedicus, om ons, en onse geheele Hoffhouwdinge geene uytgesondert in alle voorvallentheeden met Raet en goede Middelen naer desselfs Vermogen te bedienen, de noodige Medicamenten Soo veel mogelyck Selffs te maacken eñ praepareren de selve op onse Reeckeninge brengen die aen hem Sullen worden Vergoedet; waertegens hij Sal hebben en Genieten Vrye tafel Kost en dranck brant vier en Ligt etc: boven en behalven die aen hem genadigh geaccordeerde Jaerlyxe Gage van den eersten April 1700. seven en twintigh aenvanck neemende ad [*ruimte voor het bedrag opengelaten*]

Hy Sal oock gehouwd Zyn in andere affayrens in Cas van Noot Sigh te Laten gebruycken naer onsen Wille en Bevell, mits dat hem worde toegestaan Vrije praxin t'Exerceren, en met onse Kennisse eñ Permissie andere patienten te gaan besoecken en te bedienen, de Revocatie aen ons ten allen tyden voorbehouwd,

des t'oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent en met ons Hooghgraeff~ Segel becraghtight Op ons Slott S Heerenbergh den 17 April 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

---

28-4-1727 **302** [*folio 96 verso*]:

Op het Req^{te} van Gerrit Hackfort biddende om een Weijnigh uijtstell

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Wy mogen Lyden dat onse Gerichte van Gendringen en Etten aen den Suppliant Gerrit Hackfort veertien dagen uytstell geven, mits dat Egther Sufficiente Borge tot genoeg van onsen Gerichte Stelle, dat binnen die 14 dagen aen den Rentmeester Spekeslager den verschuldeten pagt Volcomentlyck Sal voldoen

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 28^e april 1727.

«onderstont» Frans Wilhelm.

± 28-4-1727 (?) **303** [*folio 97 recto*]:

Commissie als onderscholtus van Etten op den persoon van Evert Jansen van Grevenbroeck

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo door het affsterven van Assuerus Jansen van grevenbroeck Laetst gewesen onderscholt onser Heerlickheyte Etten

[*de rest van deze akte is niet ingeschreven (de gehele pagina is hiervoor opengelaten)*]

12-5-1727 **304** [*folio 97 verso*]:

Op het Req^{te} van Anton Janz en Teunissken Syn Huijs Vrouw om eenigh Hoffgoet te mogen verkoopen

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Octroyeren en Permitteren genad~ aen de Supp^{ten} dat zy het hierinne gemelte Hoffgoet Pro Indiviso tot betalinge van haere Crediteuren Sullen mogen verkoopen en veralieneren, mits dat achtervolgen alle tgeene nae gebruyck van onse Boxmeersche Hoffgate wordt vereischt, ons, ende een ijders goet Reght daeraen Onvermindert:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 12 majj 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

19-5-1727 **305** [*folio 97 verso*]:

Op het Req^{te} van de Heer Palick Adolph van Heerde Heer tot Camphuysen versoekende Octroij om het Leengoet die Potheese [of: Patheese?] met 700 gjs~ te mogen Beswaren

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern etc:

Octrojeren en permitteren aen den Supp^l dat hy het Leengoet in desen vermeldt met Seven hondert gulden sal mogen beswaeren en daer voor verbienden, mits dat praestere alle t geene nae usantie van onse HooghGraeff~: Berghsche Leenkamer wordt vereyscht, ons, ende Een yder Syn goet Reght daeraen onvermindert:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 19 Majj 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-5-1727 **306** [*folio 97 verso*]:

Op het Req^{te} van Egbert Jordens Raackende den Manslagh tot Ste Anthonis geperpetreert

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Gesien den Inhouwdt deser Req^{te} Inhaereren nogmaals onse genomene Resolutie, en dat den Suppliant eenen Gerichtelycken Inventaris van de goederen Sal doen maeken, die hij aen onsen Seer Lieven Getrouwen Drossard Wilhelm de Raet Sal overgeven om ons daer over onderdanigh te Konnen berigheten; Waernaer den Suppliant Sigh onderdanigst te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 24. Majj 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-5-1727 **307** [*folio 98 recto*]:

Op het Req^{te} van de Heer Drost Wilhelm de Raet qq^a versoekende Remissie van verschuldeten thynsch

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Uyt besondere ons daertoe bewegende Redenen hebben aen den Remonstrant qq^a genadigh geremitteert en quijdt gegeven den achterstandigen Chynsch ad 13 st~ 8 penñ: jaerlyx, gaende uyt Seecker goet den Vossenpels genaemt, mits dat dien Chynsch ad 13 st~ 8 penñ: op martini naestcomende beginnende, en soo vervolgens van Jaer tot Jaer praeciselyck aen handen van onsen Rentmeester Inden Bijlant Sal voldoen; ofte eens voor all Voor d'Exemptie en uytkoopinge van den selven Sal betalen eene Somme van twintigh guldens Hollants; ons, ende een yder Syn goet Reght voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 24 majj 1727.

«onderstont» Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-5-1727 **308** [*folio 98 recto*]:

Volmagt voord~ H^r Rentmeester De Jonghe om tegens den Bailliu van Dixmuden Cornelis Willemsen processe van Injurie te Sustineren en tot den uyt Eynde te doen vervolgen.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kondt en tuygen dat Wy gelast en Gevolmagtigt hebben gelyck gelasten en bevolmagtigen Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen Jacob de Jonghe Rentm^r onser Stede Dixmude, dat hij [*renvooi*: voor den Rade van Vlaenderen] Sal doen processe Sustineren en tot den uyt Eynde Vervolgen tegens Cornelis Willemse Bailliu onser Steede Dixmude in Cas van Injurie en Vilipendie ons en onsen Commissaris in desen Jaere 1727. aengedaan, ten fine van volcomene Reparatie van Ehere gesagh, autoriteyt en behoorlycke Correctie, met Last en maght daeromtrent eene ofte meer advocaten oft procuratores te Substitueren en voorts alles doen en handelen alle t geene wy Selffs praesent Zynde Souwden Connen ofte mogen doen niet tegenstaende dat daer toe Speciaeldere Volmagt Soude mogen vereijst worden, beloovende voor vast Bundigh en van Waerde te houwen alle tgeene onsen geconstitueerden, ofte des Selffs gesubstitueerens daerinne Sullen hebben gedaan en hun in alles t Indemniseren;

des t'oirconde hebben wy dese geteekent en met ons aengebooren Hooghgraeff~: Segel bevesticht op ons Slott S Heerenbergh den 24 majj 1727:

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

eodem aen Frans Joseph Broeder Syn afscheyt vervaerdicht en gedepescheert

aen Frans Joseph de genadige Hant gegeven, dat wegens Gage aen hem nogh te betalen is op syn gesinnen 100 guld~ Holl~:

± 24-5-1727 (?) **309** [*folio 98 verso*]:

Ordre aen den Amptman Brienen om Sander Hutten int timmeren van Syn Huysken op de gemeente t'mainteneren

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven Johan van Brienen amptman in onse vrij Heerlickheit den Bylant &c den Suppliant bij het Octroij, om op de Steense gemeente te mogen timmeren genad~: aen hem verleent te mainteneren, ende die geene die Sigh vrevelmoeidigh Souden willen verstouten, den Suppliant directe oft indirecte daeromtrent te turberen Sulx ten eersten aen ons bekend te maacken, om verder daerinne te doen naer behooren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den [*datum niet ingevuld*] 1727:

«onderstont» / Frans Wilhelm

± 24-5-1727 (?) **310** [*folio 98 verso*]:

aend~ Heere Drost de Raet tot Boxmeer geordonneert om over desen Jaere 1727. om besondere Reedenen door de Samentlycke Gilden int publicq geen vogel te Laten Schieten, en Sulx te verbieden.

14-6-1727 **311** [*folio 98 verso*]:

Op het Req^e van den Bouwman van Het goet Ter Gunne

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Ordonneren aen onsen borghgreeff Derck Scheers, dat een besteck van de Brugge in desen vermeld sal Laten maacken, en Ingevolge t Selve t noodige houdt daer toe tot onsen meesten Profijte Sal Laten houwen, en aen onsen Bouwman van Ter Gunne aenwysen, die tselve sal Konnen Laten haalen, en de Brugge op Sijne Kosten Repareren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 14 Juny 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

29-6-1727 **312** [*folio 98 verso*]:

Ordre voor den Secretaris de Both om de thienden in de Betuwe en Elders te verpaghten

Wij Frans Wilhelm Grave en wy Maria Catarina Regeereñ &c &c &c Gravinne tot den Bergh &c &c &c

Alsoo den tyt tot het verpaghten van onse tiendens in onse Heerlickheit den Bylant Millingen pannerden Randwyck Heteren en Oghten begint te naederen ter oorsaeke Sigh daeronder veel vroege Saet is beviendende; Soo hebben Wy in absentie van onsen Seer Lieven getrouwen Raath en Hoffdirector Eplen gecommiteert en gelast, gelyck Committeren en Lasten Cragt deses onsen oock Lieven getrouwen Secretaris de Both, om in onsen Name de Tienden aldaer tot onsen meesten Profyte te verpaghten, en daerinne te doen t geene wy Selffs praesent Zijnde Souden Connen en mogen doen met beloften van Ratihabitie en Indemnatie als naer Reghten

des t oirconde hebben wy dese eygenhandigh geteekent op ons Slott S Heerenbergh den 29 Juny 1727:

was geteekent / Maria Catharina.

14-7-1727 **313** [*folio 99 recto*]:

Noghmelige ordre voor den Secretaris de Both om de tienden en GerveZaaden vand~ Graeffschap Bergh Heerlickheeden Gendringen en Etten en Hoogheyte Wisch te verpaghten.

Wy Maria Catharina Regeerende Gravinne van den Bergh &c &c &c

By absentie van onsen Seer Lieven Getrouwen Hoffraet en Hoffdirector Eplen, Soo hebben tot de verpagtinge van de tienden en Gerve Zaaden in onse Graeffschap Bergh, Heerlickheeden Gendringen en Etten, en onse Hoogheyte Wisch, mede gecommiteert onsen Secretaris de Both, om deselve in onsen name te verpaghten, ende te doen als boven.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 14 July 1727.

was geteekent / Maria Catharina.

16-6-1727 **314** [*folio 99 recto*]:

Den 16 Junij aen Jan Kemperman om Godts wille ter oorsaacke van Sijn geledene Schaade wegens t affbranden van Syn hujs geremitteert den pagt vanden Vreligermaetsen tiend ad 5 dalers over den jaere 1726.

6-7-1727 **315** [*folio 99 recto*]:

**Op het Req^{te} van Cornelia Tiellemans om haere weyde Hoffroerigh Zynde te mogen ver-
alieneren en vercoopen**

Wy Maria Catharina Regeerende Gravinne van den Bergh &c &c &c

Octroyeren en permitteren aen de Suppliante, dat Sij haere weyde oft Hooijkamp aen onsen Hooghgraeff~ Huyse Boxmeer Hoffroerigh Zynde, en in onse vry Heerlickheit Boxmeer op het Raelant Kennelyk gelegen Sal mogen Veralieneren en Vercoopen, mits dat praestere alle tgeene naer Usantie van onse Boxmeersche HoffKamer wort gerequireert, ons, ende een ijder Syn goet Reght daeraen voorbehouden

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 6 Julij 1727.

«onderstont.» / Maria Catharina.

24-7-1727 **316** [*folio 99 recto*]:

Aenstellinge vand~ Heer Lieven tot Praesident Borgermeester der Steede Dixmuden

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Alsoo wij Overmits het overlyden van Cornelis Willemze Laetst gewesenen Bailliu onser Steede Dixmuden Onsen Rentmeester Jacobus de Jonghe tot Vice Bailliu hebben benoemt en aengesteld, ende daerdoor d'Eerste Borgermeesters plaetse onser Steede voornoemt Comt te Vaceeren, Soo ist dat Wij verseeckert Zynde van de Capaciteyt van onsen Lieven getrouwen H: Lieven Borger en Inwoonder onser Steede Dixmuden denselven tot Praesident Borgermeester over desen jaere 1727 tot majo 1728. genad~: hebben genomineert en aengesteld, gelyck den Selven daer Nomineren en aenStellen Cragt deses; Ordonnerende aen d'Magistraet onser Voorñ: Steede dixmuden hem voor praesident Borgerm^r te Respecteren en Erkennen, mits dat alvorens praestere den gewoonlycken Eedt, Waer van ten Signate annotitie Sal gemaackt worden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 24^{en} July 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-7-1727 **317** [*folio 99 verso en 100 recto*]:

Commissie op den persoon van Jacobus de Jonghe als vice Bailliu der Stede Dixmuden

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo het Bailliu en Schoutschap onser Stede Dixmude bij affsterven van Cornelis Willemze is Komete Vaceren, en in des Selffs Plaetse aengesteld hebben onsen Lieven getrouwen Petrus

Henxt, de welcke voor als noch die Diensten in Persoon Niet Kan bedienen; Soo ist dat wij door Lange Experientie Verseeckert Zijnde van de Capaciteyt, goet Comportement en Getrouwigheijt van onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Jacobus de Jonghe den Selven ad Interim, ende tot dat voorñ: onsen Lieven Getrouwen Petrus Hengst voorñ: Officien in persoon Sal Komen bedienen en Verners niet, genadigh genomineert en aengesteld hebben, gelyck wy den Selven Nomineren en aenstellen Cragt deses tot Vice Bailliu en Schoutet [*:sic*] onser voorñ: Steede en Heerlickheit van Dixmuden, hem gevende dien Volgens volcomen Last Maght en Authoriteyt; ende beveelen den Selven dese voorñ: Officien wel en getrouwelyk te bedienen, Onse Hoogheden Privilegien en Geregtigheden en wat daer aen dependeert naer Syn uijtterste Vermogen te bewaren, voorte Staen, en te defenderen, gelyck wy hem Sulx toevertrouwen, ende Expresselyck belasten ons van alle daerinne geschiedende Infractien datelyck t'adverteren; Onse onderdanen ende een yegelyck Sulx versoeckende goet Reght en Justitie t'administreren en wedervaeren te Laaten, onder de Selve goede ordre ende discipline te Houwden, alle misdaders te Vervolgen ende in Appraehensie te doen Nemen, ende de Selve te Laten wedervaeren, Wat de Justitie naer gelegenthey van haere delicten Sal Erkennen: voorts ons Beste en Meeste Profijt en dienst bevorderen, ende onsen Schaade Voorte Komen voor Soo Veel in Syne maght is; den armen Weduwen en Weesen voorte Staen; ende voorts Generalyck te doen Wat eenen goeden Opreghen en Getrouwen Vice Bailliu van Voorseyde onse Steede Dixmude Schuldigh is en behoort te doen; waertegens hy Sal hebben en genieten alle de Eeren Reghten Profyten en Emolumenten, als tot het voorsz~: Officie Staen, en Syn voorsaten in gelycke Qualiteyt met Reght gehadt en Genooten hebben; ende van hem wel en getrouwelyk te Comportereren in de Bedieninghe van desen Staadt, wort gehouwden den Behoorlycken Eedt van Getrouwigheyt en andersints te Praesteren; Ordonneren en Beveelen daeromme aen onse Magistraet en gemeente van onse voorñ: Steede Dixmuden, en Versoecken aen alle Andere dat Sy den voorñ: Jacobus de Jonghe Voor Vice Bailliu Sull~ [*doorgestreept*: Eeren] Respecteren en Erkennen, ende hem dien Volgens doen alle behoorlycke Ehre en Adsistentie daertoe Versoght Zijnde; tot dat onsen voorñ: Bailliu Petrus Hengst de voorñ: Officien Selffs Sal hebben aen vaerdt, want Sulx onsen genadigen Wille en Ernstige Meyninge is; en alsoo het Schout en Kolffdragers Schap van voorsz~: onse Steede Dixmude mede Comt te Vaceeren, soo Certificeren Wij Insgelyx hiermede, dat wij voorsz~: onsen Vice Bailliu gelast en gemagticht hebben, om geduerende Syn administratie als Vice Bailliu alleen, eenen Schoudt en Kolffdrager te Sullen mogen denomineren en aenstellen, Vermits nogtans den Selven eenen tot alsulcken dienst bequamen Persoone is; «Ordonnerende» al mede aen onse Magistraet en gemeente onser Steede Voorsz~, om Sigh naer desen onsen genadigen Wille te gedragen; Wy Committeren en Lasten daer en boven den Outsten Praesenten Borgermeester onser Steede Dixmude, om Voorgemelten Jacobus de Jonghe den Eedt als Vice Bailliu onser Steede Voornoemt naer Regten en Gewoonten affte Nemen, ende daer van Notitie ten Prothocolle te Laten maacken:

In oirconde der Waerheijt hebben wy dese eijgenhandigh geteekent, en met ons aengebooren Graefflyck Segel becragtigen Laaten op ons Slott S Heerenbergh den 24. Julij A^o 1700. en Seven entwintigh:

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

25-7-1727 **318** [*folio 100 recto*]:

Schryvens aen d'Magistraet der Steede Dixmuden

Wel Edele Aghtbaere Seer Lieve getrouwe

Wy hebben uyt uL: missive van den 13 deses gesien het overlyden van den Bailliu Corn: Willemze; Bedancken UL: voor de Notificatie, en hebben wederom ad Interim aengesteld tot Vice Bailliu onsen Rentmeester Jacobus de Jonghe, en tot Eersten Burgermeester N: Lieven:

Wy twyfenen niet oft Sulx sal tot Welwesen van ons, en het gemeene beste Verstrecken t geene aen UL: in alle gelegentheeden ten hoogsten Laten aenbevoolen Syn; en naer UL: ind~ protectie van den almogenden gerecommandeert te hebben, Syn wy UL: met genade gewogen.

Wel Edele Aghtbaere Seer Lieve getrouwe / UL: geaffectioneerde

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

Op ons Slott S Heerenbergh den 25 July 1727.

8-8-1727 **319** [*folio 100 recto*]:

Ordre aen d~ Rentmeester An: Spekeslager, aengaende een Gescheurde Weyde in den Bruerdycksen tiend onder Gendringen

Alsoo den Bruerdycksen Raeijtiend onder Gendringen en Etten aen ons is Compaterende, ende daer onder eene Grootte weyde voor desen jaare soude gescheurt Zijn; Soo ordonneren en belasten aen onsen Rentmeest' Antoni Spekeslager, dat die gescheurde Weyde in oogenschijn Sal gaan Nemen, en Sigh daer over Informeren terplaatsen daert behoort; ons van Syn wedervaeren onderd~: berichtende, om daerinne Wyders te Connen ordonneren Soo als wy sullen ordeelen te behooren

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 8 Augusti 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

10-8-1727 **320** [*folio 100 verso*]:

Ordre aen d~ Borghgreeff Johan Fred: Haeffkenscheyt wegens een weyde onder den Bruerdycksen tiend gescheurt

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Ordonneren en Lasten aen onsen Borghgreeff Fredrick Haeffkenscheydt als pagter van onsen Bruerdycksen Tiendt dat die bekende gescheurde Weyde, Waer van een gedeelte onder dien tiend is gehoorende en aen ons Competerende soo verre aen die Zijde Sal tienden ende den tiend daeruyt haalen, als aen hem door onsen Rentmeester Ant: Spekeslager is aangewesen, en verders niet; waernaer Sigh exactelyk te gedragen heeft; ende in val daer over door d'eene oft andere Mogte besproocken worden, belooven Wij hem deswegen te guaranderen en in alles Kost en Schaadeloos te houwden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 10 aug~ 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm

9-8-1727 **321** [*folio 100 verso*]:

Ordre aen d~ vaegt Planten om 4 voeder [tussengevoegd: torff] aend~ Heer pastor van S Heerenbergh te Laten uijtvolgen

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren aen onsen vaegt Planten als opsiender van ons Veen tot Varssevelt, dat aen den Eerw: Simon Arentze Pastor onser Stadt S Heerenbergh Sal Laten uytvolgen vier voeder torff, Edogh Sonder vernere Consequentie en alleenlyck voor dese Reyse, waer naer onsen Vaegt voornoemt sigh onderdanigh te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9 aug~: 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

11-8-1727 **322** [*folio 100 verso*]:

Genadige Toelegginge van vier malder Rogge voor Jan Sweep voor het op= en aff-brengen en Eten geven aen d~ delinquanten Soo op het Hooghgraeff~ Huys Bergh Sullen Komen

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Hebben aen Jan Sweep onsen Schorsteen vaeger voor het Sluyten en ontsluitjen, op en afbrengen als mede voor het Brengen van Eeten en drincken van alle delinquanten en misdadigers, Soo op ons Hooghgraeff~: Huijs Bergh Sullen gebragt gesloten en gedetineert worden, en dan noch voor het geene aan hem Verders van ons, ofte van onsent wegen door onse Officieren dien aengaende te doen sal bevoolen Worden jaerlyx toegeleght Vier malder rogge perse uyt onsen Schepel tiend Jaerlyx te betalen; waer van het eerste Jaer verschenen sal wesen 1700. en aghtentwintigh; waernaer onsen Seer Lieven getrouwen Lantrentmeester Zumkley Sigh onderdanigh te gedragen heeft; dienende alleenlyk dese by provisie, ende tot onse Genadige Revocatie:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 11^e aug~: 1727: / «onderstont» / Frans Wilhelm.

19-8-1727 **323** [*folio 101 recto*]:

Op het Req^{te} van J^r Erick Frederick van Voorst versoeckende approbatie van Huwelyxe Voorwaarden

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Approberen en Confirmeren de Huwelyxe voorwaarden in dato den 30 decemb~ 1698. tusschen den Edelen Eerick frederick van voorst, en Vrouwe Maria Agnis van Oldenneel Eheluyden gemaackt en opgericht, in soo verre daerinne over Leengoederen, en wel in Specie over Smeeders Hoffsteede op den Kerckhove aen ons Leenroerigh Zijnde is gedisponeert, en dat deselve naer welgevallen sal mogen beswaren, mits dat praestere alle tgeene naer usantie van onse Hooghgraeff: Berghsche LeenKamer wordt vereijst, ons, en een ijder Syn goet Reght daer aen onvermindert en voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 19^{em} Augusti 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

± 19-8-1727 (?) **324** [*folio 101 recto*]:

Geordonneert aen den Vaegt Planten als opsiender vant Veen tot Varssevelt om sonder nadere en vernere Consequentie aen d~ Eerweerdige Patres Franciscaners tot Elten te Laten uijtvolgen aght voeder torff:

eodem aen Herman Jansen geordonneert een jaer Rente verschenen d~ 15 Junij 1727. uyt d~ Lantrent meesterye te betalen met f 413-9-0.

21-8-1727 **325** [*folio 101 recto t/m 102 recto*]:

Commissie van Jagermeester der Graeffschap Bergh en andere dependerende Heerlickheeden op den persoon van Herman Wilhelm van Schlaun

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Alsoo bij Renuntiatie van onsen Seer Lieven getrouwen Raet Frans Anton Eplen de Jagersmeesters plaetse onser Graeffschap Bergh en dependerende Heerlickheeden is Komen te Vaceren, ende tot onsen dienste en Conservatie van onse Wildtbaane en jagt gerechtigheyt Hoogh noodigh, dat die plaetse wederom met een andere bequame persoon worde Versien, en ons genoegsaem bekend Zynde de Capaciteyt en getrouwigheyt van Herman Wilhelm van Schlaun, Soo ist dat Wij denselven tot onsen Jagermeester onser Graeffschap Bergh, ende daer onder gehoorende Heerlickheeden, waeronder mede gecompreehedeert de Heerlickheeden Millingen Pannerden, en andere onder dit Amptmanschap gehoorende Heerlickheeden en Jurisdiction oock onse Hoogheyt Wisch met die Appendentien genadigst hebben aengesteld en gecommiteert; met Last en maght om op onse Wiltbane en Waeranden goedt Reguard te nemen, opdat wij daerinne niet beschadicht worden, maer well tot onsen beste worden geconserveert; Item Sal geen Groff Wildt Schieten ofte Laaten Schieten buyten onsen expressen genadigen Last, Ende Soo hy daer toe Souwde worden gecommandeert Sal altoos voor alle de Hinden en Sulck Wildt Sparen tgeene tot Conservatie en voortsettinge van die Wiltbane t meeste Sal Connen dienen; Item Sal altoos ter reghter tyt, en voornaementlyck van halff Maert tot halff September naer gelegentheyt van het Wildt alle Jaghten Sluyten, ende geduerende alsulcken tyt alsoo wel tot die Jaght beregticht als onberegticht Zijnde, daer buyten Keeren; oock Sal mede beLetten, dat geene HuysLuyden, Arbeyders, Schepers, oft andere Honden mogen Halden, ende in de Velden, besonderlyk in den besloten tijt omtrent die Conijnen Waeranden brengen, ten Zy deselve behoorlyk gebungelt Waaren, ende indien eenige Honden binnen den besloten tijt bevonden mogten Worden Sonder Bungell, ofte niet behoorlyk gebungelt, dat die HuysLieden oft andere daer voor Sullen gestrafft worden met een boete van een Pont groot Soo dicwils de Selve Sullen geVonden Worden ten profyete van onsen voorsz~: Jagermeester als naer ouder gewoonte; voorts Sal alle Soo wel van buyten als van binnen Comende Jagers tot die Jagt onberegticht Zijnde, doen oppassen, met haer Roers, Netten, en andere Jaght gereetschappen Sonder Conniventie en Sonder Reguard van Persoonen in appraehensie te Laten Nemen om op ons Slott alhier ter behoorlycker Correctie geleverd te Worden: oock Sal Sigh voorrall vande Palen en Limiten onser Jurisdiction, en hoe Verre Sigh onse Jagtgeregtigheeden Strecken genau en Getrouwelyck Informeren, ende op het beste toesien, dat ons van Niemant daerinne eenige Infractie en Indragt geschiede; en voorts in allen dese bedieninge aengaende Sigh te gedragen, als een Vroom, Neerstigh getrouw en oprecht jagermeester toe staet en behoort; tot alsulcken eynde hy aen ons, ofte onser gecommiteerden Handen Sal hebben te Praesteren den behoorlijcken Eedt van getrouwigheijt, Waer voor hy Sal hebben voor het onderhoud van een peert jaerlyx eenhondert guldens en daerenboven genieten

alsulcke Eere en Emolumenten, als Syne Praedeceuseuren met Reght genoten hebben: Ordonnerende onsen Lantdrost der Graeffschap Bergh, onsen Amptman tot Millingen, die Respective Onse Drosten van Gendringen en Etten, Hoogheyt Wisch, en Diedam, Voorts andere onse Bedienden en onderbedienden, en Specialyk onse Wild Schutten Jagers en Vorsters, oock alle andere onse onderdanen, en andere desen aengaende Requirerende Gemelten Herman Wilhelm van Schlaun voor onsen Jagermeester Respective t'Erkennen en Respecteren, en hem altoos int bedrijff van Syn bedieninge t'adsisteren, alsoo Sulx onsen genadigsten Wille en Meyninghe is; alles Edogh tot onsen Believigen Wedersegeen Sonder gehouwden te Zyn daer van Redenen te geven; Soo wij ons hiermede Wel expresselyk voorbehouwd hebben:

In waerheyt oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraefflyck Segel becraghtigen Laaten:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 21^e Augusti 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

27-8-1727 **326** [*folio 102 recto*]:

Obligatie van 11/m gulden ten profyete van Herman Jansen gevestigd ind~ Heeren Weert tot Boxmeer

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Alsoo Nicolaes Arnoldi ingevolge Slott van Reeckeninge over den jare 1712 de dato 28 Martij 1715. tot Last van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh te praetenderen hadde eene Capitale Summe van Veertien duysent twee hondert en dartigh daler 2 3/4 St~ Hollants, maeckende in Guldens een en twintigh duysent drie hondert Vyff en Veertigh guld~ 2 3/4 Stuyvers, waer van de Helffte aen Herman Janszen, en dessen Huysvrouwe Magdalena Arnoldi is Competerende, die ons onderdanigst versogt hebben, dat wij haer daer voor een Sufficent onderpant souwden Verbienden, Welck onderdanigh versoeck wy Redelyck ordeelende, hebben /:naer dat gemelten Herman Janszen tot Supplement en gelyck maeckinge der voorseyde Summe tot onsen Dienst aen onsen Seer Lieven getrouwen Raet Eplen noch had Overgetelt drie hondert Seven en twintigh guld~ aght Stuyvers 10 penñ: maeckende te Samen eene onverdeelde Summe van Elff duysent guldens Hollants &c &c: voor deselve met de te Verloopene Interesse ad Vier pro Cento Jaerlyx perse sonder vernere ordonnantie uyt onse Lantrentmeesterye te voldoen drie maenden naer den Verschynsdagh, die wesen sal den 21^{en} Junij 1700. en Aghtentwintigh:/ Verbienden tot een Speciaal onderpant gelyck wij Verbienden Craght deses onsen Heeren Weerd groot omtrent aght en twintigh Hollandse Mergen Schoon weydelant, Vrij onbeswaert en Allodiaal Erve in onse vry Heerlickheyt Boxmeer aen de Reviere de Maase Kennelyck gelegen; ten eunde dat voorn: Crediteuren en haere Erven daer aen in Cas van on Verhoopde misbetalinge voornoemde Capitale Summe van Elf duysent gulden met den Interessen Kost en Schaadeloos met parate Executie Sonder de minste Exceptie van Excussie oft andersints Sullen Connen en mogen Verhaalen; met Renuntiatie van alle Exceptien, die ons hiertegens eenighsints te Staade Souwden Connen Komen; en sal de Denuntiatie daer van aen wederzyden altyt vrijstaan, mits dat die Selve een halff jaer voor den Verschynsdagh geschiede:

des t'oirconde hebben wy dese eigenhandigh geteeckent, ende met ons aengebooren Hooghgraeff~: Segel becraghticht: Op ons Slott S Heerenbergh den 27^{en} augusti 1727.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh, en HohenZollern / L:S:

19-8-1727 **327** [*folio 102 verso*]:**Obligatie van 10672 gulden 11 St~ 6 penñ: op den Heeren Weerth in faveur van Frans Scheers en Henrica Arnoldi Eheluyden**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Alsoo Nicolaes Arnoldi ingevolg Slott van Reeckeninge over den jare 1712. In dato den 28 marty 1715. tot Laste van ons Hooghgraefflyck Huys Bergh &c te praetenderen hadde eene Capitale Summe van Veertien Duijsent tweehondert en dartigh daalers 2 3/4 Stuyvers Hollants maackende in Guldens een en twintigh duysent drie hondert Vyffen Veertigh guld~ 2 3/4 Stuyvers, waer van de Helffte aen Frans Scheers en dessen Huyvrouw [*:sic*] Hendersken Arnoldi is Competerende, die ons onderd~: versogt hebben, dat wij haer voor haere Halffscheijdt ad tien Duysent Ses hondert twee enseventigh gulden 11 St~: 6 penñ: Hollants een goet onderpant souwden Verbienden, Welck onderdanigh versoek wy Redelyck beViendende, hebben voor de helffte van voorn: ~ Capitale Summe, en dus voor 10672 guld~ 11 st~: 6 penñ: Holl~: met den te verloopenen Inter-essen ad vier pro Cento Jaerlyx; waer van het eerste Jaer sal verschenen wesen den 21 Junij 1700. en Agtentwintigh; tot een Speciaal onderpant verbonden, gelyck wy Verbienden Cragt deses onsen Heeren Weerth groot omtrent acht en twintigh Hollantsche Mergens Schoon weydelant Vrij, onbeswaert en allodiaal Erve In onse Vry Heerlickheyd Boxmeer aen de Reviere de Maase Kennelyck gelegen; ten eynde, dat voorn: Crediteuren en Hare Erven daer aen in Cas van Onverhoopte Misbetalinge voorn: Capitale Summa van f 10672 gls~ 11¹/₃ [*:met een horizontaal streepje door de 1 in de teller*] st~ met d~ Interesse Kost en Schaadeloos met parate Executie Sonder de minste Exceptie van excussie oft andersints, Sullen Konnen en mogen Verhaalen met Renuntiatie van alle Exceptien, die ons hiertegens eenigsints te Staade Souden Connen Komen; en Sal de Denuntiatie daer van aen weder Zyden altyt vrijstaan, mits dat de Selve een half jaer voor den verschynsdagh geschiede:

des t oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons aengebooren Hooghgraeff~ Segel becraghticht op ons Slott S Heerenbergh den 19 Augusti 1727

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

27-8-1727 **328** [*folio 103 recto*]:**Permissie voor Herman Jansen dat eenige parcellen Soo Lange in den Selven paght Sal behouwden, als alnu heeft, tot dat een Capitale Summe van 11/m gulden Sal Syn gerestitueert**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en tuygen Hiermede, dat op het onderdanighst versoek van Herman jansen aen hem genad~: gepermitteert hebben, dat hy onse weydens als namentlyk het Sax weydeken, Deelens weydeken Meylants maetjen, en een Stuckje Lant aen den Brinck, in en voor dien eijgensten Pagt als nu geeft, en al Lange jaeren betaelt en gegeven heeft Soo Lange Sal genieten en behouwden, tot dat aen hem Syn Capitaal ad 11/m guldens Sal worden gedenuntieert, en gerestitueert, waernaer Sigh onsen tydlycken Lantrentmeester onderdanigh te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 27^e Augusti 1727:

«onderstont» / Frans Wilhelm.

30-8-1727 **329** [*folio 103 recto en verso*]:**Commissie als advocaet Fiscaall der Heerlickheeden Gendringen en Etten op den persoon van Dr Adolph Hendrick Thelosen**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c tot: Tit:

Alsoo door het affsterven van Dr Reijnier Creuel gewesenen advocaet fiscaal onser Heerlickheeden Gendringen en Etten, die plaetse is komen te vacceeren, en dienstigh Zynde dat de Selve wederom door een ander bequaam persoon worde bekleedt; Soo ist, dat Wy genadigst hebben aengestelt ende Gecommitteert, gelyck wij aenstellen en Committeren Cragt en mits desen den Eerentfesten en Hooghgeleerden Adolph Henrick Thelosen tot Advocaet Fiscaall onser Heerlickheeden Gendringen en Etten, om voortaan alle Quaestieuse Saacken Raackende de Jurisdiction, Hoogheyd, en t Respect van ons Hooghgraefflyck Huijs Bergh getrouwelyck waerte Nemen, deswegen tam active quam passive ter plaetse daer Sulx behoort t'ageren oock die Breuck hafftige aenteKlagen, en daertegens tot Sententie en Executie Includs te procederen, Edogh dat met de Selve geensints, dan met overstaen van den Officier, oft die van onsen Raade buijten onse voorgaende Expresse Kennisse oft Aggreetie Sal mogen ofte Konnen accorderen en Componeren, en soo bevonde, dat eenige breucken onder de handt buyten ons Weten ofte genadigen Wille affgemaackt en Verduijstert Wierden, daer van aen ons aenstonts Sonder tijts Versuijm Kennisse tegeven, waertegens hij profiteren Sall in Cas van Compositie oft Sententie eenderde part van alle het geene, waerinne Sulcke Breuckhafftige Sullen worden gecondemneert, boven Syne terminalia Vacatien en besoignes, Welcke tot Laste van de Succumberende Parthyen Souwden mogen vallen, sonder aen het Hooghgraeff~: Huijs Bergh dien aengaende eenige Kosten ofte Reeckeningen Intebrenge, maer op en aen voorsz~: Partyen te moeten verhaalen; voorbehoudens, dat Sulcke uijtgabe als tot het nemen van Informatien, Ligten van Condschappen, oft eenige deboursementen /:voorsoo verre partyen in de Kosten van de procedueren niet mogten Syn gecondemneert:/ Souden mogen vallen, dat de selve by een behoorlycke en ordentelycke Specificatie met het noodige bewijs bekleedt jaerlyx en alle jaeren Sal hebben te Vervatten, en integeven; alle welcke breucken hy voor ons aendeel Sal hebbent'ontfangen Waer van oock aen ons Sal doen behoorlycke Reeckeninge; ofte aentoonen, datt er in die tyt geene gevallen Syn, en sulx praecise alle half jaer, ofte Soo dicwils hij daer toe sal worden Geordonneert; en Sal gehouwden Syn geduerende den tyt van Syn Officie Syn woonplaets ofte Domicilium binnen Gendringen Absolute te houwden; dogh permitteren denselven genad~: dat Sigh int Oeffenen van de Practicque deser provintie, en S Lants Regten eenige Maanden tot Zutphen oft Elders by een Ervaeren Practisyn Sal mogen ophouwden, met magt, om Dr Everts tot Breedevoort woonaghtigh, oft ijmant anders met onse Genad~: aggreetie Immiddels in alle voorvallende Saacken te mogen gebruycken mits, en onder Conditie Nogtans, dat den Selven tot onsen Laste Geene Kosten Sal mogen Inbrenge ofte declareren, moetende de Selve onder haer beyde worden affgedaan en gevonden; Beveelende en belastende aen alle onse Officieren en onderdanen den voornoemden Dr Adolph Henrick Thelosen voor Advocaet Fiscaal onser Heerlickheeden Gendringen en Etten t' Erkennen, Eeren en Respecteren, Voorbehoudens Edogh aen ons de magt, en dat altoos vrij sal staan ten allen tijden dese onse Acte van Fiscaall ipso Facto te mogen Veranderen en Herroepen, Sonder daer van gehouwden te Syn eenige de minste Redenen te geven; als Sulx maer onsen Genadigen Wille is; Waerop hy den Eedt in onse, ofte onser gecommiteerden Handen sall hebben aff te Leggen:

In waerheyt's oirconde hebben wy dese onderteekent, en met ons Hooghgraeff~: Segel doen bevestigen. / op ons Slott S Heerenbergh den 30^{em} Augusti 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

30-8-1727 **330** [*folio 103 verso*]:**Ordre aen d~ Drost Everhard Verheull tot het opbaaden van paerden om een molen as in onse Gendringse molen in Breedenbroeck aff te halen**

Wy Frans Wilhelm Grave

Alsoo ten Hooghsten Noodigh is, dat een molenborst in onsen molen tot Gendringen wordt gesteecken, waer omtrent door den Molenaar al verscheyde Instantien Syn gedaan, om denselven ten Spoedigsten te hebben, en alsoo den Selven in ons Breedenbroeck vaerdigh Leght; Soo Ordonneren Hiermede aen onsen Drossard Everhard Verheull, Dat hy Soo Veel paerden Sal Laten op baaden als tot het Halen van die Molenborst sal noodigh Zyn Reserverende wel expresselyck onse Actie, die wy tegens de onwillige Sullen hebben:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 30 augusti 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm

1-9-1727 **331** [*folio 104 recto*]:**Ordre aenden Advocaet Fiscaal onser Heerlickheeden Gendringen en Etten om tegens die geene soo on Willigh Zyn in het maecten der Weegen, ingevolge d'Geemanerde placaten, met alle Vigeur tegens de Selve te procederen vervolgen en Executereren: etc~:**

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo ons onderdanigst is voorgedragen en gebleecken, dat d'onwillige Ingesetenen vande Boerschchap Voirst op dese en geene Nulle ydele voorgewende praetexten verweijgeren haere wegen te maacken, alles tegens onse genadige Ordonnantien in dato d'28 Febr~: 1726. en 14: maart 1727: deswegen geëmaneert, gepubliceert en geaffigeert, t welck is Streckende tot groot naedeel van het gemeene beste, en tot Vilipendie van ons Hoogh geSagh, en autoriteyt; Soo ordonneren aen onsen Lieven Getrouwen Advocaet Fiscaal der Heerlickheeden Gendringen en Etten D' Adolph Henrick Thelosen, om tegens deselve ingevolge den teneur van voorgem~: placaten met den eersten naer Rigueur te procederen, Vervolgen, en Executereren, als mede deselve met de noodige Middelen Regtens te Constringeren, dat den Strangh van Deurvorst tot aen d~ Ulfftsche Brugge ten Eersten Sullen hebben te Ruijmen als van outs gewoon, op poene daer toe Staande; voorts de Noodige Informatien Nemen, wie van de Huys Liedten, en wanneer de Laetste Molendiensten aend~ gendringse Molen gedaan hebben; de tegenwoordigh onwillige te Convenieren, en haer tot voorn: diensten t'Obligeren, als Regtens is:

gegeven op ons Slott S Heerenbergh den eersten Septemb~: 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm

1-9-1727 **332** [*folio 104 recto*]:**Commissie als Custos en Schoolmeester van Beeck op den Persoon van Petrus Meurs**

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Alsoo doort affsterven van Christian Meurs Laetst gewesene Custer en Schoolmeester onser Heerlickheyt Beeck, het voorn: Ampt en Plaets is Komen te Vaceren, en ons daer van het Reght

van Collatie is Competerende, Soo ist dat wij hierinne Wederom Willende Versien, en ons Seer gerecommandeert Zynde des Selffs Soone Peter meurs = hebben den Selven aldaer tot Custer en Schoolmeester genad~: aengesteld en Gecommitteert, gelyck wy den Selven aenstellen en Committeren Cragt deses, om voorsz~: Diensten van nu aff aen t aenvaerden, vlytigh te bedienen, en alles doen, wat eenen goeden en Getrouwen Custer en Schoolmeester toestaet te doen; waertegens hy Sal genieten alsulcke Gerechtigheden, Incombsten, en profijten als Syne Praedecessoren met Reght genoten hebben; Ordonnerende Onse Officieren, bedienden, en gemeene onderdanen, voorn: Peter meurs voor Custer en Schoolmeester tot Beeck t'Erkennen, en hem alle adsistentie en bevordering aengaende desen Dienst te praesteren Synde Sulx onse Ernstige Meyninghe en Bevell: alles Edogh by provisie, en tot onse genadige Revocatie

des t'oirconde hebben wij Dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraefflyck Segel becraghtigt:

Op ons Slott S Heerenbergh Prima Septemb~ 1727.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

6-9-1727 **333** [*folio 104 verso*]:**Obligatie van 800 Gulden ten Profijte van Oswald van Bergel en Everardina Berntze Eheluyden.**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen, dat Wy wel en deugdelyck tot onsen dienste en profyt ontfangen hebben van Oswaldus van Bergell en dessen Huysvrouwe Everardina Berntze eene Capitale Summe van aghthondert gulden Hollants den gulden ad XX stuivers gereekent; derhalven Renuntierende van d'Exceptie van geene aengetelde penningen, Belooven van voorn: 800 gulden Jaerlyx voor Interesse te betalen Vijff proCento, Edogh die Selve praeciselyck Wordende voldaan vier maanden naer den Verschynsdagh, die Wesen Sall den Sesden Septemb~ 1728. datmen als dan Sal Connen volstaan, mits betaelende vier en een halff pro Cento, en soo Ver volgens tot d'affLoese toe, die Respectivelyk geeyscht en gedaan Sal Connen worden, mits dat van wederzyden een vierendeel Jaers voor den Verschynsdagh behoorlycke denuntiatie geschiede; voor welcke Summe van 800 gls~ en die daerop te Verloopenen Interessen Wy verbienden onse personen en goederen egeene uytgesondert ter wat plaetse oock gelegen, om daer aen in Cas van onvermoedelycke misbetalinge voorn: Capitaal en Interesse Kost en Schaadeloos te Connen en mogen Verhaalen onder Submissie van alle Heeren Hoven, Rigteren, en gericht en wel in Specie den Provintialen Hove Van Gelderlandt met wydere Renuntiatie van alle en Jedere Exceptien, die ons hiertegens eenigsints te Staade Souden mogen Komen; ordonnerende onsen Seer Lieven getrouwen Secretario Abraham de Both, dat hy aen den Wettigen Thoonder deser Obligatie d~ Interessen op den Vervall dagh perse Promptelyk Sal voldoen, die met Quittantie Sonder Vernere ordonnantie aen hem in uytgave sullen valideren:

In waerheys oirconde hebben wij dese eygenhandigh geteekent, en met ons HooghGraefflyck aengebooren Segel doen becraghtigen: op ons Slott S Heerenbergh den 6 Septembris 1727:

«onderstont» / L: S: Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

[*in de marge*:] Deese obligatie is afgelegd in de Eerste Reeck^e van Xaver: de Both: als Cancelist

8-9-1727 **334** [*folio 104 verso en 105 recto*]:

Volmaght op d~ Bailliu ad Interim van Dixmude Jacobus de Jonghe om tegens Marten Willemse ex Lege Diffamarii Eijsch te nemen Sententie te hooren end~ selve ter Executie te Stellen etc~:

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en tuygen, dat alsoo N: Willemse tot ons groot disrespect op den 29 Julij 1727. Request heeft gepraesenteert aen Syn Keyserlycke en Koning~: Maj^t, en derven poseren, dat wij geusurpeert Souwden hebben t Reght van de Magistraet tot Dixmude te Veranderen, Sigh vanterende Sulx, als wanneer hy in de possessie van Ruardise vande Steede Dixmude Souwde Gestelt Zijn te proberen; en aengesien, dat hij ons daerbij grootelyx heeft geinjurieert, en wij Sulcken Vantise niet Langer Connen gedulden; hebben wij geconstitueert en bevolmagtigt, gelyck doen Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen Jacobus de Jonghe Bailliu ad Interim der Steede Dixmuden, om voor den Edelen Rade van Vlaenderen tot Gendt Residerende, voornoemd~ N: Willemse te doen Dagh vaarden, tegens hem Eysch te nemen ten fine dat Sal worden gecondemneert, dat voornoemde Injurie honorabel Sal hebben te Repareren, en aen hem Sal belast worden, dat hy op poene van Eeuwich Stilswijgen met Condemnatie van de Costen sal hebben te bewijsen, dat wij, ofte onse Voorsaaten geusurpeert Souwden hebben het Reght van te veranderen het Magistraet der Steede Dixmuden; daerinne alle Termynen van Reghten Waerte Nemen, Sententie te hooren, ende de Selve ter Executie te stellen; in voorseyde Saacken Advocaten en Procureurs aen te Nemen, hun te bevolmagtigen en te Substitueren; beloovende, voor goet ende van Waerde te houwen alle tgeene onsen voor~: Volmagtiger, ofte des Selffs gesubstitueerde, in dese Saacke Sullen doen en handelen, en hun in, en over alles te Indemniseren:

in teecken der Waerheyte hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons aengeboren Hooghgraefflyk Segel doen becragtigen: Op ons Slott S Heerenbergh den 8^e Septembris 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh, en HohenZollern

20-9-1727 **335** [*folio 105 recto*]:

Schryvens aen den Hoogh welgeb~: Heere Praesident van Hell tot affdoeninghe van de Saacke Contra W: van Loon

Hoogh Welgebooren Heer &c

Alsoo ons aen d'afdoeninghe en decisie van Saacken tegens Wylen den Heere Raetsheer Willem van Loon Seer veel, en merckelyk gelegen is, dat oock dien aengaende Voor eenigen tyt op onse ordre aen U Hoogh welgeb~: Instantie Syn gedaan, Soo nemen bij Expiratie van S Hoves Groote Vacantie alnu de Vryheyte van U Hoogh welgeb~: die Saacke t'Erinneren, en aen des Selffs Loffelycke en gewoonlycke Justitie te Recommanderen, dienst Vriendelyk Versoekende, dat die voorgem~lte Saacke eyndelyk magh worden voorgenomen, en gedecideert; U Hoogh Welgebooren Sal ons hierdoor Seer Verpligten, die altoos Sullen toonen met Veel Veneratie te Syn

Hoogh Welgebooren Heer

U Hoogh Welgebooren Dienst Willigen Dienaer

«onderstont» / Frans Wilhelm Graeff tot den Bergh en HohenZollern

op ons Slott S Heerenbergh den 20 Septemb~ 1727

«Inscriptio:»

Monsieur, Monsieur Le Baron de Hell Seigneur de Wiltbaen et Clarenbeeck Praesident au Conseil de La province de Gueldre &c &c &c / à Arnheim.

22-9-1727 **336** [*folio 105 verso*]:

Volmagt voor doctor Wilhelm van Steenler en Jan Keminck P^r om Condschappen en Informatien te nemen, als mede met alle Rigueur fiscaliter Contra Jan Troost tot Homoet t'ageren etc~

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohen Zollern &c &c &c

Alsoo ons bij Schriffteycke Clagte van Joannes van de Wardt Scholtus onser Heerlickheyte Homoet onderdanigst is voorgedragen, hoe dat op Schriffteycke Authorisatie van onsen Lieven getrouwen Amptman Johan van Brienen voor~: Scholtus in Novemb~: des aff geloopenen jaers 1726. Sigh heeft vervoegt ten Huyse en aen den Persoon van Seeckeren Jan Troost in voorgem~lte onse Heerlickheyte woonagtigh, om den Selven over Seeckere Baldadigheyte op S Heeren wegen gepleegt tot be= ofte ont Kentenisse te Citeren dat bovengem~lte Scholtus door voorsz~: Jan troost, mitsgaders het andere Huysgesin naer affgedwongene Copie van Citatie in Syne Functie Soo met woorden als wercken Seer qualyck is worden mishandelt, het welck is Streckende tot Stooringe van de gemeene Ruste en Vilipendie van ons gesagh en Authoriteyt, ende daerinne Nootsaackelyck Willende Voorsien

Soo ist dat wy Gecommitteert en bevolmagtigt hebben, gelyck doen Cragt ende Mits desen onsen Seer Lieven getrouwen Advocaet Fiscaall Dr wilhelm van Steenler, mitsgaders den Procureur Johan Keminck, om te samen, ende een ijder int bysonder omtrent voorgemelte Soo binnen als buytens huys [*doorgestreept: gepleegde*] door hem Jan troost en Syne Consorten gepleegde moetwilligheden de noodige Informatien te Nemen Condschappen te Ligten, ende daertegens met alle Rigueur naer Regten fiscaliter t'ijveren en procederen; alsoo Sulx onsen genedigen en Ernstigen Wille is; beloovende van Waerde te houwen alle t geene by onse geconstitueerdens desen aengaende Sal worden gedaan en ondernomen, en hun in alles t'Indemniseren met maght van Substitutie Soo noodigh:

des ten waeren oirconde is dese by ons geteekent, en met ons Hoogh Graeff~: Segel bevestigen Laaten op ons Slott S Heerenbergh den 22 Septeb~ 1727:

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

23-9-1727 **337** [*folio 105 verso en 106 recto*]:

Commissie als Hoffvisser tot Ulfft voor Sweer Grevinck

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Doen Kondt en tuygen, dat wij verseeckert Zynde vande Getrouw: en Neerstigheyt van Sweer grevinck Soo Lange Jaeren in dienst als Visser geweest is, denselven hebben aengesteld tot Hoff Visser, om onse Visscheryen tot Ulfft Gendringen en Etten als andersints naer vermogen waerte Nemen, de visch voor ons gebruyck te Vangen eñte bewaeren, het water en Kolcken van onkruydt, gansen, en Enden Reyn te houwen, alle het gereetschap tot het Visschen wel te bewaeren, Conserveren, en in Cas van de Repareren: een ordentelycke Lyste van alle het Visch

gereetschap geen uytgesondert Overtegeven, en alle tgeene tot ons profyt oft Schaade eenighSints Soude wesen ofte Verstreckken, Sulx aenstonts Sonder eenigh Reguard oft Conniventie van persoonen aen ons getrouwelyk aentegeven, en bekent te maacken; ende int overige alles doen, waertoe eenen goeden en getrouwen Hoffvisscher verplicht is, Waer voor hy Jaerlyx à dato deses beginnende aen tractament en Gage Sal hebben de Somme van Dartigh gulden Hollants eenen nieuwen Rock, en twee voeder torff Selffs op het Veen te haalen, en alle drie jaren een paer Stevels; de Revocatie aen ons /: Sonder daer van gehouwden te Zyn de minste Redenen te geven: / altoos Voorbehouwden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 23 September 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

28-9-1727 **338** [*folio 106 recto*]:

Ordre voor den Borghgreeff tot Ulfft, om het Visgereetschap met d~ Sleutel vant VisKaar aen Sweer Grevinck Overtegeven.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Ordonneren en bevelen aen onsen Borghgreeff tot Ulfft Fredrick Haeffkenscheyt, dat alle het Vischgereetschap niets daer van uyt gesondert wat name het oock hebben mogte met [het, *veranderd in:*] den Sleutel van het Vis Kaar aen onsen Hoffvisscher Assueer Grevinck Sal overleveren, ende met het Visschen Sigh int toecomende niet hebben te bemoeyen: alsoo Sulx onsen genad~: Wille is:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 28: 7^{bris} 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm

27-9-1727 **339** [*folio 106 recto*]:

Ordre voor den gesubstitueerden Statholder Jan Roelandt de waage aengaande

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Alsoo wy tot gerieff van d~ Ingesetenen onser Heerlickheyt Diedam aldaer hebben doen oprighyen eene waage, waerop alle goederen t zy keersen tabacq boter als andersints Sullen gewogen Worden, mits betalende, gelyck op alle andere plaatsen vande waage gedaan wordt, Welcke Waage Sal gehouwden worden ten Huyse van Verwaayen In het dorp tot Diedam; Soo belasten aen onsen gesubstitueerden Statholder Johan Roelant, dat hy dese toladvertentie van onse goede Ingesetenen ter gewoonlycker plaatsen Sal doen publiceren en affigeren:

Signatum op Ons Slott S Heerenbergh den 27 Septembris 1727:

«onderstont» / Frans Wilhelm.

5-10-1727 **340** [*folio 106 recto*]:

Op het Req^{te} van Gossen van Leunen versoeckende Consent om een Seecker Stuck Bouwlant groot 3 merg~ 22 Roed~ Leenroerigh tot Zambeeck gelegen te mogen verkoopen.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Permitteren en Consenteren aend~ Supp^{lnt} dat hij dit aengetoogene parceell aen onsen Hoogh graeff~: Huyse van Boxmeer Leenroerigh Zijnde, Sal mogen veralienen en verkoopen, mits dat praestere alle tgeene naer Usantie van Hooghgem~Ite onse Leenkamer wort vereyscht; ons, ende een ijder Syn goet Reght on Vermindert en voorbehouwden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 5^e october 1727:

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

6-10-1727 **341** [*folio 106 verso*]:

Noghmaelige Volmaght voor den Fiscaal Bloem om tegens Johan van den Heuvel wgens 't Vervalste Schepvatt, en onrecht Scheppen op onsen Boxmeersen Molen, te procederen Sententie te hooren daer van te Revideren, en ter Executie te Stellen etc~:

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohen Zollern &c &c &c

Doen Kondt en tuygen, dat alhoewel onsen Lieven getrouwen Johan Bloem procureur fiscael onser vrij Heerlickheyt Boxmeer heeft gedient van aenspraeck en klagte, ter oorsaacke vant Vervalste Schepvatt, en t'onregt Scheppen vant Molffster Koorn tegens Johan van Heuvel woonende binnen voorñ: Vry Heerlickheyt beklaagde, hij beklaagde te Seer ongerijmt, ende t'onrecht van den Fiscaal onse Nadere Volmagt heeft versoght, Wij Even wel Om alle Cavillatien affte Snyderen, approberende alle tgeene onsen voorñ: fiscaal in die Saacke heeft gehandelt Noghmaels Constitueren en bevolmagtigen gelyck doen by desen onsen voorñ: fiscaal om tegens voorsz~: beklaagde voorts te procederen, alle termynen van Reghten waer te Nemen, in Regten Concluderen, Sententie hooren, daer van te Revideren, deselve ter Executie te Stellen, en verners handelen en doen, t geene wij praesent Synde souden Konnen doen, Beloovende voorgoet en van Waerde te houwden alle t'geene by onsen voorñ: fiscaal in voorseyde Saacke is gedaan, en nogh gedaan Sal worden, en hem in en over alles t Indemniseren:

In teecken der waarheyt hebb~ wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons Hoogh Graefflyk aengeboren Segel doen becraghtigen: op ons Slott S Heerenbergh den 6 October 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

± 6-10-1727 (?) **342** [*folio 106 verso*]:

Aen d~ Heer Rentmeester Verheyen geordonneert dat tot het vergieten van de Klock tot Ste Anthonis sal Laten uytvolgen tot het maacken van den Gietoven 950 steen soo aen d~ molen tot Ste Anthonis Syn overgebleven en dat eens Edogh Sonder vernere Consequentie tot die onkosten sal betalen dartigh gulden die onsen Rentm^f met Quittantie Sullen Valideren.

± 6-10-1727 (?) **343** [*folio 106 verso*]:

Aen d~ Heer van der Veecken geordonneert den ouden dam oft kaade tot Millingen te Repareren, en tot eenen Voet in val dienstigh en noodigh te Verhoogen.

7-10-1727 **344** [*folio 107 recto*]:**Approbatie van het testament van d~ Heer Carel van Lynden tot den Swanenborgh**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kondt en Certificeren Hiermede, dat voor ons, en d'onderschrevene Leenmannen onser Graeffschap Bergh in eygener persoon Erschenen is d~ Hoogh welgeb~: Carel van Lynden Heer tot den Swanenborgh, en versogte Approbatie en Confirmatie van soodane testamentaire Dispositie, oft uytterste wille, als Syn Hoogh welgeb~: op den 8 Septembris deses jaars voor den gerigte van Gendringen hadde gemaackt en opgericht, en aen ons in een besloten pampier aen d'Eene Zyde met vier Cachetten in Rooden Lacque gecachetteert, verthoont; tot Welck versoek genegen Zynde, Soo ist dat wij voorgemelte Testamentaire dispositie oft uytterste Wille /: voorsoo verre Leenen aen onsen Hooghgraeff~: Huyse Bergh Leenroerigh aengaet /: hebben geaprobeert, geconfirmeert, en bestedicht, gelyck de selve approberen, Confirmeren, en bestedigen Cragt en mits desen, voorbehoudens nogtans ons, en een yder Syn goet Reght:

des d' oirconde hebben wy dese neffens d~ ondergeschrevene Leenmannen hier toe Specialyk versoght, eygenhandigh geteekent, met ons Hoogh Graefflyk Segel becragticht, en door d'Origineele Dispositie transfigeren Laaten

Op ons Slott S Heerenbergh den 7 october 1727.

«onderstont» / L:S: Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

L:S: Maximilian Zumkleij Leenman,

L:S: Abrah: deBoth Leenman.

9-10-1727 **345** [*folio 107 recto*]:**Commissie op Bernard Leneman als Organist tot Varssevelt**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo door het affsterven van Arnoldus Leneman Laetst gewesen Organist der Kercke tot Varssevelt, die organistenplaatse [*tussengevoegd*: aldaer] is komen te vaceren, en Noodigh Zynde, dat die plaatse met een bequaem persoon ten eersten worde versien; Soo ist dat Wy als Wettigen Collator op de Recommandatie aen ons gedaan van d~ bequaamheijt van Bernard Leeneman Soone van den Overledenen Organist, ende genoegsame Kennisse hebbende van d~ Capaciteyt en goet Comportement van den selven, hem met die voorsz~: Organisten plaatse in d~Kercke tot Varssevelt hebben [*tussengevoegd*: be:]genadigt en aangesteld, gelyck wy den Selven begnadigen en aenstellen Cragt deses, met maght en Last om aenstonts den Orgel t'aenvaerden, en naer behooren, en Neerstigh te bedienen, en dien volgens genieten en profiteren Soodane tractamenten, Gage, Emolumenten, en gerechtigheden, als Syn vader Zal' Arnoldus Leneman in Syn Leven in Qualiteyt als Organist met Regt genoten en Gefroteert heeft; Ordonnerende onsen Seer Lieven getrouwen Petrus Christian van Marle Lantdrost en Statholder van Leenen

onser Graeffschap Bergh en Drossard onser Hoogheyd Wisch, en anderen desen aengaande voornoemden Bernard Leneman int Exercitie van desen dienst altoos te maintaineren, want Sulx onsen genedigen Wille en Meijninghe is:

In waerheyt's oirconde hebben wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraefflyck aengeboren Segell doen becraghtigen:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den negend~ Octobris 1700. en Seven entwintigh:

«onderstont.»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

L:S:

10-10-1727 **346** [*folio 107 verso*]:**Op het Req^{te} van Will: Gos: van Elderen, om Syne Leen: en Hoffhorige goederen te mogen verkoopen en transporteren**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Octroyeren en Consenteren aen den Suppliant dat hij Syne Leengoederen en andere Hoffhorige Goederen onder Sambeeck gelegen, en aen onsen HooghGraeff~: Huijse van Boxmeer Leen: en Hoffroerigh Sal mogen verkoopen en naer usantie van Hooghemelte onse Leen en Hoff Kamer transporteren, ons, ende een ijder Syn goet Reght daeraen onvermindert en voorbehoudwen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 10 October 1727.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

11-10-1727 **347** [*folio 107 verso*]:**Dimissie voor Thomas Waarbroeck**

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen kondt en tuygen dat wij uyt menighvuldige ons daertoe moverende Redenen Thomas waarbroeck hebben gedimitteert gelyck den Selven dimitteren uyt onse diensten van Jager en onderscholtus onser Heerlickheyd Gendringen Beveelende den Selven Sigh met de Jaghte niet meer te bemoeijen, en geene Jaght t'Exerceren; oock geen functie als onderscholtus meer te plegen, alsoo Sulx onsen genedigen Wille is, waernaer Sigh onderd~: te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 11 October 1727.

«onderstont»

Frans Wilhelm

13-10-1727 **348** [*folio 107 verso*]:

Ordre aen d~ H^f Lantrentmeester en andere Respective Rentmeesteren om haere Reeckening~ d~ A^o 1726 te vervaerdigen en int eerste van 9^{bris} ter auditie te praesenteren

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

Ordonneren aen onse Seer Lieve getrouwe Maximilian Zumkleij Lantrentmeester, Ferdinand Philip van der Veecken Rentmeester Inden Bylant, Johan Henrick Verheyen Rentmeester onser vrij Heerlickheyd Boxmeer, dat haere Reeckeningen over den jaere 1726. ten aller Spoedigsten Sullen Vervaerdigen, om deselve int eerste van d'aenstaende Maant Novembris ter auditie te praesenteren; en In val de Selve aen ons Mogten debet blijven, Sullen het Restoir aenstonts naer het affhooren aen onsen oock Seer Lieven getrouwen Raet en Hoffdirector Eplen overtellen, Welckers Quittantie aen hun gevalideert Sal worden naer behooren, waer naer onse voorr: Lantrentmeester en andere Respective Rentmeesteren Sigh onderd~: te gedragen hebben.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 13^{en} October 1727.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

[*daaronder (na een witregel):*]

Eodem dato Diergelycke ordre aend~ Rentmeester Ant: Spekeslager gedepescheert.

Dese ordre in dato den 16 novemb: aend~ H^f Rentm^f Verheyen gereitereert en de Novo affgesonden, dat Syn Reeckeninge niet alleen binⁿ 8 dagen Sal hebben te vervaerdigen, maer oock ter auditie te Komen praesenteren op poene van Dedignatie

22-10-1727 **349** [*folio 108 recto*]:

Opt Request van J^f Franc: Xaver: Bernardts versoekende Consent, om Syne Leengoederen met 3000 guld~ te mogen beswaaren

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Octrojeren en permitteren aen den Suppliant, dat Syne Leengoederen aen onsen Hooghgraeff~: Huyse van Boxmeer Leenroerigh tot melioratie en afflegginge van Schulden met 3000 guld~ Sal mogen beswaaren, mits dat praestere alle t geene naer Usantie van onse Hoogh Graeff~: Leenkamer wordt vereijtscht, en dat binnen Ses jaren dese 3000 g^{is} wederom Sal aff leggen, oft daertoe nieuw Consent versoeken; ons, ende een yder Syn goet Reght daer aen onvermindert en voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 22° Octobris 1727.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

4-11-1727 **350** [*folio 108 recto*]:

Op het Request van Cornelia Sweeren versoekende Octroy om twee mergen Hoffgoet te mogen veralieneren.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Octroyeren en permitteren aen d~ Suppliante dat Sy dese hierinne gementioneerde twee mergen Bouwlant aen onsen Hooghgraeff~: Huijse Boxmeer hoffroerigh Zynde, [renvooi: Sal mogen veralieneren en verkoopen] mits dat praestere alle t geene naer Usantie van onse Boxmeerse Hoffhoorige goederen wort Vereijtscht; ons, ende een ijder Syn goet Reght voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 4 Novemb~: 1727:

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

10-11-1727 **351** [*folio 108 recto*]:

Veranderinge vand~ Magistraet der Stat S Heerenbergh

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c &c

By ons genadigh gesien d'onderdanige Req^{te} en praesentatie van onse Borgeren onser Stat S Heerenbergh tot Magistraets Persoonen over voorr: onse Stadt, hebben met veel plaisier vernomen dat de Nominatie Seer vreedzaam is geschiet, t geene Wy altoos aen onse Lieve Borgeren ten Hooghsten Recommanderen, en hebben tot Magistraets persoonen over desen jaere aenvanck Nemende op S^{li} Martini 1727. en expirerende op S^{li} Martini 1700. en Aght en twintigh aengesteld naervolgende Namentlyck tot Rigter Johan Herman Damen, tot Borgermeester Arnoud de Beij, en tot Schepenen Wynolt van Lint, Rutt Rutgers, en Oswald Arentze.

In waerheyt's oirconde hebben wy dese eygenhandigh geteeckent en met ons Hooghgraefflyck aengeboren Segel doen becraghtigen

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 10^{en} Novemb~: 1727.

was geteeckent / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh, en Hohen Zollern

10-11-1727 **352** [*folio 108 verso*]:

Commissie opd~ Heer Drossard de Raet en Lants^f Henghst tot het affhooren en transigeren over de Reeckeningen van den Haepschen Maastholl.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c &c

Doen Kondt en tuygen geconstitueert te hebben, gelyck doen by desen onsen Seer Lieven Getrouwen Wilhelm de Raet Drossard, en Pet: Henghst gesubstitueerden Lantschrijver onser vrij Heerlickheyd Boxmeer, om uyt onsen Name ende van onsent wegen aff te hooren de Reeckeningen, die oock onsen Seer Lieven getrouwen Ludolph de Quaij ontfangen van onsen Haapschen Maastholl gehouwden is te doen, te Redresseren alle abuijsen Welcke Sullen gevonden worden in Syne Voorgaande Reeckeningen, en die van Braber gecommitteert moghten Syn daer over te transigeren en accorderen Soo en gelyck Sullen Redelyck en dienstigh ordeelen; belovende voor goet en van Waerde te houwden alle tgeene by onse Gecommitteerdens Sal worden gedaan, en hun in alles t Indemniseren;

In Oirconde der waarheyte hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraefflyk Segel becraghticht: op ons Slott S Heerenbergh den 10^{en} Novemb~: 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh, en Hohen Zollern.

[*hieronder (na een witregel):*]

in dato den 25 april 1729 Soodane Volmaght wederom opd~ Heer Drossard de Raet en Subst' Lantschryver Hengst gedepescheert, om de Maastholl Reeckeningen de Annis 1726. 1727. en 1728 aff te hooren, de gevondene abuijssen te vereffenen en aff te maacken en deselve te Sluyten en onderteekenen in maniere als hierbooven.

15-11-1727 **353** [*folio 108 verso en 109 recto*]:

Commissie als onderscholtus van Gendringen op den persoon van Derck Borckus als mede opsigter van de Jaght en Bosschen in het Breedenbroeck.

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kondt en Certificeren mits desen alsoo door de dimissie en vertreck van Thomas Waarbroek onderscholtus onser Heerlickheyt Gendringen die Selve plaatse is komen Ledigh te worden, en noodigh Zynde die wederom met eene andere bequame persoon te voorsien, dat wy bericht zynde van de bequaam= en neerstigheyt van Derck Borckus denselven daer toe wederom hebben aengesteld, gelyck wij sulx doen mits desen hem gevende Last en maght dit onderscholt ampt aenstonts t'aenvaerden, alle Citatien Insinuatien Peijndingen en Executien, en voorts allerley gerightelycke Exploicten te doen, en voorts onse genadige ordres, ende die hem van onse tydlycke Officieren van onsent Wegen Sullen gegeven worden, te gehoorsamen ende te pareeren oock alle Breuckhafftige t Syner kennisse Komende; an voorñ: onse Officieren ende onsen advocaet Fiscaal aldaer getrouwelyk aenbrengen; Voorts alle delinquanten vervolgen, apprehenderen, en op ons Slott ulfft gevanckelyk Leveren:

Waertegens hij Sal genieten Soodane Emolumenten [*doorgestreept*: en] profyten en Gerechtigheeden als daertoe behooren, en andere Syne voorsaten onderscholtissen tot gendringen met Reght genooten hebben; ordonnerende onsen Tydlycken Drossard bediendens en onderdaanen gemelten Derck Borckus alsulcke Emolumenten profyten en gerechtigheeden te Laten Volgen en genieten; gevende hem vorders by desen Speciaelen Last op onse Jaght gerechtigheyt en Visscherijen in onse Heerlickeeden gendringen en Etten en dependerende Boerschappen bij dagh en Nacht getrouwelyk te passen op dat wy daerinne niet beschadicht Worden; oock alle onberegigde Jagers en Vissers aen onsen Jagermeester Soo wel als aen onsen Officier en advocaet Fiscaal aenbrengen en bekent maacken; onsen Hoffvisscher tot Ulfft op Syn gesinnen in het vervolgen van de onberegigde Visschers en Stroopers alle mogelycke adsistentie en Hulpe te doen op onse Bosschen in het Breedenbroeck en Elders wilt advigileren, en als op onse genadige ordre Holt in onse Bosschen Sal verkoght, ofte tot Reparatie van onse Molens Bruggen Huysen als andersints Sal aengeslagen worden Het Selve teeckenen en aenwijsen, ende int overige alles te doen, tgeene eenen goeden getrouwen en neerstigen onderscholtus jager en bewaerder van onse Bosschen Schuldigh en Verpligt is te doen; om alle twelcke voorsz~: getrouwelyk naerte Komen hy aen ons, ofte onser gecommiteerdens handen Sal hebbente praesteren den behoorycken Eedt van getrouwigheijt, voor welke diensten Wy hem by desen genadigst hebben toegeleght voor jaerlyxe gage op dato deses aen te vangen eene Summe van Vyff en dartig gulden Hollants uyt de Rentmeesterije van Gendringen en Etten t ontfangen beneffens eenen Hoet en groenen Rock; alles

nogtans tot onsen genadigen Wederseggen Sonder daer van gehouwdens te Zyn de minste Redenen te geven:

des t'oirconde hebben wy dese eygenhandigh onderteekent, en met onsen Hooghgraefflyken Segel becraghtigen Laaten Op ons Slott S Heerenbergh den 15^{en} November 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

29-11-1727 **354** [*folio 109 verso*]:

Volmaght op de Heer Raet Reygers om met d~ Heer van Swanenborgh wegens het different van den ontvaeren en verweygerden Tiend in Conferentie te treden, en Soo mogelyk in der minne t Selve aff te Doen etc~

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Committeren en bevolmaghtigen Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen Raeth Doct' Ant Reijgers, om met den Hooghwelgeboren Heer Carel van Lienden tot den Swanenborgh tot Gendringen in Conferentie te treden, ten eynde, ofte tot Wedersytz genoegen, d'uytstaende Verschillen Over ende van Wegen het aen Zyde van Welgem~Ite Heere van Swanenborgh Via~facti doen Wegh haalen en vervaeren van den thiend uyt het nieuw gescheurde Weijde Lant Lutjes Bosch genaemt, en het uijtsteecken van den soo genaemden Swanenborger Velt thiend eiggener autoriteyt tegens Regten en placaten deser Landen ondernomen, sonder aen de pagters van dien voor aff behooryck Kennisse gegeven te hebben, Soo mogelyck Inder minne Waeren te Vienden en affte maacken; en Sal onsen voorsz~: gecommiteerden aen ons Rapporteren, wat in desen gedaan is; alles Edogh op onse nadere genadige approbatie:

aldus gedaan geteekent, en met ons Hooghgraeff~: aengebooren Segel bevesticht op ons Slott S Heerenbergh den 29 Novemb~ 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

29-11-1727 **355** [*folio 109 verso*]:

Ordre aen den Drossard Everhard Verheull Wegens het aenstellen van eenen Substituit

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren en bevestigen genad~: aen onsen drossard der Heerlickeeden Gendringen en Etten Everhard Verheull, om Soodanen Substituit die hy Drossard buijten onse Kennisse mogte hebben aengesteld, ofte nogh hebben moghte, aenstonts aff te Schaffen; ende dat hy int toecomende geen anderen persoon als die bequaem en ons aengenaem is, by Syn Absentie Soo Sulx noodigh, met onse genadigste aggreatie Sal hebben te Substitueren op Eedt en plight:

aldus gedaan en geteekent op ons Slott S Heerenbergh den 29 Novemb~: 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

1-12-1727 **356** [*folio 110 recto*]:**Ordre aen d~ Rentmeester Johan Henrick Verheyen tot het vervaerdigen van een nieuw Legerboeck**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohen Zollern &c &c &c

Alsoo Wy al over Langentyt aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Johan Henrick Verheyen genad~: hebben geordonneert, dat een nieuw Legerboeck van alle onse Revenuen bestaende in Kleyne Geltrenten, thiens, hoenderen, Capuijnen, Wasch Rhyns, Erffpagten, Renten, etc~ onder het Rentampt onser Vry Heerlickheyt Boxmeer gehooorende soude opmaacken ende t onser Cancellarie OverLeveren; tgeene Egter tot dato niet geschiet Zynde; Soo ordonneren noghmaels aen onsen voorñ: Rentmeester Verheyen /: alsoo ons aen tselve Legerboeck Veel gelegen is :/ dat Sulx ten allerspoedigsten Sal hebben te Vervaerdigen, ende op dat Sulx te Spoediger Soude Connen geschieden, Soo assumeren nogh daerbeneffens onsen oock Seer Lieven getrouwen Petrus Hengst gesubstitueerden Lantschryver onser voorñ: vrij Heerlickheyt, dat beneffens onsen Rentmeester dit Legerboeck ten Spoedigsten Sal vervaerdigen, en Syne Reeckeninge daer van aen ons Ingeven:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den eersten December 1727.

«onderstont»

Frans Wilhelm

1-12-1727 **357** [*folio 110 recto*]:**Ordre aen d~ Rentmeester Johan Henrick Verheyen om het Slott van Reeckeninge ad 2190 gls 18-9 Penñ: binnen 3/W: aen den Raet Eplen overtetellen, als mede Denuntiatie aen denselven van een Capitaal van 3200 guldens**

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo onsen Seer Lieven getrouwen Johan Henrick Verheyen Rentmeester onser vrij Heerlickheyt Boxmeer, niet tegenstaende die aen hem reets in dato vand~ 11 octob: affgegevene genad~: ordonnantie tot voldoeninge vant geene hy in Syne Reeckeningen van twee Jaeren Herwaerts aen ons Schuldigh is gebleven; van een tot onsen Laste Staende Capitaal ad 3200 gulden, 2000 gulden tegens d~ ordentlycke tyt van opsegginge van soodanigh Capitaal in plaetse van betaeling van het Restoir van des Selffs Reeckeningen beloopende tot Summa van 2190 gl~ 18 stuy: 9 penñ: aen ons, ofte wel aen onse Gecommitteerdens heeft willen aen Wysen, Soo ist, dat wy de behoorylcke tyt van opsegginge van [*doorgestreept*: Soodanigh] [*bovengescreven*: bovengemelte] Capitaal naerkomende, van dato deses t Selve int geheel aen hem opseggen en denuntieren gereet Synde om tSelve op den verschynsdagh den 1 marty 1728. aen hem te voldoen, mits dat hy aen onsen Seer Lieven getrouwen Raet en Hoffdirector Eplen in tyt van drie Weecken Sonder foute en by onse Hoogste Ongenade Voorstaende Summa van 2190 gulden 18 st~ 9 penñ: Sal hebben te Voldoen, die hem bij Quittantie in uytgave Sullen valideren:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den eersten December 1727:

«onderstont»

Frans Wilhelm.

1-12-1727 **358** [*folio 110 verso*]:**Op het Req^{te} van Huybert de Beest en Syn voorKinderen, om Schuyr en Hoff en 5½ mergen Bouwlant Hoff goet te mogen verkoopen**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Permitteren en octroyeren aend~ Supp^{ten} dat tot affLegginge van Syne Schulden dit hierinne gemelte Hoffgoet sal mogen Verkoopen, mits dat achtervolge alle tgeene nae usantie van onse HooghGraeff~ Boxmeersche Hoffroerige Kamer wordt gerequireert, ons ende een ijder Syn goet Reght voorbehouwden

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den eersten decemb~ 1727

«onderstont» / Frans Wilhelm

2-12-1727 **359** [*folio 110 verso*]:**Op het Req^{te} van H^r Ant: Starinck Praedicant tot Gendringen**

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Authoriseren en Committeren genad~: mits desen om Redenen by de Req^{te} vermeld onsen Seer Lieven getrouwen Lantschryver Gosuin Huetinck, dat voor den Selven als onpartydigen Righter des Suppliants noodige Condschappen in hoc Casu mogen worden getrocken

Aldus gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 2^e Decembr~ 1727

«onderstont» / Frans Wilhelm.

9-12-1727 **360** [*folio 110 verso*]:**Ordre aen den Drost en Schepenen onser vrij Heerlickheyt Boxmeer en Ste Anthonis d~ opgenomene Capitalen beLangende**

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo tot ons groot Leetwesen de gemeente onser vrij Heerlickheyt Boxmeer met Veele en Grootte Capitale Summen is beswaert welcke soo veel mogelyck moeten affgeloscht worden besonder by dese vreedens tyden, gelyck in alle naebuerige Landen oock Heylsaementlyk gedaen wordt, om in Cas van Oorlogh in Staet te Syn deselve Lasten te dragen en niet int geheel geruineert te worden; Daerom ist dat wij het gemeene beste, en twelvaeren van onse voorñ: gemeente alleenlyk behartigende, Bevelen en belasten aen onse Seer Lieve getrouwe Drossard, Schepenen, en gesworene, dat alle jaer Soo veel te meer Sullen omslaan, dat jaerlyx voorseyde Gemeente van duysent gulden Capitaal wordt ontlast; met een Vast Vertrouwen, dat dese onse ordre Stiptelyck Sullen aghtervolgen

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 9 Decemb~: 1727.

«onderstont»

Frans Wilhelm

9-12-1727 **361** [*folio 111 recto*]:**Ordre aen d~ Lantschryver Jan Hoppenbrouwer wegens het Vervaerdigen en depescheren van alle Actens etc~**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo ons met bevremdinge is voorgekomen, dat d'opdragten Condschappen en andere gerightelycke Actens voor onsen Seer Lieven getrouwen Lantdrost onser Graeffschap Bergh Peter Christian van Marle op Synen naem alleen privative Sonder mentie ofte voorsettinge van onsen Name en onsent Wegen worden gepasseert, geexpedieert, en uytgegeven Reght Strijdende tegens het al oude gebruyck by voorige Actens van onse Successive Lantdrosten gevolgt en Waergenomen; Soo beveelen en ordonneren mits desen aen onsen Lieven getrouwen Lantschrijver onser Graeffschap Bergh Jan Hoppenbrouwer, dat hij van nu aff aen, en voorts in het toecomende noyt eenige actens als gebruyckelyck, anders Sal hebben te Vervaerdigen, en uyt te geven, als mede op onsen Name, en onsent Wegen; voorts dat hy Lantschryver die Actens alsoo oock, en in dier voegen altoos in Syn geheel ten prothocolle Sal hebben te Brengen, en Registreren, t welck onsen genadigen en Ernstigen Wille is.

Aldus gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 9 Decembris 1727:

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

10-12-1727 **362** [*folio 111 recto*]:**Opt Req^{te} van Arent Hagemans den armen tot Etten aengaande**

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Opt onderdanigh versoeck van Arent Hagemans permitteren en Consenteren genad~: aen den Selven, dat hy een Huijsken op den Melaatsen Hoff in onse Heerlickheit Etten gelegen Sal mogen timmeren, mits dat Jaerlyx praecise den Erffpaght ad 4½ daaler Hollants aen den Armenmeester, en aen ons het ordinaire Roock hoen betaele, en achtervolge alle tgeene naer Erffpagts Regten gebruyckelyck is:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 10 Decemb~ 1727 / «onderstont» / Frans Wilhelm.

9-12-1727 **363** [*folio 111 recto*]:**Wegens het Houwden vand~ Catechismus off KinderLeere tot Boxmeer.**

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Geinformeert Zynde, dat de Geestelycke Dogters binnen onse Catholycke Vry Heerlickheit Boxmeer in d'Pastorale Kercke d'ordinaire Christe Leer gaen houwden, niet tegenstaende de Gemeente met een pastor en onderpastor voorsien is; Soo ist dat Wy mits desen ons mishagen daer omtrent te Kennen geven, vastelyk vertrouwende, dat dese Pastorale Functie, aen de Welcke Soo veel gelegen is, van nu aff aen, en voor altoos door onsen pastor oft wel door des Selffs Substituit Sal worden waergenomen:

Sig~: op ons Slott S Heerenbergh den 9 Decemb~: 1727. / «onderstont» / Frans Wilhelm

10-12-1727 **364** [*folio 111 verso*]:**Commissie op d~ Heer Raet Reijgers wegens een Weduwen Huys tot Arnhem in de Kerck Straete**

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Alsoo ons is voorgekomen dat N:N: Eyndhoven onsen gewesene Rentmeester van Seecker weduwen Huijs Staende binnen Arnhem in d~ Kerck Straete Reght tegens over het Huys tegenwoordigh by den Heere van Dam Raetsheer van den Hove van Gelderlant bewoont Wordende; is Komen t overlyden; Soo Committeren en autoriseren Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen [*tussengevoegd*: Raet, en] D': A:J: Reijgers, om in desen aff te hooren Sluyten en teecken Soodane Reeckeningen, als aengaande d'Administratie van den Overledenen Rentmeester Endhoven noch mogten open staan, vorders van d~ Erffgenamen van den overledenen Rentm' t'Eijsschen, ontfangen, en onder Sigh te behouwden Soodane Chartres en Pampieren tot d~ administratie van meergem~lte Rentmeesterije eenigsints gehoorde; ende by onvermoedelycke Verweygeringe ofte Vertreck haer Luyden met middelen Regtens daer toe doen Constringeren naer raede, van alle het Welcke onsen gecommiteerden ons behoorlyk Rapport en Naeright Sal hebben te geven, beloovende van Waarde te houwden alle t geene by den Selven in desen Sal Syn gedaan en hem in alles t Indemniseren;

aldus gedaan Geteekent, en met ons Hooghgraeff~: Segel bevestigen Laaten op ons Slott S Heerenbergh den 10 Decemb~ 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh [*tussengevoegd*: en] Hohen Zollern.10-12-1727 **365** [*folio 111 verso en 112 recto*]:**Commissie op d~ Heeren Raet Reijgers en Rentmeester van der Veecken, om met die van den Ampte van Overbetuwe wegens de differenten van d~ Ampts Lasten van Panerden Millingen en Zeeland in Conferentie te treden.**

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en Certificeren, dat wy in de beste en bestendigste Forme Reghtens hebben gecommiteert en bevolmagticht, gelyck doen Cragt en mits desen onser Seer Lieven en Getrouwen Raeth Advocaet d' A:J: Reijgers als oock onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Ferdinand Philip van der Veecken Sampt, en Elck int besonder; om wegens d'openstaende differentiale Posten en Contra praetensien nopende d'Ampts Lasten van onse Heerlickheeden Panerden, Millingen, en Zeeland, voorsoo verre ons moghte aengaen, met de Respective Heeren Gecommiteerden des ampts van Overbetuwe in Conferentie te treden, Reeckenen, Liquideren, Componeren, en accorderen, deselve Reeckeningen ofte Accoorden te Sluyten, en in hunne Qualiteijten Finaliter te teecken, Gevende vorders onse voorgem~: gecommiteerden volkomen Last en Maght om alle het geene daer inne te doen, wat naer Raede, en onsen meisten oirbaar Sullen ordeelen en bevienden te behooren; al was t tot het een oft andere nadere Volmaght oft Commissie wierde Vereijst, die mits desen wordt gegeven, ende Wy Selffs praesent Zynde Souden kunnen en Willen doen met beloften van Ratihabitie en Indemniasie als naer Reghten:

Des ten Waaren Oirconde by ons onderteekent; en met ons Hooghgraefflyk Segel bevestigen Laaten: / Op ons Slott S Heerenbergh den 10 Decembris 1727.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

13-12-1727 **366** [*folio 112 recto*]:

Op het Request van Jan Paer en Thijs Peters versoekende Consent om eenige Hoffgoederen te mogen veralieneren en verkoopen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Octroyeren en permitteren aend~ Suppliant, dat hy dit aengetogene Hoffgoet Sal mogen verkoopen, en transporteren, mits dat praestere alle tgeene naer usantie van onse Boxmeersche Hoffkamer wordt vereijst, ons, en een ijder Syn goet Reght voorbehouden:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 13 Decemb~ 1727:

«onderstont»

Frans Wilhelm

13-12-1727 **367** [*folio 112 recto*]:

Op het Req^{te} van d~ Lantschryver Jan Hoppenbrouwer versoekende Octroij om op het Leengoet Thuijssen Maete te mogen procederen

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohenzollern &c &c &c

Octroijeren en permitteren gena~ aen den Suppliant, dat hij tot Invordering van Syne Regtmaetige Praetensie op dit aengetogene Leenparceel Thuijssen maete genaemt sal mogen procederen, en de Selve daer voor Subhasteren mits dat achtervolge alle tgeene naer usantie van onse Hooghgraeff~: Berghsche Leenkamer wordt vereijst ons, ende een yder Syn goet Reght voorbehouden

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 13^{en} Decemb~: 1727.

«onderstont»

Frans Wilhelm

13-12-1727 **368** [*folio 112 verso*]:

Op het Req^{te} van Reijn: Peterse als Armen jager onser Heerlickheynt Pannerden

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Permitteren aen den Suppliant, dat hy d~ arme jagers Plaetse onser vry Heerlickheynt Pannerden Sal mogen bedienen, mits in alle deelen Vlijtigh naerkome alle tgeene desen dienst Comt te Vereyssen:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 13 Decemb~: 1727.

«onderstont»

Frans Wilhelm

15-12-1727 **369** [*folio 112 verso*]:

Op het Requeste van Jonckf: Gerrit Floris van Erp, om de Loockhorst met eenige penf^e: te mogen beswaeren.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh & HohenZollern &c &c &c

Octroijeren en permitteren aen den Suppliant, dat hij het Leengoet in desen Vermelt met eenige Penningen Sal mogen beswaeren, en daer voor Verbienden, mits dat die Penningen wederom binnen Ses jaren afflegge, ofte wel daer [*tussengevoegd*: van] wederom nieuw Consent Versoecke, en verders praestere alle tgeene naer usantie van onse Hooghgraeff~: Berghsche Leenkamer wordt vereijst, ons, ende een ijder Syn goet Reght Voorbehouden:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 15 Decemb~: 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

15-12-1727 **370** [*folio 112 verso*]:

Op het Requeste van Willem van Zalingen wegens den pagt van een Huys plaetsken en Haeffken int Kerckdorp Zeddam

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Den Suppl^l: met genade gewogen Zijnde, permitteren genad~: aen denselven, dat hy het Hierinne gemelte Haeffken en Huysplaetse voor den tyt van Ses naer den anderen volgende Jaaren met S^{te} martini 1727: aente vangen Sal in pagt hebben en gebruycken voor eenen jaerlyxen pagt van twintigh Stuyvers Hollants op S^{te} martini praecise aen onsen tijdeLycken Lantrentmeester te betalen t welck den Suppliant promptelyck doende, Sal altoos voor andere in het paghten gepraefereert worden, ende anders niet: waer naer onsen Lantrentmeester Sigh te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 15. Decembris 1727.

«onderstont.» / Frans Wilhelm.

16-12-1727 **371** [*folio 112 verso*]:

Op het Req^{te} van Evert Berentse versoekende Consent om over t Leengoet die Hooge en Leege maet te mogen Disponeren

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Permitteren en consenteren aen de Supp^{ten} om over dit hierinne gementioneerde Leengoet die Hooge en Laage Maete te mogen disponeren, mits dat praesteren alle t geene naer usantie van gemelte onse Leenkamer wort Vereijst: ons, en een yder Syn goet Regt onvermindert en voorbehouden:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 16^{en} Decemb~ 1727.

«onderstont.»

Frans Wilhelm

17-12-1727 **372** [*folio 113 recto*]:

Op het Requeste van d~ Erffgenamen van Henrick Lemmens en Maria Jaspers Eheluyden om eenige parceelen Hoffgoet te mogen verkoopen.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Octrojeren en permitteren aen de Supplianten, dat Sy die drie hier inne gemelte Hoffhoorige Parceelen tot betalinge der Crediteuren van den Boedel van Henrick Lemmens en Maria Jaspers Eheluyden sullen mogen verkoopen en transporteren, mits dat achtervolgen alle t geene naer usantie van onse Hoffroerige Kamer tot Boxmeer wort vereijst; ons, ende een ijder Syn goet Reght onvermindert en voorbehouwen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 17^e Decemb~ 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm

17-12-1727 **373** [*folio 113 recto*]:

Op het Req^{te} van H^r Rentm^r Verheijen om op de Goederen vand~ Heer AmeZaga met Commer en Arrest te procederen.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Gesien den Inhoudde deser Req^{te} Octroyeren, Permitteren, en ordonneren aen den Suppliant, dat hy tot Invorderinge van Syne Regtmaetige Praetensie, en onse Verschuldete Pagten op d'ongereede Goederen Hierinne Vermelt Sal mogen Kommer Leggen, en in Cas van Oppositie daertegens procederen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 17 Decemb~ 1727.

«onderstont.» / Frans Wilhelm

2-1-1728 **374** [*folio 113 verso*]:

Annus 1728.

Mensis Januarius

Op het Req^{te} van Henrick Craghten

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen Marckgrave tot Bergen op Zoom &c &c &c

Gesien den Inhoudt deser Req^{te} ordonneren aen den Suppliant en Syne mede Interessenten, dat niet alleen den Verschuldeten thynsch van ons Vrygoet Te Kamps goet genaamt binnen den tyt van vier Weecken a dato deses promptelyck Sal aenbetalen, maer oock dat eenen nieuwen Vrijman van ons vrijgoet binne~ dien tijt Sullen aenstellen, en alles doen, en Naerkomen, tgeene naer Stijle van onse Vrijgoederen wordt vereijst op poene van Dobbelt: ons ende een ijder Syn goet Reght voorbehouwen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 2 January 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

3-1-1728 **375** [*folio 113 verso*]:

Op het Req^{te} van de Heer Cappellaen Joas: Groenewolt Nomine omnium Supplicantium

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Octrojeren en permitteren aen den Suppliant, dat Sy de hierinne gemelte 1³/₄ vierdel mergen Lant aen ons Hoffroerigh Zijnde Sullen mogen verkoopen en transporteren; mits dat achtervolgen alle tgeene naer Style van onse Boxmeersche Hoffroerige Kamer wort vereijst: ons, ende een yder Syn goet Reght Voorbehouwen:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 3 Januarij 1728

«onderstont» / Frans Wilhelm

7-1-1728 **376** [*folio 113 verso*]:

Op het Req^t van W: van d~ valck Glasemaker tot Boxmeer

Staen toe aen de Supplianten, dat in onse vry Heerlickheijt Boxmeer Sullen de Glasen maecken en arbeiden mits dat tot Profyt van de gemeente Sulx Soo goeden [*tussengevoegd: Koop*] Doen, als het door andere glasmaackers geschiet; Waer naer Sigh onderdanigh te gedragen; en Sal onsen Seer Lieven getrouwen Drossard de Raet hun hierinne manuteneren.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 7 Janñ: 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm

7-1-1728 **377** [*folio 114 recto*]:

Op het Request van den Wynkoper Joannes Ternee versoeckende Vrijheijt van Tholl op onsen Haepsen Maastholl

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Vienden niet gevoegsaem het versoeck hierinne vermelt toe te staan,

Sig~ op ons Slott S Heerenbergh den 7^{en} Januarij 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm

7-1-1728 **378** [*folio 114 recto*]:

Op het Requeste van den Joode Isaac Salomons om Exempt van tribuijt te Sijn

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Den Suppliant Sal Synen tribuyt by betalen oft in tyt van aght dagen uyt de Stadt S Heerenbergh vertrecken

dato als boven

7-1-1728 **379** [*folio 114 recto*]:

Op het Requeste van den Schoolmeester tot Boxmeer

Wy Frans Wilhelm grave

Onse goede gemeente tot Boxmeer met den Suppliant wel gedient Zynde, ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser voorn: vry Heerlickheit denselven Syne Commissie als Schoolmeester te maintaineren, en niet te gedogen dat de Kinderen het 5^e jaer bereyckt hebbende by vrouw Mullems oft Elders naer Schoole gaan, oock geensints toete staan dat de Kinderen van den Supp^l affgenomen, en by voorn: vrouwe oft Elders ter Schoole gebracht worden:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 7^{en} Januarij 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm

7-1-1728 **380** [*folio 114 recto*]:

Aen oswald Tiellemans pagter van Masenborgh 4 gulden jaerlyxen Paght tot Revocatie vermindert den 7 Janñ 1728.

[*geen tekst*]

8-1-1728 **381** [*folio 114 recto*]:

Ordre wegens de Leuye aend~ Rentmeester Verheyen

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Johan Henrick Verheijen, dat bij provisie ende tot onse Revocatie het gebruyck van onse Weyde de Luije genaemt voor de drie beesten weydens van onsen oock Seer Lieven getrouwen Drossard de Raet aen denSelven Sal Overlaaten, mits dat geene Naerweijde Sal te praetenderen hebben

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 8 Januarij 1728.

«onderstont:» Frans Wilhelm.

12-1-1728 **382** [*folio 114 recto*]:

Ordre aen den gesubstitueerden Statholder Roelant de delinquanten Arnold en Wessel Bloeminck aengaende.

Alsoo ons van goederhant onderdanigh berigt is, dat Arnold en Wessel Bloeminck uyt haer guarnisoen Wederom in onse Heerlickheit Diedam Sigh bevienden, en aldaer gerust ophouwden; Streckende Sulx tot Vilipendie en misachtinge van onse autoriteitj en Gesagh, om waerinne te versien, Soo ist Dat Wij tot maintainue van de Justitie ordonneren en beveelen aen onsen gesubstitueerden Stathouder Johan Roelant, dat hy binnen 24 uren die delinquanten quocumque meliori modo Sal doen in appraehensie nemen, Sullende by naerlaetigheyt van dien ons Regres tegens hem Soecken en Sal morgen aen ons in persoon van Syn weder vaeren Rapport doen:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 12 Januarij 1728:

«onderstont» Frans Wilhelm &c

26-1-1728 **383** [*folio 114 verso*]:

Op het onderd~: Requeste van den kercken raeth van Gendringen versoeckende dat Everh: Johan Engelbronn met d~ Organisten Plaetse aldaer moge begradigt worden.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Gesien den Inhouwde deser Requeste hebben op het onderd~: versoeck van den Kerckenraeth onser Heerlickheit Gendringen Everh: Johan Engelbronn met d~ Organisten plaetse in onse Kercke van Gendringen begradight, gelyck wy denselven daarmede begradigen Cragt, ende mits desen, onder Conditien en Voorwaerden Evenwel, dat geduirende het Leven van den tegenwoordigen Organist Everh: Steen geen profijten oft Emolumenten daer van Sal genieten, maer den Selven overleden Zynde, ofte Vertreckende, als dan Sal de Volle Emolumenten daer toe van outs Staende genieten en profiteren, waernaer Sigh voorn: Engelbronn te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 26 January 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

31-1-1728 **384** [*folio 114 verso*]:

Volmaght op den Rentmeester Jacobus de Jonghe Contra den Licentiaet Willemsen &c~

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Doen kondt en tuygen bevolmagtigt te hebben gelyck bevolmagtigen Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen Jacobus de Jonghe om Sigh naer gent te vervoegen,, [*sic*] aldaer te Rescriberen op entegens de Req^{te} van den Licentiaet Willemse pagter van de Ruwardise van Dixmude over de gepraetendeerde praesecanie van den Ruardt; daer over den Heer Fiscaal t Informeren, proces te Sustineren, en eene ofte twee advocaten aente Nemen, Procureur te Substitueren, alle termynen van Regten waerte nemen, en alles te doen, wat dat wij Selffs praesent Sijnde, Souden Connen ofte Mogen doen, met maght van een ofte twee te Substitueren; belovende onsen geconstitueerden in, en over alle t Indemniseren, en voor goet te houwden alle tgeene bij onsen geconstitueerden, en des Selffs gesubstitueerden Sal gedaan worden:

In teecken der Waerheyt hebben Wy dese eigenhandigh onderteeckent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 31 Januarij 1728.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern

---

31-1-1728 **385** [*folio 115 recto*]:**Op Het Request van d~ Eerweerde Pater Prior, en patres Clavieren vant Convent tot Boxmeer.**

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Approberen den vercoop door den Eerwaerde Pater Prior en de Eerw: Patres Clavieren vant Convent tot Boxmeer van twee Vijffde Parten in verscheyde Weijkampkens aen ons Hoffroerigh Zynde, gedaan, en octroyeren aen de Selve, dat voor den gewoonlycken Rigter Cessie en opdracht doen: ons, en een yder Syn goet Reght onvermindert

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 31 January 1728

«onderstont» / Frans Wilhelm

31-1-1728 **386** [*folio 115 recto*]:**Ordre voor den Rentmeester Verheyen den Haepsen Hoff, Marbroecken en Hoffmeesters Kamp aengaende.**

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Johan Henrick Verheijen Rentm^r: onser vry Heerlickheit Boxmeer, dat onsen Bouwhoff tot Haeps, waer van Jan Nelisse Laetsten Pagter is geweest niet minder Sal Verpaghten als voor den ouden pagt ad 200 gulden, oft denselven tot onse genad~: dispositie aenhouden; dat mede de Marbroecken voor twee Jaeren tot onsen meesten profyte Sal verpagten op de oude Conditien; dat twee oude Ervaere bouwlyuden Sal nemen, deselve op den Hoffmeesters Kamp alnu Bouwlant brengen, en met de Selve overleggen, op wat maniere naer haere gedaghten dien Camp tot onsen meesten profyt tot goet Weylant te maacken is; dat in val de Selve ordeelen, dat met diep om te bouwen het Zy 3. 4. ad 5 Keeren, en dan Wel gepraepareert Zynde, met haver en Wilden Klever besaayt, tot goet Weylant Kan gebracht worden, tselve aenstonts door goede bouwlieden Sal Laten doen, Welcke onkosten van bouwen als andersints Wy Sullen Laten voldoen:

Dat voorn: onsen Rentmeester oock die tien deense Ossen, die door onsen oock Seer Lieven getrouwen Lants^r: Philip: Henghst tot onsen dienste, om op den Tichel en Abrahams Kamp Vett te Weyden sullen ingekogt worden, aen voorschreven onsen Lantschryver Sal voldoen: die met Quittantie aen hem in uijtgave Sullen geleeden Worden:

aldus gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 31^{en}: January 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm

17-3-1727 **387** [*folio 115 recto t/m 116 recto*]:**Survivance vand~ amptmann vanden Bylant Millingen en Panderen op den persoon van Doctor Antoni van der Horst**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kondt ende te Weten Alsoo wij van veele goede Diensten en Officien door den HooghEdelen Heer Johan van der Horst der Reghten Doctor en Raeth Inden Raade van Gelderlandt aen ons, en

aen ons Hooghgraefflyck Huys Bewesen, ende op de goede Recommendatien van de bequaamheijt van des Selffs Soon Antoni van der Horst Verseeckert Zijn; Soo hebben Wij uyt een besondere Gratie op den Persoon van doctor Antoni van der Horst voornoemt genadigh geconfereert, gelyck wij Confereren Cragt en mits desen by het overLyden van onsen Amptman Johan van Brienem de Survivance van het Officie tot onsen Amptman en Dyckgraaff onser vrye Heerlickheeden Pannerden Millingen en den Bylant, als mede Rigter onser Heerlickheit Homoet den Ed~: Eerentfesten Doctor Antoni van der Horst voornoemt, om naer Overlijden van voorsz~: Ampt man Brienem aenstonts naer affgeleyden Eedt te Bekleeden en bedienen, voorgemelte Officien met alle deSelve Praeëminentien Regten Privilegien Emolumenten Profijten Soo insgelyx, als onsen voorseyd~ Amptman Rigter en Dyckgreeff Johan van Brienem die voorn: Officien Rigtigh beseeten en genooten heeft, en nogh is besittende en genietende; ten Eynde om in Qualiteyt als Amptman Rigter en Dyckgreeff onse Hoogheyt Jurisdiction, Privilegien en gerechtigheden in alles voort te staan en naer Syn uytterste Vermogen te defenderen en maintainen, onse Paalen Limiten, en Sanden Sonder de Selve in eeniger Manieren te Laten verkorten; onse onderdanen en een yder Sulx versoeckende Goet en Kort Regt te Laten wedervaeren, alle misdadigers te vervolgen appraehenderen, en naer hunne delicten en Gelegentheit van Misdaat Volgens onse voorgaende Ordre te doen Straffen; onder onse onderdanen goeden Regel en Policie te houwen; ende onse Ordonnantien in alles Stiptelyck te doen NaerKomen en observeren Sonder eenige Conniventie ofte DisSimulatie; d'Overtreders van de Selve en alle Breuck Hafftige te doen Executeren en Straffen naer Behooren, Sonder nogtans, dat daermede over eenige Boeten niet anders als met onse voorgaende genadige BeWilligonge en opgevolgde Approbatie Sal mogen oft Connen accorderen en Componeren; Van alle Welcke Breucken hij ons Sal doen behoorycke Reeckeninge S Jaers, en alle Jaer; oft Soo dicwils hy daertie Sal worden geordonneert; en sal gehouwen Zijn op de behoorycke en Gewoonlycke tijden de Schouwen te Voeren, op de Dycken, Dammen, en Sluijsen, mitsgaders op onse Voorsz~: Sanden, die nu Syn, ofte hiernaer Komen Moghten en aenWasschen, goede en Voorsightige toe Sight te Nemen de Selve te Maintainen en naer vermogen te verwaeren, en voorts te doen, wat eenen getrouwen DyckGreeff en Righter Schuldigh is en behoort te doen; ende dat hem Wel en getrouwelyck int bedienen van dese Officien Sal hebben te gedragen, waer voor bij Werckelycke Aentredinge van voorsz~: Officien en affLegginge van Eedt van trouwe Sal hebben en genieten jaerlyx twee Hondert gulden tot gage; en Sal voornoemden Onsen Amptman Righter en Dyckgreeff geenen StatHouder van onse voorn: Officien mogen Aenstellen, Welcke aenstellinge Wij bij des Selffs absentie, oft anders Soo noodigh, alleen ons Voorbehouden; Ordonnerende aen alle Onse Officieren en onderdanen, hem in die Qualiteyt t Erkennen en Respecteren, oock alle Behulp en noodige Assistentie te doen; Want Sulx onsen genadigen Wille is alles Edogh tot onsen Wederseggen:

In waerheijts Oirconde hebben wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraeff~: Segel doen bevestigen:

gegeven op Ons Slott S Heerenbergh den 17 Maert A^o 1700. en Seven entwintigh.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

17-3-1727 **388** [*folio 116 recto*]:**Renversaal en eijgen Hant van doctor Antoni van der Horst**

Ick Dr Antoni van der Horst Bekenne en belyde Cragt deses dat Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen aen mij wel

eene generale Commissie van Survivance by overlijden van den tegenwoordigen Amptman Johan van Brienen op het Officie van Amptman Righter en Dyckgreeff des Heerlickeeden Pannerden Millingen Homoet en den Bylant op dato den 17 Maert 1727: heeft gegeven, dogh dat het Selve niet Anders is verLeent als op eenen Pantpenninck van eene Somma van een duysent guldens Hollants, om daertegens Voorgem~Ite Officien te beKleeden en te bedienen, Soodanigh, dat Ick beloove voornoemde Diensten Wederom Overte geven en te Quitteren, Soorasch door Hoogh-gemelte Syne Hoogh Graefflycke Excellentie ofte des Selffs Erffgenamen en Successeuren mij voorschreve Summe van een duysent gulden, dogh Sonder Interessen Sullen Syn gerestitueert en voldaan; met dit Expres Bedingh, en Conditie nogtans, dat bij myn Overlyden voorgemelte een duysent gulden ten dienste en Profyte vant Hooghgraeff~ Huys Bergh Sullen Syn en blyven, Sonder dat myne Erffgenamen deselve wederom Souden Connen Opeijsschen ofte daeromtrent eenige Praetensie te maacken; ende dat in Soodane gevallen Hooghgemelte Heere Grave van den Bergh met Duck gemelte Officiën wederom Synen vryen Wille Sal mogen en Connen doen naer Welgevallen; onder verband van mijn Persoon en goederen ter judicature van den Provinciaalen Hove van Gelderlandt, en Renuntiatie op alle bedenckelycke Exceptien en privilegien, die aen mij eeniger Maete hiertegens Souwden Verleent Syn:

In oirconde der Waerheijt heb Ick dese onderteeckent Arnhem den 17^{en} Maert 1727:

«onderstont» / Antonij van der Horst

± 17-3-1727 (?) **389** [*folio 116 verso*]:

Quittantie van voornoemde een duysent gulden

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Bekennen en belyden Cragt deses, dat Wij van den Ed~: Eerentfesten Antoni van der Horst ontfangen hebben eenen Pantpenninck ter Summa van een duysent guldens Hollants, waer voor wij Syn Persoon hebben gegeven Acte van Commissie van Survivance, om naer doode van onsen tegenwoordigen Amptman Johan van Brienen, d'Amptmans, Rigters en Dyckgrevens Plaetse van onse Heerlickeeden Pannerden Millingen Homoet en Bylant naer voorgaende~ affgeleyden Eedt van trouwe te bedienen ende te beKleeden in gevolge Commissie van Survivance Arnhem in dato den 17 Martij deswegen VerLeent; onder Conditie, dat hy de voorschreve Diensten Sal behouwden tot tyt en Wijle, dat Voorseyde een duysent gulden Sonder Interesse aen hem Sullen Sijn gerestitueert:

In teecken der Waerheijt hebben Wy dese onderteeckent den [ruimte opengelaten] Martij 1727.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

5-2-1728 **390** [*folio 116 verso*]:

Op het Req^{te} van Hubert Genon om eenige Hoffhoorigh goet te mogen veralieneren en verkoopen.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Octroyeren en permitteren aen den Suppliant dat hy de hierinnen gementioneerde Vyff vierendeel Lant, waerop twee huysen getimmert Syn, Sal mogen veralieneren en verkoopen, met Last van den halven pagt, op yder Huijs en gedeelte van het Lant, Soo nogtans, dat het geheele onderpant

als onverdeelt voor den geheelen pagt Verbonden blijve; ons, en een ijder Syn goet Recht voorbehouden; en Sal onsen thyns en Hoffrichter Sigh hiernaer onderdanigh hebben te gedragen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 5^{en} Februarij 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

4-2-1728 **391** [*folio 117 recto*]:

Commissie op Oswald Vinck als vorster van t Clevische Holt Rysbergh &c etc~

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo Oswald Vinck ons eenige jaren als Lacquay en Hoffjager Well heeft gedient, en wy van des Selffs bequaam en neerstigheyt verseeckert Sijn; Soo ist dat Wy hem begnadight, en aengesteld hebben gelyck Wy den Selven begnadigen en aenstellen mits desen tot Vorster en Opsieder van ons Clevische Holt, ende van onse Ackermalen den Risbergh Rymdaal, en Rontom Montferlant Vacant met Last en maght, dat het voornoemde Vorsteramt aenstonts Sal mogen aenvangen en bedienen, ons Recht en gerechtigheyt daerinne naer Sijn uytterste Vermogen waernemen, de Selve by dage by nagte, en by ontyden gaede Slaan dat wy daerinne niet worden beschadight; Oock Sal niet toelaten dat ijmant Wie het oock Sy in voorsz~: onsen bosch en ackermalen eenigh Holt houwe, Nemaer de Selve alle Verheuge, Breucken en gebreecken aen onsen Lantdrost Jagermeester en advocaet Fiscaall aenstonts bekent maacke Sonder eenige Conniventie, ofte Respect van Persoonen; bovendien Sal gehouwden Wesen onse Wiltbane te verdedigen tegens alle Infracteurs, en onberechtigde tot de Jaghte, ende gehoorsamen alle t geene onsen Jagermeester hem desen aengaende Sal beveelen; oock niet deijlen in voorñ: onse ackermalen, ten Zy alvorens het Houdt bequaem en oudt genoegh is, en daer van aen ons, ofte onsen Holtrichter Kennisse heeft gegeven, en daertoe d'ordre ontfangen; en voorts Sigh in alles dragen, als eenen goeden Vroomen en getrouwen Vorster Schuldigh is, en behoort te doen: waer voor hy Jaerlyx Sal genieten eenen Hoet groenen Rock en Syn uytwysens gelt van yder Slagh als van outz gebruyckelyck, mits hy de Slagen niet Kleynder maacke als van twalff ad Vyfftien dalers en meerder; ende alsoo Wy het Laackholt, ende de Giffte aen ons Willen behouwden; Soo Sal onsen Vorster voor Sijne moeijten als gedeylet worde Jaerlyx daer voor profiteren en genieten vijf en twintigh guld~ Hollants Sonder yts meer wat name het oock moghte hebben daer voor te Connen profiteren, die hem Sonder vernere onse ordonnantie uyt den Ontfanck van onse Lantrentmeesterije Sullen voldaan worden; Soo nogtans, dat hy alvorens aen ons, ofte onsen Jagermeester en Holtrichter Sal hebben te praesteren den Eedt van Hulde en trouwe, om dese als voorschreven is, wel naerte koomen: Wienvolgens verordonneren aen alle onse Officieren, en voorts onse gemeene onderdanen voornoemden Oswald Vinck voor Vorster van ons Clevische Holt en Ackermalen t'Erkennen, en hem dienaengaende in alles t assisteren; alles Edogh by provisie, en tot onse genadige Revocatie:

In Waerheyts oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteeckent, en met ons Hooghgraefflyck aengebooren Segel becraghticht op ons Slott S Heerenbergh den 4. febru~: 1728.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohenzollern / Loc: Sigilli.

[na een witregel:]

Op het onderdanigst versoek van den Suppliant, hebben Syne gage vermeerderd met twintigh gls~ Hollants Aenvanck nemende den 4 Februarij 1730 die hem onsen Seer Lieven getrouwen Lantrentmeester Zumkley neffens de Hierinnen gemelte gage jaerlyx perse sonder onse Vernere ordonnantie sal Laten valideren:

Op ons Slott S Heerenberghden eersten February 1731.

«onderstont» / Frans Wilhelm

6-2-1728 **392** [folio 117 verso]:

Ordre aen d’Rentmeester Johan Henr: Verheijen en Subst~: Lantschrijver Hengst om eenige Reeckening[en] t Examineren en daer over te Berighen

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Met veel verwonderinge gesien soo veele gedane Reparationen en arbeyts Loonen, Sonder gesien te hebben, Waer aen, en uyt wiens ordre Sulcke groote oncosten gemaackt Zyn, ende daerinne naer mogelijkheid willende versien, Soo ist dat wy mits desen ordonneren aen onsen oock Lieven getrouwen Rentm^r: Johan Henrick Verheyen, Wiens pligt is ons profyt in alle deelen te Soecken en Schaade te Keeren /: die Sonder diergelycke Reparationen en arbeijts Loon naertesien onmogelyck te Keeren is, met onsen oock Lieven getrouwen Subs^t Lantschryver Hengst by gaende Reeckeningen opt nauwste Sullen hebben t examineren en naertesien, ende den Borghgreeff neffens d’arbeyders en ambagts Luyden daer over Constitueren, de saecke in gevolge den staet t ondersoecken ons daer over berighen, en nadre ordre affwaghten; Sullende int toecomende Geene Reekeningen buyten Kennisse ordre en onderteekeninge van onsen Rentmeester meer worden gevalideert waerop exactelyck te Letten heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 6 Februarij 1728:

«onderstont.» / Frans Wilhelm

6-2-1728 **393** [folio 117 verso]:

Aggreetie van verpagtinge van den Hoff tot Haeps, en ordre wegens de Maerbroecken etc. voor d~ Rentmeester Verheyen

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Aggreeren de Verpagtinge van onsen Bouwhoff tot haeps aen Jan Nelissen voor 200 gls~ Holl~: door onsen Seer L: getrouwen Rentm^r Johan Henrick Verheyen gedaan, en in Consideratie dat Corn: van Zeelant onse Maerbroek[en] en meer andere Weyden Lange Jaren in paght heeft gehadt Soo sal de Selve maerbroecken nogh twee jaeren in pagt connen behouwden een jaer te hooijen, en een jaer te weyden, jaerlyx voor een somme van 375 guldens, Sijnde in twee jaren 750 guldens: en In val voorh: van Zeeland Sulx niet Souwde Connen aennemen Sal onsen Rentm^r als dan onse Maerbroecken met heel gras Laten Liggen, om t’Sijner tyt in parceelen tot onsen meeste Profyte te verkoopen, waer naer onsen Rentm^r Sigh onderd~: te gedragen heeft:

Oock sal denselven aen onsen borghgreeff Johan Brouwers aenseggen dat binnen 3 à 4 weecken al Syn volck op ons Hooghgraef~: Slott Boxmeer Zynde /: uytgenomen onsen borghgreeff en

nogh een persoon alleen :/ Sal doen delogeren op verlies van Syn dienst, en dat sigh int toecoomende met het aennemen, Schryven en onderteekenen van Reeckeningen buyten Kennisse en ordre van ons[en] Rentm^r niet meer Sal hebben te bemoeijen:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 6^{en} febyry 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm

11-2-1728 **394** [folio 118 recto en verso]:

Commissie op den persoon van Henrick Everts als Kribmeester en opsiender van de Warden etc~:

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kont en tuijgen, dat wij betrouwende en verseeckert Zynde van de Capaciteyt bequaem en Neerstigheyt van den Persoon van Henrick Everts, denselven hebben aangestelt gelyck aenstellen Cragt deses tot onsen werck: en Kribmeester, mits dat hy /: Sonder voor ymant anders als voor ons te Connen oft mogen arbeyden :/ alle onse Kribben en pack wercken Soo op den Ryn als Waall tot Millingen Pannerden Ogten Randwyck etc~: nauwkeurigh met de uytterste Vlydt en Vigilantie Sal hebben Waerte nemen, deselve Soo nodigh tot onsen meesten Profyt te Repareren en onderhouwden, met de minste Costen alle Schaade intyts voortekomen, die wy door Syn veroorsaackt wordende aen hem Sullen Verhaalen; oock Sal gehouwden Zyn in Cas van noot en op onse ordre voorweten en goetvienden oock nieuwe Wercke aente Leggen, d’arbeyders en het getall van de Selve naer vereijsch van het Werck aen te Nemen met praeferentie van onse Paghters, die bevonden Worden Wel en Vlytigh te Arbeyden, deselve behoorlyk aenteekenen, en goede opSight nemen, dat de Selve Wel en Vlytigh arbeyden, en S morgens niet te Laet aen, en S’avonts niet te Vroegh uytScheijden, d’aerde en t noodige Holt soo veel doenlyck en dienstigh met onse eyge aerd aecken aen de Wercken te Laten brengen, en geene andere Aecken Sonde [:sic] noot te hueren, en onse aacken door niemant anders Laten gebruycken; als mede Sal wel sorgte dragen, dat geene Sanden onder ofte by onse Wercken op komende by anderen bevaert, bepaet, ofte geoccupeert worden, dat andere boven ons Liggende, ons niet voorby Loopen en affsnijden; ende wanneer vant eene oft ander apparentie waere dat hij Sulx aen ons, ofte aen onsen tydlycken Rentmeester aenstonts Sal adverteren, en dat die Sanden by ons gewonnen en hoogh genoegh Zynde tot onsen meesten oirbaer Sal doen bepaeten; Ock wort aen hem uyt Cragt van dese onse Commissie aenbevolen, dat goede en getrouwe opsight op alle onse Ryswarden geene uijtgesondert, als in Specie den ondersten en bovensten Millingsen wardt, als mede de Pannerse warden Soo op den Rhyn als Waall. om de Selve by dage en bij naghte naer Syn Vermogen te bewaeren, well affvregten, op dat Wij daerinne door menschen ofte Vee niet bestoolen ofte benadeelt worden; de Holtdieven en Quaetdoenders aen ons Sonder onderscheyt en Reguard terstond aengeven en bekent maacken; oock wel toesien en gaede Slaan, dat het Holt op Syn behoorlycke tyt worde gesneden en uytgevoert, en dat de bosschen, haere behoorlycke dichte en groote hebben, en dat alle tselve wel sal optellen, ende daer van aen ons overLeveren eenen Pertinenten Staet en Lijste onder syn Hant, Waerinne de Snyders yder met het getall van haere Gesnedene Vimmen en aen wat voor wercken deselve Verarbeydt Zyn, ofte wel hoe veel tot ons profyt verkoght, gespecificeert Staen; Oock dat Sulck Holt Snyden en uijtvoeren door de minst aennemende Sal Laten doen. tgeene oock in het Houwen van onse eyge Willigen en Paalen, als mede in allen onsen Arbeit hoedanigh oock wesen magh, Sal hebben t’observeren; en in val wij eenigh houdt in ogten nodigh hebben, Sal daarmede onse Pagters in het Leveren vant Selve voor

andere praeferenen, mits deselve goet Leverbaer holt en Soo goeden Koop geven, als het bij andere te bekomen is; Alle kriebreckeningen van arbeyts Loon, Leverantie en Snyder van Holt Sal Selffs opstellen, onderteeckenen, en die op Syn behoorycken tyt ten fine van Ordonnantie aen ons praesenteren, ons profyt overall naer Syn uijtterste Vermogen Soecken en Schaade Keeren; Waerop vastelyck vertrouwende, aen hem voor alle dese devoyjren en moeyten voor een jaerlyx Tractament hebben toegestaan de Somme van drie hondert gulden eens perse bij onsen Rentmeester Inden Bylant tegens Quittantie Sonder onse vernere ordonnantie à dato deses te betalen, mits dat hy niet meer wat name het ook hebben moghte, Sal Connen praetenderen oft tot onsen Laste Inbrengen Schoon hy oock tot Ogten Randwyk oft Elders moeste arbeyden; en om alles wel en oprechtelyck te doen, Sal aen ons, oft onser gecommiteerden Handen aff Leggen den behoorycken Eedt van trouwe

Ordonnerende dien volgens aen alle onse Officieren en onderdanen hem Henrich Everts voor onsen Krib: en Werckmeester t Erkennen en te houwen en in Syne Functie des versoght Zynde te doen alle hulpe en assistentie, en Sal onsen Seer lieven getrouwen Rentmeester inden Bylant & aen voornoemden onsen Kribmeester met d'eerste Geleghentheyte alle onse Kribben en Packwercken, als mede onse Ryswarden met haere Limiten en bepaelingen doen aenwijzen; op dat de selve tot onsen meesten profyte kan beoaghten, en op het mogelijxste Waerneemen; alles Edogh by provisie, ende tot onse genadige Revocatie, die wy ons wel Expresse voorbehouden Sonder daer van verpligt te Zyn oijt eenige Redenen te Geven:

des t oirconde hebben wy dese eygenhandigh onderteeckent, en met ons hooghgraeff~ aengeboren Segel becraghticht op ons Slott S HeerenBergh den 11^{em} February 1728.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

11-2-1728 **395** [*folio 119 recto*]:

Ordre voor d~ H^f Rentm^r vander Veecken

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentm^r inden Byland Ferd: Philip van der Veecken, dat aen den Scholtus van Millingen als mede aen Aerent otten Sal bekent maacken, dat wij met het aenstellen van een Kribbaas andere dispositie gemaackt Sigh den Scholtus, als mede Arent Otten met de Ryswarden Kribben en Holtreckeningen Sigh int toecomende niet meer Sullen hebben te bemoeyen, als mede onsen Scholtus met de Jaght in Millingen, [*renvooi*: tot onse nadre genad~: dispositie]: mits dat Syn Salaris als wartgreeff pro rata temporis aen hem sal worden vergoedet en voldaan tgeene aen voorn: onsen Rentm^r met Quittantie Sal gevalideert worden:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 11: Febr~: 1728.

«onderstont»

Frans Wilhelm

13-2-1728 **396** [*folio 119 recto*]:

Ordre voor den Borghgreeff tot Uiff

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren mits desen dat den Borghgreeff tot Uiff Syn volck Sonder onse Kennisse en permissie int Casteel opgenomen, terstont Sal hebben te doen delogeren, en sigh waeren, dat nogh door hem, nogh door der Selver verwanten geene verdere Insolentien aen andere Ingesetenen mogen worden gepleegt by verlies van Syn dienst:

S Heerenbergh d~ 13 February 1728:

«onderstont» / Frans Wilhelm

14-2-1728 **397** [*folio 119 recto*]:

Octroy op het Request van Henrick van den Bergh

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Permitteren aend~ Suppliant dat hy op Syn gekogte goet en Huijs tot voldoeninge van den Coops-penninck Sal mogen Negotieren en opnemen de Somme van f 350 gulden, en het Selve daer voor verbieden, mits dat achter Volge alle tgeene naer usantie van onse Hoffroerige Kamer wort verijtscht ons, ende een ijder Syn goet Reght daer aen onvermindert:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 14: Februarij 1728.

«onderstont.» / Frants [:sic] Wilhelm

14-2-1728 **398** [*folio 119 recto en 120 recto*]:

Commissie als onderopsiender van de Ryswarden en Jagt tot Millingen op den persoon van Steven Tijssen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kond en tuygen dat wij hebben [*tussengevoegd*: aengesteld], gelyck aenstellen mits desen tot onderopsiender van onse Ryswarden tot Millingen den persoon van Steven Tijssen, om onsen Kribmeester en Wardtgreeff in alles t'adiseren en aen de hant te gaan, en alle onse Warden by dage en by nacht met d'uijtterste Vlydt, vigilantie, en getrouwigheyt waer te Nemen en opte passen, dat wy in deSelve oft Elders waer het oock Wesen moghte niet worden beschadight door Steelen van Holt ofte andersints, de Quaetdoenders Sonder onderscheijt ofte Conniventie bij verlies van Syn dienst terstont aen ons, ofte onsen Rentmeester aenbrengen en bekent maacken; gelyck oock verpligt Sal wesen alle tgeene eenigsints tot onsen Schaade en naerdeel Souwde Connen Verstrecken, daer van aen ons Sonder eenigh Insight getrouwelyck Rapport te doen In absentie van onsen Kribbaas het gesneden Holt van yder arbeijder, alle avonts optellen, en aen den Selven aengeven den Naem van den arbeyder en het getall van het gesneden Holt;

[(*de tekst van folio 119 r° gaat abusievelijk verder op folio 120 r°:*)

vervolgh van Commissie van Steven Tijssen fol: praecedenti]

om daerinne geen abuys te hebben; als mede Sal gehouwden Zyn op onse Jagt gerechtigheyt Wel op te passen, dat daerinne door niemant Wie het oock zy, met Snaphanen en met honden magh worden gejaaght en daer door het Wilt gevangen ofte beschadight, de Overtreders van dien aen ons aen stonts bekent maacken; en soo rasch desen dienst heeft geaen Vaerdt, Sal geen anderen Arbeit ofte daghuijre voor ons, veel weyniger voor ijmant anders mogen ofte derven aennemen, omsoo veel te meer ons profyt te Connen Soecken en Schaade Keeren; Waertoe Wy Vastelyk vertrouwende, aen den Selven voor Soodane Moeijte en devoyren voor een Jaerlyx tractament a dato deses aente Vangen hebben toegeleght de Somme van Vijfftygh guldens, sonder yts anders ofte meerders wat name het oock hebben moghte tot onsen Laste te Connen Inbrengen ofte profiteren, die hem onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Inden Bylant Sonder onse verdere genadige ordonnantie tegens Quittantie Sal betalen; oock Sal mede voor het aenbrengen van die geene Soo infractie in onse Jaght hebben gedaan, en die het Holt in onse Rijswarden hebben beschadight en affgesneden uyt de boete daertoe Staande voor yder Reyse profiteren een Specie ducaton; ende van Sigh wel en getrouwelyk in desen dienst te gedragen, Sal gehouwden Zyn den Eedt van trouwe uyt te Sweeren; ordonnerende dien Volgens aen alle onse Officieren en gemeene onderdanen hem voor onder opsigter van [*nogmaals:*] van onse Jaght en Warden tot Millingen t Erkennen; alles Edogh by provisie, en tot onsen wederseggen dat wy ons wel Expresselyck Reserveren, Sonder daer van gehouwden te Zyn oojt de minste Redenen te geven:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 14: Februarij 1728.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh, Hohen Zollern, Sigmaringen / L:S:

[*hieronder:*]

1730 5 Janñ: onderstaende Commissie is ingetrocken en in desselffs plaetse aengesteld tot opsiender Henrick de Beyer met een jaerlyxe gage van 50 gls~ et praestitit Jurament~ in Forma

[*hieronder:*]

Den 22 Febr~: 1728. Soodane Commissie van mede opsiender op de Jaght en Ryswarden tot Pannerden gegeven aen Aerent Gijsberts tegen Jaerlyxe Gage van Veertigh guld[en], dogh dat daer enboven nogh mede op d~ Kribben en Wercken Sal Connen en mogen arbeijden.

± 14-2-1728 (?) **399** [*folio 119 verso*]:

Waerschouwinge tot Millingen en Pannerden geaffigeert en gepubliceert

Namens Syn Hooghgraeff~ Excellentie den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c wordt hiermede aen een yder gewaerschoudt en bekent gemaackt, dat Sigh Sullen hebben te wagten en Wahren, van Syn Hooghgraeff~: Excellenties Ryswarden, als mede de Jaght eenigsints te beschaedigen ofte te violeren, op poene, dat daer over geattrapeert en bevonden Wordende, andere ten Exempel Sullen worden gestrafft, en daer van d'ordinaire boete betalen, en in val Sigh eenige moetwillige tegens d'opsienders mogten ter Weer Stellen, Sal gewelt met gewelt gekeert worden, yder verhoede Syn Schaade

21-2-1728 **400** [*folio 119 verso*]:

Commissie voor d~ H' doctor en adv: fiscaal Pet Hoevel.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo de wed: Rosengarde nu Hertrouwt met Willem Kerstjes in gebreecke blyfft, om de gewesene Sententien soo alhier voor den Lantgerigte, als voor den Provintialen Hove van Gelderlant tegens haer Ergaan met den aencleven van dien te voldoen; en dat door het affsterven van Doctor Creuel: Zal' de Saacke Contra Henrick Besselinck oock onaffgedaan blyfft Liggen; Soo hebben geauthoriseert en gecommiteert gelyck autoriseren en Committeren Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen Advocaet Fiscaall Doctor Osw: Pet: Hoevell, om beyde dese Saacken ten aller Spoedigsten by der hant te vatten, Werckstelligh te maacken, ende in vall in der minne de Sententien met den gevolge van dien niet Willen voldoen, deselve met middelen Reghtens daertoe te Constringeren, en alles in dese Saacken te doen t geene Wij Selffs Souwden Connen doen, en dat Sal ordeelen tot onsen meeste Nutte te behooren: beloovende van Waerde te houwden alle tgeene onsen gecommiteerde in desen Sal Komen te doen, en hem van alles t' Indemniseren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 21 February 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm

10-3-1728 **401** [*folio 119 verso*]:

Op het Request van Vrouwe Mullens het School houwden aengaande

Wy Frans Wilhelm &c

Gesien den Inhouwde deser Req^{te}, verblyven by onse Appostille op het Request van onsen Schoolmeester in dato den 7 Januarij deses jaers gegeven Continierende, dat de Kinderen Vyff jaren out geworden Zynde, als dan bij voorñ: onse Schoolmeester in geene andere Sullen moeten ter Schoole gaen; waernaer de Suppliantinne Sigh onderdanigst te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh 10 Maert 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

2-2-1654 **402** [*folio 120 recto en verso*]:

Acceptatie en beloften gedaan door den Provinciaal en adsistent wegens de Kercke en Inkomsten derselve tot Boxmeer in dato den 2 February 1654. ten Behoeve van d~ Lieve Broeders aldaer

Cum Excellentissimus Dominus Comes, et Excellentissima Domina Comitissa de Monte ex pietate, qua erga dei, Deiparaeque Cultum Flagrant, Conventui ordinis nostri, quem nuper in ditiones Sua Boxmerana Fundarunt, Ecclesiam parochialem ejusdem oppidi Cum omnibus Beneficiis, Ornamentis et bonis quibuscumque ad Illam Spectantibus donaverint, prout in Litteris dietae Fundationis Continetur, et Novissime [ea?]sdem proventus denuo Cesserint, necmon obligationem Reddendi Singulis annis Computum dictorum Redituum, et aliorum Commodorum dictae Ecclesiae /: ad quem editui ante hac obstringebantur :/ Liberaliter et in favorem praefati Conventus Remisserint Sub Conditionibus in Instrumento ejusdem, Cessionis in arce Boxmerana expedito 22 Februarij proxime elapsi Latius declaratis: Ego Frater Daniel a Virgine Maria Humilis provincialis Ordinis

Fratrum B^{me} Dei genitricis et Virginis Mariae de Monte Carmelo per Belgium, pro isto Beneficio et aliis Innumeris Gratiis Agens praefatas, Cessionem et Remissionem nomine totius Provinciae nostrae et Successorum meorum Accepto, et Spondeo, quod dicta Ecclesia deinceps Sumptibus praefati Conventus tam Intrinseci quam Extrinseci Sustentabitur, Reparabitur, Ornabitur, et meliorabitur, nisi incendio, Inundatione, aut alia Vi majori et Insolita /: quod deus avertat /: ista, aut Illius pars notabilis periret, quamdiu, Scilicet dictos Reditus Percipiet: nam Illorum Cessionem, aut potius obligationis Computuum Remissionem Suae Excellentiae Vel Illarum Successores quanda Libuerit, Revocare poterunt; Juxta Clausulam in praefato Instrumento Insertam:

Actum in Carmelo Nostro Bruxellensi die Secunda Februarij, Anni Millesimi Sexcentissimi quinquagesimi quarti Sub Officii mei Sigillo

erat infrascriptum. / Loc: Sigilli ord: frat: de Monte Carmelo. / F:^r Daniel a Virgine Maria Pro~tis Car~litarum / per Belgium / F:^r Seraphinus a Jesu Maria assistens.

28-2-1728 **403** [folio 120 verso]:

Pantbrief van 2500 gls~ op Serris goet en Pennincks Caetstede tot behoeve van d-Heer Raet en Hoffdirector Eplen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c

Doen Kondt en tuijgen dat alsoo onsen Seer Lieven getrouwen Raeth en Hoffdirector Frans Ant: Eplen met onse genad~: bewillonge en Aggreatie aen Henrick Otten in dato den 26: Febr~: 1728. heeft gerestitueert en overgetelt den PantSchilling van Serris goet en penninck Caetstede, aen ons toestendigh en in onse Vrije Heerlickheit Pannerden Kennelyck gelegen met eene Summa van twee duysent vijffhondert guld., Hollants, Wij aen den Selven voornoemde Pantschap met den aencleven van dien hebben gecedeert en getransporteert mits dat bij afflossinge van voorr~: Pantschap aen den Pantholder ofte Syne Erffgenamen die daerop Staende 2500 gls~ Hollants in eene onverdeelde Summa Sonder eenige affkortinghe Wederom Sullen worden Gerestitueert; Beloovende voorgemelten onsen Raeth en Hoffdirector als Wettigen Pantholder te Waghten en Wahren, ende den Selven in allen deelen Schaadeloos te houwden onder Submissie van en aen de Judicatuire van [tussengevoegd: en aen] alle Heeren Hoven Righteren en gerigten en in Specie den Provintialen Hove van Gelderlant:

In Waerheyts oirconde hebben Wy dese Eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraafflyck Segel becraghtight Op ons Slott S Heerenbergh den 28 February 1728.

«Onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

met eenen uythangenden Segel in Rooden Wassche.

8-3-1728 **404** [folio 121 verso (N.B.: folio 121 recto is onbeschreven)]:

Obligatie van Duysent Gulden in Faveur van Joannes Verbeten

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohen Zollern &c &c &c

Alsoo Bernardus Berentze aen ons gedenuntieert heeft eene Soodane Capitale Summe van tweeduysent gulden Hollants, als Wij van den Selven tot Reparatie van onse Ogtense Dycken, Soo over den jare 1726. excessieff hoogh en Swaer Syn gevallen, hadden genegotieert en opgenomen:

Soo ist dat Wy hiermede belyden en bekennen dat Wy tot afflegginge van gemelte twee duysent gulden van Joannes Verbeten wel en deugdelyck ontfangen en opgenomen hebben eene Capitale Summe van een duysent gulden Hollants, den Gulden ad 20 Stuyvers gereeckent; Derhalven Renuntierende van d'Exceptie van ongetelden gelde /: et de non in Rem Verso :/ Belooven van Voorr~: een duysent guldens jaerlyx voor Interessen te betalen Vijff pro Cento, Edogh die Selve praeciselyck Wordende Voldaan drie maanden naer den Verschynsdagh, die Wesen Sal den Aghsten dagh Martij 1700. en Negen en twintigh, dat men alsdan Sal Connen Volstaan, mits betaalen de Vier pro Cento, en Soo vervolgens tot de Respective Affloese toe, die Wedersijts Sal Connen geeijscht, en gedaan Worden, mits een Vierendeel Jaers voor den verschynsdagh daer van behoorycke Denuntiatie geschiede; Voor Welcke Summe van een duysent gulden Hollants, ende die daerop te Verloopene Renthen Wy Verbienden onse Persoonen en goederen geene uytgesondert ter Wat plaetsen oock gelegen, om daer aen in Cas van onvermoedelycke Misbetaelinge voornoemde Capitaal en Intressen Kost en Schaadeloos te Konnen en mogen Verhaelen onder Submissie van alle Heeren Hoven Righten en Gerigten, en in Specie den Provintialen Hove van Gelderland met Renuntiatie van alle en Iedere exceptien, die ons hier tegens in eeniger Maniere te Staade Souwde Konnen Koomen; Ordonnerende aen onse Seer Lieve getrouwe Lantrentmeester Zumkleij en Secretaris Ab: de Both, dat aen den Wettigen Thoonder deses d Interessen Promptelyk binnen drie maanden naer den Vervaldagh perse Sullen betalen die met Quittantie in uytgave Sonder Vernere ordonnantie Sullen Valideren Sonder Argh oft List

In Waerheyts oirconde hebben Wy dese eijgenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraeffl~: aengebooren Segel becraghtight; Op ons Slott S Heerenbergh den aghsten dagh Martij A^o 1700. en aght en twintigh

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

[in de marge:]

Dese obligatie van 1/m gls~ is vergroot met 200 guld~ gage Soo aen Joannes Verbeten waeren Competerende, Soo dat deselve in plaetse van een duysent gulden; is vergroot en gestelt op 1200 gulden. en Syn de 1000 gls~ in de Reeckeninge van den Secret~ de Both gesloten den 28 July 1728. in ontfanck gebracht.

18-3-1728 **405** [folio 122 recto]:

Ordre voor den Amptman Brienen om Willem van de pavert en Willem Brants den Schepen Eedt aff te Nemen

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen Lieven getrouwen Johan van Brienen Amptman onser vrij Heerlickheit den Bylant, dat Willem van de Pavert en Willem Brants tot Schepenen onser vrij Heerlickheit Millingen Sal admitteren, en haer den gewoonlycken Eedt Laten aff Leggen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 18^{en} Meert 1728

«onderstont» / Frans Wilhelm.

18-3-1728 **406** [*folio 122 recto*]:

Ordre aen voorgemelten Amptman [sc.: Brienen] om Berent Francken den onderscholts dienst tot Millingen te verbienden.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohen Zollern &c &c &c

Alsoo Wy met Veele bevremdinge hebben vernomen, dat Sonder onse Kennisse en Weten eenen Seeckeren Berent Francken tot onderschout onser Heerlickheit Millingen Souwde Syn aengestelt; Soo ist dat Wij ordonneren aen onsen Lieven getrouwen Johan van Brienen Amptman onser vrij Heerlickheit den Bylant, aen desen Berent Francken t'Injungeren, dat hy by provisie em op naerdere Inquisitie geen de minste Functie in dese Qualiteyt Sal hebben te Verrighen;

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 18 meert 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

18-3-1728 **407** [*folio 122 recto*]:

Op het Req^t van d~ Amptman tot Millingen Jan van Brienen

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Ferdinand Philip van der Veecken Rentm^r in den Bylant, dat de gage van Amptman ad 200 guld~: op prima Junij Respectie Verschynende by provisie, en de [:sic] tot onse genadige Revocatie Van Vierendeel Jaer tot Vierendeel Jaer Sal voldoen; en wat het Lighten van Condschappen tot onsen dienste aenbeLanght, moet onsen Amptman Sulx ex Officio doen en geniet daer voor Syn gage; ende de Verschotten, Soo eenige tot onsen dienste en op onse genadige ordre moghte gedaan hebben, daer van sal aen ons onderdanigst Specificatie Inleveren om daerop te Connen disponeren naer behooren:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 18^{en} Meert 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm

25-3-1728 **408** [*folio 122 recto*]:

Anno 1728: Den 25 Martij, is in de Nieuwe Hoffcappelle door Syn Hooghgraeff~ Excellentie den Hooghgebooren Heere Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen onder het opsicht en Directie van den Doenmaligen Raet en Hoffdirector de Heer Frans Ant: Eplen opgebouwt, den eersten Goddelycken Dienst en Sacrificie der Heyliger misse gecelebreert: Omnia ad Majorem dei, Deiparaeque Virginis Mariae Gloriam et Honorem.

Eodem Mense 1728. is door de Directie van gemelten Raat de Nieuwe Alleé naer het Prinsessen Bosje aengeleght.

18-3-1728 **409** [*folio 122 verso*]:

Octroy op het Req^{te} van Sara Helena Arburgh Wed: Snapius, Margaretha Arburgh wed: Hopffer, en Hendrina vande Velde wed: Arburgh, Versoeckende Consent om op het Leengoet Bistervelt te mogen procederen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Consenteren en Octroyeren aen de Suppliantinnen, dat zij op het Leengoet in desen Vermelt Sul-len mogen procederen, en daerop haere Regtmatige Voldoeninghe Quovis Meliori modo Soecken; ons, ende een yder Syn goet hebbende Reght daer aen Onvermindert en Voorbehouden:

Signatum op ons Slott S'Heerenbergh den 18^{en} Meert 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

29-3-1728 **410** [*folio 122 verso*]:

Ordre voor den Amptman Brienen om twee delinquanten in arrest te doen Nemen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Ordonneren aen onsen Lieven getrouwen Johan van Brienen Amptman onser vry Heerlickheit den Bylant, Millingen, Pannerden dat in Val Cobus en Michiel Cathoen Sigh in onse Vrij Heerlickheit voornoemt moghten ophouwden, deselve Sal doen in Verseeckeringe en apprehensie nemen, en Soo de Selve tot Millingen niet Secuer Conden bewaart worden, Sal die met genoegsame Manschap alhier op S Heerenbergh Laten brengen:

Sig~: op ons Slott S Heerenbergh den 29 meert 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm

5-4-1728 **411** [*folio 122 verso*]:

Op het Request van d~ Joden Jacob Heijm en Kerst Burgel tot Gendringen

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren aen onsen Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickheit Gendringen en Etten, dat alle Jooden geen Vrygeleyde van ons hebbende binnen den tyt van aght dagen uyt voorñ: onse Heerlickheeden Sal doen vertrecken, en niet permitteren dat David Levi en Syn Soon en alle andere Jooden geen Vrygeleyde hebbende, in voorñ: onse Heerlickheeden Koopmanschap Drijven, Veel min Sigh aldaer metter Woon ter neder Setten; Waer op onsen voorñ: Drost exactelyck te Letten heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 5 april 1728:

«was geteekent»

Frans Wilhelm.

5-4-1728 **412** [*folio 122 verso en 123 recto*]:**Commissie als Bosch bewaerder en Vorster van onsen Haepschen Bosch op den persoon van** [*niet ingevuld*]

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo door het overlyden van Claas Peters Otten de bosch bewaarders en Vorsters Plaatse van onsen Haapschen Bosch is komen opente Vallen, en Noodigh is dat dien bosch bewaert, en een ander persoon in des Selffs Plaatse aangesteld wordt; Soo ist dat Wy verseeckert Zijnde van de bequaam en Neerstigheyt van [*niet ingevuld*] den Selven tot Bosch bewaerder en Vorster van voornoemden bosch hebben aangesteld, gelyck aenstellen Cragt en mits desen, met magt en Last, dat hy desen bosch, en alle het Holtgewasch dat wy tot Haeps Syn hebbende by dage en nachte Sal Waerneemen, en neerstigh toesien dat Wy daerinne niet beschadicht Worden; en vooral dat die Bosschen en Holtgewasch in behoorlyck gevreght onderhouwden, die beesten, paerden, schapen, en andere bestialien daer uyt gekeert, geschutt, en die Eygenaers naer behooren geamendeert worden; Item dat geene Plaggen, van wie het oock Zij Inden Bosch gemajdt, geen Weeckholt oft Tacken, oock geene Jonge ofte oude boomen buyten ons ofte onser Officieren Last ofte ordre gehouwen, geene Stompen ofte Wortels uytgerajdt, nogte oock eenigh ander houdt, tzij groen oft droogh gehouwen en uytgebraght worde; en sal die geene, die hy daer over beviendt, gehouwen Zijn aenstonts aen onsen Drossard en Rentmeester der vrij Heerlickheit Boxmeer bekent te Maacken, om daer over gecorrigeert te worden nae behooren; Sal mede de Jaght Exerceren, en goede opsicht hebben, dat wij daerinne, als mede in onse domainen, Landeryen, Thienden, Thynsen, Tholgerechtigheeden, en Sonsten niet beschadigt, ofte Vernae-deelt Worden; tot Sulcken Eynde Sal hy dickwils aen onse Officieren voornoemt Komen bekent maacken den Staet van de Bosschen en Domajnen aldaer, en voorts, doent geene hem van ons, en voorr: Officieren van onsent Wegen Sal belast worden:

Over alle het Welcke hy aen handen van onsen Seer Lieven getrouwen Drossard Wilhelm de Raet Sal uytswereen den behoorlycken Eedt van Holt en getrouwigheyt; waer voor hij Sal genieten aen gage eene Somme van twalff gulden Jaerlyx aenvangende [*niet ingevuld*] neffens het Lant tot Beugen gelegen, Soo en als het Selve by Syne antecesseurs met Reght genoten is; Welcke twalff gulden hem oock alle Jaeren door onsen tydlycken Rentmeester onser vrij Heerlickheit Boxmeer tegens overLeveringe van Copie deses voor d' Eerste Maal Sullen uytgekeert worden; die met Quittantie in uytgaaff Sullen Valideren; alles Edogh by provisie, en tot onse genadige Revocatie, die wy ons wel expresselyck hiermede Reserveren:

In Oirconde der Waerheyth hebben Wy dese eijgenhandigh onderteekent, en met ons aengebooren Hooghgraeff~: Segel becraghtight:

Op ons Slott S Heerenbergh den 5^{en} April 1728.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zollern. / L:S:

± 5-4-1728 (?) **413** [*folio 123 recto*]:

Aen Hubert Genon genadigh geremitteert de Breucken aen t Hooghgraeff~: Huys Bergh Compete-rende, om dat op dagh S^{il} Silvestris met Syne Knegten en arbeyders Syn Schip had ont Laaden.

L:S:

9-4-1728 **414** [*folio 123 verso*]:**Op het Req^{te} van Heer Pastor Molanus om op een HoffSteeetje Inden Dyck tot Diedam een Huysje te mogen Laten timmeren.**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Permitteren en Octroijeren aen den Suppliant, dat op eene van onse twee HoffSteeetjes tegens de gemeene Straet ten Noorden en ten Zuyden tegens het Erve van d~ Heere van Erp in den dyck tot Diedam gelegen een Huysken Sal mogen timmeren, mits en onder Conditie, dat het gewoonlycke Rookkhoen Sal betaelt, en jaerlyx de behoorlijcke Diensten gedaan Worden, en dat wij dit HoffSteeetje altoos Selffs Sullen doen verpaghten, ende de pagtjaren geexpireert Zynde, het getimmer Sullen Konnen doen affbreecken en Removeren, ofte wel tot onsen Keur alleen tegens betalinge van onpartydige Taxatie aen ons houwden; tot welcken eijnde den Suppliant Minute deses Sal onderteekenen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9 April 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

10-4-1728 **415** [*folio 123 verso*]:

Den 10 april aend~ Heere Lantrentmeester ZumKleij geordonneert 8 heele Schaer Koeyen op de Koppell aente nemen dogh geene halve Schaaren

9-4-1728 **416** [*folio 123 verso*]:**Volmacht op d~ Heeren Doctoren Steenler en Van Dam, om het Contract en accoort met d~ Heer van Swanen burgh Ingegaan in onsen Name t'onderteekenen**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

Doen Kond en Certificeren mits desen, dat wij Specialyck hebben geconstitueert en bevolmagtight, gelyck Wij doen Cragt en mits desen onse ordinaris Advocaten Doctoren Wilhelm van Steenler en Evert Jan van Dam, om Soo Sampt als Sonders van onsent Wegen, en uyt onsen naeme te teeckenen ende te Segelen Soodane Contract en Accoort, als tusschen ons ter Eenre, en den Hoogh welgeb~: Heer Carel van Lijnden tot den Swanenborgh ter andre Zyde, over het Thienden Van eenige Landerijen in Specie het Luitjes Bosch genaamt onder den Swanenburgh in de Heerlickheit Gendringen Gelegen gehooorende, ingegaan en geschiet op den 7 april deses Jaers; Beloovende Voor ons, ende onse Successeuren voor Vast, Bundigh, en Van Waerde te houwden alle tgeene door onse [Geconstitueerdens, *veranderd in:*] Geconstitueerde volmagtigters Soo Sampt als Sonders desen aengaande Sal Syn gedaan; Cum Clausulis Rati, Indemnitatibus, Caeterisq~ de Jure Solitis et Consue[tudin]ibus:

des t oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteeckent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 9 April 1728.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

15-4-1728 **417** [*folio 124 recto*]:**Commissie van de Magistraets Veranderinge der Stede en Heerlickheydt Dixmuden op de Heer Henricus van Kessel Pastoor tot IJsenbergh.**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo Wy jegenwoordigh niet dienstigh ordeelen van hier ymant tot onse Stede en Heerlickheydt Van Dixmuden te Committeren, om de Magistraet aldaer aenstaende Maij te veranderen; Soo ist, Dat Wy Volcomentlyck Verseeckert Zijnde, dat den Eerweerdigen Henricus van Kessel pastor tot ijsenbergh de Borgeren van voornoemde Steede haer [*tussengevoegd*: profyte] Sal Soecken, hem autoriseren en bevolmagtigen Cragt deses, om in onsen Name ende Van onsent Wegen de Magistraet voor den Loopende Jaer te Nomineren en aente Stellen; ende daeromtrent te doen ende te Laten als eenen getrouwen Commissaris toestaet te doen, hem vooral Recommenderende, de bequaamste voor d' onbequaemste te praefereren

In teecken der Waerheijt hebben Wy dese onderteeckent, en met ons Graefflyck Segel becragtigt op ons Slott S Heerenbergh den 15^{en} April 1728.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

16-4-1728 **418** [*folio 124 recto*]:**Ordre aen de Respective Rentmeesteren tot het maacken van een Legerboeck.**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo Wy Hoogst noodigh en dienstigh geordeelt hebben, dat van alle onse Thijnsen Uytgangen Stedigheeden Erffpaghten, Koorn en Gelt paghten, Thyns en Rookhoenderen en wat daer onder eenigSints gehooren Moghten, een pertinent Legerboeck gemaect Worde met de Namen van die Geene Soo Sulx aen ons moeten betalen; Soo ordonneren aen onse Seer Lieve getrouwe Maximil: Zumkleij Lantrentmeester onser Graeffschap Bergh, Ferdinand Philip van der Veecken Rentmeester onser Vrij Heerlickheydt den Bylant Millingen Pannerden etc.;, Thomas Gysberts Rentmeester tot Oghten, dat ingevolge haer Eedt en plight op onse Costen ten allerspoedighsten Sullen doen opmaacken en vervaerdigen een pertinent Legerboeck van alle onse Thynsen uytgangen Stedigheeden Erffpaghten Koorn, en geld paghten Thyns en Rookhoenderen met de Namen van de goederen Waer uyt die gaan, en van de persoonen tot de Laatste toe die Sulx aen ons betalen moeten daerinne gespecificeert; ende het Selve noch voor S^u Martini naestcomende neffens de Copien van onse generale pagts Conditiën, Soo van onse Goederen Molens als Thiendens, als mede die Vande Verkoopingen van Holt als andersints tot onser Cancellarie OverLeveren om aldaer tot onsen dienste te Connen bewaert Worden naer behooren

Waer naer voornoemde onse Rentmeesteren Respective Sigh te gedragen hebben:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 16^{en} April 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

24-4-1728 **419** [*folio 124 verso*]:**Commissie voor Ferdinand Meijnbergh als Hoffdispensier.**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Wij dienstigh en noodigh geaght hebben tot profijt van onse Hoffhouwinghe aen te Stellen eenen dispensier; Soo ist, dat wy van het goet gedragh en getrouwigheyt van onsen Camer Lacquay Ferdinandt Meinbergh /: die ons in dese Qualiteyt over de Vijff jaren Herwaerts goede diensten heeft gedaan ./ wel verseeckert Zynde, den Selven hebben aengesteld gelyck wij aen Stellen Cragt deses tot onsen Hoffdispensier, om het noodige voor onse Consumptie ten meesten Profijte te besorgen, en Intekoopen, en wel te Laten bewaren, daer van alle Maanden aen onsen Raeth en Hoffdirector Eplen behoorycke Reeckeninge doen; goede opsicht hebben dat niet onordentelyk gebruyckt, Veel minder affgesleept ofte affgedragen Worde; oock dat niemant Vreemts buyten onse Speciale Genadige Ordre magh Komen Eeten, ofte drincken, onse tafel besorgen, en het Silverwerck aen hem ingevolge Specifiquen Staet overgegeven, getrouwelyk bewaeren en Waernemen; oock niet toelaten, dat ymant ten Zij in onse Keucken te doen heeft, daer binnen magh Komen; oock Sal gehouwen Syn Vlytige Sorge te hebben voor onse Guarde Rope, en naersien, dat de Knegten in den Stall haer devoir doen, ende de paerden Wel en ordentelyk worden opgepast, dat oock de poorten Soo onder als boven op haeren behoorycken tyt Worden geslooten en ontslooten; als mede wort aen hem Specialyk hiermede gelast, alle tgeene hy wetende tot onsen Schaade ofte naedeell eenigsints te Connen Strecken, aenstonts aen ons, ofte aen onsen Raet en Hoffdirector Sonder eenigh Reguard bekent te maacken; en Sigh naer uytterste vermogen in alles gedragen, als eenen Vroomen en getrouwen dispensier schuldigh is; waerop hy oock den Gewoonlycken Eedt van trouwe Sal hebben uijt te Sweeren: Voor welcke moeijten en devojren hy aen jaerlyxe gage à dato deses te beginnen boven de Tafel in de Bottelerye Sal genieten tachtentigh gulden Hollants:

Beveelende aen alle onse Officieren, en domesticquen voorñ: Ferdinand Meinbergh voor onsen Hoffdispensier te Kennen en te houden, alsoo Sulx onsen genadigen Wille is; Alles Edogh bij provisie, en tot onse genad~: Revocatie;

des t'oirconde hebben wij dese geteeckent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 24 april 1728.

«was geteeckent»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

L:S:

3-5-1728 **420** [*folio 125 recto*]:**Octroij voor de Heer Johan Pyll om twee parcellen lant het eene den Breeden wegh en het andere den Wilbert genaemt aen t Hooghgraeff~ Huys Bergh Leenroerigh te mogen verkoopen.**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Octrojeren en permitteren aen den Suppliant, dat het Leengoet in desen vermeld Sal mogen veralieneren en verkoopen, mits dat praestere alle t geene naer usantie van onse Hooghgraeff~:

Berghsche Leenkamer wordt Vereyscht; ons, ende een yder Syn goet Reght daeraen onvermindert:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 3^{en} majj 1728.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

---

3-5-1728 **421** [*folio 125 recto*]:

Ratificatie van Volmaght op de Heer Drossard de Raet in Saacke van de Gemeente van Millingen Contra d~ Erffgenamen van d~ out=Amptman Verheijen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen, dat onse Hooghgeeerde Vrouwe Moeder Johanna By der Gratie Godts Furstinne tot Hohen Zollern Regente en Administratrice vant Hooghgraeff~: Huys Bergh &c &c &c by onse minderjarigheyt hebbende bevolmaghticht den WelEdelen Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet, om benefens d'andere geerffdens en Ingesetene van Millingen d'Erffgenamen vanden oudt amptman Verheijen met proces te Constringeren om te doen bewys en Reliqua van d'Administratie en ontfanck, die den Selven vande Goederen van de Geerffdens van Millingen in Syn Leven gehadt heeft; tot dien eynde eenen advocaet en Procureur te bevolmaghtigen met maght van Substitutie, ende de Goederen van de Gemeente pro Litium Expensis te Verbienden, Wij voorseyde Volmaght naer aenvanck van onse Regeeringe hebben geratificeert, en verklaren noghmaels voor goet en Waerde te houwden alle t geene voorr: Wilhelm de Raet benefens andere geerffdens Van Millingen in voorseyde Saacke heeft gedaan, en wel Specialyk die Volmaght, die den Selven op den Procureur Daenen woonende tot Nymegen om tegens d'Erffgenamen te procederen voor den Gerichte van Millingen benefens d'andere Geerffdens heeft gepasseert:

In teecken der Waerheyt hebben Wy dese onderteekent en met ons Hooghgraefflyck Segel becraghticht:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 3^{en} Majj 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern / L:S:

3-5-1728 **422** [*folio 125 verso*]:

Volmaght op de H^r Jacobus de Jonghe de Magistraets Veranderinge tot Dixmuiden aengaende

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen geconstitueert en bevolmaghticht te hebben, gelyck doen by desen onsen seer Lieven getrouwen Jacobus de Jonghe, om Sigh aenstonts naer Brussele te begeven, en aldaer aen Syne Keijserlycke en Koninglycke Majesteijt in alle onderdanigheyt te Verhooren ons Reght tot het Veranderen van de Magistraet der Steede Dixmuden te Solliciteren, dat d' Interdictie daeromtrent bij Syn Majesteijt Verleent, magh opgeheven worden; ten minsten, tot dat de Saacke ten principaal sal sijn gedecideert; tot dien eijnde procureur en Advocat aen te Nemen en te bevolmaghtigen met maght van eenen anderen te Substitueren; Beloovende Soodanige volmaghten in alle het voornoemden onsen geconstitueerden hieromtrent sal doen Voorgoet en Van Waerde te

houwden soo en gelyck als wij Selffs praesent gedaan hadden, ende den Selven in en over alles t'Indemniseren;

Inteecken der waerheyt hebben wy dese onderteekent, en met ons aengebooren Hooghgraeff~ Segel becraghtigt: op ons Slott S Heerenbergh den 3^{en} May 1728.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

3-5-1728 **423** [*folio 125 verso*]:

Volmaght op d~ Heer Advocat Bodinckhuijsen om Condschappen tegens den Molenaar Jan van den Heuvel te Lighten

Wij Frans Wilhelm graven &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen dat wij Bevolmaghticht hebben den Wel Edelen Hooghgeleerden Doctor Bodinckhuysen Woonende in onse Vrij Heerlickheyt Boxmeer om alle Noodige attestatien te Lighten In Saacke tegens Johan van den Heuvel, ende in die Saacke te doen alle t geene tot ons Voordeel Sal Dienen beloovende voorgoet en van Waerde te houwden alle t geene daeromtrent Sal doen

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 3 Majj 1728

«onderstont»

Frans Wilhelm

7-5-1728 **424** [*folio 125 verso en 126 recto*]:

Op het Req^{te} van derck Ten Nyenhuijs om een Huysken op den Coevert tot Herwen te mogen timmeren

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Consenteren en permitteren aen den Suppliant, dat op ons Lant gelegen op den Coevert tot Herwen een Huijsken Sal mogen timmeren onder naerVolgende Conditien, Dat Geduirende de Generale Verpaghtinge Van de 5 jaeren jaerlyx aen onsen tydlycken Rentmeester In den Bylant voor paght Sal betalen aght gulden Hollants, de Schouwe op den Dyck maacken en op Syn Kosten daerover Leveren, de Verpondinge Soo ordinair als Extraord: voldoen, het goetje verbeteren met paeten als andersints, en 20 Willige paten jaerlyx daerop aen het wasschen en beKleven Leverende die Ses pagtjaeren geexpireert Zynde, dat het ons Sal vrij Staen dit goetje Wederom op het nieuw te Verpaghten, en het Huys te doen affbreecken en Removeren, oft wel naer onsen Wille Keur door onpartijdige te Laten taxeren en voor het taxaet aen ons te Nemen tot welcken eijnde den Suppliant minute deses Sal onderteekenen.

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh Den 7^{en} Majj 1728

«onderstont»

Frans Wilhelm

12-5-1728 **425** [*folio 126 recto*]:

Ordre aen den Rentmeester Ant: Spekeslager om Syn Reeckeningen op den 24^{en} May ter Auditie te praesenteren

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Ordonneren en beveelen aen onsen Rentmeester Ant: Spekeslager dat Syne Reeckeningen van de Domainen van Gendringen en Etten en onse Hoogheyd Wisch over den jare 1726. ten aller Spoedigsten Sal vervaerdigen, en de Selve op maendagh naestcomende over 8 dagen Synde den 24 deses maents Majj Sonder eenigh uytstell aen ons ter auditie praesenteren, Sullende bij ontstentenis van dien Soodane Middelen beraemen, als wy daertoe noodigh Sullen ordeelen te behooren; waernaer voorñ: onsen Rentmeester Sigh onderdanigh te gedragen heeft:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 12 Majj 1728.

«onderstont:»

Frans Wilhelm

13-5-1728 **426** [*folio 126 recto*]:

Den 13 may 1728. Mevrouw Brantz octroij Erholden om op haere Hoffhoorige goederen tot Boxmeer eenige Penningen te Negotieren, en de Selve daer voor te verbienden

eodem Jan Jansen octroij Erholden om Syn Hoffhoorige goederen te mogen Verkoopen.

22-5-1728 **427** [*folio 126 recto*]:

Op het Request van Arnold Hagens Namens de gemeente van Boxmeer om de Steenstraete aldaer Langer te maacken

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohen Zollern

Staan Seer Geerne toe het versoeck hierinne Vermelt tot het gemeene Beste en Cieraet van onse Vry Heerlickheyd Boxmeer, en ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Verheyen tot uytvoeringe van dit Loffelyck Werck te tellen de Somme van 70 Guldens Hollants, die met Quittantie in uytgave Sullen valideren

Actum op ons Slott S Heerenbergh den 22^{en} majj 1728.

«onderstont»

Frans Wilhelm

29-5-1728 **428** [*folio 126 recto*]:

29 Majj [1728] aen den Scholtus Van Millingen geordonneert op Sijn Eedt en beste Kennisse op te maacken en overte brengen eenen pertinenten Staet van alle Soodane Profijten Emolumenten en gerechtigheeden, die hij in Qualiteijt als Scholtus geprofiteert en genooten heeft.

2-6-1728 **429** [*folio 126 verso*]:

Ordre aen d~ H^f Amptman Van Brienens tot het affhooren vande Kercken Reeckeninge tot Homoet, en het maacken der Weegen aldaer.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren aen onsen Lieven getrouwen Johan van Brienens Amptman onser vry Heerlickheyd den Bylant Millingen, Pannerden, Homoet, etc~, dat aen de Kerck en Arme meesters tot Homoet in onsen Name Sal doen aenseggen en Bekent maacken, dat binnen den tijt van Vier Weecken haere Kercken Reeckeningen Sullen vervaerdigen en voor den Officier Lantschryver en twee Schepenen AffLeggen, en dat bij Biljetten Veertien dagen bevoorens het affhooren van die Reeckeningen daer van aen de geinteresseerdens Sal Kennisse geven; oock sal voorñ: onsen Amptman by Biljetten doen affigeren, dat de Straeten op behoorycken tyt moeten Worden gemaackt de Laagtens met aerde en Houdt gevuldt, en daer over de gewoonlycke Schouwe geVoert:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 2 Junij 1728.

«onderstont» Frans Wilhelm.

3-6-1728 **430** [*folio 126 verso en 127 recto*]:

Obligatie van 500 gulden ten voordeele van Juff^r Maria Anna Van Dalen

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt en tuygen, dat wij van Maria Anna van Dalen Cameniere van onse Seer Lieve en Hooghgeeerde Tante de Hooghgeboorne Vrouwe Christiana Dovariere Gravinne tot Montfort Gebooren Gravinne tot HohenZollern Sigmaringen &c &c &c Wel en deugdelyck ontfangen hebben de Somme van Vijff hondert gulden Hollants, ijder gulden ad 20 stuivers gereeckent, derhalven Renuntierende van d' Exceptie Van geene Aengetelde Penningen belooven van voorñ: 500 gls~ Hollants Jaerlyx voor Interesse te betalen Vijff pro Cento, Edogh in val de Selve Promptelijck binnen drie maenden naer den Verschijnsdagh /: die wesen Sal den eersten junij 1700. en Negen en twintigh :/ Worden Voldaen, dat men alsdan met Vier pro Cento Sal Connen Volstaan; en in die betalinge der Interessen te Continueren; tot dat voorñ: Capitale Summa Van 500 gls~ Sal Sijn affgeloscht, Welcke affLoese te doen drie maenden voor den Verschijnsdagh ten WederZijden Sal Vrijstaan, en Sullen die Interessen Jaerlyx per Se Promptelyck door onsen Seer Lieven getrouwen Raet en Hoffdirector Eplen uyt onse Cassa Sonder Vernere ordonnantie Worden Voldaan, voor Welcke Summa van 500 gulden, en die daer op te verloopene Interessen Wy verbienden onse persoonen en goederen geene uytgesondert, om daer aen in Cas van onvermoedelycke Misbetaelinge voorñ: Capitaal en Interesse Kost en Schaadeloos te Konnen en Mogen Verhaalen; onder Submissie van alle Heeren, Hoven, Rigteren, en Gerighten, ende in Spetie den Provintialen Hove van Gelderlandt: met Wydere Renuntiatie van alle en Jedere Exceptie den Inhouwde deses eenigsints Contrarierende;

In Waerheys Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraeff~: aengeboren Segel doen becraghtigen

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 3^{en} Junij 1728.

«Onderstont» / L: S: Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

---

12-6-1728 **431** [*folio 127 recto*]:

Obligatie van een duysent Silvere Ducatons gevestight in den Berghschen Weert tot Westervoort ten [voordeelen, veranderd in:] voordeele en behoefte van Sr Gysbert Muller en juff^r Rutgera [Dippitz, veranderd in:] Dibbitz tot Arnhem

[hieronder een krabbeltje in de marge: is gerestitueert]

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en tuygen, dat wij tot voordeel van ons Hooghgraeff~: Huijs Bergh met affLegginge van oude en swaerdere Capitaal tot Hoogeren Interesse tegens Vyff en Ses perCent comende te Loopen, hebben opgenomen, gelyck wy opnemen en Schuldigh beKennen mits desen aen Sign^r Gysbert Muller en Juffrouw Rutgera Dibbitz Eheluyden de Somme van een duysent Silvere Ducatons, ofte drie duysent een hondert en Vyfftygh gulden Hollants te verrenten met Vijff ten hondert, Waer van Wedersytz de Denuntiatioe jaerlyx en alle Jaer Sal Connen en mogen geschieden een vierendeel Jaers voor den Verschynsdagh die Wesen sal den 8 junij 1729. en Soo vervolgens tot d'affLoese toe, Stellende daer voor tot een Speciaal onderpant onsen Berghschen Weert in onse vrij Heerlickhey Westervoort kennelyk gelegen aenden Furstendomp Gelre en Graeffschap Zutphen ten Zutphens Reghten Leenroerigh; ende vermits dat Sonder approbatie van den welEd: Leenkamer des voorñ: Furstendomb en Graeffschap ter oorsaacke van gemelte Leenpligtighey die Crediteuren daarmede niet verseeckert Zyn; Soo Constitueren en bevolmagtigen Wy den Hooghgeleerden onsen Seer Lieve getrouwen Wilhelm van Steenler der Beyden Reghten Doctor, om van Hooghgem~It~ Hove tot de Negotiatie van voorñ: Capitale Summe van 1/m ducaton te versoecken het Noodigh Consent, en van voorñ: Wel Edele Leenkamer dat dese Obligatie Sullen beLieven t'approberen en Confirmeren, en voorsz~: onsen Berghschen Weerth tot Westervoort ten behoefte van voorñ: Crediteuren te Verbienden en verhypoteseren; beloovende voor goet en van Waerde te houwen, alle tgeene by onsen geconstitueerden in desen Sal worden gedaan Soo, en als wij Selffs Praesent Zynde hadden Connen doen, en hem in alles desen aengaande t Indemniseren,

In waerheijts oirconde hebben Wy dese neffens twee mannen van Leen van onse H: G: Berghsche Leenkamer bij Gebreck van Leenmannen des Furstendombs Gelre en Graeffschap Zutphen eygenhandigh geteekent en gesegelt:

Op ons Slott S Heerenbergh den 12^{en} Juny 1728.

«onderstont» / L: S: Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zollern

L: S: Abrah: de Both Leenman.

L: S: Derck Scheers Leenman.

14-6-1728 **432** [*folio 127 verso*]:

Op het Req^t van d~ Eerw: Nonnekens Carmeliteressen tot Boxmer

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Octrojeren en permitteren aen d~ Eerweerde Religieusen Carmeliteressen onser vry Heerlickhey Boxmeer, dat tot Consecutie van hare Regtmaetige Praetensie op den Hoff~: en Leengoederen van de Kinderen van Neerhoff en Erffgenamen van Peter Claes en Claasken Egberts in voornoemde onse vry Heerlickhey by Commer en Arrest tot de volcomene Executie toe Sullen

mogen procederen mits dat Sullen achtervolgen alle tgeene naer usantie van onse Boxmeersche Hoff: en Leenkamer wort gerequireert: ons, ende een ijder Syn goet Reght voorbehouwen

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 14 Juny 1728.

«onderstont» Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

± 14-6-1728 (?) **433** [*folio 127 verso*]:

Schrijvens aen d~ Heer Drossard J:E van Dam wegens eenen jongen soo door den Statholder Roelant van d~ vrije Straet Soude Syn affgenomen, en de beste= oft groot moeder willende dit Jongken wederom haalen soude met voeten door den Selven gestooten Zyn

Eerentfeste HooghEdele Seer Lieve Getrouwe

Wat ons onderdanigh Wegens het gepasseerde tot Diedam is bericht, Sal u Hoogh Edele uijt bijgaende Connen Vernemen en sal Brenger deses daer van meerdere openinge Geven: u Hoogh Edele gelieve dese Saack naer behooren t ondersoecken, en naer bevienden te behandelen, waermede naer praesentatie van alles Schoons Syn

Eerentfeste Hoogh Edele Seer Lieve getrouwe

U Hoogh Edelens / wel geaffectioneerden

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zollern

[in de marge:] / Hoogh Edelen Heere / Myn Heere Everh: Johan van Dam

jur utr d' voornaem advocaet en Borgermeester der Stat Doetinchem / Tot Arnhem.

24-6-1728 **434** [*folio 128 recto*]:

Anno 1728. Den 24^{en} Junij

Haec est Dies quam Fecit Dominus, Exultemus et [jubilemur, weggekrast en veranderd in:] Laetemur in ea, Quia Hodie Nobis Datus et Natus est In Festo Sancti Joannis Baptistae Praecursoris Salvatoris Nostri Filius Comes Primogenitus Circa Horam Quartam mané, et Baptizatus est Joannes Baptista Josephus, Ignatius, Antonius, Oswaldus Christianus; Deum Ergo ter maximum Unanimiter et Humiliter Rogemus, Ut Comitem Nostrum Recent~: Natum Diu Prosperum et Incolumem Conservet ad Subditorum Solatium, ac Patriae Regimen: Amen.

Chronicon Duplex.

**ExuLtate IubiLate, CoMes nobis DatUs est,
honor DetUr CoMITIssae, eX qUa ILLE natUs est.**

24-6-1728 **435** [*folio 128 verso*]:

Wel Edele Seer Lieve getrouwe

Het heeft den Almogenden Godt behaaght tot onse allergrootste vreugde van desen morgen omtrent Vier uren onse allerLiefste en Seer Waerde Ehegemaalinne geluckigh te Laten geliggen en blyde moeder Worden van eenen Frisschen Jongen Soone Waer van Wij aen UWelEd: Hiermede Kennisse geven, met gesinnen, dat in onse Kercken van Boxmeer en S^e Anthonis tot Danckbaerheyt voor die genaade, die den goeden godt aen ons, en onse Familie, Genadiglijck beweesen heeft, het Te Deum Laudamus in Solemnissima Forma sal gesongen Worden; Waermede Wij UWelEd: in de Protectie Godes bevolen hebbende, Syn.

Wel Edele Seer lieve getrouwe

UwelEdele / Wel geaffectioneerde

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

Op ons Slott S Heerenbergh den 24^{en} Junij 1728.

Aende WelEdele onse Seer Lieve Getrouwe Drossard en Schepenen onser vrije Heerlickheyt Boxmeer / tot Boxmeer.

5-7-1728 **436** [*folio 129 recto*]:

Ordre en Permissie aen den geSubstitueerden Lantschryver Henghst om het Proces in Causa Fisci Contra Johan van [tussengevoegd: den] Heuvel molenaer tot Boxmeer met den beclaagdens procureur aen onpartijdige Regts geLeerde op advys te brengen.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo de Saacke en Proces, twelck onsen Procureur Fiscaall in Qualiteijt als Clager gesustineert heeft tegens Johan van den Heuvel beclaagde voldongen en geslooten is, en op Advijs van onpartijdige Regts geleerde Sal gebragt worden; Soo ist, dat Wij /: op dat alles onsjdigh Soude gedaan, en alle Suspicie van Collusie benomen worden :/ Consenteren, Edogh Sonder Consequentie, dat het voorSeyde proces op advijs Sal gebragt worden door onsen gesubstitueerden Lantschrijver, en des beclaagdens Procureur, mits dat voorsz~: gesubst^e Lantschrijver en Procureur aen handen van den praesident Schepen Peter Anton Peelen Sullen Sweeren, dat het proces Soo veel mogelyck Secretelyk by voorn: advocaten Sullen brengen, [d, *veranderd in:*] Sonder daer van aen ijmant, die in dese Saacke eenigsints geinteresseert Syn, soo voor als naer Communicatie te geven, ofte Raet en Daet van hun te Nemen; dat oock aend~ advocaten niet Sullen mogen Seggen Wie dat in dese Saacke bedient Syn, ofte wat Qualiteyt dat d'Ordeldragers hebben maer alleen Reght Versoecken op de Stucken: Dat van de Heeren Advocaten Sullen Vragen, oft dat directelyck ofte Indirectelyck in dese Saacke geadviseert hebben, ofte Particuliere Kennisse hebben met onsen Drost van Boxmeer en advocaet van de Gronden ofte advocaet van Aelen, soo jae, andere advocaten te Soecken:

Aldus gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 5 Julij 1728.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

26-6-1728 **437** [*folio 129 recto*]:**Missive aen d~ Heere Praesident van Hell**

Hoogh Welgebooren Heer

Wij Geven ons d'Eere aen U Hoogh welgebooren door desen bekent te maacken, dat onse Hooghgeeerde en Seer Lieve Ehegemaalinne op den 24 deses des morgens omtrent Vier uren geluckigh van eenen Jongen Frisschen Soone is verloscht, en Nemen de vryheyt van de Saacke tegens Wylen de Heere Raetsheer van Loon aen U Hooghwelgeb~: noghmaels t'errinneren, en aen des Selffs Loffelijcke Justitie te Recommanderen, Dienstvriendelyck versoeckende, dat die voorgemelte Saacke dogh eyndelyck magh Worden voorgenomen en gedecideert, te meer om dat onse Generale Verpaghtinge in Octobris aenstaande is; U Hoogh Wel gebooren doet ons hierdoor een Particulier Plaisier, die altoos Sullen toonen met Veele Veneratie te Zyn

U Hoogh Welgeboren

Dienstwilligen Dienaer

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

[*geadresseerd aan:*]

Hooghwelgebooren Heer,

S Heerenbergh 26 Juny 1728.

A Monsieur

Monsieur Le Baron de Hell / Seigneur de Wiltbaen et Clarenbeeck

President au Conseil de La Province de Guelre &c &c / à Arnheim.

26-6-1728 **438** [*folio 129 verso*]:**Missive aen d~ Heere Raeth van Dam**

Hoogh Edelen Heer

Het heeft het almogenden godt behaaght onse Seer Lieve en Hooghgeeerde Ehegemaalinne op den 24 deses des morgens omtrent vier uren geluckigh te Laten geliggen van eenen Jongen Frisschen Soone, Waer van Wy ons d Eere geven U HooghEdele Hiermede Kennisse te geven, en onse Saacken voorde Justitie te Recommanderen; Synde wederom tot alles Waermede Wy U Hoogh Edele Plaisier Connen doen, genegen en blyven

Hoogh Edelen Heer / U Hoogh Edele Vrient Willige

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

Op het Slott S Heerenbergh den 26 Junij 1728.

[*ter hoogte van dit afschrift op de volgende pagina (folio 130 recto):*]

Missive aen d~ Heere Raet van der Horst gelyck als aend~ Heer Raet van Dam Hiertegens Staende geschreven en affgesonden is in ijsdem terminis

26-6-1728 **439** [*folio 129 verso*]:**Missive aen d~ Heere Baron Torck Heere tot Roosendaall**

Hoogh Welgebooren Heer,

De Wyle in de Conferentie van den 9 Augusti 1727. U Hoogh Welgeboren met d~ Heer Raet Reijgers had affgesproocken, dat wegens den tiend uyt den grooten Belder tot Digteren de Noodige Informatien en bescheyden dien aengaende Wedersyts Souden gelicht en by gebraght oock oculaire inspectie Souwde genomen Worden, om te Sien Wie daer toe het naaste Souwde bereghtigt Zyn, en alles in der minne Soo mogelyck aff te maacken etc~, waer van tot dato niet int minste gevolgt is; en alnu den tyt van de verpagtinge der tienden wederom aen Staende Zijnde Soo is het ten Hooghsten Nootsaackelyk tot Conservatie van ijderns Reght, dat die Saacke ten eersten bij der hant genomen Worde, om te Sien oft deselve inder minne kan geassopieert en by geleght Worden; Versoeckende derhalven, dat U Hooghwelgeb~: ten aller eersten gelieve te Committeren en bevolmagtigen, om oculaire inspectie over dien tiendt te Comen Nemen, ende de Saacke Soo mogelyck tot Beydersyts genoegten te Componeren en Bemiddelen, en Sullen den dagh en plaetse geerne Vernemen, om ijmant van onsent Wegen aldaer mede te Connen Senden; Waermede U Hoogh Welgebooren in d~ Protectie van den Almogenden beveelende, Syn Wij naer dienst praesentatie

Hooghwelgebooren Heer / Uhooghwelgebooren / Dienstwilligen dienaar

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern

S Heerenbergh [28?, *veranderd in:*] 26 junij 1728.

a Monsieur / Monsieur Le Baron de Torck Seigneur de Rosendaall Drossard de Wageninge et de Veluwe, député de La part des Nobles de Guelre au College de Leurs Nobles puissances Les Seigneurs de L'amiraute d'Amsterdam / à Amsterdam

27-6-1728 **440** [*folio 130 recto*]:**Missive aen den Hoogh Welgebooren Heere Baron van Rouwen Oort Heere tot den Ulenpas etc~**

Hoogh Welgebooren Heer &c

Ick heb gisteren myn Secretaris naer doetinchem gesonden, om UHoogh Welgebooren Bekent te maacken, dat myne Hooghgeeerde en Seer Lieve Ehe Gemalinne op den 24 deses des morgens omtrent vier uren geluckigh van eenen Jongen Frisschen Soone is verlost, ende de wyle myn Secretaris U Hooghwelgebooren tot Doetinchem niet heeft gevonden, Soo geve Ick mij mits desen d'Eere Sulx aen U Hoogh welgeboren als eene van myne Speciale goede Vrienden bekend te maacken, niet twyffelende oft U Hooghwelgebooren Sal hieraen deel gelieven te Nemen, ende den Selven in godes Protectie beveelende, ben Ick met groote AEstime en Veneratie

Hoogh Welgebooren Heer / U Hooghwelgebooren Dienst bereytwilligen Dienaer

Signé / Frans Wilhelm grave tot den Bergh [*tussengevoegd:* en] HohenZollern

S Heerenbergh 27 Junij 1728.

12-7-1728 **441** [*folio 130 recto*]:**Octroij op het Req^{te} van Martin Kluydt versoeckende Consent om 1000 gls~ uyt een Leengoet te mogen Legateren en tselve daermede te beswaren**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Octroyeren en permitteren genad~ aen den Suppliant dat hy uyt het aengetogene Leenparceel Kempermans Steede Sal mogen verlegateren eene Somme van Duysent guldens, mits dat achtervolge alle t geene naer usantie van onse Hooghgraeff~: Berghsche Leenkamer Vereijscht wort; ons, ende een ijder Syn goet Reght voorbehouden:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 12 Julij 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

19-7-1728 **442** [*folio 130 verso*]:**Ordre aen de Rotmeesters tot Boxmeer om op de gauwdieven te patrovilleren**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo het Lant vol gauwdieven is, gelyck gebleecken heeft door het Forceeren van de deure in de Kercke onser vry Heerlickheyt Boxmeer, Soo ist dat tot praecautie tot nader ordre aen yder Rotmeester onser voorñ: Heerlickheyt beveelen, dat van yder Rott alle naghten van halff twalf tot halff Vier uren twee Weehraere Mannen Sullen patrovilleren met geladene Saphaanen, en eenige Vremden Recontrerende, Aenhoudende, en by onsen Seer Lieven getrouwen Drossard aen brengen; oock op het minste gerught de Klocke Laten Slaan eñ gewelt met gewelt te Keeren Sonder dat over eenigh ongeluck aen ons Responsabel Sullen Zyn; en Sal dese onse Ordre door den Rigterboode aen yder Rotmeester voorgelesen worden

Gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 19 July 1728.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

19-7-1728 **443** [*folio 130 verso*]:**Ordre aen d~ H^r Drossard de Raet tot Boxmeer**

Wel Edelen Seer Lieven getrouwen

Geexamineert den Voorslagh by den Heere Scholtus de Quaij aen UEd gedaan, om t achtervolgen tot Sambeeck de Resolutie bij d Edelmogende Heeren Raaden van Syne Koninglycke Majesteyt van Engelant Glorieuser Mem~. omtrent het Voeren van de Schouwe genomen; ordonneren en Beveelen UWed: dat U Ed: deselve niet Sult naerKomen maer doen naer d' oude gewoonte, ter oorsaacke dat Hooghgemelten Raeth van ons niet heeft versoght de toestemminge tot voorñ: Resolutie, nogh om Sulx te versoecken den Heere de Quaij bevolmagtigt; behalven dat de Schepenen en Geerffdens van Sambeeck naer alle Apparentie Sullen Sustineren deselve tegens hunne Privilegien en tot hun beswaer genomen te Sijn; uyt welcke Redenen onse Voorsaeten de maniere van procederen van den jare 1682. niet hebben willen permitteren, dat tot Sambeeck Soude worden geobserveert: en UEd ind~ protectie van den Almogenden beveelende ben.

WelEdelen Seer Lieven getrouwen / UESeergeaffecteerden

«Onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

Op ons Slott S Heerenbergh d~ 19^e Julij 1728.

27-7-1728 **444** [folio 131 recto]:

Op Het Request van Grietjen Janszen Weduwe van Claas Peters.

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Om Redenen ons daertoe Moverende hebben onse boete aende Suppl^{en} genad~ geremitteert, mits Even wel de Jura van onse gerichte met den aencleven van dien sal voldoen

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 27 Julij 1728.

«was geteekent» / Frans Wilhelm

29-7-1728 **445** [folio 131 recto]:

Volmaght op de Heer Doctor en Amptman Reijgers. wegens den tiend tot Dighteren

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kondt en tuygen Dat wij gecommiteert en bevolmagtigt hebben gelyck bevolmagtigen [:boven dit laatste woord een 2] en Committeren [:hierboven een 1] Cragt deses den welEdel en Hooghgeleerden Ant: Joseph Reygers jur: utr: d^r: en Amptman tot Elten om in onsen Name ende van onsent Wegen met den Hoogh Welgebooren Heer Torck Heere tot Roosendael Ingevolge afspraak in Conferentie te treden over den Quaestieusen tiend van de Gescheurde Weyde den Grooten Belder onder Dighteren gelegen, Onse gelichte Condschappen Overgeven, Propositionen tot een minnelijck accoort voorstellen en daertegens de propositionen en voorstellen van Hooghgedaghte Heer van Rosendaal aenhooren, deselve ad Referendum, en om ons t'Rapporteren overnemen, en verders doen en Laten wat in dese Saacke tot onsen meesten Voordeell Sal ordeelen te behooren; beloovende voor goet en van Waerde te houwen alle tgeene onsen gecommiteerden hierinne Sal Comen te doen; alles Edogh op onse genad~ nadere approbatie:

Sig~: op ons Slott S Heerenbergh den 29 Julij 1728

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c

---

31-7-1728 **446** [folio 131 recto]:

Op Het Req^t van [niet ingevuld]

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Niet tegenstaende het Feyt van den Suppliant op publicque Straet begaan geenes Gratie is in[ae?]riterende, soo hebben Wij nogtans uyt besondere Consideratie van de boete in ons Laetste Geemaneerde Placaet Vermelt aen den Suppliant genadig~ Quijt gegeven de Somme van Vijffthigh gulden; mits dat hy aen onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser vrij Heerlickheit Boxmeer in tyt van Veertien dagen a dato deses boven en behalven d'ordinaire

Kosten Sonder Foute Sal hebbente tellen de Somme van hondert guld~ Holl~:, buyten Welcke tyt onse genadige Remissie geen plaets Sal hebben:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 31 Julij 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm

31-7-1728 **447** [folio 131 recto en verso]:

Ordre en Volmaght opd~ Heer Jacobus de Jonghe om tegens d~ Ruard Willemse te procederen etc~:

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Doen kondt en tuygen dat Wij Vermits Seeckeren Willemze Pagter van d~ Ruardise der Steede Dixmude Sigh feytelycker Wijse onderstaen heeft den 29 majj 1728. op versoek van den Deecken vant ambaght vand~ Beenhouwers van Dixmuden te doen Civiel exploict, waer van onsen Bailliu van Dixmuden Privatelyck altyt is geweest in eene vreedsame en Rustige Possessie met exclusie vanden Ruard, en daer door gecommiteert heeft Spolie en Indrage in onses en onser Bailliu Possessie; geconstitueert en bevolmagtigt hebben gelyck doen bij desen onsen Seer Lieven getrouwen Jacob de Jonghe, om mede Soo in Synen naem, als van onsent Wegen Vooroemde Willemse voor den Ed: Raade van Flaenderen te doen Daghaerden en eijsschen, ten fine, dat aen Voorñ: Willemse belast magh worden alle turbel en Indraght int Officie van onsen Bailliu der Stede van Dixmuden door voorñ: Exploict gedaan, Kost en Schaadeloos te Repareren en aff te doen, en aen hem verbooden diergelycke meer te doen: In de Saacke by actie van Complaincte en op de Recredentie te vervolgen, en voorts te procederen, alle termynen van Reghten Waerte Nemen, Sententie te hooren, ter Executie te stellen, daertoe advocaten en Procureurs aente Nemen en bevolmaghtigen ofte te Substitueren; beloovende voor goet en van Waerde te houwen alle tgeene by onsen geconstitueerden ende des selfs gesubstitueerdens Sal worden gedaan en gehandelt ende deselve in, en over alles t Indemniseren:

In teecken der waarheyt hebben wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraeff~: Segel becraghtight: op ons Slott S Heerenbergh 31 Julij 1728.

«onderstont» / L S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

31-7-1728 **448** [folio 131 verso en 132 recto]:

Commissie op den persoon van Jacobus de Jonghe als Bailliu der Stede Dixmuden

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo het affsterven van Cornelis Willemze Bailliu onser Heerlickheit van Dixmude die voorleeden Jaere is komen te vaceeren de Bailliuage derselver Stede Staende tonser Collatie, daertoe wy hadden gedenomineert onsen Lieven getrouwen Petrus Henghst, den geenom Syne affajres niet hebbende Connen aenvaerden de bedieninge van deselve Bailliuage, en dat het Selve Officie uyt Cragt van onse Commissie de dato 24 July 1727. per Interim is bedient geworden door onsen Lieven getrouwen Jacobus de Jonghe; soo ist dat wij, vermits den voorgemelten Petrus Henghst ons van de genade aen hem gedaan heeft bedanckt; ende vande bequaemheyt en Cappaciteit van denselven Jacobus de Jonghe verseeckert Zynde den Selven absolutelyck hebben geconferreert het Selve Officie van Bailliu en Schout onser Steede van Dixmuden om voorseijden Dienst aen-

stonts taenvaerden ende te bedienen; onse Hoogheeden privilegien en gerechtigheeden en wat daer aen dependeert naer Syn Vermogen te bewaeren Voorte Staen ende te defenderen gelyck wij hem Sulx toe Vertrouwen Expresselyck belastende ons van alle daerinne geschiedende Infractien datelyck t adverteren, onse onderdanen, ende een ijegelijck Sulx versoeckende goet Reght en justitie t'administreren, en wedervaeren te Laten; onder deselve goede ordre en discipline te houwden, alle Misdadigers te vervolgen ende Justitie naer gelegentheyte van hare Delicten Sal Erkennen; Voorts ons beste en meeste profyt en dienste te bevorderen, en onsen Schaade voortte Komen voorsoo veel in Syne maght is; Den Armen, Weduwen, en Weesen voortestaen; onse Commissarien die wij in der tyd derwaerts Committeren t adsisteren, ende Voorts generallyk te doen wat dat eenen getrouwen opreghen en goeden Bailliu en Schout van Voorsz-: onse Steede van Dixmude Schuldigh is, en behoort te doen; Waertegens hij sal hebben en Genieten alle d'Eere Reghten Profijten en Emolumenten, als tot Voorseijde Officien Staen, en syne Voorsaeten in gelycke Qualiteyt Rightigh gehadt en genooten hebben; Ende van hem wel ende getrouwelyck te Comporteren, Sal voorñ: Jacobus de Jonghe den behoorlycken Eedt hebben te doen, tot Welckers affneminghe Wij Committeren onsen oock Seer Lieven getrouwen Thoris Griffier en Pensionaris der Voorseyde Steede; Ordonnerende en Beveelende daeromme aen onse Magistraet en Gemeente van onse voorñ: Stede Dixmuden, en Versoekende van alle andere, dat Sy voorz-: onsen Seer Lieven getrouwen Jacobus de Jonghe voor Bailliu en Schout onser voorñ: Steede sullen Respecteren en Erkennen, hem dien Volgens doen alle behoorlycke Eere ende adsistentie daertoe Versogt Zynde: hem gevende Last en maght, om geduirende Syne Officien eenen Schout en Kolffdrager te Sullen mogen denomineren en aenstellen, mits nochtans dat den Selven tot Soodanen Dienst bequaam is:

In teecken der Waerheyte hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons aengebooren Hooghgraaff-: Segel becraghtighen Laaten op ons Slott S Heerenbergh den 31 July 1728.

«onderstont»

L S

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

31-7-1728 **449** [*folio 132 recto en verso*]:

Missive aen d- Heere Singendonck Borgermeester der Stat Nijmegen, en State Generaall etc-

Hooghmogende Heer &c

Ick heb d' Eere aen u Hoogh mog-: mits desen myn dienst te Comen praesenteren en met behoorlycke Veneratie te Vertoonen, hoe dat den Heere Schout de Quaij by den Raet van Syn Koningl-: Majesteyt van Groot Brittannien Glor: Mem-: eene Resolutie heeft weten t'Impetieren Waerbij Syn wel Ed: alle jaeren Soude trecken van de dorpen van het Lant van Cuijck voor het Voeren en Defroijeren van de Heerschouw 550 gulden, ende vermits den Heere Schout noyt Sulx gehadt heeft als Strydigh Zynde tegens d'oude ordonnantie ende gewoonte van het Lant, oock geensints tot het gemeene beste is Streckende, aengesien de Schouwe, die maer alle Seven jaeren eens gevoert wordt ad 550 gls Jaerlyx gereeckent, eene Somme van 3850 gulden Soude Uytmaacken; Soo is myn Seer gediensigh Versoeck, dat u Hoogh Mog-: Van die Goetheijt gelieve te Wesen, van die Saacke Soodanigh te helpen dirigeren, dat Ick ende de Samentlycke Geerffdens vant Lant van Cuijck van desen nieuwen Last die niet gering is, mogten bevrijdt blyven:

Ick ben ondertusschen met veel Hooghaghtinge

Hooghmogende Heer &c

U Hooghmogende / Dienstbereyt Willige Dienaer

«was geteeckent» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

S Heerenbergh 31 Julij 1728.

9-8-1728 **450** [*folio 132 verso*]:

Volmaght op d- H' Jacobus de Jonghe om tegens Willemse Exceptie te proponeren, tibi adversus non Competit Actio. etc.

Wy Frans Wilhelm &c

Doen Kondt en tuijgen geconstitueert en bevolmaghticht te hebben, gelyck wy Constitueren en bevolmaghtigen Craght deses onsen Seer Lieven getrouwen Jacobus de Jonghe en Petrus Henxt Sampt, en int besonder, om in onsen Name tegens Willemse exceptie, tibi adversus nos non Competit Actio, te proponeren, daerover met een ofte meer Advocaten tot Gendt t' adviseren, Soo noodigh en Dienstigh Proces te Sustineren; en eenen ofte twee advocaten en procureur aente Nemen en te Substitueren, alle termynen van Reghten Waer te Nemen, en alles doen en Laeten tgeene Wij selffs praesent Zijnde Souden Connen doen met maght van eenen ofte meer te Substitueren; belovende onse geconstitueerdens ende des Selffs gesubstitueerdens In, en over alles t Indemniseren en voorgoet en van Waerde te houwden alle tgeene door de Selve Sal gedaan Worden;

des t oirconde hebben wij dese eygen handigh geteeckent en met ons Hooghgraeff-: Segel becraghticht op ons Slott S Heerenbergh den 9 Augusti 1728.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

5-8-1728 **451** [*folio 132 verso en 133 recto*]:

Commissie op Christophorus Hertrams als Jager en opsigter van de Berghsche Bosschen.

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo daegelyx de Jaght en Wiltbaene hoe Langer hoe meer in onse Graeffschap Bergh en andere Heerlickheeden wordt gevioleert, ende de Bosschen bestoolen, Daeromme voordeeligh Zynde, dat nogh een bequaem [*tussengevoegd*: Jaager] aengenomen worde om daerop te passen; ende wij ons verseeckert houdende van de getrouw: en Neerstigheijt van Christophorus Hertrams

Soo ist dat Wij den Selven gecommitteert en aangesteld hebben, gelyck Committeren en aenstellen Cragt deses, tot jager en opsigter van alle onse Berghsche Bosschen int generaal, om in onse Graeffschap Bergh en alle andere onse Heerlickheeden op de Jaght en Bosschen te passen, de overtreders en Houtdieven t'appreheren, en aen ons, en onsen Seer Lieven getrouwen Holtrighten en jagermeester onser Graeffschap Bergh aen te brengen om naer behooren gestrafft te Worden; het geschoten Wildt niet te mogen genieten, ofte aen ymant wie het oock Zyn moghte te vereeren, maer het Selve tot onsen Dienst op ons Hooghgraeff-: Huys Bergh Brengen, alwaer oock Kruyt en Loot Sal ontfangen; ons Profijt in alles naer vermogen Soecken en Schaade Keeren;

ende alles doen, waertoe eenen goeden vroomen en oprechten Jager en opsichter van de Bosschen en Jaght Verplicht is, waer voor Jaerlyx en alle jaeren Sal genieten voor gage eene Somme van Veertigh gulden Hollants benefens eenen groenen Rock en Hoet Welcke Gage perSe Sonder onse vernere genadige ordonnantie uyt den Ontfanck der Lantrentmeesterije sal betaelt Worden, die met Quittantie in uytgave Sullen valideren; en Sal aen handen van onsen Seer Lieven getrouwen Raet en Holtrighten Eplen affLeggen den Behoorlycken Eedt van Holt en trouwe; Ordonnerende en belastende aen alle onse Officieren en onderdanen hem voor Jager en Opsieder van onse Bosschen t Erkennen, ende op Syn geSinne te doen alle behoorlycke adsistentie, de Revocatie aen ons ten allen tyden Voorbehouden: oock Sal tot ons Plaisier maken een kleyne Vogelvangst, waertoe eene bequame Plaats Sal uytsoecken:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 5^e Augusti 1728.

«onderstont»

L.S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

13-9-1728 **452** [*folio 133 recto*]:

Ordre aen d~ H^r Scholtus Ludolph de Quaij ontvanger vanden Haapsen Maastholl tot Grave

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen de H^r Ludolph de Quaij, dat met den eersten uyt den ontfanck van onsen Haepschen Maastholl aen juffrouw van der geest geestelycke Moeder van de Seer Eerw: Patres Capucynen woonende tot Velp Sal betalen en tellen Vyfftien Ryxd: Hollants, die voorsejde Patres Sullen gebruijcken tot hunne Recreatie voor dancksegginge, dat den Almogenden en al bestierenden Godt gebeden hebben, dat ons met eene Mannelycke Erffgenaem begnadicht heeft: Vastelyk vertrouwende, dat de Selve in hunne gebeden Sullen Continuieren dat den Selven Lange in Leven magh Spaeren, en tot des Selffs Eere en glorie doen Op wasschen, Sullende dese tegens Quittantie in Reeckeninge Valideren

gedaan op ons Slott Boxmeer den 13 Septemb~: 1728.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

13-9-1728 (?) **453** [*folio 133 verso*]:

Octroij voor Juffrouwe de Haert

1728. in Septemb~: Juffrouwe de Haerdt Octroy Erholden, om op het Leen= en Hoffgoet [*renvooi*: van Ebben] te mogen procederen waer van d'appostille tot Boxmeer gedateert is

«onderstont»

Frans Wilhelm.

17-9-1728 **454** [*folio 133 verso*]:

Ordre voordien Lantmeter Theodoro Bucker en Borghgreeff Derck Scheers om affdeeling te doen van de Landeryen Soo met andere in gemeenschap worden gebruyckt en gepossideert

Wij Frans Wilhelm Grave &c

Alsoo Wij tot onsen meesten dienste en profijte noodigh ordeelen dat van verscheydene parceelen van Landeryen Soo bouw als Weylanden, Soo wy met andere eygenaers in gemeenschap besitten, Separatie geschiede; en aen een yder het Syne worde toe gedeelt; Soo autoriseren en belasten onse Lieve getrouwe Theodoro Bucker Lantmeter en Borgh Greeff Derck Scheers, dat Zij Samentlyck die Affdeijlinge Soo Spoedigh mogelijk, en nogh voor onse Generale Verpagtinge van alle die Parceelen in gemeenschap Zynde, sullen doen, en aend~ eygenaers daer van den Dag van affdeeling tydelyck praefigeren en bekent maacken, en soo de Selve daer toe moghten onwilligh Zyn, en op die gepraefigeerde dagen niet Compareerden; in Soodanen Vall Sullen twee Coernoten ofte gerigts persoonen medenemen, om in derselver praesentie die affdeeling te doen en Reguleren, sullende voorgoet en van Waerde houwden alle tgeene onse geauthoriseerdens in desen Sullen Comen te doen ende te handelen en alles Indemniseren:

Signatum op ons Slott Boxmeer den 17 Septemb~: 1728:

«onderstont»

Frans Wilhelm.

17-9-1728 **455** [*folio 133 verso*]:

Eodem die d'ordres tot vervaerdigen en auditie te praesenteren van de Respective Reeckeningen op Allerheyiligen naestcomende gerenoveert en aend~ Respective Heeren Rentmeesteren affgesonden

25-9-1728 **456** [*folio 133 verso*]:

Missive aen d~ Heere Praesident van Hell

Hooghwelgeboren Heer,

Het is met u U Hooghwelgeb~: permissie dat Ick de Vrijheyte neme het Seer gediensstigh versoek wegens d'affdoeninge van de Saacke met d~ Erffgenamen van Wylen d~ Heere Raets Heer van Loon te Reitereren en Errinneren, om dat de Generale Verpagting voor de deure is, en dat het Verpande goet tot Myn Leet wesen seer geruineert word: Ick ben met alle Hooghagtinge Naer Praesentatie van myn Dienst

Hooghwelgebooren Heer

U Hoogh welgebooren / Dienst bereyt Willigen

Frans Wilhelm grave tot d~ Bergh en Zollern [*:sic*]

Boxmeer 25. 7^{bris} 1728.

29-9-1728 **457** [*folio 134 recto*]:

Missive aend~ Edele Mogend~ Heeren Raaden des Furstendombs Gelre &c

Edele Mogende Heeren

Viende my vereert met U Edele Mogende Missive de dato den 22 deses; Ick hebbe volgens myn plight Reets de noodige Voorsieninge gedaan op dat U Edele Mog~: ordres en gesinne ten opzicht van den tot S Heerenbergh Buyten Lantsen aengestelden Ontfanger Cornelis van der Lingen aenstonts moghten Worden achtervolgt:

U Edele Mogende in d~ protectie van den allerhooghsten bevoolen hebbende, ben met Seer veel Hooghaghtinge.

Edele Mogende Heeren

U Edele Mogende

Dienst Willige

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

Boxmeer 29^{en} Septemb~: 1728.

9-10-1728 **458** [*folio 134 recto*]:

Ordre en autorisatie op d~ H^r D^r en Fiscaal O: P: Hoevel de Breucke van t Freulin van Aerde aengaende

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo wij Syn bericht, dat d~ H^r Johan Palyck van Munster en Freulin Daniela Maria van Aerde t Sedert eenige Jaeren met Elckanderen buyten den Egten Staet geleeft, en een Kindt oft Kinderen [*tussengevoegd*: voor=]geteelt hebben, en dat oock H^r van Munster voorñ: voor hem en als geLaste vande Freulin van Aerde Sigh over de Breucken des Wegen verwerckt voor onsen Statholder der Heerlickheit Diedam G. Jos: Olmius aen onse genadige Moderatie heeft onder worpen, Soo is het, dat wij gemelte Breucken gena~: hebben gemodereert en getaxeert, modere-rende, en Taxerende deselve Cragt deses voor beyde op een Somma van 250 gulden Holl~: Authoriserende onsen Seer Lieven getrouwen Osw: Petrus Hoevel jur: utr: dr: en Fiscus der graeffschap Bergh deselve daer van te Verwittigen, by geene acceptatie ofte verweygeringe van dien Committerende en belastende denselven ten aller eersten daer tegens tot de volle breucke naer Lantsplacaten daerop staande te procederen, de goederen daer voor te affecteren, en in Specie op den Coopspenninck van een goet den Hagen en den Dijck aen onsen Hooghgraeff~ Huyse Bergh Leenroerigh ten Lantreghten tot Sententie en Executie Inclijs te procederen, daer inne alles te doen en te Laten tgeene naer Bevindt van Saacken oirbaer Sal bevonden worden dan sulx is onsen genadigsten Wille:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 9 8^{bris} 1728.

«onderstont.»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

9-10-1728 **459** [*folio 134 verso*]:

Authorisatie op d~ Heer Dr Hoevel om van Henrick Besselinck in voldoeninge van d~ taxatoire Sententie &c t'ontfangen vierhondert Guldens

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Doen kondt en Verklaren, dat wy hebben ge autoriseert gelyck wij Authoriseren by desen onsen advocaet Fiscaall Dr Osw: Petr: Hoevel om wegens de taxatoire Sententie den 15 Octob~: 1723. tot onsen Behoeve voor den Doetinchhemsen Lantgerichte gepronuntieert Sampt naedere aengewende Costen uyt Handen van Henrick Beselinck t'ontfangen Vierhondert gulden Hollants, van welke Summa aen ons Sullen worden Uytgetelt eenhondert en Sestigh gulden, uyt de Resterende Penningen Sal door onsen Voorñ: Fiscaal Voldaan worden aend~ H^r Borgerm^r Olmius een Reeckeninge van Gerichts jura in dese Saacke aend~ Heer doctor Wilhelm van Steenler een Reeckeninge [*tussengevoegd*: van Salaris] in dese Saacke Verdient, ende den Overschott Sal by voorñ: onsen Fiscaal voor sijn Salaris en genomene Moeijte geprofiteert Worden; autoriserende denselven tegens betalinge van voorseyde Vierhondert gls~ Henrick Besselinck van de taxatoire Sententie Sampt Verder Recht ons Competerende t'ontslaan en te Quitteren, mits ons den Bloedigen Tientd int toecomende Reserverende:

Gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 9 Octob~ 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

15-10-1728 **460** [*folio 134 verso*]:

Op het Req^{te} vand~ H^r Rentmeester Ferd: Philip van der Veecken.

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Het is onsen genadigen Wille en Bevel, dat onsen seer Lieven getrouwen Rentm^r in den Bylant Ferd: Philip van der Veecken volgens Syne Instructie de gebreeckhafftige pagters soo ingevolge de Voorwaerden op Haren tijt niet bij betalen tot de voldoeninge met middelen Reghtens Sal aanspreucken, ende deselve daer voor Executeren; Sullende geene Restanten bij ons aengenomen Worden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 15 Octob~: 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm

15-10-1728 **461** [*folio 135 recto*]:

Volmaght op den Rentmeester van Oghten Thomas Gijsberts om d~ affdeylinge van de Kille tot Oghten met d~ Heere van Vijgh tot den Snor te doen en te Reguleren

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo voor eenige tyt eenigh dispuyt was ontstaen tusschen ons, ende den Hoogh welgeboren Heer Van Vygh tot den Snor over het bepaeten van een Kille Liggende aen het Middelsant, in het aengewonnen Lant, dat wij van Henrick van Leersum onder Oghten voorde Halffscheyd gekoght hebben, oock met des Sels Erffgenamen in gemeenschap besitten en aen Henrick van Leersum By Sententie van den Provintialen Hove van Gelderland is toeerkent, en dat Hooghgemelte Heere nu

wel geneegen Was dit dispuyt in der Minne aff te doen en die affdeylinge te Reguleren, Soo ist dat Wij daertoe mede Inclinerende hebben gelast en bevolmaghticht gelyck Wij Lasten en bevolmaghtigen Cragt deses onsen Lieven getrouwen Thomas Gysberts Rentmeester tot Oghten, om in onsen Name in der minne met Hooghgedaghte Heere van Vijgh die affdeylinge van die Kille Ingevolge de Caerte daer van door den Lantmeter Tasch gemaackt te doen, ende soo noodigh de Raeij trecken; ende daerinne wyders te doen, en te handelen, tgeene tot onsen meesten voordeel en oirbaer sal dienstigh Vienden te behooren; Beloovende Van Waerde te houwden alle tgeene voorñ: onsen Volmagtiger in desen Sal komen te doen, en hem van alles t' Indemniseren als naer Reghten:

des t'oirconde hebben wij dese eygenhandigh geteekent en gesegelt: Op ons Slott S Heerenbergh den 15^{en} Octob~ 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen. / L:S:

31-10-1728 **462** [*folio 135 recto*]:

Op het Request van Arnoldus Lemmens om eenige Hoffhoorige Parceelen te mogen Verkoopen.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Permitteren en Octrojeren aen den Suppliant, dat hy de twee hierinne gemelte aen ons Hoffroerige Parceelen Sal mogen veralieneren en Verkoopen ende dat den Jaerlyxen uijtganck Sal mogen verdeijlen en Verleggen; als een malder Haver en twee vetjes Weijdt oft terwe In het Huijs en derdenhalven Mergen 28 Roeden 4 Voeten daeraengelegen Lant, enhet ander Malder Haver in het perceel Bouwlant groot een, en eenen halven Mergen 8 Roeden 2 voet; mits dat daer van op ons Hoffregister behoorlycke Annotitie Worde gemaackt, en alles achtervolgt, tgeene naer Usantie van onse Hoffhoorige Kamer wordt Vereijscht:

Signatum op Ons Slott S Heerenbergh den 31^{en} 8bris 1728.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

2-11-1728 **463** [*folio 135 verso*]:

Commissie voor Sander Hutten tot mede opsiender van onse Jaght en Ryswarden tot Millingen.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen kondt en tuygen dat wij hebben aengesteld gelyck aenstellen Cragt deses tot mede opsiender van onse Rijswarden tot Millingen den persoon van Sander Hutten, om alle onse Rijswarden aldaer, als mede alle het Holtgewasch op onse Millingse Weijdens en Passen geene uijtgesondert by dage en bij nagte met d'uijterste Vlydt vigilantie en getrouwigheyt Waerte Nemen en opte passen, dat Wy in deSelve ofte Elders waer het oock Wesen moghte door Steelen van Holt oft andersints niet worden beschadight, de quaetdoenders sonder onderscheyt ofte ConniVentie bij verlies van sijn dienst aenstonts aen ons, ofte onsen Rentmeester aenbrengen en bekent maacken, gelyck oock Verplight Sal Wesen alle tgeene eenigsints tot onsen Schaade en Naedeel Soude Connen Verstrecken, daarvan aen ons Sonder eenigh Insight getrouw Rapport te doen, oock sal gehouwden Zyn op onse Jaghtgerechtigheijt wel op te passen, dat daerinne door ijmant wie

het oock zij eenige Infractie geschiede, ende het Wilt gevangen Geschooten ofte beschadight Worde, ende d' overtreders daer van aenstonts bekent maacken, en in alles ons profyt soecken en schaade keeren; Waertoe wij Vastelyck Vertrouwende, hebben aen denselven voor Syne moeijsen en Devoyren Jaerlyx toegeleght Het Veer over de Waal van Millingen tot aen den Kijffwardt, Beneffens Vyffthigh gulden voor jaerlyx tractament mits het Selve Sonder Claghten Wel waer neme, ende de Passanten ten spoedigsten Vice Versa Overvaere; oock Sal het noodige geaccordeerde Holt tot het gevreght uyt de Millingse Weydens aend~ Respective pagters van de Selve aen Wijsen, en het Overschot tot onsen Dienste waernemen; en van Sigh wel en getrouwelijck in desen dienst te gedragen Sal gehouwden Syn den Eedt van trouwe uyt te Sweeren: ordonnerende dien volgens aen onse Officieren en gemeene Onderdanen hem Sander Hutten voor mede opsigter van onse Jaght en Warden, als mede vant Holt gewasch inde Weyden en Passen tot Millingen t Erkennen, en des gesinnende alle mogelycke adsistentie te doen; alles Edogh bij Provisie en tot onsen Wederseggen sonder daer van gehouwden te Zyn oyt de minste Redenen te geven:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 2^{en} Novemb~ 1728.

«onderstont»

L:S: Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

27-12-1734 **464** [*folio 135 verso*]:

Den 27 Decemb~ 1734. is den Soone van Sander Hutten Johan Hutten aangesteld in eisdem terminis ut supra tot mede opsiender van Syn Hooghgraeff~: Excellenties Warden en jaght gerechtigheyt tot Millingen voor een jaerlyx tractement van 20 gulden et Praestitit Juramentum Fidelitatis in forma

11-11-1728 **465** [*folio 136 recto*]:

1728 den 11 Novemb~: op d~ Nominatie van d~ Borgeren en Ingesetenen der Stat S Heerenbergh tot Magistraats Persoonen aengesteld Namentlyck tot Rigter Otto Snoeck tot Borgermeester Gerard van Westhaven, en tot Schepenen Winolt van Lint, Rut Rutgers en Johan Bolandt.

6-12-1728 **466** [*folio 136 recto*]:

Den 6 Decemb~: 1728. vand~ Eerweerde Patres Societ~ jesu ten dienste van syn Hooghgraeff~ Excellentie onder dero selver Hooge Hant en Segell voor een Halff jaer opgenomen en negegotieert tegens 4½ pro Cento eenduysent gulden Hollants Capitaal

[*in de marge*:]

dese 1000 gls Syn gerestitueert

5-1-1729 **467** [*folio 136 recto*]:**Op het Request vand~ Heere Pastor Mosters om een Leenroerigh parceel te mogen ver-
alieneren en Verkoopen.**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Permitteren en octroyeren aend~ Eerw: Heer Mosters pastor tot Wanraij, dat hy den Pad Poel groot 5/4 morgen Lant aen onsen Hooghgraeff~ Huyse Boxmeer Leenroerigh Zynde, Sal mogen veralieneren en verkoopen, mits dat achtervolge alle tgeene naer Usantie van onse Hooghemelte Leenkamer wordt vereijtscht: ons, en een ijder Syn goet Reght Voorbehouden:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 5^e January 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

20-1-1729 **468** [*folio 136 recto*]:

Den 20 January 1729. aen mevrouwe De Quaij geordonneert om Sonder Consequentie voor d~ Eerw: Patres Franciscaners tot Megen vry en sonder betalinge van Tholl op onsen Haepsen maastholl te Laten passeren 150 gangen Luyckse Coolen, 16 voeder Gruijs, twee mudden Calck, twee Ruggen Leer, een mandeken Cleyngheeden, en een ad twee staande ijsere plaaten

20-1-1729 **469** [*folio 136 recto*]:**Op het Req^{te} van d~ Spielbergse Geerffdens**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Ter Requisite van de Spielbergse geerffdens wort Hiermede onsen seer Lieven getrouwen Lantdrost Statholder van Leenen onser graeffschap Bergh en drossard onser Hoogheyte Wisch Petr: Christ: van Marle geordonneert, dat hy beclaagd~ H^e Spekeslager de Schaaps drift van Syn goet aen het Pasken sal Interdiceren soo Lange, en bis daeraen hy syn Reght hem Competerende behoorlyk sal bewesen hebben

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 20 January 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm

26-1-1729 **470** [*folio 136 verso*]:**Ordre aen d~ Scholtussen en onderscholtussen der Graeffschap Bergh en andere Heer-
lickheid~ wegens de Breuck Hafftige van voorn: Graeffschap etc~**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Beveelen mits desen aen alle onse Scholtussen en onderScholtussen van onse Graeffschap Bergh, en [*tussengevoegd*: van] andere onder ons gebiedt Staende Heerlickheeden, dat de Selve op haeren Eedt en plight alle halffjaer Namentlijck op Petri ad Cathedram Synde den 22^e Februarij en op Ste Michiel Synde den 29 Septembris aen ons, ofte aen onse daertoe Gecommitteerde Raaden praecise sullen denuntieren alle boetvallige Persoonen, Selfs oock Sulcke de welke Sy sullen

ordeelen ofte Suspecteren boetvalligh te Syn om tegens de Selve te Connen Laten Inquireren, ende aldus alle Straffbare Excessen mogelyxt te verhoeden, Willende dat de Samentlycke Scholten en onderscholten dit ons genadigh beveell Vermits eygen handigh onderschrift sullen Verspreecken naerte Leven;

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 26 Janñ: 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm

3-2-1729 **471** [*folio 136 verso*]:**Verpachtinge van den Padevoort aen Osw: van Bergell.**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo Osw: van Bergel als vorster van Lengeler Bosch voor jaerlyxe Gage in Aug~: verschenen ingevolge onse genadige Commissie is genietende achtiën gulden, en voor paght van onse Havesaet den Padevoort aen ons jaerlyx heeft betaelt vyff en dartigh gls~; Soo hebben Wy uyt besondere Redenen aen hem op Syn onderdanigh Versoek genadigh toegestaan, dat in plaetse van Gage die hiermede Comt te Cessereren, ons Huys den Padevoort met Boomgaert, Vrughten en Duyvevlught sal hebben en [genietende, *veranderd in*:] genieten aen vangende den 15 xbris 1728. tot die tyt toe dat Wy ingevolge de Paghts Conditien aen hem den Selven denuntieren, ofte door hem aen ons gedenuentieert wordt; Blyvende het Contract int overige in Syn Volle Vigeur en Waerde.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 3^{en} Februarij 1729.

«onderstont.» / Frans Wilhelm

3-2-1729 **472** [*folio 137 recto*]:**Verpachtinge van den Hoff den Poll tot Millingen aen Frederick Meurs**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen kondt en tuygen dat wij hebben Verpaght, gelyck verpaghten Cragt deses aen Frederick Meurs gelyck denSelven oock in Paght is aennemende op de generale Condiën, Egter sonder onraet, eenigh Rantsoen, Feyt, ofte Schrijffgelt, onsen Hoff ten Poll in onse Heerlickheyte Millingen Kennelyk gelegen te weten dat daer op sal weyden dartien schaar beesten en geene meer, en dat voor yder Schaar Sal betalen vyfftiën gulde[n] Hollants Synde te Samen eene Summe van eenhondert Vyff en Negentigh guld~ Holl~ aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Inden Bylant te betalen, by den Welcken oock Sufficiente borgen sal moeten stellen en sulx alleenlyck over desen jaere 1729: Blyvende het Hooy soo daerop Sal vallen tot onsen profyte sonder eenigh tegenseggen;

dest oirconde syn hier van twee eens Luydende Contracten gemaect en door ons, en Fredrick Meurs onderteeckent

S Heerenbergh den 3 Februarij 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm

7-2-1729 **473** [*folio 137 recto*]:**Ordre voor d~ Heer drossard de Raet tot Boxmeer wegens eenige gepleegde Dieverije**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo wij met seer groot verdriet en onlust moeten Hooren, als dat Seeckere vrouwe van Gysbert Brienen binnen onse vry Heerlickheyd Boxmeer sigh heeft verstoudt op helderen dag en op publicquen Wegh meel uyt de Sacken vand~ Eerw: Patres Carmeliten, het welck van d~ molen wierde gevaeren, te nemen en in haeren eygen sack te steecken, gelyck sy van onsen molen paghter op het Feyt is worden geatrapeert; en wy uyt Liefde voor de Justitie en voor het gemeene Beste tegens dusdanige onbehoorlycke Feijten van Dieverijen Willende voorsien; soo is onsen Ernstig~ Wille en bevell, dat voorñ: vrouwe van Gysbert Brienen sonder eenige de minste Gratie ofte Conniventie sal worden gestrafft naer Reghten Waernaer onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser vry Heerlickheyd Boxmeer Sigh Sal hebben te gedragen:

Actum op ons Slott S Heerenbergh den 7 februarij 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

± 7-2-1729 (?) **474** [*folio 137 recto*]:**Missive aen d~ Heere Bicker Raet Fiscaal van d~ Admiraliteyt tot Amsterdam**

Hoogh Edelen Heer

Alsoo den Commis van Westhaven Borgerm^r der Stat S Heerenbergh bekent heeft gemaackt als dat Syn Ed~ op U HooghEdele gedaane Waerschouwinge van het Borgermeester Ampt afstand te doen soude genootsaackt Zyn, om het Commissariaat alleen waerte Nemen; Soo ist dat Ick de Eere hebbe van U HooghEd~ te Kennen geven, dat Ick voorñ: van Westhaven op de Nominatie gestelt geweest Zynde, Sonder achterdencken tot Borgermeester hebbe geEligeert; vermits den affgeLeefden Heere Ontfanger De Beij Zal^r twee Jaeren als Borgermeester hier heeft gestaan, gelyck oock op andere plaatsen meer geschiet; Waeromtrent U HooghEdele Intentie VerWaghtende, ben met alle Hooghaghtinge

HooghEdelen Heer

«onderstont» / UHooghEdelen DienstWillige Dienaer Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

21-2-1729 **475** [*folio 137 verso*]:**Ordre voor de Scholtussen van Zeddum Beeck en Netterden de diensten aengaande.**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Ordonneren en beveelen aen onse Scholtussen van Beeck, Netterden, en Zeddum dat ten allerspoedigsten sullen vervaerdigen eene Nette en Specificque Lyste van alle diensten geene Uytgesondert te weeten heele en halve Wagendiensten en Hantdiensten daerbij voegende de gevrijde en hoe veele, en tot Wiens dienst de Selve Syn, als mede de Eygenaers en bewoonders van alle Steeden oprechtelyk opgeven, ende de Selve binnen Veertien dagen tot onser Cancellarie

overbrengen, waer naer voorñ: onse Scholtussen sigh onderdanigst te gedragen hebben; en om dese onse ordre oprechtelyk naerte Komen Sullen gehouwden Zyn de selve te onderteeckenen

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 21 Februarii 1729.

«onderstont»

Frans Wilhelm

± 21-2-1729 (?) **476** [*folio 137 verso*]:**Missive aen d~ Heere Drossard van Dam.**[Hoog, *veranderd in:*] [H?]WelEdelen Heer

Wy met veel bevremdinge vernomen hebbende, als dat UHooghEdele al voor Lange van den provintialen Hove van Gelderlant ordre bekomen hadde, om den Keppelsen Joode in appraehensie te Nemen, Sonder aen ons daer van behoorlycke Kennisse te hebben gegeven, en wy voorals nogh niet Weten, wat tot Syn Last is; Soo is onsen Wille en Bevell, dat int toecomende van diergelycke voorvallen aen ons intijts Kennisse Sal worden gegeven, en dat volgens de gereitereerde ordres aen u HooghEdele gegeven, de twee bewuste dootslagers die nogh dagelyx tot groot Schandaall de Heerlickheyd Diedam frequenteren en betreden, ofte in appraehensie Sullen worden genomen, ofte van derselver Commanderende Officieren sullen worden gereclameert:

Waer Op wy ons Verlaetende Syn

HooghEdelen Heer,

U HooghEdelens [*doorgestreept*: Vrient &] Wel geaffectioneerde

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

6-3-1729 **477** [*folio 137 verso en 138 recto*]:**Ordre aen d~ Heer drost van Gendringen en Etten wegens den gedetineerden Derck [Fierboom, *veranderd in:*] Fiervoet.**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Vernomen hebbende dat seeckeren delinquant Derck [*fierboom, veranderd in:*] fiervoet genoemt beschuldigt synde van Diefstallen en andere hoogst Straffbaere Feijten tot Ulfft in Heghtenisse genomen is; soo ordonneren Wy by desen aen onsen Drossard van Gendringen en Etten Everhard Verheull, dat hy voor eerst behoorlyke Sorge voor des Selffs Secure bewaeringe Sal dragen, den Selven Sonder tyt Verlies Syn process op maacken en ons van het gepasseerde bericht geven Synde onsen Ernstlycken Wille, dat tegens den Selven en alle Quaat doenders naer Rigueur van Reghten Sal worden geprocedeert:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 6 maart 1729.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

10-3-1729 **478** [*folio 138 recto*]:**Provisioneele ordre om den Lantschryvers dienst ad Interim waerte nemen voor de Secret~ De Both**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen kondt en tuygen dat alleenlyck by provisie en ad Interim hebben gecommiteert tot Lantschryver onser graeffschap Bergh onser Secret~ Abraham de Both mits Egter, dat soo rasch een Lant: en marckenschryver door ons Sal wesen aengesteld, dese Acte PerSe Sal Comen te Cessen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 10 martij 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm

24-3-1729 **479** [*folio 138 recto*]:

1729. 24 Martij den Heere Rentmeester van der Veecken gecommiteert om de Raaij met mevrouwe van Rho te trecken en daer inne te doen t geene t meeste Interesse sal comen te vereysschen

24-3-1729 **480** [*folio 138 recto*]:

eodem [*sc.*: 1729. 24 Martij] oock inde Kercke tot Pannerden Laten affigeren en Waerschouwen, dat niemant buyten het Veer op het Canaall oft doorgriffte tot Pannerden eenige personen oft goederen sal overvaeren en vice versa transporteren op poene van den aeck ende een ducaton boete voor ijder Reijse

1-4-1729 **481** [*folio 138 recto en verso*]:**Commissie als Lant: en Dyckschryver van den Bylant Millingen Pannerden Homoet etc~ op den persoon van Doctor Jacobus Backer**

Wij Frans Wilhelm grave &c

Alsoo door Renuntiatie van onsen Lantschryver in den Bylant Petrus van Dockum de Lantschryvers Plaetse aldaer is komen te Vaceeren, en Noodigh Zynde, dat de selve wederom met een bequaam persoon worde voorsien; Soo ist dat Wy verseeckert Zynde van de Neerstigheyt en Experientie van den Eerent Festen en Hooghgeleerden Jacobus Backer Jur: Utr: D^r., den Selven met het Officie van Lant: en Dyckschryver van onse Vry Heerlickheyt den Bylant Heerlyckheeden van Pannerden Millingen en Homoet ap: en dependentien van dien genad~: versien hebben; hem gevende Volcomen Last, maght, en Authoriteyt alsulcken Lant en dijck Schryvers Dienst voortaan t aenvaerden en Wel te bedienen van alle Gerigts Saacken, beslighte Breucken en Sonsten pertinent Prothocolle en Annotitie te houwen in alles t Secreet te observeren, en op gesinne onser Hooge Officieren en gerichten altijt gevoeglijck te Wesen; over alle onse Praeëminentien Recht en gerechtigheden naer vermogen te helpen bewaeren, en wyders doen alles wat Sulcken Dienst meer vereijst, en eenen Lant en dijckschryver onser vry Heerlickheyt den Bylant en Heerlickheeden Pannerden Millingen en Homoet Schuldigh is en behoort te doen, tot alsulcken gehalt

Reghten Eeren en Profijten, als daertoe naer Reghten Staan; ende van Sigh wel en getrouwelyck daerinne te Comportereren, sal gehouwen Syn den behoorycken Eedt daertoe Staande aen ons te praesteren; om ons, en ons Hooghgraefflyck Huys Bergh altyt Holt en trouw te Wesen, ons Arghste te waeren, en beste te Soecken; Het Welck geschiet Zynde, Soo ordonneren Wij aen onsen Amptman Rentmeester voorts gerichten Scholtissen en onderdaanen van onse voor~: vry Heerlickheyt en Heerlickheeden ap: en dependentien van dien; en Requireren aen alle andere Sulx aengaande, dat sy gemelten advocaet Jacobus Backer voor Lant= en Dyckschryver van voorgem~Ite Plaatsen Sullen Erkennen Eeren en Houwen: alles tot onsen genadigen Wedersegeen:

In waerheyt oirconde hebben wy dese eijgenhandigh onderteekent en met ons aengebooren Hooghgraefflyck Segel becragtigt: op ons Slott S Heerenbergh Prima Aprilis 1729.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

1-4-1729 **482** [*folio 138 verso*]:**«Juramentum»**

Ick ondergeschreve Sweere bij Godt almaghtigh Holt en trouw aen Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Hooghgeboren Heer Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen, dat des selfs Interessen sal soecken Syne Jurisdictionen en gerechtigheeden Mainteneren en waernemen en Schaade Keeren, alle Functien van Lant en dyckschryver Wel sal doen en myne Commissie als Lant en dyckschryver Wel achtervolgen, en doen alle t geene waertoe eenen Lant en dijckschryver verplicht is, Soo Waeraghtigh helpe mij Godt almaghtigh:

Oock beloove dat alle het Schryven Copieren en Authentiseren en alle het geene wat voor Syn Excellentie Sal doen in qualiteyt als Lant en Dyckschryver geene Jura Sal praetenderen, Edogh al wat tot Laste van een ander gebragt sal worden, Sal komen tot voordeel: In teeken der Waerheyt heb Ick dese onderteekent S Heerenbergh den eersten april 1729

«onderstont» / Jacobus Backer.

1-4-1729 **483** [*folio 139 recto*]:**Renvers van den Lant en Dyckschryver Dr Jacobus Backer wegens den Selven Dienst.**

Ick Jacobus Backer Bekenne en belyde Cragt deses, dat Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c aen mij wel eene generale Commissie van het Lant= en Dyckschryvers Ampt van de vrij Heerlickeij den Bylant, Heerlickheeden Pannerden Millingen en Homoet &c op dato deses heeft gegeven, maer dat in Effect deselve volgens Conventie is eene Pantschap van voor~: Dienst voor eene Summe van aghthondert gls~ Hollants te possideren Soodanigh, dat Ick beloove voornoemden dienst Overtegeven en te Quitteren, soo Rasch, Hooghgem~Ite Syne Hooghgraeff~: Excellentie ofte des Selfs Erffgenamen en Successeuren mij voorgemelte Summe Sonder Interesse Sullen hebben gerestitueert en Voldaan;

Tot Naerkominge deses verbiende myn persoon en goederen ter Judicature van den Provintialen Hove van Gelderland, en Renuntiere op alle Exceptien en privilegien, die aen mij eenigermaate hiertegens Souwden Verleent Syn:

In oirconde der waarheijt heb Ick dese eijgenhandig geteeckent, en met myn Pitschap becraghtigt: S Heerenbergh den eersten April 1729.

«onderstont» / Neffens een opgedrukt Cachet in Root Lack: / Jacobus Backers.

6-4-1729 **484** [*folio 139 recto*]:

Op Het Instandigst en onderdanigst Versoeck van Egbert Jordens tot S^{ie} Anthonis

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohen Zollern Sigmaringen &c &c &c

Doen kondt en tuygen, dat wy op het Instandelyck en onderdanigst versoeck van Egbert Jordens gerenuntieert hebben, gelyck Wy Renuntieren Cragt deses op het Reght van Confiscatie ons Competerende op het Erfdeel van des selfs Soon Henrick Egberts, twelck den selven wegens versterff van Syne moeder souwde Competeren tegens eene Seeckere Summe van penningen by ons ontfangen, Sullende Nogtans voornoemden Henr: Egberts, by aldien hij sigh souwde verstouwen onse Heerlickheeden en gebiedt te betreden, aenstonts worden geattrapeert en naer Reghten behandelt:

In waarheyts oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteeckent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 6^{en} april 1729.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

8-4-1729 en 12-3-1735 **485** [*folio 139 recto en verso*]:

Commissie gedepescheert opd~ Heer Jacobus Backer Lantschryver in den Bylant als Schepen en Heymraet In den Bylant Pannerden Millingen en Homoet &c

Commissie als ordinair advocaet voor den Lantschryver Petrus van Dockum Jur: utr: doctor.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen kondt en tuygen dat Wy verseeckert Zynde van d~ getrouwigheyt ende bequaamheyt van onsen Seer Lieven getrouwen Lant= en Marcken Schryver der Graeffschap Bergh Petr: van Dockum jur: utr D^r, den selven genadigh gecommiteert en aengesteld hebben, gelyck wy Committeren en aenstellen Cragt deses tot onsen Ordinair Advocaat, om onse en onser Huyses affajren die wy aen hem sullen Committeren en Voordragen met alle bedenckelycke Vlydt en getrouwigheyt Waerte nemen, uyt te voeren, te doen, ende te agter volgen alle tgeene wy hem in Commissis Sullen geven, waertegens hy sonder ijts tot onsen Lasten in Reeckeninge te mogen brengen, behalven de Verteerings= en ReijsCosten jaerlijks sal hebben en genieten eens voor all twee hondert gulden Hollants, die uyt onse Lantrentmeesterye ofte andere onse Domainen sonder onse naerdere ordonnantie aen hem tegens Quittantie sullen worden Voldaan; en heeft den Eedt van Holt en trouwe alreede in handen van onsen seer Lieven getrouwen Raat en Hoffdirector Eplen uytgesworen: ordonnerende aen alle onse Officieren en bedienden, dat Zij voorn: Petrus van Dockum voor onsen Ordinair Advocaet Sullen Kennen, Eeren, en Respecteren; alles tot onse genad~: Revocatie, die wij ons hiermede wel express~: Reserveren:

In waarheijt[s] oirconde hebben Wij dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraeff~: Segel becraghtigt op ons Slott S Heerenbergh den 8 april 1729.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

[*in de marge (ter hoogte van "eens voor all twee hondert gulden Hollants")*]:

Neffenstaende augmentatie ter Summe van tachtigh gulden Holl: wort hiermede bij ons geaprobeert en geconfirmeert, aengesien die Selve met onse Kennisse en genadige Ordre gedaan is:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 12^e meert 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

8-4-1729 **486** [*folio 139 verso*]:

Commissie als Lant= en Marckenschryver der Graeffschap Bergh op den Persoon van Petrus van Dockum.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo onsen Lant= en Marckenschryver der Graeffschap Bergh Johan Hoppenbrouwer overleeden is; soo ist dat Wij uijt besondere Consideratie ons Verseeckert houdende van de Getrouwigheyt en Bequaemheijt van den Hooghgeleerden Petrus van Dockum jur: utr: D^r, aen den selven geconfereert en gegeven hebben gelyck Wy Confereren en geven Cragt deses de Lant= en Marckenschryvers plaetse van onse Graeffschap Bergh, hem gevende volcoomen Last en Maght Dese Officieren aenstonts t'Aenvaerden ende te bedienen tot Sulcken Eere Emolumenten en profyten als Syne praedecessours Rightigh genooten hebben, Waertegens hy sall gehouwen Zyn in persoon binnen S Heerenbergh te Resideren, alle de gerigts prothocollen oock Marcken boecken met alle Chartres daertoe dienende Wel te bewaeren, alles Vlytigh te prothocolleren, onse Jurisdiction en gerechtigheeden in goede achttinghe te Nemen, ende onse Hoogheyt in de Bosschen, als yder haere deelen Wel te Conserveren, en voorts alles doen, wat eenen getrouwen Lant= en Marcken Schrijver Schuldigh is te doen, en om het selve wel naer te Komen, Sal gehouwen Zyn aenhanden van onsen Seer Lieven getrouwen en Hoffdirector Epele aen stat onser te praesteren den behoorlycken Eedt van Holt en trouw; ordonnerende aen onse Seer Lieve Getrouwe Lantdrost, en andere onse Officieren en gemeene onderdanen, en versoeckende alle andere, desen eenigsints aengaende den Welgemelten Petrus van Dockum voor onsen Lant= en Marcken Schryver onser Graeffschap Bergh te Erkennen; Want Sulx onsen genadige Wille is

In Waarheyts oirconde hebben Wy dese onderteeckent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 8^{en} April 1700 en negen en twintigh

«onderstont» / L:S: Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

8-4-1729 **487** [*folio 140 recto*]:

Renvers van d~ H^r Lantschryver Petrus van Dockum Wegens den Lantschryvers Dienst

Ick ondergeschreve bekenne en belyde Cragt deses dat Syn Hooghgraeff~ Excellentie den Hoogh gebooren Heer Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c aen my wel eene generale Commissie van het Lant en MarckenSchryvers Ampt der graeffschap Bergh op dato deses heeft gegeven, maer dat In Effect deselve volgens Conventie is een pantschap van voornoemden Dienst voor eene Summa van twee duysent eenhondert en vyftigh gulden /: wel verstaende dat d'acte van Commissie van het Lant en Dyckschryvers Ampt van de Vrij

Heerlickheit den Bylant Millingen Pannerden en Homoet, ende de twee hondert en Vyffthigh guldens by forme van pantschap, waer voor het Selve tot dato gebruyckt is, sullen gemortificeert Zyn, en hiermede Comen te Cesseren :/ te possideren soodanigh, dat Ick beloove voornoemden Dienst overte geven en te Quitteren, Soo rasch Hooghgemelte Syn Hooghgraeff~: Excellentie, den Heere Grave van den Bergh, ofte derselver Erffgenamen en Successeuren Sonder Interesse aen my voornoemde twee Duijsent een hondert en Vyffthigh guldens Sullen hebben gerestitueert en Voldaan; Sullende Hooghst gedachte Syn Hooghgraeff~: Excellentie ongehouden Syn bij myn overlijden aen myne Erffgenamen eenen penninck te Restitueren; Maer in Cas Ick eene andere Charge Souwde bekomen, ofte myne Affajres andersints Requireeren, Sal Syn Hooghgraeff~: Excellentie tegens affStand van het Lant en Marcken Schryvers Ampt aen my wederom te Rugge Setten twee Duijsent guldens: tot Naerkominge deses verbiende myn persoon en goederen ter judicature van den Provintialen Hove van Gelderlant, en Renuntiere op alle Exceptien en Privilegien, die aen mij eeniger Maete hiertegens souwden verLeent Zijn:

In Oirconde der Waerheit heb Ick dese eygenhandigh geteeckent en met myn gewoonlyck Cachet becraghtigt

S Heerenbergh den 8 april 1729.

was geteeckent

L:S:

P:V: Dockum [qq^{a?}]

8-4-1729 **488** [folio 140 recto]:

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Bekennen en betuygen Cragt en mits deses, dat wy uyt handen van onsen Seer Lieven getrouwen Peter van Dockum der Regten Doctor, Lant en marcken Schryver onser graeffschap Bergh hebben ontfangen eene Summe van tweeduijsent een hondert en Vyffthigh gls~ Hollants, Synde den pantpenninck Soo den Selven aen ons heeft getelt voor en wegens het Lant en marckenschryver ampt der graeffschap Bergh op dato bij Commissie aen hem verleent; Beloovende dat in Cas voorn: onsen Lant= en MarckenSchrijver van Dockum by volcomene gesunde dispositie Sijnde tot verbeteringe van Sijnen Staet eene andere Charge Soude bekomen, ofte Syne affayres andersints Requireerden, en voorsz~: Ampt aen ons Weder soude Willem affstaan /: alsoo den selven sulx aen niemant anders sal Cunnen Cederen :/ Wy in dit speciaal geval alleen, en niet naer desselffs OverLyden de Summe van twee duijsent gulden Sonder Interessen nogtans [in de marge toegevoegd: aen] hem sullen Restitueren: tot naekominge deses verbienden Wy onse Persoon en goederen ter Judicature van den Provintialen Hove van Gelderlant, en Renuntieren op alle Exceptien en privilegien die ons hiertegens te Staade Souwden Cunñ Komen:

Des t Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteeckent en Gesegelt op ons Slott S Heerenbergh den 8^{en} april 1729.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

L:S:

13-1-1729 **489** [folio 140 verso]:

Commissie van Scholtus der Heerlickheit Westervoort op den persoon van Johan van Brandenburg

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Doen kondt en Certificeren, dat op het onderdanigh versoek van Rudolph van Brandenburg Scholtus onser Heerlickheit Westervoort, die Wegens Sijnen Hoogen ouderdom en swackheit des Lichaams niet meer in Staet is, om Syn Officie als Zynde van de Cappaciteyt en bequaemheyte van des Selffs Soon Johan van Brandenburg, denselven daer toe wederom genad~: hebben gecommiteert en aengesteld; gelyck Wij Sulx doen Hiermede en Cragt deses hem gevende Last en Maght dit ampt in plaets Synes vaders aenstonts t aenvaerden en bedienen; alle Citatien Insinuatien Peyndingen en Executien en voorts allerleij gerichtelycke exploitien te doen, onse genedige ordres, ende die hem van onse tydlycke Officieren van onsent wegen sullen gegeven worden te gehoorsamen en te pareren; oock alle Breuckhafftige tot Syner Kennisse Komende aen onsen Officier aldaer, en onsen advocaat Fiscaal getrouwelyck aenbrengen; voorts alle Delinquanten vervolgen en soo mogelyck appraehenderen; in het Baeden der diensten gelyckheit houwen, sonder den eenen meer te beswaeren ofte Verschoonen als den Anderen; op onse Jurisdiction Vlijtigh passen, dat wij daerinne gelyck oock in ons Jaghte en Domeijnen niet vernaadeelt worden Waertegens hy sal genieten alsulcke Emolumenten en profijten en gerechtigheeden als daertoe behooren, ende Sijne voorsaeten Scholtussen met Reght genoten hebben; ordonnerende onsen tydlycken Officier en onderdanen aldaer gemelten Johan van Brandenburg voor Scholtus t'Erkennen en te gebruycken alles Nogtans by provisie ende tot onse Revocatie die wij wel expreslyck Reserveren Sonder daer van gehouwen te Zyn eenige Redenen te geven: ten welcken eynde hij aen ons ofte onser gecommiteerden Handen Sal praesteren den behoorlycken Eedt van getrouwicheit,

des t oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons aengeboren Graefflyck Segell becraghtigen Laten: op ons Slott S Heerenbergh den 13 Januarij 1729.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

Praestitit juramentum Fidelitatis / Me praesente / Abr: de Both.

1-1-1729 **490** [folio 141 recto]:

Commissie van Geheyme Raet en Stalmeester vant Hooghgraeff~: Huys Bergh op den Persoon van de Heere Johan Henrick van Schlaun

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en tuygen dat Wy den HooghwelGeb~: Johan Henrick Van Schlaun uijt eijgene Motiven ten opsichte van Syne ons welbekende besondere goede Qualiteyten gecommiteert en aengesteld hebben gelyck wij Committeren en aenstellen Cragt deses tot onsen, en onser Huysen Geheyme Raath, en Stalmeester, om alle onse voorkomende Affajren soo binnen als buyten Lants in voorn: Qualiteyt te Respiteren, en het noodige daerby te besorgen, onse Jurisdiction Regalien Reght en gerechtigheeden naer desselffs uytterste Vermogen helpen maintaineren, Overall ons, en onser Huyses Ehre en profyt Soecken, en Schaade Soo veel doenlyck en mogelyck traghten voortte Komen en aff te wehren; gevende aen hem Speciale Maght en gewelt om onse Cancellarie in behoorlycke goede ordre te brengen Waer naer Sigh onsen Lieven getrouwen Secretaris

Abraham de Both Sal hebben te gedragen. En heeft den Eedt van Holt en trouwe aen onse handen gepraesteert; Ordonnerende en beveelende aen alle onse Officiëren, Bedienden, en onderdanen dat Zij voorñ: onsen Seer Lievengetrouwen Johan Henrick van Schlaun voor onsen en onses Huijses geheymen Raeth en Stalmeester Sullen Kennen, Eeren, en Respecteren alles tot onse genadige Revocatie, die wij ons wel Expresselyk voorbehoudwen:

In Waerheyts oirconde hebben Wij dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraefflyk Segel becragtigt: op ons Slott S Heerenbergh den eersten Januarij 1729.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

16-4-1729 **491** [*folio 141 recto*]:

Missive aend~ Heere van Balveren Ampts joncker in overbetuwe

Hoogh welgebooren Heer

Den Brief van UHooghwelgebooren ons toegesonden hebben wij ontfangen waerop Comt in antwoort dat wij wel Resolveren Willen de Heerlickheyd Homoet Cum appendentiis tegens de Waerdye aff te Staen Sal ons derhalven [*in de marge toegevoegd*: oock] aengenaem Zyn U Hooghwelgeb~: by ons te sien, en in onderhandelinge daer over te treden die wy Syn

Hooghwelgebooren Heer / U Hooghwelgeb~^{ens} Dienstwillige

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

op ons Slott S Heerenbergh 16 april 1729.

20-4-1729 **492** [*folio 141 verso*]:

Commissie op Jacobus Backer als Schepen en Heymraeth van den Bylant Millingen Pannerden en Homoet &c

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Alsoo door Renuntiatie van onsen Seer Lieven getrouwen Petrus van Dockum onsen gewesen Lant= en Dyckschryver onser Vrij Heerlickheyd den Bylant Millingen Pannerden en Homoet een Heijmraeth en Schepenplaets aldaar is komen te Vaceren, en Noodigh Zynde dat die wederom met een bequame persoon worde voorsien; Soo ist, dat wij daertoe gecommitteert en aengesteld hebben, gelyck Committeren en aenstellen Cragt en mits desen tot Heimraet en Schepen van Voorñ: Plaetsen onsen Seer Lieven getrouwen Jacobus Backer Lant= en DijckSchryver onser vrij Heerlickheyd den Bylant Millingen Pannerden en Homoet, met Last en Maght de Selve aenstonys t'aenvaerden, en te Vertreden; en Wijders te doen wat Sulcke Dienst Vereijst, ende een Heimraet en Schepen Schuldigh is te doen, tot alsulcken gehalt Eere en Profijten als daertoe Staen, en Syn praedeceesuur als Heimraet en Schepen met Reght genoten en geprofitteert heeft; Ordonnerende dien Volgens aen onsen amptman, Rentmeester, voorts gericht Scholtussen en onderdanen van onse Vry Heerlickheyd den Bylant, Millingen, Homoet, dat Sy voorñ: onsen Lant:

en DyckSchryver voor Heijmraet en Schepen aldaer Sullen Kennen, Eeren, en Houwden: alles tot onsen genad~: wederseggen:

des t Oirconde hebben Wij dese geteekent, en met ons Hooghgraeff~: aengebooren Segell becragtigt op ons Slott S Heerenbergh den 20 April 1729.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

21-4-1729 **493** [*folio 141 verso*]:

Den 21 april 1729 Den aankoop vant Huys opden Poll tot Millingen Staende van Frederick Meurs genad~: geaggreeert en geratificeert en aen den Rentmeester Van der Veecken geordonneert tegens behoorlycke Cessie en opdracht den Coops Schillingh met 431 gulden te voldoen, die met Quittantie in uijtgaave Sullen geleden worden

dato als boven.

23-4-1729 **494** [*folio 142 recto*]:

Missive aen d~ Heere Baron van Rhede Heere tot Hervelt Wegens de Jaght in d~ Hoogheijt Wisch

Hooghwelgebooren Heer en Vrindt

Alsoo ons door de Heer Amptman Reygers is voorgedragen, dat U Hoogh Welgeb~: omtrent Hervelt jagende, dicwils in Syn plaisier wort verhindert, mits het Wilt van u Hooghwelgeb~: district, Sigh in ons gebiedt Retirerende, ophoude, en dat Wy dien volgens aen U Hoogh Welgeb~: Souden Plaisier doen, Wanneer Wy Souden permitteren hetselve in ons gebiedt te vervolgen; Soo ist dat Wy in dese ende alle andere Vordere Occasien U Hoogh Welgeboren alle aengename Diensten en mogelycke Plaisier doen Willende, aen U Hoogh Wel geb~: persoon en bij Sigh hebbende geselschap /: Soo veel aen ons is :/ als Zynde de Hoogheijt Wisch tweeheerigh hiermede /: Edogh onder Revocatie :/ Seer geerne Verwilligen en permitteren dat u H:W:geb~: /: waer voor wij alle Hooghaghtinge hebben :/ de Jaght in het Varsseveltsche Exercere; Weswegen wij aen onse Vorsters en Jagers sullen doen beveelen, om hier tegens onbedagtelyk noch onwetentlyk niet het minste te ondernemen waerdoor U H:W:geb~: plaisier eeniger maten soude werden gestoort ofte gedeminueert; Wenshende Occasie te hebben, met U:H:W:geb~: vordere Kenschap te maacken, en meerdere diensten te Connen doen die wy met besondere Aghtinge Zyn

Hoogh Welgebooren Heer en Vrindt

U Hoogh welgebooren VrientWilligen Dienaer

Signé

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

Op ons Slott S Heerenbergh den 23 april 1729.

23-4-1729 **495** [*folio 142 recto en verso*]:**Volmaght op d~ Heer Amptman Reygers om de Saacken wegens de Diensten en Dienst Haver tegens d~ Ingesetene van Gendringen en Etten by de Lantschap tot Zutphen vergaedert Zynde te besolliciteren etc:**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt ende te Weten, dat wy hebben gecommiteert en Volmagtig gemaackt gelyck wij Committeren en beVolmagtigen Cragt deses den Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Anton: Joseph Reijgers Jur utr: D' Amptman en Rigter des Furst= en Keijserlycken vry Wereltlycken Stichts Elten &c om alle onse Saacken tam active quam passive, en wel in Specie de Saacke wegens de Diensten Diensthaver en gerve Zaaden den Drossard Everhard Verheull, ende den Scholtus onser Heerlickheeden Gendringen en Etten H: Spaen Respectivelyck Competerende, waer over In den jaere 1724. voor den Hove Provinciaal van Gelderlandt in Cas van Spolie, turbel, en Indraght tusschen voornoemden Drost en Scholtus aenLeggeren ter Eenre /: waermede ons doenmaals pro Interesse gevoeght, oft voor soo veel noodigh en Dienstigh geintervenieert hebben /: en twee pagters van de Reeckenkamer Tichelavent en Nijenhuijs genaamt, oock andere in: en opgesetenen der voornoemde Heerlickheeden Verweerderen ter andren Zijde proces is gereesen, by dese Lantschap althans tot Zutphen vergaedert die Saacken te besolliciteren, Respiteren en waerte Nemen daerover in onsen Name Requesten te praesenteren, mette Edele Mog~: Heeren bij Lantschaps Resolutie in dato den [*ruimte opengelaten*] octob. 1727. uyt de Respective drie Quartieren deser provincie tot verhandelinge en affdoeninge deser Saacken gecommiteert in Conferentie te treden, de propositien en Voorlagen des wegen te Doen, aen te Hooren; daerop tot onsen meesten Nutte en Oirbaer te Resolveren, en soo veel doenlyck die Hangende Verschillen in onsen Nahme t'accorderen en te teecken; om eens ist mogelyck, een eynde van Saacken te hebben, ende voorts alles des wegen te doen ende te Laeten, t geene Wij Selffs in persoon Zijnde, souwden Connen en Willen doen; Beloovende voor goet ende van Waerde te houwden alle t geene door onsen bovenge~: gecommiteerde hierinne Sal worden gedaan en hem in alles t'Indemnisieren, met maght van Substitutie, oock soo noodigh assumptie van een oft meerdere;

Des ten Oirconde hebben Wy dese eijgenhandigh onderteeckent, en met ons Hooghgraeff~: Segel becraghtigen Laaten Op ons Slott S Heerenbergh den 23 April 1729.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

25-4-1729 **496** [*folio 142 verso en 143 recto*]:**Placaet tegens het Singen van Fameuse en Injurieuse Liedekens als mede het Speelen Roepen en Tieren op Son= en Heyligh dagen tot Boxmeer en Ste Anthonis.**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo Wij in Ervaeringe Syn gekomen, dat in onse Vrij Heerlickheeden van Boxmeer en Ste Anthonis allerhande Insolentien gepleegt worden met fameuse en Injurieuse Liedekens Soo wel binnen als buytens Huijs te Singen, als oock met Speelen Roepen en Tieren op Son: en Heyligh dagen; waer door de Godts Dienst argerlyck gestoort en gediminueert Wordt; Soo ist, dat Wij om diergelycke Injurien en Insolentien voortekomen, Ordonneren mits desen, dat niemant voor den tyt van een jaar op de Straeten en wegen Sal mogen Singen eenige fameuse Liedekens op poene van drie goutguldens, Welcke boete d'ouders voor haere Kinderen sullen moeten betalen, ofte deselve op ons Kasteel veertien dagen te water ente broot sullen geseth worden, ofte andersints

soodanigh gestrafft, als onsen gerichte Sullen ordeelen te behooren gelyck oock de kinderen Sullen gedaan worden ofte gestrafft, die ijmant op de Straat sullen affronteren, verpligtende de ouders alle Devojren aen te Wenden, hunne Kinderen van dusdanigh Singen en affronten aff te houwden.

Dat oock Niemant het zy groot ofte Kleyn Sondagh oft Heijligdagen onder den dienst van Negen uren tot twalff oock onder de Vesper en Loff op de Straaten Wegen en Kerckhoff sullen mogen Speelen met wat Spell het oock Souwde mogen Zyn op poene van eenen gout gulden mede tot Laste van d'ouders; ofte dat acht dagen te Water en te broot sullen geseth worden; Sullende den Righerboode gehouwden syn op die Son: en Heyligh dagen t advigileren, ende daernaer te gaan sien, op welckers verklaringe alleen Recht sal worden gedaan; ende op dat Niemant Hiervan Ignorantie Kan Praetenderen Sal dese behoorlyk worden gepupliceert en geaffigeert,

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 25 april 1729.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

4-6-1729 **497** [*folio 143 recto en verso*]:**Placaet wegens het verduyteren veralienen versplyten van Hoff= [*doorgestreept*: en Thyns] goederen tot Boxmeer en Ste Anthonis etc**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen kondt en tuijgen, dat naedemael onse Hoffboecken medebrengen, en bij placaten door onsen Seer Lieven en Hooghgeerden Heer Ohm den Hooghgebooren Heer Oswald Grave tot den Bergh en Ritbergh Hooghloff~: memorie &c &c &c in dato den [21, *veranderd in*:] 20 Novemb: 1691. geëmaneert, is Blyckende, dat geene Hoffgoederen onder onse vrye Heerlickheit [*tussengevoegd*: van] Boxmeer en Elders gelegen van de besitters der Selve verspleeten verdeelt, beswaert, versett, verkogt veralieniert, veel weyniger ten Lantregten gedisputeert, gevest oft opgedragen mogen worden buyten ons Consent beLieven en VoorWeten; Item die selve Hoff [*doorgestreept*: en Thijns] goederen wanneer die Verstorven, ofte Ledigh Zyn, ofte oock met ons Consent Verkoght worden aen ons met Seeckere Recognitie uytwysens opgemelte Hoffboecken Staen te gewinnen; alles op verbeurte derselver; Dan alsoo wij in Ervaeringe Komen ende ons bericht is, dat eenigen tijt Herwaerts daerinne groot Misbruijck gevallen; en voorñ: onse Hoff [*doorgestreept*: en Thijns] boecken ordonnantien en Statuten syn worden gecontravenieert, alles Verstreckende tot Verkleyninge onser onderpanden en Vermindinge onser paghten; om het Welcke naer mogelykheit Voortekomen; Beveelen hiermede genadigst en wel Ernstelyck; dat alle die geene Soo van ons Hoff: [*doorgestreept*: ofte Thyns] goederen besitten, en niet gewonnen hebben, sigh sullen te Boeck doen stellen en behoorlyk Qualificeren Laaten naar Hoff [*doorgestreept*: en Thijns] Regten binnen den tyt van twee maanden naer publicatie deses, ende soo ymant daer van eenighe parceelen buyten ons Consent en Voorweten had Versett veralineert, ofte beswaert, op wat maniere Sulx oock geschiet mogte Zijn, die Sullen Sy wederom vry maacken binnen voorñ: tijt van twee maanden naer de publicatie, ende die selve by onsen Hoff= [*doorgestreept*: en thyns] Rigter behoorlyck aengeven en Laten te boeck brengen; als mede dat oock die Hoff= en thijns goederen buyten ons genadigh Consent en VoorWeten niet Sullen worden verspleeten veralieniert noch verkoght, ook niet ten Lantregten gedisputeert gevest noch opgedragen, Waer op onsen Lantschryver wel te Letten ente Reguarderen Sall hebben dat Sulx nooyt geschiet, alles op poene, dat de Selve onderpanden Soo aen ons Hoffhoorig [*doorgestreept*: en thyns plighigh] Zijn, binnen voorñ: tyt van twee maanden niet behoorlyk aangegeven Zijnde, als van outs sullen

verbeurt, ende tot onse Tafel vervallen Syn waer naer een yder sijn kan Righten, en Syn Schaade Keeren, en sal dese onse ordonnantie ter behoorlycker plaetsen worden gepubliceert en geaffigeert;

des t'oirconde hebben Wij dese eijgenhandigh onderteekent, en met ons aengebooren Hooghgraeff~ Segel becragtigen Laaten; Op ons Slott S Heerenbergh den [*doorgestreept*: 24 April] [*bovengeschreven*: 4. Junij] 1729.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

27-4-1729 **498** [*folio 143 verso*]:

Op het Request van d~ H^r W Rodenbergh qq^a versoekende Octroij om eenen mergen Hoffgoet te mogen verkoopen

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Octroyeren en permitteren aen den Supplⁱ qq^a, dat hij den Hierinne gementioneerden mergen Lant aen onsen Huijse Boxmeer Hoffhoorigh Zynde tot affLegginge van Boedels Schulden sal mogen veralieneren en verkoopen mits dat achtervolge alle tgeene naer Usantie van onse Hoffhoorige Kamer wort vereyscht, ons, ende een ijder Syn goet Reght voorbehouden

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 27 april 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

---

27-4-1729 **499** [*folio 144 recto*]:

Op het Request van d~ Heer Baron d'AmaSaga om Syne Hoff en Leengoederen te mogen veralieneren en verkoopen

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octroyeren en permitteren aend~ H^r Remonstrant, dat hij Syn Leen en Hoffgoederen Sal mogen beswaeren en Verkoopen, mits dat praestere alle tgeene naer usantie van onse Leen= en Hoffkamer wordt vereyscht; ons, ende een ijder Syn goet Reght daeraen onvermindert en voorbehouden:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 27 April 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

---

27-4-1729 **500** [*folio 144 recto*]:

Octroij opt Reqⁱ van d~ Eerw: Heere Pastor en Armen Meester tot Boxmeer, om op de Hoffgoederen van d~ H^r Baron de AmaZaga By Commer en arrest te mogen procederen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Gesien den Inhoude deser Requeste, Octroyeren en permitteren aen de Supplianten dat Zy op de Hoff en Leengoederen vand~ Heer Baron de AmaZaga tot Invorderinge van haere Reght-maetige praetensie Sullen mogen Kommer en Arrest Leggen, en in Cas van oppositie, daer op

entegens tot den uyteijnde Procederen, mits dat achtervolgen alle t geene naer usantie van onse Hoff: en Leensale Wort Vereyscht; ons, ende een yder Syn goet Reght voorbehouden:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 27 april 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

---

28-4-1729 **501** [*folio 144 recto*]:

Remissie van tien malder Rogge en tien malder Haver voor de H^r Rentmeester Johan Henrick Verheyen

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Hebben op het Versoek van onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Johan Henr: Verheyen tot Vergoedinge van des selfs Schaade van Rogh en Haver, op onsen Solder tot Boxmeer eenige Jaaren Herwaerts geleeden uijt besondere Consideratie eens voor all toegeleght tien malder Rogh, en tien malder Haver, die in Syne Reeckeninge in uytgaave Sullen valideren:

Actum op ons Slott S Heerenbergh den 28: april 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm

3-6-1729 **502** [*folio 144 recto*]:

Op het Request van Maria en Magdalena van Beeck versoekende octroij om een Camp-ken Bouwlant Hoffroerigh Zynde te mogen verkoopen

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Octrojeren en permitteren aen de Suppliantinnen dat het Maas Kampken groot 161 Roeden aen ons Hoffroerigh Zynde [Sal, *veranderd in*:] Sull~ mogen veralieneren en verkoopen, mits dat achtervolgen alle tgeene naer Style van onse Boxmeersche Hoffroerige Kamer Wort Vereyscht: ons, ende een ijder Syn goet Reght voorbehouden.

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 3 Junij 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

1-1-1729 **503** [*folio 144 verso*]:

Ordonnantie van 100 gls~ In faveur van d~ H^r Lantschryver Hengst jaerlyx usque ad Revocationem uyt den ontfanck der vrye Heerlickheyte Boxmeer te betalen

Wij Frans Wilhelm

In Consideratie van de Moeijte en weynigh Salaris Soo onsen Seer Lieven getrouwen Lantschryver onser vry Heerlickheyte Boxmeer van des selfs dienst is genietende, Soo hebben aen den Selven jaerlyx uyt onse Rentmeesterye van voorñ onse vry Heerlickheyte Boxmeer t'ontfangen toegeleght een hondert guldens, Waer van het eerste Jaer verschenen Sal Syn den eerste January 1730. die aen hem tegens Quittantie Sonder onse vernere ordonnantie Sullen betaalt worden, Waernaer onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester onser vry Heerlickheyte Boxmeer Sijn onderdanigst te

gedragen heeft; Edogh Sonder Vernere Consequentie, ende dat de Revocatie hier van aen ons sal vrij staan sonder gehouwen te Zijn eenige de minste Redenen te geven, en dat onsen Lantschryver Sal verpligt Zyn in het Particulier ons profijt naer vermogen in alles te Soecken, en Schaade te Keeren,

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 1^{en} January 1729

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

en ter Zyde Stonde Het Hoogh graefflyck Segel in Rooden Lack uytgedrukt

4-6-1729 **504** [*folio 144 verso en 145 recto*]:

Placaet en ordonnantie wegens het Leggen van eenen Dyck Langs de Hegh op de veerstraet om het Soomer water daer voortte Keeren

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen te weeten dat alsoo bij experientie tot twee Reijzen bevonden is, het Somer water door een dyck Langs de Hegh in de Veerstraet binnen onse Vry Heerlickheyt Boxmeer kan gekeert Worden, en dat om het Leste Hooge Water voortte Komen en te Keeren, aldaer eenen Dyck geleght is; Soo beveelen en ordonneren Wy dat denselven dyck tot perfectie door de samentlycke Ingesetenen sal gebraght en onderhouwen worden, en dat niemant Sigh onderstaan sall van voorseiden en andere dijcken Aerde aff te Nemen op poene van vijffentwintigh gulden yder Reijse by dengeenen die Sulx doen te verbeuren, Sullende dengeenen die de Straet moet maacken daer voor Responsabel Zyn, ende de boeten betalen tot dat den Daader, die van den dyck d'aerde sal affgenomen hebben sal aenwysen, Edogh alles naer goet vienden van onsen Drost

Verbieden oock dat niemant van andere dycken aerde ofte Sandt Sal haalen ofte Graven, ofte in de dycken Coollen Aerd appelen ofte Wortelen graven en Inleggen op poene van drie golt gulden,

Dat oock niemant omtrent de weegen ofte gemeene voetpaaden Sal mogen int water Leggen eenigh vlas waer door de Passanten met Stanck geincommodeert worden, en dat oock geen beesten Langs de dycken Sullen weyden mogen;

dat oock niemant omtrent de plaatse alwaer ondergetrouwde [*tussengevoegd*: oft getrouwde] persoonen wonen ofte Sigh Sullen bevienden Soo wel binnen als buytens Huijs, ofte op wat plaatse het moghte Zyn, sal mogen Schieten op poene van vyffentwintigh guldens; Verners Inhaererende het placaet op het Eijsschen van Schattbieren den 16 martij 1714. gegeven; ende opdat Niemant Hier van Ignorantie kan praetenderen Sal dese onse ordonnantie behoortlyk worden gepubliceert en geaffigeert:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 4 Junij 1729.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

L: S:

29-6-1729 **505** [*folio 145 recto*]:

Approbatio van Sententie Contra de gedetineerdens Viervoet en Klinckenbosch gegeven

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Approberen en Confirmeren voorstaende by onpartydige Regtsgeleerde gewesene Sententie Contra D: Viervoet en N: Klinckenbos en ordonneren aen onsen Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickheeden Gendringen en Etten deselve op Gewoonlycke plaetse ter Executie te doen stellen

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 29 Junij 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

28-6-1729 **506** [*folio 145 recto*]:

Ordre tot Convocatie vand~ Geerffdens tot het affhooren der Kercken Reeckeninge van Gendringen &c

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Overmits het Interesse van onse Gendringse Kercke Vereyscht dat d' openstaende Reeckeningen derselver Kercken goederen ten Spoedigsten Worden affgehoort en geslooten; Soo ordonneren aen onsen Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickheeden Gendringen en Etten, dat de brieven van Convocatie aen de Samentlycke Heeren Geerffdens Sal Laten affgaan, oock soo Noodigh, met Biljetten doen affigeren, ten fine om op den Elffden des aenstaenden Maents Julij op gewoonlycke ure en plaetse tot Gendringen te Compareren, de Kercken Reeckeningen aldaer affhooren en sluijten en wyders doen en beraamen, tgeene ten meesten Voordeele der Kercke Sullen bevienden te behooren; oock sal onsen voorn: drossard den Kerckmeester doen aen seggen dat Syne Reeckeningen tijdigh Vervaerdige, om de Selve naer behooren ter auditie te Connen Praesenteren

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 28^{en} Junij 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

15-5-1729 **507** [*folio 145 verso*]:

Missive van de Heer Baron van Rheede aen Syn Hooghgraeff~ Excellentie over de permissie van de jagt usqui ad Revocationem in d~ Hoogheyt Wisch &c

Arnhem den 15 May 1729.

Hoogh Welgebooren Heer grave

Op onse Laatste Landelycke Vergaederinge tot Zutphen heeft den Heer Amptman Reygers my ter handt gestelt UH:G: Exties aen mij Seer geeerde missive vanden 23° der voorleden Maent, waerdoor U.H:G: Ex^{tie} de goetheyt heeft gehadt van mij te permitteren voor soo verre hem aengaet /: onder Revocatie :/ dat tot Hervelt in de Jagt tyt met myn byhebbende geselschap het Wilt van my onder Varssevelt sigh retirerende te sullen mogen vervolgen, ende Jagt aldaer Exerceren; Ick ben U:H:G: Ex^{tie} ten hoogsten voor dese aen my bewese Weldaet verpligt dewelcke altoos met alle bedenckelycke Danckaerheijt Sall Soecken t Erkennen en oock niet abuseren, van

dese Vergunde Goetheyt, als sullende noyt verder komen in de Hoogheyt Wisch, als aen mijne Kant van Varssevelt; Ick sal mij seer geluckigh aghten Occasie te mogen hebben, van weder yts tot U:H:G: Exties Dienst ofte plaisier te Connen Contribueren, biddende daer van Volkomen gepersuedeert te Willen Syn, als mede dat Ick met veele HooghAghtinge Waerlyk ben en met alle Respect altoos sal blyven.

Hoogh Welgebooren Heer Grave

U:H:G: Ex^{tie} Seer onderdanigen en gehoorsam– Dienaer

was onderteekent

G:A: Van Reede.

9-8-1729 **508** [*folio 145 verso*]:

Ordre aen d~ Borghgreeff tot Ulfft Frederick Haeffkenscheyt wegens het uyt haalen van den Tiend uyt Plueren Horst

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Overmits aen ons den tiend uyt Plueren Horst alnu gescheurt Zynde is Competerende; Soo Ordonneren aen onsen Borghgreeff Frederick Haeffkenscheijt den selven tiend op de beste Maniere Doenlyk daer uyt te haalen en op eene drooge plaatse neder te Leggen, Sullende hem des wegen in alles Guaranderen en Kost en Schadeloos houwden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9^{en} Augusti 1729.

«onderstont»

Frans Wilhelm –

16-8-1729 **509** [*folio 145 verso en 146 recto*]:

Op het Req^t van Jacob Dercks de Moll, om 3 mergen Bouwlant Hoffroerigh te mogen veralieneren en verkoopen

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Octroyeren en permitteren aen den Supp^t dat dese Hierinne gemelte drie Mergen Hoffgoet Sal mogen veralieneren en verkoopen, mits dat achtervolge alle t geene naer usantie van onse Boxmeerse Hoff hoorige Kamer wordt vereijst, ons, ende een yder Syn goet regt onvermindert

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 16 aug~: 1729.

«onderstont»

Frans Wilhelm –

16-8-1729 **510** [*folio 146 recto*]:

Op het Req^{te} van Peter Ant: Peelen Versoekende om twee parceelen Lant, als een weijkamp alhier op den Hoeck van de Veerstraet en 7/4 Bouwlant op de Baakelgert gelegen Hoffhoorigh zynde te mogen transportereren

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Approberen den Verkoop van die twee hierinne gemelte Hoffroerige Parceelen door den Suppliant alreede gedaan, en octroyeren aen hem dieSelve behoorlyk te mogen transportereren, mits dat eghter achtervolge alle tgeene naer Hoffregten van onse Boxmeersche Hoffhoorige Kamer Wordt Vereijst; ons, ende een ijder Syn Reght Voorbehouwden:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh d~ 16 aug~: 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

17-8-1729 **511** [*folio 146 recto*]:

Op het Req^t van Henricus van den Neerhoff om Synen Weijkamp te mogen Verkoopen

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Octrojieren aen den Suppliant, dat hy den Hierinne gemelten Weykamp sal mogen veralieneren en Verkopen, mits dat achter Volge alle t geene naer usantie van onse Boxmeerse Hoffhoorige Kamer Wordt vereijst; ons, ende een yder Syn goet Regt voorbehouwden

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 17^{en} augusti 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

20-4-1729 **512** [*folio 146 recto en verso*]:

Permutatie van eenige Stucken Lants met de Pastorye van Pannerden

Op Heeden den 20 april 1729. is tusschen de Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c ter eenre, ende David Hajenius Praedicant tot Pannerden en Doornburgh ter andre Zyde Wegens Permutatie van Seecker Stuxken Lant Overeengekomen in Maniere als Volgt

Namentlyck syn Hooghgraeff~: Excellentie geefft over in Vollen eigendomb aen de pastorye tot Pannerden een Stuck Lants Liggende onder de Bouwinge by Arent Otten in Paght gebruikt genaemt den Langen Kamp groot ongeveer drie mergen gelegen Vast aenden Langen Kamp van de Pastorye; Sullende blyven tiend pligtigh aen Syn Ex^{tie}, en beswaert worden met Soo Veel Verpondinge, als van ijder Mergen in de Bouwige van Arent Otten betaalt wordt, Sampt ampts, en Heerlickheijts Lasten, Blyvende de Pastorije in Syn Roeytaall van Dijck en Weeteringe als Van Outz:

Waertegens den Praedicant wederom in Vollen eigendomb overgeefft, aen Hooghgemelte Sijne Hoogh Graeff~ Excellentie dese Stucken Pastorije Lant Liggende tusschen de Landeryen van Syn Hooghgraeff~ Excellentie, toestendigh ende de pastorye ongelegen; Eerstelyck van de Pastorije soodanigh Stuck, als van d'Aerdsche Straete doorschiet tot in den Rhijn, soo door de Bouwinge by Arent Brants als door de Weyde By Herman Hoet tegenwoordigh in pagt, groot ongeveer twee

mergen, ten tweeden een derde part van de Weyde op den Steen in de Bouwinge by Jan Goris in pagt, gelegen groot ongeveer eenen mergen

Aldus bij ons overkommen geaccordeert en beteeckent, Voorbehouwdens d approbatie van den EerWeerde Classis van Nijmegen m[e]t Versoeck van Registrature in des Selffs Acta:

Signatum op het Slott S Heerenbergh den 20 April 1729.

«was onderteeckent» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

David Hajenius V: D: M: In Pannerden en Doornenburgh.

Deese hier voorgemelte Permutatie is bij de Eerwaerde Classis van Nymegen gehouwden extraordinair d~ 8 Junij 1729 /: als daertoe van de voorgaande Ordinaire Classis volkomen geauthoriseert :/ ten eenemaal geapprobeert, en benefens den Permutatie brief in hunne Acten geinseert: Quod Testor S: de Rhoor Pastor in Herwen en Aert ut Classis Neomag~: H:T: Scriba.

4-9-1729 **513** [*folio 146 verso*]:

Volmaght op de Heer Greffier Thores om de magistraet tot Dixmuden te veranderen van den 17^e 7^{bris}: 1729. tot prima majj 1730 – gedateert den 4 7^{ber} 1729.

[*de rest van de tekst ontbreekt (er is wel ruimte voor opengelaten)*]

7-9-1729 **514** [*folio 147 recto*]:

Permissie voor de Heer van Lynden tot Ressen om in de Heerlickheijt Westervoort te mogen jagen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern etc: etc: etc~

Doen Kondt en tuijgen dat Wy op het versoeck van den Hoogh Welgeb~: Heer Jaspar Henrick Van Lijnden tot Ressen Raet des Furstendoms Gelre en Graeffschap Zutphen, gepermitteert hebben gelyck permitteren Craght deses, dat den Selven voor Syn plaisier de Jaght Sal mogen Exerceren in onse Vry Heerlickheijt Westervoort; ordonnerende aen Onse Officieren aldaer, en alle die het aengaen moghte voornoemd~ Heere van Lynden tot Ressen geen Verhinderingen ofte beLeth te doen; Edogh alles tot onse Revocatie:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 7 Septemb~ 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

[*aantekening in de marge:*]

1735. Den 9= 7^{bris} Diergelycke permissie gegeven, om in de Heerlickheijt Pannerden te mogen jagen.

[*onder het afschrift (gedeeltelijk in de marge):*]

Soodane permissie met de Clausule van Revocatie, om in de Heerlickheijt Pannerden te mogen Jaagen gegeven aen d~ Lantschryver van Overbetuwe Henrick Van Hulst en des Selffs Soonen den 7: 7^{bris} 1729.

19-9-1729 **515** [*folio 147 recto*]:

Denuntiatie van de Commissie als Statholder in de Hoogheyt Wisch aen Herman Bosboom den 21 Janñ 1712. genad~: verleent

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Verklaren mits [*tussengevoegd*: desen], dat wij uyt seeckere Beweegh redenen gerevoceert en Vernieticht hebben, gelyck Wy Hiermede Revoceren en Vernietigen de Commissie A^o 1712 den 21 January aen Herman Bosboom als Stathouder in de Hoogheyt Wisch genad~: verleent, den selven ontslaande van Synen Eedt in Soodane Qualiteyt aen ons gedaan: en Committeren onsen Seer Lieven Getrouwen Raet en Hoffdirector Eplen aen voorñ: Herman Bosboom daer van Kennisse te geven, ende de denuntiatie te Doen.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 19^{en} 7^{bris} 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

24-9-1729 **516** [*folio 147 recto*]:

Confirmatie en approbatie van d~ Commissie als Amptman tot Ulfft op d~ Heere Amptman Reygers

Wij Frans Wilhelm grave

In soo verre d~ amptmannie van Ulfft aengaet, approberen en Confirmeren de Commissie van onse Seer Lieve en Hooghgeeerde Tante d~ Hooghgeboorne Vrouwe Leopoldina Gravinne tot den Bergh en Ritbergh Hoogh Loff~: memorie in dato den 12^e x^{bris} 1716. op d~ H^r Amptman Reijgers geñ: Verleent:

Sign: op ons Slott S Heerenbergh 24^e 7^{bris} 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-9-1729 **517** [*folio 147 verso*]:

Commissie van onderscholt van Zeddarn op Gerrit Everts

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Doen Kondt en te Weten, dat Wy tot onderscholtus van Zeddarn hebben aangesteld gelyck aenstellen mits desen Gerrit Everts, om dese Syne bedieninge getrouwelyk waer te Nemen, onder onse ondersaten gelyckheijt van Diensten te houwden sonder den eenen meer als den anderen te beswaaren ofte te Verschoonen, alle Breucken aen te brengen, onse Officieren en bediende te gehoorsamen in alle tgeene deselve onsen dienst ofte Justitie raekende hem Sullen beveelen: boven dien geven hem maght en Expressen Last om op onse Wiltbane te passen ende deselve te Verdedigen naer uijterste Vermogen tegens alle onberegthigde Schutters en Jagers, deselve aen onsen Jagermeester aenbrengen; ende voorts alles getrouwelyk te doen wat eenen onderscholtus behoort te doen; Waeromme hy sal hebben te praesteren den Eedt van getrouwigheyt, ende dien Volgens jaerlyx te genieten Soodane Vrugten baeten en Emolumenten als daertoe staen, ende Rigtigh mogen genoten Worden: ordonnerende aen alle onse Officieren [*doorgestreept*: en]

bedienden ende ondersaten voorñ: Gerrit Everts tot onderscholt van Zeddum t'Erkennen ende in Cas noodigh t'adsisteren: alles bij provisie, ende tot onse Revocatie

Sig~: op ons Slott S Heerenbergh den 24 7^{bris} 1729.

«onderstont:» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

30-9-1729 **518** [*folio 147 verso en 148 recto*):

Obligatie van 25/m gls~ In faveur vand~ Heer Wilhelm jan van Dedem iñ Wildentiend tot Varssevelt gevestigt

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

en Wij Maria Catharina Gravinne tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c in Caeteris Videatur tit: fol: 45. [*zie tekst 139*)]

[*N.B.: de navolgende tekst is na de aflossing geheel doorgestreept:*]

Doen Kondt en tuygen dat wij wel en deugdelyk opgenomen en ontvangen hebben van den Hooghwelgebooren Heer Wilhelm Johan van Dedem en Vrouwe Gerbrigh van Delen Heere en Vrouwe van Den Bergh &c en Haer Hoogh Welgeb~: Erffgeñ eene Capitale Summe van Vyff en twintigh duysent gulden ad 20 st~ yder gulden gereeckent tot affLegginge vand~ oude Schulden van ons Hooghgraeff~ Huys Bergh tot Seer Hoogen Interesse Loopende, ende Wel Specialyk tot afflossing van eene Capitale Summe van 13714 gls~ 6½ st~ Holl~: Synde een Sevende deel in de Jaerlyxe Rente van Ses duysent gulden Holl~: aen onsen Hooghgeeerden en Seer Lieven Heer Ohm den Hooghgebooren Heer Hans Frans Grave tot HohenZollern Sigmaringen uyt Cragt van testament van Syne Vrouwe moeder onse Hooghgeeerde en Seer Lieve Grootmoeder de Hooghgeboorne Vrouwe Maria Clara geboorne Gravinne tot den Bergh &c in haer Leven Furstinne tot HohenZollern Sigmaringen &c una Cum Interesse tegens 6¼ ProCento Competerende; ende dan noch tot affLossing van eene Capitale Summe van 9330 gulden aen den Heere Generaal [*tussengevoegd*: vander Beeck] Cum Interesse tegens 5 pro Cento aenKomende; derhalven Renuntierende opd Exceptie van geene aengetelde Penningen et de non in Rem Versa Paecuniae, belooven van voorñ: Capitale Summe van 25/m gls~ jaerlyx voor Interesse te betalen Vier en een halff pro Cento, Edogh de Selve voldaan Wordende Praecise binnen drie maenden naer den Verschynsdagh, die Wesen Sal den 3^{en} October 1730. datmen alsdan Sal Connen Volstaan mits betalende Vier proCento, ende soo vervolgens tot de Respective affLoese toe, die wedersyts geeyscht en gedaan Kan Worden, mits een Vierendeel jaer voor den Verschynsdagh daer van Denuntiatie geschiede; als wanneer den Interesse Jaerlyx te Verschijnen, ende het Capitaal affgeloscht Wordende, binnen Arnhem in Harden gelde Sal moeten Worden Voldaan en gerestitueert: voor Welcke Capitale Summe van 25/m guldens en die daerop te verloopene Renthen Wy verbienden onse Persoon en goederen geene uytgesondert ter wat plaatsen gelegen ende Wel Specialyck onsen Wildentiend in dartien Blocken tot Varssevelt in onse Hoogheyd Wisch Kennelyk gelegen, Sijnde Vry allodiaal, en met geene Lasten als Heeren Verponding beswaert; ten eynde dat welgemelte Renthefferen ofte de Houders van dese Obligatie in Cas van Onvermoedelycke Misbetaelinge het voorsz~: Capitaal en Renten van dien Kost en Schaadeloos kunnen en mogen Verhaalen Vry en Sonder eenige Kortinge van Lasten, van wat Nature deselve oock souden Wesen mogen, alreede Ingevoert ofte Naermaels By d'Edele Mogende Heeren Staaten des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen te Statueren. Ordonnerende aen onsen tijtlycken Rentmeester der Hoogheyd Wisch, dat hy de Voorñ: Interessen aen voorgem~lte Heeren Crediteuren Hunne Erffgenamen ofte Wettigen Toon-

der deses Promptelyk binnen drie maenden naer den Verschynsdagh Sal hebben te Voldoen; die gequitteert Zynde, hem in Reeckeninge Sonder Vernere ordonnantie Sullen Valideren Alles onder Submissie van alle Heeren Hoven Rigteren en gerigten, ende in Specie den Provintialen Hove van Gelderland, met Wydere Renuntiatie van alle exceptien en Privilegien den Inhouwt deses eenigsints Obsterende:

In Waerheys oirconde hebben wy dese eygenhandigh geteeckent, ende met onse aengeboore Graefflycke Segelen beVestight: Op ons Slott S Heerenbergh den 30^{en} Septemb~ 1729.

«was geteeckent:» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern. / L:S:

Maria Catharina Gravinne van den Bergh geboorne Gravinne Trouxsessin tot Zeijll &c / L:S:

[*in de marge (niet doorgestreept):*]

Dit capitaal is in 't laest van August 1769 uijt de Landrentmeesterij, Gendringen en Etten, Boxmeer en Haepsen Maestholl door de Landrentmeester Verheije affgelost vid. desselfs reekening de 1768

1-10-1729 **519** [*folio 148 verso t/m 149 verso (geheel doorgestreept)*]:

Noghmaeligh verbant voor die 25/m guld~ Hier vooren gementioneert ten profyte van d~ Heere van Dedem

Wy Frans Wilhelm Grave &c, en Wij Maria Catharina Gravinne

Siet verder den titull Fol: 45 geexprimeert [*zie 139*]

Doen Kondt en tuygen dat Wy wel en deugdelyk opgenomen en ontvangen hebben van den Hooghwelgebooren Heer Wilhelm Johan van Dedem, en vrouwe Gerbrigh van Delen Heere en Vrouwe van den Bergh &c En haere Hooghwelgeboren Erffgenamen eene Capitale Summa van Vyff en twintigh Duysent Gulden Hollants ad twintigh Stuyver Holl~: yder gulden gereeckent /: gelijk als Sulx door ons bereyts is verclaert bij d'Obligatie van den 30 des affgeloopene Maents Septembris ten overstaan vand~ Heere Drost der Hoogheyd Wisch, en Gerigts Persoonen gepasseert in Reguarde der Varsseveltse Allodiale tienden, bestaende in Dartien Blocken Den Wildentiend Genaemt, die als voor aff voor dese Selve Somme van 25/m guld~ verpijphothequeert [:sic] Syn :/ tot afflossing van d'oude Schulden van ons H: Graefflyk Huijs Bergh tot Seer Hoogen Interesse Loopende; ende wel Specialyck tot affLossing van eene Capitale Summe van 13714 guld~ 6½ Stuyver Holl~: Synde een Sevende Deel Inde jaerlyxe Rente Van Ses duysent guldens Hollant~ aen onsen Hooghgeeerden en Seer Lieven Heer Ohm den Hooghgebooren Heer Hans Frans Grave tot Hohen Zollern Sigmaringen uyt Cragt van Testament van Syne Vrouwe Moeder Onse Hoogh geeerde en Seer Lieve grootmoeder de Hoogh Geboorne Vrouwe Maria Clara Geboorne Gravinne tot den Bergh &c in haer Leven Furstinne tot HohenZollern Sigmaringen &c Cum Interesse tegens 6¼ Pro Cento Competerende; Ende dan noch tot affLossing van eene Capitale Summe van 9330 gulden aen den Heere Generaal Van der Beeck Cum Interesse tegens Vijff Pro Cento aenkomende; Derhalven Renuntierende op d'Exceptie van geene aenget~de Penningen, et de non in Rem Verso belooven van Voornoemde Capitale Summa van 25/m gulden Jaerlyx voor Interessen te betalen Vier en een halff ProCento, Edogh deSelve Voldaan Wordende Praecise binnen drie Maenden naer den Verschijnsdagh, die Wesen Sal den derden Octobris 1730., datmen als dan Sal Connen Volstaan mits betalende Vier Pro Cento, ende Soo vervolgens tot de Respective affloese toe, die wedersyts geeijscht en gedaan Kan Worden, mits een Vierendeel jaer voor den Verschynsdagh

daer van Denuntiatio geschiede, als Wanneer den Interesse Jaerlyx te Verschynen, en het Capitaall affgeloscht Wordende, binnen Arnhem in harden gelde Sal moeten Worden Voldaan en gerestitueert; Voor Welcke Capitale Summe van 25/m gls~ en die daerop te Verloopene Renten Wy boven en behalven de bereets voorgeseyde Capitaall onse verbondene Allodiale goederen in Varssevelt gelegen bestaende als voorseyt in dartin Blocken tiend, den Wildentiend genaemt, daer voor Verder Verbienden onse Persoon en goederen geene Uytgesondert ter wat plaetsen gelegen; ende wel Specialyk onse Vier Bouwhoven toe Wisch onder den Schependomb van Ter-Borgh Kennelyk gelegen, waer van altans Pagters Zijn Engel van Dillen, Aerent te Laak Berent Berentse en Derck van Hall, ende ons goet Berckelaer met allen Synen toebehooren onder den Rigter ampte van Doetinchem mede Kennelyk gesitueert, waer van Pagter is Gerrit Berckelaer Leenroerigh Zijnde aen de Provintiale Leenkamer des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen, en voorts alle Verdere Feudale goederen, Soo wij onder de voorrñ: Hoogheyd Wisch, Rigterampthe Doetinchem Schependomb, TerBorgh Kerspell Varssevelt Syn hebbende, en aen den Vorstendomb Gelre en Graeffschap Voornoemt, en Elders mogten Leenroerigh Zijn;

Ten Eynde dat welgemelte Renthefferen ofte de Houders van dese Obligatie in Cas van onvermoedelycke Misbetaelinge het voorsz~: Capitaal en Renten van dien Kost en Schaadeloos Souden Cunnen en mogen verhaalen; Vrij en sonder eenige Kortinge van wat Lasten hoedanigh, en van wat Nature deselve oock Souden Connen Wesen alreede Ingevoert, ofte Naemaels by d'Edele Mogende Heeren Staten des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen te Statueren Ordonnerende aen onsen tijdycken Rentmeester der Hoogheyd Wisch dat hy de voorseyte Interessen aen voorgemelte Heeren Crediteuren, hunne Erffgenamen, ofte Wettigen toonder deses binnen drie Maanden naer den Verschynsdagh Promptelyk Sal hebben te voldoen, die gequitteert Zynde, hem in Reeckeninge Sonder onse Vernere ordonnantie Sullen Valideren; alles onder Submissie van alle Heeren Hoven, Rigteren, en Gerichten, ende in Specie den Provintialen Hove van Gelderland, met Wydere Renuntiatie van alle Exceptien en Privilegien den Inhouwde deses eenigsints Obsterende; beloovende vorder dese Obligatie aen de Provintiale Leenkamer des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen te doen approberen Ratificeren, ende de voorrñ: onderpanden met Consent van de Selve Wettigh te Verbienden, ende daarvan behooryke Acte te doen uytLeveren;

In teecken der Waerheyd hebben Wy benefens twee Leenmannen van ons Graefflyk Huijs Bergh Bij gebreek van Gelderse Leenmannen dese onderteekent, en Besegelt: Op ons Slott S Heerenbergh den eersten Octob~ 1700. en Negen en twintigh.

«onderstont»

L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

L: S: / Maria Catharina Gravinne vand~ Berg Gebohrne Gravinne Trouxessin tot Zeijll

L: S: / Johan Henrick van Schlaun Leenman

L: S: / Abrah: de Both Leenman

[*in de marge (niet doorgestreept):*]

Dese 25000 gls~ Syn inde Reeckeninge van de Heer Raet Eplen gesloten den 12 Januarij 1730. in ontfanck gebracht.

6-10-1729 **520** [*folio 149 verso (de tekst is geheel doorgestreept)*]:

Renvers vand~ Heere van Dedem wegens de genegotieerde 25000 gls~ gegeven.

Ick ondergesz~: Verklaere op Speciale Requisitie ende Instantie van Syn Excellentie den Hoogh gebooren Heer Frans Wilhelm Grave tot den [*sc.* Bergh] Hohen Zollern Sigmaringen &c &c dat mij tot Securiteijt van Soodane een= en de Selve Summa van Vijff en twintigh duysent gulden, Soo Ick in twee termijnen ten behoeve van Hooghemelte Syne Excellentie hebbe gefourneert en uytgeschoten, d'eene Van tien duysent en twintigh gls~ op Gisteren, ende de andere op Heden van Veertien duysent Negenhondert en tachtigh gulden, van meer Hooghemelte Sijne Excellentie twee obligatien, d eene den 30^{en} des affgeloopenen Maents gehijpothequeert inden Varsseveltsen Wildentiend bestaende in Dartin Blocken Sijnde allodiaal; ende d'andere op den 1^{en} deses Maents in d~ naervolgende Feudalia als vier Bouwhoven toe Wisch het goet Berckelaer Cum Annexis, en voorts alle verdere Feudalia ind~ Hoogheyd Wisch, Righter Ampte Doetinchem, Schependomb TerBorgh, en Kerspell [*doorgestreept*: ter Borgh] [*bovengeschreven*: Varssevelt] gelegen Leenroerigh aen het Vorstendomb Gelre, en Graeffschap Zutphen en Syn Excellentie toestendigh; en oft nu Wel genoegsaem ex actis, en wel uyt de Laatste in Feudis gehijpothequeerde Obligatie Klaer te Sien is, dat tot bovengenoemde myne Securiteyt voor dese een en de Selve Summa van 25/m Gulden, d'Obligatien beyde gegeven Waeren, Soo hebbe Egter hiertoe gerequireert Wordende, tot Wegneming van allen Swijmel, en Duysterheyd dit Naeder niet Willen VerWeijgeren te Verklaren:

Signat~: Arnhem den 6 Octobr~ 1729.

«onderstont» / W: J: V: Dedem.

24-9-1729 **521** [*folio 150 recto*]:

Approbatie van den vercoop van Het Huijs en Hoff, Het Hoff van Hedel genaemt door een Aghtb~ Magistraet als overgasthuysmeesteren aen d~ Secret~: Ab: de Both gedaan

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c

In Qualiteijt als oppergasthuys meester van het S Heerenbergse Gasthuys hebben desen Koop van het Hierinne gemelte Huys en Hoff Het Hoff van Hedel genaemt geratificeert en geapprobeert gelyck wy den Selven Approberen en Ratificeren Cragt deses.

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 24 Septemb~ 1729.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

21-7-1729 **522** [*folio 150 recto*]:

Collatie van d~ Praedicants Plaetse tot Sambeeck op den persoon van Nicolaus Buijs

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c

Alsoo door het beroep van den Praedicant tot Sambeeck Theodorus Repelius naer Beugen die plaetse aldaer is komen te vacereen en noodigh is, dat de Selve wederom met een goet en bequaam Persoon worde versien; Soo ist, dat wy geïnformeert Zijnde van de geleertheit en bequaemheyd van den Proponent Nicolaus Buijs uyt Cragt vant Reght van Collatie ons alnu Competerende aen den Selven dese Vacerende Praedicants Plaetse tot Sambeeck genadigh

hebben geconfereert gelijk wy doen hiermede, hem gevende Last en maght voorñ: dienst voort aen aen te vaerden en wel te bedienen tot alsulcke Renthen Incombsten Emolumenten en profijten als daer toe Syn gehoorende, en van Syn praedeceessers met Reght genoten Zyn; mits Sigh praesenterende ter plaetse daer het nu gebruyckelyck is en behoort; Requirerende alle die geene Soo dese eenigsints mogten aengaan Voorseyden Nicolaum [:sic] Buijs voor Praedicant tot Sambeek aente Nemen, Erkennen, en Respecteren, en aen hem alle daertoe gehoorende Renthen en Intraden te doen, en te Laten [*doorgestreept*: V] uytvolgen

In oirconde hebben Wij onsen Hooghgraefflycken aengebooren Segel [*tussengevoegd*: hier] ondergedrukt, en eygenhandigh onderteekent:

Op ons Slott S Heerenbergh den 21 Julij 1729.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh, en HohenZollern.

11-10-1729 **523** [*folio 150 recto*]:

Dimissie voor d~ Heer Jagermeester van Schlaun

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Uyt Besondere ons daertoe Moverende Redenen hebben gerevoceert ende vernietigt, gelijk Wy Revoceren en vernietigen Cragt deses de Commissie in dato den 21 augusti 1727. aen Herman Wilh: van Schlaun als Jagermeester onser graeffschap Bergh genadigst verleent den Selven bedanckende voor Syne gepraesteerde diensten en ontslaande van Sijnen Eedt in Soodane Qualiteyt aen ons gedaan; mits dat aen hem noch twee jaren gage Worden voldaan:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 11 Octobris 1729.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

11-11-1729 **524** [*folio 150 verso*]:

Veranderinge van Magistraet der Stat S Heerenbergh met Martini 1729. beginnende

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Gesien by ons d'onderdanige Req^{te} en Praesentatie vande Borgers onser Stat S Heerenbergh tot Magistraets Persoonen over voorñ: Stadt hebben aengesteld, gelyck Wij doen Cragt deses voor dit Loopende jaer beginnende op Martini 1729. tot Martini 1730. namentlyk tot Rigter Johan Herm: Damen, tot Burgermeester onsen Seer Lieven getrouwen Lantdrost van Marle Drossard onser Hoogheyd Wisch en tot Schepenen Wynolt van Lint, Oswald arentze, en Henrick Weninck

des t oirconde hebben wij dese eigenhandigh onderteekent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh den 11 novemb~ 1729.

«onderstont»

L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

12-11-1729 **525** [*folio 150 verso*]:

Protest van Syn Hooghgraeff~ Excellentie onsen genadigsten Heere &c &c &c aend~ Heer Deckers wegens d~ pastor tot S Heerenbergh overgegeven omt Selve aen d~ Nuntius tot Brussel te Connen afsenden.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen etc: etc: etc~

Doen Kondt ende verklaren mits desen, dat bij aldien den Eerw: Heer Pleunisse /: die nogh geen drie jaren Priester is :/ tegens Vermoeden en tegens onsen Wille en aggreeatie de Missie binnen onse Stadt S Heerenbergh Soude Komen t Exerceren, Wij den Selven in die Qualiteijt noijt Sullen Erkennen; Protesterende van alle moeijelyckheeden en Quade gevolgen die deswegen souden Connen ontstaan, voor de Welcke wij niet Willen noch Sullen Responsabel Wesen:

Actum op ons Slott S Heerenbergh den 12^{em} Novemb~ 1729.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

15-11-1729 **526** [*folio 150 verso en 151 recto*]:

Commissie van adjunct advocaet Fiscaal op den persoon van Gerardus van Bodinckhuysen jur: utr: D'

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen, dat den Procureur Bloem ter oorsaake van Synen Hoogen ouderdom en Impotentie den Fiscaals Dienst in onse Vrij Heerlickheijt Boxmeer Ste= Anthonis en Sambeek naer behooren niet Kan waernemen, ende daeromme Dienstigh is, dat aen hem een Advocaet Fiscaal geadjungeert Wordt; Soo ist, dat Wij betrouwende op de bequaemheyte van den WelEdelen Hooghgeleerden Gerardus Bodinckhuijsen die beyden Reghten Doctor woonende binnen onse vry Heerlickheijt Boxmeer, den selven als advocaet Fiscaal adjungeren voorñ: procureur Bloem, en Committeren, om Samentlyk met voorseyden procureur Bloem ofte oock Separatelyck op advys van onsen tydlycken Drost der vrye Heerlickheijt Boxmeer alle Delinquanten te vervolgen, ende in voorseyde Heerlickheeden alle Fiscalische Actien Instituieren, en tot de Sententien en executien Incluys te prosequeren, daer van appelleren en Revideren, ende Verners doen, waertoe eenen advocaet Fiscaal bereghigt is; Edogh Sal geene breucken mogen ontfangen, maer alleen daermede onsen Tydlycken Drost, die deselve moet verreeckenen :/ Laten begaan: Waer voor geduerende het Leven vanden Procureur Fiscaal Bloem Sal profiteren in Cas alleen dat wij geen Hoffhouwdinge tot Boxmeer houwden eener halven Last Scheltorff, ende eenen halven Last Kluydt, die onsen Borghgreeff met diensten hem Sal Laten brengen, Want wy daer woonende, sal geen en torff hebben ende alle devoyren en Vacatien, die tot Laste van parthyen met reght Sal Connen brengen, ende naer doode van den Procureur Bloem Sonder boven geseyden torff, de gage en torff, ende een derdendeel in de Breucken die voorñ: Bloem genoten heeft, Welcke Wy aen hem om des Selfs Hoogen Ouderdom Syn Leven Lanck genadiglyk Laten genieten: Over alles Edogh onse genadige Revocatie Voorbehouwden:

In teecken der Waerheyte hebben Wy dese onderteekent en gesegelt op ons Slott S Heerenbergh den 15 novemb~: 1729.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

15-11-1729 **527** [*folio 151 recto t/m 152 recto*]:**Commissie van Rigterboode tot Ste Anthonis op den Persoon van Arnoldus Ebben.**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo door affsterven van Anthonis Geurts de Rigterboodens plaetse onser vrij Heerlickheyte Ste Anthonis is Komen te Vaceren en Noodigh Zynde deselve Wederom met een bequaem Persoon worde versien; Soo ist dat Wy op de Recommandatie aen ons gedaan van de bequaam: en neerstigheyte van Arnoldus Ebben, den Selven tot Rigterboode onser voorri: vry Heerlickheyte S^{ie} Anthonis genadigst hebben aengesteld gelyck wy denSelven aenstellen Cragt deses hem gevende volcomen Last en Magt om den voornoemden Dienst Wel en getrouwelyk te exërceren, en te bedienen en sal dienvolgens alle t geene hem van onse Officieren ofte sonsten van onsentwegen sal belast worden datelyck naer komen en achtervolgen soo in het Baaden der onderdanen tot onsen dienst, als in andere voorvallende Saacken, Sonder ijmant te verschoonen ofte die te dienen Schuldigh syn te mogen overslaan, den eenen niet meer als den anderen te mogen beswaren, die uyt blyvende Suymige in onsen dienst datelyck te peynden voor die Amenden daer toe staende; voorders sal op Ervorderen van Parthijen alle peydingen en Executien Doen tot Sijn Officie staande, alle delinquanten helpen aentasten, en goede vlytige opsicht hebben, dat onse ordonnantien en placaten Soo voor desen geëmaneert ofte alnogh t'Emaneren wel worden onderhouwd; Ende sal d'Overtreders derselven als ook alle andere Breuckhaftige alsoo voort aen brengen sonder eenige Dissimulatie: sal insgelyx oock goede aght en opsicht hebben op onsen Peel, dat denselven niet onbehoorlyk gesteecken ofte gebruyckt Worde, ende oock op onse Visscheryen, Waeranden, en Jaghten, dat niemant Vreemts daerinne Come Visschen, Foretteren, ofte Jaagen; ende soo ijmant daerop vindt, deselve met Hulpe van onse onderdanen met hunn Honden jaght en Vischgereetschap op ons Schlott van Boxmeer Brengen om naer gebeur gestrafft te worden, en sal voorts alles doen, wat hem van onsent Wegen sal belast worden en alle tgeene eenen goeden en getrouwen Rigter boode Schuldigh is, en behoort te doen; ende in Specie alle veertien dagen ofte naer Vereijsch van Saaken eerder voor onsen Drossard Compareren ten Eynde van Rapport over het geene tot onsen dienste ofte naedeel in die tijt magh voorgevallen zyn; ende besonderlyk goede aghtinge Nemen, dat geene Vremdelingen sonder Consent sigh aldaer mogen nederslaan, en voorts andere Lant Loopers en Vagabunden, die een tyt Lanck Her waerts Hieromtrent groote moetwil en disordre gepleeght hebben, aen voorri: onsen drossard bekent maaken en aenbrengen; om daertegens voor te nemen naer behooren; waer voor hij sal hebben en genieten alsulcke gage, profyten en Emolumenten als daertoe staen, en Syn voorsaeten Rigtigh genooten hebben; Sullende aen ons, ofte onse Gecommitteerdens praesteren den behoorlycken Eedt van getrouwigheijt; Sulx voorgegaan Zynde, Belasten onse Officieren, bedienden, en onderdanen denselven Arnoldus Ebben voor onsen Rigterboode tot S^{ie} Anthonis te houwden ende te Erkennen want sulx onsen genadigen Wille en Meijninge is; voorbehoudens Edogh aen ons en onse naeVolgers de maght van hem ten allentijden als ons beLieven Sall oock Sonder eenige Redenen van Syn dienst t'ontsetten:

In waarheys oirconde hebben wy dese eygenhandigh onderteekent, ende met ons aengebooren Hooghgraefflyk Segel doen becragtigen: op ons Slott S Heerenbergh den 15 novemb~ 1729.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

19-11-1729 **528** [*folio 152 recto*]:**Op het Req^t van Hendrina Kaacks wegens Remissie van thijnsch**

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Hierover onsen Thyns Rigter gehoord hebbende, Remitteren genadigst aend~ Suppliante Seven jaeren, en dat de Resterende 10 jaren op toecomenden dagh van S^{ie} Catharinae Synde den thynsdagh sullen by en aenbetaelt worden en daer inne praecise alle jaer gecontinueert op poene van Dobbelt: waer naer onsen Thyns rigter Sigh onderdanigst te gedragen heeft:

Sig~: op ons Slott S Heerenbergh den 19 Novemb~: 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm

21-11-1729 **529** [*folio 152 recto*]:**Op het Requeste vand~ Heere [*tussengevoegd: Johan*] Adolph van Diepenbroeck Heer van Bolderen Bergh en Heijen versoeckende approbatie van Cessie en beleeninge der Heerlickheyte Heijen met alle de goederen daer onder gelegen Wijlacks Leen genaemt**

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Confirmeren en approberen de Cessie in dato den 30 aug~ 1729. door de Heer Baron Herman Gysbert van Diepenbroeck in faveur van Syn Heer Broeder van dese Hierinne gementioneerde twee Leenen gedaan, en ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser vry Heerlickheyte Boxmeer, en onsen Stathouder van Leenen aldaer, voorgemelten Heere Johan Adolph van Diepenbroeck, daermede te beLeenen, mits praesterende alle geene naer Usantie van onse Boxmeersche Leenkamer wordt gerequireert, ons, ende een ijder Syn goet Recht voorbehouden

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 21 novemb~ 1729.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

26-11-1729 **530** [*folio 152 verso*]:**Op het Req^t van Gillis Bontinck versoeckende Octroy, om op de Hoffgoederen van Arnold Olyslager te mogen procederen**

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Octroyeren en Permitteren gena~ aen den Suppliant dat tot Inninge van Syne regtmatige Praetensie op de Hoffgoederen van Arnold Olyslager naer Hoffregten sal mogen procederen, en distraheren, mits dat achtervolge alle tgeene naer Usantie van onse Boxmeersche Hoffroerige Kamer wort vereijscht, ende dat onsen Rentmeester als Hoffrigter op het Hoffboeck van die Hoffgoederen pertinente Annotitie maacke; ons, ende een ijder syn goet Recht Voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 26 novemb~ 1729

«onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

27-11-1729 **531** [*folio 152 verso*]:

Op het Requeste vand~ wed: Peter Geurts tot Ste Anthonis

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Wy mogen Lyden dat het geregte onser Vry Heerlickheyd van Ste Anthonis ten Huyse vande Suppliante gehouwden wort, Soo Lange als het onsen Seer Lieven getrouwen Wilh: de Raet Drossard onser Vry Heerlickheyd Boxmeer en Ste Anthonis goetvienden sall:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 27 Novemb~: 1729.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

2-12-1729 **532** [*folio 152 verso*]:

Ordre aen H^r Rentmeester vander Veecken wegens den Millingsen Dam

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Philip vander Veecken Rentmeester onser vrij Heerlickheyd den Bylant &c dat tot voorkominge van Schaade ende te Vreesene Inbreuck den geenclaveerden dam aen den Millingsen Dyck ten Spoedigsten op de behoorlycke Hoogte Sal Laten maacken en Sulx aen den minst aennemenden bestaden, ten waere hy oordeelde Dienlijcker te Zijn dat den dam geheel Wierde gesligt, in welcken vall hy ons deswegen onderdanigst Sal berichten.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 2^{en} Decemb~ 1729.

«onderstont.»

Frans Wilhelm.

15-12-1729 **533** [*folio 153 recto*]:

Collatie van S^{ti} Nicolai Vicarie ind~ Kercke van Ste Anthonis op Josephus de Raet.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo door het overlijden van den Eerw: Henrick Thomasse de Vicarie S^{ti} Nicolai in de parochiale Kercke van onse Vrij Heerlickheyd Ste Anthonis is Komen te Vaceren, ende dat het Jus Patronatus Laicalis daer van aen ons is Competerende, Soo ist dat Wy daerinne Wederom Willende Versien; ende geïnformeert Zynde van de bequaemheyd, Godtvrugtigheyd, ende goet Stightigh Leven van Josephus de Raet Clericus, aen denselven dese voornoemde Vicarie in onse Kercke van Ste Anthonis genadigst geconfereert en gegeven hebben, gelyck wy doen Cragt deses, praesenterende den Selven aen den Hoogh Waerdigsten Heer Bisschop van Ruremonde, om hem Joseph de Raet tot voorsz~: Vicarie te accepteren, Instrueren, ende te Stellen in de Reele en actuele Possessie van dien; Ordonnerende dien volgens aen onse Officieren en onderdanen voorr̄: Josephum de Raet als Vicarius S^{ti} Nicolai Vicarie in voorr̄: Parochiale Kercke van Ste Anthonis naer gedane Institutie t Erkennen, en hem de Vrugten en Renthen van dien te Laten Volgen en gerustelijk genieten: want Sulx onsen genadigen Wille, en Ernstige Meyninge is:

In waerheijts oirconde hebben wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hoogh Graefflyk aengebooren Segel becragtigen Laaten:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 15 Decembris 1729.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

[*in de marge*: Dese Collatie is Ingetrocken en Bevient Sigh fol: 155]

23-12-1729 **534** [*folio 153 recto*]:

Volmaght tot Het affhooren van de Reeckeninge vanden Haepschen Maastholl opd~ Heer Drost de Raet, en H: Braber Besiender tot Catwijck.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen kondt en tuygen, dat wij hebben gecommiteert en volmagtigh gemaackt gelyck doen Cragt deses den Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet der Regten doctor en drossard onser vrij Heerlickheyd Boxmeer en H: Braber opsiender van onsen Haepschen Maasholl tot Catwijck, om in onsen Name de Reeckeninge van onsen Haapschen Maastholl over desen Jare 1729 ten allerspoedigsten, en nogh voor nieuwjaer aff te hooren en teSluijten ende daerinne wyders te doen ende te Laten, t geene wy selfs praesent Zynde, Souden Connen doen; met beLofften van Ratihabitie en Indemnissatie als naer Reghten:

des t oirconde hebben wy dese eijgenhandigh geteekent Op ons Slott S Heerenbergh den 23 Decemb~: 1729.

«onderstont.»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

2-1-1730 **535** [*folio 153 verso*]:

Annus 1730.

Mensis januarius

Op Het Requeste van d~ Weduwe Huijbert Graet versoeckende Remissie van een Jaer pagt ter oorsake van Haren geleden Schaade van Brandt.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ter oorsaake van den grooten geledenen Schaade Remitteren genadigst aen d~ Suppliante haeren paght over den Jare 1729. verschult, bestaende in Vier malder Rogge en een malder drie vatt garste, waer [*tussengevoegd*: naer] onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Verheyen Sigh onderdanigst te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 2 January 1730.

«onderstont.»

Frans Wilhelm.

2-1-1730 **536** [*folio 153 verso*]:**Op het Req^{te} van Willem Frederix Versoekende Octroij om Syn Hoffgoet omtrent 4 mergen Lant te mogen Veralieneren en ver Koopen**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octrojeren en Permitteren aen den Suppliant, dat het hierinne gemelte Hoffgoet Sal mogen Ver-alieneren en verKoopen, mits dat praestere alle tgeene naer Usantie van onse Boxmeersche Hoff-hoorige Kamer wort Vereijtscht, ons, ende een ijder Syn goet Reght voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heeren bergh den 2 Januarij 1730.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

5-1-1730 **537** [*folio 153 verso en 154 recto*]:**Commissie als onder opsigtiger van de Ryswarden soo op Rhyn als Waal als mede van de Jaght tot Pannerden op Henrick De Beijer**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen kondt en tuijgen, dat wij hebben aengesteld gelyk Wy aenstellen Cragt deses tot onderopsiender van alle onse Rijswarden tot Pannerden Soo op de Waal als Rhijn den persoon van Henrick de Beijer, om onsen Kribmeester en wardtgreeff in alles t adsisieren en aen de Handt te gaan, ende alle onse Warden bij dage en by Naght met d'uytterste vlydt vigilantie en getrouwig-heyte Waerte nemen, en optepassen, dat Wy in deselve, oft Elders waer het ook Wesen moghte niet worden beschadicht door steelen van Holt ofte andersints, de Quaetdoenders Sonder onderscheijdt oft ConniVentie by verlies van Synen dienst terstont aen ons, ofte onsen Rentmeester aenbrengen en bekent maacken, gelyck oock verpligt sal wesen alle tgeene eenigsints tot onsen Schaade ende naedeel Soude Connen Verstrecken, daer van aen ons Sonder eenigh Insight getrouwelyk Rapport te doen; In Absentie van onsen Kribbaas het gesneden Holt van yder arbejder alle avonts optellen en aen den Selven aengeven den Naem van den arbejder ende het getall van het gesneden Houdt, omme daerinne geen abuijs te hebben; als mede Sal gehouwden Zyn Wel op onse Jaghtgerechtigheyte te passen, dat daerinne door niemandt wie het oock Zij met Snaphaenen en met honden magh worden gejaagt, ende daer door het Wilt gevangen ofte beschaedicht; de overtreders van dien aenstonts bekent maacken; oock sal mede alle onse Kribreekeningen Schryven, ende de Selve in goede ordre altoos opstellen, en in alles ons Profyt Soecken, en Schaade Keeren, Waertoe Wy Vastelyk Vertrouwen dragende, hebben aen den selven voor soodane Moeyten en devoijren voor een jaerlyx tractement 1730. beginnende toegeleght de Summe van vyfftygh guld~ Holl~: Sonder yts anders ofte meerders wat Name het oock hebben mogte tot onsen Laste te Connen In brengen ofte profiteren; die hem onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Inden Bylant Sonder onse vernere genadige ordonnantie tegens Quittantie sal betalen; oock Sal mede voor het aenbrengen van die geene Soo infractie in onse jaght hebben gedaan en die het Holt in onse Ryswarden hebben beschaedigt en aff gesneden uyt de boete daertoe staande voor yder Reyse profiteren eenen Specieducaton, ende van sigh wel [*tussengevoegd*: en] getrouwelyck in desen dienst te gedragen, Sal gehouwden Zyn den Eedt van trouwe uyt te Sweren, ordonnerende dien volgens aen alle onse Officieren en gemeene onderdanen hem Henrick de Beijer voor onder opsigtiger van alle onse Warden en Jagt tot Pannerden t

Erkennen; alles Edogh by provisie, ende tot onsen wederseggen dat wy ons wel expresselyk Reserveren Sonder daer van gehouwden te Syn oyt de minste Reden te geven:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 5^e January 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern

17-12-1731 **538** [*folio 154 recto*]:

Den 17 Decemb~ 1731. Commissie als opsiender van de Rysward~ op den Ryn tot Pannerd~ als mede van jaght aldaer, Mutatis Mutandis [gep, *veranderd in*:] gedepescheert op den persoon van Gerrit Helmigh op jaerlyxe gage van 25 guld~ Hollants aenvangende prima January 1732. en heeft voorri: Gerrit Helmigh naer praeLecture van Syn Commissie des wegen den Eedt van Trouwe affgeleght.

12-1-1732 **539** [*folio 154 recto*]:

1732. 12 January Mutatis Mutandis Johan Ruijterman als opsiender van den Pannersen Lobbetsen Wardt en paetStock aend~ nieuwe Kribbe over de griffte opde Waal tot Pannerd~ aengesteld tegens jaerlyxe gage van 20 guld~ prima Januarij 1733. verschenen.

et praelectura facta, praestitit Juramentum in Forma

5-1-1730 **540** [*folio 154 verso*]:**Commissie als Custos van Netterden op den persoon van Arnoldus Peterse.**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo door affsterven van Jacob Peterse gewesene Custer van die Parochie en Kerspel Netterden in onse Graeffschap Bergh Hetselve Custerampt is Komen te Vaceren, en ons daer van het Reght van Collatie is Competerende; Soo ist dat Wij hierinne Wederom Willende Versien; op het Rapport aen ons gedaan van de bequaemheyte en Neerstigheyte van des Selffs Soon Arnoldus Peterse, den Selven aldaer tot Custos en Schoolmeester genad~: hebben aengesteld en gecommiteert gelyck Wy doen Cragt deses; om voorsz~: diensten van nu aff aen t'aen vaerden, Vlijtigh te bedienen, de Jonckheyte aldaer Soo in Lesen Schryven Reekenen, als in de Vreese Godts en Christelycke Seeden wel te Instrueren, vorders alles te doen en te Laten, wat een goet getrouw Custos en Schoolmeester toestaet; Waertegens hij Arnoldus Peterse Sal genieten alsulcke gerechtigheeden In-combsten en Profyten, als Syne praedeceessours met Reght genooten hebben: Ordonnerende aen Onse Officieren Bedienden en gemeene onderdanen Voorsz~: Arnoldus Peterse voor Custos en Schoolmeester tot Netterden te Erkennen, en hem alle adsistentie en bevorderinge aengaende desen dienst te praesteren: alles Edogh bij provisie, ende tot onse genad~: Revocatie:

des t oirconde hebben wy dese eijgenhandigh onderteeckent, en met ons aengeboren Graefflyck Segel becragticht: op ons Slott S HeerenBergh den 5 January 1730.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

17-1-1730 **541** [*folio 154 verso*]:

Missive aen d~ Heer Bailliu de Jonghe en Griffier Thorus

WelEdele Seer Lieve getrouwe

Ick en myne Seerwaerde Ehegemaalinne Bedancken ons voor den HertGrondig~ Nieuwjaers Wensch, alsmede voor de devojren in onse Dixmudensche Saacke Contra den Ruardt aengewendt, en Reciprocé aen U WelEd: in dit ingetredene, en veele naervolgende Jaeren alle Selffs Verlangende Soorten van Contentement en Prosperiteyt tot Zaligheyt aengewenscht hebbende, Syn wederom tot alles, wat wij UWelEd: tot plaisier doen Connen genegen, en Verblyven

Wel Edele Seer Lieve getrouwe / UWelEd Seer geaffectioneerde

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

S'Heerenbergh 17^{en} Januarij 1730.

20-1-1730 **542** [*folio 155 recto*]:

Op Het Requeste van d~ Marckgenooten van Stockumer Bosch Versoeckende eene Matige Deijlonge

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Consenteren aen de Supplianten tot Soulaas van de Samentlycke Geerffdens een kleyne en maetige Deylinge in Stockumer Bosch, mits dat achtervolgen de Conditien aen onsen Seer Lieven getrouwen Lantdrost Van Marle in Qualiteyt als Holtrigter van Stockumer Bosch Overgegeven, die wij Willen, dat exact Sullen worden naer geleefft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 20 January 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-1-1730 **543** [*folio 155 recto*]:

Collatie vand~ Vicarien van Ste Matthaei en S^{ti} Nicolai in de Kercke van Ste Anthonis op d~ persoon vand~ Heer Josephus Rutgerus de Raet.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo door het affsterven van de Heer Henrick Thomassen die Vicarie S^{ti} Matthaei en S^{ti} Nicolai in onse Kercke tot Ste Anthonis Syn Komen t'Vaceren waer van ons het Jus Patronatus Laicalis en Reght van Collatie is Competerende, ende oversulx daerinne wederom Willende versien, door onsen Seer Lieven getrouwen Den Wel Edelen Hooghgeleerden Heer Wilhelm de Raet Drossard onser vry Heerlickheyt Boxmeer onderdanigst Versoght Zynde met Voorseyde twee Vicarien Synen Soon Josephus Rutgerus de Raet te Beneficeren; op dat daer op Soude mogen Geordonneert Worden;

Soo ist dat op die onderdanige Beede Voorñ: Josephus Rutgerus de Raet daermede wederom hebben begnadigt, gelyck Wy doen Hiermede, Praesenterende ten Sulcken eynde aen Syn Hooghweerdigheyt den Heere Bisschop van Ruremonde, om hem als dan tot voorñ: Beneficien te willen accepteren Instituieren en stellen in de Reële en actuele Possessie, om die Selve te mogen aen-

Vaerden en Praesenteren die diensten daertoe Staande, ofte daertoe Sullen Staan naergedaene Reductie, ende daer tegens genieten de Renthen Vrughten Incombsten en Emolumenten daertoe Staande;

In oirconde hebben Wy dese eigenhandigh onderteekent, en met ons aengeboren Graefflyck Segel becragtigen Laaten op ons Schlott S Heerenbergh Den 24 Januarij 1730.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

---

8-3-1730 **544** [*folio 155 recto*]:

Cessie vant Regt en Actie aen Joannes Over Kamp ons tegens Hen: Jan en Gerrit Kalenbrander uyt Hoofde van verKogte Holtpenning, competerende

Bovenstaende Beyde Cessien van de wed: Spekeslager aen Jo~a~s OverKamp gedaan tersaake van de Hout penningen daerinne vermelt, Verklaren Wij te approberen, en hiermede voorsoo veel noodigh te Repeteren, Cederende Insgelyx aen den Selven Jo~a~s OverKamp alle t reght en actie ons tegen Hen: Jan: en Gerrit Calenbrander uyt Hooffde Voorsz~: Competerende, ten Eynde als by de Voorgaende Cessien:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 8 Martij 1730.

«onderstont.» / Frans Wilhelm &c.

25-1-1730 **545** [*folio 155 verso*]:

Remissie voor eenige Paghters van Millingen wegens het Bestorten met Sandt van Hare gepagte Landerijen

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alhoewel Wij Volgens Conditien der generale verpagtinge Wegens Water verderff Remissie ofte Vergoedinge aen onse paghters te doen, geensints gehouwdens Zyn, nogtans hebben Wij uyt Particuliere Gratie aen die geene, de welcke Wegens besandinge van Haere gepaghte goederen Schaade hebben geleden Sonder Consequentie voor het jaer 1729: Quijtgegeven en geremitteert aen hieronderstaende Paghters als Volgt

Aen Roeleman Arentse hondert gls – f 100:-

Aen Fredrick Goossens de paght van de Peppelen Weyde Geremitteert mits dat de Verpondinge en Paght van den Geerhoeck ten Vollen sal aenbetalen – f 160

aen Henrick Teunisse Vijffthigh gulden – f 50:-

aen Ryck van Ryswyck Sestigh gulden – f 60:-

aen Henrick Simons hondert gls~ – f 100:-

aen derck Hoet Vyffthigh guld~ – f 50:-

[*subtotaal:*] f 520-

aend~ naergelatene Kinderen van Berent Speet den vollen Pagt, mits dat de Selve de Verpondinge betalen, en Haere Reeckeninge van arbeyt op den aenstaenden Paght blijve staan; – f 170

[*totaal:*] f 690-

Ende sal dese Remissie geen plaets hebben tenzij de Pagters haeren Vollen Verschuldeten Pagt voor Petri naestcomende hebben Aenbetaalt, Waernaer onsen seer Lieven getrouwen Rentmeester Inder Bylant en auditeurs van Reeckeningen Sig onderdanigh te gedragen hebben:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 25 Januarij 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

30-1-1730 **546** [*folio 155 verso*]:

Op het Req^{te} van Lambert van Kilsdonck wegens het affbranden van Syn Huijs tot Beugen

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

MedeLyden dragende met des Suppliant~ ongeluck en grooten Schaade door den Swaren Brant veroorsaect; Remitteren genad~: aen denselven den pagt van den Langenacker ad 4 malder een schepel Rogh op Sti Martini 1729. verschenen en waernaer ons~ Seer Lieven getrouwen Rentmeester Johan Henr: Verheijen Sigh onderd~ te gedragen heeft Sullende den Quytslagh met Quittantie in uijtgate geleden Worden

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 30 Januarij 1730.

«onderstont.» / Frans Wilhelm

30-1-1730 **547** [*folio 156 recto*]:

Den 30 janⁿ 1730. nogh aen Lambert van Kilsdonck en Jan Huyberts ter oorsake van Haeren gelede Schaade wegens Brant genad~: geremitteert yder vijf en twintigh gulden dus teSamen – f 50:-

16-2-1730 **548** [*folio 156 recto*]:

Commissie als onderscholtus der Heerlickheit Diedam op den persoon van Jan van Selm.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo Herman Bloeminck door Synen Hoogen Ouderdom en Dooffheynt niet meer in Staet is om d'onderscholten plaetse onser Heerlickheit Diedam naer behooren te Connen Waernemen, en Noodigh Zynde, dat deselve plaetse wederom met een bequaem persoon worde versien, soo ist dat Wy op het Rapport aen ons gedaan van de bequaemheijt ende trouwe van Jan van Selm denselven tot onderscholtus onser Heerlickheit Diedam genad~ hebben aengesteld, gelyk Wy aenstellen Cragt deses, met Last en Magt desen dienst aenstonts t'aenvaerden ende te bedienen, Onse Jurisdicte Hoogh [*doorgestreep:* en] gerechtigheit en domainen naer Syn vermogen te helpen verdedigen, onse beste vorderen en onsen Schaade Schutten; Alle Citatien Insinuatien Peindongen executie ende alle andere Gerightelycke Acten in voorsz~: onse Heerlickheit voorvallende Wel, ende met alle Neerstigheit te doen, ende onder onse onderdanen gelyckheit van Diensten te houwden Sonder den eenen meer te verschoonen ofte beswaeren als den anderen; Alle breucken aen ons ende onse Officieren eerst en Voorall, en dan aen onsen Fiscaal bekend

maacken, ende van de Selve tot Syne Kennisse Komende tweemaal des jaers als op prima May en prima Novemb~ aen ons eenen Specifycquen en Pertinenten Staet overLeveren, die delinquenten [*tussengevoegd:* ende] soo wel van buyten als binnen Comende jagers tot die Jaght onberegthight Zynde te vervolgen, ende t'appaehenderen, ende wat hem van onsent Wegen door onse Officieren sal worden beLast, datelyck achtervolgen, ende voorts alle tgeene te doen, wat eenen goeden en getrouwen onderscholtus behoort en toestaet te doen; tot welcken Eynde hy sal hebben aen ons ofte onser gecommiteerden Handen te praesteren den gewoonlycken Eedt van trouwe, ende daertegens genieten alsulcke profyten en Emolumenten als daer toe Staen, en Sijn Voorsaten met Regt genoten hebben; Ordonnerende oversulx aen alle onse Officieren en onderdanen hem Jan Van Selm als onderscholtus onser Heerlickheit Diedam t Erkennen, en op Syn gesinne te doen alle adsistentie:

Dest oirconde hebben wij dese eygenhandigh onderteekent en besegelt, alles Edogh by provisie ende tot onse genad~: Revocatie, Sonder daarvan gehouwden te Zijn oyt de minste Redenen te geven, tgeene Wij ons wel expresse Reserveren en voorbehouwden

Op ons Slott S Heerenbergh den 16^{en} February 1730.

«onderstont»

L: S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

16-2-1730/4-3-1730 (?) **549** [*folio 156 verso*]:

Ordre op d~ Lantschryver Petrus van Dockum wegens den Millingsen Somerdam

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Doen Kondt en Certificeren Hiermede, dat wij in de beste en bestendigste Forme Regtens geconstitueert en Volmagtigh gemaackt hebben Sulx doende mits en in Cragt deses onsen Lieven getrouwen Peter van Dockum Jur Utr D^r onsen advocaet en Lantschryver onser graeffschap Bergh; om uyt onsen Name aen d'Geerffdens onser Heerlickheit Millingen ofte geinterresseerdens te proponeren, hoe dat den Ouden Somerdam op onse uytterwerden aldaer gelegen hebbende, genoegsaem en ten eenemaal door de Reviere is Verloopen, ende ofte daeromme met en benevens ons niet ten Hooghsten dienstigh en nuttigh Souden ordeelen, dat eenen nieuwen bequamen Dam In de plaetse wierde geleght, ende wat portie off quota Sij Lieden t Zy in Penningen ofte Arbeijders met de noodige Paerden en Karren in het maacken van dien dam, en vervolgens Nootsaackelycke onderhouwdinge van dien nu en voor altoos Souden dragen, Voorts Soodanigh met en benevens den Selven te delibereren en Resolveren als hy geconstitueerden ten dien Reguarde meeste Nuttigh en dienstigh sal ordeelen; allet nogtans op onse genadige Approbatie et Cum promissione Indemnitatis, Caeterisq~ Clausulis de Jure Solitis;

In oirconde hebben wy dese eygenhandigh onderteekent en met ons Hooghgraeff~ Segel becraghticht op ons Slott S Heerenbergh den [*de datum is niet ingevuld*] 1730

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L: S:

4-3-1730 **550** [*folio 156 verso*]:

Den 4 Maert 1730 Juffrouw Christina Weduwe Leenhoff Octroij Erholden om een WeyKampken int beecks Leen te mogen verkoopen en transporteren mits praesterende alle tgeene naer usantie van d~ Boxmeersche Leenkamer wort vereijtscht: Domini et Cujusque Jure Semper Salvo.

18-2-1730 **551** [*folio 156 verso en 157 recto*]:

Commissie en autorisatie op Vrouwe Antonetta van Wevelinckhoven weduwe vand~ Rentmeest' Antoni Spekeslager Zal':

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt ende Verclaren dat wij hebben geauthoriseert en gecommiteert gelyck wy doen Cragt deses Vrouwe Antonetta Van Wevelinckhoven Weduwe van Zal' onsen Rentmeester Antoni Spekeslager, om de beyde Rentampten vand'Hoogheyd Wisch, en van Gendringen en Etten te bedienen ende te administreren Soo ende indier voegen, als die door voornoemden onsen Rentmeester Antoni Spekeslager Syn bedient geweest; dien aengaende alles tot onsen Meesten Voordeel En Interesse te doen en waertenemen, voorts alles te Verrigheten, waertoe eenen getrouwen Rentmeester Verplicht is, alleen ter tyt toe dese by ons Sal wesen gerevoceert; Sullende naer gedane Revocatie, die wy ons expresselyk voorbehouden, d'Survivance op des Selffs Soon Carolus Casparus Spekeslager gegeven, Effect genieten; des t oirconde hebben wy dese eygenhandigh ge-teeckent, en met ons Aengeboren Hooghgraefflyk Segel becragtigen Laaten:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 18^{en} February 1730.

L:S: / «onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

22-2-1730 **552** [*folio 157 recto*]:

Renvers oft eygen Hant van Vrouwe Spekeslager

Alsoo Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Heere Grave van den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c mynen genadigen Heer mij heeft gelieven t autoriseren, om de beyde Rentampten der Hoogheyd Wisch en Gendringen en Etten ad Interim te bedienen; Soo ist, dat Ick voor die Administratie en allen aenclieven van dien, Soo Lange ick in de bedieninge Sal Continueren, mijn Persoon en goederen Verbiende als Selffs eygen Schuldnaersse

dien ter oirconde deses by my teijkene S Heerenbergh den 22^{en} February 1730.

«was geteekent» / Ant: Spekeslager Née d'Wevelinckhoven.

18-3-1730 **553** [*folio 157 recto*]:

Volmaght op Berent Elskamp om den dam ind~ Schouwbeeck door d~ vrouwe van Ligenbergh oft ordre geleght, te Removeren, en uyt te werpen.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen kond en tuygen dat wy gecommiteert en gelast hebben gelyck Committeren en Lasten Cragt deses onsen onderScholt der Hoogheyd Wisch Berent Elskamp dat met den eersten

ingevolge S Hoves Sententie Gepronuntieert in dato den 19 February 1729. Sal Removeren en uyt Werpen Soodanen dam, als door de Vrouwe Dovariere van Ligenbergh oft des Selffs ordre in de Toght ofte Schouw Graeff is geleght ende in vall daerinne mogte worden beLeth, Sal de noodige Manschap daertoe by Sigh nemen, en Sullen wy hem in dese Saack Guaranderen en Indemniseren als Regtens, mits dat hieronder Relatere wat dagh dien dam uyt den Schouwgraeff is geworpen en geremoveert om te Connen dienen ter plaetse daert behoort:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh 18^e meert 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

28-3-1730 **554** [*folio 157 recto en verso*]:

Volmagt op d~ H' Rigter Bosboom om den dam in de Schouwbeeck te doen Removeren en uijt Werpen als boven

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Condt en tuygen dat Wy gelast en gecommiteert hebben gelyck wij Lasten en Committeren Cragt deses onsen Seer Lieven Getrouwen Rigter Hermanus Bosboom, dat ten [*tussengevoegd*: aller] eersten ende Sondert Minste Dilaj Ingevolge S Hoves Sententie in dato den 19^{en} February 1729. gepronuntieert, Sal doen Removeren en uytwerpen Soodanen Dam, als door de Vrouwe Dovariere van Ligenbergh op des Selffs ordre in de toght en Schouw beeck is geleght, en Sullen wy hem in dese Saacke Guaranderen en Indemniseren als Regtens:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 28 Meert 1730

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern. / L:S:

[*in de marge*:]

Dese ordre wederom gerenoveert den 3^{en} Maert 1732 en aen d~ Heer Bosboom affgesonden.

3-4-1730 **555** [*folio 157 verso*]:

Volmaght op d~ H' Doctor Hoevel wegens den Silvolder Hemel

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo ons is gerapporteert, dat een Seecker District onLant genaemt den Silvolder Hemel eertyts voor een derde gedeelte gehoort heeft onder onse Domainen der Hoogheyd Wisch, van de welcke het Selve nu eenige Jaeren is ontvreemt geweest tot onsen merckelycken Praejuditie en nae-deell; Soo is het, dat wij by desen autoriseren en Committeren onsen Seer Lieven getrouwen O:P: Höevel, om dienaengaende ter Plaetse daer Sulx Raetsaem oordeelt de noodige Informatien te Nemen, de bewysen daerover in ons Faveur te Lighten oock mede om daer over met d' officieren van Syn Koninglycke Hoogheyd den Heere Prince in Pruysen Marckgrave tot Branden-borgh &c als mede Hooge Jurisdictione Heer tot een derde gedeelte van den Silvolder Hemel geregticht Zynde In Conferentie te treden, en onderlinge de noodige maetregulen te beraamen, om desen Streeck Lants /: Soo mogelyk :/ Wederom onder des Selffs, en onse domainen te brengen, voorts om generallyk desen aengaende alles te doen ende te verrigheten, twelck Sal dienstigh geordeelt worden; ons van Syn wedervaren Rapporterende; alles onder beLoffte van Ratihabite Indemnissatie; en wat verder Regtens is;

Dies t oirconde dese by ons geteeckent ende met ons HooghGraefflyk Segel gemunieert op ons Slott S Heerenbergh den 3^{en} April 1730.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

---

5-4-1730 **556** [*folio 157 verso en 158 recto*]:

Onderd~: Req^t aen Syn Hooghgraeff~ Ex^{tie} van Berent Poor en Engelbart Kaeltjes om van Seecker parceel~ Lants yder de helffte van den Schepeltiend daeruijt gaande, te mogen en Connen Voldoen etc

Aen Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Hooghgebooren Heer &c &c &c

Remonstreren in alle Submissie U Excellentie gehoorsaamste en onderdanigste onderdanen Berent Poor en Engelbert Kaeltjens In Huwelyk hebbende Hendrina van Remmen Weduwe van Wylen Henrick Poor, hoe dat tusschen hem eersten Supp^{nt} en Wylen voorñ: Synen broeder Henrick Poor op den 19 Majj 1719. is opgericht en gesloten een Contract Van Erffdeylinge over Soodane Landeryen en goederen, als Sij in gemeenschap waeren besittende, en onder andere gestipuleert, dat de parceelen Soo een ijgelyk Syn toe en aangedeelt Ieder voor de helffte Souwden Lasten en dragen den jaerlyxen Schepel tiendt, Soo U Hooghgraeff~: Excellentie uyt alle de parceelen te Samen is Competerende Synde negen Schepel garst, drie Spient Rogh en drie Spient Haver, dogh abusive de garst ad Seven Schepel in dese Acte van Erffdeylinge gestelt, gelyck U Excell^{ie} alle tselve Sal Connen en gelieven te vernemen uyt d' annexe Origineele Acte; Dogh gemerckte dese tiend Verdeylinge gans geen Effect Kan Sorteren Sonder genadigste beWillinge van U Excellentie; Soo Wilden Supplianten gans ootmoedigst gebedden hebben, goetgunstiglyk t approberen, ende vervolgens Soo ter Cancellarie, als by de Heere Lantrentmeester daer van de Noodige Aenteeke-ninghe en Veranderinge doen maaken.

T welck &c

«onderstont»

Berndt Poor, Engelbart Kaeltjes.

5-4-1730 **557** [*folio 158 recto*]:

Octroij

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Permitteren en Consenteren aen de Supplianten, dat den Schepeltiend van de parceelen hierinne aengetoogen yder voor de helffte in het toecomende praecise op Ste Martini Sullen Connen betalen, mits dat hier van ter behoorycker plaetsen Registrature en annotatie gemaakt worde, waernaer Sigh onsen Lantrentmeester onderdanigst te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott 'S Heerenberg den 5^e april 1730

«was geteeckent»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

14-4-1730 **558** [*folio 158 recto en verso*]:

Commissie en volmaght opd~ H' Amptman Reygers in Saacke van de Diensten en Dienst Haver tot Gendringen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt ende te weten, dat Wy hebben gecommiteert en Volmagtigh gemaakt, gelyck wij Committeren en Volmagtigh maken Cragt deses den Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Anton: Joseph Reijgers Amptman en Rigte des Furst= en Keyserlycken Vry, Wereltlycken Stiffts Elten, om alle onse Saacken tam active quam passive, en wel in Specie de Saacke wegens de Diensten Dienst Haver en GerveZaaden tot Gendringen den Drossard Everhard Verheull en J: Spaen Scholtus onser Heerlickheeden Gendringen en Etten Respectivelyk aengaende en Competerende, Waerover Inden Jaere 1724. voor den Hove Provintiaal van Gelderlandt In cas van Spolie, turbel, en Indraght tusschen Voorñ: Drost en Scholtus aenleggeren ter Eenre: /: waermede ons doenmaels pro Interesse gevoeght, oft voorsoo veel noodigh en Dienstigh geinter-venieert hebben :/ ende twee pagters van de Reeckenkamer Tichelavent en Nijenhuijs genaemt oock andere in en opgesetenen der voorñ: Heerlickheeden Ver Weerden ter andre Zyde proces is gereesen; By den Edele Mogende Heeren van die Reeckeninge te Respitiëren, en Waer te Nemen, eñ daerover met de Selve Ingevolge S'Lantschaps Resolutie de dato den 2^e maert 1729. tot verhandelinghe en affdoeninghe deser Saacke In Conferentie te treden, de propositien en Voorzagen des Wegen te doen, ende te Aenhooren, daerop tot onsen meesten oirbaer en Nutte te Resolveren, ende Soo veel doenlyk en mogelyck die Hangende Verschillen In onsen Name t'accorderen ende te teekenen, Om eens een eynde van Saacken te hebben; ende voorts alles deswegen te doen ende te Laaten tgeene Wij selfs in Persoon Zynde, Souden Connen en Willen doen; Beloovende Voorgoet eñ van Waerde te houwden alle tgeene door onsen bovengenoemden gecommiteerden hierinne Sal worden gedaan, eñ hem In alles t'Indemniseren, met maght van Substitutie, oock Soo noodigh assumptie van een ofte meerdere:

Des t'oirconde hebben Wij dese eigenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraeff~: Segel becragtigen Laten: op ons Slott S Heerenbergh den 14^{en} april 1730.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

15-4-1730 **559** [*folio 158 verso*]:

Den 15 april aend~ wed Dirck Artz tot Beugen wegens gelede Schaafe van Brandt genad~ ge-remitteert Een jaer Erffpagt van ½ malder Rogh en van Ses vatt Haver en een Jaer Thynsch ad f 1-19

24-4-1730 **560** [*folio 158 verso*]:

Octroij voor Jordan Thijssen, om 1½ mergen Hoffgoet te mogen verkoopen en transporteren.

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Approberen den vercoop van Het parceel Hierinne Vermelt, en octroyeren aen den Suppliant de wederhelffte daarvan te mogen verkoopen en transporteren, mits dat achtervolgt worde alle

tgeene naer usantie van onse Boxmeerse Hoffroerige Kamer wort vereijst, en dat op het Hoffboeck van dese twee parceelen behoorlycke Annotitie worde gemaackt, waerop onsen Hoff: en Thyns Rigter wel heeft te Letten; ons, ende een yder Sijn goet Reght voorbehouwen:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 24 april 1730

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

24-4-1730 **561** [*folio 159 recto*]:

1730 Den 24 April Commissie tot de Veranderinge vande Magistraat tot Dixmuiden Beginnende met may 1730. en eyndigende may 1731. gegeven op d~ Heere Henricus van Kessel Pastor tot IJsenbergh in forma ut videndum Fol: 41.

28-4-1730 **562** [*folio 159 recto*]:

Octroij op Het Request van J^r Francis: Xaverius Bernardts, om Syn Leengoet in Elff Knuppel Leenen te mogen Versplijtten en als dan te VerKoopen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Gesien bij ons de neffens gaande Requeste met het Versoeck daerbij gedaen; Alvoorens gehoort het advijs van onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard en Stathouder van onse Boxmeersche LeenKamer, Remitteren aen den Suppliant de Versuijmen omtrent het Verheffen vant Leen Hierbij gemelt, mits dat alle Enckelde Heergeweyd~ en Jura Cancellariae Sal hebben te Voldoen;

Oock Consenteren en veranderen Voorseyde Leen in Elff Klippel Leenen yder Reyse te Verheffen met eenen halven goltgulden, en de Leenjura daertoe Staande, uytgenomen dat het Eerste, tweede, Negende en Thiende Parceel Sal worden geWonnen yder Reyse met eenen goltgulden en de Jura daertoe Staande

Dat den Suppliant die parceelen en Leenen Sal mogen VerKoopen en opdragen, Sullende voord'Eerste Reyse alleen betaelt worden het Heergeweyde en jura Cancellariae Enckelt, maer naer dese Reijse in Cas van VerKoopinge Vermangelinge en opdracht Dobbelt:

Beveelende aen onsen voorñ: Stathouder dese Leenen met voore en Paelinge behoorlyk ten Leenprothocolle te Registreren:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 28^{en} april 1730

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

28-4-1730 **563** [*folio 159 recto*]:

Octroij op het Req^t van d'Eerw: Nonnekens Carmeliteressen tot Boxmeer om op Het Hoffgoet van Jacob Jans Thijssen met Commer en Arrest te mogen procederen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octroijeren en permitteren aen d~ Eerw: Nonnekens Carmeliteressen onser vry Heerlickheit Boxmeer, dat tot Inninghe van Haere Reghtmaetige Praetensie op Het Hoffgoet van Jacob Janz Thyssen met Commer en Arrest Sullen mogen Procederen, mits dat achtervolge allet geene naer Style van onse Hoffroerige Kamer wort vereijst, ons, ende een yder Syn goet Reght voorbehouwen.

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 28 april 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

29-4-1730 **564** [*folio 159 verso*]:

Op het Request van Enneken Scheers Wed: van Aert [J?]erfaas om Haere Weyde Het WaterLant genaemt Hoffhoorigh Zynde te mogen verKoopen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octroijeren en Consenteren aen de Suppliantinne, dat het hierinne gemelte Weylant Het Waterlant genaemt Sal mogen VerKopen en transporteren, mits dat praestere alle tgeene Naer Style van onse Boxmeerse Hoffroerige Kamer wordt vereijst; ons, ende een ijder Syn goet Reght Voorbehouwen;

Signatum op ons Slott S Heerenbergh 29 April 1730

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

1-5-1730 **565** [*folio 159 verso*]:

Volmagt voor d~ Heer Drost de Raet om de Octroyen en Consenten van Leen en Hoffgoederen te Cone~ geven en onderteecken

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo wij van Intentie Syn een Kleyne Reyse naer Aken te doen, en dat Inmiddels mogte gebeuren, dat eenige Vasallen noodigh hadden Octroij en Permissie, om over de Leen en Hofgoederen te testen, disponeren, beswaeren ofte Verhandelen; Soo geven wij daertoe volkomen Last en Maght aen onsen Seer Lieven getrouwen den WelEdelen en Hooghgeleerden Wilhelm de Raet Drossard onser vry Heerlickheit Boxmeer; om alle Octroijen geduerende onse absentie te Verleenen Beloovende d'octroijen die in dien tyt by onsen Voorñ: Drossard in onsen Name Sullen gegeven Worden voor goet, Bundigh, ende van Waerde te Houwen:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh prima maij 1730

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

[*hiernaast in de marge:*]

1732: 9. april soodane volmagt tot het geven van Octroyen op d~ Heer Drossard de Raet geexpe-
dieert en overgesonden.

1-5-1730 **566** [*folio 159 verso en 160 recto*]:

**Volmagt op de Here Amptman Reijgers in Saacke van de Diensten en Dienst Haver Con-
cernerende den Drost en Scholtus van Gendringen en Etten.**

[*in de marge:*] Vide fol 158.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Het Rapport van onsen Seer Lieven getrouwen Doctor A:J: Reijgers in bovenstaende Commissie
genomineert Over en Wegens de Besoignes met d~ Edele Mog~: Heeren van de Reeckeninge
binnen Arnhem gehouwdens, gehoort hebbende onder andere, dat welGemelte Heeren Wel Souw-
den genegen Wesen, om teegens Seeckere Penningen van uijtKoop ten opsichte van Hunne twee
boeren Tichelavent en Nyenhuys genaemt onder onse Heerlickheeden Gendringen en Etten gele-
gen die gewoonlycke diensten Diensthaver, en GerveZaeden onsen Drost en Scholtus aldaer
Respectivelyck Competerende, te Redimeren en Sigh Laten Vienden; Soo ist, dat wy met Inhaesie
van voorsz~: Volmagt aen meergemelten onsen Seer Lieven getrouwen Dr A:J: Reijgers Ampt-
man tot Elten en Ulfft, Cragt ende mits desen alnogh volcomen Maght geven, om met welgemelte
Heeren van de Reeckeninge deswegen best mogelyk naer beviendt van Saacken te Konnen en
Mogen accorderen, den uytkoop en Redemptien het Zij jaerlyx ofte voor altoos in onsen Name te
teecken, Penningen des Wege t'ontfangen, endae voor te Quitteren, ales onder Verbant en
Ratihabitie als bovengemelt et pro ut juris ac Styli:

des ten Waeren Oirconde by ons dese naedere Acte wel wetentlyk onderteekent, en met ons
Hooghgraefflyk Segel becraghtigen Laaten:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh Prima Majj 1730.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

1-5-1730 **567** [*folio 160 recto*]:

Affscheydt voor Gerrit Verhorst tweeden Coetzier

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo Thoonder deses Gerrit Verhorst van Intentie is Syne Fortuine Elders te Soecken, en
daeromme Om eenen Schyn Synes Welverhaldens [*tussengevoegd:* ons] onderdanigst heeft
aensoecken Laaten, tgeene Wy hem niet hebben VerWeygeren, maer Geerne mededeylen Willen;
Verklarende derhalven, dat Voorñ: Gerrit Verhorst in Qualiteyt als tweeden Coetzier den tyt van
Vyff jaeren ons wel en getrouwelyck heeft gedient; Soo dat Wy aen alle Hooge Stants Persoonen,
oock Officieren en Magistraten Hiermede Versoecken, voorñ: Gerrit Verhorst in alle Voorvallende

Occasie op Syn gesinne te doen alle behoorlycke Hulpe en Adsistentie, en over all vry en francq te
Laten Pas= en Repasseren tgeene Wy in diergelycken gevallen sullen Erkennen nae behooren:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh Prima Majj 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L:S:

[*na een witregel:*]

Eodem Dato Diergelyck Affscheijdt vervaerdicht voor Lucas Greve soo twee en een halff jaer als
Lacquaij en Kleermaker Wel heeft gedient.

25-5-1730 **568** [*folio 160 recto*]:

**Octroij op Het Req^t van Antoni Jans Tyssen en Peter Martens Momboiren van de
Kinderen Van Jacob Jans Thijssen om het Huys en Hoff omtrent 3 mergen groot Hoff-
roerigh en met Boxmeerse Malder Rogge jaerlyx belast te mogen verKooopen en trans-
porteren**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Octroijeren aen d~ Supplianten qq^{re}, dat het Hierinne gementioneerde Hoffhoorigh goet tot
voldoeninge van de Schulden Sullen mogen verkoopen en transporteren, mits dat achtervolgen all
tgeene naer Style van onse Boxmeersche Hoffhoorige Kamer Wort vereijst, ons, ende een yder
Syn goet Reght onvermindert:

Signatum op ons Slott Heerenbergh [:sic] den 25^e majj 1730.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

27-5-1730 **569** [*folio 160 verso*]:

**Octroij Voor de Heere Johan van Moetzvelt Koninglycke Pruyssische geheyme Raet, en
Vice Cantzler des Hertogdombs Cleve, om op het Leengoet den Lockhorst ten Lantregten
te mogen procederen**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Octroijeren en Consenteren aen den Heere Remonstrant dat tot Inninge van Syn verschotene en
Wel verstreckte Penningen op het Hierinne Gemelte Leengoet den Lockhorst genaemt ten Lant-
reghten sal mogen procederen, mits achtervolgende tgeene naer Stijl van onse Graefflycke Bergse
Leenkamer wort vereijst, ons, ende een ijder Syn goet Regt voorbehouden:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 27^e Majj 1730

«was geteekent»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

L:S:

13-5-1730 **570** [*folio 160 verso en 161 recto*]:**Accoort over het Different van de Diensten Dienst Haver en Gerven met de Edele Mogende Heeren van de Reeckeninge in Gelderlant wegens de twee goederen Nyenhuijs en Tichelavent**

Different voor eenigen tyt ontstaan Synde tusschen die Edele Mogende Heeren van de Reeckeninge in Gelderlant, ende den Heere Frans Wilhelm Grave van den Bergh als Heere van de Heerlickheeden Gendringen en Etten Over Seeckere Wagen diensten en uytgangen van Dienst Haver en gerven soo den Drost en Scholt der voorn: Heerlickheit praetenderen Nomine Officii Jaerlyx te moeten trecken en genieten uyt de Goederen Tichelaven en Peurteners Stede ofte oock wel Nijenhuijs genaemt gehoorende aen de Domainen deser Provincie onder het Rentampt van den Schuylenborgh beyde gelegen tot Etten, ende dat geschapen Stonde, dat daerover eene Costbare proceduire Soude gevoert Worden; Soo is tot Wegneming van voorsz~: Different, ende om alle Moyelyckheit van processen, als verwijderinge over en Weer voorte Komen, en uyt den Wegh te Nemen, om besondere Redenen tusschen die Edele Mogende Heeren vande Reeckeninge in Gelderlant bij Speciale Lantschaps Resolutie van den 2 Majj 1729. geauthoriseert ter Eenre, en Doct^r Anton Joseph Reijgers Amptman en Rigter des Furst= en Keijserlycke vrij Wereltlycke Stifts Elten als hiertoe Specialijk gevolmagtigde vanden Heere Grave van den Bergh vermogens Actens van den 14 april en 1^{en} majj 1730. [*:hiernaast in de marge: Vide Fol 159. Vso.*] door Welgemelte Heere Grave geteeckent en besegelt en gelezen en Vertoont ter andere Zyde, Ingegaan dit naervolgende accoort, transactie en Conventie alsdat wegens die gepraetendeerde Diensten uyt voorsz~: twee goederen bestaende in twee wagen diensten en een malder Haver voor den Drost, en halff soo veel voor den Scholtus en daer en boven voor den Scholtus noch vyfftygh garven Soo Rogh, garst als ander Sints jaerlyx uyt yder Erve bij Forme van uijtKoop eens voor al door de Rekenkamer aen des Heeren Graven van den Berghs offte des Selffs Volmaghtiger sal betaelt worden eene Summa van twee hondert en Vijfftygh gulden, waermede de voorsz~: goederen voor nu en altoos van de gelibelleerde Diensten en Lasten Sullen Sijn en blyven bevrijdt, en dat Hiermede oock Sal Comen te Cesseren het geene wegens de gepasseerde Voorige Jaeren Soude mogen hebben gepraetendeert Connen werden, t geene niet Sal mogen worden gevordert, maer mits desen wort te niet gedaan; Synde onder dit Accoort niet begrepen Soodanige Diensten als den Graeff van den Bergh als Heer vande Voorsz~: Heerlickheeden moghten Competeren als van outz:

Aldus gedaan ter Camere van Reeckeninge binnen Arnhem Synde daer van twee alleens Lujdende gemaackt, en ten Wederzyden geteeckent Op den 13^{en} Majj 1730.

was geteeckent / Gerh: Pronck Secret~ / Anthon Joseph Reijgers qq^a

1-6-1730 **571** [*folio 161 recto*]:**Volmaght op d~ H^r Rentmeester Jacobus de Jonghe om ingevolge denombremte van Relieff de vacante Successie in d~ goederen van Charle Pure t eijsschen, en daerover Processe Supinieren en Vervolgen**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Doen kondt en tuygen geconstitueert en bevolmaghtigt te hebben onsen Seer Lieven getrouwen Jacobus de Jonghe Rentmeester van onse Domainen der Heerlickheit Dixmuden om op de beste Maniere met Recht te praetenderen Contra quoscumque, en eysschen de Vacante Successie In

goederen van Charle Pure tot dixmuden OverLeden alles ingevolge het denombrement van Relieff aen ons Competerende, daerover proces te sustineren, Advocaet en procureur aen te Nemen en bevolmaghtigen, Eijsch doen, alle termynen van Reghten Waerte Nemen, appelleren Gelt ontfangen en quitteren, en alles doen tgeene Wy praesent Zynde Souden Connen doen; beloovende voorgoet en van Waerde te houwden alletgeene hy daeromtrent alreede heeft gedaan, en hy ofte Synen Volmaghtiger noch Sullen doen, en hun beyden in, en over alles Kost en Schaadeloos te houwden:

In teecken der Waerheyt hebben Wy dese onderteekent, en met ons Hooghgraefflyk Segel becraghtigt:

Op ons Slott S Heerenbergh prima Junij 1730.

«Onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern. / L: S:

2-6-1730 **572** [*folio 161 verso*]:**Op Het Requeste van Henrick Tichelavent om een Huys op het Broexken te Mogen timmeren**

Wij Frans Wilhelm grave c &c &c

Permitteren aen den Suppliant, dat op het Broexken Sal mogen timmeren een Huysken niet meer als omtrent agh hondert gulden Waerdigh, en sal neffens het jaerlyx Rookhoen voor paght van Het Broexken en Rijsken jaerlyx aen onsen tydlycken Rentmeester betalen de Summe van Ses entwintigh pagtdaalers, mits het aen ons Sal vrystaan naer verloop van drie Pagtijaren Sonder Contradicctie het getimmert Huijs Volgens Aestimatie van onpartydige taxateurs naer ons te nemen en Sal den Pagter gehouwden Zijn Copie dezès bij hem onderteekent tot onser Cancellarie Overte brengen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 2 Junij 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm

3-6-1730 **573** [*folio 161 verso*]:**Ordre aen den Drossard Everhard Verheull, om aen Engelbronn als Organist geen tractament te Laten uytvolgen**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo Wij over Seeckere acte van Survivantie ten Opsighte van d~ organisten Plaetse tot Gendringen aen W:I: Engelbronn In dato den 26 janⁿ 1728. Verleent, Seer qualyck bericht en geabuseert syn geworden, naedemaal Alexander Bremer met Kennisse van de Sollicitanten die van den Kerckenraet van Gendringen al vooraff in dato den 10 Junij 1697. eene Survivantie van onsen Seer Lieven en Hooghgeerden Heer Ohm hoogh loff~ memorie &c &c &c in handen heeft gehadt, en billick Sijnde, dat gemelten Bremer daerby worde gemainteneert, Soo ist, dat Wy wegens het Verkeert Rapport daeromtrent aen ons gedaan, die aen Engelbronn gegevene Survivantie niet willen Erkennen, de Selve Revoceren, en voorn: Engelbronn buyten Functie Stellen, en ordonneren aen onsen seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickheeden Gendringen en Etten aen denselven geen Tractament te Laten uytvolgen.

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 3 Junij 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

3-6-1730 **574** [*folio 161 verso*]:

Octroy opt Req^{te} van Gerarda Ernsten weduwe Penninck om Haer Leen goet de Patheze te mog~ verkoopen

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Octroyeren aen de Suppliantinnen dat het Hierinne gemelte Leen parceil de patheeze genaemt sal mogen veralieneren en verkoopen mits dat achtervolge alle tgeene naer Stijle van onse Hooghgraeff~: Bergse Leenkamer Wort vereijst, ons, en een yder Syn goet Regt voorbehouwden

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 3 Junij 1730

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

9-6-1730 **575** [*folio 162 recto*]:

Remissie wegens besandinge van twee Weyden in den Spaldropsen Ryswardt voor den Scholt Thomas Gysberts en Ryck Kregtingh.

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Hebben uyt besondere redenen voor de besandinge van de twee Weydens Inden Spaldropsen Ryswardt tot dato geschiet waer van pagters Syn Ryck Kregtingh en Thomas Gysberts, eens voor all Sonder eenige Consequentie genadigst geremiteert aen yder pagter de Summa van twee en Seventigh gulden, mits en onder Conditie, dat jaerlyx geduerende Haere Paghtjaren haeren Vollen Paght aen onsen Rentmeester Ingevolge de pagt Conditien Sullen by en aen betaalen, ten waere Wederom /: dat godt genadiglyk verhoede /: een extraordinaire besandinge quam te geschieden, waernaer onsen Rentmeester Inden Bylant Sigh onderd~: te gedragen heeft:

Signatum op Ons Slott S Heerenbergh den 9 Juny 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

15-6-1730 **576** [*folio 162 recto*]:

Volmaght op d~ Heeren Amptman Reygers om alle Chartres Papieren en Processen t H Graeff~: Huijs Bergh Raeckende uyt Het Sterffhuys t'ontfangen vand~ Erffgenam~ van Heer Doctor Steenler Zalr en daer tegens Quittantie t extradieren.

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo den Hooghgeleerden Doctor Wilhelm van Steenler Zal~; /: die alle onse Saacken eenige Jaeren Herwaerts als onsen ordinair Advocaet aen den Provintialen Hove van Gelderland met alle Vlydt tot ons genoeg heeft Waergenomen /: overleeden is, ende Veele Pampieren soo van processen als andersints ons aengaende, onder hem Syn berustende, Waeraen ons Veel gelegen is; soo hebben geauthoriseert en gecommiteert gelyck autoriseren en Committeren Cragt deses den Erentfesten en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen A: Jos: Reijgers der beyde Reghten doctor Amptman en Rigter des Furst en Keyserlycken Vry Wereltlycken Stifts Elten en tot Ulyff &c omme in onsen Name alle Papieren Chartres en Processen ons Hoogh Graefflyk Huys Bergh aengaende van d~ Erffgenamen van voorñ: Heere Doctor Steenler Zal t' eijsschen, ende

ingevolge Inventaris daer van te maacken; deselve ontfangen, deswegen quitteren en alles doen t geene Wij Selfs Praesent Zynde Souden Cunnan en mogen doen, beloovende van waerde te houwden alle t geene onsen gecommiteerden Hierinne Sal komen te doen en hem van alles t Indemniseren als naer Reghten;

des t oirconde hebben wy dese eygenhandigh [*tussengevoegd*: geteeckent] en gesegelt op ons Slott S Heerenbergh den 15 Junij 1730.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

15-6-1730 **577** [*folio 162 verso*]:

Vry Willige gifte van 60 gulden voor d~ Heer Rentmeester van der Veecken.

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Staan genadigh toe [*tusengevoegd*: dat] aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Ferd: Philip van der Veecken voor eene vrijwillige Gifte Sonder Consequentie in uytgave Sal worden gevalideert de Summe van Sestigh gulden, waer naer d'auditeurs van Reeckeningen Sigh onderd~: te gedragen hebben:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 15 Junij 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm

17-6-1730 **578** [*folio 162 verso*]:

Op de Req^{te} vand~ wed: Jan Geurtz gewesen Rigterboode tot Ste Anthonis.

Wij Frans Wilhelm etc. etc. etc.

Overmits tot dato deses geene Klagten van onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser vrij Heerlickheit Boxmeer en Ste Anthonis nogh vanden Gerichte van Ste Anthonis tegens de Suppliantinne Syn ingekomen, Soo Inhaereren d'appostille in dato den 27^{en} novemb~: 1729. door ons gegeven:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 17 Juny 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

17-6-1730 **579** [*folio 162 verso*]:

Ordre aen d~ Heer Drossard de Raet om de Sententien Soo tot de torture, als Straffe des doots tegens de gedetineerde Jooden gegeven en alnoogh te geven ter Executie te Leggen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Gesien en gehoord d'advijzen by de wel Edele en Hooghgeleerde advocaten Wilhelm van Wichen en H: Claessens In Saacke van onsen Lieven getrouwen Fiscaal Klager ter Eenre, en Jacob Moijses en Michiel Davidts geappreheendeerdens en beclaegdens ter andere Zijde gegeven, ordonneren aen den WelEdelen Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard en Scholtus onser vrij Heerlickheit Boxmeer Ste Anthonis en Sambeeck, dat de Sententien Soo tot de

Torture, als ten pricipaal tot Straffe des doots bij ons Hoogh Crimineel gerigte der vrij Heerlickheydt Boxmeer in voorseyde Saacke te geven Sal ter Executie Leggen, Soo als Synen goeden Raet Sal gedragen, Beloovende onsen voorseijden Drossard over en in alles van alle Mogelyckheydt en in Kosten, die aen hem ter dier oorsake Souden Connen over Kommen, en gedaen Worden, Kost en Schaadeloos te houwden;

In Waerheyts Oirconde hebben wij dese eygenhandigh onderteekent, en met ons HooghGraefflyk Segel becraghtight

gedaen op Ons Slott S Heerenbergh den 17 Junij 1730.

«onderstont»

L: S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

19-6-1730 **580** [*folio 163 recto*]:

1730 den 19 Junij Op Het Versoek van den Edelen J:J: Reetraedt woonende tot Westervoort Permissie gegeven, om met een goet Vrindt ons aengenaem voor Syn Plaisier de jaght te mogen Exerceren in onse Vrij Heerlickheydt Westervoort, Edogh alles tot onse Revocatie, die expresse wort gereserveert.

23-6-1730 **581** [*folio 163 recto*]:

Den 23 junij d~ Hr drossard Everhard Verheull geordonneert, de Heeren Geerffdens van Gendringen op den 17 Julij aenstaende te Convoceren om de Kercke Reeckeninge aldaer aff te hooren en te Sluyten en verders doen en beraemen alle t geene ten meesten voordeel der Kercke Sullen bevienden te behooren:

In Caeteris videatur d'ordre Fol: 145. deswegen gegeven.

23-6-1730 **582** [*folio 163 recto*]:

Octroij voor Jacobus Pleunisse om Sijn Leengoet Het Loell te mogen verKopen.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Octroijeren en permitteren aen den Suppliant, dat hy het Leengoet in desen vermeld Sal mogen Verkoopen, mits by het transport overbrengende een denombrement en pertinenten Staet van alle de Parceelen onder dit Leen gehoorende, ende dat Verders achtervolge alle t geene naer usantie van onse Hooghgraeff~: Berghsche Leenkamer wort Vereyscht, ons, en een yder Syn goet Reght Voorbehouwden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 23 junij 1730

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-6-1730 **583** [*folio 163 recto en verso*]:

Commissie als onderscholt en Jager tot Gendringen op Johan de Meuter

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

Doen Kondt en tuygen mits desen, alsoo door de Doot van Derck Borckus gewesenen onderscholt onser Heerlickheydt Gendringen die Selve plaatse is Komen te Vaceren, en noodigh Zynde die wederom met een ander bequaem persoon te Versien; Soo ist dat bericht Zynde van de bequaem: en Neerstigheydt van Johan Meuter, denselven daertoe wederom hebben aengesteld, gelijk wij sulx doen mits desen, hem gevende Last en Maght dit onderscholt ampt aenstonts te aenvaerden, alle Citatien, Insinuatien, Pejndongen, en Executien en Voorts allerley gerightelycke exploitien te doen, en voorts onse genadige ordres, ende die hem van onse tydlycke Officieren van onsent Wegen Sullen gegeven worden te gehoorsamen, ende te pareeren, oock alle breuckhafftige t Syner Kennisse Komende aen voorñ: officieren en onsen advocaet Fiscaal aldaer getrouwelyk aenbrengen, Voorts alle delinquanten Vervolgen, apprehenderen, en op ons Slott Ulfft gevanckelyck Leveren, Waertegens hij sal genieten soodane Emolumenten Profijten en gerechtigheeden als daertoe behooren, en andere Syne Voorsaeten Scholtussen tot Gendringen met Reght genoten hebben; ordonnerende onsen tudlycken Drossard Bediendens en onderdaenen gemelten Jan de Meutter alsulcke Emolumenten Profyten en Gerechtigheeden te Laten volgen en genieten, Gevende hem vorders by desen Specialen Last op onse Jaghtgerechtigheydt en Visscheryen In onse Heerlickheeden Gendringen en Etten en dependerende Boerschappen bij dagh en bij nacht getrouwelyk te Passen, op dat wy daerinne niet beschadight worden, oock alle onberegthigde Jagers en Vissers, aen onsen Jagermeester Soo Well, als aen onsen Officier en advocaet Fiscaal aenbrengen en bekent maacken, op onse Bosschen in het Breedenbroeck en Elders wel te advigileren, ende int Overige alles doen t geene eenen goeden getrouwen en Neerstigen onderscholtus, jager en bewaerder van onse Bosschen Schuldigh en Verplight is te doen, om alle t welcke voorschreven getrouwelyck naerte Komen, hy aen ons ofte onser gecommiteerden Handen Sal hebben te Praesteren den behoorycken Eedt van Getrouwigheydt; Voor Welcke diensten Wij hem by desen genadigh hebben toegeleght voor jaerlyxe gage a dato dezese aente Vangen eene Summe van Vyff en dertigh gls~ Hollants uyt d' Rentmeesterye Van Gendringen en Etten t'Ontfangen beneffens eenen Hoet groenen Rock en twee voeder torff Selffs van het Veen te Haelen, alles nogtans tot onsen genadigen Wederseggen Sonder daer van gehouwden te Syn de minste Redenen te geven:

des t'Oirconde hebben Wy dese eijgenhandigh onderteekent, ende met onsen Hooghgraefflycken Segel becraghtigen Laaten:

Op ons Slott S Heerenbergh den 24^{en} Junij 1730.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

30-6-1730 **584** [*folio 163 verso*]:

Verclaringe, dat in val Pavert Artz by d~ nieuwe generale verpagtinge geen pagter van Ryswycks Hoff Soude verblyven, hem als dan de Schuere ingevolge taxaet sal worden vergoedet.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern etc etc

Alsoo Pavert Artz met onse genadige Aggreetie en Kennisse op Syn gepaghte goet op den Ossen-Wart Ryswijcks Hoff genaemt ons toestendigh op Syn Kosten heeft gesett een schuyre van Vier

gebondt, Soo Certificeren en Tuygen Hiermede, dat In val Pavert arts by aenstaende Nieuwe Verpachtinge desen Hoff moghte Comen te Verlaaten, die Schuyre alsdan door onpartydige Sigh des Verstaende Timmerlyuden Sal gepriseert en getaxeert Worden en het taxaet door ons ofte den aankomenden Paghter Sal worden betaelt en goet gedaan:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 30^{en} Junij 1730. / «onderstont.» / Frans Wilhelm

24-6-1730 **585** [*folio 164 recto*]:

Verboth Wegens het Plucken van Boschbesien in de Berghsche Bosschen

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo ons onderdanigh berigt is, dat door het Plucken van de Bosch besien op onsen Bersche [:sic] Bosschen Het groff Wilt geen Ruste is hebbende, Soo Verbieden aen alle Pluckers van Bosbesien geene uytgesondert, dat voor agh uren des morgens en naer drie Uren des naermiddags Sigh inden Bosch niet Sullen Laten Vienden om Bosch besien te Plucken; Sullende die geene Soo voor ofte naer die tyt gevonden Worden haere Korven met de Bosch besien Worden affgenomen, ende yder een Schilling boete betalen, ende op dat Niemand hier van onwetentheyd Soude Connen Voorbrengen sal dese ter behoorlijcker Plaatsen Worden gepubliceert:

Signat~ op ons Slott S Heerenberg den 24. Juny 1730.

8-5-1730 **586** [*folio 164 recto*]:

Missive aen d~ Edele Mogende Heeren Raaden des Furstendombs Gelre eñ Graeffschaps Zutphen aengaende den ontfangen van Convoyen en Licenten Corn: van [tussengevoegder] Lingen.

Edele Mogende Heeren

Myn Heeren

In Absentie dogh op Hiergelatene ordres Van Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm grave van den Bergh &c Syn U Edele Mogende Hooghgeerde [:sic] Missives van den 2^e deses geopent, oock aen Cornelis van der Lingen aengestelden ontfangen van de Convoijen en Licenten tot S Heerenbergh door Hooghgemelte Heere Grave Syn Secret~ Abrah: de Both voorgelesen, en daer van bij Insinuatie Ingevolge Relaas Hierneffens Copie gelaten, Waermede Verhoope aen U Edele Mogende ordres in Soo Verre voldaan te Zyn, die d'Eere hebbe van my met het diepste Respect te mogen teykenen

U Edele Mogende / Onderdanigst gehoorsaamsten dienaar

«onderstont» / A:J: Reygers [*onzeker: in.s. (?)*]

Edele Mogende Heeren / Myn Heeren

Hoogh Elten den 8 majj 1730.

«Het opschrift was» / Aen die Edele Mogende Heeren / Myn Heeren Die Raaden des Furstendombs Gelre, en Graeffschaps Zutphen Residerende .s. / tot Arnhem.

10-7-1730 **587** [*folio 164 verso en 165 recto*]:

Obligatie van 10000 gulden ten profyte van d~ Heer Gysbert van der Heijden Heer tot Meynerswyk.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt ende betuijgen, dat wij geconstitueert en bevolmagtigt hebben gelyck doen Cragt deses Johan Keminck Procureur tot Arnhem, om uyt onsen Name voor de Provinciale Leenkamer des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen te Compareren, ende aldaer te bekennen, dat Wij Wel en Deugdelijck ontfangen hebben van den Heere Gysbert Wilhelm van der Heijden Heere tot Meynerswyk eene onverdeelde Summe van tien duysent gulden Hollants den gulden ad twintigh Stuyvers gereeckent, de Welcke Sullen Worden geëmployeert tot afflegginge van d'oude Schulden van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh, ende in Specie van een Capitaal Van Vijffduysent gulden by onsen Seer beminden en Hooghgeerden Heer Ohm Oswaldt Grave tot den Bergh Hoogh Loffelycker gedaghtenisse den 5 Junij 1711. van Henrick Witten Rigter der Stadt Emmerick genegotieert tegens Ses Per Cento jaerlyx, dan nogh van een Capitaal van gelijcke Vijff duysent gulden den 17 Julij 1730 Verschynende van de Weduwe Witten genegotieert op den 7 Januarij 1710. en den 21 Martij 1715. eertyts gevestight in de HaVeSaet den Padevoort; Daerom te Renuntieren op d'exceptien non numeratae, et in Rem Versae Pecuniae, ende te belooven Van voorñ: tienduysent guldens Sjaerlyx en alle Jaaren voor Interesse te betalen Vier en een halff pro Cento, Edogh deselve betaelt wordende binnen een halff Jaer naer den Verschynsdagh, datmen dan Sal kunnen en mogen Volstaen mits betalende Vier pro Cento, ende in de betalinge der Interessen te Continueren tot dat dese Capitale Summe sal Syn affgeloscht t [Wlck, *door bovenschrijving van een e veranderd in:*] Welck aen beyde Zijden Vrij Sal Staan, mits dat de Denuntiatie een [*nogmaals:*] een halff jaer voor den Verschijns Dagh Respective gedaan worde; en Sullen de Jaerlyxe Interessen als mede het Capitaal bij aff Legginge binnen Doetinchem aen handen van den Heere Crediteur, Syn Erven, ofte Wettigen thoonder deser Obligatie Commer vrij moeten betaalt worden; Voorts om Ingevolge verkregene Octroij tot een Speciaal Hijpotheecq te Stellen en te Verbienden twee Weyden het Swarte Nijlant en het Grijse Nieuwlant Waer van althans Pagters den gemeensman Leers en Johan van Huet beyde op het Leen Register bekend onder den Naam van Damen Nijlant; Vervolgens den halven tiend op Aeswyner Dam, den olden en Nieuwen tiendt, den halven Reeventiend aen dese en de geene Zijde der Weeteringe den goortiend, en den tiend uyt Schopperden, alle Parceelen in onse Graeffschap Bergh Kennelyk gelegen aen Hooghgemelte Leenkamer Leenroerigh, andersints vrij en nergens mede beswaart, als alleen Damen Nijlant met eenen uytganck aen Verscheyde armen en Voorts onse Persoon en goederen geene uytgesondert, om daer aen in Cas van misbetalinge voorñ: Capitale Summa van tien Duysent guldens met alle d'onbetaalde Interessen Kost en Schaadeloos te verhaalen Vrij, en Sonder eenige Cortinge van wat Lasten het oock Soude mogen Wesen alreede Ingevoert, ofte hiernaemaels by d'Edele Mogende Heeren Staaten des Voorsz~: Furstendombs en Graeffschaps te Statueren; met Submissie aen alle Heeren Hoven Righteren en Gerigten, ende In Specie den Provintialen Hove van Gelderland; Eyndelijck mede om ons ingeolge S Hoves appointment tot Renovatie vant Consent op onse Costen en Lasten te Verplighen

Ordonnerende onsen tydlycken Rentmeester der Heerlickheeden Gendringen en Etten, dat hy voorñ: Interessen aen welgem~te Heere Crediteur, desselfs Erven, ofte wettigen Thoonder deser Obligatie promptelyk en perSe Sonder verdere Ordonnantie Sal hebben te betalen, die gequitteert Zynde, hem in Reeckeninge Sullen Valideren:

In teecken der Waerheyte hebben Wy dese, neffens twee Leenmannen van ons H: Graefflyk Huys Bergh en van den Huijse Middagten by gebreck van Leenmannen des Furstendombs Gelre en

Graeffschaps Zutphen onderteekent, en met ons aengebooren Graefflyk Segel, beneffens der Leenmannen Cachetten becraghtigt op ons Slott Ulfft den 10 Julij 1730.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern / L S / O:P: Hoevel Leenman van den Huyse Middagten / L S / Abrah: de Both Leenman vant H: Graefflyk Huys Bergh.

[*in de marge:*] Dese 10/m gulden Syn in de Reeckeninge van Secretaris de Both gesloten den 2^e Januarij 1731. in ontfanck gebraght

[*vervolgens in een ander handschrift:*] afgelijt

15-7-1730 **588** [*folio 165 recto*]:

Ordre aen d~ Borghgreeff tot Ulfft en onderscholt int Breedenbroeck Borckus om de derde gerve vant gesaeij op de Soogenaemde Hoff Landen Staende tot ons profyt Sonder de Minste ConniVentie te Laten aenvaeren.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Sigh heeft bevonden, als dat onse Pagters en bouwlyuden in het Breedenbroeck Seer Veel Lant van onse Hoffsteeden onder den Naem van HoffLant besaeijen, en tot onse groote Schaade en naedeel voor Inslagh gebruijcken, Sonder de verschulde derde gerve van het Selve te geven; Soo ordonneren mits desen aen onsen Borghgreeff Fredrick Haeffkenscheyt en aen ons~ Holt Vorster Henrick Borckus, om op alle onse Hoffsteeden in Breedenbroeck gelegen de derde gerve van alle het gesaeij op de Soogenaemde HoffLanden gewassen tot ons Profijt, en Ingevolge de Conditien der pagters van de gerve Zaaden te Laten aenvaeren, Sonder eenige Conniventie d'onwillige aenstonts bekent te maacken, om de noodige Mesures daer omtrent te Konnen Nemen; t Welck onsen Expressen Wille en bevell is

Ulfft den 15 julij 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

19-7-1730 **589** [*folio 165 verso*]:

Genad~ ordre en autorisatie op den Fiscus A: H: Thelosen om Contra E: I: Engelbronn fiscaliter t Inquireren, [*tussengevoegd:* en] Condschappen te beleggen over het openslaen van d~ orgel deure uyt nemen van Haacken en Verscheyd~ Registers op het Orgel etc~

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Vermits tot vilipendie van onse genadigste ordres in datis den 3 en 28 Junij dezses Jaers 1730. aen E:J: Engelbronn gerigtelijk geinsinueert, den geinsinueerden Sigh hoogst Straffbaerlijk heeft derven t'onderstaan van de gesloten Orgel deure open te Slaan, eenige Haacken van de pijjsters, en verscheyde Registers uyt Het Gendringse Orgel ipso facto te nemen en furtive te verbergen ofte te verbrenghen; Welck feijtylcke Wederregtlijcke ondernemingen niet anders als geWeldtdadige Kercken Spolien Turbelen, en Indragten tegens ons Konnen worden aengemerckt; waerinne Voorsz~: E: J: Engelbronn Per Iterata Vrevelmoedigh blijft Continueren; Soo ist dat wij Cragt en mits desen op Synen Eedt by aenvanck Sijner bedieninge gedaan autoriseren en ordonneren

onsen Lieven getrouwen A: H: Thelosen Fiscaal onser Heerlickheit Gendringen, om in desen naer Rigeur van Reghten, ende op het Cragtigste ten aller Eersten Fiscaliter t Inquireren, Condschappen te beleggen, en alle het geene te doen, wat in desen naer Reghten moet en behoort gedaen te worden 't Welck in forma Vaerdigh Zijnde, aen onse Handen Sal Overgeven, en daerbeneffens van alles mondelingh Verslagh en Rapport hebben te doen, om onse vordere actie ter Syner tyt en plaetse deswegen Weten te Instituieren; alsoo Sulx onsen genadigste en Seer Ernstige Wille is:

Signatum Op ons Slott Ulfft den 19 Julij 1730.

«onderstontd» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

26-7-1730 **590** [*folio 165 verso*]:

Ordre aen den Rentmeester Vander Veecken tot d'uytLeveringe van twee vimmen Holt om daermede de Wegen te Repareren.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo Ryck Cregtingh Buymeester onser Heerlickheit Pannerden ons onderd~ heeft aensoecken Laten, dat Wij tot Reparatie van de Wegen in Pannerden Souden gelieven te gegen [*:sic*] en aenwijsen Laeten eenigh Houdt; Soo hebben aen den Selven uyt besondere Consideratie Edogh Sonder eenige de Minste Consequentie tot het Repareren der Wegen genadigh toegeleght twee vimmen houdt t geene aen hem door onsen Werckbaas Sal aengewesen Worden; Ordonnerende aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentm^r Ferdinand P: van der Veecken dese twee Vimmen holt aen den Buymeester te Laten uytvolgen

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh 26 Junij 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm

26-7-1730 **591** [*folio 166 recto*]:

Op Het onderd~: Request vanden Heer etc de Both versoekkende voor synen Soon Bartholomeus de Both noch minderjarigh Zijnde, de Custerie van Ste Anthonis.

Was Hierop met d~ Hooge Hant van Syn Hooghgraeff~: Excellentie eygenhandigh geteeckent

Fiat.

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

Ulfft 26 Julij 1730

27-7-1730 **592** [*folio 166 recto*]:

Collatie ad Interim voor Albertus Graett van d~ Custerie tot Ste Anthonis alleen bij Minderjarigheyt van Joas~ Bartholomeus de Both

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo door de Doot van Johannes Verbeten Junior Laetst gewesen Custos onser vrij Heerlickheit Ste Anthonis die Custerie aldaer is Comen te Vaceren en Wy deselve op het onderdanigst Ver-

soeck van onsen Secret~ Joannes Bartholomeus de Both minderjaerige, en dien volgens daertoe noch onbequaam, en dat Egter die Custerye Middeler tyt behooryk moet worden bedient en Waergenomen; Soo ist dat Wij op de Recommandatie aen ons gedaan van de Capaciteyt van Albertus Graett geboortigh van Beughen alleenlyk ad Interim, en tot die tyt, dat voorn: Joh: Barthol: de Both Sal bequaem Zyn om die plaetse Selffs naer behooren te Connen Waernemen, Welcken tyt aen voornoemden Albertus Graett een jaer bevoorens Sal worden gedenuntieert en aengecondight, denSelven genadigst hebben aengesteld gelyck aenstellen Cragt deses tot Custos van onse Vry Heerlickheyte Ste Anthonis ad Interim, met expressen Last en bevell, dat hy geduerende dien tyt den Pastor en Capellaan getrouwelyk in alle pastorale diensten Sal adisteren en Dienen, de kerckelycke Ornamenten en Mobilien Wel waernemen, d'altaeren Verclieren, Luyden, en alles doen, wat dat eenen goeden Custos verpligt is te doen; en Sal daertegens genieten Soodanige Profyten en Emolumenten als daertoe van outz gestaan hebben; belastende aen onsen pastor en Capellaan aldaer, oock aen onse Officieren en onderdanen hem voor Custos in maniere voornoemt te doen alle behoorycke adstantie:

Gedaan op ons Slott Ulfft den 27 Julij 1730

«onderstont.» / Loc Sigill. / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

16-8-1730 **593** [*folio 166 recto*]:

Opt Req^t van d~ Erffgenamen van Dirck Borckus en Ermken Krotz

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

De Supplianten met Genade gewogen Zynde hebben uyt Redenen in desen Req^{ten} vermeld aen deselve Edogh Sonder Consequentie en voor dese Reyse alleen genadigh Quijt gegeven het beste Pant ons wegen, den Lyff tynsch van Ermken Krotz Competerende; mits dat Sulx naer behooren op het Register van Lijffthijnsen worde geannoteert; ende dit Voorgegaan Zynde; ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Lantrentm' Zumkleij, dat aend~ Erffg~: van Derck Borckus Laetst gewesenen onderscholt tot Gendringen Sal betalen een Jaer gage verscheñ den 15 novemb~: 1730. met 35 gl~ Hollant~ die met Quittantie in Uijtgaaff Sull~ geleden worden naer behooren

Signat~ op ons Slott Ulfft den 16 Aug~ 1730.

«onderstont.» / Frans Wilhelm.

28-8-1730 **594** [*folio 166 verso*]:

Op het Req^{le} van Andries van Ham om eenen mergen Hoffhoorigh Lant uyt Het Hoffgoet van Derck van Emmerick te mogen verKooopen

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Octrojeren aen den Suppliant, dat het hierinne gemelte Parceel Hoffgoet Sal mogen veralienieren en VerKooopen, mits dat agter Volge alle tgeene naer Stijle van onse Boxmeerse Hoffroerige Kamer wort vereijst; ons, ende een ijder Syn goet Reght voorbehouwden.

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 28^{en} augusti 1730.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

29-8-1730 **595** [*folio 166 verso*]:

Ordre voord~ Heer Fiscaal Hoevell om tegens eenige delinquanten tot Borgh voor de Magistraet aldaer Crimineelyk, oft Sunste naer Raade te procederen

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo ons is gerapporteert niet alleen het onbehooryk houwen van eenigh Elsholt Staende op Den Grondt tot den goet Hommelinck [aan, *veranderd in:*] In Silvolden gehoorende, maer oock het geweltdadigh openen der poorte van onse Stadt Borghe Beijde voor en op Paaschdaghes deses jaars door eenige Borgsche Jonghesellen Stoutmoedigh gepleegt en ondernomen en Wij oock hebben vernomen het groot geveght met eenige Jonghe gesellen uyt de Boerschap Gander omtrent Vastenavont deses Jaers voorgefallen, waeraen de Selve Borgsche Jonge gesellen Sigh al mede hebben Pligtigh gestelt; ende de Justitie daer aen merckelyk gelegen Zynde, dat dus dane Enorme Feijten naer alle Rigeur worden gestrafft, Soo is het dat Wij hiermede Authoriseren en Committeren onsen Seer Lieven getrouwen D' Os: P: Hoevel advocaet Fiscaal der Stat en Schependomb Borghe, om wegens dese Excessen voor de Magistraet van voorn: onse Stadt Borghe tegens de Respective Pligtigen Crimineelyk ofte Sunsten naer Raade te Procederen; Immers aldaar Eventueeljk, en bij geene voldoeninge der Geldtboeten Simul en Semel tot eene Corporeele Straffe Eysch en Conclusie te Neemen, Confereerende de Crimineele Jurisdiction met allen aencleven van dien, in dit Reguard, en over dese Feyten alleen aen- en op Welgedagte Magistraet onser Stat Borge, met volle magt, om over den te doenen Eijsch Simul et Semel t'Erkennen, en nae Exigentie van Saacken eene Convenable Straffe te determineren, oock het Aenstaende Vonnis naer desselffs Inhouwde ter Executie te doen Leggen, en verders, om in desen alles te doen wat tot Voldoeninge Van Justitie Sal vereijst Worden:

In Waerheyt Oirconde hebben Wy dese geteeckent en met ons Hooghgraefflyck Cachet gecorroboereert Op ons Slott S Heerenbergh Den 29 augusti 1730.

«onderstont.» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

31-8-1730 **596** [*folio 167 recto*]:

Ordre aen d~ Heer Drossard de Raet om met Mevrouw de Quay de betaeling van den Tholl wegens de Klocken van Syn Koninglycke Majesteyt van Portugaal de Maes affkomende te Reguleren

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Wy onderrigt Worden, datter Klocken van groote Waerdije die geseght Worden Syner Koninglycke Majesteyt In Portugaal toe te behooren de Maese affkomen, en dat van ons geen Vrijheyte van Tholl versoght is, en naer alle Apparentie dien Last by d'aennemers Sal moeten betaalt Worden;

Soo ist dat Wij daertoe Committeren den Wel Edelen en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet der beyden Regten Doctor, en Drossard onser vry Heerlickheyte Boxmeer om beneffens Mevrouw De Quaij de betaeling te Reguleren, ende in Cas van Verweygeringe alle gewoonlycke Regtsmiddelen te gebruycken, daer over t accorderen en transfigeren gevende mede Maght van Substitutie op eenen anderen te Verleenen

Beloovende voorgoet en van Waerde te houwden alle tgeene onsen gecommiteerden, ofte des Selffs gesubstitueerden hierinne Sullen Komen te doen, en te handelen en Hun in alles t'Indemniseren:

In teecken der Waerheyte hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons aengeboren Hooghgraefflyk Segel becraghticht op ons Slott S Heerenbergh den 31 aug-: 1730

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern

30-8-1730 **597** [*folio 167 recto*]:

Authorisatie op den Officier van Diedam om de Saacke in Causa Fiscii Contra Jacob Boerboom en Lambert ter Elsbeeck ad Impertiales aff te Senden

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohen Zollern Sigmaringen &c &c &c

Bij ons gesien ende geexamineert Zynde de Beyde Clagten door onsen Fiscaal O:P: Hoevel op den 3 July Laetst Leden voor den gericht der Heerlickheyte Diedam gedaan en Ingedient tegens Jacob Boerboom en Lambert ter Elsbeeck, met de Beclaagdens VrijWillige Submissie ter Claringe van den Gerichte, als mede het gerichts decreet daer op Ergaan; Vienden goet en Hebben Hiermede genadigst geresolveert dat /: om alle Suspicie van Partijdigheyte Wegh te nemen :/ de Breucken Wegens de gelibelleerde Excessen verwerckt, bij advijs van onpartijdige Regtsgeleerden Sal worden getaxeert en gepraefigeert; Authoriserende ten dien eynde den Officier der Heerlickheyte Diedam Op de Stucken Pro ut Jacent, Advys van Regtsgeleerden In te haalen Waernaer het Gericht, en onsen Fiscaall Sigh Sullen gedragen

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 30 Augusti 1730

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

± 30-8-1730 (?) **598** [*folio 167 verso*]:

Ordre tegens het Innemen van Vreemden in de Vry Heerlickheyte Boxmeer en Ste Anthonis

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo wij met groot misnoegen hebben verstaan als dat eenige van onse Ingesetenen der vry Heerlickheyte Boxmeer tegens gereitereerde Placaten en tegens Soo veele gedane Waerschouwingen hebben Conñ goet Vienden, om Sonder gerequireerde Permissie Vreemden in hunne Huysen in te nemen t geene is streckende tot Vilipendie van onse Authoriteyt, Soo ist dat Wy ordonneren en beveelen mits desen aen onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser vry Heerlickheyte Boxmeer en Ste Anthonis, d'overtreders van dien [inde, *veranderd in:*] Voor de Volle Boete inde Placaten gestelt Sonder eenige de Minste Conniventie met Regt aente Spreecken, en verders daeromtrent te doen naer behooren: t welck onsen Ernstigen Wille en Bevell is.

Actum S Heerenbergh den [*ruimte opengelaten*] 1730.

1-9-1730 **599** [*folio 167 verso en 168 recto*]:

Commissie op d- Heer Amptman Reygers en Lants^r Gos: Huetinck de Kercke tot Gendringen aengaande.

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen dat Wij Inhaererede; approberende, en Ratificerende alle tgeene in de Saacke van onse Kercke en Ampte Van Gendringen in dato den 11 Julij 1729. door onsen gewesenen Stalmeester van Schlaun als onsen gecommiteerden met de Samentlycke Heeren Geerffdens aldaer gesloten en gedaan, als oock alle tgeene door de Heer Amptman Reijgers als onsen gecommiteerden in dato den 17^{en} en 18 des gepasseerden Maents July 1730. ende daer noch alle tgeene Verners door onsen Lantschryver Huetinck tsedert den 21^{en} Aug-: Laetst Leden tot dato deses in dese Saacke op onse genadige Speciale Ordres en Commissien In de Respective Vergaederungen der Heeren Geerffdens is gedaan, gelijk Wij het Selve Inhaereren, approberen, en Ratificeren Cragt deses, Hebben Verders geauthoriseert en gecommiteert, gelyck Authoriseren en Committeren mits desen, die Eerentfeste en Hooghgeleerde onse Seer Lieve getrouwe Anthoni Joseph [*in de marge toegevoegd*: Reijgers] Amptman en Rigter des Keyserlycken Vry Wereltlycken Stiffts Elten, en onsen Amptman tot Ulfft, en Gosuin Huetinck onsen Lantschryver tot Gendringen; om in onsen Name ende van onsent Wegen Sampt, ende een ijder int besonder, Coniunctim Vel Separatim in welgemelte Ampts en Kercken Vergaederungen Soo nu als voorts tot onse Genadige Revocatie te Erschynen en bijte woenen, en met de Samentlycke Heeren Geerffdens t'OverLeggen teyckeñ, voortnemen, en helpen Resolveren alle tgeene ten meesten Voordeele van ons Ampt en Kercke van Gendringen Contra Quoscumq- Sullen ordeelen te behooren en d'swegen alles te doen en Laaten, tgeene Wij Selffs Praesent zynde Souwden Connen en mogen doen, alschoon tot het een oft ander naedere Commissie moght Werden Vereijscht, die in omnibus et Singulis mits desen Wordt gegeven, met Last en maght ijmant te mogen Substitueren, Welcke Substitutie van Soodane Cragt Sal Syn, als oft wij deselve eygenhandigh hadden onderteekent en besegelt; Beloovende voor goet, Bundigh en van Waarde te houwden alle tgeene door onse gecommiteerden oft des Selffs gesubstitueerden in desen Sal worden gedaan; en hun in alles t Indemniseren als naer Reghten;

des t Oirconde hebben wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraeff- Segel be Vestigen Laaten Op ons Slott S Heerenbergh prima 7-bris 1730.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

3-9-1730 **600** [*folio 168 recto*]:

Reglement voor de Jaegers

Reglement voor de jagers by ordonnantie van Groot Wilt te Schieten

Syn Hooghgraeff- Excellentie houdt gereserveert en bevrydt den Minnendaal van Vossen Wegh tot Maxmigo van de andere Zyde tot aen den Rysbergh uytshietende op de Heyde.

Peter Hendrix heeft voor Syn district Het Beeckermarck van onder Zedamer Bosch tot aen den Ruijter Wegh te Keeren, als mede een gedeelte vant Clevisch Holt gelyk Tepperjaans Molen wegh te Keeren

Peter Vinck den Stockumer Bosch met Corter Bosch voor Vossen Wegh te Keeren

Oswaldt Vinck den Rijsbergh met het Clevische Holt van booven voor Tepperjaans Meulen Wegh te Keeren.

Oswaldt Bergel den Lengeler Bosch als mede een gedeelte van Zedamer Bosch van booven voor den Ruyter wegh te Keeren.

Christoph: Hartram den Sonder.

Het Welck Soals vermeld is uyt ordre van Sijn Hooghgraeff~ Extie Stiptelyk Sal worden achter Volgt, en Soo wanneer eenen jager buyten Syn Aengewesen district Soude gaen Schieten ofte Jagen, die Sal Vervallen Syn in een boete van eenen daaler Hollant~ den Welcken hem aen Syn gage Sal worden affgetrocken en aen den Armen gegeven:

S'Heerenbergh den 3^e 7bris 1730.

Ter ordonnantie van Syn Hooghgraeff~: Excellentie &c

«onderstont» / F:A: Eplen.

2-9-1730 **601** [folio 168 verso en 169 recto]:

Commissie voor Henrick de Beyer als Scholtus tot Pannerden

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Alsoo door het Overlyden van Thomas Gysberts Laetst gewesene Scholtus onser Heerlickheit Pannerden het Scholtampt aldaer is Komen te Vaceren, ende Wij bericht Zynde van de bequaemheijt ende vertrouwen Hebbende tot die trouw en Neerstigheyt van Henrick de Beijer, den Selven tot Scholtus onser Heerlickheit Pannerden genadigh hebben aengesteld en geauthoriseert, gelyck Wy aenstellen en authoriseren Cragt deses, met Last en maght die Selve Plaetse getrouw Vlytigh, en Neerstigh te Bedienen, onsen Tydlycken amptman aldaer in alle tgeene hem Ampts halven bevoolen Wordt het Zij int voorbaeden van onse Onderdanen om te Dienen, waer inne hy alle mogelycke Egaliteijt Sal houwden Sonder den eenen meer te beswaeren ofte Verschoonen als den anderen; ofte Sunsten hetgeene hem van onsent Wegen geboden ofte bevoolen Wordt Punctuelyck te gehoorsaemen [*in de marge toegevoegd*: van] alle Judiciele ofte extrajudiciele Acten van Citatien, Arresten, Peyndongen en Executien, Distractien Der Panden Schrifftelijcke Relatien te doen alles naer Lantreghten; alle delinquanten met adsistentie en Hulpe van onse onderdanen Soo dicwils Sulx noodigh te vervolgen, appraehenderen in goede Verseeckeringe Leveren Sluijten, en voor die Gebeur Verplegen, vorders in Watersnoot die Ban= en Somerdick en Kaaden, en Sunsten onse domainen jurisdictien en Limiten bij dage en Naghte altoos in behoorlijcke en Vlytigh opsight Nemen In val van Noot die Klocke Laeten Slaen, alle die geene die Sulcken Klocken Slagh niet volgen en versuymen Ingevolge die daerover by onsen Amptman en Heymraed~ genoemene Gemeyne Resolutie Sonder eenige Dissimulatie Schrifftelyck over te geven; oock alle Breuckhafftige onsen tijdlycken Amptman en Fiscaall, ten Eynde die Selve andere ten Exempel haere Verdiende Straffe Mogen ontfangen, naemkundigh te maacken ende te Specificeren en vorders te doen ende te Laten alle tgeene eenen trouwen Vlytigen [*tussengevoegd*: en]

Neerstigen Schoudt gebeurt, ende te doen Schuldigh is; Waertegens Sal hebben Voor Jaerlyxe Gage Vyfftien Gulden uyt den Ontfanck onser vrij Heerlickheit den Bylant per se te voldoen, ende de Profijten by de Voorige Schouten Rightigh genoten Sonder den Molenacker, Soo voor desen den Scholtus mede voor Gage gebruyckt heeft, de Welcke alnu tot onse dispositie Verblijfft; Waerop hy Henrick de Beijer, dat alle tgeene voorschreven is wel en getrouwelyck en naer Syn uytterste Vermogen Sal naeKomen en gehoorsamen aen ons ofte onser Gecommitteerden Handen Sal hebben te Praesteren den Behoorlycken Eedt van Getrouwigheijt; Beveelende dien volgens voornoemden onsen Amptman Inden Bylant Voorts Statholder en Schepenen en alle onse Onderdanen tot Pannerden Voorñ: Henrick de Beijer als onsen Scholtus tot Pannerden t'Erkennen en daer voor te Houwden, alles Edogh by provisie en tot onse genadige Revocatie, die Wij ons Wel Expresse Sonder gehouwden te Zyn eenige Redenen te geven, Reserveren;

des t' oirconde hebben Wy dese Eygenhandigh geteeckent en met ons Hooghgraefflyk Segel becragtigh op ons Slott S Heerenbergh den 2. dagh Septembr~ 1730.

«onderstont»

L S / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

30-9-1730 **602** [folio 169 recto]:

Volmaght op Doctor Wilhelm Brantzen Contra Everhard Johan Engelbronn

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en verklaren Hiermede Vermits Everhard Johan Engelbronn onlangs op deese en geene Nulle en Frivole Praetexten Sigh tegens Reghten de Facto Seer Stoutelyck heeft derven onderstaan en Wercklijk ondernomen van het Slott voor d'Orgel deure onser Kercke tot Gendringen dadelijck affgebroocken, en met een de Sleutels daer van weghgenomen te hebben, Dat hij Engelbronn Sigh oock niet heeft ontsien van niet alleen Verscheyde Registers uyt ons Gendringse Orgell, maer de Klammers ofte Haacken van die Soogenoemde Puysters ofte Blaasbalcken Clam weg te nemen, te Verbergen, ofte te Verbrennen; Welcke Feijtelycke ondernemingen niet anders als Kerck en Orgel Spolien Turbulen en Indragten tegens ons gesagh en geveene Ordres geweltdadigh gepleegt by ons Wordende aangemerckt; ende daertegens Willende voorsien, Soo ist dat Wy in de beste en bestendigste Forme Reghtens geconstitueert en volmagtigh gemaackt hebben, Sulx doende Craght en mits desen Doctor Wilhelm Brantsen Advocaet voor den Hove Provinciaal van GelderLant, om van onsent Wegen tegens Voorñ: E:I: Engelbronn over gemelte begaane Spolien Turbulen en Indragten in Reghten te ijveren, daerover te Citeren, en deswegen soodane Actien tegens hem voor den Hove ProVintiaal te Institueren, als onsen Voorsz~: Volm' naer raade Vorders Sal bevienden te behooren, en voorts alles te doen en Laaten, wat naer Costume Locaall en vereijsch van Saacken in desen moghten gerequireert Werden, alschoon een naedere Volmaght hiertoe Wierde Versoght die mits desen wort gegeven, en Wy vorders Selffs Praesent Zijnde Souden Connen mogen ofte Willen doen, met beLofften van Ratihabitie en Indemnissatie als naer Reghten:

des t' oirconde hebben wy dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraeff~: Aengebooren Segel becragtighen Laaten Op ons Slott Boxmeer den 30 7~bris 1730.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

30-9-1730 (?) **603** [*folio 169 verso t/m 171 recto*]:**Ordonnantie Wegens een Raethuys tot Boxmeer als mede over de Jura van den Gerichte Soo van alle acten en Het toekomende aldaer Sullen geheven en ontfangen Worden**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Doen Kondt ende te Weten, dat Wij niet meer ter Herten neemende, als het Welvaren van onse Seer Lieve Getrouwe onderdaenen onser vrij Heerlickheyt Boxmeer, ende om de Selve te OntLasten van alle Verteringen die gedaen Moeten Worden, als wanneer het gerichte in eene Herberghe gehouwen Wordt, en aldaer de Gerichtelycke Actens gepasseert en geexpedieert, Welcke onmogelyck Cunnen geeviteert worden ten Zij daer toe een bequaam Raethuys getimmert ofte gekoght Worde, Het Welck aen onse gemeente Sal toe behooren, Edogh Sonder ons Consent niet Veralieneert ofte beswaert Sal mogen worden;

Ende op dat Sonder Merckelyck beswaernisse van onse gemeente hetSelve Sal geschieden, Soo vereeren Wy daertoe ons Huysken in de Sambeeckse Waerande Staande, om het Selve aff te breecken ofte te verkoopen, en Permitteren het Raethuys te beswaren met dusdanige Capitale Summa als noodigh gevonden Sal worden tot dien eynde mede te Verkoopen ofte beswaeren de Schoolmeesters Huijs, ende te Employeren die 250 gulden, die de Seer Eerweerdige Lieve vrouwe Broeders volgens accoort van den 11^e Septemb^r 1730. moeten betalen; ende om de Gemeente te OntLasten van het onderhouwdt vant Schoolmeesters Huijs en Schoolen, en vernere Kosten van de School op te timmeren, Soo Sal uyt de gemeents Schattinge 200 gulden tot het Raethuys betaelt worden,

Ende om te betalen de Interessen van de penningen, die op het Raethuys Sullen worden genegotieert, Vuyr en Light dat daerop van nooden Sal Sijn, en Het Raethuys Schoolmeesters Huys en School te onderhouden hebben Wy gehooft het Rapport van den Wel Edelen Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser voorseyde Heerlickheyt, die daerover met onse Seer Lieve getrouwe Schepenen en gesworene gebesoigneert heeft, Gestatueert en geordonneert, gelyck ordonneren en Statueren by desen dat boven d'Ordinaire Jura van die van onsen gerichte ten Fine als boven in Plaetse van verteeringe van alle gerichtelycke Actens Selffs van Hoffgoederen aen onsen Seer Lieven getrouwen Lantschryver en Rigterboode, van die actens, die voor hun Sullen gepasseert Worden; Waer van Zij mits genietende Vier perCent Sullen doen bewys en Reliqua aen die van onsen gerichte, Sal betaelt Worden Soo en gelyck als Volght

1mo

Van alle Publicque Verkoopingen Selffs van Leengoederen, die naer Kerckelycke Publicatien gedaen Worden in plaets voort Kercke geboth drie gulden, alleenlyk Hier van Uytgesondert de verkoopinge van Imboedels

2do

Van alle gerigtelycke Hylixe voorwaerden Verhooren van getuygen transporten, opdragten, Verkoopingen Sonder Publicque Veijlingen twalf Stuyvers, en meer als twee transportanten en verkoopers ofte getuygen Zynde naer advenant van de Persoonen meer te betalen, ende eenen getuygen wordende Verhoort alleen Ses Stuyvers;

3to

Van alle Decreten Sententien Taxatien van Costen, Reeckeningen als wanneer het gerichte daer over niet meer als eenen halven dagh besoigneert achtien Stuyvers, en Langer moetende Besoigneren te verhoogen nae Proportie van den tijt;

4to

Van alle gerichtelycke Obligatien, Vesten, Volmagten accoorden Borghstellingen als wanneer geen meer Persoonen als twee deselve Passeren aght Stuyvers, en meer Zynde, naer de Proportie van de Persoonen:

5to

Van Actens van Revisie, Sluyten van Processe en openen met de Publicatie van de Sententie yder Reyse tien Stuyvers

6to 1°

Ijder Parthye het Zy aenlegger ofte VerWeerder ijder gerigts dagh als in die Saacke yts sal gedictieert Worden Vyff Stuyvers

6to 2do

Van yder Arrest Kommer, Citatie, Pandinge, en daer op te gevolgde actens Inleydinge Oppositien en uyt leyden yder Reijse twee Stuyvers.

7mo

Van Insinuatien die gerichtelyck gedaen Worden Vier Stuijvers en door den Rigterboode twee Stuyvers, daeronder de Respective Relasen begrepen:

8vo

Dat de Gemeents Reeckeningen uytsettingen van Schattingen in alle gemeents affajres op het Raethuys Sullen gedaen Worden, Sonder eenige Verteeringe te doen ofte ijts te betalen; Edogh in Cas dat het Affajres Syn die mede de gemeente Van Ste Anthonis Raacken, Sal de selve ijder Reijse betalen Vijfftien Stuyvers.

9no

Dat alle die geene die Buyten Boxmeer wonen, ofte aldaer niet geerfft Sijn, alle het boven gespecificeerde Sullen dobbelt betalen, ter oorsaecke, dat de Selve tot het Raethuys niet gecontributeert hebben;

10mo

Dat alle gerichtelycke Actens uytgenomen Testamenten, dispositien van uytterste Willen, Inventarissen van Boedels en Uytroepen, op het Raethuys Sullen worden gedaen en geteekent op Poene van Nulliteyt, ende eene boete van drie golt gulden te Employjeren als boven, en in Cas datter eenige Gerichtlycke Actens mogten gedaen worden hierboven niet vermelt, Sal betaalt worden Ses Stuyvers

11mo

Dat geene Kosten van verteeringen het Zij van Bediendens ofte Parthijen op gerigts dagen, ofte Over expedieren van Actens tot Laste van Parthijen Sullen mogen Ingebraght ofte goet gedaen

12vo 1mo

Wij Reserveren aen ons voornoemden tax naer beviendinge Van Saacken te Verminderen ofte Vermeerderen, en over het Import van alle het voorseijde /;Edogh Sonder beswaer van onse Gemeente ten behoeve van onsen Scholtus Lantschryver Schepenen en Righterbouden, welcke

goede Sorge Sullen hebben te draegen dat voorsejde Penningen Wel geëmployeert Worden:/ nader te Disponeren;

12^[vo] 2do

Dat om voorteKoomen, dat geene Processen Ligtvaerdelijck geintenteert worden, Stellen gelyck voor desen geweest is voor boeten twee gulden twee stuijvers ten behoeve van den Scholtus op alle quade arresten Pandinge Inleydinge, UytLeydinge, Oppositien ijder reijse te Verbeuren, als de Selve Sullen gedaan Worden, en in Cas van accoort tot beijders Lasten:

13°

En om voorteKomen alle dispuytten, Statueren wij dat van eene gerichtelycke Obligatie met een Speciale Hypotheeq Soo veel gerigts Jura Sullen betaelt worden als van eenen Vest:

14^{lo}

Dat van verkoopingten onder de Handt en gerichtelyck transport voor gerigts Jura halff Soo Veel Sal betaelt Worden, als in Cas dat de Verkoopinge gerichtelyck gedaan wordt:

15^{lo}

Dat gelyck voor desen geobserveert is, dat de Processen in Cas van accoort en andersints affgeschreven Worden; en daer voor betaelt een en twintigh Stuijvers, alnogh Sal achtervolgt Worden, en Sullen de Procureurs daervoor aenspreekelyck Sijn;

16^{lo}

Dat voorsejde 13: 14: en 15^e Articuls mede in onse Heerlickheijt van Ste Anthonis Sullen naerge-Komen worden

17mo

Beveelen aen onsen Drossard en Schepenen alle t'voor geordonneerde Stiptelyck naerteKomen; ende op dat hier van niemant Ignorantie Sal connen Praetenderen, Sal dese binnen Boxmeer en Ste Anthonis behooryck worden gepubliceert en geaffigeert;

In teecken der Waerheyte hebben Wy dese onderteeckent, en met ons Hooghgraefflyk Segel becraghtigen Laaten

gedaan op ons Slott tot Boxmeer den [ruimte voor de datering opengelaten] 1730.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

± 30-9-1730 (?) **604** [folio 171 recto]:

Ordre aen de Heere Drossard de Raet om alle Jooden voor Passcha 1731. uyt d~ vrij Heerlickheyt Boxmeer en Ste Anthonis te doen vertrecken

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo Wij bij Experientie bevonden hebben niet betamelyck te Sijn dat eenige Jooden binnen onse Vry Heerlickheyt Boxmeer en Ste Anthonis wonen; Soo ist Dat Wy alle die Consenten en trybuyt brieven, die Wy, ofte onse Voorsaaten gegeven mogen hebben, aen eenige Jooden om in onse Vry Heerlickheeden te Wonen Herroepen, en Cragt deses Intrecken; Beveelende aen alle de Jooden, die in Boxmeer ofte Ste Anthonis Wonen, dat Sy toecomende Passchen uyt onse voornoemde

Heerlickheeden sullen hebben te Vertrecken op poene van hondert gulden Ordonnerende aen onsen Drossard der voorñ: Heerlickheeden, dat in Cas van ContraVentie voorsz~: Boete Sal hebben te doen betalen, ende de Joden met geWelt te doen Vertrecken; oock alle devoyren aen-Wenden, dat de Jooden tot Sambeeck woonende oock Sullen hebben te Vertrecken, en aldaer Sonder onse expresse Permissie geene andere Jooden te Admitteren; de Riggerboodens van Boxmeer en Ste Anthonis Sullen met den eersten Copie van dese onse ordre aen de Respective Jooden Insinueren:

Aldus gedaan op ons Slott Boxmeer den [ruimte opengelaten] 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

± 30-9-1730 (?) **605** [folio 171 recto en verso]:

Commissie op Johan Everhard de Quaij als ontfanger van den Haepschen Maastholl tot Grave

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt ende te Weten, dat alsoo door het Affsterven van onsen Seer Lieven getrouwen Ludolph de Quaij in Syn WelEdele Leven ontfanger van onsen Haapschen Maastholl, dien ontfanck is Komen te Vaceren, ende Alsoo onse Hooghgeertste Vrouwe Moeder In dien tyt administratrice van ons Hooghgraefflijck Huys Bergh genadigst hadde verleent Seeckere Commissie van Survivance op eene van de Soonen van Voornoemden Ludolph de Quaij Sonder nogtans daer van geschiet te Syn eene Nominatie; Soo ist dat Wy uyt Craght van die Commissie, en opt Versoek van onse Seer Lieve Getrouwe Dovariere de Quaij als ontfangerse van onsen Voornoemden Haepschen Maastholl tot Ontfanger Van Voorñ: tholl hebben aengesteld Sulx doende by deesen des Selffs Soone Johan Everhard de Quaij op naervolgende Conditien, Dat hy Sal hebben en Profiteren van den ontfanck Vijff van het hondert, en voor vuyr en Light en het munderen der Reekeninge S'Jaers dartigh guldens; dat tot het Waernemen van desen ontfangers dienst by ons wort geaggreert Syn Edele vrouwe moeder Mevrouw de Quaij, ende Soo die ofte hy Johan Everhard de Quaij door beletsel ofte andersints den ontfangers Dienst niet Konden Waernemen, dat als dan hy daertoe een ander bequaam Persoon met onse agreatie Sal mogen aenStellen, mits dat hy voor den ontfanck van voornoemden Tholl tot onsen genoegen Sufficiente Borgen binnen de Stadt Grave ofte Lande van Cuyck Woonende Sal verborgen onder Renuntiatie van alle Exceptien en Beneficien De Borghen te Staade Komende; Edogh dat het altyt aen ons vrij sal staan, den voorsz~ tholl te Verkoopen, Verpaghten, ofte door eenen anderen te Laten bedienen mits alsdan aen gemelte Johan Everhard de Quaij by ons Werde uytgekeert de Summe van Duysent gulden gelyck het oock by Overlyden van Mevrouw de Quaij oft anders mede vrij Sal Staan aen gemelte Johan Everhard de Quaij den Voorsz~: ontfangers Dienst in onse Handen open te Stellen, en tegens ontfanck van gem~lte Summa van Duysent gulden Hiervan aff te Staen, ende Sal dese onse Commissie Synen Aenvanck Nemen met Prima Januarij 1731. en den ontfanger alle jaeren Reekeninge en Reliqua van Synen ontfanck te doen gehouwen Sijn:

Des t oirconde hebben Wy dese eigenhandigh geteeckent, en met ons Graefflyck aengeboren Segel doen becraghtigen op ons Slott Boxmeer den [ruimte opengelaten] 1730.

Was geteeckent

L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

[*hieronder (na een witregel):*]

Op Heeden den 30: 7bris~ 1730 hebben wy de Reeckeningen van den Heere Ludolph de Quaij over onsen Maastholl by ons den 20 Julij 1729. opgenomen en gesloten benefens de Verdere over alle de voorgaende jaaren genad~ gereserveert, achtervolgens die by deselve gedaane Reserven gerevideert, en Renuntieren mits dien van verder Recollement van alle die Selve:

Actum Boxmeer in dato als boven

In teecken van Waerheijt hebben Wij dese geteekent, en met ons aengebooren Pitschafft Becraghtight.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

3-10-1730 **606** [*folio 172 recto*]:

Protest tegens den geerffden dagh door den Verwalter drost Versluijs buyten Kennisse uygeschreven

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Overmits Wij Seer misnoeglyck ende met Seer veel bevremdinge Vernomen hebben, als dat buyten ons Consent voorKennisse oft Agreatie tegens het aloude gebruyck tegens ons Territoriaal Reght van Jurisdiction eenen [*nogmaals:*] eenen Erven dagh op den 4 deses in onse Heerlickheyt Diedam te houwden bij Publicatie Souwde Syn bekent gemaakt, Sonder dat daer van aen ons intyts genoegsame en behoorlycke Kennisse is worden gegeven, dat niet tegenstaende des wegen gedaene Errinnerongen Egter te bedencken Staet oft tot vordere Vilipendie en misaghtinge van ons gesagh en autoriteitj daermede onverhoopentlyk moghte werden Vervaeren; Soo ist, Dat wy als Heer der Heerlickheyt Diedam Verklaren, ende tegelyck aen de Respective Heeren Geerffdens Notificeren mits desen, dat Wy dese Nulle en Informeele uyttschrijvingen ofte Publicatien des Ervendags buyten ons Weeten ofte Approbatie Privative, en de Facto gedaan, niet Konnen Erkennen, tegens den Selven Sampt alle Costen, en alle het geene in onse Praejuditie daer uyt Soude Connen ofte mogen Proflueren In de beste forme Regtens op het Cierlyxste Protesteren en verstaen, dat by ons in behoorlycke Ordre eene nieuwe Uyttschryvinge en Publicatie met ons Prae-allabel voorweten en beste Commoditeyt debite Sal worden versoght, Waerop wij [*tussengevoegd:* als] dan genadigst Sullen Weten te Disponeren; Voorts Willen Wy ons, nogh d'onsige geensints aen het eene oft ander twelck moghte voorgenomen en gebeSoigneert Werden Engageren ofte Verbienden, neen maer bij onvermoedelyck Vervaeren in desen in Reghten Weten te ijveren, soo en in Voegen, als naer beviendt en Exigentie van Saacken tot maintenu van ons ongeschonden Reght territoriaal gesagh en jurisdiction Sal geoordeelt en bevonden worden te behooren: Weswegen onder andere wij goetgevonden hebben geenens gecommiteerden hierby te Kunnen, ofte Willen Senden, versoeckende dat de Respective Praesente Heeren Sampt alle andere geerffdens Hierop tot hun naeright goed Reflectie gelieven te Nemen, ende Sal dese door onsen Secretaris Abraham de Both aenstonts ter Vergaederinge Worden Overgegeven ten Fine van Lecture en Registrature:

Aldus gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 3^{em} Octobris 1730.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

13-10-1730 **607** [*folio 172 verso*]:

Volmaght op den Rentmeester Vander Veecken om met d~ gecommiteerden van Syn Extie den Heer Grave van Bylant tot Oy en Palsterkamp de Raey tusschen den Benedensten Millingsen Wardt en Kekerdom te helpen uytsteecken Reguleren en trecken etc

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Syn Excell^{le} den Heere Grave van Oij Bylant en Palstercamp &c van Intentie is eene Raeij tusschen den Kekerdomsen Wardt en onsen Benedensten Millingsen Wardt uyt te Steecken, ende daervan eene Kribbe te Leggen tot op het Sandt Liggende tegens voorñ: Kekerdomsen Wardt, en ons Versoght heeft daerbij eenens gecommiteerden te Senden om die Raeij te helpen uytsteecken, en soo noodigh trecken, en die affdeylinge te Reguleren; Soo ist, dat Wy daertoe hebben gelast en bevolmaghtight, gelijk Wij Lasten ende bevolmaghtigen Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen Ferdinand Philip van der Veecken Rentmeester onser vrij Heerlickheijt den Bylant, om in onsen Name, ende van onsent Weegen met Hooghgedaghte Heere Grave ofte des Selffs gecommiteerde die Raeij als bovengemelt te helpen uytsteecken, Reguleren, en Soonoodigh trecken, en daer wijders in doen en handelen alle tgeene tot onsen meesten voordeel en oirbaer Sal dienstigh vienden, en Wy Selffs Praesent Zynde Souwden Connen en Willen Doen, Beloovende voor goet en van Waerde te houwden alle tgeene voor~: onsen Volmagtiger in desen Sal Komen te doen, en hem In alles te Indemniseren als nae reghten;

des t oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraefflijck Segel becraghtigen Laaten Op ons Slott S Heerenbergh den 13 October 1730.

«Onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

23-10-1730 **608** [*folio 172 verso en 173 recto*]:

Volmaght op de Heere Drossard de Raet en Rentmeester van der Veecken om met die van den Ampte van Overbetuwe wegens het different van de twee Stuijvers per mergen in Conferentie te treden.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en tuygen alsoo tot Wegneminge van de Verschillen tusschen den ampte van Overbetuwe, en die van de Heerlickeeden Pannerden Millingen en Zeelant wegens de twee Stuyvers per mergen eene amiable Conferentie door die van den ampte van Overbetuwe op den 27^{em} deses maents Octobris is aengesteld, dat Wy als Heere van den Bylant Pannerden Millingen en principalen geerffden hebben gecommiteert en bevolmaghtight Sulx Doende Craght en mits desen den welEdelen en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet der beyden Regten doctor en Drossard onser vrij Heerlickheyt Boxmeer, en Ferdinand Philip van der Veecken onsen Rentmeester Inden Bijlant, omme soodane Vergaederinge en Conferentie in onsen Name ende van onsent Wegen byte Woonen, Propositionen t'aenhooren, en daerop te antwoorden, ons, en onser onderdanen Interesse aldaer naer behooren Waerte nemen, ende generalyck daeromtrent te doen en Laten t geene naer vereysch van Saacken Sal bevonden Worden te behooren, en Wy selffs praesent Synde Souden Connen en mogen doen; Beloovende alle t geene by voorñ: onse gecommiteerdens in dese Sal syn gedaan en gehandelt te Sullen houwden voor goet en van Waerde met Indemnissatie als naer Reghten,

des t oirconde hebben Wy dese Eygenhandigh geteeckent, en met ons Graefflyck aengeboren Segel becraghtigen Laaten:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 23 October 1730.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

26-10-1730 **609** [*folio 173 recto*]:

Authorisatie op den Leenschryver van Dockum om eene acte van Cessie voor hem als Stathouder te Laten Passeren

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en verKlaren dat wy hebben gecommiteert en geauthoriseert Sulx doende Cragt en mits desen onsen Seer Lieven Lantschrijver Petrus van Dockum, om in Absentie van onsen oock Seer Lieven getrouwen Pet: Christ: van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen onser graeffschap Bergh, en drossard onser Hoogheyd Wisch, ad hunc actum alleen Soodane Cessie met den aenKleven van dien, als de Heere oft Vrouwe Weduwe Conradi op Heeden Sal Willen doen, voor hem als Stathouder te Laten passeren, ende de Selve te doen Registreren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 26^{en} October 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

---

31-10-1730 **610** [*folio 173 recto en verso*]:

Volmaght op de Heer Drossard de Raet om Beleeninge van de Leenen aen Syn Koninglycke Majesteijt in Pruysen tot Cleve Leenroerigh met Lediger handt te Versoecken etc~:

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh etc etc etc:

Doen Kondt en tuygen, dat Wy als Erffgenaem ex testamento van onsen Seer Lieven en Hooghgeeerden Heer ohm den Hooghgebooren Heer Oswaldt grave tot den Bergh en Ritbergh Hoogh Loffelycker memorie &c op het Versoeck van onsen oock Seer Lieven en Hoogh geeerden Doorleugtigen Heere Vader en onsen Momboir Majnard By der gratie Godts Furst van HohenZollern Sigmaringen Hoogh Loffelycker gedaghtenisse &c by den Heere Statholder en Leenmannen des Hertoghdombs Cleve in dato den 3^e Septembris 1715. Syn beLeent met de naer volgende Leenen, als met het Huys en Heerlickheyd Bylant, met de Heerlickheyd en goederen tot Millingen met haeren toebehooren, met den Huyse tot Loel met Synen toebehooren In Diedam gelegen, en met een Stuck Lant genaemt den Poll; Ende Vermits dat Wy onse mundige Jaeren bereijckt hebben, en van Voorsz~: Leenen gehouwen Syn den Eedt en Hulde te doen, en Beleth Zynde tselve in persoon te doen, Soo ist dat Wij Constitueren en bevolmaghtigen den welEdelen en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser Vrij Heerlickheyd Boxmeer, om van Syne Koninglycke Majesteijt in Pruysen als Hertogh van Cleve de Beleeninge met Lediger handt van bovengemelte Leenen ootmoediglyck te Versoecken, ende in onse Ziele den Eedt van Hulde en trouw uyt te Sweeren en nieuwe beLeeninge met Lediger hant t'ontfangen Beloovende voor goet en van waerde te houwen alle t geene by onsen geconstitueerden Sal worden gedaan, soo ende gelijk als oft wy Selfs praesent waeren; en hem in, en over alles Kost en Schaadeloos te houwen:

In teecken der waerheijt hebben Wy dese neffens twee Mannen van Leen van onsen Graefflycken Huyse Bergh by gebreck van Leenmannen des Hertoghdombs Cleve eygenhandigh geteeckent en Besegelt Op ons Slott S Heerenbergh den 31 Octob~ 1730.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

L:S: / Maximilian Zumkley als Leenman

L:S / Abrah: de Both als Leenman

31-10-1730 **611** [*folio 173 verso*]:

Volmaght op d~ Heere Drossard de Raet, om met d~ Heere Stathouder van Leenen van Syn Koninglycke Majesteijt in Pruysen tot Cleve over het praetense versuym, Soo omtrent de Leenen Soude gecommiteert Syn, in Conferentie te treden

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en tuygen geconstitueert te hebben gelyck doen Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen den Wel Edelen Hoogh geleerden Wilhelm de Raet drossard onser vry Heerlickheyd Boxmeer, om met den Heere Statholder en Manñ van Leen van Syn Koninglycke Majesteijt van Pruijssen als Hertogh van Cleve in Conferentie te treden over het Praetense Versuijm, het welck omtrent de Leenen, die Wij van Sijn Majesteijt te Leen Houwden, Souden gecommiteert Sijn, daer over te accorderen en transfigeren, en alle de noodige penningen te Verschieten, daer over ist Noot Consulten met andere Doctoren te houwen, beloovende alles voor goet ende van Waerde te houwen alle tgeene by onsen geconstitueerden Sal worden gedaan, die Penningen met den eersten te Restitueren, en hem in en over alles Cost en Schaedeloos te houwen

In teecken der Waerheijt hebben wij dese onderteekent, ende met ons Hooghgraefflyck Segel beVestight:

gedaan Op ons Slott S Heerenbergh den 31 October 1730.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

2-11-1730 **612** [*folio 173 verso en 174 recto*]:

Ordre aend~ H^r Drossard Verheull Wegens het uijtschryven van eenen Geerffden dagh tot Gendringen

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Overmits het dienstigh en hoogh noodigh is, dat wegens het affhooren van de Verpondings Reeckeningen, en aenstellen van eenen Nieuwen Beurder van Verpondinghe eenen Geerffden dagh in onse Heerlickheyd Gendringen worde gehouwen; Soo ordonneren en Lasten onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickheeden Gendringen en Etten dat den Selven Sal Laten Publiceren op den 20 deses maents Novemb~: ter gewoonlycker plaetse te houwen, en dat de brieven van Convocatie ten dien eijnde Sal Laten affgaan, Waertoe Wy ons Verlaten

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 2^{en} Novemb~: 1730.

«Onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

4-11-1730 **613** [*folio 174 recto*]:

Volmaght voor d~ Heer Amptman Reijgers om als gecommiteerde op den geerffden dagh tot Diedam te Erschynen etc~ end~ verpondings Reeckeninge aff te hooren en teekenen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en tuygen mits desen dat wij hebben geauthoriseert en gecommiteert Sulx doende Cragt en mits desen den Eerentfesten en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Antoni Joseph Reijgers Jur utr Dr Amptman en Rigter des Keyserlucken Vry Wereltlycken Stiffts Elten en onsen Amptman tot Ulfft, om in onsen Name ende van onsent Wegen t'Erschijnen op den geerffden dagh onser Heerlickheydt Diedam en aldaer de Reeckeninge Van Verpondinge mede aff te Hooren te Sluijten en te teekenen, en verder met de Samentlycke Heeren Geerffdens t overLeggen, Voorte nemen, en Resolveren alle t geene ten meesten Voordeel vant Ampt onser Heerlickheydt Diedam Sullen ordeelen te behooren, en deswegen alles te doen ende te Laten tgeene Wy Selffs praesent Zynde souden Konnen Mogen en Willen doen Beloovende voor goet en van Waarde te Houwden alle t geene door onsen gecommiteerden in desen Sal worden gedaan, en hem in alles t Indemniseren:

Des t oirconde hebben Wy dese eijgenhandigh onderteekent, en met ons aengeboren Hooghgraefflyck Segel doen becraghtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 4 Novemb~: 1730.

«onderstont»

L: S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

4-11-1730 **614** [*folio 174 recto*]:

Verklaringe van Johan Roelant in Qualiteyt als LantSchryver tot Diedam in geenendeelen t Erkennen en dat Sigh daer van sal hebben t'onthouwden.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Vermits Wy met Veel misnoeginge hebben moeten Vernemen, hoe dat Seeckeren Johan Roelant buyten behoorlycke Qualificatie, ons Consent ofte opgevolgde [*tussengevoegd: ggl~:*] Approbatie, Sigh de facto als Lantschrijver onser Heerlickheydt Diedam in onsen WeerWille traght te Qualificeren en Inte dringen; Soo verklaren Wij hiermede den selven in voorn: Qualiteijt geensints t'Erkennen, ende dat Sigh van Stonden aen daarvan Sal hebben t'onthouwden; Soo bij vernietinge van actens bij Qualificatie, als andere Vordere actien ten onsen, ofte anderen Praejuditie deswegen ontstaande; dat dit onsen genadigste Wille is, hebben wij dese eijgenhandigh geteekent, om door onsen gecommiteerden D^r A: J: Reijgers Publicquelyk aen de Samentlycke Heeren Geerffdens beKent te maacken

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 4 Novemb~: 1730.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

4-11-1730 **615** [*folio 174 verso*]:

[*geen opschrift of korte inhoud*]

Den Heere D: VerSluys Sigh voerals nogh by Syn gesustineerde Qualiteyt als Substituut Drost onser Heerlickheydt Diedam aengevende, Sal Sigh hebben te Waghten van niet het Minste tegens ons Respect gesagh, autoriteyt en Territoriale jurisdictie op aenstaende Diedamsen Erven dagh Synde den 6^{en} deses te opperen, uyt te Laeten Sigh te amuseren veel min daertegens in eeniger Maniere aen te Kanten, oock onsen gecommiteerden in geenerhande maniere door hem ofte ijmant anders te doen molesteren met Serieuse Errinneronge, dat in Vall Sulx tegens vermoeden quame te geschieden, Wy deswegen naedruckelijck en Ernstigh Verklaren, dat het Selve ter Herten Nemende in Staet Syn en Sullen doen, om voorgem~L^{te} Heer VerSluys niet vorders in bovengenoemde Qualiteyt te Sullen ofte Willen Erkennen, alsoo Sulx onsen genadigsten en Ernstigen Wille is met Speciale ordre, dat hiervan door onsen Seer Lieven getrouwen gecommiteerden D^r A: J: Reijgers Openbaer Sal Kennisse gegeven Worden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 4 Novemb~: 1730.

«Onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern [*doorgestreept: Sig*]

4-11-1730 **616** [*folio 174 verso*]:

Ordre aen d~ gesustitueerden [:sic] Drossard D: VerSluijs, om den Jode Abraham Isaac Francke~ te doen apprehenderen en op het Slott S Heerenbergh te Laten brengen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo wy onderdanigst bericht worden dat den Joode Abraham Isaac Francken, Soo bij Sententie van den provintialen Hove van Gelderland in dato den 12 Julij 1723. de Provintie van Gelderlandt is ontseijt, en aen hem geordonneert Sigh daerbuijten te begeven op poene van Naedere dispositie; en alhier naderhant gedetineert Zynde by advijs van onpartydige Reghts geleerde uyt onse graeffschap Bergh en andere Heerlickheeden is gebannen Sigh egter alnogh in onsen Weerwil in onse Heerlickheydt Diedam is ophouwdende; Soo Ordonneren aen den gesubstitueerden Drossard D: VerSluijs om den bovengenoemden Abraham Isaac Francken aen Stonts Sonder eenigh vorder Versuijm Vertreck, ofte naerdere Waerschouwinge te doen apprehenderen, en op ons Casteel tot S Heerenbergh te Laten brengen Synde Sulx onsen genadigen Wille;

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 4^{en} Novemb~: 1730.

«Onderstontd» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

11-11-1730 **617** [*folio 175 recto*]:

Nominatie van de Magistraet der Stat S Heerenbergh over den jare 1730. met Martini beginnende

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Gesien de Req^{te} met de daerop Staande Nominatie van de Borgers onser Stat S Heerenbergh tot Magistraets Persoon van Voorn: onse Stadt, Continueren Wel d'oude Magistraet aenvangende op Martini 1730. en expirerende 1731. op [*bovengeschreven: 1*] Martini; voorbehoudens Nogtans dat in het toecomende Ingevolge S Hoves Sententie drie bekende en bequame Persoonen tot

Borgermeester om daer uyt onse vrye Electie te hebben, Sullen worden gebraght, en geene personen daerop gestelt, die Wy niet en Kennen Veel minder Connen geadmitteert Worden, Ter Contrarie doende Sullen Wy Soodane Nominatie niet meer aennemen, maer de Selve Verwerpen, en Vermits d Edele Mogende Heeren van d'Admiraliteyt ongeerne Sien, dat derselver Commisen tot Magistraets personen worden aengesteld, Soo ist dat onse Borgerye int toecomende [*tussen-gevoegd*: daerop] Wel sal hebben te Letten; en sal onsen Lieven getrouwen Petrus van Dockum Lantschryver onser graeffschap Bergh als Secretaris dese onse Resolutie en Wille Voor de Nominatie in het toecomende aen de Borgerye bekent maaken, om hun daerna te Connen Reguleren:

des t oirconde hebben Wy dese geteeckent en gesegelt op ons Slott S Heerenbergh den 11^{en} Novemb~: 1730.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

11-11-1730 **618** [*folio 175 recto en verso*]:

Commissie als Rentmeester van Oghten op den Persoon van Henrick de Beijer

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Weten en Certificeren mits desen, dat wij geconstitueert en volmagtigh gemaackt hebben gelyck wy doen Cragt deses Henrick de Beijer onsen Schout tot Pannerden om onse Revenues van Thienden Chijnsen Weyden Veer tot Ogten t'ontfangen, daer van Quitteren en die selve aen ons Verrekenen alle Gerechtigheden Voorstaan en Mainteneren, en voorts om uyt onsen Name ende van onsent Wegen te Compareren op alle Successive Voorvallende Schouw dage~ inde Neder betuwe, ende aldaer te Loooven voor Soodane blocken dijcks als wij in den gemelten Ampte, en onder die Schouw aldaer Sijn hebbende, en van outz van onsent Wegen gehoort, ende waer voor Wy alnogh Syn Lovende, ende die Selve naer dyck reghten hoorende, Authoriserende onsen geconstitueerd~ om daer van Verklaringe op die Respectie Blocken onder Oghten en Elders gelegen voor de Heeren Dyckgreeff en Heymraaden des gemelten Ampts naer behooren te doen, gelyck als naer Dyckreghten Kan werden gerequireert ofte Vereijscht, als mede gemelte onse dijcken, Rouwaerden, Spycken, en andere daer van dependerende oude Wercken t onderhouwen Ende te Repareren, ende die nieuwe naer Cieronge ten meesten onsen Oirbaer te maacken ofte maacken te Laaten, en sonst alles te doen, Wat tot onderhouwt derselve Noodigh en dienstigh is, Soodaniglyck, dat de Selve op Syne Costen en geVahr connen geschouwt Worden, ende ons daer van Kost en Schaadeloos Houwden, Sullende hij geconstitueerden voor een jaerlyx tractament genieten negentigh guld~, sonder eenige feytpenningen Vacatien ofte Verteeringen te mogen praeterenderen, als alle dagen eenen gulden ten tijde dat hy praesent moet Syn tot Oghten, als wanneer aldaer met arbeyders aen de Kribben ofte andersints Voor ons met daghuynen gearbeyt Wordt; oock sal geen Hout Sonder onse Kennisse, ofte die van onsen Raade naer Oghten mogen Laten brengen ofte gebruikken, Beloovende in alles onsen gecommiteerden te Indemniseren Kost en Schaadeloos te Houwden alles Edogh tot onse genadige Revocatie:

In teecken der Waerheyt hebben Wy dese eijgenhandigh ondergesz:, en met ons aengeboren Graefflyck Segel bevestigen Laaten:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 11 Novemb~: 1730.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

15-11-1730 **619** [*folio 175 verso*]:

Den 18 novemb: Volmagt gedepescheert op de Heer Amptman Reijgers om den geerffden dagh tot Gendringen en Etten te Respiteren en die Commissie gestelt Mutatis Mutandis als fol 174 te Sien in Simili als de volmaght tot den geerffden dagh van diedam aldaer is uytgedruckt

18-11-1730 **620** [*folio 175 verso*]:

Volmaght voor d~ H' Amptman Reygers den Ontfanck van verpondinge der Heerlickheeden Gendringen en Etten aengaende

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Doen kondt ende tuijgen dat wij geconstitueert en Volmagtigh gemaackt hebben Sulx doende Cragt en mits desen den WelEdelen onsen Seer Lieven getrouwen A:l: Reygers Jur: Utr: d' Amptman en Rigter des Keyserlyck~ Vry Wereltlycken Stiffts Elten, en onsen amptman tot Ulfft; om in Reguard van den Vaceerende~ Ontfanck van Verpondinge onser Heerlickheeden gendringen en Etten aen de Samentlycke Heeren Geerffdens Voortedragen dat men hoopt en Verwagt, dat deselve ingevolge accoort van den 30 Aug~ 1656. over het aenstellen van den Beurder van de Verpondinge gemaackt met en neffens onse gecommiteerdens tot Nominatie en Praesentatie van drie Suffisante en bequame Personen Sullen treden, om daeruyt eenen tot den ontfanck van Verpondinge van onse Heerlickheeden Gendringen en Etten door ons gekoren en aengesteld te Worden, gelyck als met den Laetsten Beurder Oswald Janszen in dato den 21. 7bris~ 1720. oock geschiet is; Protesterende in Cas van Verweijgeringe van dit Regtmaetigh versoeck van Infractie aent Reght vant Hooghgraeff~ Huys Bergh, en tegens alle tgeene dat bij de Heeren geerffdens omtrent het aenstellen van d~ Beurder van Verpondinge anders, en Buijten voorr: accoort Sal worden besloten ofte gedaan, en voorts van Costen Schade en Interessen, met versoeck van Copie vant geene Sal worden gedaan, beloovende Voorgoet en Van Waerde te houwden allet geene bij onsen gecommiteerden Sal worden gedaan, en hem in alles t'Indemniseren:

des t oirconde is dese door ons Eygenhandigh geteeckent en met ons Hooghgraefflyk Segell becraghticht op ons Slott 'S Heerenbergh den 18^{en} Novemb~: 1730.

[*hiernaast in de marge*:]

Den 24 8b~ 1732. mutatis Mutandis en omd~ Reeckening~ mede aff te hooren, soodane volmagt geexpedieert op de Heer Fiscaal Adriaan Verheull Borgermeester tot Doetinchem Sullend~ d~ geerffd~ dagh Syn den 29 october 1732.

28-11-1730 **621** [*folio 176 recto*]:

Authorisatie op den gesubstitueerden Lantschryver Peter Hengst om met den Rentmeester Verheyen de Boxmeersche Reeckeningen Ingevolge overgesondenen Staet te examinieren Calculeren en Revideren etc~:

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Alsoo Wy onderdanigst berigt Worden, dat in de affgelegde Reeckeningen van onsen Seer Lieven getrouwen Johan Henrick Verheijen Rentmeester onser vrij Heerlickheyt Boxmeer Sigh eenige Errores Calculi ofte misreekeningen in het optrecken der Summen Soo pro als Contra Souden bevienden; Soo hebben Wy genadigst geauthoriseert en gecommiteert Sulx doende Cragt deses

onsen oock Seer Lieven getrouwen Petrus Hengst gesubstitueerden Lantschryver onser voorñ: Vry Heerlickheit Boxmeer, om met Ijmant Soo gemelte onsen Rentmeester daertoe Kan assumeren en aenstellen gemelte Reeckeningen ingevolge Over gesondenen Staet [neestelyck, *veranderd in:*] neerstelyck te examineren, Calculeren, en Revideren, en Sulx geschiet Zynde, aen ons onderdanigh Overte Senden eenen Netten Staet, Hoedanigh deselve Soo pro als Contra bevonden Syn, om daer over verder door ons te Connen geordonneert, en naer bevienden gedisponeert Worden;

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 28^{en} Novemb~: 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

16-12-1730 **622** [*folio 176 recto*]:

Ordre aend~ Heere Lantdrost van Marle wegens het Gasthuys tot S Heerenbergh &c

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo den Gasthuys Rentmeester Herman Kniest byt Slott van Reeckeninge aen het Gasthuys over de 4000 dalers Cleeffs is schuldigh gebleven, en daerenboven noch eenige Reeckeningen onaffgedaan Syn, en wy van tijt tot tijt hadden Verwaght, dat voorñ: Rentmeester het Slott van Syne Reeckening~ [hadde, *veranderd in:*] soude hebben voldaan, ofte Wel alle Syn goederen ten profijte van het gasthuys vrijwilligh Soude hebben getransporteert, en overgegeven, en het eene oft andere tot dato deses niet gevolght, en het ten hoogsten Nootsaeckelyck is, dat het arme Gasthuys wegens die Schult worde Seecker gestelt, en naer mogelyckheit Schaadeloos gehouwen; Soo ordonneren aen den Wel Edelen onsen Seer Lieven getrouwen Petrus Christian Van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen onser Graeffschap Bergh en Drossard onser Hoogheyt Wisch, dat met den eersten Sal hebben Handt aen te Leggen en te besorgen, dat het Arme Gasthuys van den Rentm^r Kniest Voldoeninge Erlange, de Resterende Reeckeningen affgehoort en Voldaen, ende eenen bequamen Gasthuys Rentmeester met Sufficiente Borgen Versien met onse genadige Agreatie worde aengesteld, dat oock Sal besorgt Zijn dat de Reeckeningen van de Kercken tot Netterden en Beeck in praesentie van eenen van onse gecommiteerden ten eersten worden Voorgenomen, en affgehoort

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 16 Decemb~: 1730.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

26-12-1730 **623** [*folio 176 verso*]:

Volmagt op d~ H^r Lantschryver Pet: van Dockum Contra den pagter op Vredestein Rutt van Hall en dessen Huysvrouwe wegens achterstandige Paghtpenningen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen dat wij in de beste en bestendigste Forme Regtens, hebben geconstitueert en Volmagtig gemaakt Sulx doende mits desen onsen Lieven getrouwen Peter van Dockum J: U: D^r onses Huyses ordinairen Advocaet, om uyt onsen Name te procederen op de goederen en Effecten van Ruth van Hall en des selfs Huysvrouwe ten Eynde om te Erlangen voldoeninge eener Summa van Duysent guldens Hollants, Soo denselver aen ons wegens Pagtpenningen van onsen Bouwhoff Vreedenstein Verschult, en ten Aghteren is van twee jaeren Verschenen Kristmisse 1729 en 1730: – Als mede om den Selven [*tussengevoegd: EL:*] te obligeren tot productie van Quittan-

tien van Ampts en Dorps Lasten en Verpondingen Soo verre die uyt Cragt van Pagts Conditien te Suijveren verobligeert Zijn; die proceduire het Zy in oppositie ofte in Contumacie ten eijnde toe te Vervolgen tot Sententie Executie en distractie der paghteren Haere goederen; de Noodige Landrechtelijcke Cautien onder verbant van onse persoon oft noodige goederen te Stellen, voorts in desen alles Verder te doen en Verhandelen, wat deser Saacken Nootdrufft Sal vereijsschen en onsen Constituant Sal noodigh vienden Allet Cum Promissione Rati et Indemnitatis Caeterisque de Jure Solitis ac Necessariis:

In oirkonde hebben Wy dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraefflyck~ aengeboren Segel doen becragtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 26^e Decembris 1730.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

2-1-1731 **624** [*folio 177 recto*]:

Annus 1731

Mensis Januarius

Schrijvens aen de Regeeringe van Cleve over de Leenen.

Welgebooren Hoogh en WelEdele Voorsienige Wyse Heeren Besonders goede Vrienden

Wij hebben d'Eere gehad van U HooghWelgeborens Missive van den 15 December Wel te Ontfangen met d Inliggende Ordonnantie Van Sijne Koninglycke Majesteyt in Pruijssen onsen allergena digsten Leen Heer, die alreede onsen Lieven getrouwen Drossard onser Vrij Heerlickheit Boxmeer aen ons in alle onderdanigheyt heeft toegesonden,

Wij Sullen niet naerLaeten Voorsoo Veel eenigsints Verpligt Sijn en Konnen, de Parceelen van de Leengoederen te Laten op Soecken, en daer van een Denombrement Over te Senden, Maer om dat Veele van die door de Stercke Wahlstroom Wegghenomen Syn; Soo versoecken Wij ootmoediglijk, dat aen ons moge gecommuniceert Worden Copie van het Leste denombrement, het Welck onse Voorsaeten in Reguard van de Cleeffse Leenen hebben overgegeven, om alsoo te Laten ondersoecken, Ofte alle die Leengoederen noch in Rerum Natura sijn;

Ende naer U HooghWelgebooren gerecommandeert te hebben In de Bescherminge van den Almo gende, Verblijven

Welgebooren Hoogh en WelEdele Voorsienige Wijse Heeren, Besondere goede Vrienden.

U Welgebooren Hoogh en WelEdele / VriendtWillige

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

«De Superscriptie Was.»

Den Welgebooren Hoogh= en WelEdele Voorsienige Wijse Heeren S Koninglycke Pruijssische tot den Clevisch en Marckschen Landen Regieronge Wel Verordente Praesident, Vice Praesident, Vice Cantzler, en Geheijme Raaden &c / tot Cleve.

S Heerenbergh 2 Januarij 1731

2-1-1731 **625** [*folio 177 verso*]:

Volmaght op de Heere Drossard de Raet om de goederen onder de Vicarie van Ste Matthias gehoorende te verpagten, en de Pagters met middelen Regtens te Constringeren tot voldoeninge van de beloofde Pagtspenñ:

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt ende te Weten, dat alsoo Wij Patroon Sijn van het Beneficie van Ste Matthijs alle de goederen die daeronder gehooren geheel en onder den Sambeekschen Hoeck, Ressorterende onder onse Heerlickheydt Sambeek van onse Voor Ouders gekomen ons eygendommelyck toebehooren, ter Oorsaake dat d'origineele Capelle van Opploo door des Selffs Heere is aengeslagen, en daerinne geene Diensten Konnen gedaan Worden; Welckers opcombeste Wij Well voor desen bij Conniventie hebben Laten genieten door eenen Henrick Thomassen, maer den Selven Overleeden Zynde, Willen Wij Selffs de goederen Verpaghten, Ende daer van de Opcomsten genieten, Daeromme Geven Wy vollen Last en maght aen onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard der vrij Heerlickheydt Boxmeer, om die goederen te Verpaghten, den Lesten Paghter Henrick Willemse Woonende aen den Sambeekschen Hoeck tot betalinge der pagts Penningen 1730. verschenen, op de Beste Maniere Reghtens met proces te Constringeren, als mede tegens alle die geene Welcke omtrent die Verpaghtinge eenige Oppositie Souwden Willen doen, te procederen, daertoe eenen ofte meer te Substitueren; Ende alles doen, wat Wy Praesent Synde Selffs Souwden Connen ofte mogen doen; Beloovende voor goet en van Waerde te houwen alle tgeene by hem ofte Synen gesubstitueerden Sal Worden gedaan, en hun in alles Kost en Schaadeloos houwen;

In oirconde hebben wij dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Aengebooren Graefflyck Segel becragticht Op ons Slott S Heerenbergh den 2^{em} Januarij 1731

«onderstont» / L: S: Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

10-1-1731 **626** [*folio 177 verso en 178 recto*]:

Op het Requeste van de Heere Bernardts om den Hoff tot Osch onder Mullem Resort van Sambeek gelegen te mogen Veralieneren en Verkoopen

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Gesien neffens gaende Requeste en versoek daerby gedaan, neffens de Verklaringe van onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard en Stathouder van onse Vrije Leenkamer onser vrij Heerlickheydt Boxmeer, daerby attesterende, dat vermits den Suppliant onder Sambeek geene Hoeve Lants Conde aen Wijzen als den Stalenbergh daer mede dat by abuys beLeent is geweest, Ende daer na er gebleken Synde, dat voornoemde Hoeve Lants onder Sambeek is gelegen den Hoff tot Osch onder Mullem Ressorrt van Sambeek gelegen in Koorn Pagten voor desen is uytgegeven; Soo ist dat Wy verklaren de Beleeninge van den Stalenbergh met de daeronder gehoorende goederen voor null, ende den Selven Hoff Ontslaan van die Leenplightigheydt door die In Vestiture gecontracteert, Belastende aen onsen voornoemden Stathouwer den Suppliant met voornoemden Hoff Tot Osch met alle Syn Koorn Paghten en gerechtigheydt in de Plaatsse van den Stalenbergh voor de Selve Leenjura als den Suppliant voor den Hoff den Stalenbergh noch verschuldt is te betalen te Weten Enckel de Jura Sonder wegens de Versuymen te betaelen, te Beleenen; permittierende oock aen den Suppliant voorñ: Leen den Hoff tot Osch te mogen

verkoopen en besuaeren, mits dat Sal doen alle tgeene nae Reghten en Costumen van onse Leenkamer verplight is, ons, ende een yder Syn goet recht voorbehouden

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 10 Januarij 1731

«Onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

11-1-1731 **627** [*folio 178 recto*]:

Verklaringe Van Syn Hooghgraeff~ Excellentie Den Heere Grave tot den Bergh &c &c &c dat in Vall de Saacke Wegens d'onkosten van een Verlaten Block dycks tot Pannerden Contra die van den Ampte Van Overbetuwe nogh niet mogte gepraescribeert Syn, oock naer verloop van tyt naer dato d'geschieden niet Sal gepraescribeert ofte Verjaert Worden.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Verklaren by desen opt versoek van de Hoogh Welgeboren Heeren van het Ampte van Overbetuwe onder expres protest van ons Goet recht van praescriptie ons in geene deelen te benaedeelen, en voorsoo veel ons eenigsints moghte Raaken, en Verders niet, dat in Cas dat aen het taxaet by den Hoogen Dyckstoell vant Quartier van Nijmegen den 11 Decemb~: Sestien hondert negen en Negentigh gegeven tusschen de Hooghwelgeb~: Heeren Caspar Anthonis van Lynden tot Ressen als Volmagt^r vant ampt van Overbetuwe ten eenre, ende de SeVen gevers van een Verlooren Block Dijcks onder Pannerden inde Overbetuwsche Schouwe gelegen ter andere Zijde, gegeven in de Pandinge, en PantKeeringe voor Lambert van Klinckenbergh Dijck Schout ten versoek van voorñ: Heere van Lijnden den 25 Januarij 1699. daer voor gedaan, nogh niet mogte gepraescribeert ofte Verjaert Syn, dat deselve door het Verloop van tijt nae dato te geschieden niet Sal gepraescribeert ofte Verjaert Worden:

In teecken der Waerheydt hebben Wy dese onderteeckent, en met [sc.: ons] aengeboren Hooghgraefflijck Segel bevestigten Laaten;

Op ons Slott S Heerenbergh den 11 Januarij 1731.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

12-1-1731 **628** [*folio 178 verso en 179 recto*]:

Obligatie van 12000 gulden in faveur van de Heer Gerard Wilhelm van der Heyden tot Meynerswyk en Meijerick tot affleggen van oude Schulden vant Hooghgraefflyck Huys Bergh &c

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen Marck grave tot Bergen op Zoom Grave tot Walhain Boxmeer en Champlite &c &c &c en Wy Maria Catharina Gravinne tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen, Geboorne Gravinne des H: Romischen Rijcks Erff Truchsche Gravinne tot Zeijll &c &c &c in deesen voorSoo veel noodigh ofte dienstigh geadsisteert met mijnen Ehegemaall, ende voorsoo veel my dit naervolgende in eeniger maniere nu ofte in het toecomende souwde Connen ofte Mogen aangaan

Doen Kondt en tuygen, dat Wy geconstitueert en beVolmagtigt hebben gelyck doen Cragt deses onsen Procureur Johan Keminck tot Arnhem, om in onsen Name te Erschijnen voor de Provinciale Leenkamer des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen; ende aldaer voor den Heere Stat-

holder van Leenen te bekennen ende te Belijden, Dat Wij Wel en deugdelyck ontfangen hebben van den Heer Gerard Wilhelm van der Heijden tot Meijnerswijck en Meijerick eene onverdeelde Summe van twalf duysent gulden Hollants, den gulden ad twintigh Stuijvers gereeckent, de Welcke Sullen geëmployeert Worden tot afflegginge van d'oude Schulden van ons Hooghgraeffl-: Huijs Bergh tegens Hoogen Interesse ad Ses en oock Vijff pro Cento Staende; Ende daeromme te Renuntieren op de Exceptie Non Numeratae, Nec in Rem Versae Paecuniaae; Ende belooven van voornoemde twalf duijsent guldens Hollant~ Jaerlyx ende alle jaer Voor Interesse te betalen Vijff pro Cento, Edogh binnen een halff jaer praecise naer den Verschijnsdagh, die voor d'Eerste Reijse Wesen Sall op den 20 Januarij, 1700. en twee en dartigh, datmen als dan sal mogen en Konnen Volstaan mits betalende Vier pro Cento, ende in de betaelinghe der Interessen te Continuieren tot dat dese Capitale Summa Sal Sijn affgeloscht het Welck aen beyde Zyden vrij Sal Staan, mits dat de denuntiatio een halff jaer Respective voor den Verschijnsdagh gedaan Worde; en Sullen de jaerlyxe Interessen als mede het Capitaal by afflegginge binnen Doetinghem aen Handen van den Heere Crediteur, des Selffs Erffgenamen ofte Wettigen Houwder deser obligatio Commer vrij moeten betaalt Worden;

Voorts om ingevolge verkregen Octroij tot een Speciaal Hypotheeq te stellen ende te Verbienden Ses van onse Weydens al twee genaemt de Grootte en Kleyne Immenhorst de derde het Vyffde deel van de Grootte Asselt; Soo voor onse Hoffhouwdinge tegens Woordigh aengehouwden Zijn, de vierde Leerskens Maete althans Pagter Willem van Raeij, de Vijffde de Ronde Weijde genaemt, paghter gemeensman Leers, ende de Laetste en Sesde Weijde de Tighthorst Paghter Alewyn Cassan, alle in onse Graeffschap Bergh Boerschap Lengel en Kerspell Netterden Kennelyck gelegen aen Hooggemelten Furstendomb en Graeffschap Leenroerigh, andersints vry en nergens als met Heeren Verpondinge beswaart; Voorts onse Persoon; ende goederen geene uytgesondert, en ter wat plaatsen gelegen, om in Cas van Misbetaelinghe Voorñ: Capitale Summa van twalf duysent gulden met alle de onbetaalde Interessen Kost en Schaadeloos te verhaalen Vrij, ende Sonder eenige Kortinge van wat Lasten het oock Souwde mogen Wesen alreede Ingevoert, ofte hiernaemaels by de Edele Mogende Heeren Staaten des Voorsz-: Furstendomp en Graeffschap te Statueren, met Submissie aen alle Heeren Hoven Righteren en gerichten, Ende in Specie den Provintialen Hove van Gelderland; Eyndelyck, om Ons mede ingevolge S'Hoves Appoinctement tot Renovatie van het Consent op onse Costen en Lasten te Verplighen;

Ordonnerende aen onsen tydlycken Rentmeester der Hoogheyte Wisch en Gendringen en Etten, dat hy voorñ: Interessen aen Welgemelte Heere Crediteur, des Selffs Erven ofte Wettigen houwder deser Obligatio Promptelyk en Perse sonder Vernere ordonnantie Sal hebben te Voldoen, die gequitteert Zijnde hem in Reeckeninge Sullen Valideren:

In Teecken der Waerheijt hebben Wy dese neffens twee Leenmannen van ons H: Graefflyk Huys Bergh by gebreck van Leenmannen des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen onderteekent, ende met onse Aengebooren Graefflycke Segelen, beneffens der Leenmannen Cachetten becraghtight, Op ons Slott S Heerenbergh den 12^{en} Januarij 1700. en een en dartigh.

«Onderstont» L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

L: S: / Maria Catharina gravinne tot den Bergh, geboore gravinne ErbTruchsesse Zu Zeijll

L: S: / Maximilian ZumKley Leenman

L: S: / Abrah: de Both Leenman.

[*in de marge:*] Deze 12/m gulden Syn in de Reeckeninge van Secret-: De Both gesloten den 27^{en} Septembris 1732. in ontfanck gebracht.

[*daaronder in de marge:*] afgeleijt

18-1-1731 **629** [*folio 179 verso*]:

Commissie voor Arnold Hagens als opsighter van de timmeragien van Huysen Molens Bruggen Kribben &c. tot Boxmeer en Ste Anthonis.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Wij wel verseeckert Syn van de bequaemheyte en Getrouwigheyte van Meester Hagens Timmerman en Ingeseten van onse Vry Heerlickheyte Boxmeer, Soo ist, Dat wij den Selven hebben aengesteld gelyck aenstellen Cragt deses tot opsiender van alle onse Timmeragien en Reparation Soo van Huysen Molens Bruggen Kribben &c: wat naeme die oock moghten hebben, om de Selve op Synen tyt naerte Sien, ende des Noots Zynde, met Kennisse van onsen Rentmeester Verheijen de Materialen ten minsten prijs te besorgen, en het Vervallene tot ons meeste Profijt te Repareren en te Verbeteren alles tot onse beste Menagie; van de Verdiensten der Arbeijders en Daghuijrders een ordentlijcke Aenteekeninge te houwden; oock Wel op te passen dat de Selve haere Daghuijren Verdienen, die ter Contrarie doen, van den Arbeit naer Huijs Senden, en andere in der Selver plaetse aennemen; oock Sal hy gehouwden Syn wel opte passen op onse Bosschen Plantagien, Ackermalen HeysterKampen Warden, en ander Holt gewasch, om daer omtrent [*tussengevoegd:* en] Overall Ons profyt te Soecken en Schaade te Weeren; ende int Overige alles te doen, wat eenen Opregheten getrouwen Dienaer en Opsieder te doen Schuldigh en Verpligt is, mits uyt Sweerende den Eedt van Hold en trouw; voor Welcke Moeijten en devoijren hy uyt de Rentmeesterye onser Vrij Heerlickheyte Boxmeer Sonder naedere ordre voor jaarlyxe Gage Sal genieten tachtigh gulden Hollants en drie malder Rogh, Sonder ijts meerder voor arbeys Loon, Verteeringe Reijs Kosten ofte anders op Reeckeninge te mogen brengen; alles Edogh tot onse genadige ReVocatie, die Wij ons Well Expresselyck voorbehouden;

In teecken der Waerheyte hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons Hoogh Graefflyck Segel Laten becraghtigen;

Actum op ons Slott S Heerenbergh den 18^{en} Januarij 1731

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L: S:

17-1-1731 **630** [*folio 180 recto*]:

Permissie voor Rutgerus Sluyter om vrij acces tot de Cancellarie te hebben

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Alsoo wy by onderviendinge Verseeckert Syn van de bequaemheyte en getrouwigheyte des tot nu toe by onsen Raet en Lant director Eplen de Raeyhoff in dienst Zijnde Rutgerus Sluyter; Soo ist dat wy aen den Selven hebben toegestaan, gelyck toestaen Cragt deses den Vrijen acces op onse Cancellarie met Last om de Selve te helpen op Schicken, en in behoorlycke goede ordre te brengen, en om alles te doen tgeene hem sal worden aenbevoolen, en van alles de Noodige Secretesse te houwden mits uytSweerende den Eedt van Holt en trouwe; Waer voor hy by provisio boven en behalven Syn jaerlyxe Gage als Lacquaij jaerlyx Sal genieten dartigh gulden Hollants; alles by onse genadige Revocatie, die Wy ons Syn Voorbehoudende:

In Waerheyt's oirconde hebben Wy dese geteekent, en met ons aengebooren Graefflyck Segel becraghtight

Actum S Heerenbergh den 17 Januarij 1731.

«Onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh, HohenZolleren Sigmaringen

«Lagerstont» Praestitit Juramentum quod attestor F:A: Eppelen de Raeijhoff.

12-2-1731 **631** [*folio 180 recto*]:

Expectance van de Scholtus plaetse van Zeddam op Joannes Hetterschet

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

Op de Recommendatie aen ons gedaan van de bequaam: en Neerstigheijt van Joannes Hetterscheet, hebben aen den Selven Expectance Verleent op het Scholtus ampt van Zeddam, Verklarende dat Soo rasch Voorsz~: Dienst sal Vacant Worden, Wy aen hem op Wyder onderdanigh Versoeck daer van Commissie in forma genad~: sullen geven; met bedingh en Conditie, dat byt aentreden van Synen dienst tot Zeddam Sal moeten Woonen, om Syne Functie naer behooren te Connen Waernemen:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 12 February 1731.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

---

19-2-1731 **632** [*folio 180 recto en verso*]:

Ordre op de Heer Fiscaal Hoevell, om tegens Seeckeren Balthasar van Voorst over het Exces ten Huuse van Johan Roelant gepleegt te Inquireren en tegens den Selven Fiscaliter te Procederen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Wij gelooffweerdigh Syn bericht van het Exces op den 16^e December 1730. gepleegt en ondernomen aen ende ten Huijse van Johan Roelant in onse Heerlickheyt Diedam door Seeckeren Balthasar van Voorst; en Wij dusdane ongehoorde Feijten in onse Jurisdicte niet Konnen, noch Willen Dulden; soo ordonneren Wij Hiermede onsen Fiscaal Hoevell, om op die Feyten aldaer gepleegt Verders te Inquireren en naer ordre Regtens tegens geseijden Balthasar van Voorst Fiscaliter te Procederen Soo ende als tot Voldoeninghe van Justitie Sal bevonden Worden te behooren

Ende ten Eynde in die Saacke onpartydige Justitie moge worden geadministreert, soo autoriseren Wy hiermede, Stellen aen, en Substitueren tot onpartijdigh Officier en Lantschrijver der Heerlickheyt Diedam Hermannus Bosboom by ons Reets in Eedt genomen Synde, met volkomen Last en maght, om by Absentie van Onsen Drossard aldaer in die Saacke van gerichts Wegen alle tgeene te doen ende te Verrichten, Waertoe een Officier en Lantschryver is bevoeght, daer inne de Banck te Spannen, Citatien, ende alle andere Acten te accorderen; getuygen aff te hooren, Regts daegen uijt te Schrijven, Over de Procedure als Officier te Praesideren, gerichts persoonen te Assumeren, Decreten te Verleenen, oock de Stucken ten Fine Van Advijs affte Senden, Sententien te Executeren, Certificatien, en andere Judiciele Instrumenten onderhandt en Segel te depescheren, en te doen exploicteren, ende Generalijk, om in die Saacke alles te doen en toeteStaen, Waertoe hij van onsen Fiscaal met Reghte Sal worden Versoght, en tot Volkomen affdoeninghe dier Saacke dienstigh en noodigh sal bevonden Worden, Willende, dat onsen Fiscaal daer voor tot Sententie en Executie Incluyt Sal procederen naer behooren:

Ordonnerende oock alle Scholten en onderscholten der Heerlickheyt diedam, dat meergedagten Hermannus Bosboom als onpartydigh Officier en Lantschryver in die Saacke Sullen Erkennen, Respecteren, en Obedieren, dan Sulx is onsen genadigen Wille:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 19^{en} Februarij 1731.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren

---

21-2-1731 **633** [*folio 181 recto*]:

Survivantie van de Custerye Van Beugem op Ludolph Wilhelm Walraven

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Op de goede Recommendatie aen ons gedaan en genegen Zynde de Suppliante in haeren bedroeffden Staet te Soulageren, Geven aen haeren Outsten Soone Ludolph Wilhelm Walraven de Expectance Van de Custerye van Beugem, waer van aen ons voor dese Reijse de Collatie is Competerende, onder beding en Conditie Nogtans, dat desen Ludolph Wilhelm Walraven Sigh middellertyt Sal hebben te bequamen, om desen dienst en Functie naer behooren te Connen bedienen en Waernemen,

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 21 Februarij 1731.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

8-3-1731 **634** [*folio 181 recto*]:

Den 8 Maert 1731. Aen Jan Peters Veerman op de Waal tot Pannerden eens voor all geremitteert dartigh gulden.

19-3-1731 **635** [*folio 181 recto*]:

Op Het Request van Abraham de Both versoekende Onderdanigst dat Syn Hoogh Graeff~: Excellentie hem Suppliant genadigst een Streepeltje HoffLant gelieve overte Laten.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Dit Hierinne gemelte Parceeltjen Hoff Lant allernaest den Hoff van Derck Scheers alhier achter de School Kennelyk gelegen ons van Weynigh Import Synde, hebben het Selve aen den Suppliant op Syn onderdanigh Versoeck Overgelaten en verkoght Voor eene Summe van Vyff en Vyffthigh gulden Hollants mits dat hy daer van den 50^{en} Penninck alleen sal hebben te Voldoen.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 19^{en} Maert 1731.

«onderstont»

Frans Wilhelm

28-3-1731 **636** [*folio 181 recto en verso*]:**Volmaght op de Heere Drossardt de Raet in Saacke van het arresteren der tiendens Penñ: onder Beugem door den Scholtus de Quaij en LantSchryver Heinsius gedaan**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo ons onderdanigh door onsen Rentmeester Johan Henr: Verheyen is voorgedragen als dat de Heeren Scholtus de Quay en LantSchryver Heinsius hebben op een ongefundeert Praetext Connen goet Vienden in arrest te Nemen eenige Penningen van onse onder de Hant Verpaghte Tiendens van Beughem, omme daer aen te Verhalen haere geWaende Competerende Jura van den opstuyver Per gulden, tgeene tot ons groot Naedeel, Schaade, en tegens Veele Jaeren in Possessie hebbende Privilegien en Reght Comende te Strecken; Soo ist dat Wy tot Conservatie vam het Selve hebben geconstitueert en bevolmagtigt gelyck doen Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser vry Heerlickheeden Boxmeer, Ste Anthonis en Sambeeck, omme in onsen Name Voor den WelEdelen Souverainen Raade van Brabant in S Gravenhage Resideerende tegens voornz~: Heere Scholtus de Quaij en LantSchryver Heynsius te Lighten Mandament van Maintenuë, daertoe adVocaten en Procureurs aen te nemen Cum Substituendi Potestate Unum Vel Plures, en verders daerinne te handelen ende te Doen alle tgeene der Saacken nootdrufft Sal Komen te Vereijsschen, en Wy praesent Souden Connen en mogen doen, alles onder beloften van Ratihabitie en Indemnissatie als nae Reghten;

In Waerheijts Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons aengebooren Graefflyck Segel doen becraghtigen:

Op ons Slott S Heerenbergh den 28^{en} Maert 1731.

«onderstont:» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh, en HohenZolleren

28-3-1731 **637** [*folio 181 verso*]:**Ordre aen Mevrouw de Quaij om de Reeckeninge van onsen Haepschen Maastholl voor onse gecommiteerde te doen en affte Leggen**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen de Hoogh Ed Seer Lieve getrouwe Dovariere De Quaij ontfangersse van onsen Haepschen Maastoll Dat in handen van onse Seer Lieve Getrouwe Wilhelm De Raet Drossard onser Vry Heerlickheyt Boxmeer, eñ den Substituut LantSchryver Petrus Hengst onse daertoe gecommiteerdens; ofte Soo Voornoemden onsen Drossard niet Souwde Connen Vaceren, In des Selffs plaetse daertoe als dan te Assumeren onsen Seer Lieven getrouwen Lantschryver Philip Hengst, Sal doen en affleggen haere Reeckeninghe Soo Spoedigh, als Sulx eenigsints Sal Connen geschieden ende met eenen te Praesteren de Borghtaall, Wegens onse VerLeende Commissie aen des Selffs H' Soon Johan Everhard de Quaij; alles en Voorbehoudens onse Ratificatie over voornoemde Reeckeninge, die aen ons ten Fine van onderteekeninghe Sal worden Overgesonden:

Sig~: Op ons Slott S Heerenbergh den 28^{en} Maert 1731.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

28-3-1731 **638** [*folio 182 recto*]:**Genadige Ordre aen d~ Heer Rentmeester Verheijen om alle Syne Reeckeningen ten Fine van Resumptie en Revisie ten aller Langsten naer Pinxteren Over te Brengen**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieve getrouwe Rentmeester Johan Henrick Verheyen dat hy met onsen oock Lieve getrouwen Subst^s LantSchrijver Petrus Hengst ten Langsten in de Leste Pinxterdagen tot het affhooren en doen van Syne Reeckeningen Sal hebben Over te Komen, en alle Syn voorgaende Reeckeningen geduerende den tyt van Syn Administratie vant Rentampt mede te brengen, om de Selve te Revideren en Resumeren, als mede onder Borghtaal te Lighten Soodane Penningen, als de Heere Scholtus de Quaij en LantSchrijver Heijnsius hebben in Arrest genomen over de Beugense onder de hant Verpagte Tienden:

Actum op ons Slott S Heerenbergh den 28 Maert 1731.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

15-3-1731 **639** [*folio 182 recto*]:**Collatie van de Vicarie van Ste Nicolaus in de Kercke van Ste Anthonis op Petrus Johannes de Raet**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo den Seer Eerweerdigen Josephus Rutgerus de Raet aen onse Handen als Wettigen Collateur van de Vicarie van Ste Nicolaes in onse Kercke van Ste Anthonis met Consent van den Hoogh-Weerdigen en doorlughtigen Heer Bischoep van Ruremonde heeft geresigneert en gerenuntieert op voornoemde Beneficie, en daer door t Selve beneficie wederom is Vaceerende; Soo ist, dat Wy geïnformeert Zijnde van de Bequaemheyt en GodtVrugtigheyt van den WelEdelen Petrus Johannes de Raet des Renuntians Broeder, aen den Selven genadigst geconfereert en gegeven hebben gelyck doen Cragt deses de Vicarie van Ste Nicolaes In de Kercke van Ste Anthonis, Praesenterende den Selven aen Hoohgemelten Heere Bisschop, om hem Petrus Johannes de Raet tot Voorseyde Vicarie te Accepteren, Institueren, en Stellen in de Reele eñ Actuele Possessie van dien; Ordonnende dien Volgens aen onse Officieren en onderdanen Voorgem~Iten Petrus Johannes de Raet als Vicaris van Ste Nicolai Vicarie in voorn: Parochiale Kercke van Ste Anthonis nae gedane Institutie te Erkennen, en hem de Vrugten en Renthen Van dien te Laten Volgen eñ gerustelyk genieten Want Sulx is onsen genadigen Wille

Des t oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons aen geboren Hoogh-graefflyck Segel becraghtigen Laaten Op ons Slott S Heerenbergh den 15^e maert 1731.

«onderstont»

L: S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh, en HohenZolleren

28-3-1731 **640** [*folio 182 verso*]:

Octroij opt Req^{te} van de Samentlycke Kinderen en Erffgenamen van Sal Philip Caspar Schonck en Juff^{re} Maria van Oostbroeck Eheluyden, om het Leengoet den Kleynen Patbroeck te mogen VerKooopen.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Octroyeren en permitteren aen de Supplianten dat het Hierinne gemelte Leengoet den Kleynen Patbroeck Sullen mogen Veralieneren en VerKooopen, mits dat achtervolgen alle t geene naer Usantie van onse Boxmeersche LeenKamer Wordt Vereijst, Ons, ende een ijder Syn goet Reght daer aen onvermindert:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 28^e Maert 1731.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

---

31-3-1731 **641** [*folio 182 verso*]:

Octroij opt Request van Jan Wageninge en mede Erffgenamen, om 2½ mergen Lant Hoffroerigh Zijnde te mogen verkoopen en transporteren.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octroyeren en Permitteren aen de Supplianten, dat de Hierinne gementioneerde 2½ mergen Lant aen ons Hoffroerigh Zynde sullen mogen VerKooopen en transporteren, mits dat achterVolgen alle t geene naer Stijle van Onse Hoffroerige Kamer Wort Vereijst ons ende een ijder Syn goet Reght Voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 31^e Maert 1731.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

---

2-4-1731 **642** [*folio 182 verso*]:

Ordre aend~ Heer Drossard Everhard Verheull om de Stucken en Causa Fisci Contra d~gedetineerden Joode tot Ulfft alhier op S Heerenbergh aff te send~ om ad Impertiales te Connen affgeschickt Worden

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickheeden Gendringen en Etten, dat de Stucken in Causa Fisci Contra den gedetineerden Joode tot Ulfft gesloten en gesegelt Zynde aen ons alhier op S Heerenbergh Sal hebben affte Senden, om door ons naer onpartydige Regtsgeleerden te Connen Overgesonden Worden: Synde dit onsen genadigen Wille en Bevell

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 2 april 1731.

«onderstont.»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

6-4-1731 **643** [*folio 183 recto*]:

Volmagt op Peter Van Hille om de Magistraet van Dixmuden op May 1731. tot Majj 1732. te Veranderen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo Wij jegenwoordigh niet dienstigh geoordeelt hebben van hier ijmant tot onse Steede en Heerlickheit Dixmude te Committeren, om de Magistraet aldaer aenstaende Majj te Veranderen; Soo ist, dat Wij Verseeckert Zijnde, dat onse~ Lieven getrouwen Peter Van Hille der Borgeren van Voorñ: Steede haer Voordeel Sal Soecken, hem van Hille Authoriseren en bevolmagtigen Cragt deses, om in onsen Naeme de Magistraet voor dit Loopende Jaar aenvangende met Majj, en Expirerende met May 1700. en twee en dartigh te Nomineren en aen [*bovengeschreven*: te] stellen, ende daeromtrent te doen ende te Laaten alle tgeene eenen goeden en getrouwen Commissaris toestaet te doen, hem Recommandeerende de bequaemste voor d' onbequaemste te Praefereren;

des t'Oirconde hebben Wij dese eijgenhandigh onderteeckent en met ons aengeboren Graefflyck Segel doen becragtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 6^{en} April 1731.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

---

15-4-1731 **644** [*folio 183 recto en verso*]:

Commissie als Onderscholtus in Loell tot Diedam voor Henrick Bucker.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kond ende te Weten, dat alsoo noodigh is, dat eenen Onderscholt in de Boerschap Loell in onse Heerlickheit Didam Worde aengesteld, Soo ist, dat Wy op het Rapport aen onse gedaan van de Bequaemheyt en trouwe van Henrick Bucker, denselven tot Onderscholtus in de Boerschap Loel hebben aengesteld, gelyck Wy aenstellen Cragt deses, met Last en magt desen dienst aenstonts t aenvaerden en te bedienen, onse Jurisdiction Hoogh=gereghtheyt en Domaynen naer Syn Vermogen te helpen Verdedigen, ons beste Vorderen, en onsen Schaade Schutten; alle Citatien, Insinuatien, Peyndongen, Executien en alle andere Gerightelycke Acten in Voorsz~ onse Boerschap Voorvallende, Wel, ende met alle Neerstigheyt te doen ende onder onse onderdanen gelyckheyt van Diensten te houwen, Sonder den eenen meerte Verschoonen ofte beswaeren, als den anderen; alle Breucken aen ons, ende onse Officieren eerst en Voorall, en dan aen onsen Fiscaal bekent maacken, ende van de Selve tot Syne Kennisse Komende tweemaal des Jaers, als op Prima Majj en Prima Novemb~: aen ons eenen Specificquen en Pertinenten Staet OverLeveren, die Delinquanten ende Soo Wel van Buijten als binnen Comende Jagers tot die Jaght onbereghtigt Zynde, te Vervolgen en te Appraehenderen, en Wat hem van onsent Wegen door onse Officieren Sal worden beLast dadelyck achtervolgen en voorts alle tgeene doen, wat eenen goeden en Getrouwen Onderscholtus behoort te doen; tot Welcken Eynde hy Sal hebben aen ons, ofte onser gecommiteerden Handen te praesteren den gewoonlijcken Eedt van trouwe, ende daertegens genieten alsulcke Profijten en Emolumenten als daertoe Staen, ende Syne Voorsaeten met Reght genoten hebben; Ordonnerende Oversulx aen onse Officieren en onderdanen hem de Selve in de Boerschap Loel te Laten Genieten profiteren, en als onderscholtus te Erkennen; en Op Syn gesinne te doen alle AdSistentie;

des t oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteeckent en besegelt alles Edogh by Provisie, en tot genadige Revocatie, Sonder daervan gehouwen te Zyn oyt de Minste Redenen te geven, tgeene Wy ons Wel expresse Reserveren en Voorbehouden;

Op ons Slott S Heerenbergh den 15. April 1731.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren

[*halverwege deze akte in de marge:*]

1744: den [*ruimte*] Decemb~: Diergelycke Commissie als onderscholtus van groot en Kleijn Aeswyn geexpedieert op den Persoon van Gerrit Jansen.

16-4-1731 **645** [*folio 183 verso en 184 recto*]:

Ordre aend~ H' Drossard Verheull wegens het Maacken en Repareren der Wegen en Straeten onder Gendringen en Etten

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Overmits ons van Veele en Verscheydene goede Welmeenende Ingesetenen onser Heerlickheeden Gendringen en Etten onderdanigst is voorgedragen, oock dagelyx meerdere en Menigvuldige Klagten VoorKomen, en ons bij Requeste van de Samentlycke Heeren Geerffdens is Verthoont, dat de Wegen en Straeten in voorgemelte onse Heerlickheeden end daeronder Gehoorende Boerschappen, en Wel in Specie de Wegen van Emmerick S Heerenbergh, den Meulen Wegh en Elders genoegsaem onbrijckbaer Zijnde om te Passeren, Het dien Volgens ten hoogsten nootsaekelyck en dienstigh is, dat de Selve worden Gerepareert en Bruyckbaer gemaakt; Waeromtrent Wy Soo veel mogelyck ten dienste van ons, En het gemeene Best Willende Voorsien; Noghmaels ordonneren en beveelen aen onsen Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Voorrñ: Heerlickheeden, dat onse Respective Ordonnantien de datis den 28 Februarij 1726; en 14 Martij 1727. over het maacken der Wegen en Straeten Iterativelyck gegeven en geëmaneert, in alle haere Leeden en Deelen Stiptelyck Sal doen achtervolgen, Ende naerkomen Sonder eenige de Minste Conniventie, ende dat die Wegen en Straeten ten aller Eersten en binnen den tyt Van Vier Weecken a dato deses Sonder t minste Versuym op het beste Sal doen maacken en Repareren, Ofte dat by naedere Clagten en ContraVentie Wy Sulx op onsen Drossard Voornoemt Sullen Weten te Verhaalen, ende de Schaade Soo Wy, en onse goede Ingesetenen daer door Komen te Lyden, hem doen Vergoeden alles met onse Hooghste Dedignatie; t Welck onsen Ernstigen Wille en Bevell is;

gegeven op ons Slott S'Heerenbergh Den 16^{en} April 1731.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren

2-5-1731 **646** [*folio 184 recto en verso*]:

Obligatie van 8000 gulden Hollants in Faveur vand~ Heer Alexander Moliaert tot Doesborgh.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kond en tuygen, dat wy wel en deugdelyck van den Heere Alexander Moliaert der Beyden Regten doctor ontfangen hebben eene onverdeelde Summa van Aght duysent gulden Hollants, den gulden ad twintigh Stuyvers gereeckent, de Welcke Sullen geemployeert Worden tot afflegginge

van d'oude Schulden van ons Hooghgraefflyck Huys Bergh &c dien volgens Renuntierende op de Exceptie non Numeratae nec in Rem Versae Paecuniae, Belooven Van Voorrñ: aght duysent gulden Hollants Jaerlyx en alle jaer Voor Interessen te betalen Vyff pro Cento, Edogh binnen drie maenden Praecise naer den Verschynsdagh /: die voord'Eerste Reyse Wesen sal op den 5^{en} Majj 1700. en twee en dartigh :/ dat men als dan sal connen en mogen Volstaen betaelende Vier Pro Cento, en In die Voldoeninge der Interessen als Vooren te Continueren, tot dat dese Capitale Summe Sal Syn affgeloscht, het Welck aen beyde Zyden Vry Sal Staan mits dat die denuntiatio een halff jaer Respective Voor den Verschynsdagh gedaan Worde; en Sullen de jaerlyxe Interessen, als mede het Capitaal bij afflegginge binnen Doesborgh aenhanden van den Heere Crediteur, des Selffs Erffgenamen, ofte Wettigen Houwder deser Obligatie Commer Vrij moeten betaelt Worden; Stellende ende Verbiendende tot een Speciaal Hypotheecq Coniunctim en onVerdeelt onsen Bouwhoff den Benthemsen Hoff genaemt, Waer van Pagter Arent Doijs, de Panninckhorster Weyde ende het BouwLant, Waer van Pagters Henrick Buederman en Reynder Pas, Het Hoeveslagh Paghter Jacobus Pleunisse, Het Hooge Slagh Pagter Jan Jansen op Panhuijs, en dan onsen Bouwhoff Geulcamp genaemt, Waer van Paghter Cornelis Wentinck, alle dese Parceelen in onse Heerlickheyt Diedam Kennelyk gelegen Vrij en allodiaal, ende niet anders, als met Heeren Verpondinge beswaart, Voorts generalyck onse Persoonen en goederen geene uytgesondert en ter wat plaetsen gelegen, om in Cas van Misbetalinge daer aen voornoemde Capitale Summe Van Aght Duijsent Gulden met alle d'onbetaelde Interessen Kost en SchadeLoos te Verhaalen Vrij en Sonder eenige Kortinge van wat Lasten het oock Souwde mogen Wesen, alreede Ingevoert ofte hier naemaels bij d'Edele Mogende Heeren Staaten des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen te Statueren, alles met, en onder Submissie aen alle Heeren Hoven Righteren en Gerigten, ende in Specie den Provintialen Hove van Gelderlandt; ordonnerende aen onsen tydljcken Rentmeester der Hoogheyt Wisch, en Gendringen en Etten, dat hy voornoemde Interessen aen welgemelte Heere Crediteur, des Selffs Erven, ofte Wettigen Houwder deser obligatie ingevolge den Inhouwt derSelve Promptelijck en perse Sonder vernere ordonnantie Sal hebben te Voldoen, die gequitteert Synde hem in Reeckeninge Sullen Valideren alles onder Submissie als vooren:

In Waerheys Oircond hebben Wij dese eijgenhandigh geteeckent, en met ons Graefflijck aen-gebooren Segel doen becraghtigen: Op ons Slott S Heerenbergh den tweeden Majj 1700. en een en dartigh.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren

[*in de marge:*]

Dese 8/M Gulden Syn in Reeckeninge van den Secretaris De Both gesloten den 27^e 7bris 1732. in ontfanck gebracht

30-4-1731 **647** [*folio 184 verso en 185 recto*]:

Commissie als Procureur Fiscaal [voor den, veranderd in:] van Den Bylant Millingen Pannerden Homoet, voor procurator Henrick van Aldenburgh.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo door het Overlyden van Doctor Wilhelm van Steenler Het Officie van Fiscaall onser vrij Heerlickheyt den Bylandt Millingen Pannerden is Komen te Vaceren, ende Versekert Zijnde van de Bequaem= en Neerstigheyt van Procurator Henrick van Aldenburgh, hebben den Selven tot Procureur Fiscaal van voorrñ: onse vrij Heerlickheyt Den Bylant Millingen Pannerden Homoet gecommit-

teert en aengesteld, gelyck wij Committeren en aenstellen Cragt deses; om Voortaen alle Quaetse Saacken Raackende onse Jurisdicte Hoogheyte Respect en Domainen, getrouwelyck Waerte nemen, daerinne tam Active, quam Passive terplaetse daer Sulx behoort te Ageren, oock die Breuckhafftige aente Klagen, ende daertegens tot Sententie en Executie Incluijs te procederen; Edogh dat met de Selve Geensints, dan ten Overstaen van den Officier en die van onsen Raade buyten onse voorgaende Expresse Kennisse ofte Agreatie Sal mogen ofte Connen accorderen en Componeren; Waertegens hy profiteren Sal in Cas van Compositie ofte Sententie een derde Part van alle t geene, waerinne Sulcke Breuckhafftige Sullen worden gecondemneert, boven Sijne Terminalia Vacatien, Verteeringen en Besoignes, Welcke tot Laste van de Succumberende Parthijen Souden mogen Vallen Sonder aen ons dien aengaende eenige Kosten ofte Reeckeningen In te brengen; maer op en aen Voorsz~: Parthyen te moeten Verhaalen, voorbehoudens, dat Sulcke uytgave, als tot het nemen van Informatie, Ligten van Condschappen ofte eenige deboursementen /: voor soo verre Parthij[en] in de Kosten van de Proceduire niet mogten Sijn gecondemneert /: Souden mogen Vallen; dat deselve bij eene behoorycke en ordentelycke Specificatie met het noodige bewijs beKleet Jaerlijx, en alle Jaer Sal hebben te Vervallen en inte geven; alle Welcke Breucken hy voor ons Aendeel sal hebben t'ontfangen, Waer van oock aen ons Sal doen behoorycke Reeckeninghe, Ofte aen toonen, datter in die tyt geene Breucken gevallen Sijn; en Sulx praecise alle half jaer, ofte Soo dic wils hem t Selve Sal worden geordonneert; Beveelende en Belastende aen alle onse Officieren en onderdanen Voornoemden Procureur Henrick van Aldenburgh Voor Procureur Fiscaal onser Vrij Heerlickheyte Den Bylant Millingen Pannerden en Homoet t'Erkennen, Eeren, en Respecteren; Voorbehoudens aen ons [*tussengevoegd*: Edog] de Maght, en dat ten allen tijden Vrij sal Staen dese onse Acte van Procureur Fiscaal ipso Facto te mogen Veranderen ende Herroepen, Sonder daer van gehouwen te zyn eenige de Minste Redenen te geven, als Sulx maer onsen genadigen Wille is;

In Waerheys oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons aengeboren Graefflijck Segel doen becraghtigen:

Op ons Slott S Heerenbergh den 30 April 1731.

«Onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

12-5-1731 **648** [*folio 185 recto*]:

Appostille op Het Request van eenige Geerffdens der Heerlickheeden Gendringen en Etten de verpondingh aldaer toucheerende.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Bij ons gesien en Overwogen het neffens Staende Request, Vienden voor goet in Soo verre ons is aengaende, dat de Penningen hierinne vermeldt om Redenen daer bij uytgedrukt onder den ontfangen van Verpondinghe Sullen berustende blijven tot den naestcomenden Gendringens Geerffden Daghen Wort onsen Seer Lieven Getrouwen Everhard Verheull Drossard onser voorn: Heerlickheeden hiermede geauthoriseert, om Sigh uyt onsen name tot die Overige Heeren mede Geerffdens te begeven, en onse Resolutie te Communiceren, Vertrouwende, dat Welgedagte Heeren Medegeerffdens sigh in desen met onse Genomene Resolutie Sullen Voegen;

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 12^{en} maij 1731

«Onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-5-1731 **649** [*folio 185 verso*]:

Volmaght op de Heer Lantdrost Petrus Christ: Van Marle om den geerffden Daghen ind-Hoogheyte Wisch &c te Respiteren etc

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen dat Wy hebben gecommiteert en bevolmagtigt Sulx doende Cragt en mits desen onsen Seer Lieven getrouwen Petrus Christian van Marle Lantdrost en Stathouder Van Leenen onser Graeffschap Bergh en Drossard onser Hoogheyte Wisch &c om in onsen Name ende van onsent Wegen den Geerffden daghen in voorn: onse Hoogheyte Wisch Schependomb en Stat Ter Borgh bijte Woonen, de Reeckeningen adsisteren, mede Sluyten en teekenen, en ons Hooghgraeff~: Huys Bergh, ende der Geerffdens Interessen Waernemen, ende alles doen, tgeene Wij Praesent Synde Selffs Souden Connen en Mogen doen; met belofften van Ratihabite en Indemnitasie als naer Reghten,

Des t oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraefflyck Segel becraghtigt: op ons Slott S Heerenbergh den 24 maij 1731.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

25-5-1731 **650** [*folio 185 verso en 186 recto*]:

Commissie voor de Heere Drossard de Raet Als Raet advocaet vant Hooghgraeff~ Huys Bergh &c

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh etc: etc: etc:

Alsoo Wij den Raat van onsen Seer Lieven Getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser vrij Heerlickheyte Boxmeer tsedert dat buijten onsen dienst Van Raet is geweest in Verscheyde Saacken hebben Ingenomen, in Processen, ende in Commissien gebruyckt en noch van Intentie bennen te gebruycken; Soo ist, dat Wy van des Selffs bequaemheijt getrouwigheyte, en Lange Ervarentheijt Inde affayren van ons Hooghgraeff~ Huys Overtuygt Zynde, denselven Committeren en bevolmaghtigen, om onse Processen tam Active quam Passive Waerte Nemen, op alle tgeene Wat Wij hem Sullen Voorstellen getrouwelyck te raaden, Onse Sollicitatien te doen, als Wy ofte die Van onsen Raade hem daertoe Sullen Versoecken; Waervoor Wij aen hem jaerlyx toe Leggen eene gage Van een hondert en Vijffigh gulden a dato deses aente Vangen voor alle advijsen, Instructien, voor advocaten, Schrijven van Brieven, en alle het geene binnen Syne Woonplaetse tot Boxmeer Sal Doen; Ende in onse Affajres buijten Boxmeer gaende, daer en boven Sal hebben alle dagen Ses gulden boven de Reijs Kosten; hem Permitterende ijmant boven Sijn Knecht voor Compagnie op onse Kosten naer believen bij Sigh te nemen; Sullende alle jaren daer van een Pertinente Reeckeninge aen ons ten Fine van ordonnantie Over Stuijren; Edogh alle tgeene tot Laste van de Succumberende Parthyen Sal brengen, sal blyven tot Synen behoefte affgetrocken de Vacatie van Ses gulden daags en Verteeringe; ende aen ons de Revocatie deses ten allen tijden Naer Welgevallen Voorbehoudende;

In teecken der Waerheyte hebben Wy dese onderteekent, en met ons Hooghgraefflyck Segel becraghtigt;

Op ons Slott S'Heerenbergh den 25^{en} Maij 1731.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh, en HohenZollern.

± 23-5-1731 (?) **651** [*folio 186 recto*]:

1731. Den [*ruimte*] Majj opd~ Heere Drossard de Raet Volmaght geexpedieert, om in absentie van onse genadigste Heerschappen Octroy en Consent &c tot het VerKopen Veraliëneren en disponeren over Leen en Hoffgoederen, te VerLeenen

Mutatis mutandis [Videatur, *door bovenschrijving van een n veranderd in:*] Videantur hier over de Volmaghten Fol: 44. en 159 [*tussengevoegd: vs^o*] deswegen aen gemelte Heere de Raet gegeven.

28-3-1731 **652** [*folio 186 recto en verso*]:

Cessie en opdracht door Vrouwe Spekeslager aen Syn Hooghgraefflycke Excellentie gedaan van een Strepeltje Weydelant den Spoltacker oft Koeschott genaemt, als mede dat het Kalff Weijdens in eene Wijjde onder het Jufferen goet Gehoorende Sal Wesen opgeheven, en die Weyde daer van ons Slagen en met die Servituyt niet meer beswaert, tegens betaling van 100 gls~.

Alsoo my ondersz~. is Competerende een Kalff Weydens in Seeckere Weyde gehoorende onder het Jufferen goet in Aeswyn toestendigh Syne Hooghgraeff~: Excellentie Den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c en Ick Daerenboven eygendommelyck ben besittende een Streepeltje Weijdelant In Aeswyn genaemt den Spoltacker ofte Koeschott Schietende aen eene Weyde Van Hooghgedaghte Syn Excellentie; en my voor beyde op Heeden in Conformiteyt vant Coops Contract in Waerdije is overgegeven de Summe van hondert guldens; Soo is het, dat Ick ondersz~: Cragt deses Bekenne ende Verklare, niet alleen het Voorschrevene Streepeltje Weydegrondt aen Hooghgedaghte Syn Excellentie Eeuwiglijck en Erfvelyck overte geven te Cederen en op te dragen, maer oock daer en boven de Weyde ondert Jufferen goet gehoorende Finael, ende voor altoos te ontslaen te Libereren en Quijt te Schelden van het Kalff Weijdens, Soo my daerinne is Competerende, Verklarende die Weyde Vrij, en met die Servituijt niet meer beswaert te Wesen Voor mij ende myne Erven;

Dies ten Waeren oirconde is dese bij mij geteekent en gesegelt S Heerenbergh d~ 28 Martij 1731.

«onderstont.» / L:S: / Ant: Wedue Speckeslager geboeren Van Wevelinckhoven

25-5-1731 **653** [*folio 186 verso*]:

Remissie voor Herman Artz Bart Huybers Bloemerts Wed: Derck Arts Ebben Jan Meeusen en Johan Nelissen

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo door Herman Artz, Bart Huyberts Bloemerts Wed: Derck Artz Ebben Jan Meeusen en Johan Nelissen aen ons Requesten Syn worden gepraesenteert, om Remissie Quytzslagh Vergoedinge voor het onderhouden van Wint honden, en weyniger pagt te hebben, en die Requesten Vermist ende niet meer te Vienden Syn, soo ist dat Wy onsen Seer Lieven getrouwen Drossard de Heer Wilhelm de Raet, ende den Substituut Lantschryver Petrus Hengst als van ons aengestelde gecommitteerdens tot het affhooren van de Reeckeninge de Anno 1729. over onse Boxmeersche Domainen Authoriseren en magt geven, om over voorñ: Requesten naer goet Vienden t'ordeelen; Sullende Wy den Remissien quytzslagen voor Herman Artz, en de Weduwe Derck Artz Ebben, vergoedinge voor het onderhouwt van de Winthonden voor Jan Meeusen en Johan Nelissen, het

geven van Weijniger Paght van Bart Bloemerts voor goet houwden, en Sal het onaffgehoorde In de Reeckeninge over de Boxmeerse Domainen [deses, *veranderd in:*] deselfs jaers 1729 onder de Remissen en quytzslagen alles mogen Ingebragt worden

op ons Slott S Heerenbergh den 25^{en} Majj 1731

«onderstont» / Frans Wilhelm.

9-7-1731 **654** [*folio 186 verso en 187 recto*]:

Op Het Request van Willem Bruyns molenaer tot Gendringen om een Putt en Schuerken te mogen Setten.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Octroijeren en Permitteren aen den Suppliant dat by de Behuijsinge aen den Rosmeulen in desen Vermelt op sijne Costen eenen Putt, ende een Schuerken van Drie gebondt Sall mogen setten Edogh niet hooger als omtrent tot Waerdije van drie hondert gulden, Sullende by verlaetinge van den Molen Vertreck ofte andersints den Suppliant dit Schuyrken Connen affbreecken, ofte wel t Selve door onparthydige meesters Edogh niet Hooger als voorseijt getaxeert, als dan door ons Overgenomen worden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9 Julij 1731.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

10-7-1731 **655** [*folio 187 recto*]:

Authorisatie op de H' Doctor en Advocaet Fiscaal Hoevel, om met arrest op de Goederen van Derck van Voorst te Procederen.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo Derck van Voorst gewesenen Paghter van ons goet den Hogenaer naer expiratie der Pagtjaren op het Selve goet verbleven Zynde, den pagt voor dit Loopende jaer heeft gecontinueert Sonder nieuwe Paght ingegaan, aen de Voorwaerden van de Verpaghtinge Voldaan, ende besonderlyck Sonder behoorlycke Borgen geStelt, ofte deswegen eenige andere Securiteyt gegeven te hebben; Soo hebben Wij geauthoriseert onsen Seer Lieven getrouwen O: P: Hoevel Jur: utr: D' om uyt onsen Name op alle en iedere goederen van voorñ: Derck van Voorst by arrest en toeslagh te procederen, daer van Sequestratie Ophaalinge voorts Verkoop te Versoecken, ofte op soodaene andere maniere te vervaeren, als tot Verseeckeringe van de Loopende pagt en onse meeste Securiteyt Sal geordeelt worden te behooren; ende Vermits onsen Drossard der Heerlickheeden Gendringen en Etten is absent, ende ondertusschen Periculum in Mora is; Soo Committeren Wij in Cragt deses en maacken magtigh onsen oock Seer Lieven getrouwen Gos: Huetinck Lantschryver onser Voornoemde Heerlickheeden Specialyck om in absentie van onsen Drossard voorstaende en alle Verdere opvolgende Actens voor hem als Stathouder en Officier te Laten passeren, daerinne met geVolge des gerichts Decreten te verLeenen, en in dese Saacke als Officier alle tgeene te doen ende Verrigheten, het Welck tot onse meeste Verseeckeringe sal geoordeelt Worden te behooren Belovende hen [:sic] in alles te guaranderen en Indemniseren naer behooren:

In [*nogmaals:*] In Oircond der Waerheyth hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraeff-: Segel becraghtigen Laten op ons Slott S Heerenbergh Den 10 Julij 1731:

«was geteeckent» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern. / L:S:

14-7-1731 **656** [*folio 187 recto*]:

Op Het Requeste van de Weduwe van De Heer Johan Steenhouwer, om op den Kruyskamp [*:of te lezen als: Kruytkamp?*], **Vriesdonck, Lange Kampken Het Drost en Lant en twee Stucken Bouw:Lant te mogen Procederen**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Octrojeren en Permitteren aen de Suppliante, dat op de Leengoederen in desen Vermelt Sal mogen Procederen, en daerop haere Reghtmaetige Praetensie quovis Meliori modo Soecken; ons, ende een ijder Syn goet Reght daeraen onVermindert:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 14 Julij 1731.

«Onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

L:S:

17-7-1731 **657** [*folio 187 verso*]:

Octroj Op Het Req^{te} van Joannes Verbeten om op de Hoffgoederen van Claesken Egbertz te mogen procederen

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Octrojeren en Permitteren aen den Suppliant, dat hy tot Inninge van Syn Regtmaetige Praetensie op de goederen van Claesken Egberts aen ons Hoffroerigh Zijnde met Commer en arrest Sal mogen Procederen, en Sigh daeraen Verhaalen mits dat achtervolge alle tgeene naer Style van onse Boxmeersche Hoffroerige Kamer wordt vereijst, ons, ende een yder Syn goet Reght Voorbehouden

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 17 Julij 1731.

was geteeckent

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

17-7-1731 **658** [*folio 187 verso*]:

Octroj voor Henrick Artz, om op de Hoffgoederen van d~ Erffgenam~ van Steven van Tiffeler te mogen procederen.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Octroyeren en Permitteren aen den Suppliant, dat hy tot Inninge van sijne Regtmatige Praetensie op de goederen van [*in de marge toegevoegd: de Erffgenamen van*] Steven van Tiffeler aen ons

Hoffroerigh Zynde met Commer en Arrest Sal mogen Procederen, en Sigh daer aen Verhaalen mits dat achtervolge alle tgeene naer usantie van onse Boxmeersche Hoffroerige Kamer Word vereijst; ons, ende een yder Syn goet Regt voorbehouden:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh Den 17 Julij 1731.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

17-7-1731 **659** [*folio 187 verso*]:

Octroj voor Henrick Haretz om op de Hoffgoederen van d~ Erffgenamen van Claas Peters te mogen Procederen.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Octroyeren en Permitteren aen den Suppliant, dat tot Verhaal van Syn praetensie op de goederen van d~ Erffgenamen van Claas Peters aen ons Hoffroerigh Zynde Sal moge~ Procederen, mits dat Achtervolge alle t geene naer Usantie van onse Boxmeersche Hoffroerige Kamer Wordt vereijst, ons, ende een ijder Syn goet Reght Voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 17 Julij 1731.

«Onderstont.»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

26-7-1731 **660** [*folio 188 recto*]:

Ordre voor den Borghgreeff Fredrick Haeffkenscheijdt.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Ordonneren en belasten aen onsen Borghgreeff tot Ulfft Frederick Haeffkenscheyt, dat niets op onse Reeckeningen int toecomende Sal Inbrengen ofte betalen, oock aen Niemand Wie het oock Wesen Magh Kost ofte Dranck geven Sonder onse Expreste genadige Ordre: Waernaer Sigh onderdanigh te gedragen heeft:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 26 July 1731.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

29-7-1731 **661** [*folio 188 recto*]:

Op het Req^{te} van Wynant Kniest versoekende Soo veel Rouw Houdt, als tot het timmeren van een Schuirken op het goet Raeffeler noodigh is:

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Hebben het hierinne Versoghte houdt tot het timmeren van een Schuirken van drie gebond aen den Supp^t genad~ toegestaan, mits dat hy het Rouwe Holt op Syne Costen Sal Laten Verarbeijden, en het voorñ: Schuirken geheel vervaerdigen en onderhouden, het Selve neffens het ander

getimmer in Paght gebruijcken, en dat den eygendomb en Profijt van dien naer Expiratie van de Pagtjaren aen ons geheel Sal Verblyven

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 29 Julij 1731.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern

29-7-1731 **662** [*folio 188 recto*]:

Renvers van het bovenstaende van Wynant Kniest.

Alsoo Syn Hooghgraeff~ Excellentie den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen mynen genadig~ Heer &c &c &c op myn onderdanigh Versoek aen mijn ondergeschreven heeft Laten aen Wysen Soodanigh Rouw houdt als noodigh is tot het Timmeren van een Nieuw Schuijcken op het goet Raeffeler, Soo beloove en verklare Ick hiermede en Cragt deses dat Ick het voorñ: Schuyrken op myne Kosten Sal Laten timmeren en onderhouwd~, het Selve niet anders als in Paght gelyck d'andere behuijsingen op voorñ: goet gebruijcken, en het Selve naer expiratie vande Pagtjaren in vollen eygendomb en Profyt van Hooghgem~Ite Syne Hooghgraeff~: Excellentie Laten Verblyven, Sonder ijtwes voor ijser Werck Arbeijts Loon Dack, ofte wat Namen het moghte hebben te praetenderen:

In Oirconde der Waerheyt heb Ick Dese eygenhandigh onderteeckent

Actum S Heerenbergh den 29 Julij 1731.

«onderstont»

Wynant Kniest.

3-8-1731 **663** [*folio 188 recto*]:

Octroij opt Req^{te} van Vrouwe Wilhelmina Justina Dotzem Wed vand~ Koningh~ Dänische Etats Raet Ernsten omt Leengoet Bistervelt te mog~ veralieneren, ofte Wel met 4000 gl~ te beswaren.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Octroyeren en Permitteren aende Vrouwe Suppliante, Dat het Leengoet Bistervelt in onse Heerlickheynt Millingen Gelegen Sal mogen Veralieneren en verkopen, ofte Wel met Vier duijsent gulden Hollants beswaeren, mits dat Egter in Cas van Beswaer voornoemde Vier duysent gulden binnen Ses Jaeren Sullen moeten Worden Affgelegh, ofte wel daertoe Wederom nieuw Consent Versoght, ende dat praestere alle tgeene naer Style van onse Hooghgraeff~: Berghsche Leenkamer wort vereijtscht; Ons, ende een ijder Sijn goet Reght voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 3^{en} Augusti 1731.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

5-8-1731 **664** [*folio 188 verso*]:

Remissie voor Gerritje Kniest Wed: van Henrick Caack

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Hebben ten Opsighte van den Armen en bedroeffden Staet van Suppliante en de Langdurige Sieckte van haeren Overledenen Man, aen haer genadigh Geremitteert een Jaerpaght van hare gepagte Parceelen ad 27 gulden 4 stuyvers, waer naer onsen Lieven getrouw~ [*tussengevoegd: Land*] Rentmeester ende d'auditeurs van Reeckeninge Sigh Sullen Reguleren

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh 5 aug~: 1731.

«onderstont»

Frans Wilhelm &c.

8-8-1731 **665** [*folio 188 verso*]:

Ordre aen alle Boxmeersche Ingesetenen en Inwoonders, dat haere Kamerkens Soo op het Gewulffsel der Kercke mogten hebben binnen den tyt van 3 weecken Sullen affbrecken en Removeren.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c &c

Alsoo binnen Veertien jaren den donder In den toorn van de Kercke onser vrij Heerlickheynt Boxmeer tweemaal is geslagen, ende alhoewel den Selven door de Hooge en oneijndelijcke genade van onsen Bermhertigen Godt van Brant is bewaert, ende te Vreesen dat Somtyts den Toorn ende Kercke door den Blixem ofte andersints in Brant moghte geraaken, t welck Onblusschelyck Soude Sijn ter oorsake van de Menighvuldige Kamerkens, die op het Gewulffsel van de Kerck alleenlyk by Vergunninge gemaackt Zyn, waerdoor beLeth wordt den Vryen doorganck om den Brandt te Sien en tydlyck te Blusschen, Soo ist dat Wy /: om daeromtrent Soo veel in ons is :/ te versien, Ordonneren en Beveelen, dat alle Inwoonders van Boxmeer die voorñ: Kamerkens binnen eenen tyt van drie Weecken naer Publicatie deses Sullen affbrecken, en met alle de Materialen affruijmen, op Poene dat in Cas daer aen mancqueren van die Materialen Sullen Vervallen Syn, ende dat onsen Seer Lieven getrouwen Drossard van Boxmeer met toestemminge van onsen Seer Eerweerdigen Pastor deselve voor de Materialien Sal Laten affdoen en weghnemen, en in Cas dat Sulx daer voor niet Soude Connen geschieden, Het Superplus van dien arbeitj uijt des gemeentens Schattingen te doen betalen, vermits dat de Conservatie van d'Kercke is het Welvaeren van de gemeente; Permitteren Edogh aend'Ingesetenen, dat yder de Stylen van de Kamerkens Sullen mogen Laten Staen en teeckenen, waervan een Lyst gemaakt Sal worden, op dat int als het Wederom in Cas van Noot vergundt wordt, daerop Kamerkens en Solderkens Connen maacken Sullende dese onse ordre naer behooren worden gepubliceert en geaffigeert:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 8 augusti 1731

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

8-8-1731 **666** [*folio 189 recto*]:

Ordre voor den gesubst^e Lantschryver Pet: Hengst omd~ Heer Drossard in Saacke van Juffrouwe Verheyen Zalr: aen d~ hant te gaan en Behulpsaam te Syn int formeren en vervaerdigen van de Contra Reeckeninge als andersints.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo noodigh is, dat tegens de overgegevene Nulle en Informeele Reeckeninge van Juffr Verheyen Zal^r Worde geformeert en opgemaackt eene Contra Reeckeninge, deWelcke den WelEdelen onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser vrij Heerlickheyd Boxmeer Sal Vervaerdigen Formeren en opmaacken, Soo Committeren en ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Petrus Hengst gesubstitueerden Lantschryver onser vrij Heerlickheyd Voornoemt, dat tot het opmaaken en formeren van die Contra Reeckeninge Voorgemelten onsen Drossard In alles Sal aen de Hant gaan en behulpsaam Syn: tgeene alsoo onsen genadigen Wille is.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh 8 augusti 1731.

«onderstont:» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

10-8-1731 **667** [*folio 189 recto*]:

Volmagt op den Lantschryver Petrus van Dockum om den geerffden dagh tot Pannerd~ en Millingen te Respiteren.

Wij Frans Wilhelm grave etc: etc: etc:

Doen Kondt tuijgen en Certificeren Hiermede dat wij in optima Forma Juris hebben geconstitueert en Volmagtigh gemaakt Sulx doende Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen Dr Peter van Dockum Lantschryver onser Graeffschap Bergh, en onses Huyses ordinairen Advocaet omte Erschynen uyt onsen Name op de Geerffden dagen Soo den 11 deses tot Millingen, en 13^e daer aen volgende tot Pannerden Sullen gehouwden Worden, ten Eynde om aldaer over de te Proponerene poincten met en beneffens de Praesente geerffdens te delibereren en Voorts Resolveren tgeene tot gemeenen Nutte in onser Heerlickeeden Beste Sal bevienden te behooren: / Idque cum Promissione Rati et Indemnitate;

In Oirconde hebben Wy dese met ons Hooghgraeff~: Segel doen Corroboreren en eygenhandigh beteeckent op ons Slott S Heerenbergh 10 Aug~: 1731.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

14-8-1731 **668** [*folio 189 recto*]:

Octroij opt Req^{te} van Leonaert Loijen om 1500 [sc.: gulden] met alle Verloopene Interessen op de Leengoederen van de H^r Franciscus Xaverius Bernarts te verhaalen en bij Commer en Arrest daerop te mogen procederen.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Permitteren aen den Suppliant, dat op alle goederen die Leenpligtigh Zyn aen onse Boxmeerse Leenkamer, en beseeten worden door de H^r Franciscus Xaverius Bernarts by Kommer en Arrest Sal

mogen Procederen, om daeraen Syne twee Capitale Summen tesamen ad 1500 gulden met alle Verloopene Interessen en Costen van Reght te Verhaalen

Gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 14^{en} Augusti 1731.

«onderstont.»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

17-8-1731 **669** [*folio 189 verso*]:

Appointement op het Req^{te} van [*niet verder ingevuld*]

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Gesien de neffens gaende Req^{te}, en gehoort daer over het gevoelen van onse Raaden, ende geconsideert [*:sic*] dat door een Bannissement de Kinderen van den Suppliant Seer groote Schaade en Schande Souden Comen te Lyden, ende de Genade voor de Rigeur van de Justitie praeferende [*:sic*] en mitigerende d'ordinaire Straffe Sonder Consequentie verstaen, dat den Suppliant Ses Weeken inden Patrijzen Kelder, ende de Suppliantinne een maent op het Toortje op ons Casteel tot Boxmeer te Water ende te broot Sonder ijts meer te genieten, gevangen Sullen gestelt worden; dat den tyt om Zynde, den Borghgreeff Sullen geven Ses gulden voor het Sluijten van de Deuren en Brengen van Water en broot; ende dat naer Expiratie van die tyt beyde op het Raet-huijs, het gereghte Vergaedert Zynde op bloote Knijen de Justitie om Vergiffenisse Sullen bidden; als waermede aen hunne Straffe Sullen voldaan hebben:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 17^{en} Augusti 1731.

«onderstont.»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

28-8-1731 **670** [*folio 189 verso*]:

Commissie op Alewyn Cassan als opperjager

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Geven Hiermede te Kennen, dat wy van de Getrouw: en bequaemheyd van den persoon van Alewyn Cassan Wel verseekert Zynde, denselven Cragt deses hebben gecommiteert en aengesteld tot opperjager onser Graeffschap Bergh, belastende den Selven, om naer Conscientie en beste wetenschap onse jagt geregtigheyd, en besonder op onse Jagers en vorsters goede opsigt en Sorge te Dragen, dat tot Conservatie van onse Bosschen en Jaght ijder Sijn pligt waerneme int alle t geene onse Bosschen en Jaght is Raakende, goede ordre Stellen, en alle t geene te doen, wat dien aengaende tot welvaert van ons Hooghgraeff~ Huys eenig sints Soude Comen Strecken; alle disordres Soo veel mogelyck te Stuijten, de Begane Jagt en Bos excessen oft onsen Raet en Holtrigter bekent maaken, ten welcken eynde hy aenhanden van onse~ Seer Lieven getrouwen LantDirector Eppel de Raeijhoff Sal affleggen den behoorycken Eedt van Holt en Trouwe; ordonnerende aen alle onse jagers en Vorsters voorñ: Alewyn Cassan als opperjager in allen deelen te volgen en te gehoorsamen, en alle onse Officieren bediendens en onderdanen hem in die Qualiteyt t Erkennen, Respecteren, en Doen des Noots Zynde alle behoorycke assistentie; want alsoo onsen genadigen Wille en beveil is; Reserverende Edogh aen ons ten allen tyden onse Revocatie:

In teekken der waerheyt hebben Wij dese onderteeckent en besegelt op ons Slott S Heerenbergh Den 28 Augusti 1731.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

3-9-1731 **671** [*folio 190 recto*]:

Ordre voor d~ H^r Lantrentmeester om aend~ Heer Rentmeester Wentholt den uytganck uyt de Padevoortse goederen te betalen met 138 gulden

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo die jaerlijxe uytgangen uyt onse Padevoortse goederen ad 10 gls~ 16 st~ en van een stuck Weylant den Byvanck genaemt ad 3 gl~ jaerlyx aen den Rentm^r van de Geestelycke goederen H: Wentholt Syn onbetaelt gebleven tsedert den jare 1721. tot den jare 1730. beyde Incluijs; Soo ordonneren Hiermede genadigh onsen Lieven getrouwen Lantrentmeester ZumKley, dat den voorsz~: achterstant aen voorñ: Rentmeester Wentholt Sal voldoen met de Summa van eenhondert aght en dartigh gls~ Hollants, en dan vervolgens jaerlyx en alle jaer PerSe en Sonder inhalinge van nieuwe ordres Continueren, die met Quittantie in uytgaaff Sullen valideren

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 3: 7bris 1731:

«onderstont»

Frans Wilhelm.

7-9-1731 **672** [*folio 190 recto*]:

Ordre voor d~ H^r Rentmeester Vander Veecken om aen Jan Ten Haeff jaerlyx geduerende Syne paght 25 guld~ te Laten Corten

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo Jan ten Haeff pagter van ons Wartse goed tot Pannerden Ons onderdanigh heeft voorgedragen: en op Syn gemoet neemt dat hem jaerlyx geduerende de pagtjaren Soude aen beloofft Zyn te Sullen Corten vyff en twintigh gulden Soo hem Souden aencomen wegens Interessen Soo hij aen andere vant Huys op Francken Hoff Staende moet betalen, en daer over gehoort het advys van onsen Raeth, die des wegen wel ijts Voorstaet, dogh geen Seeckere Summe Weet; Soo ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Inden Bylant Ferd: P: van der Veecken, dat dese Vyff en twintigh guld~ jaerlyx tegens Quittantie aen voorñ: Jan ten Haeff sal Laten valideren, ter waere onsen Rentmeester bekend was hem die niet te Competeren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 7 Septemb~: 1731.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

1-9-1731 **673** [*folio 190 recto en verso*]:

Commissie op Oswaldt Vinck als vorster van Stockumer en Corter Bosschen

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen te Weeten, alsoo de Vorster ampten van Stockumer en Corter Bosschen door de doot van Peter Vinck Comen te Vaceren, en Wij kennende de bequaem= en getrouwigheyt van des Selffs Soone Oswaldt Vinck, die ons eenige Jaren als Hoffjager gedient heeft, soo hebben Wy den Selven Wederom met die twee voorsz~: Vorsterampten van Stockumer en Corter Bosschen begnadight gelyck wy doen Craght en mits desen alsoo, dat hy de Selve aenstonts Sal mogen aenvangen ende bedienen, ons Reght en gerechtigheyt in voornoemde Bosschen naer uytterste Vermogen Waernemen, deselve by dage Nagte en Ontijden gaade Slaan of dat Wy en de Samentlycke Geerffdens daerinne niet en worden beschadight; oock Sal hy niet toelaten, Dat ijmant Schrifftelycke Ordonnantie Brant offte Timmerholt houwe Nemaer deselve als mede alle Verheugen Breucken en gebreeken aen ons ofte onsen Holtrigter bekent maacken Sonder eenige Conniventie ofte aensien van persoonen, en hem Vorders Reguleren naer d'Ordonnantien en RegLementen by het Marcken boeck gestatueert; boven dien Sal gehouwden Wesen onse Wiltbane te Verdedigen tegens alle Infracteurs en tot d'jagt onberegigt Zynde, ende deswegen gehoorsamen aen het geene onsen Holtrigter en opperjager hem desen aengaende Sullen beveelen, en voorts Sigh in alles drage, als eenen Vroomen en Getrouwen Vorster te doen Schuldigh is; Oock sal mede alle jaren voor ons Patrysen Vangen ende de Selve Leveren ter Plaetse daer hem Sal worden geordonneert; Waertegens hy jaerlyx Sal hebben ende Genieten vyfftygh Daaler Hollants, eenen Groenen Rock en Hoet met Soodane Profijten en Emolumenten, als die met Reght en met onse Kennisse Sullen Connen Worden geprofitteert Sonder bevoegt te Zyn oock over de minste excessen in onse jagt en Bosschen begaan t Zy wegens Schapen Plaggen Maijen Holt breecken oft houwen Sonder Kennisse van Ons, ofte onsen Holtrigter t'accorderen ofte eenige Penningen aen te Nemen by verlies Van Syn Dienst; Soo nogtans, dat alvorens aen ons ofte onser gecommiteerden Handen Sal hebben te praesteren den Eedt van trouwe, om dese Syne Commissie als voorschreven wel en getrouwelyk naerte Komen; Wien volgens ordonneren aen onse Officieren Marckgenooten van dese Bosschen voorts onse gemeene Onderdanen Voornoemd~ Oswaldt Vinck voor Vorster van Stockumer en Corten=Bosschen aen te Nemen en te Erkennen, en hem in alles dien aengaende t assisteren, Waermede geschiet onsen genadigen Wille en Meyninge Alles Edogh bij provisie, ende tot onsen genadigen Wederseggen;

In Waerheijts Oirconde hebben wy dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraefflyck aengebooren Segel becragtigt Op ons Schlot S Heerenbergh Prima Septembris, Seventien hondert een en dartigh

«onderstont» / L:S: Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

10-9-1731 **674** [*folio 191 recto*]:

Op Het Req^{te} van d~ Eerweerdige Patres en Collegium Societ: Jesu In Emmerick over twee Leenparceelen onder het Principale Leen den Sweeckhorst gehoorende

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Hebbende Doen Examineren de Reeckeningen ons overgegeven wegens onse Heerlijcke Leen Heergewaeden en gepleegde Versuijmen Van twee Parceelen gehoorende onder het Principale Leengoet den Sweeckhorst Soo tsedert den Jare 1680. niet syn verhoffen, en bevonden hebbende,

dat deselve omtrent de 200 gulden Souden Comen uyt te brengen; soo hebben wij Egter de Selve uyt besondere Redenen, particuliere Gratie en Maintenuë van onse Leengerechtigheyt voor dese Reyse alleen en Sonder Vernere Consequentie gemodereert, gelyck wy Modereren Cragt deses op eene Summe van Vyffthigh guld~ Hollants, dewelcke aen onsen Leengriffier voldaan, ende een nette Specificatie ofte Denombrement van die Leenparceelen wat name, hoe groot, en alwaer het naeste aengelegen Zyn, Overgegeven Hebbende, Sal onsen Seer Lieven getrouwen Petrus Christ: van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen onser graeffschap Bergh en Drossard onser Hoogheyt Wisch, daermede de Supplianten ofte des Seffs [:sic] Hulder beleenen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 10 Septembris 1731.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

13-10-1731 **675** [*folio 191 recto*]:

Remissie van Thijnsen voor d'Erffgenamen van Jan Grulleman

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Uyt besondere ons daertoe bewegende Redenen hebben de Verloopene Wasch Thynsen met de Versuymen vant Huys van Jan Grulleman Zal tot den Jare 1729. inclusive genadigh geremitteert, mits dat int toecomende Den Thyns daer van op den Verschynsdagh behoorlyck by en aenbetaelt worde op poene van Dobbelt naer tyns Reghten; waernaer onsen tyns Rigter Sigh onderdanigh te gedragen heeft

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 13^{en} October 1731.

«onderstont»

Frans Wilhelm &c

16-10-1731 **676** [*folio 191 recto*]:

Volmagt op d~ Heer Drossard de Raet om op d~ Geerffden:Dagh tot Pannerden t'Compareren Wegens de Verdeeling van~ gemeene Ampts Dycken en Paek Wercken.

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen kondt en tuijgen dat Wy gecommiteert hebben gelyck doen Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser vrij Heerlickheyt Boxmeer om den 19 deses uyt onsen Name op den Geerffdendagh tot Pannerden van onsent wegen te Compareren en over de Verdeeling van de gemeene Pannersche Paek Wercken en Dycken met d'Geerffdens te delibereren, die verdeeling byte wonen, en ons, en der gemeene geerffdens Interessen waerte Nemen, en alles doen, het Geene wij praesent Zynde Souden Connen doen: Beloovende het Selve voor goed en van Waerde te houwden, en onsen Gecommitteerden in en over alles Schaadeloos te houwden:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 16 October 1731.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

20-10-1731 **677** [*folio 191 verso*]:

Volmagt op d~ Heer Doctor en Fiscaal Hoevel om met Middelen Reghtens de H^r Dav: Verslujs ter voldoeninge van de getaxeerde 200 goltgls~ met de Costen te [Von, verandert in:] adstringeren

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo D: VerSluijs tot den Nevelhorst Weijgeraghtigh blyft die by advijs getaxeerde en by ons geaprobeerde twee hondert goltguldens met de Costen achtervolgens het geconvenieerde te voldoen; Soo ordonneren en Committeren Wy Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen O P Hoevell der Reghten Doctor, om voorñ: Verslujs door behoorlycke Regtsmiddelen tot betalinge te Constringeren; ten dien Eynde de Werckelycke Executie tegens hem te Intenderen, alle Regts-termijnen tot het uyt Eijnde toe te Respiteren, in Cas van Oppositie die Saacke Contra quoscumq: tot Sententie en Voldoeninge Incluijs te pousseren; ende Eijndelyck In dese alles te doen ende te Laten t welck ter Saacke dienstigh ofte noodigh Sal geordeelt Worden; ofte Schoon Speciaelder Volmaght ofte Qualificatie moghte vereijst worden, die Wy hiermede Syn Gevende Cum Clausulis Grati, Rati, Indemnitatis, Caeterisq: d Jure Solitis

Authoriseren vervolglyck en Qualificeren Wederom Cragt Deses onsen oock Seer Lieven getrouwen Herman Bosboom Stathouder onser Hoogheyt Wisch &c tot onpartydigh Officier en Lantschryver onser Heerlickheyt Diedam, om in dese Saacke by absentie van onsen Drossard aldaer alle t geene te Doen en Laten doen Waertoe een Officier en Lantschrijver in hunne Respectieve Qualiteijten naer de Reghten deser Graeffschap Syn bevoeght; Beveelende onse Scholten en onderscholten der Heerlickheyt Diedam, en voorts een ijder manniglyck voorñ: Herman Bosboom in desen voor onpartijdigh Officier en Lantschrijver te Respecteren ende te Obedieren, dan Sulx is onsen Genadigen Wille:

Signatum op ons Slott S HeerenBergh den 20 October 1731.

L:S:

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

30-10-1731 **678** [*folio 191 verso*]:

Octroij voor Andries Gysberts van Gulick om twee en een halven mergen Lant Leenroerigh Zynde te mogen Verkoopen en transporteren.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Octroijeren en permitteren aen den Suppliant, dat hij het hier inne gemelte Leenparceel aen onsen Hooghgraeff~: Huijse Boxmeer Leenroerigh Zynde, Sal mogen Verkoopen en transporteren; mits dat achterVolge alle t geene naer Stijle van onse Leenkamer wordt Vereijst, Ons, ende een Jedermans Goet recht daer aen onvermindert:

Sign: op ons Slott S Heerenbergh Den 30 octobris 1731

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

27-10-1731 **679** [*folio 192 recto*]:**Commissie als Advocaet Fiscaal der Heerlickeeden Gendringen en Etten op den Persoon van Adriaen Verheul Jur Utr D^r en Borgerm^r der Stat Doetinchem**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen Alsoo het Officie van Advocaet Fiscaal onser Heerlickeeden Gendringen en Etten is Komen te Vaceeren, ende dat Wy verseeckert Zynde van de bequaam: en getrouwigheijt van den Wel Edelen en Hooghgeleerden Adriaen Verheul der beyden Regten Doctor en Borgermeester der Stat Doetinchem, den Selven tot Advocaet Fiscaal onser Heerlickeeden Gendringen en Etten hebben gecommiteert en aengesteld, Sulx doende Cragt en mits desen, om Voortaen alle Quaestieuse Saacken Raackende onse Jurisdiction Hoogheyt Respect en Domainen getrouwelyk waerte nemen, daerinne tam Active, quam Passive ter plaatse daer Sulx behoort, t'ageren, oock die Breuckhafftige aen te Klagen, ende daertegens tot Sententie en Executie Inclijs te procederen; Edogh met deselve geensints Sonder ofte met OverStaan van onse Officieren buyten onse Expresse Kennisse ofte Agreatie Componeren; waertegens hij profiteren ofte genieten Sal in Cas van Compositie ofte Sententie, een derdendeel vant geene, waerinnen Sulcke Breuckhafftige Sullen gecondemneert worden, boven Syne Terminalien Vacatien en Besoignes, welcke tot Laste vandie gesuccumbeerde Parthyen Souden mogen Vallen Sonder ons dien aengaende eenige Kosten ofte Reeckeningen Inte brengen, Voorbehoudens dat sulcke uytgave, als tot het Nemen van Informatien, Ligten van Condschappen, ofte eenige andere noodige Deboursementen Souwden mogen Vallen, uijt ons gedeelte van de Breucken Sullen genomen Worden; en sal voornoemden Onsen Advocaet Fiscaal ons gedeelte van de Breucken ontfangen en daer van aen ons alle jaeren Reeckeninge en Reliqua doen:

Ordonnerende aen alle onse Officieren en onderdaanen onser Heerlickeeden Gendringen en Etten te Kennen aen te Nemen, Eeren en Respecteren; Want Sulx onsen genadigen Wille is; alles nogtans by provisie, en tot onse Revocatie:

In Waerheys Oirconde hebben Wy dese eijgenhandigh geteeckent, en met ons aengeboren Hooghgraefflyk Segel becragtigen Laaten: / Op ons Slott S Heerenbergh den 27^{en} Octobris 1731.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

30-10-1731 **680** [*folio 192 verso*]:**Appostille op Het Requeste vand'Eerw: Pater Prior Subprior Pastor en Claviers van de E:E: Patres Carmeliten tot Boxmeer.**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Ter oorsake dat aen ons niet gebleken is, dat een Notabel deel van de Kerck ofte toren gedestruuert is, en dat Wy all eene Vereeringe aen de Supplianten gedaan hebben, Verstaan, dat Sij hun daer mede voorals noch Sullen vergenoegt houwden; aen hun niet te min Vrylatende hunnen Actie en Praetensie aen ons tot Last van die geene die Sy vermeynen tot de Reparatie van de geledene Schade gehouwden te Syn Over te geven, om die gehooft hebbende nae Reghten met advijs van Regts geleerden alles te [doen, *veranderd in:*] decideren:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 30 oktober 1731.

was geteeckent / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

6-11-1731 **681** [*folio 192 verso*]:**Octroij op het Req^{te} van de Kinderen van Peter van de Valck.**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Octroijeren en Permitteren aen de Supplianten, dat tot Voldoeninge van Hare Schulden het Hoffgoet hierinne vermeld Sullen mogen VerKoopen en opdragen, mits dat achtervolgen alle tgeene naer Stijle van onse Hoffroerige Kamer wordt vereijtscht:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 6 Novemb~: 1731.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren

11-11-1731 **682** [*folio 192 verso*]:**Magistraats veranderinge der Stat S Heerenbergh**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Aen ons onderdanigst door onse Borgeren en In woonderen onser Stadt S Heerenbergh Overgegeven Zynde de Nominatie tot Magistraats Persoonen over voorn: Stat aenvangende met S^{ll} Martini 1731. en expirerende op S^{ll} Martini 1732. en bij Requeste versoght, dat Wij daer uyt deselve Magistraet genadigst geliefden te Eligeren:

Soo ist dat Wij De Magistraet van voorn: onse Stat S Heerenbergh met S^{ll} Martini 1731. aenvangende, en met S^{ll} Martini 1732. Eyndigende hebben aengesteld, gelyck aenstellen Cragt deses; Namentlyck tot Rigter Johan van Huet, tot Borgermeester Johan Diederick van der Upwigh Ontfanger van de Convoijen en Licenten, en tot Schepenen Johan Boelant, Rutger Rutgers en Evert Boetzen:

In Waerheys oirconde hebben wij dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraefflyk aengeboren Segel doen becragtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 11 Novembris 1731.

L: S: / «onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

13-11-1731 **683** [*folio 193 recto*]:**Plaacet Wegens het Speelen en Drinken op Son: en Heyligh dagen tot Ste Anthonis etc~**

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo de Malitiesheyte van eenige menschen tot Ste Anthonis Soo verre gaet, om de Son: en heyligh dagen met Speelen en Drincken te Violeren onder Praetext, dat by onse voor desen geëmaneerde Placaten d'Uhren geexpresseert Staen, op welcke niet Sullen mogen Speelen ofte Drincken, op de welcke de Heylige diensten tot Ste Anthonis niet geschieden, en dat vervolglyck het Selve geduirende de H: diensten buyten de gestelde Uhren Soude gepermitteert Syn; om welcke Quaetaerdigheyt te Praevenieren Wy absolutelyck verbieden, dat tot Ste Anthonis onder den dienst in Herbergen ofte alwaer men Voor gelt tapt niet Sal mogen getapt ofte gedroncken Worden, ofte gespeelt, op poene, dat den Huyrder ofte Eygenaer vant Huys, die op Son: en Heyligh dagen tappen, Sal verbeuren drie golt gulden, ende die Drincken ofte Speelen eenen goltgulden; ende om de Vernere Malitie voorte Comen van het drincken, soo sal altyt den Weert, ofte die van Syne Familie op versoek moeten Sweeren, dat de geene, die onder den Dienst in Sijn Huys ge-

weest Zyn, niet hebben gedroncken, ofte gespeelt, mede op poene van drie golt gulden, gelyck mede die in voornoemde Huijsen onder den Dienst gesien worden onder Eede sigh daer van Sweeren en purgeren, ofte betalen drie goltgulden

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 13 Novembris 1731.

[*de gebruikelijke signatuur ontbreekt*]

14-11-1731 **684** [*folio 193 recto en verso*]:

Volmaght op de Heer Doctor Brantzen, Contra Hermannus Huberts Wegens eene positie in een Req^{te} aen d~ provintialen Hove van Gelderlant overgegeven, en t onrecht gestelt om daertegens opt Cragtigste te protesteren:

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo met d'uytsterste bevreemdinge Vernomen hebben, dat eenen Hermannus Huijberts heeft connen goetvienden in een Seecker Request van Citatie aen den WelEdelen Hove Provintiaal van Gelderlant gepraesenteert den 26 October LaetstLeden tegens Jaspar Lensen Johan Bolant Arnoldus Hellenraet en N: van den Heuvell te poseren: dat de Burgerije binnen de Stat S Heerenbergh het Reght en Magt heeft van alle jaeren de Regeeringe aldaer te Kunnen en mogen Veranderen, Nieuwe Schepenen aente Stellen, ofte d'oude naer goet Vienden in hare Functie te Laten Continueren, als Synde Sulx een Reght de Borgeren van die voorschreve Stadt Competerende; Door Welcke Positie desen Suppliant aen de Burgerije Schynt te Willen adscriberen d' absolute Maght om de Regeeringe in voorñ: onse Stadt te Kunnen en mogen veranderen, Sonder Selffs de Minste Mentie van ons te maacken; twelck niet alleen Strydigh is tegens het Reght aen ons van alle Oude Tyden inde bestellinge van voorgem~lre Regeeringe hebbende gecompeteert, maer oock direct is aen Loopende Tegens het accoort door tusschen Spreeken van Heeren Commissarien van Welgemelten Hove tusschen Willem Jansen Cum Sociis Impetranten ter Eenre, en D' Otto Hoevel Cum Suis gedaagdens ter andere Zijde op den 30 Octobris 1699. gemaackt;

Soo ist dat Wy tot Maintenuue van ons over Out Reght hebben gecommiteert en gevolmagtigt Sulx doende in Cragt en mits desen den WelEdelen Hooghgeleerden W:R: Brantsen, Jur: Utr: D', en onsen ordinaris advocaet voor den WelEdelen Hove Provintiaal van Gelderlant, om tegens dese Positie van Hermannus Huijberts op het Cragtigste te protesteren op Soodane maniere, als best tot Conservatie van ons meergem~lre Regt Sal vermeijnen te behooren, ende daeromtrent Vorderen alles te doen en int werck te Stellen, als noodigh sal vienden, entgeene wij Selffs Praesent Zynde Souwden Cunnen ofte mogen doen, Beloovende alle 't geene by voorñ: onsen gecommiteerden in desen Sal Syn gedaan te houwden voorgoet en van Waarde met Indemniasie als Reughtens;

des t oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraeff~: Segel becragtigen Laaten op ons Slott S Heerenbergh den 14 November 1731.

«onderstont»

L: S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

15-11-1731 **685** [*folio 193 verso en 194 recto*]:

Ordre aen d~ Heer Lantdrost van Marle wegens het affhooren van de Kercken Reeckeningen van Beek Netterden en Zeddam.

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo Wy met bevreemdinge vernemen, dat niet tegenstaende onse soo mondelinge als schrifttelijcke Iterative geveene Ordres, ende wel in Specie die van den 16 Decembris 1730. de Kercken Reeckeningen Van Beek Netterden en Zeddam noch niet Syn affgehoort; en Sulx is streckende tot groot Naedeel van voorñ: Kercken; om het Welcke naer Mogelyckheyt voor te Komen en daerinne te Versien; Soo ist dat Wy noch maels Lasten en ordonneren aen den WelEdelen onsen Seer Lieven getrouwen Petrus Christiaen van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen onser graeffschap Bergh, dat de Reeckeningen van de Respective Kercken Beeck, Netterden, en Zeddam ten aller eersten en sonder oponthout in praesentie van eenen van onse gecommiteerd~ Sal voor-nemen, affhooren, en Sluijten waertoe Wij ons Verlaeten:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 15^{en} November 1731.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

18-11-1731 **686** [*folio 194 recto*]:

Ordre voor den Borghgreeff tot Ulfft Frederick Haeffkenscheyt

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Ordonneren en beveelen mits desen wel Ernstelijck aen onsen Borghgreeff tot Ulfft Frederick Haeffkenscheyt dat van nu Voortaen niet in het minste tot onsen Laste Sal Laten maaken ofte in Reeckeninge Laten brengen, geene karren Wagens daghuuyrders noch ambagts Luyden aent werck Stellen Sonder onse expresse ordre en Consent van onsen Hoff en Lantdirector F:A: Eppe-len van Raeyhoff op poene van onse Hoogste Ongenaede, en dat dier gelycke Reeckeningen en Verdienst tot Synen Laste Sullen Komen

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 18 novemb^r: 1731

«Onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

21-11-1731 **687** [*folio 194 recto*]:

Op het Requeste van Lambert Gudden pagter van Engelbert Pooren Bouwinge en Lambert Doornijx halve goet

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Gesien den Inhoude deser Requeste, hebben uyt besondere Redenen alhoewel daertoe ongehouden den pagt voor de drie toecomende jaren vermindert met Vier daler jaerlijcx, Soo dat in Plaetse van 98 dalers Jaerlycx d'Resterende jaren maer Sal betalen Vier en Negentigh Dalers, waernaer onsen Seer Lieven getrouwen Lantrentmeester ZumKleij sigh onderdanigst te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 21^{en} Novemb^r 1731.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

24-11-1731 **688** [*folio 194 verso*]:**Ordre aen d~ H' Rentmeester Verheyen om Syn Reeckeninge op Nieuwjaar te Komen affleggen.**

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Ordonneren en bevelen aen onsen Seer Lieven getrouwen Johan Henr: Verheyen Rentm^r onser vry Heerlickheit Boxmeer, Dat Syne Reeckeninge Over den Jare 1730. sal hebben te vervaerdigen en aen ons alhier op Nieuwjaar naestcoomende Sal hebben ter auditie te praesenteren Sonder eenigh delay ofte Oponthoudt, en op poene van onse Hoogste Dedignatie, waernaer Sigh onder~ te gedragen heeft:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh 24 Novemb: 1731

«onderstont»

Frans Wilhelm

1-12-1731 **689** [*folio 194 verso*]:**Op Het Request van Jan Eerinckfelt**

Permitteren aen den Suppliant, dat eenen arbeyder in het Huijsje in desen Req^{te} Vermelt op onse Bouwstede Eerinckfelt Staande Sal mogen Laten Woonen, mits dat Wij daer uyt de derde Gerve trecken, en aen den Selven geen Hofflant meer worde toegevoegt als den ouden Pagter Steven Eerinckfelt Laetst is aangewesen, waer naer Sigh exactelyk te gedragen heeft alles op poene, als onse pagts Condittien des wegen Vermelden:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh 1^{en} Decemb~ 1731.

«onderstont»

Frans Wilhelm &c.

29-12-1731 **690** [*folio 194 verso*]:**Ordre aen d~ Leengriffier de Both om Sigh te Informeren wegens een versplitteert [:sic] Leen het Clumpener goet genaemt.**

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Onderdanigst berigt Zijnde, dat het Clumpener goet bestaande in Bouw en Weijlant in onse Heerlickheit Diedam aen onsen Hooghgraeff~: Huysen van den Bergh ten Zutphens~ Regten Leenroerigh Zijnde, bujten onse praeailable Kennisse en Voorweten is versplittert en veralieneert tot groote Praejuditie van onse Heerlycke Leenkamer; Soo ordonneren en beveelen aen onsen Seer Lieven getrouw~ Leengriffier Abrah: de Both, dat hy op het allernauste Sigh des wegen Sal hebben te Informeren, ende die versplitterte Leenparceelen nae mogelyckheit op Soeken; Ende dewyle niemant beter daer van Wetenschap en Kennisse is dragende als den Ontfanger tot Diedam Lucas Roelandt; Soo Sal Sigh onsen Leengriffier by den Selven aengeven, ende van hem vorderen eenen Pertinenten Staet en Extract uyt de Oude Verbaalen der verpondinge van alle die Parceelen de Welcke onder het Clumpener goet Soo Bouw als Weylant Voor dato oyt hebben gehoord met de Namen van de Parceelen en van d'Eygenaers ofte pagters die de Verpondinge daer van betaelt hebben; t'Welck Wy aen Voorñ: Lucas Roelandt als onsen LeenVasal op den Eedt aen

ons gedaan op het Spoedigste te besorgen Hiermede Comen te gesinnen en Recommanderen, op dat Wy mogen Weeten, Waer die Versplitterte en veralieneerde Parceelen te Vienden Sijn; en wie deselve alnu besitten; Waertoe Wy ons Vastelyck Verlaaten:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 29 Decemb~: 1731.

«onderstont»

Frans Wilhelm &c

7-1-1732 **691** [*folio 195 recto*]:

Annus 1732.

Obligatie van 1000 gls~ in faveur van den Rentmeester Johan Henrick Verheijen

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen kont en tuygen dat onsen Lieven getrouwen Johan Henr: Verheyen Rentmeester onser vry Heerlickheit Boxmeer, ende des Selffs Vrouwe Eheliefste Inden Jaere 1705. den 11 Julij ten dienste en Profijte van onsen Seer Lieven en Hooghgeerden Heer Ohm den Hoogh gebooren Heer Oswaldt grave tot den Bergh Hoogh Zaliger Ahndenckens &c &c &c in voldoeninge van de Procedure, ende daer over Ergane Costen in S Graven Hage wegens den Haepsen Maasthol tusschen Hoogh-gemelte Syne Hoogh Graeff~: Excellentie ende de weduwe de Vier geventileert en tot Laste van Syne Excellentie gedecideert aen Wilhelm de Decquere hebben Erleghet en Voorgestreckt eene Summe van Een duysent guldens Hollants, Sonder dat deswegen aen gemelten onsen Rentmeester oijt Obligatie is gegeven; Derhalven Wy Renuntierende op d'Exceptie van geene aengtelde penningen, Ende dat de Selve niet tot onsen Dienste Souwden Syn geemploijeert Belooven van voorñ: een duysent gls~ Hollants jaerlyx voor Interessen te betalen Vier proCento, mits dat deselve Praecise drie maenden naer den Verschynsdagh, die wesen sal den 11 Julij, voldaan worden Jaerlyx en alle jaer, en soo vervolgens tot de Respective aff Loese toe, die wedersijts geeijscht en gedaan Sal connen worden, mits een half jaer voor den verschijnsdagh daarvan behoorycke Denuntiatie geschiede; voor Welcke Summe van [*tussengevoegd*: een] duysent guld~ Hollants met de daerop te verloopene Renthen Wy verbienden onse personen en goederen geene uytgesondert ter wat Plaetsen gelegen, om daer aen in Cas van onvermoedelycke Misbetalinge Voorñ: Capitaal en Interesse Kost en Schaadeloos te Konnen en Mogen Verhalen; onder Submissie van alle Heeren Hoven Righteren, eñ Gerigten en in Specie den Provintialen Hove van Gelderlant en Brabant met wydere Renuntiatie van alle exceptien en Privilegien die ons hiertegens eenigsints te Staade Souwden Connen Komen, Sullende aen onsen Rentmeester die Renten per Se in Uytgave Valideren;

In Waerheyt's oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons Aangeboren Hooghgraefflyck Segell doen becragtigen op ons Slott S Heerenbergh den 7 Januarij 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

L:S:

8-1-1732 **692** [*folio 195 verso*]:

Op Het Req^{te} van [naam niet ingevuld] In woonder tot Sambeeck over het Injurieren vand~ Heere Pastor aldaer

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Drn Suppliant sal Sigh hebben te addresseren aen onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser vrij Heerlickheit Boxmeer en Sambeeck, die onse Intentie weet, ende hoe hoogh Respect wy hebben voor Syn Hoogh Weerdigheit den DoorLeughtigen Heere Bisschop van Antwerpen, mits dat Egter in Cas van Compositie over de Breucken, den Suppliant eerst en voorall betale alle aangewende Costen Soo van den Gerighte, Inquisitie, als andersints:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 8 January 1732.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

8-1-1732 **693** [*folio 195 verso*]:

Ordre aen Loyens om te dienen ofte Wel brieven van Exemptie deswegen te produceren en vertoonen

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo aen ons is voorgedragen, dat onaengesien dat alle Inwoonders onser vry Heerlickheit Boxmeer aen ons Verpligt Sijn met Kar en Paerden en respectivelyck met de Handen te Dienen, Seeckeren Looijens Sigh daer van Soeckt te Onttreeken gelyck Sulx Des Selffs Eheliefste oock eenigen tyt heeft gedaan op Voorgeven, dat de Selve brieven Van Exemptie daer van Souwde hebben, ende daeromme Uytstell heeft bekomen op Hoope, dat die Selve de brieven Soude Produceren; Waer aen tot noch niet hebbende Voldaan; Soo wordt voorr: Looijens by desen bevoolen in Cas dat eenigh bewijs van Vryheit moghte hebben, het Selve aen onsen Seer Lieven getriuwen Drossard der vrije Heerlickheit Boxmeer onder Copie authenticq binnen Ses Weeken Overtre geven, om aen ons daer van Rapport te doen, op Poene, dat in Cas hier van, en van het Dienen in gebreeke moghte blijven, Dat onsen Seer Lieven getrouwen Fiscaall tegens hem Sal procederen tot betaeling der boeten ofte andersints; als goet gevonden Sal Worden; en Sal den Rigterboode Copie van dese onse Ordre aen Looijens behoorlyk hebben te Insinueren en Relateren:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 8 Januarij 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm &c.

8-1-1732 **694** [*folio 196 recto*]:

Op het Req^{te} van de EerW~: Patres Capucynen tot Velp Biddende dat hare Materialien tot den Bouw vant Clooster op den Haepschen Maastholl vrij mogen Passeren

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Gesien den Inhouwde deser Req^{te}, ende de Supp^{len} met genade gewogen Zijnde, ordonneren om onsen ontfangen van onsen Haepschen Maastholl De Quaij, dat de Materialien tot opbouwinge van de Kerck en Convent de Maas affkomende Vrij en Sonder betalinge van tholl voor dese Reyse

alleen Sal Laten Passeren, mits Egter by die Materialien Zij een pertinente Specificatie en attest van den Eerweerdigen Pater Guardiaan onderteekent, dat deSelve aent Convent alleen toebehooren, en tot den Bouw Sullen gebruikt worden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 8 Januarij 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zolleren.

11-1-1732 **695** [*folio 196 recto*]:

Op Het Requeste van Mevrouw Gerarda Van Munster Weduwe van Wylen den Heer Johan van Aefferden in Leven ordinair Raeth en Cancellier van Syn Keyserlycke en Catholicque Majesteyts Souvereynen Raade in Gelderland, om [tussengevoegd: over] 25 à 26 Molder Vrugten jaerlyxen Erffpaght tot Sambeeck gelegen, Leenroerigh Zynde, te mogen Disponeren

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohen Zolleren &c &c &c

Gesien den Inhouwde deser Requeste, en daerover gehoort het advijs van die van onsen Raade Octroyeren en permitteren aen de Vrouwe Suppliante dat over het Leengoet hierinne Vermelt naer Welgevallen Sal mogen Disponeren en testeren; ons, ende een ijder Syn goet Reght Voorbehouden en dat hiervan goede Annotatie op het Register van Leenen Sal gemaakt worden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 11 Januarij 1732

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c

11-1-1732 **696** [*folio 196 recto*]:

Ordre voor de Heer Rentmeester Verheyen d Arbeijders en Daghuirders Aengaende

Wy Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Johan Henrick Verheijen Rentm^r onser vry Heerlickheit Boxmeer, dat van nu voortaan niet in het minste tot onsen Laste Sal Laten maaken ofte in Reeckening Laten brengen tZy door Leveranciers Ambagts Luyden ofte Dagghuirders Sonder onse Kennisse en Expresse ordre, ten Zy dat den uytterste Noot sulx vereijsschte, ende Soo wanneer eenige benooidigde Daghuirders met haer Arbeijts Loon niet Souwden Connen Wagten, Sal hy deselve tegens Quittantie, en met bewijs van onse ordre tot Haeren Arbeijt gegeven Voldoen Sonder naedere onse ordonnantie, die in uytgave Sullen Valideren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 11 Januarij 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm &c.

21-1-1732 **697** [*folio 196 verso*]:

Commissie op de Heer Advocaet W:R: Brantsen als ordinair Raet en Advocaet vant Hoogh Graeflyk Huys Bergh &c &c &c

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kondt ende betuygen hiermede, dat Wy in de beste en bestendigste Forme Regtens als onsen ordinair Raet en Advocaet genadigh hebben gecommiteert geconstitueert Aengesteld en bevolmagtigt, gelyck Wy Committeren Constitueren aenStellen en bevolmagtigen Cragt ende mits desen den WelEdelen en Hooghgeleerden Heer W:R: Brantsen Jur Utr D^r: en advocaet Voor den WelEdelen Hove Provinciaal van Gelderland; om alle onse Saacken geene uijtgesondert tam active, quam passive Soo voor gemelten Hove als Elders en overal te vertreeden en Waerte Nemen, in alle Voorvallende gelegentheeden onse Reghten en Gerechtigheeden Voorte Staan Mainteneren en Conserveren, daerinne Contra Quoscumq; te Doen ende te Laten, tgeene de tegenwoordige ende d'toecomende Saacken eeniger maaten Sullen Comente Vereijsschen Soo binnen als buyten Regtens, ende Wij Selfs Praesent Zynde Souwden Connen Mogen Willen ofte moeten Doen alsooch daertoe Speciaelder Last ordre, ofte Volmaght moghte Worden Vereijsscht die Wy almede Cragt deses geven en VerLeenen Cum Potestate Substituendi Rati, et Indemnitis, Promissione, Caeterisq~ Clausulis de Jure Solitis ac Necessariis;

In Waerheijts Oirconde hebben Wij dese eygenhandigh geteekent, en met ons aengeboren Hooghgraefflijck Segell bevestigen Laaten:

Op ons Slott S Heerenbergh Den 21^{en} Januarij 1732.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

23-1-1732 **698** [*folio 196 verso*]:

Ordre aen d~ Heere Lantdrost van Marle om d'Ontfangene Breucken te bereeckenen

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo onsen Seer Lieven getrouwen Petrus Christian van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen onser Graeffschap Bergh en Drossard onser Hoogheijt Wisch &c geduerende den tyt van Vier jaren Herwaerts geene Breucken heeft bereeckent; Soo is onsen Wil en verlangen, dat den selven die Breucken aen ons ten aller eersten Sal bereeckenen ofte Wel onder Syn hant eene Verklaringe geven, dat in voorñ: tijt geene Breucken als Lantdrost, en Drossard vande Hoogheijt Wisch ontfangen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 23^{en} Januarij 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

25-1-1732 **699** [*folio 197 recto en verso*]:

Pagt Cedula van de Halve Hommen Steede voor den tijt van 18 Jaeren aenvangende 23^e Januarij 1732. Voor de Heer Raet Eppelen de Raeijhoff.

Wy Frans Wilhelm en Maria Catharina Graeff en Gravinne tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Doen Kond en tuygen, dat den Welgeboren onsen Seer Lieven getrouwen Frans Anthon Eppelen de Raeyhoff onses Huijses Raet en Lantdirector in goeden Hollantsen gelde voor ons heeft uytgeschoten eene Summa van twee duysent drie hondert guldens geemployeert tot aff Lossinge ende betaelinge van eene diergelycke Summa door Wylen Dr Otto Henrick Hoevel Gewesen Raet en advocaet Fiscaal Onser Graeffschap Bergh ten behoeve van onsen Graefflycken Huysse gefourneert, waer voor, en in plaats van Interesse onse Halve Hommen Steede en Spelden Weyde met alle ap en dependentien aen gemelten doctor Hoevel en Syne Erven is verpagt geweest; Renuntierende Wy derhalven wel expresse van de Exceptien Non Numerat~ nec in Rem Versae Pecuniae; en verklaren vervolgens aen voorñ: onsen Raet en Lantdirector en Sijnen Erven voor de Voorsz~: Summa van twee duysent drie hondert guldens in plaats van Interesse onwedderoepelyck verpagt te hebben gelyck wij verpagten mits en in Cragt deses voor den tyt van achteen achter een volgende jaren beginnende den 23 Januarij Seventien Hondert en twee en dartigh de voornoemde Halve Hommen Steede en Spelden Weyde met alle Hunne Ap en Dependentien, waer onder mede behoort het Reght van Schaaps drifft beneffens een Slagh Holt in Zedamer Bosch de Meijerschen en Swaluwenburgh genaemt Voorts alle de andere Rechten en Gerechtigheeden daeraen annex, en van outz daeraen gehoorende Synde gelegen inde Boerschap Broekheese en Bergerdijk; gevende Wy aen den Selven onsen Raet en Lantdirector Eppelen de Raeyhoff ende Syne Erven eene volcomene Maght en Facultijt, om in Compensatie van den Interesse van voorsz~: uytgeschootene Summa van Penningen voor gelibelleerde Hommen Steede en Spelde Weyde Cum annexis te aenvaerden en in Possessie te nemen, te gebruyken te Laten Bouwen Besajen en Weyen, Verhueren, oock Wel aen eenen anderen bij Cessie voor de gestipuleerde tijt Overte Laten, en Soodanigh te Possideren, dat voorñ: onsen Paghter ofte Syne Erven oock Selfs naer expiratie van de voorñ: jaeren, niet gehouwden Sal Syn dese parceelen ofte Pagt te Verlaten /: als de Welcke Wij voor het vooraengetogene Capitaal en Voltreckinge deses Contracts tot Speciaal onderpant Sijn Stellende :/ voor en alleer hem ofte Syne Erven de voorgestreckte Summa van twee duysent drie hondert gulden, naer voorgaende Denuntiatio van een Vierendeel Jaers te vooren ten Vollen Sonder eenige de Minste Cortinge Sullen Sijn gerestitueert en Werckelyck Wederom Erleght; mits Conditie nogtans dat voorñ: onsen Paghter ofte des Selfs Erven van voorsz~: ~ Parceelen geduerende de paghtjaren, ende Soo Lange deselve int gebruyck Sal houwden, daer van alle ordinairse en extraordinairse Verpondingen en Lasten, die tot Laste des eygenaers en paghters Sullen Connen gestelt Worden, alleen en privative Sal hebben te Lasten en te betalen Beloovende Wy voor ons en onse Graefflycke Erven Voorñ: onsen Raet en Lantdirector Frans Ant: Eppelen de Raeijhoff en Synen Erven in Reguarde deses Contracts te Sullen ende te Willen Guaranderen ende den Selven tegens een Jegelyk te Sullen mainteneren Soo in als buyten Reghten; Verbiendende ten dien Eynde onse Graefflycke Persoonen en goederen gereede en ongereede, waer die gelegen ofte aente treffen Syn, Submitterende die Selve ter Judicature van alle Heeren Hoven Rigteren ende Gerigheten, ende in Specie den WelEdelen Hove Provinciaal van Gelderland;

In waerheijts Oirconde hebben Wy dese eijgenhandigh onderteekent, en met onse Aengeboorne Graefflycke Segelen Laten becragtigen: op ons Slott S Heerenbergh Den 25 Januarij 1732.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

L:S: / Maria Catharina Gravinne tot den Bergh HohenZollern

28-1-1732 **700** [*folio 197 verso*]:

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo de Reeckeninge van onsen Haepschen maesthol ingevolge gereitereerde ordre en op gedane belofften reedts had moeten Syn affgelegd, ende den Overgesondenen Staet alleen geen Klarigheyt van Reeckeninge is maakende; Soo ist dat Wij vastelyck syn betrouwende, dat de Welgeboorne Mevrouw Van Schuylenborgh by provisie tot dat de Reeckeningen Sullen Syn affgehoort in minderinge van de Schulenborgse Renthe Sal tellen de Summe van Ses hondert gulden, die bij bevindt van Saacken ofte in uytgave sullen valideren, ofte door ons Sullen worden Vergoedt.

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh 28: januarij 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm

28-1-1732 **701** [*folio 198 recto*]:

Den 28 Januarij 1732. Aen de Respective Rentmeesteren namentlyk, aen d~ Rentmeester Ferdinand Philip van der Veecken Rentmeester In den Bylant &c Vrouwe weduwe Spekeslager Administrerende, de ontfanck van de Hoogheyt Wisch en Gendringen en Etten, Johan Henrick Verheyen Rentmeester der vrij Heerlickheijt Boxmeer &c geordonneert, om haere Respective Ontfancken binnen een Maent a dato deses naer genoegen te verborgen, ende d acte van Borgtocht ter Cancellarie Overtebrengen te weten den Rentmeester van der Veecken voor twintigh duysent gulden de Vrouwe weduwe Spekeslager voor twintigh duysent gulden den Rentmeester Verheyen voor twalf duysent gulden

Signat~ op het Slott S Heerenbergh en door Syn Hooghgraaff~: Excellent~ onderteckent dato als boven

6-2-1732 **702** [*folio 198 recto*]:

Octroij op het Requeste van Henrick Artz om een Weijkampken omtrent 2½ mergen groot, met nogh 111 Roeden Bouwlant te mogen verkoopen.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Octroyeren en Permitteren aen den Suppliant, dat hy de [*tussengevoegd*: hierinne] gemelte Parceelen aen onsen Hooghgraeff~ Huyse Boxmeer Leenroerigh Zynde Sal mogen Verkoopen en transporteren, mits dat achtervolge alle t geene nae Stijle van onse Boxmeersche LeenZale wort vereijscht; Ons, ende een ijder Syn goet Regt voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 6 Februarij 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

6-2-1732 **703** [*folio 198 recto*]:

Eodem 6 February 1732. Op Het Request van Goossen Jans van Leunen versoeckende Octroij, om twee mergen 29 Roeden Bouwlant te mogen verkoopen en transporteren

Waerop het Appointement gegeven mutatis mutandis ut Supra

«onderstont» / Frans Wilhelm.

6-2-1732 **704** [*folio 198 recto*]:

Genadige ordre aen den Besiender Braber om binnen den tyt van 8 á 10 dagen Syne Reeckeninge van ontfanck over den jare 1731. aen mevrouwe van Schuijlenborgh Overte geven.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Nicolaus Braber besiender van onsen Haapschen Maastholl, dat hy sonder eenigh versuijm binnen den tyt van 8 á 10 dagen Syne Reeckeninge Over den jare 1731. aen Mevrouw van Schuijlenborgh sal overgeven; Synde Sulx onsen genadigen Wille en Meijninghe:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 6 Februarij 1732.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

5-2-1732 **705** [*folio 198 verso t/m 199 verso*]:

Obligatie van 23350 gulden ten Behoeve van de Heer en M^r: Willem Reynier Brantzen tegens 3½ pr 0/0 verschenen den 1^{en} maart 1733.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen kond en betuygen, dat Wy geconstitueert en bevolmagtigt hebben gelyck doen Cragt deses Johan Keminck Procureur tot Arnhem, om uyt onsen Nahme voor de Provintiale LheenKamer des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen te Compareren, ende aldaer te bekennen, Dat Wij Wel en Deugdelyck ontfangen hebben van de Heer en Mr Willem Reynier Brantsen in Qualiteyt als Erfvuytter van den Boedel en Executeur van het Testament van Vrouwe Susanna Nalida Everwijn, Weduwe van de Heer Gysbert Kloeck, ende dienthalven aen Syn Ed~: in Syne Qualiteit ten behoeve van den Selven Boedell en de testamentaire Erffgenamen van dien Wel en Wettigh Schuldigh te Syn eene onverdeelde Summa van Drie en twintigh Duysent drie hondert en Vyfftygh guld~ Hollants, den gulden ad twintigh stuyvers het Stuck gereeckent, de welke Sullen worden geemployeert, tot Afflegginge van d'Oude Schulden van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh; ende in Specie van een Capitaal van Aghtien Duysent guldens ten behoeve van Hooghem~: Hoogh-Graefflyk Huijs Berghe den 10 April 1714. vande Heer Henrick van Moetzel, en vrouwe Isabella Josina van Merode Egte Luyden Genegotieert tegens Vijff P~ Cento jaerlyx, dan nogh van een Capitaal van Vijff Duysent drie hondert en Vijfftygh gulden den 15 April en Prima Maij van Mevrouw Bueckevoort opgenomen; Daeromme te Renuntieren vande Exceptien non Numeratae et in Rem Versae Pecuniae; ende te belooven van voornoemde Drie en twintigh Duysent Drie-hondert en Vyfftygh gulden Jaerlyx en alle Jaren voor Interesse te betalen Vier en een half pr Cento, Edogh deselve betaelt Wordende binnen drie maenden naer den Verschynsdagh, die voor

het eerste jaer verschenen Sal Wesen den Eersten Maert 1700. en Drie en Dartigh, dat men dan Sal mogen en Konnen Volstaan mits betaelende drie en een halff Per Cento, ende in de betalinge der Interessen te Continueren, tot dat dese Capitale Summa Sal Sijn affgelost, t Welck aen beyde Zyden Vrij sal staan, mits dat de Denuntiatie een halff Jaer voor den Vervall dagh Respective gedaan Worde; en Sullen de Jaerlijxe Interessen, als mede het Capitaal bij Afflegginge binnen Arnhem aenhanden vanden Heere Crediteur, Syn Regt hebbende, ofte Wettige Toonder deser obligatie Commer Vrij moeten betaalt Worden:

Voorts om naer versogte en verkregen Consent van den Hove Provinciaal tot een Speciaal Hypotheek te Stellen ende te Verbienden de Erven en Goederen Haterdinck Seesinck Vlaswinckel Eerinckfelt Hengefelt Fenderbosch Gielincks ofte Seelincks Steede en VeltKamp, [*onderstreept*: alle onder de Hoogheyt Wisch] [*nogmaals*:] alle onder de Hoogheyt Wisch Kerspel Varsevelt gelegen: voorts nogh den Digtersen Koppeltiend ende het goet Tergunne onder den Rigterampte van Doetinchem gesitueert, gelijk oock nogh alle d'andere goederen, Soo onder de Selve Hoogheyt Wisch, Schependomb TerBorgh Kerspel Varssevelt en Silvolde en Rigterampte Doetinchem Syn gehoorende, en met de Voornoemde Parceelen van den Furstendomb Gelre en Graeffschap Zutphen door ons te Lheen worden beseten: Ende eyndelyck in het Generaal onse Persoon en goederen geene uyt gesondert, om daer aen in Cas van Misbetaelinge Voornoemde Capitale Summe van 23350 gulden met alle de onbetaalde Interesse Kost en Schaadeloos te Verhaalen Vrij en Sonder eenige Kortinge [*onderstreept*: van] [*nogmaals*:] van Veertiende, twintigste, veertigste, vyfftigste, meerdere ofte Mindere Penningen, ofte van wat Lasten het oock souwde mogen Wesen alreede op Gevestigde Renthen ingevoert, ofte Naemaels by de Edele Mogende Heeren Staaten des Voorsz~: Furstendombs ofte Graeffschaps te Statueren; met Submissie aen alle Heeren Hoven Rigteren en gerigten, in Specie den Provinciaalen Hove van Gelderlant: Laetstelyck mede, om Ons te Verpligten en om voorñ: gementioneerde Lheen goederen daer Voor oock te verbienden, om alle Ses jaren prolongatie ofte Vernieuwinge van Consent van de Heere Stathouder der Lheenen tot dese te doene Hijpothecatie uyt te brengen met Overgiffte, dat indien daerinne Versuijm moght vallen, den Crediteur, ofte Syn Reght hebbende t Selve op onse Kosten die den Selven Crediteur ofte Syn regt hebbende Sal mogen Verschieten, ende daernaey de eerste te betaelene Interessen Sullen worden gerestitueert, sal mogen doen, Waertoe Soo Veel noodigh oft Dienstigh eens voor all by dese mede Volmaght op den selven Crediteur, oft Syn Regt hebbende Wordt gegeven: Ordonnende aen onsen Tydlycken Rentmeester Onser Hoogheyt Wisch, dat hy voorsz~: Interesse aen Welgem~Ite Heer Crediteur, Syn, recht hebbende, ofte Wettigen Thoonder deser Obligatie promptlyck PerSe en Sonder Verder ordonnantie Sal hebben te betalen, die gequitteert Zynde hem in Reeckeninge Sullen Valideren;

In teecken der Waerheyt hebben Wy dese benefens twee Lheenmannen van ons Hooghgraefflyck Huis Bergh by Gebreck van Leenmanne des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen onder-teekent; en met ons aengeboren Graefflyck Segell benefens der Leenmannen Cachetten becragtigt:

Op ons Slott S Heerenbergh Den Vyffden Februarij 1700. en twee en Dartigh:
«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zollern
L:S: / Abrah: de Both Leenman
L:S: / Derck Scheers Leenman.

[*in de marge*:]

Dese 23350 gulden syn in de Reeckeninge van den Secretaris de Both gesloten den 27^{en} Septemb~: 1732. in Ontfanck gebroght.

14-2-1732 **706** [*folio 199 verso*]:

Appostille op het Requeste van Everhard Johan Engelbronn Waerbij aen hem het gepleegde Exces genadigh wort geremitteert en den Selven de Novo ex gratia met den Organisten dienst In de Kercke tot Gendringen wort begunstight.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Inhaerende by desen onse gedane Revocatie Noopende de Survivance van d' Organisten Plaetse In de Kercke van onse Heerlickheyt Gendringen aen Everh: J: Engelbronn in dato den 3 juny 1730. gedaan en geinsinueert, Edogh ons door Redenen van Overgegevene Requeste hebbende Laten bewegen, Hebben Wy gemelten Engelbronn tgeene tot Vilipendie van ons mogte gedaan hebben geremitteert, ende den Selven de Novo met die Organisten Plaetse genaediglyk gebeneficeert en begunstigt, gelyck Doen by desen; met dese Conditie Nogtans, dat het Eerste halve jaer Tractement ad f [*niet ingevuld*] niet bij Ev: J: Engelbronn Sal worden genoten, maer bij de Gereformeerde Diaconije van onse Heerlickheijt Gendringen voort~: gegeven en geprofitteert Worden

Alsoo Sulx onsen genadigen Wille is:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 14. Februarij 1732.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

3-3-1732 **707** [*folio 200 recto en verso*]:

Obligatie van 9000 gulden ten profijte vand'Hoogh Welgeboorne Vrouwe Maria de Nassau Dovariere van Reede en Hervelt &c in Het goet Vredenstein gevestigd.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen Marck Grave tot Bergen op Zoom Grave tot Walhain Boxmeer en Champlite &c. &c. &c. en Wy Maria Catharina Gravinne tot den Bergh, Geboorne Gravinne des H: Romschen Rycks Erff Truchsesse [*onderstreept*: Gravin] tot Seijll &c Vrouwe der voorñ: plaats en etc etc etc

Doen Kondt en tuijgen geconstitueert en bevolmagtigt te hebben gelyck doen Cragt deses onsen Lieven getrouwen Peter van Dockum Jur: Utr: D': onsen advocaet en Lantschrijver onser Graeffschap Bergh. om iijt onsen Name voor de Provinciale LeenKamer des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen te Compareren ende aldaer naer ontfanck van eene Summa van Seven duysent gulden te bekennen opregt en Deugdelyk Schuldigh te Zyn aen de Hoogh Welgeboorne Vrouwe Maria de Nassau Dovariere van Wylen den oock HooghWelgeborene Heer Godert Adriaan Van Reede Heere van Hervelt in Leven Lantdrost Van Veluwen &c, ende des Selfs Erven die Summe van Seven duysent [*tussengevoegd*: Caroli] gulden ad 20 Stuyvers het Stuck, de welcke Sullen worden geemployeert tot afflegginge van d'Oude schulden ten Laste van ons Hooghgraefflyck Huijs Bergh tot Hoogen Interesse staande; met Beloffte, van die voorsz~ Capitale Summe van 7000 gls~ jaerlyx ende alle jaren te betalen den Interesse tegens Vier van het hondert; Edogh betaelende binnen drie maanden naer den Verschyndag, met drie gulden tien stuyver Per Cento te Sullen Connen Volstaan en Sulx vrij gelt Sonder eenigerhande Cortinge daerop gesett, ofte nogh te Setten, in wat Voegen ofte Manieren t mogte wesen; Waer van t Eerste jaer Interesse Sal Verschenen Wesen op hyuden dato onderschreven Over een jaer, ende daerinne als vooren gemelt te Continueren tot d'Effective ende Volkommene AffLosse en Restitutie toe, Welcke ten Wederzijden Sal cunnen en mogen geschieden, Wanneer den Eenen den Anderen Een halff jaer voor dato van den Verschyndag de Opcondiginge Come te doen: tot NaerKominge van het

geene voorschreven qq~^a te Verbienden onse Persoonen Erffgenamen en goederen met Submissie derselver aen alle Heeren Hoven Wetten en Gerichten, Speciaal den WelEdelen Provincialen Hove van Gelderlandt; Ende boven dien naer versoght en geobtimeert Consent van den Selven Hove Provinciaal tot een Speciaal onderpant te Stellen en te Verbienden onse Erve en goet gelegen inden Ampte van Overbetuwe, Scholtampt Heteren Vredenstein genaemt met Syn ap: en Dependientien van dien, Ende Soot selve althans in Pagt gebruijckt Wordt by de Weduwe van Hall Leenroerigh aen desen Furstendomb en Graeffschap; alles met denuntiatio van alle Exceptien desen eenigsints ter Contrarie; ende Wel in Specie Van die van Ongetelden Gelde; met ordre aen den tydlycken Rentmeester onser vrij Heerlickheyd den Bylant, dat hij voorsz~: Interesse aen Welgemelte Vrouwe Creditrice Haeren Regt hebbende, ofte wettigen toonder deser obligatie Promptelyk PerSe, en Sonder Verdere ordonnantie, Sal hebben te Voldoen, die gequitteert Zynde, hem in Reekeninge Sullen valideren

In teecken der Waerheyd hebben Wy dese neffens twee Leenmannen van onsen HooghGraefflycken Huyse Bergh by gebreck van Leenmannen des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen eygenhandigh onderteekent, en met onse aengeboorne Graefflycke Segelen benefens der Leenmannen Cachetten becragticht:

Op ons Slott S Heerenbergh Den derden Martij 1732.

«onderstont»

L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

L: S: / Maria Catharina Gravinne tot den Bergh geb: Gravinne Erff Thruchsesse Zu Seijll.

L S / Abrah: de Both Leenman.

L: S: / Derck Scheers Leenman.

8-3-1732 **708** [folio 200 verso]:

Octroij op het Req^{te} van Gerrit Aben Jan van den Broeck en Jan van de Voorst Erffgenam~ van Henrick Otten om een Weijkampken den Waalgraeff en 5/4 [sc.: mergen?] Lants tusschen Boxmeer en Sambeek gelegen Hoffroerigh Zynde, te mogen verkoopen en transporteren.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Octroyeren en Permitteren aen de Supplianten, dat de goederen hierinne Vermelt aen onsen Hooghgraeff~: Huyse Boxmeer Hoffhoorigh Zynde, Sullen mogen verkoopen en transporteren; mits dat achtervolgen alle t geene naer Stijle van onse Boxmeerse Hoffhoorige Kamer Wort verijtscht; ons, ende een yder Sijn goet Regt daeraen Onvermindert en Voorbehouwden

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 8^{en} Martij 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

12-3-1732 **709** [folio 201 recto]:

Ordre aend~ Vrouwe Wed: Spekeslager, om aen Henrick Grootenhuys voor het missen van den tient uyt een weyde van Sweer te Voorst over den jare 1730. te betalen 12½ gls

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren aen onse seer Lieve getrouwe Wed Spekeslager administrerende d'ontfanken van onse Rendyen der Hoogheyd Wisch en Gendingen en Etten, dat aen Henrick ten Grootenhuys sal voldoen de Summa van 12 gls~ 10 st~ Hollants, en Sulx by provisio en Sonder Consequentie in Voldoeninge van soodane Schaade, als hy Grootenhuys heeft geleeden door het Missen van den tiend uyt een seeckere Weijde die Sweer te Voorst Inden Jare 1729. heeft gescheurt, en het Coorngewasch van dien in d~ Jare 1730. agter de Mayers wegh gehaalt Sonder den tient te Laten uytsteecken, oft aen grootenhuys voornoemt als pagter van den Raeytiend in Breedenbroeck daervan eenige Kennisse te geven, welcke f 12 gls 10 St~: in uytgave Sull~ worden geleeden naer behooren

Sign op ons Slott S Heerenbergh 12 marty 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

12-3-1732 **710** [folio 201 recto]:

Quittantie van voornoemde f 12 gl~ tien stuyvers

Ick ondergeschreve Bekenne Hiermede van Syn Hooghgraeff~ Extie &c tot den Bergh &c &c &c ontfangen te hebben eene genad~: ordonnantie op Mevrouw de Wed Spekeslager van eene Summe ad f 12-10 Holl~: en Sulx tot Provisioneele Voldoeninge van Soodane Schaade als Ick geleeden heb door het missen van den thient uyt Seeckere Weyde, die Sweer te Voorst ind~ Jare 1729. heeft gescheurt, ende het Coorngewasch van dien ind~ Jare 1730. agter de Maeyers Wegh gehaalt, Sonder dat Ick als Pagter van den Raeijtiend in Breedenbroeck daer van den tiend had uijtgesteecten, oft aen mij daer van eenige Kennisse had gegeven

Actum S Heerenbergh 12 Martij 1732.

«onderstont»

Dit Merckt [een verticale streep met op tweederde van onderen een dwarsstreep, op de uiteinden waarvan een streep tot de bovenzijde (de drie bovenste uiteinden en de onderzijde van de verticale streep voorzien van horizontale schreefjes)] heeft Henrick ten Grootenhuys in myn Praesentie eygenhandigh gestelt

«was geteekent»

Rutg: Sluyter.

13-3-1732 **711** [*folio 201 recto*]:

Appostille opt Request van Noagh ysacs Joode tot Pannerden

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Consenteren genad~ dat den Supp^l om Redenen hierinne Vermelt in onse Heerlickheit Pannerden Sal mogen blyven Woonen mits voor tribuet betalende jaerlyx en alle jaer aen onsen tydycken Rentmeester in den Bylant de Summa van Ses gulden Hollants die daer van aen ons sal verantwoorden, Edogh onse genadige Revocatie Wel expresselyk voorbehouwen:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 13 Maert 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

19-3-1732 **712** [*folio 201 verso*]:

Octroij op het Req^{te} van Joannes Verbeten om op d~ Hoffgoederen van Jorden van Hulsbeeck met Commer en Arrest te mogen procederen en de selve Distraheren.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octrojeren en Permitteren aen den Suppliant, dat tot Invordering van Syne Praetensie op de goederen van Jorden van Hulsbeeck met Kommer en Arrest sal mogen Procederen en de selve soo noodigh Distraheren en Verkoopen, mits achtervolge alle tgeene naer Style van onse Boxmeerse Hoffhoorige Kamer wort vereyscht, ons ende een yder Syn goet Reght voorbehouwen:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 19^{en} Maert 1732.

«onderstont.»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

20-3-1732 **713** [*folio 201 verso*]:

Op Het Req^{te} vand~ Amptman tot Millingen Johan van Brienen en D^s Hajenius in Quali-teyt als opperKerckmeesters tot Pannerden.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c &c

Gesien en geexamineert hebbende des Req^{te} ende het Versoeck daerinne gedaan, Sullen daerom trent naerder disponeren als aen ons sal Zyn gebleeken, dat die voorhanden Zijnde Penningen ten fine hierinne vermeld Syn geemploijeert, en als dan noch penningen te Kort Komen; Permitterende voor het Overige, dat de versogte Adresse in Voegen in desen gemelt aen Haer Ed: Mog~: de Heeren Staaten deser Provintie geschiede:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh Den 20 Maert 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

24-3-1732 **714** [*folio 201 verso*]:

Appostille opt Req^{te} van Jan Scholten Versoeckende een onpartijdigh Rigter tot Gendringen in Saacke vand~ Suppliant, en Domine Starinck.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Het onderdanigh en Reghtmatigh Versoeck van den Suppliant niet Connende Verweygeren, hebben tot een onpartijdigh Rigter, om de Condschappen in dese Saacke alleen te treeken, geauthoriseert en gecommiteert Sulx doende Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen Rigter tot Borgh, Hermannus Bosboom, die op het gesinnen van den Suppliant Voorñ: Condschappen en affhooren;

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 24 Maert 1732.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zolleren.

1-4-1732 **715** [*folio 202 recto*]:

Consent voor Wolter Koninck Pagter vant Muggepath om Syn Huijsje te mogen affbreecken, en op een ander Plaetse weder needer te Setten.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zolleren &c &c &c

Permitteren aen den Suppliant in soo verre ons aengaet, dat het Huijsken hierinne Vermelt Sal mogen affbreecken en aen de gemeene Straet het Selve wederom ter nederSetten en optimmeren, mits onse CaetSteede het Muggepad genaemt daer door in Paght in geenerhande Manieren Worde gepraejudiceert ofte Vermindert:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh 1 April 1732 / «onderstont» / Frans Wilhelm.

20-3-1732 **716** [*folio 202 recto*]:

Commissie van Custos der Heerlickheit Diedam op den Persoon van Wilhelm Boolant

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kond en tuygen Alsoo Johan de Pyper gewesenen Custos onser Heerlickheit Diedam is Komen t Overlyden, en daer door dit Custerampt is Komen te Vaceren; Soo ist dat Wy als Wettigen Collateur op de Recommandatie aen ons gedaan, ende oock Geinformeert Zynde vande Bequaam: en Neerstigheijt van Wilhelm Boelant, den Selven tot Custos onser Heerlickeijt Diedam genadigh hebben aangestelt, gelyck wy den Selven aenstellen Craght ende mits Desen, met alle Last en maght dit Custerampt aenstonts t'aenvaerden, getrouwelyck waerte Nemen en te bedienen tot alsulcke Ge-reghtigheyt Emolumenten en Profyten als daer toe staen ende Syne Voorsaten met Reght genooten hebben Ordonnerende onse Officieren en onderdanen Voorsz~: Wilhelm Boelant voor Custos onser Heerlickheit Diedam te houwen ende te Erkennen, ende hem alle Emolumenten en Profyten Wel en Rightigh te Laten genieten Want Sulx onsen genadigen Wille en Ernstige Meyninge is;

In Waerheijts oirconde Hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, ende met ons Graefflyck aengeboren Segel doen becragtigen Op ons Slott S Heerenbergh Den 20^{en} Martij 1732.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

27-3-1732 **717** [*folio 202 recto*]:

Ordre voor den Secretaris de Both om 7000 gls~ te Denuntieren

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Secretaris Abraham de Both dat ae d~ Erffgenam~ Hoppenbrouwers in onsen Name sal denuntieren eene Capitale Summe van 5000 gls~ Holl~: en alnogh aen d'Erffgeñ: Reulincks modo Hesselinck eene Capitale Summa van 2000 gls~ beyde tot onsen Laste tot Hoogen Interesse Staande Respective Verschenen in octob: 1732. en Martio 1733. Sullende die gedaane Denuntiatie voor goet en Van Waerde Houwden en onsen Secretaris des Wegen in alles Indemniseren als Reghtens.

Signat~: op ons [sc.: Slott] S Heerenbergh den 27 maert 1732.

«onderstont» / Frans Wilhelm

29-3-1732 **718** [*folio 202 verso*]:

Op Het Req^{te} van Wilhelm Nystadt versoeckende dat hem Syne gepraetendeerde Reeckeninge en verschotten in Causa Fiscii mogen goet gedaan en gevalideert Worden.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Hebben naer Examinatie van desen Requeste Cum Annexis goetgevonden en geresolveert, bevoorens daerop te disponeren, Praeliminair van den Suppliant te Requireren Exhibitie en overgiffte van de Reeckeningen Waer op Syne Praetensien is Funderende, met Specifycque Expressien niet alleen waer aen de Jura en Salaria Verdient Zyn, ende de Verschotten Syn geschiet, maer Wel oock op wat dagh, maent, en jaer, yder Post is Verdient en het Verschott geschiet:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 29^{en} Maert 1732

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

4-4-1732 **719** [*folio 202 verso*]:

Octroij en Approbatie voorde Hoogh Welgeboorne Vrouwe Johanna Wilhelmina Baronesse van gent Dovariere tot Winsum over en wegens den koop vant Leengoet den Ham onder Homoet gelegen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Approberen en Confirmeren den Koop vant hierinne gemelte Leengoet den Ham genaemt onder de Heerlickheit Homoet Kennelyk gelegen, mits dat agtervolgt Worde alle tgeene naer Style Van onse Hoogh Graeff~: Berghsche Leenkamer wordt vereyscht; ons, ende een ijder Syn goet Reght daer aen OnVermindert:

Signat~: Op ons Slott S Heerenbergh den 4 April 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

1-4-1732 **720** [*folio 202 verso*]:

Prima April: 1732. Commissie op de Heer Jacq: de Jonghe geexpedieert met maght van Substitutie op een ander om de Magistraet der Stede Dixmude met May 1732 aen en May 1733 uytgaende te Veranderen, ende de bequaemste voor de onbequaemste Persoonen daerinne te Praefereren etc~:

Videatur in Caeteris Commissio Fol. 183 en 124.

5-4-1732 **721** [*folio 203 recto*]:

Commissie op den Persoon van Johannes Dormans als Werck en Kribmeester van alle de PackWercken en Kribben Soo op den Rhyn als Wahl

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kond en tuijgen, dat Wij betrouwende ende Verseeckert Zynde van de Capaciteit Getrouw: en Neerstigheyt van de Persoon van Johannes Dorman, denselven hebben aengesteld tot onsen Werck en Kribmeester, om alle onse Kribben en Pack Wercken soo op den Rhijn als tot Millingen Pannerden Oghten Randwyck &c: nauwkeurigh en met d'uytterste Vlydt en Vigilantie Waer te Nemen deselve soo noodigh in tyts met de minste Costen te Repareren en te Onderhouwden, d'arbeyders ende het getall van deselve naer Vereijsch vant Werck aente nemen met Praeferentie van onse pagters die bevonden Worden door Neerstigheyt haer Daghuyre te Verdienen, van alle selffs behooryk Annotitie houwden; ende de Kribreeckeningen in eene ordentlycke en goede Forme brengen, sonder Sigh int minste naer den ouden trant te Reguleren, ende alsoo aen eene goede Opsicht en onderhouwdt van onsen Rys warden seer veel gelegen is, Soo ist dat hy mede Verpligt Sal Wesen alle onse oude en nieuwe Rijswarden als mede derselver Waersmannen onder syne goede directie te nemen ende daermede te doen t geene tot ons meest Profijt sal Connen Strecken, ende dat wij door de Houdt Snyders en andere Arbeyders op Geenderley Wijse worden benaedeelt, ende alsoo de Functie van eenen oprecht getrouwen Werck en Kribmeester al te veel in Sigh bevatt, om Sulx in dese Commissie te Cunnen uytdrucken; Soo ist Dat Wy het Vaste Vertrouwen hebben, dat voorñ: onsen Werck en Kribmeester in alle deelen en overall ons meeste Profijt naer Syn uijtterste Vermogen sal soecken en Schaade Keeren; Waeraen gans niet twyffelende aen hem voor een jaerlyx tractement Sonder yts meer te Cunnen praetenderen, hebben toegestaan de Summa van Drie Hondert gulden Hollants, Ten Welcken Eynde hy aen handen van onsen Hoff en Lantdirector Van Raeyhoff Sal hebben te Praesteren den gewoonlycken Eedt van Trouwe; Ordonnerende derhalven aen alle onse Officieren en Onderdanen Voorñ: Joannes Dorman Voor onsen Krib en Werck meester t Erkennen ende te Houwden, ende In Syne Functie des Versoght Zynde, te doen alle Hulpe en adsistentie; alles Edogh by provisie, ende tot onse Genadige Revocatie, die Wy ons Sonder daer van eenige Reden te geven voorbehouwden:

Des t Oirconde hebben Wy dese eijgenhandigh onderteekent, en met ons Graefflyck Segel becraghtight:

Actum op ons Slott S Heerenbergh Den 5^{en} April 1732.

«Onderstontd»

L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

5-4-1732 **722** [*folio 203 verso*]:**Hier volgt den affgeleyden Eedt van den Crib en Werck meester Johan Dorman.**

Ick ondergesz~: Jan Dorman Sweere by Godt Almagtigh, op mijn Ziel en Zaligheyt aen Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohen-Zollern Sigmaringen &c &c &c Holt en trouw, Dat Ick als eenen oprecht en getrouwen Werck en Kribmeester Myne Functie naer myn uytterste Vermogen Sal Waernemen; Hooghgem~Ite Syn Excellenties Profijt Overall Soecken en Schaade Keeren; Soo Waeragtigh helpe mij Godt, ende Het Heyligh Evangelie

«Onderstont» / Joannes Dorman.

14-3-1732 **723** [*folio 203 verso en 204 recto*]:**CoopZedule van 1/3 deel in Seeckere Weyde de Vlasmaete genaemt Soo Syn Hooghgraeff~: Excellentie van d'Erffgenam~ van Dirck Imminck voor 233 gls~ Holl~ vrij gelt hebben aengekocht**

Op Heeden dato ondergesz~: hebben Wy Samentlycke Erffgenamen van Zal' Jan van de Pavert Namentlyk Henrick van de Pavert Derck te With: Henrick te With en Jenneken van de Pavert Wed van Zal: Derck Imminck aen Syn Hoogh graeff~: Excellentie den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c in eenen Stedigen vasten en onverbreeckelycken Erffkoop Verkogt, gelyck wij doen mits, en in Cragt deses Soodane Derdendeell van een Seeckere Weyde de Vlasmaet genaemt, als Wij Erffgenamen Voornoemt tot noch toe in gemeenschap hebben gepossideert gelegen in den Kerspel Gendringen Boerschap Velthunten en waer van d' overige twee derde deelen aen Hooghgemelte Syne Hooghgraeff~: Excellentie Competeren, en bij voorñ: Weduwe Immincks In Paght gebruykt Worden en Sulx voor eene Summa van twee hondert drie en dartigh guldens Hollants Vry gelt Sonder eenige Cortinge tegens betalinge van de Selve Summa van Coopspenñ: belooven Wy het voorsz~: Derdendeel van voorñ: Weijde aen Hooghgem~Ite Syne Hooghgraeff~ Ex^{lie} met alle Recht en gerechtigheyt te Sullen Affstaen opdragen en transporteren voor vry allodiaal Erff en goet, met geenerhande Lasten beswaert dan alleen Heeren Schattingh, den Hooghgem~Iten Heere Koper daeromtrent te Vryen ende te Wahren Jaer en dagh tegens een Jegelyck in ofte buyten Reghten als Erffkoops Reght is; daer voor verbiendende onse persoonen gereede en ongereede goederen Samptelyk, ende een ijder int bysonder ter Judicature van allen Heeren Hoven Rigteren, ende Gerighten en Specialyk den WelEdelen Hove Provinciaal van Gelderlandt met Renuntiatie Van alle Exceptien desen eenig-sints Contrarierende:

Actum S Heerenbergh den 7 Martij 1732.

«Was getrocken en onderteeckent.» / Dit is [*de hoofdletter W*] Henrick de Wit Syn eygen getrocken Hantmerck, Henrick van de Pavert, Jenken van de Pavert Derck de Witt.«In Margine Stonde» / Den 50^{en} Penninck Van den Inhoudt deser voldaan met 4 guld~ 13 st~ 4 penningen / Zutphen den 14 Meert 1732.

«Lager Stondt.»

Jan Gijse qq^a17-3-1732 **724** [*folio 204 recto en verso*]:**Cessie en opdracht van voorsz~: een derde gedeelte in Seeckere Weyde de Vlasmaete genaemt ten voordeele van Syn Hooghgraeff~: Excellentie &c &c &c**

Ick Everhard Verheull Drost en R^f der Heerlickheeden Gendringen en Etten, Doe Cond en Certificere by desen, dat voor mijn Oircond Gerigts Persoonen Berent Imminck en Elias Bouwman Erschenen Syn Henrick van de Pavert en Syn Huysvrouwe Jantje de Witt geadsisteert met haren Eheman, Jenneken van de Pavert wed: derck Imminck geadsisteert met den eersten Comparant als momboir, Derck de Wit ende des Selffs Huysvrouwe Jenneken Rosmulders Marito tutore, Eyndelyk Henrick de Witt ende Gerritjen Venhoven geassisteert met haeren Eheman als Regtens Samentlycke Erff genamen Van Wijlen Jan van de Pavert, en bekenden uijt Cragt van Coops Contract de dato den 7^{en} deses maents voor eene Wel betaelde en bij haer Compar^{ten} ontfangene Summa van Coopspenningen in optima Forma Juris aen Syn Hooghgraeff~: Ex^{lie} den Hooghgeb~: Heer Frans Wilhelm Grave tot den Bergh, HohenZollern en Sigmaringen &c &c &c en Syn Hooghgeboren Erven in eenen Volkomen eigendomb te Cederen transporteren en overtegeven, doende sulx mits ende in Cragt deses het Derden deel van Seeckere Weyde de Vlasmaete genaemt by haer te samen in Communione gepossideert Werdende, ende gelegen in het Kerspel Gendringen Boerschap Velthunten Synde de twee Overige derdeparten Voorñ: Sijne Hooghgraeff~: Excellentie In Eygendomb toestendigh; Verklarende dit getransporteerde derdendeel in die Weyde te Zyn Vrij allodiaal Erve en goet met geene Lasten, dan ordinaire Heere Schattingen en Verpondingen beswaert; voorts dat Zij transportanten daer van volkomen Ontèrfft en Ontreghtight Waeren, ende integendeel Syne Hooghgraeff~: Excellentie ende dessen Erven daer aen beerfft nu ende ten eeuwigen dage toe Sonder tegenspraak van ijmand, Stellende Pro Omni Evictione haere Persoonen gereede en ongereede goederen, waer die gelegen ofte aente treffen moghten Zijn, ende in Specie Sigh onder dese Jurisdictione moghten bevienden ten allen tijden aanspreekelyck; Submitterende de Selve ten dien Eynde aen alle Heeren Hoven Righteren en Gerighten, ende Wel in Specie den WelEdelen Hove Van Gelderlant alles Sonder Argh ofte List; en hebben de Comparanten Hierop gestipuleert Pro ut Juris.

In teecken der Waerheyt heb Ick Drossard en R^f Voorsz~: myn aengeb~: Segel op het Spatium deses gedrukt, ende tot Meerder Verseeckeringe door den Lantschryver onderteeckent binnen Gendringen Den 17^{en} Meert 1732.

«onderstont» / L: S: / G: Huetinck Lants^r:9-4-1732 **725** [*folio 204 verso*]:**Op^l Request van Willem Smits tot Zeddam**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alhoewel den Suppliant wegens Syn Vrevelmoedigh en Stout bedrijf door het Weghaalen van den Snaphaen uyt het Huys van onsen Vorster Peter Vinck geene Remissie meriteert ende de Volle geijschte boete te betalen verpligt was; Soo hebben Egter uyt Consideratie van Syne Seven onnoosele Kinderen die boete Vermindert en gemodereert op eene Summa van Dartigh guld~ ten eersten te voldoen;

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 9 April 1732.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

9-4-1732 **726** [*folio 204 verso*]:**Eodem Volmaght gedepescheert op de Heere Doctor Adriaen Verheull Borgermeester der Stat doetinchem, om de Kercken reeckening~ Als mede de Reeckening~ van Verpondingen In den Schependomb Borgh en Hoogheyd Wisch aff te hooren**

In caeteris Videatur Commissio wegens t affhooren vand~ verpondings Reeckeninge der Heerlickheyd Diedam etc mutatis Mutandis fol: 174

± 12-4-1732 (?) **727** [*folio 205 recto*]:**Aen de Heere Singendonck Borgermeester der Stat Nymegen**

Edel Mogende Heer

Op u Edel Mogende opregte genegentheyd voor myn Huys vertrouwende Heb Ik d Eere My aen U Edel Mog~: te adresseren, en myn Interesse wegens de geledene Schaade door de opgemaecte Lynie tot Pannerden Veroorsaakt, seer gediensstigh te Recommanderen, om dat nu den Lant dagh aenstaende is, en myn Voorsz~: Affajre tot den Selven t Laetst is gerenvoijeert; Soo hope dat U Edel mog~: myn regtmaetigh Versoec met Syn goedt Officie Sal helpen begunstigen, Welck Faveur Ick ten allen tyden Sal tracten [*:sic*] t Erkennen die Ick met alle Hooghaghtinge ben

Edele Mogende Heer / U Edel Mog~: DienstWilligen Dienaer

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

12-4-1732 **728** [*folio 205 recto en verso*]:**Schryvens aend~ Hoogh Welgeboren Heere Van Lynden Over de Pannersche Doorsnydinge**

Hoogh Welgeboren Heer,

Het sal aen u Hooghwelgeb~: niet onbekent Wesen hoedanigh Ick door mijne gecommiteerdens nu eene Menigte van jaeren achter den anderen by d'Edel Mogende Heeren Staaten deser Proventie hebbe doen aenhoudwen, ten Eynde om my die Considerabile Schaade door de Doorsnydinge tot Pannerden geleeden eenigermaete mogte worden Vergoed; Eijndelick op den Laetst gehouden Lantdagh tot Nymegen door de Heeren van het Quartier van Nymegen is versoght t dispositijff op het Laetst gepraesenteerde Request in Staat te Houwden tot de Naestcomende Vergaederinge;

T Welck my dan op nieuws aenleydinge Komende te geven, om door myne gecommiteerde op den Lant dagh die nu aenstaende is myne Instantie ten Fine van eene favorable Dispositie te Renoveren, Soo hoope Ick niet dat U Hooghwelgeboren het qualyk nemen Sal dat vooraff dese Affayre aen u Hoogh Welgeb~: Kome te Recommanderen

Ick twyffle niet ofte u Hoogh welgeb~: Sal my die Justitie Wel Willen doen van daerinne met my te Convenieren, dat myne Praesentie niet anders dan in Redelyckheyd bestaet, ende dat in tegendeel het eenighsints hardt moet voorkomen, dat van eene Saack, waeruyt het gemeen alleen Voordeel treekt, een particulier de Schaade Souwde moeten Dragen

My derhalven van uHooghWelgeboren genegentheyd om aequitabile Versoecken te appajieren, gepersuadeert houdende, en wetende, Wat Influentie U Hoogh Welgeboren advijs in de

Vergaederinge van de Staaten, en Specialyk in het Quartier van Nymegen is hebbende, Soo versoecke oock, dat U Hoogh welgeboren aende Voldoeninge van myne Praetensien gelieve Favorabel te Wesen; Kunnende U Hooghwelgeboren Verseekert Zyn, dat Ick dese myne t sedert Soo een Lange tyt gedaene Sollicitation door U Hoogh welgeboren Appuij en Credit ten Laetsten tot een geWenscht Eynde Siende gebracht, dit Faveur in alle Occasien Schuldpligtigh sal soecken t'Erkennen, ende dat altyt sal betoonen te Syn met besondere Hooghaghtinge

Hoogh Welgeboren Heer / U Hoogh welgeb~: dienstWilligsten Dienaer

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

S Heerenbergh 12 April 1732.

12-4-1732 **729** [*folio 205 verso*]:**Ordre aen den Substituit Lantschryver Peter Hengst om een Lyst met fr Braber Wegens onsen Haepschen Maastholl opt'Setten en te Formeren**

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c

Ordonneren en Committeren onsen Seer Lieven getrouwen Subst~ Lantschryver Peter Hengst, om ten eersten uyt de Maasthols Reeckeningen van Dartigh Jaeren Herwaerts te Formeren eene nieuwe Lijste, ende de selve ten fine van Examinatie aen onsen oock Seer Lieven getrouwen Drossard de Heer Wilhelm de Raet Overtehandigen; ende de Selve geexamineert Zynde aen ons om te approberen overtesenden, ende Sal voorñ: Substituit Lantschryver Hengst tot Formeeringe van die Lijste Assumeren onsen Lieven getrouwen Besiender Nicolaus Braber, ende des Selffs broeder Corñ: Braber, opdat voorñ: Lijste Des te eerder Sal vaardigh Zyn:

Actum Op ons Slott S Heerenbergh den 12 April 1732

«onderstont» / Frans Wilhelm.

26-7-1732 **730** [*folio 205 verso*]:**Ordre voor H: Loyens Inwoonder tot Boxmeer wegens de Diensten.**

Wy Frans Wilhelm &c &c

Alsoo onsen Inwoonder Loijens niet heeft bygebracht bewijs dat het Huijs Herkomende van Jonck' Voort Waerinne hy woont, absolute Vryheyd Soude hebben van Diensten, maer alleenlijk tot nadre Ordre; Soo ordonneren en Beveelen Wij dat hy Sal hebben te doen alle Heeren diensten op poene en Boete daertoe Staande, derhalven Sal hy altyt tot die Diensten int toekomende worden verwittigt Soo en gelyck andere Ingesetenen en sal onsen Seer Lieven getrouwen Fiscaal in Cas van naelaetigheijt hem voor de boeten Actioneren en doen betalen; Sullende aen hem Copie van dese onse Ordre door den Rigter boode worden geinsinueert, en mede aen onsen Borghgreeff gegeven, om daer op te Letten:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 26 Julij 1732.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

3-2-1731 **731** [*folio 206 recto t/m 214 verso*]:**Aen Haere Hooghgraeff~ Excellentien Myne genadige Heerschap etc etc etc~**

Alsoo aen u Hooghgraeff~: Excellentien op een onverantwoordelycke wys is voorgebragt, als off de directie vant Hooghgraeff~ Huys door eene genadige Commissie en volmaght aen myn ondersz~: opgedragen niet wel, mer ter Contrarie tot Schaade en Naedeel vant Selve Soude worden gevoert; Soo vindt Sigh den ondergesz~: in qualiteyt als Raet en Hoffdirector genootsaakt /: geensints uyt Insight van ijdele glorie :/ maar tot Confusie van alle die geene, die met Passie Haat en nydt tegens voornoemden Syn Ingenomen, van aen uwe Hooghgraeff~: Excellentien onderdanigst te Remonstreren, en met een aen de geheele Weerelt met genoegsame Bewijsen aente toonen dat des sels [:sic] Hoves en domainen Directie niet en is tot Schaade ofte naadeel, nee maer tot Contrarie tot vergrootinge van Eere Credit, en profyt vant Hooghgraeff~: Huijs; onder ootmoedigh Protest nogtans, dat het gants die Intentie niet en is om de Heeren Officiers die het Hoogh Graeff~: Huys Bergh voor aff met alle getrouwigheyt hebben gedient en alnogh dienen, te beschuldigen, als off Zy haer devoyr niet hadden gedaan, maer alleen uyt Redenen boven vermeldt:

1

Den Remonstrant heeft ten tyde van Syn bedieninge Sigh ten uijttersten bemoeijt te Effectueren dat de Swaere Capitalen tegens Ses en een quart PerCent tot Soulagement vant Hooghgraeff~ Huys moghten worden Ingeloescht tegens opnemen van Soo veele Penningen tegens vier ProCento, gelyck alreets eene Summe van twee en tachtigh duysent twee hondert Vyff entachtigh gulden, negentien stuyvers Inde HohenZollersche Renthen Sub Litt: A: te sien Sijn affgeleght [*in de marge: A*] waerby U Hooghgraeff~: Excellentien het Interesse van voorstaende Summe tegens 4 perCent gereeckent jaerlyx uyt winnen, ende te goet Houwden een Summe van Duysent agh hondert een en Vyfftygh gulden

[*in de marge:*] 1851-:-:

Item Syn aen den Heer Generaal Verbeeck Cortelings affgelegt een Capitaal van negenduijstend driehondert en dartigh gulden tegens Vijf perCent, Welcke Summa tegens Vier perCent opgenomen al weer uytwint jaerlyx drie en negentigh gulden ses stuyvers

[*in de marge:*] 93-6-:

Nogh een Capitaal van twee duysent gulden ten behoeve van de Erffgenamen van de Heer Schmitz tot Cleve Staende tot Last vant Hooghgraeff~: Huys tegens Vyff perCent affgeloescht, ende Wederom opgenomen tegens vier ten Hondert, Ergo jaerlyx uytgewonnen twintigh gulden

[*in de marge:*] 20-0-:

Item een Capitaal van 10000 gls~ ten behoeve van de Heer Collonel van Lamzweerde tegens Vyff perCent door den Remonstrant gereduceert tegens 4½ Ergo jaerlyx uytgewonñ Vyfftygh gulden

[*in de marge:*] 50-:-:

2

[*in de marge:*] B^{1mo}

Blyckt uyt neffens gaende Verklaringhe Sub Litt B 1mo dat den Remonstrant om alleen aent Hooghgraeff~ Huys Profyt te doen, naer veele aangewende Moeyten Haer Excellentie de Gravinne Weduwe van Montfort uyt Beyerlant hier te Lande heeft gebragt, de Welcke hier ge-

arriveert Zynde, op des Remonstrants Instantelyk Versoeck, aen U Hooghgraeff~ Excellentien het Restant van Haer deputaet ter Summe van 5482 gulden Volkomen naergelaten en Quytgegeven heeft en alhoewel hem van voorñ Summe Duysent ofte meer guldens voor een Vereeringe Syn gepraesenteert Soo heeft denselven Egter dese praesentatie niet aengenomen maer Liever ten Profyte van U Hooghgraeff~: Excellentie affgestaan; voorts is door des Remonstrants onophoudelycke Sollicitatien aen Hooghgemelte Gravinne Weduwe van Montfort gedaan Sulck een avantageus accoort ten opsicht van Haer jaerlyx deputaat ad 4000 gulden gemaakt, en Sub Litt: B 2do te sien [*in de marge: B^{2do}*], twelck u Hooghgraeff~: Excellentien opt minste gestelt, Jaerlyx profiteert eene Summa van twee duysent vyff hondert gulden [*in de marge: 2500-:-*], Synde het Kostgelt /: boven die aen Haer jaerlijx geaccordeerde negenhondert gulden :/ gestelt ad Ses Hondert guld~ jaarlyx

3

Op des Remonstrants gedaane en gereitereerde Instantien is genadigh geresolveert, dat onder des Selffs directie alle U Hooghgraeff~: Excellenties Heerlickeeden en Landerijen door eenen gesworen Habilen Lantmeter Sullen worden affgemeten en in ordentlycke Caarten ingebragt, gelyck alreets de Graeffschap Bergh, de Heerlickeeden Diedam, Pannerden, en Millingen Syn affgemeten en in Caarten gebragt; Waerbij voor eerst U Hoogh [*nogmaals:*] Hooghgraeff~: Excellenties Landeryen Vry ende gepraeserveert blyven vant affnemen en affgraven van de alte neerstige Nae-bueren; ten tweeden kan een Raad ofte gecommiteerde met meerder Securiteyt en Profyt de goederen vant Hoogh graefflyk Huys Verpaghten, ten Derden worden daer door Veele twisten Dis-puyten en processen die over de bepaelingen van de Landerijen Voorvallen ten eenemaal uijt den Wegh geruijmt; Soodat Soodanigh eeuwich werck van ydereen, die sonder passie daer van Wil ordeelen, nootsaeckelyck moet gepresen en geapprobeert Worden

[*in de marge:*] C.

Bij het accoort van de Heer Lantmeter Bucker heeft den Remonstrant naer veele gedaane Moeyten Soo veel geeffectueert, dat aen U Hooghgraeff~: Excellentien buyten Verwachtinge, gelyck te sien Sub Litt: C: alnogh hebben geprofiteert de Summa van Vyff hondert een en Veertigh gulden Segge 541 gulden

4

Om van de gesteltenisse van u Hooghgraeff~: Excellenties Landeryen ende derselver Pagters Kennisse te Verkrygen heeft den Remonstrant voor de generale Verpagtinge alle Hoff Steeden Vlogh en Weijlanden onder de Graeffschap Bergh en Heerlickeeyt Diedam gelegen Laten naersien, ende derselver Qualiteyt, gelyck oock ofte deselve met goede en bequame Bouwmans voorsien waeren, grondigh Laaten ondersoecken, en annotitie daer van Houwden; Waer door neffens andere gedaene Devoyjren voorñ: goederen der Graeffschap Bergh by de Laetste Generale Verpagtinge meer in Paght hebben gedaan, en vervolgens tot Profyt vant Hooghgraeff~: Huijs meer opbrengen ter Summa van Seven hondert en vyfftygh gulden gelyck Sub Litt C: 2do Ervintelyck.

[*in de marge:*] 750-:-: C: 2do

5

En alsoo de Reparation van U Hooghgraeff~: Excellenties Boeren Huysen Vante Vooren jaerlyx eene groote Summa hebben uytgemaakt gelyck de Reeckeningen Sullen aenWijsen; Soo ist dat den Remonstrant by de Laatste Generale Verpagtinge dese twee Expresse Conditien heeft gestelt; ten eersten dat int toecomende den Arbeyts Loon van alle Reparation Sal Syn tot Laste van de Paghters, en dat U Hooghgraeff~: Excellentien alleen gehouwen Sullen Zyn de Noodige

Materialien te fourneren, die den pagter aen Syn Huys ofte getimmer Sal hebben te Brengen; ten tweeden, dat de BouwLuyden Van hare gepaghte goederen geen Strooij ofte Mist Sullen Laten Vytvolgen aen niemant Wie het oock Souwde Mogen Wesen: te Sien Sub Litt: D.

[*in de marge:*] D.

6.

Zyn door den Remonstrant UHooghgraeff~: Excellenties Molens aengehouwden, en met getrouwe Knegten Versien, die van het Molffster, en van alle het geene die Meulens Kunnen opbrengen, alle Maenden moeten Reeckeninge doen, Waerdoor men heeft Konnen achterhaelen hoe veel de Meulens omtrent in paght Connen opbrengen, om by de Verpagtinge van de Selve Sigh daernae te Cunnen Reguleren; niet tegenstaende den Remonstrant de Meulens tot Syn eygen Profyt beter had Connen Verpagten, om die hem Competerende Feyt Penningen daer van te Profiteren; Soo dat den Molen tot S Heerenbergh van drie jaeren Herwaerts aengehouwden Synde jaerlyx meer als bij des Selffs Verpagtinge heeft opgebracht de Summe van drie hondert Vier gls~ tien stuyvers bewyslyk Sub Litt: E:

[*in de marge:*] 304-10-: E:

Die van Ste Anthonis doet jaerlyx meer als in Paght heeft gedaan hondert negen en twintigh gulden bewyslyk Sub Litt F:

[*in de marge:*] 129-: -: F:

Den Boxmeersen Molen heeft den Remonstrant in het jaer 1729. oock aengehouwden, ende op denSelven eenen agtermolen Laten timmeren en heeft sigh bevonden Volgens bygaende Attestatie Sub Litt F. 2do [*in de marge:* F 2do] dat denselven boven alle oncosten die nogtans voor t Selve extra groot Syn geweest en het Coorn Seer goeden Coop, Egter meer heeft opgebracht, als den ouden Paght heeft gedaan twee hondert negen guld, 1 st~ 12 penn

[*in de marge:*] 209-1-12

7.

Op des Remonstrants gemaackte goede dispositie ten opsicht vant verpagten vant Boxmeerse Veer heeft Sulx Volgens by liggende Declaratie Sub n° 23 te sien meer als voorheen in Pagt gedaan tachtentigh gulden:

De Noodige Reparatiën van de Pont Bruggen en Aken Syn nu tot Laste van den Aennemer vant Vhheer, die volgens Verklaringe vanden Timmerman Mr~ Hagens het Hooghgraefflyk Huijs Jaerlyx hebben gekost Vyffentigh gulden Ergo by een en ander omtrent uytgewonñ hondert entwintigh guld~ Jaerlyx:

8

Naerdats den Remonstrant door onderViendinge heeft waergenomen dat besonders de Heerlickeeden Pannerden en Millingen, ofte tot groot Profyt, ofte tot grooten Schaade van UExcellentien Connen Strecken, Heeft den Selven al Sijn devoyr aengewendt, om de gesteltenisse van dese twee Heerlickeeden nauwkeurigh te ondersoecken, en daerby bevonden, dat het Hooghgraeff~ Huys Bergh /: Godt Beetert /: Seer Veel dijcken, Dammes Kribben en Packwercken te maaken, ende t'onderhouwden heeft, en alle de Krib Paalen aen diergelycke Wercken geleverd van onbedenkelycke Jaren Herwaerts heeft moeten betalen het duijssent ad Vyffentwintigh gulden gelyck in de Kribrekeningen te sien, Welcke Paalen de Krib= en Werckbaasen Schoon onder Eede geweest

Zijnde hebben Ingekogt ad Elff en twalff gulden gelyck blyckt uyt de Neffens gaande Attestatie Sub Litt G 1mo

[*in de marge:* G 1mo]

Wat groote Schaade het Hooghgraeff~: Huys Bergh by diergelycke Leverantien van Soo veel Duijsende van Paalen heeft geleeden, kan een yder wel begrijpen; gelyck oock wel te begrypen is het groot Profijt; Naedemael door de Directie van den Remonstrant U Excellentien de Palen niet Hooger te Staen Komen als het duijssent ad twalff, dartien, ten Hoogsten Veertien gulden: Soo dat het Hooghgraeff~: Huijs Bergh het duysent op den hoogsten Prijs ad Veertien guld~ gereeckent, Edogh in Circa jaerlyx daer by Uijtwindt de Summe van Vierhondert Aght en Veertigh gulden Seventien stuyvers twalff Penningen Sulx te sien Sub Litt G: 2do

[*in de marge:*] 448-17-12 G: 2do

9

De Ingesetenen der Heerlickheit Pannerden en Millingen hebben tot haer profyt altoos twee drie ofte meer Aerd akens in Compagnie onderhouwden, de Welcke by U Hooghgraeff~: Excellenties Wercken gebruyckt Zynde, voor yder aack boven en behalven de Daghuijre der Arbeyders in Reeckeninge is gebracht daags eenen gulden Hollants, maer door het affstellen van dien, en omdat den Remonstrant tot dienst van U Hooghgraeff~: Excellenties Wercken twee nieuwe Aerd aaken heeft Laten maaken; de Welcke in tyt van een jaer HaerSelven hebben betaelt Vide Sub Litt H: 1mo [*in de marge:* H 1mo] Soo ist dat aent Hooghgraeff~: Huijs Bergh Volgens Extract uyt de Kribrekeningen Sub Litt H 2do [*in de marge:* H 2do] Hier omtrent jaarlyx te goed blijft de Summa van drie hondert en tachtentigh gulden Sestien stuyvers twalff Penningen: [*in de marge:* 380-16-12]

10.

Eertyts Synder Vier Crib baasen geweest, de Welcke yder een soo wanneer hy by de Wercken maer alleen Verscheen, des daags eenen gulde~ Hollants heeft geprofiteert, en tot Millingen en Ogten Aght en twintigh Stuyvers daags; Den Remonstrant geconsidereert hebbende, dat Sulck een krib baas bij soodanige daghuijre eerder Sal Soecken aent Wercken te Komen, als den genen die Syn jaerlyx tractament oft gage heeft; ende oock om dat diergelycke Wercken Somtijts niet genoegh met arbeyders worden besett, om dies te Langer aent Wercken te blyven; Soo ist dat den Remonstrant eenen Krib baas om alle U Excellenties Wercken op Syn Eygen Kost en dranck, Sonder yts Verders te konnen Praetenderen waerte neemen heeft aangestelt met eene Jaerlyxe Gage van drie hondert gulden, mits Conditie, dat voorñ: Werck baas geen ander Arbeydt magh aennemen:

11.

En overmits den Remonstrant by experientie Heeft bevonden de nootsaekelyckheit, dat op U Hoogh Graeff~: Excellenties Rijswarden een goet ooge wordt gehouwen op dat het aengewonne Lant op Syn tyt wordt bepaet, ende de Warden van Dieveryen worden bevrijdt; Soo ist, dat den Remonstrant alle U Hooghgraeff~: Excellenties Warden met getrouwe opsienders en waarsmannen heeft versien waerdoor de Warden alreets Syn Verbeetert, ende in tyt van twee jaren omtrent Veertien Mergen Lants bepaet Vide Sub Litt J [*in de marge:* J:]; ende de Warden van soo veel voorheen gepleegde Dieveryen bevrydt zyn: tgeene anders niet als tot groot voordeel Kan Strecken:

12.

Den Remonstrant U Hooghgraeff~ Excellenties goederen niet willende Verpagten Sonder deselve eerst gesien te hebben; heeft voor der selver generale Verpagtinge alle de HoffSteeden, Bouw= en Weylanden onder de Heerlickheeden Pannerden en Millingen gelegen bij de grootste Somerhitte met veel moeijten naergesien, en alles grondigh ondersoght om de gesteltenisse van het Lant ende des Selffs Pagters te Leeren Kennen, die andersints naer haer gewoonte niet doen als Ker-men en Klagen, om daerdoor de gecommiteerdens bij de Verpagtinge te abuseren, ende tot haeren Wille, en Voordeel te brengen, ende te doen gelooven tgeene Zij beter, ende de gecom-mitteerdens Selffs dicwils niet weten; door Welcke Voorsienigheyt de Pannersche en Millingse goederen by de Laetste Generale Verpagtinge meer als voor desen in pagt doen, en vervolgens tot Profyt van U Hoogh Graeff~: Excellentien gelyck Blyckt Sub Litt K [*hiernaast in de marge*: K.] met den thiend van twee, eertyts thiend vrij verpagte Hoffsteeden ad twee en Veertigh gulden de Summa van Een duysent een hondert gulden: [*in de marge*: 1100:-:]:

13

Den Remonstrant door genoegsame ondervindinge Overtuyt Zijnde, datter niets Profitabelder is voort Hooghgraeff~: Huijs als de goede opzicht tot het Keeren van Schaade en vermeerderen der Incombsten; Dierhalven heeft den selven /: alhoewel ten Reguarde van Syn Officie niet gehouwen Zynde /: des gelycken alle de Hoffsteeden Bouw= en Weylanden onder de twee Rendijen der Hoogheijt Wisch, en Gendringen en Etten gelegen, voor der Selver generale Verpagtinge by Vyff Weecken Langh met veele Moeijten en ongemack Pertinent naergesien, om de Generale Verpagtinge met beter Succes te Connen doen; By die Occasie heeft den Remonstrant daerenboven van alle dese goederen Een Accurate Annotitie gemaakt, namentlyk, wat, ende hoe veel ijder Paghter van de Hoffsteeden in Paght besitt soo aan Bouw- als Weijlanden en Houwt gewasschen, gelyck Sub Litt K 2do [*hiernaast in de marge*: K 2do] kan gesien worden; Welcke annotitie by de toecomende Verpagtingen Seer dienstigh en profytelyck is; vermits van alle dese Considerable goederen by het Hooghgraeff~: Huys geene Schrifftelycke Documenten Voorhanden Zyn, ende op alle de Rollen niet als den blooten Naam van het goet oft van den Pagter te Vienden is; ende Ter wylen de meeste bouw Luyden het Lant om de Derde Gerve bouwen, ende den Remonstrant bevonden hebbende, dat op d'oude Pagt Conditiën dien aengaende niet de minste Mentie wort gemaakt /: 't Welck egter nootsaekelijck had moeten geschieden /: Soo heeft den selven met alle bedenckelycke Voorsightigheyt Nieuwe ende Soodane Conditiën vervaerdigt, dat int toecomende alle naedeelige Abuijsen van die al te neerstige Bouwluyden tot nu toe gepleegt, genoegsaam sullen Keeren en Stuijten: aengesien de Bouwluyden andersints alle het gerve Lant tot haer Hoff Lant souwden hebben gemaakt, ende het daerop gewonnen Coorn bij den Inslagh hebben gebruijckt; Gelyck den Remonstrant in het naersien alsoo heeft bevonden; ende uyt die Reden aen ijder van de Selve een ordentlycken Kool ofte Moeshoff heeft Laten uytsteeken en aen wijsen: mits Conditiën nogtans, dat soo wanneer op den Selven Coorngewash Soude worden bevonden, Syn Excellentie de derde gerve daer uyt Sal profiteren, om daer door te bevorderen, dat de hebaghtige bouwluyden den mist niet alleen /: gelyk Eertyts is geschiet /: op haere Hoff Landen, maer oock op de Gerve Landen brengen; By dese Nootsaakelycke Affdeelinghe van Hoff en Bouw-Landen hebben U Hoogh graeff~: Excellentien Weer tot gerve Lant aengewonnen gelyck is blyckende Sub K. 3^{io} [*in de marge*: K 3^{io}] Sestien Malder gesaeijs; hoe veel de derde gerve hier van jaerlijx Sal op brengen Sal de tijdt Leeren; Voeg hier maer alleen bij, Dat bij soodane directie en dispositie de goederen onder meergem~lte Heerlickheeden gelegen, schoon oock de selve op sulck een beswaerlycke en seer Harde tyt /: daer alles goedenKoop is geweest behalven het geldt /: moesten worden Verpagt, Egter met Godts Gratie nu meer als oyt jaerlyx opbrengen gelyck te Sien Sub Litt L 1mo de Summe van drie hondert en tien gulden [*in de marge*: L 1mo 310:-:]:

Diergelycke praecaütien en moeijten heeft den Remonstrant genomen voor de Generale Verpagtinge der Osse Wartse Goederen onder Herwen en Aert gelegen soo dat deselve insgelijken by de generale Verpagtinge Vide Sub Litt L: 2do [*in de marge*: L^{2do}] jaarlyx meer Renderen de Summa van twee hondert en Ses gulden

14

Naer gedaene gnauwe ondersoekinghe heeft den Remonstrant bevonden, dat het jaerlyx verpagten van de gerve Zaaden in de graeffschap Bergh U Hoogh Graeff~: Excellenties Bouw-hoven ten hoogsten Schaadelyk en naedeeligh is, naerde mael de Bouwluyden niet Verseekert Zynde van haer gewasch, den mist op U Hooghgraeff~: Excellenties Lant gewonnen, op haer eijgen, ofte wel op de Landen die Sij van andere hebben gepaght, bragten; waerdoor de Bouw-hoven nootsaekelyk moesten worden geruineert soodanigh, dat met der tyt geen pagter meer daerop soude konnen Woonen: Want soo wanneer de Bouwluyden een goet gewasch hadden, quamen die Liefhebbers uyt Steeden en Dorpen haerte Nootsaken ijts ten besten te geven, het zij Gelt, Coorn, ofte voerreijsen /: gelyck by ondervindinge is gepraetiseert [:sic] /: tgeen Sy moesten doen, wilden Sy pagters van haer Saet blyven; door welcke Kuijperijen U Hooghgraeff~ Excel-lentien Soo wel bij het Verkoopen van de Gerve, als by de Slegte Regeeringe Vant Lant Syn be-naedeelt geworden; Terwyle de bouwluyden op Soodane Wijse geen moet hebbende om Well te bouwen, Eyndelyk met de Hoffsteeden hadden moeten Over Stuijrt gaan; Waerop den Remonstrant om daer omtrent te Voorsien tot Conservatie vande goederen, de gerven Zaaden aende Bouw-luyden voor den tijt van hare Pagtjaren, Voor gelt heeft verpagt, Schoon des Remonstrants jaerlijxe feijt gelderen daer door verlooren Syn gegaan:

15.

Den Remonstrant heeft by nauwkeurige ondersoekinghe bevonden, datter by Soo veele timmeragien en Reparatiën Veele abuijsen en Cuijperyen Voorvielen, omdat de boeren en Werk baesen dicwils den voet in eenen Schoen Steeken, aengesien de eerste aen de andere den Sack Smeerden, om meerderhout op het besteck te krijgen Vide sub Litt: L. 3^{io} [*hiernaast in de marge*: L. 3^{io}]

Soo heeft den Remonstrant, om dese ten hoogsten Naedeelige Fouten te Stuijten, niet maer alleen, een onder Eedt en Pligt Zijnde opsiender der timmeragien aengesteld, maer Selffs alle bestecken ondersoght, ende de selve yder Keer aen drie differente Meesters Laten ter handt Stellen, en aen den Minst aen neemenden Laten bestaeden; gelyck hy onder andere Swaare timmeragien Selffs bestaedet heeft twee nieuwe Sluijsen tot Pannerden omtrent voor half sooveel gelt, als Sy Eertyts hebben gekost, het komt by diergelycke bestaadingen bij experientie Sonder goede op-sicht soo verre, dat den eenen meester aen den anderen Wat in de Hand Geeft om hem daer door den Mont te Sluijten, en U Hooghgraeff~: Excellenties Bourse dies te Wyder open te Maaken; tot Menage van het Hout Laet den Remonstrant alle UHoogh Graeff~: Excellenties Boeren Huysen uyt de gront in plaets van Saalhout met Steenen op metzelen; soo doende Blyfft het Hout met den affvall van dien tot Profyt van U Hooghgraeff~: Excellentien Staen; hoe veel bij soodane gemaakte Dispositiën Wordt uytgewonnen, Sullen de voorgaende Reeckeningen en bestadingen van Timme-ragien uijtwijsen:

16.

Blijkt Sub Litt: M: [*in de marge*: M.] dat door de Directie van den Remonstrant tot de noodige Reparatiën van Molens en anders altoos gereet hout, Steen, en Kalck in Voorraet is; andersints diergelycke Materialien In de Hooghste noot met schaade moeten Worden ingekoght, ende het groene Houdt voor de Molens te gebruycken heel onbequaam en schadelyk is; en om het Kost-baere hout bij noodige Reparatiën, gelyck oock den affval van dien beter te Connen menageren;

heeft den Remonstrant niet Sonder Kosten eenen Steen Oven Laten Setten, dienstiger, en profijteluycker Zijnde, als dat de Selve in Cas van Noodt moeten worden gekoght

17

Den Remonstrant den bequame tijd en Occasie, om UHooghgraeff~: Excellentien Profijt te doen seer Wel aght nemende, heeft naer ingenomen genoegsame Informatien met alle bedenckelycke voorsightigheyt en welgemaakte Calculatien namens U Hoogh Graeff~ Excellentien Sestien duysent drie hondert en Ses Palissaden ad negentien Stuyvers het Stuck voor de Stadt Doesborgh te Leveren aengenomen, het noodige Houdt tot dese Leverantie heeft den Remonstrant Egter Sonder eenige Schaade van het opgaande Houdt op differente Bouwhoven tot meeste Profyt door twee beeedigde Holt Vorsters Laten opnemen en Aen Wijsen; hetgeene dat hierbij geprofiteert is, Kan Sub Litt: N: [*in de marge*: N:] Klaerlyck worden aengetoont gelyck oock Sub Litt: O [*in de marge*: O.] Bewyslyk dat den Remonstrant int Particulier weer heeft Laten paeten 3576 Heysters.

18.

Den Remonstrant bekent Vry uyt de oorszaak en oorspronck te Syn geweest van het Proces t geene den Rendant Spekeslager Zaliger [ge, *veranderd in*:] UHoogh Graeff~: Excellentien Stoutmoedigh heeft aengedaen, Willende daer door Sustineren, dat hy NB: op U Hooghgraeff~: Excellenties Eijgen Lant Spolie Turbel en Indraght had geleden; naer dat den Remonstrant, die het trecken van Soodanen Schandaleusen Affval en totale Ruine van UHooghgraeff~: Excellenties Houtgewasch niet Langer con gedoogen een half omgewaeyden seer Swaeren boom, die hy Rendant voor Syn Emolument Praetendeerde, heeft weghgenomen ende nae S Heerenbergh Laten brengen en daer uijt drie nieuwe Poorten voor het Casteel Laten maken; onaengesien den Heer Spekeslager al voor aff Sestien Wagens Hout van den selven Boom op het goet Berckelaer gelegen heeft affgenomen gelyck Sal blycken uyt de Stucken van dit gevoert Process;

Item Syn op ordre van den Remonstrant Verscheyde Soogenaemde toppen halve boomen geweest Zynde die voorñ: Rendant Spekeslager al mede Voor Emolument wilde nae Sigh trecken weghgehaelt ende gebuykt tot Balcken onder de Nieuwe Brugge tot Ulfft Soo wanneer diergelycke Houtraperyen souden Syn doorgedaen, Wat souwde opt Laatste van alle het Houtgewasch aent Hooghgraefflyk Huys Syn overgebleven? Maer alsoo den Rendant Spekeslager Zalr op de gedane goede devojren van UHooghgraeff~ Excellenties advocaten volgens hoves Sententie in Synen eysch en Conclusie niet ontfanckelyk ofte gefundeert te Zyn is Verklaart, Soo is het Hooghgraeff~: Huys Bergh van Sulck een groot verlies en Schaade van Houwt nu ende int toecomende Waerlyk tot groot Profyt bevrijdt:

19.

Naer veele aangewende Moeijten en deVoyren heeft den Remonstrant gants niet tot Naedeel vant Hooghgraefflyk Huys het Soogenaemde Princesse Bosken tegens twee Slagen in Lengeler Bosch tot eygen Erff Van u Hooghgraeff~: Excellentien gemaakt, ofte het Selve hier digt by t Hoff gelegen, en van Redelycken goeden Grondt Zynde dienstigh en Profytelyck is, Sal yder verstandigen daer van Weetent, oordeelen;

20.

Den Remonstrant heeft in Syne Reeckeninge van achterstandige Gage Sonder nogtans eenige Interesse daer van te trecken, eene Merckelycke Summe te goed, die Sigh Immers Van Synen Ontfang Selfs Soude Konnen betalen, ende de Penningen op Interesse Setten, ofte anders Syn Profyt daermede Doen;

21.

Den Remonstrant bij verscheyde Hoven hebbende Waergenomen, dat d Ingekogte Waeren op Reeckeninge gestelt, met dobbelde Interessen moeten Worden betaelt; om Sulx te Vermyden, hy alle bedenckelycke Sorge is dragende, dat alle de Waeren en Leverantien voort Hooghgraeff~: Huijs Ingekogt Soo veel Dienstigh en mogelijk is, met Contente [*:sic*] Penningen Worden betaalt, Wel Wetende dat degeene die de Penningen in Handen Heeft meester van de Waeren is: Alsoo de Winckeliers en Koopluyden nogh Liever tegens eene Kleyne Winst Hare Waeren overLaten, als dat Zij deselve tegens eene grootere Winste Souwden Willen te boeck brengen. Soude niet den Remonstrant de Contante Penningen by provisie in minderinge ofte Voldoeninge Van Syn Restant Konnen Inhouwden ende de Winckeliers tot bequameren tyt Laten Waghten? Waer het Saacke dat het Hem niet te doen was om de Eer, Credit, en Profyt vant Hooghgraefflyk Huys?

22.

Anno 1728. heeft den Remonstrant tot dienst van U Hoogh Graeff~ Excellentien een Schoon Pardeel Weylant onder het Boerschap Broeckhees gelegen aengekoght voor eene Summe van ses hondert vyff en twintigh guldens, gelyck te Sien Sub Litt P: [*in de marge*: P.] Waerom niet dese weyde tot Syn eygen Profijt ingekogt, ende de Coopspenningen aen Syn achterstandige gage Laten Corten? tgeene Immers Ligtelyk had Connen geschieden, indien den Remonstrant niet meerdere op het Interesse vant Hooghgraefflyk Huys Bergh, als op Syn eygen gestelt Was.

23.

Op de gedane ordre en dispositie van den Remonstrant Syn der Elff mergen Slegt Bouwlant onder Etten gelegen, als namentlyk het groote Berghse Bouwslagh Item den Langen en Kortten Lange-naer tot Weylant gemaakt, Insgelycken oock Seeckeren Camp den Hoff meesters Camp genaemt tot Boxmeer digte by de maas gelegen, die Slegt Bouwlant geweest Zijnde, Reets voor goet Weijlandt is Verpagt:

Het Verschill tusschen Wey= en BouwLant en derselver opcombsten, is aen een yder Kenner wel bekent: alnogh blyckt uyt de Byliggende Verpagtinge Sub Litt Q. [*in de marge*: Q.] dat den Remonstrant op den Pannersen Lobbertsen Wardt, naer dat hy denselven in Persoon nauwKeurigh heeft naergesien, drie Parceelen van den Selven tot Weijlandt heeft Laten Uytsteeken: Welcke voorñ: Parceelen, die wegens Seer Slegt houtgewasch Weynigh ofte niets Souwden hebben opgebracht, by derselver Verpagtinge hebben gedaan twee hondert en Ses gulden. [*in de marge*: 206-:-].

24.

By het vaceren van het Scholt ampt tot Pannerden en Rentmeesterye tot Ogten heeft den Remonstrant by het vergeven van voorñ: Rentmeesterye aen Jaerlyxe gage Uijtgewonnen de Summe van twintigh gulden [*in de marge*: 20-:-:], omdat aen den nieuw aangestelden Rentmeester Henrick de Beijer niet meer als negentigh gulden jaarlyx belooft Zyn, Schoon Syn voorsaet Jaerlyx hondert en tien gulden heeft geprofiteert; den Soogenaemden Molenacker onder Pannerden Kennelyk gelegen, die den Scholtus eertyts door Conniventie Voor een Emolument heeft gebuykt, heeft den Remonstrant Ingetrocken, en tot UHooghgraeff~: Excellenties Profyt Verpaght jaarlyx voor achtien guldens [*in de marge*: 18-:-:].

25.

Den Soo genaemden Pannerschen Wartsen Dam, die met de Sluyse eertyts geweest is tot Last van het Hooghgraeff~: Huijs, is onder de Directie des Remonstrants Naer Veele gedaane Moeyten

en Sollicitation door de Heeren vant Lant tot gemeene Lants Lasten bestadet en overgenomen, waer door het Hooghgraefflyk Huijs van Sulck een grooten Last en Swaere oncosten ten eenmael verlost en bevryd is; hoe veel daeromtrent jaarlyx word gemenageert en Uytgewonnen, Sullen de Reeckeningen van gedaane bestadinge van voorñ: Dam en Sluijs genoegsaam open Leggen.

26.

Desgelycken heeft den Remonstrant het Hooghgraeff~: Huys met eene Kleyne Recognitie Verlost van het jaarlyx op maaken van den soogenaemden Babbersen dijck, die Sonder eenige Noot-saekelyckheijt, maer alleen ten opsichte van het daer over voeren van de Cleeffsche Schouwe, jaarlyx opt allerminste, gelyck in de Lantrentmeesterye Reeckeningen te Sien, de Summe Van Veertigh guld, Hollans. [*in de marge*: 40:-:-]

27.

Het Huys daer den Zadelaer Ter desick In woont eertyts niet als eenen onbequamen Stall geweest Zynde, heeft den Remonstrant tot Profyt vant Hooghgraeff~: Huijs tot een ordentlycke Wooninge van nieuws Laten optimmeren de Welcke gelyck in de Lantrentmeesterye Reeckeninge te Sien nu in Pagt opbrengt de Summa van twintigh gulden [*in de marge*: 20:-:-] Een Ryckelyck Interesse tegens de hiertoe aengewende Oncosten van de Reparatie van omtrent Hondert daler Holl^s

28.

Wat voor goede Dispositien den Remonstrant tot Conservatie vande Bossen, besonder ten op sigt van derselver Deijlingen heeft gemaakt, Blijckt uyt de Conditien door den Remonstrant daertoe van nieuws vervaerdigt; waerdoor het Hooghgraeff~: Huijs alleen de vrijheyt is hebbende naer Welgevallen gifften te geven ofte niet; By Welcke Conditien oock expresse Sijn verboden int toecomende de soogenoemde Brand gifften, die Eertyts tot Ruine vande Bosschen tegens Vijff ad Ses hondert gulden sijn Verkogt geworden.

29.

Bij de Respective Heeren geerffdens der Graeffschap Bergh heeft den Remonstrant in den Jare van 1727. door UHooghgraeff~: Excellenties gecommiteerde Laten Versoeken om eenigh behulp tot onderhouwt en Bescherminge vande Bosschen, waerop gelyck uyt de Resolutie daeromtrent genomen tot dispositie van U Hoogh Graeff~: Excellentie is toegestaan eene Summa van Veertigh gulden jaarlyx. [*in de marge*: 40:-:-]

30.

Naedemaal in het jaer 1729. by de Laatste Deijlinge in Stockumer Bosch UExcellenties Houdt niet genoegh heeft Konnen gelden, Schoon het selve tot twee mael aen het Perck is geweest, heeft den Remonstrant alle het Houwt tegens Verwagtinge van de Koopers aengehouwden, en het Selve Laaten Houwen, ende door diensten by het Schaapschott brengen, die daerbij ingeschooten Feyt-penningen heeft den Remonstrant noyt in Reeckeninge gebracht, nogh daerinne gedenckt te brengen: Wat U Hooghgraeff~: Excellentie, daerbij geprofiteert hebben Blyckt Sub Litt: R. [*in de marge*: R.] namentlyk eene Summa van Vyff Hondert Ses en Veertigh gulden tien stuyver agt penningen Segge 546-10-8

31.

Den Remonstrant die het Interesse van U Hoogh Graeff~: Excellentien Overall, en by maniere van Spreeken in alle Hoecken is Soeckende, Sonder ijmant daerbij te Willen benaedeelen, heeft den Steen vanden Vervallenen Toorn tot Ulfft met Weynigh Kosten Laten affbreeken ten getalle van

262000 Steenen, die tot Verscheydene noodige Reparation, ende in Specie tot het opmetselen van eene heele Nieuwe Brugge Voor het Casteel tot Ulfft, Welcke eertyts heel vervallen van Hout geweest Zynde, jaerlyx omtrent dartigh ad Veertigh gulden aan Repareren heeft gekost, en nu met twee groote Voorhooffden Van Steenen Soo Sufficient gemaakt is, dat in Veele toecomende Jaren daeraen geen Reparatie meer noodigh Sal weesen: van dese voornoemde Steenen heeft den Remonstrant tot bevrydinge van het Casteel eene groote affgevallene muere van het Fundament Laten opmetselen; des gelycken eene geheele Nieuwe Brugge op den Wegh naer Ulfft: Dat U Hooghgraeff~: Excellentien by dese directie en uytViendinge eens vooral hebben uytgewonnen duysent Seven Hondert en drie gulden Segge f 1703:-:- is Blyckende Sub Litt: S. [*in de marge*: S.]

D'Invaert op het Casteel tot Ulfft, die eertyts Soo moeiljyck en Verre om geweest is, heeft den Remonstrant tot gemack en Plaisier van U Hooghgraeff~: Excellentien verlegt, ende met eene fraeije Dubbelde Alleé tot een Cieraet van Heel Ulfft en met Een Sufficiente fraeije Hameije Voorsien.

32.

Alsoo by onderviendinge Seecker Juffer van Daal gewesene Cameniere van de Gravinne Weduwe van Montfort, door haer quaet gedragh, en Veele gepleegde Insolentien en Practicquen niet en heeft gesoght als Continuele twist en oneenigheyt int Huys te Verwecken, en haere Gravinne, tot U Hoogh Graeff~: Excellenties groot naedeel, te verleyden ende Elders te brengen; heeft den Remonstrant oock daeromtrent Voorsien, en naer veele aengewende Moeyten dese Quade Geest tot gerustheyt vant geheele Huijs, in tyt van drie Dagen uijtgedreven en om te Vertrecken genoot-saect; door Welckers Vertreck U Hooghgraeff~: Excellentien niet alleen jaarlyx de Summa van hondert guldens Syn profiterende [*in de marge*: 100:-:-], gelyck Sub Litt B 2do te sien, maer oock int toecomende Volkomen Verseeckert Syn van het groot Profyt tgeene ten opsigte van de Gravinne Weduwe van Montfort by haer Deputaet jaerlyx gemaakt Wordt.

33.

Dat den Remonstrant tot nu toe alles tot Welvaert Eer, Luyster en Plaisier vant hoogh graeff~: Huys met Soo veel vlydt, Sorge en moeyten heeft gedaan, getuygen Soo veele onder des Selffs Directie gedane Swaare timmeragien en Reparation en andere Veele gemaklijckheeden, tot Pannerden is opgetimmert een nieuwe Paalschuyre om de Palen op de bequaamste tijt tot meerder Profyt te Koopen, en onder het Dack tegens tijt van Noot te Connen bewaeren: op Het Hoff tot S Heerenbergh heeft den Remonstrant Laten Optimmeren eene Seer bequame Hoffcappelle met al watter in is; den gaerden die eertyts verpagt geweest Zynde en voor tabax Lant gebruijckt, heeft hy weer herstelt, met Vrugt en taxis boomen Versien, en tot eene ordentlycken Hoffgaerden gemaakt; Het Hoff en Wallen tot Vermaack en Plaisier door hem bequaam gemaakt Zynde met twee nieuwe Hameyen geslooten, ende daerenboven eene alleé met jonge Heysters bepaet van de Caetsbaan aff tot en door het Princessen Bosken; voor het Hoff Sijn onder des Remonstrants Directie Drie Schoone Bruggen en Drie Sufficiente Poorten gemaakt, het torff huys van Nieuws opgemetselt, Het Casteel met een heel Nieuw Horologie en twee Wijsers Voorsien; almede heeft den selven tot gemack van U Hooghgraeff~: Excellentien Laten Vervaerdigen een nieuwe Worst [:of: Werft (?)], eene Nieuwe Chaise en een Nieuwe Coetze etc: Veele binnen en buytens Huijs door hem besorgde gemaklijckheeden te Swijgen; Waerom Niet alle dese dingen /: gelyck van outz :/ gelaeten, ende die hiertoe aengewende Summa in Mindinghe en voldoeninge van des Selffs achterstandige Gage in de Sack gesteecken? Hoe het nu by alle die gelycke gemaakte groote Onkosten by het onderhoudt van een graefflycke Hoffhouwdinge, by eene Groote Consumptie, bij het aengroeijen van een Jonge Graefflijcke Familie, by het betalen van Soo Veele Jaerlyxe Sware Renthen bij Soo menigh Vuldige Overlooppingen en waterschaade, bij Soo Veele Jurisdictioneale Onkosten, by Soo veele onmydelycke Ordinaire en extraordinaire Dagelyxe Lasten

/: die Egter anders niet als uyt d ordinaire InKomsten Syn genomen :/ met het Credit vant Hoogh Graefflyk Huys gestelt is, Betuygen /: Godt Zy Eere en Danck :/ die geene die Vrywilligh /: gelyk U Hooghgraaff~: Excellentien Wel bekend is :/ Penningen tegens Vier pro Cento alnogh Syn Praesenterende, Sulx betuygen oock U Hooghgraeff~: Excellenties Winckeliers en Leveranciers, die Soo Willigh en geerne tot dienst vant Hooghgraefflyck Huys haere goederen en Waeren Uijt Leveren; Jae Selffs haere geheele Winckels aenbieden, sonder eens naer de penningen te vragen

34.

Den Remonstrant bemoeyt Sigh ten uyttersten voor alle andere dingen om het Hooghgraeff~: Huys voor processen te bevryden, en te bewaeren Welcke ordinaris Ligter Syn aen te raaden als uyt te maaken, en Selffs by geobtimeerde Triumphante Sententien altoos Schadelijk en bederfflyck Syn; Vermits de Advocaten de penningen, ende de Strydende Parthyen de Beurssen moeten trecken: Dierhalven den Remonstrant alle Voorvallende Quaestieuse Saaken en Dispujten, buyten dese Swaere plagen, Egter Sonder praeluditie en Schaade vant Hooghgraeff~: Huys, met alle bedenckelycke Voorsienigheyt en SagtSinnigheyt Soeckt in der minne aff te doen; Hoe weinigh eenige Jaren Herwaerts by den WelEdelen Hove van Gelderlant te doen is geweest, is aen U Hooghgraeff~: Excellentien, en aen yder wel bekend; en hoe veel het Hoogh graeff~: Huijs by het aff Keeren der Processen menageert, Sal den Remonstrant aen het Oordeel van de Kenners van Processen Laten gestelt Zyn, ende ter Contrarie, Wat overgrootte Schaade het Hoogh graeff~: Huys bij Soo veele eertyts gevoerde Processen heeft geleeden, Blyft in heel Recente Memorie, en Sullen de Reekeningen dies aengaende Sulx uyt wysen: Den Remonstrant Wil daer door niet Sustineren, dat in Cas van Noot het Competerende Reght niet met alle maght Souwde Worden gemainteneert, Indien maer animositeyt Passie ende eygen Nutt, daer bij gemenageert, en behoorlycke Moderatie en Sagtsinnigheyt gebruykt Wordt:

35.

Hoe heeft den Remonstrant intyt van Syne bedieninge by soo veele moeiljten en Swaren arbeyt Syn yver en getrouwigheyt en ongelInteresseerde Liefde voor het Welvaeren van het Hooghgraefflyk Huijs meerder Connen bewijsen, als dat den Selven Soo dicwils Syn eygen Interesse tot Dienst en Profyt van UHooghgraeff~: Excellentien /: gelyck uyt dese Remonstratie genoegsaam is blyckende :/ uyt all Syn Hert heeft daer aen gegeven, en daer en boven niet alleen de Penningen tot onderhoudt van Eere en Credit vant Hooghgraefflyk huys heeft aengewendt, ende Syn achterstandige Gagie Sonder Interesse op Reekeninge heeft Laten Staan, maer Selffs Syn Weijnigh Content uyt des Selffs Particuliere Incombsten provenierende, in tijt van Noodt tot dienst van UHoogh Graeff~: Excellentien heeft Verschoten en uytgegeven?

Men viendt /: Sonder Roem te Spreken :/ over all Proeven en Voetstappen van Soodane Hoves Directie, die geheel niet is Sweemende naer eijgen baat van den Directeur; Wiens OngeInteresseerde Handel en Wandel oock daeruyt te bespeuren is, om dat den Selven :/ gelyck hij met Eede wil verklaren :/ in tyt van Syne bedieninge noljt eenige Gifften, Gaven, ofte Soo genoemde Steekpenningen /: alhoewel diergelycke aen hem Soo menigmaal, en Wel Considerabel geoffereert Zyn :/ te hebben aengenoomen; Wat en hoe Veel by diergelycke Maniere van Doen het Hooghgraeff~: Huys Profiteert, Sal Syn gestelt aen het Oordeel van de Wijsen: Den Remonstrant Twijffelt niet ofte Uwe Hooghgraeff~: Excellentien Syn genoegsaam Overtuijght, dat het Hooghgraeff~: Huys onder des Selffs Directie geheel niet ten Achteren is gebleven, neen, maer ter Contrarie, dat het Selve /: onder Correctie nogtans :/ nu jaerlyx meer te goed heeft in Circa de Summa van Aght duysent negenhondert Sestien gulden twalf Stuyvers Vier penningen Segge f 8916-12-4

Boven en behalven het geene den Remonstrant eens voorall heeft uytgewonnen ter Summe van Sestien Duysent Negen en Negentigh guld, Seventien stuyvers Ses penningen Segge f 16099-17-6

Het is genadigste Heerschap! myn grootste Plight van aen U Hoogh Graefflycke Excellentien voor de nogh overige tyt van myn Leven met Hert en Ziele, en met alle Bedenckelycke Danckbaerheijt te toonen dat Ick ben.

UHooghgraefflijcke Excellentien

Wir sollen onseren Raet Sein goede, en Getrouwe diensten niet vergeten, Sonder altyt daran Zue gedenccken

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren:

S Heerenbergh den 3 Febr~ 1731.

Maria Catharina Gravinne van Bergh geboorne Trouxsessin von Zeijll.

Ich Confirmiere mich met dem jenigen Soo mein graff gemelt.

Onderdanigst en getrouwsten Dienaer

«onderstont»

Frans Ant: Epele de Raeijhoff

3-2-1731 (vervolg) **732** [*folio 215 recto en verso*]:

Aenhanck ofte Bijvoegsel vant voor staende Request aen haere Hoogh Graefflycke Excellentien gepraesenteert.

1.

Boven en behalven die Nootsaeckelycke Swaere en Kostbaare Timmeragien en Reparatie die den Remonstrant heeft gedaan, ende ten deele Int voorsz~: Request Syn uytgedrukt, heeft den Selven in het jaar 1731. tot Boxmeer byt Hooghgraefflyck Slott aldaer Laten Maacken drie geheele Nieuwe Bruggen met Steenen Voorhooffden beneffens eenen nieuwen Dijck en allee Van het Hoff tot op de Veerstraet, en daer en boven de Vensters en Glasen Op het Casteel /: die voort Meeste Waeren Verdorven :/ Laten Repareren en Vernieuwen; Welck niet alleen dient tot Vermaak van de Genadigste Heerschap, nemaer oock tot Profijt vant Hoogh graefflyk Huijs, Ter Wyl d'oude van hout gemaakte bruggen door de geduerige Reparatie jaerlyx ongemeen Grootte Kosten veroorsaecten

2.

En om de Selve jaerlyxe Reparatie te Vermyden heeft den Remonstrant int voor~: jaar tot Uiffit de Soogenoemde Lange Brugge met twee groote Steenen Voorhooffden uyt de Grond nieuw Laten optimmeren met eenen Dam Langs den Strangh tot Facilliteeringe van de Passagie, en profyt van U Hooghgraeff~: Excellenties Tollen.

3.

Alnogh heeft den Remonstrant Het Huys de Padevoort, /t welck gants vervallen en geruineert was, Laten optimmeren en Repareren en aldaer twee Nieuwe Bruggen Laten maaken.

4.

Ook heeft den Remonstrant int voorgem~lte jaer 1731. tot Boxmeer en S^e Anthonis Laten maaken negen groote Eyckel oft Heister Kampen, behalven diegeene die in de Hoogheyd Wisch en Elders Syn aengeleghet.

5.

Om t Hooghgraeff~: Huijs Bergh by alle Soodane Swaere timmeragien Reparatie en andere noot~saekelycke onkosten in Credit en Welstant te bewaeren, bemoeyt Sigh den Remonstrant ten uijt~stersten om des Selffs Nutte en Profyt overal, en in alle gelegentheeden te soecken, en Wel voor~namentlyk om de oude en Hooghgelegene Rijswarden tot Pannerden en Millingen tot Weylant te maaken, en daertegens nieuw aengewonnen Sanden te bepaeten; Soo dat hij int gem~lte jaer 1731. tot Pannerden op den soo genaemden KijffWardt doort Leggen van twee Poll~roessen Wel omtrent 50 mergen Lant heeft aengewonnen, en Reedts voor een gedeelte bepaett, oock op den Grindt daer den ouden en nieuwen Rijn in malkanderen Loopen, eenen ongemeenen [*tussenge~voegd*: grooten] Strepel Lant Laten bepaeten.

6.

Tot Pannerden Voorf^t: int Selve jaer een gedeelte van eenen Hoogen Rijswardt in Vyff Parceelen Verpaght om tot Weijlant te maaken, de welcke te Samen tot Profyt vant Hoogh gem~lte Hoogh~graeff~: Huys jaerlyx in Pagt Uytbrengen de Summe van f 332~:~:

7.

Den Middelweert tot Boxmeer op de Maase gelegen die geen Stuyver tot noch toe heeft Connen opbrengen, heeft den Remonstrant NauwKeurigh naegesien, het houwt Sonder Costen daer uijt Laten Roeijen, en voor het eerste Jaer 1731. Verpagt, Voor eene Summe van 75 gulden, die nogtans int Vervolgh, en in tyt van twee jaren Wel twee hondert gulden jaerlyx Sal connen opbrengen, Ergo by provisie jaerlyx uytgewonnen 75 gulden.

8.

Daer en boven heeft den Remonstrant tot afflossinge van twee Capitalen opt Hooghgraeff~: Huys Staende tegens 5 p~ Cent, het eene aen de Heer Moetzelte en het ander aen Mevrouw Bueckevort opgenomen een Summa van 25000 gls~ tegens 3½ p~rCent, Waerbij het Meer Hoogh~gem~lte Hooghgraefflyck Huijs Jaerlyx Sal profiteren eene Summa van f 375~:~:

Soo dat den Remonstrant door de voorgemelte Middelen ten profyte vant Hooghgraeff~: Berghsche Huijs jaerlyx Suyver heeft uytgewonnen een Summa van 782~:~:

9.

In wat Credit den Remonstrant het Hooghgraeff~ Huijs heeft gebragt, geeft genoeg te Kennen de Vrywillige Aenbiedinge van soo Veele Duysenden tegens 3½ p~rCent Gelijk oock Reets Syn opgenomen: de Summe van 32000 guldens en daer mede Wederom soo veel affgelegd dat tegens 5 p~rCent heeft gestaan: Men sal in alle oude Minuten op de Graeff~: Berghsche Cancellarije niet Vienden dat in hondert jaren Herwaerts eene Negotiatie tot Laste vant Hooghgraeff~: Huijs is geschiet tegens Diergelycke Laage Interessen, maer Wel tegens 6 ofte 5 p~rCent en sulx nogtans met Veel Moeijten; Waer uyt Klaerblyckend is, dat des Remonstrants Directie niet is tot Schaade, gelyck de Benyders Sustineren, maer ter Contrarie.

14-4-1732 **733** [*folio 216 recto en verso*]:

Acte van Admodiatie van den Haapschen Maastholl voor de Heeren Van der Gheest en Ar: Joh: Schott geduerende den tyt van 12 jaeren met 6 Jaeren Edogh te Connen weder~seggen, Waer van het eerste jaer sal verschenen Syn Prima Januarij 1733.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c

Doen Kond en tuijgen Hiermede, dat Wij aen onsen Seer Lieven Getrouwen Anthonius Josephus van der Geest Scholtus en Dijck Grave van Stat en Lande van Ravenstein, en Arnold Johan Schott in Admodiatie hebben uytgedaan sulx doende deses, ende mits desen voor twalff Stedige naer een andere Volgende jaeren Edogh met Ses jaren wedersyts //: mits Sulx een halff jaer te vooren geschiede:

te mogen Wederseggen onsen Haepschen Water en Mercktholl, Soo en gelyck binnen de Stadt Grave geheeven en Ontfangen Wordt; Waer van het eerste jaer Synen aenvanck neemt Prima Januarij 1732. op naevolgende Conditie;

Eerstelyck Sullen d'ontfangers ofte Admodiateurs van dien Profiteren en genieten alle tgeene Voornoemden Tholl met Reght Sal Cunnen Opbrengen, sonder gehouwden te Zyn aen ons eenige Reeckeninge te doen, Waervoor Sy jaerlyx ende alle jaeren Praecise op Prima Januarij aen onse Ordre Sullen hebben te betalen eene Summa van Elf hondert en Vyfftygh gulden Hollants Vrij gelt Sonder eenige de minste Cortinge, het Zy van verpondinge, Contributie, ofte wat name het Souwde mogen hebben alreede Ingevoert ofte binnen de twalff ofte Ses Jaeren alnoh In te Voeren, in eenige maniere te Connen Praetenderen,

Ten Tweeden Sullen d'Ontfangers ofte Admodiateurs gehouwden Zyn by het aenvaerden van hunnen Ontfanck aen Mevrouw van Schuylenborgh uyt te tellen eene Summe van Duijsent gulden Hollants, die hen naer verloop van de gestipuleerde Jaeren van hunnen Ontfanck Edogh Sonder Interesse Wederom Sullen worden gerembourseert aen d'Admodiateurs ende Ontfangers:

Ten Derden Sullen d'ontfangers ende Admodiateurs in het Ontfangen van onsen Tholl hun hebben te Reguleren nae de Lijste daer van Zijnde, ende die aen hun Sullen Overgelevert worden; naer de welcke Sy alle Schippers Coopliden en Borgers Sonder eenige Conniventie ofte Dissimulatie Sullen doen betalen; uytgenomen nogtans, die van Outz vrijheyd van tholl op de Mase genooten hebben, en daer van in Wettige Possessie Sijn, ende Sullen verders onse tholl gerechtigheyd in goede acht nemen, en Neerstelyck oppassen geene onvrve goederen voor vrije Passeren; d'oude gerechtigheeden, de Welcke door quade Tyden ofte Sonsten verduystert, met alle Vlydt en Diligentie Weder op Soecken en onse possessie in alles mainteneren, en naer Syn vermogen Soecken te vermeerderen en verbeteren, t geene Wy hun aen Vertrouwen, en te doen ons aenbelooft hebben

Lastende en Beveelende aen onsen Besiender tot Cuijck Nicolaus Braber, ende aen onsen Besiender tot Maeshees ofte die in des Selffs Plaetse moghte Comen te Succederen ten allen tijde op ordre van onse voorsz~: ontfangers en Admodiateurs naer afftreckinge het geene hun bij hunne Commissie is toegeleght, de penningen bij hun ontfangen Synde, te Lyden ende te gedoogen, dat met eene onse voorseyde Ontfangers en admodiateurs, Soo dickwils hun gelusten Sal de Visitatie tot Cuijck en tot Maeshees Persoonlijck Sullen mogen doen.

Dogh Sullen de Cuyckse Verpondingen op den Maastholl Staende, jaerlyx tegens Quittantie door de Ontfangers en Admodiateurs betaelt worden, tgeene aen hunne Admodiatie Gelderen als dan Sal mogen en Moeten Worden affgetrocken en gekort, waer door het gesejde hier omtrent Wort gemortificeert niet tegenStaende den eersten Articul.

Ende Laetstelijk Sullen d'Ontfangers en admiliateurs by uijtganck van hunne Admodiatie Jaeren gehouwen Zijn alle verbeeteringe, die Sij tusschen dien tyt gevonden hebben, aen ons getrouwelijck te openbaeren, ende aen Hun overgegevene Lijste aen ons, ofte aen Onse ordre te Restitueren.

In Waerheits Oirconde Syn hier van gemaakt twee eens Luydende Acten ende door ons ende onse Admiliateurs en Ontfangers geteekent, en met onse Segelen becragtight

Aldus gepasseert den 14 April 1732.

«Onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zolleren / A:J: Van der Gheest / L S / Arnold Johan Schott.

7-5-1732 **734** [folio 217 recto en verso]:

Aenstellinge van eenen besieder op den Haapschen Maastholl op den persoon van Nicolaas Braber.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Doen Kondt ende te weeten alsoo Wy onsen Seer Lieven getrouwen de Heer Arnold Johan Schott hebben aangesteld tot Ontfanger van onsen Haapschen Maas en Veertholl, ende tot die Bedieninghe Hoogh Noodigh is eenen Besieder ofte Visitor; Soo is het, dat Wy van de Bequaamheyt en getrouwicheit van den Persoon van Nicolaas Braber Verseeckert Zijnde, den Selven op Recommandatie van onsen Voorschreven Ontfanger hiermede aenstellen als besieder ofte Visitor van voorsz~ onsen Haapschen Maastholl, ende Sulx met en op Conditiën hiernaes Volgende

Eerstelyk Sal voornoemden Besieder gehouwen syn alle de Scheepen de Maase op ofte Affvaerende neerstelyk te Visiteren, en dat tot Catwijk op Maase, In Plaetse dat de Selve Schepen tot Grave plagten gevisiteert te Worden.

Ten tweeden Sal den Besieder op Sijnen Eedt, die hy in Handen van onsen Seer Lieven getrouwen den Heer drossard de Raet Sal hebben uyt te Sweeren, gehouwen Zyn alle Vlydt en Devoyren aente Wenden, op dat de Visitatione en het neerstigh ondersoeken van alle Scheepen die Thollroerigh Syn, Sonder de Minste Fourberije, oft eenige andere Redenen wat name die ook mogten hebben, getrouwelyk geschieden;

Ten Derden Sal den Besieder mede gehouwen Zyn ten allen tyden Soo dic wils als onsen Ontfanger Sal begeeren, Reeckeninghe en openinge te doen van alle het geene van den Ontfanck gekomen is, ende die penningen altyt Paratelyck aen den Ontfanger Uyt te Keeren Sonder eenige de minste deel Daervan Intehouwen het Zy van Pasporten Douceuren, andere Gifften ofte presenten daarvan Provenierende niets uytgenomen als het geene aen hem door onsen Ontfanger is Worden toegelegd voor die bedieninghe bestaende in eenen Ryxdaaler Hollants van het Hondert;

Ten Vierden Sal het ten allen tyden aen onsen Ontfanger vrijstaan den besieder aff te stellen ofte in Syne bedieninghe te Laten Continueren, Selvers andere besieders In des Selfs Plaetse aente Stellen op andere Plaetsen daer het Dienstiger voor onsen Voorsz~: tholl sal goet gevonden Worden, Sonder eenige Redenen aen den Actuelen besieder daarvan te geven;

Ten Vijffden Sal den Besieder gehouwen Zyn alle misbruyken die eenige jaren Herwarts tot naadeel van onsen tholl moghten syn Ingekroopen, naer Syn beste vermogen Soecken te Redresseren, ende aen ons, ofte aen onsen Ontfanger getrouwelijck Openinghe daarvan te Doen;

Ten Sesden Sal den besieder mede op Syn Eedt Wel advigileren, dat geene Scheepen onder Wegen eenige Lossinge van goederen Sullen doen, ende in diergelycken geval, Soodanige Scheepen met de geladene goederen, en die gelost Souwden Zyn, aen te haalen, en in Arrest te Nemen, daer van terstont aen ons, ofte aen onsen Ontfanger Kennisse te geven;

En Laetstelyk Ordonneren aen onsen Besieder tot Securiteyt Van onsen Ontfanger, dat hy voor den Ontfangst Sal hebben te Stellen Cautie ofte Borgen op maniere Soo onsen Ontfanger Sulx Sal ordelen goet te Wesen.

Aldus gepasseert en in teecken der waerheijt hebben Wy deese beteeckent en met ons graefflyk aengebooren Segel becragtight:

Sigmaringen Den 7 Majj 1732.

«Onderstont» / neffens het opgedruckte Hooghgraeff~ Segel in Root Lack: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

26-7-1732 **735** [folio 217 verso]:

Missive aend~ Heere vand~ Heyden Over een proces tusschen den Fiscus en Derck Gosselinck ongedecideert hangende.

Welgeboren Heer

Voor ons vertreck naer DuytsLant op die Saacke alnogh tusschen den Fiscus en Derck Gosselinck ongedecideert Hangende, niet eens gedacht hebbende, Sullende eersten ordre Stellen, dat het advys van onpartydige Regtsgeleerde Worde affgehaalt, en die Sententie deswegen gepronuntieert, en U Welgeb~: alles goets aengeWenschte hebbende, Sijn Wij

Welgeboren Heer / U Welgeboren BereytWilligen

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren

S Heerenbergh den 26 Julij 1732.

29-7-1732 **736** [folio 217 verso]:

Octroy opt Request van Vrouwe Dovariere de Knobelsdorff Vrouwe tot Sinderen om de Havesaete Sinderen met een Summa van penningen te Mogen beswaeren

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Octroijeren en permitteren aend~ vrouwe Suppl^{te} dat Sij het hier aengetogen Leengoet om Redenen in desen Req^{te} Vermelt met eenige penningen sal mogen beswaeren, ende dit Selve, soo ten Leen als Lantregten Verbienden, mits dat het Verbandt binnen Ses jaren worde affgeloscht, ofte nieuw Consent versoght, en alles gepraesteert, tgeene naer Leenrechten Wordt vereijst; ons, ende een ijder Syn goet Reght voorbehouden;

Signatum op ons Slott S'Heerenbergh den 29 Julij 1732.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

8-7-1732 **737** [*folio 218 recto*]:

Ordre voor den Rentmeester van der Veecken om eenige achterstandige Ampts Lasten tot voorcominge van Executie te Voldoen

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Om de gedreijgde Executie Over en Wegens eenige achterstandige Ampts Lasten van onse Goederen Heuckeloms Wardt, Hooge en Lage Weyde, als mede van het Schaepsvelt, en veule Kampken onder onse Heerlickheydt Millingen gelegen, voor te komen, Soo van den Jare 1671. tot 1730 Soude~ Resteren, en die gewesene Pagters intertyt had moeten voldoen, tgeene door de Negligentie van de Voorige Rentmeesters aente dryven is Versuijmt; Soo ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouw~ Rentmeester Inden Bylant Ferd: Philip van der Veecken, dat by provisie die Achterstandige Ampts Lasten ten aller eersten aen d~ Maaner Sal voldoen, en met Quittantie bereeckenen; ende alle Syne Reeckenboecken naersien, en daer uyt trecken, wat voor pagters de Selve Landerijen in Synen tyt in paght hebben gehad, ofte voor de helffte gebouwt, om naer bevient van Saacken die Pagters ofte hare Erffgenamen tot de Voldoeninge van hare Verschulde ampts Lasten van die parcellen /: in val onwilligh Zyn :/ met middel~ Reghtens te Constringeren:

Oock ordonneren aen Voorñ: onsen Rentmeester, dat den dagh tot de uijtsettinge van de Ampts Lasten in onsen Name sal bijwoonen, ende ons, ende der gemeentens Interesse deswegen naer Mogelyckheydt bevorderen:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh Den 8 Julij 1732.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

17-7-1732 **738** [*folio 218 recto*]:

Ordre aen de H^r Lantschryver van Dockum om Copie Authenticq van de affgelegde Kercken Reeckeningen van Netterden te geven.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Peter van Dockum onsen ordinairen Raet advocaet en LantSchryver onser Graeffschap Bergh, dat aen ons ten aller eersten Sal Over geven Copie authentique van alle de Kercken Reeckeningen van Netterden Soo de Weduwe Boelant in Hare Qualiteyt voor eenigen tyt heeft gedaan en Affgeleght.

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 17 Julij 1732.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

24-7-1732 **739** [*folio 218 recto*]:

24 Julij aen den Borhgreeff tot Ulfft geordonneert om tot optimmeringe van t Huys van Berent MeuleKamp tot Etten aen den Selven tot Lieffde Godts te Laten uytvolgen 1200 affgebrookene Steenen

«onderstont» / Frans Wilhelm

20-7-1732 **740** [*folio 218 verso*]:

Voor den Lantschryver van Dockum

Den 20 Julij de vaeght Planten opsiender vant Varsseveltse Veen geordonneert, om Aght Wagens torff opt veen door hem Selffs te Laten affhaelen te Laten uytvolgen

---

24-7-1732 **741** [*folio 218 verso*]:

Commissie op den Persoon Van Arnold Fredrick Hartzfelt tot Schepen van Ter Borgh.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo door het Overlyden van Bartholomeus Bosboom in onse Stadt TerBorgh eenen Schepen Stoell aldaer tot onse dispositie Staende is Komen te Vaceren; Soo ist dat op het Rapport aen ons gedaan van de bequaamheydt van Arnoldus Fredericus Hartzfelt, denselven tot Schepen onser voorñ: Stadt genadigh hebben gecommiteert en Aengesteld, gelyck Wij den Selven Committeren en Aerngesteld, gelyck Wy den Selven Committeren en Aenstellen mits desen, met Last en Maght, om Soo Wel d'ordinaire als extraordinaire gerigtsdagen te Respiteren, oock over Gerightelycke Soo Well als Extrajudiciale Acten te Sitten, en Sonsten in alles sigh te gedragen, als eenen Vroomen en Getrouwen Schepen toestaet en behoort; tot alsulcke Eynde hy aen ons, ofte onse gecommiteerde Sal hebben te Praesteren den behoorycken Eedt van Getrouwigheijt; Ordonnerende onsen Drossard, Righter, Rentmeester, en Voorts andere Onse bediende en gemeene Onderdanen aldaar den selven als Schepen onser Stadt Ter Borgh te Respecteren ende te Erkennen:

In Waerheyt Oirconde hebben Wy deze eygenhandigh onderteekent, en met ons aengeboren Hooghgraefflyck Segel becraghtigen Laten:

Op ons Slott S Heerenbergh den 24 Julij A^o 1732.

«was geteekent.»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern / L: S:

30-7-1732 **742** [*folio 219 recto*]:

Opt Request van Arent Döijs Pagter vanden Benthemsen Hoff, om op dit goet een Schuijrken te mogen timmeren

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Octrojeren en permitteren aen den Suppliant, dat hy op de plaats daer den Bergh gestaan heeft een Schuire Sal mogen timmeren, mits Conditie dat bij vertreck ofte andersints dese Schuijre gehouwden Sal Zyn aff te breecken, ofte deselve aen ons, onsen Nieuwen pagter naer ons genadigh believeen Volgens taxatie van onpartydige Meesters OverLaaten;

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 30 Julij 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm &c &c &c

9-8-1732 **743** [folio 219 recto]:

Commissie voor Derck Kleijvelt als Custos en Schoolmeester tot Millingen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Doen Kond en tuygen, dat opt Rapport aen ons gedaan van de bequaamheyt van Derck Kleijvelt, Wy uyt Cragt van ons Reght van Collatie denselven hebben aengesteld, gelyck Wy hem aenstellen mits desen voor Custer en Schoolmeester in onse Heerlickheyt Millingen met Last dat hij op de Kercke goede aght Sal Slaan, deselve Reynigen, op den Kerckendienst Letten, de Schoole Houwden en Jonckheijt onderwijsen, en voorts doen, wat eenen goeden Neerstigen Custer en Schoolmeester behoort te doen tot alsulcke Profyten Reghten en Emolumenten als daertoe Staan; Ordonnerende onsen Amptman en onderdaanen voorñ: Derck Kleijvelt voor Custer en Schoolmeester tot Millingen aen te nemen, t Erkennen en te Houwden, onse Revocatie Edogh voorbehouwden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9 Augusti 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh [tussengevoegd: en] Hohen Zolleren / L:S:

9-8-1732 **744** [folio 219 recto en verso]:

Ordre aen den Rigter Herman: Bosboom om de gewesene Sententie Contra eenige Delinquenten tot Borgh met alle Regts middelen ter Executie te doen stellen.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Gisteren ons eerst terhanden gestelt Zynde Copie van Sententie in Causa Fiscii Contra eenige Delinquenten tot Borgh over Swaere gepleegde Excessen in dato den 14 Febr~ 1731. door onpartydige Regts geleerden in Contumaciam geweest, en by den gerigte gepronuntieert; en Willende dat de Justitie en goede politie naer mogelykheyt Worde gehanthaafft; ende de gepleegde groove excessen andere ten Exempell gestrafft; ordonneren en beveelen onsen Seer Lieven getrouwen Rigter Hermannus Bosboom; dat die gewesene en gepronontieerde Sententie met alle bedenckelyke Regts middelen ter Executie Sal doen Stellen;

Ende alsoo de Magistraet onser Stat Borgh eijgener autoriteyt ende als Selffs magtigh Veele jaren Herwarts de Stats Breucken hebben geslight ende ontfangen, Sonder daer van aen ons de minste Kennisse gegeven, Veel Weyniger Reeckeninge des Wegen gedaan te hebben, en Sulx is Streckende tot merckelycke Praejuditie van onse Hooge Jurisdictione en gerechtigheijt; Soo ordonneren en Lasten aen voorñ: onsen Rigter en Magistraet, dat alle de Breucken Reeckeningen ten aller eersten sullen opmaaken, en binnen Ses weecken aen ons Overbrengen en bereeckenen; ofte dat Wij bij naerLaetigheijt Soodane Middelen Sullen beraemen, als tot Conservatie en Maintenuen van ons Hoogh en Gerechtigheyt Sullen bevienden en behooren:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh Den 9 Augusti 1732.

«Onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren

L:S:

21-8-1732 **745** [folio 219 verso]:

Commissie op Wilhelm Helmigh, om op de Jaght ind~ Hoogheyt Wisch Opsight te hebben, en deSelve naer uytterste Vermogen te [doorgestreept: hebben,] defenderen tegens alle onberegte jagers.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo wij worden bericht dat onse Wiltbaane in onse Hoogheyt Wisch Seer wort beschadicht, door dien Niemand van onsent Wegen Opsighte daerop is hebbende, Soo hebben genadigh Last gegeven en Geauthoriseert Gelyck wij oock doen Hiermede aen Wilhelm Helmigh om onse jaght in voorsz~: Hoogheyt naer Vermogen te defenderen en te bevryden tegens alle Vrembde en onGerechtigde jagers; oock op Bequamen tijt Patrysen en Hasen te Vangen ofte Schietende, ende de Selve aenstonts op ons Slott Ulfft aen onsen Borghgreeff uyt te Leveren, om deselve by dienst tot onse Hoffhouwdinge aenstonts Overgesonden te Worden; en Sal aen niemant anders eenige Patrijzen, [doorgestreept: ofte] Haesen, ofte ander Wildt mogen Leveren ofte vercoopen, nogh oock met ymant anders int jagen onbereghticht Zynde, Dissimuleren mogen bij Poene van 20 guldens, en daerenboven als eenen Meijneedigen gestrafft te Worden; Waeromme van sigh getrouwelyck te dragen, Sal praesteren den gewoonlycken Eedt in handen van onsen gecommiteerden; en Sulx voorgegaan Zijnde, Ordonneren aen alle Onse Officieren en onderdanen Voorsz~: Wilhelm Helmigh in Cas noodigh desen aengaende t'adsisteren alles bij provisie, ende tot onsen genad~: Revocatie:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 21 Augusti 1732.

«onderstont.»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

19-8-1732 **746** [folio 220 recto]:

Ordre voor den Borghgreeff Derck Scheers om eenigh Holt tot de Molens in de Hoogheyt Wisch met de Bediendens van Syn Koninglycke Hoogheyt Van Brandenburgh uyt den twee Heerigen Hagen, en twee Heerige Alleé oft Graven Dyck bij het Hoff aen te Slaan.

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Ordonneren aen onsen Borghgreeff Derck Scheers, dat het Holt tot het noodige Spaandack op de twee Heerige Molens Soo tot Borgh als Varssevelt met de Bediendens van Syn Koninglycke Hoogheyt den Heere Prince en Marckgrave van Brandenburgh uyt den tweeheerigen Hagen by den Vogelhorst, als mede het Holt tot d'andere Noodige Reparationen van de voornoemde Molens uyt de twee Heerige Allee ofte Graven Dyck genaemt by het Hoff gelegen alles ingevolge Besteck en tot onsen Meesten Voordeel, Sal aenslaan en teeckenen; Waer naer onsen Borghgreeff Sigh onderdanigst te gedragen heeft:

Signat~: Op ons Slott S Heerenbergh Den 19 Augusti 1732:

«onderstontd»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

5-9-1732 **747** [*folio 220 recto*]:

Volmaght Voor de Heer Borgermeester en Dr Verheull, om den geeffden Daght tot Diedam te Respiteren en als gecommiteerd~ de Verpondings Reeckeningen aff te hooren en mede te teekenen etc~:

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kondt en tuygen mits [*sic*] dat Wij hebben geauthoriseert en gecommiteert Sulx doende Cragt en mits desen den WelEdelen en Hoogh geleerden onsen Seer Lieven getrouwen Adriaen Verheull jur: utr: Dr Borgermeester der Stat Doetinchem, Advocaet Fiscaal onser Heerlickheeden Gendringen en Etten, om in onsen Name ende van onsent Wegent Erschynen op den Geeffden daght onser Heerlickheit Diedam en aldaer de Reeckeningen van Verpondingen mede aff te hooren, te Sluijten ende te teekenen, en Verder met de Samentlycke Heeren Geeffdens te Over Leggen, Voorte Nemen, en Resolveren alle t geene ten meesten Voordeel van t Ampt onser Heerlickheit Diedam Sullen Ordeelen te behooren, ende deswegen alles te doen ende te Laten, t geene Wy Selffs Praesent Zynde, souwden Connen, Mogen, en Willen doen; Beloovende voor goet en Van Waerde te Houwden alle tgeene door onsen gecommiteerden in deesen Sal worden gedaan, en hem in alles t'Indemniseren:

des t oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons aengeboren Hooghgraafflyk Segel doen becraghtigen op ons Slott S Heerenbergh den 5^{en} Septembris 1732.

«onderstont.»

L:S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

8-9-1732 **748** [*folio 220 verso*]:

Ordre voor den Krib en Werckbaas J: Dorman om al het Holt tot de Kribben en Wercken Syn Hooghgraeff~: Excellentie toestendigh ten meesten Profijte in te Koopen en in de Kribreeckeningen in te brengen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Ordonneren aen onsen Lieven getrouwen Kribbaas Dorman, dat tot alle onse Wercken Soo tot Pannerden Millingen Oghten Randwyck etc~: Het noodigh Holt Paalen en andersints tot ons meeste Profyt Sal hebben In te Koopen, en in de Kribreeckening Inbrengen, Mits dat hy nogtans int Koopen onse Pagters, Soo goeden Koop als andere gevende, Sal hebben te Praefereren; Ordonneren Verders, dat voorñ: onsen Kribbaas mede opsight Sal hebben op den gemeenen Ampts dijck om de Blocken die aen Ons Privative toekomen Selffs Waerte nemen, en op Syn tyt Sonder versuijm te maaken, en Schouwbaar Leveren:

Signatum op ons Slott S'Heerenbergh den 8 September 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

10-9-1732 **749** [*folio 220 verso*]:

Collatie van de Vicarie tot Millingen op den persoon van Frederick Dibbets Soone van Gerrit Dibbets.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo ons is bericht geworden, dat de Vicarie in onse Kercke tot Millingen tot onse Collatie Staande eenigen tyt is Vacant geweest, Soo ist, dat Wy als Wettigen Collateur der voorsz~: Vicarie op ingecomene Recommantatie daarmede begnadigt hebben, gelyck Wij daarmede begnadigen Geven en Confereren mits desen aen Frederick Dibbets, om de Selve aenstonts te aenvaerden ende te Gebruijcken, ende die Renthen daer van tot voortsettinge Syner Studien te heffen ende te genieten; Soo nogtans, wanneer hy de Selve Sal hebben geabsolveert ofte Komen te Verlaeten, dat ons daarvan tydelyck te Vooren Sal hebben t'adverteren, ten Fine Wij /: voorschreve Vicarie Wederom tot onse Handen Vervallende :/ aen ijmant anders genadigh Confereren Connen; ordonnerende onse Bedienden, ondersaeten, en andere Requirerende den voorsz~: Fredrick Dibbets in dese Qualiteit alle Hulpe en Bijstant te Verleenen:

Gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 10 7bris 1732.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

22-9-1732 **750** [*folio 221 recto*]:

Ordre aen de Vrouwe Weduwe Spekeslager over het voldoen van een ordonnantie van 600 gulden

Wij Frans Wilhelm

Alsoo Wij niet gewoon Syn met Patientie aff te Waghten tot dat het aen de Weduwe Spekeslagers gelegen Komt die aen ons uyt derselver ontfancken Competerende en geordonneerde Penningen te Voldoen, Soo ist dat Wy mits desen ordonneren en beveelen /: en Sulx bij Cassatie van die aen haer gegeven Volmaght de dato den 18 Febr~ 1730 :/ die op den 18 augusti deses jaers 1732. geordonneerde Ses Hondert guld~ in tyt van tweemaal 24 uren te voldoen, opdat wy niet genootsaakt Sullen Syn andere Convenabele Middelen te Gebruyken:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh Den 22 Septemb~: 1732.

«onderstont» / Frans Wilhelm &c

24-9-1732 **751** [*folio 221 recto*]:

Ordre en Bevell aend~ Heere Lantdrost van Marle Wegens het apprehenderen en aenhouwden van alle vagabonden Ledighgangers. &c~:

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo ons Dicwils ter ooren Komt, dat sigh Vagabonden en Ledigh gangers aen de Huijsen buyten de Molenpoort onser Stadt S Heerenbergh tot Stockum, als mede op de Prabstdye tusschen Elten en S Heerenbergh gelegen, souwden ophouwden; het Welck Directelyck is Strydende tegens de placaten van den Lande; Soo Ordonneren en Beveelen Hiermede Wel Ernstlyck aen onsen Seer Lieven en getrouwen Peter Christian van Marle Lantdrost onser Graeffschap Bergh, dat Syn

uytterste Vlydt Sal aenwenden en besorgen, dat die voorñ: Vagabunden en Ledigh gangers, welke Sigh buyten voorsz~ Molenpoort ofte tot Stockum Ophouwden Worden geappraeheendeert, deselve wegens haer geboorte plaetse en KostWinninge Examineren, en vervolgens daermede handelens Ingevolge het Recht en placaten deser Landen; Dat oock aen den Heere Amptman tot Elten, als mede aen de Administrateurs van de Jurisdicte der voorñ: Praebstdye de Noodige Kennisse Sal geven en Versoecken, om gelyckerhand de Noodige ordres te Stellen tot het apprehenderen van die Sigh aldaer onthoudende LantLoopers en [*enkele onleesbare letters, veranderd in:*] Ledighgangers; alsoo de Veijligheyte Ruste en Welvaeren vande Ingesetenen onser Voorgem~Ite Graeffschap Bergh hier aan ten uijttersten is gelegen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 24^e 7~bris 1732.

«onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

25-9-1732 **752** [*folio 221 verso*]:

Ordre voor de Respective Rentmeesteren om Haere Reeckeningen over den Jare 1731. voor Martini vaerdigh te hebben, ende de noodige Borgtogt voor hare ontfancken mede te stellen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onse Seer Lieve getrouwe Ferdinand Philip van der Veecken Rentmeester Inden Bylandt de vrouwe Weduwe Spekeslager administrerende de Rentampten onser Heerlickheeden Gendringen en Etten, en Hoogheyte Wisch, Johan Hendrick Verheijen Rentmeester onser vrij Heerlickheyte Boxmeer dat haere Respective Reeckeningen Over den jare 1731. ten aller eersten Sullen vervaerdigen, en paraet houwden, om op Sti Martini naestcomende te Connen affgehoort worden; en alsoo Wij voor Lange aen deselve hebben geordonneert haere Respective ontfancken tot onsen genoegen naer behooren te Verborgen, ende die acte van Borgtoght t'onser Cancellarij overtebrengen; Welcke onse ordre tot dato deses niet gepareert ofte Aghtervolgt Zijnde; Soo Lasten en Beveelen Noghmaals aen deSelve, dat Sonder eenigh Dilaj ofte Versuijm haere ontfancken naer behooren Sullen Verborgen en d'acten van Burgtogt als dan mede Overbrengen op poene van onse dedignatie, en dat Wij daerinne naerder Sullen Weeten te Versien, Soo als Sullen Oordeelen te behooren:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 25^e Septemb^r: 1732.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

27-9-1732 **753** [*folio 221 verso*]:

Ordre en Placaet wegens het torffsteecken en vervoeren van den Selven op Vremde Plaetsen uyt den Peel van Boxmeer en Ste Anthonis.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Belasten, bevolmagtigen, en Constitueren onsen Seer Lieven getrouwen Advocaet Bodinckhuijsen, om uyt onsen Name ende van onsent Wegen te doen arresteren en procederen tegens alle die uijttheemsche, die binnen onse Jurisdicte van Boxmeer en S^{le} Anthonis Torff Sullen Steecken ofte oplaaden, oock plaggen Steecken ofte oplaaden tot Sulcke boete en Straffen, als by ons daer op by Placaet gestatueert Zijn; [*renvooi*: en sal den torff die door buytenheimsche en namentlyk die

vant Leecker binnen onse Jurisdicte gestooken Sal Vienden ten overstaen van den Gerigte Wegh Laten halen, en tot Boxmeer publicquelyk Verkoopen; Waer van onsen Seer Lieven getrouwen gesubst^{en} Lantschrijver Hengst de Penningen Sal ontfangen, en doen bewijs en Reliqua.] beloovende voor goet ende van Waerde te Houwden alle tgeene bij onsen Fiscaal en geconstitueerde Sal worden gedaan, met belofften van hem in en over alles t'Indemniseren;

In teecken der Waerheijt hebben Wij dese onderteeckent, en met ons Hooghgraefflyk Segel becraghtigt: gedaan op ons Slott Boxmeer den 27 Septembr~ 1732.

«Onderstont» / L.S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

27-9-1732 **754** [*folio 222 recto*]:

Placaet dat geen uytHeimsche eenigen torff op het Territoir van Boxmeer en Ste Anthonis Sal mogen Steecken, oock dat de Selve geen en torff van de Ingesetenen Sull~mogen Koopen noghte vervoeren etc~:

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kondt ende te Weeten, dat alhoewel bij Placaten bij onse voorsaat, ende Wel Specialyk by Syn Excellentie Grave Albert van den Bergh Vry Heer tot Boxmeer Onsen Overheer en Grootvader Hoogh Loff~ Memorie &c by een ordonnantie en placaet onder andere de Dato den 12 April 1630. [*doorgestreept*: heeft] is verboden, dat niemant Woonende buyten de Jurisdicte van Boxmeer en S^{le} Anthonis van de Ingesetenen torff Sal mogen Koopen, en met hunne eijgen Karre vervoeren, Egter die placaten gegeven, op dat onse getrouwe onderdanen int toecomende van geen en Brant souwden beroofft worden, Illusoir worden gemaekt door een Veel Arger middel en Praetext, dat de Buijten Heemsche binnen de Limiten en Paelen van onse Jurisdicte van Boxmeer en Ste Anthonis den torff Selffs Komen Steecken, ende met hunne Karren vervaeren buyten ons Territoir; om Welcke Quaet aardige gevolgen te praevenieren, en de groote onvermydelycke Schaade van onse getrouwe onderdanen voor te Koomen; Statueren en Verbieden hiermede, dat geen Buijtenheimsche buijten onse Jurisdicte Sigh ophouwdende binnen onse Jurisdicte van Boxmeer en S^{le} Anthonis eenigen torff Sal mogen Steecken Plaggen Houwen, ofte eenigen Torff ofte Plaggen Sonder distinctie, Wie dat denselven heeft gesteecken ofte gehouwen op hunne Karren ofte op ijmants anders Karre Sal mogen Laaden ofte Vervaeren, op poene dat alle Buijtenheimsche, die eenigen torff ofte Plaggen binnen onse Jurisdicte van Boxmeer en S^{le} Anthonis Sal Steecken ofte Houwen, oock eenige torff ofte plaggen op Syn Karre ofte op ijmants anders Karre eenen Buyten Lantsen toe behoorende Sal gelaaden hebben ijder Reijse dat het Selve gedaan Sal hebben, Sal Verbeuren tien Specie Ducatons, ende dat de Karre en Peert met den torff van den Welcke d'oplaadinge geschiet, Sal Syn geconfisqueert; en ten onsen behoefte vervallen; Sullende d'overtredders daer voor gearresteert, en bij onsen Fiscaal tegens Hun geprocedeert Worden: Belastende aen onse Officieren dese Stiptelijc te doen naekomen, ende Op dat niemant van bovengem~Ite Placaet de Annii 1630. en van dese Ignorantie Sal Praetenderen, Sal het het Selve met dese onse Ordonnantie noghmaels ter behoerlycker Plaetse Worden gepubliceert en geaffigeert:

Signatum op Ons Slott S Heerenbergh den 27 Septemb~: 1732.

«onderstont.» / L.S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

20-10-1732 **755** [*folio 222 verso*]:**Collatie van de Pastorye van Diedam op den Eerw: Heere N Lamers.**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo den tegenwoordigen Pastor tot Diedam Syne Pastorije Aldaer door Impotentie heeft verlaaten, en noodigh Zynde, dat deselve door een ander bequame persoon Worde Bedient en waergenomen; Soo ist dat Wij verseeckert Zynde van de bequaamheijt geleertheijt en Neerstigheyt van den Eerw: Heer L: Lamers, denselven met voornoemde Pastorije begnadicht en begunstigt hebben Sulx doende Cragt en mits Desen, Versoeckende de Geestelycke Overigheijt hem daertoe te verLeenen behoorycke Acte van Institutie; en Beveelende aen onse Officieren en onderdanen den voorñ: EerW: Heer L: Lamerts voor Pastor te Erkennen, Respecteren, en Laten genieten alle Emolumenten en Profijten daertoe Staende:

In Waerheys oirconde hebben Wy dese eijgenhandigh geteekent, ende met ons aengeboren Hooghgraefflyk Segel doen becraghtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 20 October 1732.

«Onderstont.»

L: S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

20-10-1732 **756** [*folio 222 verso*]:**Ordre voor de H^r Rentmeester Johan Henrick Verheijen tot het vervaerdigen van Sijne Reeckeninge de A^o 1731. als mede tot het stellen van Sufficiente Gerightelycke Borg toght voor de administratie van Synen Ontfanck.**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Johan Henr: Verheyen, dat hij Syne Reeckeninge op aenstaende S^u Martini 1732. sal hebben aff te Leggen in handen van onse Seer Lieve getrouwe Heer Drossard de Raet, en Subst^e Lantschryver Peter Henghst deselve affgehoort Zynde; ten fine van Ratificatie Oversenden, als mede dat hij als dan mede Sal Praesteren soodane Sufficiente gerigtelycke Borgtale, als aen hem, ende aen alle onse Rentmeesteren al voor eenigen tijt is worden geordonneert, ende die Borgtale met de Reeckeninge aen ons Oversenden; ordonneren verder dat de Verkoopinge van het Houdt staande op ons goet Fridsbergh als mede alle andere Verkoopingen en Verpagtingen /: uytgesondert de jaerlyxe thiend Verpagtingen :/ die int toecomende van onsent Wegen Sullen gedaan Worden, dat Sulx op het Raethuys tot Boxmeer Sal geschieden; Synde dit onsen genadig~ Wille en begeeren:

Aldus gedaan op ons Slott S Heerenbergh Den 20 October 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

24-10-1732 **757** [*folio 223 recto*]:**Volmaght op de Heere Borgerm^r en Doctor Adriaen Verheull om den Geerffden dagh tot Gendringen te Respiteren, de Reeckeningen van verpondingen mede affte hooren te Sluyten en teecken en Het Reght tot het aenstellen van eenen Beurder van verpondingh uijt eene nominatie van drien te manuteren en bewaeren.**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Condt en tuijgen dat Wy geconstitueert, en volmaghtigh gemaakt hebben Sulx doende Cragt en mits desen den WelEdelen en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Adriaen Verheull der Beyde Reghten Doctor en Borgermeester der Stat Doetinchem en Fiscus onser Heerlickheeden Gendringen en Etten; om in onsen Name, ende van onsent Wegen te Compareren op den Geerffden dagh onser voorñ: Heerlickheeden Gendringen en Etten, en aldaer de Reeckeningen van Verpondinge mede affte hooren, te Sluyten ende te teeckenen, als mede om in Reguard van den vaceerenden Ontfanck van Verpondinge van voorñ: onse Heerlickheeden aen de Samentlijcke Heeren Geerffdens voorte dragen, datmen hoopt en verwaght, dat de Selve ingevolge accoort vanden 30^{en} Augusti 1656. over het aenstellen van den Beurder van verpondinge gemaakt met en neffens onse gecommiteerden tot Nominatie en Praesentatie van drie Suffisante en Bequame Persoonen Sullen treden, om daer uijt eenen by ons tot den Ontfanck van Verpondinge onser Heerlickheeden Gendringen en Etten gekooren en aengesteld te Worden, gelijk als met den Laetsten Beurder Oswaldt Janssen in dato den 21 Septemb^r 1720. oock geschiet is: Vastelyck betrouwende, dat de Respective Heeren Geerffdens dat geene t welck eens bij hun is goetgekeurt, alnu niet Sullen Contradiceren, ende indien Sulx tegens alle Verwagtinge mogte gebeuren, tot Maintenuue van ons Reght te Protesteren tegens alle t geene by welgemelte Heeren Geerffdens omtrent het aenstellen van eenen Beurder der Verpondinge tegens het geene Voorsz-: Sal worden gedaan en beslooten, en voorts van Costen Schaade en Interesse; Beloovende Voor goet Bundigh en van Waarde te houwden alle tgeene bij onsen geconstitueerden hier inne Sal worden gedaan, en hem in alles t'Indemniseren:

Des t'Oirconde is dese door ons eijgenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraefflyk Segel becraghtigt:

Op Ons Slott S'Heerenbergh Den 24 October 1732.

«onder Stont»

L: S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zolleren.

7-11-1732 **758** [*folio 223 verso*]:**Ordre aen den Amptman In den Bijlant Johan van Brienen, om alle voorvallende Breucken aen den Procureur Fiscaal Henr: van Aldenborgh aen te geven.**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Wy tot Procureur Fiscaal onser vrij Heerlickheyt den Bylant Millingen Pannerden &c hebben aengesteld den Procureur Henrick van Aldenborgh; Soo ordonneren en beveelen aen onsen Lieven getrouwen Johan van Brienen Amptman, Rigter, en Dijkgraaff onser voorñ: vrij Heerlickheyt den Bylant, dat alle voorvallende Breucken hoedanigh die oock mogen Weesen, aenstonts aen voor-

noemden onsen Procureur Fiscaal Sal bekend maaken, ende geene van de Selve Slighten Sonder des Selffs VoorWeeten en Kennisse, waernaer voorñ: onsen Amptman Sigh onderdanigh te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 7 Novemb^r: 1732.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

10-11-1732 **759** [*folio 223 verso*]:

Magistraets Veranderinge der Stat S Heerenbergh.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Aen ons onderdanigst door onse Borgeren en In woonderen onser Stat S'Heerenbergh Overgegeven Zynde de Nominatie tot Magistraets Persoonen Over voorñ: Stadt aenvangende met S^l Martini 1732. en expirerende op S^l Martini 1733. en by Requeste Versoght, dat Wy daer uyt de Selve Magistraet genadigst gelieffden te Eligeren; Soo Ist, dat wy de Magistraet van voorñ: onse Stadt S Heerenbergh met S^l Martini 1732. aenvangende en met S^l Martini 1733. eyndigende, hebben aengesteld gelyck aenstellen Cragt deses Namentlyck tot Rigter Johan van Huet, tot Borgermeester Johan Diederick van der Upwigh ontfanger van de Convoyen en Licenten en tot Schepepen Johan Boelant Jacobus Snoeck en Abel Abelen:

In Waerheijts Oirconde hebben Wij dese eijgenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraeff~: aengeboren Segel doen becragtigen:

Op ons Slott S Heerenbergh den 10 Novembris 1732.

«Onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-11-1732 **760** [*folio 224 recto*]:

Ordre aen den Amptman Johan van Brienen Wegens het SchaepSchott oft Schuire op de Peppele Weyde tot Millingen Staande

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren en Beveelen aen onsen Lieven getrouwen Johan van Brienen Amptman en Rigter onser Vrij Heerlickheit den Bylant, dat aen Roeleman Arentze ofte wel den eijgenaer van het Schaepschot ofte Schuire op de Peppelen Weyde Staende ~ Sal doen aenseggen gerigtelyck, dat het Selve Schaepschott ofte Schuire Binnen den tyt van veertien dagen a dato Insinuationis Sal doen affbreecken, Removeren en Weghaelen, Sullende in Cas van Nae Laetigheijt des Wegen Soodane Dispositie gemaakt Worden, als Wy te Raede Sullen Vienden, en Sal voorñ: onsen Amptman van het gepasseerde Ons onderdanigh berigten.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 24 November 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-11-1732 **761** [*folio 224 recto*]:

Op het Req^{te} van Berent Hendrix om een Huysje op de gemeente tot Diedam te mogen Setten.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Accorderen en Permitteren aen den Suppliant, dat een Kleyn Huijsje ofte Hutje op de gemeente onser Heerlickheit Diedam Sal mogen nedersetten, mits Egter Sulx tot geen beswaar van onse gemeente Verstrecke; dat daer van het behoorycke Rookhoen Jaerlyx Sal betalen, de gewoonlycke Diensten Doen, en het aen ons altoos Sal vrijstaen het Selve Hutje oock op de minste Clagte te doen Removeren en affbreecken; Waer naer Sigh Suppliant onderdanigh te gedragen heeft:

Signatum op ons Sloth S Heerenbergh den 24 Novemb~: 1732.

«Was geteeckent» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

27-11-1732 **762** [*folio 224 recto en verso*]:

Commissie voor Jan Grob als opsiender van de Ryswarden tot Pannerden op de Waal en doorsnydinge

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kond en tuijgen dat Wy hebben aengesteld gelyck Wy aenstellen Cragt deses tot opsiender van onsen Pannersen Lobbersen Rysward en Paetstock aen de nieuwe Cribbe over de Griffte op de Waal, als mede van ons nieuw bevaeren Landt in de Wahll tegens den Kijffwardt tot Pannerden den persoon van Jan Grob, om onsen Kribmeester en Wartgreeff in alles t adsisteren en aen de Hant te gaan, ende voorsz~: onse Rijswarden bij dage ende by naght met de uijtterste Vlijdt, Vigilantie, ende getrouwigheijt Waerte nemen en op te Passen, Dat Wij in deselve ofte Elders, waer het ook Weesen moghte niet Worden beschaedight door Steelen van Hout ofte andersints, De Quaetdoenders Sonder onderscheyt ofte ConniVentie bij verlies van Synen Dienst terstont aen ons ofte Officiers aenbrengen en Bekent maaken; gelyck ook verpligt sal Wesen alle tgeene eenigsints tot onsen Schaade en naedeel, Souw Kunnen Verstrecken, daer van aen ons Sonder eenigh Insight getrouwelyk Rapport te doen; In Absentie van onsen Krib baas het gesneeden Houdt van yder arbeijder alle Avonden op tellen, en aen den Selven aengeven den Naem van den Arbeyder, en het getall van het gesneden Houdt, om daerinne geen abuijs te hebben; als mede Sal gehouwden Zijn wel op onse jaght gerechtigheyt te passen, dat daerinne door niemant Wie het oock Zij met Snaphanen ofte met honden magh worden gejaagt, ende daer door het Wild gevangen ofte beschadigt; de Overtreeders van dien aenstont bekend maaken; Ook Sal gehouwden Syn goede opsigt te nemen op onse Aerd aecken en Vlieger dat die niet onordentlijk gebruijkt, nogh Stilliggende door ijsganck ofte andersints beschadigt worden, ende vorders in alles niets uytgesondert, ons Profyt Soecken en Schaade Keeren; Waertoe Wij Vastelyck Vertrouwen Dragende; hebben aen den Selven voor soodane moeijten en Devojren voor een Jaerlyx tractement toegelegd de Summe van Vijff en dartigh guld~ Hollants, Sonder ijts anders ofte meeders, wat name het oock hebben moghte, tot onsen Laste te Kunnen Inbrengen ofte Profiteren, die hem onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester in den Bylant sonder onse Vernere genadige ordonnantie tegens Quittantie Sal betalen; oock Sal mede voor het aenbrengen van die geene, Soo Infractie in onse Jaght hebben gedaan, en die het Houdt in onse Rijswarden hebben beschadigt en affgesneeden uijt de boete daertoe Staande, voor ijder Reyse Profiteren een Specie Ducaton; ende van Sigh Wel en getrouwelyk in desen dienst te gedragen, Sal gehouwden Zyn den Eedt van

trouwe uijt te Sweeren; Ordonnerende Dien volgens aen alle onse Officieren en gemeene onderdaanen hem Jan Grob voor onder opsigter van voorñ: Rijswarden en Jaght tot Pannerden t'Erkennen, alles Edogh by Provisie, en tot onsen Wederseggen, dat Wij ons Wel expresselyk Reserveren Sonder gehouwden te Zijn daer van de Minste Redenen te geven:

Signatum op ons Slott S'Heerenbergh den 27^{en} Novembris 1732.

«Onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

± 24-11-1732 (?) **763** [*folio 225 recto*]:

Ordre voor den Rentmeester Henr: Verheijen Wegens de Leverantie aldaer; tot Boxmeer

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Johan Henrick Verheijen Rentmeester onser vrij Heerlickheyt Boxmeer, dat hy de Ingesetene van onse voorñ: vrij Heerlickheyt, die aen ons Hooghgraeff~: Huys Bergh [*:het laatste woord is onderstreept*] tot noghtoe Leverantie hebben gedaan, als in Specie Godtfrid van Dijck, Genon en andere, sal hebben te Waerschouwen, dat Zy bij verlies van Hare Leverantie in Absentie van ons, ende van onse Hoffhoudinge niet het minste aen Wie het oock magh Wesen, tot onsen Lasten Sullen Laten UijtVolgen Sonder een briefje van Syn Ed: eygenhant, Welcke Brieffkens bij yder Post van Leverantie met de Reeckeningen Sullen worden Overgegeven; oock Sal Voorñ: onsen Rentmeester daer van Nette Annotitie houwden, door Wie de Waeren gehaalt, en waertoe deselve gebruikt Zijn; Sonder het Welck int toecomende geene Reeckeningen Sullen worden Voldaan; Vorders aen Mr Hagens, onsen Borghgreff, Klaas Nab, Portier, en alle die geene, die in onsen Naem waeren haalen, Serieuselyck Waerschouwen, dat Zij op verlies van hare diensten geen waeren van wat Name die oock mogten Weesen op onsen Naam Sullen Haalen Sonder een briefje van den Rentmeester als Vooren te Hebben:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den [*datum niet ingevuld*] Novemb~: 1732.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

28-11-1732 **764** [*folio 225 recto*]:

Augmentatie van Gage voor den Molenbaas Gerrit Schetters van twintigh guld~ Hollants.

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Hebben de Jaerlyxe Gage Van Gerrit Schetters onsen MeulenKnecht Op de Molen onser vrij Heerlickheyt Boxmeer ten opsigte van Syne goede diensten en getrouwigheijt verhoogt en vermeerdert gelyck Wy vermeerderen in Cragt deses met eene Summe van twintigh guld~ Hollantsch jaarlijx, beginnende met den jare 1733.

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh Den 28^{en} Novemb~: 1732.

«was geteekent»

Frans Wilhelm.

6-12-1732 **765** [*folio 225 recto en verso*]:

Collatie van de Custerije der vrij Heerlickheyt Boxmeer op den Seer Eerw: Pater Pontianus a Sancto Prospere

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kond en tuygen, alsoo de Custerije onser vrij Heerlickheijt Boxmeer door de doot van den Eerweerdigen Pater Francus à Sancto Johanne Comt te vaceren, ende aen ons daarvan de Collatie Competeert; ende Verseckert Zijnde van de Bequaemheyt van den Eerweerdigen Pontianus à Sancto Prospere, soo ist dat Wy die Voorsz~: Custerije genad~: geconferereert hebben aen den Selven, gelyck Confereren Cragt deses, hem aenstellende tot Custos onser vrye Heerlickheyt Boxmeer, met alle soodane Eere, en Profijten, als daertoe van Outz gestaan, en Syne Praedecesseurs met Recht genooten hebben, mits dat hy alles SorghVuldiglyck Sal doen, Waertoe eenen goeden Custos Verpligt is; Belastende alle die geene, die Sulx aengaet, hem daer voort'Erkennen en Respecteren:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den Sesden decemb~: 1732.

«onderstont»

L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

13-12-1732 **766** [*folio 225 verso*]:

Ordre voor den Drost verheull om Copie authentique van de affgehoorde en geslotene diaconye en [doorgestreept: Kercken] Armen Reeckeningen tot gendringen over te Senden.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo onsen Drossard onser Heerlickheeden Gendringen en Etten Everhard Verheull by die Diaconye Reeckeningen is praesent geweest, [*doorgestreept: en*] daer overgeseten en die Selve affgehoort heeft; Soo ordonneren en belasten denselven hiermede, dat van alle die gedaane affgehoorde en geslootene Reeckeningen van den Armen ofte Diaconye ten aller eersten Copie authentique Ons sal Oversenden Waer naer Sigh onderdanigh te gedragen heeft:

Signat~ Op ons Slott S Heerenbergh den 13^e Decemb~: 1732.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

14-12-1732 **767** [*folio 225 verso en 226 recta*]:

Volmagt op de H' Doctor van Dockum om den geerffdens dagh tot Gendring~ de Kercke tot Gendring~ Raakende te Respiteren en Waerte Nemen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kondt en tuygen, dat Wij in de beste en bestendigste Forme Regtens geconstitueert en Volmagtigh gemaakt hebben Sulx doende in Cragt ende mits desen den WelEd: en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Peter van Dockum jur: utr: d' Lantschryver onser graeffschap Bergh en onses Huijses ordinaris Raet Advocaet, om in onsen Name ende Van onsent Wegen te Compareren op den geerffden dagh onser Heerlickheeden gendringen en Etten en aldaer met de Samentlycke Respective Heeren Geerffdens te Confereren te Resolveren, en soodane Convenable Midde-

len te helpen beraamen en voor de Hant te Nemen, die bequaam Sullen Weesen om de Gendringse Kercke van den Totalen Ruin te beschermen, ende den buytenSporigen Praedicant /: die Sigh niet ontsien heeft onsen, en der Samentlycke Heeren geerffdens Volmagtiger in het Volle Gendringse Gerigte te Injurieren :/ tot beter Reden te Brengen, ende voort alles te doen, tgeene Wy Selffs Praesent Zynde Souden Konnen, Mogen, en Moeten doen; Beloovende voor goet Bundigh en van Waerde te houwen alle tgeene by onsen geconstitueerden Hierinne Sal worden gedaan, en hem in alles te Indemniseren:

des t oirconde is dese door ons eijgenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraefflyk Segel becraghtigt:

Op ons Slott S Heerenbergh den 14 Decembr~ 1732.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

14-12-1732 **768** [*folio 226 recto en verso*]:

Verkoop vant Huys en getimmer Opt Spelde goet Staande

Wij ondergeschrevene Jan van Remmen en ijtjen Bannincks Eghte Luijden Bekennen hiermede aen Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c onsen genadigen Heere VerKogt te hebben Sulx doende in Cragt en mits Desen Ons Huijs en getimmer op Hooghemelte Syne Hooghgraeff~: Goet het Speldegoet genaemt en in de Boerschap grooten Aeswyn gelegen, Staende; en Sulx voor vrij eijgen Allodiael Erff en goet met geenerhande als alleen ordinaire Heeren Lasten; beswaart, ende dat voor eene Summa van drie hondert gulden Hollants, Welcke 300 gulden Wij op genadige ordonnantie van Hooghemelte Syne Extie by den Heere Lantrentmeester Zumkleij aen die door ons Verschuldete Pagtpenningen Sullen Corten; mits Conditie nogtans, dat In vall het voorñ: getimmer /: twelck tegen aenstaenden Lenten tyt wederom op Nieuw Sal worden opgenomen en getaxeert :/ hooger, ende tot meerdere Summe mogte gewaerdeert Worden, dat Soodanige meerdere Penningen door meer Hooghge~lte Syne Excellentie aen ons sullen worden betaalt, ofte dat wy die aen onse Paght Sullen mogen Kortten: Beloovende Wy Eghte Luyden voorsz~: Syn Hooghgraeff~: Excellentie aengaende dit Huijs te Vryen ente Waeren jaer en dagh, als Erffcoops Reght is; tot dien Eynde verbienden Wij onse persoonen en goederen gereede en ongereede geene uytgesondert ter Judicature van allen Heeren Hoven, Righteren, en gerigten, ende in Specie den WelEd: Hove Provinciaal van Gelderland; met verdere beloffte, dat Wy op genadigh bevell van Hooghgedagte Syn Excellentie de gerigtelijcke opdracht van dit meergenoemde Huijs op onse Kosten Sullen doen:

des t'oirconde is dese by ons Egte Luijden Eygenhandigh onderteekent:

Actum S Heerenbergh den 14 Decemb~: 1700. en twee en dartigh :#:

was onderteekent

Jan van Remmen

Dit is [*plusteken*] Jtjen Bannienck haer eygen Maerckt:

Jan Poor als getuijge.

19-12-1732 **769** [*folio 226 verso*]:

Commissie van de Magistraets Veranderinge der Steede Dixmude op den persoon van d~ H' Griffier N: Thorus.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Wij jegenwoordigh niet dienstigh ordeelen van hier ijmant tot onse Steede en Heerlickheyd van Dixmuden te Committeren, Om de Magistraet aldaer aenstaende Maij te Veranderen; Soo ist, dat Wij volcomentlyk Verseeckert Zijnde, dat onsen Seer Lieven getrouwen Griffier N: Thorus de Borgeren van voorñ: Steede haer Profyt Sal Soecken, hem authoriseren en Bevolmaghtigen Cragt deses, omme in onsen Name ende van onsent Wegen de Magistraet voor dit Loopende jaer aenvangende met Maij en Expirende [*sic*] met Maij 1700. en Vier en dartigh te Nomineren en aente Stellen, ende daeromtrent te doen ende te Laten, als eenen getrouwen Commissaris toestaat te doen; hem vooral Recommandeerende de bequaemste voor de onbequaemste te Praefereren;

In teecken der Waerheyd hebben Wy dese onderteekent, en met ons Graefflijck Segel becraghtigt:

Op ons Slott S'Heerenbergh den 19 Decembris 1732.

«Onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

20-12-1732 **770** [*folio 226 verso en 227 recto*]:

Commissie voor [dre, veranderd in:] drie Swygende Scholtus Plaetse tot Beughen op den persoon van Lambert Kesidonck.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo door het Overlyden van Gerrit de Kleijn onsen gewesenen Swijgenden Scholtus tot Beughen die Plaetse tegenwoordigh is Komen te Vaceren; ende Wy onderrigt Zynde van de Bequaemheijt en getrouwigheijt van Lambertus Kesidonck [*deze laatste naam is onderstippeld*]; Soo ist, dat Wij denselven Kesidonck aenstellen en Nomineren gelyck Wy doen Cragt deses tot onsen Swijgenden Scholtus tot Beughen met alle Soodane Profyten en Emolumenten als daer toe staan, en by Syne Antecesseurs altijt met Reght genooten en geprofiteert Syn geweest; Ordonnerende ende Beveelende aen alle onse Officieren, Bediendens, ende aen alle andere, die het moghten aengaen Voornoemden Lambertus Kesidonck voor onsen Swijgenden Scholtus t'Erkennen, en te Respecteren:

In Waerheyt's oirconde hebben wy dese onderteekent, en met ons Hooghgraefflijck aengebooren Segel doen becraghtigen:

Op ons Slott S Heerenbergh den 20 Decemb~ 1732.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

28-11-1732 **771** [*folio 227 recto*]:

Ordre aend~ Drost Verheull om eenen geerffden dagh wegens de Gendringse Kercke Uijt te doen Schrijven

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo het ten Hoogsten Nootsaeckelyck is, dat ten Spoedigsten eenen geerffden dagh in onse Heerlickheyd Gendringen, en wel in Specie over de Kercke Saacken worde gehouwd; Soo ordonneren en Belasten aen onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser voorñ: Heerlickheit, dat dien geerffden dagh toecomende Sondagh Sal doen Publiceren en vercondigen, ende de Samentlycke Heeren Geerffdens naer ouder gewoonte Convoceren, en de brieven van Convocatie Laten affgaan, [op, *veranderd in:*] om Op maendagh Zynde den 15 des aenstaende maents decembris binnen Gendringen te Compareren, en aldaer te beraemen en Voorte nemen, alle tgeene ten meesten Oirbaer en Dienste van het Ampt en Kercke Sullen oordeelen te behooren; Waernaer onsen Drossard Sigh onderdanigh te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 28 novemb~: 1732.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

29-11-1732 **772** [*folio 227 recto*]:

Renvers voorde H^r Rentmeester Vander Veecken dat in val de saecke Contra Roeleman Arentze voor den Provintialen Hove Litis Pendent, binnen een jaer niet mogte Vereffent sijn, hy als dan vant Restant vant Paght Sal worden ontslagen en des Wegen geabsolveert

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kond en tuijgen, dat in val die Saacke Contra Roeleman Arentse Pagter van eenige onser weyden en goederen tot Millingen, voordien Provintialen Hove van Gelderlant Litis Pendent en nogh niet Volkom~ affgedaan Zijnde; binnen een Jaer à dato deses nogh niet mogten geliquideert en Vereffent Zijn; Wij in soodanen Cas Wegens het Restant, Waertoe Wij debite mogten verpligt Zijn, onsen Rentmeester vander Veecken Sullen ontslaan, en hem deswegen Absolveren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 29e 9~bris 1732.

«Was geteekent.» / Frans Wilhelm.

4-12-1732 **773** [*folio 227 verso*]:

Octroij opt Regt van J^r Johan Wilh: van Pyl, Omme t goet Vondermans Acker te mogen Veralieneren en Verkoopen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octroijeren en permitteren aen den Suppliant, dat het Leengoet Hierinne Vermelt Sal mogen Veralieneren Verkoopen en transporteren, mits achtervolgende alle t geene naer Usantie van onse Hooghgraefflycke Bergse LeenKamer wort Vereijst; Ons, ende een ijder Sijn goet Reght voorbehouden:

Signatum op Ons Slott S Heerenbergh den 4. Decemb~: 1732.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

5-12-1732 **774** [*folio 227 verso*]:

Ordre aen den Drost Everhard Verheull de Joden tot Gendringen aengaande:

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Wy met misnoegen Vernemen, dat de joden David Abrahams, en de weduwe van Kerst Bergel haeren Verschuldeten tribuyt niet en betalen, niet tegenstaende verscheyde gedaane Aenmaeningen; Soo ordonneren onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickheeden Gendringen en Etten dat aen Voorñ: Jooden Sonder eenigh Versuym ofte Dissimulatie Sal doen aenseggen, dat haeren Verschuldeten Tribuyt aen onsen Secret: Abrah: de Both binnen 8 dagen volcomen Sullen Comen aenbetalen, ofte dat deselve aen Stonts Sonder de minste ConniVentie uyt onse Heerlickheeden Gendringen en Etten Sal doen delogeren en Vertrecken, en Soo voorñ: onsen Drossard dese onse Ordre niet Punctuelyk quame nae te Volgen, Sullen Wij Soodane Convenable middelen by derhant nemen, als tot het doen Pareren van onse Ordres Sullen bevienden te behooren, Waer naer onsen Drossard Sigh te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S'Heerenbergh den 5 Decemb~: 1732.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

20-12-1732 **775** [*folio 228 recto*]:

Commissie voor Ludolph Wilhelm Walraven als Custos en Schoolmeester tot Sambeek.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo doort Overlyden van Henrick van Limborgh Laetst gewesene Custos en Schoolmeester onser Heerlickheyd Sambeek, die plaetse is Comen te Vaceren, Waer van aen ons alternative en voor desen Keer het Reght van Collatie is Competerende; ende Wij ons verseekert houdende van de Bequaemheijt en Neerstigheyt van Ludolph Wilhelm Walraven, den Welcken Wy met de Survivance van dese Plaetse in dato den 21 Februarij 1731. alreede begnadicht hadden; Soo hebben Wij aen Voorñ: Ludolph Wilhelm Walraven voorsz~: Custers en Schoolmeestersdienst genadigh geconfereert, gelyck Confereren Cragt en mits deesen, met Last en maght van die Diensten aenstonts t aenvaerden, ende in alle Deelen Wel waerte neemen tegen alsulcke gerechtigheyt, Emolumenten, en Profijten, als daertoe Staan, en Syn Voorsaeten in die Qualiteyt met Reght genoten hebben; Versoekende alle Heeren Officieren, en ordonnerende aen onse onderdanen Voorseyden Ludolph Wilhelm Walraven Voor Custos en Schoolmeester tot Sambeek te Erkennen:

In Waerheys Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons aengeboren Hooghgraeff~: Segel becraghtigt:

Op ons Slott S Heerenbergh den 20 Decembris 1732.

«onderstont»

L: S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

5-1-1733 **776** [*folio 228 recto en verso*]:

Annus 1733.

Mensis Januarius.

Ordre aen den Drossard Verheull de Vagebond~ Ledighgangers en LantLoopers aengaende.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Wy onderdanigst bericht Worden, dat Sigh in onse Heerlickheyt Gendringen, en Wel voor-naementlyk aen de Bonte Brugge ophouwden eenige Fameuse Vagebonden Ledighgangers en LantLoopers, en Sulx is Streckende tot naedeel van onse goede Ingesetenen, en direct Strydigh tegens de Placaten door haer Hooghmogende die Heeren Staaten op dit Poinct geemaneert, Soo ist dat Wy Sulx Willende Versien, ende naer mogelyckheyt beLetten, daeromme Seer ernstelyck Ordonneren en beveelen aen onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull, Drossard onser Heerlickheijt Gendringen en Etten, dat hij alles op de Secuerste Maniere Sal aenleggen, ten eynde deSelve in handen van Justitie mogen geraaken, de onderScholten en genoegsame Manschap daer toe Ordonneren ende de Selve doen apprehenderen, en op ons Slott Ulfft gevanckelyk Inbrengen, oock van Syn bestellinge en Weder vaeren ons Onderdanigh berichten:

signat~: Op ons Slott S Heerenbergh den 5^e January 1733.

«Onderstont.»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

8-1-1733 **777** [*folio 228 verso*]:

Op het Request van Jan Spaan Scholtus tot Gendringen en Etten.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen den Suppliant, dat Sal hebben In te Leveren Nette Specificatie van Soodane Persoonen, die haere Verschuldete Dienst Haver en Gerven Weijgeren te Voldoen, en hoe Lange Jaren deSelve niet Voldaan Hebben, als Wanneer Wij daeromtrent Naer behooren Sullen Voorsien en Resolveren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 8^{en} Januarij 1733:

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

13-1-1733 **778** [*folio 228 verso*]:

Ordre aend~ H^f Fiscaal Hoevel Wegens de gesligte Breucken in de Graeffschap Bergh &c.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo aen ons tSedert twee jaren geene Reeckeninge van Breucken in onse Graeffschap Bergh gevallen is voorgekomen; Soo ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen O:P: Hoevel Advocaet Fiscaal onser Graeffschap Bergh, dat ten Eersten Sal vervaerdigen ende aen ons Overgeven eene Pertinente Lyste en Specificatie van alle Breucken gesligt, en ongeslight geene de minste

ujtgesondert, die in die tijt mogten gevallen Zijn, en Soo eenige mogten gesligt Zijn, aen ons bekent te maaken Wie die ontfangen heeft; Waertoe Wij ons Verlaaten:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 13 Januarij 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

21-1-1733 **779** [*folio 229 recto*]:

Remissie voor Willem Engelen Paghter van Orsouw Steede tot Pannerden

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

Hebben aen den Suppliant om Redenen Hierinne Vermelt voor de twee aenstaende Jaren te Weten 1733 en 1734. Jaerlyx genadigh geremitteert en Quijtgegeven tien guld~ Hollants, mits dat Syne nu verschulde Paght penningen ten eersten Sal betalen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 21. Januarij 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

21-1-1733 **780** [*folio 229 recto*]:

Remissie en Verminderinge van Paght voor Will: van Schriek.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Hebben aen den Suppliant uijt besondere genade en Redenen in desen vermeld Wegens de Verschulde en nogh aenstaende Paght van de Vlott Weyde voor de drie Laatste Pagtjaren te weeten 1732. 1733. en 1734. jaerLijx geremitteert en Quytgegeven de Summe van Drie pagt daalers alsoo, dat die genoemde Paght Voor gemelte drie Jaaren Jaerlyx met 32 Pagtdalers Sal Kunnen Voldoen, Waernaer onsen Seer Lieven getrouwen Lantrentmeester ZumKleij Sigh Sal hebben te Reguleren.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 21 Januarij 1733.

«Onderstont.» / Frans Wilhelm.

21-1-1733 **781** [*folio 229 recto*]:

Collatie van de Pastorije tot Ulfft Op den Eerw~: Heere Christianus Pluinissen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo doort affsterven van den Eerw: Heere van Heel in Sijn Leven Pastor tot Ulfft die Pastorije aldaer is Comen te Vaceeren, ende ons t Regt van Collatie daarvan is Competerende, ende Wij Kennisse hebbende Vande goede Gaven, Geleertheyt en Stigtigh Leven van den Eerweerdig~ Heere Christianus Pluinissen, den Selven tot Pastor van onse Heerlickheyt Gendringen en Ulfft hebben aengesteld gelijk Wy aenstellen Cragt en mits desen, om dese Pastorije aenstonts t'aenvaerden ende te Bedienen tot alsulcke Eere Profyten en Emolumenten, als daertoe Staen; Versoekende daeromme aen de Geestelycke Overigheyt aen voorñ: Heere Pluinisse te verleenen behoorlycke Acte van Institutie om voorseijde Pastorije te Bedienen; en bevelende aen onsen

Drossard Officiëren en onderdanen aldaer Voorsz~: Heer Pluinisse Voor pastor tot Ulfft t'Erkennen en Respecteren:

In Waerheyt's Oirconde Hebben Wij dese eijgenhandigh onderteekent en met ons aengebooren Hooghgraeff~: Segel doen Becraghtigen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 21^{en} Januarij 1733.

«Onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

24-1-1733 **782** [*folio 229 verso*]:

In eadem Forma Mutatis Mutandis ut hic ante Collatie gegeven van de Pastorije van S Heerenbergh op den Eerw~: Heer Gijsbertus Ronde

S Heerenbergh den 24^{en} Januarij 1733.

24-1-1733 **783** [*folio 229 verso*]:

Appostille op het Request van de Catholicque Gemeente van Gendringen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo wij met d'onvoorsichtigheyt gants niet gedient zyn, Soo ist dat Wy de Supplianten met haer Versoek van d hant Wijsen, ende de Selve Seer Welmeenend t Waerschouwen de Saack aengaende den Catholicquen Dienst tot Ulfft om alle moijelyckheeden Voorte Koomen, by het Oude gebruijck te Laaten:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 24 Januarij 1733.

«Onderstont» / Frans Wilhelm.

3-2-1733 **784** [*folio 229 verso en 230 recto*]:

Ordre voor de Heeren Griffier Thorus en Lieven Omme de Reeckeningen van de H^r Rentmeester Jacobus de Jonghe aff te hooren en te Sluijten etc. &c.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt en tuygen dat alsoo onsen Seer Lieven getrouwen Jacobus de Jonghe Rentmeester onser Steede en Heerlickheyt van Dixmude, door de Verre distantie van de Plaets en Moeyelycke Reijssen niet van Dixmuden alhier Kan Komen, om Syne Reeckeningen Affte Leggen, Wy daeromme gecommiteert en geauthoriseert hebben Sulx doende Cragt en mits desen onsen oock Seer Lieven getrouwe N: Thorus Griffier en N: Lieven Borgermeester onser Steede Dixmude, om in onsen Name ende van onsent Weegen aff te hooren, te Sluyten, ende te teecken en soodane drie Reeckeningen Van ontfanck en uijtgabe onser Domainen van Dixmuyden als voorñ: onsen Rentmeester de Jonghe over de Jaaren 1729. 1730. en 1731. Respective Op Kersavont Verschenen aen ons te Doen en aff te Leggen heeft, ende deswegen alles te doen en te Laten tgeene Wij praesent Zynde, Selffs Souden Cunnen en mogen doen met be Lofften Van Ratihabite en Indemnissatie als nae Reghten

In Waerheyt's Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, ende met ons Hoogh Graefflyck aengeboren Segel doen becraghtigen:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 3 February 1733.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

3-2-1733 **785** [*folio 230 recto*]:

Opt Request van d'Erffgenamen van Joost Ratstaek Tienspligtige Versoekende Remissie vant Beste naergelaten Pandt.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo aen ons uyt Hooffde van Thyns pligtigheyt van den OverLeeden Joost Ratstaek het Beste Pant uyt des Selffs naergelaten Boedel was Competerende, Soo hebben aen des Selffs Erffgenamen tSelve om Godts Wille alleenlyk voor dese Reijse genadigh geremitteert en Quytgegeven, mits dat de thynspligtige Sigh wederom aenstonts Sull~ Laten te boeck Stellen, en praestanda praesteren; Waerna de Selve, en onsen Lieven getrouwen Rentmeester der Hoogheyt Wisch Sigh onderdanigh te gedragen hebben:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 3 Februarij 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm

7-3-1733 **786** [*folio 230 recto*]:

Den 7 Maert 1733 aen d Erffgenamen van Willem grootschuijs oock tienspligtigh Zynde en tot Armoede Vervallen, om Godts Wille mutatis mutandis et in eadem Forma het Beste Pant geremitteert.

9-2-1733 **787** [*folio 230 recto*]:

Octroj opt Request van de Kinderen en Erffgenamen Van Wylen Frederick Bufflee en Oswaldina Crousen, om op de Hoffgoederen van Antoon vant Ryckevoort tot Verhaal Van 100 gls~ met Commer en Arrest te mogen Procederen.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octroyeren en Permitteren aende Supplianten, dat tot Verhaal van haere Regtmaetige Praetensie op de Hoffgoederen van Antoon vant Rijckefort met Commer eñ Arrest by Executie sullen mogen procederen, ende de Selve daer voor distraheren, mits achtervolgende alle tgeene nae Stijle van onse Boxmeersche Hoffhoorige Kamer Wort vereijst, ons, ende een yder Syn goet Reght voorbehouden;

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 9 February 1733.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

11-2-1733 **788** [*folio 230 verso t/m 231 verso*]:**Verbant en Obligatie van 7000 gls~ in Faveur van de Heer en Mr Wilhelm Reijnier Brantsen in Qualiteyt als Erfuytter en executeur van den Boedel van Vrouwe Susanna Nalida EverWijn Wed: van Gysbert Kloeck**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Verklaren in de Beste en Bestendigste Forme Leen regtens Volmagtigh te maaken ende te Consti- tueren, doende Sulx Cragt deses den Hopman Johan Verbeek neffens des Selffs Soon Seger Ver- beek, om Sampt en yder in het besonder van onsent Wegen te Erschynen voor den Heere Stat- houder van Leenen des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen, ende aldaer in onsen name te beKennen Wel en deugdelyck ontfangen te hebben van Mr Wilhelm Reynier Brantsen in Quali- teyt als Erfuytter van den Boedel en Executeur vant testament van Vrouwe Susanna Nalida Ever- Wijn Weduwe Gysbert Kloeck, ende dienthalven aen den Selven in Syne Qualiteyt ten Behoeve van den Selven Boedel, en testamentaire Erffgenaam van dien Wel en Wettigh Schuldigh te Zijn een onverdeelde Summe van Seven Duysent guld~ Hollants den gulden ad 20 stuivers gerekent, die Sullen Worden geemploijeert tot afflegginge van d'oude Schulden van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh; ende in Spetie van een Capitaal van 2000 gls~ ten behoeve van Hooghgem^{le} Huijs den 11 Octob~: 1708. van de Weduwe Ruelevinck genegotieert, als mede van een Capitaal van 5000 gulden oock ten behoeve van Hooghgem^{le} Huys den 12 Maert 1705: bij Gerard Hoppenbrouwer opgenomen; Daeromme te Renuntieren van de exceptien non numeratae et in Rem Versae Pecuniae; ende te beLooven om van voorn: Seven duysent guldens jaerlyx ende alle jaer voor Interesse te betalen Vier en een halff PerCento, Soo nogtans, dat deSelve betaalt Wordende binnen Drie Maenden nae den Verschijnsdagh, die Wesen Sall alle jaer den 22 Februarij, en voor het eerste jaer Verschenen Sijn den 22 Februarij 1734., alsdan sal cunnen worden volstaan met drie ende een halff PerCento, en in de betaeling te Continueren, tot dat dese Capitale Summa Sal Weesen affgeloscht, T Welck aen beyde Zijden Vrij Sal staan, mits dat de Denuntiatie een halff jaer voor den Verschyns dagh Respective gedaan Worde; Voorts mede te belooven, om de jaerlyxe Interessen, als oock het Capitaal Selffs bij affLegginge binnen Arnhem aen handen van den Crediteur Syn Reght hebbende, ofte Wettige Toonder der Obligatie Kommer vrij te betalen: ende voor dit alles tot een Speciaal Hijpotheecq te Stellen en te Verbienden d'Osselsche en Ijzen- voortse Tienden neffens den Zedamer Veltsen Tiend naest Braembt onder de Graeffschap Bergh gesitueert gelyck oock noch alle andere goederen, Soo onder de Selve graeffschap Bergh Syn gehoorende, en met de Voorsz~: Parceelen aen den Furstendomb Gelre en Graeffschap Zutphen Leenroerigh Zijn; en voort int generaall onse Persoon en goederen geene uijtgesondert, om daer- aen in Cas van misbetalinge Voorñ: Capitale Summe van Seven duysent gulden met alle de onbe- taalde Interesse Kost en Schaadeloos te Verhaalen Vry en Sonder eenige Kortinge van 14^e 20^e 40^e 50^e meerdere ofte Mindere penningen ofte van Wat Lasten het oock Souwde mogen Wesen, alreede op geVestigde Renthen ingevoerd; ofte naemaels by d' Edele Mogende Heeren Staaten des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen te Statueren; en boven dien ons te Verpligten, en Voorñ: gementioneerde Leengoederen daer voor oock te Verbienden, om alle Ses jaeren Prolon- gatie Ofte Vernieuwinge van het Consent van den Stathouder der Leenen tot dese Hijpothecatie Uyt te brengen met OverGiffte, dat indien daerin Versuijn mogte vallen, den Crediteur ofte Syn Reght hebbende, het Selve op ons Constituants Costen, die den Selven Crediteur, ofte Syn Regt hebbende Sal mogen Verschieten, en daernaey by d'eerste te betaelene Interessen Sullen Worden gerestitueert, Sal mogen doen, ende ten dien eynde VoorSoo Veel noodigh ofte Dienstigh eens voor al Volmagt op den Selven Crediteur, ofte Syn Reght hebbende te geven, met ordre aen onsen tydlycken Rentmeester onser Vrij Heerlickheyd den Bylant, dat hij Voorsz~: Interesse aen wel- gem~Ite Crediteur, Syn Reght hebbende, oft Wettige Thoonder deser Obligatie Promptelyck en per

Se Sonder [Vernere, *veranderd in:*] Verdere Ordonnantie Sal hebben te betalen, die gequitteert Zynde hem in Reeckeninghe Sullen Valideren nae behooren:

En eyndelyck tot naekominge van het gunt Voorsz~: onse persoon, de hier voor gestelde Speciale onderpanden en Verdere goederen te Submitteren aen de Judicature van alle Heeren Hoven, Rigteren, en gerichten, en Specialijck van den Hove Provinciaal van Gelderland, en met een Woort, om alles te doen, hetgene Wij Selffs Praesent Zijnde, Souden Cunnen ofte mogen doen, ofte naer Costume van de Provinciale Leenkamer eenigsints Vereijscht Worden

In Waerheys oirconde hebben Wy dese neffens twee manñ van Leen van onse Graefflycke Berghsche Leenkamer bij gebreck van Leenmannen des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen eygenhandigh onderteeckent, ende met Ons Hooghgraefflyk Segel, en der Selver Pitschappen doen becragtigen:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh Den 11 Februarij 1733.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zolleren.

L: S: / Abrah: de Both Leenman

L: S: / Derck Scheers Leenman.

[*in de marge:*] Deze 7000 gulden Syn ind'Reeckeninge vanden Secretaris de Both geslooten den 19 Decembris 1733. in ontfanck gebracht.

12-2-1733 **789** [*folio 231 verso*]:**Octroij opt Request van den H^r Lant Schryver Peter van Dockum qq^d**

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh

Octroijeren en Permitteren aen den Suppliant, dat hy tot Inninge van Syne twee Regtmatige Praetensien van Salaris en gedaan Verschott Op de Actie, soo d'Erffgenamen Van Wylen vrouwe Helena Arburgh universeele testamentaire Erffgenaam van de Heer Jan Schaub Contra Erffge- nam~ Dotzem met ons genadigh Consent op het goet Bijsterfelt aen ons Leenroerigh, en in onse Heerlickheijt Millingen gelegen in Martio 1728. hebben geinterponeert, ten Lantregten Sal mogen procederen, ons, ende een ijder Syn goet Reght voorbehoudwen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 12 February 1733.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

12-2-1733 **790** [*folio 231 verso*]:**Octroy voor gemelte H. van Dockum op ons voorsz~ Leengoet Bystervelt nae ordre Regten te Procederen.**

Octroyeren aen den Suppliant, dat op het Leengoet in desen Vermelt naer ordre Regtens voor het Effect van Sijne te VerWagtene Sententie ten Lantreghten Sal mogen procederen ons, ende een ijdermans goet Reght onvermindert:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 12 Febr~: 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

14-2-1733 **791** [*folio 232 recto*]:**Instructie voor Gerrit Henrix Onderholt van Pannerden.**

Eerstelyck Sal besorgen dat de Pagters van de goederen Syn Hooghgraeff~: Excellentie tot den Bergh toe be hoorende ingevolge de generale Pannersche Voor Waarden geen Strooij ofte Mest van haer gepagte goet Verbrenghen noch Verkoopen en indien Mogte bevienden die het Selve tegens vermoeden deden Sal deselve aenstonts /: Sonder ymant t ontsien :/ opt Hoogh Graeff~: Huys Bergh aen den Lantdirector Heer van Raeyhoff &c bekend maaken;

Maer om dat men Verneemt dat verscheyde Pagters van Syn Ex^{lie} &c veel eygen Erff, ofte Landerijen van ander eijgenaers in Paght hebben, als namentlyk den Heer Rentmeester Van der Veecken Rut Rutgers Ryck Cregtingh Arent Spaan, Ryck Cuijper, Jan ten Haeff, Gerrit Verburgh, Berent Tepperjaan Herman Goris en Henrick Fierkens, en dat het Strooij en mist van die eygene of gepagte Landerijen op het goet van Hoogstgem~Ite Syn Ex^{lie} wort gebraght; soo heeft Hooghgedagte Syne Ex^{lie} genadigh Resolveert om die Luyden niet boven Reden te beswaeren, dat de Selve haer mist op het derde jaer op haer eygen ofte van andere eygenaers gepagte Landerijen Sullen mogen brengen te Weeten dat de mist in de Ses Pagtjaren tweemaal van het goet Sal verbraght worden mogen; Edogh dat geen andere Paghters als dese bovengenoemde Sulx Sullen mogen doen, ende dat deselve /: buyten dese genadige Permissie :/ Sigh in alles nae de generale Pagts Conditien en voorwaerden Sullen hebben te Reguleren; Waerop Gerrit Hendrix ingevolge genadige Commissie van meer Hooghgem~Ite Syn Ex^{lie} &c goede Aghtinge Sal hebben te geven, dat daeromtrent int minste niet misdaan Wordt:

Signat~ op het Slott S Heerenbergh den 14 February 1733.

Ter ordonnantie van Syn Hoogh graeff~: Excellentie

Was get~: / F: Ant: Epele de Raeyhoff

14-2-1733 **792** [*folio 232 recto*]:

Den 14 February 1733. aen den Krib baas Joannes Dorman geordonneert om aen Derck Cleyvelt Custer tot Millingen tot timmeragie van een Huysken uyt de Wardt te Laten uijtvolgen een en een Vierdeel Vim Wardtholt, mits voorn: Cleijfelt het Snij en VaerLoon vant Voorn: Holt Betaelen Sall

16-2-1733 **793** [*folio 232 verso*]:**Ordre aen den H^r Rigter Hermanñ: Bosboom Raakende het apprehenderen van eenige Delinquenten tot Borgh.**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo het ten Hoogsten en volstreckt nootsaekelijck is, dat tot Maintenu van Justitie ende goede Politie de Sententie in Causa Fiscii Contra eenige Delinquenten tot Borgh over Swaere gepleegde Excessen, in dato den 14 February 1731. door onpartydige Regtsgeleerde in Contumaciam geweest, andere tot Exempel ter Executie worden gestelt en die gepleegde excessen naer behooren gestrafft; Soo ordonneren onsen Seer Lieven getrouwen Hermannus Bosboom Rigter tot Borgh, dat met de door ons toegesondene Manschap ende den Boode der Stadt, Waerbij Sigh Sullen voegen de Manschap van Syn Koninglijcke Hoogheijt daertoe gestelt op Woensdag naestcomende des Avonts Synde den 18 Februarij met de meeste Securiteijt en beste gelegenthey Sal doen Appre-

henderen den Capitain van de Jong gesellen tot Borgh, als aen dese delicten Mede Pligtigh, en geapprehendeert Zynde denselven tot nadre ordre voorsigtiglyck bewaeren, dogh voor alles Het Silentium des wegen houwden, en Vertrouwen, dat voorn: onsen Rigter onse ordre hieromtrent exactelijck Sal wetente observeren, en ter Contrarie doende, dat Wy den Quaden uijt Slagh op hem Sullen Verhaalen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 16 February 1733

<onderstont> / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

16-2-1733 **794** [*folio 232 verso*]:**Op het Request van d~ Erffgenam~ van Gerritje Vels tienspligtigh geweest Zijnde**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Om Redenen ons daertoe moveerende, hebben het Beste Pant uyt den naergelaten Boedel Van Gerritje Vels aen ons tijns Pligtigh Zijnde, en uyt Hooffde van Tijns pligtigheijt aen ons Competerende genadigh geremitteert, mits dat hare Kinderen in Val eenige heeft, Sigh wederom Laten als Thijnspligtige te Boeck Brengen:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh Den 16 Februarij 1733.

<onderstont.> / Frans Wilhelm.

16-2-1733 **795** [*folio 233 recto*]:**Octroij opt Req^t van Doct^r Peter van Dockum als hebbende Actionem Cessam van de Heer Advocaet De Man, en Procureur van Aldenborgh, om op het Leengoet Bijsterfelt tot Invordering van gedaan Verschott en Salaris ten Lantregten te mogen Procederen**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Octroijeren en Permitteren aen den Supp^t qq^{at}, dat tot Invordering van Syne Regtmaetige Praetensie van Verschott en Salaris op het Leengoet in desen Vermelt ten Lantregten Sal mogen Procederen; Ons, ende een ijder Syn goet Reght Voorbehoudten:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 16 Februarij 1733.

<onderstont> / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

26-2-1733 **796** [*folio 233 recto en verso*]:**Commissie op den Persoon Van Matthys Janssen van t Sant als Rentmeester tot Oghten**

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen te Weeten, en Certificeren Hiermede, dat Wy geconstitueert en Volmagtigh gemaakt hebben, Sulx doende Cragt en mits desen Matthijs jantzen vant Sant Scholtus tot Lijnden, om onse Reve-nués van Thynden Chijnsen Erffpagten Weyden, Veer tot Oghten t ontfangen, daarvan Qwitteren, en die Selve aen ons Verreekenen, alle onse gerechtigheeden aldaer voorstaan en maintaineren, ende Voorts, om uyt onsen Name ende van onsent Weegen te Compareren op alsulcke Successive

Voorvallende Schouwdagen in de NederBetuwe, en aldaer te Looven Voor soodanige Blocken Dijcks, als wij inden gemelten Ampte, ende onder die Schouwe aldaer Sijn hebbende, ende waer voor Wij alnogh Syn Lovende; Authoriserende onsen geconstitueerden, om daer van verklaringe op die Respective Blocken onder Oghten en Elders gelegen Voor de Heeren Dyckgreeff en Heem-raeden des gemelten Ampts naer behooren te doen, gelyck als nae Dyckregten kan worden gerequireert ofte Vereijst; en onsen Kribmeester Jan Dorman tot onsen Beste Overall aen de Hant te gaan, en het noodigh Holt Paalen, Aerde, en andersints tot ons meeste profijt te helpen besorgen, als mede gemelte onse Aerde dycken aen den minst aennemenden Ingevolge de Nieuwe Cieronghe met onse gecommiteerden te bestaaden, en dat d'aenneemers op haere Costen en gevaer de Schouw daer over Sullen Leveren te Laten maaken, en van alles Wel en getrouwelyk te doen, Sal gehouwen Zyn aen onse gecommiteerde den behoorlyken Eedt van trouwe aff te Leggen; Sullende hy geconstitueerden voor een jaerlyx tractement genieten negentigh gulden, Sonder eenige Feijt Penningen Vacatien, ofte Verteeringen te mogen Inbrengen, ofte Praetenderen, dan alleenlyck, als hij Syne Reeckeningen Sal Comen aff Leggen, ofte Wel nootsaeckelyk op onse Ordre in onsen Dienst Souwde moeten OverKomen, Welcke Reij's Kosten hem in Soodanen Vall in Reeckeninge Sullen valideren: Oock sal alle dagen eenen gulden Genieten ten tyde, dat hy Present moet Syn tot Oghten, als Wanneer aldaer met arbeyders aen onse Aerd dijcken Voor ons met Daghuijren gearbeijt wordt; als mede sal geen Houdt Sonder onse Kennisse ofte die van onsen Raede Elders inKooopen ofte gebruycken; Beloovende in alles onsen gecommiteerde te Indemniseren en Schaadeloos te houwen; Alles Edogh bij Provisie, en tot onse Revocatie:

In Waerheijts Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraefflijk Segel beVestigen Laaten:

Geschied Op ons Slott S Heerenbergh Den 26 Februarij 1733.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

2-3-1733 **797** [folio 233 verso]:

Octroij op het Req^t van Catharina Maria Stappis Wed: van H^r Mattheus van Dockum en Sara Stappis, eenige en universeele Erffgenamen van Haer Vader Zal^r Peter Stappis, versoeckende op soodane Reght van eygendomb en Hijpothecair Verbant in Securitatem Crediti, als de Heer Johan van Gent tot Winsum en Vrouwe Johanna van Keppel voor eenige Capitalen opt Leengoet den Ham gevestigt gepasseert hebben, nae Raede ten Lantreghten te Procederen.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octroijeren en Permitteren aen de Supp^len dat tot Invorderinge van haere Reghtmaetige Praetensie op Soodaenen Reght van eigendomb en Hijpothecair Verbant in Securitatem Crediti, als de Heer Johan van Gent tot Winsum, en Vrouwe Johanna van Keppel Voor eenige Capitalen op het Leengoet den Ham gevestigt, gepasseert hebben, nae raede ten Lantreghten Sullen mogen Procederen, Ons, ende een ijder Syn goet Reght voorbehouwen:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 2^e Martij 1733.

«Onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

7-3-1733 **798** [folio 233 verso en 234 recta]:

Commissie op den Persoon van Henrick Harritz als Inspector en opsigtiger van alle goederen Weij: en Bouwlanden, Bosschen en Houtgewassen tot Boxmeer Ste Anthonis Sambeek Beughen etc~:

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Hiermede Cond en tuijgen, dat Wij Verseekert Zijnde van de goede bequaam= en getrouwigheid van Henrick Harritz, denselven hebben gecommiteert en aengesteld, Sulx doende mits en in Cragt deses tot Inspector onser goederen in onse Vry Heerlickheeden Boxmeer Ste Anthonis Haeps, en Sambeek, als mede tot Beughen gelegen, met Last om alle onse Voorsz~: goederen Weij en bouwlanden Bosschen en Houdt gewasschen getrouwelyk Nae te Sien, ende te Besorgen, dat de Selve tot onsen Meesten Nutte en Wel Sijn van dien worden verpaght, gecultiveert beweydt, ende Bearbeijdt; oock goede opsicht te hebben op alle onse timmeragien, Soo van Huijsen Molens Bruggen Cribben etc: Wat Naemen die oock Mogten hebben, en als aen de Selve eenige Reparatie moet gedaan worden, die daertoe noodige Materialen ten minsten Prijs door onsen opsigter Arnold Hagens te doen besorgen; Oock in Val door ons mogte goetgevonden Worden eenige Nieuwe Bouwhoven aente Leggen Wey tot Bouwlant ofte Bouw tot Weylant te Laten maaken, ofte andersints eenige Ordre Wegens onse Landeryen te geven, dat hij als dan deselve onse Ordres met alle Mogelijcke Vigilantie en getrouwigheid tot onsen en onses Huijses Beste Sal uijtvoeren, en indien voor Ons Profytelyck mogte bevienden, dat eenige van onse goederen op een ander maniere /: als tegenWoordigh geschiet :/ moesten Behandelt Worden, daer van aen ons, ofte die van onsen Rade Verslagh te doen; Verders int generaal alles te doen, wat des wegen tot onsen meesten Oirbaer en Nutte Sal Kunnen verstrecken, en altyt en overall ons Profyt naer Syn uijtterste Vermogen Soecken, en onsen Schaade Keeren en Wehren, WesWegen hij aen onse ofte onser gecommiteerden Handen den behoorlycken Eedt van Huld en Trouwe Sal uijtSweeren, en jaerlyx met den eersten October 1732. beginnende tot tractement voor Syne Moeijten en de-Voyren genieten eene Summe van Sestigh Segge f 60 guldens Hollants, die aen hem Sonder Verdere Ordonnantie uyt den ontfanck onser vrij Heerlickheit Boxmeer Sullen worden betaalt, Sonder verder eenige Verteeringen Reys= ofte andere Costen tot onsen Laste inte brengen, alles Edogh bij provisie tot onse genadige ReVocatie, die Wij ons Sonder eenige Redenen te geven expresselyck voorbehouwen, Ordonnerende dierhalven aen alle onse Officieren Bedienden en onderdañ den Voornoemden Henrick Haritz voor onsen Domainen Inspector van voorsz~: onse goederen t'Erkennen ente Respecteren alsoo Sulx onsen genadigen Wille en Ernstige meijninge is:

In teecken der Waerheijt hebben Wij dese eijgenhandigh onderteeckent, en met Ons Hooghgraeff~: Segel doen Becragtigen:

gegeven op ons Slott S Heerenbergh den 7^e Martij 1733

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

12-3-1733 **799** [*folio 234 verso*]:**Ordre aen d'H' Lantschryver Gosuin: Huetinck om met den Scholtus en Onderscholtus te Liquideren en tgeene haer is aenkomende te voldoen.**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh & c & c

Alsoo Johan Spaen Scholtus en Johan de Mutter onderscholtus van den Gerichte onser Heerlickheyd Gendringen en Etten Haer Iterative en Successive by ons hebben geadresseert, den eenen Klaeglyk vertoonende hoe dat Wegens d'Emolumenten en Faveuren op het Scholtamt Staande, en bij hem Johan Spaen in Sijne vooraengetogene Qualiteijt Reets voor eenige jaeren al, verdient by onsen Lieven getrouwen Gosuinus Huetinck Lantschryver van bovengenoemde onse Heerlickeijde eene Merckelijcke Summe van Penningen ten Agteren Waere, en dat ongeagtet alle minnelijcke devoijren by hem aangewendt, geene Liquidatie en affreeckeninge, Veel Weijniger Penningen Konde bekomen;

den anderen, dat geduerende hy onderscholtus Waere geweest tot op desen Huydigen dagh noch niets vand'Jura hem Competerende en Verdient, hadde geprofiteert, Schoon ondertusschen Verscheydene Specificatien van gerigts Jura waeren voldaan en Ontfangen;

Soo hebben Wij ten hooghsten noodigh geoordeelt daer inne te Voorsien, en goetgevonden onsen Lieven getrouwen Gosuinus Huetinck Lantschryver van bovengenoemde onse Heerlickeijden te ordonneren, gelyck wij doen Cragt en by desen, om binnen den tyt van Veertien dagen met den Scholtus en onderscholtus voorsz~: aff te Reeckenen ente Liquideren, en den overschott der Penningen in hare Handen te Stellen op poene van naedere dispositie, alsoo dit onsen genadigen Wille is.

actum op ons Slott S Heerenbergh den 12 Martij 1733.

«onderstont.»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

15-3-1733 **800** [*folio 235 recto*]:**Op Het Requeste van Willem Nieuostat versoekende voldoeninge Van eene aen t Hoff in Cas d~'appel gewesene Sententie**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh & c & c

Gesien den Inhouwde deser Req^{le} en genegen Zijnde om het Gewijsde in Cas d'appel van den Hove Provinciaal van GelderLant aen den Suppliant te Voldoen, hebben den Selven doen Sommeren, om te hebben Pertinente Specificatie van alle tgeene den Supp^d ter oorsake en uyt Cragt van die gegevene Sententie Wettigh mogte Competeren; dogh den Selven buijten Staet Zijnde, alhoe wel met een bediende Advocaet is geadsisteert geweest, om aen ons deswegen Specifiqu Rееckeninge te Connen Overgeven; en Egter Wij niet Willende, ofte praetenderende, dat den Supp^l door het niet Connen opgeven van behoorlycke Specificatie, eenigsints Soude gepraejudiceert Worden, Soo is geconvenieert en overKommen, dat uyt Cragt van die gegevene Sententie in Cas d'appel, en in volcomen Voldoeninge van deselve, den Suppliant eens vooral, en al voor eens, Sonder oijt eenige aanspraak ofte praetensie tot onser Laste te Connen ofte Mogen Inbrengen, Sal genieten een Summa van Eenhondert en Vijffthigh gulden, Waer van moeten gedecorteert worden de In voldoeninge van twee Slagen aengekocht houdt aghter inden gaerden

ad 14 dalers Hollants doende 21 guld~, Soo blyven alnogh 129 gulde~, Welcke onsen Seer Lieven getrouwen Lantrentmeester ZumKley Sal voldoen die met Quittantie in uytgave Sullen geleden Worden nae behooren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 15 Maert 1733.

«onderstont.» / Frans Wilhelm.

17-3-1733 **801** [*folio 235 recto*]:**Octroy opt Request vant [:sic] Anthon vant Ryckevort versoekende om tot Voldoeninge van Syne Schulden op Syn Hoffhoorige goederen 500 gls~ te mogen Negotieren en deselve daer voor Verbienden.**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh & c & c

Octroyeren en permitteren aen den Suppliant, dat hy tot voldoeninge van Syne Schulden op de Hoffgoederen hier inne Vermelt Sal mogen Negotieren 500 Gls~, en de Selve nae Usantie van onse Boxmeerse Hoffhoorige Kamer Wort Vereijscht, en een ijder Syn goet Regt voorbehouwen: en dat dit beswaer binnen Ses Jaren Worde affgeleght, ofte Wel Wederom nieuw Consent Versoght:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 17 Maert 1733.

«onderstont.»

Frans Wilhelm.

24-3-1733 **802** [*folio 235 verso*]:**Ordre aen den Rigter en Magistraet der Stat Borgh wegens eenige delinquenten over swaere gepleegde Excessen.**

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh & c & c

Alsoo Wy tot maintainue van Justitie en goede Politie aen UE: onsen Rigter Hermannus Bosboom Verscheyde Reijzen en Wel Specialijk van den 15 April en 9 Augusti 1732. en 16 Febr~ deses Jaers 1733. Iterativelyck en wel Serieuselyck hebben gelast en bevoolen, dat de Sententie in Causa Fisci Contra eenige Delinquenten tot Borgh over Swaere gepleegde Excessen in dato den 14 Februarij 1731. door on Partydighe Regtsgeleerde in Contumaciam geweest, ende bij den [*nogmaals:*] den Gerigte gepronuntieert, andere ten exempel met alle bedenckelycke Reghts middelen, en Wel in Spetie tot ophaalinge en apprehensie van de de Linquenten aen dese delicten mede Pligtigh Souwde ter executie Stellen, en dat de Apprehensie van de Jong gesellen Sullende in de gepasseerde maent Februarij int Werck geleght en Volvoert Worden, VrugteLoos is affgeloopen, alsoo onsen Rigter en Magistraet aldaer (by die apprehensie, gelyck als had moeten geschieden) niet Syn Praesent geweest nogte de Selve aengevoert, Streckende Sulx tot groote Vilipendie, inobedientie en mis aghtinge van Onse Hoogh en gereghthigheyt; Waerinne Wy Egter als beydersyts Regeerende Heeren der Hoogheijt Wisch Willende versien, ende niet anders ter Herten Nemende, dan dat de Sententie ter Executie Worde gestelt, en de gepleegde Excessen nae Behooren Gestrafft; soo beveelen en ordonneren Noghmaels aen voorri: onsen Rigter en geheele Magistraet onser Stadt Borgh, dat die Sententie en apprehensie als boven met de deeste Securiteyt,

beste gelegentheit, en Vaste Secretesse op die Selve maniere, Soo en als tegens Engelbert Hid-dincks Vrouw met ophaelinge geprocedeert is, Sullen hebben int Werck te Leggen ente Volvoeren, en ijmant geapprehendeert Zijnde, tot onse naedre ordre voorsigtiglyk doen bewaeren, alles op Verlof van Haere Bedieningen, en dat wy den Quaden Uijtslagh op ijder van haer int besonder Sullen Weeten te Verhaalen, Waernaer Sigh onsen Righter en Magistraet exactelyck te gedragen hebben:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 24 Martij 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm

[*in de marge:*]

Dese ordre is door de Heer van Strunckede in name van Syn Koniglycke Hoogheyd den Heere Prince en Marckgrave tot Brandenborgh mede onderteeckent.

24-3-1733 **803** [*folio 236 recto*]:

Noghmaelige Ordre aen den Rigter en Magistraet tot Borgh Over en wegens het overgeven van Specificque Reekeninge der ontfangene Breucken

Wij Bij der Gratie Godts Carel Prince in Pruijssen en Marckgrave tot Brandenborgh der Johanniter Ordens Meester &c &c &c

En Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo Wij met de grootste bevreemdinge moeten Verneemen, dat den Rigter en Magistraet onser Stat Borgh tegens Haeren Plicht en tot ons Hoogste Misnoegen tot dato deses in gebreecke Syn gebleven en alnogh Syn, om die door onse Respective Heeren Drossarden der Hoogheyd Wisch yut onsen Name in dato den 15^e Junij 1731. geeijste Specificque Reekeningen van de Reets ontfangene, en nogh t' Ontfangene Breucken opte Maaken, en overte Leveren, niet tegenstaende Wy daer op nogh Naeder in dato den 9 Augusti 1732. aen den Rigter en Magistraet onser Stat Borgh geordonneert hebben, dat Zij de Reekeningen van de Stadts Breucken /: door haer eijgener autoriteijt, ende als Selfs magtigh Veele jaeren HerWarts gesligt en ontfangen, Sonder daer van Plichtshalven aen ons oyt eenige Kennisse, Veel Weijniger Reekeninge des wegen nae behooren gedaan te hebben :/ Specificque Souden opmaaken, aen ons binnen Ses weecken Overbrengen en bereekenen; Soo is Egter op dese onse genadige Ordre oock geen de Minste Voldoeninge gevolgt, t Welck grootelijx is Streckende tot Vilipendie van Voorsz~: onse gegevene Ordres, en Praejuditie van onse Hooge Jurisdictione en gerechtigheijt: Soo Lasten en Beveelen Wy noghmaels en voor de Laatste Keer, aen onsen Righter en Magistraet tot Borgh, dat de Reekeningen van alle door haar ontfangene Breucken /: geene daer van uytgesondert :/ binnen Veertien dagen a dato deses Specificque Sullen opmaaken, aen ons overLeveren ende Bereekenen, Ofte dat Wij by naelaetigheijt Van dien Sullen genootsaakt Wesen Soodane Middelen te beraemen, als tot Conservatie en Maintenuue van onse Hooge Jurisdictione en gerechtigheijt Sullen be Vienden te Behooren:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 24 Martij 1733.

«Onderstont.»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

2-4-1733 **804** [*folio 236 verso*]:

Ordre aen den H^r Rigter Hermann: Bosboom wegens t onbehoorlyk Holthouwen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Hermann Bosboom Rigter onser Stat Borgh, dat in Voorñ: Onse Stadt Sal Laten bekent maaken, en door den Stadts boode Laten omroepen, dat een yder Sigh Sal hebben te Waghten en te Wahren van geen Holt te gaen Houwen en in de Stadt Inte brengen, op poene dat d' overtreders naer Lants Placaten met alle Riguur en Sonder eenige Conniventie ofte Dissimulatie Sullen Worden gestrafft Waertoe Wy ons Verlaeten:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh d~ 2^e April 1733.

«Onderstont»

Frans Wilhelm &c &c &c

2-4-1733 **805** [*folio 236 verso*]:

Ordre aend~ H^r Amptman van Millingen Jan van Brien den [*doorgestreept: onder*] Scholtus tot Pannerd~ Jan Grob aengaende

Wij Frans [Will, *veranderd in:*] Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen Johan van Brien Onsen Amptman in onse Vry Heerlickheyd den Bylant Millingen Pannerden etc~: , dat Jan Grob als aengestelden Scholtus onser Heerlickheyd Pannerden ingevolge onse gegevene, en aen hem Amptman Verthoonde Acte Van Commissie als Scholtus aldaer Sal hebben te Erkennen ente gebruycken, en dat hy ter Contrarie doende, Wy hem als inobedient Sullen moeten aenmercken, en daerinne Soodanigh versien als Wy te raede Sullen Worden, Waernaer Sigh onsen voorñ: Amptman te gedrage Heefft

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 2^e April 1733.

«Onderstont.»

Frans Wilhelm.

10-4-1733 **806** [*folio 237 verso en 238 recto*]:

Noghmaelige Ordre aend~ H^r Amptman van Brien wegens den Scholtus tot Pannerden Jan Grob

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren en beveelen Hiermede aen Derck Hoet Scholtus onser Heerlickheyd Millingen Sigh te Vervoegen bij Johan van Brien Onsen Amptman Inden Bylant Pannerden Millingen, ende den Selven inder minne ten allen Overvloet aff vragen, ofte hy Will en gedenckt die door ons aen Jan Grob genadigh Verleende Commissie als Provisioneelen Scholtus tot Pannerden te Respecteren; Jan Grob voor Scholtus t Erkennen ente gebruycken ingevolge onse Schrifftelijcke ordre en Bevel op den 2 april LaetstLeeden aen voornoemden onsen Amptman gegeven, met Serieuse Waerschouwinge, dat bij aldien hij Amptman Sulx blyfft VerWeijgeren, ofte hierop geen Klaer Duydelick en Cathogoris antwoordt Komt te geven, Wy hem als ongehoorsaem Sullen aensien, en Soo-

dane Middelen /: Hoe Wel ongeerne :/ gebruijcken, als Wij Sullen beVienden en Ordeelen te behooren, met protest van alle Costen die Reets aen gewend Syn, ofte nogh aengewendt mogten Worden, en Van Syn Weder vaeren aen ons te Relateren:

Signatum Op Ons Slott S Heerenbergh den 10 April 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

11-4-1733 **807** [*folio 238 recto*]:

Ordre aen d~ H' Amptman Brienen om de LooffSchouw veertien dag~ uyt te Stellen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Aldewyl wij geïnformeert Sijn, dat de LooffSchouw in onse Heerlickeijt Pannerden tegens aenstaende Dijnisdagh Souwde gevoert worden, en geconsidereert dat Sulx tegens oude gewoonte en gebruyck als te vroegh int Saysoen Zynde is gestelt, Soo ist dat Wy hiermede declareren onsen Wille en Meyninge te Zyn, dat die Schouwe Veertien dagen worde gedilajeert, en op dat Sulx nae ordre geschiede, Soo ordonneren Wy onsen [*doorgestreept*: Seer] Lieven getrouwen Johan van Brienen Amptman onser Vrij Heerlickeijt den Bylant &c daertoe de noodige Biljetten te doen Vervaerdigen Publiceren en Affigeren:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 11 April 1733

«onderstont» / Frans Wilhelm.

25-3-1733 **808** [*folio 238 recto*]:

Approbatie van Sententie Contra Joost Hermse RigterMeyer en Josephus Dubijn gedetineerde tot Ulfft, Synde gecondemneert om Strengelijck gegeesselt en voor haer Leven Lanck uyt de Heerlickeijt Gendringen en Etten verbannen te Worden.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Confirmeren en Approberen voorstaende bij onpartijdige Regtsgeleerde gewesene Sententie, en ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickeeden Gendringen en Etten, dat de Selve op aen Staende Vrydagh Synde den 27 deses maents Martij op gewoonlycke Ure en Plaetse Sal doen ter Executie Stellen nae behooren:

Signat~: Op ons Slott S Heerenbergh Den 25^{en} Maert 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohenzollern.

25-3-1733 **809** [*folio 238 verso*]:

Approbatie van Sententie Contra Anna Lovisa Mejerinne Sullende gebanñ Worden, et Contra Joannes Vooght Sullende met de Coorde gestrafft worden, datter de doot op Volge.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Approberen en Confirmeren Voorstaende bij onpartijdige Regts geleerde gewesene Sententie Contra Anna Lovisa Meyerinne, en Joannes Vooght, en ordonneren aen onsen Seer Lieven getrou-

wen Pet: Christ: van Marle, Lantdrost en Stathouder van Leenen onser Graeffschap Bergh, en Drossard onser Hoogheyt Wisch, dat deselve aenstaende Saterdagh Synde den 28 deses Maents Martij naer behooren, en al Waer men gewoon is Crimineele Justitie te doen, Sal doen ter Executie Stellen:

Signatum op ons Slot S Heerenbergh Den 25^{en} Maert 1733.

«Onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

20-4-1733 **810** [*folio 238 verso*]:

Attest en verklaringe van Syn Hooghgraeff~ Excellentie onsen genadigst~ Heere, dat den Affstant en Renuntiatie van de tesoriers Plaetse van Dixmude door de Heer de Jonghe om moverende Redenen gedaan, alleen geschiet is pro Forma en hem deswegen Niet Sal Prejudiceren.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo den Affstand van de Tesoriers Plaetse onser Steede Dixmude door onsen Rentmeester Jacobus de Jonghe op ons gesinne den 20 Maert 1727. tot Brugghe gedaan, alleen Pro Forma, en uijt eenige alsdoen moverende Redenen geschiet is; Soo Verklaren en Certificeren Hiermede, dat de Commissie van de Tesoriers Plaetse door den Hooghgebooren onsen Seer Lieven en Hooghgeerden Heer Ohm Oswaldt Grave tot den Bergh en Ritbergh HooghZaligers Aendenckens &c &c &c aen Voornoemden Jacobus De Jonghe in dato den 27 Majj 1709. ad Vitam gegeven, in Volle Kraght, Vigeur, en van Waarde Sal Syn en Verblijven:

In Waerheyt's oirconde hebben Wij dese geteekent, en met ons Hooghgraefflyk aengeboren Segel becraghtigt; op ons Slott S Heerenbergh den 20 April 1733.

«Onderstontd»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

22-4-1733 **811** [*folio 239 recto*]:

Anno 1733. den 22 april, is de Vaan van den Hoffthoorn op Nieuws gerepareert en vergult Zynde, wederom op den Toorn gesett door Gerrit Loeff Soon van den S Heerenbergsen Meester Leijden-decker Nicol: Loeff oudt omtrent 19 jaeren, naer dat Voorheen de Stange op den gem~lten Toorn affgenomen, en oock gerepareert Was, en die Vaan Door voorñ: Gerrit Loeff op de Stangh gesett Zynde, heeft hij deSelve met Synen Voet gestooten, datse Rontom gedraeyt is, en op de Crullen aen de Stang Sittende, heeft de gesontheit van Syn Hooghgraeff~ Excellentie met een Glas Wyn gedroncken, en nogh een glas op de geheele Hooghgraeff~: Berghsche Familie, Waernaer hy het Selve glas over Syn Hoofft heeft gesmeten, t welck op eenen Steen op de binnen Plaets gevallen Zynde, NB: Egter geheel en onbeschadight is verbleven.

24-4-1733 **812** [*folio 239 recto*]:

Appostille op het Request van eenen gearresteerden tot Borgh

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Wij mogen Lyden, voor soo veel Sulx ons als mede Heere der Hoogheyd Wisch aen gaet, dat den tot Borgh gearresteerden alleen bij Provisie van Syn Arrest worde Ontslagen, mits en onder Conditie nogtans, dat hy Sigh Sal Verbienden en bij Hanttastigh aen onsen Gerigte beLooven Sigh toties, quoties, als Sal Ervordert worden, te Sisteren:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 24. April 1733.

«onderstont.»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

25-4-1733 **813** [*folio 239 recto en verso*]:

Ordre aen den Hr: Everhard Verheull Drossard tot Gendringen de gemeente D'IJssle aengaende

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo Wy met veele bevreesdinge vernomen hebben, dat de Rotmeesters tot Gendringen met eenige Soogenoemde geunieerde en Vereenigde ingesetenen ingevolge onder haer gemaakten Accoort de dato den 3 Junij 1732. eygener autoriteyt Over de Gemeente D'IJssel genaemt te disponeren Sigh verstoudt hebben, Streckende Sulx tegens het oude gebruyck, ende tot onser en aller medegeërffdens Hooghste Praejuditie; ende dat tot dien Eynde als morgen Synde den 26 april de Publicatie met Klocken Slagh tot d'Inscharinge van voorn: gemeente Stonde te geschieden; om het Welck te beLetten als Synde een nieuwe en ongehoorde Saack en tenderende tot Turbel Spolie en Indraght in onse Hooge Jurisdictione en gerechtigheyt; Soo ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Everh: Verheull Drossard onser voorn: Heerlickheijt, dat Soodanige behoorlycke Voorsieninge Sal doen en ordre Stellen, dat die Onordentlycke en Wederregtljike Publicatie Worde Ingetrocken en Vernietight; ende sal voornoemden onsen Drossard die Respective Rotmeesters aenseggen, dat Sij Sonder Versuijm Sullen hebben over te Koomen, om van haer gedragh en onderneemingen behoorlyck aen ons Bericht te doen; In Contrairen Vall, soo Protesteren Wij van alle Onheijlen, Moeijelyckheeden, Inconvenientien en Costen, die daer uyt te Vreesen Syn, en Sullen Conñ voortskoomen, en Sal onsen Drossard Voorn: van tgeene Passeren Sal, onderdanigh Rapport doen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 25 april 1733.

«Onderstont.»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

27-4-1733 **814** [*folio 239 verso*]:

Ordre aend~ H^r Rentmeester P: van der Veecken, om tegens den H^r Amptman van Millingen te Protesteren in val hy ijmant anders als den Scholtus Grob Opde Schouw tot Pannerden Wilde Komen te gebruycken.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven Getrouwen F.P: van der Veecken Rentmeester onser vrij Heerlickheijt den Bijlant, dat in Val onsen Amptman Johan van Brienem op d'aenstaende Looffschouw tot Pannerden tegens onse gegevene Ordre Henr: de Beijer Wilde gebruycken, en onsen aengestelden Scholtus Jan Grob in Sijne Functie Niet Wilde Kennen en Admitteren, hij in onsen Name in Soodaenen Cas, tegens voorn: Amptman opt Cragtighste Sal protesteren; Synde onsen Wille dat niemant anders, als voorn: onsen aengestelden Scholtus Grob dese Functie OnVerhindert Sal waernemen, en Sal voorsejden onsen Rentmeester Van Syn Wedervaeren aen ons berighen

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 27^{en} April 1733.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

2-5-1733 **815** [*folio 239 verso en 240 recto*]:

Taxatie van het Halve Huijs van Arent Otten, en aenneminge vant Selve in Erffcoop voor de Summe van 400 gls~

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Naer voorgaende Taxatie en Aestimatie van het Huijs van Arent Otten ons voor de Helffte eijgendommelyk toestendigh op onse Ordre door onpartijdige timmerlyuden en Metzelaers gedaan, is den tax voor de helffte van het voornoemde Huijs aen Arent Otten alnogh Competerende gestelt op eene Summe van Vierhondert guldens Hollants, voor Welcke Summe Wij het voorn: halve Huijs op Syn versoeck oock hebben aengenomen, gelyck wy het Selve daer voor in Erffcoop aennemen Cragt en Mits desen; ordonnerende dien volgens aen onsen Seer Lieven Getrouwen Ferd: P: vander Veecken onsen Rentmeester Inden Bijlandt voorstaende 400 gulde~ tegens behoorlijcke opdraght aen Arent Otten te Voldoen, die met Quittantie in uijtgabe Sullen geleden worden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 2 Maj 1733.

«Onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

4-5-1733 **816** [*folio 240 recto en verso*]:

Den 4 Maj 1733. Door Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Heere Grave tot den Bergh HoheZollern Sigmaringen ons~ genadig~ Heere den Secretaris Jan Verbeeck tot Arnhem Volmagtigh gemaakt om by den Heere Statholder van Leenen des Furstendombs Gelre en graeffschaps Zutphen Consent te versoecken en te Belyden en bekenñ van de Heer Johan Raab Koninglycke Pruijssische Krijghs Raet ontfangen te hebben 5000 gls~ Luijdende d Obligatie als hiernaer Volgt

Obligatie van 5000 gls ten Behoeve vand~ Heer Johan Raab gevestigd int Kleyne en Grootte Hooijbroeck.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Doen Kondt en tuygen dat wij geconstitueert en volmagtigh gemaakt hebben Sulx doende Craght en Mits desen den Hopman Johan Verbeeck om in onsen name en van onsent Wegen te Compareren voor den Heere Stathouder van Leenen des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen en aldaer te bekennen Wel en deugdelyck ontfangen te Hebben van de H' Johan Raab Koninglycke Pruyssische Krygs Raeth en Vrouwe Cornelia Margaretha Richers Eheluyden, en dien t halven aen deselve Wel en Wettigh Schuldigh te Zyn eene onverdeelde Summe van Vyff duysent guld~ Hollants, den gulden ad 20 stuyvers gereeckent, die Sullen worden geemploijeert tot afflegginge van d'oude Schulden van Ons Hooghgraeff~: Huys Bergh tot Hoogen Interesse Staende, daeromme te Renuntieren van de exceptien Non Numeratae et in Rem Versae Pecuniae, ende te belooven van voorñ: Vijff duijsent gulden jaerlyx en alle jaer voor Interessen te betalen vier per-Cento, soo nogtans dat deselve betaelt wordende binnen drie Maenden nae den Verschynsdagh die Wesen sal alle jaer den eersten Majj, en voor het eerste Jaer Verschenen Syn den eersten Majj 1700. en Vier en dartigh, datmen als dan Sal connen volstaen mits betalende Drie en een halff PerCento, en in de betaelinghe der Interessen te Continueren tot dat de Capitale Summe Sal Syn affgeloscht t Welck aen beyde Zyden Vrij Sal staen, mits dat de opcondingh Een Halff Jaer voor den Verschynsdagh Respectivelyck gedaan Worde; ende tot een Speciaal Hijpotheecq te Stellen onse twee Weyden het groote en kleyne Hooijbroeck genaemt in onse Graeffschap Bergh Ker[s]pell Netterden Kennelyck gelegen vry en onbeswaert Leenroerigh aen den Furstendomb Gelre en Graeffschap Zutphen, en voorts verbienden onse persoon en goederen Voor alle Heeren Hoven Righteren en gerichtten, en Specialyk voor den provintialen Hove van Gelderlant en Graeffschap Zutphen, om daeraen in Cas van Misbetalinge voornoemde Capitale Summe van 5000 gls~ met alle de onbetaalde Interessen Kost en Schaadeloos te Verhaalen, Vrij en Sonder eenige Cortinge Van Wat Lasten het oock Soude mogen Zijn alreede ingevoert ofte Naemaels by de Edele Mogende Heeren Staten des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen te Statueren; ende te ordonneren aen den Tydelycken Lantrentmeester onser Graeffschap Bergh dat hij de voorsz~: Interessen aen voorñ: Crediteuren Hunne Erffgenamen oft wettigen thoonder deser Obligatie Promptelyck en PerSe Sal hebben te Betalen, die gequitteert Zynde hem in Reeckeninge Sonder vernere ordonnantie Sullen Valideren:

In teecken der Waerheyte hebben Wy dese neffens twee mannen van Leen van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh bij gebreck van Gelderse Leenmannen eygenhandigh onderteeckent, en met ons Graefflyck aengeboren Segel en derselver Pitschappen doen becragtigen:

Op ons Slott S Heerenbergh den 4 Majj 1700 en drie en dartigh

«Onderstont»

L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

L: S: / Abrah: de Both Leenman

L: S: / Derck Scheers Leenman.

7-5-1733 **817** [*folio 240 verso en 241 recto*]:

Consent en permissie voor Berent Hendrix om een Kleyn Huysje op de Grondt van d'olde Rosmeulen plaetse te mogen Setten.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Octroyeren en permitteren aen den Suppliant Dat een Kleyn Huijsjen op onsen Grondt de oude Rosmeulen Plaetse genaemt Sal mogen Setten, mits daer van de Jaerlyxe Verpondinge, en een Vierendeel pont tot Waschthijns, soo met 4 Stuyver Cleeffs jaerlyx op dagh St^{ae} Catharinae Vol-daan wordt, Praecise Sal betalen, beginnende met het jaer 1733. en soo voorts, waer naer den Suppliant sigh onderdanigh te gedragen heeft; Sullende in Vall van geene Voldoeninge soo van thijns als verpondinge Het Huysken daer voor aenspreekelijck Syn:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 7 Majj 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

9-5-1733 **818** [*folio 241 recto*]:

Ordre aen d~ Heer Drossard Verheull tot het uytshryven en doen Publiceren van eenen geerffden dagh tot Gendringen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo het de Nootsaakelyckheyte vereijst, dat ten allerSpoedigsten eenen geerffden dagh in onse Heerlickheyte Gendringen en wel in Specie over Pressante gemeents Saaken Worde gehouwen; Soo ordonneren en beLasten aen onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser voorñ: Heerlickheit, dat dien geerffden dagh aen staende Sondagh Sal doen Publiceren en ver Kundigen, ende de Samentlycke Heeren Geerffdens naer oudergewoonte Convoceren, en de Brieven van [Conva, *veranderd in:*] Convocatie Laten affgaan, om op Woensdagh Zynde den 27 deses Maents Majj binnen Gendringen des morgens te Compareren, en aldaer te beraemen en voorte Nemen alle tgeene ten meesten Oirbaer en dienste van het Ampt en gemeente Sullen Oordeelen te behooren, Waer naer onsen Drossard voornoemt Sigh te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9^{en} Majj 1733:

«onderstont.»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

12-5-1733 **819** [*folio 241 recto*]:

Ordre aen gemelten Drossard van Gendringen, om Sigh te declareren oft hij ordre tot het Schutten der Beesten op de gemeene IJssele heeft gegeven.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickheeden Gendringen en Etten Sal Sigh Schriftelyck hier onder Declareren ofte hij als Officier aen de Soogenoemde Rotmeesters Ordre heeft gegeven, om de beesten van de Ingesetenen op de gemeente de IJssele ter Weyde Comende te Schutten, en ofte hij met de Soogenoemde geunieerde heeft geteeckent, ende Sijne Beesten mede Laten Branden, Welcke Declaratie Wy ten eersten InWagten, Sullende bij

geen antwoord ofte VerWeijgeringe het daer voor moeten Houwden, als oft Hij werckelijck met de geunieerde had geteekent:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 12 Majj 1733.

«Onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

15-5-1733 **820** [*folio 241 verso*]:

Ordre aen den Hooghwelgeb~ H^r van Raeyhoff Raet en Lantdirector wegens de 15000 gls Soo voor het vergraven vande Landerijen tot Pannerd~ ingevolge Quartiers Resolutie in drie termijnen Sull~ betaelt worden.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen den Welgeboren onsen Seer Lieven getrouwen Raet en Lantdirector Epele de Raeijhoff, dat Sal hebbent'ontfangen soodaene Penningen als het Quartier van Nymegen nae Soo Lange jaren Herwarts menighvuldigh gedane Sollicitatien Eyndelyk aen ons heeft geaccordeert tot Vergoeding van de Schaade, die Wy wegens het Pannersche Canaal /: in den Jaere 1701. en vervolgens door onse Landeryen gegraven :/ geleden Hebben, Ingevolge Quartiers Resolutie in dato den 25^{en} Maert 1733. ter Summa Van Vijfftien Duysent guldens Hollants, ende de Selve Employeren als Volght

Eerstelyck aen onse Hooghgeeerde en Hoogst beminde Gemalinne tot der Selver dispositie Duysent Gulden, ende aen onse Genadige Vrouwe Moeder de Weduwe Furstinne van HohenZollern tot eene Kinderlycke vereeringhe tweehondert gulden;

aen onsen ordinaris Advocaet en Lantschryver Peter van Dockum wegens des Selffs goede en getrouwe DeVoijsen tot het Obtineren deser Penningen gedaan tweehondert een en Sestigh gulden

Desgelycken aen onsen Secretaris Abrah: de Both hondert gulden,

aen onse Huijshouwerse Leopoldina Scheers tot Inkoopinge van nootsaeckelyck Linnewaet tot onse Hoffhouwdinge Vyffhondert gulden;

Laetstelyck tot Luijster tot ons Hooghgraeff~: Huijs, ende tot gedagtenisse van de VerWervinghe deser Soo Langh als verlooren Geagte Penningen te Laten maaken ende uijt dese Penningen te betalen een Silver Tafel Servies;

In teekken der Waerheydt dat het voorsz~: onsen genadigen Wille en Meyninge is, hebben Wij dese eygenhandigh onderschreven, Op ons Hooghgraeff~: Slott S Heerenbergh den 15^{en} Majj 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

21-5-1733 **821** [*folio 242 recto*]:

Volmaght op de Heer Lants^r van Dockum Wegens d'Ettense Kercke.

[*het gebruikelijke opschrift: "Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c" ontbreekt*]

Doen Kond en Certificeren, dat Wy in de Beste en Bestendigste Forme Regtens geconstitueert en volmagtig gemaakt hebben Sulx doende Mits en in Cragt deses den WelEdelen en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Petrus van Dockum [*renvooi*: Jur: utr: Dr Lants^r onser graeff-

schap Bergh, en onses Huyses ordinaris Advocaet], om op den 22^e deses Maents in onsen Name ende van onsent Wegen t Erschynen tot Etten, en aldaer met en benefens andere gequalificeerden over Kercke~ Saacken te doen en te helpen delibereren en Resolveren over de Saake van de Behuysinge, die door Wijlen Aerent Carp gewesen Kerckmeester tot Etten in den Jare 1718. in een gerigtelyk Compleet VerWin /: tot betaelinge van Sijn Slott van Kercken Reeckeninge :/ aen de Kerck is overgegeven, Soo en als voor die Kercke meest dienstigh en noodigh Sal ordeelen, en Voorts in die Saacke verders alles te Verrichten het geene Wy Selffs Praesent Zynde Souden Kunnen ofte mogen doen; allet Cum Promissione Rati et indemnitis, Caeterisq~ Clausulis de Jure Solitis ac Consuetis;

In Waerheijts Oirconde Hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraeff~: Segel doen becragtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 21 majj 1733.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

27-5-1733 **822** [*folio 242 recto*]:

Volmaght op de Heere Doctr Reynier Wilh: Brantsen om den Geerffendagh tot Gendring~ over de Gemeente De IJssel aengesteld te Respiteren en Waerte nemen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kond en tuijgen, dat Wij in de Beste en Bestendigste Forme Reghtens geconstitueert en Volmagtig gemaakt hebben, Sulx doende in Cragt en mits desen den Wel Edelen en Hoogh geleerden onsen Seer Lieven getrouwen W:R: Brantsen J:U: D^r: en onsen Ordinaris Raat Advocaet voor den WelEdelen Hove Provinciaal van Gelderland, om in onsen Name ende van onsent Wegen te Compareren op den Geerffden dagh onser Heerlickheeden Gendringen en Etten, en aldaer met de Samentlijcke Heeren Geerffdens te Confereren Delibereren, en te Resolveren, t geene tot Maintenu van ons, en de Samentlijcke Heeren Geerffdens Reght en Gerechtigheeden /: voornamentlyk wegens Het beschaaren vande Gendringse gemeente de IJssel genaemt :/ Sal bevienden en oordeelen te behooren, en voorts generalijck alles te doen tgeene Wy Selffs Praesent Zijnde, Souwden Cunnen, mogen, en moeten doen; Beloovende voor goet Bundigh en van Waarde te Houwden, alle tgeene by onsen geconstitueerden Hierinne Sal worden gedaan, en hem in alles t Indemniseren;

des t'Oirconde is dese door ons eygenhandigh onderteekent, en met Ons Hooghgraefflijk Segel becragtigt; Op ons Slott S Heerenbergh den 27^{en} Majj 1733.

«Onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh, en HohenZollern.

15-5-1733 **823** [*folio 242 verso*]:

Cessie en Transport van het [Halve, veranderd in:] Heelle [:sic] Huijs op Francken Hoff Staande toestendigh geweest Arent Otten.

J: Taree / L:S:

Op Heeden dato ondergeschreven Compareerde Voor den WelEdelen en gest^r Heer Johan van Brienen Amptman Rigter en Dijkgraeff der Heerlickheydt Pannerden, Arent Spaen en Rijck Cuijper Schepenen aldaer, Arent Otten en Geertruij Jansen E:L: Verklarende aen Syn Hooghgraeff~: Excell^{tie} den Heere Grave tot den Bergh &c &c &c gecedeert en getransporteert te hebben ons

Huijs Staande op Syn Excell^{ties} Grond tot Pannerden Francken Hoff genaemt voor eene Welbetaelde en ons te Reght genotene Summa Van Aght Honderd Caroli Guldens Hollants, Waermede Wij Voor ons, en onsen Erven Hiermede dan Syn Quitterende, Bekennende geen de Minste Reght ofte Praetensie op boven benoemde Huys Cum Annexis meerte hebben:

In Waerheys Oircond hebben Wy gerigtsLuijden dit bovenstaende eijgenhandigh geteekent in Pannerden den 15^{en} Majj 1700. en Drie en dartigh:

«onderstont.» / J:V: Brienen Amptman, / Arndt Spans / Ryck Cuijpers

den 40ste Penninck Hiervan Betaelt met twintigh guldens, et Registratum in het Prothocolle van Beswaar der vry Heerlickheytt Pannerden fol: 126. den 18 Majj 1733.

«onderstont» / J: Backer Lants^f

2-6-1733 **824** [folio 242 verso]:

[bovengescreven: Octroij] Op het Request van Peter vanden Spijker om op de Leen Coorn pagten van den H^r Franciscus Xaverius Bernardts te mogen procederen pro Deo

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octroijeren en Permitteren aen den Suppliant, dat hy tot Consecutie van Syn Regtmaetigh Verdient arbeijs Loon op de LeencoornPaghten van den Welgeb~: Franciscus Xaverius Bernardts hierinne Vermelt Pro deo Sal mogen Procederen; ons, en een yder Sijn goet Reght voorbehouden

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 2 Junij 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm &c.

8-6-1733 **825** [folio 243 recto]:

Ordre en voorsieninghe tegens de Consumptie en Verteringe van de geheele dyckagie Penningen in onse Heerlickheytt Pannerden op de Respective Schouwdagen

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c: &c: &c.

Doen Kond, hoe dat Wy met d'Uytterste beVreemdinge in Ervaeringe gekomen Zijn, dat de Dijckagie Penningen in onse Heerlickheytt Pannerden tSedert eene geruyme tydt in het geheel Syn worden geconsumeert by het Voeren der drie jaerlyxe Schouwen, ende daertegens dan Willende Voorsien; Soo ist dat Wij /: Naer Praeliminair wel expresse tegens het gepasseerde te Willen hebben geprotesteert :/ Hiermede voor ons Verklaren onsen Will en Meyninge te Zijn, dat in het toecomende die dijckagie Penningen Sullen worden gebracht in de gemeene Heerlickeijts Cassa, en daer uyt betaelt Voor Vacatie op yder Schouwe den Officier ofte Dyckgraeff Ses gulden, ende den Scholtus als in onse Heerlickheytt Millingen; ende den Overschott in Plaetse van die te Verteeren, geemploijeert tot Betaelinge van die onse Heerlickeijts gemeene Lasten;

des t Oirconde hebben Wij dese eygenhandigh onderteekent op ons Slott S Heerenbergh den 8 Junij 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

9-6-1733 **826** [folio 243 recto]:

Octroij opt Reqt van Canoñ: Joannes Boelhorst om 8 mergen Lants, en dan nogh een parceeltje Het Ernstjen genaemt Leenroerigh met 1000 gls~ te mogen beswaren oft wel te verKooopen.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Octroijeren en Permitteren aen den Supp^l, dat hij het hierinne gemelte Leenparceel, oft wel met 1000 gls~ Holl:~ sal mogen beswaeren, ende daer voor verbienden, ofte wel nae WelgeVallen VerKooopen; Mits dat achtervolgt worde alle t geene naer Stijle van onse Hooghgraeff~: Bergsche LeenSale wort vereijtscht, ons, ende een ijdermans goet Reght Voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9 Junij 1733.

«onderstont.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren

9-6-1733 **827** [folio 243 recto en verso]:

Approbatie en Ratificatie van de Cessien en Beleeningen op het versoeck vand~ H^r Franc: Xaverius Bernardts door de Heer Drossard W: de Raet in Qualiteyt als Stathouder der Boxmeerse LeenKamer gedaan.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Approberen en Ratificeren de Cessien en Beleeningen, die onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Stat Houwder van onse LeenKamer op Versoeck van F: Xav: Bernardts ten behoeve van den Suppliant van het Leen by desen Vermelt In de Rysen gelegen, en van de geheele HalffScheijt van Collarts Leen, den 3 Juny 1733. gedaan heeft, ons, ende een yders Goet Reght andersints voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9 Junij 1733.

«Onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

14-6-1733 **828** [folio 243 verso]:

Volmagt op de H^r LantSchrijver Philip Hengst, om by Haer Edele Mogende, die Heeren gedeputeerde Staten des Quartiers van Nijmegen te Versoecken ordonñ: tot Betaelinge van de nogh Resterende 10/m gulden in twee termynen tot vergoedinge vande Schaade der vergraven Landeryen tot Pannerden Ons gedecoreert en toegeleght:

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kond en tuijgen, dat Wy in de Beste en Bestendigste Forme Regtens geconstitueert en Volmagtigh gemaackt hebben, Sulx doende in Cragt en Mits desen onsen Seer Lieven getrouwen Philip Hengst Lantschryver onser Vrij Heerlickheytt Boxmeer &c om toecomende Jaer ende het jaer, daer aen Volgende in onsen Name ende van onsent Wegen by d'ordinaris Heeren Gedeputeerde Staaten des Quartiers van Nijmegen te versoecken Ordonnantien tot betaelinge van de nogh Resterende 10/m gulden Hollants, die ons door de Edele Mog~: Heeren Staten van Welgem~Ite Quartier in twee termijnen yder ad 5/m gulden Zyn geaccordeert, tot vergoedinge van de Schaade, die Wij by het Graven vant Pannersche Canaall hebben geleeden; Ingevolge Quartiers Resolutie in

dato den 25^e Maert 1733. als mede om de Selve Penningen voor ons t'Ontfangen, en daervoor te Quitteren; Beloovende voor goet, Bundigh en Van Waarde te houwen alletgeene by onsen geconstitueerden in desen Sal worden gedaan, en ondernomen, en hem in alles t'Indemniseren;

des t Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraefflyk Segel doen becraghtigen; Op ons Slott S Heerenbergh den 14^e Junij 1733.

«onderstont.»

L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh, en HohenZollern.

17-6-1733 **829** [*folio 244 recto*]:

Volmaght op den Secretar: Ab: de Both om de tienden en gerve Zaaden Pro Anno 1733. ten meeste Profijte te Vergaghten.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kond en tuygen, dat wij geauthoriseert en gecommiteert hebben gelyck Wy autoriseren en Committeren Craght deses onsen Lieven getrouwen Secretaris Abraham de Both, om in onsen Name ende van onsent Wegen voor desen jare 1733. te vergaghten alle onsen tienden en gerveZaaden, Soo in onse Graeffschap Bergh, Heerlickheeden Gendringen en Etten, Hoogheyd Wisch, als in onse Vrij Heerlickheyd den Bijlant Pannerden, Millingen Randwijk, Oghten en Herwen, daerinne nae vermogen ons Profijt Soecken, en doen, t geene Wij Selffs Praesent, Souden Connen doen; Beloovende voor goet, Bundigh en van Waarde te houwen alle t geene voornoemden onsen geCommitteerden in desen sal Komen te doen, en hem in alles Kost en Schaadeloos houwen

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 17 Junij 1733.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

18-6-1733 **830** [*folio 244 recto*]:

Ordonnantie van 150 gls~ voor de Heer Rentmeester Verheyen voor het BeKostigen van de Geheele thiendMaeltyt met allen aencleven vandien over het vergaghten der Tienden de Anno 1733

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kond en Bekennen dat Wij aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Johan Henrick Verheijen voor het beKostigen van de Tiend maeltijt, die jaerlijx byt Vergaghten van de Thienden onser Vrij Heerlickheijt Boxmeer Ste Anthonis etc~: wordt gegeven, voor desen jaere Hebben toegestaan eene Summa van eenhondert en Vyffthigh guld~ Hollants, Welcke Summa aen den Selven in uijt gave Sullen worden geleeden.

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 18^{en} Junij 1733.

«Onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

18-6-1733 **831** [*folio 244 recto t/m 245 recto*]:

VerBant en Obligatie van 11000 gulden In Faveur van de Heer Johan Brantsen Ontfanger Generaal des Quartiers van Veluwen, en Vrouwe Hester Henrietta de Vree Eheluyden.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Verklaren in de Beste en bestendigste Forme Leenregtens Volmagtigh te maaken ende te Constitueren, doende Sulx Cragt deses den Hopman Johan Verbeek, neffens des Selffs Soon Seger Verbeek om Sampt ende een ijder int besonder van onsent Wegen te Erschijnen voor den Heere Stat-houwer van Leenen des Furstendombs Gelre, en Graeffschap Zutphen, Ende aldaer in onsen Name te bekennen Wel en Deugdelijck Ontfangen te Hebben vande Heer en Mr Johan Brantsen Ontfanger generaal des Quartiers van Veluwen, en Vrouwe Hester Henrietta De Vree Eheluyden, ende dienthalfen aen deselve in Syne Qualiteijt Wel en Wettigh Schuldigh te Sijn eene onverdeelde Summe van Elff Duysent guldens Hollants, den gulden ad twintigh Stuyver gereeckent, Die Sullen Worden geemploijeert tot affLegginge van d'Oude Schulden van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh, ende in Specie van een Capitaal van Vyffduysent gulden ten behoeve van Hooghgemelte Huijs in dato den 18^e april 1714. van de Heer Johan Raab, en des Selffs Ehevrouwe genegotieert, als mede van twee Capitalen ijder van drie Duijsent guldens oock ten behoeve van Hooghgemelte Huijs Respective den 12 Junij 1714. en 7 Februarij 1716. van de Heer Godtfried Wilhelm Van Raab, en des Selffs Ehevrouwe Christina Rickers opgenomen; Daeromme te Renuntieren van de Exceptien Non Numeratae, et in Rem Versae Pecuniae, ende te beLooven, om van voorñ: Elff duysent guldens jaerlyx ende alle jaer voor Interesse te betalen Vier en een Halff Per Cento, soo nogtans, dat de Selve betaelt Wordende binnen drie maenden nae den Verschijnsdagh, die Wesen Sall alle jaer den Tienden Julij, en voor het eerste jaer Verschenen Zijn den tienden July 1700. en Vier en Dertigh, als dan Sal Connen worden volstaan met drie en een Halff per Cento; ende in die betaeling te Continueren, tot dat dese Capitale Summe Sal Wesen affgeloscht, t welck aen beyde Zyden vrij Sal Staan, mits dat de Denuntiatie een halff jaer voor den Verschynsdagh Respective gedaan Worde; Voorts mede te belooven om de jaerlyxe Interessen, als oock het Capitaal Selffs bij afflegginge binnen Arnhem aen handen van den Crediteur, Syn Reght hebbende, ofte Wettigen thoonder der Obligatie Commervrij te betaelen, en voor dit alles tot een Speciael Hijpotheeq te Stellen en te Verbienden onsen Diedamsen Rosch= en Wintmolen, Het Benijnen goet, Bronckhorster Slagh, Kreuwels Hoffstadt, Het Meurse Weijdeken, en drie Roeden in d'Olde maet, de groote en Kleijne Beemt, dat goet VinckWijck met den grooven en Smallen tiendt, en vijff roeden in de Olde maet, alle In den Kerspel Diedam Kennelyck gelegen, oock noch alle andere goederen, soo onder de Selve Heerlickheijt Diedam Syn gehoorende, en met de Voorschreve Parceelen aen den Furstendomb Gelre, en Graeffschap Zutphen Leenroerigh Zijn; ende voorts int generaal onse Persoon en goederen, geene uytgesondert, om daeraen in Cas van Misbetaeling Voorñ: Capitale Summe van Elff duijsent gulden met alled onbetaelde Interessen Kost en Schaadeloos te verhaalen, Vrij, ende Sonder eenige Cortinge van 14^e 20^e 40^e 50^e Meerdere ofte Mindere Penningen, ofte van Wat Lasten het oock Souwde mogen Wesen, alreede op gevestigde Renthen ingevoerd, ofte naemaels by De Ed: Mog~: Heeren Staaten des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen te Statueren; Bovendien ons te Verpligten en voorens gementioneerde Leengoederen daer voor oock te Verbienden, om alle ses jaren Prolongatie ofte Vernieuwinge van het Consent van den Stat-houder der Leenen tot dese Hijpothecatie uyt te brengen met overgiffte, dat indien daerinne Versuijm mogte Vallen, den Crediteur, ofte Syn Reght hebbende, het Selve op ons Constituants Kosten, die den Selven Crediteur oft Syn Reght hebbende Sal mogen verschieten, en daernaey bij d'eerste te betalene Interessen Sullen worden gerestitueert, Sal mogen doen, en ten dien eynde voorsoo veel noodigh oft dienstigh eens vooral Volmagt op den Selven Crediteur, oft Sijn Reght hebbende te geven, met ordre aen onsen Tydlycken Rentmeester In den Bijlant, dat hy voorsz~:

Interesse aen welgemelte Crediteur, Syn Regt hebbende, oft Wettigen Toonder deser obligatie, Promptelyk, en PerSe Sonder verdere ordonnantie Sal hebben te betalen, die gequitteert Zijnde, hem in Reeckeninge Sullen valideren nae behooren; En Eyndelyk tot naekominge vant gunt voorschreve~ ons~ Persoon, de Hiervoorens gestelde onderpanden en Verdere goederen te Submitteren aen de Judicature van alle Heeren Hoven Rigteren, en Gerigten, en Specialyk van den Hove ProVintiaal van Gelderlandt, en met een Woort, om alles te doen, het geene Wij selfs Praesent Zijnde Souden Cunnen ofte mogen doen, ofte Nae Costume van de Provintiale Leenkamer eenigsints Vereijscht Worden:

In Waerheyts oirconde hebben Wy dese neffens twee Manñ van Leen van onse graefflycke Berghsche Leenkamer by gebreck van Leenmannen des Furstendombs Gelre en Graeffschap Zutphen eijgenhandigh onderteekent, en met Ons Hooghgraeff~: Segel, en der Selver Pitschappen, doen becragtigen:

Gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 18^{en} Juny 1733.

«onderstont»

L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

L:S: / Abrah: de Both Leenman.

L.S: / Derck Scheers Leenman.

[*in de marge:*]

Dese 11/m gulden Sijn in de Reekeninghe vanden Secretaris de Both gesloten den 19^{en} Decemb: 1733. in Ontfanck gebracht.

26-7-1733 **832** [*folio 245 verso*]:

Ordre aen den Heer Amptman van Brienen om Henrick de Beijer niet meer als Scholtus tot Pannerden te Erkennen ofte te gebruikcken.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Johan van Brienen Amptman onser Vrij Heerlijckheeden Pannerden en Millingen onsen aengestelden Scholtus Jan Grob in Syne Functie niet Wil Kennen, eñ admitteren onder Praetext, dat hem Sulx tot Praejuditie ofte Naedeel Soude Strecken; Indien een ander van Catholycke Religie tegens Placaten van dese Landen Wierde aengesteld, niet tegenstaande hij Amptman Henrick de Beijer mede Catholiqu Zijnde in die Qualiteijt /: Sonder eenige de minste Exceptie te maaken /: heeft Erkendt, en geadmitteert; Waer uijt Blijckt, dat hij daeromtrent tegens de Placaten deser Landen heeft gedaan, en bij Continuatie van voorn: door ons affgesetten Scholtus Henrick de Beijer in die Qualiteyt te gebruikcken alnogh is doende; Soo ist, dat Wij voorn: onsen Amptman hiermede Serieuselyk Waerschouwen en Ordonneren, om ingevolge van des Selfs eijgen Sustenue Henrick de Beijer als Scholtus van onse Heerlickheynt Pannerden by proVisie ende tot naedere dispositie niet verder te gebruiken; ofte dat Wy /: ter Contrarie Doende :/ Soodane Mesures voor de Hant Sullen Nemen, als Wij Sullen bevienden en Ordeelen te Behooren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 26 July 1733.

«onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

1-8-1733 **833** [*folio 245 verso en 246 recto*]:

Verpachtinge van de Waage tot Millingen aen Roeleman Arentze voor den tijt van 15 jaaren.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Bekennen uyt besondere ons daertoe moverende Redenen aen Roeleman Arentze te hebben VerPaght gelyck Wy doen mits desen Onse Waage tot Millingen voor een jaerlyxe Paght van Drie gulden en drie Stuijvers Hollants, die aen onsen tijdlycken Rentmeester Inden Bylant Sullen worden betaelt; en Sulx voor den tyt van Vijfftien achter een volgende Jaeren aenvanck genomen hebbende Prima Julij 1733. en eyndigende Prima Julij 1700. en aght en Veertigh; Sullende den Paghter gehouwden Zijn de Waage in goeden Staat te Brengen, het gewigt en ander daertoe noodigh gereetschap op Syne Kosten te besorgen; mits Conditie nogtans, dat by onverwaght Dispuijt Over het Waaghgelt oft anders, Sulx op Paghters eijgen Kosten Sal worden affgemaakt; en als de pagtjaaren Sullen Sijn geexpireert, Sal de waage met het gereetschap door twee onpartydige Kenners, den eenen van onse, ende den anderen van Paghters Zijde, Worden getaxeert, ende de Penningen volgens de taxatie door ons, ofte door den Nieuwen pagter aen Roelman Arentze ofte Sijne Erffgenamen tegens overgiffte van de Waage eñ het gereetschap voldaan worden; waerna Sigh onsen tydlycken Rentmeester Inden Bijlant Sal hebben te gedragen:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den eersten Augusti 1733.

Ter ordonnantie van Syn Hooghgraeff~: Excellentie &c

«Was geteekent»

F Ant: Epepe de Raeijhoff.

8-8-1733 **834** [*folio 246 recto*]:

Octroij voor de H^r Lantschryver Philip Hengst om tot Consecutie van Syn Praetensie van 900 gls Cum expensis op de CoornPagten door de H^r Leon: Looyen vand~ Heer Franc: Xav: Bernarts aengekoght en aen de Boxmeerse Leenkamer Leenroerigh Zynde, met Commer en Arrest te mogen procederen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Octroijeren en Permitteren aen den Suppliant, dat hy tot Verhaal van Syne Regtmatige Praetensie van 900 guld~ Cum expensis op de Coornpagten door de H^r Leonard Looyen van de Heer Franc: Xav: Bernardts aengekoght, en aen onse Hooghgraeff~: Boxmeersche Leenkamer Leenroerigh Zynde, met Commer en Arrest Sal mogen Procederen, mits dat achtervolge alle t geene naer Stijle van onse Boxmeersche LeenSale Wordt vereijscht; Ons, ende een ijder Syn goet Reght Voorbehouden;

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 8^e Augusti 1733.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

8-8-1733 **835** [*folio 246 recto*]:

[bovengescreven: Octroij] Op het Req^e van Peter Ant: Peelen om een Stuckje Lant Fidei Commis Zynde aen de Eerw: Nonnekens tot Boxmeer te mogen transporter en opdragen.

Octroijeren en Permitteren aen den Suppliant, dat hij het hierinne gemelte Parceeltje Lant Fidei Commis Zijnde aende Eerweerde Nonnekens tot Boxmeer Sal mogen Cederen en opdragen:

Signatum Op ons Slott S'Heerenbergh den 8^{en} Augusti 1733.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

7-8-1733 **836** [*folio 246 verso*]:

Verpachtinge vande Visserye, Accijs, Schaeps wahr, Keerse en tabax waege en Veer van Westervoort op Arnhem aen Peter Beumer voor d~ tyt van 12 Jaeren waer van het eerste expireren Sal op Martini 1734

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kond en tuijgen Hiermede, dat Wij aen Peter Beumer hebben Verpaght, gelyck Wij Verpagten Craght en mits desen, gelyck oock denselven in Paght is aenneemende Onse Visserije, den Accijs, Schaeps Wahre, MartSchip van Westervoort op Arnhem Keersen en tabax waage, voorts alle t geene aldaer te Weegen valt en Sulx voor eenen jaerlyxen Paght van Vier en twintigh guld~ Hollants, die aen onsen tydljcken Lantrentmeester Onser Graeffschap Bergh op Martini Sullen betaelt Worden, en daer voor oock behoorycke Borge gestelt worden; ende Sulx voor den tyt van twalff naer den Anderen Volgende jaeren, Waer van het eerste jaar Sal expireren Op Martini 1734. en Soo Vervolgens; Sullende den Pagter gehouwden Zijn d'Ordinaire en extraord: verpondinge te betalen, het Marckt Schip op Arnhem, ende de Waage in goeden Staet te Brengen, het GeWight, en ander Daer toe Noodigh gereetschap op Sijne Costen te Besorgen, en als de pagtjaren sullen Syn geexpireert, Sal de Waage met het geWigt en gereetschap door twee onpartijdige Kenners /: den eenen van onse Zyde, en den anderen van Pagters Zyde :/ Worden getaxeert, ende de Penningen Volgens taxatie door ons, ofte den Nieuwen Pagter aen Peter Beumer ofte des Selffs Erven tegens Overgiffte van de Waage en gereetschap Voldaan worden; met Conditie nogtans, dat bij onverwagt dispuijt Over het Waagh gelt, Marckt Schip, oft andersints, Sulx op des Pagters eigen Kosten Sal worden affgemaakt, en Sijn hier van twee eens Luijdende gemaakt, en door Ons, en Paghter onderteekent:

Op ons Slott S Heerenbergh den 7 Augusti 1733.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c

Peter Beumer, Zeger Verbeek als Borgh.

13-8-1733 **837** [*folio 247 recto*]:

Ordre aend~ Amptman Brienen tot het geven van Visie van de geslotene Kercke Reeckeningen tot Pannerden.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Johan van Brienen Amptman onser vrij Heerlickheijt den Bijlant, dat aen ons ten aller eersten Sal Visie geven van alle de geslotene Reeckeningen der Kercke tot Pannerden Waertoe Wy ons Verlaeten:

Signat~: Op ons Slott S Heerenbergh den 13 Augusti 1733.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

[*na een witregel:*]

eodem aen d~ Heer van Dockum geordonneert, om in Qualiteit als Lantschrijver onser graeffschap Bergh aen ons Visie te geven van alle de tot dato deses geslotene Kercken Reekeningen van Netterden, Zedam, en Beeck, om daernae onse Mesures te Connen nemen.

14-8-1733 **838** [*folio 247 recto*]:

Ordre aen de Heer Lantdrost van Marle om openinge en Kennisse te geven, oft, en in hoe Verre d'ordres van den Provintialen Hove van Gelderland aen hem gegeven, wegens de Kercken Reekeningen Syn voldaan en achtervolgt.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Pet: Ch: van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen onser graeffschap Bergh om aen ons met den eersten openinge te geven, ofte ende hoe Verre d'ordres van den WelEd: Hove Provintiaal van Gelderlandt aengaende de Respective Kercken Reekeningen de dato den 3^e April 1732. aen hem gegeven Voldaan Sijn;

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 14 Augusti 1733.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

17-8-1733 **839** [*folio 247 recto en verso*]:

Noghmaelige Iterative Ordre aen de Magistraet en Rigter tot Borgh, om de Reeckeningen van d~ ontfangene Stadts Breucken binnen 14/C Specificq opte maeken, en overte Leveren.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo onsen Rigter en Magistraet Onser Stat Borgh tot ons groot misnoegen /: niet tegenstaande soo menigh Vuldige Iterative gegevene ordres, en nogh Laetstelyck in dato van den 24. Martij 1833. :/ alnogh in gebreeke blijven, en nogh Syn, om de Specificque Reeckeningen van de Reets ontfangene, en alnogh t'ontfangene Breucken onser Stat en Schependomp Borgh aen ons binnen

Veertien Dagen Overte geven; Welcken gepraefigeerden tyt al over de Vier maenden Verstreeken Zynde, Soo is Egter op dese onse genadige Ordre tot dato geene de Minste Voldoeninge gevolgt, alle het Welcke Grootelyx is Streckende tot Vilipendie en misaghtinge Van Voorsz~: onse gegevene Ordres, en Praejuditie Van onse Hooge Jurisdictione en gerechtigheijt; Soo Lasten en Beveelen Wij noghmaels Iterativelyck, Serieuselyck, ende voor de Laatste Keer, aen onsen Rigter en Magistraet tot Borgh, dat de Reeckeningen van alle door haer ontvangene, en nogh te Ontfangene Stadts Breucken /: geene daer van uijtgesondert :/ binnen Veertien dagen [d, *veranderd in:*] A dato deses Specificque Sullen opmaaken, aen ons overLeveren en Bereeckenen, ofte dat Wij bij manquement en Dilaj van dien Soodanige Middelen Sullen bij der Handt Nemen, als tot het doen achtervolgen van onse Ordres, Conservatie, en Maintenuue van Onse Hooge jurisdictione en Gerechtigheijt Sullen Oordeelen te Behooren:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 17^{en} Augusti 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

5-9-1733 **840** [*folio 247 verso*]:

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven Getrouwen Johan Van Brienen Amptman Onser Vrij Heerlickheyt den Bijlant &c dat ten allerspoedighsten de Kercken Reeckeningen Van Pannerden van den Jare 1730. tot 1732. Inclusive Sal affhooren en sluijten, en ons Vande Selve Visie geven, Waertoe Wij ons Vastelyck Verlaeten

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 5^{en} Septembris 1733.

«onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

23-9-1733 **841** [*folio 248 recto*]:

1733. 23e 7^{bris} aend~ Heer Rentm' van der Veecken geordonneert à dato deses geen gage meer aen d~ Amptman van Brienen te voldoen, maer dat de Selve gage Stiptelyck op Syn Tyt door den Hooghwelgeb~: Raet en Lantdirector Epele [*renvooi*: de Raeijhoff] Sal Betaelt Worden.

12-9-1733 **842** [*folio 248 recto en verso*]:

Consens tot Negotiatie Van 10/m fl: voor Syn Hooghfurst~: Doorleugtigheyt den Heere Prince van HohenZollern Sigmaringen Op de so genante Stubliche Guether en Incombesten vand~ Heerschafft Wèhrstein.

Von gottes gnaden Wir Frans Wilhelm Graff Zu dem Bergh HohenZollern Sigmaringen Marckgraff Zu Bergen op Zoom Graff Zu Walhain Boxmeer und Champlite, Freij Herrn Zu den Bylandt Wisch und Peruez Herr Zu Dixmude Haeps Sambeeck Barssel Brainelaleut Millingen Gendringen und Etten Erb Bannerherr des Furstendombs Gelre und Graffschafft Zutphen &c &c &c

Bekennen und Thuen Kund Jedermanniglich dem es Zu Wissen von Nöthen; Demnach S^e Furst~: gnade der Hoch gebor~: Herr Joseph Friederich Furst Zu HohenZollern, Graff Zu Sigmaringen, des Heyl~: Romsschen Reichs Erbcamerer BurgGraff Zu Nurnbergh, S' Chur Furst~ Doorleucht~ in

Baijeren geheimber Rath, des Hohen Ritter Ordens Sancti Georgii Gros Creutz General Marschal de Camp, und Obristen über ein Regiment Dragoner, Wie auch des Löbl~: Schwabischen Craijsses General Major &c &c &c unser gnadige und HochgeEhrteste Herr Brueder &c uns geZiemend Zu Erkennen gegeben, Wie S' Furst~: gnade Zu Beforderung dero mercklichen Nutzen, und Zwar in Specie Zu Intendierenden besonderen Gebaw, und Herstellung des in den Flecken Im naw gelegenen Sawer Brünnens, sich anderst nicht, als durch ander Wartige Auffnamb eines ahnLehens von M/10 f Zu Helffen Vermöchten, und sich om Zu Darshiessung erst Erwehte Summe Das Furstliche Stifft Murrj dergestalten anhausig gemacht; Das Ihme neben general Hijpothec der Herschafft Haygerloch Zu einem Special unterpfandt die so genante Stubliche Güether neben denen aus der Herrschafft Wèhrstein eingehenden gelt und Frucht gefallen eingesetzt, und gegen Erst attendte Jahrlische Rechnung überLassen Werden Mochten, auch dahero S' Furst~: Gnade ahn uns das Freundt= Bruederlich ansüchen gethan, Das Wir Hier über der Erbs Vereinigung und Pactis Familiae gemäs, unseren Consens und EinWilligong Ertheijlen und geben Möchten und [*tussengevoegd*: wir] thails Zu BeZügung unserer Freundt Bruederlicken Willfahrigkeijt, thails aber auch Weilen durch auffnamb des Furstlichen Hauses Nutzen befordert, Wurdet, Kein Anstandt Haben, noch Haben Sollen;

Als [geven, *veranderd in:*] geben Wir Hiemit, und in Crafft Dieß Unseren Consens, und ein Willigung Vor uns unseren Erben und nachkommeren in der bestandig und Krafftigsten Formb, Wie es Immer nach unseren Pactis Familiae, und Erb=einigung Sein kan und Soll; Versicheren, und Verbienden uns auch dieses, alles aüff Ergebenden Fahl Steht [*tussengevoegd*: und] Fest Zu Halten dar wieder nicht Zu Handeln, noch Zu gestatten, daß darwieder auff Einige Weys gehandelt Werde:

Dessen Zur Wahren Uhrkundt Haben Wir Diesen Consens Äigenhandig unterschrieben, und unser gewöhnliches Pitshafft's Her Vor Trucken Lassen:

So geschehen auff uns Schloß S Heerenbergh d~ 12 Septemb~: 1733.

[o, *veranderd in:*] «unterstont»

L:S:

Frans Wilhelm Graff Zu dem Bergh und HohenZollern.

16-9-1733 **843** [*folio 249 recto*]:

Ordre Voor de Heer Lantdrost van Marle over eenige Saacken den Magistraet en Secretaris tot Borgh aengaende, en wel in Specie over eene affgesondene Missive

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Pet: Christ: van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen onser Graeffschap Bergh, Drossard onser Hoogheyt Wisch Dat Sigh met bygaende Missive in dato Borgh den 8^e Septembris 1733. door den Secretaris Herm: Bosboom in Name van Righter Borgermeester en Schepenen onser Stadt Borgh aen ons geschreven, Sal vervoegen nae voornoemde onse Stadt Borgh, ende aldaer den Borgermeester en Schepenen Jeder int besonder affvragen Eerstelyck, ofte die gesejde Missive gecoucheert is in de Volle Magistraets Vergaedinge, met Hare Kennisse, Wil, en toestemminge? ten tweeden; oftse nogh Verder geintentioneert Zyn, om te Ver Weygeren de Stadts Breucken te Verreeckenen tegens de Hooge Ordres van Beyde Heeren der Hoogheyt Wisch? Soo jae, voor het derde te vragen oft deselve Borgemeester en

Schepenen genegen Syn, om tegens Hare Hooge Heeren Principalen te Willen procederen, Inval de Selve Middelen Reghtens quamen aente Wenden? Haere Verklaringen Schriffteyck opstellen, door de Selve Laten onderteecken, en aen ons van des Selffs Weder Vaeren getrouwelyck Rapport te Doen, alsoo Sulx onsen genadigen Wille is;

Signat~ op ons Slott Boxmeer den 16 September 1733

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

16-9-1733 **844** [*folio 249 verso*]:

Ordre aen de Heere LantDrost van Marle om Wegens eene Missive den Secretaris tot Borgh H: Bosboom aff te Vragen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Pet: Christ: van Marle Lantdrost en stathouder van Leenen onser Graeffschap Bergh en Drossard onser Hoogheyd Wisch &c dat den Rigter en Secretaris onser Stat Borgh H: Bosboom Sal aff vragen ofte die Missive, die hy Bosboom in Qualiteyt als Secretaris onser voorñ: Stat Borgh in Name van Righter, Borgermeester en Schepenen op den 8 September Laetst Leden aen ons Wegens de Stadts Breucken heeft geschreven, is Vervaerdigt in de Volle Magistraets Vergaederinge, met Weeten, Wil en toeStemminge Van alle Magistraets Persoonen, en voor het tweede, ofter oock eene soodanige Missive aen Syn Koninglycke Hoogheyd den Heere Marck Grave Van Brandenborgh is gesonden; ende van des Selffs antwoord aen ons getrouwelyck Rapport te Doen, alsoo Sulx onsen genadigen Wille is;

Signatum op ons Slott Boxmeer den 16 September 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

7-10-1733 **845** [*folio 249 verso t/m 250 verso*]:

Commissie op den Persoon van Hubert Bloemerts als vorster en Bosch bewaerder van den Haepschen Bosch

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo de Bosch bewaerders en Vorsters Plaetse van Haeps is komen open te Vallen, en noodigh is, dat daertoe een ander bequame Persoon gestelt worden; soo ist, dat Wy Verseeckert Zynde van de Bequaem: en Neerstigheijt van Hubert Bloemerts, den Selven tot Bosch bewaerder, jager, en Vorster van voorñ: onse Heerlickheyd Haeps en onderhoorige Bosschen hebben aengesteld, gelyck Wij hem aenstellen Cragt deses, met magt en Last, dat hij onse Bosschen en Holtgewasch onder Haeps, als mede onse Jaght gerechtigheeden by dage en Naghte sal waernemen, ende wel neerstigh toesien, dat Wy daerinne niet beschadicht Werden, en Vooral die Bosschen en Holtgewassen in behoorlyk gevregh onderhouwden, de Beesten Paerden Schapen en alle andere Bestialien daer uyt gekeert, geschutt, ende die eygenaers daervoor geamendeert Worden; Item dat geen Plaggen, van Wie het oock Zij in onse Bossen gemaiddt, geen Weeckholt, ofte Tacken, oock geen jonge ofte oude boomen buyten ons ofte onser Officieren Last ofte Ordre gehouwen Worden; en Sal die geene die hy daer over beviendt, gehouwen Zijn aenstonts aen onsen Drossard en Rentmeester der vrye Heerlickheyd Boxmeer bekent te Maaken omme daer over gestrafft te Worden; sal mede aldaer en in den Lande van Cuyck /: daer Wy de Jaght hebben :/ de Jaght

Exerceren, het geschote Wilt niet mogen verkoopen ofte Wegheven, maer het Selve op ons Slott tot Boxmeer; en by onse Absentie aen onse Officieren aldaer moeten Brengen; Sal mede goede opsigte hebben, dat Wij Hierinne, ende in onse Domainen Landeryen Thienden, Thynsen en Lant tholl gerechtigheeden en Sonsten niet Beschadigt ofte vernaedeelt worden; onsen Haepschen LantHoll [*:sic*] in maanen en Beuren, d'onwillige te Arresteren, en vervolgens daer van aenstonts aen onsen Drossard van Boxmeer Kennisse te geven, en aen onsen Rentmeester aldaer van den Ontfanck Reeckeninge doen; tot Sulcken Eynde sal hy dicwils aen voorñ: onse Officieren Komen bekent maaken den Staet van onse Bossen Holtgewass, en domajnen aldaer, en voorts doen, tgeene hem van ons, en van voorsz~ onse Officieren sal beLast worden; Voor alle het Welcke hy den Behoorlycken Eedt van Holt en getrouwigheyd sal uijtsweeren, en jaerlyx daer voor aen gage sal hebben en genieten eene Summe van vier en twintigh gulden Hollants, eenen groenen Rock en Hoet, Sullende het eerste jaar Gage Verscheenen Wesen op Ste Michiel des aenstaende jaers 1734. Welcke Gage aen hem door onsen Rentmeester van Boxmeer /: Sonder onse vernere ordonnantie :/ sal betaelt Worden; tegens behoorlycke Quittantie te verreeckenen; alles Edogh by Provisie, ende tot onse genadige Revocatie, die Wij ons Wel expresselyk ten allen tyden Reserveren;

aldus gepasseert, ende in teecken der Waerheyd hebben Wij dese eygenhandigh onderteekent, en met ons aengeboren Hooghgraafflyck Segel becragticht: op ons Slott Boxmeer den 7 October 1733

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

9-10-1733 **846** [*folio 250 verso*]:

Octroij voor Looyen wegens eenige Leenen.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Gesien neffens gaende Requeste Consenteren en Octroijeren aen den Suppliant, dat de twee Leenen te Weeten de Halffscheyt van Collarts Leen ende de Helffte van twee malder en twee vatt Rogge en van twee hoender jaerlijx uyt Huys en Hoff en twee mergen Lants tot Rijssen gelegen Sal mogen Verkoopen en transporteren, en uyt Particuliere Insigte sonder Consequentie sal den Kooper niet meer voor nieuwe beLeeninghe en transport betalen als Sestigh gulden 15 stuyvers, mits dat sal Observeren alle tgeene Volgens onse LeenKamer gebruijckelyck is; ons, ende een Iders goet Reght voorbehouden;

Signatum op ons Slott Boxmeer den 9 October 1733.

«onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zolleren.

15-10-1733 **847** [*folio 250 verso en 251 recto*]:

Ordre aen onsen advocaet Fiscaal Bodinckhuysen om 8 karren torff in praesentie van onsen gerichte die de uytheemsche gesteecken hebben te Laten Weghaelen en tot Boxmeer Publicq te Laten Verkoopen

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Wij geïnformeert Zyn, dat binnen onse Vrye Heerlickheijt Boxmeer en S^{le} Anthonis Wederomme Buytenheimsche binne de Palen van onse Jurisdictione op den Peel hebben torff gestoocken,

onaengesien dat het Selve by onse Hooge voorsaeten, en nogh by ons den 27 September 1732. grootelyx Verbooden is; en aengesien dat het selve Streckt tot Vilipendie van onse Jurisdicte, en onser Liever getrouwe onderdanen Schaade; Soo ordonneren Wy aen onsen Seer Lieven getrouwen Advocaet Boedinckhuysen, dat hy toecomende Saterdagh geheel Vroegh Aght Karren torff in Praesentie van onsen Gerigte van S^{le} Anthonis Sal Laten Weghaalen, en naer Boxmeer Brengen, alwaer onsen Seer Lieven getrouwen gesubstitueerden Lant Schryver deselve Publicq sal verkooopen, uyt de Coops Penningen de Costen en Vragten van de Karren die hy besorgen Sal Voldoen, ende de Meerreste halff aen de Boxmeersche, en halff aen de S^{le} Anthonisse Armen Sal betalen; Belastende aen onsen Advocaet Fiscaal Sigh te Reguleren nae Ons Placaet Van den 27 7bris 1732. Beloovende voornoemden onsen Fiscaal, ende den geSubstitueerden Lantschryver in, en over alles te Guaranderen:

gedaan op ons Slott Boxmeer den 15 Octobris 1733

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zolleren.

16-10-1733 **848** [*folio 251 recto*]:

Ordre aen den Rentmeester Verheyen Wegens het Vervaerdigen en ter Auditie Comen affleggen van Syne Reeckeninge.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Johan Henrick Verheijen, dat hij sonder Langer uijtstell oft Dilaj int midden van November aen staende 1733. oft uytterlyk agt dagen daer naer met onsen Subs^{le} LantSchryver Hengst Sal hebben nae S Heerenbergh overte Komen, en aldaer doen en affLeggen Syne Reeckeninge, en alsdan mede Suyveren Synen Ontfanck; Sulx is onse genadige Ordre en Begeeren

Signatum op ons Slott Boxmeer den 16 October 1733.

«Onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

16-10-1733 **849** [*folio 251 verso*]:

Ordre en Authorisatie op de H^r Rentmeester Johan Henrick Verheijen, om alle Verduysterde Thynsen en Hoffgoederen opte Soecken en Inte Vorderen, «ende deselve wederom» ende deselve Wederom int Register van de thynsen en Hoffgoederen te Registreren en Inte Brengen.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern Sigmaringen &c &c &c

Alsoo onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Johan Henrick Verheijen aen ons onderdanigst heeft Voorgedragen en overgegeven Seeckeren Staet, Waerby Blyckt dat eenige Hoffgoederen Paghten en Thynsen Worden Verduystert, ofte de Eygenaers daer van deselve Soecken te Verduijsteren; Soo ist, dat Wy Hoognoodigh geoordeelt hebben omme Sulx voort te Komen hiermede onsen voorn: Rentmeester beveelen en authoriseren, alle verduysterde Hoffgoederen Paghten ende Thijnsen Vindbaer, in te Vorderen, ende deselve Wederom in de Hoffgoederens, Paghtens, en Thijnsens Registreren te Herstellen en inte brengen; d onwillige Eygenaeren door middelen van Reghten daertoe te Constringeren, tegens de Selve ten uijtjinde te Procederen; met onsen Seer Lieven getrouwen Drossard de Raet te Communiceren ende te adviseren, Beloovende alles voor

goet ende van Waerde te Houwden alle het genee hierinne ofte daer Over Sal gehandelt ofte gedaen worden, denselven onsen Rentmeester in, en over alles Indemniserende:

aldus gedaan ende gepasseert Op ons Slott Boxmeer den 16^{en} October 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

1 en 10-11-1733 **850** [*folio 252 recto en verso*]:

Cessie en transport van een Sesde Part in een Capitaal Pr reste van 150 guldens door de Heer A: Van Schuylenburgh in faveur ende Ten Behoeve van de Heere Adam Jacob Smits Schepen en Raet der Stat Nijmegen gedaan

Bekenne en Belyde Ick ondergesz~: by de onderteekeninge deses, aen den WelEdelen en gestrengen Heer Adam Jacob Smits Schepen en Raet der Stat Nijmegen te Cederen te transporter; en in Vollen Eijgendomb Overte geven myn Seste Part in een Capitaal par reste van Hondert en Vyfftygh Duijsent guldens ten Laste van Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Heere grave vanden Bergh, HerKomende uijt mijns vaders Boedel en tusschen ons Erffgenamen nogh onverdeelt, Bedraegende dit myn Seste Part eene Summe van Vyffentwintigh Duijsent guldens, voorbehoudens nogtans ten mynen behoeve het Loopende Jaer Interessen te vervallen in Februario aenstaende; ende Sulx in Voldoeninge van eene gelycke Capitale Summa van Vijff en twintigh Duijsent guldens, Soo Ick ondergesz~: volgens acte Obligatoir aen Welgemelte Heere Adam Jacob Smits ben Verschult, Sullende aen Syn Wel Edele d'Interessen tot Februarij aenstaende betaelen; Beloovende dit myn voorsz~: Aenpart in gemelte Capitaal Par reste van Hondert en Vyfftygh duijsent guldens, als nae Reghten altyt, te Sullen Wahren en Vrijen, onder Verbant Submissie en Renuntiatie als nae Reghten;

Des in oirconde heb Ick dese tot Grave den eersten November 1700. en drie en dartigh in Praesentie Vande onderstaende getuygen eygenhandigh beteeckent, en met mijn Cachet becraghtigt;

Was geteekent / L:S: / A:V: Schuylenburgh, Henr: van der Gronde testis, J:V: Open als getuygen

«Lager Stonde»

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZolleren Sigmaringen Marckgrave tot Bergen op Zoom Erffbannerheer des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen &c &c &c

Bekennen by desen dat den advocaet Henr: vander Gronde namens den Heer Adam Smits Schepen en Raadt der Stat Nijmegen aen ons de bovenstaende acte van Cessie en transport Vertoont, en Copie Authenticque daer van aen ons geextradeert heeft, ende dat Wij hetselve Syn Houwden de van alsulcke Waarde en Cragt, als oft die nae Costume Locaal aen ons behooryk geinsinueert was; Beloovende derhalven ons Soo in het doen van betaeling der Interessen, als Restitueren van het Capitaal dier Conform te Sullen gedragen, ende naer dit Loopende jaer niet verder aen den Heere Adriaan van Schuijlenborgh Heer van den Duckenbergh, maer aen welgemelte Heere Schmits de Interessen van 25000 guldens te betalen, en Volgens Obligatie nae OpSegginge de Restitutie daer van aen gem~lten Heer Smits te doen; Permitterende derhalven de Registrature Soo van die Cessie en transport als van dese Acte te Laten doen Soo ter Secretarie van ons Hoff alhier, als tot Boxmeer, alWaer d'origineele Acte Obligatoir overt geheele Capitaal Staet geprothocolleert;

des in oirconde Hebben Wij dese onder Verbant, Submissie, en Renuntiatie als nae Reghten eygenhandigh beteeckent, en met ons aengeboren Graefflyk Segel becragticht op ons Slott S Heerenbergh desen 10^{den} Novemb^r 1700. en drie en dartigh.

«Was geteeckent.» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren / L: S:

«Lager Stondt» / Collatione Factâ Concordantiam Cum Suo Originali attestor

«onderstont.» / P: Hengst Lants^r Subst^e

± 1-11-1733 (?) **851** [*folio 252 verso*]:

Missive aen den Heere Praesident van der Horst om Decisie in Causa Nostra Contra de Heere Raets Heer van Loon te Erlangen &c en deselve re Recommanderen.

Hoogh Edelen gestrengen Heer &c

Alsoo mij aen de decisie van Saacken tegens Wylen den Heere Raetsheer Wilh: van Loon Seer Veel en Merckelyck gelegen is, Soo neme de Vrijheijt van U Hoogh Edele gestrenghe die Saacke te Errinneren, en aen des Selffs Loffelycke en gewoonlycke Justitie te Recommanderen; DienstVriendelyk versoeckende, dat die Voorgemelte Saacke eyndelyk moge worden voorgenomen, en gedeceideert; U Hoogh Edele gestrenghe Sal my hier door Seer verpligten, die altoos Sal toonen met Veele Veneratie te Weesen

HooghEdelen gestrengen Heer / U Hoogh Ed: gestrengens / Dienstwilligen

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

5-11-1733 **852** [*folio 253 recto*]:

Octroij voor de Vrouwe Dovariere van Retradt om het quade goet onder Diedam gelegen te Mogen Veralieneren en VerKoopen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octroyeren en Consenteren aen de Suppliante, dat het hierinne gemelte Leengoet sal mogen vercoopen en transporteren, mits dat achtervolge alle t geene nae usantie van onse Hooghgraeff~: Berghsche LeenKamer wort vereijscht; ons, ende een yders Reght Voorbehouden

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 5 November 1733

«onderstont:» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

11-11-1733 **853** [*folio 253 recto*]:

Magistraats Veranderinge der Stadt S'Heerenbergh.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Aen ons onderdanigst door onse Borgeren en Inwoonderen onser Stat S Heerenbergh gepresenteert Zijnde de Nominatie tot Magistraets Persoonen Over voorñ: Stadt aenvangende met Sⁱⁱ Martini 1733. en expirerende op Sⁱⁱ Martini 1734. en by Req^{te} versogt, dat Wy daer uyt voorñ: Magi-

straet genad~: gelieffden te Eligeren; soo ist dat Wy de Magistraet van onse Stadt S Heerenbergh met Sⁱⁱ Martini 1733 aenvangende, en met Sⁱⁱ Martini 1734 eyndigende, Hebben aengesteld, gelyck Wy aenstellen Cragt deses namentlyk tot Righter Johan van Huet tot Borgermeester Johan Diederrick van der Upwigh Ontfanger van de Convoyen en Licenten alhier, en tot Schepenen Johan Boelant Jacobus Snoeck en Evert Boetzen.

In Waerheys Oirconde Hebben wy dese eygenhandigh onderteekent en met ons Hooghgraefflyck aengebooren Segel doen becragtigen:

Op ons Slott S Heerenbergh Den 11 November 1733.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren

11-11-1733 **854** [*folio 253 recto*]:

Op het Request van Frans Hooghvelt versoeckende ordonnantie tot Voldoeninge van extraordinaire AmptsLasten wegens 18 mergen Lants door hem van den Jare 1723 tot 1728. incluys betaelt, als mede van ¼ extraord: verpondinge vande selve 18 mergen vande jaren 1726 tot 1730. Beyde Incluys, en dan nogh van het extraordinair besaeij van voorñ: 18 mergen van den jare 1726. tot 1731. Incluys te samen f 90-15-4.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester van der Veecken, bij provisie aen Frans Hooghvelt te valideren de Summa van 44 guld, 5 str~ 4 Penñ: wegens de betaelde Ampts Lasten Sullende op het Sujet vande Verpondinge en Besaeij de Pagts Conditiën werden naergegisen, en Suppliant in Conformité vandien werden gehandelt:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 9 Novemb^r 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

12-11-1733 **855** [*folio 253 verso t/m 254 verso*]:

Ordonnantien over en wegens de Revisie van Sententien, als mede wegens het drincken onder den Goddelycken Dienst op Son: en Heyligh dagen in onse vry Heerlickheit Boxmeer en Ste Anthonis

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohen Zollern etc: etc:

Dat ons met onderdanigst Respect voorgedragen Zynde hoe dat in Cas van Revisie van de Sententien, die by onsen Gerigte der Vrij Heerlickheit Boxmeer gewesen Zijn, som wijlen Wel gebeurt is, dat de stucken van de Processen, die in Originali aen den Heeren Adviseuren Overgebragt Worden niet wederom aen onsen gerigte gesonden Worden, ook wel omdat de Sportel Penningen voor het Wijsen van de Sententien in Cas van Revisie bij Parthyen niet worden betaelt; en het altyt niet gelegen Komt aen onsen Scholtus deselve op den WeerPenninck te Schieten;

Dat oock over affaeijres van geringe Importantien Langduerige Processen geventileert Worden;

Dat mede onse Ordonnantien op het Vieren van Son: en Heyligh daagen en niet drincken onder de goddelijcke Diensten, en savonts nae negen uren S winterdaags en tien uren des Somerdaags malitieuuselyk worden Uytgeleght, en wel soodanigh, dat niemant daerover kan gestrafft Worden;

Dat oock de Boosaerdige Menschen Veele Delicten Soodanigh begaan dat noyt deSelve by nae met twee getuygen konnen geprobeert worden, ende daeromme Ongestrafft moeten blyven;

Alle het voorseyde Streckende tot groot naedeel van onse onderdaanen en aenLeytselen tot alle quaet; Om daer omtrent te voorsien, Statueren en Ordonneren Wij naer ingenomen Advys van die van Onsen Raaden

Dat onsen Lantschrijver onser vrij Herlickheyt Boxmeer alle processen waer van gerevideert Wordt, sal Copieren Autentiseren, en op Syn Comptoir Houwden, uytgenomen de Dictaminatie Prothocolle gedaan, Welcke Costen de Revident aen den Lantschryver alleenlyk Sal moeten betaelen, houdende Edogh de Nature van de Costen van Revisie;

Ende in Cas dat de twintigh dagen; die om het Proces te Sluijten niet genoeg Souwden Zyn, om het Proces te Copieren, als dan Sal onsen Lantschryver daer toe uytstel op Syn Costen van die van onsen Gerichte mogen Versoecken en obtineren;

Dat altyt eer en alvorens het proces in Revisie overgebracht Sal worden, den Revident by provisie Sal avanceren, en onder den Lantschryver Consigneren tot betaeling van de Costen van de Sententie in Cas van Revisie te geven hondert vyftigh gulden [D... (*één woord onleesbaar gemaakt*)] sullende het Exces bij den Revident en gerevideerden half en Half gesuppleert, en minder Synde aen den Revident gerestitueert worden; in Cas van Compensatie van de Costen, Sal den gerevideerden die halffscheyt van de 150 gulden aen den Revident Restitueren, Sullende dese 150 gulden altyt onder de Costen van Revisie gerecekt worden; en [*doorgestreept*: sal] onsen Lantschrijver [*tussengevoegd*: sal] voor de Consignatie niet mogen Eijsschen;

In alle Processen Waerinne de Principaal Saake niet excedeert 40 gulden, en geen Sequele van Infamie hebbende, Sal den Eysscher op den eersten gerigtsdagh hebben te dienen van Synen Eijssch, en daerby Overgeven alle Syne bewijzen en getuygenissen;

Op den naevolgenden gerigtsdagh Sal den Verweerder dienen van Syn antwoord ofte Exceptie, en mede Overgeven alle Syne Bewijzen alles op Poene van Versteck, Latende Edogh aen onsen gerigte de Maght [*één woord onleesbaar gemaakt*] eenen Gerigtsdagh Uijstelt te geven;

In Cas van Exceptie Sal den aenlegger noch Competeren eenen gerigtsdagh om daerop te antwoorden, mede dienende van Syn Bewys;

Sullende hiermede de Saacke in Staet van Wysen Syn, ende by onsen gerigte [*doorgestreept*: Sonder verner Schrijven] geweest worden [*renvooi*: Sonder Verner Schrijven] ten waere denselven nootsaekelyck oordeelde, dat Partije by deductie en nader bewijs moeste bijbrengen, Waertoe [*toegevoegd*: Edogh] onsen Gerigte [*doorgestreept*: Edogh] niet meer als eenen gerigtsdagh Sullen mogen accorderen;

[*doorgestreept*: Dat om] alle Fiscalische Saacken niet excederende de Boete van 150 gulden, en geen Sequele van Infamie hebbende, onsen Fiscaal hebbende eenen onWederleggelycken [*renvooi*: beEdighden] getuyge, [als, *veranderd in*:] al was het Selfs den Denuntiant ofte Beleedighden, altyt aen den Beklaagden den Eedt Sal mogen defereren, Welcken hy gehouwen Sal Sijn te doen, ofte de boeten met de Kosten te betaalen;

Dat alle die geenige Welcke op Son: ofte Heyligh dagen onder den Goddelycken Dienst tusschen de gestelde uren in Herbergen, ofte alwaer men eenigen dranck tapt sullen gevonden Worden geweest te Sijn, op het Versoek van onsen Fiscaal Sullen moeten Sweeren, gelyck oock den tapper, dat niet gedroncken, ofte getapt hebben, ende den Eedt Weijgerende te doen, Sullen de Boeten op het Drincken en Tappen gestatueert moeten betaelen met de Costen;

Dat oock die op Son: en Heyligh dagen nae Negen uren des avonts des Winters tot des [*doorgestreept*: anderen morgens] Smorgens voor vier uren, ende des Somers nae tien uren [*tussengevoegd*: des] avonts, en Sanderen daags S morgens voor vier uren in Herbergen ofte Huijsen alwaer dranck getapt wordt, Sullen geweest Zijn, Sullen Sweeren opt versoek van onsen Fiscaal, tusschen voornoemden tyt niet gedroncken te hebben ofte getapt, op wat maniere het oock magh Sijn; en in Cas, dat drincker en Tapper weygeren te Sweeren, Sullen Sy de Boeten op het drincken en tappen gestatueert moeten op Leggen en Betaalen;

Ende op dat hier van Niemant Ignorantie Kan Pretenderen, Sal dese onsen Placaet gepubliceert ende geaffigeert Worden, alwaer het behoort:

gedaan Op ons Slott S Heerenbergh den 12 Novemb^r 1733.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

[*in de marge*:]

Dit placaet gecollationeert met het origineel, hebbe bevonden het Selve daarmede t'accordeeren, Alsmeede de Publicatie daar onderstaande tot St Anthonis en tot Boxmeer, Sulx betuyge Ik tot Boxmeer den 20 Nov^{br} 1739

P: Hengst Landts^r Subst~

13-11-1733 **856** [*folio 254 verso*]:

Ordre voor den Borghgreeff tot Ulfft Frederick Haeffkenscheyt den torff aengaande.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh & c & c

Ordonneren en Beveelen Hiermede aen onsen BorghGreeff tot Ulfft Frederick Haeffkenscheyt, dat int toecomende in Plaets van Vrijen Brandt door diensten van ons Veen sal Laten Haelen alle jaer Ses Wagens torff en niet meer, de Dienstbieren hier van beKostigen Sonder die tot onsen Lasten in Reeckeninge te brengen; Ende den Torff die door onse Pagters Op ons graefflijck Huys Ulfft wordt gebracht, op eene besondere Plaatse tot onse Dispositie bewaeren:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh Den 13^{en} November 1733.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

13-11-1733 **857** [*folio 255 recto*]:

Volmaght op de Heer Can: Brequi wegens eenige aengehaalde Vette Beesten tot Gennip Soo geWeydet Zyn op den Heeren Weerth onder Boxmeer

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern & c & c

Doen Kond en tuygen dat Wij geconstitueert en bevolmagtigt hebben Sulx doende Cragt en mits desen den Eerw~: Heer Brequi om in onsen Name te accorderen en transigeren met den Heere Krijgs Rath Wolmstedt over en van Wegen onse aengehaalde en tot Gennip gearresterde Stieren, ende daerinne te doen ende te handelen alle tgeene Wy Selfs Praesent Zynde Souden Connen doen, en tot onsen meesten Profijte Sal noodigh en Dienstigh Vienden; Beloovende Voor goet en van Waarde te houwen

alle t' geene «Wy Selfs Praesent Zijnde» voornoemde onsen geconstitueerden in desen Sal Comen te doen het geaccordeerde tegens Quittantie betalen, en hem in alles Kost en Schaadeloos Houwden:

Signat~ Op ons Slott S Heerenbergh Den 13 November 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

18-11-1733 **858** [*folio 255 recto en verso*]:

Ordre aen de Heer Rentmeester Ferd: P: Van der Veecken tot het prompt [Voldaan, veranderd in:] Voldoen der Interessen van twee Capitale Summen ad 18000 gls te Samen aen de Heeren Doctor en Ontfanger Generaal Brantzen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo aen [het, *veranderd in:*] De prompte Voldoeninge der Interessen ons Credit ten Hoogsten gelegen is; Soo ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Ferd: Philip Van der Veecken Rentmeester onser Vrij Heerlickheyte den Bylant &c dat aen den Heer doctor en Advocaet Wilh: R: Brantsen in Qualiteyt als Erfuytter en Executeur van den Boedel van Vrouwe Susanna Nalida Ever Wijn Wed: van Gysbert Cloeck van een Capitale Summe van 7000 gls~ tot onsen Dienste Verstreckt, ende tot afflegginge van Capital~ tot Swaerderen Interesse Staende geemployeert en Verschenen den 22 Februarij 1734. praecise drie Maenden daernaer Commer Vry Binnen Arnhem Sal betalen de Interessen tegens 3½ proCento, en dus met eene Summa van f 245:-

Ende aen den Heere Johan Brantsen Ontfanger Generaall vant Quartier van Veluwe den Interesse van een Capitale Summe van Elff duysent gulden tot onsen Dienste Verstreckt, ende als boven geemployeert Verschynende den 10 Julij 1734. Praecise drie maenden daer nae binnen Arnhem Commer vry te betalen tegens 3½ proCento, en dus met een Summe van f 385 gls~ en die praecise Voldoeninge der Interessen tot nadre Ordre te Continueren, die hem voor de eerste Reijse in Syn Reeckeninge de A^o 1733: in uytgave Sullen geleeden Worden; ende soo voornoemd~ onsen Rentmeester in het prompt Voldoen van die Interessen moghte naerlaetigh Zyn, Sal die Schaade, en Meerdere Interessen, in den teneur van d'Obligatien geexprimeert, moeten opleggen en betalen, Sonder daer voor ijts tot onsen Laste in Reeckeninge te Conñ Inbrengen, Waer naer onsen Rentmeester Sigh exacte te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 18 Novemb^r 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

2-12-1733 **859** [*folio 255 verso*]:

Approbatie van accoort van 100 gls~ boete over het onbehoorlyk Holt houwen van Lucas Ebbers tot Diedam.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Approberen het voorñ: accoort mits dat onsen Fiscaal Besorgt Zij, dat uyt de eerst te ontfangene Penningen Wy onse Breucken Bekomen:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 2 Decemb~: 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

14-12-1733 **860** [*folio 255 verso*]:

Ordre aen den Onderscholt Berent ElsKamp in Saacke Contra Rigter Herm: Bosboom

Wij Bij der Gratie Godts Carel Prince in Pruijssen, Marck Grave tot Brandenborgh der Johanniter Ordens Meester &c &c &c

en Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZolleren Sigmaringen Marck grave tot Bergen op Zoom &c &c &c

In Qualiteijt als beyde Regeerende Heeren der Hoogheyte Wisch, Schependomb en Stat Borgh &c Ordonneren aen onsen onderscholt Berent ElsKamp, dat Sigh Sal vervoegen ten Huijse van onsen Rigter Herm: Bosboom, en den Selven in onsen Name affvragen, oft hij gesint is binnen den tyt van veertien dagen à dato deses Reeckeninge van alle d'ontfangene Stadts Breucken, geene daer van uytgesondert, Specificque op te maaken, aen ons Overte Leveren ente Bereekenen, en sal voorñ: onser onderscholt van Syn becomen Antwoort aen ons onderdanigst Schrifftelijck en behoorlyk Relaaas doen, om te dienen daer het behooren Sal:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 14.^{en} Decembris 1733.

«onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

15-12-1733 **861** [*folio 256 recto*]:

Commissie voor Johan Philip Reijners als ontfanger der Verpondinge Onser Heerlickeeden Gendringen en Etten.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c &c

Doen Kond ende te Weeten, dat aen ons de Samentlycke Heeren Jonckeren en Geerffdens onser Heerlickeeden Gendringen en Etten gepraesenteert Zynde de Nominatie van drie Persoonen tot den Ontfanck van Verpondinge van voornoemde Heerlickeeden Wy daeruyt tot Beurder van de Selve Verpondinge hebben geëiligeert, gecommiteert, en aengesteld, gelyck Wy Eligeren, Committeren, en aenstellen Cragt en mits desen Johan Philip Reijners, mits dat Sal Praesteren de vereijtschte Borghtaal, oock ingevolge Resolutie Syn vaste Woonplaetse, en domicilium Houwden en neeme in onse Graeffschap Bergh ofte Heerlickeeden Gendringen en Etten, alle jaer op gesinne vande Heeren Geerffdens Reeckeninge, doen, en achtervolgen en NaeKomen Sulcke Instructien en ordres, als by d'Officieren Jonckeren en Geerffdens tot het gemeene Beste des Kerspels alreede gemaakt Zyn, ofte hiernaemaels nae gelegentheyte van Tyden en Saaken noch gemaakt moghten Worden; en Verders doen Waertoe eenen Vroomen en getrouwen Ontfanger Vañ Verpondinge te doen Verpligt is; Beveelende aen de Officieren en onderdanen, en alle Ingesetenen Van Gendringen en Etten hem Johan Philip Reijners voor Ontfanger vañ Verpondinge t Erkennen, en hem op Syn gesinne te doen alle beoorlycke Hulpe en adsistentie:

In Waerheyt Oirconde hebben Wy dese eijgenhandigh onderteeckent, en met Ons aengeboren Hooghgraefflyk Segel doen Becragtigen:

Op ons Slott S Heerenbergh Den 15.^{en} Decembris 1733.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zolleren. / L: S:

16-12-1733 **862** [*folio 256 recto*]:

Ordre aen d~ Rentmr Johan Henrick Verheijen om aen den Fiscaal Bodinck Huysen d~ Competerenden torff te Laten uytvolgen

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Joh Henr: Verheijen, dat aen onsen oock Seer Lieven getrouwen Advocaet Fiscaal BodinckHuijsen die aen hem Competerenden Torff met den eersten sal hebben te besorgen; t Welck onsen genadigen Wille is;

Signat~: Op ons Slott S Heerenbergh den 16^{en} Decembris 1733.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

26-10-1733 **863** [*folio 256 verso*]:

Acte van Borgtogt van de Vrouwe Weduwe Spekeslager ten Behoeve van Syn Hoogh Graeff~: Excellentie onsen genadigen Heere Voor den Ontfanck vand~ Hooghey, en Heerlickheeden Gendringen en Etten.

Extract uyt Het Prothocolle van Beswaer der Graeffschap Bergh

Anno 1733. den 26 October.

Coram den Hoogh Edelen gestr~ Heer Petr Ch: van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen der Graeffschap Bergh, Drossard der Hooghey Wisch &c Heer tot Diepstegen en Het Loe Coernooten den Regter Johan Herman Damen en den Rentmeester Roeloff Arentzen

Compareerde Vrouwe Antonetta van Wevelinckhoven weduwe en Boedelhouderse van Wylen de H^f Antoni Spekeslager geassisteert met haren Soon de Heer Osw: P: Hoevel als gekoren Voogd in desen, en Verklaerde Zy Comparante tot Voldoeninge van Syn Hooghgraeff~: Excellenties gereiteerde Ordres tot Borgstellinge in optimâ et amplissimâ juris formâ voor hare administratie van de RenthAmpten der Hooghey Wisch, Gendringen en Etten, Waertoe Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Heere Grave van den Bergh HohenZollern en Sigmaringen &c haer Comparante Provisioneel heeft gelieven t'authoriseren, Cragt deses te Verbienden naervolgende ongereede goederen onder dese Graeffschap Bergh gelegen te Samen bestaende in Weyde gronden, als namentlyk een Weyde genaemt de groote IJsselhorst, de Kleyne IJsselhorst, Steens Asselt, den Veltacker, gelegen onder Netterden, Het Hennenest, Het VinckWijcker Broeck, den Essardt, het Meylant, Het Eetmaet, Het Geerken, Het Haverlant, Het Goor, een Weyde die KoeWeyde genaemt gelegen onder Het Kerspell Zeddum, ten Eynde Hooghged^{le} Syn Excellentie aen dese Parceelen Kost en Schaadeloos Sal Cunnen en mogen Verhaalen alle t geene Zy Comparante bij behooryk Slott Van Reeckeninge over voornoemde Renthampden aen Hooghged^{le} Syn Excellentie mogte Schuldigh blyven; Versoekende hiervan Prothocollatie en Registrature; en Wat Verder Regtens; [renvooi: En dat van dese mede ten Register van beswaer is annotitie gemaakt in dato ut Supra.] Desuper Stipulatio Facta:

Pro Vero Extractu SubScripsi.

«onderstont»

P:V: Dockum Lants^f

21-12-1733 **864** [*folio 257 recto*]:

Borghtogt van den Rentmeester van der Veecken en des Selffs Ehe Vrouwe ten behoeve van Syn Hooghgraeff~: Excellentie onsen genadigen Heere Voor den Ontfanck van den Bylandt &c.

V: Tharee / L:S:

Wij Ondergeschreven Eghte Luijden Ferdinand Philip van der Veecken en Catharina Grondt Verclaren Hiermede boven de gestelde Borgtogt door onse Ouders de Heer Johan Everhard Grondt en Vrouwe Catharina Erlewijn bij het aenvaerden van het Rentampt op den 6 October 1713. geschiet /: Welcke Borgtogt door alle onse Susters naer het Overlyden van voorñ: onse ouders op den 23 oktober 1732. oock was gerenoveert; en door de Selve in Formâ onderteeckent :/ Boven dese Borgtogt Cragt deses te Verbienden onse Persoonen, gereede en ongereede goederen hebbende ende verkrijgende, ter wat plaetsen die oock gelegen mogten Zijn, in Specie onder de Heerlickheijt Pannerden over de Linie Seven mergen Bouwlandt de Bourgouj genaemt, nogh een Huys met annexe Brouwerije, Schuyr, Koornbergh, en verder getimmer daer op staande beneffens Ses mergen Bouwlandt en eenen mergen Wardt Langs de Nieuwe Griffte Schietende; alnogh drie en eenen Halven mergen Bouwlandt omtrent Pannerden int Lyffgoet gelegen, daer beneffens het Huys, Bergen, en Schuijren als ander getimmer door ons althans bewoont wordende; Synde dit alles Vrij eijgen goet en onbeswaert, Daer beneffens nogh eene Obligatie Staende tot Laste van Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Heere Grave tot den Bergh &c &c &c om daer aen Kost en Schaadeloos te Verhaalen alle t geene Hooghgem~Ite Syn Excellentie tot Laste van ons uyt Cragt van myne toedieninge, gegeven Commissie en Instructien tot den Ontfanck eeniger manieren te Praetenderen souwde hebben; Renuntierende tot dien eynde op alle Exceptien en uytvlugten, die in Reghten aen de Selve eenigsints Souwden Connen te Staade Komen; onder Submissie van alle Heeren Hoven Righteren en Gerigten, en Wel besonderlyck aen den WelEdelen Hove Van Gelderlandt

Actum Pannerden den 21. Decemb~ 1733.

«onderstont.» / Ferdinand Philip van der Veecken. / L:S:

Anna Catarina Van der Veecken gebooren Grondt. / L:S:

28-12-1733 **865** [*folio 257 verso*]:

Commissie op den Persoon van Gerrit de Haas als Rentmeester tot Oghten.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen te Weeten en Certificeren Hiermede, dat Wij geconstitueert en volmagtigh gemaakt hebben, Sulx doende Cragt en mits desen Gerrit de Haas om onse Revenues van Thienden, Chynsen, Erffpagten, Weyden, Veer tot Oghten t'ontfangen, daer van Quitteren, ende die Selve aen ons Verreeckenen, alle onse Gerechtigheeden aldaer voorstaen en mainteneren; ende Voorts om uyt onsen Name en van onsent Wegen te Compareren op alsulcke Successive voorvallende Schouwdagen in de NederBetuwe, ende aldaer te Loooven voor Soodanige Blocken Dijcks, als Wy in den gemelten Ampte, en onder de Schouwe aldaer Sijn Hebbende, en Waervoor wij alnogh Syn Levende; Authoriserende onsen geconstitueerden, om daervan Verklaringe op die Respective Blocken onder Oghten en Elders gelegen voor de Heeren Dijck Graeff en Heem raeden des gemelten Ampts nae behooren te doen, gelyck als nae Dyckregten Kan worden gerequireert; ofte vereijcht; ende onsen Kribmeester Johan Dorman tot onsen Beste over all aen de Hant te gaan, ende het noodige

Holt Paalen Aerde en andersints tot onsen meesten Profyte te helpen besorgen, als mede onse gemelte Aerd dijcken aen den Minst aen nemenden Ingevolge de Nieuwe Cieronge met onsen gecommiteerden te Bestaaden, en dat de Aennemers op hare Kosten en gevaar de Schouw daerover Sullen Leveren, te Laten maaken; en van alles Wel en getrouwelijck te doen, Sal gehouden Zyn aen onsen gecommiteerden den behoorlycken Eedt van trouwe aff te Leggen, Sullende hij geconstitueerden voor een jaarlijcx tractement genieten een hondert gulden Hollants Sonder eenige Feytpenningen, Vacatien, ofte Verteeringe te mogen Inbrengen; ofte praetendeeren, dan alleenlyk, als hij Syne Reeckeningen Sal Komen affleggen, en Wel nootsaackelijck op onse ordre in Onsen Dienst Souwde moeten OverKomen, Welcke Reijs Kosten hem in Soodanen Vall in Reeckeninge sullen Valideren; oock Sal alle dagen eenen gulden genieten ten tijde dat hy Present moet Zijn tot Oghten als Wanneer aldaer met Arbeyders aen onse Aerd: dijcken voor ons in daghuijren gearbeijt wordt; Beloovende in alles onsen gecommiteerden te Indemniseren en Schaadeloos te houwden alles Edogh bij provisie, ende tot onse Revocatie;

In Waerheys Oirconde hebben Wij dese eijgenhandigh geteekent, en met ons HooghGraefflyck Segel Bevestigen Laeten:

geschied op ons Slott S Heerenbergh Den 28^e Decembris 1733.

«Onderstont.»

L: S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren. / L: S:

2-1-1734 **866** [folio 258 recto]:

Annus 1734.

Mensis Januarius.

Attest van Syn Hoogh graeff~: Excellentie wegens d'ossen opd~ Heeren Weert geWeydt Zynde

Wir Frantz Wilhelm Graff Zu dem Bergh Hohen Zollern Sigmaringen &c &c &c

[in de marge:] Vide ulterius Fol: 260 alwaer de Sententie hierop te Vienden

Zeugen und Bekennen hie mit auff unser Graff~: Worth und Ehr, Zue genugthnung des von Seynr Königlich~ Majestät In Pruyssen Hochlob~: Kriges, und Domainen Cammer Am 28ten Xbrii 1733: publicierten Urtheils, das das Viehe, Welches auff unseren Heeren Warth bei Heyen geweijsdet und Zu Genniff durch einen Dreijer Arrestiret Worden uns aygengehorig: unverlobt, und unVerKaufft gewesen, und also aus gedachter Weyde is gegangen;

In Wahrheijts Urkundt Haben Wir dieses Aygenhendigh unterschrieben und mit unser ahngeb~: Pitschafft bekrefftigen Lassen;

So geschehen auff unserem Schloss S Herrenberg den 2ten Janñ 1734.

«onderstont»

L: S:

Frantz Wilhelm Graff Zu den Berg und HohenZolleren.

3-1-1734 **867** [folio 258 recto]:

Commissie als Hoffmedicus opden Heer Ant: Isenbrand: Vander Meer

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c &c

Doen Kond ende tuygen dat Wy Verseeckert Zynde van de geleertheyt en besondere Cappaciteyt vanden Wel Ed: Heer Ant: Isenbrand vander Meer Medicynen Doctor, denselven hebben aengesteld en Gecommiteert, gelyck Wy denselven aenstellen en Committeren mits en in Cragt deses tot onsen Hoff Medicus, Om ons, Onse Hooghgraeff~: Familie en geheele Hoffhouwdinge altoos in die Functie van Doctor getrouwelyk ende voor alle andere te bedienen, de noodige Medicynen ordonneren, en soo dicwils als het noodigh is by ons Overkomen, en Sigh in alles Soodanigh gedragen, als eenen goeden getrouwen en Vlytigen Medicynen Doctor en Hoff Medicus toestaet en behoort te doen; Voor Welcke Diensten en goede Devoijsen hy jaerlyx ende alle Jaer tot tractement Sal genieten de Summe van Hondert en Vyfftygh guld~ Hollants Waer van het eerste Jaer Sal Verschenen Weesen den 1^{en} January 1735. Sonder verder ijts tot onsen Laste inte brengen; dogh alles by Provisie en tot onse genad~: ReVocatie die Wy ons expresselyk Sonder eenige Redenen te geven, Voor behouwden:

In Waerheys Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent en met ons Hooghgraeff~: Segel doen becragtigen:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 3^{en} January 1734.

«onderstont»

L: S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

23-1-1734 **868** [folio 258 verso]:

Den 23 January 1734. aen Henrick Hendrix Pagter Vant goet Vinckwyck ter oorsaake van geledene Schaade aen paerden en beesten om godts Wille genadigh geremitteert Veertigh gulden mits dat Syn Resterende Verschulde paght ten eersten aen Betaale.

24-1-1734 **869** [folio 258 verso]:

Volmaght op de H^r Lantschryver Pet: Hengst en Secret: Ab: de Both om een generale Revisie te doen over en wegens alle gedaene en affgehoorde Reeckeningen Soo van alle Rentampten als andersints

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c &c

Alsoo in alle de Reeckeningen aen ons Hooghgraeff~: Huys gedaan de Revisie en Errores Calculi Syn Voorbehouwden en Reets by het Revideeren Van eenige Reeckeningen Abuysen Syn gevonden, Soo Hebben Wy Hoogh noodigh geoordeelt /: tot onse ende tot onse Rentmeesters, Ontfangers, desselffs Erven en Naekomelingen Gerustheyt /: eene generale ReVisie te Laten doen van alle Rent ampts Reekeningen, ende van alle andere die eenige ontfangsten en uytgave hebben gehad niet alleen ten tyde van Onse Regeeringe, maer oock van de Regeeringhe van onse Hooge Voorsaten; Dierhalven hebben Wij geauthoriseert en bevolmaghtigt gelyck Wij doen in Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen Subst^e Lantschryver Petrus Henghst en onsen oock Seer

Lieven getrouwen Secretaris Abraham de Both, omme in Onsen Name met Assumptie van onsen Cancellerye Schryver Rutger Sluijter alle die Voorseijde Reeckeningen te Revideren; en van nieuws op te nemen, die daerinne geVondene abuijsen aen ons bekent te maaken, ende Sulx op het getrouwste, Sonder aght te Nemen op eenige Persoonen ofte Conditie, beloovende Voorgoet ende Van Waarde te houwden alle tgeene door onse Voornoemde Volmagtigers Hierinne sal Worden gedaan, deselve in alles te Indemniseren, en tegens alle Onverwaghte quade opvattingen te maintaineren:

In teecken der Waerheyte hebben Wij deese eygenhandigh onderteekent, en met ons aengebooren Hooghgraeff~: Segel doen beseegelen,

Op ons Slott S Heerenbergh Den 24^{en} January 1734.

«onderstont.»

L:S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

4-2-1734 **870** [*folio 259 recto*]:

Provisieele Commissie voor Derck Verheij als onderscholtus der HeerLickheyte Pannerden

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo door het affsterven van Gerrit Hendrixen geweest onderscholt onser Heerlickheyte Pannerden, die plaetse aldaer is Comen te Vaceren, en noodigh Zynde, dat deselve Wederom met een bequaam persoon worde versien, soo ist dat Wy geimformeert Zijnde van de getrouw= en neerstigheyte van Derck Verheij, denselven alleenlyk ad Interim tot onse Revocatie en meerderjarigheyte van Ryck Hendrixen Soone van den Overledenen onderscholt, die wy met dese Plaetse hebben begunstigt, aenstellen en Committeren gelyck wy doen in Cragt deses tot onderscholt onser Vry Heerlickheyte Pannerden, met Last dat hy onse tydlycke Officieren Sal geHoorsamen intgeene hem van onsent Wegen sal worden gelast, Alle acten van citatien, Insinuatien, Peijndingen, en Executien, en voorts alle exploitien Soo gerigtelyk als ongerigtelyk promptelyk doen, en daer van getrouwelyk Relateren, de gebreuck Hafftige ten minsten tweemaal des jaars ofte Soo haest die tot Syner Kennisse gekomen Zyn, aen onse tydlycke Officiers, en advocaet Fiscaal aenstonts aenbrengen, die delinquenten vervolgen, en Soo mogelyk Appreheren, en vorders in alles ons profyt Soecken en Schaade Keeren, en Sigh gedragen als eenen getrouwen onderscholt verpligt is, ten welcken Eynde hy aen ons, ofte onser gecommiteerden Handen doen den behoorycken Eedt van Getrouwigheyte, Waer voor jaerlyx, ende alle jaer voor gagie Sal genieten Vyfftien gulden Hollants PerSe uyt onse Rentmeesterye den Bylant Sonder Vernere ordonnantie te betalen Waer van het eerste jaer Verschenen Sal Syn Prima Decemb~: 1735. die met Quittantie in uytgave Sull~ geleeden Worden; Ordonnerende aen alle onse Officieren en onderdanen Voorsz: Derck Verhey ad Interim Voor onderscholt onser Heerlickheyte Pannerden te Erkennen en Mainteneren; Alles Edogh by Provisie en tot onse Revocatie:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 4 Februarij 1734.

«onderstont»

L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zolleren.

5-2-1734 **871** [*folio 259 recto*]:

Opt Request van Pavert Artz Pagter van een Bouwhoff opden OssenWarth &c

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Hebben om Redenen in desen vermeld den Paght die den Supp^l van den Bouwhoff jaerlyx aen ons moet betaelen, Vermindert en gestelt op Seven hondert Guldens Hollants, en sulx voorde drie noch Loopende Pagtjaaren, waer van het eerste Sal verschenen weesen op Martini 1700. en Vier en dertigh; mits Conditie, dat Supp^l ingevolge belofften die noch Resterende Verschulde Pagt aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester vander Veecken op Maij aenstaende Sal hebbente Suijveren en aente betalen, Blijvende voort Overige de generale Voorwaarden en Pagts Conditien in haer Volle Waerde, Waernaer voorñ: onsen Rentmeester, en Auditeurs van Reeckeningen Sigh Sullen hebben te gedragen;

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 5^{en} Februarij 1734.

«onderstont:» / Frans Wilhelm Graven tot den Bergh, en HohenZollern.

17-2-1734 **872** [*folio 259 verso*]:

Poincten Waerop den Rentmeester Van der Veecken als Stathouder van Pannerden opt Spoedigste te Rapporteren en te Berichten heeft

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

Alsoo Wij hebben Verstaan, dat Henrick de Beijer ten eijnde om eenige Condschappen te trecken in Onse Heerlickheyte Pannerden een extra gericht heeft aengestelt; Soo ist dat Wij van onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Philip Vander Veecken in Qualiteyt als Stathouder Verlangen te Weeten,

Primo:

oft onsen oock Seer Lieven getrouwen Jacob Backer Lantschryver van voorñ: Heerlickheyte hier van nae behooren is Ver Wittigt is geweest?

2do

Wie den Custos de Blij heeft gequalificeert, om als Substituut LantSchryver de Penne te Voeren; ende ofte oock noodigh is geweest twee NoodtSchepenen Synde geweest Arent Otten en Jan Ruyterman daerby te Roepen? en Wie deselve hier toe heeft gequalificeert?

3°

In wat Qualiteyt den domine Hajenius in dit gericht heeft geadsisteert, en Wie hem daertoe heeft beroepen?

Waerover Wy met den eersten behooryk Rapport van Voornoemden onsen Stathouder Syn Verwaghtende;

Signat~ Op ons Slott S Heerenbergh den 17^{en} Februarij 1734.

«Onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

18-2-1734 **873** [*folio 259 verso*]:**Ordre voor den Vaegt Nicolaes Planten wegens het Steecken en Varen van den torff van t Veen naer het Slott S Heerenbergh**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ter ordonnantie van Syn Hooghgraeff~ Excellentie onsen genadigen Heere &c &c &c Wort den Voogt Nicol: Planten hiermede gelast, om als opsigter vant torffveen van Syn Hoogh graeff~: Excellentie ten aller eersten Overtegeven een nette en Pertinenten Staet van alle den torff, die naer t Hooghgraeff~: Huijs Bergh ten dienste van Hoohg gemelte Syn Extie is gebragt; ofte die anderwarts op des Selffs Hooge Ordre is vervoert; en van die, Welcke alnogh in de turffschuijre wort bewaert; met Serieuse Waerschouwinge, dat by naelaetigheyt van voorsz~: Staet overte Leveren, ende int toecomende Alle jaeren Suls te Doen en Achtervolgen, hem Planten de gage als opsighter niet Sal worden Voldaan:

Actum op het Slott S Heerenbergh Den 18^{en} Februarij 1734.

«onderstont» / F: Anton Epele de Raeijhoff.

21-2-1734 **874** [*folio 260 recto*]:**Verkoopinge van Het Oude Huijs Op den Huys Wart tot Millingen Staende aen Sander Hutten voor 150 guld~ Holl~**

Uyt ordre van Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen Onsen genadigen Heer &c &c &c Heb Ick Ondergesz~: aen Zander Hutten Verkoght het Oude Huijs Staende op den Huyswarth aen den WahlKant tot Millingen, en Sulx voor eene Summa van Hondert en Vijffthigh guld~ Hollants: Welcke Penningen den Heere Rentmeester Sal gelieven in te maenen, en deselve aen Hoohg gem~lte Syn Hooghgraeff~: Excellentie Verreekenen;

Actum Op Het Slott S Heerenbergh den 21^{en} Februarij 1734.

«onderstont» / Frans Anton: Epele de Raeijhoff.

21-12-1733 **875** [*folio 260 recto*]:*Copia.*

No 4

Auff geshene Denunciation und angelegten Arrest des Vieh: Licentz Collecteur Zu Gennep Draijer wieder dem Nimwegischen Kauffman Philip Hengst und Intervenierete den Graeff~ S Herrenbergschen in actis Benandten Mandatarium, wird auff nachsehung des abgestatteen Commissarischen Berichts, und eingesanten Prothocollen fort uberall Verhandelten, hiemit Zum bescheydt Ertheilet; das da das Vieh quaestionis unstickitiq~ auff den Heeren Ward Zu Heijen geweijdet werden, die angegebene Defraudation Zwar unerfindlich, mithin der aufgestellte Gerichtl~: Cautions Schein Zu Retradiren, und Zu annulliren derweniger aber nicht dem Vieh Licent Reglement gemäss, das das Vieh einLandisch gewesen, Besser Zu Erweysen, des Endts das ad Prothocollum Producierte attestatum deren ingesessenen Zu Niel und Löth gericht~: Zue Repetiren, und in Forma Probanti ad acta Zu producieren, des gleichen, das das Vieh Quaesti: beym ausgang unverlobet, und un-

verKaufft gewesen, gedachtem Reglement gemäs Besser Zu Erwejsen, und demnechst der ex post Erleghte Licent dem befienden nach Zu Restituiren; Seij: ~

Sig~ Cleve in der Kriegs: und Dom~: Cammer den 21 Decemb~: 1733.

Publ~ den 28: ~ Decemb: 1733.

30-3-1733 **876** [*folio 260 verso*]:**Commissie voor Jan Grob als [uitgeveegd: onder(?)]Scholtus der Heerlickheyt Pannerden.**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo door het Deportement van Henrick de Beijer Laetst gewesenen Scholtus onser Heerlickheyt Pannerden het ScholtAmpt aldaer is Comen te Vaceren, ende Wy berigt Zijnde van de Bequaamheyt, en betrouwen hebbende tot de trouw: en Neerstigheyt van Johan Grob, den selven tot Scholtus onser Heerlickheyt Pannerden genadigh hebben aengesteld en geauthoriseert, gelyck Wij aenstellen en autoriseren Cragt deses, met Last en Maght, etc~: in Caeteris Videatur Commissio 168. et 169. Finis.

des t oirconde hebben wij dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraeff~: Segel becraghtight; Op ons Slott S Heerenbergh den 30^{en} Martij 1733.

«onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern. / L:S:

24-2-1734 **877** [*folio 260 verso en 261 recto*]:**Volmaght voor de Heere Doctor Brantsen om met de Erffgenamen van de Heer Raeth van Loon over het VerWin en jaerlyxe Renthe vant Berghsche Hooft met allen aencleven van dien te Reeckenen Liquideren en Sluijten: etc~:**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kond en tuijgen, dat alsoo Wij geneeegen Zijn om de Saacke over het VerWin van onsen Hoff het Bergse Hooft genaemt onder Pannerden gelegen, en Over de afflossinge vande Renthe jaerlyx ad 85 gls~ 18 st~ 2 Penñ: met de Vrouwe Weduwe van Wijlen den Heer Wilhelm van Loon in Leven Raet in den provintialen Hove van Gelderlant &c in der minne Soo mogelyck aff te doen te Liquideren en te Sluijten: Wy daer toe gecommitteert en geauthoriseert hebben, Sulx doende Cragt en mits desen den wel Edelen en Hoogh geleerden onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm Reijnier Brantsen der beyden Regten Doctor en onsen Ordinairen Advocaet voor voorñ: provintialen Hove van Gelderlant, om uyt onsen Naeme ende van onsent Wegen, met voornoemde Heeren Erffgenamen van Loon, over het Voorgemelte Verwin, en jaerlyxe Renthe met allen aencleven van dien te Reeckenen, Liquideren, en Sluijten, ende daerinne Verders te doen en te handelen alletgeene Wij Selffs Present Zijnde Souwden Connen, Mogen en Moeten doen; Beloovende voor goet Bundigh, en Van Waerde te houwden alletgeene voorñ: onsen Volmagtiger hierinne Sal Comen te doen, en hem in en over alles te Indemniseren als nae Reghten:

In Waerheys oirconde hebben Wij dese eygenhandigh geteekent, en met ons HooghGraefflyk Segel becraghtigen Laeten: / Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 24 February 1734.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

25-2-1734 **878** [*folio 261 recto*]:**Remissie van 400 gls~ voor Jan Gerlig**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

AlhoeWel ingeVolge de generale pagts Conditien geen HagelSlagh noch andere Schaade wordt goetgedaan, Egter had den Suppliant om ons niet t'abuseren intyts moeten Komen, voor en aleer den achterstand van Syn Pagt Sigh eene Summe van duijsent en twintigh guldens bedroegh; eñ alsoo den Supp^l voor den Paght geen Borge heeft connen Stellen, en oock niet in Staet is om Sulx int toecomende te doen; Soo Syn Wij /: tot Voorkominge van nogh grootere Schaade :/ genoot-saakt den Bouwhoff met eenen anderen en Sufficienten Pagter te versien; gevende aen den Supp^l uyt Redenen hierinne Vermelt aen des Selffs Verschuldete Paght Quijdt eens voor al de Summa van Vierhondert guldens, mits dat den Overrest ter Summa van 620 guld, mitsgaeders alle achterstandige Verpondinghe andere Lasten en Costen aen des Selffs gereet en ongereet goet Sal worden verhaelt

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 25 Februarij 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm

25-2-1734 **879** [*folio 261 recto*]:**Ordre voor den Rentmeester van der Veecken**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo Jan Gerligs Pagter van onsen Hoff op den Ossen Wart Speeten Hoff genaemt Per resto van Pagt tot martini 1733. inclusive nogh ten agteren is eene Summa van f 1020 gulde~ Waer van Wy aen hem uyt besondere Redenen ons daertoe moverende eens voor [*tussengevoegd*: al] genad~: op dato deses hebben geremitteert en Quytgegeven eene Summe van 400 guldens Blyvende dus alnogh eene Summe van f 620 gls pr Resto debet, en daertegens aen ons teste Prothocollo de dato 4 January 1732. alle Syn gereede en ongereede goederen in Vrijwilligh Verwin heeft overgegeven; Soo ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen F:P: van der Veecken Rentm^r onser Vrij Heerlickheit den Bijlant, dat tot Consecutie Van Voorn: Restoir van 620 gls~ in Val voorn: Gerligs binnen Ses Weeken niet kan betalen, ofte aen onsen Rentm^r geen Volcomen genoegen geven, als dan met de Distractie nae Reghten Sal vervaeren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh 25 February 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

8-3-1734 **880** [*folio 261 verso*]:**Ordre aen de Heer Drost Verheull om eenen geerffden dagh tot Gendringen te Laten publiceren, en de brieven van Convocatie te Laten affgaan**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c &c

Overmits het ten hoogsten Dienstigh, en voor het ampt onser Heerlickheeden Gendringen en Etten nootsaeckelyk is, dat aldaer ten Spoedigsten eenen geerffden dagh Worde gehouden; Soo ordonneren en Lasten onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser voornoem-

de Heerlickheeden, dat gemelten Geerffden dagh Sal Laten Publiceren om op maendagh den 29 deses Maents Martij ter gewoonlycker Plaetse te houwden, en dat de Brieven van Convocatie ten dien eijnde aen de Samentlycke Heeren geerffden Sal Laten affgaan; Waertoe Wy ons Verlaeten;

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 8 Martij 1734.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zolleren.

12-3-1734 **881** [*folio 261 verso*]:**Octroij en Consent voor Jan Janssen om een Huijsje op Synen Gront tot Pannerden te mogen Setten**

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Permitteren en Octroyeren aen den Suppliant, dat een Huijsje op Synen Gront Sal mogen timmeren, mits dat jaerlyx daer van het ordinaire Rookhoen aen ons betale, de gewoonlycke Diensten Praestere, en alles doet, Waertoe eenen InWoonder Verplight is,

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 12^e Maert 1734.

«onderstont»

Frans Wilhelm etc~

12-3-1734 **882** [*folio 261 verso en 262 recto*]:**Commissie voor Steven Tijssen als onderscholtus tot Millingen**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kondt ende te Weeten, alsoo Wij door Recommandatie Verseeckert Syn van de bequaem en neerstigheijt van Steven Tijssen, den Selven tot onderscholt onser Heerlickheit Millingen hebben gecommiteert en aengesteld gelyck Wy Committeren en aenstellen Cragt deses, met Last en Maght dese onderscholts Plaetse aenstonts te aenvaerden en te bedienen, alle Citatien Insinuatien, Peijndongen executien, ende Voorts alle expliciten Soo gerigtelycke als ongerigtelycke te Doen, ende daer van getrouwelyck Relateren, ende in Spetie, dat hy onse tydlycke Officieren Sal gehoorsaemen in alletgeene hem van onsent Wegen Sal worden belast en bevoolen; In het Baaden der Diensten gelyckheit Houwden Sonder den eenen meer te beswaeren ofte verschoonen als den anderen, de BreuckHafftige aen onse Officiers en Advocaet Fiscaal, soo haest t Syn der Kennisse gekomen Sullen Sijn ten minsten tweemaal des jaers Daetelyck aenbrengen, De Delinquanten Vervolgen, ende soo Mogelyk apprehenderen; Op onse Jurisdictie Vlytigh passen, dat Wy daerinne, gelyck oock in Jaghte Visseryen, en domainen niet vernaedeelt Worden; oock alle aen maeningen peyndingen en executien tegens soodane gebreckhafftige, als hem door onsen tydlycken Rentmeester by Memorie Sullen worden overgelevert, daetelyck Sonder dissimulatie doen alles voor die gebeur; Waer voor hy Sal genieten Soodane Profijten en Emolumenten als daertoe staan, ende Syne Praedeceesseurs in die Qualiteyt met recht genooten hebben; ten Welken eynde hij aen ons, offte onser gecommiteerden Handen Sal Praesteren den behoorycken Eedt van getrouwigheijt; Ordonnerende dien Volgens aen alle onse Officieren en onderdanen Voorn: Steven Tijssen in Qualiteyt als boven Respective Erkennen en maintaineren, Alles Edogh by

Provisie, ende tot Onse Revocatie, Sonder gehouwen te Zyn daarvan de Minste Redenen te geven.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 12^{en} Maert 1734.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zolleren

16-3-1734 **883** [folio 262 recto en verso]:

Commissie voor Bernard van Beckum als Schoolmeester der Vrije Heerlickheit Boxmeer.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh & c & c

Doen Kondt en tuijgen, dat vermits Petrus van Beckum Schoolmeester onser Vry Heerlickheit Boxmeer is Komen te Sterven; Wy om des selfs getrouwe Diensten als Schoolmeester tsedert den jare 1716. aen onse gemeente van Boxmeer Seer Loffelijck gedaan, en tot troost en onderhoudt van Syne Weduwe en naergelaten Vier a Vyff Kinderen des Selfs Soon Bernardus van Beckum met den Schoolmeesters Dienst begnadigen, ten eijnde dat hy aenvangende den 17 maert 1734. met eenen adistent voor twee a drie jaeren met goetvienden van onsen Seer Lieven getrouwen Drossard de Kinderen in de Catholique Roomsche Religie Wel sal onderwijzen Lesen, Schryven, en Cijfferen Leeren, ende van alle goede Manieren en Sedigheeden Soo wel nae Ziele als Lichaem Instrueren, deselve ter Kercke en Cathegismus te Brengen, Wel Sorge dragen, dat deselve hun aldaer devotelyck en Stigtelyck houwen, de Schoole wel en Vlytigh waernemen Sonder Speeldagen als ordinaris gebruyckelyck te geven; ende niet meer als tweemaal int jaer als hem sal believen Seven ofte Aght dagen met het Houwen van Schoole Stille te Staen, d'arme Kinderen voor niet Leeren, ende van de Welhebbende niet meer Praetenderen als van outs gebruyckelijck is; den School dienst niet te mogen verlaeten, voor en aleer, dat hy een Vierendeel Jaers Sulx te Vooren Sal hebben opgeseght op poene van Verlies van een jaer tractament in val dat Contrarie Souwde doen; en voorts alles doen, waertoe eenen Vroomen en getrouwen Schoolmeester Verplicht is; Waer voor sal genieten en hebben, Soodanige Profijten tractament en Emolumenten als Syne Voorsaeten Rigtygh geprofitteert en genooten, Edogh onder dese expresse Conditie, dat Syn Moeder Soo Lange als Weduwe Sal blijven, die profijten tractament en Emolumenten Sal hebben t'ontfangen, tot onderhoudt van haer en haere Kinderen, Welcke mede hem in Kost en Kleederen sal onderhoudt, ende den assistent Contenteren; alles tot onser en onser naekomelingen Revocatie, die Wy ons te doen ten allen tijden Sonder gehouwen te Zijn daer van Redenen te geven, Voorbehouwen;

In teecken Der Waerheit hebben wy dese eygenhandigh onderschreven, ende met ons Hoogh-graefflyck Segel doen becraghtigen:

Op ons Slott S Heerenbergh Den 16^{en} maert 1734.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zolleren.

17-3-1734 **884** [folio 262 verso en 263 recto]:

Volmaght voor den Heere Lantschryver Henrick van Hulst tot Bemmel de Pantschap tot Heteren en Randwijck aengaende om de Selve aff te Lossen en aen de Heeren Erffgenamen van de Heere President van Hell te Restituieren

Wy Frans Wilhelm ende Maria Catharina Graeff en Gravinne tot den Bergh Hohen Zollern Sigmaringen & c & c

Doen Kondt en Certificeren Hiermede, dat Wy in Optima Juris Forma hebben geconstitueert en Volmagtigh gemaakt Sulx doende Cragt deses den WelEdelen Heer Henrick van Hulst Lantschryver en ontfangen des Ampts Overbetuwe ten Eynde Om namens ons met de Kinderen en Erffgenamen van Wylen den Hoogh Welgebooren Heer Casyn van der Hell tot de Wiltbaen en Clarenbeeck in Leven President Van den Hove Provinciaall van Gelderlant en Verdere geinteresseerdens en Recht hebbende te Reguleren Soodane Acten als gerequireert worden tot aff Losse en Restitutie van eene Capitale Summe Van Seven en Sestigh Duysent Vierhondert Gulden, en eene van 1150 Gulden, soo ende als Wijlen den HooghWelgebooren Heer Raetsheer Huijgens op diversche Datums als op den 12 Augusti 1657. en 26^e october 1658. aen Haer Hooghgeboorne Magdalena Gravinne tot den Bergh HooghLoffelycker Memorie &c Verstreckt heeft, ende Waer voor diversche goederen in Overbetuwe gelegen in Pantschap en tot Securiteyt Syn overgegeven; de Selve Actens gereguleert Zynde, tegen den anderen uyt te Wisselen, en sulx voorgaen Zynde, met die geene, Welcke die Voorseyde Pantpenningen Sal voorstrecken, en uyt Losschen mede een acte te passer, en daerby te Reguleren Verseeckeringe dat ons int beginne van Maij aenstaende de meer-gem~lte Pantpenningen en yts daerboven tot betaeling der Costen tot d'affLegginge der Pantschap, en nieuwe Hijpothecatie Onfeijlbaer Sullen worden Erleght; daer entegen in onsen Name aen Soodane personen overtegeven een acta, Waerbij Wy belooven, tegens erlegginge der meer-gesyde penningen Obligatie in Forma te Sullen passer, onder Verbant van onse Pantgoederen in den Ampte van Overbetuwe gelegen, en vorders met maght, om generalyck dien aengaende alles te doen, tgeene hij geconstitueerden in desen Dienstigh Sal ordeelen; allet Cum Promissione Rati, Indemnitatis, Caeterisq~: Clausulis de Jure Solitis ac Necessariis;

In Oirconde hebben Wy dese geteekent, en met onse Segelen gecorroboreert

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 17^{en} Maert 1734.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zolleren

L:S: / Maria Catharina Gravinne tot den Bergh, geboore Gravinne Trouxesse Van Zeijll & c.

17-3-1734 **885** [folio 263 recto en verso]:

Verseeckeringe en Belofften, dat aen de Hooghwelgeb~: Erffgenamen van Wylen den Hoogh Welgeb~: Heer Casyn van der Hell tot de Wiltbaen en Clarenbeeck & c & c en Verdere Geinteresseerdens als Pantholders in de aenstaende Maent Maij in eene onverdeelde Summe tegens extraditie van Origineele Pantbrieven Sull~ worden gerestitueert en voldaan in eene onverdeelde Summe Seven en Sestigh duysent vierhondert gls~, en een duysent een Hondert en Vyfftigh gulden, t samen f 68550 gulden.

Frans Wilhelm, [Gra, veranderd in:] Ende Maria Catharina Grave, en Gravinne tot den Bergh Hohen Zollern Sigmaringen & c & c

Wij ondergeschreven Belooven en Verseeckeren hiermede en kragt deses, om in de aenstaende maij aen de HooghWelgeb~: Erffgenamen van Wijlen den HooghWelgebooren Heer Casyn Van Der Hell tot die Wiltbane en Clarenbeeck & c & c & c en Verdere Geinteresseerdens in eene onverdeelde Summe te Sullen Restitueren en voldoen Soodane Seven en Sestigh Duysent Vier hondert gulden, en een Duijsent, een hondert en Vyffthigh gulden, als Wylen den HooghWelgeb~: Heere Raeth Huijgens op diverse Datums, als op den 12^{en} Augusti 1657. en den 26 Octobris 1658. aen haer Hooghgeboorne Magdalena Gravinne tot den Bergh Hooghloff~: Memorie & Verstreckt en uytgeschoten heeft; en waer voor doenmaels in Pantschap eenige goederen Inden Ampte van Overbetuwe gelegen alle by die Pant Verschryvinge gespecificeert tot Securiteijt Syn overgegeven; mits Conditie nochtans, dat tegens Erlegginge en Restitutie van die Voorseijde 67400, en 1150 gulden, op den Selven tijt de Voorsz~: Pantgoederen aen ons Sullen overgegeven Worden met den origineelen Pantbrief, alle Chartres, en Obligatien daertoe Relatieff, als mede alle de Origineele Paght Cedulen, dogh dat aen de Panthouwerden Authentique Copien van de paght Cedulen ter hand gesteldt Sullen Worden, ten eynde Sylieden daermede haere Restanten Kunnen InVorderen, en in Val van Dispuijt met een ofte ander van de Paghters, dat als dan des Noots Zijnde, de origineele Paght-Cedulen aen Panthouderden tegens behoorlyk Renvers Voor die tyt Sullen worden Overgegeven;

Dat de Heeren Panthouderden bij Acte in Formã Sullen Renuntieren en afstand doen van alle Praetensien die Wegens gedane Reparation aen de Pantgoederen als andersints geformeert Souwden Cunnan Worden

Dat aen ons bij Voldoeninge van de voorn: Pantschillingh oock Sal worden Overgegeven den Loopenden Paght op Martini ofte Christmisse 1700. en drie en dartigh begonnen, en op Martini oft Christmisse 1700. en Vierendartigh eijndigende; Waertegens Wy dan aen de Heeren Panthouderden in plaats van een halff Jaer paght van de Verpandete goederen, t welk op aenstaende maij Sal VerSchijnen Sullen betalen een halff Jaer Interessen van bovengeseyde twee Capitale Summen tegens 3½ per Cento Jaerlyx te Reecken:

dest Oirconde hebben Wij dese eygenhandigh onderteeckent, en met onse Graefflijcke aengebore Segelen doen becragtigen:

op ons Slott S Heerenbergh den 17^{en} Maert 1734.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

L:S: / Maria Catharina Gravinne tot den Bergh, geboore Gravinne Troughesse Van Zeijll.

± 17-3-1734 (?) **886** [folio 264 recto]:

Wel Edelen geeerden Heer & c

Vermits Ick tot noch toe geen Staet vande Restanten vande Pagters der pantgoederen, nogh de waere gesteltenisse derselver borgen hebbe ter hand bekomen; Soo Kan Ick Soo veel minder Resolveren de Voorsz~: Restanten tot Mynen Lasten te nemen, maer Liever gedooogen dat deselve door de Heeren Panthouderden in Cas van noot met Middelen Reghtens Worden geinnet: de HooghWelgeb~: Heeren mede geinteresseerdens Soecken overal en in alles hare Securiteyt en Ick Sal oock niet geerne int Waeter gaen Sonder de diepte te Kennen, Vastelyk betrouwende dat HooghGem~Ite Heeren op myn toegeventheijt Consideratie Sullen nemen en Samentlyk Resolveren op de Praetensie van Reparation /: die aen de pantgoederen Souwden Sijn gedaan :/ ten eenemael Renuntieren en afstand te doen, Soo veel te meer, om dat eerst naederhant heel buyten Myne Gissinge heeft gebleken, dat de Pantgoederen tegens den Inhouwt van den Pantbrief Vrij van ver-

pondinge Syn Verpaght, tgeene eene groote Veranderinge is maakende In den optreck van de Jaerlyxe opcombsten van de Pantgoederen, en By aldien d Inlossinge van dese Pantschap Souwde haeren Voortganck hebben, Kan Ick niet gedencken waerom dat den Origineelen Pantbrief tot Securiteyt vande Loopende Paghten tot Maij 1734. Sal worden ingehouwd, aengesien Ick Selff voor de Halffscheijd van dit jaer Pagt geen andere Securiteijt Hebbe als die, de welcke inde Paght-Cedulen gestipuleert is; Is het Saacken, dat de aenwesende Heeren mede geinteresseerdens /: de welcke UwelEd: van mijnen Dienst en Besondere Hooghagtinge gelieve te verseeckeren :/ tgeene hierinne Vermelt [*in de marge toegevoegd*: gunstigh] sullen accorderen, ben Ick Willigh en bereijt de pantschap op aenstaende Maij IntelLossen, Waermede UwelEd~: in de Berscherminge Godes beveelende, ben met Veel aestime

WelEdelen geeerden Heer & c

UwelEd^{ns} BereytWillig~ Vriend

[voor de niet ingevulde rest van de tekst is ruimte opengelaten]

± 17-3-1734 (?) **887** [folio 264 verso]:

Memorie

1.

Dat den Heer Lants^r Volgens afspraak de poincten met den HooghWelgeb~: Heer Rutger van Hell by Provisie Verhandelt niet heeft overgegeven

Ad 1^{mum}

Heb vermeent dat de Intentie is geweest van den HooghWelgeb~: Baron van Raeijhoff, dat Ick Sulx tot mijn Naerigt Souwde doen, en heb te meer hier niet aen naedergedaght, om dat dien Heer mij op Saterdagh Seyde het Principaale de Liquide Restanten te Zijn, en dat niet verders Over die Saake behoefde gesproocken te worden

2.

Dat den Hoogst noodigen Staet vande Restanten en gesteltenisse der Borgen nogh niet is te voorschyn gekomen,

ad 2^{dum}

Is Vrydagh door myn Papa gesonden, ende den Brief over Blyven Liggen.

3.

Dat de genadige Heerschap Seer VerWondert is, dat in de tweede Volmagt van de Renuntiatie op de Praetensien van gedane Reparation, geen de minste mentie Wort gemaakt, alhoewel dit point het principaalste is.

ad 3^{tium}

Dit Point was mij oock alst Principaaleste in gedaghten, dogh vermeende met alle Respect, dat dit Point als Passive was aen Syde van Syn Hoogh graefflycke Excellentie, ende daeromme in activo Actu niets behoefde gestelt te worden

4.

Dat bij overneming van de Restanten maer Simpele mentie Wort gemaakt van de Liquide, om dat Syn Extie noyt Sal Resolveren de Restanten van Insolvente Pagters en Borgen op Sigh te nemen.

ad 4^{lum}

Dat door Haest /: waer over excuse Bidde :/ juyst Syn uytgelaeten de Woorden Van Liquide te obtinerene Praetensien offte Restanten, maer Egther /: Volgens Verklaringe die de Heer van Hoeve Souwde Konnen geven :/ van niets anders dan van de obtinerende Praetensien gehandelt is, die daeromme oock om alle Differenten VoorteKoomen, Liever alle de Restanten op Sigh genomen heeft.

5.

Dat Syn Excellenties Laetste Resolutie in de missive aen mijn Heer Lants^r Van Hulst geschreven, begrepen is;

[N.B.: Bij punt 5 is geen commentaar aangetekend]

6.

Dat de twee Heel Onnutte Actens Van Hare Excellentien geteekent Sullen worden te rugh gebracht.

Ad 6^{lum}

De Volmaghten hebbe Sluijter mede gegeven

19-3-1734 **888** [folio 264 verso]:

Octroij opt Req^t van den HooghWelgeb~: Heer Emanuel Courses de Beauregart, om den Velthuntensen tiend Groff en Smal, met Syñ toebehoor ten 5 Marcken manreghten Leenroerigh, met eenige Penningen te mogen beswaeren.

Wij Frans Wilhelm, Grave tot den Bergh &c &c &c

Octroijeren en permitteren aen den Suppliant, dat den tiend Hierinne Vermelt met eenige Penningen Sal mogen beswaeren, en den selven daervoor Verbienden, mits dat Ditt Beswaer binnen Ses Jaren AffLegge, ofte Wel daertoe Wederom nieuw Consent Versoecke, en alles Praestere, t geene nae Usantie van onse Hooghgraeff~: Berghsche Leenkamer Wordt Vereijscht, ons, ende een yder «Sijn» Syn goet Reght voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 19^{en} Maert 1734.

«Onderstont.»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

[zie voor meer bijzonderheden: Mr. A. P. van Schilfgaarde, Register op de Leenen van het Huis Bergh, 1929, p. 123]

26-3-1734 **889** [folio 265 recto]:

Commissie van de Magistraets Veranderinge der Steede en Heerlickheydt Dixmude Op de Heer Rentmeester Jacques de Jonghe.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Wij jegenwoordigh niet dienstigh Ordeelen Vanhier ymant tot Onse Steede en Heerlickheydt van Dixmude te Committeren, om de Magistraet aldaer aenstaende Maij te Veranderen; Soo ist dat Wij volcomentlyk verseeckert Zijnde, dat onsen Seer Lieven Getrouwen Rentmeester Jacobus de Jonghe de Borgeren van Voornoemd[e] Steede Haer profyt Sal Soecken, hem authoriseren en bevolmaghtigen Cragt en mits desen, omme in onsen Name ende van onsent Wegen de Magistraet voor dit Loopende Jaer aen Vangende met Maij, en expirerende met Maij 1700. en Vijff en dartigh te Nomineren en aente stellen, ende daerom trent te doen ende te Laten als eenen getrouwen Commissaris toestaet te doen, hem voor all Recommenderende De Bequaemste Voor de Onbequaemste te praefereren;

In Waerheyt's oirconde hebben wij dese onderteeckent, en met ons Graefflyk Segel becragtight;

Op ons Slott S Heerenbergh Den 26^{en} Maert 1734.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

27-3-1734 **890** [folio 265 recto]:

[geen opschrift]

Den 27 Martij 1734. Den Heer LantSchryver van Dockum gecommitteert en bevolmaghticht om te Compareren op den Geerffden dagh tot Gendringen en Etten op den 29 Martij, en aldaer met de Samentlycke Heeren Geerffdens Voorde nemen en te beraemen Soodane Convenable Middelen, als tot het Spoedigh extraderen en Overgeven Vande Verbaalen der Verpondinge van de Heerlickeeden Gendringen en Etten /: Waertoe den gewesenen Beurder Sigh alnogh onwilligh toont :/ Sullen noodigh oordeelen te behooren, als mede te proponeren en met de geïnteresserdens voorte Slaen, dat de Schadelycke Gansen van de Oursche en Huntens~ IJssel mogen worden affgeschafft, ende de Selve naer behooren met beesten beweydet:

31-3-1734 **891** [folio 265 recto en verso]:

Ordre voor de H^r Advocaet Fiscaal Hoevel de Breucken aengaende.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo eenen geruijmen tijt Herwaerts geene Breucken uyt Onse Graeffschap Bergh Heerlickheydt Diedam, Stadt Borgh en Hoogheydt Wisch aen ons Syn bereeckent, Veel min behoortlycke Kennisse van de gesligte Breucken is gegeven; Soo ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Os: Pet: Hoevel Advocaet Fiscaal onser graeffschap Bergh en Hoogheydt Wisch

1.

Dat van alle Soo gesligte als ongesligte Breucken Ons ten eersten eenen Pertinenten Staet en Lijste Sal overgeven;

2.

Dat over geene Breucken Sal accorderen ofte Componeren, als met onse Praeallable approbatie en Kennisse, ende dat in onse Hoogheijt Wisch geene Breucken Sullen Worden gesligt, als met Interventie en in Praesentie van onsen Lantdrost Van Marle

3^{io}

Dat onsen Fiscaal by de gerigts dagen in onse Graeffschap Bergh gehouwden Wordende, ende eenige Fiscalische Saacken Voorvallende, Sal moeten Present Syn, en bij onsen Lantdrost van tyt tot tyt aen Vrage Laten doen, oft oock Fiscalische Saaken Sullen Voorkomen; Waer nae voor-noemd~ Onsen advocaet Fiscaal Sigh Sal Weeten te gedragen:

Signatum op ons Slott Heerenbergh den 31 Martij 1734.

«onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

3-4-1734 **892** [*folio 265 verso*]:

Ordre aen den Drossard van Gendringen Everhard Verheull de Jooden aldaer aengaende

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo de Joden in Onse Heerlickheijt Gendringen Woonende in gebreeke blijven van haeren jaerlyxen Verschulden Tribuijt aen ons te Comen Voldoen, niet tegenstaende Wy al voor Lange aen onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Voorñ: Heerlickheijt Geordonneert hebben sulx aen gemelte Jooden aente Seggen, en haer bij Foute Van geen betaeling te Doen Vertrecken; tgeene tot dato niet nae behooren achterVolght Zijnde; Soo ordonneren en belasten Hiermede noghmaels aen voorñ: onsen Drossard Verheull, dat alle de Jooden Sal doen Roepen, Haer Vrijgeleyde doen Vertoonen, en die Sulx niet Connen Voorbrengen, aenstonts doen Vertrecken, en aen de andere Insinueren en aenseggen, dat binnen den tyt Van Veertien dagen a dato deses Haeren Verschuldeten tribuijt aen ons alhier Sullen Comen betaelen, oft by mancquément Van Dien aenstonts doen Delogeren en Vertrecken; Waer naer Voorñ: Onsen drossard Sigh Sonder eenige Dissimulatie te gedragen, en ons van Syn Wedervaeren onderdanigh te Berichten heeft, om daerinne Verders nae Raade te Disponeren;

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 3^{en} April 1734.

«Onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

6-4-1734 **893** [*folio 266 recto*]:

Volmagt op de Heer Drossard en Stathouder Van Marle om den Geerffden Dag der Hoogheyt Wisch Schependomb, en Stadt Borgh te Respitieren en Waerte Nemen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

Doen Kond en tuijgen, dat Wy hebben gecommiteert en [be..., *veranderd in:*] Volmagtigh gemaakt, Sulx doende Cragt en mits desen den WelEdelen onsen Seer Lieven getrouwen Peter Chr: Van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen onser Graeffschap Bergh en Drossard onser Hoogheyt Wisch &c om in onsen Name ende van onsent Wegen den Geerffden dagh in Voorñ: onse Hoogheyt Wisch, Schependomb en Stat TerBorgh Byte Woonen de Reekeningen adsisteren,

Mede affhooren, Sluijten, en teeckenen, en ons Hooghgraeff~: Huijs Bergh, ende der Geerffdens Interessen Waernemen, en alles doen tgeene Wy present Zijnde, Selffs Souwden Connen en mogen doen, met beLofften van Ratihabitie en Indemnissatie als nae Reghten:

des t Oirconde hebben Wy dese eijgenhandigh geteeckent, ende met ons Hooghgraefflyk Segel doen becragtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 6^{en} April 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren. / L: S:

22-3-1734 **894** [*folio 266 recto en verso*]:

Commissie voor Rutgerus Sluijter als Cancelist van de Hooghgraeff~: Berghsche Cancellarie.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZolleren &c &c &c

Doen Kond en tuygen, dat Wy in Consideratie van de Bequaemheijt Getrouwigheyd, en besondere IJver, die Rutger Sluyter Van Vyff jaren Herwaerts by ons, ende Wel in Specie in het Leeren en onderwysen van onse Seer Beminde jeugd heeft Laten blijcken, den Selven genadigh hebben gecommiteert en aengesteld, gelyck Wij Committeren en aenstellen mits en in Cragt deses tot Cancelist van onse Graefflycke Cancellarij, om deselve in eenen goeden en ordentlyck~ Staet te helpen onderhouden, de pampieren en Chartres Van Schaade en ongemak te bewaeren ente bevrijden, en van de Selve ordentelyck Registrature te Houwden; Alle affayres doen Waertoe Wij, ofte onsen Raeth en Lantdirector hem sullen gebruycken; alle tgeene aen hem, [mondeling, *veranderd in:*] mondelyck ofte schriftelyck sal worden aenbetrouwt met de uijtterste Secretesse by sigh te behouwden en Waerte nemen, ende in alle Saacken Ons Voordeel Soecken, ende daertegens alle Schaade Soo binnen als buyten ons Hooghgraeff~: Huijs nae Syn beste vermogen tragten VoorteKomen en Afte Weeren; Waer voor tot gage jaerlyx vanden eersten April 1734. aen Vanck Nemende uijt onse Hoff Cassa Sal hebbente Ontfangen eene Summa van Hondert en Veertigh gls~ Hollants, ende de Tafel in onse Bottellerye, en heeft den Eedt van Holt en trouwe an Handen van den Welgeb~: onsen Seer Lieven getrouwen Raat en Lantdirector Eppele de Raeyhoff gepraesteert; Ordonnerende aen alle onse Officieren en Bediendens voorñ: Rutger Sluyter in Qualiteyt als onsen Cancelist te Kennen ent'Eeren; alles Edogh tot onse genadige Revocatie, die Wij ons Wel expresselijck Reserveren:

In Waerheijts Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraefflyk Segel becragtigh / Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 22^{en} Meert 1734.

«onderstont» / L: S: Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

6-4-1734 **895** [*folio 266 verso*]:

Volmagt en autorisatie op de Heer Lantdrost van Marle de Delinquenten tot Borgh Raackende, en om eenige voorvallende Saacken met den Hoogh Welgeboren Heer Baron van Strunckede de Hoogheyt Wisch, Stat en Schependomb Borgh aengaende, voorte nemen en aff te doen oock van den Rigter Bosboom de Stadts Breucken Reekeningen te Eijsschen &c

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Authoriseren Hiermede en in Cragt deses den Hoogh Edelen onsen Seer Lieven getrouwen Peter Christian Van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen onser Graeffschap Bergh en Drossard onser Hoogheyt Wisch , om in onsen Name ende van onsent Wegen met den Hooghwelgeboren

Heer Baron van Strunckede Koninglycken Pruijssischen Staets Minister als Volm' van Syn Koninglycke Hoogheyd den Heere Marckgrave van Brandenborgh &c alle voorvallende Saacken Raakende de Hoogheyd Wisch, Stadt en Schependomb ter Borgh voor de Hant te nemen, de Selve Ver-effenen, en naer behooren aff te doen; oock Wel in Specie van onsen Rigter Bosboom te eysschen en Overte nemen de Reeckeningen van de Stadts Breucken, en in Cas van verdere Verweijgeringe van dien te Resolveren om voorñ: Rigter Bosboom /: die alleen van de geheele Magistraet tot nu toe Weygerigh is gebleven, om Sulx te doen :/ met behoorlycke Middelen Rehtens daertoe te Constringeren; Verklaren mede ingevolge die met den Heer Baron Van Strunckede Reets genomen Resolutie, onsen Will en Meijninge te Syn, dat de bewuste Borghsche Delinquanten op Blyckbaere teekenen van Berouw en Submissie Over haere begaene Feijt, en bij hant tastelycke Belofften Sulx niet meer te doen, [Sullende, *veranderd in:*] Sullen worden gepardonneert en van de Verschulde Boeten vrij gesproken, Sullende Wij met die daerover Ergaene Oncosten geensints te doen hebben; ende Voort Overige alles te doen tgeene Wy Selffs Praesent Zynde souden Connen en mogen doen Beloovende Voorgoet en van Waerde te houwden alletgeene bij voorñ: Onsen ge-authoriseerden hierinne Sal worden gedaan, en hem in alles te Indemniseren:

Des t'oirconde hebben Wy dese eijgenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraeff~: Segel doen becragtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 6^e april 1734.

«onderstont» / L:S: Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

?-6-1733 **896** [*folio 267 recto*]:

f 5200=0-0

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Acceptere Heeden dato «over een jaer» te betaelen binnen Nijmegen aende Heeren Wilhelm en Jan Peters Van der Weerde Woonende in den Ampte van tusschen Maas en Waal tot Offerden dese myns Sola Wisselbrieff ter Summa van Vyff Duysent «twee Hondert Gulden» de Waerde by ons in Contante Penningen ontfangen:

In Waerheyts Oirconde hebben Wij onder ons Hooghgraeff~: Segel dit eygenhandigh bevestigt, op ons Slott S Heerenbergh den [*datum niet ingevuld*] Junij 1733.

«onderstont.» / L:S: Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

[*op een nieuwe regel:*]

den tweeden Wisselbrieff Luyt over twee jaren van 5400 guld~ gegeven en geteeckent Sub dato ut Supra.

?-4-1734 **897** [*folio 267 recto*]:

[f] 1015=:=

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Acceptere Heeden dato over drie maanden te betaelen aen Philip Hengst ofte Syne ordre desen onsen Sola Wisselbrieff ad een duysent en vyfftien gulden Hollants binnen Nymegen, de Waerde by ons Ontfangen:

In Oirconde der waerheijt hebben wy dese met ons Hooghgraeff~: Cachet en Hant becragtight, op ons Slott tot S Heerenbergh den [*datum niet ingevuld*] April 1734.

«onderstont» / L:S: Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern.

14-4-1734 **898** [*folio 267 recto*]:

Octroj opt Reqⁱ van Lucas Roelant om het Leengoet den Boden clauw met 2100 gl~ meer ofte min te mogen beswaeren

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Octrojeren en Permitteren aen den Suppliant, dat het Leengoet Hierinne vermeld met 2100 gls~ minder ofte meer Sal mogen beswaeren, en daer voor verbienden, mits dat dit Capitaal binnen Ses Jaren Suijvere en afflegge, ofte Wel daertoe wederom Nieuw Consent Versoecke en alles Praestere tgeene nae usantie van onse Hooghgraeff~: Berghsche LeenKamer wort vereijst; Ons, ende een yders goet Reght Voorbehouwden:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 14 April 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

15-4-1734 **899** [*folio 267 recto en verso*]:

De Heer Jacob de Jonghe tot Borgermeester van Dixmude voor dit Loopende Jaer aengesteld

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen Kond en tuijgen, dat Wij Vertrouwen dragende, en Wel Verseeckert Zijnde, dat onsen Seer Lieven getrouwen Jacobus de Jonghe Rentmeester onser Heerlickheyt en Steede Dixmuden der Borgeren van voorñ: Steede haer Interesse en Profijt Sal Soecken; Wy denselven genomineert en aengesteld hebben Sulx doende Cragt en mits desen tot Borgermeester van voorñ: onse Steede en Heerlickheijt Dixmuden voor dit Loopende Jaer aenvangende met Maij, en expirerende Maij 1735:

In waerheyts oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraefflijck Aengeboren Segel doen becragtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 15 April 1734.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

21-4-1734 **900** [*folio 267 verso*]:

Volmaght op d~ H^r Procurator Floris van Aldenborgh, om d'aengeboodene verantwoordinge van Henrick de Beijer over eene Summe van 225 gls~ geprovenieert van 19 Vimm~ 69 boss~ Hout ind~ Jare 1729 geleverd tot Reparatie en opmaeckinge van den gemeen Ogtens~ Dyck in Nederbetuwe aenthooren, en daer van Rapport te Doen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

AldeWijl Wy op den 16 Febr~ deses jaers 1734. Henrick de Beijer hebben Laten Sommeren tot Verantwoordinge eener Summe van 225 Gulden geprovenieert Wegens negentien Vimmen en 69 bossen Hout inden Jaere 1729 geleverd tot Opmaackinge van den gemeynen Ogtensen Dijck in

Nederbetuwe, allet breeder by die Acte Van Summatie Copielyk aen voorñ: Henrick de Beijer terhanden gestelt, te Vernemen, Quo Relatio; ende dat denselven Henrick de Beijer by antwoort op die Summatie Sigh tot die Verantwoordinge bereytWilligh heeft VerKlaart, Edogh met bij Voeginge, dat hij niet Wiste voor wien, en op wat Plaetse Hy Sulx Souwde doen, en dat hem daer van naedere Weete moeste Werden gedaan; Soo ist, dat Wy hebben gecommiteert en geauthoriseert, Sulx doende in Cragt en mits desen onsen Lieven Getrouwen Jan Floris Van Aldenborgh Procureur Fiscaal onser Heerlickheeden Pannerden en Millingen, om nae voorgaende gerigtelycke Weete aen Henrick de Beijer op Heeden over aght dagen Sullende Zijn den 28^{en} deses maents April Sigh te Vervoegen naer Pannerden ten Huuse van Ryck Cuyper aen de Linie, om aldaer die aengeboodene Verantwoordinge Van Henrick de Beijer aentehooren, ende van des Selffs Wedervaeren ons in alles te Rapporteren:

In Kennisse der Waerheyt hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraeff~: Segel doen becragtigen:

Signat~: Op ons Slott S Heerenbergh den 21^{en} April 1734.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

27-4-1734 **901** [folio 268 recto]:

Volmaght op d~ Heer Lantdrost Van Marle om tegens eenige Delinquenten ind~ Hoogheyd Wisch, Stadt en Schependomb Borgh Over het Onbehoorlijk houwen van Holt Fiscaliter te doen Procederen.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo Wy met Seer veel misnoegen in Ervaeringe gekomen Zyn dat niet tegenstaende het Pardon aen de bewoeste Borghse delinquenten /: op Blyckbaere teecken van Berouw en Submissie Over hare begaene Feijten, en Hanttastelijcke Belofften aen onsen Lantdrost van Sulx int toecomende niet meer te doen :/ door ons genadigst gegeven; Sigh Egtre eenige ongebondene MoetWillige en Quetaardige Menschen op den 24 deses onderstaan [*in de marge toegevoegd*: hebben,] van Wederom tegens onse Iterative gegevene ordres, en Selffs int bywesen en Weerwille van onse Vaagden eenigh Holt te Houwen Streckende Sulx tot onse Overgroote Vilipendie en Misaghtinghe; Omme waerinne te Versien, en Willende dat Sulx andere ten Exempel met alle Rigeur ingevolge geemaneerde Placaten Worde gestrafft; Soo hebben Wy gecommiteert en geauthoriseert Sulx doende Cragt en mits desen den HooghEdelen onsen Seer Lieven getrouwen Peter Ch: van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen onser Graeffschap Bergh en Drossard onser Hoogheijt Wisch &c om in onsen Name, ende van onsent Wegen als mede Heere der Hoogheyd Wisch met den HooghWelgeb~: Heer Baron van Strunckede Koninglycke Pruyssische Staats Minister als Volmagtiger Van Syn Koninglycke Hoogheyd den Heere Marck Grave van Brandenburg [*tussengevoegd*: die Saacke] Overleggen, ende die Selve met Rigeur tegens die Delinquenten Aente Vangen, en Fiscaliter tZy in de Hoogheyd Wisch &c oft Stat en Schependomb Borgh tegens deselve te doen Procederen, ende daer inne Wyders te doen en te handelen Alle tgeene der Saacken Nootdrufft Sal Koomen te Vereijsschen, ende Wy Praesent Zynde Selffs Souwden Connen Mogen en Moeten doen, met belofften van Ratihabie en Indemniasie als nae Reghten;

Des t Oirconde hebben Wij dese eygenhandigh geteeckent, en met ons Hooghgraefflyck Segel becragtigt; Op ons Slott S Heerenbergh den 27^{en} April 1734.

«Onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

29-4-1734 **902** [folio 268 recto]:

Volmagt voor de H^f Lantschryver Van Dockum

Wy Frans Wilhelm en Maria Catharina Grave en gravinne tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Doen Kond tuygen en Certificeren Hiermede, dat Wy in de Beste Forme van Reghten Constitueren en Volmagtigh maaken Peter van Dockum Ju: ut: Doctr Onses Huyses Ordinaris advocaet, ten eynde om voor ons voor den tyt van een Jaer tegens den Interesse ad Vier Percent Jaerlyx gereekent van de Heer Lantschryver Van Hulst onder Verbant van Onse Persoonen en goederen te Negotieren Soodane Summa van Penningen als Welcke boven de [700000, *door doorhaling van de laatste nul veranderd in:*] 70000 gulden, Waermede de Pantschap in Overbetuwe Sal worden Ingeloscht; en tot Nieuwe Negotiatie van die Summe, en Hypothecatie noch Sullen van Nooden Syn:

In Oirconde hebben Wy deese geteeckent op ons Slott S Heerenbergh den 29 April 1734.

«onderstont»

L:S: / Maria Catharina graviñe Van Bergh gebore graviñe Trouxesse Zeijll.

L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

29-4-1734 **903** [folio 268 verso]:

Verklaringe van Haere Hooghgraeff~: Excellentien onse genadigste Heerschapp~ Over d affgegevene Obligatien In Val de Goederen daer inne Vermelt, mogten Leenroerigh Zijn

Wy Frans Wilhelm en Maria Catharina Grave en Gravinne tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Verklaren bij desen, alsoo Wij Volgens Obligatien en Volmaghten door ons op Huyden dato ondersz~: affgegeven Souwden doen Verbienden Soodane Parceelen Ons toebehoorende, ende In den Ampte Van Overbetuwe gelegen Voormaels in Pantschap beseeten Zijnde by de Erffgenamen van de Heer Rutger Huijgens ten behoeve van de Heeren Baron Van Dedem Heere van Maurick, en Hoevelaaken, &c: Gerard Umbgroeve Burgermeester der Stat Arnhem, Gerard Pronck Secretaris Van de Reekencamer, Evert Wilbrenninck Rentmeester der Stat Arnhem, en Jan Reynder Pronck advocaet van den WelEdelen Hove Van Gelderlant Voor de Respective Capitalen &c breeder aldaer Vermelt, Quo Relatio: Dat in Val onder de Selve eenige Leenen mogten bevonden Worden; Soo nemen Wij aen, en beloven Cragt deses Soodane Parceelen nae ordre Leenregtens in Debita Forma ofte in Persoon, ofte door eenen genoegsam~ Volmagtiger op de eerste aenmaeninge Van onse Crediteuren te Sullen doen Verbienden alles Soo en in der Voegen, als bij gemelte onse Obligatien en Volmaghten is uijtgedrukt, en onder Submissie als daerbij Vermelt:

Actum Op ons Slott S'Heerenbergh den 29 April 1734.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

Maria Catharina Gravinne tot den Bergh

30-4-1734 **904** [*folio 268 verso en 269 recto*]:**Ordre Aen de H^r Drost Verheull Wegens het Schutten, van de Beesten op d'ijssel tot Gendringen**

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern

Maria Catharina Gravinne tot den Bergh

Ordonneren en beveelen aen onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickheeden Gendringen en Etten, dat In Val eenige Koebeesten Over en Wegens het Indrijven op de gemeene Weijde de IJssel Moghten geschutt Worden, hy de Selve beesten aenstonts Wederom Sal uyt het Schut Schott Losch Laeten, ende doen Relaxeren, Waervoor Wij ad Interim, ende tot uytdragt van de Saacke ons als borge Interponeren, en guaranderen; waernaer voorñ: onsen Drossard Sigh sal Weeten te gedragen:

Signat~: Op ons Slott S Heerenbergh den 30^{en} April 1734.

«onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

1-5-1734 **905** [*folio 269 recto*]:**Commissie en Collatie van de Custerie van Etten op den Persoon van Wolter Derckinck.**

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo doort Overlyden van Gerardus Graell Laetsten Custos onser Heerlickheyt Etten, hetSelve Custerampt is Com~ te Vaceren, en ons daer van het Reght van Collatie is Competerende; Soo ist dat Wij hierinne Wederom Willende Versien, Op het Rapport aen ons gedaan Van die bequaam= en Neerstigheijt Van Wolter Derckinck, den Selven tot Custos aldaer hebben aengesteld en gecommiteert, Sulx doende Cragt, ende mits desen, met Last en maght om Voorschreven Dienst nu voortaan t aenveerden, vlytigh te bedienen, en getrouwelijck Waerte nemen, ende daertegens te genieten alsulcke Gerechtigheeden, Incombsten, en Profyten, als Syne Praedeceesseurs Wel ende met Reght genooten hebben; ordonnerende onse Officieren, bedienden, en gemeene onderdanen Voorsz~: Wolter Derckinck tot Custos van onse Kercke van Etten t Erkennen, ende hem alle adsistentie en bevordering aengaande deesen Dienst te Praesteren:

In Waerheys Oirconde hebben Wy deese eijgen handigh geteekent, en met ons aengeboren Hooghgraefflyck Segel doen becraghtigen Op ons Slott S Heerenbergh den eersten Maaij 1734.

«onderstont.» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

3-5-1734 **906** [*folio 269 verso*]:**Ordre en Volmaght Op de Heer Drossard De Raet om de Verschillen tusschen Boxmeer en Ste Anthonis ter eenre, ende tLeecker en Beugen ter andere Zijde Over de LimitScheijdinge Ontstaen In der minne byte Leggen ende te accorderen.**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren [*tussengevoegd*: en permitteren] aen onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm De Raet Drossard onser Vry Heerlickheyt Boxmeer, dat de Verschillen, die ontstaen Syn tusschen onse VrijHeerlickheyt Boxmeer en Ste Anthonis ter Eenre, ende de Ingesetenen Vant Leacker en Beugen Resorterende onder den Lande van Cuijck ter andere Zijde, over de Limietscheydinge Selfs met

Veranderinge en naergevinge van d'oude LimitScheydinghe en Beleidjinge daer over in Voortyden gedaan, sal accorderen en inder Minne bijleggen Op onse genadige Approbatie:

gedaan op Ons Slott S Heerenbergh den 3^{en} Maij 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

3-5-1734 **907** [*folio 269 verso*]:**Ordre voor de H^r Rentmeester van der Veecken d'Executie van de gedetineerde Vrouws Persoon tot Pannerden aengaende.**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Ordonneren onsen Seer Lieven Getrouwen F Philip Van der Veecken Rentmeester Inden Bijlant, dat den Scherp rigter Wegens het executeren Vande Sententien Sal betalen, Dat een Willigen ofte peppelen Houdt Sal Laten Houwen en Bereijden tot eenen Paall, om de gevangene daeraen te Geesselen, dat mede eenen ijseren Haeck en Clammers Sal Laten maaken, en Inden Paal slaan, om deselve daer aen Vast te Maaken en opte Haalen; dat den Paal daags te Vooren sal Laten brengen op de gemeente omtrent ter plaetse alwaer den Vogelschagt Staet, en in Praesentie Van onsen Seer Lieven Amptman, ofte in des Selfs absentie ten Synen Overstaan als Stathouder door de Ingesetene daertoe op ontbooden Zynde, den Selven aldaer doen ter nedersetten, en aen den Paal eerst met Sijnen Stock in Onsen Name Aenraecken, met Verboth dat niemant dit Sal Verweeten Worden; ende d'Ingesetene dit niet Willende doen, hun op eene Boete van 10 goltgulden Sulx in Onsen Name beveelen; Sullende alle tgeene Voorñ: Rentm^r ingevolge dese onse ordonnantie betaelt sal hebben, tegens Quittantie in Reeckeninge geValideert worden:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh den 3^{en} Maij 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

15-5-1734 **908** [*folio 270 recto*]:**Volmaght voor H^r Lantschryver Hengst omte formeren en opte Maacken het Contra de bath Contra de H^{ren} van Triest en Streuff in en Wegens de Reeckeningen van den Amptman Al:F: Verheyden etc en des wegen alle Noodige Condschappen attestatien etc: te trecken en in te haalen**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo Wy al voor Lange bevolmaghtight en geauthoriseert hebben onsen Seer Lieven getrouwen Subst^e Lantschryver P: Hengst tot het Formeren en opmaaken van een Contra de bath en Reeckeninge in Saacke van den gewesenen Amptman en Rentmeester Albert Francois Verheijden, ende dese Saacke nu in Proces voor onsen Gerigte tot Millingen door de Heeren Van Triest en Streuff «qq»^a getrocken Zijnde; Soo ist, dat Wij verder autoriseren en bevolmaghtigen Voorñ onsen Lieven getrouwen Subs^t Lantschryver Peter Hengst /: als van dese Saacke Volcomen Onderrigt, en bekent Zijnde :/ omme met onsen oock Seer Lieven getrouwen Drossard Wilhelm de Raet, en met onse daertoe bevolmaghtigde Advocaet ende Procureur voorsz: dese Saacke te bevorderen, daertoe de noodige Documenten en Attestatien Intehaalen, eñ te besorgen; onsen voorñ: Drossard De Raet In alles aen de Hant te gaan en t'assisteren; onse Advocaten en Procureurs Over die Saacke te Informeren en Instrueren, ende Verders daerinne te doen ende te Handelen, als Wij Praesent

Zynde Souwden Connen en Mogen doen; Beloovende Voorgoet en Van Waerde te houwden alle tgeene by onse Voorsz-: geconstitueerdens en Volmagtigers Sal Verrigt en gedaan Syn, deselve in, ende Over alles Indemniserende als Nae Reghten;

aldus gepasseert, ende in teecken der Waerheijt hebben Wy dese Onderteekendt, en met ons Hooghgraefflyck aengeboren Segel doen besegelen Op ons Slott tot S Heerenbergh den 15 Maij 1734.

«onder=Stont.» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

19-5-1734 **909** [*folio 270 recto en verso*]:

Missive aen de Vrouwe Weduwe van Haeren Wegens de Veraccordeerde 1700 gls~ soo aenstonts in voldoeninge van de Gevondene Errores Calculi Souden Erleght en betaalt Worden.

WelEd. Juffrouwe

Wy hebben uyt neffens gaende Missive van UE Soon aen onsen Hoff: en LantDirector Van Raeyhoff geschreven, met de grootste Verwonderinge moeten sien, dat de overgrootte Gratie en genereusiteyt, die Wy ten op Sigte Van onse Reghtmaetige Praetensie hebben getoont, niet Erkent is; Wy hebben op het Lange Bidden en Smeecken van UEd: voorñ: Soone, die aen Ons RegtVaerdigh Verschulde Summe gemodereert op een Summa van Seventien Hondert guldens, Edogh met dese expresse Conditie, dat in Voldoeninge Van de gevondene Errores Calculi, aenstonts die voorsz-: Summa Van Seventien Hondert guldens Souwden worden Erleght, ende dit is d'affspraeck geweest, en alsoo verbleven, Egther heeft de Heer UE Soon goetgevonden ons met Seven hondert Gulden te Stillen; Het is ons om het gelt niet te doen, Maer Syn niet gewoon op Soodane Maniere behandelt te Worden; Geve derhalven aen UE: Serieuselyk te Kennen, dat in Cas die van ons genadigh gestelde Summe van 1700 guldens in tyt van Veertien dagen a dato deses in goede Hollantse Valuatie niet Wordt Voldaan, Wy absolute aen geen accoordt oft moderatie als dan Sullen gehouwden Zijn, maer die aen ons Competerende Summe ten Vollen Sullen Weeten te Eijsschen; Waermede Wij UE: in de Bescherminge Godes beveelende, Verblyven

WelEd: Juffrouwe UE GoetWillige

«onderstontd» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen=Zollern:

S Heerenbergh 19 May 1734.

24-5-1734 **910** [*folio 270 verso en 271 recto*]:

Ordre aen Righter en Magistraet der Stadt Borgh Over en Wegens eenige Delinquenten int Hout Houwen aldaer gepleegt

Wij By der Gratie Godts Carel Prince in Pruijssen Marck Grave tot Brandenborgh der Johanniter Ordens Meister &c &c &c

ende Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Doen Kondt ende tuijgen, dat alsoo Wy in de gepasseerde Maent Aprilis eenige Borghsche Delinquenten op Blyckbaere Teeckenen Van Berouw en Submissie over hare begaane Feijten aen onse Respectieve Drossaerden, van Sulx int toecomende niet meer te doen, genadigh hebben gepardonneert, en van de Verschulde boeten vrijgesproocken; uytgenomen, dat eenen van die Delinquenten

ten Christoph: Renssen genaemt Sigh tot dato niet heeft Willen aengeven, nogh met behoorlyk berouw en Submissie Van ons opt onderdanigste Pardon Versoecken, Maer in tegendeel Opiniater Onse Genade Comt te Verwerpen ende misaghten; Wy derhalven ordonneren en beveelen aen onsen Righter en Magistraet tot Borgh, dat ten allereersten, en Wel sonder Versuijm tegens den Selven met alle Rigueur de gepronuntieerde Sententie de dato den 14 February 1731. Sullen ter Executie Stellen; Oock Beveelen mede aen voorñ: onsen Righter en Magistraet, dat tegens de moetwillige Delinquenten, soo op den 24^{en} des affgeloopenen Maents April tegens Onse Iterative gegevene Ordres, en Selffs int byweesen en Weerwill van onse Voogden Wederom op Nieuw Holt hebben gehouwen, met allen Rigueur ingeVolge geemaneerde Placaten van den Lande Sullen ijveren; deselve Sonder eenige Conniventie ofte Dissimulatie in Reghten Vervolgen, en daertegens tot den uijteynde Fiscaliter Procederen, Sullende by Naerlaetigheyt vant eene en ander Voornoemden [*tussengevoegd*: onsen] Righter en Magistraet Voor alles deswegen Responsabel en aanspreekelyck syn;

des T'Oirconde Hebben Wy deese eygenhandigh geteekent, ende met onse Hooghgraeff-: Segel doen becraghtigen,

Op ons Slott S Heerenbergh den 24^{en} Maij 1734.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

1-6-1734 **911** [*folio 271 recto*]:

Permissie en Consent voor Willem Westervelt om een Kleyn Brouhuysje by en omtrent de Bonte Brugge te mogen Timmeren

Octrojieren en permitteren aen den Suppliant, dat by en omtrent de Bonte Brugge op een bequame plaetse tot Sijnen Coste en Laste een Kleyn Brouw huysje sal mogen timmeren en ter nedersetten, Mits en onder Conditie nogtans, dat bij onverhoopentlyck Vertreck Versterff oft andersints op onse Ordre het Selve BrouwHuijsje Sal moeten Verkoght, oft geremoveert en Weggenomen Worden, Waernaer den Suppliant, en des Selffs Erven Sigh onderdanighst te gedragen hebben;

Signatum op ons Slott S'Heerenbergh den eersten Junij 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

1-5-1734 **912** [*folio 271 recto t/m 272 recto*]:

Obligatie van 1557 gls~ 9 str~ ten Behoeve van de Heer Lantschryver Henrick van Hulst Synde deselve tot voldoeninge van den 40^e penninck door hem betaelt en voorgestreckt

Ick Peter van Dockum Jur: utr: D': Lantschryver der Graeffschap Bergh, in qualiteyt als volmagtiger van Haere Hooghgraefflicke Excellentien den Heere Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern en Vrouwe Maria Catharina Van den Bergh geboorne Gravinne Trouxsesse van Zeijll Vermogens Volmaght op den 29^{en} deses Maents April onder haere eygene Handen en Segelen gepasseert en becraghtigt;

Bekenne en Verklare in voorsz-: Qualiteijt Deugt en Wettigh van Voorgestreckte Penningen Schuldigh te Zijn aen myn Heer Schoonvader Henrick van Hulst en Schoonmoeder Vrouwe Johanna Mechtelt van den Bergh Ehel: en Haere Erven, oft Wettigen toonder deses eene Capitale Summe

van een duijsent Vyffhondert Seven en Vyffthigh gulden Negen Stuyvers ter Betaelinghe van den 40^{en} Penninck van Soodanigh Capitaall van Seventigh Duysent gulden min een, als Hoogh gedagte Heere en Vrouwe Gravinne van den Bergh vande Heeren van Dedem, Borgermeester Umbgroeven, Secretaris Bronck [:sic], Rentm^r Wilbrenninck, ende den Advocaet Pronck hebben genegotieert, mitsgaeders de Quartiers Segelen tot voornoemde Obligatien in dese Obligatie geemployeert, als Hebbende Voorñ: Heere en Vrouwe van Hulst op Heeden bij Restitutie der Pantpenning~ als anders, de Overschietende Penningen tot 69999 gulden uyt Handen vande Heer Secretaris Pronck in minderinge van Voorñ: 40^{en} Penninck, en Quartiers Segels ontfangen

Beloove derhalven «q p» dicta, dat mijne Hooge Principalen voorsz~: Capitaal van een duysent vyffhondert Seven en Vijffthigh gulden negen Stuyvers Sullen Restitueren heeden dato Over een Jaer met den Interesse vandien tegens Vier per Cento Sonder eenige Cortinge, ende in Cas voorñ: Capitaal als dan niet mogte affgeleght en Voldaen Worden; in Soodanen Vall beloove uyt name Voorsz~: dat den Interesse Jaerlyx ende alle jaer Praecise op den Verschijnsdagh Sal worden betaelt tot de Effective affloese en Voldoeninghe toe, die alle jaeren Sall Connen en mogen geschieden, mits aend'een ofte d'ander Zijde een Vierendeel Jaars voordien Verschynsdagh Denuntiatie gedaen Werdt; tot Verseeckeringe vant geene Voorsz~: als Capitaal Interesse ende de Restitutie Verklare te Verbienden alle die gereede en ongereede Goederen van Myne Hooge Heeren Principaallen, Soo in den Ampte Van Overbetuwe als Elders gelegen Zijn, ten Eynde, om aen de Selve in Cas van misbetaelinge Het geseijde Capitaall, Interesse, en Costen te Kunnen en mogen Verhaalen; deselve goederen ten dien Eynde Submitterende aen alle Heeren Hoven Righteren en gericht, ende in Specie den WelEdelen Hove Van Gelderlandt met Renuntiatie deese eenighsints Contrarierende;

des d'Oirconde dese by my geteekent den eersten Maj 1734.

«was geteekent»

P: V: Dockum Qual^{te} Praedictâ.

[*in de marge:*]

Deese Obligatie is affgeleght met de Penñ: Verantwoordt In de Reek^e van Syn Hooghwelgeb~: de Heer [*de, veranderd in:*] Van Raij Hoff gesloten den 6 Aug~: 1736. onder de Quitantie Sub Num~: 65. aldaar Vinbaar

20-5-1734 **913** [*folio 272 recto*]:

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c &c &c

Bekennen Hiermede dat bovengeSpecificeerde Segelen en Brieven Van Wegens de Hoogh welgeboren Erffgenamen Van Wijlen den WelEdelen Heer Rutger Huijgens in Leven Raeth des Furstendoms Gelre en Graeffschaps Zutphen &c door onsen Raeth adv^t en Lants^r Dr Pet: van Dockum alhier t'onser Cancellarije Syn overgegeven:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 20 May 1734.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

5-6-1734 **914** [*folio 272 recto*]:

Ordre aen d~ Rentm^r Verheyen wegens t verkoopen vant Saet, en aenhouwden van Hooijgras.

Ordonneren hiermede aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Joh: Henrick Verheijen, dat het oude Hooij, tWelk tegen Woordigh noch op ons Hooghgraeff~: Slott Boxmeer ervintlyk is door onsen Inspector Henrick Harritz aenden meestbiedende Sal doen VerKooopen, en deesen soomer tot onse Hoffhouwdinge aenhouwden en Laeten aenvaeren Vyfftien Kleyne mergen Hooygras van onsen Heeren Weertd, oock Sal door den Selven doen Verkooopen den ouden Rogh Liggende op ons voorñ: Slott, die Reets door den Wevel Verteert Wordt, alsoo Sulx onsen genadigen Wille is;

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 5 Juny 1734.

«onderstont»

Frans Wilhelm

5-6-1734 **915** [*folio 272 recto en verso*]:

Absolutie en Los Spreekinge Van, en Wegens alle Errores Calculi en geVondenen Abuijsen Inde Respective Reekeningen van onsen affgeleeffden LantSchryver en Rentmeester Theodoro Rutgeri Van Haeren Zal^r mits betalende 1700. guldens

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo By Resumptie en Revisie vande Reekeningen onser Vrij Heerlickheit den Bylant Millingen Pannerden etc &c: vanden jare 1702. tot 1712. beyde Inclusive door onsen Lantschrijver en Rentmeester Inden Bylant Theodoro Rutgeri Van Haeren Zal^r affgeleght Verscheydene Abuijsen en Merckelycke Errores Calculi tot onsen Profijte Syn bevonden sigh bedragende tesamen eene Summe van f 3131 gulden 5 stuyvers Hollants; ende Wij op het onderdanigst bidden van desselffs Vrouwe Weduwe en Soone die Summe uyt eene besondere Gratie en genereuseijt [:sic] genadigst hebben gemodereert op eene Summe Van Seventien Hondert guld~ Hollants onder Conditie, dat die Selve binnen Veertien dagen Souwden Worden Voldaan en Overgetelt; Soo Verklaren en Certificeren Hiermede, dat Voorñ: 1700. gulden Hollants door den Righter tot Herwen Arnold Wilhelm Elsnerus in den name en voor Reekeninge Van Voorñ: Vrouwe Weduwe van Haeren aen ons Wel ente Reght Syn overgetelt, en dien Volgens des Wegen Quitteren, en voorseyde Weduwe over en Wegens meergemelte Abuijsen en Errores Calculi In die Reekeningen gevonden, en van alle Vernere Revisie Hiermede Absolveren en Losch Spreeken;

des t Oirconde dese bij ons eigenhandigh geteekent op ons Slott S Heerenbergh den 5 Juny 1734.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

[*in de marge:*] f 1700~:~:

21-6-1734 **916** [*folio 272 verso*]:**Volmagt op de H^r Doct^r Hoevel om sigh met Jan Overcamp in onsen Name in een Seeckere Procedure voor den Hove Provinciaal Litis Pendent te Voegen.**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohenzollern &c &c &c

Doen Kond en Verklaren, dat Wij hebben geconstitueert bevolmagtigt en geauthoriseert Sulx doende by desen O:P: Hoevel Jur: utr: Dr Specialyk om Sigh uyt onsen Name als Synde Origineellen Crediteur, ende van onsent Wegen met Joannes OverKamp te Voegen voor den Hove Provinciaal van Gelderland in Seeckere procedure aldaer door voorⁿ: AverKamp als borge tegens Henrick Jan Calenbrander terSaake van onse Houtpenningen geëntameert; die Saacke namens ons als geVoegde mede te Voldingen en tot Sententie toe te Pousseren, oock desen aengaende alletgeene te doen, Voortnemen, en te Verklaren, tWelck Wij Praesent Synde Souwden Konnen en mogen doen, ofte te Laten, ende ter Saacke Selffs ofte ter Intentie van hem AverKamp Sal dienstigh geoordeelt worden; onder belofte van Ratificatie, Maght van Substitutie Caeterisq~ Clausulis Solitis;

dies ter Oirconde is dese door ons eijgenhandigh geteeckent op ons Slott S Heerenbergh den 21 Junij 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

23-6-1734 **917** [*folio 273 recto*]:**Opt Requeste van Lucas Egberts Versoekende Genadige Remissie over de boete van 100 gls~ wegens het Houwen van een Boomken geaccordeert**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Hebben om Redenen in desen vermeld aen Supp^l genadigh geremitteert en Quijtgegeven Soodane Summe en gedeelte als ons in dese boete, als Heere der Heerlicheijt Diedam Was Competerende

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 23 Juny 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

3-7-1734 **918** [*folio 273 recto*]:**Ordre op den Heere Rentmeester Verheijen Wegens de Tiend Maelyt over het Verpaghten der Tienden tot Boxmeer.**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentm^r Johan Henr: Verheyen, dat hy voortaan de Tiend Maelyt wederom tot onsen Lasten, en tot ons meeste Profijt en minste Costen sal besorgen, daer van een nette Specificatie van d oncosten te maaken, die oncosten Sonder Verdere Ordonnantie te betalen, en die Specificatie met de geannexeerde en gequitteerde Reeckeningen in Syne te doene Reeckeninge Overgeven, hetgeen alsdan alle sal gevaliteert worden.

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 3 Julij 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

3-7-1734 **919** [*folio 273 recto*]:**Ordre op Rutg Sluyter om de Tiend Verpagtingen byte Woonen**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kond ende betuijgen, dat Wy hiermede geauthoriseert en gecommiteert hebben Sulx doende in Cragt deses Onsen Lieven getrouwen Cancelist Rutger Sluijter, om van onsent Wegen byte woonen endet assisteren alle onse thiend Verpagtingen, onse Profyten op het neerstigste daerinne te Soecken, en Verders alles daerinne te doen, ende te handelen, soo en gelyck eenen getrouwen Cancelist Verpligt is en toestaet te doen; Denselven in en over alles Indemniserende;

Aldus gepasseert en in teecken der Waerheyt hebben Wy dese eygenhandigh onderteeckent op ons Slott S Heerenbergh Den 3 July 1734.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

7-7-1734 **920** [*folio 273 recto t/m 274 recto*]:**Verbant en obligatie van 11000 guld~ ten Profyte Van de Heer Borgermeester Henrick Brantzen «qq»a, en van 3000 gulden ten profyte vande Heere Constantyn Tulleken Overste Lieutenant en Vrouwe Elisabeth Brantsen Eheluyden**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohenzollern Sigmaringen &c &c &c

En Wy Maria Catharina Gravinne tot den Bergh geboorne Gravinne des H: Romischen Rijcks Erff Truchsesse Gravinne tot Zeijll,

Zynde Zij Vrouwe Gravinne Voor Soo Veel noodigh ofte Dienstigh met haeren EheHeer als haren Wettigen Momber geadsisteert

Bekennen Wel en deugdelyck ontfangen te hebben van den Heer en Mr Henrick Brantsen Borgermeester der Stadt Arnhem als testamentairen Momber van Sijne onmundige Nigte Juffrouwe Johanna Beatrix Tulleken en dienthalven aende Selve in Syne Qualiteijt ten behoeve van Gemelte Juffrouw Johanna Beatrix Tulleken Wel en Wettigh Schuldigh te Zijn eene onVerdeelde Summe Van Elff Duysent gulden Hollants, den gulden ad twintigh Stuijvers het Stuck gereekent, die Sullen worden geemployeert tot affLinghe [*:sic*] van d'oude Schulden van ons Hoogh graeff~: Huijs Bergh, ende in Specie van een Capitaal van 13714 guldens Vyff ³/₄ Stuyvers, Synde een Sevende gedeelte in de Jaerlyxe Renthe van Ses Duysent gulden Hollants aende Erffgenamen van Onsen Hooghgeerden en Seer Beminden Heer Ohm den Hooghgeborene Heer Sidonius Grave tot HohenZollern Sigmaringen Hoogh Sal^r Ahndenckens Competerende; en tot Seer Swaren Interesse ad 6¼ PrC^{to} Staende; Daeromme Renuntierende vande exceptien non numeratae, et in Rem Versae Pecuniae, en Beloovende van Voorⁿ: Elff duysent gulden jaerlijx ende alle Jaer Voor Interesse te betalen Vier per Cento, Soo nogtans, dat Wanneer de Selve betaelt worden binnen drie Maenden nae den Verschijnsdagh, die alle jaer Sall Wesen den tienden Julij, en voor het eerste Jaer Verschenen Syn den 10 Julij 1700. en Vijff en dartigh, Wy met betaelinge van drie en een Halffe Gulden vant Hondert Sullen Connen Volstaan:

In Welcke betaelinge Wij aennemen te Continueren tot d'Effective Restitutie Van Voorⁿ: Capitale Summe, de Welcke Wy alle jaer Sullen mogen Aff Lossen, mits dat de opsaage van dien door ons een Halff jaer voor den hier voorens genoemden Verschijnsdagh Worde gedaan, gelyck het meede

aen bovengemelten Crediteur in syne Qualiteyt, ofte Wettigen Houwder deser Obligatie Sal vrijstaan, en gepermitteert Weesen, om dit Capitaal alle jaer Wederom te Eijsschen, mits mede in so eenen Vall de Denuntiatio een halff jaer voor den Verschynsdagh geschiede; Beloovende Wij voorsz~: jaerlyxe Interessen, als mede het Capitaal Selffs bij Afflegginge binnen Arnhem aen Handen van den Crediteur, ofte Wettigen Houwder deser Obligatie in goeden Gangbaren Silveren gelde Kommer Vrij te betalen;

Tot naerkominge van het Welck voorsz~:, en Securiteijt Van Welck Capitaal Wij niet alleen Verbienden onse Persoon en goederen, Van Wat Nature, ofte waer die gelegen, ofte te Vienden moghten Syn, maer Specialyck onse Groote Mechelse Tienden bestaende in Drie Blocken, en onsen eersten en tweeden Kloot tiendt In het Breedenbroeck in onse Heerlickheijt Gendringen, Boerschap Mechelen en Breedenbroeck Kennelyk gelegen, Synde Vrij allodiaal en onbeswaert, ten Eijnde den Crediteur «qq»^a in Cas van onvermoedelycke Misbetalinge voorñ: Capitale Summe van Eloff duysent gulden met alle d'onbetaalde Interessen Kost en Schaadeloos Sal Connen Verhaalen Sonder Kortinge van 14° 20° 40° 50° Meerdere ofte Mindere Penningen, ofte wat Lasten het oock Souwden mogen Weesen alreede op GeVestigde Renten, ingeVoert, ofte naemaels by d'Edele Mog~: Heeren Staaten des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen t'Statueren, met dien Verstande, nogtans aen d eene Kant dat gemelte Crediteur «qq»^a Syn Reght hebbende, ofte Wettigen Houwder deser Obligatie hier door niet Sal gehouwden Weesen, om in Cas van Onvermoedelycke Misbetaelinge voor Capitaal en Interesse, mits gaders die daerop te Loopen Costen eerst en voorall op dit voorsz~: Speciaal gestelde Onderpant te Spreken, maer Sal het in Sijn Keure Staan, om in Soo een Vall, het zij op de Speciale Verbonden thienden, ofte op Soodane andere van onse goederen de Executie [*tussengevoegd*: te] dirigeren, als het hem believen Sall; ende aen de andere Zyde, dat de Wylj op dato dezese dese Selve thienden hier vooren gemelt mede verbonden Syn aen de Heer Constantyn Tulleken ende Vrouwe Elisabeth Brantsen Egte Luyden voor eene aen ons Verstreckte Summe van drie duysent gulden met de daerop te Verloope Interesse, den Selven Heer Constantyn Tulleken ende des Selffs Ehevrouwe geen Reght van Praeferentie op, ofte prioriteijt vant Verbant van dese Obligatie sullen hebben, maer dat Sij een Concurrent Reght en Regaal Verbant nae proportie van d'Uytgeschootene Penningen met en neffens de Heer Constantijn Tulleken en Vrouwe Elisabeth Brantsen hebbende, altijd Verstaen Sal werden, dat dese Voorsz~: Thierendens aen beyde dese Crediteuren In het generaal ijder nae proportie Van Syn Quota Syn Verbonden; Ten Welken Eijnde Wij dan In d'obligatie aen Voorñ: Eheluyden geextra-deert, deselve Clausule ten Aensien van het Verbant van dese thienden hebben Willen insereren.

Eyndelyck Renuntieren Wy oock noch voor ons ende onse Successeuren op het Solemneelste, en in de beste Forme Reghtens aen alle exceptien, de Welcke den Inhouwdt deses in eeniger manieren Soude Cunnan ofte mogen Contrarieren, en wat naem daeraen eenigsins om den Teneur deses, ofte in het geheel, ofte in eenige poincten te Subverteren, ofte t Eluderen, souwde Kunnen gegeven Worden: en ordonneren Wy Verder onsen tydelycken Rentmeester onser vrij Heerlickheijt den Bylant, dat hy voorñ: Interesse aen Welgemelte Heere Crediteur «qq»^a des Selffs Regt hebbende ofte Wettigen Thoonder deser Obligatie Promptelyk per Se en Sonder Verdere ordonnantie ingevolge den Teneur derselve Sal hebben te Voldoen, die gequitteert Synde, hem in uytgave Syner Reeckeninge sullen gevalideert Worden; alles met Submissie van onse Persoon en goederen aen de Judicature van allen Heeren Hoven Rigteren, en Gerigten, en Specialyck van den Hove Provinciaal van Gelderlandt tot Keure van den Crediteur, in Syne Qualiteijt, Sijn Reght hebbende, oft Wettigen Houwder deser Obligatie:

In Waerheijts Oirconde is dese bij ons eygenhandigh onderteeckent, ende met onse Hooghgraefflycke Segelen becragtight;

Op Ons Slott S Heerenbergh den 7 July 1734.

«onderstondt.» / L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

Maria Catharina Gravinne van Zeijll Trouxsesse. / L: S:

[*in de marge*:]

Dese 14000 gls in de Reeckeninge van den Secretaris De Both gesloten den 5 Augusti 1735. in Ontfanck gebracht, en Verantwoort.

± 7-7-1734 (?) **921** [*folio 274 verso*]:

Lettre a Monseign^r Le Comte

Monsieur

Je prens La Liberté de m'adresser à Vótre Excellence avec Cellecij, et de L'Prier tres Humblement de Vouloir bien accorder quelques Moments au Porteur de Cette Lettre, A fin Qu'il Piszet Informer Vótre Excellence en peu des Móts de La Situation de Nótre Seigneurie de Boxmeer, de La Quelle Monsieur Le Receveur General Pretend Les Arrierages, non obstant, qu'elle est Située hors du Duchez de Guelrem; C'est par Consequence, que Les Comtes de Bergh mes Antecesseurs L'ont Possedeés depuis Quatre Cent ans en plaine Liberté; je Prens La Confidance de Supplier Vótre Excellence, qu'Il Luy plaisse de Diriger Cette Affaire, afin, que La Maison de Berg Pourroit avec Justice être Delivrée d'une Telle Pretension; je n'oublierai jamais Cette Grace Particuliere, étant avec tout Le Respect Imaginable.

Monsieur / De Vótre Excellence Tres Humble et tres obeissant Serviteur

«estoit Signé» / Francois Guill^{me} Comte de Berg et HohenZolleren.

7-7-1734 **922** [*folio 274 verso*]:

1734. Den 7 Julij in Faveur en ten behoeve van de Heere Constantyn Tulleken Overste Lieutenant ten dienste deser Landen en Vrouwe Elisabeth Brantsen EheLuyd~ Obligatie van drie duysent guld~ Hollants in eisdan terminis et Verbis als d'obligatie van de Heer Borgermeester Henrick Brantsen ad 11/M guld~ is Luydende, gedepescheert en Vervaerdight, en daer voor mede Specialyck verbonden de groote Mechelse tienden in drie blocken, en den eersten en tweeden Kloottijnd In het Breedenbroeck Mutatis Mutandis Videatur d'Obligatie hic ante [*sc.:* *folio*] 273. Verso.

8-7-1734 **923** [*folio 275 recto*]:

Volmaght en Commissie op d~ H^r Doct^r Hoevel, om Fiscaliter tegens de gedetineerde Joden tot Uiff^t te Procederen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

Doen Kond en verklaren, dat Wy hebben geauthoriseert en gecommiteert, autoriserende en Committerende in Cragt deses onsen seer Lieven getrouwen O:P: Hoevel der Regten doctor en advocaet Specialyck, om tegens de twee Jooden Op ons Slott Uiff^t wegens gepleegden Dieffstal tegenwoordigh gedetineert, nae ordre Regtens t'Inquirereren, deselve over die en andere Feijten te

examineren, en Soo mogelyck tot Confessie te Brengen; andersints naer goetVienden beWijzen te Ligten, oock naer beviendt van Saacken haer Proces Fisci nomine te maaken, Eysch het Zy tot de Torture des noots Zynde, ofte ten Principalen te nemen; en om Generalijk desen aengaende alles te doen en te Verrigten, t welck onsen geconstitueerden tot WelSijn van de Justitie sal oordeelen dienstigh ofte noodigh te Zijn; en Wy Praesent Synde Selffs Souwden mogen doen en verrigten onder beloften van Ratificatie; Indemnisatione, Caeterisq~ Clausulis Solitis;

Dies t oirconde is dese bij ons geteekent, en met ons Hooghgraefflyck Segel gecorroboereert: Op ons Slott S Heerenbergh den 8 Julij 1734

«Onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

8-7-1734 **924** [folio 275 recto]:

Ordre tot praecise betalinge van een Rente van 5000 gls~ ten profyte van de Heer Johan Raab Koning~: Pruyssische KrygsRaeth

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh etc: etc: etc~:

Alsoo Wij van de Heer Johan Raab Koninglycke Pruyssische KrijgsRath hebben genegotieert eene Capitale Summe van 5000 gulden Holl~: Waervan t eerste jaer Interesse Verschenen is Prima majj 1734. met Conditie, dat binnen drie maenden nae den verschynsdag betaelt Wordende, men als dan Soude Conñ Volstaan met drie en een halff PerCento en dus van dese 5000 gls den Interesse ad 3½ Pr Cento ter Summa van ~ ~ = 175 guldens en niet praecise [betaelt, *veranderd in:*] Voldaen wordende, dat als dan 4 Per Cent Sal moeten betaelt worden etc~:

Soo ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Lantrentmeester Maximilian ZumKleij, dat dese Renthe Praecise en Sonder eenig~ uytstell aen voorñ: Heer Krygs Rath Raab, en Wel voor den eersten Augusti aenstaende Sal hebbente Voldoen, ende daer inne jaerlyx tot d'affLoose toe Continueren, die met Quittantie hem in uytgave Sullen Valideren nae behooren; ende in vall onsen Voorñ: Lantrentmeester dese vooraengetogene Renthe onvermoedelyck op den Respectiven Vervall dagh niet en quame te Voldoen en Wy door die Naerlaetigheyt Schaade Moesten Lijden, soo sullen Wy die Schaade op voorñ: onsen Lantrentmeester Verhaalen, en denselven daervoor aanspreeckelyck, en Responsabel Sijn:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 17^{en} Julij 1734.

«onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-7-1734 **925** [folio 275 verso]:

Op het Requeste van Henrick de Beijer

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c &c

Den Suppliant sal sigh hebben te gedragen in het Versoek hierinne Vermelt naert geene door onsen Lantdirector Van Raeijhoff op des Suppliants eerste Requeste dien aengaende mondelijk tot antwoord is gegeven:

Signat~: Op ons Slott S Heerenbergh den 24. Julij 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

29-7-1734 **926** [folio 275 verso t/m 277 recto]:

Accoort en transactie gesloten tusschen de Heer W:R: Brantsen «qq»^a en Heeren Erffgenamen van Wylen de Heere Raetsheer van Willem van Loon over een Rente van een Capitaal Van 1000 Joachim Dalers ad 85-18-2. In dato Arnhem den 28 Juny 1734. Waer voor het Berge Hoofft in VerWin is geweest.

Alsoo Bij Sententie S Hoves van Gelderlant Ergaen den 19^e Decemb~: 1733. tusschen den Volm^r van Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Heere Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c ter Eenre, en den Heere Doctor Willem van Loon in Leven Ordinaris Raet des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen Modo des selffs Weduwe en Erffgenamen ter andere Zijde, aen Parthyen is gelInjungeert, om op de daerin Vermelte Voet ingevolge eene voorige Sententie Vanden 15 October 1728. met malckanderen te treden tot een finale Liquidatie, ende tot een Slott vandien over een gemaakt VerWin op het Berghsche Hoofft Voor een jaerlyxe Renthe, betaelt Zynde geworden met 85-18- 2:

En dat tot Voldoeninge van dien tusschen Parthijen wel was geprocedeert tot de Voorsz~: Liquidatie, Edogh dat nogh tusschen de Selve Sigh een notabel Different bij Voorsz~ Sententie niet gedecideert, quam op te doen Namentlyk Ofte de tweede Contrahenten vant geen dat Sedert Ste Jacob 1709. by de Liquidatie Bleeck, dat de Selve Overhadden Ontfangen Renthen Verpligt Waeren, ofte dien Overschott alle jaer in Sortem te Imputeren, en daerdoor t'Capitaal tellekens te Verminderen, dan ofte tot geen een van dese Beyde Verpligt Waeren; gelijk mede Sigh bij die Occasie een Different quam te ontdekken, hoe groot t Capitaal van 1000 Jochemer Daelers Waar van voorsz~: Jaerlyxe Renthe van 85-18-2 betaelt wierde, By d'affLosse moeste gerekent Worden; Soo ist, dat tusschen D' Willem Reynier Brantsen Raet en ordinaris advocaet van Syn Hooghgraeff~ Excellentie van den Bergh hiertoe Specialyk van Syn Excellentie bevolmagtigt ter Eenre, en Hooghemelte Vrouwe Weduwe Kinderen en Erffgenamen van Wylen de Heer Raetsheer Willem van Loon ter andere Zijde In der minne tot affSnydinghe Van Voorsz~: Differenten, Waer- uijt Wederom niet anders dan Langduerige Processen Stonden te Rijsen, en om eenmaal finaal van den anderen Soo ten Reguarde van het Voorsz~: gemaakte VerWin, als de Quantiteyt van het Capitaal van Voorsz~: jaerlyxe Renthen van 85:18:-2 en d'affLosse van dien is geconvenieert en getrasigeert in maniere als volgt:

Dat bijt Slott van de gehouwdene Liquidatie bevonden Zijnde, dat altyt de tweede Contrahenten eene meerdere Summe hadden Ontfangen, als aende Selve Competeerde, haer WelEd: voor eerst by desen bekennen van den aghterstandt, Waer voort VerWin opt Berghsche Hoofft is gemaakt, Volkomen Voldaan te Zyn, met Verklaringhe, die altyt ook des Noots gerigtelyck Sullen Repeteren, dat mogen Lyden, dat t Selve ten Prothocolle van Beswaar Werde geroijeert, gevende t Selve Erve en Goet mits desen Wederom Over aen den eijgenaer den Heer Graeff van den Bergh, als t Selve geredimeert hebbende, Sonder dat de tweede Contrahenten eenige Praetensie uyt Hooffde van dit VerWin, en daeruyt Voortgekomeene Dispuijten en Processen Syn Reserverende, alles ten Eynde opgamelte Heer Grave vanden Bergh met dat Selve goet Kan Schalten en Walten nae Welgevallen

Dat het Slott van de int Hoofft deses vermelte Liquidatie Wort gestelt op eene Summe van f 1123:-: Welcke de tweede Contrahenten aen den eersten in Syn Qualiteyt bekennen Suyver en Liquid Schuldigh te Zyn, gelyck den Selven eersten Contrahent oock Verklaart die Summe van 1123:-: voort tSelve Slott van Reeckeninghe Over het meermaels gemelte VerWin bij desen te Accepteren en te Erkennen Sonder uijt dien Hooffde yts meer van de tweede Contrahenten te praetenderen te Hebben;

Dat onder dit Slott begrepen Zynde ten behoeve van de tweede Contrahenten de pagt vant Bergse Hooft Verscheenen Martini 1733. de pagt hebbende beginnen te Loopen van Petri deses Jaars 1734. Wel sal Loopen ten behoeve van Sijn Hooghgraeff~: Excellentie, dogh dat die Welcke Verscheen is geweest Martini 1733. door de tweede Contrahenten Sal worden getrocken, en door haer soo verre noch niet betaelt mogte Zijn, ten haren Profijte van den Paghter Sal kunnen worden geinnet, met dien Verstande Nogtans, Dat oock de tweede Contrahenten de Lasten over de Jaeren 1733. tot haeren Laste Nemen, en Sullen moeten Suijveren, ende daer onder Specialyk mede die ExtraOrdinaris Verpondinge Over den Selven Jare 1733.

Dat hiertegens den eersten Contrahent in Sijne Qualiteijt aen neemt om de Hooft Summe van 1000 Jochemer Daelers, (Schoon andersints daertoe niet verplicht Konde Worden) aff te Lossen, en Sulx met eene Summe van 1823-:-: waermede de tweede Contrahenten mits desen verklaren ter betalinge van die HooftSomme genoeg en te Sullen nemen;

Dat tot die Betaelinge der Hooft Summe Sullen verstrecken, gelyck die tweede Contrahenten die hiermede in betaelinge Syn aennemende d'Hiervoorens gem~lte 1123-:-:

Welcke de tweede Contrahenten aen den eersten «qq» bij t Slott van de gehoudene Liquidatie Syn Schuldigh gebleven en dan noch eene Summe van 700- :-

Welcke de tweede Contrahenten by onderteekeninge deses Bekennen van den eersten Contrahent ontfangen te hebben;

Dat door dese Betaelinge aende tweede Contrahenten gedaan, dan ten Eenemael dese Rent-Verschrijvinge Synde geextingueert en Vernietigt; de tweede Contrahenten aen den eersten «qq:» niet alleen Caveeren voor alle Naermaeninge, maer oock Verklaren te mogen Lyden, dat die ten Prothocolle van Beswaar Werde geroyjeert met aenneminge, dat dit op haere Kosten Sullen Laten doen, en met beloffte om in Cas d'Origineele Rente brieff, die tot Hieren toe Vermist Wordt, in haere Handen moghten geraaken, deselve aen den Heere Principaal van den eersten Contrahent oft des Selffs Order quitteert te Sullen Restitueren;

Dat Partyen Over en Weeder een goet genoeg en aen desen accorde Hebbende, dienthalven Over en Weder oock Renuntieren aen alle Exceptien, de Welcke den Inhouwt deeses eenigsints mogten Contrarieren, ofte Waer door die int geheel ofte ten deele Souwde Kunnen Worden gesubverteert oft geéludeert, In Specie aen die van ongetelden Gelde, Van Recolement van Reeckeninge, Laesionis ultre Dimidium. Doli, rei non Sic, Sed aliter Gestae, Van Welckers aller Kraght de Vrouwen bekennen onderrigt te Zijn; ende Verbienden de Selve de eerste Syn Principaels Persoonen en goederen ende de tweede Contrahent en Sigh Selve, en haere goederen tot naerkominge deses ter Submissie van alle Heeren Hoven, Rigteren en Gerigten, en Specialyk t Hoff Provintiael Van Gelderlandt:

In Waerheyts Oirconde Syn hier Van twee alleens Luydende gemaackt, en bij Parthyen Contrahenten Onderteekent binnen Arnhem den 28 Junij 17^c Vier en Dartigh:

«Was onderteekent» / W:R: Brantsen / AE Verbolt Wed: Van Loon, Michiel Nicolaes van Loon, Conradina Van Loon, Mechtelt Van Loon

Reg~: in het Prothocol van beswaar der Vrye Heerlickheit Pannerden Fol: 133. den 29 Junij 1734.

«onderstont» / J: Backer Lants^r

J: Tavee / L:S:

Specteert tot dit Inliggende Contract tussen Dr Willem Reynier Brantsen als Volmagtiger van Syn Excellentie den Heere Grave van den Bergh &c: &c: &c: ter Eenre, en Mevrouw de Weduwe, Kinderen en Erffgenamen van Wylen de Heer RaetsHeer Willem van Loon ter andere Zijde binnen Arnhem den 28 Junij 1734. gemaakt; Om geslagen by mij ondergesz~: LantSchryver der Vrye Heerlickheit Pannerden den 29 Junij 1734.

«onderstont» / J: Backer Lants^r

29-9-1728 (!) **927** [folio 277 recto]:

Volmagt van de H^r Frans Van Loon op Syne twee Susteren Conradine en Mechtelt van Loon en Syn Broeder D^r M:N: van Loon

Wy Borgermeesteren Schepenen en Raed der Stat Arnhem doen te Weeten, dat voor [sc.: ons] erschienen is Frans van Loon, en Bekende in de beste en bestendigste Forme van Regten geconstitueert en Volmagtig gemaakt te hebben Sulx doende Cragt deses Syne twee Susters Conradine en Mechtelt Van Loon, ende Syn Broeder D^r M:N: Van Loon Conjunctim et Divisim, in omnibus tam ad Lites, quam ad Negotia et ubicumque Locorum, en generaal om alles Wat den Comparant mogte aengaan, waerte nemen en te verrigten, en alles te doen, Wat den Comparant Selffs Praesent Zynde Soude Konnen ofte Mogen doen; beloovende van Kragt en waerde te Sullen houden tgeene by de geconstitueerden in desen Sal Syn gedaan; mits doende Reeckeninge en Reliqua; met magt van Substitutie Clausulisque Rati, Grati, Indemnitatis, Caeterisque de Jure Adjici Solitis;

In Waerheyts oirconde hebben Wy ons Stadts Secret Segel hier onderdrücken, en door den Secretaris teekenen Laaten:

Actum Arnhem den 29 Septemb~: 1728.

Ter ordoñ: van deselve

«geteekent» / A Gaymans Secret~:

accordeert met Syn origineel

«onderstont» / H:W: Brantsen Secret~: / L:S:

28-6-1734 **928** [folio 277 verso]:

Acte waerbij Mevrouw de Weduwe vand~ Heer Raetsheer van Loon Michiel Nicol: van Loon Conradina en Mechtelt van Loon voor haere Soons en Broeders Wegens het gemaakte Accoord met de H^r Dr Reyn: Brantsen «qq»^a de Rato Syn Caverende.

[geen aanhef]

Alsoo onse Respective Soons en Broeders Johan en Frans van Loon niet mede geteekent hebben het Contract op Huijden tusschen ons, ende den Advocaet Willem Reijnier Brantsen als volmagtiger van Syn Hooghgraeff~: Excellentie van den Bergh over het gemaakte VerWin Op het Berghsche Hooft, de Redemptie vandien, ende het afflossen van het Capitaal der Rentverschrijvinge uyt het gemelte Berghsche Hooft Ingegaan en beteekent; Soo ist dat Wij met dese Aparte Acte daeromtrent voor derselver Persoonen de Rato Syn Caverende: daertoe ons Sampt en yder int

besonder onder Submissie van alle Heeren Hoven Rigteren en Gerigten, ende Speciaal t Hoff van Gelderlant Verbiendende:

actum Arnhem de 28 junij 17^c Vier en Dartigh:

«was onderteeckent» / A:E:Verbolt Wed: van Loon, Michiel Nicolaes van Loon, Conradina van Loon, Mechtelt Van Loon

«onderstont» / H:W: Brantsen Secret~: / L:S:

28-8-1734 **929** [folio 277 verso en 278 recto]:

Collatie van de Berghsche Vicarie gefundeert in de Kercke van Driell. op den persoon van Egbertus van Aldenburgh.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZolleren &c &c &c

Alsoo Jacob Gerard Starinck Syne Studien al voor eenen geruijmen tyt Verlaeten heeft, ende daer door die Berghse Vicarie gefundeert in de Kercke tot Driell tot onse Collatie Staende is Komen te Vaceren, ende ons daertoe gerecommandeert Zynde den Persoon van Egbertus van Aldenburgh; Soo ist dat Wy als Wettigen Collateur der voornoemde Vicarie, den Selven daarmede begnadigen, ende tot Subsidie Syner Studien hem deSelve Confereren, gelijk Wy doen hiermede, hem gevende Vollen Last en Maght die Selve onse Vicarie t'aenvaerden, de Vrugten Renthen en Incombsten daer van met Alle Reghten en Emolumenten Staende te Profiteren en genieten, gelyck Syne Prae-desseurs deselve met Reght geprofitteert en genooten hebben, en Sulx voor den tyt van Vijffthien jaren, Egter de Verstaen Soo Lange denselven Sijne Scholen Frequentteert maer de Scholen gabsolveert oft Verlaeten hebbende, Sal dese Vicarie tot onse Collatie en Dispositie Wederom Comen te VerVallen, ofte schoon als dan de Voorsz~: 15 jaeren niet waeren geexpireert;

In Waerheijts oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteeckent, en met ons aengeboren Hooghgraeff~: Segel doen becraghtigen; Op ons Slott S Heerenbergh den 28^{en} Augusti 1734.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

30-4-1734 **930** [folio 278 recto t/m 279 verso]:

Obligatie van Dartigh Duysent Caroli Guldens ten Profyte van den Hoogh Welgeb~: Heer Willem [tussengevoegd: Jan] van Dedem Heer van Maurick en Hoevelaeken &c: &c:

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen &c: &c: &c:

en Wij Maria Catharina Gravinne tot den Bergh HohenZollern en Sigmaringen, geboorne gravinne Trouxsesse van Zeyll &c: &c: &c:

in deese Soo Veel noodigh ofte Dienstigh geadsisteert met mijn voornoemden Ehegemaell:

Bekennen mits desen Wegens Verstreckte en by ons deugdelijck ontfangene Penningen Wel en Wettigh Schuldigh te Zijn aen den HooghWelgeboren Heer Willem Jan van Dedem Heer van Maurick en Hoevelaeken &c: &c: eene Summe van Dartigh Duysent Caroli guldens ad twintigh stuyvers Hollants het Stuck; beloovende jaerlyx, en alle jaer binnen Arnhem daer van voor Interesse te Sullen betalen Vier en een halven Gulden van het Hondert; Soo nogtans, dat wanneer dese Interesse binnen Drie maenden nae den Verschynsdagh voldaan werd, Wy alsdan met de

Betaelinge van drie en een halve gulden van het hondert Sullen Cunnen Volstaen, met dien Verstande, dat ingevolge de Overeencomst met bovengemelte Crediteur gemaakt, de Interesse van dit Capitaal met den Eersten Meij 17^c en Vyffen dartigh, en Soo Vervolgens van jaar tot jaar; met Welcke betaelinge van Interesse als Voorsz~: Wy sullen Continueren tot de Volle en Effectieve afflosse van het Capitaal toe, de Welcke aen Weerkante Sal vrijstaan en geëijscht mogen Worden, Edogh anders niet als in eene onverdeelde Somme, mits dat Sulx in negen [tussengevoegd: jaeren] niet Sal Connen ofte mogen geschieden, ende als dan een halff jaer voor den Verschijns dagh oft Primo Meij de de Nuntiatie gedaan Worde; Sullende de Restitutie van dit geleende Capitaal als dan binnen Arnhem moeten geschieden in goeden Gangbaeren ongedutten Silveren gelde van geen minder valeur als Sestehalven; Tot Securiteyt van Welck Capitaal en daerop te verlope ne Interesse, als mede van alle Costen, soo onvermoedelyck tot Bekominge van het Capitaal off Interessen aengeWendt moghten Werden, Wy verbienden onse, en onser Erffgenamen Persoonen Sampt, en yder in het bysonder, als oock Onse, en onser Erffgenamen Goederen, van wat natuer, offte Waer die gelegen, ofte te Vienden Moghten Syn met Renuntiatie van alle Exceptien den Inhouwt deses [eenigigsints, veranderd in:] eenigsints contrarierende, en van wat naem die oock Souwden Cunnen Syn, om den Inhouwt deses in het geheel, oft in eenige Poincten te Subverteren, ofte te Eluderen, in Specie van die van ongetelde Gelden, en van de Authentica Si qua Mulier, van de Cragt en Inhoud derselver Exceptien Wel onderricht Zynde: alles onder Submissie aen allen Heeren Hoven Rigteren, en Gerigten, en Speciaal den Wel Edelen Hove van Gelderlandt tot Keur van den Crediteur; en daer en boven Soo Constitueren en maeken Wij Volmaght, doende Sulx Cragt en mits desen in optimā Juris Forma den Wel Edelen onsen Seer Lieven getrouwen Peter van Dockum Jur: utr: D' onses Huyses Ordinair Advocaet en LantSchrijver onser Graeffschap Bergh, om voor alle t gunt Voorsz~: te Verbienden Voor den Heere Amptman en gerigts Luyden, en nae Ordre Lantregtens behoorlyck te doen Registreren alle onse ongereede Goederen in den Quartiere Van Nijmegen Ampte van Overbetuwe gelegen en in Specie die Goederen, als voormaels in Pant-schap beseeten Sijn by de Erffgenaemen Van de Heere Rutger Huijgens Volgens Pantbrieven in dato den 12 Augusti 1657. en 26^e October 1658. daer van geweest Zijnde, als den ytterWeert ofte RandWycksen Weerth, en den Nieuwborgh Pagterse De Weduwe Peter Van Crughthen; den Hetersen ofte Bagijnen Weerth Buijten Dijcks gelegen, Pagter Willem van Bebber, den Beverpoll met negen mergen Lants Pagter Peter van Crugten; de Bouwinge ende t Haertientje daerbij gehoorende en Wint Koorn Molen tot Heteren pagterse Eijken Rijcken Wed~: Willem Aelberts; Den Notenboom onder RandWyck gelegen Pagterse de Weduwe van Jan Veelen; de Bouwinge tot Elst aen de Griffit in RijckersWoert gelegen Pagter Arnoldus HooghVelt, alle oncosten hoe genaemt, Soo daerop Loopen mogten Ingevolge Over een comst met den Heere Crediteur door ons te betaelen:

met dien Verstande Nogtans, dat de Wylj dese Selffde hier voor gespecificeerde goederen Inden Quartiere Van Nymegen gelegen ingevolge diergelycke Obligatie en Volmagt als deese, met Kennisse, OvereenKomste, en Conventie van den Heere Crediteur mede verbonden Syn aen de Heer Gerard Umbgroeve Borgermeester der Stat Arnhem, en Vrouwe Lucretia Judith Wilbrenninck Eheluiden voor eene Summe van twalff duysent gulden met de daerop te Verloopene Interessen en Costen, Soo onvermoedelyck moghten aangewendt worden: Aen de Heer Gerard Pronck Secretaris van de Rekenkamer In [:met twee puntjes op de I] Gelderlant voor eene Summe van vijffthien Duysent gulden met de daerop te Verloopene Interesse en Kosten als Voorñ: Aen de Heer Evert Wilbrenninck Rentmeester der Stadt Arnhem, en Vrouwe Catharina Judith Bongaerd Ehelieden voor eene Summe van Aght duysent gulden met de daerop te Verloopene Interesse en Kosten als Voorñ: Aen D' Jan Reijnder Pronck Advocaet voor den WelEd: Hove van Gelderland en Juffrouw Elisabeth Uumbgroeve Ehelieden voor eene Summe van Vyff duysent gulden min een met de daerop te Verloopene Interesse en Kosten als voornoemt: Soo Sal den gemelten geconstitueerden Volmagtiger alle dese genomineerde Crediteuren Eegaal in de Voorsz~: goederen Ves-

tigen, ten Eynde een yder derselve een Concurrent Reght en egaal Verbant beKoome, Ider nae proportie van syne uytgeschotene Penningen, Sonder dat den eenen prioriteyt ofte Praeferentie boven den anderen Sal bekoomen:

Ten Welcken Eynde Wij dan in alle de Obligatien en Volmagten Particulierlyck aen ende ten opsigte Van ijder der bovengemelte Crediteuren geextradeert, gelycke Clausule als deese hebben doen Insereren: den voornoemden Volmagtiger Verder Auththoriserende, om by dat te doene Verbant onsent Wegen te Renuntieren aen alle Exceptien den Inhoud deses Contrarierende, en Soo hier boven breeder syn gemeldt, In Specie aen d'Exceptie van Discussie, Soodanigh, dat den Crediteur ofte Crediteuren ter haerer Keuse bevoeght Sullen Syn nae Welgevallen de hier voor genoemde goederen en parceelen Promiscuë te executeren, Sonder daeromtrent eenige order te behoeven in aghst te nemen, alles mede onder Submissie als hier voor genoemt: Houwdende Voor nu alsdan Van Volcomen Weerden, tgeene door onsen geconstitueerden Volmagtiger Sal worden verricht; denselven verder generaliter hieromtrent Auththoriserende tot alle het geene Waarmede desen Crediteur op het beste Sal wesen bewaert, om Sulx uyt onsen Name en van onsent Wegen te Verrichten, Schoon daertoe oock Speciaelder Volmaght ofte Auththorisatione Wierde Vereijcht:

In oirconde der Waerheyt syn dese by Ons eijgenhandigh geteekent en gesegelt:

Actum op Ons Slott S Heerenbergh den 30^{en} April 1734.

Was neffens de opgedruckte Cachetten in Rooden Lack geteekent

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren

Maria Catharina gravinne van Bergh, gebore Gravinne Trouxsesse van Zeijl.

30-4-1734 **931** [*folio 279 verso*]:

Eodem dato onder de Hooge Hant en Segelen van Beijde hare Hooghgraeff~ Excellentien ten profyte en ten behoeve van de Heer Borgermeester Gerard Uumbgrove, en Vrouwe Lucretia Judith Wilbrenninck Ehelieden op de Selve onderpanden, En sonder de minste Prioriteyt ofte Praeferentie van den Eenen boven den Anderen in ejsdem [:sic] terminis, Verbis, Clausulis, et Restrictionibus Obligatie van twalf duysent guldens gepasseert mutatis Solummodo mutandis.

30-4-1734 **932** [*folio 279 verso*]:

Eodem dato. onder de Hooge Handen en Segelen van beyde Haere Hooghgraeff~: Excellentien ten voordeele ende ten behoeve van de Heer Gerard Pronck Secretaris van de Reeckenkamer in Gelderland op de Selve onderpanden Sonder de minste Prioriteyt oft Praeferentie den eenen voor den anderen Mutatis Mutandis in ysdemterminis, Verbis, Clausulis et Restrictionibus Obligatie van Vijfftien Duysent guldens gepasseert.

30-4-1734 **933** [*folio 280 recto*]:

Eodem dato. onder de Hooge Handen en Segelen van haere Hooghgraeff~: Excellentien ten profyte en behoeve van de Heere Evert Wilbrenninck Rentmeester der Stat Arnhem, en Vrouwe Catharina Judith Bongaard Ehelieden op de Selve onderpanden en Sonder de minste Prioriteyt ofte

Praeferentie den eenen voor den anderen, mutatis mutandis, in ysdem Terminis Verbis, Clausulis et Restrictionibus Obligatie van Aghst Duysent gulden gepasseert.

30-4-1734 **934** [*folio 280 recto*]:

Eodem dato. onder de Hooge Handen en Segelen van beyde haere Hooghgraeff~: Excellentien ten Behoeve en Profyte van de Heer Doct^r Johan Reynder Pronck advocaet voor den Wel Edelen Hove van Gelderland, en Juff^r Elisabeth Umbgrove Ehelieden op de Selve onderpanden Sonder de Minste Prioriteijt Ofte Praeferentie den eenen voor den anderen, Mutatis Mutandis, in ijsdem terminis, Verbis, Clausulis et Restrictionibus Obligatie van vijff duysent gulden min een gepasseert.

30-4-1734 **935** [*folio 280 recto en verso*]:

Verbant met versoek van Registrature van vooraengetoge Capitalen

[*geen aanhef*]

Compareerde voor den Hooghgebooren Heer Steven grave van Randwyck Heere van Homoet en Gameren, Amptman, Rigter, en dyckgraeff des Ampts Overbetuwe, en Doct^r Johan Henrick van Hulst, en den Ontfanger Bato van Hulst als gerigts Luyden Dr Peter van Dockum Lantschryver van de Graeffschap S Heerenbergh, en heeft in Qualiteyt als Volmagtiger in Conformité van bovenstaende Volmaght, quorsum fit Relatio, namens Synen Heere Principaal en Vrouwe Principalinne Speciael alle de hier Voorgenoemde ongereede goederen ten Sulcken Effecte, als hierboven Bree-der Vermelt, Verbonden voor het Capitaal, de daerop te Verloopene Interesse, Sampt alle Costen, soo onvermoedelyck tot bekominge van Capitaal en Interesse Mogten Aengewend worden, versoekende daer van Registrature in Forma; met dien Verstande, dat de wyll dese goederen Op Huijden door den Comparant «qq»⁹ aen andere Crediteuren als bij bovenstaende Volmaght breeder is geexprimeert, mede Syn Verbonden, soo Sal een yder derselver een Concurrent Reght en egaal Verbant bekomen in voegen als bij bovenstaende acte is uytgedrukt, Quo Relatio. Renuntierende den Comparant in name en van Wegen Syne Principalen aen alle Exceptien den Inhoud deses, off van dit Verhandelde eenigsints Contrarierende, en aen alle het geene Van Wat naem het oock Souwde Cunnan Wesen, t Welck den Inhoudt deses int geheel, ofte in eenige Poincten Soude Cunnan Subverteren ofte Eluderen; met Submissie aen alle Heeren Hoven, Rig-teren, en Gerigten, en Speciaal den WelEdelen Hove van Gelderlandt tot Keur van den Crediteur alles breeder bij bovenstaende Acte uijt gedrukt, quo Relatio.

Actum den 30 April 1734.

«onderstont»

Amptman Rigter en DyckGraeff des Ampts Overbetuwe Grave van RandWyck

J:H:V:Hulst, B^ato van Hulst.

6-9-1734 **936** [folio 280 verso]:

Approbatie Van Sententie Contra den Joode Abraham Elias

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Approberen en Confirmeren Voorstaende by onpartydige Regtsgeleerde geweene Sententie Contra den Joode Abraham Elias, en ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickeeden Gendringen en Etten, dat deselve ter plaetse, alwaer men gewoon is Crimineele justitie te doen, nae behooren Sal doen ter executie stellen.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 6 7bris 1734.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

6-9-1734 **937** [folio 280 verso]:

Ordre aen den Drost Everhard Verheull Over en Wegens d'executie van Ab: Elias.

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Om alle Confusie omtrent en Wegen de executie van den Joode Abrah: Elias nae mogelyckheit voorte Komen, en dat alles in goede ordre moge geschieden, soo ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickeeden Gendringen en Etten,

1~:

dat d Executie op behoorycke Plaetse en ure haeren voortganck sal doen hebben op aenstaenden Saterdag den 11^{en} deses Maents Septembris:

2^e

Dat Sal besorgen, dat genoegsame Manschap Worde opgebaedet, om den gevangene ter gewoonlycker Plaetse Van Justitie te Brengen, en dat den Kringh behooryck worde geslooten, en alle disordres voorgekomen:

3°

Sal Wel en in Specie Besorgen, dat den Waagen en Leeder tydelijck by der Hant Zy, en nae behooren Gerigt worde; alsmede den Scherprigter Laten aenseggen, hoedanigh Sigh in en Wegens d'Executie te gedragen heeft; Synde dit onsen genadigen Wille en Ernstige Meyninge, Waernaer voorñ: onsen drossard sigh onderdanigh te Reguleren heeft:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 6^{en} 7bris 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

7-9-1734 **938** [folio 281 recto]:

Quittantie van 13714. gls~ 5 stuyvers d'Erffgenamen van Syn Hooghgraeff~: Excell~ de Heere Grave Sidonius van Hohen Zollern vant Hooghgraeff~: Huys Bergh inde Zollersche Renthe gecompeteert hebbende.

Wy Carel Grave tot Hohen Zollern Sigmaringen des Heyligen Rom~ Reichs Erff Camerheer &c &c &c

Doen Kond en Certificeren Hiermede, dat Wy onse meerderjaerigheyt bereyckt hebbende, en mede uyt Cragt van Volmaght Op ons door onse Seer Lieve en Hooghgeerde Vrouwe Moeder Maria Josepha Gravinne Dovariere Van Hohen Zollern Sigmaringen, Geboorne Gravinne van Verneburgh en Namisch In dato den 8 augusti 1734. onder derselver Hooge Handt en Segel gepasseert; van onsen oock Seer Lieven en Hooghgeerden Heer Neve Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZolleren Sigmaringen &c Wel te Recht en volcomentlijk Ontfangen hebben eene gerechte Sevende Portie in een Capitaal van 96000 f Hollants tot Laste vant Hoogh Graefflyk Huys Bergh uijt Cragt van Huwelyx Contract de dato den 12 Augusti 1665. geslooten en gemaect, en aen ons Competerende; Beloopende dit Capitaal voor onse Sevende Portie op dartin Duysent Seven hondert Veertien gulden en Vyff Stuyvers Hollants met den Interesse van dien, Des Wegen Wij niet alleen Wegens den Rightigen Ontfanck, van bovengemelte Summe in de beste Forme Reghtens Quitteren, maer oock voor Soo Verre onse voorñ: Portie belanght, deselve Finael mortificeren, en van alle Wydere Vorderinge deses Capitaals Hooghgedaghten onsen Heer Neve den Heere grave Van den Bergh ontslaen, Libereren, en Losch Spreeken:

Des t'oirconde dese by ons geteyckent en gesegelt in Leyden den 7 Septembris 1734.

«onderstont» / Carel Philip Graff Zu Hohen Zollern Sigmaringen / L:S:

[in de marge:] f 13714-5-0]

15-9-1734 **939** [folio 281 recto en verso]:

Ordre aend~ Drossard Verheull tot het uytshryven van een geerffden dagh

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

Alsoo het de nootsaekelyckheit Vereyscht dat ten allerspoedigsten eenen geerffden dagh in onse Heerlickeeden Gendringen Worde gehouwden over verscheide Saaken die ten Voordeele van de Geerffdens en Ingesetenen moeten gereguleert Worden, en wel Speciaal dat de Borgtocht by den nieuwen aangestelden Beurder der Verpondinge moet naegesien en geexamineert worden, oft die daer voorgestelde Goederen Reel, en in Effecte Soo Veel als Syn opgegeven, Souwden Waerdigh weesen; Soo ordonneren en belasten onsen Seer Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard onser voorñ: Heerlickeeden, dat den geerffden dagh aenstaende Sondagh Sal doen publiceren, de Samentlijcke Heeren Geerffdens nae ouder gewoonte Convoceren, ende de Brieven van Verschrijvinge Laten affgaan, om op Dijnsdagh Sijnde den 28^{en} deses maents 7bris~ binnen Gendringen des morgens te Compareren, en aldaer te Beraemen, en Voorte nemen alle tgeene tot meesten Oirbaer en Dienste vant Ampt en Gemeente Sullen Ordeelen te behooren. Waer nae onsen Drossard voorñ: Sigh te gedragen heeft:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 15 Septemb~: 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

15-9-1734 **940** [*folio 281 verso*]:**Commissie voor meeter van Coorn turff appelen Peeren ind~ vry Heerlickheit den Bylant Millingen Pannerden op den persoon van Henrick Goris.**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohen Zolleren &c &c &c

Tuijgen en Certificeren by desen, dat Wij den Persoon van Henrick Goris tot Meeter van Torff, Coorn, Van Watt Nature het selve Zij, Appelen Peeren als andersints onder onse vry Heerlickheit den Bylant Millingen Pannerden tot onse Revocatie toe hebben aengesteld, gelyck Wy aenstellen by desen, ten Eijnde, om tot Commoditeyt der Ingesetenen onser Voorsz~: Vry Heerlickheit de Voorsz~: Meetinge met uijtsluijtinge van alle andere te Exerceren, en Waer te Nemen; Sullende oock een Jegelyck gehouwden Sijn om den torff, Coorn, Appelen Peeren ofte andersints, Soo in onse Vry Heerlickheit gelevert, uyt, ofte Ingelaeden Mogte Worden, door den Voorsz~: Henrick Goris te Doen Meeten, ende Sulx op soodane gerechtigheit, als van outs in andere Districten, en op den Rhijn gegeven en betaelt is; op eene boete van 25 goltguldens t'Ellekens te Verbeuren by diegeene die ijmant anders tot Meeten gebruikct, Sullende den Voorsz~ Meeter gehouwden en Verplicht Syn geene andere maeten te gebruikken, als doorgaens op den Rhyn gebruikkelyck is; ende een ijder daermede toemeeten als behoorlyk en Reght is; Sonder nogtans eenen Kooper ofte Verkooper daermede te benaedeelen:

In Waerheijts oirconde hebben Wy dese beteeckent, en met ons Hooghgraefflyk Segel becraghtigt, op ons Slott S'Heerenbergh den 15^{en} Septembris 1734.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

21-9-1734 **941** [*folio 282 recto*]:**Commissie op den Secretaris Ab: de Both om een Insinuatie aen Jan Gerlig's Gerigtelijck te Laten doen.**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

Doen Cond en Certificeren, dat Wy gecommitteert en geauthoriseert hebben, Committerende en Authoriserende by desen onsen seer Lieven getrouwen Secretaris Abraham de Both om op voorgaende geimpetreert Consent van den Heere Officier Locaal aen Jan Gerlig's op den Ossenwarth oft Speeten goet onder Herwen gelegen te doen Insinueren, dat Wy ons niet gedencken te houwden noch ooijt Stand Sullen doen Griipen de twee actens aen ons door Jan Gerlig's op den 13 deeses behandicht ende waervan de WeerKleeden Soo hij Seght door ons geteeckent, onder voorñ: Geerlig's Souwden berustende Zyn breeder Inhoudts, als by de geprojecteerde Acte onder Beloffte van Ratificatie, Indemnissatie en wat Verder Regtens,

dies t oirconde dese by ons geteeckent en met ons Hooghgraefflyck Cachet bevestigt:

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren

8-9-1734 **942** [*folio 282 recto*]:**Octroij opt Request van Lucas Roelant om Syn Havesaet den Bodenclauw met 2700 gls~meer oft min te mogen beswaren**

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Octroijeren en Permitteren aen den Suppliant, dat hy het Leengoet in desen Vermelt tot afflegginge van Syne Oude Schulden met 2700 gulden minder ofte meerders sal mogen beswaren, en het Selve daer voor Verbienden, mits dat achtervolge alle tgeene nae Stijle Van onse Hooghgraeff~: Berghsche Leenkamer Wort Vereijtscht, ons ende een yder Syn goet Reght onvermindert

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 8^e 7^{bris} 1734

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

24-9-1734 **943** [*folio 282 recto en verso*]:**Ordre aen den gesubstitueerden Drossard van Diedam in Saacke van Aleyda Oirschott Weduwe van Jan Schipman.**

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Aleyda Oorschott ons onderdanigh heeft voorgedragen, dat Zy is getrouwt geweest aen eenen Jan Schipman die nu ongeveer voor 5/4 jaers overleeden is, haer met eenen Soon in eenen armen en bedroefden Staet Achterlatende, dat desen Jan Schipman is geweest eenen Soon van Elskan Schipmans en een VoorKindt van Jan Bloem, dat desen Jan Bloem byt overlyden Van Syne andre Kinderen aen Jan Schipman niet eens het affsterven van Syne moeder hebben bekent gemaakt, Veel Weyniger hem yts uyt den Boedel voort moederlyk Versterff hebben Laeten toekomen, niet tegenstaende Jan Bloem byt overlyden van Syne voorñ: Vrouwe heeft gepossiedeert behalven eenen Fraeyen Inboedel, een Huys en Hoff, het Welk tegenwoordigh noch alle jaeren in pagt opbrengt 25 gulde~ Hollants, en by een van de Soons van Bloem in Paght gebruyckt wordt; maer dat Jan Bloem voor ongeveer Vier jaeren alle Syne goederen aen den Kercken raet tot Diedam heeft overgegeven, die hem daer voor onderhouwt en jaerlyx noch uytgeefft 15 gulden, behalven den voorsz~: Paght van 25 gulden; dat voorñ: Aleyda Oorschot voor ongeveer een jaer geleeden tot Diedam is geweest, om te vernemen, oft noch yts Voort Versterff van haer OverLedenen mans moeder /: tot Subsidie van haeren Sleghten Staet :/ Souwde Connen Verkrijgen; maer aldaer tot antwoord bekomen, dat ze eenen doctor souwde aen nemen en met Proces haelen t geene Zy wilde hebben; soo ordonneren hiermede aen den Substituit Drossard onser Heerlickheit Diedam, dat Sigh omtrent dese Saack grondigh sal hebben te Informeren, en aen ons daer van Berigten om hierinne dan nader te ordonneren Wat dienstigh en noodigh sull~ vienden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 24 Septembris 1734.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

27-9-1734 **944** [folio 282 verso en 283 recto]:

Volmaght op de Heer van Dockum om den geerffden dagh tot Gendringen te Respitiëren en waerte nemen

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen, dat Wy geconstitueert en Bevolmagtigt hebben, Sulx doende Cragt en mits Desen den WelEdelen en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven getrouwen Peter van Dockum Jur Utr Dr Lantschrijver onser Graeffschap Bergh, en onses Huyses Ordinaris Raet Advocaet, omme in onsen Name ende van onsent Wegen te Compareren op den Geerffden Dagh onser Heerlickheyd Gendringen, ende aldaer met de Samentlycke Heeren Geerffdens Verscheyde Saaken ten voordeele van de Ingesetene ende het ampt te Reguleren, en Wel Speciaal de Borghtoght bij den nieuwen aengestelden Beurder der Verpondinghe naerteSien ente examineren, oft die daerVoor gestelde goederen Reeel Soo hoogh als Syn opgegeven Waerdigh Zouwden Weesen, en Verder met deselve te beraemen Sluyten en Voortenenen, alle tgeene ten meesten Nutte en Dienste Van het Ampt Sullen bevienden en Oordeelen te behooren, Beloovende Van Waerde te houwden alle tgeene voornoemden onsen gecommiteerden Sal Comen te doen en Laeten, en hem in alles te Indemnisieren:

In Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteekent, en met ons Hooghgraeffl~: Segel bevestigen Laeten;

Op ons Slott S Heerenbergh den 27: 7^{bris} 1734.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

1-10-1734 **945** [folio 283 recto]:

Ordre aen d~ H^r Rentmeester Van der Veecken Jan Gerligs aengaende.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern. &c &c &c

Alsoo Jan Gerligs op een bedrieglycke Wyse, gelyck op Syn tyt Klaer Sal blycken, ons heeft doen teekenen twee Acten die Wij Reets ingevolge bygaende Copielycke Insinuatie hebben geannulleert, oock noyt gedencken Standt te doen grypen, Soo ist dat Wy aen onsen Seer Lieven getrouwen F.P: van der Veecken Rentmeester Inden Bylant &c Ordonneren Desen Bedrieger Jan Gerligs voor geen Paghter van ons, nogh directeur van onse Warden t'Erkennen, nogh te houwden, en niet te Permitteren, dat de minste Functie des Wegen Verrighte Jae Selfs met hem niet te Spreeken, nogh te VerKeeren, en Sulx op onse Hooghste Ongenade, Waernaer Voornoemden onsen Rentmeester Sigh onderdanigh te gedragen Heeft:

Sigt~ Op ons Slott S Heerenbergh Den 1= October 1734.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

25-10-1734 **946** [folio 283 recto]:

Octroy op het Request van De H^r Arnold Johan Schott en Peter Hengst als arme Meesters en mede voor den Laetsten als Volm^r van de Kinderen van Mr Fredrick Bufflee, om op het Hofhoorigh Huijs en Hoff van de Erffgenam~ Jan Jans Thomassen tot Inninge en Consecutie van 200 gulden met Commer en Arrest te Mogen procederen

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Permitteren aen de Supp^{ten} in hunne Qualiteyten als mede aen den Laetsten Suppliant als Volm^r van de Kinderen van Mr Fredrick Bufflee, dat tot Inninge En Consecutie van haere Reghtmaetige Praetensien ad 200 gulden Cum Intresse met Commer en Arrest tot den uyt Eynde toe Sullen mogen Procederen op het Huys en Hoff vande Erffgenamen van Jan Jans Thomasse aen ons Hoff-roerigh Zynde; mits dat achterVolgen alletgeene naer usantie van onse Hoffhoorige Kamer Wordt vereyscht, Ons, ende een yder syn goet Reght Voorbehouden:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh Den 25 October 1734.

«onderstont:» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

25-10-1734 **947** [folio 283 verso]:

Commissie als ordinaris Raadt Advocaet vant Hooghgraefflyk Huys Bergh op Doctor Osw: P: Hoevel.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kondt ende Tuijgen Dat alsoo tot onsen Dienste Noodigh is, dat een bequaem Persoon tot Ordinaris Raad=Advocaet van ons Hooghgraeffl~: Huijs Bergh Worde aengesteld, Soo ist Dat Wij Verseeckert Zynde van de geleertheit, getrouwigheyd en Bequaemheyd Van den WelEdelen en Hooghgeleerden onsen Seer Lieven Getrouwen Osw: Petr: Hoevel der Beyden Reghten Doctor en Advocaet Fiscaall Onser Graeffschap Bergh, Denselven tot onsen Ordinaris Raad= Advocaet hebben gecommiteert en aengesteldt, Sulx doende in Cragt en mits desen; om alle onse Civiele Saaken geene uijtgesondert getrouwelyk nae des Selfs Conschientie Beste Weeten en gevoelen Waerte Nemen, deselve Tam Active Quam Passive Voor alle Heeren Hoven Righteren en Gerichten te Vertreeden Besorgen, en met onsen Seer Lieven getrouwen Raed Hoff en Lantdirector in alle voorvallen Raedt te Nemen, met denselven Overall ons meeste Voordeel Soecken en Schaade Keeren, Op die Erven dagen in onsen Name te Verschynen, en aldaer ons, en onser onderdanen Voordeel Voortestaen ente Bevorderen; Verders onse Authoriteyt gesagh, Jurisdiction en Prae eminentien hoogh en Gerechtigheeden naer Syn Vermogen helpen Conserveren, en Vergrooten, ende in Alle Saaken ons voordeel Sonder eenige Conniventie Soecken, ende onsen Schade nae mogelyckheyd traghten Voorte Komen en aff te Weeren, ende in het Generaall, om alles te doen ende te Laten tgeene eenen Getrouwen Raad=Advocaet te doen verpligt is; waer voor hij in plaetse van Salaris Profiteren Sal eene jaerlyxe Gage bij d'aparte Instructie van ons geteekent, gereguleert, en Vastgesteld; en Heeft Voornoemden onsen Raed=Advocaet den Eedt van Holt en trouwe aen onse Handen affgeleght; Ordonnerende Dien Volgens aen alle onse Officieren Bedienden en onderdaenen, dat Sy Voorñ: Osw: Pet: Hoevel Voor onsen ordinaris Raad=Advocaet Sullen Kennen Eeren en Respecteren; Alles Edogh by Provisie, ende tot onse genadige Revocatie, die Wy ons hiermede Wel expresselyck Reserveren Sonder gehouwden te Sijn daervan eenige Redenen te Geven:

In Waerheyts oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteeckent, en met ons aengeboren Hooghgraefflyck Segel doen becragtigen: op ons Slott S Heerenbergh den 25^{en} October 1700. en vieren dartigh

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

[*in de marge:*] L: S:

25-10-1734 **948** [*folio 284 recto en verso*]:

Instructie over en Wegens Voorstaende Commissie gereguleert en Vastgesteld.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh & c & c

Doen Kond en Verklaren, dat Wy in Conformiteyt van de Generale Commissie tot onsen Ordinaris Raad Advocaet hebben aangesteld gecommiteert en Geauthoriseert onsen Seer Lieven getrouwen Oswald Peter Hoevel der Reghten Doctor en Advocaet Fiscaall Onser Graeffschap Bergh, gelyck Wij hem Wederom by desen Aenstellen en Committeren op NaeVolgende Poincten Van Instructie Wedersyts geconvenieert en Vastgesteld;

1.

Eerstelyck Sal voornoemden Onsen Raed=Advocaet Van nu aff aen alle Civiele Regts Saaken /: Blyvende de Fiscalische bij haer besondere Commissie :/ aen ons Hooghgraeff~: Huijs Bergh voor-Komende, naer Syn Vermogen beste Weten en Conscientie als Advocaet bedienen en getrouwelyck Waernemen Sonder tot onsen Laste eenige Reeckeningen van Salaris ofte Vacatio in tebrengen; oock Sal Soo Lange als noch tot Doetinchem Blyfft wonen, Verpligt en gehouwen Wesen soo dicwils, en soo Lange als noodigh is by ons overte Komen

2.

Daertegens Verspreken Wy in plaetse Van Salaris aen gemelten onsen gecommiteerden des jaers en alle jaeren begin nemende a dato dezes voor een Vaste Gage te betalen eene Summe Van Vyffhondert gulden Hollants, Waer van het eerste Sal vervallen heeden over een jaer, en soo Vervolglyck, Ordonnerende onsen Rentmeester der Hoogheyte Wisch dese Gage uijt Synen ont-fanck s Jaerlyx te Voldoen, die Wij aen hem tegens Quittantie in uytgave Sullen valideren

3.

Daerenboven blyven tot onsen Laste alle Reijs= Verteerings= en Correspondentie Costen in onse Affayren gedaan, het Verschott aen de Gerichten, en alle het geene in onse Saaken door den gecommiteerden sal wesen gedebourseert, Welck Verschott Wy aen hem jaerlyx sullen Restitueren

4.

Het Blyft onsen Gecommiteerden voorbehouden onvermindert Syn gage ten Laste van de Tegenparthye Syn Salaris te mogen Inbrengen, en te Eysschen in alle Saaken, waerinne Wij Cum Expensis Comen te Triumpheren, ofte waerinne het Salaris wordt Voldaan, het Verschot art: 3: vermeldt niet tot onsen, maer al meede tot Last van de Tegenparthye Sal Ingebraght en geeijscht Worden,

5.

Meergenoemden onsen Ordinaris Raad=Advocaet sal met geenerhande Huijs= oft domesticque particuliere Saaken met verpagtingen onser domainen, oock van Tienden en GerveZaaden, hetZy in ofte buijten onse Graeffschap gelegen als mede het affhooren der Reeckeningen van onse Rentmeesters te doen hebben, Voorbehoudens ons in deesen en allen Synen Raedt en Advijs.

6.

Onsen Raed=advocaet Sal de Chartres op onse Archive berustende bij bequamen tyt Grondigh ondersoecken, en daer van een Register Formeeren, om daertoe ten allen tyde Spoedigh acces te nemen, en ons soo noodigh te Connen dienen Van Syn Advys in Saacken Concerneerende onse Regalien als Dwanckgerechtigheyt Thynsen diensten accysen etc-: en om Vervolglyck dien aengaende Soodanigh te Vervaeren, als tot maintainue van onse Reghten nae Bevindt Sal dienstigh geordeelt worden

7.

Alle Saaken Raackende ons Hooghgraeff~ Huijs Bergh, die op Secretesse Syn toeVertrouwt, en Sonder onse Praejudicie niet en konnen geopenbaert Worden, sal onsen ordinaris Raet Advocaet tot het eijnde Van Syn Leven Secreteren en geheym houwen, ende by onverhoopte Veranderinge deser bedieninge alle onse Chartres en Documenten onder hem berustende op des Selffs Eedt en Plight Extradieren.

8.

En sal dese Continueren tot Revocatie toe deWelcke Wy ons expresselyck voorbehouden alles onder Verbant als nae Reghten,

en Syn hier van twee aleens Lujdende door ons, ende onsen gecommiteerden geteeckent op ons Slott S Heerenbergh den 25 October 1700. en Vier en dartigh.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

O:P: Hoevel.

25-10-1734 **949** [*folio 285 recto*]:

Eedt van Osw: Pet Hoevel als Ordinaris Raad=Advocaet

Ick Oswald Peter Hoevel Sweere by Godt Almaghtigh aen Sijn Hooghgraeff~: Excellentie den Heere Grave van den Bergh HohenZolleren Sigmaringen Mynen genadigen Heere & c & c Holt en trouw, dat Ick in alle deelen Myne Commissie als ordinaris RaadAdvocaet en d Instructie Relatief sal naekomen, en alles doen wat eenen getrouwen Ordinaris Raed=Advocaet is Verpligt, en behoort te doen, Het profijnt vant Hooghgraeff~: Huys Bergh in alles Soecken, en Schade Weeren;

tot meerder Corroboratie heb Ick deese eygenhandigh onderteeckent Op het Slott S Heerenbergh den 25 oktober 1734.

«onderstont» / O:P: Hoevel.

27-10-1734 **950** [*folio 285 recto*]:

Commissie op Syn HooghWelgeboren Heer Epele de Raeyhoff Raet= Hoff= Lant en domainen director tot de verpagtinge van de Domainen der Graeffschap Bergh en van de Vrij=Heerlickheyd den Bylant Milling~ Pannerden etc

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen kond tuygen en Bekennen, dat wy hebben gecommitteert geauthoriseert en bevolmagtigt, gelyck Wy Committeren Authoriseren en bevolmagtigen in Cragt en mits desen den Welgeb~: onsen Seer Lieven getrouwen Raet Hoff= Lant= en Domainen Director F A: Epele de Raeyhoff boven en behalven onse geñ: generale Commissie aen den Selven Verleent, om in onsen name ende van onsent weegen te verpagten alle onse goederen, Wey= Bouw en Vloghlanden Molens, Veeren en Visscheryen in onse Graeffschap Bergh Heerlickheijt Diedam Bylant Pannerden Millingen en Voorts inde Graeffschap Zutphen, en in den ampte van Over en Neder Betuwe gelegen en waervan de Pagtjaren op Martini aenstaende Syn geexpireert; dese verpagtinge en Verdeeling van de Goederen en Landeryen naer Syn Beste Kennisse en Wetenschap tot ons en onses Huyses Voordeel en Nutte Reguleren, en in alle Manieren daerinne te doen, Soo en als hy voor Ons Interesse het Beste Sal Oordeelen te behooren; beloovende voor goet Bundigh en van Waerde te houwden alle tgeene by voorñ: onsen volmagtiger en geauthoriseerd~ hierinne sal worden gedaan, en den selven in alles deesen aengaende Kost en Schaadeloos te houwden, waerna Sigh en alle deese eenigsints aengaende sullen hebben te gedragen:

In teecken der Waerheyd hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraeff~: aengeboren Segel doen becragtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 27 October 1734.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zolleren.

29-10-1734 **951** [*folio 285 verso*]:

Ordre aen den Beurder van de Verpondinge tot Pannerden Rijk Cuijper wegens de Dyckgelderden aldaer

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Ordonneren aen den Beurder van de Verpondinge onser Heerlickheyd Pannerden Rijk Cuyper, dat voor de Vacatien Over en Wegens het voeren van de Schouwe uijt de Dyck gelden Sal betaelen bygaende Reeckeninge van f 76-10-: die met Quittantie in uijtgabe Sullen Valideren, In Welckers voldoeninge hy jaerlyx sal hebbente Continueren, en sal den overrest van de dyckgelderden jaerlyx aen ons hebben te Bereekenen, Waer naer Voorñ: Ryck Cuijper Sigh te gedragen heeft

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 29 October 1734.

«onderstont»

Frans Wilhelm

29-10-1734 **952** [*folio 285 verso*]:

Ordre en Volmaght op de Heer Amptman van Brienen om 50 gulden van van Ryswyck t ontfangen en daervoor te Quitarren.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Hebben geauthoriseert en gemagtigt gelyck Wij autoriseren en Maghtigh maaken In Kragt ende mits desen den WelEd: Onsen Seer Lieven getrouwen Johan van Brienen Amptman Rigter en dyckgreeff onser Heerlickheeden den Bylant Millingen &c &c om in onsen name van van Ryswyck tot Millingen t'Ontfangen soodane Summe Van Vyffthigh guldens Hollants, als denselven ingevolge gemaakt accoord heeft beloofd te betalen; daer voort Quitarren, ende in Cas van VerWeijgeringe met onse Kennisse den selven door Middelen Regtens tot betalinge Constringeren;

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 29 Octob~: 1734.

«onderstont.» / Frans Wilhelm.

1-11-1734 **953** [*folio 285 verso*]:

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Staan genadigh toe het versoeck hierinne vermeld, waernaer onsen Seer Lieven getrouwen Wilhelm d'Raet drossard van onse Vry Heerlickheyd Boxmeer en S^{le} Anthonis Sigh sal hebben te gedragen ~

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den eersten November 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm

6-11-1734 **954** [*folio 286 recto*]:

Survivance van d eerst Vaceerende Vicarie op de Soonen van de Heer LantSchryver Peter van Dockum

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Doen Kond tuygen en Certificeren hiermede, dat Wy in aenmerckinge hebbende genomen de goede en Getrouwe Diensten welcke onsen Seer Lieven getrouwen Peter van Dockum Jur Utr: D^r: Lantschrijver onser Graeffschap Bergh, en onses Huyses Ordinaris Advocaet aen onsen Huys van tyt tot tyt met Veel ijver en Vlydt heeft toegebracht Wy oversulx genegen Syn geworden, om Sulx te Recompenseren, en daeromme hebben goet gevonden en geresolveert, gelyck Wy doen mits desen om de Revenuen van de eerste Vicarie Welcke van onse Collatie is, en vervolgens alsoo van ons Staet en Kan Vergeven Worden, en Inde Provincie van Gelderland gefundeert te Confereren aen Syn Wel Ed Soons voor den tyt van vyffthien jaeren, beloovende by vacatuire daarvan Acte Ordinario Modo gebruyckelyck te VerLeenen,

Des dese by ons gegeven en geteekent en met ons Hooghgraefflyck aengeboren Segel becraghtight Op ons Slott S Heerenbergh Den 6 November 1734.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zolleren.

11-11-1734 **955** [*folio 286 recto*]:

Magistraets Veranderinge der Stadt S Heerenbergh

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZolleren &c &c &c

Hebben op de Nominatie der Borgeren en Ingesetens onser Stadt S Heerenbergh tot Magistraets Persoonen Voor dit aen Staende jaer op Heeden Beginnende, en op Martini 1735. eyndigende aengesteld namentlyck tot Rigter Oswaldt Arentze tot Borgermeester Johan Diederick van der Upwigh en tot Schepenen Evert Boetze Johan Herman Damen en Abraham Wynants Vastelyck betrouwende dat voorsz~: onse Magistraet de Justitie en goede Politie naer haer Plicht tot het gemeene Best sullen administreren en Waernemen -

geven daer en boven te kennen, dat naer Soo Veele gedaene Serieuse Waerschouwingen Wy eyndelyck genootsaakt sullen Wesen by den Wel Edelen Hove Provinciaal over Diergelycke onbehoorlycke, en aen onse Vrye en onbedwongene Electie hoogst naedeelige Nominatie Klaghtigh te Vallen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 11^{en} November 1734. «onderstont»

L: S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

12-11-1734 **956** [*folio 286 verso*]:

Volmaght op de Heeren Advocaten G: opten Noorth en W:R: Brantsen in Saacke van Syn Hooghgraeff~ Excellentie &c &c &c Contra Jan Gerlig

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c &c

Doen Kond en Verklaren, dat Wy hebben geconstitueert en bevolmagtigt Sulx doende Craght deses de Heeren G: Opten Noorth en W:R: Brantsen beyde Advocaten Voor den Hove Provinciael van Gelderlant, om Sigh gesamentlyck ofte ijder in het bysonder uyt onsen Name ende van onsent Weegen soo noodigh ofte dienstigh te Voegen en inte Laeten in de Procedure, die onsen Rentmeester Ferd Ph: vander Veecken Nu onlangs voor welgemelten Hove tegens jan: Gerlig heeft geentameert en begonnen; in deselve Ons Interesse te Deduceren, en aentetoonen, de Procedure tot uijteynde toe te helpen Pousseren, ende alletgeene daerinne te doen te Verrigten en Waerte nemen tgeene ter Saake Dienstigh Sal geordeelt Worden, en Wy Praesent Zynde, Souwden Connen ofte Mogen doen onder Belofften van Ratificatie, Indemniasatie, en Wat Verder Reghtens:

des ten Waeren Oirconde deese door ons eygenhandigh geteekent en met ons aengeboren Graefflyck Segel bevestight op ons Slott S Heerenbergh den 12 November 1734.

«onderstont.»

L: S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

21-11-1734 **957** [*folio 286 verso*]:

Ordre aen d~ H' Rentmeester Van der Veecken om de Reets ontfangene en alnogh te ontfangene Feytgelderen en Rantsoenen aen syn Hoogh Welgeb~: Heer Epele Van Raeijhoff Overte tellen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester F Ph: van der Veecken, dat aen den Welgeboren onsen oock Seer Lieven getrouwen Raed Lant: en Domainen Director Epele de Raeyhoff sal overtellen alle de Rantsoenen en Feytgelderen van onse Verpaghte en nogh te Verpaghtene goederen Inden Bylant Pannerden Millingen en in den Ampte Van Over en Nederbetuwe gelegen de Reets ontfangene ten eersten, en die nogh te ontfangene aenstonts naer Ontfanck oversenden die met Quittantie In uytgave naer behooren Sullen Worden geleden;

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 21 November 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm

26-11-1734 **958** [*folio 287 recto*]:

Ordre aen de H' Rentmeester Vander Veecken om den Kribmeester Johannes Dormans als Paghter Van het Veer over de Linie te accepteren.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zolleren &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester F:P: Vander Veecken, dat onsen oock Lieven getrouwen Werck en Kribmeester Johannes Dormans voor Paghter van ons Veer Over de Linie Sal accepteren, alsoo Wy Selffs Borge Voor die te Verschuldene Paght Penningen in Craght deses Verblyven.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 26 Novembris 1734.

«Onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

28-11-1734 **959** [*folio 287 recto en verso*]:

Obligatie van 5150 gulden ten Profyte Van de Heer Baron van Dedem Heere van Maurick

Wij Frans Wilhelm en Maria Catharina Grave en Gravinne tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Doen Kond, dat Wy in de Beste en Bestendigste Forme van Reghten hebben geconstitueert en Volmagtigh gemaakt onsen Lieven getrouwen Peter van Dockum Jur utr D': Lantschryver onser Graeffschap Bergh en onses Huyses Ordi^s Raet advocaet, ten eynde om uyt onsen Name en van onsent Wegen te Compareren voor den gerichte der Heerlickheit Pannerden, ende aldaer onder Renuntiatie van de exceptien non numeratae nec in Rem Versae Pecuniae te Verklaren, dat Wy uyt Handen Van den Hoogh Welgeboren Heer Baron Van Dedem Heere tot Maurick Ontfangen Hebben eene Summe Van Vyff duysent een Hondert en Vyfftygh Gulden, en alsoo die Summe aen Syn Hoogh Welgeboren Schuldigh syn; met Belofften dat de Selve jaerlyx ende alle jaeren Sullen Verrenten met drie en een half PerCent, waervan het eerste jaer Sal Verschynen op den 20 October des jaers 1700 en Vyffen dartigh te Betalen door onsen Rentmeester Inden Bylant Ferdinand Phil: van der Veecken Sonder onse naedere Ordonnantie, en Sulx tot de Restitutie van dat Capi-

tael toe, Welcke ten WederZyden alle Jaeren Sal connen, mogen en moeten geschieden Vier maenden voor den Verschyns dagh In val daervan behoorycke Denuntiatie gedaan werdt; Voorts uyt onsen Name ende van onsent Wegen bovent generaal Verbandt van onse Persoonen en goederen voor dat Capitaal Verloopene Interesse als anders Speciaal Verbienden Soodane onse ongereede goederen onder Pannerden gelegen, als Welcke den HooghEd: gestrengen Heer Frans Van der Lijnden Borgermeester der Stat Nymegen Raedt en Reekenmeester van dese Provintie, ende Mevrouw Agneta van der Lynden Eghte Luyden [*ruimte voor één woord*] uyt Craght Van Pantbrieven de datis den 27 Augusti 1638. ende den 6 october 1654. te samen ter Summe van vyffduysent gulden in Pantschap Heeft Beseten, als Synde met dese gefourneerde Summe Van den Heer Crediteur door gemelten onsen geconstitueerden uyt onsen Name die Pantschap den 20 October Jongst Leeden uytgeloscht, en den Overrest daarvan te Employjeren tot Betaelinge van den 40^{en} Penninck Quartiers Segel en Verdere Costen; Vervolgens Verders, om ter achterVolginge van alle het geene in desen is Vermelt onse Persoonen en bovengemelte gereede en ongereede goederen te Submitteren aen allen Heeren Righteren en Gerighten In Specie den WelEdelen Hove van Gelderlandt; voorts om in desen alles te doen en te Verrighten in Specie tot Securiteyt vanden Heere Crediteur, tgeene Wy Selfs Praesent Zynde Souden Cunnen ofte mogen Doen, Cum Promissione Rati Indemnitate, Caeterisq~ Clausulis de Jure Solitis ac Necessariis:

In Oirconde der Waerheyth Hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent, ende met Onse Hoogh-graeflycke Aengeboren Segelen doen becragtigen:

Op Ons Slott S Heerenbergh den 28^e November 1734.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern

L:S:

Maria Catharina Gravinne van Bergh, geboore Gravinne Trouxesse Zeijll.

1-12-1734 **960** [*folio 287 verso*]:

Ordre aen d~ H^r Rentmeester H: Verheyen Om eenige Reparatie aen Oswalt Vinck te voldoen wegens de Schuyre op t goet den Haetendonck

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zollern &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Johan Henrick Verheyen, dat aen Oswalt Vinck Wegens Verschott van arbeyts Loon, Dack- Strooij en ijswerck tot optimmeringe van de Schuere Op Onsen Hoff den Hatendonck in den Jare 1726 gedaan, Sal voldoen en betalen soodane Summe, als den Selven omtrent dit Verschott met Specificque Reeckeningen en Quittantien Sal Connen aenthoonen

Sigt~ op ons Slott S Heerenbergh den 1^e December 1734.

7-12-1734 **961** [*folio 287 verso*]:

Opt Req^{te} van E J Engelbronn versoekende dat Syn Organisten tractement hem moge worden voldaan

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Ordonneren dat dese Sal worden gestelt in Handen van onsen Seer Lieven getrouwen Lants': Gosuin Huetinck als Kerck meester van Gendringen, ten Eynde om hierover aen ons te berighen:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 7 December 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

11-12-1734 **962** [*folio 288 recto*]:

Op het Requeste van de H^r Rentmeester Vander Veecken Wegens het executeren van Paghters en Borgen

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Verklaren uyt Redenen Hierinne Vermelt, dat Suppliant nae Syn beste Vermogen op Synen gedanen Eedt Latende Borgen Stellen, ende de Paghters en borgen executerende naerdats Respectivelyk het jaer Sal Syn Verschenen, met de Reelee Executie en Distractie Sal Konnen Volstaen Sonder Verdere Verantwoordinge; sullende in deesen Uyttersten Vall de Restanten Van Paghten die naer gedaene Executie en distractie als Voorschreven, niet heeft Connen beKomen, Daer van ordentelyck bewys brengende, In Reeckeninge gevalideert Worden; Edogh niet anders en verders, als geduerende deese Sesjarige Verpaghtinge; Waer van het eerste jaer op Martini 1700. en vijffent dertigh Sal Verschijnen; mits dat den Supp^l op Syn Eedt en Plight Wel Sal hebbente Letten, dat de Paghters en Borgen Hare gereede en ongereede Goederen niet Verbrenghen; In Welcken Vall, en by naelaetigheyt Vanden Suppliant deese onse Verklaringe geen plaets Sal hebben; Belastende den Suppliant daer en boven om alle jaer byt affdoen van des Selfs Reeckeninge Pertinenten Staet vande Restanten Overte geven, Waernaer d Auditeurs van die Reeckeningen hun Sullen hebbente Reguleren:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 11^e December 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

15-12-1734 **963** [*folio 288 recto*]:

Absolutorium voor de H^r Rentmeester van der Veecken wegens syne Reeckening~ van den jare 1713: tot 1732. beijde Inclijs van alle Verdere Revisie.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Hebbende doen examineren desen Staet van Revisie over de Reeckeningen Van den Bylant Millingen Pannerden etc~ van den jare 1713. tot 1732. Beyde Inclusive aen ons door de Reviseurs ter handen gestelt; ordonneren aen d auditeurs van Reeckeningen de daerinne gevondene Errores Calculi ten Profijte van den Rendant Ferdinand Philip van der Veecken met eene Summe van twee Hondert Vijff en Seventigh gulden 13 stuyvers tegens Quittantie te Laten Valideren; Wordende

daarmede den Rendant Over en van Alle Verdere Revisie Van Voornoemde Reeckeningen geabsolveert en Losch gesproken

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 15^e December 1734.

«onderstont.» / Frans Wilhelm.

«Lagerstonde» / Den Inhoudt deses is aen mij gevalideert, Renuntierende voor mij en mijne Nae-komelingen op alle Verdere Revisie Van Voorstaende Reeckeningen.

«onderstont» / F:P: van der Veecken.

17-12-1734 **964** [*folio 288 recto*]:

Octroij opt Request van Frans Scheers Versoekende den Voorcoop vant Hujs van Willem Nystadt Inde Kelle Straet aen den Brant gelegen

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Des Suppliants Versoek wort hiermede genadigh toegestaen mits dat Achtervolge alletgeene naer thijns Reghten Wordt Vereijscht;

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 17 Decemb~: 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

20-12-1734 **965** [*folio 288 verso*]:

Consent op het Versoek en Req^{te} van Henrick Huender, dat ymant in absentie van de Heere Lantdrost van Marle mogte worden geauthoriseert om een acte van Peyndinge Propter Periculum in Mora Voor denselven te doen Passeren

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

De Wyle Periculum in Mora is, en onsen Lantdrost absent, soo authoriseren onsen Seer Lieven getrouwen Pet: van Dockum Jur: utr: D^r en Lantschrijver onser graeffschap Bergh, om dese Acte alleen voor hem te Laten Passeren,

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 20 December 1734.

«onderstontd» / Frans Wilhelm grave tot ddn Bergh en HohenZolleren.

31-12-1734 **966** [*folio 288 verso*]:

Ordre aen den Rentmeester Johan Henrick Verheyen om int toecomende te Voldoen den Interesse van twee Capitalen, waer van gem~lte Interesse tot dato uyt de Lantrentmeesterye Syn voldaan geworden.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Op het onderdanigst Versoek aen ons door onsen Seer Lieven getrouwen Philippus Hengst Lantschryver onser Vrij Heerlickheit Boxmeer gedaan, dat Wij Souwden Permitteren, dat de Jaerlyxe Renthe van twee Capitalen te Samen ad 3000 guld~ met hondert Vyff en dartigh guld~ in

Majo en Junio 1735. Verschenen in Plaetse van uyt Onse Lantrentmeesteryen het toecomende uyt den Ontfanck onser Vrij Heerlickheit Boxmeer moghten voldoen en betaelt Worden; als Mede, dat nogh een Jaerlyxe Rente van 59 gls~ 13 Stuyv~: 10 Penñ: aen de Erffgenamen van Nicolaes Crouse Competerende, en in April 1735. verschenen voor dato uyt onse Lantrentmeesterije betaelt oock alnu en in het toecomende uyt den ontfanck onser Voorñ: Vrij Heerlickheit, mogte Voldaen Worden; tot Welck onderdanigh Versoek genegen Zijnde, ordonneren daeromme aen onsen Seer Lieven Getrouwen Johan Henrick Verheyen Rentmeester Onser Vrij Heerlickheit Boxmeer, die Vervallende Renthen Praecise op haeren tijt Jaerlyx tot de opsaage toe te voldoen, die met Quittantien in Syne te doene Reeckeningen in uytgave Sullen Valideren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 31 December 1734.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

2-1-1735 **967** [*folio 289 recto*]:

Annus 1735.

Mensis Januarius.

Volmaght op de Heer Canoni Brequi Den Heeren Weert tot Boxmeer aengaende.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Alsoo Wij bericht worden, datter Moijelyckheeden Over de Jurisdiction als andersints van onsen Heeren Weert tot Boxmeer Over de Maase gelegen Comen te ontstaen, Soo ist dat Wy Hiermede geconstitueert en Bevolmaghtight hebben, gelyck doen by desen den Eerw: Heer Canonicus Brequi, omme uyt onsen Name ende Egalyck met onsen Seer Lieven getrouwen den Hooghgeleerden Heer Wilhelm de Raet Drossard onser Vrij Heerlickheit Boxmeer tegens alle soodane ongefundeerde Infractie en Juris dictionis Violentie ter plaetse alwaer Sulx noodigh sal geoordeelt Worden te protesteren, en daertegens Via Juris te oppugneren, en Verders met gemelt~ onsen Heere Drossard de Raet daerinne te doen ende te handelen tgeene Wij Praesent Zynde Souwden Connen ofte Mogen doen, Beloovende alles Voor goet en Van Waerde te houwden alle tgeene by voorñ: onse geconstitueerdens Sal Worden Verright en gedaan onder beloffte van Indemnatie.

In teecken der Waerheyte hebben Wy dese beteeckent en met ons Hoogh Graefflyck Segel bevestight Op ons Slott S Heerenbergh den 2^{en} Janñ 1735.

«onderstont» / L:S: Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

2-1-1735 **968** [*folio 289 recto*]:

Volmaght Op de Heer Drossardt de Raet in eadem Causa ut Supra.

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Alsoo Wij bericht syn, dat Seeckeren Heer Krygs Raeth Wolmstedt aen de Koninglycke Pruijssische Cleeffsche Krijgs en Domajnen Cammer al wederom Nieuwe Tentamina Soeckt te doen, omme onse seer oude Privilegien Jurisdiction en possessie van onsen Heeren Weert te bedisputeren, en denselven onder het Cleeffsche Territoir te Brengen; Soo ist dat Wij hiermede bevolmaghtight hebben gelyck wy doen Cragt deses onsen Seer Lieven getrouwen den Hooghgeleerden Heer Wilhelm de Raet Drossard onser Vry Heerlickheit Boxmeer, om uijt onsen Name ende van Onsent

Weegen hem in Persoon te Vervoeegen ende te addresseren aen den Heere Praesident en Verdere Heeren Vande voorsz~: Koni[g]hlijcke Pruijssische Krygs: ende Domainen Cammer tot Cleve, ende aldaer tegens alle jurisdictions Infractien en Violentien te protesteren, daertegens door Regts middelen te opposeren, de Noodige documenten en Verificatien Van onse Seer oude Possessie van voorn: onsen Heeren Weerth te besorgen ende te produceren, met de H' Canonicus Brequi daerover te Corresponderen ende tsamen te Convenieren, Beloovende voor goet en van Waerde te Houwden alletgeene by Voorn: onse geconstitueerdens Sal Worden Verricht en gedaan onder Beloffte van Indemnissatie:

In teecken der Waerheyth hebben Wy dese beteeckent, ende met ons Hooghgraeff~: Segel bevestigt: op ons Slott S Heerenbergh Den 2^e Janñ: 1735.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

2-1-1735 **969** [*folio 289 verso*]:

Ordre voor den Inspector Harritz om het Coetzhuis en Torffhuys te Laten affbreecken, en de Schuire op den Wal Staende te Laten Repareren.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren Hiermede aen onsen Seer Lieven getrouwen Inspector Henrick Harits, dat het torffschop neffens het daer aen staende Coetzhuijs tot onsen Meesten Profyte sal Laten affbreecken, de Materialien daer van tot onsen meesten Nutte aen Wenden, ende de Schuijre op den Wall Staende Laten Repareren:

Signat~: op ons Slott S'Heerenberg den 2 Januarij 1735

«onderstont.»

Frans Wilhelm

4-1-1735 **970** [*folio 289 verso*]:

Appostille op het Request van Elias Bouwman Inwoonder tot Gendringen.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Deese Zij gestelt in Handen van onse Seer Lieve getrouwe Everhard Verheull Drossard onser Heerlickheeden Gendringen en Etten, en Lantschryver Gosuin Huetinck, om binnen 8 [:of 5?] dagen hierop aen ons behoorlijk te Berichten.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 4^e Januarij 1735.

«onderstont»

Frans Wilhelm.

5-1-1735 **971** [*folio 289 verso*]:

Genadige Permissie voord~ H' Rentmeester Vander Veecken, om op Syn gepaght goet nogh een jaer te mogen Woonen voor soodanen Paght als hem in Conscientie en onder Eede Staende Sal oordeelen te behooren.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo Wy noijt hebben Kunnen gedencken, dat den Suppliant in Qualiteyt als onsen Paghter den behoorlycken Paght, gelijk andere onse Paghters, niet soude Willen geven, naedemael den Selven geensints Wegens gedaene Plantagien Van Fruydt= ende ander boomen ofte Heggen tot Cieraet van het goet, /: Gelyck Verkeert gesustineert Wordt :/ neen maer alleen nae de Waerdye van Syn gepaght Lant Verhoogt is; ende Wy naer dat de tyt Soo Verre is Verloopen, daeromtrent Nadere en behoorlycke Dispositie niet Konnen maacken, Soo ist dat Wij aen den Selven toestaen Voor den tijt van een Jaer op Syn gepaght Lant te mogen Woonen voor Soodanen Paght gelyck hy in Syn Conscientie, ende als een onder Eedt en Plicht Staende mede gecommiteerden Sal oordeelen te behooren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 5 Januarij 1735.

«onderstontd» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

5-1-1735 **972** [*folio 290 recto*]:

Commissie als provisioneelen Stathouder tot Millingen op den Persoon van Bliem

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

Vermits den Stathouders plaetse onser Heerlickheyth Millingen eenige Jaeren Vacant is geweest, en den WelEd: onsen Seer Lieven getrouwen Johan van Brienens Amptman Rigter en Dyckgreeff onser Vrij Heerlickheijt den Bylant Millingen en Pannerden &c Wegens Syne geduerige Indispositie tot ons Leetwesen Syn Officie naer des Selffs goede Intentie en Verlangen op alle Plaetsen ende in alle deelen niet Kan Waernemen, soo ist dat Wy op des Selffs Versoeck en Recommandatie tot Provisioneelen Stathouder onser voorn: Heerlickheyth Millingen hebben geconstitueert en aengestelt den Persoon van [*ruimte opengelaten*] Bliem, gelyck Wy denselven Constitueren en aenstellen in Cragt en mits desen, om het Gerigte aldaer als Stathouder bij te woonen, alle Judiciele Actens te Pleegen, onse Jurisdicctie en gerechtigheeden te mainteneren, de Delinquenten te doen Appreghenderen, ende int Generael alles te doen Wat eenen getrouwen Stathouder toestaat, en te doen Schuldigh is; WesWegen Hy aen Voorn: onsen Seer Lieven getrouwen Amptman Sal doen den Behoorlycken Eedt van Holt en trouwe, ende daer voor genieten alle Eere Profijten en Emolumenten daertoe Staende; Beveelende aen onse Officieren en onderdanen, den voornoemd~ [*ruimte opengelaten*] Bliem voor Stathouder onser Heerlickheyth Millingen te Erkennen en te Respecteren; Edogh alles bij provisie, ende tot onse genadige Revocatie:

In Waerheysts oirconde hebben Wij dese eygenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraefflijck Segel doen becraghtigen:

Op ons Slott S Heerenbergh Den 5^e Januarij 1735.

«Onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

5-1-1735 **973** [*folio 290 recto*]:**Commissie Voor Johan Grob en Rutger Rutgers als Schepenen der Vrij Heerlickheyd Pannerden.**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kond tuijgen en Certificeren, dat Wy Verseeckert Zynde Wegens de Bequaemheyd Van de persoonen van Jan Grob en Rutger Rutgers Deselve hebben gecommiteert en Aengestelt Sulx doende in Craght ende mits desen tot Schepenen onser Vry Heerlickheyd Pannerden; met Last en maght, om het gerichte aldaer byte Woonen, onse Jurisdiction en gerechtigheeden te Mainteneren en alles te doen Wat getrouwe en Vroome Schepenen toestaet te doen; Weshalven Sij aen onsen Seer Lieven getrouwen Amptman Johan Van Brienen sullen doen den behoorycken Eedt van Getrouwigheijt, ende genieten alle Eere en Profijten daertoe Staende; BeVeelende onse Officieren en onderdanen Voorñ: Johan Grob en Rutger Rutgers voor Schepenen onser Vrij Heerlickheyd Pannerden te Erkennen en Respecteren: Alles Edogh by provisie ende tot onse Revocatie:

Gedaan op ons Slott S Heerenbergh Den 5^e Januarij 1735.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

5-1-1735 **974** [*folio 290 verso*]:**Commissie op den Krib: en Werckmeester Joannes Dormans als Heymraeth en Schepen der Vrij Heerlickheyd Pannerden**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kond tuijgen en Certificeren, dat Wij Verseekert Zynde vande Capaciteyt en getrouwigheyd van onsen Lieven getrouwen Crib= en Werckmeester Joannes Dormans, den Selven genadigh hebben gecommiteert en aengestelt, Sulx Doende Craght en mits Desen tot Heijmraet en Schepen Onser Vrij Heerlickheyd Pannerden, om het Gerichte, aldaer, als mede De DyckSchouwe, en andere Vergaederings dienaengaende Byte Woonen, onse Jurisdiction en Gerechtigheeden te Mainteneren, en voorts alles te Doen, Wat eenen getrouwen en Vroomen Heijmraeth en Schepen verplight is, en behoort te Doen; Waeromme hij aen Handen van onsen Seer Lieven getrouwen Amptman, Righter, en Dyckgraeff Johan van Brienen Sal Praesteren den behoorycken Eedt van Getrouwigheijt, ende daer Voor genieten alle Eere en Profyten daertoe Staende; Ordonnerende aen onse Officieren en onderdaenen Voorñ: Joannes Dormans als Heijmraeth en Schepen onser Voorñ: Vry Heerlickheyd te Erkennen en Respecteren, alles Edogh by Provisie, ende tot onse Genadige Revocatie:

In Waerheyts Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteeckent, en met ons Hooghgraefflyck Segel becragtigen Laeten:

Op ons Slott S Heerenbergh den 5^{en} Januarij 1735.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

[*in de marge:*]

1744. den [*ruimte voor de datum opengelaten*] Decemb~: diergelycke Commissie van Schepen en Heymraet tot Millingen geexpedieert op den Persoon van Rijck de Bruijn

10-1-1735 **975** [*folio 290 verso*]:**Octroij voor den Solliciteur W: Verkuyl om pro Se et «qq»^a tot Consecutie van in Circa 3041 - gls~ 7 str~ 4 penñ op de Leengoederen van Leonardt Loyen te mogen Procederen.**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Octroijeren en Consenteren aen den Suppliant Soo voor hem Selffs als «qq»^a, dat op de Leenpaghten en Leengoederen van Leonardt Loyen aen onse Hooghgraeff~: Boxmeerse Leenkamer Leenroerigh Zynde tot Consecutie van Syn Reght Maetige Praetensie Sal mogen Procederen, en die procedure tot den uyteynde Vervolgen, mits dat achtervolge alle t geene nae Usantie Van Hoogh gemelte Leenkamer wort Vereijscht, Ons, ende een ijder Syn goet Reght voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 10 January 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

14-1-1735 **976** [*folio 291 recto*]:**Ordre aen de Magistraet der Stat S Heerenbergh Over eenen Seeckeren Delinquent Lambert Goossens**

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

Alsoo ons is Voorgedragen, dat Seeckeren Henrick Gysberts tot Lengel Laest gepasseerden Sondag op eene Cruelle Wyse gans onverdaght, ende Sonder daer toe [*tussengevoegd: door*] PraeLiminaire twist ofte Woorden aenLeijdinghe gegeven te hebben Door eenen Lambert Goossens met een Mesch gestooten is op de Reghter Borst, Welcken Stoot gepenetreert hebbende door Rock, Camisool, twee Hemtrocken, Hembt, tot in het Lichaem, eyndelyck op oft tusschen twee Ribben Soodanigh is affgeschampt, dat wel daer door de Force van den Stoot is geBroocken, nogtans dat het onseecker is, oft die Stoot Sal Wesen van doodelycke gevolgen ofte niet; ende in allen gevalle het Regt en Justitie Durdane Enorme opsettelycke Swaere Feijten niet en Kan Laten ongestrafft; Soo Ordonneren Wy hiermede aen de Magistraet onser Stadt S Heerenbergh, om ten aller eersten dusdane Middelen te beraemen, en Werckstellig te maaken, Waerdoor de Justitie Voldoeninge ter Saacke Voorsch~: magh Erlangen, ende ter syner tyt den val eens Voorcomende, niet Illusoir magh gestelt worden; Sullende Wy ons by onverhoopte Naelaetigheyd Weeten te adresseren en Voorte Neemen nae Raade:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 14:^e Januarij 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en Hohen Zolleren.

25-1-1735 **977** [*folio 291 recto*]:**Ordre aenden Procureur Van Aldenborgh Fiscus In den Bylant Millingen Pannerd~, over Swaere gepleegde Excessen.**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

Alsoo ons met het grootste Misnoegen is Voorgecomen een Seer Swaer en Cruell feijt door de Gebroeders Henrick en Willem Hell Op den 6 January 1735. in onse Heerlickheyd Millingen aen Seeckeren Persoon met naeme N: Vlieghe gepleegt; ende de Justitie daeraen ten Hoogsten gelegen

is, dat dusdane Abominable Feijten nae Rigeur worden gestrafft, en dat onsen Seer Lieven getrouwen Johan Van Brienen Amptman Rigter en dyck graeff onser Vry Heerlickheyt Millingen ingevolge Syn pligt van dit gepleegt Feyt oock aenstonts Kennisse aen onsen oock Seer Lieven getrouwen N van Aldenborgh onsen Procureur Fiscaal heeft gegeven ten eynde om de Delinquenten in ap-
praehensie te doen nemen die om Sulx te achtervolgen tot dato is gebleven in gebreecke; Soo
ordonneren Wy hiermede aen voorri: onsen Seer Lieven getrouwen Fiscaal van Aldenborgh, dat
Sondertyts Versuym nae beviendt met assistentie van genoegsame Manschap dese Delinquenten
Sal Nemen in Verseeckeringe, en ons daer van ten aller eersten Rapporteren:

gedaan op ons Slott S Heerenbergh Den 25 Januarij 1735.

«Onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

30-1-1735 **978** [*folio 291 verso*]:

Appostille op het Requeste Van Henrick Tichelavent en Berent Messinck Versoeckende, dat Henrick Tichelavent den Bouwhoff den Grooten Nottel, en Berent Messinck het Rijsken en Broecksken in paght Souden mogen Over Nemen, en tegens den anderen Verwisselen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohen Zollern &c &c &c

Hebben om besondere Redenen het Versoeck van de Supplianten genadigh toegestaen en geac-
cordeert Sulx doende in Cragt deses, mits dat onse Generale Voorwaerden, Waerop die goederen
Verpaght syn, en die Hierinne gemaackte bedingen Stiptelijck Sullen achtervolgt Worden:

Signatum op Ons Slott S Heerenbergh den 30 Januarij 1735.

«onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

31-1-1735 **979** [*folio 291 verso*]:

Octroij opt Req^{te} van Doct^r: Johan Bruynis Volm^r van de H^r Henrick van Lochem om op het Leengoet den Hoff tot Vinckwyck tot Consecutie van een Praetensie van 1207 gulden te mogen Procederen.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Octroijeren en Permitteren aen den Suppliant, dat tot Consecutie van Syne Regtmaetige Prae-
tensie op het Leengoet in desen Vermelt Sal mogen Procederen, mits dat achterVolge alle tgeene
na Leenreghten Wort Vereijtscht, ons, ende een yder Syn goet Reght Onvermindert en Voorbe-
houden,

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh den 31^e Janñ: 1735.

«Onderstont»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

12-2-1735 **980** [*folio 291 verso*]:

Octroij opt Request van Andries Jans Allers om 5½ mergen Hoffgoet te mogen verkoopen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Octroijeren en permitteren aen den Suppliant, dat dese 5½ mergen Soo Bouw: als Weylant aen
onse Boxmeersche Hoffhoorige Kamer Hoffroerigh Zynde, en beswaert met 19 Vaetjes Rogh en
11½ Vaatjen Haver sal mogen Veralieneren en Verkoopen, mits dat achtervolge alle tgeene nae
uasantie van onse Boxmeersche Hoffhoorige Kamer wort vereijtscht, ende dat onsen Hoffrichter
daer van behoorlycke Annotitie op het Hoff Register Sal hebben te maaken

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 12 Februarij 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

15-2-1735 **981** [*folio 292 recto*]:

Volmaght op den Bailliu Pieter Van Hille, om de Magistraet der Steede Dixmude op May 1735. aenvangende, en op May 1736. expirerende te veranderen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo Wy Jegenwoordigh niet dienstigh geoordeelt hebben van hier ijmant tot onse Steede en
Heerlickheyt Dixmude te Committeren, om de Magistraet aldaer aenstaende Maij te Veranderen,
Soo ist dat Verseeckert Zijnde, dat onsen Seer Lieven getrouwen Bailliu Pieter van Hille der Bor-
geren van voorri: steede haer Voordeel Sal Soecken hem authoriseren en Bevolmaghtigen Cragt
deses, om in onsen Name de Magistraet voor dit Loopende Jaer Aenvangende Met Maij, en expire-
rende met May 1700. en Ses endartigh te Nomineren en [aenstellen, *veranderd in:*] aen te stellen,
ende daeromtrent te doen ende te Laten alle tgeene eenen goeden en getrouwen Commissaris
toestaet te doen, hem vooral Recommanderende De Bequaemste voor de onbequaemste te Prae-
fereren:

In Waerheytis oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteeckent, en met ons aengeboren
Hooghgraefflyck Segel doen becraghtigen:

Op ons Slott S Heerenbergh den 15 Februarij 1735.

«onderstont» / L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

[*met andere inkt in de marge:*]

den 19 Jann: 1736. dese Commissie op d~ Heer Van Hille vernieuwt.

15-2-1735 **982** [*folio 292 recto*]:

Commissie van drie jaerige Consecutive Veranderinge Van Magistraet tot Dixmud~ op d~ Rentmeester Jacobus De Jonghe

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Cond en tuygen dat Wy genadigh hebben geconferereert en VerLeent aen onsen Rentmeester
Jacq: de Jonghe tot Dixmuden Driejaerige distincte Consecutive Commissien tot de Veranderinge
van onse Magistraet aldaer, te Weeten d eerste Prima Maij 1735. de tweede Prima may 1736.

ende de darde Prima May 1737. ende eyndigende het Laetste Derde Jaer Prima May 1738. Waer voor hij de Jonghe tot eene Recognitie en expeditie quam Primaes doenlijk Zynde Voor ons op Syne Costen Pr Wissel op AntWerpen aen den Pater Prior van de Carmes aldaer Sal Remitteren eene summa van een hondert en twintigh Ducaten, ofte deselve Summe in andere Specien uytbrengende onder expresse Contidie Noghtans Soo by aldien /: Volgens alle Apparentie :/ de Heerlickheit Dixmude Vercoght Wierde, dat aen den selven onsen Rentmeester in Reeckeninge voor betalinge Sull- passeren nae Rato van tyt en jaeren de Welcke niet Sal hebben genooten:

In teecken der Waerheyt hebben Wy dese eygenhandigh geteekent:

op ons Slott S Heerenbergh den 15 Februarij 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

21-2-1735 **983** [*folio 292 verso*]:

Obligatie van 1675 gulden ten Behoeve van de H^r Henrick Johan Tuchter

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kond en tuijgen, dat Wy Wel en Deugdelyck tot afflegginge van d oude Schulden van ons Hooghgraefflyck Huijs Bergh &c van de Heer Henrick Johan Tughter ontfangen hebben eene Capitale Summe van een Duysent Ses hondert en Vyffen Seventigh gulden Hollants, yder gulden ad 20 Stuijvers gereeckent; en Belooven van voornoemde 1675. guldens jaerlyx voor Interessen te betaelen vier PerCento, mits dat deselve praeciselyck drie maenden naer den Verschyns dagh, die Wesen Sal voor het eerste jaer Op den 21^e Februarij 1700. en Ses en dartigh jaerlyx Worden voldaan, ende daerinne gecontinueert tot de Respective Aff Loese toe, die wederlyts geeijscht en gedaen Sal Connen Worden, mits een derdendeel Jaers voor den Verschynsdagh daervan behoorlycke Denuntiatie geschiede; voor Welcke Summe van 1675. guldens, en daerop te Verloopene Renthen Wy verbienden Onse Persoonen en goederen geene uytgesondert, om daeraen in Cas van onvermoedelycke Mis betalinge Voornoemde Capitaal en Interessen Kost en Schaadeloos te Konnen en mogen Verhaelen onder Submissie van alle Heeren Hoven Righteren en Gerichten, ende in Specie Den Provintialen Hove Van Gelderlant, met Wydere Renuntiatie Van d'Exceptie van Ongetelden Gelde, et de non in Rem Verso; ende alle andere den Inhoude deses eenigsints Contrarierende, ende die ons hiertegens in eeniger Maniere te Staade Souwde Connen Komen; Ordonnerende aen onse Seer Lieve getrouwe De Vrouwe Weduwe Spekeslager, dat aen gemelte H^r Henrick Johan Tughter oft Wettigen Thoonder deser Obligatie de Interessen Promptelyck binnen drie Maenden nae den nae den Vervall dagh PerSe en Sonder Verdere Ordonnantie Sal betalen, die met Quittantie in uytgave Sullen Valideren nae behooren:

In Waerheysts Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh Onderteeckent, en met ons Hooghgraefflyck aengebooren Segel Doen becraghtigen:

Op ons Slott S Heerenbergh Den 21^e Februarij 1700. en Vijffen Dartigh

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

[*in de marge*:] Dese 1675 gls Syn door d~ Secret~: De Both in Syn Reeckeninge gesloten den 5 Augusti 1735. in Ontfanck gebracht en Verantwoort.

[*hieronder*:] afgeleijt:

23-2-1735 **984** [*folio 293 recto*]:

Commissie van Schepen tot Borgh op Salomon Hillebrant.

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Alsoo door het affsterven van Henrick Roerinck in onse Stadt Borgh eenen Schepen Stoel tot onse Dispositie staende is komen te Vaceeren, Soo ist, dat op het Rapport aen ons gedaan van de Bequaemheijt van Salomon Hillebrant denselven tot Schepen onser voorñ: Stadt genadigh hebben gecommiteert en aangesteld gelyck Wy den Selven Committeren en aenstellen mits desen met Last en Maght, om Soo Wel d'ordinaire als extraordinaire gerichts dagen te Respitieren, oock over gerichtelycke soo wel als extrajudiciele Acten te Sitten, en sonsten in alles sigh te gedragen als eenen Vroomen en getrouwen Schepen toestaet en behoort; tot alsulcken Eynde hy aen ons ofte onse gecommiteerde Sal hebben te Praesteren den behoorlycken Eedt van Getrouwigheijt; Ordonnerende onsen Drossard, Righter Rentmeester, en voorts andere onse Bedienden en gemeene onderdanen aldaer, den Selven als Schepen onser Stadt Borgh te Respecteren en te Erkennen.

In Waerheijts Oirconde hebben eygenhandigh onderteeckent, en met ons aengeboren Hooghgraefflyck Segel becraghtigen Laeten:

Op ons Slott S Heerenbergh Den 23 February 1735.

«onderstont»

L:S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

27-2-1735 **985** [*folio 293 recto*]:

Permissie voor Henrick Nyeman om een Huijsje van drie gebondt op de Hooge Maet onder het Goet Ten Bosch tot Elderick te mogen Timmeren.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo Henrick Nijeman op den Februarij LaetstLeden Van onsen gecommiteerdens gepaght heeft de Soogenaemde Hooge maete en het Kleijn Hoogh maetjen onder ons goet den Bosch genaemt tot Elderick gelegen gehoorende, onder Conditie dat den Selven met onse genadige Approbatie Opt Kleyne Hoogh Maetjen een Huys Souwde mogen timmeren; Soo ist dat Wy Sulx genadigh hebben geapprobeert gelyck wy doen in Cragt en mits deesen, denselven permitterende om aldaer een Huys van drie gebond groot te mogen timmeren, met expresse Conditie nogtans, dat indien dit voorsz~: Lant nae verloop van drie, Ses, ofte oft [*sic*] Verdere pagtjaren door Voorsz~: Paghter niet Wederom gepaght Wierde, dat als dan gehouwden Sal Syn het Huijs ingevolge Taxatie van twee onpartijdige Timmer= en twee metzel baasen aen ons, ofte aen den Nieuwen paghter overte Laeten:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh Den 27^{en} Februarij 1735:

«onderstont.»

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

2-3-1735 **986** [*folio 293 verso*]:**Missive aen de Magistraet der Stadt Doetinchem Over het Repareren van de Straete in Voorst onder Gendringen.**

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

WelEdele Aghtbaere Wijse Voorsienige Heeren Onse besondere goede Vrienden

Wy hebben Reets tsedert Veele jaeren Successive ordres tot het Repareren der bekende Voorster Straet aen onsen Officier tot Gendringen Laten affgaan, gelyck Wy oock niet hebben opgehouden, om van tyt tot tyt op het naedruckelijxte te urgeren een Werck waeraen soo wel het gemeene als ons Particulier Interesse gelegen is, nogtans onaengesien dese onse Sorge bevienden Wy tot ons LeetWesen, dat verscheijden tusschen comende Obstaculen, in Specie Seeckere geex-practiseerde dispujten der besondere buijrschappen onder onse Heerlickheydt Gendringen Gehoorrende, de hinderpaelen syn geweest, die dit Salutare Werck tot noch toe vertraeght en opgehouden hebben; Wy gedencken daerinne tegenWoordigh op eene andere Wyse Voorsien, ende door het Nemen van Sulcke Mesures, waerdoor Wij Verhopen int Cort in Staet gestelt te Sullen worden UWelEdele Aghtbaere Begeerte te Connen Voldoen; Ons Versekert houdende dat UWelE: Aghtbaere ons Voornemen Streckende tot WelSyn van het gemeen Sullen gelieven t'ondersteunen, ende tot des Selffs FaciLiteeringe het noodige te Contribueren, Waermede UWelE: Aghtbaere In de Protectie Van den Almogende Bevelende Verblyven

Wel Edele Aghtbaere Wyse Voorsienige Heeren onse Besondere goede Vrienden

UWelEdele Aghtbaere / Dienst en VrientWillige / Vrient en Naebuij

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en Hohen Zolleren

[*in de marge*:] «Superscriptio erat»

Wel Edele Aghtbaere Wyse Voorsienige Heeren / de Heeren Borgermeester Schepenen en Raet Der Stat Doetinchem / tot Doetinchem.

S Heerenbergh 2 Martij 1735.

Soodane missive Mutatis Mutandis in Titulo geschreven aen de Koninglycke Pruyssische Regeeronghe tot Cleve

± 2-3-1735 (?) **987** [*folio 294 recto*]:**Wisselbrieff in Faveur van De Heer Lantschryver Philippus Henxt ad 2040 gulden binnen 6 maenden te voldoen**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

Accepteren Heeden dato over Ses maenden te betalen aen de Heer Philip Hengst ofte Syne Ordre desen onsen Sola Wisselbrieff ad twee Duysent en Veertigh guld~ Hollants binnen Nijmegen, De Waerde by ons ontfangen:

In oirconde der Waerheydt hebben Wij dese met ons Hooghgraeff~: Cachet en Hant becragticht op ons Slott S Heerenbergh Den [ruimte opengelaten] Meert 1735.

«Was geteekent» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

5-3-1735 **988** [*folio 294 recto*]:**Ordre aen den Rentmeester van der Veecken om alle paghters Soo noch in gebreeke Syn van Borgh te Stellen, haere Voorwinning, Onraet en Schryffgelt te voldoen voor de Laetste Keer aen te maenen, en haer daertoe te Constringeren op Poene etc**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo vernemen dat eenige Paghters onser goederen onder Pannerd~ en Millingen, die, niet tegenstaende de Selve op onse generale Voorwaerden en Paght Conditien gepagt hebben, Egter alnogh in gebreeke blyven om de Selve Conditien omtrent het Borghstellen en betaeling van Voorwinningen Onraet Schryff en Armegelder te Voldoen; Soo ordonneren hiermede aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentm^r Inden Bylant F:P: van der Veecken, dat den Selven Soodane Pagters noch eens en Wel voor de Laetste Keer Serieuselyck Sal Laten Waerschouwen, om het geene Volgens gem~lte Conditien Verschuld Syn te Praesteren, en by versuym ofte Dilaj van Sulx tegens de Selve Ingevolge den 21^e: articul vande voorz~: Conditien te VerVaeren en te handelen, ofte dat Wy by naelaetigheydt van dese onse ordre, alle Schaade die Wy daer door moghten Comen te Lyden op voorñ: onsen Rentmeester sullen weeten te Verhaelen alsoo sulx onsen absoluten Wille en Ernstige Meyninge is:

Signt~: Op ons Slott S Heerenbergh den 5^e Maert 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

25-2-1735 **989** [*folio 294 recto*]:**Op het Req^{te} van Claes Lob Joanna Geurts en Joannes en Maria van Elsen versoecken Relieff van een seecker Testament etc~:**

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Alvoorens hierop te Disponeren sullen de Supp^{len} dese Cum Annexis in Copia Stellen in Handen van de tegenpartye deWelcke Wy belasten hierop binnen 14 dagen nae dato van dien aen ons Schriffteyck te dienen van haer belang; en dit voorgegaan Zynde Verders te Disponeren, gelyck Wy nae Vereijsch van Justitie Sullen goet Vienden te behooren:

Signat~ op ons Slott S Heerenbergh den 25 February 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

[*hieronder*:] noch opt Selve Req^l nader geappostilleert als volgt. [*zie 990*]10-3-1735 **990** [*folio 294 verso*]:**Nader Appostille [*tussengevoegd*: en Relieff] opt Requeste Van Claes Lob, Johanna Geurts, Eheluyd~ en Johan en Maria van Elsen.**

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Claes Lob en Johanna Geurts EgteLuyden Johan en Maria van Elsen beyde Meerjaerige Kinderen van Roeloff van Elsen Egte Luyd~ verweckt by Thonicken Lob Zal', gewesene Suster van Voorñ: Claes Lob met onderdanigst Respect te Kennen hebben gegeven, hoe dat Seeckere Thonicken Dercksen Lob in haer Leven geestelycke Dogter by haer testament in dato den 2^{en} April 1675.

voor den Gerigte van Boxmeer gepasseert, heeft gewiltdt, dat de goederen in gesejde testament aen Verscheijde Legatarissen vermaect en gelegateert Sullen Erven en Versterven van het eene op het ander der Langst Levende Naeste Vrienden tot den Laetsten toe uijtgenomen dat geene der Selver ooyt Sullen Komen op Evert Peters ofte Syne Erffgenaemen, ofte oock op ymant van Syntent Wegen, etc &c:

«Clausulae Concernentes»

Waerom Soo ist Dat Wij de Supplianten Releveren tegens voorr: deylinge en scheidinge die de Supplianten met d'Erffgenamen Van Albert Ansems en die van Evert Peeters gemaect met allen aencleven van dien en alle daerop gevolgde Homologatien, en Stellen in Soodanigen Staet als Waeren Voorde Voorsz~: Scheydinge en Deijlinge Voorsoo Veel als eenigsints nae Reghten daertegens Relevable en Hersteltelyck Souwden Zijn

Ordonnerende dat Copie van dese Onse brieven van Relieff aend~ Erffgenamen van Albert Ansems en van Evert Peters door den Rigterboode van Boxmeer, ofte Soo en gelyck behoort Sullen worden geinsinueert en geciteert voor onsen Gerichte van onse Vrij Heerlickheit Boxmeer, om aente hooren alsulcken Eysch ende Conclusie, als de Supplianten in Cas van Relieff tegens hun sullen doen en Willen Nemen, om tegens voornoemde scheidjingen Deylinge gereleveert en in sulcken Staet gestelt te Worden als Zy voor dato van dien Syn geweest met de gevolgen van Dien

Inteecken der Waerheyte hebben Wy dese onderteekent, ende met ons Hooghgraefflyk Segel becraghticht Op ons Slott S Heerenbergh Den 10^e Maert 1735.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

11-3-1735 **991** [folio 295 recto]:

Commissie van onderscholt van Netterden Spielbergh en Broeckhees als mede als Opsieder op de Bosschen op de Persoon van Christiaen Bongerts

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kondt en tuijgen dat Wij hebben gecommiteert en aengesteld gelyck wij Committeren en aenstellen tot onderscholtus van ons Kerspel Netterden, en Boerschappen Spielbergh en Broeckheeze den persoon van Christian Bongerts tot alsulcke Functie Lasten Baete en Profyten als tot dese bedieninge Syn Staende ende in Specie met Last, dat hy onse Tydlycke Officiers Sal gehoorsamen int geene hem van onsent Wegen Sal worden gelast; alle Acten van Citatien, Insinuatien, Peijndongen en executien, en Voorts alle exploitien soo gerightelycke als ongerightelyck doen, en daarvan getrouwelyck Relateren; int Booden der Diensten gelyckheit Houwden Sonder den eenen meer te beswaeren ofte Verschoonen als den anderen; die Breuckhafftige aen onsen Tydlycke Officiers en Advocaet Fiscaal, /: Soo haest die tot Zyne Kennisse gekomen Syn :/ aenstonts aenbrengen, De Delinquenten vervolgen ende Soo mogelyck Appreherenderen, Op Onse Jurisdictie Vlytigh Passen, dat Wy daerinne gelyck oock in onse Visscheryen en Domainen niet Vernaedeelt Worden; oock alle aenmaeningen Peyndingen en executien tegens soodane gebreckige Paghters, als hem door onsen Tydlycken Lantrentmeester by Memorie sullen worden Overgelevert, daedelyck Sonder Dissimulatie doen alles voor de gebeur; Verders Sal hy verpligt en gehouwden Wesen Synen Vader Sander Bongers als adjunct onderscholt Van Lengel en Stockum t adisteren ende te helpen in alle diensten die den Selven als onderscholt Voorsz~: Verpligt is te doen; Beveelen en belasten denselven oock wel Specialyk dat by dagh en Naght op onse Jaghten en Bosschen goede Aghtinge Sal geven, deselve dicwijs doorgaen, en alle houtdieven en onberegh-

tigde jagers, Plaggen mayers, en die met de Schapen ind~ Bosschen Komen Haer Jaght en ander gereetschap affnemen deselve aen onsen Lantdirector Heer Van Raeyhoff, en onsen Raet en Advocaet Fiscaal aenbrengen en Bekent maaken en vorders alles doen tgeene hem door ons, en onse Officiere van onsent Wegen Sal worden geordonneert, ende int generaal alles, wat eenen Vlytigh Neerstigen en getrouwen Onderscholt Bosch en Jagtbewaerder Schuldigh is; ten Welcken eynde hy aenhanden Van onse gecommiteerdens Sal praesteren den behoorycken Eedt van Getrouwigheyte; Voor Welcke Diensten hij /: behalven de bovengenoemde Profyten :/ Wegens het bewaeren van onse Bossen en Jagtgerechtigheeden Jaerlyc en alle jaeren uyt onse Lantrentmeesterlye Sonder Vernere ordonnantie Sal hebben en genieten de Summe van Vyfftiien gulden Holl~: Ordonnerende aen alle onse Officiere en onderdanen voorsz~: Christian Bongerts in voorg~lte Qualiteyt te Erkennen, en op Versoeck te doen alle hulpe en adistentie, alsoo Sulx onsen genadigen Wille is; Alles Edogh by Provisie, ende tot onse genadige Revocatie:

In Waerheys Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderschreven, en met ons Hooghgraefflyk aengeboren Segel becraghtigen Laten:

gegeven op ons Slott S Heerenbergh Den 11^e Maert 1735.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

11-3-1735 **992** [folio 295 verso]:

Remissie voor Ryck Reymers van 50 gls en Errinneringe aen den Rentmeester van der Veecken, dat met de Costbaere Procedure tegens den Selven eenigermaten sal Stille Staen etc~:

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Gesien den Inhouwde deser Requeste, hebben uyt besondere genade en Commiseratie aen den Suppliant eens voor all geremitteert De Summe van Vyfftygh Gulden, ende de Wijl den Selven aen onsen Rentmeester in voldoeninghe van Sijnen Verschulden Paght Praesenteert in Vrywilligh Verwin over te geven alle des Selffs goederen, om Sigh daer uyt quovis Meliori modo selffs betaelt te maaken, Connende De aen te Wendene Costen van de Procedure niets in minderinge van den Pagt toebrengen, maer den Suppliant geheell Ruineren, Soo dragen Wy oock dat Vertrouwen, dat voorr: onsen Rentmeester met die Costbare Procedure te Hove ofte Elders eenigen tijt Sal Stille Staen, ende op geen andere Maniere Connende ofte Wetende Syn betaelinghe te Erlangen, als dan die in Verwin geoffereerde goederen gerightelyck te Verkoopen nae Raade:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 11^e Maert 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

11-3-1735 **993** [folio 295 verso]:

Augmentatie Van gage voor den Inspector tot Boxmeer Henrick Harritz ad 30 gulden

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo wy van tyt tot tijt en in alle Voorvallen gewaer worden en ondervinden den onvermoeyden Vlydt, Vigilantie en getrouwe Diensten van onsen Inspector Henrick Harritz, en om dat doort Overlyden van onsen opsigter van Timmeragien Arnold Hagens des Selffs Dienst merckelyck is

verswaert, Soo hebben Wij des Selffs tractement ofte Gagie geaugmenteert met eene Summe van Dartigh guldens Hollants Soodanigh, dat den eersten Octobris deses jaers Vyfftien gulden van dese Verhooginge Sullen wesen verschenen, en dan gevolglyck van jaer tot jaer dartigh gulden, die onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Verheijen te gelyck en sonder Verdere ordonnantie als de voorstaende Gage Sal voldoen.

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 11^e Maert 1735.

«onderstont.» / Frans Wilhelm.

12-3-1735 **994** [*folio 296 recto*]:

Obligatie van 2250 gls~ in Faveur van Heer Lants^r en Dr Pet: van Dockum.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh etc: etc: etc-:

Doen Kond tuygen en Certificeren hoe dat, terwylen den WelEdelen onsen Seer Lieven getrouwen Petrus van Dockum der beyden Reghten Doctor, onsen Ordinaris Advocaet en Lantschryver onser graeffschap Bergh &c met onse genadige Agreatie heeft gedesisteert Van het Lant en Marcken Schryvers Ampt van Voorñ: onse graeffschap, Wy alsoo gehouwden Waeren aen den Selven te Restituieren Soodane Summe van twee duijsent gulden Pantpenninck als hij voor het voorñ: ampt aen ons hadde uytgeschooten, gelyck verders genegen, om aen den Selven mede te Restituieren de Summe van twee hondert en vyfftygh guldens, voor Welcke hy voorheen het Lantschryvers Ampt van Pannerden Millingen en Homoet van ons in Pantschap heeft beseeten; Dat Wy volgens Conventie met denselven Ingeright dese penningen bij Provisie tesamen ad twee duysent twee hondert en vyfftygh gulden Hollants onder ons gehouwden hebben, met beloften, dat die Selve Summe van 2250 gulden jaerlijx en alle jaer sullen Verrenthen met Vier gulden van yder hondert tot den Restitutie toe, Welcke Restitutie en affloese jaerlyx Sal Connen geeyscht en gedaen Worden ten wederZyden mits dat een Vierendeel jaers voor den Verschynsdagh die Weesen Sal den eersten Majj, daer van behoorlycke Denuntiatie geschiede; voor Welcke Summe van 2250 gulden en die daerop te Verloopene Interessen Wy verbienden onse Persoon en goederen geene uytgesondert, om daeraen in Cas van Onvermoedelycke Misbetaelinge Voorñ: Capitaal en Interessen Kost en Schaadeloos te Connen en mogen Verhaelen onder Submissie van alle Heeren Hoven, Righteren en Gerighten, ende in Specie den Provintialen Hove van Gelderlant met Wydere Renuntiatie Van d Exceptie Van ongetelden gelde, et de non in Rem Verso, ende alle andere den Inhouwde Deses eenigsints Contrarierende; Ordonnerende aen onsen Seer Lieven getrouwen Ferd: Philip van der Veeken Rentmeester onser Vry Heerlickheydt Den Bylant &c dat hy aen voorñ: H^r Van Dockum oft Wettigen Thoonder deser Obligatie de Interessen Promptelyk binnen drie maenden nae den Vervaldagh, die Voor het eerste Jaer Sal wesen op den eersten Majj 1700. en ses en dartigh PerSe, en Sonder onse Vernere ordonnantie Sal betalen die met Quittantie in uytgave Sullen Valideren:

In Waerheys oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteeckent, en met ons Hooghgraefflyck aengebooren Segel doen becragtigen

Op ons Slott S Heerenbergh Den 12^e Maert 1700. en Vyffendartigh.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren

[*in de marge*:] dese obligatie is in anno 1746 afgelost als te sien by de laaste gedane Reeckeninge van de Wed^e van Dockum

12-3-1735 **995** [*folio 296 verso*]:

Commissie op de Heer Petr: van Dockum als Rentmeester van de aen de Heere Huygens Verpant geweest Zijnde goederen in d Betuwe gelegen, Waervan het eerste jaer Paght op Martini 1700 en Seven en dartigh Sal Comen te Verschijnen

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kond en tuygen, dat Wy verseeckert Zynde van de Capaciteyt yver en getrouwigheydt van den WelEdelen onsen Seer Lieven getrouwen Pet: van Dockum J: Ut: D^r: onsen ordinaris Advocaet Lantschryver onser Graeffschap Bergh, en Secretaris onser Stat S Heerenbergh denselven genadigh hebben gecommiteert en aengesteld Sulx doende mits en in Cragt deses tot Rentmeester van onse Goederen, die aen de Erffgenamen Van Wylen den Raetsheer Rutger Huijgens Verpant Syn geweest In den Ampte van Overbetuwe gelegen, om alle mogelijcke Opsight te hebben, dat die Voorsz: goederen in hare bepaelinge gehouwden, niet VerKort, Verergert, ofte Verdonckert, maer dat onse Voorwaerden en Pagts Conditien daer omtrent Stiptelyck AchterVolgt worden, en hem in alles te gedragen Soodanigh Wij hem by Instructie /: door ons en Syn WelEd: onderteeckent :/ hebben geordonneert, die hy in alle Leeden en Deelen gehouwden Sal Syn Stiptelyck te AchterVolgen, ende alles te doen, Wat eenen Vlytigen en getrouwen Rentmeester Schuldigh is, en behoort te doen, en voorts generalyck in alle onsen Saacken Ons Voordeel naer Syn best Vermogen Soecken, en Schaade Keeren en Wehren; ten Welcken Eynde hy aen onse ofte onser gecommiteerden Handen Sal doen den gewoonlycken en behoorlycken Eedt van Holt en getrouwigheydt, ende daer voor, [nogmaals:] en daer voor genieten Soodane Gage ofte tractement, als Wij bij voorgemelte Instructie den selven toegeseyt en beloofd hebben; met dese Expresse Conditie nogtans, dat hy dese Rentmeesterye niet eerder Sal aenvaerden, voor en aleer dat die voorgelibelleerde Goederen op Nieuws Syn verpaght, Welcke Verpagtinge /: onder Godts Segen :/ in de Maent November des jaers 1736. Staet te geschieden Soodanigh, dat meergedtⁿ onsen Rentmeester den Paght die op Martini 1737. Sal verschynen, het eerst ontfangen en Bereeckenen Sall; Ordonnerende derhalven aen alle onse Officierien Onderdanen en Paghters, en alle andere des Wegen, Versoeckende, om den voorsz-: Petrus van Dockum voor onsen Rentmeester te Erkennen en te Respecteren alles Edogh bij Provisie ende tot onse Genadige Revocatie, die Wy ons expresse Reserveren Sonder gehouwden te Zyn daer Van Redenen te geven:

In Waerheys oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteeckent, en met ons Hooghgraefflyck Segel becragtigen Laeten Op ons Slott S Heerenbergh Den 12^{en} Maert 1735.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

12-3-1735 **996** [*folio 297 recto en verso*]:

Instructie voor voornoemden Rentmeester Doctor Petrus van Dockum

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Doen kond en bekennen dat Wij ingevolge Generale Commissie tot onsen Rentmeester van onse goederen die aen de Erffgenamen Van Wylen den Raetsheer Huijgens Verpant Syn geweest, hebben aengesteld en gecommiteert den WelEd-: onsen Seer Lieven getrouwen Petrus Van Dockum J:Ut:D^r: onsen Ordinaris Advocaet Lantschryver onser Graeffschap En Secretaris onser Stat S Heerenbergh, gelyck Wy den Selven in Cragt en Mits desen Wederom aenstellen en Committeren alles Edogh ingevolge naervolgende Poincten Van Instructie

1.

Eerstelyck Sal onsen voornoemden Rentmeester gehouwden Syn om den Ontfanck Van de Voorgemelte Goederen behoorlyck en genoegsaem tot ons genoegen te Verburgen

2.

Sal den Selven voor Tractement ofte Maenpennink genieten Vier vant Hondert van alle Penningen Die Wy Effectieve Ontfangen, ofte tot onsen Nutte geemploijeert worden, Sullende alle Remissien en Kortingen alleen by Verhael in Reeckeninge gebracht, en vervolgens daer van geen Maen-Penninck gepraetendeert Cunnen Worden; Sonder dat onsen Rentmeester verder eenige Emolumenten ofte Profyten, Wat naemen die oock mogten hebben /: als alleen Vijff gulden Voor het formeren en Doubleren Van de Reeckeninge :/ Sal Kunnen oft mogen Eijsschen ofte genieten.

3.

Sal den Rentmeester gehouwden Syn den Ontfangst die op Martini ofte ten Langsten op Christmisse Verschynt, Voort eynde van de Maent Meert daer aen Volgende aen ons, ofte aen onse ge-committeerde te betalen en overte tellen, ende op majj te doen behoorlycke Reeckeninge, bewijs, en Reliqua, en Sulx met een Vol boeck Sonder eenige Restanten te mogen Inbrengen, maer Sal den geheelen Ontfangst Suijver aen ons moeten verrekenen; oock en sal geene Posten in uytgave Mogen brengen, als die, de Welcke met onse genadige Ordonnantie, en Quittantie Van de Crediteurs geverifieert Sijn

4.

Sal onsen Rentmeester Verpligt Zyn om goede achtginge te geven, dat de paghters onse Voorwaerden en Paghts Conditien Stiptelyck Achtervolgen Inspectie ten Reguarde vant melioreren en onderhouwden der goederen, Planten van Boomen onderhouwt der Huijsen Schuyren Molen en ander getimmer als med [:s/c] van de gevraghten, ende Voornaementlyck ten opsichte vande betaelinghe der Verpondingen Ampts, en Dorps Lasten en andere Ampts en S Lants gelderen, Sullende by versuijm daervoor Responsabel Wesen;

Ten 5^{en}

Sal onsen Rentmeester geen ReijsKosten oft Verteeringen aengaende dit Rentampt tot onsen Lasten in Reeckeninge mogen brengen, Egter gehouwden Syn In Qualiteyt als Rentmeester de Schouwen byte Woonen

Ten 6^{en}

Aengaende de Directie deser goederen tzy Verpaghtingen Reparationen en Timmeragien, Sulx Verblijfft aen handen ende tot Vrije Dispositie Van den Welgebooren onsen oock Seer Lieven getrouwen Raed, Lant= en Domainen Director F: Eppelen de Raeyhoff ingevolge genadige Commissie aen den Selven Verleent; en sal onsen Rentmeester gehouwden Zijn, om die geene, die van Onsen Lantdirector gepaght hebben, voor Pagteren aen te Nemen, mits dat de Selve Sufficiente Borgen stellen, en de Paghts Conditien Voldoen;

Ten 7^{en}

Reserveren Wij onse genadige Revocatie ten allen Tyden, en de Volcomen Maght om altoos naer ons believeen Verdere en Andere Dispositie te Konnen maaken, Welcke Ordres onsen Rentmeester Ingevolge Sijnen gedaenen Eedt Verpligt Sal Wesen de Achtervolgen, en Stiptelyck naerte Komen, als ofte de Selve hierinne Uijtgedrukt Waeren;

Tot dien Eynde Syn hier Van twee alleens Luydende gemaect, ende door ons, en meergemelten Onsen Rentmeester eygenhandigh onderteckent onder Verbandt als nae Reghten

Aldus gedaan op ons Slott S Heerenbergh Den 12^{en} Meert 1735.

«Was geteekent» / P:V:Dockum. «pp~»

16-3-1735 **997** [folio 297 verso en 298 recto]:

Praesentatie en aenneminghe van de Behuysinge en getimmer van Jan Ruyterman voor onvermoedelycke Misbetalinge van paght Van Wijne Hoff ingevolge als dan te Doene onpartydige taxatie en Sulx alleen voor een jaer Paght etc~:

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Alsoo Jan Ruyterman gepaght heeft, Den Bouwhoff Syn Hoogh graeff~: Excellentie &c &c &c toestendigh op den Pannersen Wardt gelegen Wijnen Hoff genaemt, en Voorde Paghten in plaets van Borgen gerigtelyck Praesenteert te Verbienden de Behuysinge ende allent getimmer beneffens allen Inboedel en Voortvaeringe Opt voorsz: goet Staende ende te Brengen, Soo Hebben Hoogst-gedaghte Syne Hooghgraeff~ Excellentie genadigh geresolveert Soodane Hypothecatie aen te Nemen, met beloffte, dat in Cas van onvermoedelijcke misbetaelinghe het voorri: Huys en Getimmer voor de Achterstandige Paghten Ingevolge onpartijdige taxatie by meer Hooghged^{le} Syne Excellentie Sal worden aengenomen; Edogh met dese expresse Conditie, Dat de Heere Rentmeester Van der Veecken Sal Sorge dragen, dat die te verschuldene Paghten alle Jaeren Promptelyck worden aenbetaelt, en niet het eene jaer in het andere Koomen te Loopen ofte dat hy voor die daerby te Lydene Schaade Responsabel Sal Wesen:

Actum op het Slott S Heerenbergh den 16 Meert 1735.

Ter ordonnantie Van Syn Hooghgraeff~: Excellentie &c

«Was geteekent» / Epele de Raeijhoff.

17-3-1735 **998** [folio 298 recto]:

Remissie Voor Berent Tepperjaen van Jaerlyxen Paght geduerende de Pagtjaren ad 8 guld~jaerlyx.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Hebben aen den Supp^l uyt besondere Redenen van den nieuwen belooffden Paght Jaerlyx quyt-gegeven de Summa van 8 guld~ Hollants Soodanigh dat denselven van Synen gepagten Bouwhoff Jaerlyx en alle jaer Soo Lang de pagtjaren Dueren alleen sal betalen de Summa van tweehondert twee en tachtigh gulden, met expres beding, dat voor het Overige de generale Voorwaerden en Paghts Conditien Stiptelyck Sal achtervolgen, Waer naer onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester van der Veecken en auditeurs van des Selfs Reeckeningen Sigh onderdanigh Sullen Reguleren:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 17^e Meert 1735.

«Onderstont» / Frans Wilhelm.

17-3-1735 **999** [folio 298 recto]:**Commissie tot het affhaelen der Beesten uyt Oost Vrieslant voor Derck Scheers ./ Welcke Magere beesten in Compagnie met Nicolaes Van Huet aldaer Syn Ingekogt.**

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo Wy tot het Beschaeren van onse Osse Weijdens een Partye Magere Beesten in Compagnie hebben Ingekogt; Soo ist dat Wij Committeren, gelyck Wy doen mits Desen onsen Lieven getrouwen Borghgreeff Derck Scheers, om met en Neffens Nicolaes Van Huet als mede in Compagnie Zynde naer Vrieslant te gaen, ende de Ossen Van daer affte haalen, en daeromtrent Aengaende het Inkooopen betaelen derSelve en andersints te Helpen Reguleren, en doen, tgeene tot meeste Profyt van ons, en de Compagnie Kan Strecken, Belastende den Selven alle tgeene daeromtrent gedaan en gehandelt Wordt te Secreteren, Welck onsen genadigen Wille is:

Signat~: Op ons Slott S Heerenbergh Den 17^e Meert 1735.

«Onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

19-3-1735 **1000** [folio 298 verso]:**Commissie op de Heer Advocaet Petr: van Dockum als Advocaet Fiscaal van de Vry Heerlickheijt den Bylant Millingen Pannerden &c:**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh Hohen Zollern &c &c &c

Doen Kond en tuygen, dat Wy verseeckert Zynde van de Capaciteijt Bequaem- en Neerstigheyt van den WelEdelen onsen Seer Lieven getrouwen Peter van Dockum J:U:D^f., onsen Ordinaris Advocaet en Lantschryver onser Graeffschap Bergh, Denselven hebben gecommiteert en aengesteld Sulx doende in Craght en mits desen tot Advocaet Fiscaal Onser Vrij Heerlickheijt Den Bylant Millingen en Pannerden, Om Voortaen alle Quaestieuse Saa[c]ken Raakende Onse Jurisdiction Hoogheijt, Respect en Domainen met assistentie Van Onsen Procureur Fiscaal J: F: Van Aldenborgh getrouwelyck Waerte nemen daerinne tam active quam passive ter Plaetse daert behoort t'Ageren oock die Breuckhafftige aente Klagen, en daertegens tot Sententie [en?] executie Includijs te Procederen «Edogh dat met deselve geensints dan ten Overstaen vanonsen Officier en die van onsen Raade buyten onse» expresse Kennisse ofte Agreatie, Sal mogen, ofte Connen Accorderen en Componeren, Waer Voor profiteren ende genieten Sal Syne behoorylcke Terminalia Vacatien [doorgestreept: en] Verteeringen en besoignes, Welcke tot Laste van de Succumbeerende Parthyen Sullen Komen te Vallen, Sonder aen ons dien aengaende eenige Kosten ofte Reekeningen Intebrengen, maer op en aen Voorschreve Parthijen te moeten Verhaelen: Voorbehoudens dat Sulcke uijtgaben als tot het Nemen van Informatien, Lighten Van Condschappen ofte eenige Deboursementen /: Voor Soo Verre Parthyen in de Costen van de Procedure niet moghten Syn gecondemneert /: Souwden mogen Vallen; dat deselve by eene behoorylcke en ordentlycke Specificatie met het noodigh bewijs bekleet Jaerlyx en alle Jaer Sal hebbente Vervatten en Integeven, Ordonnerende aen alle onse Officieren en onderdaenen Voornoemden Doctor Van Dockum Voor onsen Advocaet Fiscaal van onse Vry Heerlickheijt den Bylant Pannerden Millingen t Erkennen eeren en Respecteren; voorbehoudens Edogh aen ons de Maght, dat ten allen tyde dese onse Acte Van Advocaet Fiscaal ipso facto te mogen Veranderen en Herroepen Sonder daer van gehouwdens te Zijn eenige Redenen te geven, «als Sulx maer onsen genaedigen Wille is;»

In Waerheys Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteeckent en met ons aengeboren Hooghgraefflyck Segel doen becragtigen Op ons Slott S Heerenbergh Den 19^{en} [April, *veranderd in:*] Maert 1735.

«Onderstont»

L: S:

Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

19-3-1735 **1001** [folio 299 recto]:**Commissie als advocaet Fiscaal van Gendringen en Etten op de Heer Doctor Willem Kalenbrander**

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZolleren &c &c &c

Alsoo het Officie Van Advocaet Fiscaal onser Heerlickeeden Gendringen en Etten Compt te Vaceren en Dienstigh is, dat het Selve door een bequaem Persoon Wederom Wordt bekleet; Soo is het dat Wij genad~: hebben gecommiteert en aengesteld, gelyck Wij Committeren en aenstellen Cragt deses den Eerentfesten Seergeleerden Wilhelm Kalenbrander J:U:D^f: tot Advocaet Fiscaal onser Heerlickeeden Gendringen en Etten, om voortaen alle Civiele en Crimineele Fiscaalsche Saacken in voornoemde onse Heerlickeeden VoorVallende het Zy deselve onse Jurisdiction Hoogheyt en geSagh Concerneren ofte andersints tot eenige Delicten Relatie hebben, getrouwelyck te Vertreeden en Waerte Nemen, des Wegen terplaetsen daer Sulx behoort te Ageren, de Breuckhafftige op onse Voorgaende Speciale Last en Ordre, ofte Immers met VoorKennisse Van onse Raaden aen te Klagen, ende daertegens tot Sententie en Executie Includijs te Procederen, met de Selve geensints het Zy ten Overstaen ofte Sonder onsen Officier te accorderen ofte te Componeren, als met onse Kennisse en goetVienden; Waertegens hy profiteren Sal in Cas van Sententie ofte Compositie een derde Part van alle boeten Waerinne de Breuckhafftige Sullen Worden gecondemneert, boven Syne Terminalia Vacatien en Salaris Welcke tot Laste van de Succumbeerende Parthyen sal connen brengen en daer Van Verhaelen; Edogh geensints tot onsen Laste eenige Costen ofte Reeckeninge dien aengaende Mogen Inbrengen, mits nogtans, dat hetgeene tot het Nemen van Informatien, het Ligten van Condschappen aen eenige buyten gerichten is uytgeschooten, ofte eenige Andere Noodige Deboursementen, die tot Laste Van de Parthyen niet Connen gebraght, ofte daer van gerepeteert Worden, uijt ons derde gedeelte der Breucken Voldaen ende daer van sal gedecorteert worden, alle Welcke Breucken hy voor Ons Derde deel mede Sal hebbente Ontfangen, ende daer van doen behoorylcke Reeckeninge en Verantwoordinge alle jaeren Ordonnerende aen alle onse Officieren en onderdanen Voorgem~It~: Wilhelm Kalenbrander voor Advocaet Fiscaal onser Heerlickeeden Gendringen en Etten te Kennen aente Nemen, eeren, en Respecteren, Want Sulx onsen genadigen Wille is; alles nogtans bij Provisie, ende tot onse Revocatie:

In Waerheys Oirconde hebben Wij dese eygenhandigh onderteeckent, en met Ons aengeboren HooghGraefflyck Segel becragtighen Laeten: Op ons Slott S Heerenbergh Den 19^{en} Maert 1735.

«onderstont»

L: S:

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

24-3-1735 **1002** [*folio 299 verso*]:

Octroij opt Req^{te} van de Heer Advocaet Frans de Raet Volm^r: Van Eerw: Pater Prior en Heeren Capitulairen vant Clooster S^{tae} Agathae, om in Subsidium en tot Verhaall met Commer en Arrest om de Leengoederen en Coornpaghten Van Leonard Loyen te mogen procederen:

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octroijeren en Permitteren aen den Supp^t «qq»^a, dat op de Leengoederen en Coornpaghten van Leonard Loijen aen onse Boxmeerse Leenkamer Leenpligtigh Zynde In Subsidium, ende tot Verhaal vant geene Sal te Cort Komen met Commer en Arrest Sal mogen Procederen, ende die Proceudre tot de Diffraction Incluijs vervolgen, mits dat naerkome alletgeene nae Stijle Van Hooghgem–Ite Onse Leenkamer Wort Vereijst, ons, ende een yder Syn goet Reght onvermindert

Signatum op Ons Slott S Heerenbergh den 24 Maert 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

± 24-3-1735 (?) **1003** [*folio 299 verso en 300 recto*]:

Octroij opt Requeste van de Eerweerdige Pater Prior en Canonici Regularis Vant Clooster Sta Agatha om een Refugium in de Vry Heerlickheijt Boxmeer te mogen hebben en Nemen, en het Huijs van Doctor Odenhoven Zaliger daertoe te mogen aenKooopen.

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Gesien het Versoek van den Seer Eerweerdigen Pater Christianus Golt Prior der Canonicken Regulieren vant Heijligh Cruys Woonende int Clooster Sta Agatha gelegen in den Lande van Cuijck; naer Ingenomen Advys van die van onsen Raade Wel genegen Zynde aen alle Geestelycke Persoonen Onse genaede te bewysen, Sonder Edogh onse Seer Lieve getrouwe onderdanen van onse Vrye en Independenten Heerlickheijt Boxmeer te beswaeren; Permitteren en Octroyeren aen den Supp^t in Syne Qualiteijt, Dat een Refugie binnen onse Voorñ: Vrij=Heerlickheijt sal mogen Nemen, en daertoe Kooopen het Huijs met het Bygelegene Lant Van Doctor Odenhoven Zaliger; Mits en onder Conditien, dat daarvan Sullen Dragen alle Lasten hetZij van Schattingen, DorpsLasten en Billetteringe van Soldaten, en alle gemeine Nabuerlycke Lasten, Wat Name die oock Souwden mogen hebben geene uytgesondert die onse onderdanen moeten dragen, Waer van geene de minste Exemptie Sullen Praetenderen uytgenoomen Heeren Diensten, Waervan de Possesseuren tot dato bevrydt syn geweest; Waertegen den Suppliant in Syne Qualiteijt met alle Syne Successeuren oock Sullen genieten alle Profyten en Voordeelen die andere onse onderdaenen genieten: Edogh Sullen Buyten ons Consent geene meer Vaste goederen binnen onse VryHeerlickheijt moogen aenKooopen; Ende in Cas, datter over het Dragen van Lasten en genott van Vryheijt tusschen Hun en onse onderdaenen eenigh Dispuijt ofte Verschil onverhoopentlyck Souwde Mogen vallen, Sal den Suppliant in Syne Qualiteijt beLooven, dat daer overnoijt eenige geestelycke Judicature Sullen Erkennen, maer deselve aen ons, ende onse Naevolgers Decisie te Sullen moeten onderwerpen; Hier van den Suppliant in Syne Qualiteijt aen onse Cancellarije een behooryck Renversaal Capitulariter geteekent Voor de Opdraght Moeten Overgeven

Gedaan op Ons Slott Boxmeer den [*datum niet ingevuld*] 173[...]. [*:het laatste cijfer van het jaartal ontbreekt*]

«Was geteekent» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

26-3-1735 **1004** [*folio 300 recto*]:

Verklaringe voor den Rentmeester Jacobus de Jonghe dat aen hem ind~ Reeckeninge d'Anno 1734. in uytgave Sull~ Passeren Soodane Chynsen ter Summe van [734, veranderd in:] 737 lb~ Par: 10 deniers als van den jare 1709 tot 1733. Incluyt wel in ontfanck heeft Ingebragt dogh noyt van de Chynsgevers heeft ontfangen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Gesien het Versoek by onsen Seer Lieven getrouwen Jacobus de Jonge Rentmeester van onse Domainen tot Dixmuden, ten eynde dat in Syne Reeckeningen [ts, *veranderd in:*] tzedert den jare 1709. voor uytgave Souwden Worden gepasseert eenige Chynsen, die bij hem niet Syn Ontfangen, nogte Connen ontfangen Worden, Ter oorsake de Chijns gelders die Weijgeren te betalen, en dat tot nogh toe d'onderpanden niet Syn aengethoont Importerende S jaerlyx 29 ponden en 10 Deniers Paras~: bedragende int geheel tot den jare 1733. Incluyt Sevenhondert Seven en dartigh lb~: Parasis, en 10 Deniers, en daer over gehoort het Advijs van onsen oock Seer Lieven getrouwen Wilhelm de Raet Drossard onser Vrij Heerlickheijt Boxmeer &c, Verstaen en Declareren, dat aen den Requirant De Jonghe in Syne naeVolgende Reeckeninge over den Jare 1734. Voorseyde Summe van 737 lb~ 10 Deniers in uytgave Sullen worden gepasseert en gevalideert, mits dat alle Devoijren Sal aenWenden om die te beKomen, en Op onse Ordre in Cas dat Wij het goetVienden daer over proces te Sustineren, en dat die t ontfangene Chijnsen Sal hebben in Ontfanck te brengen en te Verreekenen

Aldus gedaan tot Boxmeer Den 26 Maert 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

5-4-1735 **1005** [*folio 300 recto*]:

Octroij opt Req^{te} van d~ H^r Amptman Johan Van Brienen om pro Se et «qq»^a, op het Leengoet Bijstervelt te mogen procederen.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Octroijeren en Permitteren aenden Supp^t dat hy tot Consecutie van Syne Regtmaetige Praetensie en Vordering opt Leen goet Bijstervelt Sal mogen Procederen, mits dat achtervolge alletgeene nae Stijle en Usantie van onse Hooghgraeff~: Bergse Leenkamer Wort vereijst, ons, ende een ijdere goet Reght Voorbehoudten en Onvermindert:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh Den 5^{en} April 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

13-4-1735 **1006** [*folio 300 verso*]:

Commissie Voor de H^r Lantschryver Hengst als Cancellarie en Commissions Secretaris tot Boxmeer.

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kond ende te Weeten, dat Wij uyt besondere Consideratien en trouwe Diensten aen Ons, en aen Ons Hooghgraefflijck Huijs alreets gedaen ende nogh Verder te doen door onsen Seer Lieven getrouwen Subst^t Lantschryver Petrus Hengst, den Selven Petrus Hengst hebben genomineert en

aengesteld gelyck Wy doen Craght deses tot onsen Boxmeersen Cancellarye en Commissions Secretaris, met Last omme Onse voorschreve Cancellarije in een Ordentelycke en Behoorlycke Reforme te brengen, die oude Papieren Privilegien en Gerechtigheden onse Vry Heerlickheyt Boxmeer met d'Ap: en Dependientien Van dien Concernerende, op te Soecken, en daer van eene Cathaloge te maaken, om ons van deselve in Cas van Noot te Connen bedienen; alle onse Commissien en ordonnantien Van ons, ende die van onsen Raade getrouwelyck t'achtervolgen en te Volbrengen, soo ende gelyck eenen getrouwen Cancellarie en Commissions Secretaris op Synen Eedt /: alreets in aen vanck van Syne bedieninge als onsen Substituut Lantschrijver gedaan en uytgeswooren :/ behoort en Verplicht is te doen; Ordonnerende aen alle onse Officieren, en onderdanen Voornoemden Petrus Hengst in Voorschreve Qualiteyt daer Voor te Erkennen en Respecteren alles by provisie; en tot onse genadige Revocatie, die Wy ten allen tyde Wel expresselyck Reserveren;

Aldus gepasseert, ende in teecken der Waerheyt hebben Wy dese eygenhandigh onderteeckent, ende met ons Hooghgraefflyck aengebooren Segel becragticht Op ons Slott S Heerenbergh Den 13 April 1735.

«Onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

[*in de marge:*]

A° 1737. Den 27. Meert heeft haare Hoochgraaff~: Ex^{tie} tot den Bergh in Qualiteijt als Regente en Administratrice van 't Hoochgraaff~: Huijs Bergh dese Commissie geaprobeert en geconfermeert.

14-4-1735 **1007** [*folio 300 verso*]:

Opt Req^{te} van Cornelis Braber, om eene Pitancerye tot Dixmude voor Syn Soon Michiel Braber te mogen Hebben.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern &c &c &c

Hebben des Suppliants onderdanigh Versoek om Redenen in desen Vermelt genadigh toegestaan, en geacordeert, met beloffte, dat by Vacature van die hierinne gemelte Pitancerije aen des Selffs Soon Michiel Braber Acte in Forma Sal Worden Verleent:

Signat~ op ons Slott S Heeren=Bergh den 14 April 1735:

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

18-4-1735 **1008** [*folio 301 recto*]:

Commissie voor de H^r Henrick Johan Tuchter, als Lant en Marcken Schryver Der Graeffschap Bergh &c

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo by Renuntiatie van onsen Seer Lieven getrouwen Ordinaris Advocaet Petrus van Dockum Jur: Utr: Dr: Laetst gewesenen Lant= en Marcken Schryver onser Graeffschap Bergh, die Selve Officien Syn Komen te Vaceren, Soo ist, dat Wy uyt besondere Consideratien ons verseekert houdende van de Getrouwigheyt en Bequaemheyt Van den WelEdelen Henrick Johan Tuchter, aen hem geconferereert en gegeven hebben, gelyck Wy Confereren en geven Craght deses De Lant= en Marckenschryvers Plaetse onse Graeffschap Bergh, hem gevende Volcomen Last en

Maght deese Officien aenstonts t'aenvaerden en te bedienen tot Sulcke~ Eere Emolumenten en Profyten, als Syne Praedeceesseurs met Reght genooten hebben; Waertegens hy gehouwen Sal Syn alle gerigts Prothocolen, oock Marcken Boecken met alle Chartres daertoe Dienende Wel te bewaeren, alles Vlijtigh te Prothocolieren en Registreren, onse Jurisdiction en Reghten in goede Aght te Nemen, onse Hoogheyt en Bosschen als yder een in Haere deelen Wel te Conserveren, ende Voorts alles doen Wat eenen getrouwen Lant= en Marcken Schrijver Schuldigh is te doen, ende om het Selve Wel en nae behooren naer te Komen Sal hij gehouwen Wesen aen ons, ofte onser gecommiteerden Handen te praesteren den behoorlijcken Eedt van getrouwigheijt, ordonnerende onsen Lant Drossard, en andere onse Officieren en gemeene onderdanen, en Versoekende alle andere deese eenigsints aengaende Voornoemden Henrick Johan Tuchter voor Lant= en MarckenSchryver onser Graeffschap Bergh te Erkennen Want Sulx is onsen genadigen Wille en Meijninge:

In Waerheys Oirconde hebben Wy deese onderteeckent en met ons Hooghgraefflyck aengebooren Segel Doen becragtigen Op ons Slott S Heerenbergh Den 18: Aprilis 1735.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

18-4-1735 **1009** [*folio 301 recto en verso*]:

Commissie op de H^r Henrick Johan Tughter als Stathouder der Graeffschap Bergh.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern &c &c &c

Alsoo Wij tot onsen Dienste, en Beste van onse onderdaanen goetgevonden hebben eenen Stat-houder onser Graeffschap Bergh aente Stellen, en Wy genoegsame Kennisse dragende vande bequaemheijt trouw= en Neerstigheijt Van onsen Lieven getrouwen Henrick Johan Tuchter; soo hebben den Selven provisionaliter en alleenlijck by absentie ofte Ander beleth van onsen Seer Lieven getrouwen LantDrost en Stathouder van Leenen onser Graeffschap Bergh en anders niet, daertoe genadigh aengesteld en gecommiteert Sulx doende Craght ende mits Desen, om als Stadthouder in des Selffs absentie /: ten Eynde een yder gereeven [*:sic*] en Niemand te Vergeeffs Komen, Maer altoos Souwden Connen geholpen Worden :/ die Gerigts Bancke te Spannen, Parthyen goede Justitie te Laten Wedervaeren, en allerhande acten van Jurisdiction Soo binnen als buyten gericht te Pleegen en te Exerceren, en alles te Doen, t geene eenen goeden en getrouwen Stathouder behoort en Schuldigh is te doen; tot Welcken Eijnde Hij gehouwen Sal Syn aen Ons, ofte onser gecommiteerden handen te Praesteren den Eedt van getrouwigheijt; Ordonnerende Onse Officieren en onderdanen en andere Gesinnende, Voorsz~: Henrick Johan Tuchter in Voegen en Manieren hier voorgemelt voor Stathouder onser Graeffschap Bergh te Erkennen en Respecteren; Want Sulx Onsen genadigen Wille en Meyninge is;

In Waerheys Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh geteeckent, en met Ons Hooghgraefflyck aengeboren Segel becragtigen Laeten Op ons Slott S Heerenbergh Den 18^e April 1735.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

Instructie.

1.

Dat de Commissie als Stathouder niet tot Naerdeel van den Lantdrost Sal Strecken, maer dat deselve alleen maer Plaetse Sal hebben in Cas van de Hoogste Noodt;

2.

en Dat dien volgens, Soo wanneer den Heere Lantdrost een ofte twee uren Van de Stat aff, oft Wel in Syne Functie tot Borgh is, Sulx voor geene Absentie sall worden gereeckent

3.

Dat den Heere Tuchter aenneemt en aenbelooft dese Commissie ten allen tyde en op Verlangen Van Syn Excellentie Wederom affte Staan

Tot Naerkominge Deeses heeft gemelte Heer Tuchter Dese eygenhandigh onderteekent S Heerenbergh Den 18^{en} April 1735.

«was geteekent» / H:J: Tuchter.

[*in de marge naast de tekst van de "Commissie":*]

Dat Ick van bovenstaende Commissie Renuntiere en affstae, Soo als mits desen ben affstaende en Renuntierende, Sulx bekrachtige met mijne eygenhandige onderteekeninghe

Signat~ Padevoort Den 9^e January 1741.

«onderstont» / Concordantiam Cum Originali attestor.

«was geteekent» / H:J: Tuchter.

18-4-1735 **1010** [*folio 302 recto*]:

Eedt van H^r Henr Joh Tughter over voornoemde Commissien

Ick ondergeschreven Henrick Johan Tuchter Sweere by Godt Almaghtigh aen Syn Hoogh graaff~: Excellentie den Heere Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen mijnen genadigsten Heer &c &c &c Holt en Trouw, dat Ick des Selffs Interessen nae mogelyckheyt Sal Soecken, Syne Jurisdiction en Gerechtigheeden Mainteneren en Waernemen en Schaade Keeren; alle Functien van Lant= en Marcken Schrijver, oock van Stathouwer der Graeffschap Bergh in Absentie alleen van den Heere LantDrost op Heeden my genadigh VerLeent, Wel Sal nae Leven en achterVolgen, en Doen alletgeene, waertoe eenen vroomen en getrouwen Lant= en Marcken Schrijver en Stathouwer Verpligt is Soo Waeraghtigh helpe mij Godt Almagtigh.

Oock beloove, dat alle het Schrijven, Copieren en Authentiseren en van alle tgeene Ick Voor Syn Hooghgraefflycke Excellentie in Voorn: Qualiteijten Sal doen, geene Jura Sal Praetenderen; Edogh al wat tot Last van een ander Wort gebragt, Sal Comen tot myn Voordeel:

In teecken Van Waerheyth heb Ick deese geteekent Opt Slott S Heerenbergh Den 18 April 1735.

«Was geteekent» / H: J: Tuchter.

18-4-1735 **1011** [*folio 302 recto en verso*]:

Acte en Renvers door de Heer Tuchter Wegens de Lant: en Marcken Schryvers plaetse gegeven.

Ick ondergeschreven Henrick Johan Tuchter bekenne en belyde Cragt deses, dat Syn Hooghgraeff~: Excellentie den Hoogh gebooren Heer Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen Mynen genadig~ Heer &c &c &c mij Wel een generale Commissie als Lant: en

Marcken Schryver der Graeffschap Bergh op dato deses heeft gegeven, maer dat in Effecte deselve volgens Conventie is eene Pantschap van voornoemden Dienst voor eene Summa van twee duysent vyff hondert guld~ Hollants te possideren Soodanigh, dat Ick die beloove overte geven ente Qwitteren Soo rasch Hooghgedagte Syne Hooghgraeff~: Excellentie den Heere Grave tot den Bergh ofte des Selffs Erffgenamen en Successeuren Sonder Interesse aen mij voornoemde tweeduysent Vyff hondert guldens sullen hebben gerestitueert en voldaan; Sullende Hooghemelte Syne Hooghgraeff~: Excellentie Ongehouden Syn by myn Overlyden /: dat Godt Verhoede /: aen myne Erffgenamen eenen Penninck te Restitueren; maer in Cas Ick en andere Charge van Syn Hoogh graeff~: Excellentie Souwde bekomen, Soo Sal Syn Hooghgraeff~: Excell~: tegens affstandt van het Lant= en MarckenSchryvers Ampt aen my wederom te Rugh tellen twee Duysent gulden, ende In val myne affajres andersints Requireerden om Elders te Vertrecken, en geene Charge bij Syn Hooghgraeff~: Excellentie Souwde bekomen; Soo Sal in deesen Specialen Vall alleen tegens affstandt van voorn: Diensten aen my gerestitueert worden twee duysent Driehondert guld~ Hollants:

tot Naerkominge deses Verbiende myn Persoon en goederen ter Judicature van den Provintialen Hove van GelderLant, en Renuntiere op alle Exceptien en Privilegien, die aen Mij eenigermaete hiertegens Souwden VerLeent Sijn:

In Oirconde der Waerheyth heb Ick dese eygenhandigh geteekent en met myn gewoonlyck Cachet bekrachtigt:

S Heerenbergh Den 18^e April 1735.

«onderstont» / L:S: / H: J: Tuchter.

[*hieronder:*] Mutatis Mutandis Sub eodem Dato Door Syn Hooghgraeff~: Excellentie Diergelycken Renvers en Acte mede aen Heer Tughter gegeven in Forma ut Videndum Fol: 140–

30-4-1735 **1012** [*folio 302 verso*]:

Ordre en Authorisatie opd~ H^r Drost van Gendring~ Everhard Verheull wegens de Onder-scholten aldaer.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Wij ordonneren en autoriseren hiermede onsen Lieven getrouwen Everhard Verheull Drossard en Rigter onser Heerlickeeden Gendringen en Etten, dat op den Naestcomenden Gendringens ordinairen gerigts dagh alle de onderscholten onser Voorn: Heerlickeeden Sal ontbieden; ende de-Selve Sampt, ende een yder int besonder in praesentie van onsen Fiscaall Kalenbrander doen Vernieuwen den Eedt van getrouwigheyt aen ons int beginne hunner bedieningen uijtgeSwooren, Daerby in Specie Wel Serieuselyck voorhouwdende, dat ijder op Hunnen Eedt aen onsen Drossard en Fiscaal aldaer pertinentelyck Sullen hebbente Defereren en optegeven alle Soodane Delicten en breuckhafftige Saacken als in een yders District van tijt tot tijt Komen voor te vallen, en Sulx Soo rasch dusdane Saacken tot hunner Kennisse Sullen Weesen geKomen Sonder eenige ConniVentie, ofte Dissimulatie bij poene van Meijneedigheijt en [*tussengevoegd:* onse] Hoogste Indignatie;

des t Oirconde hebben Wy deese eygenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraefflyck aengebooren Segel doen bekrachtigen Op ons Slott S Heerenbergh den 30^{en} April 1735.

«Onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

30-4-1735 **1013** [*folio 303 recto*]:**Remissie van 20 gls~ voor Herman Goris.**

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

Hebben uijt besondere Consideratie en om Redenen in desen Vermelt aen den Supp^l eens voor all genadigh quijt gegeven de Summa van twintigh guld~ Holl~: Waernaer ons~ Seer Lieven getrouwen Rentm^r F: P: Vander Veecken end'Auditeurs van des Selffs Reeckening~ Sigh Sull~ Reguleren:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 30 April 1735.

«onderstont:» / Frans Wilhelm.

7-5-1735 **1014** [*folio 303 recto*]:**Commissie van onderscholt der Heerlickheit Diedam op Antoni Elverigh.**

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo door het Vertreck en Vrywillige Resignatie van Jan van Zelm, die onderscholten Plaetse onser Heerlickheit Diedam is Komen te Vaceren, en die Selve plaetse met een bequaem Persoon Wederom moet Worden Versien; Soo ist, Dat Wy op het Rapport aen ons gedaan Van de Bequaemheyten en trouwe van Antoni Elverigh denselven tot onderscholtus onser Heerlickheit Diedam genadigh hebben aengesteld:

In Caeteris Videatur Commissio van Jan van Zelm Fol 156. ervintelyk.

Des t Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent en Besegelt, alles Edogh bij Provisie, en tot onse genadige Revocatie Sonder daarvan gehouwen te Zyn oyt de minste Redenen te geven tgeene Wy ons Wel expresse Reserveren en voorbehouden Op ons Slott S Heerenbergh den 7^e Majj 1735.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

10-5-1735 **1015** [*folio 303 recto*]:**Ordre en Volmagt voor de H^r Lantmeter Theod: Bucker om de voor dato bepandete en alnu Ingeloste goederen in Overbetuwe te meten, als mede voor de Pagters, om die goederen Pertinent aente Wijsen.**

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Alsoo Wy hebben gecommitteert en geauthoriseert onsen Seer Lieven Getrouwen Lantmeter [*ruimte*] Bucker, om alle onse verpandete, en nu Ingeloste Bouwhoven en goederen tot Heteren Randwyck en Elst gelegen exacte te meten, Soo ordonneren en Lasten aen alle onse Pagters aldaer, dat alle die Bouwhoven en goederen niet het minste daer van uijtgesondert aen voorñ: onsen Lantmeter opregtelyk en ter goeder trouwe Sullen opgeven en aenwijzen, en yder Pagter op Syn goet een Persoon metgeven om den Kettingh te trecken, oft Baackens te Setten, tgeene onsen Pagter van den RandWycksen Middelwarth Rutt Lippets [*of*: Lippits?] mede sal hebben t'AchterVolgen; en insoo Verre eenige van onse pagters mogten Naerlaetigh Zyn, om die goederen behoorlyk aente Wijsen, en eenige Parceelen vrywilligh quamen te Verswijgen, Soo Sullen deSelve

noijt meer tot onse Pagters Worden geadmitteert en aengenomen, en Wij alle onsen Schaade op soodaenen verswijgenden Pagters Weten te Verhalen, Waernaer Sigh onderdanigh te gedragen hebben:

Signat~: op ons Slott S Heerenbergh den 10 Majj 1735.

«geteeckent» / Frans Wilhelm.

11-5-1735 **1016** [*folio 303 verso*]:**Collatie van de Capellanye van Dixmuden op de Heer Michael Braber Theologant**

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Alsoo door het Overlyden van den Eerweerdigen Franciscus Oswaldus van Aefferden den Kappellanie in de Kercke onser Steede Dixmuden is Komen te Vaceren, Waer van het Regt van Collatie aen ons is Competerende; Soo ist, dat Wij genoegsaem verseekert Zynde Van de Bequaemheyten van Onsen Lieven en getrouwen onderdaan onser Vrij Heerlickheit Boxmeer Michael Braber Theologant In de Godtheijt aen hem Confereren de Voorseyde Capellanye met alle annexe Beneficien Eehere en Emolumenten Soo en gelyck Syne Voorsaeten Het Selve Ontfangen en genooten hebben; Versoekende de Geestelycke Overigheijt hem daertoe te Verleenen behoorlycke Acte van Institutie:

In Waerheyt Oirconde hebben Wy dese onderteekent, en met ons Hooghgraefflijk Segel bevestight:

Op ons Slott S Heerenbergh Den 11^{en} Majj 1735.

«Onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren

16-5-1735 **1017** [*folio 303 verso*]:**Collatie van de Custerie van Ste Anthonis op Jannes Euler Lacquaij**

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Alsoo door het Overlyden van Joas~: Bartholomeus De Both de Custerije onser Vrij Heerlickheit Ste Anthonis tot onse Collatie staande, is Komen te Vaceren, Soo ist dat Wij opt onderdanigst versoeck door onsen Lacquaij Joannes Euler gedaen, en ons Verseekert houdende van Syne Bequaemheyten den Selven genadigst aengesteld en gerecommandeert hebben tot Custos van Ste Anthonis, met expressen Last en Bevell, dat hy den Pastor en Capellaen getrouwelyck in alle Pastorale Diensten Sal adSisteren en Dienen, de Kerckelycke Ornamenten en Mobilien Wel Waernemen, De Altaeren Vercieren, Luyden, en alles Doen Wat dat eenen goeden Custos Verpligt is te doen; Ende Sal daer tegens genieten Soodanige Profijten en Emolumenten als daertoe Van Outz gestaen hebben; Belastende aen onsen Pastor en Capellaen tot Ste Anthonis, onse Officieren en onderDaenen hem voor Custos te [*nogmaals*:] te Erkennen en te doen alle behoorlycke adsistentie;

Gedaan op ons Slott S Heerenbergh Den 16^{en} Majj 1735.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

21-5-1735 **1018** [*folio 304 recto en verso*]:

Volmaght op de Heere Secretaris H:W: Brantsen om by de Provinciale Leenkamer te versoecken approbatie van den gedaenen Verkoop der Heerlickhey Westervoort, dit Leen inhouden van de Heer Stathouder van Leenen Overte geven en te Versoeck~ dat de Heeren van de Magistraet der Stadt Arnhem als Koopereren daermede Wederom mogen worden BeLeendt.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen, Marck Grave tot Bergen op Zoom &c &c &c

en Wij Maria Catharina Gravinne tot den Bergh, geboorne Gravinne Des H:R:R: ErffTruchsesse Gravinne tot Zeijll, VoorSoo Veel Noodigh oft Dienstigh met onsen Hooghgeerde~ EheHeer als Wettigen Momber in deesen geadsisteert.

Doen Kond en Certificeren mits desen, dat Wij ten Overstaen van hiernae benoemde en ondergeschrevene Leenmannen In de beste en bestendigste Forme Leenregtens geconstitueert en Volmagtigh gemaakt hebben Soo ende als doen mits Desen den WelEdelen en Hooghgeleerden Heer H:W: Brantsen Secretaris der Stadt Arnhem, om ter Leenkamere des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen te Compareren, aldaer van den Heere Stathouder der Leenen in Onsen Name te Versoecken Approbatie van Soodanen Verkoop Der Heerlickhey Westervoort Cum ap= en Dependentiis, als Wy aen de WelEdele en Aghtbare Magistraet der Stat Arnhem ten behoeve van gemelte Stadt Op den 14^e Maert deses Jaers hebben gedaan; Dit Leen in Handen van den Heere Stathouder Overte geven; met Versoeck, van daermede Wederom de Heeren Verkooperen te Willen beLeenen; Ende te VerKlaren, dat Wy geen Reght, Actie, ofte Praetensie nogh uyt Cragt van Huwelyxe Voorwaerden, nogh uijt eenigen anderen Hooffde op Voorsz~: Heerlickhey Westervoort met allen den aencleven van Dien meer Syn hebbende ofte Reserverende, maer dat Wy daer Van ons ten eenemaal Onteijgent en Ontgoedet Houwden; Gevende Wy aen den Heere geconstitueerdens mede Last en Maght, om de bedongene Coopspenningen te Ontfangen, en daer van Quitantie te Passeren; en voorts om int generaal alles in deesen te Doen t geene der Saacken Nootdrufft eenigsints Sal Komen te Vereijsschen, ende tot Overdraght deser HeerLickhey Cum Ap: en Dependentiis aen de Heeren Koopereren naer Costume van de Leenkamer noodigh ofte Dienstigh Sal bevonden Worden, en Wy Selfs Praesent Zijnde, Souwden Kunnen ofte mogen Doen, alwaert Schoon, dat tot t'een ofte ander een naeder en Speciaelder Volmaght Vereijst Wierde, die Wij hier voor geInseroert Willen gehouwden hebben: alles met Maght Van Substitutie van een ofte meer, ende onder de gewoonlycke Clausulen Van Ratihabitie, Indemniteit, en Verbant als naer Reghten:

In Waerheyts oirconde hebben Wy dese neffens twee mannen Van Leen Van ons GraeffLyck Huijs Bergh bij gebreck van Leenmannen Des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen eygenhandigh onderteekent, en met ons Hooghgraefflijk aengebooren Segel neffens der Leenmannen Cachetten Doen bevestigen,

Op ons Slott S Heerenbergh Den 21^{en} Majj 1735.

«Onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

L:S: / Maria Catharina Gravinne tot den Bergh Geboorne Gravinne ErffTruchsesse Zu Zeyll

L:S: / O P Hoevel Leenman

L:S: / Abrah: de Both Leenman.

21-5-1735 **1019** [*folio 304 verso*]:

Octroj opt Request Van Anthon Jans Thomasse om ½ Mergen Hoffgoet te mogen Verkoopen en transporteren.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Octroyeren en Permitteren aen den Suppliant, dat tot Voldoeninge Van Syne Schulden den hierinne gemelten ½ Mergen Hoffgoet Sal mogen Verkoopen en transporteren, mits dat in alles achter Volge alle tgeene nae usantie van onse Hoffhoorige Kamer Wordt Vereijst:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh Den 21 Majj 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

10-6-1735 **1020** [*folio 304 verso*]:

Remissie voor ½ Deel van de Breucken aen Syn Excellentie Competerende voor Henrick Huntinck.

Wij Frans Wilhelm &c &c &c

Hebben aen Henrick Huntinck uyt besondere Consideratie geremitteert en quytgegeven ons aendeell Van de Boeten Ingevolge Condemnatoir Decreet van den 9^{en} May LaetstLeeden ter Summa Van Vyffthien gulden Hollants:

Op ons Slott S'Heerenbergh Den 10 Juny 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm.

10-6-1735 **1021** [*folio 305 recto en verso*]:

PagtCedule van 12 Jaeren Van de Steede van Huybert Bodde voor de Heer Rentmeester vander Veecken tegens Erlegginge van 7500 gls~ die bij expiratie Sull~ gerestitueert, oft den paght gecontinueert Worden.

Wij Frans Wilhelm grave &c &c &c

Doen Kond en tuijgen dat onsen Seer Lieven Getrouwen Ferdinand Philip van der Veecken Rentmeester onser Vry Heerlickhey Den Bylandt &c aen ons in goeden Handen Hollantsen Gelde heeft voorgestreckt en uytgeschooten eene Summe van Seven Duysent Vyffhondert guldens geemployeert tot afflegginge vand'oude Schulden van ons Hooghgraeff~: Huys Bergh &c Waer voor in Plaetse van Interesse BoddenSteede met alle ap en dependientien van Dien Sal gebruycken; Renuntierende Wy derhalven Wel expresse vande exceptien Non Numeratae, Nec in Rem Versae Paecuniae; en VerKlaren Vervolgens aen voorñ: onsen Rentmeester van der Veecken en Syne Erven voor de Interessen van Voorsz~: Summe van 7500 gulden onwederroepelyck verpaght te hebben gelyck wy verpaghten mits en in Cragt deses voor den tyt van twalff nae een volgende jaeren beginnende het eerste jaar Prima majj 1700 en Vyff en dartigh voornoemden onsen Hoff Boddensteede genaemt met alle ap: en dependientien van dien in onse Heerlickhey Pannerden Kennelijk gelegen; Soo en gelyck als voorñ: onsen Rentmeester deselve Lange Jaeren in paght gehadt heeft, Sullende de Jaerlyxe Huijre ofte Paght Penningh tegens Voornoemde Interessen gecompenseert, en het eene tegens het andere worden gemortificeert; Sal oock

voornoemden onsen Paghter ofte Syne Erven Selffs nae expiratie van de voorschreve Jaaren niet gehouwdens Zyn desen pagt te Verlaaten, voor en alleer hem ofte Syne Erven de voorgestreckte Summe van Seven Duysent Vyff Hondert gulden naer voorgaende Denuntiatie van een Vierendeel jaars te voeren ten Vollen Sonder eenige de minste Cortinge Sullen Syn gerestitueert, en werckelyck Erlegt; mits Conditie nogtans, dat voornoemden onsen Pagter ofte des Selffs Erven van voorsz-: Goet en Bouwhoff geduerende de pagtjaren, ende Soo Lange de Selve int gebruyck Sal houwdens, daer van alle Reparatiën Ordinaire en extraordinaire Verpondingen, oock alle andere Lants, Ampts, ende Quartiers Lasten geene uytgesondert, die tot Laste des eygenaers en paghters Sullen Connen gestelt worden, alleen en Privative sal hebben te Lasten en te betalen, als mede dat hij sal gedoogen en toestaan, dat eenen Wegh door de Weyde met een Hecken geslooten van het Huijs den Raeyhoff nae den Dyck by de Linie, als mede een Wegh vanden Raeyhoff nae Bodden Steede Worde gemaakt, Welcke Weegen Egter alleen Van ons, ende van den Heer van Raeijhoff Sullen word- gebruikt: Beloovende Wy voor ons, en onse Erven Voornoemden onsen Rentmeester en Syne Erven in Reguarde deses Contracts te Sullen en te Willen Guaranderen, ende denselven tegens een Jegelyck te Sullen Mainteneren Soo in als Buijten Rechten; Verbiendende tot dien Eijnde onse Persoonen en goederen Gereede en Ongereede, waer die gelegen ofte aen te treffen Zijn; Submitterende deselve ter Judicature van alle Heeren Hoven Rigteren en Gerichten; ende in Specie Den Provintialen Hove van Gelderland;

In Waerheijts Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent en met ons Hooghgraeff-: aengeboren Segel doen becragtigen

Op ons Slott S Heerenbergh Den 10 Junij 1700. en Vyffendartigh.

«onderstont»

L: S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

23-5-1735 **1022** [*folio 305 verso*]:

Volmaght op den Secretaris de Both om den Coospenninck van De Heerlickhey Westervoort t ontfangen en des wegen te Qwitteren.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Doen Kond en tuygen dat Wy geauthoriseert en gecommiteert hebben, Doende Sulx Craght ende mits desen onsen Seer Lieven getrouwen Secretaris Abrah: de Both; om van den WelEdelen en Hoogh geleerden Heer H: W: Brantsen Secretaris der Stat Arnhem te ontfangen den Alingen Coospenninck vande Heerlickhey Westervoort met alle Ap: en Dependentiën Van Dien, en daer voor in onsen Name te Qwitteren

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh Den 23^e Majj 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

«Lager stont» / accordeert Met Syn Origineele in Kennisse Van mij

«Was geteeckent» / H:W: Brantsen Secret-:

[*in de marge*:]

Loc: Sigilli in Root Lack

3-6-1735 **1023** [*folio 306 recto*]:

Copia van de Quittantie Door den Secretaris De Both «qq»^a onder het Origineele Coops Contract der Heerlickhey Westervoort gesett.

Bekenne Ick ondergesz-: als daertoe uijt Craght van Speciale Volmagt door Syn Excellentie den Heere Grave van den Bergh &c: &c: &c: de dato den 23 Majj 1735. onder Syn Hant en Segel gepasseert, geauthoriseert, Door de WelEdele en Aghtb: Heeren Van de Magistraet der Stadt Arnhem ingevolge Voorstaende Coops Conditien Voor eerst met ofte wegens eene affgelegde Obligatie aen Gijsbert Muller in de nieuwe ofte Berghsche Weerth gevestigd ad f 3150-:-:

Neffens een Jaer Renthen ad [f] 157-10-:

ten anderen Wegens de Costen van het Versuijm ter oorsake binnen de Ses jaren de Continuatie van die belastinge by den Leenheer niet Was Versogt, bedragende [f] 9-10-:

ten derde voort Royement van gem-Itte belastinge @ [f] 3-3-:

Ten Vierden Wegens den PantPenninck Waer mede het halve Vehr ten behoefte van Wijlen den Heere Arnold van Dans Modo de Heer Glinstra is Verpand, en door de Heeren Kooperen ingehouwdens ad [f] 4560-:-:

ten Vyffde Wegens de Halve Extraordinaire Verponding vand- Nieuw- oft Bergsen weerdte mede ingehouwdens Voor 1734. ad [f] 14-14-:

en Eyndelyck aen Contant gelt op dato deses ontfangen ad [f] 17105-3-:

[*totaal*:] f: 25000-.

Van de belooffde Coospenningen ad Vyffentwintigh Duysent gulden, hiervooren Articul 7. Vermelt, ten vollen betaelt en Voldaan te Syn, daer Voor dient halven namens Myne Hooghgedaghte Heere Principaal mits deesen Quitterende, ende de Heeren Kooperen voor derselver goede betaellinge bedanckende:

Actum Arnhem den 3 Junius 17^c Vyffen dartigh

/: en Was geteeckent: /

Ab: de Both «qq»^a

11-6-1735 **1024** [*folio 306 verso*]:

Ordre aen d- Heer Rentmeester Verheijen Wegens en Over de tiend verpagtinge, en tiend maeltijt tot Boxmeer

Wij Frans Wilhelm Grave &c &c &c

Ordonneren aen Onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Joh: Henrick Verheyen, dat de aenstaende Verpagtinghe van onse tienden onder des Selffs Rentampt gehoorende Op ons Hooghgraeff-: Slott Boxmeer Sal doen, oock aldaer die tiend Maeltijt aen diegeene Soo daertoe Van Outz gehooren geven alle tgeene tot deselve Maeltijt Soo Spys als Dranck en andere Nootsaeckelijckheeden door onsen Inspector Henrick Harretz te Laten besorgen; aen denSelven opgeven en Specificeren, Wat en hoe Veel tot deese Maeltijt Noodigh is; den Welcken oock Sall Besorgen, dat de Poorten van ons Slott geslooten Worden gehouwdens, en Niemand, als die daerbij gehooren en om te paghten DaerKomen, booven te Laeten; om daer door alle Confusie en onor-

dentlyckheeden te beletten, en onsen Meesten Nutte en Profyt, als Mede het genoeg van die daerby gehoorige Worde besorgt en Waergenomen, alsoo Sulx onsen genedigen Wille en Meijninghe is:

Signatum op ons Slott S Heeren Bergh Den 11 Junij 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

11-6-1735 **1025** [*folio 306 verso en 307 recto*]:

Commissie op de Heere Drossardt de Raet om de petitie wegens Onse Regeeringe en Huwelyck vand~ Regenten Van Sambeeck en Sambeecksen [tussengevoegd: hoeck] Voor de Helffte te Innen, in dier voegen, als aen Syn Hoogheyd den Heere Prince van Orange in dien Vall gegeven is.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Wy uijt eenige Consideratie Wel hebben uytgesteld van onse Lieve getrouwe onderdanen Van onse Heerlickheyd Sambeeck en Sambeecksen Hoeck eene Petitie te doen wegens het aentreden Van onse Regeeringe en Houwelyck, die ordinaris, aen den Heere van Sambeeck in die gevallen gegeven Sijn; Edogh vernomen hebbende, Dat Syn Hoogheyd den DoorLughtigsten Heere Prince van Orange als Heere van den Lande van Cuijck, vant geheele Lant van Cuijck en van Sambeeck ter oorsake Van Syn Huldiginghe en aengaen van Syn Houwelyck met de Koninglycke Princesse Van Engelant een Petitie heeft gedaen, en geobtimeert, Waerinne die Van Sambeeck met Sambeecksen Hoeck alleenlyck voor een Halffscheyt naer Proportie van de andere Dorpen vanden Lande van Cuijck heeft gecontribueert, omdat Volgens oude Gerechtigheyt en geWoontens de Resterende Halffscheyt aen ons als mede Heer van Sambeeck Was Competerende; Soo ist dat Wy Committeren en belasten aen onsen Seer Lieven getrouwen den WelEdel~ en Hooghgeleerden W: de Raet Drossard onser Vrij Heerlickheyd Boxmeer Sambeeck en Sambeecksen Hoeck, om uyt onsen Name by de Regenten van Sambeeck en Sambeecksen Hoeck Voornoemt alle Instantien te doen, op dat bovengemelte Resterende Halffscheijt aen ons in Qualiteyt als mede Heer Van Sambeeck en Sambeecksen Hoeck in Termynen als aen Voorñ: Syne Hoogheyd Versproocken hebben, Worde Voldaan, Hem Belovende daer over te Guaranderen:

Aldus gedaan Op ons Slott S Heerenbergh den 11 Junij 1735.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh [H, *veranderd in:*] En HohenZollern.

4-7-1735 **1026** [*folio 307 recto*]:

Ordre aend~ Heer Drossard de Raet om een gevangeñ aend~ Heer Torsinck Scholtus en Stathouder vand~ Stat Grave te extrader~ en te Laten uijtvolgen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo onsen Seer Lieven getrouwen den WelEdelen en Hooghgeleerden Wilhelm de Raet Drossard onser Vrij Heerlickheyd Boxmeer aen [*sic*] onderdaniglyck heeft voorgedragen, hoe dat den WelEdelen en gestrengen Heer Thorsinck Scholtus en Stathouder van de Stadt Grave en Lande van Cuijck had versoght, dat Seeckeren Gerardus Geritse geboortigh van Heeswyck onder Kuijck op

ons Slott Boxmeer gevangen, om dat onder Groeningen Resort onder Vierlings beeck eenigh goet hadde gestoolen, aen Syn WelEd: Soude extraderen; Soo ist dat Wy alhoewel ongehouwden, en alleen tot onderhouwdinge van Vrient Naebuerlycke Correspondentie hiermede ordonneren en beveelen aen Voorñ: onsen Drossard de Raet, dat den gevangenen Gerardus Gerritse aen Voornoemd~ Heere Stathouder Sal extraderen en ter Handen Stellen tegens een Renversale Verklaringe Waerbij voorñ: Heere Stathouder Verklaert dat de extraditie geschiet is alleen uyt eene Naebuerlycke BeLeefftheyt Buyten Verpligtinge, ende alsoo Sonder hierdoor Praejuditie te doen aen Onse Hooge Crimineele Jurisdictie; uyt deselve Redeñ Rmitteren Wy mede de Costen Over de Crimineele apprehensie en detentie Reets veroorzaakt, Vertrouwen hebbende dat in diergelycke Occasie ons diergelyx Sal Wedervaeren:

In teecken der Waerheyd hebben Wy dese onderteeckent en besegelt op den Huyse Raeyhoff tot Pannerden den 4. July 1735.

«onderstont.» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

29-7-1735 **1027** [*folio 307 verso*]:

Octroij opt Req^{te} van Doctor Swaan als Volm^r van den Hooghgebooren Heere Grave Van Welderen en des Selffs Ehegemaalinne, om des Selffs Coorntienden Voor 35/M gls~ aen Benedictus Levi Gomperts in Subsidium te mogen verbienden

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Octroijeren en Permitteren aen den Suppliant «qq»^a, De hierinne gemelte Coorn tienden voor die Genegotieerde 35000 gulden en aen onse Boxmeerse Leenkamer Leenroerigh in Subsidium te mogen Verbienden In Voegen by Requeste VerSoght, mits dat alles Praesteren Sall t geene nae Usantie van onse Boxmeersche Leenkamer Wort Vereyscht; Ons, ende een yder Sijn Goet Recht Voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 29 Julij 1735.

«onderstont.» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

3-8-1735 **1028** [*folio 307 verso*]:

Octroij opt Req^{te} van Pet: Ant: Peelen om het Hepegath Synde FideiCommis tot Syn Alimentatie Met 200 gls te mogen beswaeren en daer voor verbienden.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Geconsideert [*:sic*] de Redenen in desen Req^{te} vermeldt, hebben in deesen Specialen Vall tot noodige alimentatie van den Suppliant aen den Selven, genadighst gepermitteert en geconsenteert, dat den Camp int Heppe Gath gelegen met twee hondert gls~ Hollants Sal mogen beswaeren, en den Selven daer voor Verbienden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 3 Augusti 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

19-8-1735 **1029** [*folio 307 verso*]:

Octroij voor Herman en Jan van SteenVelt om op Mommers Camp onder maes Bommel gelegen te mogen Procederen en moderatie in en wegens de LeenJura.

Wy Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Ordonneren aen onsen Seer Lieven Getrouw~ Wilhelm de Raet Stathouder van Leenen onser Vrij Heerlickheit Boxmeer, dat uyt besondere Consideratie Van de geringheijt van het Leen hierinne Vermelt voor het Heeren geWaet Voor deese Reijse alleen Sal Laten betalen en ontfangen

de Summa van als Voort HeerengeWaeth f 6-0-0

voor d~ Heer Stathouder en Leengriffier [f] 6-0-0

voor manñ van Leen [f] 1-4-0

voor den LeenViender [f] 0-12-0

voor Segel en Brieff [f] 2-4-0

[*totaal:*] [f] 16-0-0

Octroyeren en Permitteren mede aende Supp^{ten} dat bij Inleydinge ofte andersints Voor het Gerigte Van Maes Bommel op het voornoemde Leen Sullen mogen procederen Edogh alles Sonder Consequentie, Ons, ende een yders goet Regt voorbehouden:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh den 19 Augusti 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

19-8-1735 **1030** [*folio 308 recto*]:

Volmaght op d~ H^f Lants^r Philippus Hengst Om den Geerffden dagh tot Pannerden te Respitieren.

Wy Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

Doen Kond en tuygen dat Wy hebben gecommiteert en bevolmagtigt Sulx doende Cragt en mits desen Onsen Seer Lieven getrouw~ Philippus Hengst Lantschryver onser Vry Heerlickheit Boxmeer omme van onsent Wegen en in onsen Name te Respitieren den Geerffden dagh in onse Vry-Heerlickheit den Bylant Pannerden Millingen, de Propositionen t aenhooren en met de Samentlycke Heeren Geerffdens Voorte Nemen en te beraemen alle tgeene ten meesten Profijte en Voordeel van onse voornoemde Heerlyckheeden Sullen beVienden en Ordeelen te behooren; Beloovende voorgoet Bundigh en van Waerde te Houwden alle tgeene by onsen Voornoemden gecommiteerden Sal worden gedaan en hem in alles te Indemniseren:

In Waerheys Oirconde hebben Wy deese eygenhandigh geteekent, en met ons aengebooren Hooghgraefflyck Segel becragticht:

Op ons Slott S Heerenbergh den 19 Augusti 1735.

«onderstont»

L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

31-8-1735 **1031** [*folio 308 recto*]:

Noghmaelige ordre aen d~ Drost [van, veranderd in:] En Scholtus van Gendringen over het Maacken en Repareren der Weegen.

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren &c &c &c

Alsoo ons Dagelyx Diversche Klaghten VoorKomen dat de gemeene Weegen onder onse Heerlickeeden Gendringen en Etten niet tegenstaende onse Successive ordres niet en worden gerepareert en door dese Naelaatigheyt Komt te gebeuren, dat de Weegen ten Eenemael Impracticabel Syn, en niet als met het uytterste gevaer connen worden gepasseert Streekende tot Mercelyck naedeel Van het gemeen; Soo Lasten en beVeelen Wy hiermede Nogmaels en voor het allerLaetste aen onsen Lieven Getrouwen Everhard Verheull Drossard onser Heerlickeeden Gendringen en Etten, als mede aen onsen Scholtus Spaen Sampt en Verre [*sic*] een yder is aengaende, dat by dit bequame Saysoen ten aller eersten Sullen Ordre Stellen, dat de gemeene Weegen alomme binnen Onse Heerlickeeden Gendringen en Etten behooryck Worden gerepareert, en Bruyckbaer gemaakt, Dat ten dien eynde der Kerspels Ingesetenen nae ouder gewoonte Sullen hebben op te Booden, tegens de gebreckhafftige ofte QuaetWillige Doen procederen nae Reghten, ons van Hunne Verrichtingen Rapport doende; Wy Sullen in Cas van Verdere onverhoopte Naelaatigheyt Soodane Mesures Weeten te Nemen als Wy Sullen oordeelen te behooren

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 31 Aug~: 1735.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

31-8-1735 **1032** [*folio 308 verso*]:

Ordre aen den Heer Fiscus Wil: Kalenbrander over het affhouwen Verhacken en Schenden der Boomen tot Gendring~

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ons Voorgekomen Zynde, dat eenige quaet aerdige Menschen Sigh hebben onderstaen Verscheyde Eycke Willigen Staende op den Soogenaemden Graven Dijck voor Gendringen in den Lenten deses Jaers Seer Malitieuselijck te Schenden te Verhacken ende te bederven; als mede Ons gerapporteert Zynde, dat diergelycke quaetaerdige Boomen Schenders een meenichte van Jonghe opgaende Heijsters Staende in de Allée ofte op den Grondt tot den Huyse Swanenborgh gehoorende; op een Seer Verfoeyelycke Wyse Verhackt en bedorven hebben; Soo Lasten en beveelen Wy aen onsen Lieven getrouwen W: Kalenbrander Advocaet Fiscaall onser Heerlickeeden Gendringen en Etten hier op met alle Vigilantie en Secretesse Soo veel mogelyck te Inquireren, ende Ons, ofte onse Raaden op Syn Eedt en Plicht te Rapporteren tgeene hy in Opsighten Van Beyde Feijten by Informatie OntWaer is geworden, om als dan verders te Ordonneren, gelyck Wy tot Dienst van de Justitie Sullen Oordeelen:

Signatum op ons Slott S Heerenbergh Den 31 Augusti 1735.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

9-9-1735 **1033** [*folio 308 verso en 309 recto*]:

Ordre aen alle OnderScholtussen van Gendringen en Etten Wegens het Repareren van de Voorster Straete en om aen eenige onwillige [d, veranderd in:] Copie deses overtegeven, en daer van Relaaas te doen.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Ons voorgekomen Zynde, dat eenige Ingesetenen onser Heerlickheeden Gendringen en Etten onder den Naem van Rott: en Buijrmeeesteren Sigh onderstaen te VerWeijgeren Publicque Diensten tot het Repareren van de Voorster Straete by haer Verschult, Selffs Soo Verre, dat goet gevonden hebben Deese haere Incumberende Dienstpligtigheijt voor den Hove Provintiael Van Gelderlant op Futile Praetexten te Contesteren, Waer door aen Leydinge is gegeven, Dat de Werckelycke Reparatie tot noch toe niet en is Voorgenoomen, Gelyck het te Vreesen Staet, dat bij Manckement van Finale S'Hoves Resolutie het tegen Woordige bequame Saijsoen Verder Sonder Werckelijcke Reparatie Sal Verloopen, ende aldus gebeuren, dat by den Aen naederenden Winter de Voorster Straete Sal Wesen Impracticabel tot merckelycke Schade vant Gemeen; Om Waerinne Soo veel Mogelijck te Voorsien Soo Lasten en ordonneren Wy hiermede Jan de Mutter, Jan Kramp, en alle onderscholtussen onser Heerlickheeden Gendringen en Etten een ijder in Haer District, om Sigh met Kennisse van onsen Drossard en Officier aldaer te Vervoegen by Henrick Lensinck tot Mechelen, Jan Bloemer tot Etten, Henrick Schutt tot Varsseler, Gerrit Aelders tot Ouhr, Jacobus Bucker tot Wieken Frederick Arentse Op de Melt, en Derck SWeeckhorst in Voorst, ende de Selve Sampt en voor Soo Verre een yder Sigh heeft onderstaen de Dienstpligtigheijt Voor den Hove van Gelderlant tot naedeel vant gemeen te Contesteren Van Gerigts Weegen Met OverLeveringe van Copie deses Serieuselyck aente Duijden;

Dat Wy geresolveert hebben die Voorster Straete op de Vuijlste en Diepste Plaetsen eeniger maete te doen Repareren alleen om den Schade Vant gemeen by het aenstaende Winter Saijsoen aff te Wehren;

Dat Wy ons uydruckelyck Reserveren de Costen van dese Reparatie de Welcke Wy gedencken te Repeteren Van Soodane quaetWilligen, die door haere Wederreghtelycke Oppositie daer toe hebben aenLeydinge gegeven;

Protesterende wel Specialyk, dat Wy hierdoor in het toecomstige ons direct noch Indirect tot eenige Reparatie der Voorster Straete Sonder der Ingesetenen adsistentie gedencken te Chargeren;

Ter Contrarie dat Wy om de Selve tot haere Verschulde Dienstpligtigheijt Verders te Obligeren Soodane Mesures Sullen Nemen als Wy te Rade Sullen worden; en Sullen voornoemde onderscholtussen van Hunne Verrichtinge in Spatio deses Relateren:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh Den 9^{en} September 1735.

«onderstont.»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

3-9-1735 **1034** [*folio 309 recto*]:

Affsচেয়ত voor Christian Palm.

Wy Frans Wilhelm &c &c &c

Doen Kond en tuijgen hiermede in Cragt deses, dat thoonder van deesen Christian Palm by ons den tyt van twee jaren als Musicant en Lacquaij in Dienst is geweest, dat denselven Sigh in Desen Dienst Wel heeft gedragen, ende in Syne Konste Wel geperfectioneert;

In teecken der Waerheijt hebben Wy dese eygenhandigh onderteeckent, en met ons Hooghgraefflyck aengebooren Segel Doen becragtigen:

Sighnt -: op ons Slott S Heerenbergh Den 3^e Septemb~ 1735.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

12-9-1735 **1035** [*follo 309 verso*]:

Remissie voor Jan Geerligs van achterstendigen Paght

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh &c &c &c

Geven hiermede te Kennen aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester Van der Veecken; Dat Wij uijt Besondere Gratie aen Jan Geerligs Bouwman op onsen Bouwhoff Speeten Hoff genoemt op den Ossenwardt onder het Kerspel Herwen gelegen genadigh hebben gecommitteert en Quijtgeslagen, gelyck Wij Remitteren en quytgeven in Craght en mits Desen alle achterstendige Paghten, die den Selven Jan Geerligs aen ons Wegens den Paght van Voornoemden Speeten Hoff Schuldigh was; Soodanigh, dat Voornoemden Bouwman Jan Geerligs van den Selven Hoff niets van al den Verschulden Achterstand Sal behoeven te betalen, maer dat Sal Konnen Volstaan, mits betaelden de op Aenstaende Martini oft Kersmisse deses Jaers den geaccordeerden Paght van deesen Loopenden Jaere 1700 en Vyff en dartigh, Waer naer Voorñ: onsen Rentmeester Inden Bylant, ende d'Auditeurs van des Selffs Reeckeningen Sigh onderdanigh Sullen hebben te Reguleren:

Signatum Op ons Slott S Heerenbergh Den 12 Septemb~: 1735.

«onderstont» / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

1-10-1735 **1036** [*folio 309 verso en 310 recto*]:

Missive aen de Koninglycke Pruyssische Regeeringhe tot Cleve over het Repareren der Voorster Straete

Welgebooren Hoogh, en WelEdele Hooghgeleerde Voorsienige Wyse Heeren Besondere Goede Vrienden &c

Wy hebben Sedert onse Laetste Missive, die Wy d'Eere gehadt hebben aen U Welgeb~: Hoogh en WelEdele aaf te Senden, niet naergelaten met alle Mogelyckheijt te Pousseren het Reparations Werck der Voorster Straete, gelyck Wy ons ten dien eynde aen den Hove Provintiael van Gelderlant hebben geadresseert, en daer van in Name van de Hooge S'Lants Overigheijt het Hoogstnoodige Redres Versoght; Dogh de Quaetwilligheijt van de Gendringse en Ettense Ingesetenen, die dit Heylsame Werck Soo Veele Jaeren heeft opgehouden, Continueert alnogh, en het Hoff Provintiael van Gelderlant hoe wel Instantelyck Daertoe Versoght, heeft voor alnogh niet Finael in

deese gedisponeert; t Welck ons heeft bewoogen deese affayre op den naasten Lantdagh, die binnen de Stadt Zutphen den 12^{en} deeses Maents en volgende dagen Staet gehouwden te Worden, Directelyck aen de Staaten deeser Provintie te Vertoonen, in Hope Levende, dat Haer Edele Mogende het Interesse van het Publicq betragtende, Deese Soo veele jaeren opgehouden Reparatie eyndelyck door eene Cordate Resolutie Voortganck Sullen doen gewinnen; en Stellen in Consideratie oft UWelgeb-: Hoogh en WelEdele niet Souwden gelieven goet te Vienden deese Affajre by een Missive In Name Van Syne Koninglijcke Majesteijt in Pruijssen by de Staaten Vergaederinge op het Naedruckelyxte te Recommanderen, om alsoo ondersteunt Zynde met Syn Koninglycke Majesteijts allerHoogste gesagh en Authoriteyt te Meer te Facilliteren een Werck, Waerbij Soo Wel het gemeen als yder in het besonder is geinteresseert; Wij Stellen dit aen U Welgebooren Hoogh: en WelEdele HooghWyse Directie en naer deselve in godes genadige Protectie bevoolen te hebben, teekenen ons met een Singulier Respect

UWelgebooren Hoogh en WelEdele Hooghgeleerde Voorsienige Wyse Heeren besondere Goede Vrienden

VrientWilligen

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren

Op ons Slott S Heerenbergh den eersten October 1735.

[*in de marge*.:] Titulus ut Supra in Principio

«Superscriptie»

De Welgebooren: Hoogh en WelEdele Voorsienige Wyse Heeren S'Koninglycke Pruijssische tot der Cleeffs en Marcksen Landen Regeeringhe, Wel Verordente Praesident, Cantzler, Vice Praesident Vice Cantzler, en geheyme Raaden &c &c &c tot Cleve.

5-10-1735 **1037** [*folio 310 recto*]:

Ordre aen den Jager Oswalt Vinck Wegens het jagen in den Nieuwe Waerande en Haetendonck.

Wy Frans Wilhelm grave &c &c &c

Ordonneren hiermede aen Oswaldt Vinck onsen Jager binnen de Vrij Heerlickheyd Boxmeer en aengrensende Districten, dat met alle Vigilantie sal agh geven, dat nie mant Wie het oock Weesen mogte Sal Jaagen op ofte omtrent de soo genoemde Warande genaemt den Nieuwen Haetendonck ons toebehoorende en onder Sambeeck gelegen, en Waer op ons de privative jaght is Competerende; dat In val Imant op die Waerande Jagende mogt atraperen, dusdanen als een Violateur van Onse privative jagt, de jagt honden dootschieten, en soo noodigh met assistentie van verdere Manschap het jagt gereetschap Sal affnemen Sonder eenige Conniventie

Signat-: op ons Slott S Heerenbergh den 5^e October 1735.

«onderstont»

Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

26-10-1735 **1038** [*folio 310 verso en 311 recto*]:

Commissie op den Persoon van Jan Hettersche als Scholtus tot Zeddam.

Wy Frans Wilhelm grave [*sic*]

Doen Kondt en tuijgen Alsoo door het OverLyden van Stephanus van Aelst Laetst geweseñ Scholtus tot Zeddam, die Scholtus plaetse aldaer is Komen te vaceren, en Wy geïnformeert en Verseeckert Zynde van de Bequaemheyd van Joannes Hertersche, [*sic*] Wy hem tot Scholtus van Zeddam [*tussengevoegd*: wederom] genadigh hebben gecommiteert en aengesteld Sulx doende in Cragt en mits deesen met Volkomen Last en maght Sulcken Dienst Vlytigh Waerte Nemen ente bedienen; onsen tydLycken Lant Drossard en Stathouder onser Graeffschap Bergh in alle t geene hy van onsent weegen ofte Ampts Halven hem beveelen Sullen, aenstonts te Pareren, Onse Hoogheyd Reght en gerechtigheyd naer Syn uyterste Vermogen helpen VoorStaen en Defenderen; Onse Diensten Vlytigh Waernemen, In het Boeden Onser Onderdaenen Sonder eenige Dissimulatie ofte Conniventie gelyckheyd Houwden, daer van goede en opreghte Aenteeckeninge te Maaken, ten Eynde den ongehoorsamen en uytblyvenden Volgens out gebruyck gestrafft, ende den Goet Willigen voorgestaen, en niemant VerKordt Magh Worden; Alle gerichtelycke Saaken Vlytigh en getrouwelyk Soo Veel Syn Ampt aengaet, Waerte Nemen; Alle Insinuatien, Citatien, Peijndingen, Executien, en Sonsten allerhande gerichtelycke Acten exploicteren, en daer van Schrifftelycke Relatie Doen Nae Behooren; voorts alle delinquanten Op Ontfangene Ordre met hulpe en adsistentie van de onderscholten en onse onderdanen Soo noodigh vervolgen, te doen Apprehenderen, en op ons Graefflyck Slott S Heerenbergh Inhaffteren te Laten: alle Breuckhafftige persoonen, Soo Wel onsen advocaet Fiscaall, als onsen LantDrossard en Stathouder alle drie maenden Praecise-lyck ofte soo dicwils Sulx noodigh bevonden, ofte hem moghte geordonneert Worden, Schrifftelyck over te geven, en altyt trouw te Zijn; Onsen Schade en Naedeel te Wehren, en het Nutte te bevorderen; vorders onsen tydlycken Lantrentmeester In het Innen en Op Beuren Van onse Domaynen des Versoght Wordende, te adsisteren; ende Wyders te Doen alletgeene, wat eenen goeden en getrouwen Scholtus Ampts en Pligts Weegen Schuldigh en gehouwden is te doen; Waertegens hij hebben en genieten Sal alsulcke Reghten Profyten en Emolumenten, als Van outz daer toestaen en tot dato nogh Sijne Voorsaeten Rightigh genooten hebben; ende om Wel en getrouwelyk deesen Scholtus Dienst t'administreren, Sal hy gehouwden Zyn aen ons ofte onser gecommiteerden Handen te Praesteren den Behoorlycken Eedt van Getrouwigheyd; ordonnerende daer Omme Onsen tydlycken Lantdrost en Stathouder onser Graeffschap Bergh, en Voorts onse Overige Bedienden, onder Bedienden en gemeene Onderdanen, en andere Soo dit eenigsints aangaan Moghte Versoekende, Gemelten Joannes Hettersche voor onsen Scholtus van Zeddam Voornoemt Respective te Erkennen ente houwden, en hem int bedienen van Syn Officie en Dienst alle Hulpe en assistentie te bethoonen Want Sulx onsen genadigen Wille en Meyninghe is;

In Waerheyt Oirconde hebben Wy deese eygenhandigh onderteeckent, en met onsen Hoogh-graefflycken aengebooren Segel doen becraghtigen Op den Huyse Raeyhoff in onse Vrij Heerlickheyd Pannerden Den 26 October 1735.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZolleren.

15-2-1731 (!) **1039** [*folio 311 recto en verso*]:

Bekenne Ick ondergesz-: Jan Hetterscheyt, dat Syn Excellentie den Hooghgebooren Heer Frans Wilhelm Grave tot den Bergh Hohen Zollern Sigmaringen &c &c &c My op Heeden heeft gebenifi- ceert met een Acte van Expectance van het Scholtamt van Zeddam door N: van Aelst aldaer

tegenwoordigh noch bekleedt wordende, Waertegens Ick op Heeden aen Syn Excellenties Ordre oft Last hebbende in Promptis hebbe Erlegt een Summe van twee Honderd Guld~ Hollants, Beloovende Verders in Cas Ick dien Scholtus Sal Komen te OverLeven, als dan voor de aenveeringhe dier Charge, integens Ontfanck van belooffde Acte aen Hooghgedagte Syne Excellentie ofte ordre hebbende te Sullen betaelen noch eene Summe van Driehondert en Vyffthigh guld~, In Welcken Laetsten exterende Cas Ick Verclare, dat oft Schoon Meer Hooghgedagte Syne Ex^{lie} &c &c My als dan wel Sal hebben gegeven eene Positive Acte van desen Scholtus Dienst, Dat Egter deSelve volgens Conventie niet anders Sal Syn als tot Pantschap van dien dienst voor die alinge Summen te Possideren Soodanigh, dat Ick Beloove Voorñ: Dienst te Quitteren, als Syn Excellentie Sal gelieven goet te Vienden deselve Alinge Summe van Vyff Honderd en Vyffthigh gulden Hollants Sonder Interesse aen my te Restituieren, Sullende Syn Excellentie in Vall Ick Voor den Scholtus quame te Overlyden geensints aen mijne Erven de uytgeschotene Summe van Twee hondert gulden behoeven te Restituieren; oock niet in Vall Ick De Charge Sal aenVeert hebben, en daer nae quame AfflyVigh te Worden, aen deselve Erven tot de minste Restitutie van die Somme en van de Overige 350 gulden gehouwen ofte Verpligt Syn

In teecken der Waerheyte heb Ick deese geteekent S Heerenbergh Den 15 Februarij 1731.

«onderstont» / Jan Hettersche.

3-11-1735 **1040** [*folio 311 verso en 312 recto*]:

Obligatie van 3000 gls~ ten Profyte vand~ Heer Hermannus Muijs Verwalter Lantsf: van Veluwen

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen Marck grave tot Bergen op Zoom Grave tot Walhain Boxmeer en Champlite &c &c &c

En Wij Catharina Gravinne tot den Bergh Geboorne Gravinne des H:R: Reichs Erff Truchsesse Gravinne tot Zeijll, Vrouwe der Voornoemde Plaetsen, Voor soo Veel noodigh oft Dienstigh met onsen Hooghgeeerden Ehe Heer als Wettigen Momboir in desen geassisteert.

Doen Kond en bekennen Hiermede Wel en Deugdelyk Schuldigh te Zijn aende H^r Hermannus Muijs Verwalter LantSchryver Van Veluwen en Synen Erven de Summe van 3000 Caroli guldens ad twintigh Stuyvers Hollants gelt Herkommende van Deugdelyck VerStreckte Penningen; Welcke Capitaale Summe van Drie Duysent Caroli guldens Hollants Wy belooven jaerlyx ende alle jaer te Ver-Interessen tegens Vier per Cent, dogh binnen Vier maenden nae den Verschynsdagh promptelyck betaelt wordende te Volstaen met Vierdehalff PerCent, Waer van het eerste Jaer Verschenen Sal Syn Op den 8 Junij 1736. en Sal alsoo Continueren van jaer tot jaer, tot de [*tussengevoegd: Effective*] «Respective» Restitutie en affloes des Capitaals toe de Welcke Telleken Verschynsdage Sal mogen en oock Sal moeten geschieden, Wanneer het Voorsz~: Capitaal van d'Een oft andre Zyde een Vierendeel jaers te bevoorens Sal opgecondight Syn; tot Securiteijt van Welck Capitaal en daer op te Loopene Renthen Wy verbienden onse Personen en goederen, Specialyk een allodiael Erff en goet tot Raeffeler met het Assenslagh onder de Heerlickheyte Etten gelegen tegenwoordigh in Pagt gebruyckt by Wijntjen Kniest Jaerlyx voor 128 Dalers boven de Verpondinge Rantsoen en Feytgelt; Ordonnerende aen onsen Seer Lieven getrouwen Rentmeester In den Bylandt F: P: Van der Veecken, om die jaerlijxe Interessen aen voorñ: H^r Hermannus Muijs, ofte Syne Erffgenamen te betalen Sonder Vernere oft naedere Ordonnantie; Onse voorsz~: Personen en Goederen Submitterende de Judicature van alle Heeren Hoven Rigteren en Gerigten Specialyk

den WelEdelen Hove Provinciael van Gelderlandt Met Renuntiatie van alle exceptien Beneficien en Privilegien deser eenigsints Contrarierende; en Specialyk de Exceptie van Ongetelden Gelde:

In Waerheyt Oirconde hebben Wy dese eygenhandigh onderteekent en met Ons Hoogh graefflyk aengeboren Segels becragtight:

Op ons Slott Boxmeer den 3^{en} Novemb: 1735.

«onderstont» / L S / Frans Wilhelm grave tot den Bergh en HohenZollern.

L:S: / Maria Catharina Gravinne tot den Bergh, geboorne Gravinne Truchsesse Zu Zeijll:

[*in de marge (in een ander handschrift):*]

Dese 3000 glns~ zijn geëmployeert tot afflegginge van de Pandschap aan de Erffgenamen Van Borgermr~ Jacob Leeuwens Memorie

[*daaronder (wederom in een ander handschrift):*]

1760 den 7 Martij uytt hett Rendampt van Genderingen affgelost vide Rekening 1758 fol 77 vso

7-11-1735 **1041** [*folio 312 recto en verso*]:

Commissie als Holtrigter op d~ Persoon vand~ Bergh greeff Derck Scheers.

Wij Frans Wilhelm grave tot den Bergh &c &c &c

Alsoo Wy voor eenigen tyt onsen Seer Lieven getrouwen Raet en Lantdirector de Heer van Raeyhoff hadd~ begifftigt met de Holtrigters Plaetse van onse Bergse Bosschen, en gemelten onsen Raet daer van nu Comt VrijWilligh te Desisteren en aff te Sien; ende Versoght, dat den Borghgreeff Derck Scheers daermede qq~: Wierde begifftigt; Soo ist dat Wy van de getrouwigheijt en Vigilantie van onsen Borghgraeff Theodorus Scheers verseekert Zynde, denselven onsen Borghgraeff genadigst hebben aengesteld, gelyck Wy doen Craght deeses tot Holtrigter van alle onse Bergse Bosschen met alle Soodane Emolumenten en Profyten als Syn voorsaten en antecessores geprofiteert en genooten hebben; Beveelende en ordonnerende aen alle die mogte aengaan, Voorñ: Derck Scheers voor Holtrigter te Erkennen ente Halden, Alles by Provisie ende tot onse genadige Revocatie:

aldus gepasseert, ende in teecken der Waerheyte hebben Wy deese onderteekent, ende met Ons Hooghgraeff~: Aengeborenen Segel doen becragtigen:

Op Ons Slott tot Boxmeer den Sevenden November 1735.

«onderstont» / L:S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZollern.

10-11-1735 **1042** [*folio 312 verso*]:

Den 10 Novemb~: onder de Hooge Hant en Segell Volmaght gedepescheert in Forma Consueta Op d~ Heere Raet Hoewel, om in Name Van Syn Hooghgraeff~: Excellentie opd~ aenstaenden Geerffdendagh te Erschynen, en het Nutte en Voordeel van Hoogstgedagte Syne Excellentie aldaer nae Mogelyckheyte te Bevorderen &c &c &c

10-11-1735 **1043** [*folio 312 verso*]:

Den 10 Novemb~: onder de Hooge Hant en Segel van Syn Hooghgraeff~ Excellentie &c &c &c de Magistraet der Stat S Heerenbergh Verandert, en Syn uyt de Nominatie geeligeert Met Martini 1735. beginnende en Op Martini 1700. en Ses en dartigh expirerende tot Rigter Johan Van Huet, tot Borgermeester de Heere Pet: Cristian Van Marle Lantdrost en Stathouder van Leenen der Graeffschap Bergh &c en tot Schepenen Rudolph Arentze, Reynier Fedderink, en Abel Abelen.

17-8-1735 **1044** [*folio 312 verso*]:**Octroij voor de Heer en Mevrouw Looijen Om de Cooren Paghten Te Vercoopen**

Wij Frans Wilhelm Graave tot den Bergh en Hoogen Zollren

Octroijeeren ende Consenteeen gg^{dst} aan de Suppl^{ten} deeses, dat Sij tot betalinge van de Crediteuren hun CoornPaghten en Thijns Hoenderen aan onse LeenCamer Leenroerigh Moogen Vercoopen Mits dat alles gedaan worden, het geene na Usantie van ons Leen Camer Verreijst [*:sic*] Wordt te doen, ons en IJder een Sijn Goet Reght voorbehouden.

Actum op ons Slot Boxmeer den 17 Aug~: 1736

«Was geteekent» / Frans Wilhem [*:sic*]

14-3-1735 **1045** [*folio 313 recto t/m 314 recto (het tweede blad met dit nummer)*]:**Coop Zedule Van de Heerlickheyt Westervoort met allen aen Kleven van Dien gesloten Den 14^{en} Maert A° 1735.**

Op Huyden dato ondergeschreven is tusschen de WelEdele en Aghtbaere Heeren Van de Magistraet der Stat Arnhem ter Eenre, en Mr Willem Reynier Brantsen Raet van Syn Hooghgraeff~: Excellentie Frans Wilhelm Grave van den Bergh &c: &c: &c: Specialyck ingevolge Volmaght van den 7^{en} deeser Maent Maert hiertoe gequalificeert ter andere Zijde ingegaan het naervolgende Contract van Koop en Verkoop Over de Heerlickheyt Westervoort Cum ap en Dependentiis in Voegen hierna beschreven.

1.

Dat den tweeden Heer Contrahent in Syne Qualiteyt aen de Magistraet der Stat Arnhem ten behoevende van de Selve Stat is verkoopende, gelyck de eerste Heeren Contrahenten In Koop Syn aen nemende de Heerlickheyt en Jurisdicte met alle des Selffs gevolgen tot Westervoort, mitsgaeders d'accijs en Schaeps Wahr, de Waagh Markschip op Arnhem de Visserye, de Jaght en Rook Hoenders, voorts een Weyde Synde Uytter Weerth, den Nieuwe, ofte Berghsen Weerth genaemt, als mede het Halve Veehr, Wyders alle des Selffs Reghten, Gerechtigheden Praeëminentiën en Regalien Soo in het Civile, Crimineele, als Ecclesiasticque, Specialyck het Reght van Patroonaetschap aldaer, met een Woort niets van allen uijtgesondert; Soo en als Syn Hooghgraeff~: Excellentie van den Bergh en Syne Voorsaeten deselve Heerlickheyt van Westervoort hebben beseeten, ofte aen haer eenigsints is Competerende;

2.

Dat dees Heerlickheyt Cum ap: en Dependentiis Wort Vercoght Voor een Leen ten Zutphensen Reghten met een Pont Goet Gelts te Verheergewaaden Leenroerigh aen het Furstendomb Gelre en

Graeffschap Zutphen te gelyck met en Neffens de Graeffschap Bergh, en voor een Vierde part aen de Graeffschap Bueren, met meer andere Parcellen, als een Reght onversterffelyck ErffLeen ten Zutphensen Leenreghten met een paer Witte Hantschoenen te Verheergewaaden;

3to

Dat de Selve word VerKoght voor Vry goet, met geen Meerdere Lasten beswaert, als het Volgende Namentlyk, het Halve Veehr Bepant door Wylen den Ontfanger Generaall Arnold Van Dans Modo den Heere Glinstra met Vier Duysent Vyffhondert en Sestigh guldens, en met de Halffscheyt van eenen Thijns tot Sevenaer, wordende S jaers betaelt met Ses entwintigh en eenen halven Stuyver Cleeffs, en den Nyen Weert met een Capitaall van Drie duysent een hondert en Vijfftygh guldens ten Behoeve van Gijsbert Muller daerinne gevestight;

4.

Dat ten Reguarde van den voorgemelten PantPenninck Speciaal wort bedongen, voor eerst, dat de Selve Summe van Vier Duysent Vyffhondert en Sestigh guldens van de hier nae te Noemene en Vast te Stellene Koops Penningen Sall Worden gekort en Ingehouden, om daarmede den Panthouder nae In houdt van den Pantbrief op Syn tyt Soo de Heeren Kooperen Sulx goetvienden, affte Leggen, en dus deese Pantschap In te Lossen; Ten anderen dat de Heeren Kooperen by deesen op haer Nemen Soodane Praetensien, als den Panthouder Over gedaane betaelinghe der Verpondinghe als anders moghte Komen te Moveren; Soodanigh Egter, dat in Cas den Panthouder die Praetensien Moghte Comen te Funderen buyten den Pantbrief van den eersten Februarij 1647. Waer van Copie aen de Heeren Cooperen is Overgegeven, op eenigh ander Particulier Accoort, als dan den Heer VerKoooper «qq»: verpligt Sal Sijn, om daer omtrent de Heeren Kooperen te guaranderen, en die Praetensien in Soo een Vall aff te houden, Gelyck ten derde oock den Heere Verkoooper «qq»^a de Heeren Kooperen Sal Indemniseren, In cas den Panthouder een Accoort Vervattende een Pactum De non Reluendo, ofte eenigh ander beswaer buyten den gemelte Pantbrief moghte Connen Procuceren, en op Soo een Besonder Accoort eene Sustenue van onLosbaerheyt moght Willen Funderen;

5.

Dat voorts het voors~: Capitaal van Drie Duysent een Hondert en Vijfftygh guldens gevestight Inden Nieuwen Weert aen Gysbert Muller Reets opgeseyt Zynde, om tegens

[*hier begint het eerste blad 314 recto:*]

den 14 Juny aenstaande Erleght te worden, de Heeren Kooperen Sulx op die tyt aen den Rentheffer Sullen betaelen, t Welck al Mede in Minderinge Van den Soo te noemen Koopspenningh Sal Verstrecken, Sullende den Heer Verkoooper «qq»^a besorgen, dat de Renthe tot die tyt toe voldaan Worde; Op dat alsoo dan dit Capitaall ten Leen Prothocolle Kan Worden geroyjeert;

6.

Dat vervolgens den Heer Verkoooper «qq»^a op Sigh neemt den Last der Actie Van Soodane Vyffentwintigh daalers, als den tegenwoordigen Heer Rigter Evert Jan Van Dam uyt Hooffde Van des Selffs Commissie de dato den 8^e Novemb~: 1721. als Rigter over Civile Saacken Soude mogen Praetenderen te hebben, beloovende de Heeren Kooperen ten dien Opsighte Voor alle Op: ofte Aenspraek te Sullen guaranderen en Schaadeloos houwden;

7.

Dat de Heeren Kooperen voor deese Heerlickheyte Cum ap: en Dependentiis Sullen betaelen eene Summe van Vijff en twintigh Duysent Caroli guldens, Welcke tegens het doen van Behoorlycke Opdragten ten Leenreghten aenstonts Sal Worden betaelt in eene OnVerdeylde Summe, behalven nogtans de hier vooren Gemelte Pantpenningh ad Vier duysent Vyff hondert en Sestigh gulden, en het gevestigde Capitaall van Drie duysent een hondert en Vijftigh guldens, Welcke van dese Vyfften twintigh Duysent Guldens affgetrocken Sullen worden in Voegen hier vooren gemelt;

8.

Dat deese Koopspenningen door den Heer VerKooper «qq»^a Worden bedongen Vrij gelt, Sonder dat den Selven met den Vyffthighsten Penninck in het geheel ofte ten deele Salte doen hebben, Sullen die int geheel door de Kooperen gelast worden Gelijk mede de Lheen jura van de Respectieve LheenKameren Soo over de Approbatien der Koop, de te doene Affstand, als de Nieuwe Beleeninghe;

[*hier begint het eerste blad 314 verso:*]

9.

Dat den Heer VerKooper «qq»^a alle Lasten van Heeren Schattingen en ongelden Sal affdoen tot het jaer 1734. Inclusive, Sullende die van het jaer 17^c Vijff en dartigh tot Laste van de Heeren Kooperen Koomen;

10.

Dat daer en tegens de Heeren Koperen Wederom de Vrughten, Baeten en Profyten deser Heerlickheyte (: uijtgenoomen van het halve Vheer, waervan het Reght Van Panschap deesen Loopenden Jare noch Sal moeten blijven Subsisteren Soo wel als de Lasten den Panthouwer Incumbeerende:) Van dit Loopende Jaer 17^c Vyff en Dartigh Sullen genieten;

11.

Dat de Heeren Koperen de Paght aen de Respective Paghterens Sullen uythouwen In Conformite van de paght Cedullen, als van de Waagh, Accijs, Schaeps Waer, MarckSchip op Arnhem en de Vissery aen Peter Beumer voor twalf jaeren, Waer van het eerste jaer is omgeweest Martini 17^c Vier en Dartigh, en van den nieuwen ofte Berghsen Weerth aen de Weduwe van Geurt Jan de Roos waer van het eerste jaer begonnen heeft Petri 17^c Vijff en Dartigh;

12.

Dat de Heeren Koperen de Commissien van den Heer Righter Secretaris, des Selffs adjunct en Schout deser Heerlickheijt Sullen Laten in Haer Weerden; Sonder daer omtrent Soodanige Veranderinge te maaken, waerdoor de Selve eenige Actie tegens Actie tegens des Heer VerKoopers Hoogen Heer Principaall Souden Connen moveren, Welcke de Heeren Koperen op haer Syn Nemende, uytgenomen alleen de Vyff en twintigh Daelder van den Heer Righter, waer van hier vooren Art: 6. is gesproken;

13.

Dat eyndelyck bijt doen vant Transport alle de Chartres

[*hier begint het tweede blad 314 recto:*]

en Papieren tot deese Heerlickheyte Specterende, Soo Verre eenigsints te Vienden Zyn, aen de Heeren Koperen Sullen ter Hant gestelt, en overgeLevert worden;

Allet welck Conform de Meeninghe en Intentie der Heeren Contrahenten Synde, Soo belooven oock die Heeren Coperen aen haere Zyde, en den Heer VerKooper in Name van Synen Hoogen Heer Principaall aen Syn Kandt, deese Conditien exactelyck naerte Volgen, onder Renuntiatie Van alle Exceptien den Inhouwt deeses eenigsints Contrarie, en Submissie aen de Judicature van alle Heeren Hoven Rigteren en Gerighen, en Specialyck van den Hove Provintiaall van Gelderland;

In Waerheyt oirconde Syn hier van twee aleens Luydende Instrumenten gemaakt, en door d'ondersz-: Gecommitteerdens van de Magistraet der Stadt Arnhem, als daertoe by Resolutie van Huijden Speciaall geauthoriseert, neffens den Presenten Secretaris ab una, en op gem~lte Heer Volmagtiger van Syn Hooghgraeff-: Excell~e ab altera Parte geteeckent Binnen Arnhem den Veertienden Maert 17^c Vijff en Dartigh

«was ondert~»

L: Van Eck / Everhard Rudolph Huijgens / H: J: V: Eck / W: R: Brantsen «qq».

1735 / A Wolffsen.

«Onderstont»

Ter ord: van de Magistraet «en was geteeck:» / H: W: Brantsen Secret-:

16-5-1735 **1046** [*folio 314 recto (het tweede blad met dit nummer)*]

Acte van Survivance van de Leengrifiers Plaetse der Graeffschap Bergh op Antonius De Both

Wij Frans Wilhelm Grave tot den Bergh HohenZollern Sigmaringen Marckgrave tot Bergen op Zoom Grave tot Walhain &c. &c. &c.

In Consideratie genomen hebbende de goede en getrouwe Diensten, Soo Onsen Seer Lieven getrouwen Secretaris Abraham de Both aen Ons, en aen onsen Hooghgraeff-: Huijse Bergh Veele jaeren gedaan heeft, en alnogh beLooft te doen; Soo hebben Wij op des Selffs onderdanigst Versoek aen Synen Soon Antonius de Both genadigst gegeven en geconfereert, gelyck Wij geven en Confereren mits desen de Survivance van de Leen Griffiers Plaetse onser Graeffschap Bergh, mits hij Sigh daertoe behoorlyck Qualificeere, om die nae doode van Syn Vader te Connen beKleeden en Waernemen, Waertoe hem als dan Commissie en Acte in Forma Sal worden Verleent:

In Waerheyt Oirconde hebben Wy deese eygenhandigh geteeckent, en met Ons Hooghgraefflijck aengebooren Segel becragtigen Laaten;

Signatum op ons Slott S'Heerenbergh den 16^e Maj 1700. en Vijff en dartigh.

«Onderstont».

L: S: / Frans Wilhelm Grave tot den Bergh en HohenZolleren.

Register

In alle opsommingen kunnen naast de *curatieve* verwijzingen nog andere namen of begrippen voorkomen die ook als **hoofdtrefwoord** vermeld zijn (bijvoorbeeld **overvaren** en **Pannerden** onder het trefwoord **aak**). Hierdoor zijn nog meer teksten te vinden die met het gezochte onderwerp in verband staan.

A

aak (aeck, aecken), 394

– inbeslagneming bij illegaal overvaren te Pannerden, 480

– zie ook *aardaak*

Aalbers (Aelberts)

– Willem, 930

Aalders (Aelders)

– Gerrit, 1033

Aalst (Aelst, Alst)

– N. van -, 1039

– Stephanus van -, 95, 1038

aanbesteding (bestadinge)

– Babberse dijk, 57

– bruggen, molens enz., 159

– Capelle Goet te Millingen, 296

– Ochtense dijk, 223

– van timmerwerk (gebruik van steen in plaats van hout), 731 (§15)

aangegraven

– gronden te Varsseveld, 183, 216

– land te St. Anthonis (jaarlijkse tijns), 297

– land in den Nottel, 172

aangevoerde (aengehaalde)

– vette beesten (gearresterde stieren) te Gennip, 857

aangewonnen (aengewonnen)

– land te Ochten, 51, 164, 461

– sanden te Pannerden en Millingen worden bepaet, 732 (§5)

aangroeien (aengroeyen)

– van de jonge graefflycke familie, 731 (§33)

aanhouden (aenhoudwen)

– verpachting van molens, 731 (§6)

aanleggers (aenleggeren)

– voor den Hove Provintiaal, 558

aanmaning

– van Petrus Christian van Marle (breuken van Wisch), 290

aannemer (aennemer)

– betaalt zelf de reparatiën van het veer te Boxmeer, 731 (§7)

aanplant, zie *paetstock*

aanslaan (aenslaen)

– van afgaand hout in het Breedenbroeck, 263, 269

– van hout door Berghse en Brandenborghse beambten voor het herstel van molens in de Hoogheid Wisch, 746

aanstelling

– drost van Wisch, 39

– subaltern ontvanger der verponding, 194

aanwas

– als dijkgraaf maintaineren en verwaeren, 387

– te Pannerden (nieuwe krib), 160

Aard (Aert)

– huwelijkse voorwaarden van heer en vrouwe van -, 245

aardaak (aerd aecken, aakens), 394

– voor dijkwerk te Pannerden en Millingen, 731 (§9)

– toezicht op de - en vlieger bij Pannerden, 762

– zie ook *aak* en *aken*

aardappelen

– verbouwen op dijken, 504

aarddijken (aerd dycken)

– te Oghten en elders in de Nederbetuwe, 865

aarde (aerde)

– voor de aanleg van een dijk langs de Veerstraat te Boxmeer, 504

Aarde (Aerde)

– Daniela Maria van -, 458

– Maria Daniela van -, 115

Aardse Straat (Aerdsche Straete)

– te Pannerden, 512

ab altera parte, 1045 (§13)

Abelen

– Abel, 759, 1043

Aben

– Gerrit, 708

– zie ook *Ebben*

aboleren, 73

abominable feyten

– in de heerlijkheid Millingen, 977

Abrahams

– David (jood), 112, 774

Abrahams Kamp

– vetweiden van Deense ossen, 386

absentie

– van de drost van Gendringen en Etten, 655

– van raad Frans Antoni Eplen (verpachting van tienden), 312, 313

– van graaf Frans Wilhelm, 138

– van Frans Wilhelm (vertrek naar Duytslant), 735

– van de graaf (opening van zijn brieven), 586

– van de graaf wegens een kleine reis naar Aken, 565

– van de graaf (Wilhelm de Raet verleent namens hem octrooien en consenten), 651

– leveringen aan Huis Bergh bij - van de graaf, 763

– van landdrost Petrus Christiaen van Marle, 62, 609, 965, 1009, 1010

– van landschrijver Reyn. Nicol. Lengell, 197

– van drost Everhard Verheull (afhoring kerkrekeningen), 2

absolutie

– foutieve rekeningen van rentmeester Theodorus Rutgerus van Haeren, 915

absolutorium, 963

abusis (abuysen)

– in rekeningen, 278, 869

ab una parte, 1045 (§13)

acces (toegang)

– vrij - tot de cancellarie, 630

accidentalien, 221

accoord (accoorden)

– van 30 augustus 1656 inzake de beurder der verponding te Gendringen, 620

– jura te Boxmeer, 603

accordantialien, 221

accijns (accys, accysen)

– advies van raadsadvocaat Oswald Peter Hoevel, 948

– te Westervoort, 836, 1045 (§1/11)

acht Gelderse lenen

– verheffing met lediger hant, 105

achterdencken, 474

achtermolen (agtermolen)

– te Boxmeer, 731 (§6)

achterstandige ambtslasten

– dreigende executie van goederen, 737

achterstedige pacht

– van Jan Dercksen, 8

acte van aanstelling (aenstelling), 194

acte van admodiatie

– van de Haapse Maastol, 733

acte van armenjager, 121

acte van borgtocht (borgtoght, burgtogt), 701, 752, 863

– over te brengen naar de cancellarye te Bergh, 752

– van de weduwe Spekeslager (voor f 20.000), 701

– van de weduwe Spekeslager inzake Wisch en Gendringen/Etten, 863

– van rentmeester Ferdinand Philip van der Veecken (voor f 20.000), 701

– van rentmeester Johan Henrick Verheyen (voor f 12.000), 701

acte van cessie, 250, 251, 609, 850

– voor leenschrijver Petrus van Dockum, 609

acte van citatie, 53, 601, 870, 991

acte van commissie

– land–en dijkschrijversambt van Byland, Millingen, Pannerden, Homoet, 487

– van survivance, 389

– scholtus Jan Grob, 805

acte van erfdeling (erffdeylinge), 556

acte van expectance

– van het scholtamt van Zeddam (Jan Hetterscheyt), 1039

acte van fiscaal (fiscaall)

– voor advocaat-fiscaal Adolph Henrick Thelosen, 329

acte van insinuatie, 53

acte van institutie, 208, 755, 781, 1016

– voor theologant Michael Braber, 1016

– voor pastor L. Lamers te Didam, 755

– voor pastor Christianus Pluinissen te Uift, 781

acte van magistraatsverandering

(magistraatsveranderinge), 209

acte obligatoir

– f 150.000 (Adriaan van Schuylenborgh, heer van den Duckenbergh), 850

– zie ook *obligatie*

acte ordinario modo, 954

acte van peyndinge

– voor Henrick Huender, 965

acte van procureur-fiscaal, 647

acte van revisie

– jura te Boxmeer, 603

acte van sommatie (summatie), 53

– voor Henrick de Beyer, 900

acte van survivance (survivantie), 134, 573, 1046

actionem cessam

– voor Peter van Dockum, 795

adeldom

– van het geslacht Vogel, 97

ad hunc actum, 609

ad impertiales

– verzending van verzegelde stukken, 597, 642

adjunct advocaat fiscaal

– Bodinckhuysen, Gerardus van -, 526

adjunct baljuw

– van Dixmuiden, 75

– Hengst, Petrus, 75

adjunct onderscholt

– Bongerts, Christiaen, 991

administratie

– van Huis Bergh, 131

administratrice

– Johanna, - van Huis Bergh, 8, 21, 38, 48, 83, 421, 1006

– rentambten Gendringen en Etten en de hoogheid Wisch, 752

– wed. Spekeslager (rentambt Wisch en Gendringen/Etten), 863

admiraliteit (amirauté)

– te Amsterdam (raet fiscaal N.N. Bicker), 474

– te Amsterdam (deputé baron de Torck, seigneur de Rosendaall), 439

– wil geen commissen tot magistraat laten aanstellen, 617

admodiateur

– van de Haepsche water–en mercktholl, 733

admodiatie, 733

– zie ook *acte van* -

advertentie

– nieuwe waag te Didam, 238

– tol–(waag te Diedam), 339

adverteren

– bij verlating van de studie, 749

adviesgeld (advys gelderen)

– te Gendringen, 186

advigileren, 353, 734**advocaat** (advocaet, advocaten)

– advocaten trekken de penningen en de strijdende partijen de beurs, 731 (§34)

– Aelen, N.N. van -, 436

– Bo(e)dinckhuysen, N.N., 423, 753, 847

– Brantsen, Wilhelm, 602, 697

– Brantsen, Wilh. R., 858, 956

– Claessens, H., 579

– Dam, Everhard Johan van -, 433

– Dockum, Petrus van -, 549, 707, 820, 1000

– te Gendt, 450

– Gronde, Henr. vander, 850

– Gronden, N.N. van de, 436

– Hoevel, Oswald Petrus, 923

– Man, N.N. de -, 795

– Opten Noorth, G., 956

– Pronck, Jan Reynder, 930

– Raet, Frans de -, 1002

– Reygers, Anton Joseph, 134, 162, 178

– Steenler, Willem van -, 78, 105, 116

– mag geen voorkennis van de zaak hebben, 436

– Wichen, Wilhelm van -, 579

advocaat-fiscaal

– Bodinckhuysen, Gerardus van -, 526, 847, 862

– Creuel (Creuil, Creuwel), Reynier, 82, 186, 219, 329

– Dockum, Petrus van -, 1000

– Engelbronn's (wed.), vervolging door - van Gendringen, 257

– Hoevel(l) (Höevel), Oswald Petrus (Peter), 81, 113, 171, 182, 187, 290, 400, 459, 655, 699, 778, 891, 947, 948

– Kalenbrander, Wilhelm (Willem), 1001, 1032

– Steenler, Wilhelm van -, 204, 279, 336

– Thelosen, Adolph Hendrick, 329, 331

– Thelosen, Adolph Hendrick, 331

– Verheul, Adriaen, 679, 747

ae-, zie ook *aa-*

aeck, zie *aak*

Aefferden, zie *Afferden*

Aelberts, zie *Aalbers*

Aelen

– advocaat N.N. van -, 436

aeupart (aandeel), 850

aeen stat oners (namens ons), 486

aequitabile versoecken, 728

Aerde, zie *Aarde*

Aert, zie sub *Herwen*

aestime, 440

Aeswyn, zie *Azewijn*, *Groot Azewijn* enz.

afbraak

– van het coetzhuys en torffhuys bij kasteel Bergh, 969

– en verplaatsing van de caetsteede het Muggepad, 715

– kribbe bij Pannerden, 174

afdeling (afdeeling, affdeylinge, splitsing)

– van hof–en bouwlanden wegens de derde gerve, 731 (§13)

– kille te Oghten, 461

– splitsing van landerijen, 454

affectedatie, 267, 271

affeteren, 293

Afferden (Aefferden)

– van -, baljuw van Dixmuiden, 260

– Antonius van -, 208

– Franciscus van -, 208

– Franciscus Oswaldus van -, 1016

– Johan van -, 695

– raadsheer van -, 42

affigeren, 217

affloes (affloese, affloose, aflossing), 519, 924, 1040

afflyvigh (overleden), 1039

affronteren, 496

afstellen (ontslaan), 734

affvregten, zie *afrasteren*

afgaand hout (affgaendt holt) aanslaan, 263

afgeleefd (affgeleefd) (overleden), 474

afgelopen dijken

– Ochten (aanbesteding), 223

afhouden

– van bomen op de Graven Dyck voor Gendringen, 1032

afkoop (uytkoop)

– van de diensten, diensthaver en

gervezaden te Gendringen, 566

– van gelibelleerde diensten en lasten te Gendringen, 570

aflijvig

– afflyvigh worden (overlijden), 222

aflossing

– van een kapitaal van f 67.400 en van f 1150, 884, 885

– van f 13.714 (krachtens een

huwelijkscontract) voor Carel Philip, grave tot HohenZollern Sigmaringen, 938

– zie ook *affloes*

afrasteren (affvregten), 394

afrastering, zie *gevrecht*

afscheid (affscheyt)

– Broeder, Frans Joseph, 308

– Greve, Lucas (Iakei en kleermaker), 567

– Palm, Christian (musicant en lacquay), 1034

– Verhorst, Gerrit (tweede koetsier), 567

afschrijving

– van processen in cas van accoort, 603

afslaan (affslaan)

– van de verpachting te Gendringen, 53

afsnijding (affsnydyinghe)

– van abuysen, 278

afstand

– van de tresoriers–en rentmeestersdienst te Dixmuiden, 285

afval, 254

afvalhout

– restauratie van molens, 254, 255

afwezigheid

– van drost Everhard Verheull, 2

afwijzing

– van priester Pleunisse (missie binnen 's Heerenbergh), 525

Agatha

– klooster St. - in het Land van Cuyck, 1003

aken

– reparaties, 731

– zie ook *aak* en *aardaak*

Aken

– kleine reis van graaf Frans Wilhelm naar -, 565

akermalen (ackermalen)

– te St. Anthonis, 629

– te Boxmeer, 629

– Den Rysbergh enz., 94

– niet deylen in onse -, 391

– vorster en opzichter Oswald Vinck, 391

Albemarise rente

– betaling op Allerheiligen, 258

Albert

– grave van den Bergh, 754

– vrijheer tot Boxmeer, 754

Albrecht (Albregt)

– prins van Brandenborgh, 136

Albrecht Frederik (Albreght Fredrick)

– prins van Pruyssen, 182

Aldenburgh (Aldenborgh)

– Egbertus van -, 929

– Floris van -, 900

– Henrick van -, 647, 758

– Johan (Jan) Floris (J.F.) van -, 280, 900, 1000

– N. van -, 977

– procureur van -, 795, 977

aldewyl (aangezien), 807, 900

aleens (gelijk), 948, 1045 (§13)

alimentatie

– Pet. Ant. Peelen, 1028

alinge

– havesaete den Padevoort, 140

– koopenning (coopspenninck) van de heerlijkheid Westervoort, 1022

– somme van 550 gulden, 1039

allee

– nieuwe allee van het Hof te Boxmeer tot op de Veerstraat, 732 (§1)

– dubbele - met een fraeye hameye bij kasteel Uift, 731 (§31)

– tweehurig (in de hoogheid Wisch), 746

– van Huyse Swanenborgh, 1032

– bij kasteel Bergh met jonge heysters bepaet (van de Caetsbaan tot en door het Princesse Bosken), 731 (§33)

alleens (gelijk), 570, 926

allent (al het), 997

allergenauste, 113

allergrootste vreugde

– geboorte van graaf Joannes Baptista, 435

Allerheiligen

– betaaldag, 122, 258

– rekeningen presenteren, 455

Allers

– Andries Jans, 800

allet (alles), 623, 821, 884, 900

alldiaal erf

– het Speldegoet te Groot Aeswyn, 768

– Rycken Hoff onder Pannerden, 191

alldiale tienden

– te Varsseveld, 519

alldiale goederen

– onder Gendringen, 275

alldoen (toen), 810

Alst, zie *Aalst*

altaren

– versieren (in de kerk van St. Antonis), 592, 1017

alteer (aleer), 74

althans (thans), 587

Altmanshoffen

– vrijvrouw Maria Catharina, 105

al twee (beide), 628

AmaSaga (AmaZaga), zie *Amezaga*

ambtman (amptman)

– Brienen, Johan (Jan) van -, 6, 27, 190, 309, 336, 387, 388, 405-407, 410, 429, 758, 760, 805-807, 814, 823, 832, 837, 840, 841, 952, 972-974, 1005

– van Bylant, 387, 388, 389

– van Elten, 445

– van Elten (informereren over vagebonden en lediggangers), 751

– van Homoet, 388, 389

– Horst, Antoni van der, 387

– van Millingen, 325, 387, 388, 389

– van Nederbetuwe Bernard van Welderen, 280

– van Pannerden, 387, 388, 389

– Reygers, Ant(h)oni Joseph, 445, 495, 516, 558, 566, 570, 576, 599, 613, 619, 620

– Steven, grave van Randwyck, amptman van Ambt Overbetuwe, 935

– Verheyden, Albert Francois, 908

– Welderen, Bernard van -, 280

ambtmannie (amptmannie)

– van Uiff, 516

ambt Maas-Waal

– ampte van tusschen Maas en Waal, 896

Ambt Nederbetuwe

– ambtman, richter en dijkgraaf Bernard van Welderen, 280

Ambt Overbetuwe

– geschil met Pannerden, Millingen en Zeelant, 608

– pandgoederen, 884, 903, 930

– pandgoederen van raadshoer Rutger Huygens, 995

– regeling van geldzaken, 365

– verloren block dycks onder Pannerden, 627

– erve ende goet Vredensteyn, 707

– Steven, grave van Randwyck, heere van Homoet en Gameren, amptmann, rigter en dyckgraeff van -, 935

ambtsdijken (amptsdycken)

– verdeling te Pannerden, 676

– toezicht van de kribbaas op de privative blokken, 748

ambtsjonker

– Balveren, N.N. van -, 491

ambtslasten

– dreigende executie van goederen onder Millingen wegens achterstandige -, 737

– extraordinaire - voor Frans Hooghvelt, 854

– pachters moeten - betalen, 996

amende (bekentenis), 261, 527

Amezaga (Amasaga, Amazaga)

– baron de -, 156, 499, 500

– proces contra de heer van -, 373

amiable conferentie

– wegens twee stuyvers per mergen, 608

amirauté, zie *admiraliteit*

amptmannie, zie *ambtmannie*

Amsterdam

– admiraliteit van -, 474

– amirauté de -, 439

amuseren, 615

Anholt

– Patres Jesuiten Missionarii, 191

animositeyt

– is nodig bij procesvoering, 731 (§34)

Ankersmit (Anckersmith)

– Jacobus, 33

annotitie

– van een octrooi in het hofregister, 462

– pachtgoederen onder Wisch, Gendringen en Etten, 731 (§13)

annulliren, 875

Ansems

– Albert, 990

– baljuw van Dixmuiden, 260

– Jan, 156

antecessores, 1041

St. Anthonis

– armen krijgen de helft van de resterende opbrengst van in beslag genomen turf, 847

– Claessen, Claas, 225

– collatie van de vicarie van St. Nicolaus, 639

– doodslag, 306

– drinken op zon–en heiligendagen, 855

– drost, 29, 250

– drost Wilhelm de Raet, 253, 531, 578, 579, 598, 636, 953

– financiële lasten, 360

– gericht, 578

– gericht ten huize van de wed. Peter Geurts, 531

– gesubstitueerd landschrijver Petrus Henghst, 294, 295

– Geurts, Peter, 531

– geweer trekken, 283

– gezworenen, 253

– gilde te 's-Heerenbergh, 91, 92

– grensgeschil, 906

– grote eyckel–oft heisterkampen aangelegd, 732 (§4)

– Grooten Thieandt, 253

– heysterkampen, 629

– honden bungelen, 41

– illegaal turfsteken, 847

– illegale woningen, 218

– ingezetenen, 282

– ingezetenen mogen geen turf aan

uytheimsche verkopen, 754

– innemen van vreemden, 598

– insolentien op son- en heyligh dagen, 496

– inspector Henrick Harritz, 798

– jaarlijkse tiendmaaltijd, 830

– Jans, Elbert, 251

– Janszen, Cornelis (molenaar), 262

– Jordens, Egbert, 484

– jura als te Boxmeer, 603 (§8)

– jurisdictie (placaat inzake turfsteken), 754

– kapelaan (capellaen) N.N., 1017

– kerk (St. Nicolai Vicarie), 533

– kerkdienst (geboorte van graaf Johannes Baptista), 435

– knecht van Egbert Jordens vermoord, 226

– koster Joa–s Bartholomeus de Both, 1017

– koster Jannes Euler, 1017

– koster Johannes Verbeten jr., 592

– kosterij (custerye), 1017

– kosterij voor Bartholomeus de Both, 591

– kosterij voor Albertus Graett, 592

– landschrijver Philip Hengst, 287

– landschrijver R. Nic. Lengel, 243

– loslopende honden, 41

– manslag, 306

– messen trekken, 283

– molen, 731 (§6)

– molen (overgebleven stenen), 342

– molenaar, 262

– molenrestauratie, 254, 255

– Molenstein, Cornelis Jans, 262

– niet betamelijk dat er enige joden wonen, 604

– opzichter (van timmeragien enz.) Arnold Hagens, 629

– opzichter (opsigtiger) Henrick Harritz, 798

– opzicht op de warden, 629

– pastor N.N., 1017

– placaat tegen het turfsteken uit den Peel, 753

– placaat tegen het verduisteren enz. van hofgoederen, 497

– procureur en fiscaal N.N. Bloem, 526

– richterbode Arnoldus Ebben, 527

– richterbode Anthonis Geurts, 527

– richterbode Jan Geurtz, 578

– schepenen, 179, 250, 253, 282

– scholtus, 29

– scholtus Wilhelm de Raet, 253, 579

– spelen en drinken op zon–en feestdagen, 683

– stadhouder, 29

– stenen voor gietoven (klok), 342

– vicarie van St. Mattheus en St. Nicolaus, 543

– vicarie St. Nicolaus, 639

Antonius

– vijfde doopnaam van graaf Joannes

Baptista, 434

Antwerpen

– Lieve Vrouwe Broeders, 101

– pater prior van de Carmes aldaer, 982

– respect van de graaf voor de bisschop van -, 692

apostille (apostille)

– beschikking op een request, 990

– request van Elias Bouwman te Gendringen, 970

– Patres Carmeliten te Boxmeer, 680

– request van een arrestant tot Borgh

(Terborg), 812

– request van de schoolmeester van

Boxmeer, 401

– request van de katholieke gemeente van

Gendringen, 783

– request van Berent Messinck, 978

– request van Henrick Tichelavent, 978

– request van de jood Noagh Ysacs te

Pannerden, 711

apparentie, 982**appayeren**, 728**appel** (appèl)

– bij het Hof van Gelderland, 129

appelen (appels)

– meter van - in de Byland, Millingen en Pannerden, 940

appointement, 587**apprehenderen**

– van delinquenten (taak van een onderscholtus), 991

– van delinquenten te Terborg, 793

apprehensie

– van jonggesellen te Terborg, 802

– zie ook *arrestatie* (382)

appuy, 728**arbeiders**

– moeten hun honden bungelen, 325

arbeidsloon

– van daghuurders in de heerlijkheid Boxmeer, 696

– rekeningen controleren, 392

– van Oswalt Vinck, 960

arbitrayck, 153**Arburgh**

– Helena, 789

- Margaretha, 409
- Sara Helena, 409
- archief** (archive)
- bewaarplaats van de charters van Huis Bergh, 948
- archivalia**
- inzake de heerlijkheid Westervoort worden overgedragen aan de magistraat van Arnhem, 1045 (§13)
- Arendsen** (Arentze, Arentzen)
- Arent, 213
- Derck, 13
- Frederick, 1033
- Hermannus, 6
- Oswald(t), 266, 351, 524, 955
- Roel(e)man, 545, 760, 772, 833
- Roeloff, 863
- Rudolph, 1043
- Simon, 292, 321
- Argen**
- vrijvrouw Johanna Catharina Victoria, 221
- arghste**
- te waeren, en beste te soecken, 481
- arme kinderen**
- te Boxmeer krijgen gratis onderwijs, 883
- te Lengel, 99
- te Stokkum, 99
- arme mensen**
- te Boxmeer en St. Anthonis, 218
- armen**
- te Emmerik, 145
- te Etten, 362
- ontvangen boete wegens jachtovertreding, 600
- armengasthuis**
- te 's Heerenbergh, 622
- armengelden** (armegelder)
- pachtschulden te Pannerden en Millingen, 988
- armengoederen**
- te Boxmeer, 298
- te Etten (verpachting), 52
- te Gendringen, 53
- armenjager**
- te Pannerden (Panderen), 121
- Peterse, Reyn., 368
- armenmeester**
- te Boxmeer, 500
- Hengst, Peter, 946
- te Homoet, 429
- Schott (Scholt?), Arnold Johan, 946
- armenoortjens**, 99
- armenrekening**
- van Etten, 52
- van Gendringen, 766

- Arnhem** (Arnheim)
- baron de Hell, 219
- betaling van renten enz., 140, 518, 831, 858, 920, 930
- burgemeester Henrick Brantsen, 920
- burgemeester Gerard Umbgroeve, 930
- Dibbitz, Rutgera, 431
- Gerrit van -, 103
- Kerck Straete (weduwenhuis), 364
- magistraat, 1018
- magistraat (koop van de heerlijkheid Westervoort), 1045
- marktschip (martschip) van Westervoort op -, 836, 1045 (§1)
- Muller, Gysbert, 431
- proces contra Tichelavent en Nyenhuis, 566
- procureur Johan Kemincq, 587, 628
- raadsheren, 36
- Rekenkamer, 570
- rentmeester Evert Wilbrenninck, 933
- Reygers, Antoni Joseph, 178
- secretaris H.W. Brantsen, 1018, 1022, 1045
- secretaris Antoni Gaymans, 205, 927
- secretaris Jan Verbeeck, 816
- tekening koopcontract heerlijkheid Westervoort, 1023
- vakantie van het Hof, 335
- veer van Westervoort op - (verpachting), 836
- weduwenhuis in de Kerck Straete, 364
- Arnoldi**
- Henrica (Hendersken), 327
- Magdalena, 326
- Nicolaes, 326, 327
- arrest**
- jura te Boxmeer, 603
- arrestant**
- te Terborg dient een request in, 812
- vrijgelaten, 812
- arrestatie** (appræhensie)
- Arnold en Wessel Bloeminck, 382
- wed. Brusse, 216
- Cobus en Michiel Cathoen, 410
- te Didam, 185
- Francken, Abraham Isaac, 616
- van de kapitein van de Jong gesellen tot Borgh, 793
- Keppelse jood, 476
- van ossen, geweid op de Heeren Weerd, 866
- van tiendens penñ: onder Beugem, 636
- arrierages**, 921
- Artz**
- weduwe Derck - Ebben, 653

- Dirck, 559
- Henrick, 658, 702
- Herman, 653
- Pavert, 584, 871
- as** (van molens), 255
- Assbagh**
- Abraham (jood), 170
- Asselt**
- zie Groote -, 628
- Assenslagh**, zie *Ossenslag*
- assignatie**
- N.N. Schaep, 191
- zie ook *obligatie* (191)
- assistent**
- van de schoolmeester te Boxmeer, 883
- assumeren**, 227, 632
- assumptie**, 558, 869
- astrictie**, 98
- attestatum**
- Otto Vogel, 97
- attraperen**
- op diefstal van meel, 473
- op het grondgebied van Bergh, 484
- auctoriseren**, 930
- auditie**
- om rekeningen te presenteren, 348
- rentmeester Verheyen te Bergh, 848
- augmentatie**, 485
- autentiseren**, 855
- authentica si qua mulier**, 930
- authentieke kopieën**
- van originele pandbrieven, 885
- avanceren**, 855
- avantagieus accoort**, 731 (§2)
- Averkamp**, zie *Overkamp*, 916
- Azewijn** (Aeswyn)
- Aeswyner Dam, 141, 587
- Aeswynse Straete (schaapsdrift), 24
- geërfdn, 18, 272
- geërfdn contra J.W. Hagen, 184
- Goortind, 587
- Halven Reeventiend, 587
- halve tiend, 587
- Olden en Nieuwen tiendt, 141, 587
- onderscholtus Thomas ten Bergh, 84
- Schopperden (tiend), 587
- Weeteringe, 587
- zie ook *Klein Azewijn* en *Groot Azewijn*

B

- baaden**, 206
- der onderdanen te St. Anthonis, 527
- zie ook *opbaaden*

- Baakelgert**
- hofhorig goed (Boxmeer), 510
- Babberschen Dyck**
- Cleeffsche schouwe, 731 (§26)
- reparatie, 57
- Bachman**
- raad van de Pruisische koning, 293
- Backer**
- Jacob(us) (J.), 481-483, 485, 492, 823, 872, 926
- Baggon**
- Wilhelm, 102
- Bagynen Weerth**
- of Hetersen Weerth (onderpand in ambt Overbetuwe), 930
- bailluage**, 448
- bakens** (baackens)
- bij landmeting, 1015
- bakhuis** (backhuys)
- bij Orsouws Stede, 21
- baldadigheden**, 336
- te Millingen, 279
- baljuw** (bailliu)
- van Dixmuiden, 75, 76, 260, 274, 447
- ad interim van Dixmuiden Jacobus de Jonghe, 334
- Heng(h)st, Petrus, 76, 448
- Hille, Pieter van -, 981
- Jonghe, Jacobus de, 448, 541
- Willems (Willemse, Willemsen, Willemze), Cornelis, 75, 308, 316, 318, 448
- vice-baljuw Jacobus de Jonghe, 316
- balken** (balcken)
- onder de nieuwe brug te Ulft (afkomstig van een zeer zware boom van het goed Berckelaer), 731 (§18)
- Balveren**
- N.N. van -, ambtsjonker in Overbetuwe, 491
- banissement**, zie *bannissement*
- bank spannen**
- te St. Anthonis, 253
- te Boxmeer (met schepenen van St. Anthonis), 179
- te Gendringen, 257
- Bannink** (Bannienck, Bannincks)
- Jtjen (IJtjen), 768
- bannissement** (banissement, verbanning), 63
- of opsluiting op kasteel Boxmeer, 669
- baron**
- d'Amasaga, 156, 499, 500
- van Dedem, heere van Maurick, 903, 959
- Diepenbroeck, Herman Gysbert van -, 529
- de Hell, seigneur de Wiltbaen et Clarenbeeck, 219, 335, 437

- van Raeyhoff, 887
- van Rhe(e)de, G.A., heere tot Hervelt, 494, 507
- van Rouwen Oort, heere tot den Ulenpas, 440
- van Strunckede, 895, 901
- Torck, heere tot Roosendaal, 439
- barones** (baronesse)
- Gent, Johanna Wilhelmina van -, dovariere tot Winsum, 719
- baronie**, 88
- Barssel**
- Frans Wilhelm, heer van (herr zu) -, 75, 842
- Bauwstetter**
- Jacob Gerard van -, 32, 85
- Bayeren**, zie *Beieren*
- Beauregard**
- Emanuel Chourses de -, 888
- Bebber**
- Willem van -, 930
- Beckum**
- Bernard van -, 883
- Petrus van -, 883
- bedrieger**
- bedrog van Jan Gerligns, 945
- Beeck**, zie *Beek*
- Beek** (Beeck)
- generaal N.N. van der -, 518, 519
- jacht op heydens en heydinnen te -, 133
- kerkrekening, 622, 685, 837
- koster Christian Meurs, 332
- koster Peter Meurs, 332
- lijst van alle diensten, 475
- Magdalena van -, 502
- Maria van -, 502
- schoolmeester Christian Meurs, 332
- schoolmeester Petrus Meurs, 332
- Beeckermarck**
- jacht op groot wild, 600
- Beecker Staeyse pont**, 102
- Beecks Leen**
- weykampken van Christina Leenhoff, 550
- Beemt**
- grote en kleine - in het kerspel Didam, 831
- beenhouwers**
- te Dixmuiden, 447
- Beest**
- Huybert de -, 358
- beesten**
- afhalen van een partij magere - uit Oost Vrieslant, 999
- in plaats van schadelijke ganzen op de Oursche en Huntense Yssel laten weiden, 890
- in de winter niet in het Zedamer Bosch, 58
- schade aan paarden en - op het goet Vinckwyck, 868
- schade wegens sterfte van -, 5
- schutten op de Yssel te Gendringen, 904
- snijden, 135
- weiden langs dijken verboden, 504
- beestensnijder** (beestsnijder)
- in de Graafschap Bergh, 139
- Meulendyck, Albert, 139
- Spoor, Adriaen, 139
- behuysinge**, zie *huis* (821)
- Beieren** (Bayeren)
- geheimber rath van de keurvorst (chur furst) van -, 842
- bekleven**
- van land op den Coevert tot Herwen, 424
- belangeloze** (ongeïnteresseerde)
- liefde voor het welven van het hooggrafelijk huis, 731 (§35)
- belasting** ('s Lants gelderen)
- pachters zijn verplicht - te betalen, 996
- verzoek om continuatie van - bij de leenheer, 1023
- Belder**, zie *Grooten Belder*
- belening** (beleeninge)
- met lediger hand (Cleefsche goederen), 610
- met lediger hand (Heerlijkheid Dixmuiden), 239
- met de Heerlijkheid Heyen, 529
- beleydinge**, 906
- Belgium**, 402
- Bemmel**
- landschrijver Henrick van Hulst, 884
- Benedensten Millingsen Wardt**
- grens (raey uytsteecken), 607
- beneficie**
- van St. Matthys onder Sambeek, 625
- bennen** (zijn), 650
- Benthemsen Hoff**, 4
- hypotheek op bouwhof den -, 646
- pachter Arent Doys (Döys), 646, 742
- benijders**
- van hofdirector Eppele de Raeyhoff, 732 (§9)
- Benynen goet**
- in het kerspel Didam, 831
- beobaghten** (waarnemen), 394
- bepaeten** (bepoten), 11, 461
- in twee jaren omtrent veertien mergen lants bepaet, 731 (§11)
- bepanden**, 1045 (§3)
- Berckelaer**, zie *Berkelaar*
- Berendsen** (Berentse, Berentz, Berentze, Berntze)
- Bernardus (Berent), 229, 404, 519

- Derck, 8
- Evert, 371
- Everardina, 333
- berg** (bergen, bergh)
- op den Benthemsen Hoff, 742
- huis van Berent Speet, 9
- vangen van duiven, 217
- Bergel** (Bergell, Burgel)
- Kerst - (jood), 411
- weduwe van Kerst - (jodin), 774
- Oswal(d)t (van) -, 127, 333, 471, 600
- Bergen op Zoom**
- Frans Wilhelm, marckgrave tot (marckgraff zu) -, 75, 842, 1040, 1046
- Berger**, zie *Berghs* -
- Bergerdijk**
- boerschap, 699
- Bergh**
- administratrice van het huis -, 80, 221
- Albert, graaf van den -, 754
- bosbessen plukken, 585
- bossen (brand), 214
- bossen (bijdrage van de geërfden der graafschap Bergh), 731 (§29)
- bossen (holtrigter Eppele de Raeyhoff), 1041
- bossen (holtrigter borghgreeff Derck Scheers), 1041
- bossen (jager en opzichter Christophorus Hertrams), 451
- brandspuit, 37
- burgemeester Johan Diederick van der Upwigh, 759
- Catharina, gravinne tot den -, 1040
- Dedem, Wilhelm Johan van -, heer van den -, 518, 519
- Delen, Gerbrigh van -, vrouwe van den -, 518, 519
- Frans Wilhelm, grave tot den (graff zu dem) -, 75, 221, 842
- gasthuis, 622
- Gelders leen (huis, slot en gaerden hoff), 105
- Henrick van den -, 397
- Hoff van Hedel, 521
- hofland achter de school, 635
- hoge en lage jurisdictie (Gelders leen), 105
- huis van Willem Nystadt in de Kelle Straet, 964
- Johan Adolph van Diepenbroeck, heer van -, 529
- Johanna Catharina Victoria, administratrice van -, 221
- Johanna Catharina Victoria, regente van -, 221
- Johanna Mechtelt van den -, 912
- jood Isaac Salomons, 378
- landschrijver Verheyen moet rekening naar s Heerenbergh brengen, 848
- Leopoldina (Leopoldine), gravin van -, 191, 516
- leenkamer, 115, 259, 305, 582
- leenkamer (Bronckhorster Hoff), 259
- leenkamer (Kleyne Coelaecke), 118
- leenkamer (heerlijkheid Zeelant), 259
- leensale, 40, 826
- magistraat, 100, 161, 266, 351, 465, 524, 617, 682, 759, 853, 955, 1043
- ontvanger van convoyen en licenten Johan Diederick van der Upwigh, 759
- Oswald (Oswalt), graaf van den -, 105, 191
- pastor Simon Arentze, 321
- pastor Gysbertus Ronde, 782
- regente, 80
- richter Johan van Huet, 759
- rosmolen (hypotheek), 205
- schepen Abel Abelen, 759
- schepen Johan Boelant, 759
- schepen Jacobus Snoeck, 759
- schoolmeester Jan Jacob Troost, 99
- stadssecretaris Petrus van Dockum, 995, 996
- Thomas ten -, 84
- verordening op het plukken van bosbessen, 585
- verpachting van tienden en gervezaden, 829
- vicarie te Driel, 31, 929
- Weterings Brugge, 70
- windmolen (hypotheek), 205
- Berghse Bouwslagh**
- onder Etten (tot weiland gemaakt), 731 (§23)
- Berghse Hoofd** (Bergse Hoofd, Berghsche Hoofft)
- aflissing, 928
- Berghsche Hoofft, 926
- gemaakt verwin, 928
- in verwin voor duizend joachimsdaalders, 926
- hof onder Pannerden, 877
- Bergher Landje** (Berger Lantje)
- bouwland/weiland, 90
- Berghse Slag** (Berger Slagh)
- omgewaaid eikenboom, 196
- Berghse Weerd** (Berghschen Weert, Berghsche Weerth)
- te Westervoort, 431
- ofte Nieuwe Weerth te Westervoort, 1023
- Berghse Zand** (Berghse Sandt)
- hypotheek, 191
- onder Pannerden, 191

Berkelaar (Berckelaar)
 – Gerrit, 519
 – goed - (richteramt Doetinchem), 519, 520
 – ruzie tussen rentmeester Spekeslager en hofdirector Eplen over een zeer zware boom, 731 (§18)

Bernards (Bernaedrds, Bernardts, Bernarts)
 – Franciscus Xaverius, 349, 562, 668, 824, 827, 834
 – heer N.N., 166
 – N.N. (Hoff tot Osch), 626

Berntze, zie *Berendsen*

beroepszaak (cas d'appel)
 – van Willem Nieustat, 800

berouw
 – Borghse (Terborgse) delinquenten, 895, 901, 910
 – Renssen, Christoph. toont geen -, 910

besaey, 854

besandinge, zie *bezanding*

bescharen (beschaeren)
 – magere beesten voor het - van Osse Weydens, 999
 – van de Gendringse gemeente de IJssel, 822

bescherming
 – der Berghse bossen (bijdrage van de geërfden), 731 (§29)

Beselink (459), zie *Bessellink*

besloten papier
 – testament van Bernard van Welderen, 280

besoigneren, 603, 606

besoignes, 329, 1000

Besselink (Beselink, Besselinck)
 – Henrick, 129, 400, 459

bessen (besien), zie *bosbessen*

bestaadinge, 224, 731 (§15)
 zie ook *aanbesteding*

beste pand (pant)
 – kwijtschelding, 593
 – van Willem Grootschuys, 786
 – van Joost Ratstaek, 785
 – uit de boedel van Gerritje Vels, 794

bestek
 – nieuwe pont te Boxmeer, 102
 – voor reparaties wordt ter voorkoming van abuysen door drie meesters beoordeeld, 731 (§15)

bestemoeder
 – geeft stadhouders Roeland een schop (Didam), 433

bestialen
 – keren en schutten (taak van bosbewaarder), 412
 – snijden door een beestensnijder, 139

bestorten met zand (sandt)
 – gepachte landerijen te Millingen, 545

betaling
 – per kwartaal (landrentmeester Maximilian Zumkley), 258

Betuwe
 – pandgoederen van raadsheer Rutger Huygens, 995
 – verpachting van tienden, 312

Beugem
 – zie *Beugen*

Beugen (Beugem, Beughen)
 – arresteren van tiendpenningen, 636
 – Artz, Dirck (brand), 559
 – drie swygende scholtus plaetse, 770
 – Graett, Albertus, 592
 – grensgeschil, 906
 – huis van Lambert van Kilsdonck afgebrand, 546
 – inspector Henrick Harritz, 798
 – Kleyne weydtje (verpachting), 298
 – koster Ludolph Wilhelm Walraven, 633
 – kosterij, 633
 – onderhands verpachte tienden, 638
 – opzichter (opsigtiger) Henrick Harritz, 798
 – predikant Theodorus Repelius, 522
 – slechte roggeoogst, 123
 – toezicht van de bosbewaarder in het Lant tot -, 412
 – verschuldigde pacht, 123

Beukevoort (Bueckevoort)
 – mevrouw, 705
 – kapitaal van mevrouw - afgelost, 732 (§8)

Beumer
 – Peter, 836, 1045 (§11)

beurder (der verponding)
 – aanstellen uit een nominatie van drie personen, 757
 – Brussen, Johan Henrick, 171, 182
 – Cuyper, Ryck, 951
 – Gendringen en Etten, 890, 939, 944
 – Janszen (Janssen), Oswald(t), 620, 757
 – Reyners, Johan Philip, 861
 – Schickhardt, Philip, 216
 – Terborg, 182
 – Hoogheid Wisch, 171

Beverpoll
 – pachter Peter van Crugten, 930

bevestenisse (zekerheid), 288

bevrijding (bevrydinge)
 – herstel van een afgevalen funderingsmuur tot - van kasteel Ulft, 731 (§31)

bewaarder (bewaerder)
 – van de bossen in het Breedenbroeck, 353

bewaking
 – van molens, 262

Bey
 – Arnoud (Arnout) de -, 161, 266, 351

beyde regeerende heeren, zie *tweeherigheid*

Beyer
 – Cornelis de -, 89
 – Henrick de -, 398, 537, 601, 618, 731 (§24), 832, 872, 876, 900, 925
 – Teunis de -, 21
 – Wilhelm (Willem) de -, 21

Beyerland (Beyerlant)
 – verhuizing van de gravin wed. van Montfort uit -, 731 (§2)

bezanding (besandinge)
 – landerijen te Millingen, 545
 – van twee weyden in den Spaldropsen Ryswardt, 575

beziender (besiender, opzichter), 534
 – Braber, Nicolaas (Nicolaus), 704, 729, 733, 734
 – te Maeshees, 733

Bicker
 – raad fiscaal van de admiraliteit te Amsterdam, 474

bidden
 – om een weynigh uytstell, 302

bier
 – molenaar mag geen - aannemen, 262

Biesterfeld, zie *Bysterveld*

biljetten
 – inzake de geërfden te Gendringen, 506
 – inzake de kerkrekeningen van Homoet, 429
 – inzake de looffschouw te Pannerden, 807

bille (bijl)
 – aanslaan van affgaent holt, 263, 277

billetteringe
 – van soldaten (huis van doctor Odenhoven zaliger), 1003

binnenplaats
 – van kasteel Bergh, 206

bisschop
 – van Antwerpen, 692
 – van Roermond (Ruremonde), 533, 543, 639

Bisterveld, zie *Bysterveld*

blaasbalcken (puysters)
 – orgel te Gendringen, 602

Blaespiel (Plaespiel)
 – Johan Mauritz van -, 40
 – landdrost van Wisch, 46
 – stadhouder van Wisch, 46
 – verschoten penningen, 47

Bliem
 – N.N., 972

bliksem (blixem)
 – bedreiging voor molens, 262
 – brandgevaar (kerk te Boxmeer), 665

bloedige tiend, zie *bloedtiend*

bloedtiend (bloedige tiend)
 – proces contra Henr. Besselinck, 129, 459

Bloem
 – fiscaal, 341
 – Jan, 943
 – procureur, 526
 – procureur-fiscaal, 179

bloemen (tuin van kasteel Bergh), 93

Bloemer
 – Jan, 1033

Bloemerts
 – Bart, 123, 653
 – Hubert, 845

Bloeminck
 – Arnold, 114, 185, 382
 – Herman, 548
 – Lodewyck, 114, 185
 – Wessel, 114, 185, 382

blokken (blocken)
 – dijks in de Nederbetuwe, 796
 – dijks onder Oghten (Nederbetuwe), 865

bloot
 – op bloote knyen om vergiffenis bidden, 669

Bly
 – custos N.N. de - te Pannerden, 872

blijde moeder
 – van graaf Joannes Baptista, 435

Bodde
 – Huybert, 1021

Boddensteede
 – voor 12 jaar verpacht aan Ferdinand Philip van der Veecken, 1021

bode (boode)
 – der stad Terborg (Terborg), 793

Bodenclauw
 – havezate (leengoed), 942
 – leengoed, 898

Bodinkhuizen (Bodinckhuysen, Boedinckhuysen)
 – advocaat, 753
 – fiscaal, 847, 862
 – Gerardus, 423, 526

boedel
 – van Henr. Worms, 43

boedelhouderse
 – van Antoni Spekeslager, 863

boeden (oproepen voor diensten), 1038

Boedinckhuysen, zie *Bodinkhuizen*

Boekhorst (Boeckhorst)
 – Adriaen W. toe -, 25
 – Johan Hendrik Gerhard te -, transcribent en indexeur van dit boek (Archief Huis Bergh, inv.nr. 1182)

boekweit
 – Beugen, 123

Boelant, zie *Boland* (716)

Boelhorst

- Joannes (kanunnik), 826

Boerboom

- Jacob, 597
- Wilh., 103

boeren

- en werkbaasen steeken den voet dicwils in eenen schoen, 731 (§15)

boerenhuizen

- onderhoud voor rekening van de pachters, 731 (§5)
- steen in plaats van hout gebruiken, 731 (§15)

boerschap, zie *buurtschap***boete** (poene)

- van twintig gulden voor illegaal jagen, 745
- op vechten, messen trekken enz. te Boxmeer en St. Anthonis, 283
- wegens het houwen van een boomken, 917

boetvallige personen, 470**Boetzen** (Boetze)

- Evert, 682, 853, 955

bokken (bocken)

- snijden, 139

bol (boll, stier)

- geschutte - van wed. Engelbrons, 257

Boland (Boelant, Bolandt, Bolant)

- Johan, 465, 682, 684, 759, 853
- weduwe, 738
- Wilhelm, 716

Bolderen

- Johan Adolph van Diepenbroeck, heer van -, 529

Bolkshof (Bolcks Hoff)

- verkoopakte), 9

bomen, zie *boom***Bongaard** (Bongaerd)

- Catharina Judith, 930, 933

Bongers (Bongerts)

- Christia(e)n, 991
- Sander, 991

Bonte Brugge

- bouwvergunning voor een klein brouwhuisje (Willem Westervelt), 911
- tol en weggeld, 128
- in de heerlijkheid Gendringen, 776

Bontinck

- Gillis, 530

booden

- van diensten (taak van een onderscholtus), 991
- zie ook *opbaaden* (opbooden)

Boolant, zie *Boland***boom** (boomen)

- kappen in Bredenbroek, 269

- op de Gravendyck en in de allee van de Swanenborgh vernield, 1032
- kappen in Westervoort, 96
- ruzie tussen rentmeester Spekeslager en hofdirector Eppele over een zeer zware - op het goed Berckelaer, 731 (§18)
- verplichting voor pachters tot het planten van -, 996

boomgaard (boomgaert)

- achter den gaerden bij kasteel Bergh, 93

Borckus, zie *Borkus***borg** (borgen)

- executie en distractie bij pachtschuld, 962
- Huet, Willem van -, 265
- Veltcamp, Herman, 265
- bij verpachting, 472

borgermeester, zie *burgemeester***borghgreff**, zie *burggraaf***borgstelling** (borge)

- door graaf Frans Wilhelm voor Johannes Dormans, 958
- jura te Boxmeer, 603

borgtaal (borghtaall, borgtale), 756

- gesteld door Jacob Gerard van Bauwstetter, 32
- wegens verleende commissie, 637
- inzake de penningen van De Quay en Heynsius, 638
- van Johan Philip Reyners, 861

borgtocht (burgtogt), 752

- van de nieuwe beurder der verponding te Gendringen, 944
- van rentmeester Ferdinand Philip van der Veecken, 864
- van rentmeester Johan Henrick Verheyen, 756
- zie ook *acte van borgtocht*

Borkus (Borckus)

- Derck, 353, 583, 593

- Dirck, 593

- Gerrit, 195, 244

- Henrick, 244, 588

- holtvorster, 263

borst (molen-), 255, 330**bos** (bosschen, bossen)

- hoeveelheid hout, 900
- opzichter in het Bredenbroeck (Derck Borckus), 353
- onder Silvolde, hoogte Wisch en Gendringen en Etten, 200
- zie ook *Bergh*

Bos (Bosch)

- het goet Ten - te Elderick, 985
- pachtgoed Den -, 28

bosbessen (boschbesien)

- verordening op het plukken van -, 585

bosbewaarder (bosch bewaerder)

- zie *boswachter*

Bosboom

- Bartholomeus, 741

- Catharina, 34

- Helena, 91, 92

- Hendrina (wed. Imminck), 268

- Herman(nus), 1, 52, 165, 248, 515, 554, 632, 677, 714, 744, 793, 802, 804, 843, 860, 895

bosbrand

- Berghse bossen, 214

Bosch, zie *Bos***boschbewaerder**, zie *boswachter***bosschen**, zie *bos***boswachter** (boschbewaerder)

- Bloemerts, Hubert, 845

- Bongerts, Christian, 991

- Otten, Claas Peters, 412

boter

- waag te Didam, 238, 339

Both

- Abraham de -, 54, 77, 83, 105, 137, 140, 141, 143, 151, 158, 167, 168, 186, 205, 223, 229, 280, 312, 313, 333, 344, 404, 431, 478, 490, 519, 521, 586, 587, 606, 610, 628, 635, 690, 705, 707, 717, 788, 816, 820, 829, 831, 869, 920, 941, 983, 1018, 1022, 1046

- Antonius de -, 1046

- Bartholomeus de -, 591

- Joannes Bertholomeus de -, 592

- Joh. Barthol. (Joa~s Bartholomeus) de -, 592, 1017

- kosterij van St. Anthonis voor Bartholomeus de -, 591

- Xaverius de -, 333

bottelarij (bottelerye)

- cancelist Rutger Sluyter geniet de tafel in de -, 894

- (idem) Abraham de Both, 167

Bourgoy

- zeven morgen bouwland onder Pannerden, 864

bouwhof (bouwhoff, bouwhoven)

- op den Ossenwarth, 871

- van Berent Tepperjaen, 998

- te Wisch, 519

bouwinge

- te Elst (pachter Arnoldus Hooghvelt), 930

- te Heteren (pachterse Eyken Rycken), 930

bouwland

- veranderen in weiland (werkwijze), 386

- elf morgen - onder Etten tot weiland gemaakt, 731 (§23)

Bouwman

- Elias, 724, 970

bouwvergunning

- Arentze, Arent, 213

- Bruyns, Willem, 654

- Claessen, Claes, 225

- Cleyvelt, koster Derck -, 792

- Döys, Arent (bouw van een schuyrken op den Benthemsen Hoff), 742

- Hagemans, Aerent (Melaatsen Hoff te Etten), 362

- Hendrixe, Berent, 761, 817

- Horsssels, wed. Hans -, 235

- Hutten, Sander, 309

- Janssen, Jan, 881

- pastor Molanus te Diedam, 414

- Nyeman, Henrick (te Elderick), 985

- Nyenhuis, Derck ten, 424

- Remmen, Jan van -, 50

- Tichelavent, Henrick, 572

- Tichelavont, Joannes (aan de Bonte Brugge), 128

- Vos, Hendersken, 213

- Westervelt, Willem, 911

bouwwerordening

- voor Boxmeer en St. Anthonis, 218

Boxmeer

- aflossing van een kapitaal (aug. 1769), 518
- Albert, grave van den Bergh en vrijheer tot -, 754

- alle joden voor passcha 1731 laten vertrekken, 604

- armen krijgen de helft van de resterende opbrengst van in beslag genomen turf, 847

- armenmeester, 500

- armenzorg, 298

- assistent van de schoolmeester, 883

- bank spannen met schepenen van St. Anthonis, 180

- bestek voor nieuwe pont, 102

- blijft jaarlijks 40 malder haver en 12 karren hooi leveren aan Wilhelm de Raet, 163

- Bodinckhuysen, Gerardus van -, 526

- Boxmeerse hofkamer (weide op het Raelant), 315

- Boxmeerse Hoffssate, 304

- Boxmeerse maete, 45

- burggraaf Johan Brouwers, 393

- bijeenkomst op slot -, 393

- cancellarye en commissions secretaris Petrus Hengst, 1006

- catalogus (cathaloge) van het archief, 1006

- diefstal uit de kerk, 442

- drinken op zon- en heiligendagen, 855

- drossard (drost) Wilhelm de Raet, 29, 30, 80, 97, 104, 136, 174, 177, 179, 250, 252,

- 253, 261, 275, 310, 379, 443, 446, 473,
- 529, 531, 534, 543, 565, 578, 579, 596,
- 598, 603, 608, 610, 611, 625, 636, 637,
- 650, 666, 692, 953, 968, 1026
- dwangmolen, 179
- een maand op het toortje van het kasteel, 669
- financiële lasten, 360
- fiscaal Bodinckhuysen, 847
- Frans Wilhelm graff zu -, 842
- gauwdieven, 442
- gericht, 140, 298, 990
- gericht wordt gehouden in een herberghe, 603
- gesubstitueerd landschrijver Petrus Henghst, 294, 295, 352, 621, 666
- geweer trekken, 283
- glazenmaker W. van d'Valck, 376
- grave Frans Wilhelm, 75, 1040
- grensgeschil, 906
- grote eyckel–oft heisterkampen aangelegd, 732 (§4)
- hand–en spandiensten, 693
- Heeren Weert(h), 140, 326, 857, 967
- heysterkampen, 629
- hofhorige goederen van mevrouw Brantz, 426
- hofhorige kamer, 509-511, 536, 568, 712, 787, 801, 980
- hofhouding, 526
- hofkamer, 346, 366
- Hoffmeesters Camp (tot weiland gemaakt), 299, 731 (§23)
- hofroerig goed van Cornelia Sweeren, 350
- hofroerige kamer, 358, 372, 375, 502, 530, 560, 563, 564, 594
- honden bungelen, 41
- hoog water, 504
- illegale woningen, 218
- ingezetenen, 282
- ingezetenen mogen geen turf aan uytheimsche verkopen, 754
- innemen van vreemden, 598
- insolentien op son–en heyligh dagen, 496
- inspector Henrick Harritz, 798, 914, 993
- jaarlijkse tiendmaaltijd, 830
- jager Oswaldt Vinck, 1037
- jurisdictie (placaat inzake turfsteken), 754
- kamerkens op het gewulffsel der kercke, 665
- kasteel, 254, 255
- kerk (blikseminslag), 665
- kerkdienst (geboorte van graaf Johannes Baptista), 435
- kerkelijke inkomsten, 402
- klok luiden bij onraad, 442
- korenpacht, 42
- landschrijver Philip(pus) Heng(h)st, 197-199, 202, 243, 287, 503, 828, 855, 966, 1030
- landschrijver Reyn. Nicol. Lengel(l), 189, 197, 243
- leen- en hofgoed van Ebben, 453
- leenkamer, 110, 346, 550, 562, 626, 640, 668, 834
- leenkamer (stadhouder Wilhelm de Raet), 827
- leenzale, 702, 834
- loslopende honden, 41
- Loyens, H., 730
- mannen van leen, 280
- meester-timmerman Arnold Hagens, 629
- messen trekken, 283
- Middelweert (op de Maase gelegen) is in cultuur gebracht en verpacht, 732 (§7)
- molen, 261, 731 (§6)
- molen (vervalst schepvat), 341
- molenaar, 179, 180, 261
- molenaar Jan (Johan) van den Heuvel, 423, 436
- molenknecht Gerrit Schetters, 764
- neemt de verplichting tot betaling van een rente over, 966
- niet betamelijk dat er enige joden wonen, 604
- nieuw legerboeck, 356
- Nonnekens, 835
- Nonnekens Carmeliteressen, 432, 563
- onderpastor, 363
- opslag van vyftien kleyne mergen hooy-gras op het slot, 914
- opzicht over de warden, 629
- opzichter (van timmeragien enz.) Arnold Hagens, 629
- opzichter (opsigtiger) Henrick Harritz, 798
- Pad Poel (leenroerig perceel), 467
- pastor, 298, 500
- pastor geeft kinderleere, 363
- pater Francus à Sancto Johanne, 765
- pater Pontianus à Sancto Prospere, 765
- pater prior, 385
- Patres Carmeliten, 680
- patres Clavieren, 385
- patrijzenkelder van het kasteel, 669
- placaat wegens het turfsteken uit den Peel van - en St. Anthonis, 753
- placaat tegen het verduisteren enz. van hofgoederen, 497
- de poorten van het slot blijven gesloten tijdens de tiendmaaltijd, 1024
- procureur-fiscaal Johan Bloem, 341, 526
- raad en drost Wilhelm de Raet, 138, 140

- raadhuis, 603, 756
- refugium voor het klooster St. Agatha, 1003
- regenten, 104
- rekeningen examineren, calculeren en revideren, 621
- rentmeester Johan Henrick Verheyen, 122, 176, 298, 348, 357, 386, 621, 691, 696, 701, 752, 763, 966
- rentmeesterij, 80
- reparaties aan het kasteel (drie nieuwe bruggen, een nieuwe dijk en allee tot op de Veerstraet, vensters en glazen), 732 (§1)
- richterbode, 990
- rotmeesters, 442
- schepenen, 179, 250, 282
- scholtus, 29
- scholtus Wilhelm de Raet, 253, 579
- schoolmeester, 379, 401
- schoolmeester Bernard van Beckum, 883
- schoolmeester Petrus van Beckum, 883
- Schoolmeesters Huys (onderhoud), 603
- seigneurie, 921
- sinds vierhonderd jaar en pleine liberté van Bergh, 921
- slechte roggeogst, 123
- slot, 251
- stadhouder, 29
- stadhouder van Ienen, 110
- stadhouder Wilhelm de Raet, 626
- Steenstraete, 427
- Sweeren, Henrick, 299
- tiendmaaltijd, 918, 1024
- toestand van de kerk of toren, 680
- toren van de kerk is deels gedestruueerd, 680
- torentje van het kasteel, 669
- verkoop van een weykampken den Waal-graeff, 708
- vernieuwingen op en rond het kasteel, 732 (§1)
- verpachting van het veer, 731 (§7)
- viering van son–en heyligh dagen, 496
- volksbijeenkomst op slot -, 393
- Voort, huis van jonckheer - (vrijstelling van herendiensten), 730
- vrij heerlijkheid, 80
- een weykamp op den hoek van de Veer-strae, 510
- zes weken in de patrysen kelder van het kasteel, 669
- zingen van fameuse en injurieuse liedekens verboden, 496
- zolder (schade aan rogge en haver), 501
- Braamberg**
- Braemberger Steetje (leengoed), 232
- Braamt** (Braembt)
- Zedamer Veltzen Tiend naast -, 788
- Brabant**
- provinciaal hof, 691
- Souveraine Raad van Brabant, 636, 691
- Braber**
- Cornelis, 233, 352, 729, 1007
- fr(ater), 729
- H., 534
- Michael (Michiel), 1007, 1016
- Nicolaus (Nicolaas), 704, 729, 733, 734
- Braine Laleut** (BrainelaLeut)
- Frans Wilhelm, heer van (herr zu) -, 75, 842
- brand** (brandt, brant)
- in de Berghse bossen, 214
- brandstof (brant) te Boxmeer en St. Anthonis, 754
- huis van Dirck Artz te Beugen, 559
- huis van Jan Huyberts, 547
- huis van Jan Kemperman, 314
- huis van Lambert van Kilsdonck, 546, 547
- grote - te Varsseveld, 37
- vrije - (brandstof) voor de burggraaf van Uift, 856
- branden** (brandmerken)
- van vee op de gemeente de Yssele te Gendringen, 819
- Brandenburg** (Brandenborgh, Brandenburgh)
- Albregt, prins van -, 136
- bedienden van de prins van - slaan samen met burggraaf Derck Scheers hout aan voor het herstel van de molen te Varsseveld en Terborg, 746
- Carel, prince in Pruijssen en marckgrave tot -, 803
- Johan, 489
- markgraaf tot -, 182, 555, 844
- militie (ontvoering van Paulus Smits), 116
- prince en marckgrave tot -, 802
- Rudolph van -, 489
- brandewijn**
- molenaar mag geen - aannemen, 262
- brandgiften**
- worden voortaan naar goeddunken van het Huis Bergh gegeven, 731 (§28)
- brandschade**
- weduwe Huybert Graet, 535
- brandspuit**
- stad 's-Heerenbergh, 37
- Brant**
- huis van Willem Nystadt in de Kelle Straet aan de - gelegen, 964
- Brantsen** (Brants, Brantz, Brantzen)
- Arent, 191, 512

- Elisabeth, 920, 922
- Henrick, 920, 922
- hofhorige goederen van mevrouw -, 426
- H.W., 927, 928, 1018, 1022, 1045
- Johan, 831, 858
- Reyn., 928
- Reynier Wilh., 822
- Willem (Wilhelm), 279, 405, 602, 788
- Willem (Wilhelm) Reinier (W.R.), 684, 697, 705, 858, 877, 926, 928, 956, 1045
- Bredenbroek** (Breedebroek)
- bomen aanslaan, 269, 277
- bosschen advigileren, 583
- derde gerve van Berghse hofsteden (hoflanden), 588
- eersten en tweeden Kloottientd, 920, 922
- holtvorster Gerrit Borckus, 195, 244
- holtvorster Henrick Borckus, 244, 277
- kappen van hout, 263
- molenas voor de Gendringse molen, 330
- onderscholtus Gerrit Borckus, 195, 244
- onderscholtus Henrick Borckus, 244
- opzichter van de jacht en de bossen in het -, 353
- raaitiend (raeytiend), 709, 710
- Bredevoort** (Breedevooort)
- dr. N.N. Everts assisteert advocaat-fiscaal Thelosen, 329
- Bredeweg** (Breedewegh)
- leenperceel van Bergh, 420
- Bree**
- Jan van -, 43
- Breedebroek**, zie *Bredenbroek*
- Bredevoort**, zie *Breedevooort*
- Bregentz**
- Johanna Catharina Victoria, vrijvrouw van -, 221
- Bremer**
- Alexander, 573
- Brequi**
- kanunnik (canonicus) N.N., 857, 967, 968
- breuken** (breucken)
- aangeven aan de procureur-fiscaal, 758
- advocaat-fiscaal Hoevel moet lijsten opstellen, 891
- graafschap Bergh, 290, 778
- Bergh en Wisch (opgeven aan landdrost P.C. van Marle), 187, 290
- Gendringen en Etten, 186, 679
- aan Hubert Genon geremitteerd, 413
- innen door de advocaat-fiscaal, 1001
- kwijtschelding voor Henrick Huntinck, 1020
- Millingen (strenger optreden), 190
- proces tegen Johan Palyck van Munster en Daniela Maria van Aerde, 458
- slechten te Gendringen, 268
- Terborg, 744, 803, 839
- hoogheid Wisch, 290, 698
- briefje**
- vermelding van alle aan Huis Bergh geleverde goederen, 763
- Brienen**
- Gieb van -, 45
- Gysbert van -, 473
- Johan (Jan) van -, 6, 27, 190, 309, 336, 387, 389, 405, 406, 407, 410, 429, 713, 758, 760, 805, 806, 807, 814, 823, 832, 837, 840, 841, 952, 972-974, 977, 1005
- Brink** (Brinck)
- Wighman van -, 117
- land aan den - (pachter Herman Jansen), 328
- Broeckhees**, Broeckheeze, zie *Broekhees*
- Broeder**
- Frans Joseph, 308
- Broek** (Broeck)
- Jan van den, 708
- Broekhees** (Broeckheese)
- aankoop van een perceel weiland voor de graaf, 731 (§22)
- boerschap, 699, 731 (§22), 991
- gericht (Gelders leen), 105
- onderscholt Christiaen Bongerts, 991
- Broeksken** (Broecksken, Broexken)
- huis van Henrick Tichelavent, 572
- pachtruil, 978
- Broekstuk** (Broeken Stuck)
- onder Grooten Aeswyn, 50
- Broerdijk** (Bruerdijck)
- Bruerdijcksen Raeytiend, 319
- gescheurde weide, 320
- onder Gendringen, 319
- Bronck**, zie *Pronk*
- Bronckhorst** (Bronckhorst)
- Helwigh van -, 34
- Maria Gysberta van -, 34
- Bronckhorster Hof** (Bronckhorster Hoff)
- leen van Bergh, 259
- Bronckhorster Slag** (Bronckhorster Slagh)
- in het kerspel Didam, 831
- Brouwers**
- Johan, 393
- brouwerij** (brouwhuysje)
- bouwvergunning voor Willem Westervelt omtrent de Bonte Brugge, 911
- bij een huis onder Pannerden, 864
- Brucks**
- pater procurator, 191
- Bruens** (Bruyns)
- Willem, 264, 265, 654
- brug** (bruggen)
- aanbesteding van timmeragien, 159

- drie schoone - en drie poorten bij het Hoff van Bergh, 731 (§33)
- drie nieuwe - bij kasteel Boxmeer, 732 (§1)
- bij het goed Ter Gunne, 311
- graafschap Bergh, 106
- twee nieuwe - bij Huys de Padevoort, 732 (§3)
- reparaties, 731
- reparatie (inspectie), 106
- te Ulft, 196
- balken van een boom van het goed Berckelaer voor de nieuwe brug te Ulft, 731 (§18)
- nieuwe stenen brug voor het kasteel te Ulft, 731 (§31)
- Brugge** (Bruggen, Brugghe)
- Jonghe, Jacobus de - (afstand als tesorier van Dixmuiden), 285, 810
- stadhouder van Vlaanderen, 239
- Bruin** (Bruyn)
- Ryck de -, 279, 974
- Brusse** (Brussen, de Brusse)
- beurder, 171
- Johan Henrick, 182
- weduwe, 183, 216, 230
- Brussel** (Brussele)
- bezoek van Jacobus de Jonghe aan Zijne Majesteit, 422
- in Carmelo Nostro Bruxellensi, 402
- nuntius, 525
- Bruynis**
- Johan, 979
- Bryler**
- leengoed den -, 19
- Bucker**
- Henrick, 644
- Jacobus, 1033
- landmeter N.N., 731 (§3)
- Theodorus (Theod.), 454, 1015
- Bueckevoort**, zie *Beukevoort*
- Buederman**
- Henrick, 646
- Bueren**, zie *Buren*
- Buevinck**, zie *Buvink*
- Bufflee**
- Fred(e)rick, 787, 946
- buitendijks** (buyten dycks) gelegen
- Hetersen ofte Bagynen Weerth (onderpand in ambt Overbetuwe), 930
- buitenechtelijke kinderen**
- van Johan Palyck van Munster en Daniela Maria van Aerde, 458
- buitenlandse ontvanger**
- Lingen, Cornelis van der, 457
- buitenman** (buyten man)
- te St. Anthonis, 262
- bundigh** (bindend), 599
- bungelen** (honden), 41, 325
- Buren** (Bueren)
- graafschap -, 1045
- leen den Padevoort (Zeddam), 140
- lenen, 137
- verheffing met lediger hant, 137
- Burgel**, zie *Bergel*
- burgemeester** (borgermeester)
- Bey, Arnoud de, 266, 351, 474
- Brantzen, Henrick, 920
- Dam, Johan Everh., 433
- van Dixmuiden, 68, 260
- van Doetinchem, 726
- Hellendoorn, Geraedt Allard, 271
- Huet, Johan van -, 100, 161
- Jonghe, Jacob de (Dixmuiden), 899
- Leeuwen, Jacob, 1040
- Lieven, N., 318, 784
- Lynden, Frans van der, 959
- Marle, Petrus Christian van -, 524, 1043
- Olmius, 459
- Singendonck, N.N. (te Nijmegen), 449, 727
- U(u)mbgrove, Gerard, 930, 931
- Upwigh, Johan Diederick van der, 682, 759, 853, 955
- Verheul(l), Adriaan (Adriaen), 620, 679, 726, 747, 757
- Westhaven, Gerard van -, 465, 474
- burgerij** (borgers)
- van Bergh, 70, 100, 266, 465, 617
- claimt het recht de stadsregering van Bergh te mogen veranderen, 684
- van Dixmuiden, 417
- burggraaf** (bergh greeff, borghgraeff, borhggreeff)
- van Boxmeer, 669
- Brouwers, Johan, 393
- van Bergh, 84, 763
- Haeffkenschey(d)t, Fred(e)rick, 153, 320, 338, 508, 588, 660, 686, 856
- Haeffkenscheyt, Joannes, 153
- Haeffkenscheyt, Johan Fred., 320
- Scheers, Arnold, 84, 206
- Scheers, Derck, 206, 207, 271, 311, 454, 746, 1041
- te Ulft, 338, 396
- te Ulft moet 1200 afgebroken stenen leveren, 739
- buurmeester** (buyrmeester)
- Cregtingh, Ryck, 590
- onder Gendringen en Etten, 1033
- buurtschap** (boerschap, boerschappen)
- Aeswyn (Azewijn), 141, 272
- Bergerdijk, 699
- Broekhees, 699, 731 (§22), 991
- Gander (Gaanderen), 595

- onder Gendringen en Etten, 193
- Groot Aeswyn, 768
- Lengel, 628
- Loell (onder Didam), 644
- Speelbergh, 991
- Velthunten, 723
- Voirst (Voorst), 331
- Buvink** (Buevinck)
- tientje (tiendje), leenroerig aan Bergh, 273
- Buys**
- Nicolaus, 522
- buytenheimsche**, 753
- komen illegaal turfsteken in Boxmeer en St. Anthonis, 754
- buytensporig**
- predikant van Gendringen, 767
- Byland** (Bylant)
- advocaat-fiscaal Petrus van Dockum, 1000
- ambtman Johan van Brienen, 6, 190, 309, 387, 388, 405, 406, 410, 429, 758, 760, 805-807, 837, 840, 952, 972
- ambtman Antoni van der Horst, 387
- ambtman (survivance), 387
- dijkgraaf Johan van Brienen, 190, 387, 758, 952, 972
- dijkshrijver Jacobus Backer, 481, 492
- dijkshrijver Petrus van Dockum, 487, 492
- fiscus N.N. van Aldenborgh, 977
- fiscaal (fiscus) Wilhelm van Steenler, 59, 279, 647
- Frans Wilhelm frey herrn zu den -, 842
- geërfdendag, 1030
- graaf (grave) van -, 59, 293, 607
- heemraad (heymraeth) Jacobus Backer, 485, 492
- landschrijver Jacobus Backer, 481, 485, 492
- landschrijver Petrus van Dockum, 481, 487, 492
- meter Henrick Goris, 940
- pachtopbrengst als onderpand, 151
- procureur-fiscaal Henrick van Aldenburgh, 647, 758
- rekeningen, 963
- rentmeester, 7, 15, 71, 72, 307, 394, 424, 472, 575, 711, 920
- rentmeester Theodorus Rutgerus van Haeren, 915
- rentmeester Ferdinand Philip van der Veecken, 122, 150, 151, 188, 191, 213, 223, 224, 300, 348, 395, 407, 418, 460, 532, 607, 608, 672, 701, 737, 752, 815, 858, 879, 907, 1021, 1040
- richter Johan van Brienen, 758, 760, 952, 972
- schepen Jacobus Backer, 485, 492

- survivance voor Leopoldus Franciscus Adrianus van der Veecken, 188
- verpachtingen, 957
- verpachting der domeinen, 950
- verpachting van tienden, 312
- verpachting van tienden en gervezaden, 829
- vrijheer Frans Wilhelm, 21, 75

Bylevelt

- vicarius apostolicus van -, 246

by naer (bijna), 193**Bysterveld** (Biesterveld, Bistervelt, Bysterfelt, Bystervelt)

- leengoed, 409, 789, 790, 795, 1005
- leengoed (Dänische Etats Raet Ernsten), 663

Byvanck

- weide, 671

C**Caack**, zie *Kaak***cachet** (zegel), 275, 483, 587, 897

- hooghgraefflyck -, 595
- in rooden lack (lacq, lacque), 280, 344, 930
- van Henrick Johan Tuchter, 1011

caduciteyt

- van het leengoed het Engstel, 98

caetsbaan, zie *kaatsbaan***caetstede**, zie *kaatstede***Calenbrander**, zie *Kolenbrander***cameniere**, zie *kamenierse***camer lacquay**, zie *kamerlakei***Camere van Reekeninge**, zie *Rekenkamer*, 570**camerraeth**, zie *kamerraad***camisoel**

- van Henrick Gysberts te Lengel, 976

Camphuysen

- Palick Adolph van Heerde, heer tot -, 305

cancelist (cancellist)

- Both, Abraham de, 83, 137, 143, 158, 167
- Both, Xaverius de, 333
- Sluyter, Rutger(us), 894, 919

– zie ook *kanselier***cancellary**, zie *kanselarij***canon**

- jaarlijkse - van de kerk van Varsseveld, 183, 216

canonicus (canoñ, canoni), zie *kanunnik***capel(le)**, zie *kapel***capellanye**, zie *kapellanie* (1016)**capittel**

- te Emmerick, 145

capitulair

- van het klooster St. Agathae, 1002

capitulariter, 1003**Capucynen**, zie *Patres* -, 452**Carmeliteressen**

- te Boxmeer, 432
- zie ook *Karmelieten*

Caroli gulden, 1040

- ad twintig stuiver Hollands, 178, 930
- 25.000 voor de heerlijkheid Westervoort, 1045 (\$7)

Carp

- Aerent, 821

cassa

- beheerd door raad en hofdirector Eplen, 287
- heerlijkheidscassa van Pannerden, 825
- hoff cassa van Huis Bergh, 287, 430
- renten uit de landrentmeesterij worden uit de - betaald, 157

Cassan

- Alewyn, 628, 670

cassatie, 750**castreren**

- van vee, 135

catalogus (cathaloge)

- van het archief van Boxmeer, 1006

catechismus (cathegismus)

- onderwijs te Boxmeer, 883

St. Catharina

- tijnsdag, 528
- wastijns betalen op -, 817

cathechismus

- te Boxmeer, 363

cathedrale kerk

- te Dixmuiden, 69

cathegorice, 278**cathegoris**

- een klaer, duydelyck en - antwoord, 806

Cathoen

- Cobus, 410

- Michiel, 410

Catholycke Vry Heerlickheyt Boxmeer, 363**Catwyck**, zie *Katwijk***causa spoli**

- contra Derck Jansen e.a., 136

cautie de non offendendo, 279**caveren**, 926**cavillatien**, 341**cessie**

- van de Heerlijkheid Heyen, 529
- van recht en actie aan Joannes Overkamp, 544
- zie ook *acte van cessie* (609)

chaise

- reiskosten per - voor rekening van Bergh, 178 (\$3)
- nieuwe - op kasteel Bergh, 731 (\$33)

Champlite

- Frans Wilhelm, grave van (graff zu) -, 75, 842, 1040

chargeren, 1033**charges**

- overname, 46

charters (chartres), 894

- van Boxmeer, 29
- worden grondig onderzocht door raadsadvocaat Oswald Peter Hoevel, 948
- in de nalatenschap van advocaat Wilhelm van Steenler, 576
- inzake de heerlijkheid Westervoort, 1045 (\$13)

Chourses de Beauregart

- Emanuel, 888

Christe leer

- te Boxmeer, 363

Christelycke seeden

- leren aan de jonckheyt van Netterden, 540

Christiana

- dovariere gravinne tot Montfort, 430

Christianus

- zevende doopnaam van graaf Joannes Baptista, 434

christmisse (kerstmis), 885

- betaaldag, 152, 996

chynsch (tijns), 307**chynsgevers**, 1004**cieraet**, zie *sieraad***cierlyxste**

- opt - protesteren, 271

cieronghe, 618

- aanbesteding van aerddycken volgens de nieuwe -, 865

- werken aanbesteden ingevolge de nieuwe -, 796

cingelwall, zie *singelwal***citatie**

- jura te Boxmeer, 603

civiele rechten (civile reghten)

- te Westervoort, 1045

Claessen, Claessens, zie *Klaassen***clam** (heimelijk), 602**clammers**, zie *krammen***Clarenbeek**, zie *Klarenbeek***claringe**, zie *klaring***classis**

- van Nijmegen, 512

clausulae concernentes, 990**clausule van revocatie**

- jachtpermissie, 514

Clavieren (Claviers)

- zie *Patres* -, 385
- Patres Carmeliten te Boxmeer, 680

clericus

- Raet, Josephus de, 533

Cleve, zie *Kleef***Clevische Holt**

- zie *Kleef*

Clevisch Land

- zie *Kleef*, 624

Cloeck

- Gysbert, 858

Cock

- Adriaen, 280
- N.N. (burgemeester van Thiel), 175

Coelaecke, zie *Koelaak***coernoten**, zie *keurnoten***Coevert**, zie *Koevert***Coevoet**, zie *Koevoet***colffdrager**, zie *kolffdrager***Collarts leen**

- halvescheid, 827, 846

collaterale successie, 141**collateur**, 639**collatie**

- baljuw (bailliage) van Dixmude, 448
- Berghse vicarie in de kerk van Driel, 929
- Berghse vicarie (eerstvolgende), 954
- capellanye van Dixmuden, 1016
- koster te St. Anthonis, 592, 1017
- koster te Beugem, 633
- koster te Boxmeer, 765
- koster te Didam, 716
- koster te Etten, 905
- koster te Millingen, 743
- koster te Netterden, 540
- koster te Sambeek, 775
- organist te Varsseveld, 345
- parochiale kerk van Dixmuden, 208
- pastorie te Didam, 755
- pastorie te 's-Heerenbergh, 782
- pastorie te Ulft, 781
- pastorie te Zeddam, 246
- predikant te Sambeek, 522
- schoolmeester te Millingen, 743
- schoolmeester te Sambeek, 775
- vicarie van St. Matthaeus en St. Nicolaus te St. Anthonis, 533, 543, 639
- vicarie te Driel, 929
- vicarie te Millingen, 749
- vicarie (eerstvolgende Berghse -), 954

collatione factâ concordantiam cum suo originali, 850**collationeren**

- plaacaat met het origineel -, 855

collegiale kerk te Dixmuden, 68**Collegium**

- Societatis Jesu in Emmerick, 674

collusie, 436**commer**, zie *kommer***commies** (commis, commisen)

- niet toelaten tot de magistraat van 's-Heerenbergh, 617
- Westhaven, N.N. van -, 474

commissariaat

- onverenigbaar met het ambt van burgemeester, 474

commissie (enkele voorbeelden:)

- voor Gerrit Borckus, 195
- voor Johan van Brienem, 190
- voor drie jaar (verandering van de magistraat te Dixmuden), 982
- voor Berent Elskamp, 200
- van survivance (Haapse Maastol), 605

commissions secretaris

- Petrus Hengst, 1006

commoditeyt (gemak), 940**compagnie**

- inkoop van een partij magere beesten in -, 999

competierend recht

- moet met alle macht gemainteneerd worden, 731 (§34)

complaincte

- actie van -, 447

comportement (gedrag), 317, 345**comptoir**

- van de landschrijver, 855

concordat cum originali, 255**condemnatoir decreet**

- boete voor Henrick Huntinck, 1020

confisquering

- van kar en paard bij illegaal vervoer van turf en plaggen in Boxmeer en St. Anthonis, 754

conformité, 854**confusie**

- tiendmaaltijd op slot Boxmeer, 1024
- wegens de executie van de jood Abraham Elias, 937

conjunctim et divisim, 927**conjunctim vel separatim**, 599**conniventie**, 190, 256, 281, 387, 391, 398, 473, 588, 598, 625, 645, 673, 731 (§24), 774, 1012, 1037**Conradi**, N.N., 609**consciëntie** (conscientie), 947**consecutie**, 432, 834, 879, 946**conseil** (conseill)

- de la province de Guel(d)re, 335, 437
- zie ook *raad*, *Gelderland* enz.

consensum alienandi vel disponendi, 259**consentverlening**

- volmacht voor Wilhelm de Raet, 565

conservatie

- van de Berghse bossen door de hofdirector, 731 (§28)

consignerem, 855**consort** (consorten)

- landrentmeester Zumkley, 85
- Reetsen, Jacobus, 85

constringeren, 261, 952**consumptie**

- van alle dyckagepenningen op de schouwdagen te Pannerden (tot ongenoegen van de graaf), 825

contante betaling

- voor geleverde goederen, 731 (§21)
- verklaring van ontvangst, 1023

contentement, 541**contra quoscumque**, 78**contradebat** (contra de bath)

- contra Van Triest en Streuff, 908

contrahenten, 926**contra quoscumque**, 571, 599, 677, 697**contrarekening**

- te maken door Wilhelm de Raet, 666
- van de nulle en informele rekening van juffrouw Verheyen, 666

contrarie, 732 (§9)**contraventeurs**, 197, 283**contraventie**, 281, 645**contrerolleur**

- Hes, Jurriaen van -, 91, 92

contumatie, 623**convenabele middelen**, 750, 767, 774**convent**

- te Boxmeer, 385
- van de Patres Capucynen te Velp, 694

convooyen en licenten (convoyen -)

- contrerolleur J. van Hes, 91
- ontvanger Johan Diederick van der Upwigh, 759, 853

Cools maete (Kolkmaat?)

- hypotheek, 275

coorde

- straffen met den - (Joannes Vooght), 809

copie authentique, 738, 766**Coppen Huys**

- verkoop aan Jurriaen van Hes, 91

Copray

- Geesken, 9

corroboratie (bekrachtiging), 257, 595, 667, 949**corruptie**

- bij aanbesteding van reparaties en andere werken, 731 (§15)

Corter Bosch

- vorster Oswaldt Vinck, 673
- zie ook *Korterbos*

costume (gewoonte), 831

- lokaal, 850

coucheren, 843**Craghten**, zie *Krachten***Cramp**, zie *Kramp***credit**

- voor het Huis Bergh door toedoen van de hofdirector, 732 (§9)

Creuel (Creuil), zie *Kreuwel***criminele**

- justitie te Gendringen, 936
- justitie in de Hoogheyd Wisch, 809
- rechten te Westervoort, 1045

Crousen, zie *Kroes***cruell feyt**, 976, 977**Crug(h)ten**, zie *Krachten***crullen**, zie *krullen***Cruystiend**, zie *Kruistiend***cultuur** (culture)

- landontginning te Dixmuden, 267

cum clausulis grati, rati, indemnitis (enz.), 416, 677**cum expensis**, 129**cum potestate substituendi &c.**, 78, 697**cum promissione rati et indemnitis**, 623, 667, 821, 884**cum substituendi potestate unum vel plures**, 636**curator**

- Bree, Jan van -, 43

custos, zie *koster***Cuyck** (Kuyck)

- besieder Nicolaus Braber, 733
- heerschouw in het Lant van -, 449
- Heeswyck onder -, 1026
- Lande van - (scholtus N.N. Thorsinck), 1026
- leenkamer te - (Haepsen Maastol), 137
- slechte roggeoogst, 123
- verpondingen op den Maastholl, 733

cyfferen, zie *rekenen***D****Daal**

- juffer N.N. van - (cameniëre), 731 (§32)
- zie ook *Dalen*

Daenen

- procureur te Nijmegen, 421

daetelyck (dadelijk), 882**dahero**, 842

dakwerk
– arbeidsloon voor Oswalt Vinck, 960

Dalen
– Maria Anna van -, 430
– zie ook *Daal*

dam (dammen)
– te Millingen (reparatie), 343
– aan de Millingse dijk, 532
– onderhoudskosten te Pannerden en Millingen, 731 (§8)
– in de Schouwbeeck, 553, 554
– langs de Strangh te Ulft tot facilitering van de passagie en profyt van de grafelijke tol, 732 (§2)

Dam
– arrestatie van de Keppelse jood door Van -, 476
– Everhard Johan (Evert Jan) van -, 36, 78, 96, 131, 416, 433, 1045
– Johan Everhard van -, 194, 433
– raadshere Van -, 364, 438

Damen
– Johan Herman, 100, 266, 351, 524, 863, 955

Damen Nylant
– alias het Swarte Nylant en het Gryse Nieuwylant, 587

dammen, zie *dam*

Daniel
– frater, 402

Dänische Etats Raet
– Ernsten (leengoed Bistervelt), 663

Dans
– Arnold van -, 1023, 1045 (§3)

datelyck (dadelijk), 527

Davidts
– Michiel (jood), 579

deboursement, 81, 329, 679, 1000, 1001

debourseren, 948

Deckers, zie *Dekker*

deckmantel
– als beestensnijder, 135

decorteren (aftrekken), 800

Decquere, de
– Wilhelm, 691

decreten
– jura te Boxmeer, 603

Dedem
– baron van -, heer van Maurick, 903, 959
– N.N. van -, 912
– Wilhelm Johan (Willem Jan) van - (heer van Den Bergh), 107, 140, 518, 519
– Willem Jan van - (heer van Maurick), 930
– obligatie voor Wilhelm Jan van - (onderpand havezate den Padevoort), 140

dedignatie, 269, 281, 645

deductie, 855

Deelens weydeken
– pachter Herman Jansen, 328

deelslieden (deels luyden)
– van Lengeler Bosch, 288
– zie ook *deling*

Deens, zie ook *Dänisch* (663)

Deense ossen
– vetweiden op den Tichel en Abrahams Kamp, 386

de facto, 614

defalqueren, 28

defraudation, 875

defroyementen
– aanstelling magistraat te Dixmuiden, 295

defroyeren, 198, 449

deken (deecken)
– vant ambaght vand- beenhouwers te Dixmuden, 447

Dekker (Deckers)
– N.N., 525

Delen
– Gerbrigh van - (vrouw van den Bergh), 140, 518, 519

deling (deylinge, deylonge), 55
– in Stockumer Bosch, 542
– te lage opbrengst van het Stockumer Bosch, 731 (§30)

delinquent (delinquant)
– Bloeminck, Arnold, 382
– Bloeminck, Wessel, 382
– in de Heerlijkheid Boxmeer, 526
– Cathoen, Cobus, 410
– Cathoen, Michiel, 410
– te Didam, 185
– Fiervoet, Derck, 477
– Goossens, Lambert, 976
– Hell, Henrick, 977
– Hell, Willem, 977
– op Huis Bergh, 322
– in Millingen strenger vervolgen, 190
– te Terborg (Wisch), 63, 802, 895, 901, 910
– hout houwen door Terborgse -, 910
– Tyssen, Jan - den Jongen, 59
– vervolgen (taak van een onderscholtus), 991

delogeren (verhuizen), 393, 774
– joden te Gendringen, 892
– vreemd volk op kasteel Ulft, 396

denier
– geldeenheid, 1004

denombrement, 582
– van leenpercelen, 674
– van relieff, 571
– betreffende de oude Cleeffse lenen, 624

denomineren
– van een schout en kolfdragers te Dixmuiden, 317

de non in rem verso, 140, 404

de novo (opnieuw), 213

denuntiatie, 920
– van de commissie als stadhouder (Herman Bosboom), 515

depescheren (versturen), 361

deportement
– van Henrick de Beyer, 876

deputaet
– van de gravinne weduwe van Montfort, 731 (§2 en §32)

de rato caverende, 928

Derck (*Theodorus*), 1041

Derckinck
– Wolter, 905

derde garve (derde gerve)
– de opbrengst ervan wordt benadeeld door te grote kool- en moestuinen, 731 (§13)

derdenhalven (2½), 462

Derksen (Derckse, Dercksen)
– Jan (Johan), 7, 8
– Thonikken - Lob, 990

dero (van de/het), 842

dero selver, 466

Derpsen wegh
– hofgoed van Gieb Brienen, 45

Desick
– nieuwe woning van den zadelaer N.N. ter -, 731 (§27)

desisteren (afstand doen), 1041
– Petrus van Dockum (als land- en markenschrifver van Bergh), 994

désisteringe (afstand), 285

Deurvorst
– strang van - tot de Ulftse brug, 331

Deus
– ter maximus in omnibus benedicat et augeat, 70

deylonge, zie *affdeylinge*, *deling*

diaconierekening
– van Gendringen, 766

Dibbets (Dibbitz)
– Frederick, 749
– Gerrit, 749
– Rutgera, 431

Dichten (Dighteren, Digteren)
– Koppeltiend (hypotheek), 705
– gescheurde weide den Grooten Belder, 445
– tiend uit den grooten Belder, 439

dictaminatien, 855

dicteerkosten
– jura te Boxmeer, 603

Didam (Diedam)
– affhoring van de verpondingsrekening, 613, 726
– arrestaties, 114
– arrestatie van twee doodslagers, 476
– Assbagh, Abraham (jood), 170
– Bloeminck, Arnold, 382
– Bloeminck, Wessel, 382
– bouwvergunning voor Berent Hendrix, 761
– bouwvergunning voor pastor Molanus, 414
– breuken, 891
– bruggen, 106
– Buederman, Henrick, 646
– castrenen van vee, 113, 135
– Clumpener goet, 690
– delinquenten, 185
– Doys, Arent, 646
– drost (drossard) Johan Everhard van Dam, 194
– ervendag, 606
– geërfdendag, 613, 619, 747
– Gemeene Straet, 414
– gericht, 271
– gesubstitueerd stadhouder Johan Roelant, 339
– grootmoeder geeft stadhouder Roelant een trap, 433
– HoffSteetje Inden Dyck, 414
– houwen van een boomken door Lucas Egberts, 917
– Huyse tot Loel (leen van Cleve), 610
– inspectie van alle hoffsteeden, vlogh- en weylanden, 731 (§4)
– jacht op heydens en heydinnen, 133
– jachtseizoen, 234
– Jansen, Jan, 646
– jood Abraham Isaac Francken, 249, 616
– kaarten van de heerlijkheid, 731 (§3)
– kerkelijke proclamatie, 57
– kerkeraad (kercken raet), 943
– klaring (claringe) van het gericht, 597
– koster (custos) Wilhelm Boolant, 716
– koster (custos) Johan de Pyper, 716
– landschrijver Hermannus Bosboom, 632
– landschrijver Johan Roelant, 614
– leengoed Hooge en Laage Maete, 291
– Loëler Bosschen, 126
– Loell onder - (onderscholtus Henrick Bucker), 644
– molens, 106
– onbehoorlijk holt houwen door Lucas Ebberts, 859
– onderscholtus Herman Bloeminck, 548
– onderscholtus Antoni Elverigh, 1014
– onderscholtus Jan van Selm (Zelm), 548, 1014

- ontvanger Lucas Roelandt, 690
- paarden- en beestensnijder Albert Meulendyck, 139
- paarden- en beestensnijder Adriaen Spoor, 139
- Pas, Reynder, 646
- pastor L. Lamers, 755
- Pleunisse, Jacobus, 646
- Quade goet (leengoed), 852
- Roelant, Johan, 632
- de Rhooide van Heeckeren, 61
- ros–en windmolen (hypotheek), 831
- scholtussen en onderscholtussen zijn besonderlyck suymachtigh, 113
- stadhouder G. Jos. Olmius, 61, 458
- stadhouder Joannes (Johan) Roelant, 249, 382
- substituit drossard, 943
- substituuat-drost D. VerSluys, 615
- verpachting der domeinen, 950
- Verwaayen, N.N., 339
- Voorst, Balthasar van -, 632
- waag, 238, 339
- waagmeester Johan Ott...(?), 238
- Waeverloe, 126
- Wentinck, Cornelis, 646
- diefstal** (dieffstal, dieverye)
  - te Boxmeer, 473
  - gepleegd door twee gedetineerde joden te Ulft, 923
  - door Derck Fiervoet te Ulft, 477
  - zie ook *stelen*
- dienstbieren**, 38
  - te bekostigen door de burggraaf van Ulft, 856
- diensten**
  - advies van raadsadvocaat Oswald Peter Hoevel, 948
  - te Gendringen, 495, 558, 566, 570
  - proces over de - (Gendringen), 203
  - hout uit Stockumer Bosch is door - naar het schaapschott gebracht, 731 (§30)
  - burggraaf van Ulft moet door - zes wagens turf laten halen, 856
- diensthaver**
  - accoord betreffende de - in Gendringen, 570
  - te Gendringen, 495, 558, 566, 570, 777
  - proces over de - (Gendringen), 86, 203
- dienstlootjens**, 206
- dienstvriendelyck**, 335, 437, 851
- dienstweigering**
  - in heerlijkheid Gendringen, 86
- dienstwillig**, 851
- diep**
  - bouwland 3 à 5 keer - omploegen om er weiland van te maken, 386
- Diepenbroeck**
  - baron Herman Gysbert van -, 529
  - Johan Adolph van -, 529
- Diepstegen**
  - Petr. Ch. van Marle, heer tot -, 863
- Dierkinck**
  - Jan, 240
- dieverye**, zie *diefstal*
- different**
  - conferentie over twee stuyvers per mergen, 608
- diffRACTIE**, 1002
- Digteren**, zie *Dichten*
- dilay** (uitstel, verzuim), 752, 848
  - betaling van pacht schulden te Pannerden en Millingen, 988
- dilayeeren**
  - van de looffschouw te Pannerden met veertien dagen, 807
- Dillen**
  - Engel van -, 519
  - Wolter van -, 142
- dimissie** (ontslag)
  - Thomas Waarbroe(c)k, 347, 353
- directeur**
  - van de warden Jan Gerligs, 945
  - zie ook *hofdirector*, 731 (§35)
- disordre**
  - van lantloopers en vagabunden te St. Anthonis, 527
- dispensier**, zie *hofdispensier*
- disrespect**, 334
- dissimulatie**, 387, 774, 1012
- distractie**, 879
  - executie en - van pachters en borgen bij pacht schuld, 962
- distraheren**, 787
- Dixmuiden** (Dixmude, Dixmuden)
  - adjunct-baljuw Petrus Hengst, 75
  - ambaght vand– Beenhouwers, 447
  - baljuw, 76, 447
  - baljuw Jacobus de Jonghe, 448
  - baljuw ad interim Jacobus de Jonghe, 334
  - baljuw Cornelis Willemze, 448
  - burgemeester Jacob de Jonghe, 899
  - burgemeester N. Lieven, 784
  - capellanye, 1016
  - Capelle Castrael, 208
  - cathedrale kerk, 69
  - collatie van de parochiale kerk, 208
  - collegiale kerk, 68
  - eerste burgemeester (vacature), 316
  - Frans Wilhelm herr zu -, 842

- griffier N. Thorus, 784
- grote eed, 73
- heer Frans Wilhelm, 75
- heerlijkheid, 75, 239
- Jonghe, Jacob de, 267, 285
- kapellanie, 1016
- kolfdragger, 75
- koster (vacature), 68
- kosterij, 69
- landontginning (culture), 267
- magistraat, 10, 67, 68, 73, 79, 101, 124, 209, 260, 274, 294, 316, 318, 334, 417, 422, 513, 561, 643, 720, 769, 889, 981, 982
- parochiale kerk, 68, 69, 76
- pitancierie van Cornelis en Michiel Braber, 1007
- plan tot verkoop van de heerlijkheid -, 982
- proces tegen de baljuw, 308
- rentmeester Jacobus (Jacques) de Jonghe, 10, 239, 784, 982, 1004
- ru(w)ardise, 334, 384
- schout Petrus Hengst, 75
- schout Jacobus de Jonghe, 448
- stad, 75, 79
- stadsbestuur, 68
- tresoriers plaetse, 810
- vice-baljuw Jacobus de Jonghe, 317
- volmacht voor Jacobus de Jonghe, 571
- vrijheer, 76
- dobbelt** (dubbel)
  - zie *op poene* (enz.)
- Dockum**, zie *Dokkum*
- doctor**
  - Steenler, Wilhelm van -, 59
- documenten**
  - inzake de pachtgoederen te Wisch, Gendringen en Etten, 731 (§13)
- doenmaals** (destijds), 495
- Doesburg** (Doesborgh)
  - levering van 16.306 palissaden aan de stad - door Bergh, 731 (§17)
  - Moliaert, Alexander, 646
- Doetekom**, zie *Doetinchem*
- Doetinchem** (Doetekom, Doetinghem)
  - aflossing van een kapitaal, 587
  - het goet Berckelaer in het righter ampte -, 519, 520
  - burgemeester Everhard Johan van Dam, 433
  - burgemeester Adriaan Verheul(l), 620, 679, 726, 747, 757
  - douairière van -, 140
  - gericht, 129
  - landgericht, 459
  - loting, 182
- missive aan de magistraat, 986
- obligatie voor Gerard Wilhelm van der Heyden enz., 628
- het goed Tergunne in het righterambt -, 705
- vergeefs bezoek van de Berghse secretaris, 440
- woonplaats van Oswald Peter Hoevel, 948
- Dokkum** (Dockum)
  - H. van -, 790
  - Mattheus van -, 797
  - Petrus (Peter) van -, 481, 485, 486, 488, 492, 549, 609, 617, 623, 667, 707, 738, 767, 789, 795, 820, 821, 863, 890, 902, 912, 935, 944, 954, 959, 965, 994, 995, 996, 1000, 1008
  - weduwe van - (rekening anno 1746), 994
- Dom**
  - te Utrecht (lenen), 137
- domeinen** (domainen)
  - Boxmeer, 653
  - Dixmuiden, 571
  - Dixmuiden (rentmeester Jacobus de Jonge), 1004
  - provincie Gelderland, 570
  - Gendringen en Etten, 425
  - verpachting, 132
  - Hoogheid Wisch (Silvolder Hemel), 555
- domeinendirector**
  - Epele de Raeyhoff, F.A., 950, 957, 996
- domesticquen**, zie *huispersoneel*
- domine(e)**, zie *predikant*
- domini et cujusque jure semper salvo**, 550
- donder** (donnerslagen)
  - bedreiging voor molens, 262
  - in de toren van de kerk te Boxmeer geslagen, 665
- doodschieten**
  - jachthonden van illegale jagers, 1037
  - ongebungelde honden, 41
- doodslag** (dootslagh)
  - te St. Anthonis, 226, 283, 306
  - te Boxmeer, 283
  - te Didam, 114, 185
- doodstraf**
  - voor Jacob Moyses (jood), 579
  - voor Michiel Davidts (jood), 579
  - voor Joannes Vooght, 809
  - zie ook *executie*, *ophanging*
- doofheid** (dooffheyt)
  - van Herman Bloeminck, 548
- doorgriffte**
  - te Pannerden, 175, 480
- Doornenburgh**
  - predikant David Hajenius, 512

Doornyx

– Lambert, 687

doorslag (doorslagh)

– aangewonnen land te Ochten, 51, 164
– kille onder Ochten, 164

doorsnijding (Doorsnydinge)

– Pannersche Grifte, 160
– te Pannerden, 728

– bij Pannerden aan de Waal, 762

doorvaart (doorvaert)

– uit de Waal in de Rijn door de heerlijkheid Pannerden, 174

Dorman (Dormans)

– Johannes (Jan, Joannes, Johan), 721, 748, 792, 796, 865, 958, 974

dorpslasten

– huis van doctor Odenhoven zaliger, 1003
– pachters moeten - betalen, 996

Dotzem

– Wilhelmina Justina, 663
– erfgenamen, 789

douairière (dovariere)

– Christiana, gravinne tot Montfort, 430
– van Doetinghem gebooren van Oldenneell, 140
– Maria Josepha, gravinne van Vernenburgh en Namisch, 938

doubleren

– van rekeningen, 996

douceuren

– afdragen, 734

Doys (Döys)

– Arent, 646, 742
– Derck jr., 103

Draaier (Drayer, Dreyer)

– N.N. Dreyer te Genniff (Gennep), 866
– vied licentz collecteur zu Gennep, 875

dragonder, zie *regiment dragonder***Drayer**, zie *Draaier***Dreyer**, zie *Draaier***Driel** (Driell)

– Berghse vicarie, 31, 929

drinken

– op zon–en heiligendagen te Boxmeer en St. Anthonis, 683, 855

drinker (drincker)

– moet zweren niet gedronken te hebben, 855

droge plaats

– voor de tiend uit Plueren Horst, 508

drossard, zie *drost***drost** (drossard)

– van Boxmeer, 80, 250
– Dam, Johan Everhard van -, 194, 433, 476
– te Diedam, 325
– van Gendringen en Etten, 53, 257, 325

– Marle, Petrus Christianus van -, 39, 48, 130, 149, 158, 165, 187, 230, 290, 345, 469, 609, 622, 649, 674, 698, 809, 843, 863, 893

– Raet, Wilhelm de, 29, 30, 110, 136, 138, 140, 174, 177, 179, 180, 252, 253, 261, 275, 306, 307, 310, 352, 376, 379, 381, 412, 421, 443, 446, 473, 529, 531, 534, 543, 562, 565, 578, 596, 598, 603, 604, 608, 611, 625, 626, 636, 637, 650, 651, 653, 666, 676, 692, 729, 734, 756, 849, 906, 953, 968, 1025, 1026

– Ripperbant, Diederick, 29

– Tiellemans, Diederick, 39, 46

– Torck, baron de - (drossard de Wageninge), 439

– Verheull, Everhard, 2, 53, 86, 192, 193, 203, 210, 228, 256, 257, 281, 330, 355, 411, 477, 495, 505, 506, 573, 581, 612, 642, 645, 648, 766, 771, 774, 776, 808, 813, 818, 819, 880, 892, 904, 936, 937, 939, 970, 1012, 1031

– VerSluys, D., 616

– van Wageninge, 439

– in de Hoogheid Wisch, 325

drostambt Wisch, 46, 48

– survivance, 46

– zie ook (*Hoogheid*) *Wisch*

Drostenland (Drosten Lant)

– leengoed van Bergh, 656

Dryver

– Johan, 24

dubbele allee

– met een fraeye hameye bij kasteel Ulft, 731 (§31)

Dubyn

– Josephus, 808

ducaton

– waarde van een zilveren - (f 3,15), 431

duck (vaak), 281**duckmaels** (dikwijls), 40**Duifhuis** (Duyffhuys)

– Peter Andries van -, 69

Duis (Döys)

– Arent, 742

Duitsland (Duytslant)

– reis van graaf Frans Wilhelm, 138, 735

duiven

– placaat op het houden van -, 217

duivenvlucht (duyvevlucht)

– havezate den Padevoort, 471

Dulmen

– G.H. van -, 140

Dusseldorf

– Hoffstadt, Johann Theodor, 140

duysterheyt

– weghneming van allen -, 520

Duytslant, zie *Duitsland***dwanggerechtigheid**

(dwanckgerechtigheyt)

– advies van raadsadvocaat Oswald Peter Hoewel, 948

– molen (Etten/Zeddam), 117

dwangmolen

– Boxmeer, 179

– Gendringen, 193, 265

dijk

– langs de heg op de Veerstraat te Boxmeer, 504

– nieuwe dijk en allee van het hof te Boxmeer tot op de Veerstraet, 732 (§1)

– reparatie van de - te Ogten, 900

– zie ook *Babbersen* -

Dijk (Dyck)

– Godtfrid van -, 763

– goed den -, 458

– huis ten -, 115

– Huys in den -, 271

dijkaanleg

– Boxmeer, 504

dijkagepeningen (dyckagiepenningen)

– worden tijdens de jaarlijkse schouw te Pannerden tot ongenoegen van de graaf geheel geconsumeerd, 825

dijkblok (block dycks)

– verlaten - onder Pannerden, 627

dijkgraaf (dyckgraeff)

– Brienen, Johan van -, 190, 387, 758, 823, 952, 972, 974

– Geest, Anthonius Josephus van der -, 733

– Horst, Antoni van der, 387

– Steven, grave van Randwyck, 935

– Welderen, Bernard van -, 280

dijkgraaf van Bylant

– survivance, 387, 388, 389

– zie ook *Bylant*

dijkgraaf van Homoet

– survivance, 388, 389

– zie ook *Homoet*

dijkgraaf van Millingen

– survivance, 387, 388, 389

– zie ook *Millingen*

dijkgraaf van Nederbetuwe

– Welderen, Bernard van -, 280

– zie ook *Nederbetuwe*

dijkgraaf van Pannerden

– survivance, 387, 388, 389

zie ook *Pannerden*

dijklasten

– roeytaall (Pannerden), 512

dijkonderhoud

– Ogten, 223

dijkrecht, 618**dijkreparatie**

– aanbesteding, 57, 76

– Marle, P.C. van -, 48

– Ochten, 404

– Spekeslager, Antoni, 106

dijkschout

– Lambert van Klinckenbergh, 627

dijkschouw (dyckschouwe)

– te Herwen, 424

– te Pannerden, 974

dijkschrijver

– Backer, Jacobus, 481-483

– Dockum, Petrus van -, 492

dijkstoel (dyckstoell)

– van het Quartier van Nijmegen, 627

E**Ebben**

– Arnoldus, 527

– leen–en hofgoed, 453

– Me(e)usken, 247

– zie ook *Aben*, *Artz Ebben*

Ebbens

– Lucas, 859

ecclesiasticque reghten

– te Westervoort, 1045

Eck

– H.J. van -, 1045 (§13)

– Lambertus (L.) van -, 155, 1045 (§13)

eed (eede, eedt, juramentum)

– Backer, Jacobus, 482

– Beyer, Henrick de -, 537, 601

– Bliem, N.N., 972

– Bloemerts, Hubert, 845

– Bongerts, Christiaen, 991

– Borckus, Gerrit, 195

– Borckus, Hendrick, 244

– Bosboom, Herman, 515

– Bosboom, Hermannus, 632

– Both, Abraham de, 83, 137, 167, 168

– Braber, Nicolaas, 734

– Bucker, Henrick, 644

– burggraaf te Ulft, 153

– Cassan, Alewyn, 670

– Dockum, Petrus van -, 485, 995

– Dorman, Joannes, 721

– Dorman, Johan (Joannes, Johannes), 721, 722, 974

– drinken en spelen op zondag niet toestaan, 683

– Ebben, Arnoldus, 527

- Elskamp, Berent, 200
- Eplen, Antoni, 87
- Eplen (de Raeyhoff), Frantz Antoni, 177, 731
- Everts, Gerrit, 517
- Grevenbroeck, Assuerus Janssen van -, 64
- Grob, Jan (Johan), 762, 973
- grote - (magistraat van Dixmuiden), 73
- grote - (nader onderzoek), 74
- Haas, Gerrit de -, 865
- Hagens, Arnold, 629
- Harritz, Henrick, 798
- Hartzfelt, Arnoldus Fredericus, 741
- Helmigh, Gerrit, 538
- Helmigh, Wilhelm, 745
- Hengst, Petrus, 75, 76, 199, 1006
- Hengst, Philippus, 197, 198, 202
- Hettersche(id), Jan, 1038
- Hillebrant, Salomon, 984
- Hoet, Steven, 300
- Hoevel, Oswald Peter, 947, 949
- holt en trouwe (hulde en trouw), 610, 630
- holtvorsters, 731
- jager van raadsheer Lambert van Eck, 155
- Jonghe, Jacobus de, 239
- Kalenbrander, Willem, 1032
- krib-en werkbazen, 731
- Looman, Ryckwyn, 94
- Marle, Petrus Christiaan van -, 39, 40
- Meuter, Johan de -, 583
- molenaar van St. Anthonis, 262
- molenknecht te Gendringen, 193
- niet drinken of spelen op zon-en heiligdagen, 855
- onderscholten van Gendringen en Etten, 1012
- opsiender der timmeragien, 731
- Raet, Wilhelm de -, 80
- Raet, Wilhelm de - (namens graaf Frans Wilhelm), 610
- Reygers, Antoni Joseph, 178
- Roelandt, Lucas, 690
- Roeringh, Henrick, 16
- Rutgers, Rutger, 973
- Sant, Matthys Janssen van 't -, 796
- Scheers, Derck, 206, 207
- Schlaun, Herman Wilh. van -, 523
- Schlaun, Johan Henrick van -, 490
- scholtussen van Didam, 113
- Selm, Jan van -, 548
- Sluyter, Rutgerus, 630, 894
- Spaen, Aarent, 300
- Steenler, Wilhelm van -, 105
- Thelosen, A.H., 589
- Tuchter (Tughter), Henrick Johan, 1010
- Tuchter, Henrick Johan, 1008
- Tyssen, Steven, 882
- Veecken, Ferdinand Philip van der -, 962, 971
- Veecken, Ferdinand Philip van der, 89
- Veecken, Leopoldus Franciscus Adrianus van der, 188
- Verbeeck, Seger, 154
- Verhey, Derck, 870
- Vinck, Oswaldt, 673
- eehere** (eer), 1016
- eenden** (enden)
  - uit viswater verjagen, 337
- eens voor al**
  - en al voor eens, 800
- eer** (ehere)
  - van Huis Bergh, 731 (§33)
  - reparatie, 308
- Eerincfelt**, zie *Erinkveld*
- eerste burgemeester**
  - te Dixmuiden (N. Lieven), 318
  - te Dixmuiden (vacature), 316
- eerste raad**
  - van Huis Bergh (Frans Antoni Eplen), 177
- eerste vicarie**
  - survivance (zoons van Peter van Dockum), 954
- Eetmaet**
  - hypotheek, 863
- eeuwig** (eeuwighe)
  - glorie, 76
  - stilzwijgen, 334
  - werck (kaarten van de Graeffschap Bergh), 731
- eeeydt** (eed), 40
- egalyck**, 967
- Egberts** (Eghbertz)
  - Claasken (Claesken), 432, 657
  - Henrick, 484
  - Lucas, 917
- egeene** (geen), 229
- eheliefste**
  - van een zekere Looyens te Boxmeer, 693
- ehere** (eer), 40, 317
- eigenhandige verklaring**
  - van Antoni van der Horst, 388
  - zie ook *renvers*
- eigenmachtig** (selffs magtigh), 803
- eikelkampen** (eyckelkampen)
  - aangelegd te Boxmeer, St. Anthonis en Wisch, 732 (§4)
- eikenbomen**
  - in Berger Slagh, 196
  - in Hamaecker Bosken, 277
- eikenwilgen** (eycke willigen)
  - op de Graven Dyck voor Gendringen afgehouden, 1032

- Eindhoven** (Endhoven, Eyndhoven)
  - N.N. (rentmeester van een weduwenhuis te Arnhem), 364
- Elderen**
  - Will. Gos. van -, 346
- Elderik** (Elderick)
  - Hooge maete en Kleyn Hoogh maetjen onder goed Den (Ten) Bosch, 985
- electie**
  - magistraat van Bergh, 266, 955
- elf** (elff)
  - knuppellenen, 562
- Elias**
  - Abraham (jood), 936, 937
- eligeren**, 853
- Elsbeek**
  - Lambert ter -, 597
- Else**
  - gericht (Gelders leen), 105
- Elsen**
  - Joannes van -, 989
  - Johan van -, 990
  - Maria van -, 989, 990
  - Roeloff van -, 990
- Elskamp**
  - Berent, 200, 277, 553, 860
- Elsnerus**
  - Arnold Wilhelm, 915
- Elst**
  - bouwung te - aan de Griffit in Ryckerswoert, 930
  - verpande goederen, 1015
- Elten**
  - ambtman Antoni Joseph (A.I.) Reygers, 445, 495, 566, 576, 570, 620
  - ambtman (informerer over landlopers en lediggangers), 751
  - Furst-en Keyserlycken vry Wereltlycken Stichts (Stiffts) -, 495, 558, 570, 576, 599
  - Patres Franciscaners (acht voeder turf), 324
  - richter Antoni Joseph Reygers, 613
  - richter des Furst-en Keyserlycken Vry Wereltlycken Stiffts, 558
  - zie ook *Hoog Elten*, 586
- elucidatie**, 2
- eluderen**, 920, 926, 930, 935
- Elverdonden Poll**
  - kaatstede, 273
- Elverigh**
  - Antoni, 1014
- elzenhout** (elsholt)
  - op het goed Hommelinck, 595
- Embden**
  - Geurt van -, 109
- Embrick**, Emmerick: zie Emmerick
- Emmerik** (Embrick, Emmerick)
  - Derck van -, 594
  - Dulmen, G.H. van -, 140
  - gericht tussen - en ten Bergh (Gelders leen), 105
  - Lutherse diaconie, 118
  - Patres en Collegium Societ: Jesu, 674
  - Patres Societatis Jesu, 144
  - Patres Societatis Jesu, 191
  - richter Henrick Witten, 141, 587
  - wijnhandelaar Jacobus Reetsen, 85
- emolument**
  - Spekeslager eist bij wijze van - een zeer zware boom voor zich op, 731 (§18)
- emporteren**, 221
- enden**, zie *eenden*
- Endhoven**, zie *Eindhoven*
- Engeland** (Engelant)
  - huwelijk van de prins van Orange met de Koninglycke Princesse van -, 1025
  - koning van - (schouw te Sambeek), 443
- Engelbronn** (Engelbronn)
  - Everhard Johan (E.I., E.J.), 383, 589, 602, 706, 961
  - geschutte boll van weduwe -, 257
  - W.I., 573
- Engelen**
  - Willem, 779
- Engstel**
  - leengoed, 98
- Eplen** (Epepe, Eplen de Raeyhoff), (Frans, Frantz) Anton(i), 87, 88, 177, 403, 600, 630, 686, 731, 791, 873, 874, 996
  - absentie, 313
  - afflossing obligatie, 430
  - afrekening, 357
  - assisteert bij doop van gravin Johanna Josephpha Antonia, 292
  - belast met verpachting van tienden, 312
  - betaalt de gage van ambtman Johan van Brienens, 841
  - bouw van de nieuwe hofkapel, 408
  - geen jagermeester meer, 325
  - inspecteert de Pannersche Grifte, 160
  - kennisgeving van ontslag aan Herman Bosboom, 515
  - neemt de eed af, 451, 485, 486
  - neemt de eed af van Rutger Sluyter, 894
  - ontvanger (houtverkoop), 263
  - ontvangt feytgelderens en rantsoenen, 957
  - ontvangt geld inzake de Heeren Weerd, 326
  - ontvangt gelden betreffende het Pannerdens Kanaal, 820
  - ontvangt pacht van de bouwhof Vliegers Wardt te Pannerden, 150

- ontvangt rantsoenen, feytgelderen enz., 957
- ontvangt rekening van de hofdispensier, 419
- opdracht tot betaling uit de hoff cassa, 287
- pachter van de Halven Hommen Steede, 699
- raet en lant director, 630
- rekening d.d. 12-1-1730, 519
- verpachting van de domeinen van Bergh, 950
- verweer tegen aanklachten, 731 (§1-35), 732 (§1-9)
- zie ook *Raeyhoff*
- erbcamerer**, zie *erfkamerheer*
- erbeinigung**
- graaf Frans Wilhelm en zijn broer Joseph Friederich, 842
- erfafscheiding**
- conflict te Millingen, 72
- erfbannerheer**
- titulatuur van Frans Wilhelm, 75
- erfdeling** (erffdeylinge)
- contract tussen Berent en Henrick Poor, 556
- erffuytter**, zie *erfuitter*
- erfkamerheer** (erbcamerer, erff camerheer)
- Carel, erff camerheer des Heyligen Rom-Reichs, 938
- Joseph Friederich, erbcamerer des Heyl-: Romsschen Reichs, 842
- titulatuur van Frans Wilhelm, 75
- erfpachten** (erffpaghten)
- rentmeesters moeten van alle - een nieuw legerboeck maken, 418
- erfruchsesse** tot Zeyll, zie *Maria Catharina erfuitter* (erffuytter)
- Wilhelm Reynier Brantsen, 788
- erholden** (verkrege), 426
- Erinkveld** (Eerincckfelt)
- bouwstede, 689
- onder Varsseveld, 705
- Jan, 689
- Steven, 689
- Erlwyn**
- Catharina, 864
- Ermels Loe**
- verkoop, 34
- Ernsten**
- Gerarda, 574
- N.N. (Deense staatsraad), 663
- Ernstjen**
- leenroerig perceel van de Berghsche leensale, 826
- Erp**
- erf van de heer Van -, 414
- heer van - tot (het) Holt, Balthasar Assuerus, 271
- Gerrit Floris van -, 369
- errinneringe**, 992
- errores calculi** (rekenfouten), 621, 869, 909, 915, 963
- ervendag**
- te Didam, 606, 615
- in de Hoogheid Wisch, 171
- Essardt**
- hypotheek, 863
- Etats Raet**
- zie *Dänische* -, 663
- eten geven**
- aan de delinquenten op Huis Bergh, 322
- Etten**
- 1200 afbraakstenen voor het huis van Berent Meulekamp, 739
- allodiaal erf en goed te Raeffeler met het Assenslagh, 1040
- duiven houden (placaat), 217
- goet Tichelaven, 570
- heerlijkheid, 905
- hofvisser Sweer Grevinck, 337
- inspectie van alle pachtgoederen, 731 (§13)
- jacht en visserij, 133
- kerkmeester Aerent Carp, 821
- kerkzaken, 821
- koster (custos) Wolter Derckinck, 905
- koster (custos) Gerardus Graell, 905
- Melaatsen Hoff, 362
- Meulekamp, Berent, 739
- onderscholtus Assuerus Jansen van Grevenbroeck, 64, 303
- onderscholtus Evert Jansen van Grevenbroeck, 303
- onderscholtus Tonis Gysen, 64
- Peurteners Stede ofte Nyenhuys, 570
- rekening van de domeinen van Gendringen en -, 425
- rentambt, 551
- reparatie der wegen, 192
- rotmeester Jan Bloemer, 1033
- verpachting van tienden en gervezaden, 829
- zie ook sub *Gendringen*, 566
- Euler**
- J(o)annes, 1017
- evangelie**
- zweren op het heyligh -, 722
- Everts**
- Gerrit, 517
- Henrick, 394
- Lambert, 330
- N.N., 329

- Everwyn** (Ever Wyn)
- Susanna Nalida, 705, 788, 858
- evictie**, 91
- eviteren**, 603
- exceptien non numeratae** (enz.), 705, 831
- executie**
- van achterstandige ambtslasten, 737
- van de jood Abraham Elias, 936, 937
- van N. Klinckenbos, 505
- sententie tegen Henrick Lamerts, 130
- sententie contra drie gedetineerden te Ulft, 808
- en distractie van pachters en borgen bij pacht Schuld, 962
- van D. Viervoet, 505
- van een vrouwspersoon te Pannerden (geselling), 907
- exempt**
- van tribuyt (verzoek van Isaac Salomons), 378
- exemptie**, 307
- exhibitie**, 718
- exigentie**, 606
- ex lege diffamarii**, 334
- ex nova gratia**, 107
- expectance** (toezegging)
- scholtusambt van Zeddum, 631
- kosterij van Beugem, 633
- exteren** (bestaan), 1039
- extraderen**, 948
- extraditie**, 1026
- van originele pandbrieven, 885
- extra gericht**
- te Pannerden, 872
- extraordinaire ambtslasten**
- request van Frans Hooghvelt, 854
- Exultate Iubilate**,
CoMes nobls DatUs est, honor DetUr
CoMitIssae, eX qUa ILLe natUs est, 434
- F**
- fameuze**
- advocaten (consult betreffende de grote eed in Vlaanderen), 73, 74
- liedekens verboden in Boxmeer en St. Anthonis, 496
- vagebonden aan de Bonte Brugge in de heerlijkheid Gendringen, 776
- Fedderink**
- Reynier, 1043
- feitgeld** (feytgelderen, feytgelt), 8, 33, 472, 957, 1040
- te betalen aan Eppelle de Raeyhoff, 957
- verloren door verpachting van gervezaad tegen geld, 731 (§14)
- feitpenningen** (feytpenningen)
- geen - voor rentmeester Henrick de Beyer, 618
- van het Stockumer Bosch zijn niet in rekening gebracht, 731 (§30)
- feliciteit**
- ten respecte van het nieuwe jaar (1726), 181
- feodale goederen**
- onder Wisch, Doetinchem en Varsseveld, 519
- feudalia**
- vier bouwhoven te Wisch, 520
- fiat**
- van de graaf voor de beloofde custerie van St. Anthonis, 591
- fideicommiss**
- goederen te Boxmeer, 104
- den camp int Heppe Gath, 1028
- request van Peter Ant. Peelen, 835
- Fierkens**
- Henrick, 791
- Fiervoet**, zie *Viervoet*
- fiscaal** (fiscaall)
- Bloem, Johan, 341
- BodinckHuysen, 862
- van Bylant, 59, 279
- Creuel, R., 256
- Hoewel, Oswald (Petrus), 61, 272, 290, 458, 595, 597, 632, 677, 778
- Homoet, 59, 155
- Kalenbrander, 1012
- Millingen, 59
- Pannerden, 59
- Steenler, Wilhelm van -, 59, 279, 647
- Verheull, Adriaan, 620
- zie ook *advocaat-fiscaal*
- fiscalische**
- procedure tegen de Rhoode van Heeckeren te Didam, 61
- zaken in de Graeffschap Bergh, 891
- fiscaliter**, 923
- fiscus**
- Aldenborgh, N.N. van -, 977
- contra Derck Gosselinck, 735
- Hoevel, Osw. Petrus, 458
- Kalenbrander, Wilhelm, 1032
- Steenler, Wilhelm van -, 279
- Thelosen, A.H., 589
- Verheull, Adriaan, 757
- force**, 976
- forceren**
- van de kerkdeur te Boxmeer, 442
- foretteren**, 527

fourberye, 734
fourneren (verschaffen), 15
fraeyen inboedel
 – nalatenschap van Elsken Schipmans, 943
Franciscaners, zie *Patres* -, 324, 468
Francken, zie *Franken*
francq
 – vry en -, 567
Francus (à Sancto Johanne)
 – pater, 765
Franken (Francken)
 – Abraham Isaac (jood), 249, 616
 – Berent, 406
Franken Hof (Francken Hoff)
 – huis van Arent Otten staande op -, 823
 – te Pannerden, 672
Frankfort (Frankfurt)
 – reis van - naar Bergh, 34, 70
 – intocht in Bergh, 70
 – titulatuur, 75
Frans Wilhelm
 – grave tot den Bergh, Hohenzollern Sigmaringen (enz.), 30, 70, 140, 221, 519, 707, 1046
 – grave tot den Bergh, 707
 – grave tot Hohenzollern, 1046
 – grave tot Walhain, Boxmeer, Champlite (enz.), 707
 – kleine reis naar Aken, 565
 – laat nieuwe hofcappelle bouwen, 408
 – markgrave tot Bergen op Zoom, 707
 – is mede Heer van Sambeeck, 1025
 – wordt feestelijk ingehaald door de burgerij van Bergh, 70
 – "wir sollen onseren raet sein goede en getrouwe diensten niet vergeten, sonder altyt daran zue gedencken", 731 (§35)
frater
 – Daniel (Boxmeer), 402
Frederix
 – Willem, 536
freuling (freule)
 – Aerde, Maria Daniela van -, 115
Fridsbergh
 – verkoop van hout op het goed -, 756
fris
 – geboorte van een frisschen jongen soone (graaf Johannes Baptista), 435, 437, 438, 440
fruitbomen
 – op kasteel Bergh, 93
 – fruydt= ende ander boomen van rentmeester Van der Veecken, 971
fundament
 – van kasteel Ulft hersteld met stenen van de afgebroken oude toren, 731 (§31)

furstendomb (furstendomp) (431), zie *vorstendomb*
furstinne, zie *vorstin*
furtive (slinks), 589
futile praetexten
 – van de rot-en buurmeesters (onderhoud Voorster Straete), 1033

G

gaande werck
 – van een molen, 262
Gaanderen (Gander)
 – gevecht in de boerschap -, 595
gaarde (gaerden), zie *tuin*
gage (gagie, tractement), 993
 – achterstandige - (hofdirector Epele de Raeyhoff), 731 (§20 en §35)
 – ambtman Johan van Brienen, 407, 841
 – ambtman, richter en dijkgraaf Antoni van der Horst, 387
 – bosbewaarder te Haeps, 412
 – boswachter van Haaps, 845
 – Broeder, Frans Joseph, 308
 – burggraaf van Ulft, 153
 – cancelist Rutger Sluyter, 894
 – hofmedicus Ant. Isenbrand. vander Meer, 867
 – hofmedicus Daniel van Odenhoven, 301
 – hofvisser Sweer Grevinck, 337
 – inspector Henrick Harritz, 798, 993
 – jachtopziener Aerent Gysberts, 398
 – jager en bosopzichter Christophorus Hertrams, 451
 – jagermeester Herman Wilh. van Schlaun, 523
 – kribbaas, 731 (§10)
 – kribmeester Henrick Everts, 394
 – lacquay Rutgerus Sluyter, 630
 – molenbaas Gerrit Schetters, 764
 – obligatie voor Joannes Verbeten, 404
 – onderopzichter van de rijswarden Henrick de Beyer, 537
 – onderscholtus Derck Borckus, 593
 – onderscholt Johan de Meuter, 583
 – onderscholt van Netterden Speelbergh en Broeckhees Christiaan Bongerts, 991
 – onderscholtus Derck Verhey, 870
 – opsiender op de bosschen Christiaan Bongerts, 991
 – opsiender van de rijswarden te Pannerden (Jan Grob), 762
 – opzichter Arnold Hagens, 629
 – opzichter van den Pannersen Lobbertsens Wardt, 539

– ordinaris raadsadvocaat Oswald Peter Hoevel, 947, 948
 – organist E.J. Engelbronn, 961
 – raadsadvocaat Wilhelm de Raet, 650
 – rentmeester Henrick de Beyer, 618
 – rentmeester Petrus van Dockum, 996
 – rentmeester Gerrit de Haas, 865
 – rentmeester Matthys Janssen vant Sant, 796
 – Reygers, Antoni Joseph, 178
 – scholtus Henrick de Beyer, 601
 – tijdig betalen, 173
 – voogd Nicolaes Planten, 873
 – vorster Oswald van Bergel, 471
 – vorster Oswald Vinck, 391, 673
Gameren
 – Steven, grave van Randwyck, heer van Homoet en -, 935
gangen
 – 150 gangen Luycckse coolen, 468
ganxken
 – te Bergh (langs stukje hofland), 212
ganzen (gansen)
 – schadelijke - op de Oursche en Huntense IJssel, 890
 – uit viswater verjagen, 337
gardenier
 – Muller, Christiaan, 93
garderobe (garde rope), 419
garnizoen (guarnisoen)
 – arrestatie van Arnold en Wessel Bloeminck, 382
 – te Grave, 210
gasthuis (gasthuys)
 – te 's Heerenberg, 521, 622
 – rentmeester Herman Kniest, 622
gauwdieven
 – te Boxmeer, 442
Gaymans
 – Antoni, 205, 927
gearresterde stieren
 – te Gennip, 857
geassopieert, 439
gebaeden (oproepen), 244
 – zie ook *opbaaden*
gebaw
 – lening van 10.000 florijnen, 842
gebond (gebondt)
 – drie - (huisje van Henrick Nyeman te Elderick), 985
 – schuurtje (schuerken) van drie -, 654
 – een schuyre van vier -, 584
geboorteplaats
 – van vagebonden en lediggangers examineren, 751
gebreeckhaffige pagters, 460

Gedeputeerde Staten
 – Gelderland, Utrecht en Overijssel, 174
 – Graafschap Zutphen, 288
 – Quartier van Nijmegen, 828
 – Quartier van Zutphen, 32, 194
gedetineerde
 – Fiervoet, Derck, 477
 – Klinckenbosch, N., 505
 – twee joden (torture en straffe des doots), 579
 – Viervoet, D., 505
gedevaliseerde dijken
 – Ochten (aanbesteding), 223
geënclaveerde dam
 – aan de Millingse dijk, 532
geenige (die -), 855
geërfden
 – Aeswyn, 18, 184, 272
 – Gendringen, 228, 506, 581, 620, 648, 767, 818, 822, 939
 – Lant van Cuyck, 449
 – Lengeler Bosch, 288
 – Millingen, 421, 549
 – Speelberg, 469
 – Zedamer Bosch, 58
geërfdendag
 – te Didam, 606, 613, 619
 – te Gendringen (en Etten), 612, 619, 648, 757, 767, 771, 818, 822, 880, 890, 939, 944
 – namens de graaf bij te wonen door raet Hoevel, 1042
 – te Millingen, 667
 – te Pannerden, 667, 676, 1030
 – te Terborg, 216
 – in de Hoogheid Wisch en stad en schependom ter Borgh, 171, 230, 649, 893
Geerhoeck
 – pachter Fredrick Goossens (Millingen), 545
Geerken
 – hypotheek, 863
Geerligs, zie *Gerligs*
Geest (Gheest)
 – Anthonius Josephus van der -, 733
 – juffrouw van der - (geestelijke moeder), 452
geestelijke
 – dochters te Boxmeer, 363
 – dochter Thonicken Dercksen Lob, 990
 – goederen (rentmeester H. Wentholt), 671
 – moeder van de Patres Capucynen te Velp, 452
 – overigheyt van Dixmuden, 1016
 – personen (genegenheid van de graaf van Bergh), 1003

geheimhouding

- secretelyke procesgang (tegen Johan van den Heuvel te Boxmeer), 436

geheimraad (geheyme raet)

- koninklijke - Johan Raab, 145
- Moetzvelt, Johan van -, 569
- Schlaun, Johan Henrick van -, 490

geinnet (geïnd), 926**gekooren** (gekozen), 757**gelast worden** (gedragen worden), 1045 (§8)**geld** (geldt, gelt, gelderen)

- het is ons om het gelt niet te doen..., 909

Gelderland (Gelderlant)

- Gedeputeerde Staten, 174
- zie ook *Gelre*, *Gueldre*, *Hof van Gelderland* enz.

Gelderse lenen

- verheffen met lediger hant, 105

Gelderse leenmannen, 126**geldpacht** (gelt paghten)

- 's Grevenmaet en Bergerlantje, 90
- rentmeesters moeten van alle - een nieuw legerboeck maken, 418

gelibelleerde

- diensten en lasten, 570
- excessen, 597
- requesten, 282

Gelre

- Frans Wilhelm, erfbannerheer van (erb bannerherr des furstendombs) -, 75, 842
- missive aan de raden van het vorstendom -, 457
- zie ook *vorstendom* -

gemack (vertrek)

- separaat - voor het gericht te Gendringen, 257

gemacklijckheeden

- opsomming van diverse projecten, 731 (§33)

gemalinne

- van de graaf ontvangt duizend gulden, 820

gemeenschappelijk bezit

- van landerijen beëindigen, 454

gemeensman

- Huet, Johan van -, 587
- Leers, N.N., 587, 628

gemeenterekeningen (gemeents reeckeningen)

- jura te Boxmeer, 603

gemene wegen

- onder Gendringen en Etten, 1031

gemene IJssel (gemeente de Yssel)

- geërfdendag te Gendringen, 822
- te Gendringen, 819

gemenebest (gemeene best), 281, 318, 331, 473

- kapitaal aflossen in vredestdij, 360
- Lant van Cuyck, 449

genade

- voor de rigeur van de justitie, 669

genadigst heerschap, 731 (§35), 732 (§1)**Gendringen** (Gendingen)

- aanstelling van een nieuwe beurder, 612
- absentie van de drost, 655
- accoord d.d. 30-8-1656 inzake de beurder der verponding, 620
- administratrice van het rentambt (weduwe Spekeslager), 752
- advocaat-fiscaal, 82, 186
- advocaat-fiscaal Reynier Creuel, 186, 329
- advocaat-fiscaal Wilhelm Kalenbrander, 1001, 1032
- advocaat-fiscaal Adolph Henrick Thelosen, 329, 331
- advocaat-fiscaal Thelosen moet binnen - wonen, 329
- advocaat fiscaal Adriaen Verheul(l), 679, 747
- afhoring kerkrekening, 581
- aflossing van een kapitaal (aug. 1769), 518
- armengoederen (verpachting), 53
- beurder Oswaldt Janssen, 757
- bezwaring van goederen in Mechelen en Bredenbroeck, 920
- Bouwman, Elias, 970
- Bruerdycksen tiend, 319
- bruggen, 106
- castreren van vee, 135
- Catholicque Gemeente, 783
- de Cools maete (hypotheek), 275
- diaconie–en armenrekening, 766
- diensten, 495, 558, 566
- diensthaver, 495, 558, 566, 570
- drost (drossard) Everhard Verheull, 53, 86, 192, 193, 203, 210, 228, 256, 257, 281, 330, 355, 411, 477, 505, 506, 573, 612, 642, 648, 771, 774, 776, 808, 813, 818, 819, 880, 904, 937, 970, 1012, 1031
- duiven houden (placaat), 217
- dwangmolen, 193, 265
- Engelbronnus (wed.), 257
- executie van de jood Abraham Elias, 936, 937
- executie van twee gedetineerden, 505
- fiscaal R. Creuel, 256
- fiscaal A.H. Thelosen, 589
- fiscus Adriaen Verheull, 757
- Frans Wilhelm herr zu - und Etten, 842
- geërfden, 599, 648

- geërfdendag, 612, 619, 767, 771, 818, 822, 880, 890, 939, 944
- geërfdenvergadering, 581
- gereformeerde diaconie, 706
- gericht, 268
- gericht in huis van wed. Coopmans, 257
- gericht in huis van wed. Engelbronnus, 257
- gervezaden, 495, 558, 566, 570
- heer Frans Wilhelm, 75
- heerlijkheid, 30
- het Hemelryk (hypotheek), 275
- hofvisser Sweer Grevinck, 337
- inspectie van alle pachtgoederen, 731 (§13)
- jachtgerechtigheid en visserij, 153, 583
- jachtseizoen, 234
- jager Johan de Meuter, 583
- jager Thomas Waarbroeck, 347
- joden betalen geen tribut, 774, 892
- jood David Abrahams, 112
- jood Kerst Burgel, 411
- jood Jacob Heym, 411
- kerk–en geërfdenzaken, 599
- kerkeraad, 383
- kerkmeester Gosuin Huetinck, 961
- kerkorgel gemolesteerd, 589
- kerkrekeningen, 1, 2, 506
- landschrijver Gosuin(us) Huetinck, 52, 599, 655, 799, 961, 970
- molen(s), 106, 117, 193
- molenaar, 265
- molenaar Willem Bruyns, 264, 654
- molendiensten, 331
- molensteen, 35
- onderhoud van wegen en straten, 256, 281, 645
- onderscholt(us), 31, 53, 64
- onderscholtus Derck Borckus, 353, 583
- onderscholt Johan de Meuter, 583
- onderscholtus Johan de Mutter, 799
- onderscholtus Thomas Waarbroe(c)k, 347, 353
- ontvanger van de verponding Johan Philip Reyners, 861
- ontvanger van de verponding (vacante functie), 620
- ontvangerse wed. Spekeslager, 701
- opgave van nog verschuldigde diensthaver en gerven, 777
- ordinaire gerichtsdag, 1012
- organist, 706
- organist Alexander Bremer, 573
- organist Everhard Johan Engelbronn, 383, 706, 961
- organist W.I. Engelbronn, 573
- organist Everh. Steen, 383

- paarden–en beestensnijder Albert Meulendyck, 139
  - paarden–en beestensnijder Adriaen Spoor, 139
  - pastor Christianus Pluinissen, 781
  - predikant Ant. Starinck, 359, 714
  - de predikant is buytensporig, 767
  - procedure voor het Hof, 30
  - proces over diensten, diensthaver en gervezaden, 203
  - rekening van de domeinen van - en Etten, 425
  - rendant Antoni Spekeslagers, 222
  - rendye (wed. Spekeslager), 222, 709
  - rentambt, 134, 551, 1040
  - rentmeester, 18, 37, 241, 646
  - rentmeester (betaling van rente uit een obligatie), 587
  - rentmeester Antoni Spekeslager, 134, 227, 425
  - reparatie van de Straete in Voorst, 986
  - repareren der wegen, 192, 1031
  - request inzake de verponding, 648
  - rotmeesters, 813, 819
  - scholtus Jan (Johan) Spaan (Spaen), 777, 799
  - scholtus Reynier Spaen, 86
  - schutten van beesten op de IJssel, 904
  - survivance van het rentambt -, 162
  - testament van Carel van Lynden tot den Swanenborgh, 344
  - het Tichelwerck (hypotheek), 275
  - vagebonden, lediggangers en landlopers aan de Bonte Brugge, 776
  - verbalen van de verponding, 890
  - verbanning uit de heerlijkheden - en Etten, 808
  - verpachting van tienden, 313
  - verpachting van tienden en gervezaden, 313, 829
  - wagensdiensten, 570
- Gendt**, zie *Gent*
- genealogie**
- Vogel, 97
- generaal** (general)
- Beeck, N.N. van der, 518, 519
  - marschal de camp Joseph Friederich furst zu Hohenzollern, 842
  - Verbeeck, N.N., 731 (§1)
- generale verpachting**
- in oktober 1728 en de zaak tegen raetsheer Van Loon, 437
  - is voor de deure, 456
  - te Wisch, Gendringen en Etten, 731 (§13)
- genereusiteyt**
- jegens rechtmatige pretensie, 909

Gennep (Genniff, Gennip)
 – tot - gearresteerde stieren, 857
 – kwestie inzake vee, 866
 – vied licentz collecteur, 875
Genniff, zie *Gennep*
genoegen
 – van de aanwezigen bij de tiendmaaltijd te Boxmeer, 1024
Genon
 – Hubert, 390, 413
 – leverancier van huis Bergh, 763
Gent
 – advocaat inschakelen, 450
 – Johan van - tot Winsum, 797
 – Johanna Wilhelmina van -, 125
 – Johanna Wilhelmina, baronesse van -, 719
 – rentmeester Jacobus de Jonghe moet zich naar - vervoegen, 384
geprojecteerde acte, 941
gereedschap
 – waag te Westervoort, 836
gereeven (gerieven?), 1009
gereformeerde diaconie
 – van Gendringen, 706
gereformeerde religie
 – te Pannerden, 89
gereiteteerde (herhaalde)
 – citatie, 197
 – ordres, 476
gericht (geregte, geright, gerightelycke)
 – van St. Anthonis ten huize van de wed. Peter Geurts, 531
 – Boxmeer, 298
 – Broeckheese (Gelders leen), 105
 – Diedam, 271
 – Doetinchem, 129
 – Else (Gelders leen), 105
 – Gendringen, 268, 302, 344
 – Goosen Heese (Gelders leen), 105
 – Hassent (Gelders leen), 105
 – Maes Bommel, 1029
 – Millingen, 72, 279, 908
 – Speelbergh (Gelders leen), 105
 – weete, 900
 – Wielheese (Gelders leen), 105
gerichtsdag
 – in de graafschap Bergh, 891
 – te Millingen, 279
gerichtsjura (gerigts jura)
 – te Boxmeer, 603
gerichtslieden (gerigtslyuden)
 – te Pannerden, 823
gerichtspersoon
 – Bouwman, Elias, 724
 – Imminck, Berent, 724

gerichtsprothocollen
 – in bewaring bij landschrijver Petrus van Dockum, 486
geringheid
 – van het leen Mommers Camp onder Maes Bommel (moderatie van leenjura), 1029
Gerligts (Geerligts)
 – Jan, 878, 879, 941, 945, 956, 1035
Gerritsen (Geritse, Gerritse)
 – Gerardus, 1026
gervezaden (gersen)
 – onder Bredenbroek, 588
 – onder Gendringen en Etten, 495, 558, 566, 570, 777
 – proces over de - (Gendringen), 86, 203
 – verpachting, 313
 – verpachting door Abr. de Both, 829
 – jaarlijkse verpachting is zeer nadelig, 731 (§13)
gescheurde weide
 – den Grooten Belder onder Dighteren, 445
 – Bruerdycksen tiend onder Gendringen, 319
geschutte bol (stier)
 – van wed. Engelbronn, 257
geseling
 – van gedetineerden te Ulf, 808
geselpaal
 – van willigen ofte peppelen houdt, 907
gesligte breucken
 – achterstallige opgaven, 891
 – zie ook *slechten*
gesneden hout (holt)
 – alle avonts optellen, 537, 762
gesteltenisse (toestand)
 – van borgen, 887
gestolen goederen, 170
gestremmen (belemmeren), 27
gesubstitueerd
 – drost van Diedam, 943
 – drossard D. VerSluys, 616
 – landschrijver Petrus Heng(h)st, 294, 295, 352, 356, 436, 621, 666
 – stadhouder Jan (Johan) Roelan(d)t, 339, 382
getimmer, 997
getrouwde personen
 – schietverbod, 504
getuigen (getuygen)
 – te weinig - bij bepaalde delicten, 855
Geulcamp
 – bouwhof onder Didam, 646
 – pachter Cornelis Wentinck, 646
geünieerde ingezetenen
 – van Gendringen (schutten van vee op de gemene IJssel), 813, 819

Geurts (Geurtz)
 – Anthonis, 527
 – Jan, 578
 – Jo(h)anna, 989, 990
 – Peter, 531
gevaarlijke wegen
 – in de heerlijkheden Gendringen en Etten, 1031
gevangene(n)
 – Geritse, Gerardus (overdragen aan scholtus Torsinck), 1026
 – op Huis Bergh, 322
 – op Huis Ulf, 153
 – laten geselen aan een paal van willigen ofte peppelen houdt, 907
 – zie ook *apprehensie*, *arrestant*, *gedetineerde* enz.
gevangenneming
 – van vagebonden, lediggangers en landlopers, 776
gevangenschap
 – op kasteel Boxmeer (patrijzenkelder en torentje), 669
gevecht (geveght)
 – Borghsche jonghesellen met eenige uyt de boerschap Gander, 595
gevrecht (gevraghten, gevrecht)
 (afrastering)
 – van het Capellen Goet, 15
 – holt tot het - uyt de Millingse weydens, 463
 – plaatsing en onderhoud, 120
 – verplichting tot onderhoud door pachters, 996
gevryden (vrijgestelden)
 – van dienst, 475
geweer trekken
 – ordonnantie, 283
geweld (gewelt)
 – geweldadigh rencontre (ontvoering), 116
 – met geweld keren, 185, 442
gewelf (gewulffsel)
 – kamerkens op het - der kerk te Boxmeer, 665
gewichten (gewighten)
 – waag te Millingen, 833
 – waag te Westervoort, 836
gewulffsel, zie *gewelf*
gewoysde
 – in cas d'appel van Willem Nieustat, 800
gezondheid (gesontheit)
 – drinken op de - van de grafelijke familie, 811
gezworenen
 – St. Anthonis, 253
Gielincks Steede
 – onder Varsseveld, 705

gietoven
 – klok te St. Anthonis, 342
Giezen (Gyse, Gysen)
 – Jan, 723
 – Tonis, 64, 75
giff (giffte, gifften)
 – geen - aannemen bij de nominatie van magistraten, 295
 – van de graaf voor rentmeester Ferdinand Philip van der Veecken, 577
 – worden naar goeddunken van Huis Bergh gegeven, 731 (§28)
gilden te Boxmeer (vogelschieten), 310
glas (glasen)
 – glas wijn op de gezondheid van de grafelijke familie, 811
 – nieuwe vensters en - op het kasteel te Boxmeer, 732 (§1)
glazenmaker
 – W. van d'Valck te Boxmeer, 376
Glinstra
 – N.N., 1023, 1045 (§3)
Göckinck (Göykinck)
 – Adriaen Gunther, 136
 – Alexander Gunther, 136, 182
 – camerraeth, 136
godtheyt (godgeleerdheid)
 – theologant in de -, 1016
godtsdienst
 – te Boxmeer en St. Anthonis wordt door insolentien gestoord, 496
godtswill
 – remissie van een schuld om -, 142
goed (goedt, goet)
 – Berckelaer (ruzie over een zeer zware boom), 731 (§18)
 – Ten Bosch te Elderick, 985
 – den Padevoort in de Graafschap Bergh, 140
 – Peurteners Stede onder Gendringen, 570
 – Raeffeler (rouw houdt voor een nieuwe schuur), 661
 – Tichelaven onder Gendringen, 570
goed genoeg
 – accoord betreffende het Berghse Hoofd, 926
goedje (goetje)
 – op den Coevert tot Herwen, 424
goedkoop
 – alles is goedenkoop geweest behalven het geldt, 731 (§13)
Golt
 – Christianus, 1003
Gomperts
 – Benedictus Levi, 1027
gonsten ofte sonsten, 244

- Goor**
– hypotheek, 863
- Goortend**
– onder Aeswyn, 141, 587
- Goosen Heese**
– gericht (Gelders leen), 105
- Goossens**
– Fredrick, 545
– Lambert, 976
- Goris**
– Henrick, 940
– Herman, 791, 1013
– Jan, 512
- Gosselinc**
– Derck, 735
- Göykinck**, zie *Göckinck*
- graaf** (graeve, grave)
– Frans Wilhelm (titulatuur), 75
– is heer van den Bylant, Pannerden en Millingen, 608
– Joannes Baptista Josephus Ignatius Antonius Oswaldus Christianus, 434
– van Bergh, 20 enz.
– van Bylant, 293
– Sidonius, graaf tot Hohenzollern Sigmaringen, 920
– Steven van Randwyck, 935
– Welderen, N.N. van -, 1027
- Graafschap Bergh** (Graeffschap Bergh)
– advocaat Petrus (Peter) van Dockum, 549, 707
– advocaat-fiscaal Oswald Petrus Hoevel (Hoevel), 81, 113, 171, 187, 778, 891, 947, 948
– advocaat-fiscaal Otto Henrick Hoevel, 699
– breuken, 778
– denuntiatio van alle boetvallige personen, 470
– fiscus Osw. Petrus Hoevel, 458
– geërfden betalen f 40 voor onderhoud van de bossen, 731 (§29)
– havezate den Padevoort, 140, 191
– houtrichter Antoni Eplen, 88
– hypotheek op verschillende goederen, 628
– illegaal holthouwen, 219
– inspectie van alle hoffsteeden, vlogh–en weylanden, 731 (§4)
– jagermeester Frans Anton (Antoni) Eplen, 88, 325
– jagermeester Herman Wilhelm van Schlaun, 325
– kerspel Netterden, 540, 816
– landdrost (lant drossard), 1038
– landdrost Petrus Christia(e)n van Marle, 40, 65, 130, 149, 165, 184, 187, 230, 290,
- 345, 361, 469, 609, 622, 674, 685, 698, 751, 809, 838, 844, 863, 893, 1043
– landdrost Johan Mauritz van Plaespiel, 40
– landgericht, 65
– landrentmeester, 836
– landrentmeester Maximilian Zumkley, 103, 122, 143, 145, 289, 418
– landschrijver Petrus (Peter) van Dockum, 485-488, 549, 617, 667, 707, 767, 821, 837, 912, 930, 935, 954, 959, 965, 994-996, 1000, 1008
– landschrijver Jan (Johan) Hoppenbrouwer, 361, 486
– landschrijver ad interim Abraham de Both, 478
– landschrijver Henrick Johan Tuchter, 1008
– leengriffier Antonius de Both, 1046
– leenmannen, 280, 344
– leenregisters (inzake de Koelaecke), 118
– leenschrijver Abraham de Both, 168
– leenschrijver Wilhelm de Raet, 168
– leen Westervoort, 1045
– markenschrijver Petrus (Peter) van Dockum, 485-488, 994, 1008
– markenschrijver Johan Hoppenbrouwer, 486
– markenschrijver Henrick Johan Tuchter, 1008
– opperjager Alewyn Cassan, 670
– order betreffende de breuken, 470
– ordinaris advocaat Petrus (Peter) van Dockum, 738, 930, 994-996, 1000
– paarden–en beestensnijder Albert Meulendyck, 139
– paarden–en beestensnijder Adriaen Spoor, 139
– raad Otto Henrick Hoevel, 699
– schending van jacht, wildbanen en bossen, 451
– secretaris Abraham de Both, 829
– stadhouder Henrick Johan Tughter (Tuchter), 1009
– stadhouder van lenen Petrus Christia(e)n van Marle, 40, 149, 187, 230, 290, 345, 469, 609, 622, 649, 674, 685, 698, 809, 863, 893, 1043
– stadhouder van lenen Johan Mauritz van Plaespiel, 40
– survivantie van het landdrostambt, 47
– verpachting der domeinen, 950
– verpachting van tienden, 313
– verpachting van tienden en gervezaden, 313
– verponding, 32
– Zedamer Veltsen Tiend naest Braembt, 788

- Graafschap Buren** (Bueren), 1045
– havezate den Padevoort, leenroerig aan den leenhove der -, 140
- Graafschap Zutphen**
– Berghschen Weert, leenroerig aan - (ten Zutphens rechten), 431
– erfbannerheer Frans Wilhelm, 75
– Gedeputeerde Staten, 32, 131, 288
– goederen onder Aeswyn, 141
– leenkamer, 126, 1018
– leenman Adriaen Cock, 280
– leenman L. van Lienden, 280
– leenmannen van de leenkamer, 141
– leen Westervoort, 1045
– ontvanger-generaal N.N. van Essen, 149
– ordinaris raad Willem van Loon, 926
– provinciale leenkamer, 205, 587, 628, 705, 707
– raad Rutgerus Huygens, 913
– stadhouder van de leenkamer, 105
– stadhouder van lenen, 816, 831
– stadhouder van lenen Petrus Christiaan van Marle, 838, 843, 844
– verpachting der Berghse domeinen, 950
- Graafse maat** (Graeffsche maat), 80, 123
– schepel rogge, 123
- Graal** (Graell)
– Gerardus, 905
- Graet** (Graet, Graett)
– Albertus, 592
– Huybert, 535
- grafelijk gezin**
– geboorte van gravin Johanna Josepha Antonia, 292
– geboorte van graaf Joannes Baptista Josephus Ignatius Antonius Oswaldus Christianus, 434
– groei van de jonge grafelijke familie, 731 (§33)
- grafen** (scheuren van weiland?), 298
- gras maaien**
– in het Groote Hooybroeck, 84
- gratie**
– jegens rechtmatige pretensie, 909
- gratis belening**
– van de Lutherse Diaconie te Emmerik met de Kleyne Coelaecke, 118
- Grave**
– afhoring rekeningen van den Haepschen Maestholl, 252
– garnizoen (soldaat Reyn. Henr. van Munster), 210
– ontvanger Johan Everhard de Quay (Haepschen Maastholl), 605
– scholtus Ludolph de Quay, 252
- scholtus en stadhouder N.N. T(h)orsinck, 1026
– Schuylenburgh, A. van -, 850
– visitatie van passerende schepen, 734
– water–en mercktholl (zie Haapse Maastol), 733
– zie ook *Land van Grave*
- Gravendijk** (Graven Dyck)
– voor Gendringen (schending van eycke willigen), 1032
– in de hoogheid Wisch (tweeherig), 746
- 's-Gravenhage** (s Graven Hage)
– Souveraine Raad van Brabant, 636, 691
- gravin** (gravinne)
– Johanna Josepha Antonia (geb. 14-4-1727), 292
– Johanna Victoria, - zu Montfort, 55
– Magdalena, - tot den Bergh, 884, 885
– Maria Catharina tot Zeyll, 105
– wed. van Montfort, 731 (§32)
- grensgeschil** (limitscheydinge)
– Boxmeer en St. Anthonis contra tLecker en Beugen, 906
- Greve** (Greven)
– bomen aanslaan in Wisch en Bredenbroek, 277
– Lucas de -, 567
- Grevenbroeck**
– Assuerus Jansen van -, 64, 303
– Evert Jansen van -, 303
- Grevenmaat** (Greven Maet)
– bouwland/weiland, 90
- Grevinck**
– Assueer (Sweer), 337, 338
- griffier** (greffier)
– van Dixmuiden (N.N. Thoris), 448
– van lenen (ordre wegens de jura curiae), 56
– Lieven, N.N., 784
– Thores (Thorus), N.N., 513, 541, 769, 784
- grift** (Griff, Griffte)
– de - op de Wael te Pannerden, 174, 539, 762
– de - in Ryckerswoert, 930
- Grindt**
– op den - onder Pannerden (daer den ouden en nieuwen Rijn in malkanderen loopen) is een grote strepel land bepaet, 732 (§5)
- Grob**
– Jan (Johan), 762, 805, 806, 814, 832, 876, 973
- groen hout**
– is ongeschikt voor het repareren van molens, 731 (§16)
- Groeningen**, zie *Groningen*

groene rok (rock)

- bosbewaarder, jager eb vorster te Haeps, 845
- jager en bosopzichter Christophorus Hertrams, 451
- onderscholtus Derck Borckus, 353
- onderscholt Johan de Meuter, 583
- burggraaf van Ulft, 153
- vorster Oswald Vinck, 391, 673

Groenewolt

- Joa~s, 375

groetenisse, 202**grof en smal** (groff en smal)

- Velthuntensen tiend, 888

grof wild

- verstoring door plukkers van bosbessen, 585

Gronde (Gronden)

- advocaat N.N. van de -, 436
- Henr. van der -, 850

Grondt

- Anna Catarina, 864
- Catharina, 864
- Johan Everhard, 864

Groningen (Groeningen)

- diefstal te Vierlingsbeek onder -, 1026

Groote Asselt

- hypotheek, 628

Groot Azewijn (Grooten Aeswyn)

- Broekenstuck, 50
- onderscholtus Gerrit Jansen, 644
- verkoop van het huis van Jan van Remmen op het Speldegoet, 768

Groote Beemt

- in het kerspel Didam, 831

Grooten Belder

- gescheurde weide onder Dighteren, 445
- tiend uit den grooten - tot Digteren, 439

Groot Brittanniën

- koning van - (heerschouw in Lant van Cuyck), 449
- zie ook *Engeland*

grote eed

- juridisch onderzoek, 74
- ruwaard van Dixmuiden, 73

Grootenhuys, zie *Grotenhuys***Grote Hooibroek** (Groote Hooybroeck)

- hypotheek, 816

Groote Immenhorst

- hypotheek, 628

Grootkruis (Gros Creutz)

- Joseph Friederich furst zu Hohenzollern, 842

Grote Megchelse Tiend (Groote Mechelse Tienden)

- onderpand, 920, 922

grootmoeder

- geeft stadhouder Roelant een schop (Didam), 433

Grote Nottel (Grooten Nottel)

- bouwhof (pachtruil), 978

Grootschuys

- Willem, 786

grote tiend

- onder St. Anthonis, 253

grote vacantie

- Hof te Arnhem, 335

grootvader

- van Frans Wilhelm (graaf Albert van den Bergh), 754

groot wild

- jachtreglement, 600

Groote IJsselhorst

- hypotheek, 863

Grotenhuys (Grootenhuys)

- Henrick te -, 709

Grove Tiend (Grooven Tiendt)

- in het kerspel Didam (goed Vinckwyk), 831

gruis (gruys)

- voor de Patres Franciscaners te Megen, 468

Grulleman

- Jan, 675

Grijze Nieuwland (Gryse Nieuwland)

- weiland het Swarte en het -, 587

guaranderen, 320**garde rope**, zie *garderobe***Guardiaan**

- pater - van de Patres Capucynen te Velp, 694

guarnisoen, zie *garnizoen***Gudden**

- Lambert, 687

Gueldre (Gelderland, Guelre), 219, 335

- conseil de la Province de -, 437

deputé de la part des Nobles de - (bij de

admiraliteit), 439

- zie ook *Gelderland*, *Gelre* enz.

Gulick

- Andries Gysberts van -, 678

Gunne (Tergunne)

- Ter - (Berghs goed in het richteramtb Doetinchem), 705

- bouwman van het goed Ter-, 311

gunt (ginds), 788, 831**Guykinck**, zie *Göckinck***Gysberts**

- Aerent, 398
- Andries - van Gulick, 678
- Henrick, 976
- Thomas, 11, 51, 164, 223, 418, 461, 575, 601

Gysen, zie *Giezen***H****Haaps** (Haeps)

- bosbewaarder (anonieme aanstellingsacte), 412
- boswachter Hubert Bloemerts, 845
- Frans Wilhelm herr zu -, 842
- Haepschen Bosch, 412, 845
- Haepse Donck onder Boxmeer (verpachting), 298
- Haepsen Hoff (pachter Jan Nelisse), 386
- inspector Henrick Harritz, 798
- jager Hubert Bloemerts, 845
- Maas–en veertholl, 734
- opzichter (opsigtiger) Henrick Harritz, 798
- verpachting van de bouwhof te -, 393
- vorster (anonieme aanstellingsacte), 412
- vorster Hubert Bloemerts, 845
- water en mercktholl, 733

Haapse Maastol (Haeps(ch)en Maestholl)

- acte van admodiatie, 733
- afhoring van rekeningen, 252, 534
- aflossing van een kapitaal (aug. 1769), 518
- besieder Nicolaus Braber, 704, 734
- leen van Cuyck, 137
- ontvanger Johan Everhard de Quay, 605
- ontvanger Ludolph de Quay, 352, 452, 605
- ontvangse douarière De Quay, 637
- proces van de graaf contra de weduwe de Vier, 691
- rekening, 700
- rekeningen van dertig jaar geleden, 729
- geen tolvrijheid, 377
- tolvrijheid voor de Patres Franciscaners te Megen, 468
- tolvrijheid voor de Patres Capucynen te Velp, 694

Haartientje (Haertientje)

- te Heteren (pachterse Eyken Rycken), 930

Haas (Haes)

- Gerrit de -, 865

haat en nijd

- jegens hofdirector Frans Antoni Epele de Raeyhoff, 731

habil

- een habilen lantmeter (Bucker), 731 (§3)

Hackepesken

- onder Boxmeer (verpachting), 298

Hackfort

- Gerrit, 241, 302

haec est dies quam fecit dominus

- geboorte van graaf Joannes Baptista (enz.), 434

haeffken, zie *tuintje***Haeffkenscheyd**, zie *Hafkenscheid***Haeps**, zie *Haaps***Haerd**

- octrooi voor juffrouw de -, 453

Haes, zie *Haas***Haetendonck**, zie *Hatendonck***Hafkenscheid** (Haeffkenscheydt)

- Fred(e)rick, 338, 508, 588, 660, 686, 856
- Johan Frederik, 320
- zie ook *burggraaf*

Hage (Hagen)

- goed den -, 458
- havezate ten -, 115
- Jan (Johan) Willem, 18, 24, 184
- mevrouwe, 272
- Petronella ten -, 275
- tweeherig (in de hoogte Wisch), 746

Hagedoorn

- Daniel, 215

hagelschade (hagelslag)

- voor rekening van de pachter, 878

Hagemans

- Arent, 362

hagen

- op kasteel Bergh, 93

Hagen, zie *Hage***Hagens**

- Arnold, 427, 629, 798, 993
- mr., 763

haghten (snoeken)

- de visserij van onkruidt en - zuiveren, 153

Hajenius

- David, 512
- domine, 872
- predikant te Pannerden, 713

haken (haacken)

- van de puysters van het Gendringse orgel weggenomen, 602

Hal (Hall)

- Derck van -, 519
- Rutt van -, 623
- wed. - (pachter van Vredenstein in scholtambt Heteren), 707

halve extraordinaire verponding

- van de Nieuwe of Berghse Weerd, 1023

half goed

- van Lambert Doornyx, 687

Halve Hommen Steede

- pachter Eppelen de Raeyhoff, 699

half huis

- van Arent Otten (taxatie), 815

halve Reventiend

- onder Aeswyn, 141

halve scharen

- geen - koeien opde Koppell aannemen, 415

halfscheid (halffscheyt)

- van Collarts leen, 827, 846

- van de opbrengst van een petitie is voor de graaf van Bergh, 1025
- halve veer** (vheer)
- van de heerlijkheid Westervoort, 1045 (§1/10)
- Ham**
- Andries van -, 594
- leengoed Den -, 797
- leengoed Den - onder Homoet, 125, 719
- Hamaeker Bosken**
- kappen van bomen, 277
- hameyen**
- van Huis Bergh, 206
- hand–en spandiensten**, 475
- te Boxmeer, 693
- onder toezicht van de burggraaf van Ulft, 153
- handmolens**, 262
- handschoenen** (hantschoenen)
- verheergewaden met een paar witte -, 1045
- Hans Frans**
- graaf tot Hohenzollern Sigmaringen, 518, 519
- Haren** (Haeren)
- Theodorus Rutgers van -, 915
- weduwe Van -, 909
- Haretz** (Harits, Harretz, Harritz)
- Henrick, 659, 798, 914, 969, 993, 1024
- Harterinck**
- Jan, 23
- Hartjens**
- Albert, 103
- Hartram**
- Christoph., 600
- Hartzfelt**
- Arnold Fredrick, 741
- Hass**
- Johan van -, 212
- Steven van -, 212
- Hassent**
- gericht (Gelders leen), 105
- Hatendonck** (Haetendonck)
- schuur van Oswalt Vinck, 960
- schuur op het goet den -, 960
- Hatendonck** (Haetendonck)
- onder Sambeek, 1037
- Haterdinck**
- onder Varsseveld, 705
- Have** (Haeff), ten
- Jan, 672, 791
- haven**
- van Bergh, 206
- haver** inzaaien
- om bouwland in weiland te veranderen, 386
- zie ook *diensthaver*, 566
- Haverlant**
- hypotheek, 863
- leengoed, 232
- havezate** (havesaet, havesaethe)
- den Bodenclauw, 942
- ten Hage, 115
- den Padevoort, 140, 141, 144, 191, 471, 587
- Sinderen, 736
- Haygerloch** (Haygerlogh)
- Frans Wilhelm, graaf van -, 75
- herschafft (hypotheek), 842
- Johanna Catharina Victoria, gravin van -, 221
- hazen** (hasen)
- vangen of schieten (taak van Wilhelm Helmigh), 745
- hebaghtige bouwlyuden**
- ontduiken de derde garve, 731 (§13)
- hechtenis** (hegthenisse)
- van Derck Fiervoet, 477
- hecken** (enkelvoud), zie hek, 1021
- Hedel**
- Hoff van - (verkoop), 521
- Heeckeren**, zie *Hekeren*
- heel**
- halve ofte hele steeden, 95
- Heel**
- N.N. van -, 781
- heelgras**
- Maerbroeken onder Boxmeer, 393
- heemraad** (heymraet, heymraeth)
- Backer, Jacobus, 485, 492
- Bruyn, Ryck de, 974
- Dormans, Joannes, 974
- heer** (heere)
- Steven, - van Homoet en Gameren, 935
- Heerde**
- Palick Adolph van -, 305
- Heerdt**
- douairière de -, 34
- 's-Heerenbergh**, zie *Bergh*
- heergewaad** (heerengewaed, heergeweyde)
- (accorderen over) -, 56, 98, 110, 562
- Mommers Camp onder Maes Bommel, 1029
- worden ontvangen door de leenschrijver, 168
- heerlijkheden**
- algemeen, 88
- Heerlijkheid St. Anthonis**
- collatie van de vicarie van St. Nicolaus, 533
- gerichtsjura conform Boxmeer (art. 13-15), 603
- zie ook *St. Anthonis*

- Heerlijkheid Beek** (Beeck)
- koster Christian Meurs, 332
- koster Petrus Meurs, 332
- schoolmeester Christian Meurs, 332
- schoolmeester Petrus Meurs, 332
- zie ook *Beek*
- Heerlijkheid Bylant** (Byland)
- leen van de koning van Pruyssen als hertog van Cleve, 610
- verpachting van tienden, 312
- zie ook *Bylant*
- heerlijkheidscassa**
- van Pannerden, 825
- zie ook *cassa*
- Heerlijkheid Didam** (Diedam)
- advocaat-fiscaal Osw. Pet. Hoevel, 113
- landschrijver Herman Bosboom, 677
- zie ook *Didam*
- Heerlijkheid Dixmuiden** (Dixmuyde), 75
- zie ook *Dixmuiden*
- Heerlijkheid Gendringen** (en Etten)
- en Ulft (pastor Christianus Pluinissen), 781
- Heerlijkheid Heyen**
- approbatie van de cessie en beleeninge der -, 529
- zie ook *Heyen*
- Heerlijkheid Homoet**
- onderhandeling over de verkoop met ambtsjonker Van Balveren, 491
- richter Antoni van der Horst, 387
- richter Johan van Brien, 387
- zie ook *Homoet*
- Heerlijkheid Millingen**
- leen van de koning van Pruyssen als hertog van Cleve, 610
- zie ook *Millingen*
- Heerlijkheid Pannerden**
- jachtpermissie voor Henrick van Hulst en desselfs soonen, 514
- jachtpermissie voor Jaspar Henrick van Lynden tot Ressen, 514
- zie ook *Pannerden*
- Heerlijkheid Sambeek** (Sambeek)
- de graaf als patroon van het Beneficie van St. Matthys, 625
- zie ook *Sambeek*
- Heerlijkheid Westervoort**
- jachtpermissie voor Jaspar Henrick van Lynden tot Ressen, 514
- scholtus Johan van Brandenburgh, 489
- scholtus Rudolph van Brandenburgh, 489
- zie ook *Westervoort*
- Heerlijkheid Zeeland**
- leen van Bergh, 259
- leenpercelen van Huis Bergh, 293
- zie ook *Zeeland*
- heerschouw**
- in het Lant van Cuyck, 449
- heer zoon** (graaf van den Bergh), 66
- heester**, zie *heister*
- Heeswyck**
- Gerardus Ger(r)itse, geboortig van -, 1026
- hegen**
- tot cieraet van het goet van rentmeester Van der Veecken, 971
- heide** (heyde)
- bij Bergh (jacht op groot wild), 600
- Heiden** (Heyden)
- Gerard Wilhelm van der - tot Meynerswyk en Meyerick, 628
- Gysbert (Wilhelm) van der -, heer tot Meynerswyk, 587
- N.N. vander -, 735
- heidenen**, zie *heydens*
- heidenen** (heydens)
- en heydinnen omtrent Beeck en Diedam, 133
- Heilig Kruis** (Heyligh Cruys)
- Canonicken Regulieren vant -, 1003
- heilige mis**
- eerste - in de nieuwe hofkapel, 408
- Heilige Roomse Rijk**
- Catharina, gravinne des -, 1040
- Frans Wilhelm, erfkamerheer van het -, 75, 105
- Maria Catarina, gravinne des -, 70
- Heinsius** (Heynsius)
- landschrijver, 636, 638
- heisterkampen** (heysterkampen)
- aangelegd te Boxmeer, St. Anthonis en Wisch, 732 (§4)
- te Boxmeer, 629
- te St. Anthonis, 629
- heisters** (heysters)
- aanplant van 3576 - op verschillende bouwhoven, 731 (§17)
- allee met jonge - bepaet (bij kasteel Bergh), 731 (§33)
- vernield in de allee van Huyse Swanenborgh, 1032
- hek** (hecken)
- op de weg van het Huys de Raeyhoff naar de dijk bij de Linie, 1021
- Hekeren** (Heeckeren)
- de Rhoode van -, 61
- Heeckersen tiend (hypotheek), 205
- Hell**
- baron de -, 219, 335
- Casyn van der -, 884, 885
- Henrick, 977
- president Van -, 335, 437, 456
- Rutger van -, 887

- Willem, 977
- Hellebrant**
- Jacob, 3
- Hellendoorn**
- Geraedt Allard, 271
- Hellenraet**
- Arnoldus, 684
- Helmigh**
- Gerrit, 538
- Wilhelm, 745
- hemd** (hembt)
- van Henrick Gysberts te Lengel, 976
- hemdrokken** (hemtrocken)
- van Henrick Gysberts te Lengel, 976
- Hemelryk**
- hypotheek op het -, 175
- Hendriksen** (Hendrix, Hendrixe, Henrixe)
- Berent, 761, 817
- Gerrit, 791, 870
- Henrick, 868
- Peter, 600
- Ryck, 870
- Hengeveld** (Hengefelt)
- onder Varsseveld, 705
- Henghst**, zie *Hengst*
- Hengst** (Henghst, Henxt)
- Petrus (landschrijver), 75, 76, 199, 252, 270, 294, 295, 317, 352, 356, 436, 448, 450, 503, 621, 637, 638, 666, 729, 753, 756, 834, 850, 855, 869, 908, 946, 1006
- Philip(pus), 75, 77, 197, 198, 199, 202, 243, 287, 386, 637, 828, 875, 897, 966, 987, 1030
- hengsten** (henxten)
- snijden, 139
- Hennest**
- hypotheek, 863
- Henninck** (Henningh)
- Go(o)ssen, 9, 21
- Henrixe**, zie *Hendriksen*
- Henxt**, zie *Hengst*
- Heppegat** (Heppegath, Heppe Gath)
- camp int - met tweehonderd gulden bezwaard, 1028
- herberg** (herberghe)
- te St. Anthonis niet tappen op zon-en heiligdagen, 683
- aan den Babbersen dyck, 57
- in Boxmeer en St. Anthonis (vechten en messen trekken), 283
- gericht vindt plaats in een - te Boxmeer, 603
- herbergiers**
- aangeven van delicten, 283
- herendiensten** (heeren diensten)
- geen vrijstelling voor N.N. Loyens te Boxmeer, 730
- herengewaeden**, zie *heergewaad*
- Heeren vant Lant**, 731 (§25)
- herenschattingen**, 1045 (§9)
- Herenwaard** (Heeren Warth, Heeren Weerth)
- de helft voor drie jaar verpachten, 176
- hypotheek (de halvescheid, vanaf de westzijde), 140
- obligatie, 327
- onder Boxmeer, 140, 176, 326, 857, 967
- bij (te) Heyen, 866, 875
- onse seer oude privilegien van onsen -, 968
- ossen geweid op de -, 866
- vijftien kleine mergen hooigras, 914
- Hermse**
- Joost, 808
- herom** (rond), 41
- hersteltelyck**, 990
- hertog**
- van Cleve (koning van Pruysen), 611
- Hertogdom Gelre** (duchez de Guelre)
- leenroerige goederen onder Aeswyn, 141
- de heerlijkheid Boxmeer valt hier niet onder, 921
- Hertogdom Kleef** (Cleve)
- stadhouder en leenmannen, 610
- zie ook *koning van Pruysen*
- 's Hertogen Thorn**
- Franc. Xaverius Bernard, heer van -, 110
- Hertrams**
- Christophorus, 451
- Hervelt**
- baron van Rhede, heer tot -, 494
- Godert Adriaan van Reede, heer van -, 707
- jacht, 507
- Maria de Nassau, douairière van Reede en -, 707
- Herwen** (Herwen en Aert)
- den Coevert (bouwvergunning), 424
- generale verpachting der Osse Wartse goederen, 731 (§13)
- richter Arnold Wilhelm Elsnerus, 915
- den Ossenwarth, 941
- pastor S. de Rhoor, 512
- Speeten goet, 941
- Speeten Hoff op den Ossenwardt onder het kerspel -, 1035
- verpachting van tienden en gervezaden, 829
- Hes**
- Jurriaen van -, 91, 92
- Hesselinck**
- erfgenamen Reulincks modo -, 717

- Heteren**
- aflossing pandschap, 884
- bouwinge ende 't Haertientje (pachterse Eyken Rycken), 930
- verpachting van tienden, 312
- verpande goederen, 1015
- windkorenmolen (pachterse Eyken Rycken), 930
- Hetersen Weerth**
- ofte Bagynen Weerth (onderpand in ambt Overbetuwe), 930
- Hetterscheid** (Hertersche, Hettersche, Hetterscheet, Hetterscheyt)
- Jan (Joannes), 631, 1038, 1039
- Heuckeloms Wardt**
- achterstandige ambtslasten, 737
- Heumen**, vrouwe van -, 253
- Heuvel** (Heuvell, Hoevel, Hœvel, Hoevell)
- Jan (Johan) van (den) -, 179, 341, 423, 436
- N., 684
- Oswalt, 61
- Oswalt Petrus (advocaat-fiscaal), 24, 27, 61, 81, 103, 113, 171, 182, 183, 187, 216, 272, 400, 458, 459, 555, 587, 595, 597, 778, 863, 891, 916, 923, 947, 948, 949, 1018
- Otto, 684
- Otto Henrick, 699
- raadsheer (heere raet), 1042
- Heyden**, zie *Heiden*
- heydens**, zie *heidenen*
- Heyen**
- Heeren Warth (Herenwaard), 866, 875
- heerlijkheid, 529
- Johan Adolph van Diepenbroeck, heer van -, 529
- Heym**
- Jacob (jood), 411
- heymraet**, zie *heemraad*
- Heynsius**, zie *Heinsius*
- heyster**, zie *heister*
- hic ante** (hiervoor), 922
- Hiddinck**
- Engelbert, 136, 802
- hieren** (hier), 926
- Hille**
- Peter (Pieter) van -, 643, 981
- Hillebrant**
- Salomon, 984
- hinden**
- ontzien bij de jacht in de Graafschap Bergh, 325
- hoeken** (hoecken)
- hofdirector zoekt in alle - de interesse van de graaf, 731 (§31)
- hoen** (hoenderen)
- als betaling, 120
- zie ook *rookhoen*, *tijnshoenderen* (1044)
- Hoer**
- Bruno Ignat. van -, 291
- hoenderen**, zie *hoen*
- Hoet**
- Derck, 6, 15, 220, 545, 806
- Herman, 512
- Steven, 15, 300
- Hoeve**
- heer N.N. van -, 887
- Hoevel**, zie *Heuvel*
- Hoevelaken** (Hoevelaaken, Hoevelaeken)
- baron van Dedem, heer van Maurick en -, 903
- Willem Jan van Dedem, heer van Maurick en -, 930
- Hoeve Lants**
- onder Sambeec, 626
- Hoeveslagh**
- onder Didam (hypotheek), 646
- pachter Jacobus Pleunisse, 646
- Hof Bergh**
- bouw van een hoffcappelle, 731 (§33)
- het Princesse Bosken ligt digt by -, 731 (§19)
- Hoff Boddensteede**
- te Pannerden (gepacht door rentmeester Ferdinand Philip van der Veecken), 1021
- hoffboek** (hoffboecken)
- annotitie van een octrooi voor Gillis Bontinck, 530
- annotitie van een octrooi voor Jordan Thyssen, 560
- hofgoederen te Boxmeer, 270
- betreffende Boxmeer en St. Anthonis, 497
- hofdirector** (hoff director)
- Ep(pe)len (van Raeyhoff), (Frans) Antoni, 87, 88, 150, 177, 263, 287, 312, 313, 357, 403, 419, 430, 485, 486, 515, 686, 950
- is peter bij de doop van gravin Johanna Josepha Antonia, 292
- uitvoerig verslag van zijn vele verdiensten, 731 (§1-35), 732 (§1-9)
- hofdispensier**
- Meynbergh, Ferdinand, 419
- Hof van Gelderland** (Hove Provinciaall van Gelderland)
- advocaat Wilhelm Brantsen, 602
- advocaat W.R. Brantsen, 697, 956
- advocaat Everhart Johan van Dam, 78
- advocaat G. Opten Noorth, 956
- advocaat Jan Reynder Pronck, 903, 930
- advocaat Antoni Joseph Reygers, 178
- advocaat Wilhelm van Steenler, 78, 141

- te Arnhem, 364, 864
- beveelt de gevangenneming van den Keppelsen jood, 476
- de laatste tijd weinig Berghse processen, 731 (§34)
- ordinaris advocaat Wilhelm van Steenler, 576
- president baron de Hell, 219
- president Casyn van der Hell tot de Wiltbaen en Clarenbeeck, 884
- procedure van Jan Overcamp tegen Henrick Jan Calenbrander, 916
- request van Hermannus Huyberts, 684
- sententie inzake een kille onder Oghten, 461
- sententie inzake een verwin op het Berghsche Hoofft, 926
- submitisie, 587, 930, 1040
- zie ook *Hof Provinciaal*
- hofgoed** (hoffgoed, hofhorig goed, hofroerig goed enz.)
  - Allers, Andries Jans, 980
  - baron d'Amasaga, 156, 499
  - te St. Anthonis (placaat), 497
  - Beest, Huybert de, 358
  - Bergh, Henrick van den, 397
  - te Boxmeer, 385, 497
  - Brienens, Gieb, 45
  - Ebben, Meeusken, 247
  - Egbertz, Claesken, 657
  - Elderen, Will. Gos. van -, 346
  - Emmerick, Derck van -, 594
  - Frederix, Willem, 536
  - Genon, Hubert, 390
  - Hulsbeeck, Jorden van -, 712
  - Jansz, Anton, 304
  - Jansen, Jan, 426
  - Jaspers, Maria, 372
  - Lemmens, Arnoldus, 462
  - Lemmens, Henrick, 372
  - Lemmens, Huybert, 233
  - Moll, Jacob Dercks de, 509
  - octrooi verlenen in afwezigheid van de graaf, 565
  - Olyslager, Arnold, 530
  - onder Boxmeer (verdeling en verkoop), 270
  - Paer, Jan, 366
  - Peelen, Arnold, 215
  - Peters, Claas, 659
  - Peters, Thys, 366
  - procedure, 66
  - Rodenbergh, W. (Boxmeer), 498
  - Ryckevo(o)rt, Ant(h)oon van(t), 787, 801
  - Sweeren, Cornelia, 350
  - Thomasse, Anthon Jans, 1019
- Thomasse(n), Jan Jans, 946
- Thyssen, Jacob Jans, 563, 568
- Thyssen, Jorden, 560
- Tiffeler, Steven van -, 658
- Tiellemans, Cornelia, 315
- Valck, Peter van de, 681
- verkoop, 104
- volmacht voor Wilhelm de Raet, 565
- het Waterlant, 564
- Worm(s), Henrick, 43, 44
- Hoff van Hedel**
  - verkocht door het Berghse gasthuis, 521
- hofhorig goed**, zie *hofgoed*
- hofhorigheid**, 40
- hofhouding** (hoffhoudinge)
  - van huis Bergh (grote onkosten), 731 (§33)
  - Berghse - gebruikt deel van de Grootte Asselt, 628
  - gevangen patrijzen en hazen moeten bij de burggraaf van Ulft ten behoeve van de - worden ingeleverd, 745
  - hofmedicus Daniel van Odenhoven, 301
  - huis Bergh, 87, 419
  - inkoop van linnewaet (Bergh), 820
  - te Boxmeer, 526
- hofjager** (hoffjager)
  - Vinck, Oswald, 391, 673
- hofkamer** (hoff kamer)
  - te Boxmeer, 270, 315, 346, 432
- hofkapel** (hoffcappelle)
  - eerste heilige mis in de nieuwe -, 408
  - gebouwd op het Hoff tot S Heerenbergh, 731 (§33)
- hofkassa** (hoff cassa), 287
- hofland** (hofflant)
  - in Bredenbroek, 588
  - van Steven Eerincfelt, 689
- hofmedicus** (hoffmedicus)
  - Meer, Ant. Isebrand vander -, 867
  - Odenhoven, Daniel van -, 301
- Hofmeesterskamp** (Hoffmeesters Camp)
  - aan de Maas bij Boxmeer, 299, 386, 731 (§23)
- Hof te Oss** (Hoff tot Osch)
  - onder Mullem (ressort van Sambeeck), 626
- Hof Provinciaal**
  - advocaat Antoni Joseph Reygers, 162, 181
  - van Gelderland, 831, 1045 (§13)
  - gewysde in cas d'appel, 800
  - heeft nog geen uitspraak gedaan inzake de Voorster Straete, 1036
  - ordinaris advocaat Wilhelm van Steenler, 205
  - proces over diensten, dienstthaver en gervezaden (Gendringen), 203

- raad Lambertus van Eck, 155
- de graaf geciteerd door Antoni Spekeslager, 227
- zie ook *Hof van Gelderland*
- hofraad** (hoffraeth)
  - Eplen, (Frans) Antoni, 87, 88, 150, 177, 313
- hofregister**
  - van Boxmeer, 980
  - hofroerige percelen van Bergh, 462
- hofrichter** (hoffrichter), 390
- hofroerig** (goed, weide enz.), zie *hofgoed*
- Hofstad** (Hoffstadt)
  - Johann Theodor, 140
- hofstede** (hoffsteden, hoffsteetje)
  - in den dyck tot Diedam, 414
  - eertijds tiendvrij verpacht en nu belast met tiend, 731 (§12)
  - tegens de gemeene straet tot Diedam, 414
  - inspectie van alle - onder Bergh en Didam, 731 (§4)
- hoftoren** (hoffthoorn)
  - vergulde vaan, 811
- Hof te Vinkwyk** (Hoff tot Vinckwyck)
  - leengoed, 979
- hofvisser** (hoffvisscher)
  - Grevinck, Assueer (Sweer), 337, 338
  - te Etten, Gendringen en Ulft, 337
  - te Ulft, 353
- hofzaden** (hoffsaaden)
  - tuin van kasteel Bergh, 93
- Hofzate** (Hoffsate)
  - te Boxmeer, 304
- Hogenaar** (Hogenaer)
  - pachter Derck van Voorst, 655
- Hoge Slag** (Hooge Slagh)
  - onder Didam (pachter Jan Jansen op Panhuys), 646
- Hogeveld** (HooghVelt)
  - Arnoldus, 930
- Hohenzollern** (Hogen Zollern, Hohen Zolleren)
  - Carel, graaf tot - Sigmaringen, 938
  - Carel Philip, graff zu - Sigmaringen, 938
  - Frans Wilhelm, graff zu -, 842
  - Johanna Catharina Victoria, vorstin tot -, 221
  - Joseph Friederich, furst zu -, 842
  - kapitalen afgelost tegen lagere rente, 731 (§1)
  - Maria Josepha, gravinne dovariëre van - Sigmaringen, 938
  - Meynard Carl, vorst van -, 221
  - Sidonius, graaf van -, 938
  - titulatuur van Frans Wilhelm, 75
- Hollandse morgen** (Hollantse mergen)
  - veertien - weylant (halve Heeren Weerdt), 140
  - achtentwintig - weylant (Heeren Weerdt), 326
- Holt**, zie (*van*) *Erp tot Holt*
- holdtrost**
  - Stegen, Aerent ter-, 200
- holthouwen**
  - opdracht aan Hermannus Bosboom inzake onbehoorlijk -, 804
  - door Lucas Ebbers te Diedam, 859
  - proces, 219
- holtrekeningen**, 395
- holrichter**, 88
  - Bergse bossen (Eppel de Raeyhoff), 1041
  - borggreff Derck (Theodorus) Scheers, 1041
  - Both, Ab. de, 54
  - Eplen, Antoni, 88
  - Marle, Petrus Christian van - (Stockumer Bosch), 542
- holtspraak** (holtspraecke), 54
- holtvorster**
  - Borckus (Bredenbroek), 263, 269
  - Borckus, Gerrit, 195, 244
  - Borckus, Henrick, 244, 277, 588
  - Elskamp, Berent, 200
  - survivance (Bredenbroek), 244
- Hommelinck**
  - elzenhout op het goed -, 595
- Homoet**
  - afstand van de heerlijkheid - aan ambtsjonker Van Balveren, 491
  - ambtman Johan van Brienens, 388, 429
  - armenmeesters, 429
  - dijkshrijver Jacobus Backer, 481, 483, 492
  - dijkshrijver Petrus van Dockum, 487, 492
  - fiscaal Wilhelm van Steenler, 59
  - heemraad (heymraeth) Jacobus Backer, 485, 492
  - heer Frans Wilhelm, 75
  - jacht, 155
  - kerkenrekening, 429
  - kerkmeesters, 429
  - landschrijver Jacobus Backer, 481, 483, 492
  - landschrijver Petrus van Dockum, 487, 492, 994
  - leengoed Den Ham, 125, 719
  - procureur-fiscaal Henrick van Aldenburgh, 647
  - richter Antoni van der Horst, 387
  - richter Johan van Brienens, 190, 387
  - schepen Jacobus Backer, 485, 492
  - scholtus Joannes van de Wardt, 336

- Steven, heer van - en Gameren, 935
- Troost, Jan, 336
- wegonderhoud (de laagstens met aerde en houdt gevuldt), 429
- homologatie**, 990
- honden**
- illegaal jagen te Millingen, 204
- ongebungelde - te Boxmeer, 41
- Hoog Elten** (Hoogh Elten)
- missive van A.J. Reygers, 586
- Hoogen Zollren**, zie *Hohenzollern* (1044)
- Hoogheid Wisch**
- administratrice van het rentambt (weduwe Spekeslager), 752
- advocaat-fiscaal Oswalt Petrus Hoevel, 891
- beyde heeren, 843
- beydersyts regeerende heeren, 802
- breuken, 891
- breukenrekeningen, 803
- drossard (drost) Petrus Christia(e)n van Marle, 130, 149, 158, 165, 184, 187, 230, 290, 345, 469, 609, 622, 649, 674, 698, 809, 843, 863
- drostambt, 48
- ervendag, 171
- feudalia, 520
- geërfdendag, 171, 183, 230, 649
- hoge jurisdictie, 555
- hout kappen ten behoeve van de reparatie van molens in de -, 746
- inspectie van alle pachtgoederen, 731 (§13)
- jacht en visserij, 153
- jacht op Berghs gebied onder Varssevelt, 494, 507
- jachttopzichter Wilhelm Helmigh, 745
- jagermeester Herman Wilhelm van Schlaun, 325
- kerkrekening, 726
- onderscholt Berent Elskamp, 553
- ontvangerse wed. Spekeslager, 701
- plantagien op de Berghse domeinen, 221
- rekening van de domeinen, 425
- rendant Antoni Spekeslager, 222
- rendye (wed. Spekeslager), 709
- rentmeester, 628, 646
- rentmeester Antoni Spekeslager, 106, 122, 128, 134, 162, 221, 227, 425, 551
- stadhouder Herman Bosboom, 515, 677
- survivance van het rentambt, 162
- tweeherig, 494
- verkoop (survivaance), 46, 85
- verpachting van tienden, 313
- verpachting van tienden en gervezaden, 313
- wildbaan wordt zeer beschadigd, 745
- Wildentiend tot Varssevelt, 518
- zie ook *Terborg, Wisch*
- Hooghvelt**
- Frans, 854
- hoge jurisdictie**
- Hoogheid Wisch, 555
- Hoge en Lage Maat** (Hooge en Laage Maete, Hooge en Leege maet)
- leengoed onder Didam, 291
- leengoed van Evert Berentse, 371
- Hooge en Lage Weyde**
- achterstandige ambtslasten, 737
- Hoge Maat** (Hooge Maet)
- bouwvergunning voor Henrick Nyeman op de - te Elderick, 985
- hoog water**
- te Boxmeer, 504
- winter van 1725/26, 223
- hooi**
- van den hof den Poll te Millingen, 472
- zie ook *kar hooi*
- Hooibroek** (Hooybroeck)
- bewaking en transport van hooi van het Groote -, 84
- Kleine en Grote - (hypotheek), 816
- hooigras**
- op het slot Boxmeer, 914
- hooikamp**
- van Cornelia Tiellemans (hofroerig aan het huis Boxmeer), 315
- Hopffer**
- N.N., 409
- hopman**
- Verbee(c)k, Johan, 788, 816, 831
- Hoppenbroekhuys**
- leengoed, 232
- Hoppenbrouwer** (Hoppenbrouwers)
- erfgenamen, 717
- Gerard, 788
- Jan (Johan), 49, 55, 62, 361, 367, 486
- landschrijver, 65
- horologie**, zie *uurwerk* (731 §33)
- Horsfels**
- Hans, 142, 185, 235
- Horst**
- Antoni van der -, 387, 388
- Johan van der -, 387
- Margareta van der -, 34
- praesident Van der -, 851
- raadsheer Van der -, 438
- houbetten**
- kasteeltuyn van Bergh, 93
- hout** (holt, houdt, houwt)
- voor de bouw van boerenhuizen, 731 (§15)
- oude bruggen te Boxmeer waren van -, 732 (§1)

- voor de kribben en werken zo voordelig mogelijk inkopen en in rekening brengen, 748
- uit de Middelweert te Boxmeer zonder kosten laten uitroeien, 732 (§7)
- snijden (bijhouden van lijsten), 394
- twee slagen agter inden gaerden, 800
- twee vimmen - ter reparatie van de wegen in Pannerden, 590
- uit Stockumer Bosch is door diensten bij het schaapschott gebracht, 731 (§30)
- verkoping op het goed Fridsbergh, 756
- houtafval**
- bij molenreparatie enz., 106
- houtdieven**
- aanbrenge en bekend maken, 991
- houtgewas**
- van de graaf van Bergh geruineerd, 731 (§18)
- houtpenning** (holtpenning), 544
- zaak tegen Henrick Jan Calenbrander, 916
- houtrapery**, 731 (§18)
- houtsnijders**
- en andere arbeyders, 721
- houtverkoopingen**
- ondershandse - door Antoni Spekeslager, 196
- houwen**
- van een boomken beboet met honderd gulden, 917
- Huberts**
- Henrick, 284
- Hermannus, 684
- Huender**
- Henrick, 965
- Huet**
- Johan van -, 100, 161, 587, 682, 759, 853, 1043
- Nicolaes van -, 999
- Willem van -, 265
- Huetinck**
- landschrijver, 228
- Gosuin(us), 52, 359, 599, 655, 724, 799, 961, 970
- huis** (behuysinge)
- aankoop van het - van doctor Odenhoven zaliger, 1003
- van kerkmeester Aerent Carp te Etten, 821
- van Willem Nystadt in de Kelle Straet te Bergh, 964
- en getimmer van Jan Ruyterman, 997
- Huis Bergh**
- binnenshuis, stal enz., 87
- breuken van Hubert Genon, 413
- drie schoone bruggen en drie poorten voor het Hoff, 731 (§33)
- eerste raad Frans Anton Eplen, 177
- geheimraad Johan Henrick van Schlaun, 490
- heeft nog voldoende credit (leningen tegen 4% rente), 731 (§33)
- hofdirector doet alles ter eere, credit en profyt van het -, 731
- is geheel vrij in het geven van brandgifften en dergelijke, 731 (§28)
- kasteeltuyn, 93
- leenmannen, 587
- leveranties aan het hof opschrijven, 763
- ordinaris raad en advocaat W.R. Brantsen, 697
- ordinaris (raads)advocaat Peter van Dokum, 623, 767, 954, 957
- ordinaris raadsadvocaat Oswald Peter Hoevel, 947
- ordinaris raadsadvocaat Antoni Joseph Reygers, 178
- overjagermeester, 48
- raad Wilhelm de Raet, 80
- secretaris Abraham de Both, 1046
- stalmeester Johan Henrick van Schlaun, 490
- verzorging van delinquenten, 322
- welvaart, eer, luister en plezier, 731 (§33)
- zie ook *Bergh, Graafschap Bergh* enz.
- Huis Byland**
- leen van de koning van Pruyssen als hertog van Cleve, 610
- Huis in den/ten Dyck**, 115, 271
- huishoudster**
- Scheers, Leopoldina, 820
- huishuur**
- verminderende voor de weduwe van Henrick Huberts, 284
- huislieden** (huyslieden, huysluyden)
- krijgen kwart van het Groote Hooybroeck, 85
- moeten hun honden bungelen, 325
- Huis Loil** (Huyse Loel)
- leen van de koning van Pruyssen als hertog van Cleve, 610
- Huisman** (Huysman)
- zoon van de weduwe - te Millingen, 204
- Huis Middagten**
- leenman O.P. Hoevel, 587
- Huys den Padevoort**, 471
- zie ook *Padevoort*
- huispersoneel** (domesticquen)
- kasteel Bergh, 87
- Huis op den Poll**
- te Millingen, 493
- Huyse Raeyhoff**, 1038

Huis Uift

- burggraaf Fredrick Haeffkenscheyd, 153
- burggraaf Joannes Haeffkenscheyd, 153
- levering van turf (door diensten), 856
- zie ook *Uift*

Huiswart (Huys Wart)

- aan de Wahnkant te Millingen, 874

hulder

- principaal leengoed den Sweeckhorst, 674

Hulsbeek

- Jordan van -, 712

Hulst

- Bato van -, 935
- Henrick van -, 514, 884, 887, 902, 912
- Johan Henrick van -, 935

Huntense IJssel

- schadelijke ganzen, 890

Huntinck

- Henrick, 1020

Huthen, zie *Hutten***hutje**

- van Berent Hendrix te Didam, 761

hutten te Boxmeer en St. Anthonis, 218**Hutten** (Huthen?)

- Johan, 464
- Sander (Zander), 309, 463, 874

huwelijk

- Frans Wilhelm en Maria Catharina, 70, 77, 100, 105

huwelijkse voorwaarden

- heere en vrouwe van Aert, 245
- jura te Boxmeer, 603
- Eerick Frederick van Voorst en Maria Agnis van Oldenneel, 323

Huyberts

- Bart - Bloemerts, 653
- Hermannus, 684
- Jan, 547

Huygens

- Everhard Rudolph, 1045 (§13)
- raadsheer, 884
- raeth (raadsheer), 885
- Rutger, 903, 913, 930, 995, 996

hypotheek

- Berghschen Weerth te Westervoort, 431
- Loëler Bosschen, 126
- Padevoort, 141
- Swarte en Gryse Nieuwlant, 587
- Waeverloe, 126

I**Ignatius**

- vierde doopnaam van graaf Joannes Baptista, 434

illegaal

- plaggen steken of opladen, 753
- turfsteken uit den Peel van Boxmeer en St. Anthonis, 753

Immenhorst

- Groote en Kleyne - (hypotheek), 628

immidiaet (onmiddellijk), 21**Immink** (Imminck)

- Bernard (Berent), 268, 724
- Derck (Dirck), 723, 724
- Wannier, 34

import (belang), 635**impotentie**

- hoge ouderdom en -, 526
- van de pastor tot Diedam, 755

impracticabel, 1031**imputeren**, 926**in activo actu**, 887**in caeteris videatur**, 77**incarcereren**, 40**in communione**, 724**in contumaciam**, 744, 793, 802**incumberende dienstpligtigheyt**

- rot–en buurmeesters onder Gendingen en Etten, 1033

in debita forma, 903**indemniasatie**, 137, 312, 365, 555, 602, 649**independent**

- heerlijkheyt Boxmeer, 1003

indignatie, 1012**indispositie**

- van Johan van Brienen, 972

indracht (indraght, indragten), 203, 227, 447, 558, 589, 602, 813

- op het land van de graaf van Bergh, 731 (§18)

indrijven

- van koebeesten op de gemeene weyde de Yssel tot Gendingen, 904

in exceptivis, 227**infamie**, 855**in forma consueta**, 1042**in forma probanti**, 875**infringeren**, 153**ingekochte waren**

- worden elders vaak op rekening gesteld met dubbele rente, 731 (§21)

ingeven (indienen), 356**ingezetenen**

- Graeffschap Bergh, 751
- Boxmeer, 665
- Boxmeer en St. Anthonis mogen geen turf aan uytheimsche verkopen, 754
- Pannerden en Millingen, 731
- van Pannerden aanwezig bij een geseling, 907

inhaesie, 566**inhaffteren**, 1038**in iisdem terminis**, 438**injungeren**, 406**injurie**

- proces van - tegen de baljuw van Dixmuiden, 308

injurieren

- van de graaf en de volmagtiger van de samentlycke heeren geerffdens van Gendingen, 767
- van de pastoor van Sambeek, 692

injurieuze liedekens

- verboden te Boxmeer en St. Anthonis, 496

inlage (inlaage)

- Panner Wartsen Dam, 224

inlandse rogge, 123**in loco contentioso**, 136**innemen** (onderdak verschaffen)

- vreemden in Boxmeer/St. Anthonis, 598

inobedientie, 802**in omnibus et singulis**, 599**in optima forma juris**, 667**in optima juris forma**, 884**in rem versae pecuniae**, 831**in rerum natura**

- denombrement van Cleeffse lenen, 624

inscharing

- van vee op de gemeente d'IJssel, 813

in securitatem crediti, 797**insight**, 207**insinuatie**

- aan Jan Gerlig, 941
- jura te Boxmeer, 603

inslag (inslagh)

- coorn van het gervelant gebruikt bij de -, 731 (§13)
- goed Vonderhorst, 136
- hofland in Bredenbroek, 588

in solemnissima forma

- Te Deum Laudamus (kerkdienst), 435

insolentiën

- ordonnantie, 283

in sortem imputeren, 926**inspector**

- Harritz (Harretz), Henrick, 798, 914, 969, 993, 1024
- Spekeslager, Antoni, 106
- van timmeragien en reparatien Antoni Spekeslager, 196

instandigst verzoek, 484**instructie**

- voor de ordinaire raadsadvocaat Antoni Joseph Reygers, 178
- voor stadhouder Henrick Johan Tucher, 1009

instrumenten, 1045 (§13)**interdiceren**, 469**interesse**

- van de graaf wordt overal door de hofdirector gezocht, 731 (§31)

interponeren, 789**intraden**

- voor predikant Nicolaus Buys te Sambeek, 522

invaart (invaert)

- op het kasteel te Uift, 731 (§31)

invaderen (binnenvallen), 279**inventaris**

- nalatenschap Wilhelm van Steenler, 576

investituur (in vestiture)

- belening van de Stalenbergh, 626

inwoner (inwoonder)

- verplichtingen, 881

ipso facto, 188, 1000**Isaacs** (Ysacs)

- Noagh (Jood te Pannerden), 711

ist noot (desnoods), 611**Iterative ordre**, 839**iterativelyck**, 145**J****jaarlijkse tijns**

- van nieuw aangegraven landen onder St. Anthonis, 297

jacht (jaght)

- te Boxmeer, 41
- in den Bylant, 146
- te Millingen, 146
- te Pannerden, 146
- burggraaf van Uift is opzichter van de - en visserij, 153

- in de vrije heerlijkheid Westervoort, 580

- maken op heydens en heydinnen omtrent Beeck en Diedam, 133

- in de Hoogheid Wisch, 494

jachtbewaarder (jagtbewaerder)

- Bongerts, Christian, 991

jachtopzichter (jaght opziender, jaghtopziener)

- Beyer, Henrick de, 537
- Borckus, Derck, 353
- Gysberts, Aerent, 398
- Helmigh, Wilhelm, 745
- Hutten, Sander, 463

jachtpermissie

- voor Lambertus van Eck onder Homoet en Pannerden, 155

jachtseizoen

- gesloten tot 1-9-1725 in den Bylant, Pannerden en Millingen, 146
- open van 18-9-1726 tot 1-1-1727 te Didam, Gendringen en Etten, 234
- van half maart tot half september gesloten in de Graafschap Bergh, 325

Jacob (Jacobi)

- liquidatie van een kapitaal op St. - (in 1709), 926
- betaling van pachtschuld op St. -, 22
- pacht betalen op St. -, 5

jager (jagers)

- in de Berghse bossen misdragen zich, 60
- te Boxmeer en St. Anthonis moeten honden bungelen, 41
- Hertrams, Christophorus (Berghse bossen), 451
- Meuter, Johan de - (Gendringen), 583
- reglement (groot wild), 600
- schriftelijke orders, 60
- Vinck, Oswalt, 1037
- Waarbroeck, Thomas (Gendringen), 347

jagermeester

- Eplen, Antoni, 88, 325
- Marle, P.C. van -, 38
- Schlaun, Herman Wilhelm van -, 325, 523

jagers, zie *jacht...*, *jager...***Jansen** (Jans, Janssen, Janszen, Janz)

- Anton, 304
- Assuerus - van Grevenbroeck, 64, 303
- Cornelis, 262
- Derck, 136
- Elbert, 250, 251
- Evert - van Grevenbroeck, 303
- Geertruy, 823
- Gerrit, 644
- Goossen Jans van Leunen, 703
- Grietjen, 444
- Herman, 18, 37, 268, 324, 326, 328
- Jan, 142, 426, 646, 881
- Lyve, 8
- Matthys - vant Sant, 796
- O. (leenman), 140
- Oswald(t), 620, 757
- Peter, 242
- weduwe Jan -, 212
- Willem - van Grevenbroeck, 684

Jaspers

- Maria, 372

jederman (ieder), 678**jegelyck** (ieder), 1021**jegenwoordigh** (tegenwoordig), 124, 417, 889, 981**Jerfaas** (?)

- Aert, 564

jeugd

- Rutger Sluyter, onderwyser van onse seer beminde -, 894

Jeunesse

- La - (medicinae doctor), 270

joachimsdaelder (Joachim Daler, Jochemer daeler)

- rente van een kapitaal van duizend -, 926
- koers in 1709, 926

joden (jooden), zie *jood***Johanna**

- ook Johanna Catharina Victoria, Johanna Victoria, 1 (enz.)
- administratrice van Bergh, 80, 83, 221
- douairière, 221
- gravin tot Montfort, 221
- gravin tot Vehringen, Haygerlogh en Wehrstein, 221
- regente van Bergh, 80, 83, 221
- vorstin tot Hohenzollern Sigmaringen, 221, 222, 244, 421
- vrijvrouw tot Tetnang, Bregentz en Argen, 221

Johanna Catharina Victoria

- vorstin tot Hohenzollern Sigmaringen, 292

Johanna Josepha Antonia

- geboren op 14-4-1727, 292

Johanna Victoria

- gravin, 55

Johannes Baptista

- graaf (Joannes Baptista Josephus Ignatius Antonius Oswaldus Christianus), 434

Johannes de Doper

- in festo Sancti Joannis Baptistae natus est ..., 434

Johanniter Orde

- Carel, meester (meister) van de -, 860, 910

Jong (Jonge, Jonghe)

- Jacobus (Jacob, Jacques) de -, 10, 74, 101, 209, 239, 267, 308, 316-318, 334, 384, 422, 447, 448, 450, 541, 571, 720, 784, 810, 889, 899, 982, 1004

jongen (jongskens)

- door stadhouder Roelant te Diedam van de vrye straet affgenomen, 433

jonggezellen (jong gesellen)

- arrestatie van de Capitain van de - tot Borgh, 793

Jonghe, zie *Jong***jood** (joden)

- Abrahams, David, 112, 774
- arrestatie van de Keppelse -, 476
- Assbagh, Abraham, 170
- Bergel (Burgel), Kerst, 411, 774

- uit Boxmeer en St. Anthonis verdrijven, 604

- moeten uit Diedam vertrekken, 147

- Elias, Abraham, 936

- Francken, Abraham Isaac, 249, 616

- met geweld uit Boxmeer en St. Anthonis verjagen, 604

- te Gendringen, 774, 892

- moeten uit Gendringen en Etten vertrekken, 147

- gedetineerde - te Ulft, 642

- twee gedetineerde - te Ulft, 923

- Heym, Jacob, 411

- Levi, David, 411

- Salomons, Isaac, 378

- vrijgeleide, 147, 411

- Ysacs, Noagh (te Pannerden), 711

Jordens

- Egbert, 226, 306, 484

Joseph Friederich

- furst zu Hohenzollern enz., 842

- obristen über ein regiment dragoner, 842

Josephum

- vierde naamval van Josephus, 533

Josephus

- derde doopnaam van graaf Joannes Baptista, 434

jubilaris, zie pastor jubilaris, 292**judicature** (judicature), 1021

- Provincialen Hove van Gelderlandt, 388, 403, 483, 487

Jufferen Goet

- in Aeswyn, 652

jura (tax)

- van het gericht te Boxmeer (ter financiering van het nieuwe raadhuis), 603

jura cancellariae, 562**jura curiae**, 56**juramentum**, zie *eed*

- fidelitatis, 464

jurisdictie

- algemeen, 88

- Boxmeer en St. Anthonis, 754

- Graafschap Bergh, 81

- graaf van Bergh nabij Grave en het Land van Cuyck, 1026

- Heeren Weert te Boxmeer (betwist door de Pruyssische krijgsraad Wolmstedt), 967, 968

jurisdictionele

- onkosten, 731 (§33)

jus patronatus laicalis, 533, 543**justitie**

- Bergh (verwonding van Henrick Gysberts te Lengel), 976

- Boxmeer, 669

- Didam, 632

K**Kaak** (Caack, Kaacks)

- Hendrina, 528

- Henrick, 664

Kaaltjes (Kaeltjes)

- Engelbart, 556, 557

kaarsen (keersen), 339

- waag te Westervoort, 836

kaart (caarten, caerte)

- van de Graeffschap Bergh, Diedam, Pannerden en Millingen, 731 (§3)

- van landmeter Tasch (Ochten), 51

- van Oghten, 164

- van het Middelsant te Oghten, 461

kaatsbaan (caetsbaan)

- allee van de - tot en door het Princessen Bosken, 731 (§33)

kaatsteede (caetsteede), 95

- Elverdoncken Poll, 273

- het Muggepad, 715

- Pennincks -, 403

kade

- Millingen (reparatie), 343

kae..., zie *kaa...***Kalenbrander**, zie *Kolenbrander***kalk** (calck, kalk)

- voor de Patres Franciscaners te Megen, 468

- voor molenreparatie altijd op voorraad, 731 (§16)

kalveren (calveren)

- snijden, 135, 139

- weiden (servituut van het Jufferen Goet te Azewijn), 652

Kalverweide (Kalff Weydens)

- onder het Jufferen Goet in Aeswyn, 652

kamenierse (cameniere)

- juffer N.N. van Daal, 731 (§32)

- Dalen, Maria Anna van -, 430

kamerheer (camerheer)

- zie erkamerheer, 938

kamerkens

- in de kerk te Boxmeer, 665

kamerlakei (camer lacquay)

- Meinbergh, Ferdinandt, 419

kamerraad

- Goykinck, Andriaen Gunther, 136

kamp (camp)

- int Heppe Gath met tweehonderd gulden bezwaard, 1028

Kamps goet

– vrijgoed Te - (pachter Henrick Craghten), 374

kan (graanmaat), 45

Kanonieke Regulieren (Canonicken Regulieren)

– vant Heyligh Cruys (prior pater Christianus Golt), 1003

kanselarij (cancellarie, cancellery)

– Bergh, 28, 111, 167, 356, 894

– cancelist Abraham de Both, 83

– Boxmeer, 1006

– nieuwe legerboeken en generale pachtcondities inleveren ter -, 418

– ontvangstbevestiging van segelen en brieven, 913

– schrijver Rutger Sluyter, 869

– vrije toegang voor Rutgerus Sluyter, 630

kanselier (cancellier)

– Johan van Aefferden, 695

kant (kandt), 1045 (§13)

kanunnik (cañ., canoñ., canoni, canonicus)

– Boelhorst, Joannes, 826

– Brequi, N.N., 857, 967, 968

– van het klooster St. Agatha, 1003

kapel (capelle)

– van Opploo, 625

– Cappelle Castraall te Dixmuiden, 208

kapelaan (capellaen, cappellaen)

– te St. Anthonis, 1017

– Joa~s Groenewolt, 375

kapellanie (capellanye, kappellanie)

– van Dixmuden, 1016

Kapellengoed (Capelle(n) Goet)

– gevrecht, 15

– te Millingen, 296

kapitaal (capitalen)

– aflossen in vredestd, 360

– zware - ingelost tegen een lagere rente, 731 (§1)

kapitein (captain, Capt.)

– Caeck, N.N., 145

– van de jonggesellen tot Borgh (Terborg), 793

kar (car)

– twaalf karren hooi voor Wilhelm de Raet, 163

– een kar hooi is 900 à 1000 £ zwaar, 80

Karel (Carel)

– graaf tot Hohenzollern Sigmaringen, 938

– Johanniter Ordens Meester, 803

– marckgrave tot Brandenborgh, 803, 860, 910

– prince in Pruysen, 803, 860, 910

Karel Philip (Carel Philip)

– graff zu Hohenzollern Sigmaringen, 938

Karmelieten (Carmelitae)

– in Carmelo nostro Bruxellensi, 402

– te Brussel, 402

kasteel (casteel)

– Bergh (drie nieuwe poorten van een zeer zware boom), 731 (§18)

– Bergh (gaerden was eertyts voor tabaxlant gebruyckt), 731 (§33)

– Bergh (hof en wallen met twee nieuwe hameyen gesloten), 731 (§33)

– Bergh (nieuw horologie en twee wysers), 731 (§33)

– Bergh (opdracht aan jagers), 60

– Bergh (opslag van hooi uit het Groote Hooibroeck), 84

– Bergh (opsluiting van de jood Abraham Isaac Francken), 616

– Boxmeer (opsluiting op water en brood), 496

– Boxmeer (het torentje en de patrijzenkelder), 669

– Ulft (burggraaf laat ongewenste personen toe), 396

– Ulft (oude vervallen toren afgebroken), 731 (§31)

katholiek(e) (catho...)

– gemeente van Gendringen, 783

– Keyserlycke en - Majesteyt, 695

– religie in Pannerden, 832

– roomsche religie (onderwijs), 883

Katwijk (Catwyck)

– opsiender (besiender) van de Haepsche Maastholl H. Braber, 534

– pont, 102

– visitatie van passerende schepen tot - op Maase, 734

keeren en wehren, 148, 995

keizer (Keyserlycke Majesteyt)

– request van N. Willemse te Dixmuiden, 334

Keizerlijke (Keyserlycke)

– en Koninglycke Majesteyt te Brussel, 422

– Majesteyt (sovereine raad in Gelderland), 695

– richter Antoni Joseph Reygers, 613

Kekerdomsen Wardt

– grens (raey uytstecken), 607

Kelle Straet

– te Bergh (huis van Willem Nystadt), 964

Keminck

– Jan (Johan), 279, 336, 587, 628, 705

Kempen

– Peter van -, 19, 22, 236, 237

Kemperman

– Jan, 314

Kempermans Steede

– leengoed van Martin Kluydt, 441

Keppel

– Johanna van -, 797

Keppelse jood

– arrestatie, 476

Kerckhove

– Smeeders Hoffsteede, leengoed op den -, 323

kerk

– deur van de kerk te Boxmeer geforceerd, 442

– toestand van de kerk te Boxmeer, 680

– van de Patres Capucynen te Velp, 694

kerkelijk ontvanger

– Hellebrant, Jacob, 3

kerkelijke ornamenten

– te St. Anthonis, 1017

kerkenrekening, zie *kerkrekening*

kerkeraad (kerckenraet)

– van Diedam, 943

– van Gendringen, 383, 573

kerkgoederen

– te Etten (verpachting), 52

kerkhof (kerckhoff)

– is geen speelplaats, 496

kerkmeester

– Boeckhorst, Adriaen W. toe -, 25

– Carp, Aerent, 821

– Hellebrant, Jacob, 3

– te Homoet, 429

– Huetinck, Gosuin, 961

– Ruerinck (Roerinck), Geraert, 3, 25

– Ruys, Joannes, 25

– van Silvolde, 25

kerkrekening

– van Beek, 622, 685, 837

– van Etten, 52

– van Gendringen, 506, 581

– van Homoet, 429

– Hoogheid Wisch, 726

– van Netterden, 622, 685, 738, 837

– orders van den Provintialen Hove van Gelderland, 838

– Pannerden, 837, 840

– schependom Borgh (Terborg), 726

– opening van zaken, 838

– van Zeddarn, 685, 837

kerkzaken

– Etten, 821

– geërfdendag te Gendringen, 771

kermen

– pachters doen naer haer gewoonte niets als

– eñ klagen, 731 (§12)

kerspel (kerspell)

– Gendringen, 861

– Herwen, 1035

– Netterden, 540, 628, 816, 991

– Zeddarn, 140, 863

kerstavond (kersavont), 784

Kerstjes

– Willem, 400

Kesidonck (Kisidonck), zie *Kilsdonk*

Kessel

– heer van -, 209

– Henricus van -, 67, 124, 417, 561

– pastor van -, 101

ketting (kettingh)

– gebruik van een - bij landmeten, 1015

keuken (keucken)

– van Huis Bergh (taak van de hofdispensier), 419

– van huis Ulft wordt alle weken met provisie van visch voorzien, 153

Keulen (Ceulen)

– keurvorst van -, 30

keurnoten (coernoten)

– aanwezig bij affdeylinge van landerijen, 454

– Arentzen, Roeloff, 863

– Damen, Johan Herman, 863

– vervoegen zich ten huize van Aerent Stell, 49

keurvorst (chur furst)

– van Beieren (Bayeren), 842

– van Keulen, 30

kille

– onder Oghten, 51, 164, 461

Kilsdonck (Kesidonck, Kilsdonck, Kisidonck)

– Lambert(us), 546, 547, 770

kinderleer (catechismus) te Boxmeer, 363

kinderlycke vereeringhe

– voor de weduwe vorstin van Hohenzollern, 820

Kisidonck, zie *Kilsdonk*

Klaassen (Claessen, Claessens)

– Claes, 225

– H., 579

– Peter, 432

klachten

– over hofdirector Frans Antoni Eppelle de Raeyhoff, 731

klammers

– van de puysters van het orgel weggenomen, 602

klander, zie *wevel*

Klarenbeek (Clarenbeek, Clarenbeeck)

– baron de Hell, seigneur de Wiltbaen et -, 219, 437

– heer van -, 335

– heer Casyn van der Hell tot de Wiltbaen en -, 884, 885

klaring (claringe)

– gericht te Didam, 597

Klaringsgericht

– edele Wilhelm Vogel, 97

Kleding

– van Henrick Gysberts te Lengel (rock, camisool, twee hemtrocken, hembt), 976

Kleef (Cleve)

– belening met de lenen van de koning van Pruysen, 610
 – Cleeffsche schouwe van den Babbersen dyck, 731 (§26)
 – Clevische Holt (jacht op groot wild), 600
 – Clevische Holt (vorster Ryckwyn Looman), 94
 – Clevische Holt (vorster en opzichter Oswald Vinck), 391
 – denombrement inzake de leengoederen, 624
 – de Heeren Weerth valt volgens Bergh niet onder het Cleeffsche territoir, 968
 – koning van Pruysen als hertog van -, 610
 – Kriegs: und Dom-: Cammer, 875
 – missive aan de Koninklyke Pruisische Regering te -, 986, 1036
 – Schmitz, N.N., 731 (§1)
 – stadhouder van lenen van de koning van Pruisen, 611
 – vice cantzler Johan van Moetzvelt, 569

Kleefs (Cleeffs)
 – een vierendeel pond washijns (4 stuyver Cleeffs), 817

Kleermaker

– Greve, Lucas, 567

Klein (Kleyn)

– Gerrit de -, 770

Klein Azewijn (Kleyn Aeswyn)

– onderscholthus Gerrit Jansen, 644

Kleine Beemt (Kleyn Beemt)

– in het kerspel Didam, 831

Klein Hoog Maatje (Kleyn Hoogh maetjen)

– onder het goed Den Bosch te Elderick, 985

Kleine Hooibroek (Kleyn Hooybroeck)

– hypotheek, 816

Kleine Immenhorst (Kleyn Immenhorst)

– hypotheek, 628

Kleine jacht, 40**Kleine Koelaak** (Kleyn Koelaecke)

– leen, 118

Kleyn Loye

– onder Boxmeer (verpachting), 298

Kleyn mergen (landmaat), 297**Klein Patbroek** (Kleyn Patbroeck)

– leengoed van Bergh, 640

Kleine Weidje (Kleyn weydtje)

– onder Beugen (verpachting), 298

Kleine IJsselhorst (Kleyn Ysselhorst)

– hypotheek, 863

Kleiveld (Cleyvelt, Kleyvelt)

– Derck, 743, 792

Klever (klaver), zie *wilde klaver***Kleverkampken**

– onder Boxmeer (verpachting), 298

Kley, zie *Zumkley***Kleyvelt**, zie *Kleiveld***Klinckenbergh**

– Lambert van -, 627

Klinckenbos

– N., 505

klippelleen, zie *knuppelleen***Kloek**

– Gysbert, 705, 788

Klok (klokken)

– St. Anthonis (gietoven), 342
 – luiden bij onraad in Boxmeer, 442
 – tolgeld voor vervoer van -, 596

klokkenslag (klockenslagh)

– inscharing van vee op de IJsselgemeente te Gendringen, 813

Klompemaker (Klompemaacker)

– zoon van den - te Millingen, 204

klooster (clooster)

– van St. Agatha in het land van Cuyck, 1002, 1003
 – van de Patres Capucynen te Velp, 694

Kloottiend

– in het Breedenbroeck, 920, 922
 – onder Mechelen, 920

Klumpener goed (Clumpener goet)

– onder Didam, 690

kluydt

– een halve last -, 526

Kluydt

– Martin, 441

knieën (knyen), 102**Kniest**

– Gerritje, 664
 – Herman, 622
 – Wynand (Wyntjen), 661, 662, 1040

Knobbelsdorff

– douairière de -, 736

knollen

– goed reinigen en bewaren, 206

knuppelleen (klippelleen)

– van Franciscus Xaverius Bernardts, 562

knuppels

– om honden te bungelen, 41

koebeesten

– op de gemeene weyde de Yssel te Gendringen, 904
 – in Zedamer Bosch, 58, 118
 – zie ook *beesten*, *koeien*, *vee* enz.

koeien (koyen)

– acht heele schaer, 415

– schade door - in de bossen, 60

Koelaak, zie *Kleine Koelaak***Koeschott**

– (den Spoltacker), verkocht aan Bergh, 652

koets (coetze)

– nieuwe - voor de graaf, 731 (§33)

koetshuis (coetzhuis)

– afbraak van het - van kasteel Bergh, 969

koetsier (coetzier)

– Verhorst, Gerrit, 567

Koevert (Coevert)

– huisje op den - te Herwen, 424

Koevoet (Coevoetsen tiend)

– verkoop, 271

koeweide (coeyen weydens)

– twee - voor de tuinman van kasteel Bergh, 93

Koeweyde

– onder Zeddum (hypotheek), 863

Kolenbrander (Calenbrander, Kalenbrander)

– fiscaal, 1012

– Henr. Jan en Gerrit, 544

– Henrick Jan, 916

– Willem, 1001, 1032

kolfdrager (kolffdrager)

– officie te Dixmuiden, 75, 260, 448

– denominatie van een - te Dixmuiden, 317

Kolksmaat, zie *Cools Maete***kolonel** (collonel)

– Lamzweerde, N.N. van -, 731 (§1)

komme

– van Jan Dierkinck te Ulft, 240

kommer (commer)

– jura te Boxmeer, 603

– procederen bij - en arrest, 44, 66, 156, 166, 215, 247, 373, 432, 500, 563, 657, 658, 668, 712, 787, 834, 946, 1002

Koninck

– Wolter, 715

konig

– van Groot Brittannien (heerschouw in het Lant van Cuyck), 449

– van Portugaal, 596

– van Pruysen (hertog van Cleve), 610

koninklijk(e) (konighlyck)

– hoogtey Carel (prince tot Pruysen en marckgrave tot Brandenborgh), 802

– Pruyssische Cleeffsche Krygs en Domaynen Cammer, 968

– Pruyssische kryghsraet Johan Raab, 816

– Pruyssische minister baron Van

Strunckede, 895, 901

– Pruyssische Regeeringhe (Regeeronghe) tot Cleve, 986, 1036

konijnenwarande (conynenwaerande)

– honden zonder bungel niet toegestaan, 325

– toezicht van de burggraaf van Ulft, 153

kool

– verbouwen op dijken, 504

koolhof

– aangewezen op last van de hofdirector, 731 (§13)

– den Santhoff te Ulft, 240

koopcedul (coop zedule)

– van de heerlijkheid Westervoort, 1045

koopcontract

– van de heerlijkheid Westervoort, 1023

kooplieden (cooplieden)

– tol te Haeps, 733

koopman

– Hengst, Philippus, 77

koopmanschap

– van joden in de heerlijkheden Gendringen en Etten, 411

kooppenningen (coops schillingh)

– Huys opden Poll te Millingen, 493

Koppell

– acht heele schaer koeyen, 415

Koppeltiend

– onder Digteren (hypotheek), 705

Köppen Huys, 91

– naast stadhuis te Bergh, 91

koren (coorn, coorngewasch)

– agter de mayers wegh gehaalt, 709, 710
 – lage maalopbrengst te Boxmeer, 731 (§6)
 – meter van - in de Byland, Millingen en Pannerden, 940

korenberg (koornbergh)

– bij een huis onder Pannerden, 864

korenmot, zie *wevel***korenacht** (coornpaghten, koorn pagt)

– Lo(o)ych, Leonard, 834, 1002, 1044
 – den Hoff tot Osch, 626

– mevr. van Munster, 42

– rentmeesters moeten van alle - een nieuw legerboeck maken, 418

korentienden

– van de graaf van Welderen, 1027

Korten Langenaer

– zie sub *Langenaer* (731 §23)

Korterbos (Corter Bosch)

– jacht op groot wild, 600

– vorster, 54, 55

– vorster Peter Vinck, 673

– vorster Oswaldt Vinck, 673

kost

– ofte dranck (verbod voor burggraaf Frederick Haeffkenscheyt), 660

kostbare procedure, 570

– pachtschuld van Ryck Reymers, 992

koster (coster, custos, custer)

– Bly, de -, 872

- Boolant, Wilhelm, 716
- Both, Joa~s Bartholomeus de -, 1017
- Cleyvelt, Derck, 792
- Derckinck, Wolter, 905
- te Dixmuiden, 68
- Duyffhuys, Peter Andries van -, 69
- Graell, Gerardus, 905
- Kleyvelt, Derck, 743
- Limborgh, Henrick van -, 775
- Meurs, Christian, 332
- Meurs, Petrus, 332
- Peelaert, Albertus Ludovicus, 69
- Peterse, Arnoldus, 540
- Peterse, Jacob, 231, 540
- Pyper, Johan de -, 716
- te Sambeek (survivable), 775
- Verbeten, Johannes jr., 592
- Walraven, Ludolph Wilhelm, 633, 775
- kosterij** (custerye)
  - van St. Anthonis, 591, 1017
  - van St. Anthonis voor Albertus Graett, 592
  - van Beugem (survivable), 633
  - van Boxmeer, 765
  - van Dixmuiden, 69
  - van Netterden, 231
  - zie ook *koster*
- kostgeld**
  - van de gravinne weduwe van Montfort, 731 (§2)
  - van Henrica Robben, 289
- kostwinning**
  - van vagebonden en kostgangers examineren, 751
- koyen**, zie *koeien*, 60
- Krachten** (Craghten, Cregtingh, Kregtingh)
  - Henrick, 374
  - Ryck, 575, 590, 791
- krammen** (clammers)
  - voor de geselpaal te Pannerden, 907
- Kramp** (Cramp)
  - Jan -, 1033
  - Wanner, 53
- Kregtingh**, zie *Krachten*
- Kreuwel** (Creuel, Creuwel, Creuil)
  - Reynier, 82, 129, 186, 219, 256, 271, 329, 400
- Kreuwels Hoffstadt**
  - in het kerspel Didam, 831
- kribbaas** (crib baasen)
  - aanstelling van een nieuwe -, 395
  - Dorman, Joannes, 748, 792
  - heeft opzicht op de private blokken van den gemeenen amptsdyck, 748
  - koopt kribpalen onder de normale prijs, 731 (§8)

- vier kribbazen vervangen door één, 731 (§10)
- kribbe**
  - afbraak van een - onder Pannerden, 174
  - nieuwe - bij de Pannersche Grifte, 160
  - over de griffte op de Wael (Pannerden), 539
  - onderhoudskosten te Pannerden en Millingen, 731 (§8)
- kribmeester** (cribmeester)
  - Dorman(s), Jo(h)annes (Jan), 721, 796, 865, 958, 974
  - Everts, Henrick, 394
  - te Pannerden, 762
- kribpalen**
  - onder de normale prijs ingekocht door krib-en werkbazen, 731 (§8)
- kribrekeningen** (kribreekeningen)
  - arbeidslonen, leverantie en hout snijden, 394
  - bewijzen het voordeel van de nieuwe aerdaaken, 731 (§9)
  - te schrijven door Henrick de Beyer, 537
  - verantwoording van ingekocht hout, 748
- kristmisse** (kerstmis), 623
  - zie ook *Christ...*
- Kroes** (Crouse, Crousen)
  - Derck, 103
  - Nicolaes, 966
  - Oswaldina, 787
- Krotz**
  - Ermken, 593
- Kruchten** (Crughten, Crugten)
  - Peter - (pachter van den Beverpoll), 930
  - wed. Peter van - (pachterse van den Nieuwborgh), 930
- Kruyskamp** (?)
  - leengoed van Bergh, 656
- Kruistiend** (Cruystiend)
  - leenroerig aan Bergh, 273
- kruit** (kruyt en loot)
  - voor Christophorus Hertrams, 451
- krullen** (crullen)
  - aan de gerepareerde stang van de vergulde vaan van den hoffthoorn (kasteel Bergh), 811
- krijgsraad** (krygs raeth, krygs rath)
  - Wolmstedt, N.N., 857, 968
- Kuiper** (Cuyper, Cuyper)
  - Ryck, 791, 823, 900, 951
- Kuyck**, zie *Cuyck* (1026)
- kw...**, zie ook *qu...*
- kwartaal**
  - betaling per kwartaal, 258

- Kyffwardt**
  - te Millingen, 463
  - te Pannerden, 762
  - te Pannerden (50 mergen land aangewonnen door het leggen van twee pollroessen), 732 (§5)

L

- Laage Maete**
  - zie Hooge en -, 371
- Laak** (Laack), te
  - Arent (Aerent), 5, 519
- laakhout** (laackholt), 94, 391
- Laar** (Laer), de
  - Gerrit, 14
- laarzen**, zie *stevels*
- lacquay**, zie *lakei*
- ladder** (leeder)
  - ophanging van de jood Abraham Elias, 937
- laesionis ultre dimidium**, 926
- Lage Maat** (Laage Maete)
  - leengoed onder Diedam, 291
- laicalis**
  - zie *Jus patronatus*, 533, 543
- lakei** (lacquay)
  - Euler, Jannes, 1017
  - Greve, Lucas, 567
  - Meinbergh, Ferdinandt, 419
  - Palm, Christian, 1034
  - Sluyter, Rutgerus, 630
  - Vinck, Oswald, 391
- Lamers** (Lamerts)
  - Henrick, 130
  - L. (= N.), 755
  - N., 755
- Lamzweerde**
  - H.H. van -, 65
  - kolonel (colonel) N.N. van -, 731 (§1)
  - ritmeester N.N., 122
- Land van Cuyck** (Lant van Cuyck)
  - borgen voor de ontvanger van de Haapse Maastol, 605
  - heerschouw, 449
  - jacht is van de graaf van Bergh, 845
  - klooster St. Agatha, 1003
  - de prince van Orange is heere van -, 1025
  - scholtus Ludolph de Quay, 252, 906
  - scholtus en stadhouder N.N. T(h)orsinck, 1026
- landdag** (lantdagh)
  - te Zutphen, 1036
- landdirector** (lantdirector)
  - Ep(pe)len (de/van Raeyhoff), 630, 670, 686, 699, 791, 820, 841, 894, 925, 950, 957, 991, 996, 1041
  - zie ook *hofdirector*
- landdrost** (lant drossard, lantdrost)
  - van de Graafschap Bergh, 40, 48, 65, 133, 325
  - Blaespiel, N.N. van -, 46
  - Marle, Petrus Christia(e)n van -, 38, 40, 48, 62, 65, 107, 130, 149, 158, 165, 184, 187, 230, 290, 345, 361, 469, 542, 609, 622, 649, 674, 685, 698, 751, 809, 838, 843, 844, 863, 891, 893, 895, 901, 1043
  - Plaespiel, Johan Mauritz van -, 40
  - van Veluwen (Godert Adriaan van Reede heer van Hervelt), 707
  - zie ook *Graafschap Bergh*, 1038
- landdrostambt Bergh**
  - possessie, 38
  - survivance, 46, 47
- landerijen**
  - gemeenschappelijk gebruik beëindigen, 454
- landgericht**
  - te Doetinchem, 459
  - in de Graafschap Bergh, 65
- landlopers** (lantloopers)
  - te St. Anthonis, 527
  - aan de Bonte Brugge in de heerlijkheid Gendringen, 776
- landmeter**
  - Bucker, Theodorus, 454, 731 (§3), 1015
  - Tasch (kaart van Ochten), 51, 461
- landrecht** (lantregten), 789, 790
- landrechtelijke cautie**, 623
- landrentmeester** (lantrentmeester)
  - is aansprakelijk bij nalatigheid, 924
  - Gendringen, 52
  - Hoppenbrouwer, Jan, 49, 65
  - Huetinck, Gosuinus, 52
  - Zumkley, Maximilian, 4, 28, 52, 57, 85, 103, 106, 122, 132, 143, 157, 173, 232, 258, 322, 348, 391, 404, 415, 418, 593, 671, 687, 768, 800, 924
- landrentmeesterij**
  - aflossing (in 1769) van een kapitaal, 518
  - van Bergh, 391
  - betaling aan Herman Jansen, 324
  - ontheven van een verplichting tot rentebetaling, 966
  - rekeningen (recognitie Babbersen Dyck), 731 (§26)

landschrijver

- ad interim Abraham de Both, 478
- Backer, Jacob(us), 481-483, 485, 823, 872, 926
- Bosboom, Herman(nus), 632, 677
- Dockum, Peter (Petrus) van -, 481, 485-488, 492, 549, 609, 617, 623, 667, 707, 738, 767, 789, 820, 821, 837, 863, 890, 902, 912, 913, 930, 935, 944, 954, 959, 965, 994-996, 1000, 1008
- Haeren, Theodorus Rutgerus van -, 915
- Hengst, Petrus (substituit), 252, 295, 621, 729, 753, 756, 848, 855, 869, 908
- Hengst, Philip(pus), 197-199, 202, 243, 287, 503, 637, 828, 834, 966, 987, 1030
- Heynsius (Heinsius), N.N., 636, 638
- Hoppenbrouwer, Jan (Johan), 49, 65, 361, 367, 486
- Huetinck, Gosuin(us), 52, 228, 359, 599, 655, 724, 799, 961, 970
- Hulst, Henrick van -, 514, 884, 912
- Lengel(l), Reinerus Nicolaas, 197, 202, 243
- Muys, Hermannus, 1040
- Roelant, Jan, 614
- substituit - (custos de Bly), 872
- Tuchter, Henrick Johan (Jan), 1008, 1011

landsplacaten

- proces inzake de hoogte van breuken, 458

landtol

- te Haeps, 845

langdurige processen

- over de waarde van een kapitaal van 1000 joachimsdaalder, 926

Langenakker (Langenacker)

- pachter Lambert van Kilsdonck (Beugen), 546

Lange Brugge

- te Uift met twee grote stenen voorhoofden opnieuw opgetimmerd, 732 (§2)

Langen Kamp (Lange Kampken)

- leengoed van Bergh, 656
- Pannerden, 512

Langenaer

- Langen en Kortten - onder Etten (weiland gemaakt), 731 (§23)

lantmeter, zie *landmeter***last**

- een halve - scheltoff voor procureur-fiscaal Bloem, 526

lasten

- in vredestdijd, 360
- de pachter zal hebben te - en te betalen, 1021

Latijnse tekst

- d.d. 2-2-1654 (kerkelijke inkomsten te Boxmeer), 402

- d.d. 24-6-1728 (geboorte van graaf Joannes Baptista), 434

Leacker, zie *Leek***lediggangers**

- aan de Bonte Brugge in de heerlijkheid Gendringen, 776
- buiten de Molenpoort van Bergh tot Stockum, en op de Prabstdeye tussen Elten en Bergh, 751

Leecker, zie *Leek***Leege maet**

- zie Hooge en -, 371

Leek ('t Leacker, 't Leecker)

- die vant Leecker zijn te Boxmeer en St. Anthonis buytenheimsch, 753
- grensgeschil, 906
- uitheemse turfstekers vant -, 753

leen

- den Hoff tot Osch, 626
- Kleyne Coelaecke, 118
- zie ook *lenen*

leenboeken

- Boxmeer, 29

leendrager, 40**leeneed**

- Abraham de Both, 137

Leeneman, zie *Leneman***leengerechtigheeden**, 56**leengoed** (leengoederen)

- van baron d'Amazaga, 156, 499
- Bernardts, Franciscus Xaverius, 349, 562
- Bistervelt (Bysterfelt, Bystervelt) onder Millingen, 409, 663, 790, 795, 1005
- den Bodenclauw, 898, 942
- Braemberger Steetje, 232
- Bronckhorster Hoff, 259
- Bryler, den, 19
- huis ten Dyck, 115
- den Dyck, 458
- van Will. Gos. van Elderen, 346
- het Engstel, 98
- den Hagen, 458
- den Ham, 797
- den Ham onder Homoet, 125, 719
- Haverlant, 232
- havezate Ten Hage, 115
- havezate Sinderen, 736
- den Hoff tot Vinckwyck, 979
- Hooge en Laage (Leege) Maete onder Didam, 291, 371
- Hoppenbroekhuys, 232
- Kempermans Steede, 441
- den Kleynen Patbroeck, 640
- Loe in Spanckeren, 107
- het Loell (verkoop door Jacobus Pleunisse), 582

- de(n) Lo(o)ckhorst, 369, 569
- Loon, Dirck van -, 166
- Loyen, Leonard(t), 975, 1002
- den Nigtenhorst, 286
- octrooi verlenen in afwezigheid van de graaf, 565
- Ossemans Slagen, 34
- de Patheze (van Gerarda Ernsten wed. Penninck), 574
- die Potheese, 305
- het quade goet onder Diedam, 852
- Reyn. Michiels Camp onder Sambeeck, 211
- Smeeders Hoffsteede, 323
- Thuysen Maete, 367
- Vondermans acker, 108
- volmacht voor Wilhelm de Raet, 138
- door de Wahlstroom weggespoelde Cleeffse -, 624

leengriffier

- van Bergh, 40
- Both, Abraham de, 168, 690
- Both, Antonius de, 1046
- survivance, 1046
- zie ook *leenschrijver*, 168

leenhof van Vlaanderen, 239**Leenhoff**

- Christina, 550

leenjura (Iheen jura)

- ten laste van de koper der heerlijkheid Westervoort, 1045 (§8)
- moderatie wegens - voor Herman en Jan van Steenvelt, 1029
- zie ook *jura*

leenkamer

- Bergh, 149, 286, 291, 323, 369, 441, 719, 773
- graefflycke Bergse -, 569
- Boxmeer, 276, 340, 346, 432, 626, 678, 827
- Graafschap Buren, 137
- Furstendomb Gelre, 141
- Gelre en Zutphen, 431

leenkorenpacht (leencoornpaghten)

- van Franciscus Xaverius Bernardts, 824

leenman (leenmannen)

- benoeming van -, 40
- Both, Abraham de -, 105, 126, 137, 141, 205, 239, 280, 344, 431, 519, 587, 610, 628, 705, 707, 788, 816, 831, 1018
- Cock, Adriaen (Gelre/Zutphen), 280
- Hoevel, O.P., 587, 1018
- Janszen, O., 140
- Lienden, L. van - (Gelre/Zutphen), 280
- Raet, Wilhelm de -, 105, 126, 137, 140, 141

- Scheers, Derck, 431, 705, 707, 788, 816, 831
- Schlaun, Johan Henrick van -, 519
- van Vlaanderen, 239
- Zumkley, Maximilian, 205, 239, 280, 344, 610, 628

leenpercelen

- pastor Mosters, 467
- onder 't Zeelant, 293

leenrecht, 40**leenroerige goederen**

- den Breeden Wegh, 420
- den Wilbert, 420

leenschrijver

- Both, Abraham de, 168
- Dockum, Petrus van -, 609
- Raet, Wilhelm de, 168
- zie ook *leengriffier*, 168

leenvazal (leenvasal)

- Roelandt, Lucas, 690

leenvinder (leenviender)

- moderatie van leenjura, 1029

leenzaal

- van Bergh, 40

leer

- twee ruggen - voor de Patres Franciscaners te Megen, 468

Leers

- N.N. (gemeensman), 587, 628

Leerskens Maete

- pachter Willem van Raey, 628

Leersum

- Henrick van -, 11, 51, 164, 461

Leeuwen

- Jacob, 1040

legatarissen, 990**legerboek** (legerboek)

- van Boxmeer, 356
- opdracht aan rentmeesters, 418

Leiden (Leyden)

- Carel Philip graff zu Hohen Zollern Sigmaringen, 938

Lemmens

- Arnoldus, 462
- Henrick, 372
- Hubert (Huybert), 233

Leneman (Leeneman)

- Arnoldus, 345
- Bernard, 345

lenen

- acht Gelderse - met lediger hant verheffen, 105
- Buerense - met lediger hant verheffen, 137
- van de Cuycksche leenkamer, 137
- leenroerig aan den Dom te Utrecht, 137
- stadhouder van de - van Bergh, 40

- survivance van de - van Bergh, 46
- zie ook *Bergh, leen...* enz.
- Lengel** (Lengell)
- adjunct onderscholt Christian Bongerts, 991
- arme kinderen, 99
- Gysberts, Henrick, 976
- met hypotheek belaste goederen onder -, 628
- onderscholt Sander Bongers, 991
- Reynerus Nicolaas -, 189, 197, 202, 243
- Lengeler Bosch**
- jacht op groot wild, 600
- markgenoten, 127
- twee slagen geruild tegen het Princesse Bosken, 288, 731 (§19)
- vorster Osw. van Bergel, 471
- Lensen**
- Jaspar, 684
- Lensinck**
- Henrick, 1033
- lente** (lenten)
- in den - deses jaers (1735), 1032
- Leopoldina** (Leopoldine)
- gravinne tot den Bergh en Ritbergh, 80, 83, 141, 188, 191, 275, 516
- Leunen**
- Gossen van -, 340
- Goossen Jans van -, 703
- Leuye** (Luye)
- weide de - van drossard Wilhelm de Raet, 381
- levenslange geheimhouding**
- voor raadsadvocaat Oswald Peter Hoevel, 948
- leveranciers**
- stellen vertrouwen in Huis Bergh, 731 (§33)
- Levi**
- David (jood), 411
- lezen** (lesen)
- onderwijs te Boxmeer, 883
- libereren** (bevrijden), 652, 938
- licenten**, zie *convooyen* (759)
- licentiaat**
- Willemse, N.N., 384
- Lichtenberg** (Lightenbergh, Ligtenbergh)
- dam in de Schouwbeek, 553
- douairière van -, 553, 554
- heer en vrouwe van -, 216
- vrouwe van -, 230
- liefde** (lieffde)
- voor de justitie en het gemenebest, 473
- liefhebbers** (lieffhebbers)
- uyt steeden en dorpen, 731 (§14)

- Lienden** (Lynden)
- L. van -, 280
- scholtus Matthys Jantzen vant Sant, 796
- zie ook *Lynden* (354)
- Lier**
- Jacobus van -, 17
- lieutenant**, zie *luitenant*
- Lieve Broeders**
- te Boxmeer, 402
- Lieven** (Leyven, Leyvert, Lyvent)
- H., 316
- N., 318, 784
- Rut(t), 8, 9, 21
- Lieve Vrouwe Broeders**
- te Antwerpen, 101
- te Boxmeer, 603
- Ligtmisse**
- onse L: Vrouwe -, 189
- Limborgh**
- Henrick van -, 775
- limitscheydingen**, 136
- Lingen**
- Cornelis van der -, 457, 586
- Linie** (Lynie)
- Johannes Dormans, pachter van het veer over de -, 958
- te Pannerden, 727, 864
- ten huize van Ryck Cuyper aan de - te Pannerden, 900
- linnewaet**
- voor de hofhouding, 820
- Lint**
- Wynolt (Winolt) van -, 99, 100, 161, 266, 351, 465, 524
- Lippets**
- Rutt, 1015
- liquidatie**
- van een kapitaal van duizend joachimsdaalder, 926
- liquide restanten**, 887
- litis pendent**, 18, 772, 916
- Lob**
- Claes, 44, 989, 990
- Thoniskanen, 990
- Thoniskanen Dercksen -, 990
- Lobbetsen Wardt**
- opzichter Johan Ruyterman, 539
- Lochem**
- Henrick van -, 979
- Loe**
- in Spankeren, 107
- Loeff**
- Gerrit, 811
- Nicol(aes), 811
- Loëler Bosschen**
- hypotheek, 126

- Loell**
- leengoed Het - (verkoop door Jacobus Pleunisse), 582
- onderscholtus Henrick Bucker, 644
- Loelschen Raeytiendt**
- hypotheek, 205
- lof** (loff)
- niet verstoren, 496
- loffelyck werck** (Steenstraete te Boxmeer), 427
- Lokhorst** (Lockhorst, Loockhorst)
- leengoed van Johan van Moetzvelt, 569
- bezwaard door Gerrit Floris van Erp, 369
- Loo** (Loe), het
- Petr. Chr. van Marle, heer tot -, 863
- Loockhorst**, zie *Lokhorst*
- loofschouw** (looffschouw)
- te Pannerden, 807, 814
- Looman**
- Ryckwyn, 94
- Loon**
- Conradina (Conradine) van -, 926, 927, 928
- Dirck van -, 166
- Frans van -, 927, 928
- Johan van -, 928
- Mechtelt van -, 926-928
- Michiel Nicolaes (M.N., Michiel Nicol.) van -, 926-928
- raadsheer Van -, 20, 437, 456
- Reynder van -, 9, 21
- Willem (Wilhelm) van -, 335, 851, 877, 926, 928
- Looyen** (Loyen, Loyens)
- H., 730
- inwoner van Boxmeer, 693
- korenpacht en tijnshoenderen, 1044
- lenen van Bergh, 846
- Leon(aert) (Leonardt), 668, 834, 975, 1002
- lossen**
- van schepen die onderweg zijn, 734
- losspreekinge**, 915
- losch spreken**
- beëindigen van een vordering, 915, 938, 963
- Löth**
- ingesessenen, 875
- lotten** (loten), 182
- loven** (looven)
- voor blocken dycks (schouw te Oghten), 618
- Loyen** (Loyens), zie *Looyen*
- luiden** (luyden)
- taak van de koster van St. Anthonis, 1017
- Luikse kolen** (Luyckse coolen)
- voor de Patres Franciscaners te Megen, 468
- luister** (luyster)
- van Huis Bergh, 731 (§33)
- zilveren tafelservies tot - van het grafelijk huis, 820
- luitenant** (lieutenant)
- Ross, Urbanus, 275
- Lutherse diaconie** te Emmerik, 118
- Lutjes Bosch** (Luytjes Bosch)
- conflict over de tiend, 354
- onder den Swanenburgh, 416
- Luye**, zie *Leuye*
- Luytjes Bosch**, zie *Lutjes Bosch*
- Lyffgoet**
- onder Pannerden, 864
- lijftocht** (lyfftogt)
- Welderen, Bernard van -, 280
- lijftijns** (lyffthijns, lyff tynsch)
- register, 593
- van Ermken Krotz, 593
- Lynden** (Lienden)
- Agneta van der, 959
- Carel van - tot den Swanenborgh, 344, 354, 416
- Caspar Anthonis van - tot Ressen, 627
- Frans van der -, 959
- Jaspar Henrick van - tot Ressen, 514
- N.N. van -, 728
- scholtus Matthys Jantzen vant Sant, 796
- Lynie**, zie *Linie*
- lijst**
- van visgereedschappen, 337
- van wagen- en handdiensten te Zeddam, Beeck en Netterden, 475
- Lyvent**, zie *Lieven*

M

- maaltijd**, zie *tiendmaaltijd* (918)
- maaner**, 737
- maanpenning** (maenpenninck), 221
- voor rentmeester Petrus van Dockum, 996
- Maarbroek** (Maerbroeck, Maerbroecken, Marbroecken)
- voor drie jaar verpachten, 176
- onder Boxmeer, 176, 386
- pachter Corn. van Zeelant, 393
- Maas** (Maase)
- Catwyk op Maase, 734
- Heeren Weert tot Boxmeer over de -, 967
- Hoffmeesters Camp te Boxmeer nabij de - gelegen, 731 (§23)
- Middelweert (te Boxmeer op de Maase gelegen) in cultuur gebracht en verpacht, 732 (§7)

- tolgeld voor vervoer van klokken van de koning van Portugal, 596
- weiland aan de rivier, 326, 327
- Maasbommel** (Maes Bommel)
- gericht, 1029
- Mommers Camp, 1029
- Maase**, zie *Maas*
- Maashees** (Maeshees)
- besieder, 733
- Maas Kampken**
- hofroerig bouwland (Boxmeer), 502
- Maastol** (Maestholl)
- rekeningen gesloten, 605
- zie ook *Haapse*
- Maas en Waal**
- ampte van tusschen -, 896
- Magdalena**
- gravin tot den Bergh, 884, 885
- magere beesten**
- afhalen van een partij - uit Oost Vrieslant, 999
- magistraat**
- van Arnhem, 1018, 1023, 1045
- van Bergh, 37, 67, 68, 73, 79, 100, 101, 124, 161, 266, 351, 465, 524, 617, 682, 759, 853, 955, 1043
- van Dixmuiden, 10, 124, 209, 260, 274, 294, 316, 318, 334, 417, 422, 513, 561, 643, 720, 769, 889, 981, 982
- van Doetinchem, 986
- van Terborg (Borgh), 63, 844
- maintenuue**, 382
- landschrijver Philip Hengst, 243
- van leengerechtigheid, 674
- mandament van -, 636
- van het recht de magistraat van Bergh te benoemen, 684
- Maison de Berg**, zie *Huis Bergh*
- majesteit** (Majesteyt)
- Syne Keyserlycke en Koninglycke - te Brussel, 422
- koning van Engeland (schouw te Sambeeck), 443
- koning van Groot-Brittanniën (heerschouwen in Lant van Cuyck), 449
- malder** (graanmaat), 45, 93, 123, 535, 846
- vier - rogge voor de gevangenen op Huis Bergh, 322
- veertig - haver voor Wilhelm de Raet, 163
- malitieuuselyck schenden**
- van bomen op den Graven Dyck voor Gen-dringen, 1032
- malitieuushey**
- van enige mensen te St. Anthonis, 683
- Man**
- advocaat N.N. de -, 795

- mandament van maintenuue**
- contra De Quay en Heynsius, 636
- mandatarius**, 875
- mandje** (mandeken)
- cleyngheeden, 468
- mannelijke erfgenaam**
- graaf Johannes Baptista, 452
- mannen van leen**, 1029
- manniglyck**, 677
- manquement**
- van Geldersche leenmannen, 141
- manrecht** (manreghten)
- Velthuntensen tiend (grof en smal), 888
- manschap**
- opbaeden om de jood Abraham Elias naar de galg te brengen, 937
- manslag**
- te St. Anthonis, 306
- manuteneren**, 376
- manuteren**, 757
- Marbroecken**, zie *Maarbroek*
- Marckschen Land**, zie *Markse Land*
- Maria Catharina** (Maria Catarina)
- erff truchsesse tot Seyll enz., 707
- geboorne gravinne des H. Romschen Rycks, 707
- gravinne tot den Bergh enz., 140, 312, 313, 315, 518, 519, 707
- huwelijksvoorwaarden, 105
- intocht in Bergh, 70
- titulatuur, 105
- trouxsessin tot Zeyll, 518
- "ich confirmiere mich met dem jenigen soo mein graff gemelt", 731 (§35)
- Maria Clara**
- gravinne tot den Bergh, 518, 519
- vorstin tot Hohenzollern enz., 518, 519
- Maria Josepha**
- gravinne (douairière) van Hohenzollern Sigmaringen, 938
- gravinne van Vernenburgh en Namisch, 938
- mark** (marcken)
- ten 5 - manreghten leenroerig (Velthuntensen tiend), 888
- markenboek** (marckenboek)
- met alle chartres bewaren, 1008
- in bewaring bij markenschrijver Petrus van Dockum, 486
- van het Stockumer en Corter Bosch, 673
- markenschrijver** (marckenschryver)
- ad interim Abraham de Both, 478
- Dockum, Peter (Petrus) van -, 485-488, 994, 1008
- Hoppenbrouwer, Jan (Johan), 55, 486
- Tuchter, Henrick Johan, 1008, 1011

- markgenoten** (marckgenooten)
- van Corter Bosch, 54, 55
- van Lengeler Bosch, 127, 288
- van Stockumer Bosch, 542
- van Zedamer Bosch, 58
- markgraaf** (marckgrave)
- Albrecht Fredrick, prince in Pruyssen, 182
- Carel (tot Brandenborgh), 802
- titulatuur van Frans Wilhelm, 75
- tot Brandenborgh, 555, 844, 895, 901
- Markse Land** (Marckschen Landen)
- van de koning van Pruyssen, 624
- koninklijke Pruisische regering, 1036
- markschip** (marckschip, markschip, martschip)
- van Westervoort op Arnhem, 836, 1045 (§11)
- Marle**
- burgemeester Van - (Bergh), 524
- Christiaen van -, 39
- Van - (holtrigter van Stockumer Bosch), 542
- Van - (overjagermeester van Huis Bergh), 38
- landdrost Van -, 62, 965
- Petrus Christia(e)n van -, 39, 40, 46, 47, 48, 65, 107, 130, 158, 184, 187, 230, 290, 345, 361, 469, 609, 622, 649, 674, 685, 698, 751, 838, 843, 863, 891, 893, 895, 901, 1043
- Marstatten**
- Maria Catharina, vrijvrouwe van -, 105
- Martens**
- Jan, 242
- Peter, 568
- Martini**
- afhoring rentmeestersrekeningen, 752
- betaaldag bij de landrentmeester, 370, 996
- betaling van pacht op St. -, 8, 836
- betaling van schepeltiend op St. -, 557
- voor - nieuw legerboek op de cancellarie overleveren, 418
- weiden in andermands weide na St. - is strafbaar, 41
- martschip**, zie *markschip*
- Masenborgh**
- pachter Oswald Tiellemans, 380
- maten** (maeten)
- als doorgaens op den Rhyn gebruyckelyck, 940
- Matthaei**
- Arnoldus, 98
- Matthias**
- vicarie van St. -, 625
- Maurick**
- baron van Dedem, heer van -, 959

- baron van Dedem, heer van - en Hoevelaaken, 903
- Willem Jan van Dedem, heer van -, 930
- Maxmigo**
- jacht op groot wild, 600
- Maynard (Meynard Carl Anton)**
- vorst (furst) van Hohenzollern Sigmaringen, 105, 137, 141, 162, 221, 239, 610
- Mechelen**, zie *Megchelen*
- Medevoort**
- Jurriaen van -, 186
- medicamenten**
- moet de hofmedicus zelf maken, 301
- medicinae doctor** (medicynen doctor)
- N.N. La Jeunesse, 270
- Ant. Isenbrand vander Meer, 867
- Johan Reygers, 134, 221, 222
- medicus**
- Odenhoven, Daniel van (hof-), 301
- medicynen doctor**, zie *medicinae doctor*
- meel**
- voorschriften te St. Anthonis, 262
- gestolen van de Patres Carmeliten te Boxmeer, 473
- Meer**, van der
- Ant. Isenbrand, 867
- meerderhout**
- verkregen door den sack van den werkbaas te smeeren, 731 (§15)
- meerderjarigheid**
- van Frans Wilhelm, grave tot den Bergh, 79, 105
- Meerminne**
- onder Boxmeer (verpachting), 298
- meerreste** (overschot), 847
- meester** (meister)
- Carel, - der Johanniter orde (prince in Pruyssen enz.), 803, 860, 910
- meester-leiendekker**
- Löeff, Nicolaes, 811
- meester-metselaar**
- Jansen, Lyve, 8
- Lieven (Leyven, Leyvert, Lyvent), Rut, 8, 9, 21
- Loon, Reynder van -, 9
- meester-timmerman**
- Berentz, Derck, 8
- Hagens, Arnold, 629
- Hagens, N.N., 731 (§7)
- Henninck (Henningh), Go(o)ssen, 9, 21
- Ysendam, Reynder, 8, 9, 21
- Meeusen**
- Jan, 653
- Megchelen** (Mechelen)
- boerschap, 920

- rotmeester Henrick Lensinck, 1033
- Megchelse tiend** (Mechelse Tienden)
  - Groote - (onderpand), 920, 922
- Megen**
  - vrijdom van tol voor de Patres Franciscaners, 468
- Meiland** (Meylant)
  - hypotheek, 863
- Meilands Maatje** (Meylants maetjen)
  - pachter Herman Jansen, 328
- Meinbergh** (Meynbergh)
  - Ferdinandt, 419
- meineed** (meyneed)
  - dreiging met straf, 745, 1012
- meister**, zie *meester*
- Melaatsenhof** (Melaatsen Hoff)
  - te Etten, 362
- melioratie**, 349
  - Benthemsen Hoff, 4
- melioreren**, 996
- Melt**, zie *Milt*
- memorie**
  - inzake de Betuwse pandgoederen, 887
- menagie**, 629
  - gebruik van hout bij bouw van boerenhuizen, 731 (§15)
- mentie**, 887
- merktol** (mercktholl)
  - te Haeps, 733
- Merode**
  - Isabella Josina van -, 705
- mes** (mesch)
  - zware mishandeling van Henrick Gysberts met een -, 976
- messen trekken**
  - St. Anthonis, 283
  - Boxmeer, 283
  - Lengel, 976
  - Millingen, 279
- Messinck**
  - Berent, 978
- mest** (mist)
  - of strooy moet op pachtgoederen blijven, 731 (§5)
  - pachtvoorwaarden, 791
- mesures** (maatregelen), 588
- met eenen** (gelijktijdig), 637
- meter** (meeter)
  - Goris, Henrick, 940
  - bij de doop van gravin Johanna Josepha Antonia, 292
  - van koren, turf, appelen, peren (Byland, Millingen, Pannerden), 940
- metgeven** (meegeven), 1015
- metselaar**
  - Loon, Reynder van -, 121
- metselbaas**
  - als taxateur, 985
- metselen** (opmetselen)
  - van een nieuwe brug voor kasteel Ulft, 731 (§31)
- Meulekamp**, zie *Molenkamp*
- Meulen Wegh**, zie *Molenweg*
- Meulendyck**, zie *Molendijk*
- Meurs**
  - Christian, 332
  - Frederick, 472, 493
  - Petrus, 332
- Meurse Weydeken**
  - in het kerspel Didam, 831
- Meuter**, zie *Mutter*
- Meyer**
  - N.N., 808
- Meyerick**
  - Gerard Wilhelm van der Heyden tot Meynerswyk en -, 628
- Meyerinne** (Mejerinne)
  - Anna Lovisa, 809
- Meyerschen**
  - een slag holt in Zedamer Bosch, 699
- Meynard Carl**, zie *Maynard*
- Meynbergh**, zie *Meinbergh*
- Meynerswyk**
  - Gerard Wilhelm van der Heyden tot - en Meyerick, 628
  - Gysbert van der Heyden, heer tot -, 587
  - Gysbert Wilhelm van der Heyden, heer tot -, 587
- Michiel** (29 september), 470
  - uitbetaling van gage op St. - aan boswachter Hubert Bloemerts, 845
- Middagten**, zie *Huis -*
- Middagten**
  - leenman O.P. Hoevel, 587
- Middelsant**
  - aangewonnen land onder Oghten, 164, 461
- Middelwarth** (Middelweert)
  - te Boxmeer op de Maase in cultuur gebracht, 732 (§7)
  - Randwycksen - (pachter Rutt Lippets), 1015
- Millingen**
  - advocaat-fiscaal Petrus van Dockum, 1000
  - ambtman (survivance), 387
  - ambtman Johan (Jan) van Brienen, 27, 190, 387, 388, 407, 410, 429, 805, 806, 814, 832, 952, 972
  - ambtman Antoni van der Horst, 387
  - ambtslasten van de Heerlijkheid -, 365
  - Arentse, Roeleman, 545
  - arrestatie van twee delinquenten, 410
  - Brants, Willem, 279

- Bruyn, Ryck de, 279
- Capelle Goet, 296
- dam (ophogen of slechten), 532
- dreigende executie van goederen wegens achterstandige ambtslasten, 737
- dijkgraaf Johan van Brienen, 190, 387, 952, 972
- dijkonderhoud, 731 (§8)
- dijkschrijver Jacobus Backer, 481, 483, 492
- dijkschrijver Petrus van Dockum, 487, 492
- fiscus N.N. van Aldenborgh, 977
- fiscaal Wilhelm van Steenler, 59, 647
- Frans Wilhelm herr zu -, 842
- geërfdn, 421
- geërfdendag, 667, 1030
- Geerhoeck (pachter Fredrick Goossens), 545
- gemeente contra ergenamen Verheyen, 421
- gemeente (gebruik bij tour), 220
- gericht, 72
- gerichtsdag, 279
- geschil met het Ambt van Overbetuwe over twee stuivers per morgen, 608
- goed Bysterfelt, 789
- Goossens, Fredrick, 545
- grens van de Millingse Wardt (raey uytsteecken), 607
- heemraad (heymraeth) Jacobus Backer, 485, 492
- heemraad (heymraet) Ryck de Bruyn, 974
- heer Frans Wilhelm, 75
- Hell, Henrick, 977
- Hell, Willem, 977
- Heuckeloms Wardt, 737
- Hoet, Derck, 545
- Hoff den Poll (verpacht aan Frederick Meurs), 472
- Hooge en Lage Weyde, 737
- Hutten, Sander en Johan, 464
- het oude huis op den Huys Wart, 874
- Huys opden Poll, 493
- illegaal jagen, 204
- ingekocht hout, palen enz. in rekening brengen, 748
- jacht, 395, 398
- jachtopziener Sander Hutten, 463
- jagermeester Herman Wilhelm van Schlaun, 325
- kaarten van de heerlijkheid, 731 (§3)
- koster Derck Kleyvelt (Cleyvelt), 743, 792
- kribbaas reket 28 stuivers presentiegeld daags, 731 (§10)
- kribmeester Henrick Everts, 394
- Kyffwardt, 463
- landschrijver Jacobus Backer, 481, 483, 492
- landschrijver Petrus van Dockum, 487, 492, 994
- leengoed Bistervelt, 663
- meter Henrick Goris, 940
- nieuwe zomerdam aanleggen, 549
- onderscholtus Berent Francken, 406
- onderscholtus Steven Tyssen, 882
- pachter Roeleman Arentse, 772
- pachtopbrengst als onderpand, 151
- pachtschulden, 988
- Peppele(n) Weyde (pachter Fredrick Goossens), 545, 760
- procureur-fiscaal Henrick van Aldenburgh, 647, 758
- procureur-fiscaal Jan Floris van Aldenburgh, 900
- reinigen van de kerk door de koster, 743
- rekeningen, 963
- remissie van pacht wegens het storten van zand op landerijen, 545
- rentmeester Theodorus Rutgerus van Haeren, 915
- rentmeester Ferdinand Philip van der Veecken, 188, 418
- reparatie van den ouden dam oft kaede, 343
- Rhoe, heer van -, 72
- richter Johan van Brienen, 952, 972
- rijswaarden, 398
- rijswaarden veranderen in weiland, 732 (§5)
- Ryswyck, N.N. van -, 952
- Ryswyck, Ryck van -, 545
- schaapschot (schaepschott) op de Peppele Weyde, 760
- Schaepsvelt, 737
- schepen Jacobus Backer, 485, 492
- schepen Willem Brants, 405
- schepen Ryck de Bruyn, 974
- schepen Willem van de Pavert, 405
- scholtus, 395
- scholtus Derck Hoet, 220, 806
- scholtus moet lijst van profijtten enz. maken, 428
- schoolmeester Derck Kleyvelt, 743
- Simons, Henrick, 545
- Speet, Berent (Berndt), 9, 545
- stadhouder N.N. Bliem, 972
- strenger optreden tegen delinquenten, 190
- survivance voor Leopoldus Franciscus Adrianus van der Veecken, 188
- Teunisse, Henrick, 545
- Thyssen, Jan jr., 279
- twee ofte meer aerd akens in compagnie, 731 (§9)

- veer over de Waal, 463
- verkoop van het oude huis op den Huyswarth aan den Wahlkant, 874
- verpachtingen, 957
- verpachting der domeinen, 950
- verpachting van gervezaden, 829
- verpachting na inspectie der goederen, 731 (§12)
- verpachting van tienden, 312, 829
- verpachting van de waag, 833
- Veule Kampken, 737
- vicaris Frederick Dibbets, 749
- Vliegh, N., 977
- waarschuwing (rijswarden en jacht), 399
- zomerdam, 549
- milord**, zie *mylord*
- Milt** (Melt)
  - rotmeester Frederick Arentse, 1033
- minnellycke devoyren**, 799
- Minnendaal**
  - jacht op groot wild, 600
- minuut** (minute, minuten)
  - oude minuten op de Bergsche cancellarye getuigen van geldleningen tegen hoge rente, 732 (§9)
  - suppliant sal minute deses onderteekenen, 414, 424
- mishandeling**
  - van scholtus Joannes van de Wardt, 336
- misrekeningen** (errores calculi), 621
- missie**
  - binnen de stad 's-Heerenberg, 525
- mist**, zie mest (731 §14)
- mistrecht**
  - Benthemsen Hoff, 4
- mobiliën**
  - kosterij van St. Anthonis, 1017
- modder**
  - bij kasteel Bergh, 206
- moderatie**
  - wegens leenjura voor Herman en Jan van Steenvelt, 1029
  - is nodig bij procesvoering, 731 (§34)
- modereren** (matigen), 674
- moeder**
  - van de graaf ontvangt f 200 tot eene kinderlycke vereeringhe, 820
- moeshof**
  - aangewezen op last van de hofdirector, 731 (§13)
- moetwil**
  - van lantloopers en vagabunden te St. Anthonis, 527
- Moetzvelt** (Moetzfelt)
  - Henrick van -, 705
  - Johan van -, 259, 569
- kapitaal afgelost, 732 (§8)
- Mol** (Moll)
  - Jacob Dercks de -, 509
- Molanus**
  - pastor te Didam, 414
- molder**
  - 25 à 26 - vrugten (jaarlijkse erfpacht te Sambeek), 695
- molen** (molens)
  - aanbesteding van timmeragien, 159
  - te St. Anthonis, 254, 255, 262, 342, 731
  - in de graafschap Bergh, 106, 731
  - te Boxmeer, 261, 473, 731 (§6)
  - te Boxmeer (gage van de meulenknegt), 764
  - te Gendringen, 193, 330
  - generale paghts conditien, 418
  - met getrouwe knegten versien, 731 (§6)
  - te Heteren, 930
  - hout, steen en kalk altijd op voorraad, 731 (§16)
  - opziender Antoni Spekeslager, 196
  - reparatie (inspectie), 106
  - Tepperjaans - (jacht op groot wild), 600
  - te Terborg en Varsseveld (tweeherig), 746
  - verpachting, 950
  - in de Hoogheid Wisch worden gerepareerd, 746
- molenaar**
  - te St. Anthonis (accoord), 262
  - te Boxmeer, 179, 180, 261
  - Bruyns, Willem, 654
  - te Gendringen, 264, 265, 330
  - Heuvell, Jan (Johan) van den, 423, 436
  - Molenstein, Cornelis Jans, 262
  - te Zeddum, 117
- Molenacker**
  - onder Pannerden, 731 (§24)
- molenas (sen)**, 255, 330
- molenbaas**
  - Schetters, Gerrit, 764
- molenborsten**, 255, 330
- molendiensten**
  - aan de Gendringse molen, 331
- Molendijk** (Meulendyck)
  - Albert, 135, 139
- molengaan**
  - Etten, 117
- Molenkamp** (Meulekamp)
  - Berent, 739
- molenknegt** (meulenknegt)
  - Gendringen, 193
  - Schetters, Gerrit, 764
- molenpachter**
  - te Boxmeer, 473

- Molenpoort**
  - van de stad 's-Heerenberg, 751
- molens**, zie *molen*
- molensteen**
  - te Gendringen, 35
- Molenstein**
  - Cornelis Jans, 262
- Molenweg** (Meulen Wegh)
  - onder Gendringen en Etten (?), 645
- Molenweg** (Molen weg)
  - jacht op groot wild, 600
- molesteren**, 615
- molfster** (coorn), 117, 179, 180, 261, 262, 341
  - wordt genoteerd, 731 (§6)
- Moliaert**
  - Alexander, 646
- momboir**
  - Maynard, 105
- Mommentiend**
  - verkoop, 271
- Mommers Kamp** (Camp)
  - onder Maasbommel, 1029
- mondelyck** (mondeling), 894, 925
- mondigheid** (mundigheyt)
  - van graaf Frans Wilhelm, 131
- Monte**
  - Maria de -, 402
- Monte Carmelo**, 402
- Montferlant**
  - vorster Ryckwyn Looman, 94
  - vorster en opzichter Oswald Vinck, 391
- Montfort**
  - Christiana dovariere gravinne tot -, 430
  - gräffin zu -, 31, 46, 222
  - gravinne weduwe van -, 731 (§2 en §32)
  - Johanna Catharina Victoria, gravinne tot -, 221
  - Johanna Victoria, gravin tot -, 244
- moord**
  - te St. Anthonis, 226
- moordaanslag**
  - op Henrick Gysberts te Lengel, 976
- Morren**
  - Philips (in den Nottel), 172
- mortificeren**, 733, 938, 1021
- Mosters**
  - pastor, 467
- moyelyckheeden** (moeilijkheden), 967
- Moyses**
  - Jacob (jood), 579
- rud** (inhoudsmaat)
  - twee - calck, 468
- Muggepadt** (Muggepath)
  - caetsteede het - (pachter Wolter Koninck), 715
- Muis** (Muys)
  - Hermannus, 1040
- mulier**
  - authentica si qua -, 930
- Mullem**
  - Hoff tot Osch, 626
- Mullems** (Mullens)
  - vrouw - te Boxmeer (schoolkinderen), 379, 401
- Mullens**, zie *Mullems*
- Muller**
  - Christiaen, 93
  - Gysbert, 431, 1023, 1045 (§3)
- munderen**
  - der rekening van de Haepschen Maastholl, 605
- muniëren** (bekrachtigen), 555
- munne** (min)
  - Mechtildis Vogel, 97
- Munster**
  - Gerarda van -, 695
  - mevrouwe Van - wed. van Afferden, 42
  - Reyn. Henr. van - (soldaat), 210
  - Johan Palyck van -, 458
- Munt** (Munte)
  - de - (woning van P.C. van Marle), 38, 46, 47
- Muntz**
  - vrouwe van -, 141
- Murry**, zie *Stift* (842)
- musicant**, zie *muzikant*
- mutatis mutandis**, 137, 922, 986, 1011
- mutatis solummodo mutandis**, 931
- Mutter** (Meuter)
  - Johan (Jan) de -, 583, 799, 1033
- muziekinstrumenten**, 70
- muzikant** (musicant)
  - Palm, Christian, 1034
- mylord** (milord)
  - Albemarle (geldlening), 258

N

Nab

- Klaas, 763
- naburen** (naebuieren)
  - van St. Anthonis, 297
- naburig**
  - naebuerycke beleefftheyt van de scholtus van Grave en het Land van Cuyck, 1026
- naemaeninge** (aanmaning), 91
- naerdeel** (nadeel), 1009
- naergevinge**, 906
- naeright** (naerigt, verslag), 364, 887
- naerkominge** (nakoming), 926

naermaeninge (navordering), 926

naerweyde (naweide?)

– weide de Leuye (Luye), 381

Namisch

– Maria Josepha, gravinne van Vernenburg en -, 938

Nassau

– Maria de - (obligatie van 9000 gulden), 707

nat seizoen

– turf wil niet drogen, 158

Nederbetuwe

– Ambt Nederbetuwe (ambtman, richter en dijkgraaf Bernard van Welderen), 280

– reparatie van de Ogtense dijk, 900

– schouwvdagen, 618, 796, 865

– verpachting der domeinen, 950

– verpachtingen, 957

– zie ook *Ambt* -

Nederlanden, zie Verenigde -, 126

Nederrynsche Provintie

– Societeit Jesu, 191

neef (neve)

– Frans Wilhelm, grave tot den Bergh, Hohenzollern, Sigmaringen enz., 938

Neerhoff

– Henricus van den -, 511

– hof–en leengoederen, 432

Nelisse (Nelissen)

– Jan (Johan), 123, 386, 393, 653

nemaer (daarentegen), 391, 673

nergent (nergens), 257

Netterden

– wed. Boelant, 738

– Grootte en Kleyne Hooybroeck (hypotheek), 816

– hoge en lage jurisdictie (Gelders leen), 105

– kerkrekening, 622, 685, 738, 837

– kerspel, 540, 991

– koster Jacob Peterse, 231, 540

– kosterij, 231

– lijst van alle diensten, 475

– met hypotheek belaste goederen onder -, 628

– onderscholt Christiaan Bongerts, 991

– schoolmeester, 231

– schoolmeester Arnold Peterse, 540

– den Veltacker (hypotheek), 863

Nevelhorst

– D. Versluys tot den -, 677

Nicolaï (Nicolaus)

– vicarie St. - in de kerk van St. Anthonis, 533, 639

Nicolaum

– vierde naamval van Nicolaus, 522

Niel

– ingesessenen, 875

nieuwe allee

– naar het Prinsessen Bosje, 408

– dubbelde allee met fraeye hameye is - voor Uift, 731 (§31)

Nieuwborgh

– onderpand in ambt Overbetuwe (pachterse wed. Peter van Crugheten), 930

Nieuwenhuis (Nyenhuys)

– accoord over een geschil, 570

– Derck ten -, 424

– Johan, 34

– pachter van de Rekenkamer, 495, 558

– Peurteners Stede of - onder Gendringen, 570

– proces voor het Hof te Arnhem, 203, 566

Nieuwe Grift (Nieuwe Griffte)

– onder Pannerden, 864

– zie ook *Grift*

nieuwjaar

– rekening presenteren, 688

nieuwjaarswensen

– uit Dixmuiden, 541

– drossard de Raet, 181

Nieuwland (Nieuwland, Nylant)

– weiland het Swarte en het Gryse -, 587

Nieuwstad (Nystadt)

– Willem, 964

Nieuwstad (Nieustat)

– Wilhelm (Willem), 219, 718, 800

Nieuwe Warande (Waerande)

– in de heerlijkheid Boxmeer, 1037

Nieuwe Weerd (Nieuwe Weerth, Nyen Weert)

– halve extraordinaire verponding, 1023

– kapitaal van f 3150 opgezegd, 1045 (§5)

– ofte Berghsche Weerth te Westervoort, 1023

– onder Westervoort, 1045 (§1)

– verpacht aan de weduwe van Geurt Jan de Roos, 1045 (§11)

nigte (nicht), 920

Nigtenhorst

– leengoed (twee bouwhoven), 286

Nimwegischen kauffman

– Hengst, Philip, 875

Nobles de Guelre

– baron de Torck, 439

nominatie

– beurder der verponding te Gendringen en Etten, 757

– magistraat van Bergh, 955

– magistraat van Dixmuiden, 294, 295, 981

– magistraat der stad S Heerenbergh, 853

nomine officii (ambtshalve), 570

nomine omnium supplicantium, 375

nonnekens

– te Boxmeer, 835

– Carmeliteressen te Boxmeer, 432, 563

non sic, sed aliter gestae, 926

noodschepen (noodschepen)

– Otten, Arent, 872

– Ruyterman, Jan, 872

Notenboom

– den - onder Randwyck (pachterse wed. Jan Veelen), 930

Nottel

– Philips Morren, 172

– bouwhof den Grooten -, 978

nulle nominatie

– magistraat van Bergh, 266

nulle rekening

– zie contrarekening, 666

nulliteyt (nietigheid), 603

nuntius

– te Brussel, 525

Nurnbergh

– burggraaf Joseph Friederich, 842

Ny-, zie ook *Nieuw-*

Nyeman, zie *Nyman*

Nyenhuys, zie *Nieuwenhuis*

Nylant, zie *Nieuwland*

Nyman (Nyeman)

– Henrick, 985

Nijmegen

– burgemeester Frans van der Lynden, 959

– burgemeester N.N. Singendonck, 449, 727

– classicale approbatie, 512

– Hengst, Philip, 897

– koopman Philippus Hengst, 77

– Landdag, 728

– procureur Johan Floris van Aldenburgh, 280

– procureur Daenen, 421

– Quartier van -, 141, 175

– raad der stad Adam Jacob Smits, 850

– schepen Adam Jacob Smits, 850

– wisselbrief voor Philippus Henxt, 987

Nystadt (Nystat), zie *Nieuwstad*

O

obedieren, 677

obergros Mutter, zie *overgrootmoeder*

obligatie

– f 200 (gage voor Joannes Verbeten), 404

– f 500 (Maria Anna van Dalen), 430

– f 800 (Oswald van Bergel en Everardina Berntze), 333

– f 1000 (Johan Henrick Verheyen), 691

– f 1000 (Joannes Verbeten), 404

– f 1100 (Henrica Robben), 289

– f 1557 (Henrick van Hulst), 912

– f 1675 (Henrick Johan Tuchter), 983

– f 2000 (Bernardus Berentze en Catarina Vinck), 229, 404

– f 2000 (vrouwe van Muntz), 141

– f 2000 (weduwe Ruelevinck), 788

– f 2000 (Henrick Witten), 141

– f 2250 (Petrus van Dockum), 994

– f 2500 (Ferdinand Philip van der Veecken), 151, 864

– f 3000 (Hermannus Muys), 1040

– f 3000 (Godtfried Wilhelm van Raab), 831

– f 3000 (Constantyn Tulleken), 920, 922

– f 3150 (= 1000 zilveren ducats) (Gysbert Muller), 431, 1023

– f 4000 (Urbanus Ross), 275

– f 4800 (Patres Jesuiten te Anholt), 191

– f 4999 (Johan Reynder Pronck), 934

– f 5000 (Jan Reynder Pronck), 930

– f 5000 (Gerard Hoppenbrouwer), 788

– f 5000 (Johan Raab, kryghsraet van de koning van Pruysssen), 816, 831, 924

– f 5000 (Henrick Witten), 587

– f 5000 (de weduwe Witten), 587

– f 5150 (baron Van Dedem, heer van Maurick), 959

– f 7000 (Wilhelm Reynier Brantsen), 788, 858

– f 8000 (Alexander Moliart te Doesborgh), 646

– f 8000 (Evert Wilbreninck), 930, 933

– f 1000 (Philippus Hengst), 77

– f 9000 (Maria de Nassau, douairière van Reede en Helvelt), 707

– f 9000 (Petrus Seegers), 126

– f 10.000 (Antoni Gaymans), 205

– f 10.000 (Gysbert van der Heyden), 587

– f 10.672 (Frans Scheers), 327

– f 11.000 (Henrick Brantsen), 920, 922

– f 11.000 (Johan Brantsen), 858

– f 11.000 (Johan Brantsen en Hester Henrietta de Vree), 831

– f 11.000 (Herman Jansen), 326

– f 12.000 (Gerard Wilhelm van der Heyden tot Meynerswyk en Meyerick), 628

– f 12.000 (Gerard U(u)mbgrove), 930, 931

– f 13.714 (Sidonius, grave tot Hohenzollern Sigmaringen), 920

– f 14.000 (Wilhelm Jan van Dedem), 140

– f 15.000 (Gerard Pronck), 930, 932

– f 18.000 (Johan Brantsen), 858

– f 23.350 (Willem Reynier Brantsen), 705

– f 25.000 (Wilhelm Johan van Dedem), 518-520

– f 25.000 (Adriaan van Schuylenborgh, heer van den Duckenbergh), 850

- f 25.000 (Adam Jacob Smits), 850
- f 30.000 (Caroli guldens) (Willem Jan van Dedem), 930
- f 70.000 (landschrijver Van Hulst) (pandschap in Overbetuwe), 902
- f 96.000 (Carel Philip, grave tot Hohen Zollern Sigmaringen (1/7 deel), 938
- f 150.000 (Adriaan van Schuylenburgh, heer van den Duckenbergh / Adam Jacob Smits 1/6 deel), 850
- jura te Boxmeer, 603
- leenroerige goederen in het Ambt Overbetuwe, 903
- met speciale hypotheek dezelfde jura als van eenen vest, 603
- obligeren**, 260
- obristen** (overste)
  - über ein regiment dragoner Joseph Friederich furst zu Hohenzollern, 842
- Ochten** (Oghten, Ogten)
  - beschadigde dijk te - (aanbesteding), 223
  - dijkreparatie, 404
  - ingekocht hout, palen enz. in rekening brengen, 748
  - kaart van landmeter Tasch, 51
  - kille, 461
  - kribbaas rekent 28 stuiver presentiegeld daags, 731 (§10)
  - kribmeester Henrick Everts, 394
  - rentmeester, 11, 51
  - rentmeester Henrick de Beyer, 618
  - rentmeester Thomas Gysberts, 51, 164, 223, 418, 461
  - rentmeester Gerrit de Haas, 865
  - rentmeester Matthys Janssen vant Sant, 796
  - reparatie van de dijk, 900
  - revenues van thienden, chynsen, weyden, veer, 618
  - vacante rentmeesterij, 731 (§24)
  - veer, 796
  - verpachting van tienden onder -, 312
  - verpachting van tienden en gervezaden, 829
  - werk aan de aerddycken, 796
  - werkzaamheden van kribmeester Henrick Everts te -, 394
- octrooi** (octroy)
  - Aben, Gerrit, 708
  - Aerde, Maria Daniela van -, 115
  - alleen met schriftelijk consent van de graaf, 40
  - Allers, Andries Jans, 980
  - Amasaga, baron de -, 499
  - anoniem (13 maart 1724), 66
  - Ansems, Jan, 156
  - Arburgh, Sara Helena, 409
  - Artz, Henrick, 658, 702
  - Beeck, Maria en Magdalena van -, 502
  - Beest, Huybert de -, 358
  - Bergh, Henrick van den -, 397
  - Bernaerds, N.N., 166
  - Bernardts, Francis. Xaverius, 349, 562
  - bevoegdheid tijdelijk overgedragen aan Wilhelm de Raet, 138, 651
  - Boelhorst, Joannes, 826
  - Bontinck, Gillis, 530
  - Braber, Corn., 233
  - Brantz, mevr., 426
  - Brienens, Johan van -, 1005
  - Broeck, Jan van den -, 708
  - Bronckhorst, Helwigh van - douairière de Thienen, 34
  - Bronckhorst, Maria Gysberta van - douairière de Heerdt, 34
  - Bruynis, Johan, 979
  - Bruyns, Willem, 654
  - Bufflee, erven Frederick -, 787
  - Chourses de Beaugart, Emanuel, 888
  - Crousen, erven Oswaldina -, 787
  - Dockum, Peter van -, 789, 790, 795
  - Dotzem, Wilhelmina Justina, 663
  - Döys, Arent, 742
  - Elderen, Will. Gos. van -, 346
  - Ernten, Gerarda, 574
  - Erp, Gerrit Floris van -, 369
  - Frederix, Willem, 536
  - Genon, Hubert, 390
  - Gent, Johanna Wilhelmina van -, 719
  - Groenewolt, Joas., 375
  - Gysberts van Gulick, Andries, 678
  - Haer(d)t, juffrouw de -, 453
  - Hagedoorn, Daniel, 215
  - Ham, Andries van -, 594
  - Haretz, Henrick, 659
  - Heerde, Palick Adolph van - heer tot Camphuysen, 305
  - Hendrix, Berent, 817
  - Hengst, Petrus, 270
  - Hengst, Philip, 834
  - Heyden, Gerard Wilhelm van der - tot Meynerswyk en Meyerick, 628
  - Heyden, Gysbert van der -, 587
  - Hoen, Bruno Ignat. van -, 291
  - Hoppenbrouwer, Jan, 367
  - Jansen, Jan, 426
  - Janssen, Jan, 881
  - Janz, Anton - en Teunissen N.N., 304
  - Jaspers, erven Maria -, 372
  - Kaeltjes, Engelbart, 557
  - klooster St. Agatha, 1003
  - Kluydt, Martin, 441

- Knobbelsdorff, N.N., vrouwe tot Sinderen, 736
- Leenhoff, Christina N.N., wed. -, 550
- Lemmens, Arnoldus, 462
- Lemmens, erven Henrick -, 372
- Leunen, Goossen Jans van -, 703
- Lob, Claes, 44
- Looyen, N.N., 846, 1044
- Loyen, Leonart, 668
- Martens, Peter, 568
- Moetzvelt, Johan van -, 259, 569
- Molanus, pastor, 414
- Moll, Jacob Dercks de -, 509
- Mosters, pastor te Wanray, 467
- Munster, Gerarda van -, 695
- Neerhoff, Henricus van den -, 511
- nonnekens Carmeliteressen te Boxmeer, 432, 563
- Nyenhuys, Johan, 34
- Odenhoven, dr. N.N., 233
- Ossemans Slagen (leengoed), 34
- Padevoort, havesaete den -, 140
- Paer, Jan, 366
- pastor en armenmeester te Boxmeer, 500
- pater prior van het Convent te Boxmeer, 385
- Peelen, Peter Ant., 510, 835, 1028
- Peters, Thys, 366
- Peterse, erven Nellis -, 247
- Pleunisse, Jacobus, 582
- Poor, Berent, 557
- die Potheese (leengoed), 305
- Pyll, Johan, 420
- Pyll, Johan Wilh. van -, 773
- Raet, Frans de - (klooster St. Agatha), 1002
- Raet, volmacht voor Wilhelm de -, 138, 565
- Remmen, Jacob, 276
- Retradt, dovariere van -, 852
- Ripperbant, Herman Gysbert van -, 286
- Rodenbergh, W., 498
- Roelant, Lucas, 898, 942
- Ryckevort, Anthon vant -, 801
- Scheers, Enneken, 564
- Scheers, Frans, 964
- Schievelbergh, Geertruyt, 293
- Schlaun, F.A. van -, 273
- Schonck, kinderen van Philip Caspar -, 640
- Schott, Arnold Johan, 946
- Spyker, Peter vanden -, 824
- Stappis, Catharina Maria, 797
- Steenhouwer, wed. Johan -, 656
- Steenvelt, Herman van -, 1029
- Steenvelt, Jan van -, 1029
- Steense gemeente (timmeren), 309
- Swaan, dr. N.N., 1027
- Sweeren, Cornelia, 350
- Thomasse, Anthon Jans, 1019
- Thyssen, Jorden, 560
- Tiellemans, Cornelia, 315
- Tyssen, Antoni Jans, 568
- Valck, kinderen van Peter van de -, 681
- Verbeten, Joannes, 657, 712
- Verheyen, rentmeester, 373
- Verkuyll, W., 975
- Voorst, Jan van de -, 708
- Vos, Reynier de -, 156
- Wageninge, Jan, 641
- Welderen, grave van -, 1027
- Westervelt, Willem, 911
- Wilt, Egbert de -, 211
- oculaire inspectie**
  - van den grooten Belder tot Digteren, 439
- Odenhoven**
  - Daniel van - (hofmedicus), 301
  - doctor van -, 233
  - doctor - zaliger, 1003
- Oer** (Ouhr)
  - rotmeester Gerrit Aelders, 1033
- Oerse Yssel** (Oursche Yssel)
  - schadelijke ganzen, 890
- Offerden**
  - Wilhelm en Jan Peters van der Weerde, 896
- officier**
  - Bosboom, Herman(nus), 632, 677
  - Verheul, Everhard, 819
- Oghten** (Ogten), zie *Ochten*
- Oirschott**, zie *Oorschot*
- Olde maet**
  - in het kerspel Didam, 831
- Olden en Nieuwen tiend**
  - te Azewijn, 587
- Oldenneel**, 323
  - Maria Agnis van - (huwelijksvoorwaarden), 323
- douairière van Doetinghem, 140
- Olmius**
  - burgemeester, 459
  - G. Jos., 61, 113, 114, 458
  - stadhouder te Didam, 133
- Olyslager**
  - Arnold, 530
- ombouwen** (omploegen)
  - bouwland 3 à 5 keer diep - om weiland van te maken, 386
- omdrift**
  - goed Vonderhorst, 136
- omgewaide bomen**
  - Berger Slagh, 196
- omgeweest** (gepasseerd), 1045 (§11)
- omme** (om), 869

omnia ad majorem Dei, Deiparaeque virginis
 Mariae gloriam, 408

omrekenoers
 – 1000 joachimsdaalders = 1823 gulden, 926
 – 1000 zilveren ducatonen = 3150 gulden, 431

omslaan (belastingverhoging)
 – Boxmeer en St. Anthonis, 360

onbegaanbare wegen
 – Etten, 117

onbehoorlijk holthouwen
 – door Lucas Ebbers te Diedam, 859
 – door inwoners van Terborg, 804, 901

onbekendheid
 – met de rechten van Vlaenderen, 73

onrechtigde jagers
 – aanbrengen en bekend maken, 991

onbeschadigd wijnglas
 – reparatie en vergulding van de vaan van
 den hoffthoorn, 811

onderdanen
 – van Sambeeck en Sambeecksen Hoeck,
 1025

ondergetrouwden
 – schietverbod in de buurt van -, 504

onderhands (onder de handt)
 – verpachte tienden van Beughem (Beugen),
 636, 638
 – jura bij - verkopen te Boxmeer, 603

onderopsiender, zie *onderopzichter*

onderopzichter (onderopsiender)
 – Beyer, Henrick de, 537
 – rijswaarden te Millingen, 398
 – Tyssen, Steven, 398

onderpanden
 – in het ambt Overbetuwe, 931-934

onderpastor
 – te Boxmeer, 363

onderscholt (onderscholtus)
 – Bergh, Thomas ten, 84
 – Bloeminck, Herman, 548
 – Bongers, Sander, 991
 – Bongerts, Christiaan, 991
 – Borckus, Derck, 353, 583, 593
 – Borckus, Gerrit, 195, 244
 – Borckus, Henrick, 244
 – van Bredenbroeck, 244
 – Bucker, Henrick, 644
 – Elskamp, Berent, 277, 553, 860
 – Elverigh, Antoni, 1014
 – van Etten, 64, 303
 – Everts, Gerrit, 517
 – Francken, Berent, 406
 – van Gendringen, 53, 1033
 – van Gendringen contra die van Uift, 53, 84
 – van het Graafschap Bergh (opgave van de
 breuken), 470

– Grevenbroeck, Assuerus Jans(z)en van -,
 64, 303
 – Grevenbroeck, Evert Jansen van -, 303
 – Gysen, Tonis, 64
 – Hen(d)rix, Gerrit, 791, 870
 – Jansen, Gerrit, 644
 – Meuter, Johan de (Gendringen), 583
 – Mutter, Johan de, 799
 – Selm, Jan van -, 548
 – survivance (Bredenbroeck), 244
 – taakomschrijving, 353
 – Tyssen, Steven, 882
 – Verhey, Derck, 870
 – Waarbroe(c)k, Thomas, 347, 353
 – van Zeddam, 517
 – Zelm, Jan van -, 1014

onderwijs
 – in de catholicque roomsche religie te
 Boxmeer, 883

onderwijzer
 – Sluyter, Rutger, 894

onerdenckelycke tyden, 73

ongebondene menschen, 901

ongebungelde honden, 41

ongedutten silveren gelde
 – van geen minder valeur als sestehalven,
 930

ongeïnteresseerde (belangeloze)
 – liefde, handel en wandel van de
 hofdirector, 731 (\$35)

ongelden, 1045 (\$9)

ongetelden gelde, 140, 926, 930, 1040

onkruid (onkruydt)
 – de visserij van - en haghten zuiveren, 153
 – uit viswater verwijderen, 337

onland (onlant)
 – den Silvolder Hemel, 555

onlosbaerheyt
 – sustenue van -, 1045 (\$4)

onmondigheid (onmondigheid)
 – Frans Wilhelm, graaf van Bergh, 42

onnutte actens
 – worden te rugh gebracht, 887

onordentlyckheeden
 – tijdens de tiendmaaltijd te Boxmeer, 1024

onpartijdig officier
 – Bosboom, Herman(nus), 632, 677

onraad (onraet)
 – pacht schulden te Pannerden en Millingen,
 988
 – vergoeding bij verpachting, 472

Onse Lieve Vrouwe Lichtmisse, 189

onstichtigh leven
 – van ambtman Johan van Brienens, 27

ontfanger, zie *ontvanger*

ontfangerse, zie *ontvangerse*

ontlyffden
 – moord te St. Anthonis, 226

ontvaeren
 – van tiend, 354

ontvanger (ontfanger)
 – Bauwstetter, Jacob Geraert van -, 85
 – Bey, Arn. de, 266, 474
 – Brussen, Johan Henrick, 182
 – buitenlandse - te Bergh, 457
 – van convoyen en licenten, 759
 – van convoyen en licenten Corn. van der
 Lingen, 586
 – van convoyen en licenten Johan Diederick
 van der Upwigh, 682
 – van de Haapse Maastol, 605, 733
 – Hulst, Bato van -, 935
 – Jonghe, Jacob de, 267
 – Quay, Johan Everhard de -, 605
 – Quay, Ludolph de -, 352, 452
 – Roelandt, Lucas, 690
 – Schickhart, N.N., 230
 – Schott, Arnold Johan, 734
 – Upwigh, Johan Diederick van der -, 853
 – verponding der Graafschap Bergh, 85
 – verponding Johan Philip Reyners, 861
 – verponding van Westervoort, 131

ontvanger-generaal
 – Brantsen, Johan, 831, 858
 – Dans, Arnold van -, 1045 (\$3)
 – Essen, N.N. van - (leengoed Liefsterinck),
 149
 – der graafschap Zutphen, 149

ontvangerse (ontfangerse)
 – Haepschen Maastoll, 637

ontvangst
 – feestelijke - van graaf Frans Wilhelm en
 gravin Maria Catarina in Bergh, 70

ontvoering
 – van Paulus Smits, 116

ontvreemding
 – onland den Silvolder Hemel, 555

ontwaer worden (gewaar worden), 1032

ontyden
 – by dage, nagte en -, 153, 673

onvertoglyck, 244

onvrye goederen
 – niet laten passeren, 733

onweer
 – bedreiging voor molens, 262

oordeeldrager (ordeeldrager), 436
 – Didam, 61

oorlog en vrede
 – financiële politiek, 360

Oorschot (Oirschott, Oorschott)
 – Aleyda, 943

Oostbroeck
 – Maria van -, 640

Oost-Friesland (Oost Vriesland)
 – afhaken van een partij magere beesten, 999

Ooy (Oy)
 – graaf van -, 607

opbaaden (baaden, opbaeden, opbooden) (= opzoeken, vorderen), 330
 – van ingezetenen van Gendringen en Etten
 (onderhoud der wegen), 1031
 – van manschappen te Didam, 185

Open
 – J.V., 850

ophaling (ophaalinge)
 – proces tegen Derck van Voorst, 655

ophanging
 – van Joannes Vooght, 809

opiniater, 910

opper
 – de vierde - van het hooi is voor de
 huislieden, 85

oppergasthuismeester
 – verkoop Hoff van Hedel te Bergh, 521

opperjager
 – Cassan, Alewyn, 670

opperkerkmeester
 – predikant Hajenius te Pannerden, 713

Opploo
 – kapel, 625
 – Welderen, Bernard van -, vrijheer van -,
 280

op poene van dobbelt, 374, 528, 675

oppugneren, 967

opsaage (opzegging), 920, 966
 – betaling van een jaarlijkse rente, 966

opsiender, zie *opzichter*

opsluiting
 – op kasteel Boxmeer in het torentje en in de
 patrijzenkelder, 669

opstuyver, 636

Opten Noorth
 – G., 956

opzichter (besiender, opsiender, opsigter)
 – burggraaf van Bergh (landgoederen,
 timmeragien enz.), 207
 – Beyer, Henrick de -, 398
 – Bongerts, Christiaan (bossen), 991
 – Borckus, Henrick (jacht), 244
 – Braber, H. (Catwyck), 534
 – Bredenbroeck (jacht en bossen), 353
 – Everts, Henrick, 394
 – Grob, Jan, 762
 – Haeffkenscheyt, Fredrick (jacht en visserij),
 153
 – Hagens, Arnold, 629, 798, 993
 – Harrits, Henrick, 798

- Hertrams, Christophorus, 451
- Hutten, Sander, 463
- Pannerden (rijswaarden), 538
- Planten, voogd N.N. (veen), 248
- Spekeslager, Antoni (torffveen), 196
- der timmeragiën voorkomt abuysen en cuyperyen, 731 (§15)
- van 't torffveen Nicolaes Planten, 873
- Varsseveld (veen), 324
- Vinck, Oswald, 391
- Oranje** (Orange)
- prins van - (heer van den Lande van Cuyck), 1025
- ordeel**, zie *oordeel*
- ordeeldrager**, zie *oordeeldrager*
- ordinair** (ordinaris)
- advocaat Wilhelm Reynier Brantsen, 877
- advocaat Evert Jan van Dam, 416
- advocaat Petrus (Peter) van Dockum, 485, 623, 667, 820, 821, 902, 930, 954, 994-996, 1000, 1008
- advocaat Wilhelm van Steenler, 105, 126, 141, 205, 416, 576
- Christe leer te Boxmeer, 363
- gericht te Gendringen (verhuizing), 257
- raad Johan van Aefferden, 695
- raad W.R. Brantsen, 697
- raad Willem van Loon, 926
- raad Willem van Steenler, 78
- raadsadvocaat Reynier Wilh. Brantsen, 822
- raadsadvocaat Peter van Dockum, 738
- raadsadvocaat Oswald Peter Hoevel, 947-949
- raadsadvocaat Antoni Joseph Reygers, 178, 181, 203, 216, 227
- rookhoen, 362
- ordonnantie**
- van de koning van Pruysen, 624
- op het vieren van zon–en heiligendagen, 855
- organist**
- Bremer, Alexander, 573
- Engelbronn, Everhard Johan, 383, 706, 961
- Engelbronn, W.I., 573
- te Gendringen, 573, 706
- Leneman, Arnoldus, 345
- Leneman, Bernard, 345
- Steen, Everh., 383
- te Varsseveld, 345
- orgel**
- in de kerk te Gendringen, 589, 602
- in de kerk te Varsseveld, 345
- originele rentebrief**
- betreffende het Berghse Hoofd wordt vermist, 926

originele pandbrieven

- overdracht in ruil voor kopieën, 885
- Orsouws Stede** (Orsouw Steede)
- onder Pannerden, 21
- onder Pannerden (pachter Willem Engelen), 779
- Osch**
- Hoff tot - onder Mullem (ressort van Sambeeck), 626
- Osselsche tienden**
- hypotheek, 788
- Ossemans Slagen**
- leengoed, 34
- ossen**
- Deense - vetweiden, 386
- geweid op de Heeren Weert, 866
- magere - (in compagnie ingekocht in Oost Vrieslant), 999
- Ossenslag** (Assenslagh)
- van het allodiaal erf en goed te Raeffeler onder Etten, 1040
- Ossenwart** (Osse Wart, Ossenwardt, Ossen Wart, Ossenwarth)
- bouwhof op den - (pachter Pavert Artz), 871
- bouwhof Speeten Hoff (bouwman Jan Geerlig), 1035
- onder het kerspel Herwen, 941, 1035
- onder Herwen en Aert (generale verpachting), 731 (§13)
- Ryswycks Hoff (pachter Pavert Artz), 584
- Speeten Hoff op den - (pachter Jan Gerlig), 879
- Oswald** (Oswaldt, Oswald)
- graaf tot den Bergh, 29, 80, 81, 83, 105, 137, 141, 191, 195, 239, 282, 497, 587, 610, 691, 810
- graaf tot Ritbergh, 497
- Oswaldus**
- zesde doopnaam van graaf Joannes Baptista, 434
- Otten**
- Arent (Aerent), 395, 512, 815, 823, 872
- Claas Peters, 412
- Henrick, 403, 708
- Oude Rosmeulen Plaetse**
- bouwvergunning voor Berent Hendrixe, 817
- oude schulden** afleggen, 205
- Oud Zevenaer**
- herberg, 57
- oude zomerdam**
- te Millingen, 549
- Ouhr**, zie *Oer*

Overbetuwe

- ambtsjonker N.N. van Balveren, 491
- gecommiteerden van het ambt -, 365
- landschrijver Henrick van Hulst, 514, 884
- ontvanger Henrick van Hulst, 884
- opmeting van alle ingeloste pandgoederen door Theod. Bucker, 1015
- pandgoederen ter aflossing van een kapitaal van f 67.400 en van f 1150, 884, 885
- pandgoederen van raadsheer Rutger Huygens, 995
- pandschap, 902, 903
- verlaten of verloren block dycks onder Pannerden (schouw), 627
- verpachtingen, 957
- verpachting der domeinen, 950
- verpande goederen, 885, 912
- zie ook *Ambt* - (935)
- overdracht** (transport)
- van archivalia inzake de heerlijkheid Westervoort, 1045 (§13)
- overgasthuismeester**
- verkoop Hoff van Hedel te Bergh, 521
- overgrootmoeder** (obergros Mutter)
- de Gravinne Dovariere van Bergh, 97
- overheer**
- graaf Albert van den Bergh, 754
- overigheyt** (overheid)
- geestelycke -, 1016
- overjagermeester**
- Huis Bergh, 38, 48
- Marie, Petrus Christianus van -, 48
- Overkamp** (Averkamp, Overcamp, Over Kamp)
- Joannes (Jan), 544, 916
- overlijdensbericht**
- baljuw Cornelis Willemze (Dixmuiden), 318
- overrest** (restant), 9, 951, 959
- overste-luitenant**
- Tulleken, Constantyn, 920, 922
- overstromingen** (overloopingen), 731 (§33)
- overstuur** (over stuyr), 731 (§14)
- overtellen** (contact betalen), 348
- overvaren**
- van passanten bij Millingen over de Waal, 463
- Overwart**
- heer, 96
- Overwegh**
- Westervoort, 96
- Overijssel**
- Gedeputeerde Staten, 174

P**paal**

- voor de geseling van een vrouwspersoon te Pannerden, 907
- paalschuur** (paalschuyre)
- nieuwe - te Pannerden, 731 (§33)
- paard** (paerden, peert)
- onderhoud van een - voor jagermeester en holtrichter Van Eplen, 88
- opbaeden, 35, 330
- schade aan - en beesten op het goet Vinckwyck, 868
- schade wegens sterfte van -, 5
- snijden, 135
- paardensnijder**
- Meulendyck, Albert, 139
- Spoor, Adriaen, 139
- pachtcedul**
- van de Halve Hommen Steede voor Frans Anton Eppelen de Raeyhoff, 699
- pachtcondities**
- inzake de goederen te Wisch, Gendringen en Etten vernieuwd, 731 (§13)
- pachter** (pagter, paghter, pagters)
- Arentse, Roeleman, 772
- Artz, Pavert, 871
- Berckelaer, Gerrit, 519
- Berentse, Berent, 519
- Buederman, Henrick, 646
- Cassan, Alewyn, 628
- Dillen, Engel van -, 519
- doen naer haer gewoonte niet als kermen eñ klagen, 731 (§12)
- Doys (Döys), Arent, 646, 742
- Eerincfelt, Steven, 689
- Engelen, Willem (Orsouw Steede te Pannerden), 779
- executie en distractie bij pachtschuld, 962
- Geerlig, Jan, 1035
- Gerlig, Jan, 879, 945
- Hackfort, Gerrit, 241
- Haeff, Jan ten -, 672
- Haeffkenscheyt, Johan Fred., 320
- Hall, Derck van -, 519
- Hendrixe, Henrick, 868
- Hooghvelt, Arnoldus, 930
- Jansen, Jan, 646
- Kniest, Wyntjen, 1040
- Laak, Aerent ter -, 519
- Leers, N.N., 628
- mag geen strooy ofte mest verbrenen nogh verkoopen, 791
- Messinck, Berent, 978
- moeten voor borgstelling zorgen, 988
- van de molen te Boxmeer, 261

- Nelisse, Jan, 386
- Pas, Reynder, 646
- Pleunisse, Jacobus, 646
- Raey, Willem van -, 628
- van de Rekenkamer (Tichelavent en Nyenhuis), 558
- Reymers, Ryck, 992
- Schriek, Will. van -, 780
- Tepperjaen, Berent, 998
- Tichelavent, Henrick, 978
- Tichelavont, Joannes, 128
- Tiellemans, Oswald, 380
- rentmeester Van der Veecken blijft als - nalatig, 971
- van de ingeloste pandgoederen moeten meewerken aan de opmetingen van Theod. Bucker, 1015
- van de ruwardise van Dixmude, 384
- Veecken, Ferdinand Philip van der -, 971
- van het veer over de Linie (Johannes Dormans), 958
- van vicariegoederen, 26
- Voorst, Derck van -, 655
- op Vredestein (Rutt van Hall), 623
- Wentinck, Cornelis, 646
- Willemze, N.N. (ruardise van Dixmude), 447
- Willemse, Henrick (wonende aan den Sambeecksen Hoeck), 625
- pachtschuld**
- Arentze, wed. Derck -, 13
- Hackfort, Gerrit -, 302
- Kempen, Peter van -, 236, 237
- Laer, wed. Gerrit de -, 14
- pacum de non reluendo**, 1045 (§4)
- Pad Poel**
- te Wanray, 467
- Padevoort**
- havezate, 140, 144, 191, 587
- goederen (achterstallige rente), 671
- het gants vervallen huis - laten optimmeren en repareren en voorzien van twee nieuwe bruggen, 732 (§3)
- hypotheek, 141
- Tuchter, H.J., 1009
- verpacht aan Osw. van Bergell, 471
- zie ook *havezate*
- paekwercken**, zie *pakwerken* (676)
- paeling**
- met voore en -, 562
- Paepst**
- verzoek, 36
- Paer**, zie *Poor*
- paeten** (poten), 51, 72, 164, 172, 196, 424
- en planten op de grafelijke domeinen, 162
- zie ook *bepaeten*

- paetstock**, zie *poetstok*
- paetvisschen**, zie *poetvis*
- pakwerk** (pack wercken, paekwercken)
- te Pannerden, 676
- onderhoudskosten te Pannerden en Millingen, 731 (§8)
- werk–en kribmeester Johannes Dormans, 721
- op de Rijn en de Waal, 394
- palissaden**
- 16.306 - geleverd aan de stad Doesborgh, 731 (§17)
- van eikenbomen in Hamaeker Bosken, 277
- Palm**
- Christian, 1034
- Palstercamp**
- graaf van -, 607
- pampieren**, zie *papieren* (894)
- pandbrief** (pantbrief)
- extraditie van originele -, 885
- van 1 februari 1647, 1045 (§4)
- Panderen**, zie *Pannerden*
- pandgeld** (pantshilling), 403
- pandgoederen**
- in de Overbetuwe, 884
- nog geen staat van de restanten van de pachters ontvangen, 886
- vrij van verponding verpacht, 886
- pandinge**
- jura te Boxmeer, 603
- pandpenning** (pantpenninck)
- commissie van survivance, 389
- van Peter van Dockum, 488
- restitutie van - aan Petrus van Dockum, 994
- halve veer bij Westervoort, 1023
- van f 1000 voor het officie van ambtman, richter en dijkgraaf, 388
- pandschap**
- ad f 2500 (land–en markenschrijver Henrick Johan Tuchter), 1011
- erven burgemeester Jacob Leeuwens, 1040
- goederen in Overbetuwe, 902, 903
- halve veer van Westervoort, 1045 (§10)
- land- en dijkschrijversambt, 483
- land- en markenschrijversambt van Bergh, 487
- pandschilling** (pantshillingh), 885
- Panhuys**
- Jan Jansen op - (Hooge Slagh onder Didam), 646
- Pannerden**
- advocaat-fiscaal Petrus van Dockum, 1000
- afkondiging in de kerk betreffende het veer, 480
- ambtman (survivable), 387

- ambtman Johan van Brienen, 27, 190, 387, 388, 410, 429, 805, 806, 823, 832, 972
- ambtman Antoni van der Horst, 387
- ambtslasten van de Heerlijkheid -, 365
- armenjager, 121
- armenjager Reyn. Peterse, 368
- Berge Hooft, 877
- Berghse Sandt, 191
- beurder der verponding Ryck Cuyper, 951
- Beyer, Teunis de, 21
- Beyer, Willem de, 21
- Boddensteede (verpacht aan Ferdinand Philip van der Veecken), 1021
- bouwvergunning voor Jan Janssen, 881
- Brants, Arent, 191, 512
- buurmeester Ryck Cregtingh, 590
- conflict tussen Johan van Brienen en Jan Grob, 832
- Dercksen, Johan, 8
- doorgriffte, 175
- doorsnijding, 728
- dyckgelderden, 951
- dijkgraaf Johan van Brienen, 190, 387, 972
- dijkonderhoud, 731 (§8)
- dijkschrijver Jacobus Backer, 481, 483, 492
- dijkschrijver Petrus van Dockum, 487, 492
- executie (geseling) van een vrouwspersoon, 907
- fiscaal Wilhelm van Steenler, 59, 647
- fiscus Van Aldenborgh, 977
- Francken Hoff, 672
- geërfdendag, 667, 676, 1030
- generale verpachting na inspectie der goederen, 731 (§12)
- gereformeerde religie, 89
- gericht, 959
- geschil met het Ambt van Overbetuwe over twee stuivers per morgen, 608
- goederen van Ferdinand Philip van der Veecken, 864
- Goris, Jan, 512
- heemraad (heymraeth) Jacobus Backer, 485, 492
- heemraad (heymraeth) Joannes Dormans, 974
- Hoet, Herman, 512
- ten huize van Ryck Cuyper aan de Linie, 900
- hypotheek op ongerede goederen onder -, 959
- ingekocht hout, palen enz. verantwoord, 748
- inlaage van den Panner Wartsen Dam, 224
- jacht, 155
- jachtopzichter Henrick de Beyer, 537
- jachtopziener Aerent Gysberts, 398
- jachtpermissie, 514
- jagermeester Herman Wilhelm van Schlaun, 325
- jood Noagh Ysacs, 711
- kaarten van de heerlijkheid, 731 (§3)
- kerkrekeningen, 837, 840
- kribmeester Joannes Dormans, 974
- kribmeester Henrick Everts, 394
- den Kijffwardt aangewonnen als land (door het leggen van twee poll-roessen)
- landschrijver Jacobus Backer, 481, 483, 492, 926
- landschrijver Petrus van Dockum, 487, 492, 994
- Langen Kamp, 512
- loofschouw, 807, 814
- meter Henrick Goris, 940
- Molenacker, 731 (§24)
- nieuwe paalschuur, 731 (§33)
- onderopzichter van de rijswarden Henrick de Beyer, 537
- onderscholtus Gerrit Hen(d)rix, 791, 870
- onderscholtus Derck Verhey, 870
- opsiender van de rijswarden Jan Grob, 762
- opzichter van de rijswarden op de Rijn, 538
- Orsouws Stede, 21
- Orsouw Steede (pachter Willem Engelen), 779
- paalschuur, 731 (§33)
- pachtobbrengst als onderpand, 151
- pachtschulden, 988
- Pannersche Grifte (aanleg nieuwe krib), 160
- Pannerdens Kanaal (Canaall), 480
- Pannersche Canaal (vergoeding der schade), 820, 828
- Pannersen Lobbertsen Wardt (opzichter Johan Ruyterman), 539
- Pannersen Lobbertsen Wardt (zeer slecht houtgewas omgezet in weiland), 731 (§23)
- Pannersen Lobbersen Rysward (opsiender Jan Grob), 762
- Panneerse Wardt, 7
- Pannersen Wardt (Wynen Hoff, pachter Jan Ruyterman), 997
- Panner Wartsen Dam (inlaage), 224
- Pannerschen Wartsen Dam (met de sluis), 731 (§25)
- Panneerse Wartse goet, 8
- pastorie, 512
- Penninck Caetstede, 403
- predikant David Hajenius, 512, 713
- procureur-fiscaal Henrick van Aldenborgh (Aldenburgh), 647, 758
- procureur-fiscaal Jan Floris van Aldenborgh, 900

- prothocol van bezwaar, 191, 823, 926
- provisioneel scholtus Jan Grob, 806
- rekeningen, 963
- rentmeester Theodorus Rutgerus van Haeren, 915
- rentmeester Ferdinand Philip van der Veecken, 188, 418
- richter Johan van Brienen, 972
- Rycken Hoff, 191
- rijswaarden (opziener Aerent Gysberts), 398
- rijswaarden veranderen in weiland, 732 (§5)
- schade wegens de lynie, 727
- schepen Jacobus Backer, 485, 492
- schepen Cornelis de Beyer, 89
- schepen Joannes Dormans, 974
- schepen Johan Grob, 973
- schepen Steven Hoet, 300
- schepen Rutger Spaens, 300
- schepen Aerent Spaen, 300
- schepen F.P. van der Veecken, 89
- scholtus (schout) Henrick de Beyer, 601, 618, 832
- scholtus Jan Grob, 805, 806, 876
- scholtus Thomas Gysberts, 164, 601
- schouw(dagen), 627, 814, 825
- Serrit Goet, 403
- stadhouder Cornelis de Beyer, 89
- stadhouder Ferdinand Philip van der Veecken, 89, 872
- survivance van de ambtman, 387
- survivance voor Leopoldus Franciscus Adrianus van der Veecken, 188
- twee ofte meer aerd akens in compagnie, 731 (§9), 731
- twee nieuwe sluizen aanbesteed, 731 (§15)
- vacant scholtamp, 731 (§24)
- Veecken, Ferdinand Philip van der -, 864
- veerman Jan Peters, 634
- vergoeding voor vergraven landerijen, 820
- verlaten dijkblok, 627
- verloren block dycks in de Overbetuwsche schouwe, 627
- verpachtingen, 957
- verpachting der domeinen, 950
- verpachting van tienden, 312
- verpachting van tienden en gervezaden, 829
- vijf percelen van een hoge rijswardt zin als weiland verpacht, 732 (§6)
- waarschuwing (rijswaarden en jacht), 399
- Wartse goed (pachter Jan ten Haeff), 672
- wegen met twee vimmen holt repareren, 590
- weide op den Steen, 512
- werkmeester Joannes Dormans, 974
- zie ook *Heerlijkheid* -, 514

Pannerdens... (Panner, Panners, Pannersch), zie sub *Pannerden*

Panninckhorst

– pachter Reynder Pas (bouwland), 646

Panninckhorster Weyde

– onder Didam, 646

– pachter Henrick Buederman, 646

pantschilling, zie *pandgeld*

papa, 887

papieren (pampieren), 344

– nalatenschap van Wilhelm van Steenler, 576

– inzake de heerlijkheid Westervoort, 1045 (§13)

paraesis (parasis, paras-)

– geldseenheid, 267, 1004

pardon

– voor Borghse (Terborgse) delinquenten, 895, 901, 910

pareren, 774, 1038

parochiale kerk

– Dixmuiden, 68, 69

particulier plaisier, 437

Pas

– Reynder, 646

Pasken

– schaapsdrift van het goed aan het - (Speelberg), 469

pasporten

– inkomsten afdragen, 734

passage (passagie)

– langs de Strangh te Ulfft over een nieuwe dam, 732 (§2)

passanten

– te Millingen (over de Waal), 463

passcha (pasen), 47

passen

– holt gewasch in de weyden en - tot Millingen, 463

passie

– ende eygen nutt is nodig bij procesvoering, 731 (§34)

pastoor, zie *pastor*

pastor jubilaris

– Arentze, Simon, 292

pastor (pastoor)

– Arentze, Simon, 292

– te Bergh, 525

– te Boxmeer, 298, 500

– te Boxmeer (catechismus), 363

– van Didam verlaet zijn pastorie door impotentie, 755

– Heel, N.N. van -, 781

– te Herwen en Aert, 512

– Kessel, Henricus van -, 67, 101, 124, 417, 561

– Lamers, L., 755

– Molanus te Diedam, 414

– Mosters te Wanray, 467

– van de Patres Carmeliten te Boxmeer, 680

– Rhoor, S. de (Herwen en Aert), 512

– Ronde, Gysbertus, 782

– Wanners, Godefridus, 246

– te Ysenbergh, 67, 101

pastorale kerk

– te Boxmeer, 363

pastorie (pastorye)

– te 's-Heerenberg, 782

– te Pannerden, 512

– te Ulft (Christianus Pluinissen), 781

pater

– Brucks, N.N., 191

– Francus à Sancto Johanne, 765

– Golt, Christianus, 1003

– Pontianus a Sancto Prospere, 765

pater prior

– van de Carmes te Antwerpen, 982

– te Boxmeer, 385

– van het klooster St. Agatha, 1002, 1003

– van de Patres Carmeliten te Boxmeer, 680

pater provinciaal

– van de Nederrynsche Provincie, 191

pateryen (aanplantingen)

– plantagien en andere -, 221

Patheese (Patheezee, Patheze, Potheese)

– leengoed, 305

– leengoed van Gerarda Ernsten wed.

Penninck, 574

patiënten

– van hofmedicus Daniel van Odenhoven, 301

patiëntie, 750

Patres Capucynen

– te Velp, 452, 694

Patres Carmeliten

– te Boxmeer, 473, 680

Patres Clavieren

– convent te Boxmeer, 385

Patres Franciscaners

– te Elten (acht voeder turf), 324

– te Megen, 468

Patres Jesuiten Missionarii

– te Anholt, 191

Patres Societatis Jesu, 122

– Emmerick, 144, 191, 674

– geldlening van de -, 466

patronaatschap (patroonaetschap)

– pastorie van Zeddham, 246

– recht van - te Westervoort, 1045

patroon

– van het Beneficie van St. Matthys in de Heerlijkheid Sambeek, 625

patrouilleren (patrovilleren)

– wegens gauddieven te Boxmeer, 442

patrijzen (patrysen)

– detentie in de -kelder van het kasteel Boxmeer, 669

– vangen (taak van Wilhelm Helmigh), 745

– vangen (taak van vorster Oswaldt Vinck), 673

Pavert Artz

– pachter van Ryswycks Hoff, 584

Pavert

– Henrick van de -, 723, 724

– Jan van de -, 723, 724

– Jen(ne)ken van de -, 723, 724

– Willem van de -, 405

pax familiae, 842

Peel

– goede aght en opsight op onsen - (onder St. Anthonis), 527

– placaat wegens het torffsteecken, 753

– uytheemsche turfstekers, 847

Peelaert

– Albert Ludovicus, 69

peelen (pont), 102

Peelen

– Arnold, 104, 215

– Peter Anton, 436, 510, 835, 1028

peinding (peydinge)

– acte van - voor Henrick Huender, 965

– taak van onderscholtus, 64

Penninck

– Gerarda Ernsten, wed. -, 574

Pennincks Caetstede

– pandbrief, 403

pensionaris

– van Dixmuiden (N.N. Thoris), 448

Peppel(e)n Weyde

– te Millingen, 760

– pachter Fredrick Goossens (Millingen), 545

peremptoir, 189

peren (peeren)

– meter van - in de Byland, Millingen en Pannerden, 940

periculum in mora, 655, 965

per iterata (bij herhaling), 589

perk (perck)

– laatste deylinge in Stockumer Bosch, 731 (§30)

permissiegeld, 101

permutatie

– van een stukje hofland te 's-Heerenbergh, 212

– van land te Pannerden, 512

pertinenten staet

– leengoed Het Loell, 582

Peruez

- Frans Wilhelm, vrijheer van (frey herrn zu) -, 75, 842

peter

- bij de doop van gravin Johanna Josepha Antonia, 292

Peters (Peeters, Peterse)

- Arnoldus, 540
- Claas, 444, 659
- Evert, 990
- Jacob, 231, 540
- Jan, 634
- Jan - van der Weerde, 896

Nellis, 247

- Reyn., 368
- Thys, 366

petitie

- wegens onse regeeringe en huwelyck, 1025

petitoir in loco contentioso, 136**Petri**

- ad Cathedram (22 februari), 470
- betaling van pacht, 545

Peucken

- Nicolaes, 122

Peurteners Stede

- ofte Nyenhuys (goed onder Gendringen), 570

peynden, 527**Piel**

- Johan Wilhelm, 108

pistool

- munteenheid, 101
- schaapherders, 41

pitancerye

- van Cornelis en Michiel Braber te Dixmude, 1007

pitschap (pitschafft, pitschappen, pitshafft)

- zegel, 483, 788, 831, 842, 866

placaat

- van 1630 inzake turfsteken en plaggen houwen, 754
- op het bouwen van huizen of hutten te Boxmeer en St. Anthonis, 218
- wegens brandstichting in de Berghse bossen, 214
- op het drinken en tappen op zon–en heiligendagen te Boxmeer en St. Anthonis, 855
- wegens het houden van duiven, 217
- op het eysschen van schattbieren, 504
- inzake de religie van ambtenaren, 832
- wegens het torffsteecken uyt den Peel op het territoir van Boxmeer en St. Anthonis, 753, 754

Plaespiel, zie *Blaespiel***plaggen**

- illegaal plaggen houwen door buytenheym–sche in de jurisdictie van Boxmeer en St. Anthonis, 754
- mayers aanbrengen en bekend maken, 991
- maaien van - voorkomen (taak van bosbewaarder), 412
- steken van - wordt gestraft, 753

plaisier, 438

- van Huis Bergh, 731 (§33)
- jagen in de Heerlijkheid Westervoort, 580
- met veel - vernomen, 351

planken zagen

- voor de brug te Ulft, 196

plantage (plantagien)

- van Bergh, 206
- op de domeinen van Bergh, 221
- van rentmeester Van der Veecken, 971

Planten

- Nicolaes, 165, 873
- voogd (vaeght), 248, 321, 324, 740

Pleunisse (Pluinisse, Pluinissen)

- Christianus, 781
- Jacobus, 582, 646
- priester te Bergh, 525

plukken

- van bosbessen (verordening), 585

Plueren Horst

- tiend, 508

poene

- op - van versteck, 855
- zie ook *boete*, *breuken* (745)

Pol (Poll)

- Hoff den - te Millingen, 472
- Huys op den - te Millingen, 493
- den - (leen van de koning van Pruysen als hertog van Cleve), 610

politie

- taak van de magistraat van Bergh, 955

pollroessen

- door het leggen van twee - is 50 mergen land op den Kijffwardt aangewonnen, 732 (§5)

pond (lb, £)

- geldseenheid, 267, 325, 1004
- verheergewaden met een - goet gelts (Westervoort), 1045

pond groot

- boete voor honden zonder bungel bij konijnenwaranden, 325

pont

- reparatie, 731

Pontianus

- pater - (a Sancto Prospere), 765

Poor (Paer, Pooren)

- Berent, 556, 557

- Engelbert, 687

- Henrick, 556

- Jan, 366, 768

poort (poorten)

- van Huis Bergh, 206
- drie nieuwe - voor kasteel Bergh (gemaakt van een zeer zware boom van het goed Berckelaer), 731 (§18)

- drie bruggen en drie - voor het Hoff van Bergh, 731 (§33)

- van het slot te Boxmeer, 1024

- van Terborg met geweld geopend, 595

pootstok (paetstock) (aanplant?), 164

- nieuwe kribbe te Pannerden, 539
- aen de nieuwe cribbe over de Griffte op de Waal, 762

pootvis (paetvisschen)

- vijvers van kasteel Bergh, 206

portie (deel)

- eenzevende - van een kapitaal van 96000 gulden, 938

portier

- Nab, Klaas, 763

Portugal (Portugaal)

- klokken van de koning van - (tolgeld op de Maas), 596

possessie

- seer oude - van onsen Heeren Weerth, 968

Potheese, zie *Patheese***pousseren**, 916, 1036**Prabstdye**

- tussen Elten en 's-Heerenbergh, 751

practicque, 329**practisyn**

- ervaren - te Zutphen onderricht advocaat-fiscaal Thelosen, 329

prae, zie ook *pre-***praeëminentien**, 40, 387, 1045**praeferentie**

- recht van -, 271

praefigeren, zie *prefigeren***praeliminair**, 718**praeluditie**, 731 (§34)**praestanda** (wat gedaan moet worden), 785**praestitit juramentum**

- eedsaflegging door Rutgerus Sluyter, 630

praestitit juramentum fidelitatis, 464**praevenieren** (voorkomen), 143**praxin** (4e naamval van praxis), 301**preallabele** (praeallable) approbatie, 891**predikant** (domine, praedicant)

- Buys, Nicolaus, 522
- Hajenius, David, 512, 713, 872
- te Pannerden, 713

- quitteert de huyre van de Munte te Bergh, 47

- Repelius, Theodorus, 522

- Starinck, Antoni, 31, 359, 714

preferentie (praeferentie)

- eigen pachters gaan voor, 394

prefigeren (praefigeren), 189, 454**prejuditie** (praejuditie), 2, 3, 63, 65, 73, 136, 145, 216, 225, 555, 606, 614, 690, 744, 803, 813, 832, 839, 1026**prelectuur** (praelecture), 538, 539**presecanie** (praesecanie), 384**president** (praesident)

- Hell, N. (N.N.) van -, 335, 437, 456

- Horst, van der, 851

president-burgemeester (praesident

- borgemeester), zie (*eerste*) *burgemeester*

pressante gemeents saaken

- geërfendag te Gendringen, 818

priëlen

- in de kasteeltuin, 93

priester

- Afferden, Franciscus van -, 208
- Pleunisse, 525
- Werner, Adolphus Henricus, 246

prince, zie *prins***Princesse Bosken**, zie *Prinsessen Bosje***principaal**

- heer -, 935

principaal leen

- den Sweeckhorst, 674

principalinne

- vrouwe -, 935

prins (prince)

- van Brandenborgh (molens van Terborg en Varsseveld), 746, 802
- van Orange (gehuwd met de koninglycke prinsesse van Engelant), 1025

- Carel, prince in Pruijssen en Marckgrave tot Brandenborgh, 803

- in Pruysen, 555

Prinsessen Bosje (Prinsesse Bosjen,

- Bosken)

- nieuwe allee aangelegd, 408

- allee van de caetsbaan tot en door het

- Prinsesse Bosken bepaet met jonge

- heysters, 731 (§33)

- geruild tegen twee slagen in Lengeler

- Bosch, 288, 731 (§19)

prior

- der Canonicken Regulieren vant Heyligh Cruys, 1003

priseren (schatten), 584**procederen**

- pro deo, 824

procedure (proceduire)

- eenigen tyt stille staen (wegens de hoge kosten), 992

proces (processen)

- advocaten trekken de penningen en de strijdende partijen de beurs, 731 (§34)
- over een zeer zware boom van het goed Berckelaer, 731 (§18)
- in causa fisci contra molenaar Johan van den Heuvel, 436
- inzake de aankoop van houdt aghter inden gaerden van kasteel Bergh, 800
- inzake de grote eed te Dixmuiden, 74
- van injurie tegen de baljuw van Dixmuiden, 308
- kosten voor rekening van Henr. Besselinck, 129
- revisie van sententiën, 855
- sluiten (jura te Boxmeer), 603
- tegen rendant Spekeslager, 731 (§18)
- twintig dagen om een - te sluiten, 855
- zijn altijd schadelijk, 731 (§34)

procurator

- Aldenborgh, Floris van -, 900
- Aldenburgh, Henrick van -, 647
- proces tegen de baljuw van Dixmuiden, 308
- Brucks (pater), 191
- Keminck, 279

procureur

- actie tegen Willemse, 450
- Aldenborgh, Henrick van -, 758
- Aldenborgh (Aldenburgh), Johan Floris van -, 280, 795, 977
- Bloem, N.N., 526
- Keminck, Jan (Johan), 279, 336, 587, 628, 705
- van beklaagde molenaar Johan van den Heuvel te Boxmeer, 436

procureur-fiscaal

- Aldenborgh (Aldenburgh), Henrick van -, 647, 758
- Aldenborgh, Jan Floris van -, 900, 1000
- Aldenborgh, N.N. van -, 977
- Bloem, Johan, 179, 341

pro deo

- procederen, 824

proeven

- van hoves directie zonder eigen baat, 731 (§35)

pro forma

- renuntiatie van de tesoriers plaetse van Dixmude, 810

pro litium expensis, 421**promiscue**, 930**Pronk** (Bronck, Pronck)

- Gerard (Gerh.), 570, 903, 930, 932
- Johan (Jan) Reynder, 930, 934
- N.N. (advocaat), 912

- N.N. (secretaris), 912

pro omni evictione, 724**proper huys**, 9, 21**proponent**

- Buys, Nicolaus, 522

proprio motu (uit eigen beweging), 260**propter periculum in mora**, 965**pro rata temporis**, 395**prorogeren**, 189**pro se et nomine principalium**, 286**prosperiteyt**, 541**protestatie**, 63**prothocol** (prothocolle)

- actens door de landschrijver geheel ten - brengen, 361
- van bezwaar (Berghse Hoofd te Pannerden), 926
- van beswaer der Vry Heerlickheyt Pannerden (fol. 126), 823
- van bezwaar van Pannerden (fol. 133), 926
- borgstelling voor Philip Schickhardt inschrijven in het -, 216

pro ut jacent, 597**pro ut juris**, 724**province de Gueldre**, 219, 335

- zie ook (*provincie*) *Gelderland*

provinciaal, zie *provinciaal***provincie Gelderland**

- survivance (eerste vicarie), 954
- verbanning van de jood Abraham Isaac Francken, 616
- zie ook *Hof* enz.

Provinciaal Hoff

- van Brabant, 691
- van Gelderland, 691
- orders inzake de kerkrekeningen, 838
- ordinair advocaat Wilhelm Reynier Brantsen, 877

- zie ook *Hof van Gelderland*

Provinciale Leenkamer

- des Furstendombs Gelre en Graeffschaps Zutphen, 587, 628
- verzoek tot approbatie van de verkoop van de heerlijkheid Westervoort, 1018

provinciaal rekenmeester

- Lynden, Frans van der, 959

provisionaliter, 1009**provisionele scholtus**

- te Pannerden, 806

Pruissen (Pruyssen)

- belening met de lenen van de koning van -, 610
- bericht aan de koning, 96
- Carel, prince in - en marckgrave tot Brandenborgh, 803
- geheimraad Johan van Moetzvelt, 569

- markgraaf Albrecht Fredrick, prince in -, 182
- minister baron Van Strunckede, 895, 901
- prins in -, 555
- Carel Prince in -, 860

publicatie

- inzake drinken en tappen op zon–en heiligendagen te Boxmeer en St. Anthonis, 855
- van sententie (jura te Boxmeer), 603
- inzake de Jsselgemeente te Gendringen, 813

publieke verkoop (publicquelyk)

- jura te Boxmeer, 603
- te Boxmeer verkopen van illegaal in den Peel gestoken turf, 753
- zie ook *verkoop*

publieke straat

- te Boxmeer (boete), 446
- zie ook *straat*, *weg*

puysters (blaasbalgen)

- van het kerkorgel te Gendringen, 589, 602

Pure

- Charle, 571

put (putt)

- bij de molen van Willem Bruyns te Gendringen, 654
- bij Orsouws Steede, 21

Pyll

- Johan van -, 420
- j(oncke)r Johan Wilh: van -, 773

Pypser

- Johan de -, 716

Q (zie ook kw)**quaetaerdigheyt**

- op zon-en feestdagen te St. Anthonis, 683

quade arresten

- te Boxmeer, 603

quaet comportement

- van ambtman Johan van Brienen, 27

quaetdoenders, 394, 398**quaet gedragh**

- van cameniëre juffer N.N. van Daal, 731 (§32)

quade geest

- in tyt van drie dagen uytgedreven (juffer Van Daal), 731 (§32)

Quade goet

- leengoed onder Didam, 852

quaetaardige menschen, 901**quade minees**, 227**quade opvattingen**, 869**quade tyden**, 733**quaden uytslagh**

- van de arrestatie van delinquenten te Terborg, 802

quaetwilligheyt

- van de Gendringse en Ettense ingezetenen, 1036

qualificatie

- van Johan Roelant als landschrijver te Didam, 614

quam primae doenlyk zynde, 982**quartaal** (kwartaal, quartael)

- betaling op 1 februari, 1 mei, 1 augustus en 1 november, 157
- zie *betaling*, 258

Quartieren

- drie - deser provincie, 495

Quartiers segelen, 912, 959**Quartier van Nijmegen**, 141, 728

- betaling aan Philip Hengst wegens het Pannerdens Kanaal, 828

- resolutie, 191

- taxaet (Hoogen Dyckstoell), 627

- uitbetaling schade (doorgriffte te Pannerden), 175

- vergoedt schade inzake het Pannerdens Kanaal, 820

- verpande goederen in het ambt van Overbetuwe, 930

Quartier van Veluwen

- ontvanger-generaal Johan Brantsen, 831, 858

Quartier van Zutphen

- verpondingszaken, 194

Quay

- betaling van tol aan de -, 596
- Johan Everhard de -, 605, 637
- Ludolph de -, 252, 352, 452, 605
- mevrouw de - (rekening Haepschen Maastholl), 637
- ontvanger de -, 694
- resolutie (koning van Groot Britannien), 449
- scholtus de -, 636, 638
- voorstel van scholtus de - inzake Sambeek, 443

quermolten, 262**quittantie**

- koopcontract van de heerlijkheid Westervoort, 1023

- rente van Milord Albemarle, 258

- toonen, 143

quitteren, 823**quocumque meliori modo**, 382**quo relatio**, 900, 903, 935**quorsum fit relatio**, 935

quovis meliori modo, 409, 656, 992
quytgeven (kwijschelden), 917, 1035
quytslagh (kwijschelding), 653
 – van pacht voor Lambert van Kilsdonck
 (wegens afgebrand huis), 546

R

Raab

– Godtfrid, 122
 – Godtfried Wilhelm van -, 831
 – Henrick, 21
 – Johan, 122, 816, 831, 924
raad (raadsheer, raadgeving, raath, raeth)
 – Brantsen, Willem Reynier, 1045
 – Dam, N.N. van -, 438
 – Eck, Lambertus van -, 155
 – Ep(pe)len (de Raeyhof), Frans Anton, 263, 287, 312, 325, 357, 403, 419, 430, 485, 515, 519, 630, 699, 820, 841, 894, 950, 957, 996, 1041
 – Eplen is peter bij de doop van gravin Johanna Josepha Antonia, 292
 – des Furstendombs Gelre, 586
 – Heuvel (Hoevel), Otto Henrick, 699, 1042
 – Horst, van der, 438
 – van de koning van Groot Brittanniën, 449
 – Huygens, Rutger, 913
 – Loon, Wilhelm van -, 877
 – Lynden, Frans van der, 959
 – Lynden, Jaspas Henrick van - tot Ressen, 514
 – Moetzvelt, Johan van -, 259
 – der stad Nijmegen Adam Jacob Smits, 850
 – ordinar - Johan van Aefferden, 695
 – ordinar - W.R. Brantsen, 697
 – Raab, Johan, 110, 122, 136
 – Raet, Wilhelm de, 80, 136, 138, 140, 611
 – raet en daet nemen, 436
 – Raeyhoff, zie *Eppele* (1041)
 – Reygers, A.J. (Ant.), 354, 364, 439
 – in verscheyde saacken, 650
 – zie ook *raadsadvocaat*
Raad (Raet)
 – Frans de -, 1002
 – Josephus de -, 533
 – Josephus Rutgerus de -, 543, 639
 – Petrus Johannes de -, 639
 – Willem (Wilhelm) de -, 29, 30, 50, 80, 97, 105, 110, 126, 136, 137, 138, 141, 163, 168, 175, 177, 180, 181, 202, 245, 252, 253, 261, 275, 283, 306, 307, 352, 379, 381, 421, 443, 446, 529, 531, 534, 543,

562, 565, 578, 596, 598, 603, 625, 637, 650, 651, 666, 692, 729, 756, 827, 906, 908, 953, 967, 968, 1004, 1025, 1026, 1029

Raad van Brabant

– souveraine - te 's-Gravenhage, 636
raadhuys (raethuys)
 – te Boxmeer, 603, 756
raadsadvocaat (raeth advocaet)
 – Brantsen, Reynier Wilh., 822
 – Dockum, Peter van -, 767, 913
 – Hoevel, Oswald Peter, 948, 949
 – van Huis Bergh (Antoni Joseph Reygers), 178, 365
 – Raet, Wilhelm de, 650
raadsheer (raetsheer)
 – Afferden, N.N. van -, 42
 – Eck, Lambertus van -, 155
 – Huygens, N.N., 884
 – Loon, Wilhelm (Willem) van -, 20, 335, 437, 456, 851, 926
 – Raet, Wilhelm de, 163
 – zie ook *raad*

Raad van Vlaanderen

– proces tegen de baljuw van Dixmuiden, 308

raai

– steken, 607
 – trekken, 461, 479
raaitiend (raeytiend)
 – in Brededenbroeck, 709, 710

Raay

– Willem van -, 628
Raayhof (Raeyhoff, Rayhoff), (de/van)
 – baron van -, 887
 – heer van -, 912
 – hof-en landdirector, 909, 925
 – holtrichter van de Berghse bossen, 1041
 – Huyse - te Pannerden, 1026
 – landdirector, 791, 991
 – uitvoerig verslag van hofdirector F.A. Eppele de - van zijn inspanningen voor Huis Bergh, 731 (§1-34), 732 (§1-9)
 – weg van den - naar Bodden Steede te Pannerden, 1021
 – weg van het huis den - naar de dijk bij de Linie, 1021
 – zie ook *Ep(pe)le(n)*

Radstake

– Joost, 785

Raeffeler

– zie *Rafelder*

Raelant

– onder Boxmeer (hofroerige hooikamp van Cornelia Tiellemans), 315

Raet

– zie *Raad*

Raeyhoff, zie *Eppele* en *Raayhof*

Rafelder

– allodiaal erf en goed onder Etten, 1040
 – hout voor een nieuw schuurtje, 662
 – schuurken op het goet -, 661

Randwijk

(Randwyck)
 – aflossing pandschap, 884
 – ingekocht hout, palen enz. in rekening brengen, 748
 – kribmeester Henrick Everts, 394
 – den Notenboom (pachterse wed. Jan Veelen), 930
 – RandWycksen Middelwarth (pachter Rutt Lippets), 1015
 – RandWycksen Weerth ofte den Uytterweert (onderpand), 930
 – reparatie van de kribben, 224
 – Steven, grave van -, ambtman, richter en dijkgraaf van het Ambt Overbetuwe, 935
 – verpachting van tienden, 312
 – verpachting van tienden en gervezaden, 829
 – verpande goederen, 1015
 – werkzaamheden van kribmeester Henrick Everts te -, 394

rantsoen

– te betalen aan Eppele de Raeyhoff, 957
 – vergoeding bij verpachting, 472

rantsoengelde(re)n

– 8, 957

rapporgeld

– 272

Rasch

– Berent, 103
ratificatie, 923
 – rekening van de Haapse Maastol, 637
 – van een volmacht, 421

ratihabitie, 137, 174, 312, 365, 555, 566, 602, 636, 649, 784, 893, 901, 1018

Ratstaek

– zie *Radstake*

Ravenstein

– scholtus en dijkgraaf Anthonius Josephus van der Geest, 733
 – Stad en Lande -, 733

Rayhoff

– zie *Raayhof*

recepisse

– 178

recepteur general

– van Boxmeer, 921

recht

– in Vlaanderen (grote eed), 73

rechter

– zie *richter*

rechtszitting

– niet getapt, gedroncken, nogh geroockt, 257

recognitie

– inzake den Babbersen dyck, 731 (§26)

recol(j)ement

– 605, 926

recompens

– 183

recompenseren, 954

recreatie

– Patres Capucynen, 452

recredentie

– 447

redemptie

– 566, 928

redimeren

– 566, 926

Reessen

– erfgenamen, 144

Reetraad

(Reetraedt, Retradt)
 – douairière van -, 852

Reetsen

– J.J., 580

Reetsen

– Jacobus, 85

Reeventiend

– zie *Reventiend*

refugie

(refugium)

– voor de Canonicken Regulieren vant Heyligh Cruys in het huis van doctor Odenhoven zaliger te Boxmeer, 1003

– voor het klooster St. Agatha in het land van Cuyck, 1003

regaal verbant

– 920

regaliën

– 1045
 – advies van raadsadvocaat Oswald Peter Hoevel, 948

regente

– Johanna, - van Huis Bergh, 8, 9, 21, 38, 48, 83, 421

– van Huis Bergh, 1006

regering

(regeeringe)

– van Cleve, 624

– van Frans Wilhelm, 869

– verandering van de - van Bergh is voorbehouden aan de burgerij, 684

– door de slegte - vant lant benaedeelt geworden, 731 (§14)

– zie ook *Staten Generaal*, *tweeherig*

regeringsraad

(regeerongs raet)
 – koning -: Pruyssische geheyme - Bachman, 293

regiment dragoner

– obristen Joseph Friederich, furst zu Hohenzollern, 842

register

(registeren, registers)
 – op de charters in het archief van Huis Bergh, 948

– van het Gendringse orgel weggenomen, 589, 602

– van hofgoederen, 849

– van lyffthynsen, 593

– op minuten van Huis Bergh (inv.nr. 1182), zie sub *(te) Boekhorst*

– van pachten, 849

– van thynsen, 849

registratie

(registrature)
 – achteraf ingeschreven akte, 221
 – van financiële verplichtingen, 935

reglement

- voor de jagers, 600

reguarde, 1021**regularis**

- klooster St. Agatha in het land van Cuyck, 1003

Regulieren, zie *Kanonieke* -**Reimer** (Reymers)

- Ryck, 992

reis

- van graaf Frans Wilhelm naar Aken, 565

reiskosten

- burggraaf van Huis Bergh, 207
- Petrus van Dockum, 485
- raadsadvocaat Wilhelm de Raet, 650
- raadsadvocaat Antoni Joseph Reygers, 178
- rentmeester Petrus van Dockum ontvangt geen -, 996
- rentmeester Gerrit de Haas, 865

reitereren (herhalen), 348**reizigers**

- in Beeck en Diedam, 133

rekenen (cyfferen)

- onderwijs te Boxmeer, 883

rekening (reeckeninge)

- accord met de heren van de - te Arnhem, 570
- betreffende de diensten en diensthaber in Gendringen en Etten, 566
- Bylant (anno 1702-1712), 915
- heren van de - te Arnhem, 566
- Millingen (anno 1702-1712), 915
- Pannerden (anno 1702-1712), 915

Rekenkamer (Reeckenkamer)

- te Arnhem, 570
- pachter Nyenhuys, 495, 558
- pachter Tichelavent, 495, 558
- secretaris Gerard Pronck, 930, 932
- uitkoop van rechten, 570

rekenmeester

- Lynden, Frans van der, 959

relaas (relasen)

- jura te Boxmeer, 603

relevable, 990**releveren**, 990**relieff**, 571

- brieven van -, 990
- op een request, 990
- van een testament, 989

religieuzen

- te Boxmeer, 432

reliqua

- jaerlyx doen bewys en -, 87

rembourseren

- van gemaakte onkosten, 295

remissie

- van een deel der breuken, 1020
- van tijns voor Hendrina Kaacks, 528

Remmen

- Aerent van -, 50
- Hendrina van -, 556
- Jacob van -, 276
- Jan van -, 50, 768

remonstrant, 569**remonstratie**

- van Frans Anton Epele de Raeyhoff aan graaf Frans Wilhelm, 731

rencontre

- melden aan den Hove Provintiael, 116

rendant

- Göckinck, Alexander Gunther, 182
- Spekeslager, Antoni, 222
- van Wisch, 222

rendye

- der Hoogheid Wisch en Gendringen en Etten, 709
- pachtinspectie onder Wisch, Gendringen en Etten, 731 (§13)
- zie ook *rentambt*

Renssen

- Christoph., 910

rentambt (rendampt, rendye)

- Bylant (surviance), 188
- Bylant (rentmeester Ferdinand Philip van der Veecken), 864
- Gendringen en Etten, 134, 162, 222, 551, 863, 1040
- beide - van Gendringen en Etten, en Wisch, 134
- Millingen (surviance), 188
- Pannerden (surviance), 188
- Schuylenborgh, 570
- Wisch, 134, 162, 221, 551, 863
- Wisch, Gendringen en Etten (wed. Antoni Spekeslager), 552

rente (uytganck)

- aflossing van kapitalen tegen een lagere -, 731
- van milord Albemarle, 258
- Padevoortse goederen, 671
- tijdig betalen, 173
- zie ook *obligatie* (924)

rentelasten

- van het grafelijk huis, 731 (§33)

renteverschrijving (rentverschryvinge),

- 926, 928

rentevoet

- door gunstige leningen verlaagd, 732 (§9)

renthefferen (rentheffers), 140, 145**rentmeester**

- algemeen, 111
- Arentzen, Roeloff, 863
- Beyer, Henrick de -, 618, 731 (§24)
- van Boxmeer, 503
- in den Bylant, 37, 71, 72, 120, 472
- van Dixmuiden, 285
- (ad interim) van Dixmuiden, 317
- Dockum, Petrus van -, 996
- van Gendringen en Etten, 18, 153, 275, 587
- Gysberts, Thomas, 11, 51, 164, 223, 418, 461
- Haas (Haes), Gerrit de, 865
- Haeren, Theodorus Rutgerus van -, 915
- Hoogheid Wisch, 628, 646
- Jonghe, Jacob(us) (Jacques) de -, 10, 101, 239, 267, 285, 308, 317, 318, 384, 571, 784, 889, 982, 1004
- Kniest, Herman, 622
- moet borgtocht stellen, 752
- moet de rekeningen indienen, 752
- van Oghten, 51, 618
- rekeningen presenteren op Allerheiligen, 455
- Sant, Matthys Janssen vant -, 796
- Spekeslager, Antoni, 23, 33, 46, 90, 106, 122, 128, 134, 162, 196, 221, 227, 263, 264, 269, 278, 319, 348, 425, 551
- stede van Gerrit Hackfort te Warm, 241
- Vee(c)ken, Ferdinand Philip van der, 7-9, 15, 21, 71, 72, 89, 119, 122, 123, 140, 146, 150, 151, 160, 188, 191, 213, 223, 224, 237, 296, 300, 348, 365, 395, 407, 418, 460, 479, 493, 532, 577, 590, 607, 608, 672, 701, 737, 752, 772, 791, 814, 815, 854, 858, 872, 879, 907, 945, 956-958, 962, 963, 971, 988, 992, 997, 1013, 1021, 1040
- Verheyden, Albert Francois, 908
- Verheyen, Johan Henrick (H.), 122, 123, 159, 176, 254, 255, 284, 297-299, 342, 348, 356, 357, 381, 386, 392, 393, 427, 501, 535, 546, 621, 636, 638, 688, 691, 696, 701, 752, 756, 763, 830, 848, 849, 862, 914, 918, 960, 966, 993, 1024
- Wentholt, H., 671
- Wilbrenninck, Evert, 933
- van Wisch, 23, 46, 785
- van Wisch betaalt de gage van Berent Elskamp, 200
- van Wisch betaalt de gage van Oswald Peter Hoevel, 948

rentmeesterij

- van Boxmeer, 629
- van Gendringen en Etten, 353

- te Ogten (lagere gage voor Henrick de Beyer), 731 (§24)
- pandgoederen in de Overbetuwe, 995
- zie ook *rentambt*

renuntiatie, 887

- van landschrijver Petrus van Dockum, 481
- van Petrus van Dockum als ordinaris advocaat, 1008
- van Frans Anton Eplen als jagermeester der graafschap Bergh, 325
- van de tresoriers plaetse van Dixmude, 810

renvers

- Backer, land–en dijkschrijver Jacobus -, 483
- Dedem, W.J. van -, 520
- Dockum, landschrijver Petrus van -, 487
- Kniest, Wynand, 662
- overdracht van originele pagtcedulen, 885
- wed. Spekeslager, 552
- Tuchter, Henrick Jan, 1011
- Veecken, rentmeester Ferdinand Philip van der -, 772

renversaal, 1003

- van Antoni van der Horst, 388

reparatie

- Babberschen dijk, 57
- boerenhuizen voor rekening van de pachters, 731 (§5)
- Capelle goet, huis op het - te Millingen, 296
- Derckse, huis van Jan -, 7
- diverse - met stenen van de afgebroken toren van Ulft, 731 (§31)
- ehere (eer), 308
- van den gemeenen Ogtensen dyck in Nederbetuwe, 900
- Gendringen, molen te -, 35
- Gendringen, Voorster Straete onder -, 986, 1033, 1036
- Gendringen, wegen onder - en Etten, 193, 1036
- infractiën, 76
- kasteel te Boxmeer, 732 (§1)
- kosten hoger dan normaal, 392
- Millingen, oude dam of kade te -, 343
- van molens, 262
- van molens (hout, steen en kalk op voorraad), 731 (§16)
- opsomming van diverse projecten onder de directie van Epele de Raeyhoff, 731 (§33)
- Huys de Padevoort, 732 (§3)
- Pannerden, wegen in -, 590
- Randwyck, kribben te -, 224
- schuyre op den wal bij kasteel Bergh, 969
- Spekeslager, inspector Antoni -, 106
- veele abuijsen en cuijperyen, 731 (§15)

- en vergulding van de vaan van de hofthoorn, 811
- Vonderhorst (spolie), 136
- Voorster Straete, 986, 1033, 1036
- wegen te Gendringen, 1031
- Westervoort, wegen te -, 36
- Wisch, goederen in de Hoogheid -, 106
- reparations werck**
- der Voorster Straete, 1036
- repasseren**, 567
- Repelius**
- Theodorus, 522
- request**
- van hofdirector Frans Antoni Epele de Raeyhoff aan graaf Frans Wilhelm naar aanleiding van klachten, 731 (§1-35), 732 (§1-9)
- katholieke gemeente van Gendringen, 783
- rescriberen**, 384
- residentie**
- Bergh, 32
- resignatie**, 1014
- priester Franciscus van Afferden, 208
- respect**
- voor de bisschop van Antwerpen, 692
- respitieren**, 230, 667
- geërfdendag te Gendringen en Etten, 619
- geërfdendag te Pannerden, 1030
- gerichtsdagen te Terborg, 16
- Ressen**
- Caspar Anthonis van Lynden tot -, 627
- Jaspas Henrick van Lynden tot -, 514
- restoir** (restant), 357, 879
- in val van debet aenstonts overtellen, 348
- resumptie**
- van rekeningen, 638
- retradiren**, 875
- Retradt**, zie *Reetraad*
- Reulincks**
- modo Hesselinks, 717
- Reventiend** (Reeventiend)
- te Azewijn, 587
- halve - (hypotheek), 141
- revenueu**
- alle revenueu onder het rentamt Boxmeer in een nieuw legerboek, 356
- revident**, 855
- reviere**, zie *rivier*
- revocatie**
- ten allen tijden voorbehouwden, 3 (enz.)
- commissie als jagermeester (Herman Wilh. van Schlaun), 523
- survivance van de organistenplaats te Gendringen, 706

Reygers

- ambtman, 495, 507, 516
- Ant., 354
- Ant(h)on(i) Joseph, 134, 162, 178, 181, 203, 216, 227, 245, 268, 288, 364, 365, 445, 495, 558, 566, 570, 576, 586, 599, 613, 614, 615, 619, 620
- Johan, 134, 221, 222
- Joseph Anton, 134
- raadsheer, 439
- Reynder**
- Jan, 903
- Reyners**
- Johan Philip, 861
- Reynier Michiels Camp**
- leen onder Sambeek, 211
- reysen** (keren), 169
- Rhede**, zie *Rheden*
- Rheden** (Reede, Rheede, Rhede)
- baron G.A. van -, 494, 507
- Godert Adriaan van -, heer van Hervelt, 707
- Maria de Nassau douairière van -, 707
- Rheede**, zie *Rheden*
- Rho**
- mevrouw van -, 479
- Rhoe**
- heer van -, 72
- Rhoode**
- N.N. de - van Heeckeren, 61
- Rhoor**
- S. de -, 512
- Rhyn**, zie *Rijn, Rijnlands*
- Richers**
- Cornelia Margaretha, 816
- richter** (regter, righter, rigter)
- Arentze, Oswaldt, 955
- van Bergh, 100, 266
- Bey, Arnout de, 161
- Bosboom, Hermannus, 1, 52, 554, 744, 793, 802, 804, 844, 860, 895
- Brienen, Johan van -, 190, 387, 758, 760, 823, 952, 972, 974
- van Byland (survivance), 387, 388, 389
- over civiele zaken, 1045 (§6)
- Dam, Everhard Johan (Evert Jan) van -, 36, 96, 131, 1045 (§6)
- Dam, Johan Everhard van -, 194
- Damen, Johan Herman, 266, 351, 524, 863
- Elsnerus, Arnold Wilhelm, 915
- van Homoet, 155
- Horst, Antoni van der, 387
- Huet, Johan van -, 682, 759, 853, 1043
- Meyer, N.N., 808
- van Millingen (survivance), 387, 388, 389
- van Nederbetuwe -, 280

- Reygers, Ant(h)on(i) Joseph (A.I.), 558, 570, 576, 599, 613, 620
- Snoeck, Otto, 465
- Steven, grave van Randwyck, 935
- survivance (Homoet), 388, 389
- survivance (Pannerden), 387, 388, 389
- Welderen, Bernard van -, 280
- Westhaven, Henrick van -, 100
- Witten, Henrick, 141, 587
- richterbode**
- aangeven van delicten, 283
- te Boxmeer, 442, 990
- Ebben, Arnoldus, 527
- Geurts, Anthonis, 527
- Geurtz, Jan, 578
- Jansen, Peter, 242
- Martens, Jan, 242
- Rickers**, zie *Rikkers*
- rickderorde**
- Sancti Georgii, 842
- Rikkers** (Rickers)
- Christina, 831
- Ripperbant**
- D., 29
- Herman Gysbert van -, 286
- Risbergh**
- vorster en opzichter Oswald Vinck, 391
- Ritbergh**
- Oswald(t), graaf tot den Bergh en -, 81, 83, 105, 137, 191, 195, 239, 810
- Leopoldina, gravin tot -, 83, 141, 191, 275, 516
- ritmeester**
- Lamzweerde, N.N., 122
- Seegers, Petrus, 126
- rivier** (reviere)
- de Maase in de Heerlijkheid Boxmeer, 326, 327
- uiterwaarden bij Millingen, 549
- Robben**
- Henrica, 289
- Rodenbergh** (Rodenburgh)
- crediteur, 143
- W., 498
- Roeland** (Roelandt, Roelant)
- Jan (Johan), 185, 249, 339, 382, 433, 614, 632
- Lucas, 690, 898, 942
- Roelevink** (Ruelevinck)
- weduwe, 788
- Roerink** (Roerinck, Roeringh, Ruerinck)
- Geraert, 3, 16, 25
- Henrick, 16, 984
- Roermond** (Ruremonde)
- bisschop, 533, 543, 639

roeytaall

- pastorie van Pannerden, 512
- rogge** (rogh)
- verkoop van oude - (door den wevel verteerd), 914
- roggepacht**
- Boxmeer, 123
- Land van Cuyck, 123
- rok** (rock)
- van Henrick Gysberts te Lengel, 976
- rollen**
- der verpachtingen te Wisch, Gendringen en Etten, 731 (§13)
- Ronde**
- Gysbertus, 782
- Ronde Weyde**
- pachter gemeensman Leers, 628
- rookhoen** (roockhoen, roockhoenderen)
- bouw van een huisje te Didam, 414
- huisje van Berent Hendrix, 761
- huisje van Jan Janssen te Pannerden, 881
- Jan van Remmen, 50
- Melaatsen Hoff te Etten, 362
- huis van Henrick Tichelavent (op het Broeckken), 572
- rentmeesters moeten van alle - een nieuw legerboek maken, 418
- rookverbod**
- in de Berghse bossen, 214
- in gericht te Gendringen, 257
- Roos**
- Geurt Jan de -, 1045 (§11)
- Ros** (Ross)
- Urbanus, 275
- Rosengarde**, zie *Rozegaar*
- Rosmeulen plaetse**
- bouwvergunning voor Berent Hendrix, 817
- rosmolen** (rosmeulen)
- te Bergh (hypotheek), 205
- te Didam (hypotheek), 831
- van Willem Bruyns te Gendringen, 654
- Rosmulders**
- Jenneken, 724
- Rossum**
- Evert van -, 103
- rotmeesters**
- te Boxmeer, 442
- te Gendringen, 813, 819
- te Gendringen en Etten, 1033
- rouwaerden**
- en andere werken onder Oghten onderhouden, 618
- Babberschen dyck, 57
- Rouwenoot** (Rouwen Oort)
- baron van -, heer tot den Ulenpas, 440
- rouw houdt** (ruw hout), 661

- voor een schuurken van Wynand Kniest, 662
- Rozenaar** (Roosengarde, Rosengarde)
  - wed., 400
  - Wilhelm, 219
- Rozendaal** (Roosendaall, Roosendael)
  - baron de Torck, seigneur de -, 439, 445
- ruardise**, zie *ruwardise*
- ruardt**, zie *ruwaard*
- Ruerinck**, zie *Roerink*
- rug**
  - twee ruggen leer, 468
- ruimen**
  - van de Strangh van Deurvorst tot aan de Ulfftsche Brugge, 331
- ruïne** (ruin)
  - brandgiften werden eertijds tot - der bossen verkocht, 731 (§28)
  - van de kerkgoederen te Gendringen, 767
- ruïneren**
  - van een pachter met schulden (Ryck Reymers), 992
- Ruis** (Ruys)
  - Joannes, 25
- Ruiterman** (Ruyterman)
  - Johan (Jan), 539, 872, 997
- Ruiterweg** (Ruyter Wegh)
  - jacht op groot wild onder Bergh, 600
- runsel**
  - onderhoud van molens, 262
- Rutgers**
  - Rut(t), Rutger, 100, 161, 266, 351, 465, 682, 791, 973
- ruw**
  - rouw houdt (ruw hout), 661
- ruwaard** (ruard, ruardt)
  - te Dixmuiden, 73, 76, 384
  - Willemse te Dixmuiden, 447
  - zaak contra de - van Dixmuiden, 541
- ruwardise** (ruardise)
  - Dixmuiden, 334, 384
  - Dixmuiden (pachter N.N. Willemse), 447
- Ruy...**, zie *Rui...*
- Ruyterman**, zie *Ruiterman*
- Ryckevoort**, Ryckefort, zie *Ryckevoort*
- Ryken** (Rycken)
  - Eyken (wed. Willem Aelberts), 930
- Rycken Hoff**
  - hypotheek, 191
  - onder Pannerden, 191
- Rykerswoerd** (RyckersWoert)
  - bouwinge te Elst aan de Griffit in -, 930
- Rykevoort** (Ryckevoort, Ryckevort, Ryckefort)
  - Antoon (Anthon) vant -, 787, 801
  - pachter Jan Nelisse, 123

- rijksgravin**
  - gehuwd met Frans Wilhelm, 79
- Rymsdaal** (Rymsdael)
  - vorster Ryckwyn Looman, 94
  - vorster en opzichter Oswald Vinck, 391
- Rijn** (Rhyn)
  - kribben en pack wercken, 394
  - meting van vervoerde waren, 940
  - onderopzichter van de rijswarden Henrick de Beyer, 537
  - bij Pannerden, 174, 175, 512
  - den ouden en nieuwen Rijn loopen op den Grindt onder Pannerden in malkanderen, 732 (§5)
  - werk-en kribmeester Johannes Dormans, 721
- Rijnlandse maat** (Rhyense maeten)
  - te gebruiken door meter Henrick Goris, 940
- Rysbergh**
  - vorster Ryckwyn Looman, 94
  - jacht op groot wild, 600
- Rysen**
  - huis en hof van N.N. Looyen te -, 846
  - leen in de - gelegen, 827
- Rysken**
  - gepacht door Henrick Tichelavent, 572
  - pachtruil, 978
- rijsward** (ryswarden, ryswardt)
  - te Millingen, 398, 463
  - onderopzichter Henrick de Beyer, 537
  - te Pannerden (opsieder Jan Grob), 762
  - op de Rijn te Pannerden, 538
  - te Pannerden en Millingen worden tot weiland gemaakt ter verhoging van de waarde, 732 (§5)
  - een hoge - onder Pannerden is in vijf percelen als weiland verpacht, 732 (§6)
  - versien van getrouwe opsienders en waarsmannen, 731 (§11)
  - weiland in den Spaldropsen -, 575
- Rijswijk** (Ryswyck)
  - N.N. van -, 952
  - Ryck van -, 545
  - Ryswycks Hoff (pachter Pavert Artz), 584
- rijtuigen**
  - nieuwe - laten vervaardigen voor de graaf (worst?, chaise, coetze etc.), 731 (§33)

S

- saalhout**, zie *zaalhout*
- sadelaer**, zie *zadelmaker*
- Saleminck**
  - Derck, 136

- Salomons**
  - Isaac (jood), 378
- salutair**, 986
- Sambeek** (Sambeeck, Sambeecksen Hoeck, Zambeeck)
  - drost, 29
  - drost Wilhelm de Raet, 636, 692
  - enkele stukken land van Jacob Remmen, 276
  - goederen van de vicarie van St. Matthys in de Sambeecksen Hoeck, 625
  - Frans Wilhelm, heer tot (herr zu) -, 45, 75, 842
  - hofhorige goederen van Will. Gos. van Elderen, 346
  - Hoff tot Osch, 626
  - injurieren van de pastor, 692
  - inspector Henrick Harritz, 798
  - jaarlijkse erfpacht over 25 à 26 molder vrugten, 695
  - jacht in de Nieuwe Warende (Nieuwen Haetendonck), 1037
  - joden hebben te vertrekken, 604
  - koster Henrick van Limborgh, 775
  - koster Ludolph Wilhelm Walraven, 775
  - land van Jacob Remmen, 276
  - leen Reyn. Michiels Camp, 211
  - leengoederen van Will. Gos. van Elderen, 346
  - leenroerig land van Gossen van Leunen, 340
  - Mullem in het ressort van -, 626
  - onderdanen gaan ter molen in St. Anthonis, 262
  - opbrengst petitie verdelen tussen de prins van Oranje en de graaf, 1025
  - opzichter (opsigtiger) Henrick Harritz, 798
  - predikant Nicolaus Buys, 522
  - predikant Theodorus Repelius, 522
  - procureur en fiscaal N.N. Bloem, 526
  - richterbode Peter Jansen (Sambeecksen Hoeck), 242
  - richterbode Jan Martens (Sambeecksen Hoeck), 242
  - Sambeecksen Hoeck, 242
  - Sambeecksen Hoeck (opbrengst petitie verdelen), 1025
  - Sambeekse Waerande (nieuw raadhuis te Boxmeer), 603
  - schepenen en geërfden zijn tegen te schouw uit het jaar 1682, 443
  - scholtus, 29
  - schoolmeester Henrick van Limborgh, 775
  - schoolmeester Ludolph Wilhelm Walraven, 775
  - stadhouder, 29
- tweeherigheid (de prins van Orange en de graaf van Bergh), 1025
- verkoop van een weykampken den Waalgraeff, 708
- samentlycke gilden**
  - te Boxmeer, 310
- samp**
  - en (yder) int besonder, 450, 512, 928
- Sancti Georgii**
  - ridderorde, 842
- Sancto Prospere**
  - zie *pater Pontianus*, 765
- Sancto Johanne**
  - zie *pater Francus*, 765
- Santhoff**
  - koolhof te Ulft, 240
- Sawer Brünnen**
  - lening voor een gebaw, 842
- Sax weydeken**
  - pachter Herman Jansen, 328
- schaalstukken** (schaelstucken)
  - van molens), 254, 255
- schaap**
  - zie *schapen*
- Schaap** (Schaep)
  - jonker, 191
- schaapherder**
  - met pistool, 41
- schaapschot** (schaapschott, schaepschott)
  - op de Peppele Weyde te Millingen, 760
  - hout uit Stockumer Bosch bij het - gebracht, 731 (§30)
- schaapsdrijf**
  - Azewijn, 24
  - het Pasken (Speelberg), 469
  - recht van - in Zedamer Bosch, 699
- Schaapsveld** (Schaepsvelt)
  - achterstandige ambtslasten, 737
- schaapswaar** (Schaeps Waeren, schaepswehr)
  - Gelders leen, 105
  - te Westervoort, 836, 1045 (§1/11)
- schaar**
  - dertien - beesten op den Poll te Millingen, 472
- schaarweide** (schaeren weydens)
  - Millingse gemeente, 220
- schade**
  - aan rogge en haver op de zolder te Boxmeer, 501
  - door de Doorsnydinge tot Pannerden, 728
  - bij het graven van het Pannersche Canaall, 828
  - door hagelslag wordt niet vergoed, 878
  - geleden door Jan Huyberts wegens brand, 547

- huis van Lambert van Kilsdonck te Beugen afgebrand, 546, 547
  - door brand (wed. Dirck Artz tot Beugen), 559
  - aan paarden en beesten (goet Vinckwyck), 868
  - veroorzaakt door de Lynie tot Pannerden, 727
  - schae...**, zie *schaa...*
  - schalten en walten** (doen en laten), 926
  - schansen**
    - vijf vimmen uit Clevische Holt, 94
  - schapen** (schaepen)
    - die met - in de bossen komen aangeven en bekend maken, 991
    - schade door - in de bossen, 60
    - zie ook *schaap-*
  - scharen** (schaeren) (molenwieken?), 254, 255
  - schatbieren** (schattbieren)
    - placaat van 16-3-1714, 504
  - Schaub**
    - Jan, 789
  - scheepstimmerman**
    - Baggon, Wilhelm, 102
  - Scheers**
    - Arnold, 84, 201, 206, 212
    - Derck (Theodorus), 206, 207, 271, 277, 311, 431, 454, 635, 705, 707, 746, 788, 816, 831, 999, 1041
    - Enneken, 564
    - Frans, 327, 964
    - hofland naast de hof van Derck -, 635
    - Leopoldina, 820
    - Theodorus (= Derck), 1041
  - schelling**
    - munteenheid, 101
  - scheltorff**
    - een halve last, 526
  - schenden**
    - van bomen op de Graven Dyck voor Gendringen, 1032
  - schepel**
    - Graeffsche maete, 123
    - korenmaat, 556
  - schepeltiend**, 122, 556, 557
    - vier malder rogge voor Jan Sweep, 322
  - schepen** (schip)
    - op de Maase visiteren, 734
  - schepen** (schepenen)
    - Abelen, Abel, 759, 1043
    - van St. Anthonis, 253, 297
    - Arentze(n), Oswald, 266, 351, 524
    - Arentze, Rudolph, 1043
    - Backer, Jacobus, 485, 492
    - Beyer, Cornelis de, 89
  - Bo(e)landt, Johan, 465, 682, 759, 853
  - Boetze(n), Evert, 682, 853, 955
  - Bosboom, Bartholomeus, 741
  - van Boxmeer, 250, 282
  - Brants, Willem, 405
  - Bruyn, Ryck de, 974
  - Cuyper, Ryck, 823
  - Damen, Johan Herman, 100, 955
  - van Dixmuiden, 260
  - Dormans, Joannes, 974
  - Fedderink, Reynier, 1043
  - Grob, Johan, 973
  - Hartzfelt, Arnold Fredrick, 741
  - Hillebrant, Salomon, 984
  - Hoet, Steven, 300
  - Lint, Wynolt (Winolt) van -, 100, 161, 266, 351, 465, 524
  - van Pannerden, 89
  - Pavert, Willem van de, 405
  - Peelen, Peter Anton, 436
  - Roeringh (Ruerinck), Geraert, 3, 16
  - Roeringh (Roerinck), Henrick, 16, 984
  - Rutgers, Rut(t), Rutger, 100, 161, 266, 351, 465, 682, 973
  - Smits, Adam Jacob, 850
  - Snoeck, Jacobus, 759, 853
  - Spaen, A(e)rent, 300, 823
  - van Terborg, 843
  - Veecken, Ferdinand Philip van der, 89
  - We(e)ninck, Henrick, 161, 524
  - Wynants, Abraham, 955
- schependom** (schependomb)
  - Terborg, 171, 230, 519, 860
- schepeneed** (schepens eedt), 300
- schepenstoel**
  - vacature te Terborg, 16, 984
- schepers**
  - moeten hun honden bungelen, 325
- schepvat** (schepvatt)
  - door molenaar Jan van den Heuvel gecorrumpeerd, 179, 180, 341
- scherpen**
  - van molenstenen (kosten), 262
- scherprechter** (scherprigter)
  - instructies inzake de executie van de jood Abraham Elias, 937
  - te Pannerden, 907
- Schetters**
  - Gerrit, 764
- scheuter**
  - Dryver, Johan, 24
- Schickhardt** (Schikhart)
  - Johan Philip, 171
  - Philip, 216
  - ontvanger van de verponding, 230

- schieten**
  - schade door - in de bossen, 60
- schietverbod**
  - op bepaalde plaatsen, 504
- Schievelbergh**
  - Geertruyt, 293
- schilling**
  - boete voor plukken van bosbessen, 585
- schip**
  - ontladen op St. Silvestris, 413
- Schipman** (Schipmans)
  - Elskan, 943
  - Jan, 943
- schippers**
  - tol te Haeps, 733
- Schlaun**
  - F.A. van -, 273
  - Herman Wilhelm van -, 325, 523
  - Johan Henrick van -, leenman van Bergh, 490, 519
- Schmitz**, zie *Smits*
- scholt**, zie *scholtus*
- scholtambt** (scholtamt)
  - Heteren (erve ende goet Vredensteyn), 707
  - Pannerden (rentmeester Henrick de Beyer), 731 (§24)
- Scholten**
  - Jan, 714
- scholtus** (scholt, schoudt, schout)
  - Aelst (Alst), Stephan(us) van, 95, 1038, 1039
  - van Beeck, 475
  - Beyer, Henrick de, 601, 618, 832, 876
  - Brandenburgh, Johan van -, 489
  - Brandenborgh, Rudolph, 489
  - Cramp, Wanner, 53
  - van Dixmuiden, 75, 260, 274
  - Elskamp, Berent, 200
  - Geest, Anthonis Josephus van der -, 733
  - Graafschap Bergh (opgave breuken), 470
  - van Grave (Ludolph de Quay), 252
  - de Greve, 165
  - Grob, Jan, 805, 806, 814, 832, 876
  - Gysberts, Thomas, 11, 164, 601
  - Hengst, Petrus, 75, 76
  - Hettersche(it) (Hetterscheyt), Jan (Joannes), 631, 1038, 1039
  - Hoet, Derck, 6, 220, 806
  - van Homoet (Joannes van de Wardt), 336
  - Jonghe, Jacobus de, 448
  - van Millingen, 395, 428
  - van Netterden, 475
  - Quay, Ludolph de, 252, 449, 452, 636, 638
  - Raet, Wilhelm de -, 29, 253, 579
  - Sant, Matthys Jantzen vant -, 796
  - Spaen, Derck, 203
- Spaen, H., 495
- Spaen (Spaan), Johan (Jan), 777, 799
- Spaen, Reynier, 86
- Spaen (Gendringen en Etten), 1031
- Stegen, Aerent ter-, 200
- T(h)orsinck, N.N., 1026
- van Ulfft (Wanner Cramp), 53
- Wardt, Joannes van de, 336
- Willemse, Cornelis, 75
- van Zeddam, 475
- Schonck**
  - Philip Caspar, 640
- school**
  - te Bergh, 212
  - hofland van Abraham de Both achter de - te Bergh, 635
  - opleiding van Egbertus van Aldenburgh, 929
  - opleiding van Jacob Gerard Starinck, 929
- schoolgeld**, 99
  - Troost, Jan Jacob, 99
- schoolmeester**
  - Beckum, Bernard van -, 883
  - Beckum, Petrus van -, 883
  - te Boxmeer, 379, 401
  - Kleyvelt, Derck, 743
  - Limborgh, Henrick van -, 775
  - Lint, Wyn. van -, 99
  - Meurs, Christian, 332
  - Meurs, Petrus, 332
  - te Netterden, 231, 540
  - Peterse, Arnoldus, 540
  - te Sambeek (survivance), 775
  - Troost, Jan Jacob, 99
  - Walraven, Ludolph Wilhelm, 775
- Schoolmeesters Huys**
  - te Boxmeer (verkopen of bezwaren), 603
- schoolvakantie**
  - te Boxmeer, 883
- schoorsteenveger**
  - Sweep, Jan, 322
- schop** (schuur)
  - bij het huis van Berent Speet, 9
- Schopperden**
  - tiend onder Azewijn, 587
- Schott**
  - Arnold Johan, 733, 734, 946
- schout**, zie *scholt(us)*
- schoutet** (schout), 274, 317
- schoutschap**
  - van Dixmuiden, 76
  - Hengst, Petrus, 317
  - Willemze, Cornelis, 317
- schouw**
  - van dijken, dammen en sluizen, 387
  - betreffende de wegen tot Homoet, 429

- te Pannerden, 814, 951
- te Sambeeck (namens de koning van Engeland), 443
- zie ook *dijkschouw*, *heerschouw*, *loofschouw*
- schouwbeeck**, zie *schouwgraaf*
- schouwdagen**
  - in de Nederbetuwe, 865
  - te Pannerden, 825
- schouwgraaf** (schouwbeeck, schouwgraeff)
  - dam in de - bij de Ligtenbergh, 553, 554
- Schriek**
  - Willem van -, 780
- schrijfgeld**, 472
  - pacht schulden te Pannerden en Millingen, 988
- schrijven**
  - onderwijs te Boxmeer, 883
- Schuilenburg** (Schulenburg, Schuylenborgh, Schuylenburgh)
  - A. van -, 850
  - mevrouw van -, 700, 704, 733
  - rentambt, 570
  - Schuylenborgse rente, 278, 700
- Schut** (Schutt)
  - Henrick, 1033
- schutschot** (schut schott)
  - op de gemeene weyde de Yssel te Gendringen, 904
- schutten**
  - van beesten op de gemeente de Yssele te Gendringen, 819, 904
  - van beesten, paarden, schapen en andere bestialien (taak van bosbewaarder), 412
- schutters**
  - moeten delicten aangeven, 283
- schuur** (schuerken, schuire, schuyr, schuyre, schuyrken)
  - op den Benthemsen Hoff, 742
  - op de wal van kasteel Bergh (reparatie), 969
  - bij de molen van Willem Bruyns te Gendringen, 654
  - bij het Cöppen Huys te Bergh, 92
  - op het goed Den Haetendonck, 960
  - bij een huis onder Pannerden, 864
  - van drie gebond op het goed Raeffeler, 661
  - van vier gebondt op Ryswycks Hoff (pachter Pavert Artz), 584
  - of schaepschot op de Peppelen Weyde te Millingen, 760
  - zie ook *schap*
- Schuylenborgh**, zie *Schuilenburg*
- Schwabischen Crayses**
  - generaal-majoor Joseph Friederich furst zu Hohenzollern, 842

- schyn** (schriftelijke verklaring), 567
- scriba**
  - classis Neomagensis, 512
- secretariaat**
  - Westervoort (survivaance), 154
- secretario** (3e naamval van secretarius)
  - zie secretaris, 333
- secretaris**
  - Bosboom, Hermannus, 843, 844
  - Both, Abraham de, 126, 140, 167, 173, 186, 191, 223, 258, 289, 312, 313, 333, 404, 478, 521, 586, 587, 606, 628, 646, 717, 774, 820, 829, 869, 941, 983, 1022, 1023, 1046
  - Brantsen, H.W., 927, 928, 1018, 1022, 1045 (§13)
  - Dockum, Petrus van -, 617, 995, 996
  - Gaymans, Antoni, 205, 927
  - Pronck, Ger(h)ard, 570, 930, 932
  - van Terborg, 843
  - Verbeeck, Jan (Johan), 154, 816
  - vergeefse reis naar Doetinchem, 440
- secreteren** (geheim houden), 178, 999
- secretesse** (geheimhouding), 197, 630, 894, 1032
- Seegers**, zie *Segers*
- Seesinck**, zie *Sesink*
- Segers** (Seegers)
  - Petrus, 126
- seigneurie**
  - de Boxmeer, 921
- Selink**
  - Seelincks Steede onder Varsseveld, 705
- Selm**, zie *Zelm*
- sententie**
  - van het Hof inzake de dam in de tocht–of schouwgraaf, 553, 554
  - in cas d'appel, 800
  - contra Josephus Dubyn, 808
  - contra de jood Abraham Elias, 936
  - contra Joost Hermse, 808
  - contra richter Meyer, 808
  - contra Anna Lovisa Meyerinne, 809
  - contra Joannes Vooght (ophanging), 809
  - inzake enige delinquenten tot Borgh, 744
  - inzake drinken op zon–en heiligendagen te Boxmeer en St. Anthonis, 855
  - jura te Boxmeer, 603
  - tegen D. Viervoet en N. Klinckenbos, 505
  - torture en straffe des doots (twee joden), 579
  - inzake de verbanning van een jood uit de Provintie van Gelderlandt, 616
- separaet gemack**
  - gericht te Gendringen, 257

- sequele**
  - van infamie, 855
- sequestratie**, 655
- Seraphinus**
  - frater, 402
- Serris goet**
  - pandbrief, 403
- Sesink** (Seesinck)
  - onder Varsseveld, 705
- sestehalven**, zie *zesdehalf*
- seven**, zie *zeven*
- Sevenaer**, zie *Zevenaar*
- Severen**
  - Nicolaes van -, 267
- servituut** (servituut)
  - van het kalff weydens, 652
- Sidonius**
  - graaf tot Hohenzollern Sigmaringen, 920, 938
- Siebelink** (Sybelinck)
  - Willem, 4
- sieraad** (cieraet)
  - Steestraete te Boxmeer, 427
- sieraad** (cieraet)
  - dubbelde allee met fraeye hameye is - voor Uift, 731 (§31)
- Sigmaringen**
  - Frans Wilhelm graff zu -, 842
  - Johanna Catharina Victoria, vorstin tot Hohenzollern--, 221
  - Joseph Friederich graff zu -, 842
  - titulatuur van Frans Wilhelm, 75
  - zie ook *Hohenzollern*
- signaat**
  - ten signate, 316
  - zie ook *assignatie*
- silentium**, 793
- Silvestris** (dag), 413
- Silvolde** (Silvolden)
  - elzenhout op het goed Hommelinck, 595
  - holtrost Aerent terStegen, 200
  - holtvorster Berent Elskamp, 200
  - kerkmeester Adriaen W. toe Boeckhorst, 25
  - onderscholt(us) Berent Elskamp, 200, 277
  - scholtus Berent Elskamp, 200
  - scholtus Aerent terStegen, 200
  - vorster Berent Elskamp, 200
- Silvolder Hemel**
  - rechten op het onland, 555
- Simonis**
  - Ysbrandus, 289
- Simons maetjen**
  - weide voor de burggraaf van Huis Bergh, 206
- Simons**
  - Henrick, 545
- simul et semel**, 595
- sincere affectie**, 40
- Sinderen**
  - douairière de Knobbelsdorff vrouwe tot -, 736
  - havezate, 736
- singelwal** (cingelwall)
  - van Bergh, 206
- Singendonck**
  - N.N., 449
  - burgemeester van Nijmegen, 727
- sisteren**, 189
- slaande trommels**, 70
- slag** (slagh)
  - hout (niet kleynder als van twalf ad vyfftien dalers), 391
  - holt in Zedamer Bosch, 699
- slagbomen**
  - Huis Bergh, 206
- slagerij**
  - krakeel, -, messentrekkerij enz. te Boxmeer en St. Anthonis, 283
- slagnetten**
  - vangen van duiven, 217
- slachten** (slighen, sligten)
  - van breuken, 758
  - van een geëncloveerde dam aan de Millingse dijk, 532
- sleutel**
  - van het viskaar, 338
- slot** (slott)
  - Bergh ('s-Heerenbergh), 70, 165
  - Boxmeer, 251
  - Uift, 229
  - zie ook *kasteel*
- sluis** (sluyse, sluyzen)
  - twee nieuwe - te Pannerden voordelig aanbesteed, 731 (§15)
  - in de Pannerschen Wartsen Dam, 731 (§25)
- Sluiter** (Sluyter)
  - meegegeven volmachten, 887
  - Rutger(us), 630, 710, 869, 894, 919
- Sluizenkamp** (Sluysenkempe)
  - alias die Wilt, 97
- Sluyter**, zie *Sluiter*
- Smalle tiend** (Smaal Tienden, Smallen Tiendt)
  - te Boxmeer (verpachting), 298
  - in het kerspel Didam (goed Vinckwyck), 831
- Smeeders Hoffsteede**
  - leengoed op den Kerckhove, 323
- smeren** (smeeren)
  - van al het gaande molenwerk, 262
  - zie ook *zak* (731 (§15))

Smits (Schmitz)
 – Adam Jacob, 850
 – N.N., 731 (§1)
 – Paulus (Paull), 116
 – Willem, 725
snaphaan (snaphaen)
 – geladen - (jacht op gauwdieven), 442
 – illegaal jagen te Millingen, 204
 – niemand mag bij Pannerden met snaphanen of honden jagen, 762
 – weggehaald uit huis van vorster Peter Vinck, 725
Snapius
 – N.N., 409
Sne(e)cken mergen
 – bouwvergunning, 213
Snoeck
 – Jacobus, 759, 853
 – Otto, 465
snoeken, zie *haghten*
Snor
 – heer van Vygh tot den -, 461
snijden (castreren), 135
snyders
 – lijst van hout met het getal gesnedene vimmen, 394
 – zie ook *beesten-*
snijloon
 – voor een en een vierdeel vim wardtholt, 792
sola wisselbrief, 896, 897
 – voor Philip Hengst, 987
soldaat (soldaeten)
 – te Boxmeer (billetteringe), 1003
 – Munster, Reyn. Henr. van -, 210
solliciteur
 – Verkuyll, W., 975
Sonder
 – jacht op groot wild, 600
sonderlingh (in het bijzonder), 283
sonsten (anderszins), 733
soo sampt als sonders, 416
soot (soo het), 707
soulageren, 633
souvereine heerlijkheid
 – Boxmeer, 261
souvereine raad
 – van Brabant te 's-Gravenhage, 636
Spaan (Spaen, Spans)
 – Arent (Aerent, Arndt), 300, 791, 823
 – Derck, 86, 203
 – H., 495
 – J., 558
 – Jan, 777
 – Johan, 799
 – scholtus te Gendringen, 1031

spaandak
 – op de tweeherige molens te Terborg en Varsseveld, 746
Spaen, zie *Spaan*
Spaldropsen Ryswardt
 – besandinge van twee weydens, 575
Spanckeren
 – Loe (leengoed en tiend), 107
Spans, zie *Spaan*
specieducaton, 537
 – beloning voor het aangeven van stropers en houtdieven, 762
 – tien - boete voor illegaal turfsteken en plaggen houwen, 754
speciegeld, 272
specteren, 926
Speelberg (Speelbergh)
 – boerschap, 991
 – geërfden, 469
 – gericht (Gelders leen), 105
 – goed Wilhees (hypotheek), 205
 – onderscholt Christiaen Bongerts, 991
speeldagen
 – onderwijs te Boxmeer, 883
Speet
 – Berent, 9, 545
 – Derck, 71
 – Speeten goet onder Herwen, 941
Speeten Hoff
 – een hof op den Ossenwart onder Pannerden (pachter Jan Gerlig), 879
 – bouwman Jan Geerlig, 1035
Spekenslagers, zie *Spekeslager* (750)
Spekeslager (Spekslager)
 – Antonius (Ant., Anthon, Antoni), 5, 23, 33, 46, 47, 90, 106, 122, 128, 134, 136, 162, 165, 196, 221, 222, 227, 263, 264, 269, 278, 319, 320, 348, 425, 469, 544, 551, 863
 – Carolus Casparus, 162, 551
 – cessie van den Spoltacker of Koeschott door vrouw -, 652
 – proces contra de graaf van Bergh, 731 (§18)
 – renvers van vrouwe -, 552
 – weduwe, 701, 709, 710, 750, 752, 863, 983
Spekslager, zie *Spekeslager* (221)
Speldegoet
 – in de boerschap Grooten Aeswyn, 768
Spelden Weyde
 – pachter Eppelen de Raeyhoff, 699
 – verpacht aan Otto Henrick Hoevel, 699
spelen, roepen en tieren
 – op zon-en heiligdagen te Boxmeer en St. Anthonis, 496, 683

spetie (specie), 802
spient, zie *spint*
spint (spient)
 – korenmaat (rogge en haver), 556
spolie (spolien), 227, 558, 589, 602, 813
 – voor het Hof van Gelderland, 86, 203
 – op het land van de graaf van Bergh, 731 (§18)
 – goed Vonderhorst, 136
Spoltacker
 – strepteltje weydelant (verkocht aan Bergh), 652
Spoor
 – Adriaen, 139
 – L.R., 116, 136
sportelgelderden
 – te Gendringen, 186
sportelpenningen
 – worden soms niet betaald, 855
spreekverbod
 – voor rentmeester F.P. van der Veecken met Jan Gerlig, 945
spycken
 – en andere werken onder Oghten onderhouden, 618
Spyker
 – Peter vanden -, 824
staet van wysen (proces), 219
stad (stadt, stat)
 – Arnhem (secretaris Antoni Gaymans), 205
 – Borgh (Terborg), 171, 230, 595, 649, 860
 – Dixmuiden, 75, 294
 – Doesborgh (levering van 16.306 palissaden door Bergh), 731 (§17)
 – Doetinchem, 986
 – Grave (afhoring rekeningen van den Haep-schen Maestholl), 252
 – Grave (prijzen van molffster koorn), 262
 – 's-Heerenberg, 266, 465, 759
 – Terborg, zie *Borgh*
stadhouder (stadthouder, statholder, stathouwer)
 – benoeming van een - is voorbehouden aan de graaf, 387
 – Beyer, Cornelis de, 89
 – Blaespiel, N.N. van -, 46
 – Bliem, N.N., 972
 – Bosboom, Herman(nus), 1, 52, 248, 515, 677
 – van Didam, 61
 – van Didam Johan Roelant, 249
 – van de leenkamer des Furstendombs Gelre, 105
 – Hoppenbrouwer, Jan, 49, 62
 – Marle, Petrus Christiaen van -, 893
 – Olmius, G. Jos., 61, 114, 133, 458
 – van Pannerden, 89
 – Raet, Wilhelm de -, 29, 562, 626, 827
 – Roelan(d)t, Jan (Joannes), 185, 249, 339
 – survivance (Bergh), 46
 – T(h)orsinck, N.N., 1026
 – Tugther, Henrick Johan, 1009
 – Veecken, Ferdinand Philip van der -, 89, 872
 – van Vlaanderen, 239
stadhouder van lenen (statholder der/van leenen)
 – van de Graafschap Bergh, 40, 46, 48
 – te Boxmeer, 529
 – van de koning van Pruysen te Cleve, 611
 – des furstendombs (vorstendom) Gelre, 816, 831
 – Marle, Petrus Christiaen van -, 40, 48, 98, 107, 149, 158, 184, 187, 230, 290, 345, 469, 609, 622, 649, 674, 685, 698, 809, 838, 843, 844, 863, 893, 1043
 – Plaespiel, Johan Mauritz van -, 40
 – Raet, Wilhelm de -, 110
 – der graafschap Zutphen, 831
stadhuis
 – te 's-Heerenbergh, 91, 92
stadsbode
 – van Terborg, 804
stadsbreuken
 – van Terborg, 839, 843, 844, 860, 895
stadspoorten
 – te Bergh, 206
stal (stall)
 – van kasteel Bergh, 87
 – onbequamen - van den zadelaer Ter Desick omgebouwd tot woning, 731 (§27)
Stalenbergh
 – abusievelijk beleend, 626
 – Hoeve Lants onder Sambeeck, 626
stalmeester
 – Schlaun, Johan Henrick van -, 490, 599
stang (stange, stangh)
 – van de vaan van den hoffthoorn van kasteel Bergh gerepareerd, 811
stank
 – door vlas roten, 504
Stappis
 – Maria, 797
 – Peter, 797
 – Sara, 797
Staring (Starinck)
 – Antoni, 31, 359
 – Jacob Gerard, 31, 929
Staten Generaal
 – missive inzake heerschouw in het Lant van Cuyck, 449

- overname van den Pannerschen Wartsen Dam (gemeene Lants Lasten), 731 (§25)
- stedigheeden**
- rentmeesters moeten van alle - een nieuw legerboeck maken, 418
- steede** (hofstede), 1021
- steekgeld** (steeckgelt), 38
- steekloon**
- voor turf, 158
- steekpenningen**
- om hem den mont te sluyten en de bourse (van de graaf) wyder open te maaken, 731 (§15)
- de hofdirector heeft naar eigen zeggen nooit steekpenningen aangenomen, 731 (§35)
- steen** (steen)
- in plaats van hout bij de bouw van boerenhuizen, 731 (§15)
- onderhoud van de molen- te St. Anthonis, 262
- van de vervallen toren van kasteel Ulft, 731 (§31)
- Steen**
- weide op den - (Pannerden), 512
- Steenhouwer**
- Johan, 656
- Steenhuys**
- Genoveva Maria van -, 280
- Steenler**
- Wilhelm (Willem) van -, 20, 59, 78, 105, 109, 116, 126, 129, 136, 141, 204, 205, 272, 279, 336, 416, 431, 459, 576, 647
- steenoven**
- laten bouwen ten behoeve van nieuwbouw en reparaties (hout is kostbaar), 731 (§16)
- Steens Asselt**
- hypotheek, 863
- Steense gemeente**
- bouwvergunning voor Sander Hutten, 309
- Steenstraete**
- te Boxmeer, 427
- Steenveld** (Steenvelt)
- Herman van -, 1029
- Jan van -, 1029
- Stegen**
- Aerent ter -, 200
- stelen**
- schade door - in de bossen, 60
- Stell**
- Aerent, 49, 62
- Willem, 59
- sterfhuys** (sterffhuys)
- van advocaat Wilhelm van Steenler, 576
- stevels** (laarzen), 200
- voor hofvisser Sweer Grevinck, 337
- Steven**
- grave van Randwyck, heer van Homoet enz., 935
- stieren**
- gearresteerd te Gennip, 857
- Stifft Murry**
- anhausig gemacht, 842
- Stokkum** (Stockum)
- adjunct onderscholt Christian Bongerts, 991
- arme kinderen, 99
- onderscholt Sander Bongers, 991
- vagabonden en ledighgangers, 751
- Stokkumer Bos** (Stockumer Bosch)
- holtrichter Van Marle, 542
- jacht op groot wild, 600
- markgenoten, 542
- te lage opbrengst bij de laatste deylinge, 731 (§30)
- vorster Oswaldt Vinck, 673
- vorster Peter Vinck, 673
- stout bedryf**
- van Willem Smits te Zeddam, 725
- straat**, zie *straten*
- straffe des doots**
- voor gedetineerde joden, 579
- strang** (strangh)
- van Deurvorst tot de Ulftse brug, 331
- te Ulft (dam langs de - tot facilitteeringe van de passagie en profyt van de grafelijke tol), 732 (§2)
- straten** (straet, straeten)
- te Boxmeer, 427
- onder Gendringen en Etten, 192, 193, 256, 281, 645
- onderhoud van de - te Homoet, 429
- zie ook *wegen*
- strepel**
- een grooten strepel land onder Pannerden bepaet (op den Grindt, daer den Ouden en Nieuwen Rijn in malkanderen loopen), 732 (§5)
- strepeltje** (streepeltje)
- hofflant gekocht door Abraham de Both, 635
- weydelant van vrouwe Spekeslager, 652
- Streuff**
- N.N., 908
- stro** (strooy)
- arbeidsloon voor Oswalt Vinck, 960
- ofte mist moet op pachtgoederen blijven, 731 (§5)
- stropers** (stroopers)
- onder Gendringen en Etten, 353

- Strunckede**
  - baron van -, 895, 901
  - heer van -, 802
  - Stuart**, heer van -, 253
  - Stubliche Guether**, 842
  - onderpand, 842
  - studie**
  - van Egbertus van Aldenburgh, 929
  - van vicaris Frederick Dibbets, 749
  - van Jacob Gerard Starinck, 929
  - studiebeurs**
  - voor Jacob Gerard Starinck, 31
  - stylen**
  - van de kamerkens in de kerk van Boxmeer mogen blijven staan, 665
  - subalterne ontfanger**
  - der verponding van Didam en Westervoort, 194
  - subhasteren**, 44, 367
  - subprior**
  - van de Patres Carmeliten te Boxmeer, 680
  - subsidiem**
  - in - procederen, 293
  - subsistentie**, 218
  - substitutie**
  - verandering van de magistraat van Dixmude, 720
  - substituut** (substituut)
  - alleen met instemming van de graaf aanstellen, 355
  - drost van Diedam, 615
  - drost van Gendringen en Etten, 355
  - drost D. VerSluys, 615
  - landschrijver Petrus Heng(h)st, 392, 637, 653, 756, 848, 1006
  - pastor te Boxmeer, 363
  - subverteren**, 920, 926, 930, 935
  - succumberende partyen**, 329, 1000, 1001
  - sujet** (onderwerp), 854
  - sunsten** (anders), 595
  - superplus**
  - afbraakkosten van kamerkens in de kerk te Boxmeer, 665
  - supinieren**, 571
  - suppliant**
  - sal minute deses onderteekenen, 414
  - survivance** (survivantie)
  - hoogheid Wisch, 162
  - kosterij van Beugem, 633
  - landdrostambt Bergh, 46, 47
  - leengriffier van de graafschap Bergh (Antonius de Both), 1046
  - organistenplaats te Gendringen, 573
  - rentambt Bylant, Millingen, Pannerden enz., 188
  - rentambt Gendringen en Etten, 162
  - rentambt Gendringen/Etten en Wisch, 134
  - rentambt Wisch, Gendringen en Etten, 551
  - suspitie**
  - aangestoken bosbranden, 214
  - sustenuue**, 832
  - *Swaans*, zie *Zwaan*
  - Swaluwenburgh**, zie *Zwaluwenburg*
  - Swanenborgh**, zie *Zwanenburg*
  - Swarte Nylant**, zie *Zwarte Nieuwland*
  - Sweeckhorst**, zie *Zweeckhorst*
  - Sweep**
  - Jan, 322
  - Sweeren**, zie *Zweers*
  - swymel**
  - weghneming van allen -, 520
  - Sybelinck**, zie *Siebelink*
- T**
- taakomschrijving**
  - bosbewaarder, 412
  - onderscholtus van Gendringen, 353
  - zie de onderscheidene ambten, benoemingen, commissies, diensten, eedsafleggingen, functies enz.
  - tabak** (tabacq, tabaq), 339
  - den gaerden vant casteel was eertyts voor tabaxlant gebruyckt, 731 (§33)
  - molenaar mag geen - aannemen, 262
  - roken verboden in de Berghse bossen, 214
  - waag te Didam, 238
  - waag te Westervoort, 836
  - tabel** (tafele, lijst)
  - hofgoederen te Boxmeer en St. Anthonis, 497
  - tafel**
  - in onse bottelerye, 167, 894
  - burggraaf Arnold Scheers geniet de - op ons Hoff, 201
  - taak van de hofdispensier van Huis Bergh, 419
  - tafelservies**
  - zilveren tafelservies tot luister van het grafelijk huis, 820
  - tam active quam passive**, 78, 178, 227, 329, 495, 558, 647, 650, 697, 947, 1000
  - tam ad lites, quam ad negotia**, 927
  - tapper**
  - moet delicten aangeven, 283
  - moet zweren niet getapt te hebben, 855
  - tarden** (teren), 102
  - Taree** (Tavee?)
  - J., 823, 926
  - tarwe** (terwe, weydt), 462

Tasch

– landmeter N.N., 51, 164, 461

Tavee, zie *Taree*

tax (pondschatting)

– den ouden - (residentie te Bergh), 32

– zie ook *jura*, 603

taxaet (geschatte waarde), 424

– zie ook *taxatie*

taxateur

– twee onpartijdige timmer= en twee metzel
baasen, 985

taxatie (taxaet), 584

– door de Dijkstoel van Nijmegen, 627

– halve huis van Arent Otten, 815

– jura te Boxmeer, 603

taxatoire sententie, 459

taxisbomen

– in de tuin van kasteel Bergh, 731 (§33)

Te Deum Laudamus

– viering van de geboorte van graaf Johannes
Baptista, 435

telleken (op elke), 1040

tellekens, t'ellekens (telkens), 190, 298,
926, 940

tentamina (pogingen), 968

Tepperjaan (Tepperjaen)

– Berent, 791, 998

– Tepperjaans Meulen Wegh (molen), jacht
op groot wild, 600

Terborg (Borgh, TerBorgh)

– apprehensie van delinquenten, 793, 802

– breuken, 891

– breukenrekeningen, 803, 839

– delinquenten, 895

– geërfdendag, 171, 216, 230

– geërfdendag in schependom en stad, 649

– kerkelijk ontvanger Jacob Hellebrand, 3

– kerkelijk ontvanger Geraert Ruerinck, 3

– kerkmeester, 3, 25

– kerkmeester Jacob Hellebrant, 3

– kerkmeester Geraert Ruerinck (Roerinck),
3, 25

– kerkmeester Joannes Ruys, 25

– kerkrekening, 726

– magistraat, 63, 844

– poort met geweld geopend, 595

– proces tegen enige delinquenten, 595

– richter Hermannus Bosboom, 1, 52, 744,
793

– schepen Bartholomeus Bosboom, 741

– schepen Geraert Roeringh, 16

– schepen Henrick Roeringh (Roerinck), 16,
984

– schepen Arnold Fredrick Hartzfelt, 741

– schepen Salomon Hillebrant, 984

– secretaris Hermannus Bosboom, 843, 844

– stadhouder Hermannus Bosboom, 1, 793

– stadsbreuken (rekeningen), 839

– tweeherige molen, 746

– verpondingen, 182

– vrijlating van een arrestant, 812

Tergunne (Ter Gunne), zie *Gunne*

terminalia, 329, 1000, 1001

Ternee

– Joannes, 377

territoriaal recht

– jurisdictie te Didam, 606, 615

terwe (tarwe, weydt), 462

testament

– Leopoldina, gravinne tot den Bergh, 275

– Lynden, Carel van - tot den Swanenborgh,
344

– Welderen, Bernard van -, 280

Tetnang

– Johanna Catharina Victoria, vrijvrouw van
-, 221

Teunisse

– Henrick, 545

Teunissen

– N.N. (vrouw van Anton Janz), 304

Thelosen

– Adolph Hen(d)rick, 329, 331, 589

Theodorus (*Derck*), 1041

theologant

– Afferden, Antonius van -, 208

– Braber, Michael, 1016

Thienen

– douairière de -, 34

Thomassen (Thomasse)

– Anthon Jans, 1019

– Henrick, 533, 543, 625

– Jan Jans, 946

Thoor

– Andries, 122

– Geraert, 122

Thores, Thoris, zie *Thorus*

Thorn

– Franc. Xaverius Bernard, heer van S

Hertogen -, 110

Thorus (Thores, Thoris)

– griffier van Dixmuiden, 448, 513, 541, 769,
784

Thuyssen Maete

– leengoed, 367

thynsch, zie *tijns*

Thyssen (Tyssen)

– Antoni Jans, 568

– Jacob Jans, 563, 568

– Jan (den Jongen), 59, 279

– Jorden, 560

– Steven, 398, 882

tibi adversus (nos) non competit actio,
450

Tichelavent, zie *Ticheloven*

Tichelkamp

– vetweiden van Deense ossen, 386

Ticheloven (Tichelaven, Tichelavent,
Tichelavont)

– accoord over een geschil, 570

– goed onder Etten, 570

– Henrick, 572, 978

– Joannes, 128

– pachter van de Rekenkamer, 495, 558

– proces contra -, 203

– proces te Arnhem, 566

Tichelwerck

– hypotheek, 275

Tiel (Thiell)

– burgemeester Cock, 175

Tieleman (Tiellemans)

– Cornelia, 315

– Diederick, 39, 46

– Oswald, 380

tiend (thiendens, tiendt, tient)

– den grooten Belder tot Dighteren, 439, 445

– generale pagts conditien, 418

– geschil van de graaf met Carel van Lienden
tot den Swanenborgh, 354

– grote Mechelse - (onder Gendringen), 922

– Loe in Spankeren, 107

– niet uitgestoken, 710

– oude en nieuwe (Aeswyner dam), 141

– tienden van landerijen, 416

– uit Plueren Horst, 508

– verpachting door Abr. de Both, 829

– verpachting te Boxmeer, 1024

– wegh gehaalt sonder den - te laten
uytstecken, 709

tienden (werkwoord)

– van den Bruerdycksen Tientd, 320

– van landerijen onder den Swanenburgh,
416

tiendkoren

– ontvoerd, 103

tiendmaaltijd

– te St. Anthonis, 830

– te Boxmeer, 830, 918, 1024

tiendpachters

– achterstallige pacht, 103

tiendverdeling (tiend verdeylinge), 556

tiendverpachting

– in de Betuwe enz., 312

– wordt bijgewoond door cancelist Rutger
Sluyter, 919

Tiffeler

– Steven van -, 658

Tighthorst

– weide de - (pachter Alewyn Cassan), 628

timmeragiën

– afvalhout naar het kasteel van Boxmeer,
254, 255

– inspector Antoni Spekeslager, 106

– opsomming van diverse projecten onder de
directie van Epele de Raeyhoff, 731 (§33)

– veele abuysen en cuyperyen, 731 (§15)

timmerbaas

– als taxateur, 985

timmeren

– illegale huisjes of hutten (Boxmeer, St.
Anthonis), 218

– van een schuurken op het goet Raeffeler,
661, 662

– van een agtermolen te Boxmeer, 731 (§6)

timmerman

– Hagens, N.N., 731

– molenreparatie enz., 106

– zie ook *meester-*

titulatuur

– Frans Wilhelm, 75

– Maria Catharina, 105

titulus (ut supra in principio), 1036

tLeecker, zie *Leek*, 906

tocht (toght)

– leengoederen van Bergh, 245

tochtsloot (toght beeck, toght graeff,
toghtgraven)

– dam in de - bij de Ligtenbergh, 553, 554

– onder Gendringen, 192, 193

toërkennen, 461

toemeeten, 940

toghtbeeck, toghtgraeff, zie *tochtsloot*

toghtersse, 83

tol

– toezicht op tholgerechtigheeden (taak van
Haapse bosbewaarder), 412

– te Ulft wordt begunstigd door een nieuwe
dam langs de Strangh, 732 (§2)

toladvertentie

– waag te Didam, 339

tolgeld (tholl)

– Bonte Brugge, 128

– klokken van de koning van Portugal (op de
Maas), 596

tolroerig (thollroerigh)

– visitatie van alle schepen die - zijn, 734

tolvrijheid

– geen - voor vervoer van klokken, 596

– wijnkoper Joannes Ternee, 377

toppen

– van een zeer zware boom waren 'halve
boomen' (gebruikt voor de nieuwe brug te
Ulft), 731 (§18)

Torck

- baron N.N. -, heer tot Roosendaall (Roosendael), 439, 445
- toren** (toorn, toornjtje)
  - kasteel Bergh (nieuwe vergulde vaan), 811
  - kasteel Boxmeer (gevangenis), 669
  - deel van de (kerk)toren van Boxmeer is gedestruëerd, 680
  - van kasteel Ulft afgebroken, 731 (§31)
- torffschop**, zie turfhuis, 969
- torffveen**
  - opzichter Antoni Spekeslager, 196
- Torsinck** (Thorsinck)
  - scholtus van Grave en Cuyck, 1026
- tour**
  - gedetineerde joden, 579
  - gedetineerde joden te Ulft, 923
- totalen ruïn** (ruïnering)
  - kerk van Gendringen, 767
- toties quoties**, 812
- toucheren** (raken, betreffen), 2
- tour**
  - van diensten (dienstrooster), 206
  - twee schaarweiden van de Millingse gemeente om de vier jaar, 220
- tractement**, 993
  - zie ook *gagē*
- transfigeren**, 611
- transigeren**, 352
- transport**
  - van de heerlijkheid Westervoort, 1045 (§13)
- trasigeren**, 926
- trekslag** (treckslagen)
  - vangen van duiven, 217
- tresorier**
  - van Dixmuiden, 285, 810
  - Jonghe, Jacobus de, 285
- tribuut** (tribuet, tribuyt)
  - exempt voor Isaac Salomons, 378
  - te betalen door de jood Noagh Ysacs te Pannerden, 711
  - wordt niet door de joden in Gendringen voldaan, 892
- Triest**
  - N.N. van -, 908
- triumpheren**, 948
- Troost**
  - Jacob, 99
  - Jan, 336
  - Jan Jacob, 99
- Tuchter** (Tughter)
  - Henrick Johan, 983, 1008-1011
- tuchtmaking** (tugtmaeckinge)
  - leengoederen, 232
- Tughter**, zie *Tuchter*

tuin (gaerden)

- conflict te Millingen, 72
- kasteel Bergh, 93, 206
- van kasteel Bergh werd eertijds voor tabaxlant gebruikt en is nu veranderd in een hoffgaarden, 731 (§33)
- tuinman**, zie ook *gardenier* (93)
- tuintje** (haeffken)
  - van Willem van Zalingen in Zeddam, 370
- Tulleken**
  - Constantyn, 920, 922
  - Johanna Beatrix, 920
- turbel** (turbelen, turbell, turbulen), 203, 227, 447, 558, 589, 602, 813
  - op het land van de graaf van Bergh, 731 (§18)
- turberen**, 309
- turf** (torff, torffveen)
  - voor advocaat fiscaal Gerardus van Bodinckhuysen, 526
  - is in 1725 niet droog geworden, 158
  - meter van - (in de Byland, Millingen en Pannerden), 940
  - voor pastor Simon Arentze, 321
  - voor fiscaal Bodinckhuysen, 862
  - voor Petrus Christiaen van Marle, 38
  - publieke verkoop van acht karren uit St. Anthonis, 847
  - steken en varen van 't veen naar het slot S Heerenbergh, 873
  - steken onder toezicht van de burggraaf van Ulft, 153
  - steken onder Varsseveld, 165, 248
  - van het Varsseveltse veen, 740
  - zie ook *veen*
- turfhuis** (torffhuys)
  - afbraak van het - van kasteel Bergh, 969
  - bij kasteel Bergh van nieuws opgemetselt, 731 (§33)
- turfkuil** (torffkuyll)
  - onder Varsseveld, 165
- turfschuur** (torffschop, turffschuyre)
  - van Huis Bergh, 873
- turfsteken** (torffsteecken)
  - placaat wegens het -, 753
- tutele**, zie *voogdij*
- tweede koetsier** (coetzier)
  - afscheid van Gerrit Verhorst, 567
- tweeherig**
  - beyde regeerende heeren der Hoogheyd Wisch, 860
  - goederen in de Hoogheid Wisch, 746
  - hagen bij de Vogelhorst, 746
  - zowel de prins van Orange als de graaf van Bergh zijn heer van Sambeeck, 1025

twee koeyen weydens

- voor de burggraaf van Huis Bergh, 206
- tydelyck** (tijdig), 454
- tijns** (thyns, thynsen), 307
  - advies van raadsadvocaat Oswald Peter Hoevel, 948
  - ontvanger Abraham de Both, 167
  - rentmeesters moeten van alle thynsen een nieuw legerboeck maken, 418
  - van het vrijgoed Te Kamps Goet, 374
  - zie ook *lijftijns*, *wastijns*
- tijnsdag**
  - St. Catharina, 528
- tijnshoen** (thyns hoenderen)
  - van elke kleine morgen (St. Anthonis), 297
  - verkoop van - door N.N. Looyen (octrooi), 1044
  - rentmeesters moeten van alle - een nieuw legerboeck maken, 418
- tynsplichtige** (tiensplightige)
  - Grootshuys, Willem, 786
  - Ratstaek, Joost (verzoekt remissie van het beste nagelaten pand), 785
  - Vels, Gerritje, 794
- tijnsrichter** (thyns reghter), 390
  - Both, Abraham de, 83, 167
  - ontvanger van wastijns, 91
- tzedert** (sedert), 1004

U**Ubbergen**

- Welderen, Bernard van -, vrijheer van -, 280
- uiterste wil** (uytterste wille)
  - zie *testament*, 344
- Uiterwaard** (Uyppen Weerde, UytterWeert)
  - Gerardus, 26, 31
  - ofte Randwycksen Weerth (onderpand), 930
- uiterwaarden** (uytterwerden)
  - te Millingen, 549
- uitgangen** (uytgangen, renten), 570
  - rentmeesters moeten van alle - een nieuw legerboeck maken, 418
- uithemse** (uytheemsche)
  - turfstekers in den Peel van Boxmeer en St. Anthonis, 753
- uitkoping** (ytkoopinge)
  - van achterstandigen chynsch, 307
- Ulenpas**
  - baron van Rouwen Oort, heere tot den -, 440

Ulft (Uiffit)

- ambtman Anthoni Joseph Reygers, 516, 566, 576, 599, 613
- burggraaf Fred(e)rick Haeffkenscheyt, 338, 508, 660, 686, 856
- burggraaf laat ongewenst volk binnen, 396
- brug (eiken planken), 196
- delinquenten gevangen zetten op slot -, 583
- duiven houden (placaat), 217
- gedetineerden, 808
- gedetineerde jood, 642
- gevangenen op slot -, 353
- hechtenis van Derck Fiervoet, 477
- hofvisser Sweer Grevinck, 337
- inleveren van gevangen of geschoten patrijzen en hazen, 745
- jacht en visserij, 153
- katholieke dienst, 783
- komme van Jan Dierkinck, 240
- koolhof den Santhoff, 240
- klacht van ingezetenen, 210
- de zgn. Lange Brugge nieuw opgetimmerd met twee grote stenen voorhoofden, 732 (§2)
- nieuwe brug (balken van een zeer zware boom), 731 (§18)
- nieuwe stenen brug voor het kasteel, 731 (§31)
- opsluiting van vagebonden, lediggangers en landlopers, 776
- pastor N.N. van Heel, 781
- pastor Christianus Pluinissen, 781
- scholtus Wanner Cramp, 53
- slot, 228, 229, 231, 587, 592
- strang van Deurvorst tot de Ulfitse brug, 331
- twee gedetineerde joden, 923
- verfraaid met een nieuwe invaart op het kasteel, 731 (§31)
- vervallen toren van het kasteel afgebroken, 731 (§31)
- Umbgrove** (Umbgroeve, Umbgroeven, Uumbgroeve)
  - Elisabeth, 930, 934
  - Gerard, 903, 930, 931
  - N.N. (burgemeester), 912
- Upwich**
  - Johan Diederick van der -, 682, 759, 853, 955
- urgeren** (aandringen), 986
- usque ad revocationem**, 503
- usurpatiën**, 40
- usurperen**
  - recht van verandering van de magistraat van Dixmuiden, 334

ut hic ante (zoals hiervoor), 782

Utrecht

- Gedeputeerde Staten, 174
- lenen aen Den Dom te -, 137

Uumbgroeve, Uumbgrove, zie *Umbgrove*, 930

uurwerk (horologie)

- nieuw - en twee wysers op kasteel Bergh, 731 (§33)

uytganck

- uit Damen Nylant voor verscheidene armen, 587

uytheemsche (uytheimsche)

- hebben op den Peel acht karren turf gestoken die te Boxmeer publiekelijk zal worden verkocht, 847
- zie ook *illegaal*, *vreemdeiling*, 754

uytkoop, zie afkoop, 566

uytsettingen

- van schattingen (jura te Boxmeer), 603

Uyttenweerde, zie *Uiterwaard*

uytwysensgelt, 94

- voor vorster Oswald Vinck, 391

V

vaagd, zie *voogd* (901)

vaan

- van den hoffthoorn van kasteel Bergh gerepareerd en verguld, 811

vaarloon (vaerloon)

- voor een en een vierdeel vim wardtholt, 792

vacante successie

- goederen van Charle Pure, 571

vacantie

- grote - van het Hof te Arnhem, 335
- schoolvakantie te Boxmeer, 883

vacatie, 329, 1000, 1001

- zes gulden per dag voor Wilhelm de Raet, 650

- dubbele - voor de landdrost van Bergh, 184

- jaarlijkse schouw te Pannerden, 825

vacature (vacatuire)

- eerste burgemeester van Dixmuiden, 316
- pitancerye te Dixmude beloofd aan Michiel Braber, 1007
- vicarie voor de zoons van Peter van Dockum, 954

vadem (vaedem)

- turfmaat, 153, 165, 248

vaegt, zie *voogd*

vagabunden

- te St. Anthonis, 527

Valburgh

- Welderen, Bernard van -, vrijheer van -, 280

Valck, zie *Valk*

Valendries

- hofgoed van Gieb Brienen, 45

Valk (Valck)

- Peter van de -, 681
- W. van d' -, 376

vanteren, 334

vantise (pocherij?), 334

varkens (verckens)

- snijden, 37, 135, 139

Varsselder (Varsseler)

- rotmeester Henrick Schutt, 1033

Varsseveld (Varssevelt)

- aangegraven gronden, 216
- allodiale tienden, 519
- wed. Brusse (verkoop huis), 230
- Eerinckfelt, 705
- Fenderbosch, 705
- Giellincks Steede, 705
- Haterdinck, 705
- Hengefelt, 705
- jaarlijkse canon, 216
- jacht, 507
- jachtdomein, 507
- jachtdomein van de graaf, 494
- kerk, 183
- opzichter van het veen, 321
- opziender van het veen Planten, 248, 324
- organist Arnoldus Leneman, 345
- organist Bernard Leneman, 345
- Seelincks Steede, 705
- Seesinck, 705
- tweeherige molen, 746
- vaegt (voogd) Nicolaes Planten, 165
- voogd Planten moet acht wagens turf afhalen, 740
- Veltkamp, 705
- Vlaswinkel, 705
- Wildentiend (hypotheek), 518

vasal, zie *vazal*

vastenavond

- gevecht in de boerschap Gander (Gaanderen), 595

vat (vaatjen, vaetjes, vatt; vgl. *vetgen*)

- een graanmaat (haver, rogge), 559, 846, 980
- drie - garste, 535

vazal (vasal), 565

- permissie om over leengoederen te testen, 138

vechten (veghten)

- in Boxmeer en St. Anthonis, 283

Veecken (Veecken, 872, 957, 994)

- Ferdinand Philip (P., Philip) van der -, 7, 9, 15, 21, 71, 72, 89, 119, 122, 140, 160, 188, 191, 213, 223, 224, 296, 300, 343, 348, 365, 395, 407, 418, 460, 479, 493, 532, 577, 590, 607, 672, 701, 737, 752, 772, 791, 814, 815, 854, 858, 864, 871, 872, 879, 945, 956-959, 962, 963, 971, 988, 992, 994, 997, 1013, 1021, 1040

- vrijwillige gift van graaf Frans Wilhelm voor Ferdinand Philip van der -, 577

- Johan van der -, 12

- Leopold(us) Franciscus Adrian(us) van der -, 188

- Philip (= Ferdinand Philip) van der -, 872

Veelen

- wed. Jan -, 930

veen

- te Varsseveld, 248

- turfwinning te Varsseveld, 165

- zie ook *turf*

veer (veehr, vehr, veren)

- het halve - te Westervoort, 1045
- pachter van het - over de Linie (Johannes Dormans), 958
- te Ochten, 796
- pandpenning van het halve veer bij Westervoort, 1023
- te Pannerden, 480
- verpachting, 950
- van Westervoort op Arnhem, 836

veerman

- Peters, Jan, 634

Veerstraet

- te Boxmeer, 504, 510, 732 (§1)

veertigste penning

- van een kapitaal van f 70.000, 912

veertol (veertholl)

- ontvanger Arnold Johan Schott, 734

veesterfe, 5

- op het goet Vinckwyck, 868

Vehringen

- Johanna Catharina Victoria, gravin van -, 221

Veldakker (Veltacker)

- hypotheek, 863

Velde

- Hendrina vande -, 409

Veldhuizen (Velthuysen)

- Cleyn -, 103

Veldhunen (Velthunten)

- boerschap, 723
- Velthuntensen tiend (grof en smal), 888
- weide de Vlasmaet(e), 723, 724

Veldkamp (Veltcamp)

- Herman -, 265

- onder Varsseveld, 705

Velp

- Geest, juffrouw van der -, 452
- klooster van de Patres Capucynen, 694

Vels

- Gerritje, 794

Veltsen Tiend

- onder Zeddum (naast Braembt), 788

Veluwe (Veluwen)

- baron de Torck, drossard de -, 439
- landdrost Godert Adriaan van Reede, heer van Herveld, 707
- verwalter landschrijver Hermannus Muys, 1040
- zie ook *Quartier van* - (831)

Venderbos (Fenderbosch)

- onder Varsseveld, 705

veneratie, 219, 437, 440, 851

Venhoven

- Gerritjen, 724

vensters

- van het kasteel te Boxmeer, 732 (§1)

veralieneren, 315

- hofgoederen te Boxmeer en St. Anthonis, 497
- van het Clumpener goet onder Diedam, 690
- hofhorig goed van Hubert Genon, 390

verbaal

- verponding van Didam (Clumpener goet), 690

- verponding van Gendringen, 890

verbanning

- uit Boxmeer en St. Anthonis bij messen-trekkerij, 283
- van de jood Abraham Isaac Francken, 616
- van drie gedetineerden uit de heerlijkheid Gendringen en Etten, 808
- van Anna Lovisa Meyerinne, 809

Verbeek (Verbeeck)

- generaal N.N., 731 (§1)
- Jan (Johan), 788, 816, 831
- Seger, 788, 831

Verbeten

- Joannes, 404, 657, 712
- Johannes jr., 592

Verbolt

- A.E. (wed. Willem van Loon), 926, 928

verborgen (borgtocht stellen), 752

verbrenge (elders opslaan)

- van strooy ofte mest (door pachters onder Pannerden), 791
- van gereede en ongereede goederen door pachters en borgen bij dreigende executie en distractie wegens pachtsschuld, 962

verburgen, 996

Verburgh
 – Gerrit, 791
verckens, zie *varkens*
verdonckerde leenen, 40
verdraaiing (verdrayingen)
 – van opdrachten van de graaf, 269
verduisterde thynsen
 – opzoeken en invorderen, 849
verduisterde hofgoederen
 – registratie herstellen, 849
verduisteren
 – van hofgoederen te Boxmeer en St. Anthonis, 497
verenigde ingezetenen
 – van Gendringen, 813
Verenigde Nederlanden
 – luitenant Urbanus Ross, 275
 – ritmeester Petrus Segers, 126
verering (vereeringen)
 – molenaar mag geen - aannemen, 262
vergieten
 – van de klok te St. Anthonis, 342
vergoedet (vergoed), 395
vergraven
 – landerijen te Pannerden, 828
 – van landerijen onder Pannerden, 820
vergulding
 – van de vaan van den hoffthoorn van kasteel Bergh, 811
verhacken
 – van bomen op de Graven Dyck voor Gendringen, 1032
verheergewaeden, 40
 – met een paer witte hantschoenen, 1045
 – met een pont goet gelts (Westervoort), 1045
verheugen (verheuge)
 – alle - breucken en gebreeken, 673
 – breucken, gebreeken en - melden bij de landdrost, 94, 391
Verheul (Verheull)
 – Adriaan (Adriaen), 620, 679, 726, 747, 757
 – Everhard, 2, 35, 53, 86, 192, 193, 203, 210, 228, 256, 257, 281, 355, 411, 477, 495, 505, 506, 558, 573, 581, 612, 642, 645, 648, 724, 766, 771, 774, 808, 813, 818, 819, 880, 892, 904, 936, 937, 939, 970, 1012, 1031
Verhey, Verheyden, Verheye, zie *Verheyden*
Verheyden (Verhey, Verheye, Verheyden)
 – Aeltjen, 21
 – Albert Francois, 908
 – Derck, 870
 – Elisabeth, 21
 – H., zie *Johan Henrick* (960)
 – Herman, 21

– Hermanus, 21
 – Johan Henrick (H.), 122, 123, 137, 163, 176, 255, 284, 297, 298, 299, 342, 348, 356, 357, 386, 392, 393, 501, 621, 636, 638, 688, 691, 696, 701, 752, 756, 763, 830, 848, 849, 862, 914, 918, 960, 966, 1024
 – juffrouw - zaliger, 666
 – landrentmeester N.N., 518
 – Maria W., 169
 – oud-ambtman (out-amptman) N.N., 421
 – rentmeester, 159, 254, 373, 629, 993
 – rentmeester te Boxmeer, 427
 – Ryck, 21
verhoffen (verheven), 674
verhoging
 – van de oude dam of kade te Millingen, 343
Verhorst
 – Gerrit, 567
verhuizing
 – gericht te Gendringen, 257
verinteressen, 1040
verkoop
 – van de heerlijkheid Dixmuiden, 982
 – huis op het Speldegoed te Groot Aeswyn door Jan van Remmen, 768
 – van den ouden rogh (saet) op ons slott Boxmeer die reets door den wevel verteert wordt, 914
 – van de heerlijkheid Westervoort, 1018, 1045
Verkuyll
 – W., 975
verlaten
 – block dycks tot Pannerden, 627
verlopen
 – wastijns van het huis van Jan Grulleman, 675
verloren
 – block dycks onder Pannerden, 627
vermangelinge, 562
Vermeer
 – Johan, 12
vermiste lenen, 40
vermogens (krachtens), 570
Vernenburg
 – Maria Josepha, gravinne van -, 938
verner(e) (verder), 13, 36, 57, 63, 87, 93, 104, 113, 126, 136, 189, 191, 200, 205, 207, 229, 248, 260, 321, 324, 326, 333, 342, 391, 394, 404, 430, 451, 503, 518, 519, 537, 603, 628, 646, 674, 762, 816, 845, 855, 870, 915, 991, 994
 – veranderd in *verder*, 788
 – malitie, 683
 – of naedere ordonnantie, 1040

verners (verder), 206, 260, 317, 341, 504, 526, 599
vernieling
 – van de Berghse bossen, 219
verpachting (verpagtinge)
 – domeinen van de Graafschap Bergh, 950
 – Hoff tot Haeps, 393
 – Hoff den Poll tot Millingen, 472
 – generale - onder Pannerden en Millingen, 731 (§12)
 – kerkgoederen van Etten, 52
 – tienden te Boxmeer, 918
 – tienden te Boxmeer en St. Anthonis, 830
 – waag te Millingen, 833
 – zie ook *pacht* enz.
verpand goed
 – wordt zeer geruineerd, 456
verponding
 – betaling door pachters, 132
 – beurder aanstellen uit een nominatie van drie personen, 757
 – Didam, 690, 747
 – beurder der - te Gendringen, 939, 944
 – te Gendringen (beurder Johan Philip Reyners), 861
 – Gendringen en Etten, 648, 890
 – Graafschap Bergh, 32, 85
 – Herwen, 424
 – ontvanger J.G. van Bauwstetter, 85
 – ontvanger Johan Philip Reyners, 861
 – rekeningen afhoren - betalen, 996
 – rekeningen afhoren, 726
 – rekeningen van Diedam afhoren, 613
 – rekeningen van Gendringen afhoren, 612
 – Westervoort, 131
verrenthen, 994
verschotten
 – in causa fisci, 718
versettinge
 – huis van Peter van Kempen, 19
versien (voorzien)
 – keuken van huis Ulft alle weken van visch - , 153
versieren (verciereren)
 – altaren in de kerk van St. Anthonis, 592
Versluys
 – David, 615, 616, 677
 – D. (tot den Nevelhorst), 677
 – verwalter te Didam, 606
versplitterd leen
 – Clumpener goet onder Didam, 690
versplyten (versplytten, splitsen)
 – van hofgoederen te Boxmeer en St. Anthonis, 497
 – leengoed, 562

versteck
 – op poene van -, 855
verstorven lenen, 40
vertering
 – aanstelling magistraat te Dixmuiden, 295
vertreeden (vertegenwoordigen), 697, 947
vervaeren
 – handelen, 948, 988
 – van tiend, 354
 – vervoeren, 754
vervallen
 – houten brug bij kasteel Ulft vervangen door een nieuwe stenen brug, 731 (§31)
 – lenen, 40
 – toren van kasteel Ulft afgebroken, 731 (§31)
vervalst schepvat, 341
Verwaayen
 – waag te Didam, 339
verwaeren (beschermen), 387
verwalter
 – drost Versluys te Didam, 606
 – Muys, Hermannus, 1040
verweederen
 – bij een proces, 558
verweetersche, 30

verwin, 271, 879, 926, 992
 – op het Berghse Hoofd, 926, 928
verzegeling
 – kisten en cassens, 49
verzuim (versuym)
 – inzake de commissie ter verheffing van de Kleefse lenen, 611
 – kosten van - (continuatie van belasting bij de leenheer), 1023
verzwijgende pachters (verswygende pagters)
 – worden nooit meer als pachter aangenomen, 1015
vesper
 – niet verstoren, 496
vest (hypotheek, vesten), 43
 – jura te Boxmeer, 603
vet
 – onderhoud van molens, 262
vetgen (vetjen, vgl. *vaf*)
 – een graanmaat, 45, 462
vette beesten
 – te Gennip (geweid op den Heeren Weerth onder Boxmeer), 857
vetweiden
 – Deense ossen op den Tichel en Abrahams Kamp, 386

Veule Kampken

– onder Millingen (achterstandige ambtslasten), 737

veulens (volens)

– snijden, 139

vexeren, 74**vicarie**

– St. Matthaëi (Matthias, Matthys) te St. Anthonis, 543, 625
– te Millingen (collatie van Bergh), 749
– St. Nicolai (Nicolaes, Nicolaus) te St. Anthonis, 533, 543, 639
– voor de zoons van landschrijver Peter van Dockum, 954

vicariegoederen, 26**vicaris**

– Aldenburgh, Egbertus van -, 929
– Dibbets, Frederick, 749
– Starinck, Jacob Gerard, 929

vicarius apostolicus

– N.N. van Bylevelt, 246

vice baljuw

– Dixmuiden, 317
– Jonghe, Jacobus de, 316-318

vice cantzler

– zie sub *kanselier*, 569

vier (vuur), 301**Vier**

– weduwe de -, 691

Vierlingsbeek

– diefstal te - onder Groeningen, 1026

Viervoet (Fiervoet)

– Derck, 477, 505

vigilantie, 1032

– van inspector Henrick Harritz, 993

vilipenderen, 257

vilipendie, 256, 308, 331, 336, 382, 598, 606, 802, 803, 839, 901

vim (vimmen)

– een en een vierdeel vim wardtholt, 792
– hoeveelheid hout, 590, 900

vinbaar (vindbaar), 912**Vink** (Vinck)

– Catharina, 229
– Oswald(t), 391, 600, 673, 960, 1037
– Peter, 54, 600, 673, 725

Vinkwyk (Vinckwyck)

– Vinckwycker Broeck (hypotheek), 863
– in het kerspel Didam, 831
– leengoed den Hoff tot -, 979

– goet - (pachter Henrick Hendrix), 868

violeren

– illegale jacht te Millingen, 204

visgereedschap

– van burggraaf Fredrick Haeffkenscheyt, 338

visie (inzage), 837, 840

visitatie

– van de tol te Cuyck en Maeshees, 733

visitator

– Braber, Nicolaas, 734

– zie ook *besieder*

viskaar, 338**visser**

– Grevinck, Sweer, 337
– te Ulft, 337

Visser

– Willem, 28

visserij (visscheryen)

– burggraaf van Ulft is opzichter van de jacht en -, 153
– in het Graafschap Bergh (Gelders leen), 105
– Schaeps Waeren (Gelders leen), 105
– Gendringen en Etten, 353
– Ulft, Gendringen en Etten, 337
– verpachting, 950
– Westervoort, 836, 1045 (§1/11)

Vlaanderen (Flaenderen, Vlaenderen)

– dagvaarding voor de Raad van -, 447
– graafschap, 239
– leenhof van -, 239
– proces voor de Raad van -, 308
– Raad van - te Gendt, 334
– recht onbekend in Bergh, 73

vlas roten

– verbod, 504

Vlasmaat (Vlasmaet, Vlasmaete)

– weide de - (gekocht van Dirck Imminck), 723
– weide onder Veldhunen, 724

Vlaswinckel

– onder Varsseveld, 705

Vlieg (Vliegh)

– N., 977

vliegende vaandels, 70**vlieger** (roeiboot)

– niet laten beschadigen door ijsgang of anderszins, 762

vloghlanden

– inspectie van alle - onder Bergh en Didam, 731 (§4)

– verpachting, 950

Vlott Weyde

– pachter Will. van Schriek, 780

voeder

– gruyts, 468
– torff (voer turf), 248
– vier - torff voor pastor Simon Arentze, 321

voerreyen

– kuyperyen van liefhebbers uyt steeden en dorpen, 731 (§14)

voetpaden

– te Boxmeer, 504

Vogel

– Mechtildis (munne), 97

– Otto, 97

– Wilhelm, 97

Vogelhorst

– tweeherige Hagen bij de -, 746

vogelschagt

– te Pannerden, 907

vogelschieten

– te Boxmeer verboden, 310

vogelvangst

– kleine - te maken door Christophorus Hertrams, 451

Voirst, zie *Voorst***volabel bewijs**, 217**voldingen**, 916

volens, zie *veulens*

volle steede

– Winters, Herman, 95

volmacht (volmagt)

– jura te Boxmeer, 603

volmagtiger (gemachtigde), 869

– Aldenburgh, Johan Floris van -, 280
– Creuel, Reynier, 129, 271
– Dedem, Willem Johan van -, 107
– Hengst, Petrus, 270
– Hoevel, Osw. P., 24
– Lamzweerde, H.H. van -, 65
– Steenler, Wilhelm van -, 129

volmagtigerse, 141**Vonderhorst**

– omdriffvt vant goet -, 136

Vondermans Acker

– leengoed, 108
– leengoed van Johan Wilh. van Pyll, 773

voogd (vaagd, vaagden, vaegd), 165

– Planten, Nicolaes, 165, 324, 873
– Planten moet acht wagens turf uit het Varsseveldse veen afhalen, 740
– verbieden holt te houwen, 901, 910

Voogd (Vooght)

– Joannes, 809

voogdij (tutele)

– over de onmondige graaf Frans Wilhelm, 79

voore en paelinge

– registratie van lenen met -, 562

voorhoofden

– stenen - bij nieuwe bruggen bij kasteel Boxmeer, 732 (§1)
– van de nieuwe stenen brug bij kasteel Ulft, 731 (§31)
– nieuwe stenen - bij de Lange Brugge te Ulft, 732 (§2)

voorkennis

– inzake het proces tegen molenaar Johan van den Heuvel te Boxmeer, 436
voorkind (voorkindt, voorkinderen)
– van Huybert de Beest, 358
– van Johan Palyck van Munster en Daniela Maria van Aerde, 458
– Jan Schipman is een - van Jan Bloem en Elskan Schipmans, 943

voorkoop (voorcoop)

– van het huis van Willem Nystadt in de Kelle Straet, 964

voor niet (gratis)

– bestialen van de Berghse hofhouding - snijden (castreren), 139

Voorst

– Balthasar van -, 632
– buurtschap, 331
– Derck van -, 655
– Erick Frederick van -, 323
– Jan van de -, 708
– reparatie van de Straete in - onder Gendringen, 986
– rotmeester Derck Sweeckhorst, 1033
– Sweer te -, 709

Voorster Straet(e)

– missive aan de magistraat te Doetinchem, 986
– missive aan de Koninklijke Pruisische Regering, 1036
– order aan alle onderscholtussen van Gendringen en Etten, 1033
– reparatie, 1033, 1036

Voort

– huis van jonckheer - te Boxmeer, 730

voortvaeringe

– van Jan Ruyterman op Wynen Hoff op den Pannersen Wardt, 997

voortyden (vroeger), 906**voorvallenheeden**, 301**voorwinningen**

– pachters te Pannerden en Millingen, 988
vorst (furst)
– van Hohenzollern, 292
– Maynard Carel, - van Hohen Zollern Sigmaringen, 162
– van Zollern Sigmaringen, 292

vorstendom Gelre (Furstendomb Gelre), 75

– Berghschen Weert, leenroerig aan -, 431
– leenkamer, 126, 141, 1018
– leenman Adriaen Cock, 280
– leenman L. van Lienden, 280
– missive inzake ontvanger Corn. van der Lingen, 586
– missive inzake de wegen onder Westervoort, 96

- ordinaris raad Willem van Loon, 926
- provinciale leenkamer, 205, 587, 705, 707
- raad Rutger Huygens, 913
- raad Jaspar Henrick van Lynden tot Ressen, 514
- stadhouder van lenen, 816
- Westervoort is leenroerig aan -, 1045
- zie ook *Gelre* enz.

vorster

- Bergel, Oswalt (van), 127, 471
- Bloemerts, Hubert, 845
- van Corter Bosch, 54
- Elskamp, Berent, 200
- Looman, Ryckwyn, 94
- Otten, Claas Peters, 412
- taakomschrijving (Berent Elskamp), 200
- Vinck, Oswald(t), 391, 673
- Vinck, Peter, 54, 673, 725

vorstin (furstinne)

- van Hohenzollern, 80
- Johanna Catarina Victoria, dovariere tot Hohenzollern Sigmaringen, 292
- Johanna Victoria, - zu Hohen Zollern Sigmaringen, 55

Vos

- Hendersken, 213
- Jan, 120
- Reynier de -, 156

Vossenpels

- achterstandige chynsch, 307

Vossenweg (Vossen Wegh)

- jacht op groot wild, 600

vragen

- van de graaf aan de magistraat van Terborg, 843, 844

vrede en oorlog

- financiële politiek, 360

Vredestein (Vredenstein, Vredenstein)

- bouwhof van Bergh, 623
- goed - (obligatie van Maria de Nassau enz.), 707
- in het scholtambt Heteren (pachter wed. Van Hall), 707
- pachter Rutt van Hall, 623

Vree

- Hester Henrietta de -, 831

vreemdelingen (vreemden, vreemdelingen)

- in Boxmeer en St. Anthonis, 598
- (die) onse landen doorlopen, 135
- mogen zich niet in St. Anthonis nederslaan, 527

Vreligermaetsen tiend

- huis van Jan Kemperman (afgebrand), 314

vrevelmoedigh, 309, 589

- en stout bedryff van Willem Smits te Zeddam, 725

Vriesdonck

- leengoed van Bergh, 656

Vrieslant

- zie *Oost-Friesland* (999)

vrindt

- of vindtschap, 167

vroeg zaad (vroegh saet)

- verpachting van tienden, 312

vrouwen

- bekennen onderrigt te zijn, 926

vruchtbomen

- in de tuin van kasteel Bergh, 731 (§33)

vrije allodiale goederen

- hypotheek, 141

vrije brand

- voor de burggraaf van Uift, 856

vryen ende waeren (vrijwaren), 768**vrijgeleide**

- joden zonder - moeten uit Diedam, Gendringen en Etten vertrekken, 147
- joden te Gendringen zonder - moeten vertrekken, 411
- joden te Gendringen moeten hun - tonen, 892
- voor de jood Kerst Börgel te Gendringen, 148
- voor de jood Salomon Aarons te Diedam, 148

vrijgoed (vrygoederen)

- Gelders leen, 105
- Te Kamps Goet, 374
- ontvanger Abraham de Both, 167

vrijheer

- van Dixmuiden, 76
- Bernard van Welderen, - van Ubbergen, 280
- titulatuur van Frans Wilhelm, 75

vrije heerlijkheid

- St. Anthonis (aangegraven landen, tijns), 297
- Boxmeer (verpachting van tienden enz.), 80, 298

vrijheid (vryhey)

- van diensten voor N.N. Loyens te Boxmeer, 730
- van tholl op de Mase, 733

vrijman

- nieuwe - op Te Kamps Goet, 374

vrijrichter

- Both, Abraham de, 83

vrije tafel

- voor de burggraaf van Huis Bergh, 207
- voor hofmedicus Daniel van Odenhoven, 301
- zie ook *tafel*

vrij–en thynsreghter

- Both, Abraham de, 167

vrijvrouwe

- Maria Catharina, - tot Altmanshoffen, Marstatten, Waltburg, Waltzee en Wolfeg, 105

vrijwillige gift

- voor Ferd. Philip van der Veecken, 577

vuil (vuyl)

- vuylste en diepste plaetsen van de Voorster Straete worden enigermate gerepareerd, 1033

vijfmarksleen

- te Loe in Spanckeren, 107

vijftigste penning, 1045 (§8)**Vygh**

- heer van -, 51
- heer van - tot den Snor, 461

vijvers

- van kasteel Bergh, 206

W**waag** (waage, waagh, waege), 836

- te Didam, 238, 339
- te Millingen (pachter Roeleman Arentze), 833
- te Westervoort, 836, 1045 (§1/11)

waaggeld (waaghgelt), 833**Waal** (Waal, Wael, Wahl, Wahll)

- doorsnijding, 175
- door de sterke Wahlstroom verdwijnen Cleeffse lenen, 624
- griffte bij Pannerden, 174
- kribben en pack wercken, 394
- nieuwe cribbe over de griffte, 762
- nieuw bevaeren landt in de - tegens den Kijffwardt tot Pannerden, 762
- onderopzichter van de rijswarden Henrick de Beyer, 537
- opsiender van de rijswarden tot Pannerden aan de - en doorsnydinge (Jan Grob), 762
- paetstock aend– nieuwe kribbe, 539
- veer te Millingen, 463
- veerman Jan Peters, 634
- werk–en kribmeester Johannes Dormans, 721

Waalgraeff

- een weykampken tussen Boxmeer en Sambeek, 708

Waalcant (Wahlkant)

- het oude huis op den Huyswarth aan den - te Millingen, 874

Waarbroeck (Waarbroeck, Waerbroeck)

- Thomas, 347, 353

waard (weert)

- moet zweren op zon–en heiligdagen te St. Anthonis niet te tappen, 683

waarde (waerdye)

- heerlijkheid Homoet, 491
- klokken van de koning van Portugal (tolgeld), 596
- de Spoltacker (enz.) onder Azewijn, 652
- van het gepachte goed van rentmeester Van der Veecken, 971

waarschuwing (waerschouwing)

- aan ambtman Johan van Brienen om schol-tus Jan Grob in zijn functie te erkennen, 832
- electie van magistraten te Bergh, 955
- betreffende de rijswarden te Millingen en Pannerden, 399
- betreffende het overzetten van personen over het Pannerdens Canaall, 480
- combinatie van het burgemeestersambt en een commissariaat, 474

waarsmannen (waersmannen)

- van de oude en nieuwe rijswarden, 721
- houden toezicht op de rijswarden, 731 (§11)

Waarbroeck, zie *Waarbroek***waerdye**, zie *waarde***waeren** (oppassen), 396**waersmannen**, zie *waersmannen***Waeverloer**

- hypotheek, 126

wagen (waagen)

- voor de ter dood veroordeelde jood Abraham Elias, 937

wagendiensten

- accoord betreffende de - te Gendringen, 570
- hele en halve -, 475
- onder toezicht van de burggraaf van Uift, 153

Wageningen (Wageninge)

- drossard baron de Torck, 439
- Jan, 641

waghten en wahren, 148, 403, 804**wal** (wallen)

- van huis Bergh, 206
- schuire op den - van kasteel Bergh (reparatie), 969

Walhain

- Frans Wilhelm, grave van (graff zu, grave tot) -, 75, 842, 1040, 1046

wallen, zie *wal***Walraven**

- Ludolph Wilhelm, 633, 775
- Thomas - van Ypelaar, 103

Waltburg

– Maria Catharina, vrijvrouw van -, 105

Waltzee

– Maria Catharina, vrijvrouw van -, 105

Wanners

– Godefridus, 246

Wanray

– Pad Poel (leenroerig perceel), 467

– pastor Mosters, 467

warande (waeranden)

– in de Graafschap Bergh, 325

– huisje in de Sambeeckse - afbreken, 603

– zie ook *konijnenwarande*

ward (warden, wardt, wardten, wart)

– te St. Anthonis, 629

– te Boxmeer, 629

– directeur Jan Gerligts, 945

– kribmeester en opzichter Henrick Everts, 394

– opzichter Johan Hutten, 464

– opzichter Sander Hutten, 464

– voorkoming van schade aan den -, 120

– worden bewaakt door waarsmannen, 731 (§11)

– zie ook *Pannerden*

wardgraaf (wartgreeff)

– Hoet, Derck, 6

– te Pannerden, 762

wardje (wartjen)

– van Henrick van Leersum, 11

Wardt

– Joannes van de -, 336

– eenen mergen - langs de Nieuwe Griffte, 864

Warm

– stede van Gerrit Hackfort, 241

wart, zie *ward***wartgreeff**, zie *wardgraaf***Wartse goed**

– te Pannerden (pachter Jan ten Haeff), 672

wasschen en bekleven

– land op den Coevert tot Herwen, 424

– **wastijns** (waschthyns), 91, 92

– huis van Jan Grulleman, 675

– betalen op St. Catharina, 817

water (waeter)

– hoog - te Boxmeer, 504

– kinderen op - en brood zetten bij verstoring van de zondagsrust, 496

– op - en brood (gevangenen op het kasteel te Boxmeer), 669

– ick sal oock niet geerne int waeter gaen sonder de diepte te kennen, 886

Waterlant

– weide van Enneken Scheers, 564

waterrecht, 164

– aangewonnen land te Ochten, 51

waterschade

– als gevolg van overstromingen, 731 (§33)

watertol

– te Haaps, 733

waterverderf

– landerijen onder Millingen, 545

wederrechtelijk holthouwen

– proces, 219

wederseggen (herroepen), 387**weduman** (weduwenaar), 8**weduwe**

– met vier à vyff kinderen, 883

weduwenhuis

– te Arnhem, 364

weekhout (weeckholt)

– geen - uit bossen halen (taak van bosbewaarder), 412

Weeninck

– Henr., 161

weerbare mannen

– patrouilleren te Boxmeer, 442

Weerde

– Jan Peters van der -, 896

– Wilhelm van der -, 896

weerkleed

– van twee actens, 941

weerpenninck, 192, 855**weete** (informatie), 900**Weeteringe**, zie *Weetering***weg** (wegen, wegh)

– van Emmerick naar 's-Heerenbergh (?), 645

– onder Gendringen en Etten, 193, 281, 331, 1031

– onderhoud van de wegen te Homoet, 429

– van den Raeyhoff nae Bodden Steede

onder Pannerden, 1021

– te Pannerden repareren met twee vimmen holt, 590

– een nieuw brug op de - naar Ulft, 731 (§31)

– onder Westervoort, 36

– zie ook *reparatie* enz.

weggeld

– Bonte Brugge, 128

wegonderhoud

– buurtschap Voirst, 331

– Gendringen en Etten, 192, 256

Wehrstein (Wehrstein)

– heerschafft, 842

– Johanna Catharina Victoria, gravin van -, 221

weiden

– vee na St. Martini in andermans weide

laten - is strafbaar, 41

weiland (weyde, weylanden)

– brengt meer op dan rijswarden, 732 (§5)

– inspectie van alle - onder Bergh en Didam, 731 (§4)

– het Waterlant (verkoop), 564

– weydens en passen te Millingen, 463

Welderen

– Bernard van -, 280

– graaf van -, 1027

Welh

– secretaris Arnold Peelen, 215

welhebbende kinderen

– schoolgeld als van outs gebruyckelyck (Boxmeer), 883

welvaart (welvaert)

– van Huis Bergh, 731 (§33)

welvaren (welvaeren)

– ingezetenen van de Graeffschap Bergh, 751

welverhalden (goed gedrag), 567**Wemmers**

– Wilhelmus, 191

wenden

– en keren van koren op de zolder, 262

Weninck

– Henrick, 524

Wentholt

– H., 671

Wentinck

– Cornelis, 646

werkbaas (werckbaasen), 106

– en boeren steeken den voet dicwils in eenen schoen, 731 (§15)

– Dorman, J., 748

– verschaft hout voor wegherstel in

Pannerden, 590

– koopt kribpalen onder de normale prijs in, 731 (§8)

– mag geen andere arbeid aannemen, 731 (§10)

werkmeester

– Dormans, Jo(h)annes, 721, 958, 974

– Everts, Henrick, 394

Werner

– Adolphus Henricus, 246

Wesel, zie *Wezel***Wesenthorst**, zie *Wezenthorst***Westervelt**

– Willem, 911

Westervoort

– accys, 1045

– Berghschen Weert, 431

– bomen kappen, 96

– castreren van vee, 135

– halve veer (veehr), 1045

– jacht, 1045

– jachtpermissie, 514, 580

– koopakte (coop zedule), 1045

– kooppenningen van de heerlijkheid -, 1022

– leen ten Zutphensen rechten, 1045

– marktschip (markschip, martschip) op Arnhem, 836, 1045

– Nieuwe ofte Berghsche Weerth, 1023

– Nyen Weert, 1045

– ontvanger verponding, 131

– quittantie van het koopcontract van de heerlijkheid -, 1023

– Reetraedt, J.J., 580

– richter, 36, 131

– richter E.J. van Dam, 96

– richter Johan Everhard van Dam, 194

– rookhoenders, 1045

– schaeps wahr, 1045

– scholtus Johan van Brandenburgh, 489

– scholtus Rudolph van Brandenborgh, 489

– secretaris Johan Verbeeck, 154

– uiterwaard (uytter weerth) den Nieuwe ofte Berghsen Weerth, 1045

– verkoop van de heerlijkheid -, 1018, 1045

– verpachting van de waag en het veer, 836

– visserij, 1045

– vrughten, baeten en profyten voor de

koper, 1045 (§10)

– vrije heerlijkheid, 580

– waagh, 1045

– wateroverlast, 96

– wegen, 36

– zie ook *Heerlijkheid* -, 514

Westhaven

– burgemeester van -, 474

– Gerard van -, 465

– Henrick van -, 100

wetering (Weeteringe)

– Aeswyn, 141

– Gendringen, 193

– Gendringen (schouw), 192

– halve Reeventiend, 587

– Pannerden, 512

Weterings Brugge

– burgerij van Bergh, 70

wevel (klander, korenmot)

– verkoop van oude rogge te Boxmeer, door den - verteerd, 914

Wevelinckhoven

– Antonetta van -, 551, 863

– Ant. Spekeslager née de - (weduwe), 552

weyde, zie *weide*, *weiden*, *weiland***Weykampens**

– van het convent te Boxmeer, 385

Weyman
– Jan, 120
weyniger (minder), 653
Wezel (Wesel), 46
– Marle, Pet. Christ. van (woonplaats), 46
Wezenthorst (Wesenthorst)
– verkoop van derde deel, 34
Wichen
– Wilhelm van -, 579
wie het eerst komt ..., 262
wieder (tegen, contra), 875
Wieken
– rotmeester Jacobus Bucker, 1033
Wielhezen (Wielheese, Wilhees)
– gericht (Gelders leen), 105
– goed - (hypotheek), 205
wienvolgens, 391
wiepe banden
– reparatie van de kribben te Randwijk, 224
Wilbert
– leenperceel van Bergh, 420
Wilbrennick
– Evert, 903, 930, 933
– Lucretia Judith, 930, 931
– N.N. (rentmeester), 912
wildbaan (wiltbaane)
– der Graafschap Bergh, 325
– jachtseizoen, 234
– in de hoogheid Wisch, 745
– toezicht van de burggraaf van Ulft op de -, 153
– verdedigen tegen infracteurs, 94, 391
– wordt hoe langer hoe meer gevioleert, 451
Wildbaan (Wiltbaen)
– baron de Hell, seigneur de -, 219
– heer van -, 335
– heer Casyn van der Hell tot de -, 884, 885
wilde klaver (klever)
– om bouwland in weiland te veranderen, 386
Wildentiend
– te Varssevelt (hypotheek), 518-520
wildschutten
– moeten jagermeester Herman Wilhelm van Schlaun respecteren, 325
Wilhees, zie *Wielhezen*
willekeur
– van Bergh inzake afbraak of taxatie van een huysken op den Coevert, 424
Willemsen (Willemse, Willemze)
– actie tegen Cornelis -, 448, 450
– Cornelis, 75, 76, 308, 316, 317
– Marten, 334
– proces tegen ruard -, 447
willfahrigkeyt, 842
willige paten (wilgen poten), 424

willigen ofte peppelen houdt
– voor het maken van een geselpaal, 907
Wilt
– Egbert de -, 211
– Sluysenkempe alias de -, 97
Wiltbaen
– baron de Hell, seigneur de Wiltbaen et Clarenbeeck, 437
– zie ook *Wildbaan*
windhonden (winthonden)
– onderhoud door Jan Meeusen, 653
windkorenmolen (wint koorn molen)
– te Heteren (pachterse Eyken Rycken), 930
windmolen
– te Bergh (hypotheek), 205
– te Didam (hypotheek), 831
winkeliers
– en kooplieden op Huis Bergh, 731 (§21)
– van Huis Bergh bieden haere geheele winckels aen, 731 (§33)
Winsum
– Johan van Gent tot Winsum, 797
– Johanna Wilhelmina van Gent, vrouwe tot Winsum, 125
– Johanna Wilhelmina baronesse van Gent, douairière van Winsum, 719
Winters
– Herman, 95
wintertijd (winterdaags), 855
Wisch
– bomen aanslaan, 277
– bruggen, 106
– drost Petrus Christiaen van Marle, 39
– drost Diederick Tiellemans, 39, 46
– drostambt, 39, 48
– feudalia (vier bouwhoven), 520
– Frans Wilhelm frey herrn zu -, 842
– geërfdendag, 649
– holtvorster Berent Elskamp, 200
– hoogheid, 48
– Hove toe, 5
– jacht, 494
– jachtdomein, 507
– molens, 106
– rentambt, 134, 551
– rentmeester, 23, 46
– rentmeester Antoni Spekeslager, 46, 90
– stadhouder Hermannus Bosboom, 52
– survivance hoogheid -, 162
– verpachting van tienden, 313
– verpachting van tienden en gervezaden, 829
– vrijheer Frans Wilhelm, 75
– zie ook *Hoogheid Wisch*

wissel
– aan den pater prior van de Carmes op Antwerpen, 982
wisselbrief (wisselbrief)
– voor landschrijver Philippus Henxt, 987
– f 1015 voor Philip Hengst te Nijmegen, 897
– f 5000 c.q. 5400 voor Wilhelm en Jan Peters van der Weerde te Offerden, 896
Wit (With, Witt), de (te)
– Derck, 723, 724
– Henrick, 723, 724
– Jantje, 724
witte handschoenen
– verheergewaden met een paar -, 1045
Witten
– Henrick, 141, 587
– mevrouw, 141
– weduwe, 122
Wolfeg
– Maria Catharina, vrijvrouw van -, 105
Wolffsen
– A., 1045 (§13)
Wolmstedt
– kriegsraad, 857
– N.N., 968
wonen
– op Huis Bergh, 201
woonvergunning
– voor een arbeider in het hujsje op bouwstede Eerinckfelt, 689
– voor de jood David Abrahams te Gendringen, 112
Worm(s)
– Henrick, 43
worst (?)
– vervoermiddel op kasteel Bergh, 731 (§33)
wortelen
– verbouwen op dijken, 504
– goed reinigen en bewaren, 206
Woumen
– M.C. van -, 267
Wursag
– Maria Catharina, vrijvrouw van -, 105
Wylacks leen
– Boxmeerse leenkamer, 529
Wynants
– Abraham, 955
Wijnbergen
– Gelders leen, 105
Wynenhof (Wyne Hoff)
– op den Pannersen Wardt (pachter Jan Ruyterman), 997
wijnhandelaar
– Reetsen, Jacobus, 85
wijnkoper
– Ternee, Joannes, 377

Wynolts (Wynoltz)
– Adelheydis, 191
– erfgenamen, 144
– juffer, 122, 191
– Maria, 191
wysen
– in staet van -, 855
wy syn hebbende (wij hebben), 1018
wijzers (wysers)
– zie *uurwerk* (731 §33)

X-Y

ijdele glorie
– is niet de drijfveer van Frans Anton Eppel de Raeyhoff, 731
Ypelaer
– Thomas Walraven van -, 103
Ysenbergh
– pastor Henricus van Kessel, 67, 124, 417, 561
Ysendam
– Reynder (Reynier), 8, 9, 21, 277
Ysenvoorde, zie *Yzevoorde*
ijsgang (ysganck)
– is schadelijk voor de aerdaecken en de vlieger te Pannerden, 762
yskarringe
– beschadiging dijk te Ogthen, 223
IJssel (Yssele)
– bescharen van de Gendringse gemeente de -, 822
– de gemeente de - te Gendringen, 819
– inscharing van vee op de gemeente d'-, 813
– Oursche en Huntense - (schadelijke gangen), 890
– schutten van beesten op de - te Gendringen, 904
IJsselhorst
– hypotheek op de Grootte en Kleyne -, 863
yts (iets), 926, 943
ytwes (iets), 662
ijzer
– voor nieuwe pont, 102
ijzeren haak
– voor de geselpaal te Pannerden, 907
ijzeren platen
– voor de Patres Franciscaners te Megen, 468
ijzerwerk (yserwerck)
– schuur van Oswalt Vinck op den Hatendonck, 960
– aan een schuyrken op het goet Raeffeler, 662

Yzevoorde (Ysenvoorde)

- hypotheek, 788
- tienden (Gelders leen), 105

Z**zaad** (saaden, saet)

- vreemde en raare - (tuin van kasteel Bergh), 93
- den ouden rogh (saet) op ons slott
Boxmeer wordt reets door den wevel
verteert, 914

zaalhout (saalhout)

- bij de boerderijbouw vervangen door steen, 731 (§15)

zachtzinnigheid (sagtsinnigheyt)

- ter voorkoming van processen, 731 (§34)

zadelmaker (zadelaer)

- nieuwe woning van - N.N. ter Desick, 731 (§27)

zak (sack)

- de boeren smerden den sack aan de
werckbaasen, 731 (§15)
- de hofdirector heeft de uitgaven niet als
achterstandige gage in den (eigen) sack
gesteeken, 731 (§33)

Zalingen

- Willem van -, 370

Zambeek, zie *Sambeek* (340)**zand** (sandt)

- voor de aanleg van een dijk langs de
Veerstraat te Boxmeer, 504
- gepachte landerijen onder Millingen bestort
met -, 545

Zand (Sant)

- Matthys Jansen van 't -, 796

zanden (sandten)

- defenderen en maintaineren (taak van
ambtman, richter en dijkgraaf), 387
- en aanwassen maintaineren en verwaeren,
387
- mogen anderen niet bevaeren, bepaeten
ofte occuperen, 394
- nieuwe - bepoten, 394

Zeddam (Sedam, Zedam)

- bos (weiden van beesten), 58
- huis en hof van Willem van Zalingen, 370
- kerkrekening, 685, 837
- kerspel, 95
- kerspel (Gelders leen), 105
- die Koeweyde (hypotheek), 863
- lijst van alle diensten, 475
- molenaar, 117
- onderscholtus Gerrit Everts, 517
- Padevoort, 140

- pastor Godefridus Wanners, 246
- pastorie, 246
- recht van schaapsdrift en een slag holt,
699

- scholtus Stephan(us) van A(e)lst, 95,
1038, 1039

- scholtus Jan (Joannes) Hettersche(it)
(Hetterscheyt), 631, 1038, 1039

- Smits, Willem, 725

- Zedamer Bosch (jacht op groot wild), 600

- Zedamer Bosch (recht van schaapsdrift en
een slag holt), 699

- Zedamer Veltsen Tiend naest Braembt
(hypotheek), 788

Zeeland (Zeelant)

- ambtslasten van de Heerlijkheid -, 365

- Corn. van - (pachter), 393

- geschil met het Ambt van Overbetuwe over
twee stuivers per morgen, 608

- graaf van Bylant (leenpercelen), 293

- leen van Bergh, 259

Zelm (Selm)

- Jan van -, 548, 1014

zesdehalf (sestehalven)

- ongedutten silveren gelde van geen minder
valeur als -, 930

zeven

- seven onnoosele kinderen van Willem
Smits te Zeddam, 725

Zevenaar (Sevenaer)

- de halvesheid van een tijns, 1045

- kerkelijke proclamatie, 57

Zeyll

- Catharina, erff truchsesse gravinne tot -,
1040

- Maria Catharina, gravinne erftruchsesse tot
-, 70, 79, 105 enz.

ziekte (sieckte)

- van Henrick Caack, 664

ziel

- in onsen ziele, 105, 137, 239

zilver(en)

- lijst van het silverwerck (tafelzilver), 419

- ducaton (koers), 431

- tafelservies, 820

zingen (zingen)

- van fameuse en injurieuse liedekens, 496

zolder (solderken, solders)

- voor korenopslag in St. Anthonis, 262

- op de kamerkens in de kerk te Boxmeer,
665

- van huis Bergh (onderhoud), 206

- van Huis Ulft (onderhoud), 153

Zollern

- furst van Zollern Sigmaringen, 292

- furstin zu Zollern, 222

- zie ook *Hohenzollern*

Zollersche rente

- erfgenamen van graaf Sidonius,
938

- zie ook *Hohenzollern*

Zollren, zie *Hohenzollern* (1044)**zomerdam** (somerdam)

- te Millingen, 549

zomerhitte (somerhitte), 731 (§12)**zomertijd** (somerdaags), 855**zomerwater**

- waterkering te Boxmeer, 504

Zumkley (Zum Kley)

- Maximilian, 4, 28, 57, 85, 106, 122, 132,
143, 145, 157, 205, 232, 280, 322, 344,
348, 391, 404, 415, 418, 593, 610, 628,
687, 768, 780, 800, 924

Zutphen

- advocaat-fiscaal Thelosen enige maanden
bij een ervaren practisyn te Zutphen, 329

- Frans Wilhelm, erfbannerheer van de
graafschap Zutphen, 75

- Frans Wilhelm erb bannerherr des graff-
schaffts Zutphen, 842

- Gedeputeerde Staten van de Graafschap
Zutphen, 32

- koopakte van de Vlasmaet te Veldhunten,
723

- landdag te Zutphen, 1036

- vergadering van de Lantschap, 495

- Westervoort is een leen ten Zutphens
recht, 1045

- ten Zutphens recht leenroerige goederen,
232, 1045

- zie ook *Graafschap Zutphen* (831)

Zuylens maetje

- verkoop, 34

Zwaan (Swaan, Swaans)

- erfgenamen, 65

- doctor N.N., 1027

Zwaluwenburg (Swaluwenburgh)

- een slagh holt in Zedamer Bosch, 699

Zwanenburg (Swanenborgh)

- Lienden (Lynden), Carel van -, 344, 354,
416

- schending van jonge heesters in de allee
van Huyse -, 1032

- Swanenborger Velt thiend, 354

Zwarte Nieuwland (Swarte Nylant)

- hypotheek op weide -, 587

Zweekhorst (Sweeckhorst)

- principaal leen, 674)

Zweers (Sweeren)

- Cornelia, 350

- Henrick, 299

zweren (sweeren)

- zie *eed* (855)

zwijgende scholtus

- drie swygende scholtus plaetse te Beughen,
770

- Kesidonck (lees: Kilsdonck), Lambertus,
770

- Kleyn, Gerrit de -, 770

- zie ook *verzwijgende pachters* (1015)

